PËRMBLEDHJE LEGJISLACIONI NË FUSHËN E DREJTËSISË PENALE

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

ISBN: 978-9928-08-373-9

Adresa:
Rruga "Nikolla Jorga"
Tel/fax: +355 42 427005, 04 2427006
E-mail: info@qbz.gov.al,
Web:www.botimezyrtare.gov.al

PËRMBAJTJA

PJESA E PARË

Akte ndërkombëtare të ratifikuara mbi të drejtën penale

Ligj nr. 8322 datë 2.4.1998	Për ratifikimin e konventës së Këshilllit të Europës për ekstradimin dhe të dy protokolleve shtesë				
Ligj nr.8497 datë 10.6.1999	Për ratifikimin e konventës së Këshillit të Europës "Për transferimin e procedimeve në çështjet penale"				
Ligj nr.8498 datë 10.6.1999	Për ratifikimin e konventës së Këshillit të Europës "Për ndihmën e ndërsjellë juridike në fushën penale" dhe protokollin e saj shtesë				
Ligj nr.8499 datë 10.6.1999	Për ratifikimin e konventës së Këshillit të Europës "Për transferimin e personave të dënuar"				
Ligj nr. 8642 datë 13.7.2000	Për ratifikimin e "Konventës europiane "Për shtypjen e terrorizmit""				
Ligj nr. 8646 datë 20.7.2000	Për ratifikimin e "Konventës europiane "Për pastrimin, depistimin, kapjen dhe konfiskimin e produkteve të krimit""				
Ligj nr. 8722 datë 26.12.2000					
Ligj nr. 8723 datë 26.12.2000	Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në "Konventën e vetme mbi drogat narkotike, e ndryshuar nga protokolli i vitit 1972 për ndryshimin e konventës së vetme mbi drogat narkotike, 1961"				
Ligj nr. 8724 datë 26.12.2000	Për ratifikimin e "Konventës europiane për mbikëqyrjen e personave të dënuar ose të liruar me kusht"	130			
Ligj nr. 8778 datë 26.4.2001	Për ratifikimin e "Konventës penale për korrupsionin"	138			
Ligj nr. 8920 datë 11.7.2002	Për ratifikimin e "Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar" dhe dy protokolleve shtesë të saj				
Ligj nr. 9068 datë 15.5.2003	Për ratifikimin e "Konventës europiane për vlefshmërinë ndërkombëtare të gjykimeve penale"				
Ligj nr. 9230 datë 13.5.2004	Për ratifikimin e "Protokollit ndryshues të konventës europiane për shtypjen e terrorizmit"				
Ligj nr. 9245 datë 24.6.2004	Për ratifikimin e "Protokollit shtesë të konventës penale për korrupsionin"	217			
Ligj nr. 9262 datë 29.7. 2004	Për ratifikimin e "Protokollit shtesë të konventës për krimin kibernetik, për penalizimin e akteve me natyrë raciste dhe ksenofobe të kryera nëpërmjet sistemeve kompjuterike"	221			
Ligj nr. 9492 datë 13.3.2006	Për ratifikimin e konventës së Kombeve të Bashkuara kundër korrupsionit	227			

Ligj nr. 9604 datë 11.9.2006	Për ratifikimin e "Konventës së bashkëpunimit policor për Europën Juglindore"	262			
Ligj nr. 9641 datë 20.11.2006	Për ratifikimin e konventës së Këshillit të Europës "Për parandalimin e terrorizmit"				
Ligj nr. 9642 datë 20.11.2006	Për ratifikimin e konventës së Këshillit të Europës "Për masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore"				
Ligj nr. 9646 datë 27.11.2006	Për ratifikimin e konventës së Këshillit të Europës "Për pastrimin, kërkimin, kapjen dhe konfiskimin e produkteve të krimit dhe për financimin e terrorizmit"				
Ligj nr. 9838 datë 10.12.2007	Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në protokollin kundër prodhimit të paligjshëm dhe trafikimit të armëve të zjarrit, pjesëve të tyre, komponentëve dhe municioneve, që plotëson konventën e Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar				
Ligj nr. 9871 datë 11.2.2008	Për ratifikimin e "Marrëveshjes ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Italisë, si shtesë e konventës europiane për ekstradimin, të 13 dhjetorit 1957 dhe e konventës europiane për ndihmë juridike për çështjet penale, të 20 prillit 1959, që ka si qëllim të lehtësojë zbatimin e tyre"				
Ligj nr. 18/2016 datë 10.3.2016	Për ratifikimin e konventës së Këshillit të Europës "Për falsifikimin e produkteve mjekësore dhe krime të ngjashme, që përbëjnë kërcënim për shëndetin publik"	361			
	Konventa europiane për parandalimin e torturës e të dënimeve ose të trajtimeve çnjerëzore dhe degraduese	374			
	PJESA E DYTË				
	Ligje për të drejtën penale				
Ligj nr. 8328 datë 16.4.1998	Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve	394			
Ligj nr. 8331 datë 21.4.1998	Për ekzekutimin e vendimeve penale				
Ligj nr. 8677 datë 2.11.2000	Për organizimin dhe funksionimin e Policisë Gjyqësore Ndryshuar me - ligjin nr.9241, datë 10.6.2004 - nr.10 301, datë 15.7.2010				
Ligj nr. 8891 datë 2.5.2002	Për organizimin dhe funksionimin e komisioneve hetimore të kuvendit				
Ligj nr. 9049 datë 10.4.2003	Për deklarimin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve dhe të disa nëpunësve publikë Ndryshuar me ligjet: - nr. 9367, datë 7.4.2005 - nr.9475, datë 9.2.2006 - nr. 9530, datë 11.5.2006 - nr.9584, datë 17.7.2006	460			

	- nr. 85/2012, datë 18.9.2012 - nr. 45/2014, datë 24.4.2014 - nr. 42/2017, datë 6.4.2017			
Ligj nr. 9157 datë 4.12.2003	Për përgjimin e komunikimeve elektronike Ndryshuar me ligjet: - nr.9885, datë 3.3.2008 - nr.10 172, datë 22.10.2009 - nr. 116/2012, datë 13.12.2012 - nr. 69/2017, datën 27.4.2017	476		
Ligj nr. 9381 datë 28.4.2005	Për kompensimin e burgimit të padrejtë	485		
latë 14.6.2007 Për përgjegjësinë penale të personave juridikë				
Ligj nr. 10 032 datë 11.12.2008				
Ligj nr. 10173 datë 22.10.2009	Për mbrojtjen e dëshmitarëve dhe të bashkëpunëtorëve të drejtësisë Ndryshuar me ligjet: - nr.10 461, datë 13.9.2011 - nr. 32/2017, datë 30.3.2017	510		
Ligj nr. 10192 datë 3.12.2009	Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar, trafikimit, korrupsionit dhe krimeve të tjera nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë Ndryshuar me ligjet: - nr. 24/2014, datë 20.3.2014 - nr. 70/2017, datë 27.4.2017	522		
Ligj nr. 10193 datë 3.12.2009	Për marrëdhëniet juridiksionale me autoritetet e huaja në çështjet penale - Ndryshuar me ligjin nr. 100/2013, datë 18.3.2013	537		
Ligj nr. 10494 datë 22.12.2011	Për mbikëqyrjen elektronike të personave, të cilëve u kufizohet lëvizja me vendim gjyqësor	560		
Ligj nr. 157/2013 datë 10.10.2013	Për masat kundër financimit të terrorizmit Ndryshuar me ligjin: - nr. 43/2017, datë 6.4.2017	567		

PJESA E PARË

Akte ndërkombëtare të ratifikuara në fushën e drejtësisë penale

LIGJ Nr. 8322, datë 2.4.1998

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLLIT TË EUROPËS PËR EKSTRADIMIN DHE TË DY PROTOKOLLEVE SHTESË

Në mbështetje të nenit 16, të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa e Europiane e Ekstradimit të 13 dhjetorit 1957" dhe të dy protokolleve shtesë, përkatësisht të 15 tetorit 1957 dhe të 17 marsit 1978, me deklarimet dhe rezervat që parashikohen në këtë ligj.

Neni 2

Lidhur me Konventën Shteti Shqiptar deklaron:

- 1. Lidhur me pikën 1 të nenit 2 të Konventës pala shqiptare nuk njeh kufij minimalë të masës të dënimit me burgim për efekt ekstradimi. Shteti shqiptar e njeh të vlefshëm këtë deklarim vetëm në kushte reciprociteti.
- 2. Lidhur me nenin 6, pika 1, shkronja "a", pala shqiptare refuzon ekstradimin e shtetasve të vet, me përjashtim të rasteve kur është parashikuar ndryshe në marrëveshje ndërkombëtare, ku Shqipëria është palë.
- 3. Lidhur me nenin 6, pika 1, shkronja "b", pala shqiptare me "shtetas" kupton edhe "personat me dyshtetësi", kur përfshihet edhe shtetësia shqiptare.
- 4. Lidhur me nenin 7, pika 1, pala shqiptare nuk lejon ekstradimin e personave që kanë kryer vepra penale në territorin shqiptar ose edhe jashtë tij, kur vepra është kryer në dëm të interesave të shtetit ose shtetasve, përveç rastit kur arrihet marrëveshje e ndryshme me palën e interesuar.
- 5. Lidhur me pikën 2 të nenit 19 pala shqiptare deklaron se kur personi që kërkohet të ekstradohet është duke vuajtur dënim për një vepër tjetër, me rastin e esktradimit, lejohet të vuajë plotësisht dënimin në vendin kërkues.
- 6. Lidhur me pikën 4, shkronja "a" të nenit 21 pala shqiptare deklaron se në rastet e tranzitit ajror që nuk parashikon ulje në territorin shqiptar, nuk është i nevojshëm njoftimi paraprak.

Deklarimet e pikave 1, 4 dhe 5 kanë vlerë vetëm në kushtet e reciprocitetit.

Neni 3

Lidhur me nenin 12, pika 2, Shteti Shqiptar paraqet rezervën se kërkesa për ekstradim kurdoherë duhet të shoqërohet me tekstin origjinal ose të vërtetuar të ligjit që zbatohet.

Për nënshkrimin e kësaj Konvente autorizohet ministri i Drejtësisë, i cili depoziton edhe instrumentet e ratifikimit.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2038, datë 9.4.1998 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

LIGJ Nr. 8497, datë 10.6.1999

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLIT TË EUROPËS "PËR TRANSFERIMIN E PROCEDIMEVE NË ÇËSHTJET PENALE"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Këshillit të Europës "Për transferimin e procedimeve në çështjet penale", me deklarimet dhe rezervimet e bëra në këtë ligj.

Neni 2

Bazuar në nenin 18 paragrafi 2 të Konventës, Republika e Shqipërisë deklaron se kërkesat në çdo dokument tjetër, që lidhet me to, në qoftë se nuk janë paraqitur në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës, duhet të shoqërohen me një përkthim në gjuhën shqipe ose në njërën nga ato gjuhë.

Neni 3

Lidhur me Shtojcën II paragrafi i dytë, për qëllim të kësaj Konvente, "shtetas" do të kuptohen edhe personat pa shtetësi që kanë banim të përhershëm në Shqipëri, si dhe ata që mbajnë dy shtetësi, ku njëra është shqiptare.

Neni 4

Duke ndjekur nenin 41 dhe Shtojcën I të Konventës, Republika e Shqipërisë do të refuzojë procedimet për rastet e shkronjave "a", "b" dhe "g".

Republika e Shqipërisë refuzon të zbatojë nenet 22 dhe 23 të Konventës.

Neni 6

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2400, datë 29.6.1999 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

KONVENTA EUROPIANE

MBI TRANSFERIMIN E PROCEDIMEVE NË ÇËSHTJET PENALE

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, këtu nënshkruese,

Duke pasur parasysh se qëllimi i Këshillit të Europës është arritja e një uniteti më të madh midis anëtarëve të tij;

Duke dëshiruar të plotësojnë punën që kanë bërë në fushën e të drejtës penale, me synimin e arritjes së sanksioneve me të drejta dhe më frytdhënëse;

Duke e vlerësuar të dobishëm në këtë kuptim sigurimin, me frymën e një mirëbesimi reciprok, të organizimit të procedimeve penale në nivel ndërkombëtar dhe në veçanti, duke shmangur disavantazhet që rezultojnë nga konfliktet e kompetencave,

Kanë rënë dakord si vijon:

PJESA I PËRKUFIZIME

Neni 1

Për qëllimet e kësaj Konvente:

- (a) "vepër penale" përfshin aktet që janë trajtuar nga e drejta penale dhe ato të trajtuara nga dispozitat ligjore të renditura në shtojcën III të kësaj Konvente me kusht që në rastin kur një autoritet administrativ ka kompetencën që të merret me veprën penale, personi i interesuar duhet të ketë të drejtën që çështja e tij të gjykohet nga një gjyq.
- (b) "sanksion" nënkupton çdo ndëshkim ose masë tjetër të pësuar ose të vendosur në lidhje me një vepër penale ose cenim të dispozitave të renditura në shtojcën III.

PJESA II KOMPETENCA

- 1. Për qëllimet e zbatimit të kësaj Konvente, çdo shtet kontraktues do të ketë kompetencën të ndjekë penalisht sipas ligjit të tij penal çdo vepër penale ndaj së cilës është i zbatueshën ligji i një shteti tjetër kontraktues.
- 2. Kompetenca dhënë një shteti kontraktues, ekskluzitivisht në bazë të paragrafit 1 të këtij neni, mund të ushtrohet vetëm në pajtim me një kërkesë për procedime të paraqitura nga një shtet tjetër kontraktues.

Çdo shtet kontraktues, duke pasur sipas ligjit të tij kompetencën për të ndjekur penalisht një vepër penale, për qëllimet e zbatimit të kësaj Konvente, mund të heqë dorë ose të ndërpresë procedimet kundër personit të dyshuar, i cili është duke u ndjekur penalisht ose do të ndiqet për të njëjtën vepër penale, nga një shtet tjetër kontraktues. Duke pasur parasysh nenin 21 paragrafi 2, çdo vendim i tillë, për të ndërprerë ose hequr dorë nga procedimet, do të jetë i përkohshëm deri në një vendim përfundimtar në shtetin tjetër kontraktues.

Neni 4

Shteti i kërkuar do të ndërpresë procedurat gjyqësore, të parashikuara ekskluzivisht në nenin 2, kur sipas tij e drejta për të dënuar i është hequr sipas ligjit të shtetit kërkues për një arsye përveç asaj që ka të bëjë me afatin, ndaj të cilës zbatohen në veçanti nenet 10(c), 11(f) dhe (g), 22, 23 dhe 26.

Neni 5

Dispozitat e Pjesës III të kësaj Konvente nuk kufizojnë kompetencën që i jepet një shteti të kërkuar prej ligjit të tij të brendshëm përsa i përket ndjekjeve penale.

PJESA III TRANSFERIMI I PROCEDIMEVE

SEKSIONI I KËRKESA PËR PROCEDIME

Neni 6

- 1. Kur një person është dyshuar për kryerjen e një vepre penale sipas ligjit të një shteti kontraktues, ky shtet mund t'i kërkojë një shteti tjetër kontraktues që të fillojë procedimet në rastet dhe sipas kushteve të parashikuara në këtë Konventë.
- 2. Në qoftë se sipas dispozitave të kësaj Konvente një shtet kontraktues mund t'i kërkojë një shteti tjetër kontraktues që të fillojë procedimet, atëhere autoritetet kompetente të shtetit të parë do ta vlerësojnë këtë mundësi.

Neni 7

- 1. Procedimet nuk mund të nisin në shtetin e kërkuar në qoftë se vepra penale për të cilën janë kërkuar procedimet nuk do të jetë kryer në territorin e tij dhe kur, sipas këtyre rrethanave, personi i dyshuar nuk do të jetë gjithashtu përgjegjës ndaj sanksionit sipas ligjit të tij.
- 2. Në qoftë se vepra penale është kryer nga një person me status publik ose kundër një personi, institucioni apo ndonjë gjëje me status të tillë në shtetin kërkues, në shtetin e kërkuar kjo vepër penale do të konsiderohet sikur të jetë kryer nga një person me status publik ose kundër një personi, institucioni apo ndonjë korresponduesi, në shtetin e fundit, ndaj atij kundër të cilit ajo është kryer.

Neni 8

1. Një shtet kontraktues mund t'i kërkojë një shteti tjetër kontraktues të fillojë procedimet në një nga rastet e mëposhtme:

- (a) në qoftë se personi i dyshuar është banues i përhershëm në shtetin e kërkuar;
- (b) në qoftë se personi i dyshuar është shtetas i shtetit të kërkuar ose nëse ky shtet është shteti i tij i origjinës;
- (c) në qoftë se personi i dyshuar është duke vuajtur ose duhet të vuajë një dënim që përfshin heqjen e lirisë në shtetin e kërkuar;
- (d) në qoftë se procedimet për të njëjtën ose vepra penale të tjera janë ndërmarrë kundër personit të dyshuar në shtetin e kërkuar;
- (e) në qoftë se ai e konsideron që transferimi i procedimeve është i jusitikuar në interes të arritjes së të vërtetës dhe në veçanti, që çështjet më të rëndësishme që lidhen me provat janë në shtetin e kërkuar;
- (f) në qoftë se ai e konsideron që detyrimi për zbatimin e një dënimi që mund të jetë dhënë në shtetin e kërkuar ka të ngjarë që të përmirësojë perspektivat për rehabilitimin shoqëror të personit të dënuar;
- (g) në qoftë se ai e konsideron që prania e personit të dyshuar nuk mund të sigurohet në seancat e procedimeve në shtetin kërkues dhe që prania e tij vetjake në këto seanca të procedimeve mund të sigurohet në shtetin e kërkuar;
- (h) në qoftë se ai e konsideron që ai vetë nuk mund të kërkojë zbatimin e një dënimi që mund të jetë dhënë edhe nëpërmjet kërkimit të ekstradimit dhe se shteti i kërkuar mund ta bëjë këtë gjë.
- 2. Në rastet kur personi i dyshuar ka qenë dënuar pëfundimisht në një shtet kontrktues, ky shtet mund të kërkojë transferimin e procedimeve për një ose disa nga rastet e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni, vetëm në qoftë se ai vetë nuk mund të kërkojë zbatimin e dënimit, madje edhe duke kërkuar ekstradimin, dhe në qoftë se shteti tjetër kontraktues nuk pranon zbatimin e një vendimi gjyqësor të huaj si një çështje parimi ose refuzon të zbatojë një vendim të tillë.

- 1. Autoritetet kompetente në shtetin e kërkuar do të shqyrtojnë kërkesën për procedime të bëra në pajtim me nenin paraprirës. Ato do të vendosin në përputhje me ligjin e tyre, se çfarë veprimi do të ndërmarrin si pasojë.
- 2. Në rastet kur ligji i shtetit të kërkuar parashikon dënimin e një vepre penale nga një autoritet administrativ, ai shtet, sa më shpejt që të jetë e mundur, do të informojë shtetin kërkues në qoftë se shteti i kërkuar nuk do të ketë bërë një deklaratë, sipas paragrafit 3 të këtij neni.
- 3. Çdo shtet kontraktues, në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të dokumentit të ratifikimit, pranimit ose aderimit ose në ndonjë datë të mëvonshme, nëpërmjet deklaratës adresuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të tregojë kushtet sipas të cilave ligji i tij i brendshëm lejon dënimin e veprave penale të caktuara nga një autoritet administrativ. Një deklaratë e tillë do të zëvendësojë njoftimin e përmendur në paragrafin 2 të këtij neni.

Neni 10

Shteti i kërkuar nuk do të fillojë veprimet në bazë të kërkesës:

- (a) në qoftë se kërkesa nuk është në përputhje me dispozitat e nenit 6 paragrafi 1 dhe nenit 7 paragrafi 1;
 - (b) në qoftë se fillimi i procedimeve është në kundërshtim me dispozitat e nenit 35;
- (c) në qoftë se në datën e kërkesës, afati për procedurat gjyqësore penale ka mbaruar sipas legjislacionit të shtetit të kërkuar.

Neni 11

Përveç se çfarë është parashikuar në nenin 10, shteti i kërkuar nuk mund të refuzojë pranimin e pjeshëm ose të plotë të kërkesës, përveç njërit prej rasteve të përmendura më poshtë:

- (a) në qoftë se ai e konsideron që arsyet mbi të cilat është bazuar kërkesa nuk janë të justifikuara sipas nenit 8;
 - (b) në qoftë se personi i dyshuar nuk është banues i përhershëm në shtetin e kërkuar;
 - (c) në qoftë se personi i dyshuar nuk është shtetas i shtetit të kërkuar;
- (d) në qoftë se ai e konsideron që krimi për të cilin janë kërkuar procedimet është i një natyre politike, ushtarke apo financiare;
- (e) në qoftë se ai e konsideron se ka arsye thelbësore për të besuar që kërkesa për procedime është motivuar për shkak të racës, besimit, kombësisë ose bindjeve politike;
- (f) në qoftë se ndaj veprës penale është i zbatueshëm ligji i tij dhe në qoftë se në kohën e marrjes së kërkesës, procedimet ishin ndaluar për shkak të kalimit të afatit sipas atij ligji; neni 26 paragrafi 2 nuk do të zbatohet në këtë rast;
- (g) në qoftë se kompetenca e tij është parashikuar ekskluzivisht në nenin 2 dhe në qoftë se në kohën e marrjes së kërkesës, procedimet do të pengohen për shkak të kalimit të afatit sipas ligjit të tij, do të merret parasysh zgjatja e afatit prej gjashtë muajsh sipas kuptimit të nenit 23;
 - (h) në qoftë se vepra penale është kryer jashtë territorit të shtetit kërkues;
- (i) në qoftë se procedurat gjyqësore do të ishin në kundërshtim me angazhimet ndërkombëtare të shtetit të kërkuar;
- (j) në qoftë se procedurat gjyqësore do të ishin në kundërshtim me parimet themelore të sistemit ligjor të shtetit të kërkuar;
- (k) në qoftë se shteti kërkues ka dhunuar një rregull të procedurës të vendosur në këtë Konventë.

- 1. Shteti i kërkuar do të tërheqë pranimin e kërkesës, në qoftë se pas këtij pranimi, është bërë e qartë një arsye, e cila parashikohet në nenin 10 të kësaj Konvente, për të mos filluar veprimet në bazë të kërkesës.
 - 2. Shteti i kërkuar mund të tërheqë pranimin e kërkesës:
- (a) në qoftë se bëhet e qartë që prania personale e personit të dyshuar nuk mund të sigurohet në seancat e procedimeve në atë shtet ose që çdo dënim i cili mund të jetë kryer, nuk mund të kërkohet të zbatohet në atë shtet;
- (b) në qoftë se përpara se çështja të jetë paraqitur në gjyq bëhet e qartë një prej arsyeve për refuzim, të përmendur në nenin 11; ose
 - (c) në raste tçë tjera, në qoftë se shteti kërkues bie dakord.

SEKSIONI II PROCEDURA E TRANSFERIMIT

- 1. Të gjitha kërkesat e specifikuara në këtë Konventë do të bëhen me shkrim. Ato dhe të gjithë komunikimet e nevojshme për zbatimin e kësaj Konvente do të dërgohen nga Ministria e Drejtësisë e Shtetit kërkues, në Ministrinë e Drejtësisë së shtetit të kërkuar ose në bazë të marrëveshjes të posaçme reciproke, direkt nga autoritetet e shtetit kërkues tek ato të shtetit të kërkuar, ato do të kthehen nëpërmjet të njëjtit kanal.
- 2. Në raste urgjente, kërkesat dhe komunikimet mund të dërgohen nëpërmjet Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (INTERPOL).
- 3. Çdo shtet kontraktues, nëpërmjet deklaratës adresuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës mund të njoftojë qëllimin e tij për të adoptuar, për aq sa është i interesuar, rregullat e transmetimit përveç atyre të vendosura në paragrafin 1 të këtij neni.

Në qoftë se një shtet kontraktues vlerëson që informacioni i dhënë nga një shtet tjetër kontraktues nuk është i mjaftueshëm për t'i mundësuar atij zbatimin e kësaj Konvente, ai do të kërkojë një informacion shtesë të nevojshëm. Ky informacion mund të përcaktojë një datë për marrjen e një informacioni të tillë.

Neni 15

- 1. Kërkesa për procedime do të shoqërohet nga origjinali ose një kopje e vërtetuar e dosjes penale dhe e të gjitha dokumenteve të tjera të nevojshme. Megjithatë, nëse personi i dyshuar është mbajtur në arrest në pajtim me dispozitat e seksionit V dhe nëse shteti kërkues nuk ka mundësi që të transmetojë këto dokumente në të njëjtën kohë me kërkesën për procedim gjyqësor, atëherë dokumentet mund të dërgohen më vonë.
- 2. Shteti kërkues, gjithashtu, do të informojë shtetin e kërkuar me shkrim, në lidhje me çdo akt procedurial të kryer ose mbi masat e marra në këtë shtet pas transmetimit të kërkesës që ka lidhje me këto procedime. Ky komunikim do të jetë i shoqëruar nga dokumentet përkatëse.

Neni 16

- 1. Shteti i kërkuar do të komunikojë menjëherë vendimin mbi kërkesën për procedime nga ana e shtetit kërkues.
- 2. Shteti i kërkuar do të informojë gjithshtu shtetin kërkues për heqjen dorë nga procedimet ose për vendimet e marra si pasojë e këtyre procedimeve. Shteti kërkues do t'i transmetohet një kopje e vërtetuar e çdo vendimi të shkruar.

Neni 17

Në qoftë se kompetenca e shtetit të kërkuar është parashikuar ekskluzivisht në nenin 2, ky shtet do të informojë personin e dyshuar në lidhje me kërkesën që i është bërë për procedime, me qëllim që ta lejojë atë të paraqesë qëndrimin e tij mbi çështjen përpara se të ketë marrë një vendim në lidhje me kërkesën.

Neni 18

- 1. Nuk do të kërkohet asnjë përkthim i dokumenteve, në lidhje me zbatimin e kësaj Konvente, të cilat i nënshtrohen dispozitave të paragrafit 2 të këtij neni.
- 2. Çdo shtet kontraktues, në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të dokumentit të ratifikimit, pranimit ose aderimit, nëpërmjet deklaratës adresuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të rezervojë të drejtën të kërkojë që, me përjashtim të kopjes së vendimit të shkruar të përmendur në nenin 16 paragrafi 2, dokumentet në fjalë të jenë shoqëruar nga një përkthim. Shtetet e tjera kontraktuese do të dërgojnë përkthimet në gjuhën kombëtare të shtetit marrës ose në një prej gjuhëve zyrtare të Këshillit të Europës, të cilën do ta përcaktojë shteti marrës. Megjithatë një përcaktim i tillë nuk është i detyrueshëm. Shtetet e tjera kontraktuese mund të kërkojnë reciprocitetin.
- 3. Ky nen nuk do të paragjykojë ndonjë dispozitë në lidhje me përkthimin e kërkesave dhe dokumenteve ndihmëse që mund të jenë përfshirë në marrëveshje ose rregullime, të cilat janë në fuqi ose që mund të përfundohen midis dy ose më shumë shteteve kontraktuese.

13

Dokumentet e transmetuara në zbatim të kësaj Konvente nuk nevojitet të njëjtësohen.

Neni 20

Palët kontraktuese nuk do të kërkojnë nga njëra-tjetra kthimin e të hollave për shpenzimet e mundshme që rezultojnë nga zbatimi i kësaj Konvente.

SEKSIONI III PASOJAT E NJË KËRKESE PËR PROCEDIM GJYQËSOR NË SHTETIN KËRKUES

Neni 21

- 1. Kur shteti kërkues ka kërkuar procedime, ai nuk mund të ndjekë më penalisht personin e dyshuar për kryerjen e veprës penale për të cilën janë kërkuar këto procedime ose të kërkojë zbatimin e një vendimi gjyqësor, i cili ka qenë shpallur më parë në atë shtet ndaj tij për atë shkelje. Megjithatë, derisa të merret vendimi i shtetit të kërkuar në lidhje me kërkesën për procedime, shteti kërkues, do të ketë të drejtën për të ndërmarrë të gjithë hapat në lidhje me ndjekjen penale, pa e çuar çështjen në gjyq ose sipas rastit, duke lejuar autoritetin administrativ të vendosë për çështjen.
 - 2. E drejta për të ndjekur penalisht dhe për ta zbatuar atë do t'i kthehet shtetit kërkues:
- (a) në qoftë se shteti i kërkuar e njofton atë, në përputhje me nenin 10 mbi vendimin për të mos filluar veprimet në bazë të kërkesës;
- (b) në qoftë se shteti i kërkuar e njofton atë, në përputhje me nenin 11, mbi vendimin për refuzimin e pranimit të kërkesës;
- (c) në qoftë se shteti i kërkuar e njofton atë në përputhje me nenin 12 mbi vendimin për tërheqjen e pranimit të kërkesës;
- (d) në qoftë se shteti i kërkuar e njofton atë mbi vendimin për të mos filluar procedimet ose për t'i pezulluar ato;
- (e) në qoftë se ai e tërheq kërkesën e tij përpara se shteti i kërkuar ta ketë informuar atë mbi vendimin për fillimin e veprimeve në bazë të kërkesës.

Neni 22

Një kërkesë për procedime, që është bërë në përputhje me dispozitat e kësaj pjese, do të ketë pasojë në shtetin kërkues në zgjatjen e afatit prej gjashtë muajsh për procedimet.

SEKSIONI IV PASOJAT NË SHTETIN E KËRKUAR NË LIDHJE ME NJË KËRKESË PËR PROCEDIMIN GJYQËSOR

Neni 23

Në qoftë se kompetenca e shtetit të kërkuar është parashikaur ekskluzitivisht në nenin 2 afati për procedimet në atë shtet do të zgjasë gjashtë muaj.

Neni 24

1. Në qoftë se procedimet janë bazuar në një ankesë të përbashkët të dy shteteve, ankesa dërguar shtetit kërkues do të ketë të njëjtën vlerë me atë të dërguar në shtetin e kërkuar.

2. Në qoftë se një ankesë është e nevojshme vetëm në shtetin e kërkuar, ky shtet mund të fillojë procedimet edhe në mungesë të një ankese, në qoftë se personi i cili është autorizuar të paraqesë ankesën nuk ka kundërshtuar brenda një periudhe një mujore nga data e marrjes së njoftimit nga autoriteti kompetent për të drejtën e tij për të kundërshtuar.

Neni 25

Në shtetin e kërkuar sanksioni i zbatueshëm ndaj veprës penale do të jetë ai i parashikuar nga ligji i tij, përveç rastit kur ligji i tij parashikon ndryshe. Në rastet kur kompetenca e shtetit të kërkuar është parashikuar ekskluzivisht në nenin 2, sanksioni i vendosur në atë shtet nuk do të jetë më i rëndë se ai i parashikuar në ligjin e shtetit kërkues.

Neni 26

Çdo akt që lidhet me procedimet, të filluara në shtetin kërkues në përputhje me ligjin dhe rregullat e tij, do të ketë të njëjtën vlerë në shtetin e kërkuar njësoj si të ishte marrë prej autoriteteve të tij, me kusht që përvetësimi i një akti të tillë nuk i jep atij një rëndësi më të madhe se sa ajo që ka në shtetin kërkues.

Çdo akt, i cili ndërpret afatin dhe që është kryer në mënyrë të vlefshme në shtetin kërkues, do të ketë të njëjtat pasoja në shtetin e kërkuar dhe anasjelltas.

SEKSIONI V MASAT E PËRKOHSHME NË SHTETIN E KËRKUAR

Neni 27

Kur shteti kërkues bën të ditur qëllimin e tij për të transmetuar një ankesë për procedime, dhe në qoftëse kompetenca e Shtetit të kërkuar do të ishte parashikuar ekskluzivisht në nenin 2, shteti i kërkuar, me kërkesën e shtetit kërkues dhe sipas kësaj Konvente, mund të mbajë në arrest përkohësisht personin e dyshuar:

- a) në qoftë se ligji i shtetit të kërkuar autorizon mbajtjen në arrest për veprën penale, dhe
- b) në qoftë se ka arsye për të besuar që personi i dyshuar do të largohet ose do të shkaktojë pengimin e paraqitjes së provave.
- 2. Kërkesa për arrest të përkohshëm do të përmendë se ekziston një urdhër-arresti ose një urdhër tjetër, që ka të njëjtin efekt, të lëshuar në përputhje me procedurën e vendosur nga ligji i shtetit kërkues; ai do të njoftojë gjithashtu se çfarë procedimesh gjyqësore do të kërkohen në lidhje me veprën penale, si dhe kur dhe ku një vepër penale e tillë është kryer, si dhe do të përmbajë një përshkrim sa më të saktë të personit të dyshuar. Ai do të përmbajë, gjithashtu, një përshkrim të shkurtë të rrethanave të çështjes.
- 3. Ankesa për arrest të përkohshëm do të dërgohet direkt nga autoritetet e shtetit kërkues të përmendura në nenin 13 tek autoritetet korresponduese në shtetin e kërkuar, nëpërmjet postës ose telegramit apo ndonjë mjeti tjetër, që sjell provat me shkrim ose mjeteve të pranuara nga shteti i kërkuar. Shteti kërkues do të njoftohet menjëherë për rezultatin e kërkesës së tij.

Neni 28

Në bazë të pranimit të një kërkese për procedime të shoqëruar nga dokumentet e përmendura në nenin 15 paragrafi 1, shteti i kërkuar do të ketë juridiksionin për të zbatuar të gjitha masat e tilla të përkohshme, duke përfshirë mbajtjen në arrest të personit të dyshuar dhe konfiskimin e pasurisë në të njëjtën mënyrë siç mund t'i zbatojë sipas ligjit të tij në rastet kur vepra penale për të cilën janë kërkuar procedimet është kryer në territorin e tij.

- 1. Masat e përkohshme, të parashikuara në nenet 27 dhe 28, do të rregullohen nga dispozitat e kësaj Konvente dhe ligji i shtetit të kërkuar. Ligji i atij shteti, ose Konventa do të përcaktojnë kushtet mbi të cilat këto masa mund të bëhen të pavlefshme.
 - 2. Këto masa do të shfuqizihohen në rastet e përmendura në nenin 21,paragrafi 2.
- 3. Një person i ndaluar do të lirohet në çdo rast nëse është arrestuar në pajtim me nenin 27 dhe shteti i kërkuar nuk merr kërkesën për procedime brenda 18 ditësh nga data e arrestimit.
- 4. Një person i ndaluar do të lirohet nëçdo rast në qoftë se është arrestuar në pajtim me nenin 27 dhe dokumentet, të cilat do të shoqëronin ankesën për procedim gjyqësor nuk janë marrë nga shteti i kërkuar brenda 15 ditëve nga pranimi i ankesës për procedime.
- 5. Periudha e ndalimit, e zbatuar në bazë të nenit 27, në asnjë rast nuk do të zgjasë më tepër se 40 ditë.

PJESA IV SHUMËLLOJSHMËRIA E PROCEDIMEVE PENALE

Neni 30

- 1. Çdo shtet kontraktues, i cili përpara fillimit ose gjatë procedimeve për një vepër penale, të cilën ai e konsideron që nuk është e natyrës politike ose ushtarake, është në dijeni të procedimeve që presin zgjidhje në një shtet tjetër kontraktues kundër të njëjtit person në lidhje me të njëjtën vepër penale, do të vlerësojë nëse mund të heqë dorë ose të ndërpresë procedimet e tij gjyqësore, ose t'i transferojë ato tek shteti tjetër.
- 2. Në qoftë se ai e gjykon të këshillueshme nga rrethanat për të mos hequr dorë ose pezulluar procedimet e tij gjyqësore, atëherë do të njoftojë për pasojë shtetin tjetër sa më shpejt, përpara dhënies së vendimit në lidhje me këtë çështje.

Neni 31

- 1. Në mundësinë e përmendur në nenin 30 paragrafi 2, shtetet e interesuara do të përpiqen sa të jetë e mundur të përcaktojnë, pas vlerësimit të rrethanave të përmendura në nenin 8, të cilat do të vazhdojnë të drejtojnë procedimet. Gjatë kësaj procedure konsultimi, shtetet e interesuara, do të shtyjnë për më vonë gjykimin në themel pa qenë të detyruar të zgjasin një shtyrje të tillë, përtej një periudhe 30-ditore nga dërgimi i njoftimit të parashikuar në nenin 30 paragrafi
 - 2. Dispozitat e paragrafit 1 nuk do të jenë detyruese:
- (a) në shtetin dërgues të njoftimit të parashikuar në nenin 30 paragrafi 2, në qoftë se gjyqi kryesor ka qenë deklaruar i hapur atje në prani të të akuzuarit përpara nisjes së njoftimit;
- (b) në Shtetin tek i cili është adresuar njoftimi, në qoftë se gjyqi kryesor ka qenë deklaruar i hapur atje në prani të të akuzuarit përpara marrjes së njoftimit.

Neni 32

Në interes të arritjes së të vërtetës dhe me qëllimin zbatimin e një sanksioni të përshtatshëm, shtetet e interesuara do të shqyrtojnë nëse është e përshtatshme që vetëm njëri prej tyre të kryejë procedime dhe nëse ndodh kështu, të përpiqet të vendosë se cili shtet, atëherë kur:

- (a) disa vepra penale materiale dhe cilat klasifikohen në ligjin penal të secilit prej këtyre shteteve i janë atribuar ose një personi të vetëm ose disa personave që kanë vepruar bashkarisht;
- (b) një vepër penale e vetme, e cila klasifikohet në ligjin penal të secilit prej atyre Shteteve, iu është atribuar disa personave që kanë vepruar në bashkëveprim.

Të gjitha vendimet e arritura në përputhje me nenin 31 paragrafi 1 dhe 32 do të shkaktojnë ndërmjet shteteve të interesuara, të gjitha pasojat e një transferimi të procedimeve, siç është parashikuar në këtë Konventë. Shteti, i cili heq dorë nga procedimet e tij gjyqësore do të konsiderohet se i ka transferuar ato te shteti tjetër.

Neni 34

Procedura e transferimit e parashikuar në Seksionin II të Pjesës III do të zbatohet për aq sa dispozitat e saj janë në pajtim me ato të përfshira në këtë pjesë.

PJESA V NE BIS IN IDEM

Neni 35

- 1. Një person, në lidhje me të cilën është dhënë një vendim gjyqësor penal përfundimtar dhe i detyrueshëm, për të njëjtin akt, mund të mos ndiqet penalisht, dënohet ose t'i nënshtrohet një sanksioni në një shtet tjetër kontraktues:
 - (a) në qoftë se ai është falur;
 - (b) në qoftë se sanksioni i kërkuar për t'u zbatuar:
 - (i) ka qenë zbatuar plotësisht ose është duke u zbatuar, ose
 - (ii) i është nënshtruar faljes ose amnistisë, plotësisht, ose në lidhje me pjesën e pazbatuar, ose
 - (iii) nuk mund të zbatohet për shkak të kalimit të afatit kohor;
 - c) në qoftë se gjyqi e ka shpallur fajtor të pandehurin pa kërkuar zbatimin e një sanksioni.
- 2. Megjithatë, një shtet kontraktues, përderisa nuk ka kërkuar procedime, nuk do të jetë i detyruar të njohë efektin e ne bis in idem në qoftë se akti që shkaktoi gjykimin është drejtuar kundër një personi, institucioni ose ndonjë gjëje me status publik, ose në qoftë se subjekti i gjykimit kishte vetë një status publik në atë shtet.
- 2. Përveç kësaj, një shtet kontraktues, në të cilin akti është kryer ose konsideruar si i tillë sipas ligjit të atij shteti, nuk është i detyruar të njohë efektin e ne bis in idem, në qoftë se ai nuk ka kërkuar vetë procedimet.

Neni 36

Në qoftë se procedimet e reja gjyqësore janë filluar kundër një personi, i cili në një shtet tjetër kontraktues ka qenë dënuar për të njëjtin akt, atëhere çdo periudhë e heqjes së lirisë e shkaktuar nga dënimi i kërkuar për t'u zbatuar do të zbritet nga sanksioni i cili mund të jepet.

Neni 37

Kjo pjesë nuk do të parandalojë zbatimin e dispozitave të brendshme më të zgjeruara, përsa i përket efektit të ne bis in idem që i bashkëngjitet vendimeve gjyqësore penale të huaja.

PJESA VI DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 38

- 1. Kjo Konventë do të jetë e hapur për nënshkrimin ndaj shteteve anëtare të Këshillit të Europës. Ajo do t'i nështrohet ratifikimit ose miratimit. Instrumentet e ratifikimit ose miratimit do të depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 2. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi pas tre muajsh nga data e depozitimit të instrumentit të tretë të ratifikimit ose miratimit.
- 3. Përsa i përket një shteti nënshkrues, që e ratifikon ose e pranon atë më vonë, Konventa do të hyjë në fuqi pas tre muajsh nga data e depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimt ose miratimit.

Neni 39

- 1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës mund të ftojë çdo shtet joanëtar të aderojë në të, me kusht që rezoluta që përmban një ftesë të tillë të marrë miratimin unanim të Anëtarëve të Këshillit që kanë ratifikuar Konventën.
- 2. Një aderim i tillë do të pasohet nga depozitimi te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës, i instrumentit të aderimit, i cili do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të tij.

Neni 40

- 1. Çdo shtet kontraktues, në kohën e nënshkrimit apo të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, miratimit ose aderimit, mund të përcaktojë territorin ose territoret tek të cilat do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo shtet kontraktues, në kohën e nënshkrimit apo të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, miratimit ose aderimit, ose në një datë të mëvonshme, nëpërmjet deklaratës drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në ndonjë territor ose territore të tjera të përcaktuara në deklaratë për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilave ai është përgjegjës ose në emër të të cilëve është i autorizuar të veprojë.
- 3. Çdo deklaratë, e bërë në pajtim me paragrafin e mësipërm, në lidhje me çdo territor të përmendur në një deklaratë të tillë, mund të tërhiqet në përputhje me procedurën e vendosur në nenin 45 të kësaj Konvente.

- 1. Çdo shtet kontraktues, në kohën e nënshkrimit apo depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, miratimit ose aderimit, mund të deklarojë se ai gëzon të drejtën të bëjë një ose disa nga rezervat e parashikuara në Shtojcën 1 ose të bëjë një deklaratë të parashikuar në Shtojcën 2 të kësaj Konvente.
- 2. Çdo shtet kontraktues mund të tërheqë plotësisht ose pjesërisht një rezervë ose deklaratë, që është bërë në përputhje me paragrafin e mësipërm, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, e cila do të hyjë në fuqi që nga data e marrjes së saj.
- 3. Një shtet kontraktues, i cili ka bërë një rezervë në lidhje me ndonjë dispozitë të kësaj Konvente, nuk mund të kërkojë zbatimin e kësaj dispozite nga një Shtet tjetër Kontraktues; megjithatë, në qoftë se rezerva e tij është e pjesshme ose e kushtëzuar, ai mund të kërkojë zbatimin e kësaj dispozite për aq sa ai vetë e ka pranuar atë.

- 1. Çdo shtet kontraktues, nëpërmjet një deklarate drejtuar në çdo kohë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të deklarojë dispozitat ligjore që do të përfshihen në Shtojcën III të kësaj Konvente.
- 2. Çdo ndryshim i dispozitave të brendëshme shtetërore të renditura në Shtojcën III do t'i njoftohet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, në qoftë se një ndryshim i tillë e bën të pasaktë informacionin në këtë Shtojcë.
- 3. Ndryshimet e bëra në Shtojcën III, në zbatim të paragrafeve të mësipërme, do të hyjnë në fuqi në seicilin shtet kontraktues një muaj pas datës së njoftimit të tyre te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 43

- 1. Kjo Konventë nuk prek as të drejtat dhe angazhimet që rrjedhin nga marrëveshjet mbi ekstradimin dhe konventat ndërkombëtare shumëpalëshe në lidhje me çështje të veçanta, dhe as dispozitat në lidhje me çështje që janë trajtuar në këtë Konventë dhe të cilat janë përfshirë në konventa të tjera ekzistuese ndërmjet shteteve konraktuese.
- 2. Shtetet kontraktuese nuk mund të përfundojnë me njëra-tjetrën marrëveshje dypalëshe ose shumpalëshe në lidhje me çështje, që janë trajtuar në këtë Konventë, përveçse me qëllim për të plotësuar dispozitat e saj ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve të mishëruara në të.
- 3. Megjithatë, në qoftë se dy ose më shumë shtete kontraktuese, do të kenë rregulluar marrëdhëniet e tyre në lidhje me këtë çështje, duke u bazuar në një legjislacion të njëjtë apo në një sistem të posaçëm të krijuar prej tyre, ose nëse do ta bëjnë këtë në të ardhmen, ata do të kenë të drejtën t'i rregullojnë këto marrëdhënie në këtë mënyrë, pavarësisht nga kushtet e kësaj Konvente.
- 4. Shtetet kontraktuese, duke i dhënë fund zbatimit të kushteve të kësaj Konvente në marrëdhënet e tyre reciproke në lidhje me këtë çështje, në përputhje me dispozitat e paragrafit të mësipërm, do të njoftojnë për pasojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 44

Komiteti Europian për Problemet e Krimit i Këshillit të Europës, do të informohet mbi zbatimin e kësaj Konvente dhe do të bëjë çdo gjë që është e nevojshme për të lehtësuar një zgjidhje miqësore të çdo vështirësie që mund të lindte nga zbatimi i saj.

Neni 45

- 1. Kjo Konventë do të mbesë në fuqi për një kohë të pacaktuar.
- 2. Çdo shtet kontraktues, për aq sa është i interesuar, mund të denoncojë këtë Konventë me anë të një njoftimi adresuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 3. Një denoncim i tillë do të hyjë në fuqi gjashtë muaj pas marrjes së një njoftimi të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 46

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit dhe çdo Shtet, i cili ka aderuar në këtë Konventë në lidhje me:

- a) çdo nënshkrim;
- b) çdo depozitim të një instrumenti ratifikimi, miratimi apo aderimi;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente në përputhje me nenin 38;

- d) çdo deklaratë të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 9 paragrafi 3;
- e) çdo deklaratë të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 13 paragrafi 3;
- f) çdo deklaratë të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 18 paragrafi 2;
- g) çdo deklaratë të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 40 paragrafi 2 dhe 3;
- h) çdo rezervë ose deklaratë të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 41 paragrafi 1;
- i) tërheqjen e çdo rezervë apo deklarate të kryer në pajtim me dispozitat e nenit 41 paragrafi 2;
- j) çdo deklaratë të marrë në pajtim me nenin 42 paragrafi 1, dhe çdo njoftim të mëvonshëm të marrë në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni;
 - k) çdo njoftim të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 43 paragrafi 4;
- l) çdo njoftim të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 45 dhe datën në të cilën denoncimi hyn në fuqi.

Kjo Konventë dhe njoftimet dhe deklaratat e autorizuara sipas saj do të zbatohen vetëm ndaj veprave penale të kryera pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente dhe për shtet kontraktuese që janë përfshirë në të.

Në prani të nënshkruesve, të autorizuar në mënyrën e duhur, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Strazburg, më 15 Maj 1972, në gjuhën angleze dhe franceze, duke pasur të dy tekstet të njëjtën vlerë, një kopje e së cilës do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'i transmetojë kopjet e vërtetuara secilës prej qeverive nënshkruese dhe aderuese.

SHTOJCA 1

Çdo shtet kontraktues mund të deklarojë që ai rezervon të drejtën:

- a) të refuzojë një ankesë për procedime, në qoftë se ai konsideron që vepra penale është thjesht e një natyre fetare;
- b) të refuzojë një ankesë për procedime për një akt sanksioni për të cilin, sipas ligjit të tij, mund të kërkohet të zbatohet vetëm nga një autoritet administrativ;
 - c) për të mos pranuar nenin 22;
 - d) për të mos pranuar nenin 23;
- e) për të mos pranuar dispozitat e përfshira në fjalinë e dytë të nenit 25 për arsye konstitucionale;
- f) për të mos pranuar dispozitat e vendosura në neni 26 paragrafi 2, aty ku ka kompetencë sipas ligjit të tij;
- g) për të mos zbatuar nenet 30 dhe 31 në lidhje me një akt për të cilin sanksionet, sipas ligjit të tij ose të ndonjë shteti tjetër të interesuar, mund të kërkohen të zbatohen vetëm nga një autoritet administrativ.
 - h) për të mos pranuar Pjesën V.

SHTOJCA II

Çdo shtet kontraktues mund të deklarojë që për arësye që rrjedhin nga ligji i tij kushtetues mund të bëjë ose marrë kërkesa për procedime vetëm në rrethanat e përcaktuara në ligjin e tij të brendshëm.

Çdo shtet kontraktues, me anë të një deklarate, mund të përkufizojë për aqsa ka lidhje termin "shtetas" brenda kuptimit të kësaj Konvente.

SHTOJCA III

Lista e veprave penale përveç atyre të trajtuara nga ligji penal

Veprat penale të mëposhtme do të hyjnë në veprat penale sipas ligjit penale:

- Në Francë: çdo sjellje e paligjshme e dënueshme nga një (contravention de grande voirie).
- Në Republikën Federale Gjermane: çdo sjellje e paligjshme e trajtuar sipas procedurës së vendosur në Aktin mbi Dhunimin e Rregullave
 - (Gesetz úber Ordnungswidrigkeiten i 24 Majit 1968 BGBI 1968,I, 481).
 - Në Itali: çdo sjellje e paligjshme ndaj së cilës zbatohet Akti Nr.317 i 3 Marsit 1967.

LIGJ Nr.8498, datë 10.6.1999

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLIT TË EUROPËS "PËR NDIHMËN E NDËRSJELLË JURIDIKE NË FUSHËN PENALE" DHE PROTOKOLLIN E SAJ SHTESË

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Këshillit të Europës "Për ndihmën e ndërsjellë juridike në fushën penale" të datës 20 prill 1957 dhe të protokollit të saj shtesë të datës 17 mars 1997 me rezervat dhe deklarimet e parashikuara në këtë ligj.

Neni 2

Lidhur me Konventën, pala shqiptare shpreh këto rezerva:

1. Sekuestrimi, konfiskimi i sendeve dhe ekzekutimi i kërkesave të tilla do të bëhen vetëm në kushtet e parashikuara në nenin 5 pika 1 shkronja "a" dhe "c".

Lidhur me Konventën, pala shqiptare deklaron se:

- 1. në zbatim të nenit 15 pika 6 duhet që një kopje e të gjitha kërkesave për ndihmë juridike, të komunikuara drejtpërdrejt ndërmjet autoriteteve gjyqësore, si dhe të akteve shoqëruese t'i dërgohen, në të njëjtën kohë, edhe Ministrisë së Drejtësisë;
- 2. lidhur me nenin 16 paragrafi 2, kërkesa dhe aktet, të cilat i bashkëlidhen asaj, duhet të shoqërohen me një përkthim në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës, në rastet kur për këtë nuk ka një marrëveshje të ndryshme reciprociteti;
 - 3. autoritet gjyqësor, në kuptim të nenit 24 të kësaj Konvente, është Ministria e Drejtësisë.

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2400, datë 29.6.1999 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

KONVENTA EUROPIANE E NDIHMËS JURIDIKE NË FUSHËN PENALE

HYRJE

Qeveritë që firmosin këtë Konventë, anëtarë të Këshillit të Europës;

Duke pasur në konsideratë që Këshilli i Europës ka për qëllim realizimin e një lidhjeje më të ngushtë ndërmjet anëtarëve të tij;

Të bindur se miratimi i dispozitave të përgjithshme në kuadrin e ndihmës juridike në fushën penale lejon arritjen e këtij qëllimi;

Duke patur në konsideratë që ndihma juridike është një fushë e lidhur me atë të ekstradimit, fushë e cila ka përbërë objektin e Konventës së datës 13 dhjetor 1957;

Kanë rënë dakord si më poshtë:

TITULLI I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

- 1. Palët kontraktuese angazhohen të japin në mënyrë të ndërsjellë, sipas dispozitave të kësaj Konvente, një bashkëpunim sa më të gjërë gjyqësor në çdo rast procedimi që lidhet me krimet në të cilat shtrëngimi është, që nga momenti në të cilin është kërkuar ndihma, kompetencë e autoriteteve gjyqësore të palës kërkuese.
- 2. Kjo Konventë nuk zbatohet as gjatë ekzekutimit të masës së arrestit dhe të dënimeve dhe as për krimet ushtarake që nuk përbëjnë krime të së drejtës së përgjithshme.

Neni 2

Ndihma juridike mund të refuzohet :

- a) në qoftë se kërkesa i referohet krimeve që pala, së cilës i drejtohet kërkesa i konsideron ose krime politike ose krime që lidhen me krimet politike ose krimet fiskale;
- b) në qoftë se pala, së cilës i drejtohet kërkesa, mendon se ekzekutimi i kërkesës mund të sjellë paragjykim të sovranitetit, të sigurisë, të rendit publik ose të interesave esenciale të vendit të saj.

TITULLI II LETËRPOROSITË

- 1. Pala, së cilës i drejtohet kërkesa, do të ekzekutojë, sipas procedurave të parashikuara nga legjislacioni i vendit të saj, letërporositë që lidhen me një procedim penal që do t'i drejtohen asaj nga autoritetet gjyqësore të palës kërkuese dhe që kanë për objekt përmbushjen e akteve hetimore ose të kalimit të provave materiale që lidhen me veprën penale përkatëse, të fashikujve ose të dokumenteve.
- 2. Në qoftë se pala kërkuese dëshiron që dëshmitarët ose ekspertët të deponojnë pas një betimi paraprak, ajo duhet të bëjë një kërkesë me shkrim dhe, pala, së cilës i është drejtuar kërkesa, do të verifikojë nëse ligji i saj e lejon një gjë të tillë ose jo.
- 3. Pala, së cilësi drejtohet kërkesa, nuk mund të transferojë (ose do të kufizohet për të transferuar) kopje të thjeshta ose fotokopje të fashikujve ose të dokumenteve të kërkuara, të cilat janë të pajisura me vërtetim të barazvlefshëm me origjinalin. Megjithatë, në qoftë se pala kërkuese kërkon shprehimisht transferimin e dokumenteve origjinale, një kërkesë e tillë duhet, brenda kufijve të mundshëm, të pranohet.

Në qoftë se pala kërkuese e kërkon shprehimisht, pala, së cilës i drejtohet kërkesa, duhet të njoftojë për datën dhe vendin e ekzekutimit të letërporosisë. Autoritetet dhe personat në çështje mund të ndihmojë gjatë këtij ekzekutimi në qoftë se pala, së cilës i drejtohet kërkesa, do t'ua lejojë.

Neni 5

- 1. Secila nga palët kontraktuese mundet që, në momentin e firmosjes së kësaj Konvente ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit ose të pranimit, me deklarimin direkt Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, të rezervojë mundësinë për të vënë ekzekutimin e letërporosive që kanë për qëllim kontrollimin e sendeve të njërës ose të më shumë kushteve të mëposhtme:
- a) Krimi, i cili motivon letërporosinë duhet të jetë i dënueshëm sipas ligjit të palës kërkuese dhe të palës e cila pranon kërkesën;
- b) krimi, i cili motivon letërporosinë duhet të jetë i tillë që të lejojë ekstradimin në vendin ku drejtohet kërkesa;
- c) ekzekutimi i letërporosive duhet të jetë në përputhje me ligjin e palës së cilës i drejtohet kërkesa.
- 2. Atëherë kur njëra nga palët kontraktuese ka bërë një deklaratë në kuptim të paragrafit të parë të këtij neni, çdo palë tjetër mund të aplikojë parimin e reciprocitetit.

Neni 6

- 1. Pala, së cilës i drejtohet kërkesa, mund të shtyjë pranimin e objekteve, fashikujve ose të akteve për të cilat është kërkuar komunikimi, kurdoherë që këta të jenë të nevojshëm për një procedim penal në proces.
- 2. Objektet, për më tepër edhe origjinalet e fashikujve dhe të dokumenteve, që janë dhënë gjatë komunikimit në ekzekutimin e një letërporosie, do të kthehen nga pala kërkuese menjëherë palës së cilës i drejtohet kërkesa, përveç se kur kjo e fundit do të heqë dorë.

TITULLI III

PRANIMI I AKTEVE PROCEDURIALE DHE TË MASAVE PARAPRAKE GJYQËSORE, DALJA E DËSHMITARËVE, EKSPERTËVE DHE PERSONAVE QË I NËNSHTROHEN NJË PROCESI PENAL

Neni 7

1. Pala, së cilës i është drejtuar kërkesa, do të procedojë në pranimin e akteve proceduriale dhe të masave paraprake gjyqësore, të cilat i janë dërguar për këtë qëllim nga pala kërkuese.

Një pranim i tillë do të realizohet nëpërmjet një tansferimi të thjeshtë të aktit dhe të masës paraprake marrësit. Kurdoherë që Pala së cilës i drejtohet kërkesa shprehimisht do të kërkojë, pranimi do të realizohet në njërën nga format që legjislacioni i palës së cilës i drejtohet kërkesa, parashikon për notifikimet të së njëjtës natyrë ose në një formë të veçantë që të jetë në përputhje me legjislacionin përkatës.

2. Prova e pranimit do të bëhet nëpërmjet një dëftese në të cilën është vendosur data dhe është firmosur nga destinatori ose nëpërmjet një deklarate të palës së cilës i drejtohet kërkesa që përcakton faktin, mënyrat dhe datën e pranimit. Njëri ose tjetri nga këto dokumente do të jetë menjëherë i transferueshëm Palës kërkuese. Me kërkesë të kësaj të fundit, Pala së cilës i drejtohet kërkesa duhet të saktësojë nëse pranimi është bërë me ligjin e saj. Nëse pranimi nuk është bërë i

mundur, pala, së cilës i është drejtuar kërkesa, duhet t'i bëjë menjëherë të ditur motivin e mospranimit palës kërkuese.

3. Secila nga palët kontraktuese mundet që, në momentin e firmosjes së kësaj Konvente ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit ose të pranimit, të kërkojë, nëpërmjet një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, që letërthirrja për t'u paraqitur në gjyq, personit që i është nënshtruar një procedimi penal dhe që gjendet në territorin e tij duhet t'i transferohet autoriteteve kompetente brenda një afati të caktuar përpara datës së caktuar për t'u paraqitur në gjyq. Ky afat do të jetë i përcaktuar në një deklaratë të caktuar dhe nuk mund t'i kapërcejë 50 ditët.

Për caktimin e një afati të tillë do të kihet parasysh data e paraqitjes në gjyq dhe momenti i transferimit të letërthirrjes.

Neni 8

Dëshmitari apo eksperti që nuk do të respektojë paraqitjen në gjyq sipas një letërthirrjeje, e cila i është dërguar, nuk mund të vihet nën ndonjë masë shtrënguese apo sanksione edhe në qoftë se letërthirrja përmban urdhrat, vetëm në qoftë se ai do të hyjë vullnetarisht në territorin e palës kërkuese dhe ai do të njoftohet sërish në mënyrë të rregullt.

Neni 9

Kompensimet (dëmshpërblimi) që do të derdhen, përveç shpenzimeve të udhëtimit dhe të qëndrimit që pala kërkuese duhet të rimbursojë në favor të dëshmitarit apo të ekspertit, duhet të jenë të llogaritura nga vendi i rezidencës së tyre dhe do të likuidohen në një masë të njëjtë me atë të parashikuar nga tarifat dhe rregulloret në fuqi në vendin ku ata duhet të pyeten.

Neni 10

1. Në qoftë se pala kërkuese pretendon se paraqitja vetjake e një dëshmitari apo e një eksperti përpara autoriteteve të saj gjyqësore është veçanërisht e nevojshme, ajo duhet ta përmendi si fakt në kërkesën e pranimit të letërthirrjes dhe pala, së cilës i drejtohet kërkesa, do të ftojë këtë dëshmitar apo ekspert të paraqitet në gjyq.

Pala, së cilës i drejtohet kërkesa, duhet të bëjë të njohur përgjigjen e dëshmitarit apo të ekspertit palës kërkuese.

- 2. Në rastin e parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni kërkesa ose letërthirrja duhet të përmendi shprehimisht shumën e përafërt të kompensimit (dëmshpërblimit) që duhet të korrespondojë edhe me shpenzimet e udhëtimit dhe të qëndrimit, të cilat duhet të rimbursohen.
- 3. Pala, së cilës i është drejtuar kërkesa, me një qëllim të tillë mund t'i japë dëshmitarit apo ekspertit një paradhënie (parapagesë). Kjo do të bëhet e ditur në letërthirrjen dhe të rimbursohet nga pala kërkuese.

Neni 11

Atëherë kur pala kërkuese për të dëshmuar ose ballafaqim kërkon paraqitjen e një personi, i cili është në gjendje burgimi, ky person do të jetë përkohësisht i transferuar në territorin ku do të zhvillohet pyetja, me kusht që ritransferimi i tij duhet të bëhet në afatin e treguar nga pala së cilës i drejtohet kërkesa dhe me rezervën e dispozitave të nenit 12, në atë masë që këto të fundit do të gjejnë zbatim.

Transferimi mund edhe të refuzohet:

a) në qoftë se personi i dënuar nuk do të pranojë;

- b) në qoftë se prania e tij është e nevojshme në një procedim penal që po zhvillohet në territorin e palës, së cilës i drejtohet kërkesa;
 - c) në qoftë se transferimi i tij do të zgjaste më tej gjendjen e tij të burgimit;
- d) në qoftë se kërkesa të tjera imperative bëjnë të domosdoshme transferimin e tij në territorin e palës kërkuese.
- 2. Në rastin e parashikuar në paragrafin e mësipërm dhe me rezervën e dispozitave të nenit 2, kalimi tranzit i personit të dënuar nëpërmjet territorit të një shteti të tretë, pala e kësaj Konvente, dhe bazuar mbi një kërkesë, që korredon të gjitha dokumentet e nevojshme, Ministria e Drejtësisë e palës kërkuese i drejton Ministrisë së Drejtësisë së palës së cilës i drejtohet kërkesa për kalim tranziti.

Secila palë kontraktuese mund të refuzojë kalimin tranzit të shtetasve të vet.

3. Personi i transferuar duhet të qëndrojë në gjendje burgimi në territorin e palës kërkuese dhe, në rast se në territorin e palës së cilës i drejtohet kërkesa e tranzitit, vetëm në qoftë se pala së cilës i drejtohet kërkesa, nuk kërkon që ai të vihet në gjendje lirie.

Neni 12

- 1. Asnjë dëshmitar apo ekspert, pavarësisht nga kombësia e tij, i cili shfaqet përpara autoriteteve gjyqësore të palës kërkuese, si rrjedhojë e një letërthirrjeje për t'u paraqitur në gjyq, nuk mund të ndiqet penalisht, të mbahet në gjendje arresti ose t'i nënshtrohet ndonjë mase tjetër shtrënguese për lirinë e tij individuale brenda territorit të palës së cilës i është drejtuar kërkesa, për fakte apo dënime që janë kryer përpara nisjes së tij nga territori i kësaj pale.
- 2. Asnjë person pavarësisht nga kombësia e tij, i thirrur përpara autoriteteve gjyqësore të palës kërkuese për t'u përgjigjur atje, për fakte për të cilat i është nënshtruar një procedimi penal, mund të ndiqet penalisht, të mbahet në gjendje burgimi ose t'i nënshtrohet masave të tjera shtrënguese të lirisë individuale për fakte dhe dënime që janë kryer përpara nisjes së tij nga territori i palës së cilës i është drejtuar kërkesa dhe që nuk përfshihen në letërthirrje.
- 3. Imuniteti i parashikuar nga ky nen pushon së funksionuari atëherë kur dëshmitari, eksperti apo individi i cili i është nënshtruar një procedimi penal, duke patur mundësinë e lënies së territorit të palës kërkuese për 15 ditë pasuese pasi paraqitja e tij nuk është më e kërkuar nga autoritetet gjyqësore, edhe në qoftë se ka ngelur në këtë territor ose ka bërë kthimin pasi është lëshuar.

TTTULLI IV KARTOTEKA E GJYKATËS (ZYRA E GJENDJES GJYQËSORE)

Neni 13

1. Pala, së cilës i drejtohet kërkesa, do të komunikojë në atë masë në të cilën autoritetet e tyre gjyqësore mundet që nga ana e tyre të mbajnë edhe në një rast tjetër analog, të dhënat e kartotekës së gjykatës ose çfarëdolloj informacioni tjetër që lidhet me ato dhe që autoritetet gjyqësore të njerës nga palët kontraktuese do të kenë kërkuar për

nevojat e një procedimi penal.

2. Në raste të ndryshme nga ata të parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni do të kihen parasysh kërkesa të tilla në kushtet e parashikuara nga legjislacioni, regolamentet ose nga praktika e palës, së cilës i drejtohet kërkesa.

TITULLI V PROCEDURA

Neni 14

- 1. Kërkesat e ndihmës gjyqësore duhet të përmbajnë treguesit e mëposhtëm:
- a) autoritetin nga i cili ka ardhur kërkesa,
- b) objektin dhe motivin e kërkesës,
- c) për sa është e mundur, identitetin dhe kombësinë e personit në çështje dhe
- d) në qoftë se është e mundur emrin dhe adresën e marrësit (destinatorit).
- 2. Letërporositë e parashikuara në nenet 3, 4 dhe 5 do të përmendin gjithashtu, përveç akuzës edhe një paraqitje të përmbledhur të fakteve.

Neni 15

- 1. Letërporositë, për të cilat nenet 3, 4 dhe 5, si edhe kërkesat e parashikuara në nenin 11, do të drejtohen nga Ministria e Drejtësisë e palës kërkuese tek Ministria e Drejtësisë e Palës, së cilës i është drejtuar kërkesa dhe do të kthehet nëpërmjet të njëjtës rrugë.
- 2. Në rast urgjence, këto letërporosi mund të dërgohen edhe drejtpërsëdrejti nga autoritetet gjyqësore të palës kërkuese, autoriteteve gjyqësore të palës së cilës i drejtohet kërkesa. Ato duhet të kthehen së bashku me dokumentat që lidhen me ekzekutimin e tyre sipas mënyrës së parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni.
- 3. Kërkesat, për të cilat paragrafi i parë i nenit 13, mund të dërgohen drejtëpërdrejtë nga autoritetet gjyqësore në zyrën kompetente të palës së cilës i drejtohet kërkesa dhe përgjigjet do të dërgohen nëpërmjet kësaj zyre. Kërkesat, për të cilat paragrafi i dytë i nenit 13, do të dërgohen nga Ministria e Drejtësisë Palës kërkuese Ministrisë së Drejtësisë të palës së cilës i drejtohet kërkesa.
- 4. Kërkesat për ndihmë juridike, të ndryshme nga ato të parashikuara nga paragrafi i tretë i këtij neni, ose në veçanti kërkesat për hetime paraprake për një proces penal, mund të jenë objekt komunikimi të drejtëpërdrejtë nga autoritetet gjyqësore.
- 5. Në rastet kur transferimi direkt është i lejueshëm nga kjo Konventë, ajo mund të bëhet nëpërmjet Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (Interpol).
- 6. Secila palë kontraktuese mundet që, në aktin e firmosjes së kësaj konvente ose në rastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit ose të pranimit, me deklaratën drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, bën të ditur nëse të gjitha ose disa kërkesa të ndihmës juridike duhet të jenë...... nëpërmjet një rruge të ndryshme nga ajo të parashikuar në këtë nen, dhe të kërkojë që, në bazë të paragrafit të dytë të këtij neni, një kopje të letërporosisë duhet t' komunikohet në të njëjtën kohë Ministrisë së saj të Drejtësisë.
- 7. Ky nen nuk paragjykon dispozitat lidhur me marrëveshjet (traktatet bilaterale) në fuqi ndërmjet palëve kontraktuese, në të cilat është parashikuar transferimi i drejtëpërdrejtë i kërkesave për ndihmë juridike ndërmjet autoriteteve të palëve.

- 1.Përkthimi i kërkesave dhe i akteve bashkangjitur me to nuk do të jetë i detyrueshëm, me përjashtim të rasteve të përmendura në dispozitat e paragrafit të dytë të këtij neni.
- 2. Secila nga palët kontraktuese mundet që, në aktin e firmosjes ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit ose të pranimit, me deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, duke rezervuar mundësinë për të kërkuar që kërkesat dhe katet e tjera bashkëngjitur duhet të transferohen të shoqëruar nga ajo qoftë nga një përkthim në gjuhën e vet

qoftë edhe nga një përkthim në cilëndo nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës (frengjisht, anglisht), ose në atë gjuhë që pala do të kërkojë. Palët e tjera mund të aplikojnë parimin e reciprocitetit.

3. Ky nen nuk do të paragjykojë dispozitat që lidhen me përkthimin e kërkesave dhe të akteve që u bashkëngjiten dhe që përmbahen në konventat ose në marrëveshjet në fuqi ose që do të nënshkruhen ndërmjet dy ose më shumë palëve kontraktuese.

Neni 17

Aktet dhe dokumentet, që transferohen në zbatim të kësaj konvente, do të jenë të përjashtuara nga çdo formalitet legalizimi.

Neni 18

Në qoftë se autoritetet e investuara me një kërkesë për ndihmë juridike janë inkompetente për ta ndjekur, ata do të transferojnë zyrtarisht një kërkesë të tillë autoritetit kompetent të vendit përkatës dhe, atëherë kur kërkesa do të jetë transferuar drejtëpërsëdrejti, do të njoftojnë në të njëjtën rrugë (mënyrë) palën kërkuese.

Neni 19

Çdo refuzim për të dhënë ndihmë juridike duhet të jetë i motivuar.

Neni 20

Përveç dispozitave të nenit 9, ekzekutimi i kërkesave të ndihmës juridike nuk do të bëhet asnjë rimbursim i shpenzimeve me përjashtim të atyre të provokuara nga ekspertët në territorin nga ana e palës së cilës i drejtohet kërkesa dhe nga transferimi i të dënuarve i realizuar në zbatim të nenit 11.

TITULLI VI DENONCIMET ME QËLLIM PROCEDIMIN PENAL

- 1. Çdo denoncim nga njëra nga palët kontraktuese e cila synon fillimin e një procedimi penal përpara autoriteteve gjyqësore të një pale tjetër, do të jetë objekt i komunikimeve ndërmjet Ministrive të Drejtësisë. Megjithatë palët kontraktuese mund të përfitojnë nga mundësia që i jepet nga paragrafi i 6 i nenit 15.
- 2. Pala, së cilës e drejtohet kërkesa, do të komunikojë përfundimin denoncimit dhe atëherë, kur duhet do të transferojë masën paraprake të marrë.
- 3. Denoncimeve të parashikuara nga paragrafi i parë i këtij neni do të zbatohen dispozitat e nenit 16.

TITULLI VII SHKËMBIMI I INFORMACIONIT LIDHUR ME DËNIMET

Neni 22

Secila nga palët kontraktuese do të informojë palën e interesuar për vendimet penale dhe të masave përkatëse që i përkasin shtetasve të kësaj pale dhe që kanë qenë objekt për një regjistrim në zyrën e gjendjes gjyqësore. Ministritë e Drejtësisë të palëve në fjalë do të shkëmbejnë një informacion të tillë të paktën një herë në vit. Në qoftë se personi nën një çështje është

konsideruar shtetas i dy ose më shumë palëve kontraktuese, informacionet do të komunikohen nga secila nga palët e interesuara vetëm nëse një person e tillë nuk do të posedojë kombësinë e palës në territorin e së cilës është dhënë dënimi.

TITULLI VIII DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 23

- 1. Secila nga palët kontraktuese mundet që, në momentin e firmosjes së kësaj Konvente ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit ose të pranimit, të hartojë një rezervim për një ose më shumë dispozita të përcaktuara në këtë Konventë.
- 2. Secila nga palët kontraktuese që do të ketë formuluar një rezervë do ta revokojë atë menjëherë sapo rrethanat do ta lejojnë atë. Revokimi i rezervave do të bëhet nëpërmjet njoftimit që i drejtohet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 3. Një palë kontraktuese që ka formuluar një rezervë për njërën nga dispozitat e Konventës nuk mund të pretendojë që pala tjetër të aplikojë këtë dispozitë deri në atë masë, që ajo vetë e ka pranuar.

Neni 24

Secila nga palët kontraktuese, në momentin e firmosjes së kësaj konvente, ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit ose të pranimit, me deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, duhet të tregojë se cilin autoritet ajo konsideron si autoritet gjyqësor për efekte të kësaj konvente.

Neni 25

- 1. Kjo Konventë do të zbatohet në territorin metropolitan të palëve kontraktuese.
- 2. Ajo do të aplikohet edhe në Francë, Algjeri përsa i takon territoreve përtej detit si edhe përsa i përket Italisë, territorit të Somalisë nën administrimin italian.
- 3. Republika Federale e Gjermanisë mund të zgjerojë zbatimin e kësaj Konvente në "Land" e Berlinit nëpërmjet deklarimit direkt tek Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 4. Përsa i përket Mbretërisë së Vendeve të Ulta, kjo Konventë do të zbatohet në territorin europian të saj. Mbretëria mund ta shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në Antillet e Hollandës, në Surinam dhe në Guinenë e Re Holandeze nëpërmjet një deklarate direkte Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 5. Nëpërmjet një marrëveshje ndërmjet dy ose më shumë palëve kontraktuese, fusha e zbatimit të kësaj konvente mund edhe të shtrihet, sipas kushteve që do të nënshkruhen në këtë marrëveshje, në territorin e njërës palë të ndryshëm nga ato që përmbahen në paragrafin 1,2,3, dhe 4 të këtij neni ku njëra nga palët garanton marrëdhëniet ndërkombëtare.

- 1. Përveç dispozitave të paragrafit 7 të nenit 15 dhe të paragrafit 3 të nenit 16, kjo Konventë abrogon, përsa i përket territoreve tek të cilat zbatohet, dispozitat që në traktatet, konventat dhe marrëveshjet dypalëshe rregullojnë ndërmjet dy palëve kontraktuese, ndihmën juridike në fushën penale.
- 2. Megjithatë kjo Konventë nuk do të paragjykoje detyrimet që përmbahen në ndonjë konventë tjetër ndërkombëtare të karakterit dypalëshe ose shumëpalëshe, në të cilat disa klauzola rregullojnë ose do të rregullojnë, në një fushë të përcaktuar, ndihmën jurdike lidhur me çështje të caktuara.

- 3. Palët kontraktuese nuk mund të përfundojnë ndërmjet tyre marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe lidhur me ndihmën juridike përveçse për të kompletuar dispozitat e kësaj konvente ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që përmbahen në të.
- 4. Në qoftë se, ndërmjet dy ose më shumë palëve kontraktuese, ndihma juridike në fushën penale do të bëhet në bazë të një legjislacioni uniform ose të një regjimi të veçantë që parashikon zbatimin reciprok të masave të ndihmës juridike në territoret tyre përkatëse, këto palë do të kenë mundësinë e rregullimit të marrëdhënieve të tyre të shumta në një fushë të tillë duke u bazuar ekskluzivisht në sisteme të tilla sipas dispozitave të kësaj Konvente. Palët kontraktuese, që përjashtojnë ose do të përjashtojnë nga marrëdhëniet e tyre reciproke zbatimin e kësaj konvente, në përputhje me dispozitate këtij paragrafi, duhet t'i bëjnë një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

- 1. Kjo Konventë do të qëndrojë e hapur për t'u firmosur nga anëtarët e Këshillit të Europës. Ajo do të ratifikohet dhe instrumentet e ratifikimit do të jenë depozituar pranë Sekretarit
 - 2. Konventa do të hyjë në fuqi 90 ditë pas datës së depozitimit të instrumentave të ratifikimit.
- 3. Përsa i përket çdo shteti firmues të kësaj konvente, që do të kenë ratifikuar kohët e fundit, ajo do të hyjë në fuqi 90 ditë pas depozitimit të instrumentave të saj të ratifikimit.

Neni 28

- 1. Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës mund të ftojë çdo shtet që nuk është anëtar i Këshillit të aderojë në këtë Konventë. Vendimi për një ftesë të tillë duhet të merret me një marrëveshje unanime të anëtarëve të Këshillit që kanë ratifikuar Konventën.
- 2. Pranimi do të bëhet nëpërmjet depozitimit, pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit, të një instrumenti pranimi, që do të ketë efekt 90 ditë pas depozitimit të tyre.

Neni 29

Secila nga palët kontraktuese mundet, përsa i takon, të denoncojë këtë konventë duke iu drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Një denoncim i tillë do të fillojë të veprojë 6 muaj mbas datës së marrjes së njoftimit nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit.

Neni 30

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'i njoftojë Anëtarëve të Këshillit të Europës dhe qeverive të çdo shteti, që ka aderuar në këtë Konventë:

- a) emrat e firmuesve dhe depozitimin e çdo instrumenti të ratifikimit ose të pranimit;
- b)datën e hyrjes në fuqi;
- c) çdo njoftim të marrë në zbatim të dispozitave të paragrafit të parë të nenit 5, të paragrafit 3 të nenit 7, të paragrafit 6 të nenit 15, të paragrafit 2 të nenit 16, të nenit 24, të paragrafit të 3 dhe 4 të nenit 25 dhe të paragrafit 4 të nenit 26;
 - d) çdo rezervim të formuluar në zbatim të dispozitave të paragrafit të parë të nenit 23;
 - e) revokimin të bërë në zbatim të dispozitave të paragrafit të dytë të nenit 23, të çdo rezerve;
- f) çdo njoftim të denoncimit të marrë në zbatim të dispozitave të nenit 29 dhe datën në të cilën ajo do të veprojë.

Me besim të nënshkruarit kanë firmosur këtë Konventë.

E bërë në Strasburg, me 20 prill 1959, në gjuhën franceze dhe angleze, të dy tekstet kanë të njëjtën vlerë, në një ekzemplar të vetëm, që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të transmetojë një kopje origjinale qeverive që kanë firmosur dhe kanë aderuar.

DEKLARIME DHE REZERVIME TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË "KONVENTËN EUROPIANE TË NDIHMËS JURIDIKE NË FUSHËN PENALE"

REZERVIME

Neni 2

Republika e Shqipërisë do të refuzojë dhënien e ndihmës juridike në fushën penale:

- a) për vepra penale të cilat nuk parashikohen si të tilla nga legjislacioni penal shqiptar në fuqi;
- b) për ato vepra penale të cilat janë në proces hetimi në territorin e Republikës së Shqipërisë ose në një shtet tjetër.

DEKLARIME

Neni 3 paragrafi II

Sipas nenit 360 të Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Shqipërisë dëshmitari ka detyrimin dhe përgjegjësinë ligjore për të thënë të vërtetën me përjashtim të rasteve kur dëshmitari është i mitur deri në 14 vjeç.

Sekretari i gjykatës lexon deklaratën e betimit të dëshmitarit "Betohem se do të them të vërtetën të gjithë të vërtetën dhe të mos them asgjë që nuk është e vërtetë".

Pas kësaj dëshmitari deklaron "Betohem" dhe tregon gjeneralitetet e tij.

Mosrespektimi i paragrafeve 2 dhe 3 sjell pavlefshmërinë e veprimit të kryer.

Neni 8

Personi i thirrur në bazë të letërporosisë, kur paraqitet, nuk mund t'i nënshtrohet kufizimit të lirisë personale për fakte që kanë ndodhur para njoftimit për t'u paraqitur.

Paprekshmëria e parashikuar në paragrafin e mësipërm pushon kur dëshmitari, eksperti apo i pandehuri, duke patur mundësinë nuk është larguar nga territori i shtetit shqiptar, me kalimin e 15 ditëve nga momenti kur prania e tij nuk kërkohet më nga autoriteti gjyqësor ose kur, pasi është larguar është kthyer vullnetarisht.

Neni 9

Shpenzimet e bëra në territorin shqiptar mbulohen nga pala shqiptare, kur nuk ka marrëveshje tjetër.

Neni 11

Republika e Shqipërisë deklaron se ndihma e kërkuar në kuptim të nenit 11 të Konventës nuk mund të jepet.

Neni 16

Republika e Shqipërisë deklaron se do të kërkojë që dokumentet e dërguara për qëllim të kësaj konvente do të shoqërohen me një përkthim të tyre në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës.

Neni 24

Autoritet gjyqësore, në kuptim të kësaj Konvente, janë Ministria e Drejtësisë e Republikës së Shqipërisë, gjykatat dhe prokuroritë.

PROTOKOLLI SHTESË I KONVENTËS EUROPIANE PËR NDIHMËN E NDËRSJELLTË JURIDIKE NË FUSHËN PENALE (ETS NR.99)

Strasburg, 17 mars 1978

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, nënshkruese të këtij protokolli,

Duke dëshiruar lehtësimin e zbatimit të Konventës Europiane të Këshillit të europës, mbi ndihmën e Ndërsjelltë Juridike në Fushën Penale, e hapur për nënshkrim në Strasburg, në 20 prill 1959 (e quajtur më poshtë "Konventa"), në fushën e krimeve fisklae;

Duke e konsideruar atë si një shtesë të konsiderueshme të Konventës në disa drejtime, Ranë dakord si më poshtë:

KAPITULLI I

Neni 1

Palët kontraktuese nuk do të ushtrojnë të drejtat e parashikuara në nenin 2.a të Konventës për të refuzuar asistencën vetëm se kërkesa lidhet me një krim i cili për palën e kërkuar konsiderohet një krim fiskal.

Neni 2

- 1. Në rastin kur një palë kontraktuese ka bërë ekzekutimin e letërporosisë për kërkimin ose konfiskimin e pronësisë me kushtin që krimi i cili motivon letërporosinë është i dënueshëm në bazë të të dy ligjeve, si të palës kërkuese ashtu edhe të palës së kërkuar, ky kusht përmbushet në lidhje me shkeljet fiskale nëse shkelja është e dënueshme në bazë të ligjit të palës kërkuese dhe përputhet me një shkelje të së njëjtës natyre në bazë të ligjit të palës së kërkuar.
- 2. Kërkesa nuk mund të rfuzohet për shkak se ligji i palës së kërkuar nuk parashikon të njëjtën taksë apo tatim doganor ose nuk përmban një taksë, tarifë ose detyrim doganor dhe të njëjtin mënyrë konvertimi siç e parashikon ligji i palës kërkuees.

KAPITULLI II

Neni 3

Konventa zbatohet edhe për:

- a) Dorëzimin e dokumenteve në lidhje me ekzekutimin e një dënimi, marrjen e një gjobe ose pagesën e shpenzimeve të procesit gjyqësor.
- b) Masat që rregullojnë pezullimin e shpalljes së një dënimi ose ekzekutimin e tij, lirimin me kusht, shtyrjen e fillimit të ekzekutimit të një dënimi ose ndërprerjen e një ekzekutimi të tillë.

KAPITULLI III

- Neni 22 i Konventës plotësohet me tekstin e mëposhtëm, teksti origjinal i nenit 22 të Konventës, bëhet paragrafi 1 dhe dispozitat e përmendura më poshtë bëhen paragrafi 2.
- "2. Për më tepër, çdo palë kontraktuese, që ka dhënë informacionin e sipërpërmendur i komunikon palës së interesuar, mbi bazën e kërkesës së kësaj të fundit, për çdo rast të veçantë, një kopje të dënimeve dhe masave në fjalë, si edhe çdo informacion që ka të bëjë me to, në mënyrë që t'i jepet mundësi asaj për të parë nëse këto bëjnë të domosdoshme marrjen e ndonjë mase në nivel kombëtar. Ky komunikim bëhet ndërmjet Ministrive përkatëse të Drejtësisë.

KAPITULLI IV

Neni 5

- 1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim për shtetet anëtare të Këshillit të Europës që kanë nënshkruar Konventën. Ajo i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose të miratimit depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 2. Protokolli do të hyjë në fuqi 90 ditë pas datës së depozitimit të tre instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose të miratimit.
- 3. Në rastin e një shteti nënshkrues, i cili ratifikon pranon ose miraton më vonë, protokolli do të hyjë në fuqi 90 ditë mbas datës së depozitimit të instrumenteve të saj të ratifikimit, pranimit ose të miratimit.
- 4. Një shtet anëtar i Këshillit të Europës nuk mund të ratifikojë, të pranojë ose të miratojë këtë protokoll pa ratifikuar paraprakisht Konventën.

Neni 6

- 1. Çdo shtet që është pranuar në Konventë mund të pranohet edhe në këtë protokoll pas hyrjes në fuqi të këtij protokolli.
- 2. Një pranim i tillë do të ketë efekt me depozitimin pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës të një instrumenti pranimi, i cili do të ketë efekt 90 ditë pas datës së depozitimit të tij.

Neni 7

- 1. Çdo shtet mundet, në kohën e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentet e tij të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të miratimit, të përcaktojë territorin ose territoret në të cilat ky protokoll do të zbatohet.
- 2. Çdo shtet mundet, në kohën e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentet e tij të ratifikimit, pranimit të miratimit ose të miratimit, ose në çdo datë tjetër të mëvonshme, me anë të një deklarate të adresuar te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës, të shtrijë efektet e këtij protokolli mbi një ose disa territore të përcaktuara në deklaratë dhe për ato marrëdhënie ndërkombëtare për të cilat ai është përgjegjës, ose në ato për të cilat ai është autorizuar të ndërmarrë.
- 3. Çdo deklaratë e bërë lidhur me paragrafin e mësipërm mundet që, në çdo territor të përmendur në një deklaratë të tillë, të tërhiqet nëpërmjet një njoftimi të adresuar te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës. Një tërheqje e tillë fillon të ketë efekt 6 muaj pas datës së marrjes së njoftimit nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

- 1. Rezervimet e bëra nga ana e palëve kontraktuese lidhur me ndonjë dispozitë të Konventës do të jenë të zbatueshme edhe për këtë protokoll, përveç kur pala nuk deklaron ndryshe në kohën e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentet e saj të ratifikimit, miratimit ose të miratimit. E njëjta gjë do të zbatohet edhe për deklaratat e bëra në bazë të nenit 24 të Konventës.
- 2. Çdo shtet mundet, që në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumenteve të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose të miratimit, të deklarojë se rezervon të drejtën:
- a) të mos pranojë Kapitullin I, ose ta pranojë atë vetëm lidhur me disa krime të caktuara, ose kategori krimesh të referuara në nenin 1 ose që nuk përputhen me letërporositë për kërkim ose konfiskim të pasurisë në lidhje me krimet fiskale;

b)të mos pranojë Kapitullin II;

c)të mos pranojë Kapitullin III.

- 3. Çdo palë kontraktuese mund të tërheqë deklarën e bërë në përputhje me paragrafin e mësipërm me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, e cila do të jetë efektive nga data e marrjes së njoftimit.
- 4. Një palë kontraktuese që ka bërë një rezervim ndaj këtij protokolli në lidhje me një parashikim të Konventës ose që ka bërë një rezervim në lidhje me një parashikim të protokollit, nuk mund të kërkojë zbatimin e këtij parashikimi nga një palë tjetër, megjithatë mundet që n.q.s. rezervimi është i pjesshëm ose i kushtëzuar, mund të kërkojë zbatimin e këtij parashikimi për aq sa e ka pranuar vetë ai.
 - 5. Asnjë rezervim tjetër nuk mund të bëhet lidhur me dispozitat e këtij protokolli.

Neni 9

Dispozitat e këtij protokolli nuk paragjykojnë rregullime të mëtejshme të tjera me marrëveshje dypalëshe dhe shumëpalëshe të lidhura ndërmjet palëve kontraktuese, në zbatim të nenit 26 paragrafi 3 të Konventës.

Neni 10

Komiteti Europian për Problemet e Krimit në Këshillin e Europës do të mbahet i informuar lidhur me zbatimin e këtij protokolli dhe do të bëjë të gjitha përpjekjet për të lehtësuar zbatimin.

Neni 11

- 1. Çdo palë kontraktuese, mundet përsa lidhet me të, të denoncojë këtë protokoll nëpërmjet një njoftimi të bërë te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 2. Një denoncim i tillë do të ketë efekt 6 muaj pas datës së marrjes së njoftimit nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
 - 3. Denoncimi i Konventës passjell automatikisht edhe denoncimin e këtij Protokolli.

Neni 12

Sekretari i i Përgjithshëm i Këshillit të Europës duhet të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit të Europës, si dhe çdo shtet që e ka pranuar Konventën mbi:

a.çdo nënshkrim të këtij protokolli;

b.çdo depozitim të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose të miratimit;

c.çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij Protokolli në përputhje me nenin 5 dhe 6;

d.çdo deklarim të marrë lidhur me paragrafet 2 dhe 3 të nenit 7;

e.çdo deklarim të marrë lidhur me paragrafin 1 të nenit 8

f.çdo rezervim të bërë në lidhje mesa është parashikuar në paragrafin 2 të neni 8;

g.tërheqja e çdo rezerve e bërë në përputhje mesa është parashikuar në paragrafin 3 të nenit 8;

h.cdo njoftim të marrë në përputhje me nenin 11 dhe datën kur denoncimi fillon efektet e tij.

Palët e autorizuara me mirëbesim dhe mirëkuptim e kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg me 17 Mars 1978, në anglisht dhe frëngjisht, të dy tekstet me vlerë të njëjtë, dhe një kopje e të cilave depozitohet në arkivën e Këshillit të Europës. Sekretariati i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të dërgojë kopje të vërtetuara të secilës, shteteve nënshkruese dhe pranuese.

LIGJ Nr.8499, datë 10.6.1999

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLIT TË EUROPËS "PËR TRANSFERIMIN E PERSONAVE TË DËNUAR"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V ENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Këshillit të Europës "Për transferimin e personave të dënuar" të datës 21.3.1983, me deklarimet e bëra në këtë ligj.

Neni 2

Bazuar në nenin 3 pika 3, Shqipëria deklaron moszbatimin e procedurave të parashikuara në nenin 9 pika 1 shkronja "a" të kësaj Konvente.

Neni 3

Bazuar në nenin 3 pika 4 "shtetas", për qëllim të kësaj Konvente, do të kuptohen edhe personat pa shtetësi që kanë banim të përhershëm në Shqipëri, si dhe ata që mbajnë dy shtetësi, kur njëra është shqiptare.

Neni 4

Lidhur me nenin 17 pika 3, Republika e Shqipërisë deklaron se i pranon kërkesat për transferimin e personave të dënuar dhe të dokumenteve shoqëruese, të cilat duhet të jenë të shoqëruara me një kopje të përkthimit në gjuhën shqipe ose në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2402, datë 29.6.1999 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

KONVENTA PËR TRANSFERIMIN E PERSONAVE TË DËNUAR

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe shtetet e tjera nënshkruese,

Duke parë se qëllimi i Këshillit të Europës është arritja e një uniteti më të madh ndërmjet anëtarëve të tij;

Duke dashur të zhvillojë bashkëpunimin ndërkombëtar në fushën e së drejtës penale;

Duke parë se një bashkëpunim i tillë duhet t'i çojë më tej qëllimet e drejtësisë dhe rehabilitimin shoqëror të personave të dënuar;

Duke parë se këto objektiva kërkojnë që të huajve, të cilëve u është hequr liria si rezultat e kryerjes prej tyre të një vepre penale, duhet t'u jepet mundësia të vuajnë dënimin në shoqërinë e tyre; dhe

Duke parë se ky qëllim mund të arrihet më mirë duke i transferuar ata në vendet e tyre, Kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni 1 **Përkufizime**

Për qëllimet e kësaj konvente:

- a. "dënim" do të thotë çdo dënim apo masë që ka të bëjë me heqjen e lirisë, të vendosur nga një gjykatë për një periudhë kohe të caktuar ose të përcaktuar si rezultat i një vepre penale;
 - b. "vendim" është çdo vendim ose urdhër i gjykatës që vendos një dënim;
- c. "shteti dënues" është shteti në të cilin është dhënë dënimi për personin, i cili mund ose është transferuar;
- d. "shteti zbatues" është shteti në të cilin personi i dënuar mund ose është transferuar për të vuajtur dënimin e tij.

Neni 2 **Parime të përgjithshme**

- 1. Palët angazhohen t'i ofrojnë njëra-tjetrës masën më të gjerë të bashkëpunimit në lidhje me transferimin e personave të dënuar në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente.
- 2. Një person i dënuar në territorin e një pale mund të transferohet në territorin e një pale tjetër, në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente, për të vuajtur dënimin që i është dhënë. Për këtë qëllim ai mund të shprehë interesin e vet tek shteti dënues ose tek shteti zbatues për transferimin e tij në përputhje me këtë Konventë.
 - 3. Transferimi mund të kërkohet nga shteti dënues ose nga shteti zbatues.

Neni 3 **Kushte për transferim**

1. Në përputhje me këtë Konventë një person i dënuar mund të transferohet vetëm në kushtet e mëposhtme:

a.nëse ai person është shtetas i shtetit zbatues;

b.nëse vendimi është i formës së prerë;

- c. nëse në kohën e marrjes së kërkesës për transferim, personi i dënuar ka ende të paktën gjashtë muaj të dënimit për të vuajtur apo nëse dënimi është i papërcaktuar;
- d. nëse për transferimin është dhënë pëlqimi nga personi i dënuar ose kur, duke marrë parasysh moshën ose gjendjen e tij fizike ose mendore dhe, kur njëri prej të dy shteteve e konsideron atë si të nevojshme, nëpërmjet përfaqësuesit ligjor të personit të dënuar;
- e. nëse veprimet apo mosveprimet, në bazë të të cilave është dhënë dënimi, përbëjnë një vepër penale në përputhje me të drejtën e shtetit zbatues ose do të përbënte një vepër penale nëse do të ishte kryer në territorin e tij; dhe

- f. nëse shteti dënues dhe ai zbatues janë dakord me transferimin.
- 2. Në raste të veçanta, palët mund të bien dakord me një transferim edhe nëse koha që duhet të vuhet nga personi i dënuar është më e shkurtër se ajo e përcaktuar në paragrafin 1.c.
- 3. Në kohën e nënshkrimit apo të depozitimit të dokumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose anëtarësimit, çdo shtet mund të bëjë të ditur se ai do të përjashtojë zbatimin e njërës prej procedurave të parashikuara në nenin 9.1.a dhe b. në marrëdhëniet e tij me palët e tjera, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 4. Në çdo kohë çdo shtet mund të përcaktojë, për aq sa ai është i interesuar, termin "shtetas" për qëllimet e kësaj Konvente me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 4 **Detyrimi për të dhënë informacion**

- 1. Çdo person i dënuar për të cilin mund të zbatohet kjo Konventë informohet nga shteti dënues mbi lëndën e kësaj Konvente.
- 2. Nëse personi i dënuar i ka shprehur interes shtetit dënues për t'u transferuar në përputhje me këtë Konventë, ai shtet njofton shtetin zbatues sa më shpejt që të jetë e mundur mbasi vendimi të ketë marrë formë të prerë.

1.Informacioni përmbledh:

a.emrin, datën dhe vendin e lindjes së personit të dënuar;

b.nëse ka, adresën në shtetin zbatues;

c.përshkrimin e fakteve mbi të cilat është bazuar dënimi;

d.natyrën, kohëzgjatjen dhe qëllimin e dënimit.

- 4. Nëse personi i dënuar i ka shprehur interesin e vet shtetit zbatues, shteti dënues me kërkesë i komunikon atij shteti informacionin e përmendur në paragrafin 3 të mësipërm.
- 5. Personi i dënuar informohet me shkrim për çdo veprim të ndërmarrë nga shteti dënues ose ai zbatues në përputhje me paragrafin e mësipërm, si edhe për çdo vendim nga çdo shtet mbi kërkesën për transferim.

Neni 5 **Kërkesat dhe përgjigjet**

- 1.Kërkesat për transferim dhe përgjigjet bëhen me shkrim.
- 2. Kërkesat bëhen nga Ministria e Drejtësisë e shtetit kërkues drejtuar Ministrisë së Drejtësisë të shtetit të adresuar. Përgjigjet komunikohen nëpërmjet të njëjtit kanal.
- 3. Secila palë mund të tregojë që ajo do të përdorë kanale të tjera komunikimi me anë të një deklarate, drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 4. Shteti i adresuar njofton menjëherë shtetin kërkues për vendimin e tij nëse ai është dakord ose jo me transferimin e kërkuar.

Neni 6 **Dokumentet shtesë**

- 1. Shteti administrues i paraqet shtetit dënues, nëse kërkohen prej tij:
- a. një dokument apo deklaratë që tregon se personi i dënuar është shtetas i atij shteti;
- b. një kopje e ligjit përkatës të shtetit administrues, i cili parashikon që kryerja apo moskryerja e një veprimi për të cilin është dhënë dënimi në shtetin dënues përbën një vepër penale në pajtim me ligjin e shtetit administrues apo do të përbënte një vepër penale nëse do të ishte kryer në trritorin e tij;
 - c. një deklaratë që të përmbajë informacionin e përmendur në nenin 9.2.

- 2. Nëse bëhet kërkesë për një transferim, shteti dënues i paraqet dokumentet e mëposhtme shtetit zbatues, nëse njëri prej shteteve ka bërë të ditur se ai nuk është dakord me transferimin:
 - a. një kopje të vërtetuar të vendimit dhe ligjit mbi të cilin ai është bazuar;
- b. një deklaratë ku të tregohet se ç'pjesë e dënimit është vuajtur, duke përfshirë informacion për ndalimet paragjyqsore, shkurtimet e dënimeve, si edhe për çdo faktor tjetër që ka të bëjë me ekzekutimin e dënimit;
 - c. një deklaratë ku të shprehet pëlqimi për transferimin e përmendur në nenin 3.1.d dhe
- d. kur është e nevojshme, ndonjë raport mjekësor apo shoqëror për personin e dënuar, informacione për trajtimin e tij në shtetin dënues dhe ndonjë rekomandim për trajtimin e tij të mëtejshëm në shtetin zbatues.
- 3. Secili shtet mund të kërkojë të pajiset me çfarëdolloj dokumenti ose deklaratë të përmendura në paragrafin 1 ose 2 të mësipërm para se të bëjë kërkesën për transferimin ose para marrjes së vendimit për rënien dakord për transformimin e tij ose jo.

Neni 7 **Pëlqimi dhe verifikimi**

- 1. Shteti dënues sigurohet që personi i kërkuar për të dhënë pëlqimin për transferimin në përputhje me nenin 3.1.d e bën këtë me vullnetin e tij dhe me dije të plotë për pasojat e tij. Procedura për dhënien e këtij pëlqimi rregullohet nga ligji i shtetit dënues.
- 2. Shteti dënues i jep mundësi shtetit zbatues që të verifikojë nëpërmjet një konsulli ose një zyrtari tjetër, për të cilin është rënë dakord nga shteti zbatues, që pëlqimi është dhënë në përputhje me kushtet e përcaktuara në paragrafin 1 të mësipërm.

Neni 8 **Efektet e transferimit për shtetin dënues**

- 1. Marrja në dorëzim i personit të dënuar nga autoritetet e shtetit zbatues sjell si rezultat pezullimin e ekzekutimit të dënimit në shtetin dënues.
- 2. Shteti dënues nuk mund të ekzekutojë më tej dënimin, nëse shteti zbatues e konsideron ekzekutimin e dënimit si të përfunduar.

Neni 9 **Efektet e transferimit për shtetin zbatues**

- 1.Organet kompetente të shtetit zbatues:
- a. vazhdojnë ekzekutimin e dënimit menjëherë ose nëpërmjet një vendimi gjykate ose administrativ, sipas kushteve të përcaktuara në nenin 10;
- b. konvertojnë dënimin me anë të një procedure gjyqësore ose administrative në një vendim të atij shteti, duke zëvendësuar kështu sanksionin e dhënë nga shteti dënues me një sanksion të parashikuar nga ligji i shtetit zbatues për të njëjtën vepër penale, sipas kushteve të përcaktuara në nenin 11.
- 2. Nëse bëhet kërkesë, shteti zbatues informon shtetin dënues para transferimit të personit të dënuar, përsa i përket procedurës që do të ndiqet.
- 3. Ekzekutimi i dënimit rregullohet nga ligji i shtetit zbatues dhe vetëm ai shtet është kompetent për të marrë të gjitha vendimet përkatëse.
- 4. Secili shtet që në përputhje me ligjin e vet kombëtar nuk mund të zbatojë ndonjë nga procedurat e përmendura në pikën 1, për të ekzekutuar masat e dhëna në territorin e një pale tjetër mbi personat të cilët për shkaqe të gjendjes së tyre mendore nuk mund të dënohen për kryerjen e veprës dhe që është i përgatitur për të pritur persona të tjerë për trajtim të mëtejshëm, mund të tregojë procedurat që ai do të ndjekë në raste të tilla, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Vazhdimi i ekzekutimit

- 1. Në rastin e vazhdimit të ekzekutimit, shteti zbatues është i detyruar t'i përmbahet natyrës ligjore dhe kohëzgjatjes së dënimit, siç është përcaktuar në shtetin dënues.
- 2. Nëse ky dënim nga natyra ose kohëzgjatja nuk përputhet me ligjin e shtetit zbatues ose kur kjo parashikohet nga ligji i tij, ai shtet, me anë të një urdhri gjyqësor ose administrativ, mund të adoptojë sanksionin me dënimin ose masën e parashikuar nga ligji i vet për veprën penale. Përsa i përket natyrës së tij, dënimi ose masa, nëse është e mundur, duhet të korrespondojë me atë të dhënë nga dënimi për t'u ekzekutuar. Për nga natyra ose kohëzgjatja, ai nuk duhet të rëndojë sanksionin e dhënë nga shteti dënues dhe dhe nuk duhet të kalojë maksimumin e parashikuar nga shteti zbatues.

Neni 11

Konvertimi i dënimit

- 1. Në rastin e konvertimit të dënimit zbatohen procedurat e parashikuara nga ligji i shtetit zbatues. Kur bëhet konvertimi i dënimit, organi kompetent:
- a. duhet t'u përmbahet konstatimeve për faktet kur ato shfaqen shprehimisht ose nënkuptohen nga vendimi i dhënë nga shteti dënues;
 - b. nuk mund të konvertojë një dënim me burgim në një dënim me gjobë;
 - c. shkurton periudhën e plotë të heqjes së lirisë që vuhet nga personi i dënuar; dhe
- d. nuk e rëndon dënimin e personit të dënuar dhe nuk është i detyruar t'i përmbahet ndonjë minimumi që mund të parashikojë ligji i vendit zbatues për veprën ose veprat e kryera.
- 2. Nëse procedura e kovertimit kryhet pas transferimit të personit të dënuar, shteti zbatues e mban atë person në izolim ose siguron në ndonjë mënyrë tjetër praninë e tij në shtetin zbatues, derisa të dalë rezultati i procedurës.

Neni 12

Falja, amnistia, zëvendësimi

Secila palë mund të japë fjalë, amnisti ose zëvnedësim të dënimit në përputhje me Kushtetutën ose ligjet e tjera.

Neni 13

Rishikimi i vendimit

Vetëm shteti dënues ka të drejtën për të vendosur mbi çdo kërkesë për rishikimin e vendimit.

Neni 14

Përfundimi i ekzekutimit

Shteti zbatues përfundon ekzekutimin e dënimit menjëherë sapo të informohet nga shteti dënues për çdo vendim ose masë si rezultat i të cilit dënimi duhet të përfundojë.

Neni 15

Informacioni për ekzekutimin

Shteti zbatues i jep informacion shtetit dënues në lidhje me ekzekutimin e dënimit: a.kur ai e konsideron ekzekutimin e dënimit të përfunduar;

- b. nëse personi i dënuar është arratisur nga izolimi para se të përfundojë ekzekutimin e dënimit; ose
 - c. kur shteti dënues kërkon një raport të veçantë.

Tranziti

- 1. Secila palë në përputhje me ligjin e vet e plotëson kërkesën për kalimin tranzit të një personi të dënuar përmes territorit të tij, nëse një kërkesë e tillë bëhet nga një palë tjetër ose kur ai shtet ka rënë dakord me një palë tjetër ose me një shtet të tretë për transferimin e atij personi.
 - 2.Një palë mund të mos pranojë të lejojë tranzitin:
 - a.nëse personi i dënuar është shtetas i tij, ose
- b. nëse vepra penale për të cilën është dhënë dënimi nuk përbën vepër penale në përputhje me ligjin e vet.
- 3. Kërkesat për tranzit dhe përgjigjet komunikohen nëpërmjet kanaleve të përmendura në dispozitat e nenit 5.2 dhe 3.
- 4. Një palë mund të plotësojë një kërkesë të bërë nga një shtet i tretë për tranzitin përmes territorit të tij të një personi të dënuar, nëse ai shtet ka rënë dakord me një palë tjetër për transferimin nga ose në territorin e vet.
- 5. Pala, së cilës i është kërkuar të lejojë kalimin tranzit, mund të mbajë personin e dënuar në izolim, vetëm për atë kohë për të cilën kërkohet për të realizuar kalimin tranzit në territorin e tij.
- 6. Palës, së cilës i kërkohet të lejojë tranzitin, mund t'i kërkohet të japë garanci se personi i dënuar nuk do të persekutohet ose, nëse nuk është parashikuar ndryshe në paragrafin e mësipërm, që nuk do të ndalohet apo do të burgoset në ndonjë mënyrë tjetër në territorin e shtetit tranzit për ndonjë vepër penale të kryer apo dënim të dhënë para largimit nga territori i shtetit dënues.
- 7. Nuk nevojitet kërkesë për tranzit, nëse transporti bëhet me rrugë ajrore mbi territorin e palës dhe nuk është parashikuar ndonjë ndalim atje. Megjithatë çdo shtet mund të kërkojë me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose anëtarësimit, që ai të njoftohet për çdo tranzit të tillë mbi territorin e vet.

Neni 17 **Gjuha dhe shpenzimet**

- 1. Informacioni në përputhje me nenin 4 paragrafi 2-4 jepet në gjuhën e palës së cilës i adresohet ose në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës.
- 2. Me kufizimet e pikës 3 të mëposhtme nuk nevojitet përkthim për kërkesat e transferimeve ose të dokumenteve shtesë.
- 3. Secili shtet mund të kërkojë që kërkesat për transferim ose dokumentet shtesë të shoqërohen me një përkthim në gjuhët ose në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës ose në njërën nga gjuhët që ai bën të ditur me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës në momentin e nënshkrimit ose kur të depozitojë instrumentin e ratifikimit, pranimit, miratimit ose anëtarësimit. Në këtë rast ai mund të deklarojë gatishmërinë e vet për të pranuar përkthime në çdo gjuhë tjetër, përveç gjuhës ose gjuhëve zyrtare të Këshillit të Europës.
- 4. Përveç kufizimit të parashikuar në nenin 6.2.a, dokumentet e transmetuara në zbatim të kësaj Konvente nuk nevojitet të vërtetohen.
- 5. Të gjitha shpenzimet e dala si rezultat i zbatimit të kësaj Konvente përballohen nga shteti zbatues, përveç shpenzimeve të dala ekskluzivisht në territorin e shtetit dënues.

Neni 18 **Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi**

- 1. Konventa është e hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e saj. Ajo duhet të ratifikohet, pranohet ose miratohet. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit depozitohen tek Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 2. Kjo Konventë hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës në të cilën tre shtete anëtare të Këshillit të Europës kanë shprehur pëlqimin e tyre për t'iu nënshkruar Konventësnë në pajtim me dispozitat e paragrafit 1.
- 3. Për shtetet nënshkruese që e shprehin pëlqimin e tyre për t'iu nënshtruar Konventës pas këtij afati, Konventa hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 19 **Anëtarësimi nga shtetet joanëtare**

- 1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës, pasi të konsultohet me shtetet kontraktuese, mund të ftojë çdo shtet që nuk është anëtar i Këshillit dhe që nuk përmendet në nenin 18.1 të anëtarësohet në Konventë, me anë të një vendimi të marrë nga shumica e parashikuar nga neni 20.d të Statutit të Këshillit të Europës dhe me votim unanim të përfaqësuesve të shteteve kontraktuese që kanë të drejtë të marrin pjesë në Komitet.
- 2. Për çdo shtet që anëtarësohet, Konventa hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të anëtarësimit te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 20 **Zbatimi territorial**

- 1. Secili shtet mund të përcaktojë territorin në të cilin zbatohet kjo Konventë në kohën e depozitimit, mirtimit ose anëtarësimit.
- 2. Me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës në në kohë të mëvonshme, secili shtet mund të zgjerojë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të përcaktuar në deklaratë. Në lidhje me këtë territor, Konventa hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati prej tre muajsh pas datës së marrjes së një deklarate të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Çdo deklaratë e bërë në përputhje me dy paragrafët e mësipërm për territorin e specifikuar në të, mund të tërhiqet me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm. Tërheqja hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati prej tre muajsh pas datës së marrjes së një njoftimi të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 21 **Zbatimi kohor**

Kjo Konventë është e zbatueshme për ekzekutimin e dënimeve të dhëna para ose pas hyrjes së saj në fuqi.

Marrëdhëniet me Konventat dhe Marrëveshjet e tjera

- 1. Kjo Konventë nuk prek të drejtat dhe detyrimet si rezultat i marrëveshjeve për ekstradimin dhe marrëveshjet e tjera mbi bashkëpunimin ndërkombëtar në çështjet penale që parashikojnë transferimin e personave të ndaluar për qëllime ballafaqimi ose deponimi.
- 2. Nëse dy ose më shumë palë kanë përfunduar një marrëveshje ose traktat për tansferimin e personave të dënuar, apo kanë vendosur në ndonjë mënyrë tjetër marrëdhëniet e tyre për këtë çështje, apo kur kanë ndërmend ta bëjnë këtë në të ardhmen, ata kanë të drejtë të zbatojnë atë marrëveshje ose traktat në vend të kësaj Konvente.
- 3. Kjo Konventë nuk prek të drejtat e shteteve palë në Konventën Europiane mbi vlefshmërinë ndërkombëtare të vendimeve penale, për të përfunduar marrëveshje bilaterale dhe multilaterale me njëri-tjetrin për çështjet që trajtohen në Konventë, për të plotësuar dispozitat e saj ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve të shprehura në të.
- 4. Nëse një kërkesë për transferim futet në kuadrin e kësaj Konvente dhe të Koventës Europiane mbi Vlefshmërinë Ndërkombëtare të Vendimeve Penale apo të ndonjë marrëveshjeje ose traktati tjetër për transferimin e personave të dënuar, shteti që bën kërkesën kur e bën atë, tregon se mbi bazën e cilit instrument ai e ka bërë.

Neni 23 **Zgjidhje miqësore**

Komiteti Europian për Problemet e Krimit të Këshillit të Europës mbahet i informuar në lidhje me zbatimin e kësaj Konvente dhe bën çfarëdo që të jetë e nevojshme për të lehtësuar një zgjidhje miqësore për çdo vështirësi që mund të lindë nga zbatimi i saj.

Neni 24 **Shfuqizimi**

- 1. Secila palë mund të shfuqizojë këtë Konventë në çdo kohë me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Një shfuqizim i tillë hyn në fuqi ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati prej tre muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Siqoqoftë, kjo Konventë vazhdon të zbatohet për ekzekutimin e dënimeve të personave që janë transferuar në përputhje me dispozitat e Konventës para datës në të cilën ka hyrë në fuqi shfuqizimi.

Neni 25 **Njoftimet**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe shtetet joanëtare që kanë qenë pjesëmarrëse në hartimin e kësaj Konvente dhe çdo shtet që është anëtarësuar në këtë Konventë për:

a.çdo nënshkrim;

- b. depozitimin e çdo insturmenti të ratifikimit, pranimit, miratimit dhe anëtarësimit;
- c. çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente në përputhje me nenet 18.2 dhe 3, 19.2 dhe 20.2 dhe 3;
 - d. çdo akt tjetër, deklaratë, njoftim ose komunikim që ka të bëjë me Konventën.

LIGJ Nr. 8642, datë 13.7.2000

PËR RATIFIKIMIN E "KONVENTËS EUROPIANE "PËR SHTYPJEN E TERRORIZMIT""

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa Europiane "Për shtypjen e terrorizmit"".

Neni 2

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2704, datë 19.7.2000 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani.

KONVENTA EUROPIANE PËR SHTYPJEN E TERRORIZMIT

STRASBURG 27.1.1977

Seria e traktateve europiane Nr. 90

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, nënshkruese të kësaj Konvente,

Duke konsideruar se qëllimi i Këshillit të Europës është realizimi i një bashkimi më të ngushtë midis anëtarëve të tij;

Të ndërgjegjshëm për shqetësimin gjithnjë e në rritje të shkaktuar nga rritja e akteve të terrorizmit;

Duke dëshiruar marrjen e masave efikase që autorët e akteve të tilla të mos i shpëtojnë ndjekjes penale dhe ndëshkimit;

Të bindur se ekstradimi është një mjet i veçantë efikas për të arritur këtë rezultat,

Kanë rënë dakord përsa vijon:

Neni 1

Për nevoja të ekstradimit midis shteteve kontraktuese, asnjë vepër penale që do të përmendet këtu më poshtë nuk do të konsiderohet si vepër penale politike, si vepër penale e lidhur me një vepër tjetër politike ose si vepër e frymëzuar nga qëllime politike:

- a) veprat penale të përfshira në fushën e zbatimit të Konventës për shtypjen dhe marrjen e paligjshme të mjeteve fluturuese, të nënshkruar në Hagë më 16 dhjetor 1970;
- b) veprat penale të përfshira në fushën e zbatimit të Konventës për shtypjen e akteve të paligjshme të drejtuara ndaj sigurisë së avionëve civilë, të nënshkruar në Montreal më 23 shtator 1971;

- c) veprat e rënda penale që drejtohen kundër jetës, integritetit trupor ose lirisë së personave që gëzojnë të drejtën e mbrojtjes ndërkombëtare, duke përfshirë agjentët diplomatikë;
 - d) veprat penale që përmbajnë rrëmbim, marrje peng ose sekuestrim arbitrar personi;
- e) veprat penale që përmbajnë përdorim bombash, granatash, raketash, armë zjarri automatike, ose letra apo pako shpërthyese në masën që ky përdorim paraqet rrezik për personat;
- f) tentativa për kryerjen e një vepre penale të sipërpërmendur ose pjesëmarrja si bashkautor ose si bashkëpunëtor i një personi që kryen ose tenton të kryejë një vepër penale të tillë.

- 1. Për nevoja të ekstradimit midis Shteteve kontraktuese, Shteti kontraktues nuk mund të konsiderojë si vepër penale politike, si vepër penale e lidhur me një vepër të tillë penale ose si vepër penale e frymëzuar nga qëllime politike, çdo akt të rëndë të dhunës që nuk është parashikuar nga neni 1 dhe që drejtohet kundër jetës, integritetit trupor ose lirisë së personave.
- 2. Do të konsiderohet njëlloj lidhur me çdo akt të rëndë kundër pasurisë, veç atyre të parashikuara nga neni 1, kur ai ka krijuar një rrezik kolektiv të personave.
- 3. Do të konsiderohet njëlloj lidhur me tentativën për kryerjen e njërës nga veprat penale të lartpërmendura ose pjesëmarrja si bashkautor ose bashkëpunëtor i një personi që kryen ose tenton të kryejë një vepër penale të tillë.

Neni 3

Dispozitat e të gjithë traktateve dhe marrëveshjeve të ekstradimit të zbatueshme midis Shteteve kontraktuese, duke përfshirë këtu Konventën Europiane për Ekstradimin, lidhur me marrëdhëniet midis Shteteve kontraktuese, modifikohen në masën që ato janë të pajtueshme me këtë Konventë.

Neni 4

Për nevoja të kësaj Konvente dhe kur njëra nga veprat penale të parashikuara nga nenet 1 e 2 nuk figuron në listën e rasteve të ekstradimit në një traktat ose konventë ekstradimi në fuqi midis Shteteve kontraktues, ajo do të konsiderohet si të ishte e përfshirë në atë listë.

Neni 5

Asnjë dispozitë e kësaj Konvente nuk duhet interpretuar se passjell një detyrim për ekstradim nëse Shteti i kërkuar ka arsye serioze të besojë se kërkesa e ekstradimit, e motivuar për një vepër penale të parashikuar në nenet 1 e 2, është paraqitur me qëllim të ndjekjes ose të dënimit të një personi për shkaqe të racës, fesë, kombësisë ose opinioneve politike, ose kur gjendja e këtij personi rrezikon të rëndohet për njërën nga këto arsye.

Neni 6

- 1. Çdo Shtet kontraktues merr masa të nevojshme për të përcaktuar kompetencën e vet me qëllim të njohjes të një vepre penale të parashikuar nga neni 1 në rastin kur autori i dyshuar për veprën penale ndodhet në territorin e tij dhe kur Shteti nuk e ekstradon atë pasi ka marrë një kërkesë ekstradimi nga një Shtet kontraktues, kompetenca e të cilit për ndjekje penale bazohet në një rregull kompetence që ekziston edhe në legjislacionin e Shtetit të kërkuar.
- 2. Kjo Konventë nuk përjashton asnjë kompetencë penale të ushtruar konform ligjeve kombëtare.

Një Shtet kontraktues, në territorin e të cilit është zbuluar autori i dyshuar i një vepre penale të parashikuar nga neni 1, dhe që ka marrë një kërkesë ekstradimi në kushtet e përmendura në paragrafin 1 të nenit 6, nëse nuk ekstradon autorin e dyshuar të veprës penale, ia paraqet çështjen, pa asnjë përjashtim e pa asnjë vonesë të pajustifikuar, autoriteteve të veta kompetente për ushtrimin e ndjekjes penale. Këto autoritete marrin vendimin e tyre në të njëjtat kushte, si dhe për çdo vepër penale me karakter të rëndë konform ligjeve të këtij Shteti.

Neni 8

- 1. Shtetet kontraktuese u japin njëra-tjetrës, sa më shumë që të jetë e mundur, ndihmën gjyqësore në fushën penale në çdo procedurë lidhur me veprat penale të parashikuara nga neni 1 ose 2. Në të gjitha rastet, ligji i zbatueshëm lidhur me ndihmën e ndërsjelltë në fushën penale është ai i Shtetit të kërkuar. Megjithatë, ndihma gjyqësore nuk mund të refuzohet me motivin e vetëm që ajo ka të bëjë me një vepër penale politike ose një vepër penale të lidhur me një vepër penale të tillë ose një vepër penale të frymëzuar nga qëllime politike.
- 2. Asnjë dispozitë e kësaj Konvente nuk duhet interpretuar se ajo passjell detyrimin për të dhënë ndihmën gjyqësore nëse Shteti i kërkuar ka arsye serioze për të besuar se kërkesa për ndihmë, e motivuar për një vepër penale të parashikuar nga neni 1 ose 2, është paraqitur me qëllim të ndjekjes ose të dënimit të një personi për shkak të racës, fesë, kombësisë ose opinioneve politike, ose që gjendja e këtij personi rrezikon të rëndohet për njerën nga këto arsye.
- 3. Dispozitat e të gjitha traktateve e marrëveshjeve për ndihmë të ndërsjelltë gjyqësore në fushën penale të zbatueshme midis Shteteve kontraktuese, duke përfshirë Konventën Europiane për Ndihmën e Ndërsjelltë Gjyqësore në fushën penale, modifikohen, sa i takon marrëdhënieve midis Shteteve kontraktuese, në masën që ato pajtohen me këtë Konventë.

Neni 9

- 1. Komiteti Europian për problemet penale të Këshillit të Europës ndjek ekzekutimin e kësaj Konvente.
- 2. Ai lehtëson me aq sa nevojitet një rregullim me pajtim të çdo vështirësie që do të lindëte në ekzekutim të Konventës.

Neni 10

- 1. Çdo mosmarrëveshje midis Sheteve kontraktuese lidhur me interpretimin e kësaj Konvente që nuk është rregulluar në kuadër të paragrafit 2 të nenit 9, me kërkesë të njerës nga Palët në konflikt, do t'i nënshtrohet arbitrazhit. Secila nga Palët do të caktojë një arbitër dhe të dy arbitrat do të caktojnë një arbitër të tretë. Nëse, brenda një afati tremujor duke filluar nga kërkesa e arbitrazhit, njëra nga Palët nuk ka vepruar për caktimin e një arbitri, arbitri do të caktohet me kërkesë të Palës tjetër, nga Kryetari i Gjykatës Europiane të të Drejtave të Njeriut. Nëse Kryetari i Gjykatës Europiane të të Drejtave të Njeriut është shtetas i njërës prej Palëve në konflikt, caktimi i arbitrit do të bëhet nga Nënkryetari i Gjykatës, nëse Nënkryetari është shtetas i njërës nga Palët në konflikt, anëtari i Gjykatës me vjetërsi më të madhe që nuk është shtetas i njërës nga Palët në konflikt. E njëjta procedurë do të zbatohet në rast se të dy arbitrat nuk bien dakord për zgjedhjen e arbitrit të tretë.
- 2. Gjykata e arbitrazhit do ta marrë me vendim procedurën e vet. Vendimet e saj do të merren me shumicë votash. Vendimi do të jetë përfundimtar.

- 1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim për Shtetet anëtare të Këshillit të Europës. Ajo ratifikohet, pranohet ose miratohet. Instrumentet e ratifikimit, pranimit, ose miratimit depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Konventa do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës kur bëhen tre depozitime të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose miratimit.
- 3. Ajo do të hyjë në fuqi ndaj çdo Shteti që do ta ratifikojë, pranojë ose miratojë i fundit, tre muaj pas datës së depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 12

- 1. Çdo Shtet mundet, në çastin e nënshkrimit ose në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose miratimit, të caktojë territorin ose territoret ku do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo Shtet mundet, në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose miratimit ose në çdo moment tjetër më pas, të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, në çdo territor tjetër të caktuar në deklaratë dhe në të cilin ai realizon marrëdhëniet ndërkombëtare ose për të cilin ai është i autorizuar t'i realizojë.
- 3. Çdo deklaratë bërë në bazë të paragrafit të mëparshëm mund të tërhiqet, lidhur me çdo territor të caktuar në këtë deklaratë, me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Tërheqja do të ushtrojë efektet menjëherë ose në një datë të mëvonshme të përcaktuar në njoftim.

Neni 13

- 1. Çdo Shtet mundet, në çastin e nënshkrimit ose në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose miratimit, të deklarojë që ai rezervon të drejtën të refuzojë ekstradimin lidhur me çdo vepër penale të renditur në nenin 1 që ai e konsideron si vepër penale politike ose vepër penale e frymëzuar nga qëllime politike, me kusht që ai të angazhohet të marrë në konsideratë në mënyrë të duhur, gjatë cilësimit të karakterit të veprës penale, karakterin e rëndësisë së veçantë, duke përfshirë:
 - a) që ajo ka krijuar një rrezik kolektiv për jetën, integritetin trupor, ose lirinë e personave; ose
 - b) që ajo ka prekur persona të huaj për nga qëllimet që është frymëzuar; ose
 - c) që mjete mizore ose të rrezikshme janë përdorur për realizimin e saj.
- 2. Çdo Shtet mund të tërheqë tërësisht ose pjesërisht rezervën e formuluar prej tij në bazë të paragrafit të mëparshëm me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës dhe që do të fillojë efektet e veta nga data e marrjes së saj.
- 3. Shteti që ka formuluar një rezervë në bazë të paragrafit 1 të këtij neni nuk mund të pretendojë për zbatimin e nenit 1 nga çdo Shtet tjetër; megjithatë, ai mundet, nëse rezerva është e pjesshme ose me kusht, të pretendojë për zbatimin e këtij neni në masën që ai vetë e ka pranuar.

Neni 14

Çdo Shtet kontraktues mund të denoncojë këtë Konventë duke i drejtuar një njoftim me shkrim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Një denoncim i tillë do të ushtrojë efektet menjëherë ose në një datë të mëvonshme të përcaktuar në njoftim.

Konventa pushon së prodhuari efektet e veta ndaj çdo Shteti kontraktues që tërhiqet nga Këshilli i Europës ose pushon së qeni anëtar i këtij.

Neni 16

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'u njoftojë Shteteve anëtare të Këshillit:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimi i instrumenteve të ratifikimit, të pranimit ose të miratimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente konform nenit 11;
- d) çdo deklaratë ose njoftim të marrë në zbatim të dispozitave të nenit 12;
- e) çdo rezervë të formuluar bërë në zbatim të paragrafit 1 të nenit 13;
- f) tërheqja e çdo rezerve të bërë në zbatim të paragrafit 2 të nenit 13;
- g) çdo njoftim të marrë në zbatim të nenit 14 dhe datën në të cilën denoncimi do të marrë efektet e veta;
 - h) çdo pushim të efekteve të Konventës në zbatim të nenit 15.

Me këtë mirëbesim, nënshkruesit, të autorizuar rregullisht për këtë qëllim, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Strasburg, më 27 janar 1977, në frëngjisht dhe anglisht, të dy tekstet janë njëlloj të besueshëm, në një ekzemplar të vetëm që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'u komunikojë nga një kopje të vërtetuar konform secilit nga Shtetet anëtare nënshkrues.

LIGJ Nr. 8646, datë 20.7.2000

PËR RATIFIKIMIN E "KONVENTËS EUROPIANE "PËR PASTRIMIN, DEPISTIMIN, KAPJEN DHE KONFISKIMIN E PRODUKTEVE TË KRIMIT""

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa Europiane "Për pastrimin, depistimin, kapjen dhe konfiskimin e produkteve të krimit"".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2708, datë 28.7.2000 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani.

KONVENTA MBI PASTRIMIN, DEPISTIMIN, KAPJEN DHE KONFISKIMIN E PRODUKTEVE TE KRIMIT

Strasburg, 8.XI.1990 Seria e traktateve evropiane Nr. 141

HYRJE

Shtetet anëtarë të Këshillit të Evropës dhe Shtetet e tjerë nënshkrues të kësaj Konvente,

Duke konsideruar se qëllimi i Këshillit të Evropës është realizimi i një bashkimi më të ngushtë midis anëtarëve të saj;

Të bindur për domosdoshmërinë e ndjekjes së një politike penale të përbashkët që synon mbrojtjen e shoqërisë;

Duke konsideruar se lufta kundër kriminalitetit të rëndë, që është bërë gjithnjë e më shumë problem ndërkombëtar, kërkon përdorimin e metodave moderne dhe efikase në shkallë ndërkombëtare;

Duke çmuar se njëra nga këto metoda konsiston në privimin e kriminelëve nga produktet e krimit;

Duke konsideruar se me qëllim të arritjes të këtij objektivi, duhet të ngrihet një sistem i kënaqshëm bashkëpunimi ndërkombëtar;

Ranë dakord përsa vijon:

KREU I TERMINOLOGJIA

Neni 1 **Terminologjia**

Në kuptim të kësaj Konvente, shprehja:

- a. "produkt" tregon çdo avantazh ekonomik të nxjerrë nga veprat penale. Ky avantazh mund të konsistojë në çdo pasuri ashtu siç përcaktohet në nënparagrafin b të këtij neni;
- b. "pasuri" do të thotë pasuri të çdo natyre, qoftë trupore ose jotrupore, e luajtshme ose e paluajtshme, si dhe aktet juridike ose dokumentet që vërtetojnë një titull ose një të drejtë mbi këtë pasuri;
- c. "instrument" do të thotë të gjitha objektet e përdorura ose të destinuara për t'u përdorur me çfarëdo mënyre qoftë, plotësisht ose pjesërisht, për të kryer një ose disa vepra penale;
- d. "konfiskim" do të thotë dënim ose masë e urdhëruar nga një gjykatë pas një procedimi lidhur me një ose disa vepra penale, dënim ose masë që përfundon me privimin e përhershëm të pasurisë;
- e. "vepër penale kryesore" do të thotë çdo vepër penale në vijim të së cilës janë krijuar produkte dhe që mund të bëhen objekt i një vepre penale sipas nenit 6 të kësaj Konvente.

KREU II MASAT QË DUHEN MARRË NË SHKALLË KOMBËTARE

Neni 2 **Masat e konfiskimit**

1. Çdo Palë përshtat masat ligjore dhe masat e tjera që rezultojnë të nevojshme për t'i lejuar asaj konfiskimin e instrumenteve dhe produkteve ose pasurive, vlera e të cilave u përket këtyre produkteve.

2. Çdo Palë mundet, në çastin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, të deklarojë se paragrafi 1 i këtij neni zbatohet vetëm për vepra penale ose kategori veprash penale të saktësuara në deklaratë.

Neni 3 Masat hetimore dhe masat e përkohshme

Çdo Palë përshtat masat ligjore dhe masat e tjera që rezultojnë të nevojshme për t'i lejuar asaj të identifikojë dhe të kërkojë pasuritë që i nënshtrohen konfiskimit konform nenit 2, paragrafi 1, dhe të parandalojë çdo veprim, çdo transfertë ose çdo tjetërsim lidhur me këto pasuri.

Neni 4 Kompetenca dhe teknika hetimi

- 1. Çdo Palë përshtat masat ligjore dhe masat e tjera që rezultojnë të nevojshme t'u dhënë atribute gjykatave ose autoriteteve të tjera kompetente për të urdhëruar marrjen në dorë të dosjeve bankare, financiare ose tregtare për të realizuar masat e parashikuara në nenet 2 e 3. Pala nuk mund të ngrejë çështjen e sekretit bankar për të refuzuar që t'u japë efekt dispozitave të këtij neni.
- 2. Çdo Palë merr parasysh të përshtasë masat ligjore dhe masat e tjera për t'i lejuar asaj përdorimin e teknikave speciale të hetimit që lehtësojnë identifikimin dhe kërkimin e produktit si dhe grumbullimin e provave që kanë të bëjnë me të. Ndër këto teknika, mund të përmenden urdhërat për mbikqyrjen e llogarive bankare, vrojtimi, kapja e telekomunikimeve, hyrja në sistemet informatike dhe urdhërat për të lëshuar dokumente specifike.

Neni 5 **Ankimet ligjore**

Çdo Palë përshtat masat ligjore dhe masat e tjera që rezultojnë të nevojshme me qëllim që personat e prekur nga masat e parashikuara nga nenet 2 e 3 të kenë të drejtë për t'u ankuar në rrugë gjyqësore për të mbrojtuar të drejtat e tyre.

Neni 6 Vepra penale e pastrimit

- 1. Çdo Palë përshtat masat ligjore dhe masat e tjera që rezultojnë të nevojshme për t'i atribuar aktit karakterin e veprës penale konform të drejtës së brendshme kur akti është kryer qëllimisht për:
- a. kthimin ose transfertin e pasurive, për të cilat, ai që i bën, e di që këto pasuri përbëjnë produkte me qëllim që të fshihet ose të maskohet origjina e paligjshme e pasurive të tilla ose që ndihmon çdo person që është i ngatërruar në kryerjen e veprës penale kryesore për t'u shpëtuar pasojave juridike të akteve të tij;
- b. fshehja ose maskimi i natyrës, origjinës, vendndodhjes, disponimit, zhvendosjes ose pronësisë reale të pasurive ose të drejtave të lidhur me to, për të cilat autori është në dijeni që këto pasuri përbëjnë produkte;
- dhe, me rezervën e parimeve kushtetuese të saj dhe të koncepteve themelorë të sistemit iuridik:
- c. të fituarit, mbajtja ose përdorimi i pasurive, të cilat, ai që i fiton, i mban ose i përdor, është në dijeni, në kohën kur ai i merr, se ato përbëjnë produkte;
 - d. pjesëmarrja në njërën nga veprat penale të treguara konform këtij neni ose çdo shoqërim,

marrëveshje, tentativë ose bashkëpunim me anë të dhënies të pranisë, të ndihmës ose të këshillave për kryerjen.

- 2. Me qëllim të realizimit ose të zbatimit të paragrafit 1 të këtij neni:
- a. nuk merret parasysh fakti që vepra penale kryesore është ose jo në kompetencë të juridiksioneve penale të Palës;
- b. mund të parashikohet se veprat penale të shpallura nga ky paragraf nuk zbatohen ndaj autorëve të veprës penale;
- c. pasja dijeni, qëllimi ose motivimi, të nevojshëm si elementë të veprave penale të shpallura nga ky paragraf, mund të nxirren nga rrethanat faktike objektive.
- 3. Çdo Palë mund të përshtasë masat që ajo i çmon të nevojshme për t'u dhënë, në bazë të së drejtës së brendshme, karakterin e veprave penale tërësisë ose pjesës së akteve të përmendura në paragrafin 1 në njerin ose në tërësinë e rasteve të mëposhtëm, kur autori:
 - a. duhej t'a dinte se pasuria ishte produkt;
 - b. ka vepruar për qëllime fitimprurëse;
 - c. ka vepruar për të lehtësuar vazhdimin e një veprimtarie kriminale.
- 4. Çdo Palë mundet, në çastin e nënshkrimit ose në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, me deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, të deklarojë se paragrafi 1 i këtij neni zbatohet vetëm për veprat penale kryesore ose kategori veprash penale kryesore të saktësuara në këtë deklaratë.

KREU III BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

Ndarja 1 - Parimet e bashkëpunimit ndërkombëtar

Neni 7

Parimet e përgjithshme dhe masat e bashkëpunimit ndërkombëtar

- 1. Palët bashkëpunojnë me njëra-tjetrën sa më shumë që të jetë e mundur me qëllim të hetimeve dhe procedimeve që synojnë konfiskimin e instrumenteve dhe të produkteve.
- 2. Çdo Palë përshtat masat ligjore dhe masat e tjera që do të jenë të nevojshme për t'i lejuar asaj, me kushtet e parashikuara në këtë kre, t'u përgjigjet kërkesave:
- a. për konfiskimin e pasurive të caktuara që përbëjnë produkte ose instrumente, si dhe për konfiskimin e produkteve që përbëjnë detyrimin për të paguar një shumë parash që i korrespondon vlerës së produktit;
- b. për ndihmën e ndërsjellë për qëllim të hetimit dhe të masave të përkohshme që kanë për qëllim njërën nga format e konfiskimit të përmendura në pikën "a" këtu me sipër.

Ndarja 2 – Ndihma e ndërsjellë për qëllime hetimi

Neni 8 **Detyrimi për ndihmë të ndërsjellë**

Palët, me kërkesë, u japin njëra-tjetrës, sa më shumë që të jetë e mundur, ndihmën e ndërsjellë për identifikimin dhe depistimin e instrumenteve, produkteve dhe pasurive që lidhen me konfiskimin. Kjo ndihmë e ndërsjellë konsiston në çdo masë që ka të bëjë me vendosjen e masës siguruese të provave lidhur me ekzistencën e pasurive të lartpërmendura, vendndodhjen ose zhvendosjen e tyre, natyrën, statusin juridik ose vlerën e tyre.

Neni 9 **Ekzekutimi i ndihmës së ndërsjellë**

Ndihma e ndërsjellë e parashikuar në nenin 8 ekzekutohet sipas të drejtës së brendshme të Palës së kërkuar dhe, në bazë të kësaj, dhe sipas procedurave të saktësuara në kërkesë, në masën që ato nuk janë në kundërshtim me këtë të drejtë të brendshme.

Neni 10 Transmetimi i informacioneve me nismë vetjake

Pa cenuar hetimet ose procedimet e veta, Pala mundet, edhe pa kërkesë paraprake, t'i transmetojë një Pale tjetër informacione për instrumentet dhe produktet kur ajo çmon se komunikimi i këtyre informacioneve mund të ndihmojë Palën marrëse për fillimin ose mbarëvajtjen e hetimeve ose të procedimeve, ose kur këto informacione mund të përfundojnë me një kërkesë të formuluar nga kjo Palë në bazë të këtij kreu.

Ndarja 3 – Masa të përkohshme

Neni 11 Detyrimi për të urdhëruar marrjen e masave provizore

- 1. Me kërkesë të një Pale që ka filluar një procedim ose një veprim për konfiskim, Pala merr masat e përkohshme që i kërkon rasti, të tilla si ngrirja ose kapja, për të parandaluar çdo veprim, çdo transfertë ose çdo tjetërsim lidhur me çdo pasuri që, më pas, mund të bëhet objekt i një kërkese konfiskimi ose që mund t'i japë rrugë plotësimit të kërkesës.
- 2. Pala që ka marrë një kërkesë konfiskimi konform nenit 13 merr masat e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni, kur për këtë është bërë kërkesa, lidhur me çdo pasuri që është objekt i kërkesës ose që mund t'i'japë rrugë plotësimit të kërkesës.

Neni 12 **Ekzekutimi i masave të përkohshme**

- 1. Masat e përkohshme të parashikuara në nenin 11 ekzekutohen konform të drejtës së brendshme të Palës së kërkuar dhe në bazë të kësaj, dhe konform procedurave të saktësuara në kërkesë në masën që ato nuk janë të papajtueshme me të drejtën e brendshme.
- 2. Para se të hiqet çdo masë e përkohshme që është marrë konform këtij neni, Pala e kërkuar, brenda mundësive, i jep Palës kërkuese mundësinë të paraqesë arsyet në favor të mbajtjes së masës.

Ndarja 4 – Konfiskimi

Neni 13 **Detyrimi për konfiskim**

- 1. Pala që ka marrë nga një Palë tjetër një kërkesë konfiskimi lidhur me instrumentet ose produktet që ndodhen në territorin e saj duhet:
- a. të ekzekutojë vendimin e konfiskimit që del nga një gjykatë e Palës kërkuese lidhur me këto instrumente ose këto produkte; ose
- b. t'ia paraqesë këtë kërkesë autoriteteve të veta kompetente për të marrë një vendim konfiskimi dhe, kur ky është dhënë, atëherë ai ekzekutohet.
- 2. Me qëllim të zbatimit të paragrafit 1.b të këtij neni, çdo Palë ka kompetencë, nëse e lyp nevoja, të fillojë një procedim konfiskimi në bazë të së drejtës së vet të brendshme.

- 3. Dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni zbatohen gjithashtu për konfiskimin lidhur me detyrimin për të paguar një shumë parash që i korrespondon vlerës së produktit, nëse pasuritë mbi të cilat mund të bëhet konfiskimi ndodhen në territorin e Palës së kërkuar. Në raste të tilla, duke proceduar me konfiskimin konform paragrafit 1, Pala e kërkuar, kur pagesa nuk është bërë, mbulon kreditimin e saj me çdo pasuri të disponueshme për këtë qëllim.
- 4. Kur kërkesa për konfiskim cakton një pasuri të përcaktuar, Palët mund të merren vesh që Pala e kërkuar të mund të procedojë për konfiskimin në formën e një detyrimi për të paguar një shumë parash që i korrespondon vlerës së pasurisë.

Neni 14 **Ekzekutimi i konfiskimit**

- 1. Procedurat për marrjen dhe ekzekutimin e konfiskimit në bazë të nenit 13 rregullohen sipas ligjit të Palës së kërkuar.
- 2. Pala e kërkuar konsiderohet e lidhur nga konstatimi i fakteve në masën që këto janë paraqitur në një dënim ose vendim gjyqësor të Palës kërkuese, ose në masën që këto mbështeten në mënyrë implicite në to.
- 3. Çdo Palë mundet, në çastin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumenteve të saj të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, me një deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, të deklarojë se paragrafi 2 i këtij neni zbatohet vetëm me rezervën e parimeve kushtetuese dhe koncepteve themelorë të sistemit të vet juridik.
- 4. Kur konfiskimi konsiston në detyrimin për të paguar një shumë parash, autoriteti kompetent i Palës së kërkuar e konverton shumën në devizë të vendit të vet sipas kursit të këmbimit në fuqi në çastin kur merret vendimi i ekzekutimit të konfiskimit.
- 5. Në rastet e parashikuara në nenin 13, paragrafi 1.a, vetëm Pala kërkuese ka të drejtë të vendosë lidhur me çdo kërkesë rishikimi të vendimit të konfiskimit.

Neni 15 **Pasuri të konfiskuara**

Pala e kërkuar disponon sipas të drejtës së saj të brendshme për të gjitha pasuritë e konfiskuara prej saj, veç kur Palët janë marrë vesh ndryshe.

Neni 16 E drejta e ekzekutimit dhe shuma maksimale e konfiskimit

- 1. Kërkesa për konfiskim bërë konform nenit 13 nuk prek të drejtën e Palës kërkuese të ekzekutojë vetë kërkesën për konfiskim.
- 2. Asgjë nuk do të interpetohet në këtë Konventë sikur kjo të lejojë që vlera totale e pasurive të konfiskuara të jetë më e madhe se shuma e fiksuar me vendimin e konfiskimit. Kur një Palë konstaton se kjo mund të ndodhë, Palët përkatëse bëjnë konsultime për të shmangur një rrjedhojë të tillë.

Neni 17 **Burgimi si masë shtrënguese**

Pala e kërkuar nuk mund të vendosë burgimin si masë shtrënguese dhe as të marrë ndonjë masë tjetër kufizuese të lirisë në zbatim të një kërkese të paraqitur në bazë të nenit 13 kur Pala kërkuese nuk e ka specifikuar këtë në kërkesë.

Ndarja 5 – Refuzimi dhe shtyrja e bashkëpunimit.

Neni 18 **Motivet e refuzimit**

- 1. Bashkëpunimi në bazë të këtij kreu mund të refuzohet në rast se:
- a. masa e kërkuar është në kundërshtim me parimet themelorë të rendit juridik të Palës së kërkuar; ose
- b. ekzekutimi i kërkesës rrezikon të prekë sovranitetin, sigurinë, rendin publik ose interesa të tjera thelbësorë të Palës së kërkuar; ose
- c. pala e kërkuar çmon se rëndësia e çështjes me të cilën ka të bëjë kërkesa nuk justifikon marrjen e masës së kërkuar; ose
 - d. vepra penale, me të cilën lidhet kërkesa, është vepër penale politike ose fiskale; ose
- e. pala e kërkuar konsideron se masa e kërkuar do të binte në kundërshtim me parimin "ne bis in idem"; ose
- f. vepra penale me të cilën lidhet kërkesa nuk është vepër penale në vështrim të së drejtës së brendshme të Palës së kërkuar nëse ajo do të ishte kryer në territorin e juridiksionit të saj. Megjithatë, ky motiv refuzimi zbatohet për bashkëpunimin e parashikuar nga ndarja 2 vetëm në masën që ndihma e ndërsjellë e kërkuar passjell marrjen e masave shtrënguese.
- 2. Bashkëpunimi i parashikuar në ndarjen 2, në masën që ndihma e ndërsjellë e kërkuar passjell marrjen e masa shtrënguese, dhe ai i parashikuar në seksionin 3 të këtij kreu, mund të refuzohen gjithashtu në rastet kur masat e kërkuara nuk mund të merren në bazë të së drejtës së brendshme të Palës së kërkuar për qëllime hetimesh ose procedimesh, nëse kjo Palë do të kishte një çështje të brendshme të ngjashme.
- 3. Kur e kërkon legjislacioni i Palës së kërkuar, bashkëpunimi i parashikuar në ndarjen 2, në masën që ndihma e ndërsjellë passjell marrjen e masave shtrënguese, dhe ai i parashikuar në seksionin 3 të këtij kreu mund të refuzohen gjithashtu në rastet kur masat e kërkuara ose të gjitha masat e tjera që kanë efekte analoge nuk lejohen nga legjislacioni i Palës kërkuese, ose, sa i takon autoriteteve kompetente të Palës kërkuese, kur kërkesa nuk është autorizuar as nga gjyqtari as nga një autoritet tjetër gjyqësor, duke përfshirë këtu edhe prokurorin publik, autoritete që veprojnë në fushë të veprave penale.
 - 4. Bashkëpunimi i parashikuar në ndarjen 4 të këtij kreu mud të refuzohet gjithashtu kur:
- a. legjislacioni i Palës së kërkuar nuk parashikon konfiskimin për tipin e veprës penale, me të cilën ka të bëjë kërkesa; ose
- b. pa dëmtuar detyrimin sipas nenit 13, paragrafi 3, ai do të binte ndesh me parimet e të drejtës së brendshme të Palës së kërkuar përsa i përket mundësive të konfiskimit lidhur me lidhjet midis një vepre penale dhe :
 - i. avantazhit ekonomik që mund të jetë përfshirë në produktin e tij; ose
 - ii. pasurive që mund të jenë përfshirë në instrumentet e tij; ose
- c. në bazë të legjislacionit të palës së kërkuar, vendimi për konfiskim nuk mund të jepet ose të ekzekutohet për shkak të parashkrimit; ose
- d. kërkesa nuk ka të bëjë me një dënim të mëparshëm, as me një vendim me karakter gjyqësor, as me një deklaratë që figuron në një vendim të tillë, deklaratë sipas së cilës janë kryer një ose disa vepra penale, dhe që ka qenë në themel të vendimit ose të kërkesës për konfiskim; ose
- e. ose konfiskimi nuk është i ekzekutueshëm në Palën kërkuese, ose ai është objekt ankimi sipas rrugëve të zakonshme; ose
- f. kërkesa lidhet me një vendim konfiskimi të dhënë në mungesë të personit ndaj të cilit është dhënë vendimi dhe kur, sipas Palës së kërkuar, procedimi i filluar nga Pala kërkuese dhe që ka shpënë në këtë vendim nuk ka përmbushur të drejtat minimale të mbrojtjes që i njihet çdo personi të akuzuar për një vepër penale.
- 5. Në vështrim të paragrafit 4.f të këtij neni, vendimi nuk konsiderohet se është dhënë në mungesë të të akuzuarit:
 - a. kur ai është konfirmuar ose dhënë pas kundërshtimit nga personi i interesuar; ose

- b. kur ai është dhënë në apel, me kusht që apeli të jetë kërkuar nga personi i interesuar.
- 6. Në shqyrtimet që bëhen, për qëllimet e paragrafit 4.f të këtij neni, nëse të drejtat minimale të mbrojtjes janë respektuar, Pala e kërkuar do të mbajë parasysh faktin që personi i interesuar ka kërkuar qëllimisht t'i fshihet drejtësisë ose që ky person, pasi ka pasur mundësi të paraqesë ankim kundër vendimit të dhënë në mungesë, ka preferuar të mos paraqesë një ankim të tillë. Do të konsiderohet njëlloj kur personi i interesuar, pasi është thirrur rregullisht për t'u paraqitur në gjyq, ka preferuar të mos paraqitet ose të mos kërkojë shtyrjen e shqyrtimit të çështjes.
- 7. Pala nuk mund të pretendojë të ngrejë çështjen e sekretit bankar për të justifikuar refuzimin e saj për çfarëdo bashkëpunimi të parashikuar në këtë kre. Kur e drejta e vet e brendshme e kërkon, Pala mund të kërkojë që kërkesa për bashkëpunim, që do të passjellë heqjen e sekretit bankar, të lëshohet ose nga gjyqtari ose nga një autoritet tjetër gjyqësor, duke përfshirë edhe prokurorin publik, autoritete që veprojnë në fushë të veprave penale.
 - 8. Pa dëmtuar motivin e refuzimit të parashikuar në paragrafin 1.a të këtij neni:
- a. fakti që personi, që është bërë objekt i një hetimi të ndërmarrë ose i një vendimi për konfiskim i marrë nga autoritetet e Palës kërkuese është një person juridik, nuk mund të ngrihet nga Pala e kërkuar si pengesë për çfarëdo bashkëpunimi në bazë të këtij kreu;
- b. fakti që personi fizik, ndaj të cilit është dhënë një vendim për konfiskimin e produkteve, më pas ka vdekur si dhe fakti që personi juridik, ndaj të cilit është dhënë një vendim për konfiskimin e produkteve, më pas është shuar, nuk mund të paraqiten si pengesa për ndihmën e ndërsjellë të parashikuar nga neni 13 paragrafi 1.a

Neni 19 **Shtyrja**

Pala e kërkuar mund të shtyjë ekzekutimin e masave të parashikuara në një kërkesë kur ato rrezikojnë të dëmtojnë hetimet ose procedimet e ndërmarra nga autoritetet e veta.

Neni 20 **Pranimi i pjesshëm ose me kusht i kërkesës**

Para se të refuzojë ose të shtyjë për më vonë bashkëpunimin në bazë të këtij kreu, Pala e kërkuar shqyrton, kur e kërkon rasti pas konsultimeve me Palën kërkuese, nëse mund t'i japë të drejtë asaj pjesërisht ose me rezervë kushtesh që ajo e çmon të nevojshëm.

Ndarja 6 – Njoftimi dhe mbrojtja e të drejtave të të tretëve

Neni 21 **Njoftimi i dokumenteve**

- 1. Palët u japin njëra-tjetrës, sa më shumë të jetë e mundur, ndihmën e ndërsjellë për njoftimin e akteve gjyqësore personave përkatës lidhur me masat e përkohshme dhe konfiskimin.
 - 2. Asgjë në këtë nen nuk mund të bëhet pengesë:
- a. për mundësinë e dërgimit të akteve gjyqësore në rrugë postare drejtpërdrejt personave që ndodhen jashtë shtetit;

b. për mundësinë e nëpunësve të ministrive, funksionarëve ose personave kompetentë të Palës së origjinës për të bërë veprime lidhur me njoftimin ose dorëzimin e akteve gjyqësore drejtpërdrejt me anë të autoriteteve konsullore të kësaj Pale ose me anë të nënpunësve të ministrive, funksionarëve ose personave të tjerë kompetentë të Palës destinatare, veç kur Pala destinatare i ka bërë një deklaratë të kundërt Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës në çastin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit.

3. Gjatë njoftimit të akteve gjyqësore jashtë shtetit personave përkatës që kanë të bëjën me masa të përkohshme ose vendime konfiskimi të urdhëruara në Palën e origjinës, kjo Palë i informon këta persona për të drejtën e garantuar nga legjislacioni për ankim në gjykatë.

Neni 22 **Njohja e vendimeve të huaja**

- 1. E vënë në lëvizje nga një kërkesë bashkëpunimi sipas ndarjeve 3 e 4, Pala e kërkuar njeh çdo vendim gjyqësor të dhënë në Palën kërkuese përsa i përket të drejtave që kërkohen nga të tretët.
 - 2. Njohja mund të refuzohet:
 - a. kur të tretët nuk kanë pasur mundësi të mjaftueshme për të kërkuar të drejtat e tyre; ose
- b. kur vendimi është i papajtueshëm me një vendim të mëparshëm të dhënë në Palën kërkuese për të njëjtën çështje; ose
 - c. kur ai është i papajtueshëm me rendin publik të Palës së kërkuar; ose
- d. kur vendimi është dhënë në kundërshtim me dispozitat në fushë të kompetencës ekskluzive të parashikuar nga e drejta e Palës së kërkuar.

Ndarja 7 – Procedura dhe rregulla të tjera të përgjithshme

Neni 23 **Autoriteti qendror**

- 1. Palët caktojnë një autoritet qendror ose, kur e lyp nevoja, disa autoritete të ngarkuara me dërgimin e kërkesave të formuluara në bazë të këtij kreu, për t'iu përgjigjur, për t'i ekzekutuar ose për t'ua transmetuar autoriteteve që kanë kompetencë për ekzekutim.
- 2. Çdo Palë i komunikon Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës në çastin e nënshkrimit ose në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, emërtimin dhe adresën e autoriteteve kompetente të caktuar për zbatimin e paragrafit 1 të këtij neni.

Neni 24 **Korrespondenca e drejtpërdrejtë**

- 1. Autoritetet qendrore komunikojnë drejtpërdrejt midis tyre.
- 2. Në raste urgjente, autoritetet gjyqësore, duke përfshirë prokurorin publik, të Palës kërkuese mund t'u dërgojnë drejtpërdrejt kërkesat dhe komunikimet e parashikuara nga ky kre autoriteteve homologe të Palës së kërkuar. Në raste të tilla, një kopje duhet t'i dërgohet njëkohësisht autoritetit qendror të Palës së kërkuar me ndërmjetësinë e autoritetit qendror të Palës kërkuese.
- 3. Çdo kërkesë ose komunikim i formuluar në zbatim të paragrafëve 1 e 2 të këtij neni mund të paraqitet me ndërmjetësinë e Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (Interpol).
- 4. Kur një kërkesë paraqitet në bazë të paragrafit 2 të këtij neni dhe kur autoriteti i vënë në lëvizje nuk është kompetent për t'i dhënë rrugë, ai ia transmeton atë autoritetit kompetent të vendit të vet dhe informon për këtë drejtpërdrejt Palën kërkuese.
- 5. Kërkesat ose komunikimet e paraqitura në bazë të ndarjes 2 të këtij kreu, që nuk passjellin marrjen e masave shtrënguese, mund të transmetohen drejtpërdrejt nga autoriteti kompetent i Palës kërkuese autoritetit kompetent të Palës së kërkuar.

Neni 25 **Forma e kërkesave dhe gjuhët**

1. Të gjitha kërkesat e parashikuara nga ky kre bëhen me shkrim. Lejohet edhe përdorimi i mjeteve moderne të telekomunikimit, të tilla si faksi.

- 2. Me rezervën e dispozitave të pragrafit 3 të këtij neni, nuk do të kërkohet përkthimi i kërkesave ose shkresave që u aneksohen atyre.
- 3. Çdo Palë mundet, në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, të rezervojë të drejtën të kërkojë që kërkesat dhe shkresat që u aneksohen atyre të shoqërohen me përkthim në gjuhën e vet ose në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Evropës ose në atë gjuhë që ajo do të caktojë. Çdo Palë mundet, me këtë rast, të deklarojë se ajo është e gatshme të pranojë përkthime në çdo gjuhë tjetër që ajo do të caktojë. Palët e tjera mund të zbatojnë rregullën e reciprocitetit.

Neni 26 **Legalizimi**

Dokumentet e transmetuara në zbatim të këtij kreu nuk u nënshtrohen asnjë formaliteti të legalizimit.

Neni 27 **Përmbajtja e kërkesës**

- 1. Çdo kërkesë bashkëpunimi e parashikuar nga ky kre duhet të saktësojë:
- a. autoritetin që e ka bërë dhe autoritetin e ngarkuar të kryejë hetimet ose procedimet;
- b. objektin dhe motivin e kërkesës;
- c. çështjen, duke përfshirë aty faktet që lidhen më të (të tilla si data, vendi dhe rrethanat e veprës penale), me të cilën lidhen hetimet ose procedimet, veç në rast se kërkesa përmban një njoftim;
 - d. në masën që bashkëpunimi passjell marrjen e masave shtrënguese:
- i. tekstin e dispozitave ligjore ose, kur kjo nuk është e mundur, brendinë e ligjit përkatës të zbatueshëm; dhe
- ii. një tregues sipas të cilit masa e kërkuar ose çdo masë tjetër që ka efekte të ngjashme mund të merret në territorin e Palës kërkuese në bazë të legjislacionit të vet;
 - e. kur është e nevojshme, dhe kur është e mundur:
- i. detaje lidhur me personin/personat përkatës, duke përfshirë emrin, datën dhe vendlindjen, shtetësinë dhe vendndodhjen e tij/tyre, dhe, në rast se është person juridik selinë e tij; dhe
- ii. pasuritë, lidhur me të cilat kërkohet bashkëpunimi, vendndodhjen e tyre, lidhjet e tyre me personin/personat në fjalë, çdo lidhje me veprën penale si dhe çdo informacion që disponohet lidhur me interesat për këto pasuri që lidhen me të tjerë; dhe
 - f. çdo procedim i veçantë që dëshirohet nga Pala kërkuese.
- 2. Kur kërkesa për masë të përkohshme e paraqitur në bazë të ndarjes 3 synon kapjen e një pasurie që mund të jetë objekt i një vendimi për konfiskim që ka të bëjë me detyrimin për pagimin e një shume parash, kjo kërkesë duhet të tregojë shumën maksimale që kërkohet për t'u marrë për këtë pasuri.
- 3. Përveç treguesve të përmendur në paragrafin 1, çdo kërkesë e formuluar në zbatim të ndarjes 4 duhet të përmbajë:
 - a. në rastin e nenit 13, pagrafi 1a:
- i. kopje e vërtetuar konform e vendimit të konfiskimit dhënë nga gjykata e Palës kërkuese dhe paraqitja e motiveve që janë vënë në themel të vendimit, kur ato nuk përmenden në vetë vendimin:
- ii. vërtetimin e autoritetit kompetent të Palës kërkuese, sipas të cilit vendimi për konfiskim është i ekzekutueshëm dhe nuk është objekt ankimi sipas rrugëve të zakonshme;
 - iii. informacione lidhur me masën, gjer ku do të vejë ekzekutimi; dhe
 - iv. informacione lidhur me domosdoshmërinë e marrjes së masave të përkohshme;

b. në rastet e nenit 13, paragrafi 1.b, një paraqitje e fakteve të referuara nga Pala kërkuese që të jetë e mjaftueshme për t'i dhënë mundësi Palës së kërkuar të marrë vendim në bazë të së drejtës së brendshme të saj;

c. kur persona të tretë kanë pasur mundësi të kërkojnë të drejta, dokumentet që tregojnë se ata e kanë pasur këtë mundësi.

Neni 28 **Të meta të kërkesave**

- 1. Kur kërkesa nuk është konform me dispozitat e këtij kreu, ose kur informacionet e dhëna nuk janë të mjaftueshme për t'i dhënë mundësi Palës së kërkuar të marrë vendim për kërkesën, kjo Palë mund t'i kërkojë Palës kërkuese të modifikojë kërkesën ose t'a plotësojë atë me informacione suplementare.
 - 2. Pala e kërkuar mund të caktojë një afat për të marrë këto modifikime ose infomacione.
- 3. Në pritje të marrjes së modifikimeve ose informacioneve të kërkuara lidhur me një kërkesë të paraqitur në zbatim të ndarjes 4 të këtij kreu, Pala e kërkuar mund të urdhërojë të gjitha masat e parashikuara në ndarjet 2 e 3 të këtij kreu.

Neni 29 **Konkurrim kërkesash**

- 1. Kur Pala e kërkuar merr me shumë se një kërkesë të paraqitura në bazë të ndarjeve 3 e 4 të ketij kreu lidhur me të njejtin person ose të njejtat pasuri, konkurrimi i kërkesave nuk e pengon Palën e kërkuar t'i trajtojë kërkesat që passjellin marrjen e masave të përkohshme.
- 2. Në rast konkurrimi kërkesash të paraqitura në bazë të ndarjes 4 të këtij kreu, Pala e kërkuar duhet të ketë parasysh të konsultohet me Palët kërkuese.

Neni 30 **Detyrimi për motivim**

Pala e kërkuar duhet të motivojë çdo vendim që refuzon, që shtyn ose që i vë kushte çdo bashkëpunimi të kërkuar në bazë të këtij kreu.

Neni 31 **Informimi**

- 1. Pala e kërkuar informon pa vonesë Palën kërkuese:
- a. për dhënien rrugë menjëherë kërkesës së formuluar në bazë të këtij kreu;
- b. për rezultatin përfundimtar të dhënies rrugë të kërkesës;
- c. për vendimin që refuzon, që shtyn ose i vë kushte, tërësisht ose pjesërisht, çdo bashkëpunimi të parashikuar nga ky kre;
- d. për të gjitha rrethanat që bëjnë të pamundur ekzekutimin e masave të kërkuara ose që rrezikojnë ta vonojnë shumë atë; dhe
- e. në rast të masave të përkohshme të marra për një kërkesë të formuluar në zbatim të ndarjes 2 ose 3 të këtij kreu, për dispozitat e të drejtës së vet të brendshme që do të shkaktonin automatikisht heqjen e masës.
 - 2. Pala kërkuese informon pa vonesë Palën e kërkuar:
- a. për çdo rishikim, vendim ose fakt tjetër që i heq tërësisht ose pjesërisht vendimit të konfiskimit karakterin e ekzekutueshëm të tij;
- b. për çdo ndryshim, në fakt dhe në ligj, që e bën të pajustifikuar këtej e tutje çdo veprim të ndërmarrë në bazë të këtij kreu.

3. Kur njera Palë kërkon konfiskimin e pasurive në disa Palë mbi bazën e të njëjtit vendim konfiskimi, ajo informon për këtë të gjitha Palët përkatëse për ekzekutimin e vendimit.

Neni 32 **Përdorimi i kufizuar**

- 1. Pala e kërkuar mund t'ia nënshtrojë ekzekutimin e një kërkese kushtit që informacionet ose elementet e provave të marra, pa miratimin e saj paraprak, të mos përdoren ose transmetohen nga autoritetet e Palës kërkuese për qëllim hetimesh ose procedimesh të ndryshme nga ato të saktësuara në kërkesë.
- 2. Çdo Palë mundet, në çastin e nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit të saj, me deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, të deklarojë se informacionet ose elementet e provave të dhëna prej saj në bazë të këtij kreu, pa miratimin e saj paraprak, nuk mund të përdoren nga autoritetet e Palës kërkuese për qëllime hetimesh ose procedimesh, të ndryshme nga ato të saktësuara në kërkesë.

Neni 33 **Konfidencialiteti**

- 1. Pala kërkuese mund të kërkojë nga Pala e kërkuar që ajo të ruajë konfidenciale kërkesën dhe brendinë e saj, veç kur është e nevojshme për ekzekutimin e kërkesës. Kur Pala e kërkuar nuk mund t'i përmbahet këtij kushti të konfidencialitetit, ajo duhet të informojë për këtë Palën kërkuese brenda një afati shumë të shpejtë.
- 2. Pala kërkuese duhet, kur për këtë i është bërë kërkesë dhe me kusht që kjo të mos bie ndesh me parimet themelorë të së drejtës së vet të brendshme, të ruajë konfidencialë të gjitha provat dhe infomacionet e komunikuara nga Pala e kërkuar, veç kur është e nevojshme për qëllim të hetimeve ose të procedimit të përshkruar në kërkesë.
- 3. Me rezervën e dispozitave të së drejtës së vet të brendshme, Pala që ka marrë një transmetim të vetvetishëm informacionesh në bazë të nenit 10, duhet t'i përmbahet kushtit të konfidencialitetit të kërkuar nga Pala që transmeton informacionin. Nëse Pala tjetër nuk mund t'i përmbahet një kushti të tillë, ajo duhet të informojë për këtë Palën që transmeton informacionin në afat sa më të shpejtë.

Neni 34 **Shpenzimet**

Shpenzimet e zakonshme të bëra për të ekzekutuar një kërkesë janë në ngarkim të Palës së kërkuar. Kur del e nevojshme kryerja e shpenzimeve të mëdha ose të jashtëzakonshme për t'i dhënë rrugë kërkesës, Palët merren vesh për të fiksuar kushtet në të cilat kjo do të ekzekutohet si dhe mënyrën sesi do të mbulohen shpenzimet.

Neni 35 **Shpërblimi i dëmit**

- 1. Kur një person ka ngritur padi mbi përgjegjësinë për dëmet që rezultojnë nga një akt ose një ometim në kuadër të bashkëpunimit të parashikuar nga ky kre, Palët përkatëse duhet të konsultohen midis tyre, dhe kur është rasti, të përcaktojnë shlyerjen eventuale të dëmshpërblimit të duhur.
- 2. Pala që është objekt i një kërkesë për shpërblim të dëmit detyrohet të informojë për këtë pa vonesë Palën tjetër kur kjo mund të ketë interes në çështjen.

KREU IV DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 36 **Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi**

- 1. Kjo konventë është e hapur për nënshkrim nga Shtetet anëtarë të Këshillit të Evropës dhe për Shtetet jo anëtarë që kanë marrë pjesë në hartimin e saj. Këta Shtete mund të shprehin pëlqimin e tyre për t'u bashkuar me:
 - a. nënshkrimin pa rezervë ratifikimi, pranimi ose miratimi; ose
- b. nënshkrimin, me rezervë ratifikimi, pranimi ose miratimi, që vijohet me ratifikim, pranim ose miratim.
- 2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.
- 3. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e parë që vjen pas mbarimit të një periudhe tremujore pas datës kur tre Shtete, nga të cilët të paktën dy Shtete anëtarë të Këshillit të Evropës, do të kenë shprehur pëlqimin e tyre për t'u bashkuar me këtë Konventë, konform dispozitave të paragrafit 1.
- 4. Për çdo Shtet nënshkrues që do të shprehë më pas pëlqimin e vet për t'u bashkuar me Konventën, kjo do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që vjen pas mbarimit të një periudhe tremujore pas datës së shprehjes të pëlqimit për t'u bashkuar me Konventën konform dispozitave të paragrafit 1.

Neni 37 **Aderimi në Konventë**

- 1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konventë, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Evropës mundet, pasi është konsultuar me Shtetet kontraktues të Konventës, të ftojë çdo Shtet jo anëtar i Këshillit të Evropës për të aderuar në këtë Konventë me anë të një vendimi që merret me shumicën e parashikuar në nenin 20.d të Statutit të Këshillit të Evropës dhe me unanimitetin e përfaqësuesve të Shteteve kontraktues që gëzojnë të drejtën e anëtarit të Komitetit.
- 2. Për çdo Shtet aderues, Konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që vjen pas mbarimit të një periudhe tremujore pas datës së depozitimit të instrumenteve të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 38 **Zbatimi territorial**

- 1. Çdo Shtet mundet, në çastin e nënshkrimit ose në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, të caktojë territorin ose territoret ku do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo Shtet mundet, në çdo çast tjetër më pas, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të caktuar në deklaratë. Konventa do të hyjë në fuqi për këtë territor ditën e parë të muajit që vjen pas mbarimit të një periudhe tremujore pas datës së marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Çdo deklaratë e bërë në bazë të dy paragrafëve të mëparshëm mund të tërhiqet, përsa i takon çdo territori të caktuar në deklaratë, me njoftim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm. Tërheqja do të ketë efektet e veta ditën e parë të muajit që vjen pas mbarimit të një periudhe tremujore pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Marrëdhëniet me konventat dhe marrëveshjet e tjera

- 1. Kjo Konventë nuk prek të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga konventa ndërkombëtare shumëpalëshe lidhur me çështje të veçanta.
- 2. Palët në Konventë mund të përfundojnë midis tyre marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe lidhur me çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, me qëllim të plotësimit ose përforcimit të dispozitave të kësaj ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që ajo mishëron.
- 3. Kur dy ose disa Palë kanë përfunduar tashmë një marrëveshje ose një traktat për një objekt që mbulohet nga kjo Konventë, ose kur ato kanë vendosur sipas një mënyre tjetër marrëdhëniet e tyre lidhur me këtë subjekt, ato do të kenë të drejtë të zbatojnë atë marrëveshje, traktat në vend të kësaj Konvente, nëse ai lehtëson bashkëpunimin ndërkombëtar.

Neni 40

Rezervat

- 1. Çdo Shtet mundet, në çastin e nënshkrimit ose në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, të deklarojë se do të përdorë një ose disa rezerva që figurojnë në nenet 2 paragrafi 2; 6, paragrafi 4; 14 paragrafi 3; 21 paragrafi 2; 25 paragrafi 3; dhe 32 paragrafi 2. Asnjë rezervë tjetër nuk pranohet.
- 2. Çdo Shtet që ka formuluar një rezervë në bazë të paragrafit të mëparshëm mund ta tërheqë atë tërësisht ose pjesërisht, duke i drejtuar një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Tërheqja do të fillojë efektet në datën e marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Pala që ka formuluar një rezervë lidhur me një dispozitë të kësaj Konvente nuk mund të pretendojë për zbatimin e kësaj dispozite nga një Palë tjetër; ajo mundet, nëse rezerva është e pjesshme ose me kusht, të pretendojë për zbatimin e kësaj dispozite në atë masë që ajo e ka pranaur atë.

Neni 41

Amendamentet

- 1. Çdo Palë mund të propozojë amendamente ndaj kësaj Konvente dhe çdo propozim do t'u komunikohet nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës Shteteve anëtarë të Këshillit dhe çdo Shteti jo anëtar që ka aderuar ose është ftuar të aderojë në këtë Konventë konform dispozitave të nenit 37.
- 2. Çdo amendament i propozuar nga një Palë i komunikohet Komitetit Evropian për problemet kriminale, i cili i paraqet Komitetit të Ministrave mendimin e vet për amendamentin e propozuar.
- 3. Komiteti i Ministrave shqyrton amendamentin e propozuar dhe mendimin e paraqitur nga Komiteti Evropian për problemet kriminale, dhe mund të miratojë amendamentin.
- 4. Teksti i çdo amendamenti të miratuar nga Komiteti i Ministrave konform paragrafit 3 të këtij neni u transmetohet Palëve për pranim.
- 5. Çdo amendament i miratuar konform paragrafit 3 të këtij neni do të hyjë në fuqi ditën e tridhjetë pasi të gjitha Palët të kenë informuar Sekretarin e Përgjithshëm se e kanë pranuar atë.

Neni 42

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

1. Komiteti Evropian për problemet kriminale të Këshillit të Evropës është i detyruar të informojë për interpretimin dhe zbatimin e kësaj Konvente.

2. Në rast mosmarrëveshjesh midis Palëve për interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente, Palët do të përpiqen të arrijnë zgjidhjen e mosmarrëveshjes me bisedime ose me çdo mjet tjetër paqësor i zgjedhur sipas dëshirës së tyre, duke përfshirë këtu paraqitjen e mosmarrëveshjes Komitetit Evropian për problemet kriminale, një gjykate arbitrale që do të marrë vendime që i lidh Palët në mosmarrëveshje, Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë, sipas një marrëveshje të përbashkët të Palëve përkatëse.

Neni 43 **Denoncimi**

- 1. Çdo Palë mundet, në çdo çast, të denoncojë këtë Konventë duke i drejtuar një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.
- 2. Denoncimi do të fillojë efektet ditën e parë të muajit që vjen pas mbarimit të një periudhe tremujore pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Megjithatë, kjo Konventë vazhdon të zbatohet për ekzekutimin e konfiskimit, në bazë të nenit 14, të kërkuar konform dispozitave të saj para se të fillojë efektet denoncimi.

Neni 44 **Njoftimet**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të njoftojë Shtetet anëtare të Këshillit dhe çdo Shtet që ka aderuar në këtë Konventë për:

- a. çdo nënshkrim;
- b. depozitimin e instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit;
- c. çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente konform neneve të saj 36 dhe 37;
- d. çdo rezervë në bazë të nenit 40 paragrafi 1;
- e. çdo akt tjetër, njoftim ose komunikim që ka të bëjë me këtë Konventë.

Me këtë mirëbesim, nënshkruesit, të autorizuar rregullisht për këtë qëllim, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Strasburg, më 8 nëntor 1990, në frëngjisht dhe anglisht, të dy tekstet janë njëlloj të besueshëm, në një ekzemplar të vetëm që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'u komunikojë nga një kopje të vërtetuar konform secilit nga Shtetet anëtarë të Këshillit të Evropës, Shteteve jo anëtarë që kanë marrë pjesë në hartimin e Konventës dhe çdo Shteti të ftuar për të aderuar në të.

LIGJ Nr. 8722, datë 26.12.2000

PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË "KONVENTËN E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR TRAFIKUT TË PALIGJSHËM TË DROGAVE NARKOTIKE DHE TË LËNDËVE PSIKOTROPE"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në "Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër trafikut të paligjshëm të drogave narkotike dhe të lëndëve psikotrope".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2857, datë 5.1.2001 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

KONVENTA E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR TRAFIKUT TË PALIGJSHËM TË DROGAVE NARKOTIKE DHE LËNDËVE PSIKOTROPE 1988,

Akti Final dhe Rezolutat, siç është rënë dakord nga Konferenca e Kombeve të Bashkuara për miratimin e një Konvente kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope, dhe si edhe tabelat që i bashkëngjiten kësaj Konvente.

AKTI FINAL I KONFERENCËS SË KOMBEVE TË BASHKUARA PËR MIRATIMIN E NJË KONVENTE KUNDËR TRAFIKUT TË PALIGJSHËM TË DROGAVE NARKOTIKE DHE LËNDËVE PSIKOTROPE

- 1. Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara, me anë të rezolutës së saj 39/141 të 14 Dhjetorit 1984, kërkonte që Këshilli Social-Ekonomik i Kombeve të Bashkuara, "duke marrë në konsideratë nenin 62 paragrafi 3, dhe nenin 66 paragrafi 1, të Kartës së Kombeve të Bashkuara dhe rezolutën 9 (1) të Këshillit të 16 Shkurtit 1946, t'i kërkonte Komisionit për Drogat Narkotike të fillonte në sesionin e tij të tridhjetë e një, që do të mbahej në shkurt 1985, me përparësi, përgatitjen e një Projektkonvente kundër trafikut të paligjshëm të drogave narkotike që trajton aspekte të ndryshme të problemit në tërësi, dhe në mënyrë të veçantë, ato që parashikohen në dokumentet ekzistuese ndërkombëtare...".
- 2. Në përpjekje për të avancuar kërkesën e mësipërme dhe veprimin për ndjekjen e kësaj çështjeje nga Komisioni për Drogat Narkotike dhe Këshilli Social Ekonomik, Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara përgatiti tekstin fillestar të një Projekt-konvente kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope. Në bazë të komenteve të

bëra për këtë nga Qeveritë dhe të diskutimeve për këtë projekt nga Komisioni për Drogat Narkotike në sesionin e tij të tridhjetë e dy më 1987, Sekretari i Përgjithshëm përgatiti një dokument të konsoliduar pune që iu shpërnda të gjitha Qeverive në prill 1987, i cili u shqyrtua në dy sesionet e grupit të hapur ndërqeveritar të ekspertëve. Më 7 dhjetor 1987 Asambleja e Përgjithshme miratoi Rezolutën 42/111 që jepte udhëzime të mëtejshme për avancimin e përgatitjes së Projektkonventës. Meqënëse koha që kishte në dispozicion grupi i ekspertëve nuk lejonte shqyrtim të plotë të të gjitha neneve, Asambleja e Përgjithshme i kërkoi Sekretarit të Përgjithshëm të shqyrtonte thirrjen edhe të një grupi tjetër ndërqeveritar me ekspertë, që të mblidhej gjatë dy javëve që do të paraprinin fillimin e sesionit të dhjetë të veçantë të Komisionit për Drogat Narkotike në shkurt 1988, për të vazhduar rishikimin e dokumentit të punës për Projektkonventën kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope dhe, po të ishte e mundur, të arrinte në një marrëveshje për Konventën. Në sesionin e dhjetë të veçantë të tij, mbajtur në Vjenë nga 8 deri më 19 shkurt 1988, Komisioni për Drogat Narkotike rishikoi tekstin e Projekt konventës dhe vendosi që disa nene të tij t'i referoheshin Konferencës që do të mblidhej për të miratuar Konventën. Komisioni gjithashtu i rekomandoi Këshillit Social-Ekonomik disa veprime për të çuar më tej përgatitjen e Projektkonventës.

- 3. Këshilli Social Ekonomik, me anë të Rezolutës së tij 1988/8 të 25 Majit 1988 pasi u njoh me punën përgatitore të ndërmarrë në pajtim me Rezolutën 39/141 të Asamblesë së Përgjithshme nga organet kompetente të Kombeve të Bashkuara, vendosi "që të thërrasë, në përputhje me nenin 62 paragrafi 4, të Kartës së Kombeve të Bashkuara dhe brenda dispozitave të Rezolutës 366 (IV) të 3 Dhjetorit 1949 të Asamblesë së Përgjithshme, një konferencë të të plotfuqishmeve për miratimin e një Konvente kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope. "Në bazë të vendimit të tij 1988/120, i marrë gjithashtu më 25 maj 1988, Këshilli vendosi që Konferenca të mbahej në Vjenë në datat 25 nëntor 20 dhjetor 1988 dhe që Sekretari i Përgjithshëm t'u dërgonte ftesë për të marrë pjesë në Konferencë atyre të cilët kishin qenë të ftuar për të marrë pjesë në Konferencën Ndërkombëtare mbi përdorimin e drogës dhe trafikun e paligjshëm, mbajtur në Vjenë nga 17 deri më 29 qershor 1987.
- 4. Në bazë të Rezolutës së tij 1988/8, Këshilli Social Ekonomik gjithashtu vendosi të thërrasë në Konferencë një grup rishikimi që të rishikonte projekt tekstet e disa neneve dhe Projektkonventën në tërësi me qëllim që të arrihej një konsistencë e përgjithshme e tekstit që do t'i paraqitej Konferencës. Grupi i Rishikimit të Projektkonventës u mblodh në Zyrën e Kombeve të Bashkuara në Vjenë nga datat 27 qershor deri më 8 korrik 1988 dhe miratoi një raport për Konferencën (E/CONF.82/3).
- 5. Konferenca e Kombeve të Bashkuara për miratimin e një Konvente kundër drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope u mblodh në Neue Hofburg të Vjenës nga datat 25 nëntor deri më 29 dhjetor 1988.
- 6. Në përputhje me rezolutën 1988/8 të 25 Majit 1988 të Këshillit Social-Ekonomik dhe vendimit të tij 1988/120 të së njëjtës datë, Sekretari i Përgjithshëm ftoi në Konferencë:
 - (a) të gjithë shtetet;
 - (b) Namibinë, e përfaqësuar nga Këshilli i Kombeve të Bashkuara për Namibinë;
- (c) përfaqësuesit e organizatave, që kanë ftesë të përhershme nga Asambleja e Përgjithshme për të marrë pjesë në sesionet dhe punimet e të gjitha konferencave ndërkombëtare të mbajtura nën kujdesin e saj në rolin e vëzhguesve, që të marrin pjesë në Konferencë në këtë rol, në përputhje me Rezolutat 3237 (XXIX) të 22 nëntorit 1974 dhe 31/152 të 20 dhjetorit 1976 të Asamblesë;
- (d) përfaqësuesit e lëvizjeve nacionalçlirimtare të njohura në rajonin e saj nga Organizata e Unitetit Afrikan që të merrnin pjesë në Konferencë në rolin e vëzhguesve, në përputhje me Rezolutën 3280 (XXIX) të 10 Dhjetorit 1974 të Asamblesë së Përgjithshme;
- (e) agjencitë e specializuara dhe Agjencinë Ndërkombëtare të Energjisë Atomike, si dhe organet e interesuara të Kombeve të Bashkuara, që të përfaqësoheshin në Konferencë;
- (f) të gjitha organizatat e interesuara ndërqeveritare që të përfaqësoheshin me vëzhgues në Konferencë;

- (g) organizatat e interesuara joqeveritare me votë konsultative në Këshillin Social-Ekonomik dhe organizatat e tjera të interesuara joqeveritare, që mund të jepnin një kontribut të veçantë në punimet e Konferencës, që të përfaqësoheshin me vëzhgues në Konferencë.
 - 7. Në Konferencë morën pjesë delegacionet e 106 Shteteve të mëposhtme:

Afganistani, Shqipëria, Algjeria, Argjentina, Australia, Austria, Bahamas, Bahrain, Bangladeshi, Barbados, Belgjika, Bolivia, Botsvana, Brazili, Bullgaria, Burma, Republika Socialiste Sovjetike e Bjellorusisë, Kameruni, Kanadaja, Kepi i Gjelbër, Kili, Kina, Kolumbia, Kosta Rika, Kepi i Fildishtë, Kuba, Qipro, Çekosllavakia, Danimarka, Republika Domenikane, Ekuadori, Egjipti, Etiopia, Finlanda, Franca, Republika Demokratike Gjermane, Republika Federale e Gjermanisë, Gana, Greqia, Guatemala, Guinea, Selia e Shenjtë, Hondurasi, Hungaria, India, Indonezia, Irani (Republika Islamike), Iraku, Irlanda, Izraeli, Italia, Xhamajka, Japonia, Jordania, Kenia, Kuvajti, Xhamahirija Arabe e Libisë, Luksemburgu, Madagaskari, Malajzia, Malta, Mauritania, Mauriciusi, Meksiko, Monako, Maroku, Nepali, Hollanda, Zelanda e Re, Nikaragua, Nigeria, Norvegjia, Omani, Pakistani, Panamaja, Guinea e Re Papua, Paraguaj, Peruja, Filipinet, Polonia, Portugalia, Katari, Republika e Koresë, Arabia Saudite, Senegali, Spanja, Sri Lanka, Sudani, Surinami, Suedia, Zvicra, Tailanda, Tunizia, Turqia, Republika Socialiste Sovjetike e Ukrainës, Bashkimi i Republikave Socialiste Sovjetike, Emiratet e Bashkuara Arabe, Mbreteria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, Republika e Bashkuar e Tanzanisë, Shtetet e Bashkuara të Amerikës, Uruguaji, Venezuela, Vietnami, Jemeni, Jugosllavia dhe Zaireja.

- 8. Përfaqësuesit e lëvizjeve nacionalçlirimtare të mëposhtme, të ftuara në Konferencë nga Sekretari i Përgjithshëm, ishin të pranishme dhe morën pjesë siç parashikohet në rregullat e procedurës së Konferencës (E/ CONF. 82/7): Kongresi Pan- afrikan i Azanisë dhe Organizata Popullore e Afrikës Jugperëndimore.
- 9. Përfaqësuesit e agjencive të mëposhtme, të specializuara, të ftuara në Konferencë nga Sekretari i Përgjithshëm, ishin të pranishëm dhe morën pjesë siç parashikohet në rregullat e procedurës së Konferencës: Organizata Ndërkombëtare e Aviacionit Civil, Organizata Ndërkombëtare e Punës, Organizata Arsimore, Shkencore dhe Kulturore e Kombeve të Bashkuara, Organizata e Kombeve të Bashkuara për Zhvillimin Industrial dhe Organizata Botërore e Shëndetit.
- 10. Përfaqësuesit e organizatave të tjera ndërqeveritare të poshtëshënuara, të ftuara në Konferencë nga Sekretari i Përgjithshëm, ishin të pranishme dhe morën pjesë siç parashikohet në rregullat e procedurës së Konferencës: Qendra e Studimeve dhe e Trajnimit për Sigurimin Arab, Byroja e Planit të Kolombos, Këshilli i Evropës, Këshilli për Bashkëpunimin e Doganave, Komuniteti Ekonomik Evropian, Organizata Ndërkombëtare e Policisë Kriminale, Liga e Shteteve Arabe dhe Marrëveshja Jugamerikane për Drogat Narkotike dhe Lëndët Psikotrope.
- 11. Përfaqësuesit e këtyre organeve të interesuara të Kombeve të Bashkuara dhe organizmave përkatëse, të ftuara në Konferencë nga Sekretari i Përgjithshëm, ishin të pranishëm dhe morën pjesë siç parashikohet në rregullat e procedurës së Konferencës: Qendra për Zhvillim Social dhe Çështje Humanitare, Bordi Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve, Instituti i Kombeve të Bashkuara për Azinë dhe Lindjen e Largme për Parandalimin e Krimit dhe Trajtimin e Autorëve të Veprimtarive të Kundërligjshme dhe Fondi i Kombeve të Bashkuara për Kontrollin e Përdorimit të Drogës.
- 12. Vëzhguesit nga organizatat e mëposhme joqeveritare, të ftuara në Konferencë nga Sekretari i Përgjithshëm, ishin të pranishëm dhe morën pjesë siç parashikohet në rregullat e procedurës së Konferencës: Komuniteti Ndërkombëtar i Bahajve, Karitasi Ndërkombëtar, Qendra Italiane e Solidaritetit, Komunitetet Terapeutike të Kolumbisë, Bordi Koordinues i Organizatave Çifute, Kruz Blanka Panama, Programi për Parandalimin e Përdorimit të Drogës, Bashkimi Evropian i Grave, Integrative Drogenhilfe a.d. Fachhochschule Ffm.e.v., Federata Ndërkombëtare Abolicioniste, Shoqata Ndërkombëtare e Reklamave, Shoqata Ndërkombëtare e Transportit Ajror, Shoqata Ndërkombëtare e Juristëve Demokratë, Shoqata Ndërkombëtare e Klubeve të Luaneve, Byroja Ndërkombëtare Katolike e Fëmijës, Dhoma Ndërkombëtare e

Tregtisë, Konfederata Ndërkombëtare e Sindikatave të Lira, Këshilli Ndërkombëtar për Gratë, Këshilli Ndërkombëtar për Alkoolin dhe Toksikimin, Federata Ndërkombëtare e Biznesit dhe Grave Profesioniste, Federata Ndërkombëtare e Punëtorëve Sociale, Federata Farmaceutike Ndërkombëtare, Shoqata Ndërkombëtare e Shkollave, Agjencia Afrikane e Shpëtimit Islamik, Trusti për Trajtimin, Trajnimet dhe Kërkimet për Detoksifikimin nga Opiumi, Pace International Affairs e Mbretërisë së Bashkuar, Pax Romana, Soroptimist International, Shoqata Botërore e Shoqërueseve Vajza dhe Skauteve Vajza, Bashkimi Botëror i Organizatave Katolike të Grave dhe Komiteti Ndërkombëtar Zonta.

- 13. Konferenca zgjodhi si President Z.Guillermo Bedregat Gutierrez (Bolivi).
- 14. Konferenca zgjodhi si zëvendëspresidentë përfaqësuesit e këtyre shteteve: Algjeri, Argjentinë, Bahamas, Kinë, Kepi i Fildishtë, Francë, Republika Islamike e Iranit, Japoni, Kenia, Malajzi, Meksiko, Marok, Nigeri, Pakistan, Filipine, Senegal, Sudan, Suedi, Turqi, Bashkimi i Republikave Socialiste Sovjetike, Mbreteria e Bashkuar e Britanisë së Madhe dhe e Irlandës së Veriut, Shtetet e Bashkuara të Amerikës, Venezuelë dhe Jugosllavi.
 - 15. Konferenca zgjodhi si Raporter të Përgjithshëm znj.Mervat Tallawy (Egjipt).
 - 16. Konferenca krijoi Komitetet e mëposhtme:

Komiteti i Përgjithshëm

Kryetar: Presidenti i Konferencës

Anëtarë: Presidenti dhe zëvendëspresidentët e Konferencës, Raporteri i Përgjithshëm i Konferencës, Kryetarët e Komiteteve të Përgjithshme dhe Kryetari i Komitetit Hartues.

Komitetet Gjithpërfshirëse

Komiteti I

Kryetar: Z.Gioacchino Polimeri (Itali)

Zëvendës Kryetar: Z.M.A.Hena (Bangladesh)

Raporter: Z.Oskar Hugler (Republika Demokratike Gjermane)

Komiteti II

Kryetar: Z.Istvan Bayer (Hungari)

Zëvendëskryetar: Z.L.H.J.B. van Gorkom (Hollandë) Raporter: Znj.Yolanda Fernandez Ochoa (Kosta Rika)

Komiteti Hartues

Kryetar: Z.M.V.N.Rao (Indi)

Zëvendës Kryetar: Z.Hashem M.Kuraa (Egjipt)

Anëtarë: Kryetari i Komitetit Hartues dhe përfaqësuesit e këtyre Shteteve: Austri, Botsvana, Kanada, Kinë, Kolumbi, Çekosllavaki, Egjipt, Francë, Ganë, Irak, Peru, Senegal, Spanjë dhe Bashkimi i Republikave Socialiste Sovjetike.

Raporterët e Komiteteve Gjithpërfshirëse morën pjesë ex officio në punën e Komitetit Hartues në përputhje me rregullin 49 të rregullave të procedurës së Konferencës.

Komiteti i Kredencialeve

Kryetar: Z.Edouard Molitor (Luksemburg)

Anëtarë: Përfaqësuesit e këtyre Shteteve: Bolivi, Botsvana, Kinë, Kepi i Fildishtë, Xhamajkë, Luksemburg, Tailandë, Bashkimi i Republikave Socialiste Sovjetike dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës.

17. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara u përfaqësua nga zonjusha Margaret J.Ansti, Nënsekretare e Përgjithshme, Drejtore e Përgjithshme e Zyrës së Kombeve të Bashkuara në Vjenë. Sekretari i Përgjithshëm emëroi si Sekretar Ekzekutiv Z.Francisko Ramos - Galino, Drejtor i Seksionit të Drogave Narkotike.

- 18. Konferenca kishte përpara raportin e Grupit të Rishikimit i mbledhur në pajtim me Rezolutën 1988/8 të 25 Majit 1988 të Këshillit Social Ekonomik (E.CONF.82/3). Përveç një bilanci të punës së Grupit të Rishikimit, raporti përmbante propozime, që i ishin parashtruar Grupit të Rishikimit në lidhje me Projektkonventën që do të shqyrtonte Konferenca, dhe tekstin e Projektkonventës kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope (Shtojca II). Kjo Projektkonventë përbënte propozimin bazë që do të shqyrtonte Konferenca.
- 19. Gjatë punimeve të saj, Konferenca ndau nenet që përmbante Projektkonventa dy Komiteteve Gjithpërfshirëse (Komitetit I dhe Komitetit II). Nenet 1 deri 5 bashkë me parathënien iu dhanë Komitetit I dhe pjesa tjetër e neneve Komitetit II. Pasi ranë dakord për tekstin e një neni të caktuar, Komitetet Gjithpërfshirëse ia referuan atë Komitetit Hartues. Komitetet Gjithpërfshirëse i raportuan Konferencës për rezultatin e punës së tyre, ndërsa Komiteti Hartues i paraqiti Konferencës një tekst të plotë të Projektkonventës kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope (E.CONF/82/13).
- 20. Në bazë të diskutimeve të depozituara në dokumentacionin e Konferencës (E.CONF.82/SR.1 deri 8) dhe të Komiteteve Gjithpërfshirëse (E/CONF.82/C.1 SR.1 deri 33) dhe E/CONF.82/C.2SR.1 deri 34) dhe të raporteve të Komiteteve Gjithpërfshirëse (E.CONF/82/11 dhe E/CONF.82/12) dhe të Komitetit Hartues (E/CONF.82/13), Konferenca përpiloi Konventën e mëposhtme:

Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope.

- 21. Konventa e mësipërme, që është subjekt i ratifikimit, pranimit, miratimit ose aktit të konfirmimit formal, dhe që duhet të mbetet e hapur për t'u pranuar nga të tjerët, u miratua nga Konferenca më 19 dhjetor 1988 dhe u la e hapur për t'u nënshkruar më 20 dhjetor 1988, në përputhje me dispozitat e saj, deri më 28 shkurt 1989, në Zyrën e Kombeve të Bashkuara në Vjenë dhe, më pas, deri me 20 dhjetor 1989, në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork, nën kujdesin e Sekretarit të Përgjithshëm.
- 22. Konferenca, gjithashtu, miratoi rezolutat e mëposhtme të cilat i bashkëngjiten këtij Akti Final:
 - 1. Shkëmbimi i informacionit
- 2. Zbatimi i përkohshëm i Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope.
- 3. Sigurimi i burimeve të nevojshme për Seksionin e Drogave Narkotike dhe sekretariatit të Bordit Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve për t'i mundësuar ata që të kryejnë detyrat që u janë besuar në bazë të Traktateve Ndërkombëtare të Kontrollit të Drogës.

DUKE DËSHMUAR SA MË SIPËR, përfaqësuesit e nënshkruan këtë Akt Final.

NËNSHKRUAR NË VJENË, sot më datë njëzet dhjetor një mijë e nëntëqind e tetëdhjetë e tetë, në një kopje të vetme, që do të depozitohet te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara, në gjuhët arabe, kineze, angleze, frënge, ruse dhe spanjolle, dhe secila prej tyre është e njëjtë me origjinalin.

REZOLUTAT E MIRATUARA NGA KONFERENCA E KOMBEVE TË BASHKUARA PËR MIRATIMIN E NJË KONVENTE KUNDËR TRAFIKUT TË PALIGJSHËM TË DROGAVE NARKOTIKE DHE LËNDËVE PSIKOTROPE

REZOLUTA I SHKËMBIMI I INFORMACIONIT

Konferenca e Kombeve të Bashkuara për miratimin e një Konvente kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope,

Duke tërhequr vëmendjen tek Rezoluta III, e miratuar nga Konferenca e Kombeve të Bashkuara e vitit 1961 për Miratimin e një Konvente të vetme mbi drogat narkotike, në të cilën iu kushtua vëmendje rëndësisë që ka dokumentacioni teknik i Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale mbi trafikantët ndërkombëtare të drogës dhe përdorimit të këtij dokumentacioni nga ana e kësaj organizate për qarkullimin e përshkrimeve të këtyre trafikantëve;

Duke pasur parasysh mekanizmin e përcaktuar nga Organizata Ndërkombëtare e Policisë Kriminale, për shkëmbimin në kohë dhe të efektshëm të informacionit për hetimin e krimeve midis autoriteteve policore në shkallë botërore;

Rekomandon që autoritetet policore duhet të përdorin në një shkallë sa më të gjerë që të jetë e mundur dokumentacionin dhe sistemin e komunikimit të Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale, me qëllim që të arrihen synimet e Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope.

REZOLUTA 2

ZBATIMI I PËRKOHSHËM I KONVENTËS SË KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR TRAFIKUT TË PALIGJSHËM TË DROGAVE NARKOTIKE DHE LËNDËVE PSIKOTROPE

Konferenca e Kombeve të Bashkuara për miratimin e një Konvente kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope.

- 1. *Nxit shtetet*, në masën që kanë mundësi, që të përshpejtojnë hapat për ratifikimin e Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope me qëllim që ajo të hyjë në fuqi sa më shpejt që të jetë e mundur.
- 2. Fton shtetet, në masën që kanë mundësi, të zbatojnë përkohësisht masat e parashikuara nga Konventa në pritje që secila prej tyre të hyjë në fuqi.
- 3. Kërkon nga Sekretar i Përgjithshëm që t'ia transmetojë këtë Rezolutë Këshillit Social Ekonomik dhe Asamblesë së Përgjithshme.

REZOLUTA 3

SIGURIMI I BURIMEVE TË NEVOJSHME PËR SEKSIONIN E DROGAVE NARKOTIKE DHE PËR SEKRETARIATIN E BORDIT NDËRKOMBËTAR TË KONTROLLIT TË NARKOTIKËVE ME QËLLIM QË ATA TË MUNDËSOHEN TË KRYEJNË DETYRAT QË U JANË BESUAR NË BAZË TË TRAKTATEVE NDËRKOMBËTARE TË KONTROLLIT TË DROGËS

Konferenca e Kombeve të Bashkuara për miratimin e një Konvente kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope,

Duke pranuar që Konventa e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, ajo Konventë siç është ndryshuar nga Protokolli i vitit 1972 për ndryshimin e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, dhe Konventa mbi Lëndët Psikotrope, 1971, të mbeten baza e përpjekjeve ndërkombëtare për kontrollin e drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope, dhe që zbatimi rigoroz si nga ana e qeverive ashtu edhe nga e organeve ndërkombëtare të kontrollit të Kombeve

të Bashkuara i detyrimeve që rrjedhin nga Konventat është thelbësor për arritjen e qëllimeve të tyre;

Duke pasur parasysh se Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope do të krijojë detyrime të mëtejshme për Qeveritë, Komisionin e Drogave Narkotike, Bordin Ndërkombëtar të Kontrollit të Narkotikëve dhe sekretariatet e tyre, dhe do të kërkojë shpenzime të mëtejshme financiare nga ana e tyre;

Thellësisht e shqetësuar nga ndikimi që kanë sjellë reduktimet kohët e fundit të personelit dhe të buxhetit në aftësinë e Seksionit të Drogave Narkotike dhe të sekretariatit të Bordit Ndërkombëtar të Kontrollit të Narkotikëve për të kryer plotësisht programin e tyre të punës për të cilin ata kanë mandat,

- 1. Nxit të gjitha shtetet anëtare të marrin hapat e duhura në Asamblenë e Përgjithshme, si edhe në organet financiare të Asamblesë, për të përcaktuar përparësinë e duhur dhe për të miratuar shumat e nevojshme buxhetore, me qëllim që t'u sigurojnë Seksionit të Drogave Narkotike dhe Sekretariatit të Bordit Ndërkombëtar të Kontrollit të Narkotikëve, burimet e nevojshme për të kryer plotësisht detyrat që u janë besuar në bazë të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope, Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, të asaj Konvente siç është ndryshuar nga protokolli i vitit 1972 për ndryshimin e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, dhe të Konventës mbi lëndët psikotrope, 1971;
- 2. Kërkon që Sekretari i Përgjithshëm të ndërmarrë hapat e nevojshme, brenda kompetencave të tij, që të bëjë efektive dispozitat e paragrafit 1 sa më sipër.

KONVENTA E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR TRAFIKUT TË PALIGJSHËM TË DROGAVE NARKOTIKE DHE LËNDËVE PSIKOTROPE

Miratuar nga Konferenca në mbledhjen e saj të 6-të të plenare më 19 dhjetor 1988. Palët në këtë Konventë,

Thellësisht të shqetësuara nga përmasat dhe tendenca në rritje e prodhimit të paligjshëm të drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope, të kërkesave për to dhe të trafikut të tyre, gjë që përbën një kërcënim serioz për shëndetin dhe mirëqenien e qenieve njerëzore dhe ka ndikim të pafavorshëm ndaj themeleve ekonomike, kulturore dhe politike të shoqërisë;

Thellësisht të shqetësuara, gjithashtu, nga depërtimet gjithnjë në rritje në grupe të ndryshme shoqërore të Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope, dhe veçanërisht nga fakti që në shumë pjesë të botës fëmijët përdoren si treg i paligjshëm përdoruesish drogash dhe për qëllime të prodhimit, shpërndarjes dhe tregtimit të paligjshëm të drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope që përbën një rrezik me pasoja të pallogaritshme;

Duke ditur lidhjet midis trafikut të paligjshëm dhe veprimtarive të tjera të krimit të organizuar që minojnë ekonomitë legjitime dhe kërcënojnë stabilitetin, sigurinë dhe sovranitetin e shteteve;

Duke e ditur, gjithashtu, se trafiku i paligjshëm është një veprimtari ndërkombëtare kriminale, ndalimi i së cilës kërkon vëmendje urgjente dhe përparësinë më të lartë;

Të vetëdijshëm se trafiku i paligjshëm sjell përfitime të mëdha financiare dhe pasuri që i mundësojnë organizatat kriminale midis shteteve të depertojnë, të ndotin dhe të korruptojnë struktura të qeverisë, biznesin e ligjshëm tregtar dhe financiar dhe shoqërinë në të gjitha nivelet e saj;

Të vendosur për t'i privuar personat që merren me trafik të paligjshëm nga fitimet që sjellin veprimtaritë të tyre kriminale dhe duke eleminuar kështu stimulin e tyre kryesor që i nxit në këto veprimtari;

Duke dëshiruar të eleminojnë shkaqet bazë të problemit të përdorimit të drogave narkotike dhe të lëndëve psikotrope, duke përfshirë kërkesën për këto droga dhe lëndë dhe përfitimet shumë të mëdha që rrjedhin nga trafiku i paligjshëm;

Duke menduar se është e nevojshme marrja e masave për monitorimin e disa lëndëve, duke përfshirë prekursoret, kimikatet dhe tretësit, që përdoren në prodhimin e drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope, gjendja e gatshme e të cilave ka çuar në rritjen e prodhimit klandestin të këtyre drogave dhe lëndëve;

Të vendosur për të përmirësuar bashkëpunimin ndërkombëtar për ndalimin e trafikut të paligjshëm me rrugë detare;

Duke pranuar se zhdukja e trafikut të paligjshëm është një përgjegjësi kolektive e të gjitha Shteteve dhe se, për këtë qëllim, nevojitet një veprim i bashkërenduar në kuadrin e bashkëpunimit ndërkombëtar;

Duke njohur aftësinë e Kombeve të Bashkuara në fushën e kontrollit të drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope dhe me dëshirën që organet ndërkombëtare që merren me këtë kontroll të jenë brenda kuadrit të asaj organizate;

Duke riafirmuar parimet dejtuese të traktateve ekzistuese në fushën e drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope dhe sistemin e kontrollit që ato mishërojnë;

Duke ditur nevojën për forcimin dhe plotësimin e masave të parashikuara nga Konventa e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, nga ajo Konvente siç është ndryshuar nga Protokolli i vitit 1972 mbi Ndryshimin e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, dhe Konventës së vitit 1971 mbi lëndët psikotrope, për të kundërshtuar përmasat dhe shtirjen e trafikut të paligjshëm dhe rjedhojat e tij serioze;

Duke ditur gjithashtu rëndësinë e forcimit dhe të rritjes së mjeteve efektive ligjore për bashkëpunimin ndërkombëtar në çështje kriminale për të ndaluar veprimtaritë kriminale ndërkombëtare të trafikut të paligjshëm;

Duke dëshiruar nënshkrimin e një Konvente ndërkombëtare të gjithanshme, efektive dhe operative, që të drejtohet, në mënyrë të veçantë, kundër trafikut të paligjshëm dhe që të trajtojë aspektet e ndryshme të problemit në tërësi, në mënyrë të veçantë ato aspekte që nuk parashikohen në traktatet ekzistuese në fushën e drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope,

vendosën si më poshtë:

Neni 1 **Përkufizimet**

Përjashtuar rastet kur është shënuar shprehimisht ndryshe ose kur konteksti e kërkon ndryshe, në gjithë tekstin e kësaj Konvente do të përdoren përkufizimet e mëposhtme:

- (a) "Bordi" nënkupton Bordin Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve, i themeluar nga Konventa e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, dhe ajo Konvente siç është ndryshuar nga protokolli i vitit 1972 mbi ndryshimin e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961;
 - (b) "Bima kanabis" nënkupton çdo lloj bime të llojit kanabis;
 - (c) "Shkurre kokaine" nënkupton bimë të çdo lloji të klasës eritroksilon;
- (d) "Transportues tregtar" nënkupton çdo njeri ose çdo subjekt publik, privat ose subjekt tjetër që merret me transportimin e njerëzve, mallrave ose postave kundrejt pagesës, qirasë ose ndonjë fitimi tjetër;
- (e) "Komisioni" nënkupton Komisionin mbi Drogat Narkotike të Këshillit Social Ekonomik të Kombeve të Bashkuara;
- (f) "Konfiskimi", që përfshin gjobën atje ku është e zbatueshme, nënkupton marrjen e përhershme të pasurisë me urdhër të gjykatës ose të një autoriteti tjetër kompetent;
- (g) "Shpërndarje e kontrolluar" nënkupton teknikën e lejimit të ngarkesave të paligjshme ose të dyshuara të drogave narkotike, lëndëve psikotrope, lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II që i bashkëngjiten kësaj Konvente ose lëndëve zëvendësuese të tyre , që të dalin, të kalojnë ose të hyjnë në territorin e një ose më shumë vendeve, me dijeninë dhe nën mbikqyerjen e autoriteteve të tyre kompetente, me qëllim që të identifikohen personat e përfshirë në kryerjen e veprimtarive të kundërligjshme, të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, të Konventës;

- (h) "Konventa 1961" nënkupton Konventën e vetme mbi drogat narkotike, 1961;
- (i) "Konventa 1961 e ndryshuar" nënkupton Konventën e vetme mbi drogat narkotike, 1961, të ndryshuar nga Protokolli i vitit 1972 mbi Ndryshimin e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961;
 - (j) "Konventa 1971" nënkupton Konventën mbi lëndët psikotrope, 1971,
 - (k) "Këshilli" nënkupton Këshillin Social Ekonomik të Kombeve të Bashkuara;
- (l) "Ngrirje" ose "kapje" nënkupton ndalimin e përkohshëm të transferimit, shkëmbimit, sistemimit ose lëvizjes së pasurisë ose marrjen përkohësisht nën kujdestari ose nën kontroll të pasurisë në bazë të një urdhri të lëshuar nga gjykata ose një autoritet kompetent;
- (m) "Trafik i paligjshëm" nënkupton veprimtaritë e kundërligjshme të parashikuara në nenin 3, paragrafi 1 dhe 2, të kësaj Konvente;
- (n) "Drogë narkotike" nënkupton çdo lloj lënde, natyrore ose sintetike, e paparashikuar në listat I dhe II të Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, dhe të asaj Konvente të ndryshuar nga Protokolli i vitit 1972 mbi ndryshimin e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961;
 - (o) "Hashashi" nënkupton bimën e llojit Papaver somniferum L;
- (p) "Fitime" nënkupton çdo lloj pasurie që rrjedh ose përftohet, drejpërsëdrejti ose tërthorazi, nga kryerja e një veprimtarie të kundërligjshme e parashikuar në përputhje me nenin 3, paragrafi 1;
- (q) "Pasuri" nënkupton pasuri të çdo lloji, fizike ose jo, të tundshme ose të patundshme, të prekshme ose jo, dhe dokumentet ligjore ose dokumentet që vërtetojnë të drejtën ndaj këtyre pasurive ose interesin në to;
- (r) "Lëndë psikotrope" nënkupton çdo lloj lënde, natyrore ose sintetike, ose çdo lloj materiali natyral që parashikohen në Listat I, II, III dhe IV të Konventës mbi lëndët psikotrope, 1971;
 - (s) "Sekretari i Përgjithshëm" nënkupton Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara;
- (t) "Tabela I dhe tabela II" nënkuptojnë listat me numrat korrespondues të lëndëve, që i bashkëngjiten kësaj Konvente, të ndryshuara herëpashere në përputhje me nenin 12;
- (u) "Shtet tranzit" nënkupton një shtet nëpër territorin e të cilit kalojnë droga narkotike, lëndë psikotrope dhe lëndë të paligjshme të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II, territor i cili nuk është as vendi i origjinës as vendi i destinacionit të tyre të fundit.

Neni 2 **Sfera e veprimtarisë së Konventës**

- 1. Qëllimi i kësaj Konvente është që të nxisë bashkëpunimin midis Palëve në mënyrë që ato të mund t'i trajtojnë në mënyrë më të efektshme aspektet e ndryshme të Trafikut të Paligjshëm të Drogave Narkotike dhe Lëndëve Psikotrope që ka marrë përmasa ndërkombëtare. Gjatë zbatimit të detyrimeve të tyre, që rrjedhin nga kjo Konventë, Palët duhet të marrin masat e nevojshme, duke përfshirë masa legjislative dhe administrative, në përputhje me dispozitat themelore të sistemeve ligjore respektive të vendeve të tyre.
- 2. Palët duhet të zbatojnë detyrimet e tyre, që rrjedhin nga kjo Konventë, në atë mënyrë që të jetë në përputhje me parimet e barazisë së pavarësisë dhe integritetit territorial të Shteteve dhe parimit të mosndërhyrjes në punët e brendshme të Shteteve të tjerë.
- 3. Pala nuk duhet të ndërmarrë në territorin e një Pale tjetër ushtrimin e juridiksionit dhe kryerjen e funksioneve që, në bazë të ligjit të vendit të vet, i rezervohen vetëm autoriteteve të asaj pale tjetër.

Neni 3 Veprimtaria e kundërligjshme dhe sanksionet

1. Secila Palë, sipas nevojës, duhet të adoptojë masat për të parashikuar si veprimtari kriminale në bazë të ligjit të vendit të vet, kur kryhet në mënyrë të qëllimshme:

- (a) (i) prodhimin, fabrikimin, ekstraktin, përgatitjen, ofrimin, ofrimin për shitje, shpërndarjen, shitjen, përhapjen në çfarëdo kushtesh qofshin, shpërblimin e ndërmjetësit, dërgimin tranzit, transportin, importimin ose eksportimin e çfarëdolloj droge narkotike ose çfarëdolloj lënde psikotrope në kundërshtim me dispozitat e Konventës 1961, Konventës 1961 të ndryshuar ose Konventës 1971;
- (ii) kultivimin e hashashit, të shkurres së kokainës ose bimës së kanabisit për prodhimin e drogave narkotike në kundërshtim me dispozitat e Konventës 1961 dhe Konventës 1961 të ndryshuar;
- (iii) mbajtjen ose blerjen e çfarëdolloj droge narkotike ose lënde psikotrope me qëllimin e ushtrimit të ndonjërës prej veprimtarive të renditura më sipër (i);
- (iv) prodhimin, transportin ose shpërndarjen e pajisjve, materialeve ose lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II, duke ditur se ato do të përdoren në ose për kultivimin, prodhimin ose fabrikimin e paligjshëm të drogave narkotike ose lëndëve psikotrope;
- (v) organizimin, drejtimin ose financimin e ndonjërës prej veprimtarive të kundërligjshme, të parashikuara sa më sipër (i), (ii) ose (iv);
- (b) (i) shkëmbimin ose transferimin e pasurive duke ditur se këto pasuri kanë rrjedhur nga një veprimtari të kundërligjshme ose veprimtari të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nënparagrafin (a) të këtij paragrafi ose nga akti i pjesëmarrjes në një veprimtari të kundërligjshme ose veprimtari të kundërligjshme të tilla, me qëllimin e fshehjes ose mbulimin e origjinës së paligjshme të pasurive ose me qëllimin e dhënies së ndihmës ndonjë personi që është përfshirë në kryerjen e një veprimtarie të kundërligjshme ose veprimtarive të kundërligjshme të tilla, për t'iu shmangur pasojave ligjore të veprimeve të tij;
- (ii) fshehjen ose mbulimin e natyrës së vërtetë, burimit, vendndodhjes, sistemimit, lëvizjes, të të drejtave në lidhje me pasurinë ose pronësinë e pasurisë, duke ditur se një pasuri e tillë ka rrjedhur nga një veprimtari e kundërligjshme ose veprimtari të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nënparagrafin (a) të këtij paragrafi ose nga akti i pjesëmarrjes në një veprimtari të kundërligjshme ose veprimtari të kundërligjshme të tilla.
 - (c) Në varësi të parimeve të veta kushtetuese dhe të koncepteve bazë të sistemit të vet ligjor:
- (i) përvetësimin, zotërimin ose përdorimin e pasurive, duke e ditur në kohën e marrjes, se këto pasuri kanë rrjedhur nga një veprimtari e kundërligjshme ose veprimtari të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nënparagrafin (a) të këtij paragrafi ose nga akti i pjesëmarrjes në një veprimtari të kundërligjshme ose veprimtari të kundërligjshme të tilla;
- (ii) zotërimin e pajisjeve ose materialeve ose lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II, duke ditur se ato përdoren apo do të përdoren në ose për kultivimin, prodhimin ose fabrikimin e paligjshëm të drogave narkotike ose lëndëve psikotrope;
- (iii) nxitjen ose shtypjen publikisht të të tjerëve, me çfarëdo mjeti, për të kryer ndonjërën prej veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me këtë nen ose për të përdorur droga narkotike ose lëndë psikotrope në mënyrë të paligjshme;
- (iv) pjesëmarrjen, shoqërimin ose komplotimin për të kryer, përpjekjet për të kryer dhe dhënien e ndihmës, të mbështetjes, lehtësimin dhe këshillimin për të kryer ndonjërën prej veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me këtë nen.
- 2. Në varësi të parimeve të veta kushtetuese dhe koncepteve bazë të sistemit të vet ligjor, secila Palë duhet të adoptojë masa, sipas nevojës, për të parashikuar si veprimtari kriminale, në bazë të ligjit të vendit kur kryhet qëllimisht, zotërimin, blerjen ose kultivimin e drogave narkotike ose lëndëve psikotrope për përdorimin personal, në kundërshtim me dispozitat e Konventës 1961, Konventës 1961 të ndryshuar ose Konventës 1971.
- 3. Njohja, synimi ose qëllimi, që kërkohen si elemente të veprimtarisë së kundërligjshme të parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni, mund të konstatohen nga rrethana objektive faktike.
- 4. (a) Secila Palë duhet të bëjë që kryerja e veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, t'i nënshtrohet sanksioneve që llogarisin natyrën e rëndë të këtyre veprimtarive të kundërligjshme, siç janë burgimi ose forma e tjera të heqjes së lirisë, sanksione financiare dhe konfiskimi.

- (b) Përveç dënimit ose ndëshkimit, për një veprimtari të kundërligjshme të parashikuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, Palët mund të parashikojnë që ndaj autorit të veprimtarisë së kundërligjshme të zbatohen masa të tilla si trajtimi, edukimi, kujdesi pas vuajtjes së dënimit, rehabilitimi ose integrimi përsëri në shoqëri .
- (c) Pavarësisht nga nënparagrafet e mësipërm, në raste të përshtatshme të një natyre më të lehtë, Palët mund të parashikojnë, si alternativa ndaj dënimit ose ndëshkimit, masa të tilla si edukimi, rehabilitimi ose integrimi përsëri në shoqëri, si edhe trajtimi dhe kujdesi pas vuajtjes së dënimit kur autori i veprimtarisë së kundërligjshme është përdorues droge.
- (d) Palët mund të parashikojnë,si alternativë ndaj dënimit ose ndëshkimit, ose përveç dënimit ose ndëshkimit të një veprimtarie të kundërligjshme të parashikuar në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni, masa për trajtimin, edukimin, kujdesin pas vuajtjes së dënimit, rehabilitimin ose integrimin përsëri në shoqëri të autorit të veprimtarisë së kundërligjshme.
- 5. Palët duhet të sigurojnë që gjykatat dhe autoritetet e tjera kompetente, që kanë juridiksion të marrin parasysh rrethanat faktike që e bëjnë kryerjen e veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni veçanërisht të rënduar, si:
- a) përfshirja në veprimtarinë e kundërligjshme të një grupi të organizuar kriminal ku bën pjesë autori i veprimtarisë së kundërligjshme;
- b) përfshirja e autorit të veprimtarisë së kundërligjshme në veprimtari të tjera ndërkombëtare të krimit të organizuar;
- c) përfshirja e autorit të veprimtarisë së kundaligjshme në veprimtari të tjera të paligjshme të ndihmuara nga kryerja e veprimtarisë së kundërligjshme.
 - d) përdorimi i dhunës ose armëve nga autori i veprimtarisë së kundërligjshme;
- e) fakti që autori i veprimtarisë së kundërligjshme ka një detyrë publike dhe që veprimtaria e kundërligjshme lidhet me detyrën në fjalë;
 - f) viktimizimi ose përdorimi i të miturve;
- g) fakti që veprimtaria e kundërligjshme kryhet në një institucion të vuajtjes së dënimit, në një institucion arsimor, në një qendër të shërbimeve sociale ose shumë pranë tyre apo në vende të tjera në të cilat nxënësit e shkollave dhe studentët shkojnë për veprimtari arsimore, sportive dhe sociale:
- h) dënimi i mëparshëm, sidomos për veprimtari të kundërligjshme të ngjashme, qofshin të huaj apo vendas, në masën që lejohet nga ligji i vendit të Palës.
- 6. Palët duhet të përpiqen të sigurojnë që të gjitha fuqitë e nevojshme ligjore në bazë të ligjit të vendit të tyre, në lidhje me ndjekjen penale të personave për veprimtari të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me këtë nen, të ushtrohen për të rritur në maksimum efektshmërinë e masave për zbatimin e ligjit përsa i përket atyre veprimtarive të kundërligjshme dhe në lidhje me nevojën për ndalimin e kryerjes së veprimtarive të tilla të kundërligjshme.
- 7. Palët duhet të sigurojnë që gjykatat dhe autoritetet e tjera kompetente të mbajnë parasysh natyrën e rëndë të veprimtarive të kundërligjshme të renditura në paragrafin 1 të këtij neni dhe rrethanat e renditura në paragrafin 5 të këtij neni, kur të shqyrtojnë mundësinë e lirimit më shpejt ose lirimit me kusht të personave të dënuar për veprimtari të tilla të kundërligjshme.
- 8. Secila Palë, kur ta shohë të përshtatshme, duhet të përcaktojë në legjislacionin e vendit të vet një ligj të plotë për kohën e caktuar kur duhet të fillojë procedura gjyqësore për çdo veprimtari të kundërligjshme të parashikuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni dhe një periudhë më të gjatë kohore për rastet kur personi i shpallur si autori i veprimtarisë së kundërligjshme i është shmangur administrimit të drejtësisë.
- 9. Secila Palë duhet të marrë masat e përshtatshme, në përputhje me sistemin e vet ligjor, për të siguruar që personi i akuzuar ose i dënuar për një veprimtari të kundërligjshme e parashikuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, i cili është gjetur brenda territorit të saj, të jetë i pranishëm gjatë procedurave të ndjekjes penale.
- 10. Për të siguruar bashkëpunim midis Palëve në kuadrin e kësaj Konvente, duke përfshirë në mënyrë të veçantë bashkëpunimin në bazë të neneve 5,6,7 dhe 9, veprimtaritë e kundërligjshme të

parashikuara në përputhje me këtë nen nuk duhet të konsiderohen si veprimtari të kundërligjshme fiskale ose si veprimtari të kundërligjshme politike ose të shikohen politikisht të motivuara, pa marrë parasysh kufizimet kushtetuese dhe ligjin themelor të vendeve të Palëve.

11. Përmbajtja e këtij neni nuk duhet të cenojë parimin se përshkrimi i veprimtarive të kundërligjshme të cilave ai u referohet dhe ai i mbrojtjeve të tyre ligjore i rezervohet ligjit vendas të Palës dhe se veprimtari të tilla të kundërligjshme duhet të ndiqen penalisht të ndëshkohen në përputhje me atë ligj.

Neni 4 **Juridiksioni**

- 1. Secila Palë:
- a) Duhet të marrë, sipas nevojës, masa për të përcaktuar juridiksionin e vet për veprimtaritë e kundërligjshme që ajo ka parashikuar në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, kur:
 - (i) Veprimtaria e kundërligjshme kryhet në territorin e saj.
- (ii) Veprimtaria e kundërligjshme kryhet në bordin e një anijeje, që lundron me flamurin e saj ose në një aeroplan që është regjistruar në bazë të ligjeve të saj në kohën kur kryhet veprimtaria e kundërligjshme.
- (b) Mund të marrë masa, kur ta shohë të nevojshme, për të përcaktuar juridiksionin e vet për veprimtaritë e kundërligjshme që ajo ka parashikuar në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, kur:
- (i) Veprimtaria e kundërligjshme kryhet nga një shtetas i saj ose nga një person me vendbanim të vazhdueshëm në territorin e saj;
- (ii) Veprimtaria e kundërligjshme kryhet në bordin e një anijeje në lidhje me të cilën ajo Palë ka qenë e autorizuar të ndërmarrë veprimin e duhur në përputhje me nenin 17, me kusht që ky juridiksion të ushtrohet vetëm në bazë të marrëveshjeve ose të rregullimeve që i bëhen marrëveshjeve, të cilave iu referohet në paragrafin 4 dhe 9 të këtij neni;
- (iii) Veprimtaria e kundërligjshme është njëra nga veprimtaritë e parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, nënparagrafi (c) (iv) kryhet jashtë territorit të saj me qëllimin e kryerjes, brenda territorit të saj, të një veprimtarie të kundërligjshme të parashkuar në përputhje me nenin 3 paragrafi 1.
 - 2. Secila Palë:
- (a) Duhet, kur ta shohë të nevojshme, të marrë masa gjithashtu për të përcaktuar juridiksionin e vet për veprimtaritë e kundërligjshme që ajo ka parashikuar në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, kur personi i shpallur si autor i veprimtarisë së kundërligjshme është i pranishëm në territorin e saj dhe ajo nuk ia dorëzon atë një Palë tjetër për arsye:
- (i) se veprimtaria e kundërligjshme është kryer në territorin e saj ose në bordin e një anijeje që lundronte me flamurin e saj ose në një aeroplan që ishte regjistruar në bazë të ligjit të saj në kohën e kryerjes së veprimtarisë së kundërligjshme ose
 - (ii) se veprimtaria e kundërligjshme është kryer nga një shtetas i saj.
- (b) Mund të marrë gjithashtu masa, kur ta shohë të nevojshme, për të përcaktuar jurdiksionin e vet për veprimtaritë e kundërligjshme që ajo ka parashikuar në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, kur personi i shpallur si autor i veprimtarisë së kundërligjshme, është i pranishëm në territorin e saj dhe ajo nuk ia dorëzon atë një Pale tjetër.
- 3. Kjo Konventë nuk përjashton ushtrimin e çfarëdo juridiksionin penal të përcaktuar nga një Palë në përputhje me ligjin e vendit të vet.

Neni 5 **Konfiskimi**

- 1. Secila Palë duhet, kur ta shohë të nevojshme, të marrë masa për të mundësuar konfiskimin e:
- a) fitimeve që rrjedhin nga veprimtari të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, ose të pasurive, vlera e të cilave korrespondon me vlerën e këtyre fitimeve;

- b) drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope, materialeve dhe pajisjeve ose mjeteve të tjera që janë përdorur ose që synojnë të përdoren në çfarëdo mënyre në veprimtaritë e kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1.
- 2. Secila Palë duhet, kur ta shohë të nevojshme, të marrë masa për të mundësuar autoritetet e veta kompetente të identifikojnë, të gjurmojnë dhe të ngrijnë ose të shtien në dorë fitimet, pasurinë, mjetet ose çdo gjë tjetër të cilës i referohet në paragrafin 1 të këtij neni, me qëllimin e një konfiskimi të mundshëm.
- 3. Me qëllim që të zbatojë masat të cilave iu referohet në këtë nen, secila Palë duhet t'u japë fuqi të plotë gjykatave ose autoriteteve të tjera kompetente që të urdhërojnë që dokumentacioni bankar, financiar se tregtar të vihet në dispozicion ose të shtihet në dorë. Pala nuk duhet të refuzojë që të veprojë në bazë të dispozitave të këtij paragrafi për arsye të sekretit bankar.
- 4. (a) Në vijim të kërkesës së bërë në përputhje me këtë nen nga një Palë tjetër që ka juridiksion për veprimtarinë e kundërligjshme të parashikuar në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, Pala në territorin e të cilës gjenden fitimet, pasuria, mjetet ose ndonjë gjë tjetër të cilës i referohet në paragrafin 1 të këtij neni, duhet:
- (i) t'ia paraqesë kërkesën autoriteteve të veta kompetente, me qëllim që të lëshohet një urdhër për konfiskim dhe, në rast të lëshimit të një urdhëri të tillë, ta bëjë atë efektiv;
- (ii) ose t'u paraqesë autoriteteve të veta kompetente, për ta bërë atë efektiv në masën që kërkohet ose një urdhër për konfiskim të lëshuar nga Pala që bën kërkesën në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, lidhur me fitimet, pasurinë, mjetet ose ndonjë gjë tjetër të cilës i referohet në paragrafin 1, që gjenden në territorin e Palës të cilës i bëhet kërkesa.
- (b) Në vijim të kërkesës së bërë në përputhje me këtë nen nga një Palë tjetër që ka juridiksion për një veprimtari të kundërligjshme, të parashikuar në përputhje me nenin 3, paragrafi 1, Pala të cilës i bëhet kërkesa duhet të marrë masat për identifikimin, gjurmimin dhe ngrirjen ose shtënien në dorë të fitimeve, pasurisë, mjeteve ose ndonjë gjëje tjetër të cilës i referohet në paragrafin 1 të këtij neni me qëllimin e konfiskimit të mundshëm për të cilin do të lëshohet urdhër ose nga Pala që bën kërkesën, ose, në përputhje me kërkesën e bërë në bazë të nënparagrafit (a) të këtij paragrafi nga pala të cilës i drejtohet kërkesa.
- (c) Vendimet ose veprimet e parashikuara në nënparagrafin (a) dhe (b) të këtij paragrafi duhet të merre nga Pala të cilës i drejtohet kërkesa, në përputhje dhe në vartësi të dispozitave të ligjit të vendit të vet, të rregullave të saj proceduriale, traktatit, marrëveshjes, rregullimeve të marrëveshjes dypalëshe ose shumëpalëshe nga të cilat rrjedhin detyrime për të në lidhje me Palën që bën kërkesën.
- (d) Dispozitat e nenit 7 paragrafet 6 dhe 19, janë të zbatueshme, mutatis mutandis. Përveç informacionit të specifikuar në nenin 7 paragrafi 10, kërkesat e bëra në përputhje me këtë nen duhet të përmbajnë si më poshtë:
- (i) në rastin e kërkesës së bërë në bazë të nënparagrafit (a) (i) të këtij paragrafi, një përshkrim të pasurisë që do të konfiskohet dhe një deklaratë të fakteve mbi të cilat mbështetet Pala që bën kërkesën të mjaftueshme për të mundësuar Palën, të cilës i drejtohet kërkesa, të kërkojë që urdhri të lëshohet në bazë të ligjit të vendit të vet;
- (ii) në rastin e kërkesës së bërë në bazë të nënparagrafit (a) (ii), një kopje e pranueshme nga pikëpamja ligjore e urdhrit për konfiskim të lëshuar nga Pala që bën kërkesën, në të cilin mbështetet kërkesa, një deklaratë të fakteve dhe informacion në lidhje me shkallën në të cilën kërkohet ekzekutimi i urdhrit;
- (iii) në rastin e kërkesës së bërë në bazë të nënparagrafit (b) një deklarate të fakteve mbi të cilat është mbështetur Pala që bën kërkesën dhe një përshkrim të veprimeve, që kërkohen të ndërmerren.
- (e) Secila Palë duhet t'i dërgojë Sekretarit të Përgjithshëm tekstin e ligjeve ose rregulloreve të veta që e bën efektiv këtë paragraf dhe tekstin e ndryshimeve të mëvonshme të këtyre ligjeve dhe rregulloreve.

- (f) Kur një Palë zgjedh ta kushtëzojë marrjen e masave, të cilave iu referohet në nënparagrafin a dhe b të këtij paragrafi me ekzistencën e traktatit përkatës, ajo Palë duhet ta konsiderojë këtë Konventë si bazën e nevojshme dhe të mjaftueshme traktati.
- (g) Palët duhet të kërkojnë të lidhin traktate, marrëveshje ose rregullime të marrëveshjeve dypalëshe dhe shumëpalëshe për të rritur efektshmërinë e bashkëveprimit ndërkombëtar në përputhje me këtë nen.
- 5. (a) Fitimet ose pasuria e konfiskuar nga një Palë në përputhje me paragrafin 1 ose paragrfin 4 të këtij neni, duhet të vihen në përdorim të asaj Pale sipas ligjit dhe procedurave administrative të vendit të vet.
- (b) Kur vepron me kërkesën e një Pale tjetër në përputhje me këtë nen, Pala mund t'i kushtojë vëmendje të veçantë lidhjes së marrëveshjeve për:
- (i) dhënien e vlerës së këtyre fitimeve dhe pasurive, ose fondeve, që rrjedhin nga shitja e këtyre fitimeve ose pasurive, ose një pjese të rëndësishme të tyre, organeve ndërqeveritare që specializohen në luftën kundër trafikut dhe përdorimit të paligjshëm të drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope;
- (ii) ndarjen me Palët e tjera, në baza të rregullta ose rast pas rasti, të këtyre fitimeve, pasurive ose fondeve që rrjedhin nga shitja e këtyre fitimeve ose pasurive, në përputhje me ligjin e saj vendas, procedurat administrative, marrëveshjeve dypalëshe ose shumëpalëshe të lidhura për këtë qëllim.
- 6. (a) Kur fitimet janë transformuar ose shndërruar në pasuri të tjera, këto pasuri duhet t'u nënshtrohen masave të cilave iu referohet në këtë nen në vend të fitimeve.
- (b) Kur fitimet janë përzier me pasuri të përftuara nga burime të ligjshme, këto pasuri duhet, pa marrë parasysh asnjë lloj vendimi tjetër në lidhje me kapjen ose ngrirjen, t'i nënshtrohen konfiskimit deri në vlerësimin e vlerës së fitimeve të përziera me to.
 - (c) Të ardhurat ose përfitimet e tjera që rrjedhin nga:
 - (i) fitimet,
 - (ii) pasuritë në të cilat janë transformuar ose shndërruar fitimet,
- (iii) ose pasuritë me të cilat janë përzier, fitimet gjithashtu do t'u nënshtrohen masave të cilave iu referohet në këtë nen, në po atë mënyrë dhe në po atë shkallë si edhe fitimet.
- 7. Secila Palë duhet të ketë parasysh se mund të ndodhë një përmbysje e vlerësimit të provave në lidhje me origjinën e ligjshme të fitimeve ose pasurive të tjera të deklaruara që i nënshtrohen konfiskimit, në atë masë që ky veprim të jetë në përputhje me parimet e ligjit të vendit të vet dhe me natyrën e procedurave gjyqësore dhe procedurave të tjera.
- 8. Dispozitat e këtij neni nuk duhet të interpretohen sikur dëmtojnë të drejtat e Palëve të treta që janë në mirëbesim.
- 9. Përmbajtja e këtij neni nuk duhet të cenojë parimin se masat, për të cilat ai bën fjalë, duhet të përkufizohen dhe të zbatohen në përputhje dhe në bazë të dispozitave të ligjit vendas të Palës.

Neni 6 **Ekstradimi**

- 1. Ky nen duhet të zbatohet për veprimtari të kundërligjshme të parashikuara nga Palët në përputhje me nenin 3, paragrafi 1.
- 2. Çdo veprimtari e kundërligjshme e parashikuar nga ky nen duhet të gjykohet që në çdo traktat ekstradimi, që ekziston midis Palëve të përfshihet si veprimtari e kundërligjshme për të cilën mund të përdoret ekstradimi. Palët zotohen të përfshijnë veprimtari të tilla të kundërligjshme në çdo traktat ekstradimi, që do të lidhet midis tyre, si veprimtari të kundërligjshme për të cilat mund të përdoret ekstradimi.
- 3. Kur një Palë, e cila e kushtëzon ekstradimin me ekzistencën e traktatit, merr një kërkesë për ekstradim nga një Palë tjetër me të cilën ajo nuk ka traktat ekstradimi, ajo mund ta konsiderojë këtë Konventë si bazën ligjore për ekstradim në lidhje me të gjitha veprimtaritë e kundërligjshme

për të cilat zbatohet ky nen. Palët, që kërkojnë legjislacion të hollësishëm, me qëllim që ta përdorin këtë Konventë si bazën ligjore për ekstradim, duhet ta marrin në konsideratë zbatimin e këtij legjislacioni kur ta shohin të nevojshme.

- 4. Palët, që nuk e kushtëzojnë ekstradimin me ekzistencën e traktatit, duhet t'i njohin veprimtaritë e kundërligjshme, për të cilat zbatohen ky nen, si veprimtari të kundërligjshme për të cilat mund të përdoret ekstradimi midis Palëve.
- 5. Ekstradimi duhet t'i nënshtrohet kushteve që parashtron ligji i Palës, të cilës i drejtohet kërkesa, ose që parashtrojnë traktatet e ekstradimit në fuqi, duke përfshirë arsyet në bazë të të cilave Pala, të cilës i drejtohet kërkesa, mund ta refuzojë ekstradimin.
- 6. Në shqyrtimin e kërkesave të marra në përputhje me këtë nen, shteti, të cilit i drejtohet kërkesa mund të refuzojë të veprojë në përputhje me të tilla kërkesa kur ka arsye të forta që i bëjnë autoritetet gjyqësore ose autoritetet e tjera kompetente të tij të besojnë se mosrefuzimi do ta lehtësonte ndjekjen penale ose ndëshkimin e cilitdo person, për shkak të racës, besimit, kombësisë ose mendimeve të tij politike, ose do të shkaktonte paragjykim për shkak të ndonjërës prej atyre arsyeve për personin i cili preket nga kjo kërkesë.
- 7. Palët duhet të përpiqen të shpejtojnë procedurat e ekstradimit dhe të thjeshtësojnë kërkesat për dëshmi, që lidhen me to, në lsidhje me çfarëdolloj veprimtarie të kundërligjshme për të cilën zbatohet ky nen.
- 8. Në bazë të dispozitave të ligjit vendas dhe traktateve të saj të ekstradimit, Pala të cilës i drejtohet kërkesa, pasi bindet se rrethanat e justifikojnë dhe janë urgjente, dhe me kërkesën e Palës që bën kërkesën, mund ta marrë në kujdestari personin për të cilin kërkohet ekstradimi dhe që është i pranishëm në territorin e saj ose mund të marrë masa të tjera të përshtatshme për të siguruar praninë e tij gjatë procedurave të ekstradimit.
- 9. Pa marrë parasysh ushtrimin e çfarëdolloj kompetence juridike për të vepruar në lidhje me krimet, kompetencë kjo e përcaktuar në përputhje me ligjin vendas, pala në territorin e të cilës gjendet personi i shpallur si autor i veprimtarisë së kundërligjshme, duhet:
- a) Kur nuk e ekstradon personin për shkak të një veprimtarie të kundërligjshme të përcaktuar në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, për arsyet e parashikuara në nenin 4 paragrafi 2, nënparagrafi a, të paraqesë rastin para autoriteteve të veta kompetente për ndjekje penale, përjashtuar rastet kur është rënë dakord ndryshe me Palën që bën kërkesën.
- b) Kur ajo nuk e ekstradon personin, për shkak të një veprimtarie të tillë të kundërligjshme dhe ka përcaktuar juridiksionin e vet për atë veprimtari të kundërligjshme në përputhje me nenin 4 paragrafi 2 nënparagrafi b, ta paraqesë rastin para autoriteteve të veta kompetente për ndjekje penale, përjashtuar rastet kur është kërkuar ndryshe nga Pala që bën kërkesën për arsye të ruajtjes së juridiksionit të vet legjitim.
- 10. Kur ekstradimi, që kërkohet me qëllimin e zbatimit të vendimit, refuzohet sepse personi i kërkuar është shtetas i Palës të cilës i drejtohet kërkesa, Pala të cilës i drejtohet kërkesa duhet, në qoftë se ia lejon ligji dhe në përputhje me kërkesat e këtij ligji, me kërkesën e Palës kërkuese, të marrë në konsideratë zbatimin e vendimit që është marrë në bazë të ligjit të Palës që drejton kërkesën ose pjesën e mbetur të tij.
- 11. Palët duhet të kërkojnë të lidhin marrëveshje dypalëshe dhe shumpalëshe me qëllim që të realizojnë ose të rrisin efektshmërinë e ekstradimit.
- 12. Palët mund të shqyrtojnë lidhjen e marrëveshjeve dypalëshe ose shumëpalëshe, qoftë mbi një bazë ad hoc ose të përgjithshme për transferimin në vendin e tyre të personave të dënuar me burgim ose forma të tjera të heqjes së lirisë për veprimtari të kundërligjshme për të cilat zbatohet ky nen, me qëllim që ta përfundojnë vuajtjen e dënimit atje.

Neni 7 **Ndihmë e ndërsjellë ligjore**

- 1. Në përputhje me këtë nen, Palët duhet t'i japin njëra tjetrës në shkallë sa më të gjerë ndihmë të ndërsjellë ligjore për hetimet, ndjekjet penale dhe procedurat gjyqësore në lidhje me veprimtaritë kriminale të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1.
- 2. Ndihma e ndërsjellë ligjore që do të jepet në përputhje me këtë nen, mund të kërkohet për secilin nga qëllimet e mëposhtme:
 - a) marrja e dëshmive ose deklaratave nga personat;
 - b) sigurimi i dokumenteve gjyqësore;
 - c) ekzekutimi i kërkimeve dhe kapjeve;
 - d) ekzaminimi i objekteve dhe vendngjarjeve;
 - e) sigurimi i informacionit dhe materialeve evidentuese;
- f) sigurimi i origjinaleve ose të kopjeve të vërtetuara, të dokumentave dhe dokumentacionit përkatës, duke përfshirë dokumentacionin bankar, financiar, dokumentacionin e koorporatës ose të biznesit;
- g) identifikimi ose gjurmimi i fitimeve, pasurive, mjeteve ose gjërave të tjera për arsye evidentuese.
- 3. Palët mund t'i japin njëra tjetrës ndihmë të ndërsjellë ligjore të çdo lloj forme tjetër të lejuar nga ligji i vendit të Palës të cilës i drejtohet kërkesa.
- 4. Sipas kërkesës, Palët duhet të lehtësojnë ose inkurajojnë, në atë shkallë që është në përputhje me ligjin dhe praktikën e vendit të tyre, praninë ose qënien në dispozicion të personave, duke përfshirë personat nën kujdestari, të cilët japin pëlqimin e tyre për të ndihmuar në hetime ose për të marrë pjesë në procedurat gjyqësore.
- 5. Palët nuk duhet të kundërshtojnë të japin ndihmë të ndërsjellë ligjore në bazë të këtij neni për arsye të sekretit bankar.
- 6. Dispozitat e këtij neni nuk duhet të ndikojnë në detyrimet që rrjedhin nga çfarëdo traktati tjetër, dypalësh ose shumëpalësh, që rregullon ose do të rregullojë në tërësi ose pjesërisht, ndihmën e ndërsjellë ligjore për akte kriminale.
- 7. Paragrafet 8 deri 19 të këtij neni duhet të zbatohen, për kërkesat e bëra në përputhje me këtë nen, kur Palët në fjalë nuk kanë detyrime që burojnë nga ndonjë traktat i ndihmës së ndërsjellë ligjore. Kur këto Palë kanë detyrime që rrjedhin nga një traktat i tillë, dispozitat korresponduese të atij traktati duhet të zbatohen në rast se Palët nuk bien dakort të zbatojnë paragrafet 8 deri 19 të këtij neni në vend të tyre.
- 8. Palët duhet të emërojnë autoritetin, ose kur është e nevojshme, autoritetet që duhet të kenë përgjegjësi dhe fuqi të ekzekutojnë kërkesat për ndihmë të ndërsjellë ligjore ose t'ua transmetojnë ato autoriteteve kompetente për ekzekutim. Sekretari i Përgjithshëm duhet të njoftohet për autoritetin ose autoritetet e emëruara për këtë qëllim. Transmetimi i kërkesave për ndihmë të ndërsjellë ligjore dhe çdo komunikim në lidhje me to duhet të kryhet në mes të autoriteteve të emëruara nga Palët; kjo kërkesë nuk do të marrë parasysh të drejtën e Palës e cila kërkon që kërkesa dhe komunikime të tilla t'i drejtohen asaj përmes kanaleve diplomatike dhe, në rethana urgjente, kur Palët bien dakord, përmes kanaleve të organizatës ndërkombëtare të policisë kriminale, nëse është e mundur.
- 9. Kërkesat duhet të bëhen me shkrim me një gjuhë të pranueshme për Palën të cilës i drejtohet kërkesa. Sekretari i Përgjithshëm duhet të njoftohet për gjuhën ose gjuhët e pranueshme për çdo Palë. Në rrethana urgjente dhe kur Palët bien dakord, kërkesat mund të bëhet gojarisht, por duhet të konfirmohen menjëherë me shkrim.
 - 10. Kërkesa për ndihmë të ndërsjellë ligjore duhet të përmbajë:
 - (a) identitetin e autoritetit që bën kërkesën;
- (b) temën dhe natyrën e hetimit, ndjekjes penale ose procedures gjyqësore me të cilat lidhet kërkesa, dhe emrin dhe funksionet e autoritetit që kryen hetimin, ndjekjen penale ose proceduren gjyqësore;

- (c) një përmbledhje të fakteve që kanë lidhje me çështjen, përjashtuar kërkesat që bëhen për të siguruar dokumentet gjyqësore;
- (d) një përshkrim të ndihmës që kërkohet dhe hollësi të një procedure të caktuar që pala, e cila drejton kërkesën, dëshiron që të ndiqet;
 - (e) kur është e mundur, identitetin, vendin dhe kombësinë e çdo personi të interesuar;
 - (f) qëllimin për të cilin kërkohet dëshmia, informaci ose veprimi.
- 11. Pala të cilës i drejtohet kërkesa, mund të kërkojë informacion shtesë kur del e nevojshme për ekzekutimin e kërkesës, në përputhje me ligjin e vendit të vet ose kur ai mund ta lehtësojë këtë ekzekutim.
- 12. Kërkesa duhet të ekzekutohet në përputhje me ligjin e vendit të Palës të cilës i drejtohet kërkesa dhe në atë shkallë që nuk është në kundërshtim me ligjin e vendit të Palës të cilës i drejtohet kërkesa dhe, atje ku është e mundur, në përputhje me procedurat e specifikuara në kërkesë.
- 13. Pala që drejton kërkesën, duhet të mos i transmetojë as të përdorë informacionin ose dëshmitë që ia siguron Pala të cilës i drejtohet kërkesa për hetime, ndjekje penale ose procedura gjyqësore përveç atyre rasteve që bëhen të ditura në kërkesën pa pëlqimin paraprak të Palës të cilës i drejtohet kërkesa.
- 14. Pala që bën kërkesën, mund të kërkojë që Palës së cilës i drejtohet kërkesa, ta mbajë të fshehtë faktin dhe lëndën e kërkesës, përveç shkallës së nevojshme për ekzekutimin e kërkesës. Kur Pala, të cilës i drejtohet kërkesa, nuk mund të veprojë në përputhje me kërkesën e konfidencialitetit, ajo duhet ta njoftojë menjëherë Palën që drejton kërkesën.
 - 15. Ndihma e ndërsjellë ligjore mund të refuzohet:
 - (a) kur kërkesa nuk është bërë në përputhje me dispozitat e këtij neni;
- (b) kur Pala, të cilës i drejtohet kërkesa, mendon se ekzekutimi i kërkesës ka të ngjarë të dëmtojë sovranitetin, sigurinë, rendin publik ose interesa të tjera thelbësore të saj;
- (c) kur autoritetet e Palës, të cilës i drejtohet kërkesa, do t'i ndalonte ligji i vendit të saj të kryenin veprimin e kërkuar në lidhje me një veprimtari tjetër të ngjashme të kundërligjshme, nëse kjo veprimtari do t'i nënshtrohej hetimit, ndjekjes penale ose procedurës gjyqësore në bazë të juridiksionit të tyre;
- (d) kur pranimi i kërkesës do të ishte në kundërshtim me sistemin ligjor të Palës, të cilës i drejtohet kërkesa, për ndihmën e ndërsjellë ligjore.
 - 16. Për çdo refuzim të ndihmës së ndërsjellë ligjore duhet të jepen arsye.
- 17. Ndihma e ndërsjellë ligjore mund të shtyhet nga Pala, të cilës i bëhet kërkesa, për shkak se ajo pengon hetimin, ndjekjen penale ose procedurën gjyqësore në proces. Në këtë rast Pala, të cilës i drejtohet kërkesa, duhet të konsultohet me Palën, që bën kërkesën, për të përcaktuar nëse ndihma, megjithatë, mund të jepet në bazë të atyre termave dhe kushteve që Pala, të cilës i drejtohet kërkesa, i gjykon të nevojshme.
- 18. Dëshmitari, eksperti ose personi tjetër, të cilët japin pëlqimin e tyre për të dhënë dëshmi në një procedurë gjyqësore ose të japin ndihmësen e tyre gjatë një hetimi, ndjekje penale ose procedurë gjyqësore në territorin e Palës që bën kërkesën, nuk duhet të ndiqet penalisht, të ndalohet, të ndëshkohet ose t'i nënshtrohet ndonjë kufizimi tjetër të lirisë së tij personale në atë territor, në lidhje me aktet, neglizhimet (omissions) ose dënimet përpara largimit të tij nga territori i Palës, të cilës i drejtohet kërkesa. Kjo leje qëndrimi duhet të pushojë së ekzistuari kur dëshmitari, eksperti ose personi tjetër i cili ka pasur, për një periudhë prej 15 ditësh të njëpasnjëshme, ose për çfarëdo periudhe për të cilën është rënë dakord midis Palëve, nga data në të cilën ai është njoftuar zyrtarisht se prania e tij nuk kërkohet më nga autoritetet gjyqësore, mundësinë për t'u larguar, megjithatë ka qëndruar vullnetarisht në atë territor ose, pasi është larguar prej tij, është kthyer me vullnetin e tij të lirë.
- 19. Shpenzimet e zakonshme të ekzekutimit të kërkesës duhet të përballohen nga Pala të cilës i drejtohet kërkesa, përjashtuar rastet kur është rënë dakord ndryshe nga Palët e interesuara. Në rast se, për plotësimin e kërkesës, kërkohen ose do të kërkohen shpenzime shumë të mëdha ose

të jashtëzakonshme, Palët duhet të konsultohen për të përcaktuar termat dhe kushtet në bazë të cilave do të ekzekutohet kërkesa, si edhe mënyrën në të cilën do të përballohen shpenzimet.

20. Palët duhet të marrin në shqyrtim, kur ta shohin të nevojshme, mundësinë e lidhjes së marrëveshjeve dypalëshe ose shumëpalëshe ose rregullimeve të marrëveshjeve që do t'u shërbenin qëllimeve të dispozitave të këtij neni, do t'i bënin ato praktikisht efektive ose do t'i përmirësonin ato.

Neni 8 Transferimi i procedurave gjyqësore

Palët duhet të shqyrtojnë mundësinë e transferimit tek njëra - tjetra të procedurave gjyqësore për ndjekjen penale të veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, në rastet kur ky transferim mendohet të jetë në interes të administrimit të saktë të drejtësisë.

Neni 9 Forma të tjera bashkëpunimi dhe trajnimi

- 1. Palët duhet të bashkëpunojnë ngushtë me njëra tjetrën, në përputhje me sistemet respektive ligjore dhe administrative të vendeve të tyre, me qëllim që të rrisin efektshmërinë e veprimit për zbatimin e ligjit për të ndaluar kryerjen e veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1. Në mënyrë të veçantë, në bazë të marrëveshjeve dypalëshe ose shumëpalëshe ose të rregullimeve të marrëveshjeve, ato duhet:
- (a) të përcaktojnë dhe të mbajnë kanale komunikimi midis agjencive dhe shërbimeve të tyre kompetente për të lehtësuar shkëmbimin e sigurt dhe të shpejtë të informacionit që prek të gjitha aspektet e veprimtarive të kundërligjshme, të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, duke përfshirë, nëse Palët e interesuara e gjykojnë këtë të përshtatshme, lidhjet me veprimtari të tjera kriminale;
- (b) të bashkëpunojnë me njëra tjetrën për zhvillimin e hetimeve, për veprimtaritë e kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, që kanë karakter ndërkombëtar, në lidhje me:
- (i) identitetin, vendndodhjen dhe veprimtaritë e personave që dyshohet se janë përfshirë në veprimtari të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1;
- (ii) lëvizjen e fitimeve ose pasurive që burojnë nga kryerja e këtyre veprimtarive të kundërligjshme;
- (iii) lëvizjen e drogave narkotike, lëndëve psikotrope, lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II të kësaj Konvente dhe mjetet e përdorura ose ato që synohet të përdoren për kryerjen e këtyre veprimtarive të kundërligjshme;
- a) në raste të përshtatshme dhe kur nuk është në kundërshtim me ligjin e vendit të krijojnë ekipe të përbashkëta, të marrin parasysh nevojën e mbrojtjes së sigurisë së personave dhe operacioneve, të zbatojnë dispozitat e këtij paragrafi. Zyrtarët e cilësdo Palë, që marrin pjesë në ekipe të tilla, duhet të veprojnë të autorizuar nga autoritetet e duhura të Palës në territorin e të cilës do të kryhet operacioni; në të gjitha këto raste, Palët pjesëmarrëse duhet të sigurojnë që sovraniteti i Palës në territorin e të cilës do të kryhet operacioni do të respektohet plotësisht;
- b) të sigurojnë, kur e shohin të përshtatshme, sasi të nevojshme lëndësh për qëllime analizash ose hetimesh;
- c) të lehtësojnë bashkëveprimin efektiv midis agjencive dhe shërbimeve të tyre kompetente dhe të nxisin shkëmbimin e personelit dhe ekspertëve të tjerë, duke përfshirë emërimin e oficerëve ndërlidhës.
- 2. Secila Palë duhet, në atë masë që është e nevojshme, të nisë, të hartojë ose të përmirësojë programe të veçanta trajnimi për personelin e saj që merret me zbatimin e ligjit dhe personelin

tjetër, duke përfshirë doganat, të cilit i është ngarkuar detyra e ndalimit të veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1. Në mënyrë të veçantë këto programe duhet të trajtojnë si më poshtë:

- (a) metodat që përdoren për zbulimin dhe ndalimin e veprimtarive të kundërligjshme, të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1;
- (b) rrugët e teknikat që përdoren nga personat, që dyshohet se janë përfshirë në veprimtari të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, veçanërisht në shtetet tranzite, dhe kundërmasat e duhura;
- (c) monitorimin e importit dhe eksportit të drogave narkotike, lëndëve psikotrope dhe lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II;
- (d) zbulimin dhe monitorimin e lëvizjes së fitimeve dhe pasurive që burojnë nga drogat narkotike, lëndët psikotrope dhe lëndët e parashikuara në tabelën I dhe tabelën II, dhe të drogave narkotike, lëndëve psikotrope dhe lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II si edhe të mjeteve që përdoren ose synohet të përdoren në kryerjen e veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1;
- (e) metodat që përdoren për transferimin, fshehjen ose mbulimin e këtyre fitimeve, pasurive dhe mjeteve;
 - (f) grumbullimin e dëshmive;
 - (g) teknikat e kontrollit në zonat e lira tregtare dhe në portet e lira;
 - (h) teknikat moderne të zbatimit të ligjit.
- 3. Palët duhet të ndihmojnë njëra tjetrën për planifikimin dhe zbatimin e programeve kërkimore dhe të trajnimit në bazë të të cilave synohej që ato të ndajnë me njëra tjetrën ekspertizën në fushat që iu referohet në paragrafin 2 të këtij neni dhe, për këtë qëllim, duhet gjithashtu, kur ta gjykojnë të përshtatshme të përdorin konferencat dhe seminaret rajonale dhe ndërkombëtare për të nxitur bashkëpunimin dhe për të stimuluar diskutimin e problemeve që përbëjnë shqetësim për të gjithë, duke përfshirë problemet dhe nevojat e veçanta të shteteve tranzite.

Neni 10

Bashkëpunimi ndërkombëtardhe ndihma për shtetet tranzite

- 1. Palët duhet të bashkëpunojnë, në mënyrë të drejtëpërdrejtë ose nëpërmjet organizatave kompetente ndërkombëtare ose rajonale, për të ndihmuar dhe mbështetur shtetet tranzite dhe, veçanërisht, vendet në zhvillim që kanë nevojë për këtë ndihmë dhe mbështetje, në atë masë që është e mundur, nëpërmjet programeve të bashkëpunimit teknik për ndalimin e veprimit dhe veprimtaritë e tjera të lidhura me të.
- 2. Palët mund të zotohen, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose nëpërmjet organizatave kompetente ndërkombëtare ose rajonale, t'u japin ndihmë financiare këtyre shteteve tranzite për të rritur dhe forcuar infrastrukturën që nevojitet për kontrollin dhe parandalimin efektiv të trafikut të paligjshëm.
- 3. Palët mund të nënshkruajnë marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe ose rregullime të marrëveshjeve për të rritur efektshmërinë e bashkëpunimit ndërkombëtar në përputhje me këtë nen dhe mund të marrin në konsideratë rregullimet financiare në këtë aspekt.

Neni 11 **Shpërndarja e kontrolluar**

1. Kur parimet bazë të sistemeve respektive ligjore të vendeve të tyre e lejojnë, Palët duhet të marrin masat e nevojshme, brenda mundësive të tyre, për të lejuar përdorimin e përshtatshëm të shpërndarjes së kontrolluar në nivel ndërkombëtar, në bazë të marrëveshjeve ose rregullimeve të marrëveshjeve për të cilat të gjitha Palët kanë dhënë pëlqimin e tyre, me qëllim që të identifikohen

personat e përfshirë në veprimtari të kundërligjshme në përputhje me nenin 3 paragrafi 1, dhe të ndërmerret veprim ligjor kundër tyre.

- 2. Vendimet për përdorimin e shpërndarjes së kontrolluar duhet të merren sipas rastit dhe, kur është e nevojshme, mund të merren në konsideratë rregullimet dhe mirëkuptimet financiare në lidhje me ushtrimin e juridiksionit nga Palët e interesuara.
- 3. Dërgesat e paligjshme për shpërndarjen e kontrolluar të të cilave është rënë dakord, me pëlqimin e Palëve të interesuara, mund të kapen dhe të lejohen të vazhdojnë duke i lënë drogat narkotike ose lëndët psikotrope të paprekura, të palëvizura ose të pazëvendësuara plotësisht ose pjesërisht.

Neni 12

Lëndët që përdoren shpesh për fabrikimin e paligjshëm të drogave narkotike ose lëndëve psikotrope

- 1. Palët duhet të marrin masat, që gjykojnë të përshtatshme, për të parandaluar ndryshimin e drejtimit të lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II, që përdoren për fabrikimin e paligjshëm të drogave narkotike ose lëndëve psikotrope dhe duhet të bashkëpunojnë me njëra tjetrën për këtë qëllim.
- 2. Kur Pala ose Bordi ka informacion që, sipas mendimit të vet, mund të kërkojë përfshirjen e një lënde të parashikuar në tabelën I ose tabelën II, ajo/ai duhet të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm dhe t'i japë atij informacionin në mbështetje të atij njoftimi. Procedura, që përshkruhet në paragrafet 2 deri 7 të këtij neni, duhet të zbatohet edhe kur Pala ose Bordi ka informacion që justifikon heqjen e një lënde nga Tabela I ose Tabela II ose transferimin e një lënde nga njëra tabelë tek tjetra.
- 3. Sekretari i Përgjithshëm duhet t'ia transmetojë këtë njoftim dhe çfarëdo informacioni që ai mendon se ka lidhje, Palëve, Komisionit dhe, kur njoftimi është bërë nga njëra nga Palë, Bordit. Palët duhet t'ia komunikojnë Sekretarit të Përgjithshëm komentet e tyre në lidhje me njoftimin, bashkë me të gjithë informacionin plotësues që mund ta ndihmojë Bordin në kryerjen e vlerësimit dhe Komisionin në marrjen e një vendimi.
- 4. Kur Bordi, duke marrë në konsideratë shkallën, rëndësinë dhe shumëllojshmërinë e përdorimit të ligjshëm të lëndës dhe mundësinë dhe lehtësinë e përdorimit të lëndëve alternative, si për qëllime të ligjshme, ashtu edhe për fabrikimin e paligjshëm të drogave narkotike ose lëndëve psikotrope, konstaton:
- (a) se lënda është përdorur shpeshherë për fabrikimin e paligjshëm të drogave narkotike ose lëndës psikotrope;
- (b) se volumi dhe shkalla e fabrikimit të paligjshëm të drogës narkotike ose lëndës psikotrope shkakon probleme serioze për shëndetin publik ose probleme të rënda sociale, kështu që e justifikon veprimin ndërkombëtar ai duhet t'ia komunikojë Komisionit vlerësimin e lëndës, duke përfshirë ndikimin e mundshëm të përfshirjes së kësaj lënde, në tabelën I ose ne tabelën II, si në fabrikimin e ligjshëm, ashtu edhe në atë të paligjshëm, së bashku me rekomandimet për masa monitoruese, nëse ka, që do të ishin të përshtatshme në dritën e vlerësimit të tij.
- 5. Komisioni, duke marrë parasysh komentet e paraqitura nga Palët dhe komentet dhe rekomandimet e Bordit, vlerësimi i të cilave duhet të jetë përcaktues përsa i përket çështjeve shkencore, dhe duke marrë gjithashtu në konsideratë ndonjë faktor tjetër që ka lidhje, mund të vendosë me shumicën e dy të tretave të anëtarëve të tij që të përfshijë një lëndë në tabelën I ose tabelën II.
- 6. Sekretari i Përgjithshëm duhet t'ia komunikojë çdo vendim të Komisionit, të marrë në përputhje me këtë nen, të gjitha shteteve dhe organizmave të tjera që janë ose kanë të drejtë të bëhen Palë në këtë Konventë dhe Bordit. Një vendim i tillë duhet të hyjë plotësisht në fuqi për çdo Palë njëqind e tetëdhjetë ditë pas ditës kur bëhet ky komunikim.

- 7. (a) Vendimet e Komisionit të marra në bazë të këtij neni duhet të rishikohen nga Këshilli me kërkesë të ndonjërës Palë, kërkesë kjo që duhet depozituar brenda njëqind e tetëdhjetë ditëve pas datës kur bëhet njoftimi i vendimit. Kërkesa për rishikim duhet t'i dërgohet Sekretarit të Përgjithshëm, së bashku me gjithë informacionin përkatës ku mbështetet kërkesa për rishikim.
- (c) Sekretari i Përgjithshëm duhet t'u transmetojë kopje të kërkesës për rishikim dhe informacionin përkatës Komisionit, Bordit dhe të gjitha Palëve, duke i ftuar ato të paraqesin komentet e tyre brenda nëntëdhjetë ditëve. Të gjitha komentet e bëra duhet t'i paraqiten Këshillit për shqyrtim.
- (d) Këshilli mund ta konfirmojë ose ta kthejë vendimin e Komisionit. Njoftimi për vendimin e Këshillit duhet t'u transmetohet të gjitha shteteve dhe organizmave të tjerë që janë ose që kanë të drejtë të bëhen Palë në këtë Konventë, Komisionit dhe Bordit.
- 8. (a) Pa marrë parasysh karakterin e përgjithshëm të dispozitave në paragrafin 1 të këtij neni dhe të dispozitave të Konventës 1961, Konventës 1961 të ndryshuar dhe të Konventës 1971, Palët duhet të marrin masat që gjykojnë të përshtatshme për monitorimin e fabrikimit dhe shpërndarjen e lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II që kryhen brenda territorit të tyre.
 - (b) Për këtë qëllim, Palët mund:
- (i) të kontrollojnë të gjithë personat dhe ndërmarrjet që merren me fabrikimin dhe shpërndarjen e këtyre lëndëve;
- (ii) të kontrollojnë në bazë të licensës, ndërmarrjen dhe lokalet ku kryhet fabrikimi ose shpërndarja;
 - (iii) të kërkojnë që të licencuarit të marrin leje për kryerjen e operacioneve të mësipërme;
- (iv) të parandalojnë grumbullimin e këtyre lëndëve në zotërim të fabrikuesve dhe shpërndarësve mbi sasitë e kërkuara për zhvillimin normal të biznesit dhe kushtet mbizotëruese të tregut.
- 9. Secila Palë duhet të marrë masat e mëposhtme në lidhje me lëndët e parashikuara në tabelën I dhe tabelën II:
- (a) Të krijojë dhe të mbajë një sistem për monitorimin e tregtisë ndërkombëtare të lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II, me qëllim që të ndihmojë në identifikimin e transaksioneve të dyshimta. Sisteme të tilla monitorimi duhet të zbatohen në bashkëveprim të ngushtë me fabrikuesit, importuesit, eksportuesit, tregtarët e shitjeve me shumicë dhe tregtarët e shitjeve me pakicë, të cilët duhet të informojnë autoritetet kompetente për porosi dhe transaksione të dyshimta.
- (b) Të përgatisin bazën ligjore për të shtënë në dorë çdonjërën nga lëndët e parashikuara në tabelën I ose tabelën II, kur ka të dhëna të mjaftueshme se ajo shkon për përdorim në fabrikimin e paligjshëm të drogës narkotike ose lëndës psikotrope.
- (c) Të njoftojë sa më shpejt të jetë e mundur autoritetet kompetente dhe shërbimet e Palëve të interesuara kur ka arsye për të besuar se importi, eksporti ose tranzitimi i ndonjërës nga lëndët e parashikuara në tabelën I ose tabelën II është i destinuar për fabrikimin e paligjshëm të drogave narkotike ose lëndëve psikotrope, duke përfshirë në mënyrë të veçantë informacionin mbi mjetet e pagesës dhe çfarëdo elementi tjetër thelbësor që çoi te kjo arsye.
- (d) Të kërkojë që importet dhe eksportet të etiketohen dhe të dokumentohen ashtu siç duhet. Dokumentet tregtare si faturat, manifestet e ngarkesës, dokumentet e doganës, të transportit dhe dokumentet e tjera të transportit me anije duhet të përfshijnë emrat, siç përcaktohet në tabelën I dhe tabelën II të lëndëve që importohen ose eksportohen, sasinë që importohet ose eksportohet, si edhe emrin dhe adresën e eksportuesit, importuesit dhe atë të marrësit të ngarkesës, kur ka të tillë.
- (e) Të sigurojë që dokumentet, të cilat iu referohet në nënparagrafin (d) të këtij paragrafi, të ruhen për një periudhë kohore jo më pak se dy vjet dhe të mund të vihen në dispozicion të autoriteteve kompetente për shqyrtim.

- 10. (a) Përveç dispozitave të paragrafit 9 dhe me kërkesë të Palës së interesuar drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm, secila Palë, nga territori i të cilës do të eksportohet ndonjëra nga lëndët e parashikuara në tabelën I, duhet të sigurojë, që para se të bëhet ky eksport, autoritetet e veta kompetente t'u dërgojnë informacionin e mëposhtëm autoriteteve kompetente të vendit importues:
- i. emrin dhe adresën e eksportuesit dhe të importuesit dhe të marrësit të ngarkesës, kur ka të tillë;
 - ii. emrin e lëndës së parashikuar në tabelën I;
 - iii. sasinë e lëndës që do të eksportohet;
 - iv. pikën ku pritet të hyjë dhe datën që pritet të niset;
 - v. çdo informacion tjetër për të cilin është rënë dakord reciprokisht nga Palët.
- (b) Pala mund të marrë masa kontrolli më rigoroze ose më të rrepta sesa ato që përcaktohen nga ky paragraf nëse, sipas mendmit të saj, masa të tilla janë të dëshirueshme ose të nevojshme.
- 11. Kur një Palë i jep infomacion një Pale tjetër, në përputhje me paragrafin 9 dhe 10 të këtij neni, Pala që e jep informacionin mund të kërkojë nga Pala e cila e merr informacion të mbajë të fshehtë çdo tregti, biznes, sekret tregtar ose profesional ose proces tregtar.
- 12. Secila Palë çdo vit duhet t'i dërgojë Bordit në formën dhe mënyrën që përcakton ajo dhe për format që ajo vë në dispozicion, informacion mbi :
- (a) sasitë e kapura të lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II dhe, kur dihet, edhe origjinën e tyre;
- (b) çdo lëndë që nuk është përfshirë në tabelën I dhe tabelën II që është identifikuar se është përdorur në fabrikimin e paligjishëm të drogave narkotike ose lëndëve psikotrope dhe që Pala gjykon se është mjaft e rëndësishme që të vihet në vëmendje të Bordit;
 - (c) metodat e ndryshimit të drejtimit dhe të fabrikimit të paligjshëm.
- 13. Bordi çdo vit duhet t'i raportojë Komisionit mbi zbatimin e këtij neni dhe Komisioni duhet ta rishikojë periodikisht përshtatshmërinë dhe korrektësinë e tabelës I dhe tabelës II.
- 14. Dispozitat e këtij neni nuk duhet të zbatohen për preparatet farmaceutike, as për preparatet e tjera, që përmbajnë lëndë të të parashikuara në tabelën I ose tabelën II, të cilat janë përzier në mënyrë të tillë sa që këto lëndë nuk mund të përdoren lehtësisht ose nuk mund të përftohen me mjete lehtësisht të manovrueshme.

Neni 13 **Materialet dhe pajisjet**

Palët duhet të marrin masat që gjykojnë të përshtatshme për parandalimin e tregtisë së drogave narkotike, lëndëve psikotrope, të ndërrimit, të drejtimit të materialeve dhe pajisjeve për prodhimin ose fabrikimin e paligjshëm të tyre, si dhe duhet të bashkëpunojnë për këtë qëllim.

Neni 14

Masat për shmangien e kultivimit të paligjshëm të bimëve narkotike dhe eleminimin e kërkesës së paligjshme për droga narkotike dhe lëndë psikotrope

- 1. Masat e marra në përputhje me këtë Konvente nga Palët nuk duhet të jenë më pak të rrepta sesa dispozitat në fuqi për shmangien e kultivimit të paligjshëm të bimëve, që përmbajne lëndë narkotike dhe psikotrope, dhe për eleminimin e kërkesës së paligjshme për droga narkotike dhe lëndë psikotrope në bazë të dispozitave të Konventës 1961, Konventës 1961 të ndryshuar dhe Konventës 1971.
- 2. Secila Palë duhet të marrë masa të përshtatshme për parandalimin e kultivimit të paligjshëm dhe çrrënjosjen e bimëve që përmbajnë lëndë narkotike ose psikotrope, si hashashi, shkurrja e kokainës dhe bimët kanabis, që kultivohen në mënyrë të paligjshme në territorin e saj. Masat e marra duhet të respektojnë të drejtat themelore të njeriut dhe duhet të mbajnë parasysh

përdorimin tradicional të ligjshëm, kur ka të dhëna që e vërtetojnë këtë përdorim historikisht, si edhe mbrojtjen e mjedisit.

- 3. (a) Palët mund të bashkëveprojnë për të rritur efektshmërinë e përpjekjeve për çrrënjosjen e tyre. Një bashkëpunim i tillë mund, inter alia, të pëfshijë mbështetjen, kur shihet e përshtatshme, për zhvillimin e integruar të fshatit që çon në alternativa ekonomikisht të qëndrueshme ndaj kultivimit të paligjshëm. Faktorë të tillë si hyrja në tregje, vënia në dispozicion e burimeve dhe kushtet mbizotëruese socialekonomike duhet të merren parasysh përpara se të zbatohen programe të tilla për zhvillimin e fshatit. Palët mund të bien dakort edhe për masa të tjera të përshtatshme bashkëpunimi.
- (b) Palët gjithashtu duhet të ndihmojnë në shkëmbimin e informacionit shkencor dhe teknik dhe në kryerjen e kërkimeve në lidhje me çrrënjosjen e tyre.
- (c) Kudo ku kanë kufij të përbashkët, Palët duhet të kërkojnë të bashkëpunojnë, në kuadrin e programeve për çrrënjosjen e tyre në zonat e tyre përkatëse përgjatë atyre kufijve.
- 4. Palët duhet të marrin masa të përshtatshme, që synojnë eleminimin ose uljen e kërkesës së paligjshme për droga narkotike dhe lëndë psikotrope, me qëllim që të pakësohet vuajtja njerëzore dhe të eleminohen stimujt financiare të trafikut të paligjshëm. Këto masa mund të bazohen, inter alia, në rekomandimet e Kombeve të Bashkuara, agjencive të specializuara të Kombeve të Bashkuara si Organizata Botërore e Shëndetit, dhe organizatave të tjera kompetente ndërkombëtare dhe në vështrimin e përgjithshëm shumëdisiplinor të miratuar nga Konferenca Ndërkombëtare mbi përdorimin e Drogës dhe trafikun e paligjshëm, mbajtur me 1987, meqënëse ai lidhet me agjencitë qeveritare dhe joqeveritare dhe përpjekjet private në fushat e parandalimit, trajtimit dhe rehabilitimit. Palët mund të lidhin marrëveshje dypalëshe dhe shumëpalëshe ose rregullime që iu bëhen marrëveshjeve që synojnë të eleminojnë ose të ulin kërkesën e paligjshme për droga narkotike dhe lëndë psikotrope.
- 5. Palët, gjithashtu, mund të marrin masat e nevojshme për shkatërrimin e hershëm ose asgjësimin e ligjshëm të drogave narkotike, lëndëve psikotrope dhe lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II, që janë kapur ose konfiskuar, dhe për pranimin si prova të sasive të nevojshme të vërtetuara siç duhet të këtyre lëndëve.

Neni 15 **Transportuesit tregtare**

- 1. Palët duhet të marrin masat e përshtatshme për të siguruar që mjetet e transportit të drejtuara nga transportuesit tregtare, të mos përdoren për kryerjen e veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1; masa të tilla mund të përfshijnë marrëveshje të veçanta me transportuesit tregtarë.
- 2. Secila Palë duhet të kërkojë që tranportuesit tregtare të marrin masa të arsyeshme paraprake për të parandaluar që mjetet e tyre të transportit të përdoren për kryerjen e veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3 paragrafi 1. Masa të tilla paraprake mund të përfshijnë:
 - (a) rastin kur vendi kryesor i biznesit të transportuesit tregtar është brenda territorit të Palës:
 - (i) trajnimin e personelit për identifikimin e ngarkesës ose personave të dyshimtë;
 - (ii) rritjen e ndershmërisë së personelit;
 - (b) rastin kur transportuesi tregtar vepron brenda territorit të Palës:
 - (i) paraqitjen paraprakisht të manifestove të ngarkesës, kurdoherë që të jetë e mundur;
 - (ii) përdorimin mbi kontenierë të vulave të pafalsifikueshme, individualisht të vërtetueshme;
- (iii) raportimin tek autoritetet e duhura në rastin më të parë të të gjitha rrethanave të dyshimta që mund të lidhen me kryerjen e veprimtarive të kundërligjshme të parashikuara në përputhje me nenin 3, paragrafi 1.
- 3. Secila Palë duhet të kërkojë të sigurojë që transportuesit tregtarë dhe autoritetet e duhura në pikat e hyrjes dhe të daljes dhe në zona të tjera të kontrollit doganor të bashkëveprojnë, me

qëllim që të parandalojnë hyrjen e paautorizuar të mjeteve të transportit dhe ngarkesës së anijes dhe të zbatojnë masat e duhura të sigurisë.

Neni 16 **Dokumentet tregtare dhe etiketimi i eksperteve**

- 1. Secila Palë duhet të kërkojë që eksportet e ligjshme të drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope të shoqërohen me dokumentet e duhura. Përveç kërkesave për dokumentacion në bazë të nenit 31 të Konventës 1961 të nenit 31 të Konventës 1961 të ndryshuar dhe të nenit 21 të Konventës 1971, dokumentet tregtare si faturat, manifestot e ngarkesës, dokumentet e doganave, të transportit dhe dokumentet e tjera të transportimit me anije duhet të përfshijnë emrat e drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope që eksportohen siç parashikohet në listat e Konventës 1961, të Konventës 1961 të ndryshuar dhe të Konventës 1971, sasinë që eksportohet dhe emrin dhe adresën e eksportuesit, importuesit dhe marrësit të ngarkesës, kur ka të tillë.
- 2. Secila Palë duhet të kërkojë që ngarkesave të drogave narkotike dhe lëndëve psikotrope që eksportohen të mos u vihen etiketa tjetër për tjetër.

Neni 17 **Trafiku i paligjshëm me rrugë detare**

- 1. Palët duhet të bashkëpunojnë në mënyrë sa më të plotë që të jetë e mundur, me qëllim që të ndalojnë trafikun e paligjshëm në rrugë detare, në përputhje me të drejtën ndërkombëtare të detrave.
- 2. Pala, që ka arsye të logjikshme për të dyshuar se një anije që lundron me flamurin e saj ose që nuk ka flamur ose tregues regjistrimi, merret me trafik të paligjshëm, mund të kërkojë ndihmën e Palëve të tjera për të ndaluar që ajo të përdoret për atë qëllim. Palët, të cilave iu bëhet kjo kërkesë, duhet ta japin këtë ndihmë brenda mjeteve që ato kanë në dispozicion.
- 3. Pala, që ka arsye të logjikshme për të dyshuar, se një anije që ushtron lirinë e lundrimit në përputhje me të drejtën ndërkombëtare dhe lundron me flamurin e një pale tjetër ose ka tregues regjistrimi të kësaj Pale, merret me trafik të paligjshëm, mund ta njoftojë shtetin të cilit i përket flamuri, t'i kërkojë konfirmim të regjistrimit dhe, nëse kjo vërtetohet, të kërkojë autorizim nga shteti të cilit i përket flamuri që të marrë masat e duhura në lidhje me atë anije.
- 4. Në përputhje me paragrafin 3, me traktatet në fuqi midis tyre ose në përputhje me çfarëdolloj marrëveshje ose rregullime të marrëveshjeve, e arritur në një formë tjetër midis atyre Palëve, shteti të cilit i përket flamuri mund të autorizojë shtetin që bën kërkesë që, inter alia,:
 - (a) të hipë në bord të anijes;
 - (b) të kontrollojë anijen;
- (c) kur ka dëshmi të përfshirjes në trafik të paligjshëm, të ndërmarrë veprimin e duhur në lidhje me anijen, personat dhe ngarkesën e anijes.
- 5. Kur ndërmerret veprim në pajtim me këtë nen, Palët e interesuara duhet të marrin parasysh nevojën për të mos rrezikuar sigurinë e jetës në det, sigurinë e anijes dhe ngarkesën ose për të mos dëmtuar interesat tregtare dhe ligjore të shtetit të cilit i përket flamuri apo të ndonjë shtetit tjetër të interesuar.
- 6. Shteti të cilit i përket flamuri, në përputhje me detyrimet e tij të parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni, mund ta kushtëzojë lëshimin e autorizimit të tij me kushte për të cilat ai dhe pala që bën kërkesën duhet të bien që të dy dakort, duke përfshirë që lidhen me përgjegjësinë.
- 7. Për qëllimet e paragrafit 3 dhe 4 të këtij neni, Pala duhet t'i përgjigjet menjëherë kërkesës së bërë nga një Palë tjetër për të përcaktuar nëse një anije, që lundron me flamurin e saj, ka të drejtë ta bëjë këtë gjë, si edhe kërkesave për autorizim të bëra në përputhje me paragrafin 3. Në kohën që bëhet Palë e kësaj Konvente, secila Palë duhet të emërojë një autoritet ose, kur ta shohë të nevojshme, autoritete që të pranojnë dhe t'u kthejnë përgjigje këtyre kërkesave. Të gjitha Palët e

tjera duhet të marrin njoftim për këtë emërim, nëpërmjet Sekretarit të Përgjithshëm, brenda një muaji nga data e emërimit.

- 8. Pala, që ka ndërmarrë çfarëdo veprimi në përputhje me këtë nen, duhet të informojë menjëherë shtetin e interesuar të cilit i përket flamuri, për rezultatet e këtij veprimi.
- 9. Palët duhet të marrin në konsideratë lidhjen e marrëveshjeve dypalëshe ose rajonale ose rregullimeve për marrëveshje me qëllim që të zbatojnë ose të rrisin efektshmërinë e dispozitave të këtij neni.
- 10. Veprimi, në përputhje me paragrafin 4 të këtij neni, duhet të ndërmerret vetëm nga luftanijet aviacioni ushtarak, nga anije ose aeroplanë të tjera, që kanë shenja të qarta dhe janë të identifikueshëm si mjete në shërbimin qeveritar dhe kanë autorizim për këtë qëllim.
- 11. Çdo veprim i ndërmarrë në përputhje me këtë nen duhet të marrë parasysh nevojën për të mos ndërhyrë në shtetet bregdetare apo për të mos prekur të drejtat dhe detyrimet dhe ushtrimin e juridiksionit të shteteve bregdetare në përputhje me të drejtën ndërkombëtare të detrave.

Neni 18 **Zonat e lira tregtare dhe portet e lira**

- 1. Palët duhet të zbatojnë masat për të ndaluar trafikun e paligjshëm të drogave narkotike, lëndëve psikotrope dhe lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II në zonat e lira tregtare dhe portet e lira, që janë jo më pak të rrepta se ato që zbatohen në pjesë të tjera të territoreve të tyre.
 - 2. Palët duhet të përpiqen:
- (a) të monitorojnë lëvizjen e mallrave dhe personave në zonat e lira tregtare dhe portet e lira dhe, për këtë qëllim, duhet t'u japin fuqi të plotë autoriteteve kompetente të kontrollojnë ngarkesat dhe anijet që hyjnë dhe dalin, duke përfshijë anijet që përdoren për argëtim dhe anijet e peshkimit, si edhe aeroplanet dhe mjetet e transportit dhe, kur të shihet e përshtatshme, të kontrollojnë anëtarët e ekuipazhit, pasagjerët dhe bagazhin;
- (b) të krijojnë dhe të ruajnë një sistem për zbulimin e ngarkesave të dyshuara për droga narkotike, lëndë psikotrope dhe lëndë të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II, që kalojnë ose dalin nga zonat e lira tregtare ose portet e lira;
- (c) të krijojnë dhe të ruajnë sisteme mbikqyrjeje në zonat e portit dhe të dokut dhe në aeroporte e pika kontrolli kufitare në zonat e lira tregtare dhe portet e lira.

Neni 19 **Përdorimi i postave**

- 1. Në përputhje me detyrimet e tyre në bazë të konventave të bashkimit universal postar, dhe në përputhje me parimet bazë të sistemeve ligjore të vendeve të tyre, Palët duhet të marrin masa për të ndaluar që postat të përdoren për trafik të paligjshëm dhe duhet të bashkëveprojnë me njëra tjetrën për këtë qëllim.
- 2. Masat, të cilave iu referohet në pragrafin 1 të këtij neni, duhet të përfshijnë në mënyrë të veçantë:
- a) veprim të koordinuar për të parandaluar dhe për të mos lejuar që postat të përdoren për trafik të paligjshëm;
- b) zbatimin dhe mirëmbajtjen, nga personeli i autorizuar që merret me zbatimin e ligjit, të teknikave hetimore dhe kontrolluese që përdoren për zbulimin e ngarkesave të paligjshme të drogave narkotike, lëndëve psikotrope dhe lëndëve të parashikuara në tabelën I dhe tabelën II në posta;
- c) masat legjislative për të mundësuar përdorimin e mjeteve të përshtatshme për të siguruar të dhënat që kërkohen për procedurat gjyqësore.

Neni 20 Informacioni që duhet të japin Palët

- 1. Palët, nëpërmjet Sekretarit të Përgjithshëm, duhet t'i japin informacion Komisionit mbi funksionimin e kësaj Konvente në territoret e tyre dhe në mënyrë të veçantë:
 - (a) tekstin e ligjeve dhe rregulloreve që janë nxjerrë për ta bërë efektive këtë Konventë;
- (b) hollësi të rasteve të trafikut të paligjshëm brenda juridiksionit të tyre që ata i konsiderojnë të rëndësishme për shkak të tendencave të reja që janë zbuluar, të sasive për të cilat bëhet fjalë, të burimeve nga ku janë përftuar lëndët ose metodat e përdorura nga personat e përfshirë në të.
- 2. Palët duhet ta japin këtë informacion në mënyrë të tillë dhe deri në ato data që Komisioni mund ta kërkojë.

Neni 21 **Funksionet e Komisionit**

Komisioni është i autorizuar të marrë në shqyrtimin të gjitha çështjet që lidhen me synimet e kësaj Konvente dhe, në mënyrë të veçantë:

- (a) Komisioni duhet, në bazë të informacionit të dhënë nga Palët në përputhje me nenin 20, të rishikojë funksionimin e kësaj Konvente;
- (b) Komisioni mund të bëjë sugjerime dhe rekomandime të përgjithshme në bazë të shqyrtimit të informacionit të marrë nga Palët;
- (c) Komisioni mund të tërheqë vëmendjen e Bordit te çdo çështje që mund të ketë lidhje me funksionet e Bordit;
- (d) Komisioni duhet, në lidhje me çdo çështje që i referohet atij nga Bordi në bazë të nenit 22, paragrafi 1 (b), të ndërmarrë veprimin që e gjykon të përshtatshëm;
- (e) Komisioni, në përputhje me procedurat e përcaktuara në nenin 12, mund të ndryshojë tabelën I dhe tabelën II;
- (f) Komisioni mund të tërheqë vëmendjen e atyre që nuk janë Palë e vendimet që merr dhe rekomandimet që bën në bazë të kësaj Konvente, me qëllim që ato të marrin në konsideratë ndërmarrjen e veprimeve në përputhje me to.

Neni 22 **Funksionet e Bordit**

- 1. Pa marrë parasysh funksionet e Komisionit, të parashikuara në nenin 21, dhe pa marrë parasysh funksionet e Bordit dhe Komisionit të parashikuara në Konventën 1961, në Konventën 1961 të ndryshuar dhe në Konventën 1971;
- (a) kur, në bazë të shqyrtimit të informacionit që është vënë në dispozicion të tij, të Sekretarit të Përgjithshëm ose të Komisionit, ose të informacionit të dhënë nga organet e Kombeve të Bashkuara, Bordi ka arsyet të besojë se synimet e kësaj Konvente për çështje që janë të lidhura me kompetencën e tij nuk janë përmbushur, Bordi mund ta ftojë Palën ose Palët të japin informacionin përkatës;
 - (b) në lidhje me nenet 12, 13 dhe 16:
- (i) Pasi ndërmerr veprim në bazë të nënparagrafit të këtij neni Bordi, kur është i bindur se është e nevojshme që të veprohet kështu, mund ta nxisë Palën e interesuar të marrë masa përmirësuese që në këto rrethana duhet të duken të nevojshme për zbatimin e dispozitave të neneve 12, 13 dhe 16;
- (ii) Përpara se të ndërmarrë veprimin si më poshtë (iii), Bordi duhet t'i trajtojë si konfidenciale komunikimet me Palën e interesuar në bazë të nënparagrafeve të mëparshëm,
- (iii) Kur Bordi konstaton se Pala e interesuar nuk i ka marrë masat përmirësuese që i është thënë të marrë në bazë të këtij nënparagrafi, ai mund të tërheqë vëmendjen e Palëve, të Këshillit

dhe të Komisionit te kjo çështje. Çdo raport i botuar nga Bordi, në bazë të këtij nënparagrafi, duhet të përmbajë gjithashtu pikëpamjet e Palës së interesuar, kur kjo e fundit e kërkon këtë.

- 2. Cilado Palë duhet të jetë ftuar të përfaqësohet në mbledhjen e Bordit, në të cilën, në bazë të këtij neni, do të shqyrtohet një çështje që i intereson asaj drejtpërsëdrejti.
- 3. Kur në ndonjë rast vendimi i Bordit, që merret në bazë të këtij neni, nuk është unanim, duhet të bëhen të ditura pikëpamjet e pakicës.
- 4. Vendimet e Bordit, në bazë të këtij neni, duhet të merren me një shumicë prej dy të tretash të gjithë numrit të anëtarëve të Bordit.
- 5. Në kryerjen e funksioneve të tij, në përputhje me nënparagrafin 1 (a) të këtij neni, Bordi duhet të sigurojë fshehtësinë e të gjithë informacionit, që ai mund të zotërojë.
- 6. Përgjegjësia e Bordit, në bazë të këtij neni, nuk duhet të ketë fuqi në lidhje me zbatimin e traktateve ose marrëveshjeve të lidhura midis Palëve, në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente.
- 7. Dispozitat e këtij neni nuk duhet të jenë të zbatueshme për debatet midis Palëve që klasifikohen në dispozitat e nenit 32.

Neni 23 **Raportet e Bordit**

- 1. Bordi duhet të përgatisë një raport vjetor, për punën e saj që të përmbajë një analizë të informacionit në dispozicion të tij dhe, në raste të përshtatshme, një bilanc të shpjegimeve, nëse ka, të dhëna nga Palët ose të kërkuara prej tyre, si edhe çfarëdo vëzhgimi dhe rekomandimi që Bordi dëshiron të bëjë. Bordi mund të bëjë raporte të tilla plotësuese si ta gjykojë të nevojshme. Raportet duhet t'i paraqiten Këshillit nëpërmjet Komisionit që mund të bëjë ato komente që gjykon të përshtatshme.
- 2. Raportet e Bordit duhet t'i komunikohen Palëve dhe, në vijim, të botohen nga Sekretari i Përgjithshëm. Palët duhet të lejojnë shpërndarjen e tyre të pakufizuar.

Neni 24 **Z**batimi i masave më të rrepta sesa ato që kërkon kjo Konventë

Pala mund të marrë masa më të rrepta ose më të ashpra se sa ato që parashikohen nga kjo Konventë, kur, sipas mendimit të saj, këto masa janë të dëshirueshme ose të nevojshme për parandalimin ose ndalimin e trafikut të paligjshëm.

Neni 25 Fuqia në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e traktateve të mëparshme

Dispozitat e kësaj Konvente duhet të kenë fuqinë e të gjitha të drejtave që kanë pasur ose detyrimeve që janë ndërmarrë nga Palët e kësaj Konvente në bazë të Konventës 1961, të Konventës 1961 të ndryshuar dhe të Konventës 1971.

Neni 26 **Nënshkrimi**

Kjo Konventë duhet të jetë e hapur për t'u nënshkruar në zyrën e Kombeve të Bashkuara në Vjenë, nga 20 dhjetori 1988 deri më 28 shkurt 1989, dhe më pas në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork, deri me 20 dhjetor 1989, nga:

- (a) të gjitha shtetet;
- (b) Namibia, e përfaqësuar nga Këshilli i Kombeve të Bashkuara për Namibinë;
- (c) Organizatat rajonale të integrimit ekonomik, që kanë kompetencë për negociimin, lidhjen

dhe zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare për çështje që mbulohen nga kjo Konventë dhe rekomandimet në bazë të Konventës për Palët, Shtetet ose shërbimet kombëtare zbatohen për këto organizata brenda kufijve të kompetencës së tyre.

Neni 27 Ratifikimi, pranimi, miratimi ose akti i konfirmimit formal

- 1. Kjo Konventë paraqitet për ratifikim, pranim ose miratim nga Shtetet ose Namibia, e përfaqësuar nga Këshilli i Kombeve të Bashkuara për Namibinë dhe i nënshtrohet akteve të konfirmimit formal nga organizatat rajonale për integrim ekonomik të cilave iu referohet në nenin 26 nënparagrafi (c). Dokumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit dhe ato që lidhen me aktet e konfirmimit formal duhet të depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm.
- 2. Në dokumentet e tyre të konfirmimit formal, organizatat rajonale për integrim ekonomik duhet të deklarojnë shkallën e kompetencës së tyre në lidhje me çështje të parashikuara nga kjo Konventë. Këto organizata, gjithashtu, duhet të informojnë Sekretarin e Përgjithshëm për çdo modifikim të shkallës së kompetencës së tyre në lidhje me çështjet e përcaktuara nga kjo Konventë.

Neni 28 **Pranim nga të tjerët**

- 1. Kjo Konventë duhet të mbetet e hapur për t'u pranuar nga cilido Shtet, nga Namibia e përfaqësuar nga Këshilli i Kombeve të Bashkuara për Namibinë dhe nga organizatat rajonale për integrim ekonomik të cilave iu referohet në nenin 26, nënparagrafi (c). Pranimi duhet të bëhet efektiv me depozitimin e një dokumenti të pranimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm.
- 2. Në dokumentet e tyre të pranimit, organizatat rajonale për integrim ekonomik duhet të deklarojnë shkallën e kompetencës së tyre në lidhje me çështje të përcaktuara nga kjo Konventë. Këto organizata gjithashtu duhet të informojnë Sekretarin e Përgjithshëm për çdo modifikim të shkallës së kompetencës së tyre në lidhje me çështjet që përcaktohen nga Konventa.

Neni 29 **Hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë duhet të hyjë në fuqi në ditën e nëntëdhjetë pas datës së depozitimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të dokumentit të njëzetë të ratifikimit, pranimit, miratimit ose pranimit nga Shtetet ose Namibia, e përfaqësuar nga Këshilli për Namibinë.
- 2. Për cilindo Shtet ose për Namibinë, të përfaqësuar nga Këshilli për Namibinë që ratifikon pranon, miraton ose pranon këtë Konventë pas depozitimit të dokumentit të njëzetë të ratifikimit, pranimit, miratimit ose pranimit nga të tjerët, Konventa duhet të hyjë në fuqi në ditën e nëntëdhjetë pas datës së depozitimit të dokumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose të pranimit nga të tjerët.
- 3. Për secilën organizatë rajonale për integrim ekonomik, të cilës i referohet në nenin 26 nënparagrafi (c), që depoziton një dokument që lidhet me aktin e konfirmimit formal ose me dokumentin e pranimit nga të tjerët, kjo Konventë duhet të hyjë në fuqi në ditën e nëntëdhjetë pas këtij depozitimi, ose në datën kur Konventa hyn në fuqi në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, cilado qoftë data më e vonshme.

Neni 30 **Denoncimi**

1. Një Palë mund ta denoncojë këtë Konventë në çfarëdo kohe, duke njoftuar me shkrim Sekretarin e Përgjithshëm.

2. Ky denoncim duhet të ketë fuqi për Palën e interesuar një vit pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 31 Amendamentet

- 1. Çdo Palë mund të propozojë një amendament për këtë Konventë. Teksti i një amendamenti të tillë dhe arsyet për këtë duhet t'i komunikohen nga ajo Palë Sekretrait të Përgjithshëm, i cili duhet t'ia komunikojë atë Palëve të tjera dhe t'i pyesë nëse ato e pranojnë amenamentin e propozuar. Kur amendamenti i propozuar, pasi ka qarkulluar, nuk është hedhur poshtë nga ndonjë Palë brenda njëzet e katër muajve pasi ai ka filluar të qarkullojë, ai duhet të konsiderohet se është pranuar dhe duhet të hyjë në fuqi në lidhje me Palën nëntëdhjetë ditë pasi ajo Palë ka depozituar pranë Sekretarit të Përgjithshëm një dokument që shpreh pëlqimin e saj për të pranuar detyrimet që rrjedhin nga ai amendament.
- 2. Kur amenamenti i propozuar është hedhur poshtë nga ndonjë Palë, Sekretari i Përgjithshëm duhet të konsultohet me Palët dhe, nëse kërkohet nga shumica, ai duhet t'ia parashtrojë çështjen, së bashku me të gjitha komentet e bëra nga Palët, Këshillit që mund të vendosë të thërrasë një konferencë në përputhje me nenin 62 paragrafi 4, të Kartës së Kombeve të Bashkuara. Çdo amendament, që rezulton nga kjo Konferencë, duhet të mishërohet në protokollin e amendamentit. Pëlqimi për të pranuar detyrimet që rrjedhin nga ky protokoll, duhet të kërkohet t'i shprehet në mënyrë të veçantë Sekretarit të Përgjithshëm.

Neni 32 **Zgjidhja e mosmarrëveshjeve**

- 1. Kur midis dy ose më shumë Palëve dalin mosmarrëveshje në lidhje me interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente, Palët duhet të konsultohet se bashku me qëllim që të zgjidhin mosmarrëveshjen, nëpërmjet bisedimeve, sqarimeve, ndërmjetësimit, pajtimit, arbitrazhit, duke iu drejtuar organizmave rajonale, procesit gjyqësor ose mjeteve të tjera paqësore që mund t'i zgjedhin vetë.
- 2. Çdo mosmarrëveshje që nuk mund të zgjidhet në mënyrën e parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni, duhet t'i referohet, me kërkesën e çdonjerit prej Shteteve Palë në këtë mosmarrëveshje, Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë për të marrë vendim.
- 3. Kur Organizata Rajonale për Integrim Ekonomik të cilës i referohet në nenin 26, nënparagrafi (c) , është Palë në mosmarrëveshjen që nuk mund të zgjidhet në mënyrën e parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni, ajo, nëpërmjet një Shteti anëtar të Kombeve të Bashkuara, mund t'i kërkojë Këshillit të kërkojë këshillën e Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë në përputhje me nenin 65 të statutit të Gjykatës, këshilla e së cilës duhet të konsiderohet si vendimtare.
- 4. Cilido shtet, në kohën e nënshkrimit, të ratifikimit të pranimit, miratimit të kësaj Konvente ose pranimit të saj nga të tjerët, apo cilado organizatë rajonale për integrim ekonomik, në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të aktit të konfirmimit formal ose të pranimit nga të tjerët, mund të deklarojë se ai/ajo nuk i pranon detyrimet që rrjedhin nga paragrafi 2 dhe 3 në lidhje me Palën që e ka bërë këtë deklaratë.
- 5. Cilado Palë, që ka bërë një deklaratë në përputhje me paragrafin 4 të këtij neni në çdo kohë mund ta tërheqë deklaratën duke njoftuar Sekretarin e Përgjithshëm.

Neni 33 **Tekstet e mirëfillta**

Tekstet në gjuhën arabe, kineze, angleze, frënge, ruse dhe spanjolle të kësaj Konvente janë të njëjta me origjinalin.

Neni 34 **Depozituesi**

Depozituesi i kësaj Konvente duhet të jetë Sekretari i Përgjithshëm.

DUKE DËSHMUAR SA MË SIPËR, i autorizuar për këtë, nënshkrova këtë Konventë. NËNSHKRUAR NË VJENË, në një kopje origjinale, më njëzet të dhjetorit një mijë e nëntëqind e tetëdhjetë e tetë.

SHTOJCË

Tabelat e rishikuara që përfshijnë amendamentet e bëra nga Komisioni mbi drogat narkotike, që kanë hyrë në fuqi që prej 23 nëntorit 1992:

Tabela I	Tabela II
Acid N-acetilantranilik	Anhidrit acetik
Efedrinë	Aceton
Ergometrinë	Acid antranilik
Ergotaminë	Eter etil
Izosofrole	Acid hidroklorik
Acid lisergjik	Metil etil ketone

3,4 - metilenedioksifenil Acid fenilacetik
1 - fenil - 2-propanone Piperidinë
Piperonal Permagant potasi
Pseudoefedrinë Acid sulfurik

Pseudoefedrinë Acid sulfurik
Safrole Toluene

Kriprat e lëndëve të renditura në këtë
tabelë kudo që ekzistenca e këtyre
kripërave është e mundur
kripërave është e mundur
kripërave është e mundur
kripërave është e mundur (kriprat e acidit hidroklorik dhe të acidit sulfurik janë përjashtuar në mënyrë të veçantë.

LIGJ Nr. 8723, datë 26.12.2000

PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË "KONVENTËN E VETME MBI DROGAT NARKOTIKE, E NDRYSHUAR NGA PROTOKOLLI I VITIT 1972 PËR NDRYSHIMIN E KONVENTËS SË VETME MBI DROGAT NARKOTIKE, 1961"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në "Konventën e vetme mbi drogat narkotike, e ndryshuar nga Protokolli i vitit 1972 për ndryshimin e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2858, datë 5.1.2001 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

KONVENTA E VETME MBI DROGAT NARKOTIKE, 1961,

E ndryshuar nga Protokolli i vitit 1972 për Ndryshimin e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961

që përfshin Listat, Aktet Finale dhe Rezolutat siç është rënë dakord respektivisht nga Konferenca e Kombeve të Bashkuara e vitit 1961 për miratimin e një Konvente të Vetme mbi Drogat Narkotike dhe nga Konferenca e Kombeve të Bashkuara e vitit 1972 për shqyrtimin e Amendamenteve të Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961.

AKTI FINAL I KONFERENCËS SË KOMBEVE TË BASHKUARA PËR MIRATIMIN E NJË KONVENTE TË VETME MBI DROGAT NARKOTIKE

1. Këshilli Social-Ekonomik i Kombeve të Bashkuara, me Rezolutën 689 J (XXVI) të datës 28 korrik 1958, vendosi të thërrasë, në përputhje me nenin 62 paragrafi 4, të Kartës së Kombeve të Bashkuara dhe me dispozitat e Rezolutës 366 (IV) të datës 3 dhjetor 1949 të Asamblesë së Përgjithshme, një konferencë të plofuqishme për miratimin e një konvente të vetme mbi drogat narkotike për të zëvendësuar me një dokument të vetëm traktatet ekzistuese shumëpalëshe në këtë fushë, për të zvogëluar numrin e organeve të traktateve që merren vetëm me kontrollin e drogave narkotike dhe për të trajtuar kontrollin e prodhimit të lëndëve të para të drogave narkotike.

- 2. Konferenca e Kombeve të Bashkuara për miratimin e një Konvente të vetme mbi drogat narkotike u mblodh në Selinë e Kombeve të Bashkuara nga 24 janari deri më 25 mars 1961.
 - 3. Shtatëdhjetë e tre shtetet e mëposhtme u përfaqësuan me përfaqësues në këtë konferencë:

El Salvatori Afganistani Liberia Shqipëria Finlanda Madagaskari Franca Argientina Meksiko Australia Gjermania Monako Bolivia Republika Federale Maroku Brazili Gana Hollanda

Bullgaria GreqiaZelanda e Re

Guatemala Burma Nikaragua Haiti Republika Socialiste Nigeria Sovjetike e Bjellorusisë Selia e Shenjtë Norvegjia Kamboxhia Hungaria Pakistani Kanadaja India Panamaja Cadi Indonezia Paraguaj Kili Peruja Irani Kina Iraku **Filipinet** Kongo (Leopoldvil) Izraeli Polonia Kosta Rika Italia Portugalia Cekosllovakia Japonia Rumania Dahomei Jordania Senegali Korea Spanja Danimarka Republika Domenikane Libani Suedia

Zvicra Bashkimi i Republikave Shtetet e Bashkuara

Tailanda Socialiste Sovjetike të Amerikës Tunizia Republika e Bashkuar Arabe Uruguaj Turqia Mbretëria e Bashkuar e Venezuela Republika Socialiste Britanisë së Madhe dhe Jugosllavia

Sovjetike e Ukrainës Irlandës së Veriut

- 4. Shteti i mëposhtëm u përfaqësua me një vëzhgues në Konferencë :
- Ceiloni.
- 5. Në konferencë u përfaqësuan agjencitë e mëposhtme të specializuara :
- Organizata e Bujqësisë dhe Ushqimit të Kombeve të Bashkuara;
- Organizata Ndërkombëtare e Aviacionit Civil;
- Organizata Ndërkombëtare e Punës;
- Organizata Botërore e Shëndetit.
- 6. Në konferencë u përfaqësuan organizmat e mëposhtme ndërkombëtare :
- Bordi i Përhershëm Qendror i Opiumit;
- Organi Mbikëqyrës i Drogave.
- 7. Në konferencë u përfaqësuan gjithashtu organizatat e më poshtme joqeveritare :
- Konferenca Ndërkombëtare e Bamirësive Katolike;
- Organizata Ndërkombëtare e Policisë Kriminale;
- Federata Ndërkombëtare e Juristeve Gra.
- 8. Gjeneral Salwat, Drejtori i Byrosë së Përhershme të Antinarkotikëve të Ligës së Shteteve Arabe, me ftesë të konferencës, mori gjithashtu pjesë në këtë cilësi.
- 9. Në përputhje me Rezolutën e Këshillit Social-Ekonomik, të cilit i referohet në paragrafin 1 dhe me rregullat e procedurës të miratuara nga Konferenca, vëzhguesit dhe përfaqësuesit e organizatave dhe oranizmave të sipërpërmendura morën pjesë në punimet e konferencës pa të drejtë vote.

10. Konferenca zgjodhi President z.Carl Schumann (Hollandë) dhe zëvendëspresidentë përfaqësuesit e këtyre shteteve:

AfganistaniPeruja

BraziliZvicra

DahomejTajlanda

FrancaTurqia

HungariaRepublika e Bashkuar Arabe

IndiaMbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe

Iranidhe Irlandës së Veriut

JaponiaBashkimi i Republikave Socialiste Sovjetike

MeksikoShtetet e Bashkuara të Amerikës

Pakistani

- 11. Sekretari Ekzekutiv i Konferencës ishte z. G.E.Yates dhe zëvendëssekretar ekzekutiv ishte z.Adolf Lande.
- 12. Konferenca kishte përpara mbi tavolinë, në përputhje me Rezolutën e Këshillit Social-Ekonomik, projektin e tretë të një konvente të vetme mbi drogat narkotike të përgatitur nga Komisioni mbi Drogat Narkotike i Këshillit dhe një përpilim të komenteve për këtë projekt; Konferenca kishte përpara mbi tavolinë edhe dokumente të tjera të përgatitura nga Sekretariati.
 - 13. Konferenca krijoi komitetet e mëposhtme :
 - Komitetin e Përgjithshëm

Kryetar: Presidenti i Konferencës

- Komitetin Ad Hoc për nenet 2 dhe 3 të projektit të tretë (sfera e veprimtarisë së Konventës dhe metoda e kontrollit të lëndëve plotësuese)

Kryetar: z.A.Tabiti (Afganistan)

- Komitetin Ad Hoc për nenet 25, 30 dhe 40-43 (kontrolli kombëtar në përgjithësi)

Kryetar: z.B.Banerji (Indi)

- Komitetin Ad Hoc për nenet 31-34 (Kontrolli Kombëtar i hashashit dhe i substancës së opiumit)

Kryetar: z. L.Ignacio-Pinto (Dahomej)

Zëvendëskryetar : z. J.Koch (Danimarkë)

- Komitetin Ad Hoc për nenet 35-38 (Kontrolli Kombëtar i gjethes së kokainës)

Kryetar: z. K.Chikaraishi (Japoni)

- Komitetin Ad Hoc për nenin 39 (Kontrolli Kombëtar i kanabis)

Kryetar: z. B.Grinberg (Bullgari)

- Komitetin Ad Hoc për nenet 26, 27-29, 20-21, 4 (informacioni do të sigurohet nga qeveritë, sistemi i preventivave dhe statistikave; detyrimet e qeverive në përgjithësi)

Kryetar: z.E.Rodriguez Fabregat (Uruguaj)

Zëvendëskryetar: z.J.Bertschinger (Zvicër)

- Komitetin Ad Hoc për nenin 22 (masat e zbatueshme nga Bordi në rast mospranimi)

Kryetar: z.A.Gurinovich (RSS e Bjellorusisë)

- Komitetin Ad Hoc për nenet 5-11, 13-19, 23 (kushtetuta, funksionet dhe sekretariati i organeve ndërkombëtare)

Kryetar: z. H.Blomstedt (Finlandë)

- Komitetin Ad Hoc për nenet 44-46 (masat e drejtpërdrejta kundër trafikut të paligjshëm)

Kryetar: z. A.Bittencourt (Brazil)

- Komitetin Teknik

Kryetar: z. A.Johnson (Australi)

Zëvendëskryetar : z.A.Ismael (Republika e Bashkuar Arabe)

- Komitetin Hartues

Kryetar: z. R.Curran (Kanada)

Zëvendëskryetar : z. D.Nikolic (Jugosllavi)

- Komitetin e Kredencialeve

Kryetar: z.G.Ortiz (Kosta Rika)

14. Si rezultat i diskutimeve, siç është shënuar në dokumentet përmbledhëse të sesionit plenar dhe në dokumentat përmbledhëse dhe raportet e komiteteve, konferenca miratoi1 dhe la hapur nënshkrim Konventën e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961. Përveç kësaj, konferenca miratoi pesë rezoluta që i bashkëngjiten këtij Akti Final.

Duke dëshmuar sa më sipër përfaqësuesit e nënshkruan këtë Akt Final.

Nënshkruar në Nju Jork, sot më 30 mars një mijë e nëntëqind e gjashtëdhjetë e një, në një kopje të vetme në gjuhët kineze, angleze, frënge, ruse dhe spanjolle dhe çdo tekst është i njëjtë me origjinalin. Tekstet origjinale duhet të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

REZOLUTAT E MIRATUARA NGA KONFERENCA E KOMBEVE TË BASHKUARA PËR MIRATIMIN E NJË KONVENTE TË VETME MBI DROGAT NARKOTIKE

REZOLUTA 1 NDIHMË TEKNIKE MBI DROGAT NARKOTIKE

Konferenca,

Duke përshëndetur caktimin me anë të Rezolutës 1395 (XIV) të Asamblesë së Përgjithshme të parapërgatitjeve të veçanta për ndihmë teknike në fushën e kontrollit të narkotikëve,

Duke vënë re se Kombet e Bashkuara dhe agjencitë e specializuara të interesuara kanë dhënë tashmë një sasi të kufizuar ndihme në kuadrin e Programit të Zgjeruar të Ndihmës Teknike dhe në kuadrin e programeve të tyre të rregullta,

Duke mirëpritur bashkëpunimin e Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale në zbatimin e projekteve të ndihmës teknike,

Shpreson se do të gjenden burime të mjaftueshme për të siguruar ndihmë në fushën kundër trafikut të paligjshëm për ato vende që dëshirojnë dhe e kërkojnë këtë, veçanërisht në formën e këshilltarëve ekspertë dhe trajnimit, duke përfshirë kurse trajnimi për nëpunësit vendas.

REZOLUTA 2 TRAJTIMI I PËRDORUESVE TË DROGËS

Konferenca,

Duke përmendur dispozitat e nenit 38 të Konventës në lidhje me trajtimin dhe rehabilitimin e përdorueve të drogës:

- 1. Deklaron se një nga metodat më të efektshme të trajtimit të përdorimit të drogës është trajtimi në një institucion spitalor, ku ekziston një atmosferë e çliruar nga droga;
- 2. Nxit Palët që kanë probleme serioze të përdorimit të drogës dhe mjetet ekonomike në dispozicion që të krijojnë lehtësira të tilla.

REZOLUTA 3 TRAFIKANTËT E PALIGJSHËM

Konferenca,

- 1. Tërheq vëmendjen tek rëndësia e dokumentimit teknik të trafikantëve ndërkombëtarë që aktualisht mbahet nga Organizata Ndërkombëtare e Policisë Kriminale;
 - 2. Rekomandon që ky dokumentim të plotësohet sa më shumë që të jetë e mundur nga të

¹.Konferenca mbajti shënim se Konventa u miratua pa marrë parasysh vendimet apo deklaratat e marra ose të bëra në çfarëdo rezolute përkatëse të Asamblesë së Përgjithshme.

gjitha Palët dhe të përdoret gjerësisht për qarkullimin e përshkrimit të trafikantëve nga ajo organizatë.

REZOLUTA 4 ANËTARËSIA NË KOMISIONIN MBI DROGAT NARKOTIKE

Konferenca,

Fton Këshillin Social-Ekonomik të shqyrtojë në sesionin e tij të tridhjetë e dy çështjen e zgjerimit të anëtarësisë së Komisionit mbi drogat narkotike, në dritën e kushteve të kësaj Konvente dhe të pikëpamjeve të shprehura për këtë çështje në këtë konferencë.

REZOLUTA 5 MAKINERIA NDËRKOMBËTARE E KONTROLLIT

Konferenca,

Duke mbajtur parasysh rëndësinë e mundësimit të parapërgatitjeve të përkohshme, baza ligjore e të cilave parashikohet në nenin 45 të Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961,

Fton Këshillin Social-Ekonomik që të studiojë mundësinë e marrjes së masave që do të siguronin kryerjen e shpejtë dhe pa probleme të thjeshtësimit të makinerisë ndërkombëtare të kontrollit.

AKTI FINAL I KONFERENCËS SË KOMBEVE TË BASHKUARA PËR SHQYRTIMIN E AMENDAMENTEVE TË KONVENTËS SË VETME MBI DROGAT NARKOTIKE, 1961

- 1. Këshilli Social-Ekonomik i Kombeve të Bashkuara, duke vërejtur se janë propozuar amendamente për Konventën e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, dhe duke mbajtur parasysh nenin 47 të asaj Konvente, vendosi me Rezolutën e tij 1577 (L) të datës 21 maj 1971 që të thërrasë, në përputhje me nenin 62, paragrafi 4 të Kartës së Kombeve të Bashkuara, një konferencë të të plotfuqishmëve për të shqyrtuar të gjitha amendamentet e propozuara për Konventën e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961.
- 2. Konferenca e Kombeve të Bashkuara për shqyrtimin e amendamenteve të Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, u mbajt në Zyrën e Kombeve të Bashkuara në Gjenevë nga datat 6-24 mars 1972.
 - 3. Në Konferencë 97 shtetet e mëposhtme u përfaqësuan me përfaqësues :

Afganistani Ekuadori
Algjeria Egjipti
Argjentina El Salvadori

Australia Republika Federale e Gjermanisë

Austria Finlanda Belgjika Franca Bolivia Gaboni Brazili Gambia Bullgaria Gana Burma Gregia Guatemala Burundi Republika Socialiste Sovjetike Haiti

e Bjellorusisë Selia e Shenjtë Kanadaja Hungaria Cejloni India Kili Indonezia
Kolumbia Irani
Kosta Rika Iraku
Kuba Irlanda
Qipro Izraeli
Çekosllovakia Italia

Dahomej Bregu i Fildishtë Danimarka Xhamajka Japonia Portugalia

Jordania Republika e Koresë Kenia Republika e Vietnamit

Republika Kmere Arabia Saudite
Kuvajti Senegali
Laosi Sierra Leone
Libani Singapori
Liberia Afrika e Jugut
Republika Arabe e LibisëSpanja

Lihtenshtajni Sudani
Luksemburgu Suedia
Madagaskari Zvicra
Malavi Tajlanda
Meksiko Togo
Monako Tunizia
Republika Popullore e Mongolisë Turqia

Maroku Republika Socialiste Sovjetike

Hollanda e Ukrainës

Zelanda e Re Bashkimi i Republikave Socialiste

Nikaragua Sovjetike

Nigeri Mbretëria e Bashkuar e Britanisë Nigeria së Madhe dhe Irlandës së Veriut Norvegjia Shtetet e Bashkuara të Amerikës

Pakistani Uruguaj
Panamaja Venezuela
Peruja Jugosllavia
Filipinet Zaireja

Polonia

4. Shtetet e mëposhtme u përfaqësuan me vëzhgues në Konferencë :

Kameruni Malta Republika Domenikane Rumania

Malajzia

- 5. Këshilli Social-Ekonomik, me Rezolutën e tij 1577 (L), i kërkoi Sekretarit të Përgjithshëm të ftonte në Konferencë Organizatën Botërore të Shëndetit dhe agjenci të tjera të specializuara të interesuara, Bordin Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve dhe Organizatën Ndërkombëtare të Policisë Kriminale. Në konferencë u përfaqësuan Organizata Botërore e Shëndetit, Bordi Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve dhe Organizata Ndërkombëtare e Policisë Kriminale.
- 6. Konferenca zgjodhi President të konferencës zotin K.B.Asante (Ganë), zëvendëspresident të parë zotin D.Nikolic (Jugosllavi) dhe zëvendëspresidentë të tjerë përfaqësuesit e këtyre shteteve :

Argjentinë Francë

Egjipt Indi

Liban Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Meksiko Madhe dhe Irlandës së Veriut Turqi Shtetet e Bashkuara të Amerikës

Bashkimi i Republikave Socialiste Sovjetike

- 7. Zoti V.Winspeare-Guicciardi, Drejtor i Përgjithshëm i Zyrës së Kombeve të Bashkuara në Gjenevë, ishte përfaqësuesi i Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara, Sekretari Ekzekutiv i konferencës ishte Dr.V.Kusevic, Këshilltari Ligjor i konferencës ishte zoti G.Wattles dhe zëvendëssekretar ekzekutiv dhe zëvendëskëshilltar ligjor ishte zoti P.Raton.
- 8. Konferenca kishte përpara mbi tavolinë amendamentet e Konventës së Vetme mbi Drogat narkotike, 1961, të propozuara nga shtetet pjesëmarrëse në konferencë.
 - 9. Konferenca krijoi komitetet e mëposhtme :
 - Komitetin e Përgjithshëm

Kryetar: Presidenti i konferencës

- Komitetin I

Kryetar: Dr.R.A.Chapman (Kanada)

Komitetin II

Kryetar: Dr.Bela Bolcs (Hungari)

- Komitetin hartues

Kryetar: Zotin J-P, Bertschinger (Zvicër)

- Komiteti e Kredencialeve

Kryetar: zoti J.W.Lennon (Irlandë)

- 10. Komiteti I ngriti një grup pune për nenin 14, kryetar i të cilit ishte zoti A.C.Kirca (Turqi).
- 11. Si rezultat i diskutimeve të saj, siç është shënuar në dokumentet përmbledhëse të sesionit plenar dhe të Komiteteve I dhe II, konferenca miratoi dhe e la të hapur për nënshkrim protokollin që ndryshon Konventën e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961. Përpos kësaj, Konferenca miratoi tri rezoluta që i bashkëngjiten Aktit Final.

Bërë në Gjenevë, sot më njëzet e pesë mars njëmijë e nëntëqind e shtatëdhjetë e dy, në një kopje të vetme në gjuhët angleze, frënge, ruse dhe spanjolle, çdo tekst është i njëjtë me origjinalin. Teksti origjinal duhet të depozitohet pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Duke dëshmuar sa më sipër, përfaqësuesit e nënshkruan këtë Akt Final.

REZOLUTAT E MIRATUARA NGA KONFERENCA E KOMBEVE TË BASHKUARA PËR SHQYRTIMIN E AMENDAMENTEVE TË KONVENTËS SË VETME MBI DROGAT NARKOTIKE, 1961

REZOLUTA 1 SEKRETARIATI I BORDIT NDËRKOMBËTAR PËR KONTROLLIN E NARKOTIKËVE

Konferenca,

Duke e konsideruar se masat e miratuara nga Këshilli Social-Ekonomik në Rezolutën e saj 1196 (XLII) të datës 16 maj 1967 (mbledhja plenare e 1464-të) i plotësuan dëshirat e shteteve Palë në Konventën e vetme mbi drogat narkotike, 1961 dhe në konventat e mëparshme ende në fuqi,

Rekomandon vazhdimësinë e sistemit që u krijua nga Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara dhe dispozitat kryesore të të cilit vijojnë si më poshtë :

- 1. Bordi Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve (që më poshtë do të quhet Bordi) ka një sekretariat të veçantë nga Seksioni i Drogave Narkotike;
 - 2. Ai sekretariat është pjesë përbërëse e Sekretariatit të Kombeve të Bashkuara; ndërsa është

nën kontrollin e plotë administrativ të Sekretarit të Përgjithshëm, ai është i detyruar të zbatojë vendimet e Bordit;

3. Anëtarët e sekretariatit emërohen ose caktohen nga Sekretari i Përgjithshëm; kreu i sekretariatit emërohet ose caktohet në konsultim me Bordin.

REZOLUTA 2 NDIHMA PËR KONTROLLIN E NARKOTIKËVE

Konferenca,

Duke pasur parasysh se ndihma për vendet në zhvillim është një shprehje konkrete e vullnetit të komunitetit ndërkombëtar për të nderuar angazhimin që përmban Karta e Kombeve të Bashkuara për të nxitur progresin shoqëror dhe ekonomik të të gjithë popujve,

Duke pasur parasysh parapërgatitjet e veçanta të bëra nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara në kuadrin e rezolutës së saj 1395 (XIV) për dhënien e ndihmës teknike për kontrollin e përdorimit të drogës;

Duke përshëndetur krijimin, në pajtim me Rezolutën 2719 (XXV) të Asamblesë së Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara të një Fondi të Kombeve të Bashkuara për kontrollin e përdorimit të drogës;

Duke vërejtur se konferenca ka miratuar një nen të ri 14 bis në lidhje me ndihmën teknike dhe financiare për të nxitur zbatimin më efektiv të dispozitave të Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961.

- 1. Deklaron se, për të qënë më të efektshme, masat e marra kundër përdorimit të drogës duhet të bashkërendohen dhe të jenë universale;
- 2. Deklaron më tej se përmbushja nga ana e vendeve në zhvillim të detyrimeve të tyre në kuadrin e kësaj Konvente do të lehtësohet nga ndihma e mjaftueshme teknike dhe financiare nga ana e komunitetit ndërkombëtar.

REZOLUTA 3 KUSHTET SHOQËRORE DHE MBROJTJA KUNDËR PËRDORIMIT TË DROGËS

Konferenca,

Duke kujtuar se parathënia e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, thotë se Palët në Konventë "interesohen për shëndetin dhe mirëqënien e njerëzimit" dhe janë të "vetëdijshme për detyrën e tyre për të parandaluar dhe për të luftuar" të keqen e përdorimit të drogës,

Duke mbajtur parasysh se diskutimet në konferencë kanë dhënë dëshmi të dëshirës për të ndërmarrë hapa të efektshëm për parandalimin e përdorimit të drogës,

Duke pasur parasysh se, teksa përdorimi i drogës çon në degradimin vetjak dhe në përçarjen shoqërore, ndodh shpeshherë që kushtet e mjerueshme shoqërore dhe ekonomike në të cilat jetojnë individë të caktuar dhe grupe të caktuara bëjnë që ata të priren ndaj përdorimit të drogës,

Duke marrë parasysh se faktorët shoqërorë kanë njëfarë ndikimi mbizotërues dhe nganjëherë ndikim mbizotërues në sjelljen e individëve dhe grupeve,

Rekomandon që Palët:

- 1. Të mbajnë parasysh se përdorimi i drogës është shpeshherë rezultat i një atmosfere shoqërore të papëlqyer ku jetojnë ata që janë më shumë të ekspozuar ndaj rrezikut të përdorimit të drogës;
- 2. Të bëjnë gjithçka që kanë në dorë për të luftuar përhapjen e përdorimit të paligjshëm të drogave,
- 3. Të zhvillojnë veprimtari shlodhëse dhe veprimtari të tjera që çojnë në krijimin e një mjedisi të shëndetshëm fizik dhe psikologjik për të rinjtë.

KONVENTA E VETME MBI DROGAT NARKOTIKE,1961, E NDRYSHUAR NGA PROTOKOLI I VITIT 1972 QË NDRYSHON KONVENTËN E VETME MBI DROGAT NARKOTIKE, 1961

PARATHËNIE

Palët,

Të interesuara për shëndetin dhe mirëqënien e njerëzimit;

Duke e pranuar se përdorimi mjekësor i drogave narkotike vazhdon të jetë i domosdoshëm për qetësimin e dhimbjeve dhe vuajtjeve dhe se duhet të formulohen dispozita të përshtatshme për të siguruar ekzistencën e drogave narkotike për këto qëllime;

Duke e pranuar se përdorimi i drogave narkotike përbën një të keqe serioze për individin dhe mbart rrezik shoqëror dhe ekonomik për njerëzimin;

Të vetëdijshëm për detyrën e tyre për ta parandaluar dhe për ta luftuar këtë të keqe,

Duke pasur parasysh se masat e efektshme kundër përdorimit të drogave narkotike kërkojnë veprim të bashkërenduar dhe të përgjithshëm;

Duke e kuptuar se një veprim i tillë i përgjithshëm kërkon bashkëveprim në nivel ndërkombëtar që të udhëhiqet nga të njëjtat parime dhe që synon të arrijë objektiva të përbashkëta;

Duke njohur kompetencën e Kombeve të Bashkuara në fushën e kontrollit të narkotikëve dhe me dëshirën që organet ndërkombëtare të interesuara të inkuadrohen në atë organizatë,

Duke dashur që të përfundojnë një Konventë ndërkombëtare përgjithësisht të pranueshme që të zëvendësojë traktatet ekzistuese mbi drogat narkotike, duke i kufizuar këto droga në përdorimin e tyre mjekësor dhe shkencor dhe të sigurojë bazën ligjore për bashkëveprim të vazhdueshëm në nivel ndërkombëtar dhe për kontrollin e arritjes së këtyre synimeve dhe objektivave,

Bien dakord si më poshtë²:

Neni 1

Përkufizimet

- 1. Përjashtuar kur shënohet në mënyrë të qartë ndryshe ose kur konteksti e kërkon ndryshe, përkufizimet e mëposhtme do të përdoren gjatë gjithë Konventës:
 - (a) "Bordi" nënkupton Bordin Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve,
- (b) "Kanabis" nënkupton majat e luleve ose fruteve të bimës kanabis (duke përfshirë farat dhe gjethet kur nuk shoqërohen me majat), nga të cilat nuk është hequr rrëshira, pavarësisht nga emri me të cilin mund të emërtohen.
 - (c) "Bima kanabis" nënkupton çdo bimë të llojit kanabis.
- (d) "Rrëshirë kanabis" nënkupton rrëshirën e ndarë, të papërpunuar ose të pastruar, që përftohet nga bima kanabis.
 - (e) "Shkurrja e kokainës" nënkupton bimën e çfarëdo gjinie të llojit eritroksilon,
- (f) "Gjethja e kokainës" nënkupton gjethen e shkurres së kokainës përveç gjethes nga e cila janë hequr të gjitha alkaloidet ecgonine, kokainë dhe çdo lloj alkaloidi tjetër ecgonine.
 - (g) "Komisioni" nënkupton Komisionin mbi Drogat Narkotike të Këshillit.
 - (h) "Këshilli" nënkupton Këshillin Social-Ekonomik të Kombeve të Bashkuara.

². Shënim i Sekretariatit : Hyrje në Protokollin që ndryshon Konventën e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, lexo si më poshtë :

[&]quot;Palët në këtë protokoll,

[&]quot;Duke shqyrtuar dispozitat e Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike.

^{1961,} bërë në Nju Jork më 30 mars 1961 (që më poshtë do të quhet Konventa e Vetme)".

[&]quot;Me dëshirën për të ndryshuar Konventën e Vetme".

[&]quot;Kanë rënë dakord si më poshtë".

- (i) "Kultivimi" nënkupton kultivimin e hashashit, shkurres së kokainës ose bimës kanabis.
- (j) "Droga" nënkupton çdo lloj lënde të parashikuar në listat I dhe II, qofshin natyrale ose sintetike.
- (k) "Asambleja e Përgjithshme" nënkupton Asamblenë e Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara.
- (l) "Trafiku i paligjshëm" nënkupton kultivimin ose trafikun e drogave në kundërshtim me dispozitat e kësaj Konvente.
- (m) "Importi" dhe "eksporti" nënkuptojnë në konotacionet e tyre respektive transferimin fizik të drogave nga një shtet në një shtet tjetër ose nga një territor në një territor tjetër të të njëjtit shtet.
- (n) "Fabrikimi" nënkupton të gjitha proceset, përveç prodhimit, me anë të të cilave mund të përftohen drogat dhe përfshin rafinimin, si edhe transformimin e drogave në droga të tjera.
- (o) "Opiumi mjekësor" nënkupton opiumin që i është nënshtruar proceseve të nevojshme për ta përshtatur për përdorim mjekësor.
 - (p) "Opiumi" nënkupton lëngun e koaguluar të hashashit.
 - (q) "Hashashi" nënkupton bimën e llojit papaver somniferum L.
- (r) "Kashta e lulëkuqes" nënkupton të gjitha pjesët (përveç farave) e lulekuqes pasi është kositur.
 - (s) "Preparati" nënkupton një përzierje, të ngurtë ose të lëngët, që përmban drogë.
- (t) "Prodhimi" nënkupton ndarjen e opiumit, të gjetheve të kokainës, të kanabis dhe të rrëshirës kanabis nga bimët nga të cilat ato janë përftuar.
- (u) "Lista II", "Lista III" dhe "Lista IV" nënkuptojnë listat korresponduese me numra rendorë të drogave ose preparateve që i bashkëngjiten kësaj Konvente, të ndryshuar herëpashere në përputhje me nenin 3.
 - (v) "Sekretari i Përgjithshëm" nënkupton Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.
- (w) "Stoqet e veçanta" nënkuptojnë sasitë e drogave që mbahen në një vend apo në një territor nga qeveria e këtij vendi ose territori për qëllime të veçanta qeveritare dhe për përballimin e rrethanave të jashtëzakonshme dhe në pajtim me këtë do të përdoret shprehja "qëllime të veçanta".
 - (x) "Stoqet" nënkuptojnë sasitë e drogave që mbahen në një vend ose territor dhe që janë për:
 - (i) konsum në këtë vend ose territor për qëllime mjekësore dhe shkencore;
 - (ii) përdorim në këtë vend ose territor për fabrikimin e drogave dhe lëndëve të tjera, ose
 - (iii) eksport, por nuk përfshijnë sasitë e drogave që mbahen në këtë vend ose territor,
- (iv) farmacistët që shesin me pakicë ose nga shpërndarës të tjerë që kanë autorizim të shesin me pakicë dhe nga institucione ose persona të kualifikuar në ushtrimin përkatës të autorizuar të funksioneve terapeutike ose shkencore,
 - (v) ose si "stoqe të veçanta".
- (y) "Territori" nënkupton çdo pjesë të një shteti që trajtohet si njësi e veçantë për zbatimin e sistemit të çertifikatave të importit dhe autorizimeve të eksportit të parashikuara në nenin 31. Ky përkufizim nuk duhet të vlejë për termin "territor" siç përdoret në nenet 42 dhe 46.
- 2. Për qëllimet e kësaj Konvente një drogë duhet të konsiderohet "e konsumuar" kur ajo është dhënë nga një person ose ndërmarrje për shpërndarje me pakicë, për përdorim mjekësor ose kërkime shkencore; dhe në pajtim me këtë do të përdoret termi "konsum".

Neni 2 **Lëndët nën kontroll**

1. Përjashtuar masat e kontrollit që kufizohen për droga të specifikuara, drogat në Listën I u nënshtrohen të gjitha masave të kontrollit të zbatueshme për drogat, në kuadrin e kësaj Konvente dhe në mënyrë të veçantë për ato të paracaktuara në nenin 4 (c), 19, 20, 21, 29, 30, 31, 32, 33, 34 dhe 37.

- 2. Drogat në listën II u nënshtrohen të njëjtave masa të kontrollit si drogat në listën I, me përjashtim të masave të paracaktuara në nenin 30, paragrafi 2 dhe 5, në lidhje me tregtinë me pakicë.
- 3. Preparatet përveç atyre në Listën III u nënshtrohen të njëjtave masa të kontrollit, si edhe drogat që ato përmbajnë, por preventiva (neni 19) dhe statistika (neni 20) të veçanta nga ato që trajtojnë këto droga nuk duhet të kërkohen në rastin e këtyre preparateve dhe neni 29 paragafi (c) dhe neni 30 paragrafi 1 (b) (ii) nuk është nevoja të zbatohen.
- 4. Preparatet në Listën III u nënshtrohen të njëjtave masa të kontrollit si edhe preparatet që përmbajnë drogat në Listën II përveç atij neni 31, paragrafet 1 (b) dhe 3 deri 15, kurse, përsa i përket përvetësimit dhe shpërndarjes me pakicë, neni 34 paragrafi (b) nuk është nevoja të zbatohet dhe se për qëllime të preventivave (neni 19) dhe statistikave (neni 20) informacioni i kërkuar duhet të kufizohet në sasitë e drogave të përdorura në fabrikimin e këtyre preparateve.
- 5. Drogat në Listën IV gjithashtu duhet të përfshihen në Listën 1 dhe duhet t'u nënshtrohen të gjitha masave të kontrollit të zbatueshme për drogat në këtë listë të fundit dhe përveç kësaj :
- (a) Një Palë duhet të marrë masa të veçanta kontrolli që sipas mendimit të saj janë të nevojshme, duke pasur parasysh vetitë veçanërisht të rrezikshme të një droge këtu të përfshirë; dhe
- (b) Një Palë duhet, nëse për mendimin e saj kushtet mbizotëruese në vend e bëjnë atë mjetin më të përshtatshëm për mbrojtjen e shëndetit dhe mirëqenies publike, të ndalojë prodhimin, fabrikimin, eksportin dhe importin, tregtinë, zotërimin ose përdorimin e një droge të tillë, përjashtuar sasitë që mund të nevojiten vetëm për kërkime mjekësore dhe shkencore, duke përfshirë testet klinike që do të bëhen me ato nën mbikqyrjen dhe kontrollin e drejtpërdrejtë të Palës ose duke iu nënshtruar kësaj mbikqyrjeje dhe kontrolli të drejtpërdrejtë.
- 6. Përveç masave të kontrollit, të zbatueshme për të gjitha drogat në Listën I, opiumi trajtohet në dispozitat e nenit 19 paragrafi 1, nënparagrafi (f) dhe nenet 21 bis, 23 dhe 24, gjethja e kokainës në ato të neneve 26 dhe 27 dhe kanabis në ato të nenit 28.
- 7. Hashashi, shkurrja e kokainës, bima kanabis, kashta e lulekuqes dhe gjethet e kanabis u nënshtrohen masave të kontrollit të parashikuara në nenin 19 paragrafi 1, nënparagrafi (e), neni 20 paragrafi 1 nënparagrafi (g), neni 21 bis dhe përkatësisht nenet 22 deri 24; 22, 26 dhe 27; 22 dhe 28; 25 dhe 28.
- 8. Palët duhet të sigurojnë që përpjekjet e tyre më të mira të zbatohen për lëndët që nuk përfshihen në këtë Konventë, por që mund të përdoren në fabrikimin e paligjshëm të drogave, masa të tilla mbikqyrjeje që mund të jenë të praktikueshme.
- 9. Palët nuk kërkohet që të zbatojnë dispozitat e kësaj Konvente për droga që përdoren zakonisht në industri për qëllime të tjera, përveç atyre mjekësore ose shkencore me kusht që :
- (a) Ato të sigurojnë me metoda të përshtatshme të denaturimit ose mjete të tjera që drogat e përdorura për këtë qëllim të mos ketë të ngjarë të përdoren ose të kenë efekte të këqija (neni 3 paragrafi 3) dhe që lëndët e dëmshme të mos kenë mundësi të përftohen sërisht në praktikë;
- (b) Ato të përfshijnë në informacionin statistikor (neni 20), që u dërgohet atyre, sasinë e çdo droge të përdorur për këtë qëllim.

Neni 3

Ndryshimet në fushën e veprimtarisë së kontrollit

- 1. Kur një Palë ose Organizata Botërore e Shëndetit ka informacion që për mendimin e saj mund të kërkojë ndryshim të ndonjërës prej listave, ajo duhet të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm dhe t'i dërgojë atij informacionin në mbështetje të këtij njoftimi.
- 2. Sekretari i Përgjithshëm duhet t'ia transmetojë këtë njoftim dhe çdo informacion që ai e quan se ka lidhje, Palëve, Komisionit dhe, kur njoftimi është bërë nga një Palë, Organizatës Botërore të Shëndetit.
 - 3. Kur njoftimi lidhet me një lëndë që nuk është përfshirë në Listën I ose Listën II,
 - (i) Palët duhet të shqyrtojnë në dritën e informacionit të dhënë mundësinë e zbatimit të

përkohshëm për këtë lëndë të të gjitha masave të kontrollit të zbatueshme për drogat e parashikuara në Listën I;

- (ii) Në pritje të vendimit të tij siç parashikohet në nënparagrafin (iii) të këtij paragrafi, Komisioni mund të vendosë që Palët të zbatojnë përkohësisht për këtë lëndë të gjitha masat e kontrollit të zbatueshme për drogat e parashikuara në Listën I. Palët duhet t'i zbatojnë përkohësisht këto masa për lëndën në fjalë;
- (iii) Në qoftë se Organizata Botërore e Shëndetit konstaton se kjo lëndë ka të ngjarë të përdoret në mënyrë të ngjashme dhe të sjellë të njëjtat efekte të këqija si edhe drogat e parashikuara në Listën I ose Listën II ose është e shndërrueshme në drogë, ajo duhet t'ia komunikojë këtë konstatim Komisionit që, në përputhje me rekomandimin e Organizatës Botërore të Shëndetit, mund të vendosë që kjo lëndë t'i shtohet Listës 1 ose Listës II.
- 4. Në qoftë se Organizata Botërore e Shëndetit konstaton se një preparat, për shkak të lëndëve që përmban, nuk ka të ngjarë të përdoret dhe të sjellë efekte të këqija (paragrafi 3) dhe se kjo drogë nuk është menjëherë e shndërrueshme, komisioni, në përputhje me rekomandimin e Organizatës Botërore të Shëndetit, mund ta shtojë këtë preparat në Listën III.
- 5. Në qoftë se Organizata Botërore e Shëndetit konstaton se një drogë e parashikuar në Listën 1 është veçanërisht e prirur të përdoret dhe të sjellë efekte të këqija (paragrafi 3) dhe se kjo prirje nuk kompensohet me dobitë thelbësore terapeutike që nuk i kanë lëndët përveç drogave në Listën IV, komisioni, në përputhje me rekomandimin e Organizatës Botërore të Shëndetit, mund ta përfshijë këtë drogë në Listën IV.
- 6. Kur njoftimi lidhet me një drogë të parashikuar në Listën I ose Listën II ose me një preparat të parashikuar në Listën III, komisioni, përveç masës që parashikohet në paragrafin 5, mund, në përputhje me rekomandimin e Organizatës Botërore të Shëndetit, të ndryshojë çdonjërën nga listat duke :
 - (a) transferuar një drogë nga lisa I në Listën II ose nga lista II në Listën I;
 - (b) ose duke hequr një drogë ose preparat, sipas rastit, nga një listë.
- 7. Çdo vendim i Komisionit i marrë në pajtim me këtë nen duhet t'u komunikohet nga Sekretari i Përgjithshëm të gjitha shteteve anëtare të Kombeve të Bashkuara, shteteve joanëtare Palë në këtë Konventë, Organizatës Botërore të Shëndetit dhe Bordit. Një vendim i tillë duhet të hyjë në fuqi në lidhje me çdo Palë në datën e marrjes së këtij komunikimi dhe pastaj Palët duhet të ndërmarrin veprimin siç mund të kërkohet në kuadrin e kësaj Konvente.
- 8. (a) Vendimet e Komisionit që ndryshojnë ndonjërën prej listave duhet t'i nënshtrohen rishikimit nga Këshilli me kërkesë të secilës Palë, kërkesë kjo që depozitohet brenda nëntëdhjetë ditësh nga marrja e njoftimit të vendimit. Kërkesa për rishikim duhet t'i dërgohet Sekretarit të Përgjithshëm bashkë me të gjithë informacionin përkatës ku mbështetet kërkesa për rishikim;
- (b) Sekretari i Përgjithshëm duhet t'u kalojë kopje të kërkesës për rishikim dhe informacionin përkatës Komisionit, Organizatës Botërore të Shëndetit dhe të gjitha Palëve duke i ftuar ato që të paraqesin komente brenda nëntëdhjetë ditësh. Të gjitha komentet e marra duhet t'i paraqiten për shqyrtim Këshillit;
- (c) Këshilli mund të konfirmojë, të ndryshojë ose të kthejë vendimin e Komisionit dhe vendimi i Këshillit duhet të jetë përfundimtar. Njoftimi i vendimit të Këshillit duhet t'u transmetohet të gjitha shteteve anëtare të Kombeve të Bashkuara, shteteve joanëtare Palë në këtë Konventë, Komisionit, Organizatës Botërore të Shëndetit dhe Bordit;
- (d) Gjatë kohës që pritet të bëhet rishikimi, duhet të mbetet në fuqi vendimi fillestar i Komisionit.
- 9. Vendimet e Komisionit, të marra në përputhje me këtë nen nuk duhet t'i nënshtrohen procedurës së rishikimit të parashikuar në nenin 7.

Neni 4 **Detyrime të përgjithshme**

Palët duhet të marrin masa të tilla legjislative dhe administrative, që mund të jenë të nevojshme:

- (a) për t'i dhënë fuqi dhe për zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente brenda territoreve të veta;
 - (b) për të bashkëpunuar me Shtete të tjera për zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente; dhe
- (c) në varësi të dispozitave të kësaj Konvente, të kufizojnë vetëm për qëllime mjekësore dhe shkencore prodhimin, fabrikimin, eksportin, importin, shpërndarjen, tregtimin dhe zotërimin e drogave.

Neni 5 **Organet ndërkombëtare të kontrollit**

Palët, duke pranuar kompetencën e Kombeve të Bashkuara në lidhje me kontrollin ndërkombëtar të drogave, bien dakord t'i besojnë Komisionit mbi Drogat Narkotike të Këshillit Social-Ekonomik dhe Bordit Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve, funksionet që iu janë besuar përkatësisht atyre në kuadrin e kësaj Konvente.

Neni 6 Shpenzimet e organeve ndërkombëtare të kontrollit

Shpenzimet e Komisionit dhe Bordit do të përballohen nga Kombet e Bashkuara në atë mënyrë që do të vendoset nga Asambleja e Përgjithshme. Palët që nuk janë anëtarë të Kombeve të Bashkuara duhet të derdhin për këto shpenzime sasi të tilla siç do të quhet e drejtë dhe do të vlerësohet herëpashere nga Asambleja e Përgjithshme në konsultim me qeveritë e këtyre Palëve.

Neni 7 Rishikimi i vendimeve dhe rekomandimeve të Komisionit

Me përjashtim të vendimeve që merren në bazë të nenit 3, çdo vendim ose rekomandim që komisioni merr ose bën në pajtim me dispozitat e kësaj Konvente duhet t'i nënshtrohet miratimit ose modifikimit nga Këshilli ose Asambleja e Përgjithshme në të njëjtën mënyrë si edhe vendimet ose rekomandimet e tjera të Komisionit.

Neni 8 Funksionet e Komisionit

Komisioni është i autorizuar të shqyrtojë të gjitha çështjet që lidhen me synimet e kësaj Konvente dhe në mënyrë të veçantë :

- (a) të ndryshojë listat, në përputhje me nenin 3;
- (b) të tërheqë vëmendjen e Bordit në çdo çështje që mund të lidhet me funksionet e Bordit;
- (c) të bëjë rekomandime për zbatimin e synimeve dhe dispozitave të kësaj Konvente, duke përfshirë programet e kërkimeve shkencore dhe shkëmbimit të informacionit të një natyre shkencore ose teknike; dhe
- (d) të tërheqë vëmendjen e jopalëve në vendimet dhe rekomandimet që ai merr dhe bën në kuadrin e kësaj Konvente, me qëllim që ato të marrin parasysh ndërmarrjen e veprimit në përputhje me to.

Neni 9

Përbërja dhe funksionet e Bordit

- 1. Bordi duhet të përbëhet nga trembëdhjetë anëtarë që do të zgjidhen nga Këshilli si më poshtë :
- (a) Tre anëtarë me përvojë mjekësore, farmakologjike ose farmaceutike nga lista e të paktën pesë personave të emëruar nga Organizata Botërore e Shëndetit; dhe
- (b) Dhjetë anëtarë nga një listë personash të emëruar nga anëtarët e Kombeve të Bashkuara dhe nga Palët që nuk janë anëtarë të Kombeve të Bashkuara.
- 2. Anëtarët e Bordit duhet të jenë persona të cilët, në sajë të kompetencës, paanshmërisë dhe dizinteresimit të tyre, do të meritojnë besimin e përgjithshëm. Gjatë mandatit të detyrës së tyre ata duhet të mos mbajnë poste ose të mos angazhohen në ndonjë veprimtari që do të kishte prirje të dëmtonte paanshmërinë e tyre në ushtrimin e funksioneve të tyre. Këshilli, në konsultim me Bordin, duhet të bëjë të gjitha parapërgatitjet e nevojshme për të siguruar pavarësi të plotë teknike të Bordit në kryerjen e funksioneve të tij.
- 3. Këshilli, duke respektuar si duhet parimin e përfaqësimit të barabartë gjeografik, duhet t'i kushtojë vëmendje rëndësisë së përfshirjes në Bord, në përmasa të barabarta, të personave që kanë njohuri për gjendjen e drogës në vendet që prodhojnë, fabrikojnë dhe konsumojnë drogë dhe gjendjen e drogës në lidhje me këto vende.
- 4. Bordi, në bashkëpunim me qeveritë dhe në vartësi të kushteve të kësaj Konvente, duhet të përpiqet të kufizojë kultivimin, prodhimin, fabrikimin dhe përdorimin e drogave në një masë të mjaftueshme që kërkohet për qëllime mjekësore dhe shkencore, për të siguruar ekzistencën e tyre për këto qëllime dhe për të parandaluar kultivimin, prodhimin dhe fabrikimin e paligjshëm dhe trafikun dhe përdorimin e paligjshëm të drogave.
- 5. Të gjitha masat e marra nga Bordi në kuadrin e kësaj Konvente duhet të jenë ato që janë më shumë në përputhje me synimin për një bashkëpunim të mëtejshëm të qeverive me Bordin dhe për sigurimin e mekanizmit për një dialog të vazhdueshëm midis qeverive dhe Bordit që do të japë ndihmë dhe do të lehtësojë veprimin e efektshëm në nivel kombëtar për arritjen e synimeve të kësaj Konvente.

Neni 10

Mandatet e detyrës dhe shpërblimi i anëtarëve të Bordit

- 1. Anëtarët e Bordit duhet të shërbejnë për një periudhë pesëvjeçare dhe mund të rizgjidhen.
- 2. Mandati i detyrës për çdo anëtar të Bordit duhet të përfundojë në prag të mbledhjes së parë të Bordit, ku ka të drejtë të marrë pjesë pasardhësi i tij.
- 3. Një anëtar i Bordit, i cili nuk merr pjesë në tre seksione të njëpasnjëshme, duhet të gjykohet se ka hequr dorë.
- 4. Këshilli, me rekomandimin e Bordit, mund të pushojë një anëtar të Bordit i cili nuk përmbush më kushtet që parashikohen për anëtarësim në paragrafin 2 të nenit 9. Një rekomandim i tillë duhet të bëhet me votë afirmative nga nëntë anëtarë të Bordit.
- 5. Kur gjatë mandatit të detyrës së një anëtari krijohet një vend bosh në Bord, Këshilli duhet ta plotësojë këtë vend bosh sa më shpejt që të jetë e mundur dhe në përputhje me dispozitat e zbatueshme të nenit 9, duke zgjedhur një anëtar tjetër për pjesën e mbetur të mandatit.
- 6. Anëtarët e Bordit duhet të marrin shpërblim të mjaftueshëm siç përcaktohet nga Asambleja e Përgjithshme.

Neni 11

Rregullat e procedurës së Bordit

1. Bordi duhet të zgjedhë Presidentin e tij dhe zyrtarët e tjerë, si ta gjykojë të nevojshme dhe duhet të miratojë rregullat e veta të procedurës.

- 2. Bordi duhet të mblidhet sa më shpesh që, sipas mendimit të tij, mund të jetë e nevojshme për kryerjen e duhur të funksioneve të tij, por duhet të mbajë të paktën dy sesione në një vit kalendarik.
 - 3. Numri minimal i nevojshëm në mbledhjet e Bordit duhet të jetë prej tetë anëtarësh.

Neni 12 **Administrimi i sistemit të preventivit**

- 1. Bordi duhet të caktojë datën ose datat deri në të cilën/cilat duhet të dorëzohen preventivat e parashikuara në nenin 19, si edhe mënyrën në të cilën ato do të jepen dhe duhet të parashikojë edhe formën e tyre.
- 2. Bordi, në lidhje me vendet dhe territoret për të cilat nuk zbatohet kjo Konventë, duhet t'u kërkojë qeverive të interesuara të dorëzojnë preventivin në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente.
- 3. Në qoftë se një shtet nuk arrin të dorëzojë preventivin në lidhje me ndonjërin nga territoret e tij deri në datën e caktuar, Bordi duhet, aq sa mundet, të përcaktojë preventivin. Në përcaktimin e këtij preventivi Bordi, në masën e praktikueshme, duhet ta bëjë këtë në bashkëpunim me qeverinë e interesuar.
- 4. Bordi duhet të shqyrtojë preventivin, duke përfshirë preventivin suplementar dhe përjashtuar kur është fjala për kërkesa për qëllime specifike, mund ta kërkojë këtë informacion si ta gjykojë të nevojshëm në lidhje me çdo vend apo territor në emër të të cilit është dorëzuar një preventiv, me qëllim që të plotësojë preventivin ose të shpjegojë ndonjë deklaratë të përfshirë aty.
- 5. Bordi, me qëllim që të kufizojë përdorimin dhe shpërndarjen e drogave në një masë të mjaftueshme të kërkuar për qëllime mjekësore dhe shkencore dhe për të siguruar ekzistencën e tyre për këto qëllime, duhet sa më shpejt që të jetë e mundur të konfirmojë preventivin, duke përfshirë preventivin suplementar ose me pëlqimin e qeverisë së interesuar, mund ta ndryshojë këtë preventiv. Në rast mosmarrëveshjeje midis qeverisë dhe Bordit, ky i fundit duhet të ketë të drejtën të përcaktojë, të komunikojë dhe të publikojë preventivin e vet, duke përfshirë preventivin suplementar.
- 6. Përveç raporteve të përmendura në nenin 15, Bordi duhet, në kohë të tilla si do t'i përcaktojë ai por të paktën çdo vit, ta botojë këtë informacion për preventivin, meqenëse sipas mendimit të tij, kjo do të ndihmojë në zbatimin e kësaj Konvente.

Neni 13 Administrimi i sistemit të raporteve të statistikave

- 1. Bordi duhet të përcaktojë mënyrën dhe formën në të cilën do të bëhen raportet statistikore siç parashikohet në nenin 20 dhe duhet të përcaktojë format e tyre.
- 2. Bordi duhet të shqyrtojë raportet, me qëllim që të përcaktojë nëse një Palë ose ndonjë shtet tjetër i ka zbatuar dispozitat e kësaj Konvente.
- 3. Bordi mund të kërkojë një informacion të tillë të mëtejshëm si ta gjykojë të nevojshme për të plotësuar ose shpjeguar informacionin që përmbajnë këto raporte statistikore.
- 4. Nuk duhet të jetë brenda kompetencës së tij që Bordi të bëjë pyetje ose të shprehë mendim mbi informacionin statistikor në lidhje me drogat që kërkohen për qëllime të veçanta.

Neni 14 Masat e Bordit për të siguruar zbatimin e dispozitave të Konventës

1. (a) Në qoftë se, në bazë të shqyrtimit që i bën Bordi informacionit që i paraqitet atij nga qeveritë në kuadrin e dispozitave të kësaj Konvente, ose të informacionit të komunikuar nga organet e Kombeve të Bashkuara ose nga agjenci të specializuara ose, me kusht që ato të

miratohen nga komisioni me rekomandimin e Bordit, ose nga organizata të tjera ndërqeveritare ose organizata ndërkombëtare joqeveritare që merren drejtpërsëdrejti me këtë çështje dhe që kanë status Këshillimor në Këshillin Social-Ekonomik në bazë të nenit 71 të Kartës së Kombeve të Bashkuara ose që gëzojnë status të ngjashëm në bazë të një marrëveshjeje të veçantë me Këshillin, Bordi ka arsye objektive për të besuar se synimet e kësaj Konvente po rrezikohen seriozisht për shkak se ndonjë Palë vend apo territor nuk zbaton dispozitat e kësaj Konvente, Bordi duhet të ketë të drejtë t'i propozojë qeverisë së interesuar fillimin e konsultimeve ose t'i kërkojë asaj të japë shpjegime. Në qoftë se, edhe kur nuk është fjala për mungesë të zbatimit të dispozitave të Konventës, një Palë ose në vend apo territor është bërë rrezik serioz ose nëse ka të dhëna se mund të bëhet rrezik serioz, qendër e rëndësishme e kultivimit, prodhimit ose fabrikimit të paligjshëm ose trafikut apo konsumimit të drogave, Bordi ka të drejtë t'i propozojë qeverisë së interesuar fillimin e konsultimeve. Në vartësi të së drejtës së Bordit për të tërhequr vëmendjen e Palëve, Këshillit dhe Komisionit për çështjen të cilës i referohet në nënparagrafin (d) më poshtë, Bordi duhet ta trajtojë si konfidenciale kërkesën për informacion dhe shpjegimin e dhënë nga qeveria ose propozimin për konsultime dhe konsultimet e bëra me qeverinë në bazë të këtij nënparagrafi.

- (b) Pasi të ndërmarrë veprim në bazë të nënparagrafit (a) si më sipër, Bordi, nëse mbetet i kënaqur se është e nevojshme të veprojë kështu, mund ta nxisë qeverinë e interesuar të marrë masa të tilla përmirësuese siç mund të duken që në ato kushte të jenë të nevojshme për zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente.
- (c) Bordi mund, nëse e mendon një veprim të tillë të nevojshëm me qëllimin e vlerësimit të çështjes, të cilës i referohet në nënparagrafin (a) të këtij paragrafi, t'i propozojë qeverisë së interesuar që të kryhet një studim i kësaj çështjeje në territorin e saj me mjete të tilla që qeveria i gjykon të përshtatshme. Në qoftë se qeveria e interesuar vendos ta ndërmarrë këtë studim, ajo mund t'i kërkojë Bordit të vërë në dispozicion të saj ekspertizën dhe shërbimin e një ose më shumë personave me kompetencën e duhur që të ndihmojnë zyrtarët e qeverisë në kryerjen e studimit të propozuar. Personi ose personat që Bordi synon t'i vërë në dispozicion duhet të kenë miratimin e qeverisë. Modalitetet e këtij studimi dhe kufiri kohor brenda të cilës duhet përfunduar ky studim duhet të përcaktohen në konsultim midis qeverisë dhe Bordit. Qeveria duhet t'i komunikojë Bordit rezultatet e studimit dhe duhet të përcaktojë masat përmirësuese që ajo mendon se janë të nevojshme të merren.
- (d) Në qoftë se Bordi konstaton se qeveria e interesuar nuk ka mundur të japë shpjegime të kënaqshme kur i kërkohet ta bëjë këtë në bazë të nënparagrafit (a) si më sipër, ose nuk ka mundur të marrë ndonjë masë përmirësuese për të cilën ajo ka pasur nxitje për ta marrë në bazë të nënparagrafit (b) si më sipër, ose se ekziston një situatë serioze që kërkon veprim të bashkërenduar në nivel ndërkombëtar me qëllim që ajo të ndreqet, ai mund të tërheqë vëmendjen e Palëve, Këshillit dhe Komisionit për këtë çështje. Bordi duhet të veprojë kështu nëse synimet e kësaj Konvente vihen seriozisht në rrezik dhe nuk ka qënë e mundur që çështja të zgjidhej në mënyrë të kënaqshme në rrugë tjetër. Ai duhet të veprojë kështu nëse konstaton se ekziston një situatë serioze që kërkon veprim bashkërendues në nivel ndërkombëtar, me qëllim që ajo të ndreqet dhe se tërheqja e vëmendjes së Palëve, Këshillit dhe Komisionit për këtë situatë është mënyra më e përshtatshme për të ndihmuar një veprim të tillë bashkërendues; pasi të shqyrtojë raportet e Bordit dhe të Komisionit nëse ka të tilla për këtë çështje, Këshilli mund të tërheqë vëmendjen e Asamblesë së Përgjithshme për këtë çështje.
- 2. Bordi, kur tërheq vëmendjen e Palëve, Këshillit dhe Komisionit për një çështje në përputhje me paragrafin 1 (d) si më sipër, mund nëse mbetet i kënaqur se një rrugë e tillë është e nevojshme, u rekomandon Palëve që të ndërpresin importin e drogave, eksportin e drogave, ose të dyja, nga vendi ose territori i interesuar ose për në vendin ose territorin e interesuar, qoftë për një periudhë të caktuar kohe ose derisa Bordi të mbetet i kënaqur për gjendjen në atë vend ose territor. Shteti i interesuar mund t'ia parashtrojë këtë çështje Këshillit.
 - 3. Bordi duhet të ketë të drejtë të publikojë një raport për çdo çështje që trajtohet në bazë të

dispozitave të këtij neni dhe t'ia komunikojë atë Këshillit që duhet t'ia përcjellë atë të gjitha Palëve. Në qoftë se Bordi boton në këtë raport një vendim të marrë në bazë të këtij neni ose ndonjë informacion që lidhet me të, ai duhet gjithashtu të publikojë atje pikëpamjet e qeverisë së interesuar nëse kjo e fundit e kërkon këtë.

- 4. Në qoftë se në ndonjë rast një vendim i Bordit që është botuar në bazë të këtij neni nuk është unanim, duhet të paraqiten pikëpamjet e pakicës.
- 5. Cilido shtet duhet të ftohet të përfaqësohet në një mbledhje të Bordit, në të cilën, në bazë të këtij neni, do të shqyrtohet një çështje që i intereson drejtpërsëdrejti atij.
- 6. Vendimet e Bordit në bazë të këtij neni duhet të merren me dy të tretat e shumicës së numrit të përgjithshëm të Bordit.

Neni 14 bis Ndihma teknike dhe financiare

Në rastet kur e konsideron të përshtatshme dhe ose përveç masave të parashikuara në nenin 14, paragrafi 1 dhe 2 ose si alternativë e tyre, Bordi, me miratimin e qeverisë së interesuar, mund t'u rekomandojë organeve kompetente të Kombeve të Bashkuara dhe agjencive të specializuara që qeverisë t'i jepet ndihmë teknike ose financiare, ose të dyja, në mbështetje të përpjekjeve të saj për zbatimin e detyrimeve të saj në kuadrin e kësaj Konvente, duke përfshirë ato që parashikohen ose të cilave iu referohet në nenet 2, 35, 38 dhe 38 bis.

Neni 15 **Raportet e Bordit**

- 1. Bordi duhet të përgatisë një raport vjetor për punën e vet dhe raporte të tilla shtesë, si t'i konsiderojë të nevojshme, që të përmbajnë gjithashtu një analizë të preventivave dhe informacionin statistikor në dispozicion të tij dhe, në rastet e duhura, një përshkrim të shpjegimeve, nëse ka, të dhëna nga qeveritë ose të kërkuara prej tyre, së bashku me çfarëdo vëzhgimi dhe rekomandimi që Bordi dëshiron të bëjë. Këto raporte duhet t'i paraqiten Këshillit nëpërmjet Komisionit, që mund të bëjë komente të tilla si ta shohë të përshtatshme.
- 2. Raportet duhet t'u komunikohen Palëve dhe më vonë të botohen nga Sekretari i Përgjithshëm. Palët duhet të lejojnë shpërndarjen e tyre të pakufizuar.

Neni 16 **Sekretariati**

Shërbimet e sekretariatit të Komisionit dhe të Bordit duhet të sigurohen nga Sekretari i Përgjithshëm. Në mënyrë të veçantë, sekretari i Bordit duhet të emërohet nga Sekretari i Përgjithshëm në konsultim me Bordin.

Neni 17 **Administratë e veçantë**

Palët duhet të mbajnë një administratë të veçantë me qëllimin e zbatimit të dispozitave të kësaj Konvente.

Neni 18 Informacioni që do t'i jepet Sekretarit të Përgjithshëm nga Palët

1. Palët duhet t'i japin Sekrretarit të Përgjithshëm atë informacion që komisioni mund ta kërkojë si të nevojshëm për kryerjen e funksioneve të tij, dhe në mënyrë të veçantë :

- (a) Një raport vjetor mbi funksionimin e Konventës brenda secilit nga territoret e tyre;
- (b) Tekstin e të gjitha ligjeve dhe rregulloreve që nxirren herëpashere me qëllim që të bëhet e efektshme kjo Konventë;
- (c) Hollësi të tilla, siç do t'i përcaktojë Komisioni, në lidhje me rastet e trafikut të paligjshëm, duke përfshirë hollësi të çdo rasti të trafikut të paligjshëm të zbuluar, që mund të jenë të rëndësishme, për shkak të dritës që hidhet mbi burimin, nga i cili përftohen drogat për trafik të paligjshëm, ose për shkak të sasive të përfshira ose metodës së përdorur nga trafikantët e paligjshëm; dhe
- (d) Emrat dhe adresat e autoriteteve qeveritare që kanë fuqinë për lëshimin e autorizimeve ose çertifikatave të eksportit dhe importit.
- 2. Palët duhet ta japin informacionin të cilit i referohet në paragrafin paraprijës në atë mënyrë dhe në ato data dhe të përdorin formularë të tillë siç mund të kërkohet nga komisioni.

Neni 19 **Preventivat e kërkesave për drogë**

- 1. Palët duhet t'i japin çdo vit Bordit për secilin nga territoret e tyre, në mënyrën dhe formën e paracaktuar nga Bordi, preventiva në formularët që ai shpërndan në lidhje me çështjet e mëposhtme:
 - (a) sasitë e drogave që konsumohen për qëllime mjekësore dhe shkencore;
- (b) sasitë e drogave që përdoren për fabrikimin e drogave të tjera, të preparateve të parashikuara në Listën III dhe të lëndëve që nuk përmenden në këtë Konventë;
- (c) stoqet e drogave që do të mbahen deri më 31 dhjetor të çdo viti me të cilat lidhen preventivat;
 - (d) sasitë e drogave të nevojshme për t'iu shtuar stoqeve të veçanta;
- (e) zonën (në hektarë) dhe vendndodhjen gjeografike të tokës që do të përdoret për kultivimin e hashashit;
 - (f) sasinë e përafërt të opiumit që do të prodhohet;
 - (g) numrin e lokaleve industriale që do të fabrikojnë droga sintetike;
- (h) sasitë e drogave sintetike që do të fabrikohen nga secili prej këtyre lokaleve të cilave iu referohet në nënparagrafin e mësipërm.
- 2. (a) Në vartësi të përfundimeve të cilave iu referohet në paragrafin 3 të nenit 21, shuma totale e preventivave të çdo territori dhe çdo drogë përveç opiumit dhe drogave sintetike duhet të përbëjë shumën e sasive të specifikuara në nënparagrafet (a), (b) dhe (d) të paragrafit 1 të këtij neni, duke shtuar çdo sasi që kërkohet për t'i sjellë stoqet aktuale ekzistuese më 30 dhjetor të vitit pararendës në nivelet e preventivit siç parashikohet në nënparagrafin (c) të paragrafit 1.
- (b) Në varësi të përfundimeve, të cilave iu referohet në paragrafin 3 të nenit 21, në lidhje me importet dhe në paragrafin 2 të nenit 21 bis, shuma totale e preventivave të opiumit për çdo territor duhet të përbëhet ose nga shuma e sasive të specifikuara në nënparagrafet (a), (b) dhe (d) të paragrafit 1 të këtij neni, duke shtuar çdo sasi që kërkohet për t'i sjellë stoqet aktuale ekzistuese më 31 dhjetor të vitit paraardhës në nivelet e preventivit siç parashikohet në nënparagrafin (c) të paragrafit 1, ose nga sasia e specifikuar në nënparagrafin (f) të paragrafit 1 të këtij neni, kushdo që të jetë më e lartë.
- (c) Në varësi të përfundimeve, të cilave iu referohet në paragrafin 3 të nenit 21, shuma totale e preventivave të çdo territori për çdo drogë sintetike duhet të përbëhet ose nga shuma e sasive të specifikuara në nënparagrafet (a),(b) dhe (d) të paragrafit 1 të këtij neni, duke shtuar çdo sasi që kërkohet për t'i sjellë stoqet aktuale ekzistuese më 31 dhjetor të vitit pararendës në nivelin e preventivit siç parashikohet në nënparagrafin (c) të paragrafit 1, ose nga shuma e sasive të specifikuara në nënparagrafin (h) të paragrafit 1 të këtij neni, cilado që të jetë më e lartë.
- (d) Preventivat e dhëna në bazë të nënparagrafeve të mësipërm të këtij paragrafi duhet të modifikohen ashtu siç duhet për të marrë parasysh çdo sasi të kapur dhe më pas të hedhur për

përdorim të ligjshëm, si edhe çdo sasi të marrë nga stoqet e veçanta për kërkesat e popullsisë civile.

- 3. Çdo shtet gjatë vitit mund të japë preventiva suplementare duke shpjeguar rrethanat që i bënë të nevojshme këto preventiva.
- 4. Palët duhet të informojnë Bordin mbi metodën e përdorur për përcaktimin e sasive që jepen në preventiva dhe për çdo ndryshim të metodës në fjalë.
- 5. Në varësi të përfundimeve, të cilave iu referohet në paragrafin 3 të nenit 21 dhe sasisë që merret kur është e përshtatshme për dispozitat e nenit 21 bis, preventivat nuk duhet të kalohen.

Neni 20 Raportet statistikore që duhet t'i jepen Bordit

- 1. Palët duhet t'i japin Bordit, për secilin nga territoret e tyre, në mënyrën dhe formën e paracaktuar nga Bordi, raporte statistikore për formularët që ai ka shpërndarë në lidhje me çështjet e mëposhtme:
 - (a) prodhimin ose fabrikimin e drogave;
- (b) përdorimin e drogave për fabrikimin e drogave të tjera, të preparateve në Listën III dhe të lëndëve që nuk përmenden nga kjo Konventë dhe përdorimin e kashtës së lulekuqes për fabrikimin e drogave;
 - (c) konsumimin e drogave;
 - (d) importet dhe eksportet e drogave dhe kashtës së lulekuqes;
 - (e) kapjet e drogave dhe asgjësimin e tyre;
 - (f) stoqet e drogës qysh prej 31 dhjetorit të vitit për të cilin bëjnë fjalë raportet ;
 - (g) zonën e verifikueshme të kultivimit të hashashit.
- 2. (a) Raportet statistikore, në lidhje me çështjet të cilave iu referohet në paragrafin 1, përveç nënparagrafit (d), duhet të përgatiten çdo vit dhe duhet t'i dërgohen Bordit jo më vonë se 30 qershori i vitit pasardhës për të cilin ato bëjnë fjalë.
- (b) Raporte statistikore, në lidhje me çështjet të cilave iu referohet në nënparagrafin (d) të paragrafit 1, duhet të përgatiten çdo tre muaj dhe duhet t'i dërgohen Bordit brenda muajit pas përfundimit të tre muajve për të cilat bëhet fjalë.
- 3. Nga Palët nuk kërkohet që të japin raporte statistikore, në lidhje me stoqet e veçanta, por ato duhet të japin veçmas raporte në lidhje me drogat e importuara ose të siguruara brenda vendit ose territorit për qëllime të veçanta, si edhe sasitë e drogave të tërhequra nga stoqet e veçanta për të plotësuar kërkesat e popullsisë civile.

Neni 21 **Kufizimi i fabrikimit dhe importit**

- 1. Shuma e përgjithshme e sasive të çdo droge, të fabrikuar dhe importuar nga një vend apo territor në një vit, nuk duhet ta kalojë shumën si më poshtë:
- a) sasinë e konsumuar, brenda kufirit të preventivit përkatës, për qëllime mjekësore dhe shkencore;
- b) sasinë e përdorur, brenda kufirit të preventivit përkatës, për fabrikimin e drogave të tjera, të preparateve të Listës III dhe të lëndëve që nuk përmenden nga kjo Konventë;
 - c) sasinë e eksportuar;
- d) sasinë që i shtohet stokut për ta sjellë atë stok në nivelin e specifikuar në preventivin përkatës;
 - e) sasinë e siguruar brenda kufirit të preventivit përkatës për qëllime të veçanta.
- 2. Nga shuma e sasive të specifikuara në paragrafin 1 duhet të zbritet çfarëdo sasie që është kapur dhe është dhënë në përdorim të ligjshëm, si edhe çfarëdo sasie e marrë nga stoqet e veçanta për kërkesat e popullsisë civile.

- 3. Në qoftë se Bordi konstaton se sasia e fabrikuar dhe e importuar në cilindo vit e kalon shumën e sasive të specifikuara në paragrafin 1, duke bërë çfarëdo zbritje që kërkohet në bazë të paragrafit 2 të këtij neni, çdo tepri e përcaktuar si e tillë dhe që mbetet në fund të vitit duhet, në vitin pasardhës, të zbritet nga sasia që do të fabrikohet ose importohet dhe nga shuma e përgjithshme e preventivit, siç parashikohet në paragrafin 2 të nenit 19.
- 4. a) Në qoftë se, nga raportet statistikore mbi importet ose eksportet (neni 20), del se sasia e eksportuar në një vend apo territor e kalon shumën e përgjithshme të preventivit për atë vend apo territor, siç parashikohet në paragrafin 2 të nenit 19, duke shtuar shumat që tregohet se janë eksportuar dhe pasi është bërë zbritja e çdo teprie siç parashikohet në paragrafin 3 të këtij neni, Bordi mund t'ua njoftojë këtë fakt Shteteve që, sipas mendimit të Bordit, duhet të informohen;
- b) Me marrjen e këtij njoftimi, Palët nuk duhet që gjatë vitit në fjalë, të autorizojnë eksporte të mëtejshme të drogës në lidhje me atë vend apo territor, përveç se:
- i) në rastin kur jepet preventiv suplementar për atë vend apo territor në lidhje me çdo sasi mbi importin dhe me sasinë shtojcë që kërkohet, ose
- ii) në raste të jashtëzakonshme kur eksporti, sipas mendimit të Qeverisë së vendit eksportues, është thelbësor për trajtimin e të sëmurëve.

Neni 21 bis

Kufizimi i prodhimit të opiumit

- 1. Prodhimi i opiumit nga një vend apo territor duhet të organizohet dhe të kontrollohet në mënyrë të tillë, që të sigurojë që, aq sa është e mundur, sasia e prodhuar në një vit të mos e kalojë preventivin e opiumit, që do të prodhohet siç parashikohet në paragrafin 1 (f) të nenit 19.
- 2. Në qoftë se Bordi konstaton, në bazë të informacionit që ka në dispozicion në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente së një Pale që ka paraqitur preventivin në bazë të paragrafit 1 (f) të nenit 19 nuk e ka kufizuar opiumin e prodhuar brenda kufijve të tij për qëllime të ligjshme në përputhje me preventivat përkatës dhe se një sasi e rëndësishme e opiumit të prodhuar, qoftë në mënyrë të ligjshme apo të paligjshme, brenda kufijve të kësaj Pale, është përdorur në trafikun e paligjshëm, ai mund, pasi të studiojë shpjegimet e Palës së interesuar, që do t'i paraqiten atij brenda një muaji pas njoftimit për konstatimin në fjalë, të vendosë ta zbresë të gjithë këtë sasi ose një pjesë e saj nga sasia që do të përdoret dhe nga shuma e përgjithshme e preventivave siç parashikohet në paragrafin 2 (b) të nenit 19 për vitin e ardhshëm në të cilin kjo zbritje teknikisht mund të bëhet, duke marrë parasysh stinën e vitit dhe angazhimet kontraktuale për eksportimin e opiumit. Ky vendim do të hyjë në fuqi nëntëdhjetë ditë pasi Pala e interesuar ka marrë njofitm për këtë.
- 3. Pasi ka njoftuar Palën e interesuar për vendimin që ka marrë, në bazë të paragrafit 2 si më sipër në lidhje me një zbritje, Bordi duhet të konsultohet me atë Palë, me qëllim që ta zgjidhë situatën në mënyrë të kënaqshme.
- 4. Në qoftë se situata nuk zgjidhet në mënyrë të kënaqshme, Bordi mund të përdorë dispozitat e nenit 14, atje ku e sheh të përshtatshme.
- 5. Në marrjen e vendimit të vet, në lidhje me një zbritje në bazë të paragrafit 2 si më sipër, Bordi do të marrë parasysh jo vetëm të gjitha rrethanat përkatëse, duke përfshirë ato që çuan në ngritjen e problemit të trafikut të paligjshëm të cilit i referohet në paragrafin 2 si më sipër, por edhe çdo masë të re përkatëse kontrolli që mund të jetë marrë nga Pala.

Neni 22

Dispozitë e veçantë e zbatueshme për kultivimin

1. Kurdoherë që kushtet mbizëtoruese në vendin apo territorin e një Pale e bëjnë ndalimin e kultivimit të hashashit, shkurrës së kokainës apo bimës kanabis masën më të përshtatshme, sipas mendimit të saj, për mbrojtjen e shëndetit dhe mirëqënies publike dhe për parandalimin e

ndërrimit të drejtimit të drogave dhe kalimit të tyre në trafik të paligjshëm, Pala e interesuar duhet ta ndalojë kultivimin.

2. Një Palë që ndalon kultivimin e hashashit apo bimës kanabis duhet të marrë masat e përshtatshme për të kapur të gjitha bimët që kultivohen në mënyrë të paligjshme dhe t'i asgjësojë ato, përveç se kur kemi të bëjmë me sasi të vogla që kërkohen nga Pala për qëllime shkencore apo kërkimore.

Neni 23 **Agjencitë kombëtare të opiumit**

- 1. Një Palë që lejon kultivimin e hashashit për prodhimin e opiumit duhet të krijojë, nëse nuk e ka bërë akoma këtë gjë, dhe të mbajë një ose më shumë agjenci qeveritare (që më poshtë në këtë nen do të quhet Agjencia) me qëllim që të kryejë funksionet e kërkuara në bazë të këtij neni.
- 2. Çdo Palë e tillë duhet të zbatojë dispozitat e mëposhtme në lidhje me kultivimin e hashashit për prodhimin e opiumit dhe në lidhje me opiumin:
- a) Agjencia do të përcaktojë zonat dhe parcelat e tokës në të cilat duhet të lejohet kultivimi i hashashit për qëllimin e prodhimit të opiumit.
- b) Vetëm kultivatorët e licencuar nga Agjencia duhet të autorizohen të merren me këtë kultivim.
 - c) Çdo licencë duhet të specifikojë sasinë e tokës në të cilën lejohet kultivimi.
- d) Duhet të kërkohet që të gjithë kultivatorët e hashashit ta dorëzojnë të gjithë prodhimin e opiumit në Agjenci. Agjencia duhet ta blejë dhe ta marrë në zotërim fizik këtë prodhim sa më shpejt që të jetë e mundur, por jo më vonë se katër muaj pas përfundimit të të korrave.
- e) Agjencia duhet, në lidhje me opiumin, të ketë të drejtë ekskluzive për importimin, eksportimin, shitjen me shumicë dhe mbajtjen e stoqeve përveç atyre që mbahen nga fabrikuesit e alkaloideve të opiumit, të opiumit medicinal apo të preparateve të opiumit.
- 3. Funksionet qeveritare të cilave iu referohet në paragrafin 2 duhet të kryhen nga një agjenci e vetme qeveritare nëse kushtetuta e Palës së interesuar e lejon këtë.

Neni 24 Kufizimi i prodhimit të opiumit për tregti ndërkombëtare

- 1. (a) Në qoftë se një Palë synon të nisë prodhimin e opiumit ose të rrisë prodhimin ekzistues, ajo duhet të mbajë parasysh nevojën që mbizotëron në botë për opiumin në përputhje me preventivat për këtë të botuara nga Bordi me qëllim që prodhimi i opiumit nga kjo Palë të mos rezultojë në mbiprodhimin e opiumit në botë.
- (b) Një Palë nuk duhet të lejojë prodhimin e opiumit ose rritjen e prodhimit ekzistues të tij nëse, sipas mendimit të saj ky prodhim ose rritje e prodhimit në territorin e saj mund të çonte në trafik të paligjshëm të opiumit.
- 2. (a) Në bazë të paragrafit 1, ku një Palë, e cila duke filluar nga 1 janari 1961 nuk ka prodhuar opium për eksport, dëshiron të eksportojë opiumin që prodhon, në sasira që nuk i kalojnë të pesë tonet në vit, ajo duhet të njoftojë Bordin, duke e shoqëruar njoftimin me këtë informacion në lidhje me:
- i) kontrollet në fuqi siç e kërkon kjo Konventë në lidhje me opiumin që do të prodhohet dhe eksportohet;
- ii) emrin e vendit apo të vendeve ku ajo mendon ta eksportojë këtë opium; Bordi mund ose do ta miratojë këtë njoftim ose mund t'i rekomandojë Palës që të mos angazhohet në prodhimin e opiumit për eksport.
- (b) Kur një Palë përveç Palës, së cilës i referohet në paragrafin 3, dëshiron të prodhojë opium për eksport në sasira, që i kalojnë të pesë tonet në vit, ajo duhet të njoftojë Këshillin, duke dhënë bashkë me këtë njoftim informaiconin përkatës në lidhje me:

- i) preventivin e sasive që do të prodhohen për eksport;
- ii) kontrollet që ekzistojnë ose propozohen në lidhje me opiumin që do të prodhohet;
- iii) emrin e vendit apo vendeve ku ajo mendon ta eksportojë këtë opium; dhe Këshilli ose do ta miratojë njoftimin ose mund t'i rekomandojë Palës që të mos angazhohet në prodhimin e opiumit për eksport.
- 3. Pavarësisht nga dispozitat e nënparagrafeve (a) dhe (b) të paragrafit 2, një Palë që gjatë dhjetë viteve para 1 janarit 1961 ka eksportuar opium që ky vend prodhonte, mund të vazhdojë ta eksportojë opiumin që ajo prodhon.
- 4.a) Një Palë nuk duhet të importojë opium nga ndonjë vend apo territor, përveç opiumit të prodhuar në territorin e:
 - i) një Pale të cilës i referohet në paragrafin 3;
 - ii) një Pale që ka njoftuar Bordin siç parashikohet në nënparagrafin (a) të paragrafit 2;
- iii) një Pale që ka marrë miratimin e Këshillit siç parashikohet në nënparagrafin (b) të paragrafit 2.
- b) Pavarësisht nga nënparagrafi (a) i këtij paragrafi, një Palë mund të importojë opiumin e prodhuar nga një vend ,që ka prodhuar dhe eksportuar opium gjatë dhjetë viteve përpara 1 Janarit 1961 në qoftë se ky vend ka krijuar dhe mban një organ ose agjenci kombëtare të kontrollit për qëllimet e parashtruara në nenin 23 dhe ka në fuqi mjete efektive për të siguruar që opiumi që ai prodhon të mos devijojë në trafik të paligjshëm.
 - 5. Dispozitat e këtij nenin nuk e ndalojnë një Palë:
 - a) që të prodhojë opium të mjaftueshëm për kërkesat e veta;
- b) që t'ia eksportojë opiumin e kapur nga trafiku i paligjshëm një Pale tjetër në përputhje me kërkesat e kësaj Konvente.

Neni 25 **Kontrolli i kashtës së lulëkuqes**

- 1. Një Palë që lejon kultivimin e hashashit për qëllime të tjera, që nuk janë prodhimi i opiumit duhet të marrë të gjitha masat e nevojshme për të siguruar:
 - a) që opiumi të mos prodhohet nga një hashash i tillë;
 - b) që në fabrikimin e drogave nga kashta e lulëkuqes të ketë kontroll të mjaftueshëm.
- 2. Palët duhet të zbatojnë për kashtën e lulëkuqes sistemin e çertifikatave të importit dhe autorizimet e eksportit siç parashikohet në nenin 31, paragrafet 4 deri 15.
- 3. Palët duhet të japin informacion statistikor për importin dhe eksportin e kashtës së lulëkuqes siç kërkohet për drogat në bazë të nenit 20, paragrafi 1 (d) dhe 2 (b).

Neni 26 Shkurrja e kokainës dhe gjethet e kokainës

- 1. Në qoftë se një Palë lejon kultivimin e shkurres së kokainës, ajo duhet të zbatojë për këtë dhe gjethet e kokainës sistemin e kontrolleve siç parashikohet në nenin 23, në lidhje me kontrollin e hashashit; por përsa i përket paragrafit 2 (d) të atij neni, kërkesat e vëna nga Agjencia të cilave iu referohet aty duhet të jenë vetëm për të marrë në zotërim fizik prodhimin sa më shpejt që të jetë e mundur pas përfundimit të të korrave.
- 2. Palët duhet, sa më shumë që të jetë e mundur, të bëjnë të detyrueshme zhdukjen e të gjitha shkurreve të kokainës që rriten të egra.

Neni 27 Dispozita shtojcë në lidhje me gjethet e kokainës

- 1. Palët mund të lejojnë përdorimin e gjetheve të kokainës për përgatitjen e një agjenti aromatik, që nuk duhet të përmbajë alkaloide, dhe, në masën e nevojshme për një përdorim të tillë, mund të lejojnë prodhimin, importin, eksportin, tregtimin dhe zotërimin e këtyre gjetheve.
- 2. Palët duhet të japin veçmas preventiva (neni 19) dhe informacionin statistikor (neni 20) në lidhje me gjethet e kokainës për përgatitjen e agjentit aromatik, përveç se në atë masë kur po të njëjtat gjethe kokaine përdoren për përfitimin e alkaloideve dhe agjentit aromatik, dhe që është shpjeguar kështu në preventivat dhe informacionin statistikor.

Neni 28 **Kontrolli i kanabis**

- 1. Në qoftë se një Palë lejon kultivimin e bimës kanabis për prodhimin e kanabis ose rrëshirës kanabis, ajo duhet të zbatojë për sistemin e kontrolleve siç parashikohet në nenin 23 në lidhje me kontrollin e hashashit.
- 2. Kjo Konventë nuk duhet të zbatohet për kultivimin e bimës kanabis vetëm për qëllime industriale (fibër dhe farë) apo qëllime kopshtarie.
- 3. Palët duhet të marrin masa të tilla, siç mund t'i shohin të nevojshme për të parandaluar keqpërdorimin dhe trafikun e paligjshëm të gjetheve të bimës kanabis.

Neni 29 **Fabrikimi**

- 1. Palët duhet të kërkojnë që fabrikimi i drogave të bëhet me licencë përveç se kur një fabrikim i tillë bëhet nga një ndërmarrje ose ndërmarrje shtetërore.
 - 2. Palët duhet:
- a) të kontrollojnë të gjithë personat dhe ndërmarrjet që vazhdojnë ose merren me fabrikimin e drogave;
 - b) të kontrollojnë në bazë të licencës lokalet dhe selitë ku bëhet ky fabrikim;
- c) të kërkojnë që fabrikantët e licencuar të drogave të marrin leje periodike, ku të specifikohen llojet dhe sasitë e drogave që ata kanë të drejtë të fabrikojnë. Sidoqoftë nuk është nevoja të kërkohet leje periodike për preparatet.
- 3. Palët duhet të parandalojnë grumbullimin, në zotërim të fabrikantëve të drogave, të sasive të drogave dhe të kashtës së lulëkuqes mbi sasitë e kërkuara për kryerjen normale të biznesit, duke mbajtur parasysh kushtet mbizotëruese të tregut.

Neni 30 **Tregtia dhe shpërndarja**

- 1. a) Palët duhet të kërkojnë që tregtia dhe shpërndarja e drogave të jetë e licencuar përveç se kur kjo tregti ose shpërndarje bëhet nga një ndërmarrje ose ndërmarrje Shtetërore.
 - b) Palët duhet:
- i) të kontrollojnë të gjithë personat dhe ndërmarrjet që vazhdojnë ose merren me tregti ose shpërndarje të drogave;
- ii) Të kontrollojnë në bazë të licencës lokalet dhe selitë ku bëhet kjo tregti ose shpërndarje. Kërkesa për liçensë nuk është nevoja të zbatohet për preparatet.
- c) Dispozitat e nënparagrafit (a) dhe (b) në lidhje me licencimin nuk është nevoja të zbatohen për persona që janë autorizuar posaçërisht për kryerjen dhe gjatë kryerjes së funksioneve terapeutike ose shkencore.

- 2. Palët duhet gjithashtu:
- a) të parandalojnë grumbullimin në zotërim të tregtarëve, shpërndarësve, ndërmarrjeve shtetërore ose personave posaçërisht të autorizuar, të cilëve iu referohet më sipër, të sasive të drogave dhe kashtës së lulëkuqes mbi sasitë e kërkuara për kryerjen normale të biznesit, duke mbajtur parasysh kushtet mbizotëruese të tregut; dhe
- b) (i) Të kërkojnë receta mjekësore për furnizimin ose shpërndarjen e drogave për individë. Kjo kërkesë nuk është nevoja të zbatohet për ato droga që individët mund t'i marrin, t'i përdorin, t'i shpërndajnë ose t'i administrojnë në mënyrë të ligjshme, në lidhje me funksionet terapeutike për të cilat ata janë posaçërisht të autorizuar;
- (ii) Në qoftë se Palët i gjykojnë këto masa të nevojshme apo të dëshirueshme, të kërkojnë që recetat për drogat e Listës I të shkruhen në formularë zyrtarë që autoritetet kompetente qeveritare ose shoqatat e autorizuara profesionale do t'i nxjerrin në formë blloqesh me kupona.
- 3. Është e parapëlqyeshme që Palët të kërkojnë, që ofertat me shkrim ose të shtypura për droga, njoftimet e çdo lloji apo literatura përshkruese që lidhen me drogat dhe përdoren për qëllime komerciale, mbështjelljet brenda pakove që përmbajnë droga dhe etikat me të cilat ofrohen droga për shitje, të shënojnë emrin ndërkombëtar jo të pronarit të komunikuar nga Organizata Botërore e Shëndetit.
- 4. Në qoftë se një Palë e konsideron një masë të tillë të nevojshme ose të parapëlqyeshme, ajo duhet të kërkojë që pakoja e brendshme, që përmban drogë ose mbështjellsja e saj të mbajë një shirit të kuq dysh të dukshëm qartë. Mbështjellsja e jashtme e pakos në të cilën mbahet kjo drogë, nuk duhet të ketë shirit të kuq dyfish.
- 5. Një Palë duhet të kërkojë që etiketa me të cilën ofrohet një drogë për shitje, të tregojë përmbajtjen e saktë të drogës me peshë ose përqindje. Kjo kërkesë për informacionin e etiktës nuk është nevoja të zbatohet për një drogë që shpërndahet në bazë të një recetë individuale ose mjekësore.
- 6. Dispozitat e paragrafit 2 dhe 5 nuk është nevoja të zbatohen për tregti me pakicë ose shpërndarje me pakicë të drogave të Listës II.

Dispozita të veçanta në lidhje me tregtinë ndërkombëtare

- Palët nuk duhet të lejojnë me vetëdije eksportin e drogave në ndonjë vend apo territor përveç se:
 - a) në përputhje me ligjet e rregulloret e atij vendi apo territori;
- b) Brenda kufijve të shumës së përgjithshme të preventivave për atë vend apo territor, siç parashikohet në paragrafin 2 të nenit 19, duke shtuar sasitë që synohen të eksportohen sërish.
- 2. Palët duhet të ushtrojnë në portet dhe zonat e lira të njëjtën mbikqyrje dhe kontroll si edhe në pjesë të tjera të territoreve të tyre, me kusht, sidoqoftë që ato të mund të zbatojnë masa më drastike.
 - 3. Palët duhet:
- a) të kontrollojnë në bazë të liçensës importin dhe eksportin e drogave përveç se kur ky import ose eksport kryhet nga një ndërmarrje ose ndërmarrje shtetërore;
- b) të kontrollojnë të gjithë personat dhe ndërmarrjet që vazhdojnë ose merren me këtë import ose eksport.
- 4. a) Cilado Palë që lejon importin ose eksportin e drogave duhet të kërkojë një autorizim të veçantë për importin ose eksportin që duhet siguruar për çdo import ose eksport të tillë pavarësisht nëse ato përbëhen nga një ose më shumë droga.
- b) Një autorizim i tillë duhet të thotë emrin e drogës, emrin ndërkombëtar jo të pronarit nëse ka, sasinë që do të importohet ose eksportohet dhe emrin dhe adresën e importuesit dhe eksportuesit dhe duhet të specifikojë periudhën brenda të cilës duhet të kryhet importimi ose eksportimi.

- c) Autorizimi i eksportit duhet gjithashtu të thotë numrin dhe datën e çertifikatës së importit (paragrafi 5) dhe autoritetin që e ka lëshuar atë.
 - d) Autorizimi i importit mund të lejojë importimin në më shumë se një ngarkesë.
- 5. Përpara lëshimit të autorizimit të eksportit, Palët duhet të kërkojnë një çertifikatë importi të lëshuar nga autoritetet kompetente të vendit apo të territorit importues dhe të vërtetojë se importimi i drogës ose drogave, të cilave iu referohet atje është miratuar dhe një çertifikatë e tillë duhet të lëshohet nga personi apo institucioni, që e kërkon autorizimin e eksportit. Palët duhet ta ndjekin sa më besnikërisht sa ç'mund të jetë e praktikueshme formularin e çertifikatës së importit të miratuar nga Komisioni.
- 6. Një kopje e autorizimit të eksportit duhet të shoqërojë çdo ngarkesë dhe Qeveria që lëshon autorizimin e eksportit duhet t'i dërgojë një kopje Qeverisë së vendit apo territorit importues.
- 7. a) Qeveria e vendit apo territorit importues, kur importimi është kryer ose kur afati i caktuar për importimin ka kaluar, duhet t'ia kthejë autorizimin e eksportit, bashkë me vërtetimin për këtë qëllim, Qeverisë së vendit apo territorit eksportues.
 - b) Vërtetimi duhet të specifikojë sasinë aktualisht të importuar.
- c) Në qoftë se aktualisht është eksportuar një sasi më e vogël se sa ajo që specifikohet në autorizimin e eksportit, në autorizimin e eksportit dhe në çdo kopje zyrtare të tij autoritetet kompetente duhet të shënojnë sasinë aktualisht të eksportuar.
- 8. Eksportet e ngarkesave në kutinë postare ose në bankë në llogarinë e një Pale që nuk është Pala e shënuar në autorizimin e eksportit, duhet të jenë të ndaluara.
- 9. Eksportet e ngarkesave në një magazinë doganore janë të ndaluara në qoftë se Qeveria e vendit importues nuk e vërteton në çertifikatën e importit të lëshuar nga personi ose institucioni që kërkon autorizimin e eksportit se ajo e ka miratuar importimin me qëllim që të vendoset në një magazinë doganore. Në një rast të tillë autorizimi i eksportit duhet të specifikojë se ngarkesa është eksportuar për një qëllim të tillë. Çdo tërheqje nga magazina doganore duhet të kërkojë një leje nga autoritetet që kanë juridiksionin mbi këtë magazinë dhe, në rast se është fjala për një destinacion të huaj, duhet të trajtohet sikur të ishte një eksport i ri brenda kuptimit të kësaj Konvente.
- 10. Ngarkesat e drogave që hyjnë ose dalin nga territori i një Pale të pashoqëruara me autorizim eksporti duhet të pengohen nga autoritetet kompetente.
- 11. Një Palë nuk duhet të lejojë që ndonjë drogë që i dërgohet një vendi tjetër të kalojë nëpër territorin e saj, pavarsisht nëse ngarkesa është lëvizur apo jo nga mjeti i transportit me të cilin ajo transportohet, në qoftë se autoritetet kompetente të kësaj Pale nuk lëshojnë një kopje të autorizimit të eksportit për këtë ngarkesë.
- 12. Autoritetet kompetente të një vendi apo territori nëpër të cilin një ngarkesë drogash është lejuar të kalojë duhet të marrë të gjitha masat e duhura për të parandaluar ndërrimin e drejtimit të ngarkesës drejt destinacionit që nuk është ai që shënohet në kopjen shoqëruese të autorizimit të eksportit në qoftë se Qeveria e atij vendi apo territori nëpër të cilin ngarkesa kalon nuk e autorizon këtë ndërrim të drejtimit. Qeveria e vendit apo territorit të tranzitit duhet të trajtojë çdo ndërrim të kërkuar të drejtimit sikur kjo shmangie të ishte një eksport nga vendi apo territori i tranzitit për në vendin apo territorin e destinacionit të ri. Në qoftë se ndërrimi i drejtimit autorizohet, dispozitat e paragrafit 7 (a) dhe (b) duhet të zbatohen gjithashtu midis vendit apo territorit të tranzitit dhe vendit apo territorit që ka eksportuar fillimisht ngarkesën.
- 13. Asnjë ngarkesë droge ndërsa është në tranzit apo ndërsa është magazinuar në magazinën doganore nuk mund t'i nënshtrohet ndonjë procesi që do të ndërronte natyrën e drogave në fjalë. Paketimi mund të mos ndryshohet pa lejen e autoriteteve kompetente.
- 14. Dispozitat e paragrafeve 11 deri 13 në lidhje me kalimin e drogave nëpër territorin e një Pale nuk zbatohen kur ngarkesa në fjalë transportohet me avion që nuk ulet në vendin apo territorin e tranzitit. Në qoftë se avioni ulet në ndonjë vend apo territor të tillë, ato dispozita duhet të zbatohen për sa e kërkojnë rrethanat.

- 15. Dispozitat e këtij neni nuk marrin parasysh dispozitat e ndonjë marrëveshjeje ndërkombëtare që kufizojnë kontrollin që mund të ushtrohet nga ndonjëra prej Palëve mbi drogat në tranzit.
- 16. Asgjë tjetër në këtë nen përveç paragrafeve 1 (a) dhe 2 nuk është nevoja të zbatohet në rastin e preparateve të Listës III.

Dispozita të veçanta në lidhje me transportin e drogave në kutitë e ndihmës së shpejtë të anijeve ose avioneve të angazhuar në trafikun ndërkombëtar

- 1. Transporti ndërkombëtar me anije ose avion i sasive të tilla të kufizuara të drogave siç mund të nevojiten gjatë udhëtimit ose lundrimit të tyre për qëllime të ndihmës së parë ose raste urgjente nuk duhet të konsiderohet që të jetë import, eksport ose kalim nëpër një vend brenda kuptimit të kësaj Konvente.
- 2. Masa të përshtatshme sigurimi duhet të merren nga vendi i regjistrimit për të parandaluar përdorimin e papërshtatshëm të drogave, të cilave iu referohet në paragrafin 1 ose shmangien e tyre për qëllime të paligjshme Komisioni, në konsultim me organizatat e duhura ndërkombëtare, duhet t'i rekomandojë këto masa sigurimi.
- 3. Drogat e transportuara me anije ose avion në përputhje me paragrafin 1 duhet t'i nënshtrohen ligjeve, rregullave, lejeve dhe liçensave të vendit të regjistrimit, pa marrë parasysh të drejtat e autoriteteve kompetente lokale për të kryer kontrolle, inspektime dhe për të marrë masa të tjera kontrolli në bordin e anijeve ose të avionit. Administrimi i këtyre drogave në rast urgjence nuk duhet të konsiderohet shkelje e kërkesave të nenit 30, paragrafi 2 (b).

Neni 33 **Zotërimi i drogave**

Palët nuk duhet të lejojnë zotërimin e drogave, përveç se në bazë të autoritetit ligjor.

Neni 34 Masat e mbikqyrjes dhe të inspektimit

Palët duhet të kërkojnë:

- a) që të gjithë personat të marrin licencë siç parashikohet në përputhje me këtë Konventë ose ata që kanë pozita drejtuese ose mbikëqyrëse në një ndërmarrje shtetërore, të përcaktuar në përputhje me këtë Konventë duhet të kenë kualifikimet e mjaftueshme për zbatimin e efektshëm dhe besnik të dispozitave të këtyre ligjeve dhe rregulloreve siç janë dekretuar në zbatim të tyre;
- b) që autoritetet qeveritare, fabrikuesit, tregtarët, shkencëtarët, institucionet shkencore dhe spitalet të mbajnë dokumentacionin që të tregojë sasitë e çdo droge të fabrikuar dhe çdo marrje dhe shpërndarje individuale të drogave. Ky dokumentacion duhet të ruhet, respektivisht për një peirudhë kohore jo më të vogël se dy vjet. Atje ku përdoren blloqe me kupona (neni 30, paragrafi 2 (b) të recetave zyrtare, këto blloqe bashkë me kuponat duhet gjithashtu të ruhen për një periudhë kohore jo më të vogël se dy vjet.

Neni 35 **Veprimi kundër trafikut të paligjshëm**

Duke pasur konsideratën e duhur për sistemet e tyre kushtetuese, ligjore dhe administrative, Palët duhet:

a) Të bëjnë parapërgatitje në nivel kombëtar për bashkërendimin e veprimit parandalues dhe shtypës kundër trafikut të paligjshëm; për këtë qëllim ato mund sipas nevojës të caktojnë një agjenci të përshtatshme përgjegjëse për këtë bashkëveprim;

- b) Të ndihmojnë njëra-tjetrën në fushatën kundër trafikut të paligjshëm të drogave narkotike;
- c) Të bashkëpunojnë ngushtësisht me njëra-tjetrën dhe me organizatat kompetente ndërkombëtare ku ato janë anëtare me qëllim që të zhvillojnë një fushatë të koordinuar kundër trafikut të paligjshëm;
- d) Të sigurojnë që bashkëveprimi ndërkombëtar midis agjencive përkatëse të kryhet në mënyrë të menjëhershme;
- e) Të sigurojnë që atje ku dokumentet ligjore transmetohen në nivel ndërkombëtar me qëllimin e ndjekjes penale, transmetimi të bëhet në mënyrë të menjëhershme për tek organizat e caktuara nga Palët, kjo kërkesë nuk duhet të marrë parasysh të drejtën e një Pale për të kërkuar që dokumentet ligjore t'i dërgohen asaj përmes kanaleve diplomatike;
- f) T'u dërgojnë, nëse e gjykojnë të përshtatshme, Bordit dhe Komisionit përmes Sekretarit të Përgjithshëm, përveç informacionit që kërkohen nga neni 18, informacion që lidhet me veprimtarinë e paligjshme me drogat brenda kufijve të tye, duke përfshirë informacionin mbi kultivimin, prodhimin, fabrikimin dhe përdorimin e paligjshëm të drogave dhe trafikun e paligjshëm me drogat; dhe
- g) Të japin informacionin, të cilit i referohet në paragrafin pararendës në mënyrë sa më të gjerë që të jetë e mundur në atë mënyrë dhe deri në ato data që Bordi mund ta kërkojë; nëse kërkohet nga një Palë, Bordi mund t'i ofrojë asaj këshilla për dhënien e informacionit dhe për përpjekjet për zvogëlimin e veprimtarisë së paligjshme me drogat brenda kufijve të asaj Pale.

Neni 36 **Dispozita penale**

- 1. a) Në varësi të kufizimeve të veta kushtetuese, çdo Palë duhet të marrë masa të tilla që të sigurojë që kultivimi, prodhimi, fabrikimi, nxjerrja, përgatitja, zotërimi, ofrimi, ofrimi për shitje, shpërndarja, blerja, shitja, përhapja me çfarëdo kushtesh, komisioni dërgimit, dërgimi në tranzit, transporti, importimi dhe eksportimi i drogave në kundërshtim me dispozitat e kësaj Konvente dhe çdo veprim tjetër që për mendimin e kësaj Pale mund të jetë në kundërshtim me dispozitat e kësaj Konvente, duhet të përbëjnë veprimtari të kundërligjshme të ndëshkueshme kur kryhen me qëllim dhe se veprimtaritë serioze të kundërligjshme duhen ndëshkuar siç duhet sidomos me burgim ose ndëshkime të tjera të heqjes së lirisë.
- b) Pavarësisht nga nënparagrafi i mësipërm, kur përdoruesit e drogave i kanë kryer këto veprimtari të kundërligjshme, Palët mund të sigurojnë, ose si alternativë për dënimin ose ndëshkimin ose përveç dënimit ose ndëshkimit, se këta përdorues duhet t'u nënshtrohen masave të trajtimit, edukimit, kujdesit pas kryerjes së dënimit, rehabilitimit dhe integrimit sërisht në shoqëri në përputhje me paragrafin 1 të nenit 38.
- 2. Në varësi të kufizimeve kushtetuese të një Pale, sistemit të saj ligjor dhe legjislacionit vendas,
- a) (i) Çdonjëra nga veprimtaritë e kundërligjshme të renditura në paragrafin 1, nëse kryhen në vende të ndryshme, duhet të konsiderohen si veprimtari të kundërligjshme të veçanta.
- (ii) Pjesëmarrja e qëllimshme në veprimtari të tilla të kundërligjshme, fshetësia dhe përpjekjet për kryerjen e tyre dhe veprimet përgatitore dhe operacionet financiare në lidhje me veprimtaritë e paligjshme dhe operacionet financiare në lidhje me veprimtaritë e paligjshme, të cilave iu referohet në këtë nen, duhet të jenë veprimtari të kundërligjshme të ndëshkueshme siç parashikohet në paragrafin 1.
- (iii) Dënimi i huaj për të tilla veprimtari të paligjshme duhet të merret parasysh me qëllimin e përcaktimit të recidivizmit.
- (iv) Veprimtaritë serioze të kundërligjshme, të cilave iu referohet më lart e kryera nga vendasit ose të huajt duhet të ndiqen penalisht nga Pala në territorin e së cilës është kryer veprimtaria e kundërligjshme, ose nga Pala në territorin e të cilës është gjendur autori i veprimtarisë së kundërligjshme në qoftë se ekstradimi nuk është i pranueshëm në përputhje me ligjin e Palës, të

cilës i është bërë kërkesa, dhe në qoftë se ky autor i veprimtarisë së kundërligjshme nuk është ndjekur penalisht dhe vendimi i gjyqit nuk është dhënë akoma.

- b) (i) Çdonjëra nga veprimtaritë e kundërligjshme të renditura në paragrafin 1 dhe 2 (a) (ii) të këtij neni duhet të gjykohet, që të përfshihet si veprimtari e kundërligjshme e ekstradueshme në çfarëdo traktati ekstradimi që ekziston midis Palëve. Palët zotohen t'i përfshijnë të tilla veprimtari të kundërligjshme si veprimtari të kundërligjshme të ekstradueshme në çdo traktat ekstradimi që do të lidhet midis tyre.
- (ii) Në qoftë se një Palë, që e kushtëzon ekstradimin me ekzistencën e një traktati, merr një kërkesë për ekstradim nga një Palë tjetër me të cilën ajo nuk ka traktat ekstradimi, ajo mund, sipas zgjedhjes së saj ta konsiderojë këtë Konventë si bazën ligjore për ekstradim në lidhje me veprimtaritë e kundërligjshme të renditura në paragrafin 1 dhe 2 (a) (ii) të këtij neni. Ekstradimi duhet t'u nënshtrohet kushteve të tjera të parashikuara nga ligji i Palës të cilës i drejtohet kërkesa.
- (iii) Palët që e kushtëzojnë ekstradimin me ekzistencën e një traktati duhet t'i njohin veprimtaritë e kundërligjshme të renditura në paragrafin 1 dhe 2 (a) (ii) të këtij neni si veprimtari të kundërligjshme të ekstradueshme midis tyre, në varësi të kushteve të parashikuara nga ligji i Palës të cilës i bëhet kërkesa.
- (iv) Ekstradimi duhet të pranohet në përputhje me ligjin e Palës të cilës i bëhet kërkesa dhe, pavarësisht nga nënparagrafet (b) (i), (ii) dhe (iii) të këtij paragrafi, Pala duhet të ketë të drejtë të refuzojë të pranojë ekstradimin në rastet kur autoritetet kompetente nuk e konsiderojnë veprimtarinë e kundërligjshme mjaftueshmërisht serioze.
- 3. Dispozitat e këtij neni duhet t'u nënshtrohen dispozitave të ligjit penal të Palës së interesuar për çështje të juridiksionit.
- 4. Asgjë që përmban ky nen nuk duhet të dëmtojë parimin se veprimtaritë e kundërligjshme, të cilave ai iu referohet duhet të përcaktohen, ndiqen penalisht dhe ndëshkohen në përputhje me legjislacionin vendas të një Pale.

Neni 37 **Kapja e konfiskimi**

Çdo drogë, lëndë dhe pajisje e përdorur ose që synon të përdoret për kryerjen e një veprimtarie të kundërligjshme, të cilës i referohet në nenin 36, duhet t'i nënshtrohet kapjes dhe konfiskimit.

Neni 38 **Masa kundër përdorimit të drogave**

- 1. Palët duhet t'i kushtojnë vëmendje të veçantë dhe të marrin të gjitha masat e praktikueshme për parandalimin e përdorimit të drogave dhe për identifikimin e tyre të hershëm, për trajtimin, edukimin, kujdesin pas kryerjes së dënimit, rehabilitimit dhe integrimit sërisht në shoqëri të personave të përfshirë dhe duhet të bashkërendojnë përpjekjet e tyre për këto qëllime.
- 2. Palët duhet sa më shumë që të jetë e mundur, të nxisin trajnimin e personalit në trajtimin, kujdesin pas kryerjes së dënimit, rehabilitimit dhe integrimit sërisht në shoqëri të përdoruesve të drogave.
- 3. Palët duhet të marrin të gjitha masat e praktikueshme për të ndihmuar personat, puna e të cilëve kështu e kërkon që të arrijnë të kuptojnë problemet e përdorimit të drogave dhe parandalimin e tij dhe gjithashtu duhet ta nxisin këtë kuptim të problemeve midis publikut të gjërë në qoftë se ka rrezik që përdorimi i drogave të përhapet.

Neni 38 bis Marrëveshjet mbi qendrat rajonale

Në qoftë se një Palë e konsideron të parapëlqyeshme si pjesë të veprimit të saj kundër trafikut të paligjshëm të drogave, duke pasur konsideratën e duhur për sistemet e veta kushtetuese, ligjore dhe administrative, dhe, nëse ajo kështu dëshiron, duke pasur këshillën teknike të Bordit ose të agjencive të specializuara, ajo duhet të nxisë lidhjet, në konsultim me Palë të tjera të interesuara të rajonit, të marrëveshjeve që konsiderojnë mundësinë e ngritjes së qendrave rajonale për kërkime shkencore dhe edukim për të luftuar problemet që rrjedhin nga përdorimi i paligjshëm dhe trafiku i drogave.

Neni 39

Zbatimi i masave më të rrepta të kontrollit në vend se sa ato që kërkon kjo Konventë

Pavarësisht nga çdo gjë që përmban kjo Konventë, një Palë nuk duhet të, ose nuk duhet të gjykohet të pengohet që të marrë masa kontrolli më të rrepta ose më të ashpra se ato që parashikohen nga kjo Konventë dhe në mënyrë të veçantë që të kërkojë që preparatet e Listës III ose drogat e Listës II, t'u nënshtrohen të gjitha ose atyre masave të kontrollit të zbatueshme për drogat e Listës I si të jetë, për mendimin e saj, e nevojshme ose e parapëlqyeshme për mbrojtjen e shëndetit ose mirëqënies publike.

Neni 40^1

Gjuhët e Konventës dhe procedura për nënshkrimin, ratifikimin dhe pranimin

- 1. Kjo Konventë, tekstet në gjuhën kineze, angleze, frënge, ruse dhe spanjolle të së cilës janë të njëjta me origjinalin, duhet të jenë të hapura për t'u nënshkruar deri më 1 Gusht 1961 në emër të çdo Anëtari të Kombeve të Bashkuara, të çdo Shteti joanëtar që është Palë në Statutin e Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë ose anëtar i një agjencie të specializuar të Kombeve të Bashkuara dhe gjithashtu të çdo Shteti tjetër që Këshilli mund ta ftojë të bëhet Palë.
- 2. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit. Dokumentet e ratifikimit duhet të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm.
- 3. Kjo Konventë duhet të jetë e hapur deri më 1 Gusht 1961 për pranim nga Shtetet, të cilave iu referohet në paragrafin 1. Dokumentet e pranimit duhet të depozitohen pranë Sekratrit të Përgjithshëm.

Neni 41² **Hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë duhet të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës në të cilën dokumenti i dyzetë i ratifikimit ose pranimit depozitohet në përputhje me nenin 40.
- 2. Në lidhje me çdo Shtet tjetër që depoziton një dokument ratifikimi ose pranimi pas datës së depozitimit të dokumentit të dyzetë në fjalë, kjo Konventë duhet të hyjë në fuqi ditën e tridhjetë pas depozitimit nga ai Shtet i dokumentit të tij të ratifikimit ose pranimit.

Neni 42 **Territoret ku zbatohet**

Kjo Konventë duhet të zbatohet për të gjitha territoret jokryeqytetase për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilave çdo Palë është përgjegjëse, përveç se kur miratimi i mëparshëm i këtij

territori kërkohet nga Kushtetuta e Palës ose nga territori i interesuar, ose nga praktika. Në këtë rast Pala duhet të përpiqet të sigurojë miratimin e nevojshëm të territorit brenda një kohe sa më të shkurtër dhe kur ai miratim merret Pala duhet të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm. Kjo Konventë duhet të zbatohet për territorin ose territoret e shënuar (a) në këtë njoftim nga data e marrjes së tij nga Sekretari i Përgjithshëm. Në ato raste kur nuk kërkohet miratimi i mëparshëm i territorit jokryeqytetas, Pala e interesuar duhet, në kohën e nënshkrimit, ratifikimit ose pranimit, të deklarojë territorin ose territoret jo-kryeqytetase për të cilin/cilat zbatohet kjo Konventë.

Neni 43 Territoret për qëllimet e neneve 19, 20, 21 dhe 31

- 1. Secila Palë mund ta njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm se, për qëllime të neneve 19, 20, 21 dhe 31, një nga territoret e saj ndahet në dy ose më shumë territore ose se dy ose më shumë nga territoret e saj janë bashkuar në një territor të vetëm.
- 2. Dy ose më shumë Palë mund ta njoftojnë Sekretarin e Përgjithshëm se, si rezultat i krijimit të bashkimit të doganave midis tyre, ato Palë përbëjnë një territor të vetëm për qëllimet e neneve 19, 20, 21 dhe 31.
- 3. Çdo njoftim në bazë të paragrafit 1 ose 2 më sipër duhet të hyjë në fuqi më 1 Janar të vitit që vijon pas vitit në të cilin është bërë njoftimi.

Neni 44 **Shfuqizimi i traktateve të mëparshme ndërkombëtare**

- 1. Dispozitat e kësaj Konvente, me hyrjen e saj në fuqi, duhet, siç ka ndodhur midis Palëve të saj, shfuqizojnë dhe zëvendësojnë dispozitat e traktateve të mëposthme:
 - a) Konventën Ndërkombëtare të Opiumit, nënshkruar në Hagë më 23 janar 1912;
- b) Marrëveshjen në lidhje me fabrikimin, tregtinë e brendshme dhe përdorimin e Opiumit të Përgatitur, nënshkruar në Gjenevë më 11 shkurt 1925;
 - c) Konventën Ndërkombëtare të Opiumit, nënshkruar në Gjenevë më 19 shkurt 1925;
- d) Konventën për Kufizimin e Fabrikimit dhe Rregullimit e Shpërndarjes së Drogave Narkotike, nënshkruar në Gjenevë në 13 korrik 1931;
- e) Marrëveshjen për Kontrollin e Pirjes së Opiumit në Lindjen e Largme, nënshkruar në Bangkok më 27 nëntor 1931;
- f) Protokollin e nënshkruar në Lake Success më 11 dhjetor 1946, që ndryshon Marrëveshjet, Konventat dhe Protokollet mbi Drogat Narkotike të përfunduara në Hagë më 23 janar 1912, në Gjenevë më 11 shkurt 1925 dhe 19 shkurt 1925 dhe 13 korrik 1931, në Bangkok më 27 nëntor 1931 dhe në Gjenevë më 26 qershor 1936; me përjashtim kur dëmton Konventën e fundit;
- g) Konventat dhe Marrëveshjet, të cilave iu referohet në nënparagrafet (a) deri tek (e) ndryshuar nga Protokolli i vitit 1946 të cilit i referohet në nënparagrafin (f);
- h) Protokollin e nënshkruar në Paris më 19 nëntor 1948 Vënien nën Kontrollin Ndërkombëtar Drogat jashtë Sferës së Veprimtarisë së Konventës së 13 korrikut 1931 për Kufizimin e Fabrikimit dhe Rregullimit e Shpërndarjes së Drogave Narkotike, të ndryshuar nga Protokolli i nënshkruar në Lake Success më 11 dhjetor 1946;
- i) Protokollin për Kufizimin dhe Rregullimin e Kultivimit të Bimës së Lulëkuqes, Prodhimit, Tregtisë Ndërkombëtare dhe me Shumicë dhe Përdorimin e Opiumit, nënshkruar në Nju Jork më 23 qershor 1953, nëse ai Protokoll ka hyrë në fuqi.
- 2. Me hyrjen në fuqi të kësaj Konvente, neni 9 i Konventës për Ndalimin e Trafikut të Paligjshëm të Drogave të Rrezikshme, nënshkruar në Gjenevë më 26 qershor 1936, duhet, midis Palëve të asaj që janë gjithashtu Palët të kësaj Konvente, të shfuqizohen dhe duhet të zëvendësohet me paragrafin 2 (b) të nenit 36 të kësaj Konvente; me kusht që kjo Palë me anë të një njoftimi për Sekretarin e Përgjithshëm mund të vazhdojë të mbajë në fuqi nenin në fjalë 9.

Neni 45¹ **Dispozita të përkohshme**

- 1. Funksionet e Bordit të parashikuara në nenin 9 duhet, duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Konvente (neni 41, paragrafi 1), të zbatohen përkohësisht nga Bordi Qëndror i Përhershëm i caktuar në bazë të kapitullit VI të Konventës, të cilës i referohet në nenin 44 (c) të ndryshuar dhe nga Organi Mbikëqyrës i caktuar në bazë të kapitullit II të Konventës, të cilës i referohet në nenin 44 (d) të ndryshuar, siç mund të kërkojnë respektivisht këto funksione.
- 2. Këshilli duhet të caktojë, datën në të cilën Bordi, të cilit i referohet në nenin 9 duhet të fillojë detyrat e tij. Duke filluar nga data që Bordi, në lidhje me Shtetet Palë në traktatet e renditura në nenin 44 që nuk janë Palë në këtë Konventë, do të marrë përsipër funksionet e Bordit Qendror të Përhershëm dhe të Organizmit Mbikëqyrës, të cilave iu referohet në paragrafin 1.

Neni 46 **Denoncimi**

1. Pas kalimit të dy viteve nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, (neni 41, paragrafi 1) çdo Palë mund, në emrin e vet ose në emrin e një territori për të cilin ajo ka përgjegjësi ndërkombëtare dhe miratimin e të cilit e ka tërhequr në përputhje me nenin

"Neni 20 **Dispozita të Përkohshme**"

- "1. Funksionet e Bordit Ndërkombëtar për Kontrollin e Narkotikëve të parashikuara në amendamentet që përmban ky Protokoll duhet, duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të këtij Protokoklli në pajtim me paragrafin 1 të nenit 18 më sipër, të kryhen nga Bordi siç është caktuar nga Konventa e Vetme e pandryshuar.
- "2. Këshilli Social-Ekonomik duhet të caktojë datën në të cilën Bordi sç caktohet nga amendamentet që përmban ky Protokoll, duhet të fillojë detyrat e tij. Duke filluar nga data që Bordi siç caktohet duhet, në lidhje me ato Palë në Konventën e Vetme të pandryshuar dhe me ato Palë të traktateve të renditura në nein 44 të saj, që nuk janë Palë në këtë Protokoll, të marrë përsipër funksionet e Bordit siç përcaktohet nga Konventa e Vetme e pandryshuar.
- "3. Nga anëtarët e zgjedhur në zgjedhjet e para pas rritjes së numrit të anëtarëve të Bordit nga njëmbëdhjetë në trembëdhjetë anëtarë, mandati i gjashtë anëtarëve duhet të skadojë në fund të tre viteve dhe mandati i shtatë anëtarëve të tjerë duhet të skadojë në fund të pesë viteve.
- "4. Anëtarët e Bordit mandati i të cilëve do të skadojë në fund të periudhës së sipërpërmendur fillestare prej tre vitesh duhet të zgjidhet me short të tërhiqen nga Sekretari i Përgjithshëm menjëherë pasi të ketë përfunduar zgjedhjet e para."
- 42. Ta denoncojë këtë Konventë me anë të një dokumenti me shkrim të depozituar pranë Sekretarit të Përgjithshëm.
- 2. Denoncimi, nëse merret nga Sekretari i Përgjithshëm në ditën e parë të Korrikut të cilitdo vit, apo përpara kësaj date, duhet të marrë fuqi ditën e parë të Janarit në vitin pasardhës dhe, nëse merret pas ditës së parë të Korrikut, duhet të marrë fuqi sikur të ishte marrë në ditën e parë të Korrikut të vitit pasardhës ose përpara saj.
- 3. Kjo Konventë duhet të shfuqizohet në qoftë se, si rezultat i denoncimit të bërë në përputhje me paragrafin 1, kushtet për hyrjen e saj në fuqi siç parashikohet në nenin 41, paragrafi 1, pushojnë së ekzistuari.

Amendamentet

- 1. Secila Palë mund të propozojë një amendament për këtë Konventë. Teksti i çfarëdo amendamenti të tillë dhe arsyet për këtë duhet t'i komunikohen Sekretarit të Përgjithshëm, i cili duhet t'ua komunikojë ato Palëve dhe Këshillit. Këshilli mund të vendosë:
- a) të thirret një konferencë në përputhje me nenin 62, paragrafi 4, të Kartës së Kombeve të Bashkuara për të shqyrtuar amendamentin e propozuar, ose
- b) që Palët të pyeten nëse ato e pranojnë amendamentin e propozuar dhe atyre gjithashtu duhet t'u kërkohet që t'i paraqesin Këshillit çdo koment për këtë propozim.
- 2. Në qoftë se një amendament i propozuar i qarkulluar në bazë të paragrafit 1 (b) të këtij neni nuk është hedhur poshtë nga asnjëra Palë brenda tetëmbëdhjetë muajve, pasi ajo është vënë në qarkullim, ai kështu duhet të hyjë në fuqi. Por nëse një amendament i propozuar hidhet poshtë nga ndonjë Palë, Këshilli mund të vendosë, në dritën e komenteve të marra nga Palët, nëse duhet të thirret një konferencë për shqyrtimin e këtij amendamenti.

Neni 48 **Mosmarrëveshjet**

- 1. Në qoftë se midis dy ose më shumë Palëve del ndonjë mosmarrëveshje, në lidhje me interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente, Palët në fjalë duhet të konsultohen së bashku me qëllim që ta zgjidhin mosmarrëveshjen me anën bisedimesh, hetimesh, ndërmjetësimi, pajtimi, arbitrimi, duke iu drejtuar për ndihmë organizmave rajonale, procesit gjyqësor ose me anë mjetesh të tjera paqësore që do t'i zgjedhin vetë.
- 2. Çdo mosmarrëveshje e tillë, që nuk mund të zgjidhet në mënyrën e parashkruar duhet t'i referohet Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë për të marrë vendim.

Neni 49 **Rezervime të përkohshme**

- 1. Një Palë në kohën e nënshkrimit, ratifikimit ose pranimit mund të rezervojë të drejtën për të lejuar përkohësisht në njerën prej territoreve të saj:
 - a) përdorimin pothuajse-mjekësor të opiumit;
 - b) thithjen e opiumit;
 - c) përtypjen e gjethes së kokainës;
- d) përdorimin e kanabis, rrëshirës së kanabis, ekstrakteve dhe substancave të tretura të kanabis për qëllime jomjekësore; dhe
- e) prodhimin dhe fabrikimin dhe tregtimin e drogave, të cilave iu referohet në pikat (a) deri tek (d) për qëllimet e përmendura aty.
 - 2. Rezervat në bazë të paragrafit 1 duhet t'i nënshtrohen kufizimeve të mëposhtme:
- a) Veprimtaritë e përmendura në paragrafin 1 mund të autorizohen vetëm deri në atë masë që ato janë tradicionale në territoret në lidhje me të cilat bëhet rezervimi, dhe u lejuan me 1 Janar 1961
- b) Asnjë lloj eksporti i drogave, të cilave iu referohet në paragrafin 1 për qëllimet e përmendura atje nuk mund t'i lejohet një jo-pale ose një territori për të cilat kjo Konventë në bazë të nenit 42 nuk zbatohet.
- c) Lejohet të thithin opium vetëm ata persona që u regjistruan nga autoritetet kompetente për këtë qëllim me 1 janar 1964.
- d) Përdorimi pothuajse-mjekësor i opiumit duhet hequr brenda 15 vitesh duke filluar nga hyrja në fuqi e kësaj Konvente siç parashikohet në paragrafin 1 të nenit 41.

- e) Përtypja e gjethes së kokainës duhet hequr brenda njëzetepesë vitesh duke filluar nga hyrja në fuqi e kësaj Konvente siç parashikohet në paragrafin 1 të nenit 41.
- f) Përdorimi i kanabis për qëllime të tjera përveç atyre mjekësore dhe shkencore, duhet të ndërpritet sa më shpejt që të jetë e mundur, por në çdo rast brenda njëzetepesë viteve nga hyrja në fuqi e kësaj Konvente siç parashikohet në paragrafin 1 të nenit 41.
- g) Prodhimi dhe fabrikimi dhe tregtia e drogave të cilave iu referohet në paragrafin 1 për çfarëdo lloj përdorimi i përmendur atje duhet të pakësohet dhe përfundimisht të zhduket njëkohësisht me pakësimin dhe zhdukjen e këtyre përdorimeve.
 - 3. Një Palë që ka rezervë në bazë të paragrafit 1 duhet:
- a) Të përfshijë në raportin vjetor që i dërgon Sekretarit të Përgjithshëm, në përputhje me nenin 18, paragrafi 1 (a), një përmbledhje të përparimit që është bërë gjatë vitit paraardhës drejt zhdukjes së përdorimit, prodhimit, fabrikimit ose tregtisë të cilave iu referohet në paragrafin 1; dhe
- b) T'i dërgojë Bordit preventiva të veçanta (neni 19) dhe raporte statistikore (neni 20) në lidhje me veprimtaritë për të cilat ka rezerva në mënyrën dhe formën e parashikuar nga Bordi.
 - 4. a) Në qoftë se një Palë që ka një rezervë në bazë të paragrafit 1 nuk arrin të dërgojë:
- i) një raport të cilit i referohet në paragrafin 3 (a) brenda gjashtë muajve pas përfundimit të vitit, të cilit i përket ky informacion;
- ii) preventivat, të cilave iu referohet në paragrafin 3 (b) brenda tre muajve pas datës së caktuar për atë qëllim nga Bordi në përputhje me nenin 12, paragrafi 1;
- iii) statistikat, të cilave iu referohet në paragrafin 3 (b) brenda tre muajve pas datës në të cilën ato duheshin dorëzuar në përputhje me nenin 20, paragrafi 2, Bordi ose Sekretari i Përgjithshëm, sipas rastit, duhet t'i dërgojnë Palës së interesuar një njoftim për vonesën, dhe duhet ta kërkojnë këtë informacion brenda një periudhe tremujore pas marrjes së atij njoftimi.
- b) Në qoftë se Pala nuk arrin brenda kësaj periudhe t'i përmbahet kërkesës së Bordit ose të Sekretarit të Përgjithshëm, rezerva në fjalë e bërë në bazë të paragrafit 1 duhet të pushojë së qeni e efektshme.
- 5. Një Shtet që ka pasur rezerva mundet në çdo kohë me anë të një njoftimi me shkrim të tërheqë të gjitha ose një pjesë të rezervave të veta.

Neni 50¹ **Rezerva të tjera**

- 1. Asnjë rezervë përveç atyre të bëra në përputhje me nenin 49 ose me paragrafet e mëposhtëm nuk do të lejohet.
- 2. Çdo Shtet mundet në kohën e nënshkrimit, ratifikimit ose pranimit të thotë rezervat e veta në lidhje me dispozitat e mëposhtme të kësaj Konvente:
- Neni 12, paragrafi 2 dhe 3, neni 13, paragrafi 2; neni 14, paragrafi 1 dhe 2; neni 31, paragrafi 1 (b) dhe neni 48.

"Neni 21

3. Një Shtet që dëshiron të bëhet Palë por dëshiron të autorizohet të shprehë rezerva përveç atyre të shprehura në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni ose me nenin 49 mund ta informojë Sekretarin e Përgjithshëm për këtë synim. Në qoftë se deri në fund të dymbëdhjetë muajve pas datës së komunikimit të rezervave në fjalë nga Sekretari i Përgjithshëm, kjo rezervë nuk është kundërshtuar nga një e treta e Shteteve, që kanë ratifikuar ose pranuar këtë Konventë përpara përfundimit të asaj periudhe, ajo duhet të gjykohet e lejuar, por duke e kuptuar se Shtetet që kanë kundërshtuar rezervën nuk është nevoja të marrin kundrejt Shtetit që shpreh rezervën ndonjë detyrim ligjor në bazë të kësaj Konvente që të ndikohet nga rezerva.

4. Një Shtet që ka shprehur rezerva mundet në çfarëdo kohë me anë të një njoftimi me shkrim të tërheqë të gjitha ose një pjesë të rezervave të veta.

"Rezervat

- "1. Çdo Shtet mundet, në kohën e nënshkrimit ose ratifikimit ose pranimit të këtij Protokollli, të shprehë rezervat e veta në lidhje me çfarëdo amendamenti që përmbahet aty përveç amendamenteve të nenit 2 paragrafi 6 dhe 7 (neni 1 i këtij Protokolli), neni 9 paragrafi 1, 4 dhe 5 (neni 2 i këtij Protokolli), nenit 10, paragrafi 1 dhe 4 (neni 3 i këtij Protokolli), nenit 11 (neni 4 i këtij Protokolli), nenit 14 bis (neni 7 i këtij Protokolli), nenit 16 (neni 8 i këtij Protokolli), nenit 22 (neni 12 i këtij Protokolli), nenit 35 (neni 13 i këtij Protokolli), nenit 36 paragrafi 1 (b) (neni 14 i këtij Protokolli), nenit 38 (neni 15 i këtij Protokolli) dhe nenit 38 bis (neni 16 i këtij Protokolli".3
- "2. Një Shtet që ka shprehur rezerva mundet në çfarëdo kohë me anë të një njoftimi me shkrim të tërheqë të gjitha ose një pjesë të rezervave të veta"

Neni 51 **Njoftimet**

Sekretari i Përgjithshëm duhet t'i njoftojë të gjitha Shtetet të cilave iu referohet në paragrafin 1 të nenit 40:

- a) Për nënshkrimet, ratifikimet dhe pranimet në përputhje me nenin 40;
- b) Për datën në të cilën kjo Konventë hyn në fuqi në përputhje me nenin 41;
- c) Për denoncimet në përputhje me nenin 46, dhe
- d) Për deklaratat dhe njoftimet në bazë të neneve 42, 43, 47, 49 dhe 50.

LISTAT E RISHIKUARA QË PËRFSHIJNË TË GJITHA AMENDAMENTET E BËRA NGA KOMISIONI MBI DROGAT NARKOTIKE NË FUQI MË 1 KORRIK 1993

LISTAT

Listë e Drogave të përfshira në Listën I

ACETORPHINE (3 - 0 - acetyltetrahydro - 7 a - (1 - hydroxy - methylbutyl) - 6, 14 - endoetheno - oripavine)

ACETYL - ALPHA - METHYLFENTANYL (N - [1 - (a - methylphenethyl) - 4 - piperidyl]] acetanilide)

ACETYLMETHADOL (3 - acetoxy - 6 - dimethylamino - 4, 4 -diphenylheptane)

ALFENTANIL (N - [1 - [2 - (4 - ethyl - 4, 5 - dihydro - 5 - oxo - 1 H-tetrazol - 1 - yl) ethyl] - 4 - (methoxymethyl) - 4 - piperidinyl] - N - phenylpropanamide)

ALLYLPRODINE (3 - allyl - 1 - methyl - 4 - phenyl - 4 - propionoxypiperidine)

ALPHACETYLMETHADOL (alpha - 3 - acetoxy - 6 - dimethylamino - 4, 4 - diphenylheptane)

ALPHAMEPRODINE (alpha - 3 - ethyl - 1 - methyl - 4 - phenyl - 4 - propionoxypiperidine)

^{*} Shënim i Sekretariatit: Shënimi i mëposhtëm shpjegues është riprodhues nga kopja e vetme e vërtetuar,e verifikuar nga Sekretari i Përgjithshëm më 8 Gusht 1975, të Konventës së Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961, të ndryshuar nga Protokolli i vitit 1872 që Ndryshon Konventën e Vetme mbi Drogat Narkotike, 1961:

[&]quot;Do të vërehet se Shtetet që dëshirojnë të shprehin një rezervë për një ose më shumë amendamente në përputhje me nenin 21 të mësipërm të Protokollit të vitit 1972 duhet fillimisht të bëhen Palë në Konventën e Vetme në formën e saj të pandryshuar (në qoftë se e kanë bërë këtë akoma) dhe pastaj duhet ta ratifikojnë ose ta pranojnë Protokollin e vitit 1972 në vartësi të rezervave të dëshirueshme".

ALPHAMETHADOL (alpha - 6 - dimethylamino - 4, 4 - diphenyl - 3 - heptanol)

ALPHA - METHYLFENTANYL (N - [1 - (a - methylphenethyl - 4 - piperidyl] propionanilide)

ALPHA - METHYLTHIOFENTANYL (N - [1 - [1 - methyl - 2 - (2 - thienyl) ethyl] - 4 - piperidyl] propionanilide)

ALPHAPRODINE (alpha - 1, 3 - dimethyl - e- phenyl - 4 - propionoxypiperidine)

ANILERIDINE (1 - para - aminophenethyl - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)

BENZETHIDINE (1 - (2 - benzyloxyethyl) - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)

BENZYLMORPHINE (3 - benzylmorphine)

BETACETYLMETHADOL (beta - 3 - 3acetoxy - 6 - dimethylamino - 4, 4 - diphenylheptane) BETA - HYDROXYFENTANYL (N - [1 - (B - hydroxyphenethyl) - 4 - piperidyl]

propionanilide)

BETA - HYDROXY - 3 - METHYLFENTANYL (N - [1 - (B - hydroxyphenethyl) - 3 - methyl - 4 - piperidyl] propionanilide)

BETAMEPRODINE (beta - 3 - ethyl - 1 - methyl - 4 - phenyl - 4 - propionoxypiperidine)

BETAMETHADOL (beta - 6 - dimethylamino - 4, 4 - diphenyl - 3 - heptanol)

BETAPRODINE (beta - 1, 3 - dimethyl - 4 - phenyl - 4 propionoxypiperidine)

BEZITRAMIDE (1 - (3 - cyano - 3, 3 - diphenylpropyl) - 4 - (2 - oxo - 3 - propionyl - 1 - benzimidazolinyl) - piperidine)

CANNABIS dhe RRËSHIRË KANBIS dhe EKSTRAKTE KANABIS dhe SUBSTANCA TË KANABIS

CLONITAZENE (2 - para - chlorbenzyl - 1 - diethylaminoethyl - 5 - nitrobenzimidazole) GJETHE KOKAINE

Shënim i Sekretariatit: Për listat origjinale shih E/CONF.34/24/ADD.1

COCAINE (methyl ester e benzolecgonine)

CODOXIME (dihydrocodeinone - 6 - carboxymethyloxime)

CONCENTRAT I SUBSTANCES SE OPIUMIT (materiali që përftohet kur kashta e lulëkuqes hyn në proces për përqendrimin e alkaloideve kur një material i tillë bëhet i pranishëm në tregti)

DESOMORPHINE (dihydrodeoxymorphine)

DEXTROMORAMIDE ((+) - 4 - [2 - methyl - 4 - oxo - 3, 3 - diphenyl - 4 - (1 pyrrolidinyl) butyl] morphine)

DIAMPROMIDE (N - [2 - (methylphenethylamino) propyl] propionanilide)

DIETHYLTHIAMBUTENE (3 - diethylamino - 1, 1 - di - (2 - thienyl) - 1 - butene)

DIFENOXIN (1 - (3 - cyano - 3, 3 - diphenylpropyl) - 4 - phenylisonipecotic acid)

DIHYDROMORPHINE

DIMENOXADOL (2 - dimethylaminoethyl - 1 - ethoxy - 1, 1 - diphenylacetate)

DIMEPHEPTANOL (6 - dimethylamino - 4, 4 - diphenyl - 3- heptanol)

DIMETHYLTHIAMBUTENE (3 - dimethylamino - 1, 1 - di - (2 - thienyl) - 1 - butene)

DIOXAPHETYL BYTYRATE (ethyl - e - morpholino - 2, 2 - diphenylbutyrate)

DIPHENOXYLATE (1 - (3 - cyano - 3, 3 - diphenylpropyl) - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)

DIPIPANONE (4, 4 - diphenyl - 6 - piperidine - 3 - heptanone)

DROTEBANOL (3, 4 - dimethoxy - 17 - methylmorphinan - 6 B, 14 - diol)

ECGONINE, esters and derivatet e tij që janë të konvertueshme në ecgonine dhe kokaine

ETHYLMETHYLTHIAMBUTENE (3 - ethylmethylamino - 1, 1 - di - (2 - thienyl) - 1 - butene)

ETONITAZENE (1 - diethylaminoethyl - 2 - para - ethoxybenzyl - 5 - nitrobenzimidazole)

ETORPHINE (tetrahydro - 7 a - (1 - hydroxy - 1 - methylbutyl) - 6, 14 - endoetheno - cripavine)

ETOXERIDINE (1 - [2 - (2 - hydroxyethoxy) - ethyl] - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)

FENTANYL (1 - phenethyl - 4 - N - propionylanilinopiperidine)

FURETHIDINE (1 - (2 - tetrahydrofurfuryloxyethyl) - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic adic ethyl ester)

HEROIN (diacetylmorphine)

HYDROCODONE (dihydrocodeinone)

HYDROMORPHINOL (14 - hydroxydihydromorphine)

HYDROMORPHONE (dihydromorphinone)

HYDROXYPETHIDINE (4 - meta - hydroxyphenyl - 1 - methylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)

ISOMETHADONE (6 - dimethylamino - 5 - methyl - 4, 4 - diphenyl - 3 - hexanone)

KETOBEMIDONE (4 - meta - hydroxyphenyl - 1 - methyl - 4 - propionylpiperidine)

LEVOMETHORPHAN * ((-) - 3 - methoxy - N - methylmorphinan)

* Dextromerthorphan ((+) - 3 - methoxy - N - methylmorphinan) dhe dextrorphan ((+) - 3 - hydroxy - N - methyl - morphinan) janë përjashtuar në mënyrë të veçantë nga kjo listë.

LEVOMORAMIDE ((-) - 4 - [2 - methyl - 4 - oxo - 3, 3 - diphenyl - 4 - (1 - pyrrolidinyl) butyl] morpholine)

LEVOPHENACYLMORPHAN ((-) - 3 - hydroxy - N - phenacylmorphinan)

LEVORPHANOL * ((-) - 3 - hydroxy - N - methylmorphinan)

METAZOCINE (2 - hydroxy - 2, 5, 9, - trimethyl - 6, 7 - benzomorphan)

METHADONE (6 - dimethylamino - 4, 4 - diphenyl - 3 - heptanone)

METHADONE INTERMEDIATE (4 - cyano - 2 - dimethylamino - 4, 4 - diphenylbutane)

METHYLDESORPHINE (6 - methyl - delta - 6 - deoxymorphine)

METHYLDIHYDROMORPHINE (6 - methyldihydromorphine)

- 3 METHYLFENTANYL (N (3 methyl 1 phenethyl 4 piperidyl) propionanilide); cis N [3 methyl 1 (2 phenylethyl) 4 piperidyl] propionanilide); (trans N [3 methyl 1 (2 phenylethyl) 4 piperidyl] propionanilide)
- 3 METHYLTHIOFENTANYL (N [3 methyl 1 [2 (2 thienyl) ethyl] 4 piperidyl] propionanilide)

METOPON (5 - methyldihydromorphinone)

MORAMIDE INTERMEDIATE (2 - methyl - 3 - morpholino - 1, 1 - diphenylpropane carboxylic acid)

MORPHERIDINE (1 - (2 - morpholinoethyl) - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)

MORPHINE

MORPHINE METHOBROMIDE dhe derivate të tjera pesëvalentësh të nitrogen morphine MORPHINE - N - OXIDE

MPPP (1 - methyl - 4 - phenyl - 4 - piperidinol propionate (este))

MYROPHINE (myristylbenzylmorphine)

NICOMORPHINE (3, 6 - dinicotinylmorphine)

NORACYMETHADOL ((±) - alpha - 3 - acetoxy - 6 - methylamino - 4, 4 - diphenylheptane)

NORLEVORPHANOL ((-) - 3 - hydroxymorphinan)

NORMETHADONE (6 - dimethylamino - 4, 4 - diphenyl - 3 - hexanone)

NORMORPHINE (demethylmorphine)

NORPIPANONE (4, 4 - diphenyl - 6 - piperidino - 3 - hexanone)

```
OPIUM
OXYCODONE (14 - hydroxydihydrocodeinone)
OXYMORPHONE (14 - hydroxydihydromorphinone)
PARA - FLUOROFENTANYL (4 - fluoro - N - (1 - phenethyl - 4 - piperidyl) propionanilide)
PEPAP (1 - phenethyl - 4 - phenyl - 4 - piperidionol acetate (ester))
PETHIDINE (1 - methyl - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)
PETHIDINE INTERMEDIATE A (4 - cyano - 1 - methyl - 4 - phenylpiperidine)
PETHIDINE INTERMEDIATE B (4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)
PETHIDINE INTERMEDIATE C (1 - methyl - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid)
PHENADOXONE (6 - morpholino - 4, 4 - diphenyl - 3 - heptanone)

* Dextromerthorphan ((+) - 3 - methoxy - N - methylmorphinan) dhe destrorphan ((+) - 3 - hydroxy - N - methyl - morphinan) janë përjashtuar në mënyrë të veçantë nga kjo listë.

PHENAMPROMIDE (N - (1 - methyl - 2 - piperidinoethyl) propionanilide)
```

```
PHENAMPROMIDE (N - (1 - methyl - 2 - piperidinoethyl) propionanilide)
PHENAZOCINE (2 - hydroxy - 5, 9 - dimethyl - 2 - phenethyl - 6, 7 - benzomorphan)
PHENOMORPHAN (3 - hydroxy - N - phenethylmorphinan)
```

PHENOPERIDINE (1 - (3 - hydroxy - 3 - phenylpropyl) - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)

PIMINODINE (4 - phenyl - 1 - (3 - phenylaminopropyl) piperidine - 4 - carboxylic acid ethyl ester)

PIRITRAMIDE (1 - (3 - cyano - 3, 3 - diphenylpropyl) - 4 - (1 - piperidino) piperidine - 4 - carboxylic acid amide)

PROHEPTAZINE (1, 3 - dimethyl - 4 - phenyl - 4 - propionoxyazacydoheptane)

PROPERIDINE (1 - methyl - 4 - phenylpiperidine - 4 - carboxylic acid isopropyl ester)

RACEMETHORPHAN ((±) - 3 - methoxy - N - methylmorphinan)

RACEMORAMIDE ((\pm) - 4 - [2 - methyl - 4 - oxo - 3, 3 - diphenyl - 4 - (1 - pyrrolidinyl) butyl] morpholine)

RACEMORPHAN ((±) - 3 - hydroxy - N - methylmorphinan)

SUFENTANIL (N - [4 - (methoxymethyl) - 1 - [2 - (2 - thienyl) ethyl] - 4 - piperidyl] propionanilide)

THEBACON (acetyldihydrocodeinone)

THEBAINE

THIOFENTANYL (N - [1 - [2 - (2 - thienyl) ethyl] - 4 - piperidyl propionanilide)

TILIDINE ((\pm) - ethyl trans - 2 (dimethylamino) - 1 - phenyl - 3 - cydohexene - 1 - carboxylate)

TRIMEPERIDINE (1, 2, 5 - trimethyl - 4 - phenyl - 4 - propionoxypiperidine); dhe

Izomeret, në qoftë se nuk janë përjashtuar në mënyrë të veçantë, e drogave në këtë Listë kurdoherë që ekzistenca e këtyre izomereve është e mundur brenda emërimit specifik kimik;

Esteret dhe eteret, në qoftë se nuk përfshihen në një Listë tjetër, të drogave në këtë Listë kurdoherë që ekzistenca e këtyre estereve është e mundur;

Kriprat e drogave të renditura në këtë Listë, duke përfshirë kriprat e estereve, etereve dhe izomereve siç parashikohet më sipër kurdoherë që ekzistenca e këtyre kriprave është e mundur.

Lista e Drogave të përfshira në Listën II

ACETYLDIHYDROCODEINE

CODEINE (3 - methylmorphine)

DEXTROPROPOXYPHENE (a - (+) - 4 - dimethylamino - 1, 2 - diphenyl - 3 - methyl - 2 - butanol propionate)

DIHYDROCODEINE

ETHYLMORPHINE (3 - ethylmorphine)

NICOCODINE (6 - nicotinylcodeine)

NICODICODINE (6 - nicotinyldihydrocodeine)

NORCODEINE (N - demethylcodeine)

PHOLCODINE (morpholinylethylmorphine)

PROPIRAM (N - (1 - methyl - 2 - piperidinoethyl) - N - 2 - pyridylpropionamide); dhe

Izomeret, në qoftë se nuk përjashtohen në mënyrë të veçantë, të drogave në këtë Listë kurdoherë që ekzistenca e këtyre izomereve është e mundur brenda emërimit specifik kimik;

Kriprat e drogave të renditura në këtë Listë, duke përfshirë kriprat e izomereve siç parashikohet më sipër, kurdoherë që ekzistenca e këtyre kriprave është e mundur.

Lista e Preparateve të përfshira në Listën III

1. Preparatet e:

Acetyldihydrocodeine, Codeine, Dihydrocodeine, Ethylmorphine, Nicocodine, Nicodicodine, Norcodeine, dhe Pholcodine

Kur bashkohen me një ose më shumë përbërës të tjerë dhe përmbajnë jo më shumë se 100 miligram droge për njësi dozimi dhe me një përqendrim jo më shumë se 2.5 % në preparate të pandara.

- 2. Preparatet e propiam-it që përmbajnë jo më shumë se 100 miligram propiram për njësi dozimi dhe përziehen me të paktën të njëjtën sasi methylcellulose.
- 3. Preparatet e dextropropoxyphene për përdorim gojor që përmbajnë jo më shumë se 135 miligram bazë dextropropoxyphene për njësi dozimi ose me një përqendrim jo më të madh se 2.5 % në preparate të pandara, me kusht që këto preparate të mos përmbajnë ndonjë lëndë që i nënshtrohet kontrollit në bazë të Konventës së vitit 1971 të Lëndëve Psikotrope.
- 4. Preparatet e kokainës që përmbajnë jo më shumë se 0.1% kokainë, e llogaritur si bazë kokaine dhe preparatet e opiumit ose morfinës që përmbajnë jo më shumë se 0.2% morfinë të llogaritur si bazë morfine anhidrike dhe të përziera me një ose më shumë përbërës të tjerë dhe në mënyrë të tillë që droga të mos përftohet me mjete që zbatohen lehtësisht ose në një prodhim që do të përbënte rrezik për shëndetin publik.
- 5. Preparatet e difenoxi-ës që përmbajnë, për njësi dozimi, jo më shumë se 0.5 miligram difenoxin dhe një sasi sulfati atropin ekuivalent me të paktën 5% të tedozës së difenoxin-ës.
- 6. Preparatet e diphenoxylate që përmbajnë, për njësi dozimi, jo më shumë se 2.5 miligram diphenoxylate i llogaritur si bazë dhe një sasi sulfati atropin ekuivalent me të paktën 1% të dozës së diphenoxylate.
 - 7. Pulvis ipecacuanhae et opil compositus
 - 10 % opium pluhur,
 - 10 % rrënjë Ipecacuanham, pluhur i përzier mirë me
 - 80 % të çfarëdo përbërësi tjetër pluhur që nuk përmban drogë.
- 8. Preparatet që janë konform me një nga formulat e renditura në këtë Listë dhe përzierjet e këtyre preparateve me çfarëdo materiali që nuk përmban drogë.

Lista e Drogave të përfshira në Listën IV

ACETORPHINE (3 - 0 - acetyltetrahydro - 7 a - (1 - hydroxy - 1 - methylbutyl) - 6, 14 - endeoetheno - oripavine)

ACETYL - ALPHA - METHYLFENTANYL (N - [1 - (a - methylphenethyl) - 4 - piperidyl] acetanilide)

ALPHA - METHYLFENTANYL (N - [1 - (a - methylphenthyl) - 4 - piperidyl] propionanilide)

ALPHA - METHYLTHIOFENTANYL (N - (1 - [1 - methyl - 2 - (2 - thienyl) ethyl] - 4 - piperidyl] propionanilide)

BETA - HYDROXYFENTANYL (N - [1 - (B - hydroxyphenethyl) - 4 - piperidyl] propionanilide)

BETA - HYDROXY - 3 - METHYLFENTANYL (N - [1 - (B - hydroxyphenethyl) - 3 - methyl - 4 - piperidyl] propionanilide)

CANNABIS dhe RRËSHIRË KANABIS

DESOMORPHINE (dihydrodeoxymorphine)

ETORPHINE (tetrahydro - 7 a - (1 - hydroxy - 1 - methylbutyl) - 6, 14 - endeoetheno - oripavine)

HEROIN (diacetylmorphine)

KETOBEMIDONE (4 - meta - hydroxyphenyl - 1 - methyl - 4 - propionylpiperidine)

- 3 METHYLFENTANYL (N (3 methyl 1 phenethyl 4 piperidyl) propionanilide); (cis N [3 methyl 1 (2 phenylethyl) 4 piperidyl] propionanilide); (trans N [3 methyl 1 (2 phenylethyl) 4 piperidyl] propionanilide)
- 3 METHYLTHIOFENTANYL (N [3 methyl 1 [2 (2 thienylethyl] 4 piperidyl] propionanilide)

MPPP (1 - methyl - 4 - phenyl - 4 - piperidinol propionate (ester))

PARA - FLUOROFENTANYL (4 - fluoro - N - (1 - phenethyl - 4 - piperidyl) propionanilide) PEPAP (1 - phenethyl - 4 - phenyl - 4 - piperidinol acetate (ester))

THIOFENTANYL (N - [1 - [2 - (2 - thienyl) ethyl] - 4 - piperidyl] propionanilide); dhe

Kriprat e drogave të renditura në këtë Listë kurdoherë që formimi i këtyre kriprave është i mundur.

LIGJ Nr. 8724, datë 26.12.2000

PËR RATIFIKIMIN E "KONVENTËS EUROPIANE PËR MBIKËQYRJEN E PERSONAVE TË DËNUAR OSE TË LIRUAR ME KUSHT"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa Europiane për mbikëqyrjen e personave të dënuar ose të liruar me kusht".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2859, datë 5.1.2001 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

KONVENTA EUROPIANE PËR MBIKËQYRJEN E PERSONAVE TË DËNUAR OSE TË LIRUAR ME KUSHT

Strasburg, më 30.11.1964

Seria e traktateve europiane nr.51

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës nënshkrues të kësaj Konvente,

Duke konsideruar se qëllimi i Këshillit të Europës është realizimi i një bashkimi më të ngushtë midis anëtarëve të tij;

Duke afırmuar vullnetin e tij për të bashkëpunuar në luftën kundër kriminalitetit;

Duke konsideruar se për këtë qëllim atyre u përket, që për çdo vendim që është marrë në njërin prej tyre, të përmbushin në territorin e të tjerëve, nga njëra anë rehabilitimin shoqëror të keqbërësve të dënuar ose të liruar me kusht dhe, nga ana tjetër, vënien në ekzekutim të sanksionit në rastin kur kushtet e parashikuara nuk janë përmbushur,

Kanë rënë dakord përsa vijon:

Titulli I - Parime themelore

Neni 1

1. Palët kontraktuese angazhohen të japin, konform dispozitave të mëposhtme, ndihmën e ndërsjellë për rehabilitimin shoqëror të keqbërësve të parashikuar nga neni 2. Kjo ndihmë përbëhet nga mbikëqyrja e keqbërsve që realizohet, nga njëra anë, me masat e përshtatshme për

të lehtësuar përmirësimin dhe ripërshtatjen e tyre në jetën shoqërore dhe, nga ana tjetër, me kontrollin e sjelljes së tyre për të dhënë mundësi, kur është e nevojshme, që ose të shpallet sanksioni ose të vihet ai në ekzekutim.

2. Palët kontraktuese do të vënë në ekzekutim, konform dispozitave të mëposhtme, dënimin ose masën e sigurimit me heqje të lirisë, të dhënë ndaj keqbërësit dhe për të cilin zbatimi është pezulluar.

Neni 2

- 1. Në vështrim të kësaj Konvente, shprehja "keqbërës" do të thotë çdo person që, në territorin e Palëve kontraktuese, është bërë objekt:
 - a) i një vendimi gjyqësor fajësie, i shoqëruar me pezullimin me kusht të vendimit të dënimit;
- b) i një dënimi që ka sjellë heqjen e lirisë, dhënë me kusht ose ekzekutimi i të cilit është pezulluar me kusht, pjesërisht ose tërësisht, ose në çastin e dënimit ose më pas.
- 2. Në nenet e mëposhtme, termi "dënim" ka të bëjë me vendimet e marra, si në bazë të pikës a ashtu edhe të pikës b të paragrafit 1 të mësipërm.

Neni 3

Vendimet e parashikuara nga neni 2 duhet të jenë përfundimtare dhe të ekzekutueshme.

Neni 4

Vepra penale që motivon kërkesën e parashikuar nga neni 5 duhet të jetë e dënueshme nga ligji i Shtetit kërkues dhe ai i Shtetit të kërkuar.

Neni 5

Shteti që ka dhënë dënimin mund t'i kërkojë Shtetit, në territorin e të cilit keqbërësi ka caktuar vendbanimin e zakonshëm të tij:

- a) të realizojë vetëm mbikëqyrjen konform titullit II;
- b) të realizojë mbikëqyrjen dhe, kur është e nevojshme, të bëjë ekzekutimin konform titujve II e III;
 - c) të realizojë zbatimin e plotë të dënimit konform dispozitave të titullit IV.
- 2. Shteti i kërkuar është i detyruar, në kushtet e parashikuara nga kjo Konventë, t'i japë rrugë një kërkese të tillë.
- 3. Kur Shteti kërkues ka formuluar një kërkesë të parashikuar nga paragrafi 1 i mësipërm dhe kur Shteti i kërkuar çmon, në çdo rast të veçantë, të parapëlqyeshme të përdorë njërën nga mundësitë e parashikuara në këtë paragraf, Shteti i kërkuar mund të refuzojë t'i japë rrugë kësaj kërkese, por gjithnjë duke u deklaruar e gatshme për t'i dhënë rrugë një kërkese tjetër që ai do të caktojë.

Neni 6

Me kërkesë të Shtetit që ka dhënë dënimin, mbikëqyrja, ekzekutimi ose zbatimi i plotë, të përcaktuara nga neni i mëparshëm, përmbushen nga Shteti në territorin e të cilit keqbërësi ka caktuar vendbanimin e zakonshëm të tij.

Neni 7

Mbikëqyrja, ekzekutimi ose zbatimi i plotë refuzohen:

- a) kur ata konsiderohen nga Shteti i kërkuar se janë me natyrë të tillë që prekin sovranitetin e tij, sigurinë, parimet themelore të rendit të tij juridik ose interesa të tjerë thelbësorë;
- b) kur dënimi që motivon kërkesën e parashikuar nga neni 5 bazohet në fakte që janë gjykuar përfundimisht në Shtetin e kërkuar;
- c) kur Shteti i kërkuar i konsideron faktet që motivojnë dënimin ose si vepër penale politike ose si vepër penale e lidhur me një vepër të tillë politike, ose si vepër penale thjesht ushtarake;
- d) kur parashkrimi i sanksionit është përmbushur sipas ligjit të Shtetit kërkues ose sipas atij të Shtetit të kërkuar;
- e) kur autori i veprës penale përfiton nga një amnisti ose masë e faljes në Shtetin kërkues ose në Shtetin e kërkuar.
 - 2. Mbikëqyrja, ekzekutimi ose zbatimit i plotë mund të refuzohen:
- a) kur autoritetet kompetente të Shtetit të kërkuar kanë vendosur të mos fillojnë ndjekjen penale ose të pushojnë ndjekjen penale që ata kanë ushtruar për të njëjtat fakte;
 - b) kur faktet, që motivojnë dënimin, përbëjnë objekt për ndjekje penale në Shtetin e kërkuar;
 - c) kur dënimi, që motivon kërkesën, është dhënë në mungesë;
- d) kur Shteti i kërkuar çmon se dënimi për të cilin ai është vënë në lëvizje është i papajtueshëm me parimet udhëheqëse të zbatimit të së drejtës penale të saj, veçanërisht kur, për shkak të moshës së tij, autori i veprës penale nuk do të ishte dënuar në Shtetin e kërkuar.
- 3. Në fushën e veprave penale fiskale, mbikëqyrja ose ekzekutimi bëhen në kushtet e parashikuara nga kjo Konventë vetëm nëse kështu është vendosur midis Palëve kontraktuese për çdo vepër penale ose kategori veprash penale.

Shteti kërkues dhe Shteti i kërkuar informojnë, kur është e nevojshme, reciprokisht njëri-tjetrin për çdo rrethanë që ka të bëjë me përmbushjen e masave të mbikëqyrjes në territorin e Shtetit të kërkuar ose vënien në ekzekutim të dënimit në këtë Shtet.

Neni 9

Shteti i kërkuar njofton pa vonesë Shtetin kërkues për dhënien rrugë të kërkesës.

Titulli II – Mbikëqyrja

Neni 10

Shteti kërkues i bën të njohur Shtetit të kërkuar kushtet që i janë caktuar keqbërësit dhe, kur është rasti, masat e mbikëqyrjes, të cilave ky është i detyruar t'u nënshtrohet gjatë periudhës së provës.

Neni 11

- 1. Shteti i kërkuar përmbush kërkesën e Shtetit kërkues dhe, kur është e nevojshme, ai përshtat sipas legjislacionit të vet masat e parashkruara të mbikëqyrjes.
- 2. Masat e mbikëqyrjes që zbatohen nga Shteti i kërkuar nuk mund, në asnjë rast, të rëndohen nga natyra ose kohëzgjatja e tyre nga ç'ka parashikuar Shteti kërkues.

Neni 12

Kur Shteti i kërkuar pranon të realizojë mbikëqyrjen, ai përmbush detyrat e mëposhtme:

1. njofton pa vonesë Shtetin kërkues për pritjen që ai i bën kërkesës së tij;

- 2. realizon bashkëpunimin e autoriteteve ose organizmave që janë ngarkuar, në territorin e tij, të mbikëqyrin dhe t'i qëndrojnë pranë keqbërësit;
 - 3. informon Shtetin kërkues për të gjitha masat e marra dhe për zbatimin e tyre.

Në rastin kur i interesuari është vënë para revokimit të vendimit të pezullimit me kusht të parashikuar nga neni 2, ose për shkak të një ndjekjeje penale ose dënimi për një vepër tjetër penale, ose për shkak të shmangies nga detyrimet që i janë vënë, Shteti i kërkuar i dërgon kryesisht të dhënat e nevojshme Shtetit kërkues.

Neni 14

Me përfundimin e periudhës së mbikëqyrjes, me kërkesë të Shtetit kërkues, Shteti i kërkuar i jep këtij të fundit të gjitha të dhënat e nevojshme.

Neni 15

Vetëm Shteti kërkues ka kompetencë të çmojë, mbi bazën e të dhënave dhe mendimit të dhënë nga Shteti i kërkuar, nëse keqbërësi i ka përmbushur ose jo kushtet që i ishin vënë dhe, mbi bazën e këtyre konstatimeve, të kryejë çdo hap tjetër të mëtejshëm në bazë të legjislacionit të saj.

Ai informon Shtetin e kërkuar për vendimin që merr.

Titulli III – Mbi ekzekutimin e dënimeve

Neni 16

Pas revokimit të vendimit të pezullimit me kusht nga Shteti kërkues dhe me kërkesë të këtij Shteti, Shteti i kërkuar ka kompetencë të ekzekutojë dënimin.

Neni 17

Ekzekutimi bëhet në përputhje me ligjin e Shtetin të kërkuar, pas verifikimit të autencitetit të kërkesës për ekzekutim dhe konformitetit të saj me kushtet e fiksuara nga kjo Konventë.

Neni 18

Shteti i kërkuar i dërgon në kohën e duhur Shtetit kërkues një dokument që vërteton ekzekutimin e dënimit.

Neni 19

Shteti i kërkuar e zëvendëson, kur kjo është me vend, sanksionin e dhënë në Shtetin kërkues, me dënimin ose masën e parashikuar nga ligji i vet për një vepër penale analoge. Ky dënim ose masë i korrespondon, me aq sa është e mundur dhe në natyrën e tij, atij të dhënë nga vendimi i ekzekutimit. Ai nuk mund as të kapërcejë maksimumin e parashikuar nga ligji i Shtetit të kërkuar dhe as të rëndojë nga natyra ose kohëzgjatja sanksionin e dhënë në Shtetin kërkues.

Shteti kërkues nuk mundet më të marrë asnjë masë për ekzekutimin e kërkuar, veç kur Shteti i kërkuar e ka njoftuar atë për refuzim ose pamundësi ekzekutimi.

Neni 21

Shteti i kërkuar është kompetent në çështje të lirimit me kusht. E drejta e faljes mund të ushtrohet nga Shteti kërkues dhe nga Shteti i kërkuar.

Titulli IV - Heqja dorë në favor të Shtetit të kërkuar

Neni 22

Shteti kërkues do t'i bëjë të njohur Shtetit të kërkuar dënimin për të cilin ai kërkon zbatimin e plotë.

Neni 23

- 1. Shteti i kërkuar përshtat dënimin ose masën e dhënë me legjislacionin e vet penal ashtu sikur ai të ishte dhënë për të njëjtën vepër penale të kryer në territorin e vet.
- 2. Sanksioni i dhënë në Shtetin e kërkuar nuk mund të rëndojë sanksionin e dhënë në Shtetin kërkues.

Neni 24

Shteti i kërkuar siguron zbatimin e plotë të dënimit të përshtatur ashtu si do të veprohej për një dënim të dhënë nga juridiksionet e tij.

Neni 25

Pranimi nga Shteti i kërkuar i një kërkese të formuluar konform këtij titulli pushon të drejtën për ekzekutimin e dënimit në Shtetin kërkues.

Titulli V. Dispozita të përbashkëta

Neni 26

1. Çdo kërkesë e parashikuar nga neni 5 formulohet me shkrim.

Ajo përmban:

- a) autoritetin që e ka nxjerrë;
- b) objektin e saj;
- c) identitetin e keqbërësit dhe vendbanimin e tij në Shtetin e kërkuar.
- 2. Kërkesa për mbikëqyrje shoqërohet me origjinalin ose me kopjen autentike të vendimit që përmban arsyet që kanë motivuar mbikëqyrjen dhe që specifikon masat që i vihen keqbërësit. Ajo saktëson, me aq sa është e mundur, rrethanat e veprës penale që ka motivuar vendimin e mbikëqyrjes, kohën dhe vendin e kryerjes, cilësimin ligjor të saj, dhe kur kjo është e nevojshme, kohëzgjatjen e sanksionit për ekzekutimin. Ajo jep të gjitha të dhënat për natyrën dhe kohëzgjatjen e masave të mbikëqyrjes që kërkohen për t'u ekzekutuar. Ajo përmban referenca në dispozitat ligjore të zbatueshme dhe të dhënat e nevojshme mbi personalitetn e keqbërësit dhe mbi sjelljen e tij në Shtetin kërkues para dhe pas dhënies së vendimit për mbikëqyrje.

3. Kërkesa për ekzekutim shoqërohet me origjinalin ose me një kopje autentike të vendimit që ka konstatuar revokimin e kushtit pezullues të dënimit ose të ekzekutimit të tij, si dhe vendimin e dënimit. Karakteri i ekzekutueshëm i këtyre dy vendimeve vërtetohet në format e parashikuara nga ligji i Shtetit që i ka dhënë.

Kur vendimi për t'u ekzekutuar zëvendëson një tjetër të mëparshëm pa bërë një paraqitje të fakteve, do t'i bashkëngjitet një kopje autentike e vendimit që përmban këtë paraqitje.

4. Kërkesa që ka për objekt zbatimin e plotë të dënimit shoqërohet me dokumentet e parashikuara në paragrafin 2 të mësipërm.

Neni 27

- 1. Kërkesa dërgohet nga Ministria e Drejtësisë e Shtetit kërkues drejtuar Ministrisë së Drejtësisë të Shtetit të kërkuar. Përgjigjja transmetohet sipas të njëjtës rrugë.
- 2. Komunikimet e nevojshme për zbatimin e kësaj Konvente shkëmbehen ose sipas rrugëve të treguara në paragrafin 1 të këtij neni ose drejtpërdrejt midis autoriteteve të Palëve kontraktuese.
- 3. Në raste urgjente, komunikimet e parashikuara në paragrafin 2 të këtij neni mund të transmetohen nëpërmjet Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (Interpol).
- 4. Çdo Palë kontraktuese mundet, me deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, të bëjë të njohur se ajo dëshiron t'u përmbahet rregullave të reja të ndryshme nga ato të formuluara në paragrafët 1 e 2 të këtij neni.

Neni 28

Kur Shteti i kërkuar çmon se të dhënat e paraqitura nga Shteti kërkues janë të pamjaftueshme për t'i dhënë atij mundësi të zbatojë këto Konventë, ai kërkon plotësimin e të dhënave. Ai mund të caktojë një afat për marrjen e këtyre informacioneve.

Neni 29

- 1. Me rezervën e dispozitave të paragrafit 2 të këtij neni, nuk do të kërkohet përkthimi i kërkesave dhe shkresave që i bashkëngjiten, si dhe i të gjitha dokumenteve të tjera lidhur me zbatimin e kësaj Konvente.
- 2. Çdo Palë kontraktuese mundet, në çastin e nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të rafitikimit, të pranimit ose aderimit, me deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, të rezervojë të drejtën të kërkojë që kërkesat dhe shkresat që u bashkëngjiten të shoqërohen me përkthim, ose në gjuhën e vet ose në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës ose në njërën nga këto gjuhë që ajo do të caktojë. Palët e tjera kontraktuese mund të kërkojnë të zbatojnë reciprocitetin.
- 3. Ky nen nuk prek dispozitat lidhur me përkthimin e kërkesave dhe shkresave që u bashkëngjiten, që përmbahen në marrëveshjet ose traktatet që janë në fuqi që mund të përfundohen midis dy ose disa Palësh kontraktuese.

Neni 30

Për shkresat dhe dokumentet e transmetuara në zbatim të kësaj Konvente nuk do të kërkohet asnjë formalitet legalizimi.

Neni 31

Shteti i kërkuar ka kompetencë, me kërkesë të Shtetit kërkues, të marrë shpenzimet për ndjekjen penale dhe gjykimin, të kryera në këtë Shtet. Kur ai vepron për marrjen e këtyre

shpenzimeve, ai është i detyruar t'i rikthejë Shtetit kërkues vetëm honoraret për ekspertët që ai ka marrë.

Neni 32

Shpenzimet për mbikëqyrje dhe ekzekutim të bëra në Shtetin e kërkuar nuk kthehen.

Titulli VI – Dispozita të fundit

Neni 33

Kjo Konventë nuk cenon dispozitat që rregullojnë policinë e të huajve.

Neni 34

- 1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim nga Shtetet anëtare të Këshillit të Europës. Ajo do të ratifikohet ose do të pranohet. Instrumentet e ratifikimit ose të pranimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së të tretit depozitim të instrumenteve të ratifikimit ose të pranimit.
- 3. Për çdo Shtet nënshkrues që do të shprehë më pas pëlqimin e vet për ta ratifikuar ose pranuar, kjo do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të instrumenteve të ratifikimit ose të pranimit.

Neni 35

- 1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës mund të ftojë çdo Shtet joanëtar i Këshillit të Europës për të aderuar në këtë Konventë.
- 2. Aderimi bëhet me anë të depozitimit të instrumenteve të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës që do të fillojë efektet tre muaj pas datës së depozitimit.

Neni 36

- 1. Çdo Shtet kontraktues mundet, në çastin e nënshkrimit ose në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose aderimit të caktojë territorin ose territoret ku do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo Shtet kontraktues mundet, në çastin e depozitimit të ratifikimit, të pranimit ose të aderimit ose në çdo çast tjetër më pas, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të caktuar në deklaratë, ku ai është i ngarkuar të mbulojë marrëdhëniet ndërkombëtare.
- 3. Çdo deklaratë e bërë në bazë të dy paragrafëve të mëparshëm mund të tërhiqet, përsa i takon çdo territori të caktuar në deklaratë sipas kushteve të parashikuara nga neni 39 i kësaj Konvente.

Neni 37

- 1. Kjo Konventë nuk prek detyrimet që përmbahen në dispozitat e çdo Konvente tjetër ndërkombëtare me karakter dypalësh ose shumëpalësh, që rregullon ose do të rregullojë, midis dy ose disa Palëve kontraktuese, ekstradimin ose forma të ndihmës gjyqësore në fushën penale.
- 2. Palët në Konventë mund të përfundojnë midis tyre marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe, lidhur me çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, vetëm me qëllim të plotësimit të dispozitave të kësaj Konvente ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që ajo mishëron.

3. Megjithatë, kur dy ose disa Palë kanë vendosur ose sapo kanë vendosur marrëdhënie mbi bazën e një legjislacioni uniform ose të një regjimi të posaçëm, ato do të kenë të drejtë të rregullojnë marrëdhëniet e ndërsjella në këtë fushë duke u mbështetur plotësisht në këto sisteme që nuk bien ndesh me këtë Konventë.

Palët kontraktuese që do të përjashtojnë nga marrëdhëniet e tyre të ndërsjella zbatimin e kësaj Konvente, konform dispozitave të këtij paragrafi, do t'i drejtojnë për këtë qëllim një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 38

- 1. Çdo Palë kontraktuese mundet, në çastin e nënshkrimit ose në çastin e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose aderimit, të deklarojë se do të bëjë një ose disa rezerva që figurojnë në aneksin e kësaj Konvente.
- 2. Çdo Palë kontraktuese që ka formuluar një rezervë në bazë të paragrafit të mëparshëm mund ta tërheqë atë tërësisht ose pjesërisht, duke i drejtuar një deklaratë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës dhe që do të fillojë efektet në datën e marrjes së saj.
- 3. Pala kontraktuese që ka formuluar një rezervë lidhur me një dispozitë të kësaj Konvente nuk mund të pretendojë për zbatimin e kësaj dispozite nga një Palë tjetër; megjithatë, ajo mundet, nëse rezerva është e pjesshme ose me kusht, të pretendojë për zbatimin e kësaj dispozite në atë masë që ajo vetë e ka pranuar atë.
- 4. Çdo Palë kontraktuese mundet, në çastin e nënshkrimit të kësaj Konvente ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, të pranimit ose të aderimit, me njoftim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, të bëjë të ditur se ajo konsideron ratifikimin, pranimin ose aderimin të tillë që pas sjell detyrimin, konform të drejtës ndërkombëtare, të përfshijë në rendin e brendshëm dispozitat e nevojshme për zbatimin e kësaj Konvente.

Neni 39

- 1. Kjo Konventë do të mbetet në fuqi pa kufizim në kohë.
- 2. Çdo Palë kontraktuese mundet, përsa i takon, të denoncojë këtë Konventë duke i drejtuar një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 3. Denoncimi do të fillojë efektet gjashtë muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 40

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të njoftojë Shtetet anëtare të Këshillit dhe çdo Shtet që ka aderuar në këtë Konventë për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose aderimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente konform nenit 34 të saj;
- d) çdo njoftim ose deklaratë të marrë në zbatim të paragrafit 4 të nenit 27 të paragrafit 2 të nenit 29, të paragrafit 3 të nenit 37 dhe të paragrafit 4 të të nenit 38;
 - e) çdo deklaratë të marrë në zbatim të dispozitave të paragrafëve 2 e 3 të nenit 36;
 - f) çdo rezervë të formuluar në zbatim të paragrafit 1 të nenit 38;
 - g) tërheqja e çdo rezerve të bërë në zbatim të paragrafit 2 të nenit 38;
- h) çdo njoftim të marrë në zbatim të dispozitave të nenit 39 dhe datën e hyrjes kur denoncimi do të filloië efektet.

Me këtë mirëbesim, nënshkruesit, të autorizuar rregullisht për këtë qëllim, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Strasburg, më 30 nëntor 1964, në frëngjisht dhe anglisht, të dy tekstet janë njëlloj të besueshëm, në një ekzemplar të vetëm që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'u komunikojë nga një kopje të vërtetuar konform secilit nga Shtetet nënshkruese dhe aderuese.

ANEKS

Secila nga Palët kontraktuese mund të deklarojë se ajo rezervon të drejtën të bëjë të njohur:

- 1. se ajo nuk pranon dispozitat e Konventës që trajton ekzekutimin e dënimeve ose zbatimin e plotë të tyre;
 - 2. se ajo pranon vetëm disa nga këto dispozita;
 - 3. se ajo nuk pranon dispozitat e paragrafit 2 të nenit 37.

LIGJ Nr.8778, datë 26.4.2001

PËR RATIFIKIMIN E "KONVENTËS PENALE PËR KORRUPSIONIN"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa penale për korrupsionin", bërë në Strasburg më 27.1.1999, me rezervat e parashikuara në këtë ligj.

Neni 2

Në mbëshetje të nenit 37 të Konventës, Shteti Shqiptar shpreh këto rezerva:

- 1. Të rezervojë të drejtën e vet për të mos vendosur si vepra penale, sipas ligjit të tij kombëtar, pjesërisht ose tërësisht, sjellje të referuara në nenet 4, 6 deri në 8, 10 deri në 12 ose të veprave të korrupsionit pasiv, të përcaktuara në nenin 5 të Konventës (neni 37/1).
- 2. Të deklarojë përdorimin prej Shtetit Shqiptar të rezervës së parashikuar në nenin 17/2 të Konventës (37/2).
- 3. Të deklarojë se mund të refuzojë asistencën e ndërsjellë ligjore, sipas nenit 26/1 të Konventës, nëse kërkesa lidhet me një vepër penale që nga Shteti Shqiptar vlerësohet si vepër politike (neni 37/3).

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.2999, datë 4.5.2001 të Presidentit të Republikës, Rexhep Meidani

KONVENTA PENALE PËR KORRUPSION

Strasburg, më 21.1.1999 Seria e traktateve europiane / 173

HYRJE

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe shtetet e tjera nënshkruese si vijon:

Duke marrë në konsideratë se qëllimi i Këshillit të Europës është të mbështesë një unitet të madh midis anëtarëve të tij;

Duke njohur vlerën e përkrahjes së bashkëpunimit me shtete të tjera nënshkruese të kësaj Konvente;

Të bindur në nevojën e ndjekjes, si një çështje e prioritetit të një politike penale të përbashkët, duke u mbështetur në mbrojtjen e shoqërisë nga korrupsioni, përfshirë përshtatjen e legjislacionit të përshtashëm dhe masave parandaluese;

Duke theksuar se korrupsioni dëmton shtetin ligjor, demokracinë dhe të drejtat e njeriut, ul nivelin e qeverisjes së mirë, transparencës dhe drejtësisë shoqërore, pengon konkurrencën, zhvillimin ekonomik dhe rrezikon qëndrueshmërinë e institucioneve demokratike dhe themeleve morale të shoqërisë;

Duke besuar se një luftë efektive ndaj korrupsionit kërkon bashkëpunim ndërkombëtar të gjerë, të shpejtë dhe mirëfunksionues në çështjet penale;

Duke mirëpritur zhvillimet më të fundit, të cilat avancojnë marrëveshjet dhe bashkëpunimin ndërkombëtar në luftën kundër korrupsionit, përfshirë veprime të kombeve të Bashkuara, Bankës Botërore, Fondit Monetar Ndërkombëtar, Organizatën Botërore të Tregtisë, Organizatën e Shteteve Amerikane, Organizatën për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim dhe Bashkimin Europian;

Duke patur parasysh Programin e Veprimit kundër Korrupsionit, të miratuar nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës në nëntor 1996, sipas rekomandimeve të Konferencës së 19-të të Ministrave Europianë të Drejtësisë (Valeta, 1994);

Duke treguar rëndësinë e pjesëmarrjes së shteteve joanëtare në veprimtaritë e Këshillit të Europës kundër korrupsionit dhe duke mirëpritur kontributin e tyre të çmuar në zbatimin e Programit të Veprimit kundër Korrupsionit;

Duke treguar se Rezoluta nr.1, e miratuar nga Ministrat europianë të drejtësisë në konferencën e tyre të 21-të (Pragë, 1997), rekomandonte zbatimin e shpejtë të Programit të Veprimit kundër Korrupsionit dhe bënte thirrje, veçanërisht, për miratimin e shpejtë të konventës penale, duke parashikuar ndërshkimin e koordinuar të veprave të korrupsionit, përkrahur bashkëpunimin për procedimin e këtyre veprave, sikurse dhe një mekanizëm pasues efektiv, të hapur për shtetet anëtare dhe joanëtare mbi baza barazie;

Duke patur parasysh se krerët e shteteve dhe Qeverive të Këshillit të Europës vendosën, me rastin e samitit të tyre të dytë të mbajtur në Strasburg me 10 dhe 11 tetor 1997, të japin përgjigje të përbashkëta për ndryshimet e ndodhura nga rritja e korrupsionit dhe miratuan një plan veprimi, i cili me qëllim përkrahjen e bashkëpunimit në luftën kundër korrupsionit, përfshirë lidhjet e tij me krimin e organizuar dhe pastrimin e parave, instruktuan Komitetin e Ministrave, inter alia, të sigurojë plotësimin e shpejtë të instrumenteve ligjorë ndërkombëtarë, mbi bazën e Programit të Veprimit kundër Korrupsionit;

Duke konsideruar se rezoluta (97) 24 në 20 Parimet Drejtuese për luftën kundër korrupsionit, miratuar në 6 nëntor 1997 nga Komiteti i Ministrave në sesionin e tij të 101-të, nënvizoi nevojën e plotësimit të shpejtë të përpunimit të instrumenteve ligjore ndërkombëtarë, mbi bazën e Programit të Veprimit kundër Korrupsionit;

Në vështrimin e miratimit nga Komiteti i Ministrave në sesionin e tij të 102-të të datës 4 maj 1998, të rezolutës (98) 7 e cila autorizon marrëveshjen e pjesshme dhe të gjerë krijuese të "Grupit

të shteteve kundër korrupsionit –CRECO", e cila ka për qëllim përmirësimin e kapacitetit të anëtarëve të saj, për të luftuar korrupsionin nëpërmjet kryerjes së përputhshmërisë me angazhimet e tyre në këtë fushë;

Kanë pranuar si vijon:

KREU I PËRDORIMI I TERMAVE

Neni 1 **Përdorimi i termave**

Për qëllimet e kësaj Konvente:

- a) "Zyrtar publik" do të kuptohet në referencë me përkufizimin e "zyrtar" "oficer publik", "kryebashkiak", "ministër", ose "gjyqtar", në ligjin kombëtar të shtetit në të cilin personi në fjalë ushtron funksion dhe sikurse zbatohet në ligjin e tij penal;
- b) termi "gjyqtar" i referohet paragrafit të mësipërm "a" dhe përfshin prokurorët dhe mbajtësit e shërbimeve gjyqësore;
- c) në rastin e procedimeve që përfshijnë një zyrtar publik të një shteti tjetër, shteti procedues mund të zbatojë përkufizimin e zyrtarit publik, vetëm në rast se ky përkufizim përputhet me ligjin e tij kombëtar";
- d) "Person juridik" do të kuptohet çdo entitet që ka këtë status, sipas ligjit kombëtar të zbatueshëm, përveçse për shtete ose trupa të tjerë publikë në ushtrim të autoritetit shtetëror dhe për organizata ndërkombëtare publike.

KREU II MASA QË DUHET TË MERREN NË NIVELIN KOMBËTAR

Neni 2 Korrupsioni aktiv i zyrtarëve publikë kombëtarë

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale, sipas legjislacionit të saj kombëtar, kur kryhen me qëllim premtimin, ofrimin ose dhënien direkt ose indirekt të çfarëdolloj avantazhi, që nuk i takon cilitdo zyrtari publik të asaj Pale, për vete ose për dikë tjetër, ndaj tij/saj, për të vepruar ose mosvepruar në ushtrim të funksioneve të tij/saj.

Neni 3 Korrupsioni pasiv i zyrtarëve publikë kombëtarë

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale, sipas legjislacionit të saj kombëtar, kur kryhen me qëllim kërkimin ose marrjen nga cilido prej zyrtarëve publikë të asaj Pale, direkt ose indirekt, të çfarëdolloj avantazhi që nuk i takon, për vete ose për të tjerë, ose pranimi i një oferte ose premtimi apo avantazhi të tillë, për të vepruar ose mosvepruar në ushtrim të funksioneve të tij/saj.

Neni 4 Korrupsioni i anëtarëve të asambleve publike kombëtare

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, sjelljen e referuar në nenet 2 dhe 3, kur përfshihet cilido person që është anëtar i çfarëdo asambleje kombëtare publike, që ushtron pushtete legjislative ose administrative.

Neni 5 Korrupsioni i zyrtarëve publikë të huaj

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, sjelljen e referuar në nenet 2 dhe 3, kur përfshihet ndonjë zyrtar publik i një shteti tjetër.

Neni 6 Korrupsioni i anëtarëve të asambleve publike të huaja

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, sjelljen e referuar në nenet 2 dhe 3, kur përfshihet cilido person që është anëtar i çfardo asambleje publike, që ushtron pushtete legjislative ose administrative në një shtet tjetër.

Neni 7 **Korrupsioni aktiv në sektorin privat**

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera që janë të nevojshme për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, kur kryhen me qëllim gjatë veprimtarisë ekonomike (biznesit) premtimin, ofrimin ose dhënien direkt ose indirekt, të çfarëdolloj avantazhi që nuk i takon, cilitdo personi që drejton ose punon, në çfarëdo cilësie, në entitete të sektorit privat, për vete apo për të tjerë që ata të veprojnë ose të mosveprojnë, në kundërshtim me detyrat e tyre.

Neni 8 Korrupsioni pasiv në sektorin privat

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale, sipas legjislacionit të saj kombëtar, kur kryhen me qëllim gjatë veprimtarisë ekonomike (biznesit), kërkimin ose marrjen, direkt ose indirekt, nga cilido person që drejton ose punon, në çfarëdolloj cilësie, në entitete të sektorit privat, të çfardolloj avantazhi që nuk i takon ose premtimi për vete apo për të tjerë, ose pranimi i një oferte apo premtimi i një avantazhi të tillë, për të vepruar ose mosvepruar në kundërshtim me detyrat e tyre.

Neni 9 Korrupsioni i zyrtarëve të organizatave ndërkombëtare

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, sjelljen e referuar në nenet 2 dhe 3, kur përfshihet cilido zyrtar apo i punësuar me kontratë, në përputhje me kuptimin e rregullave të personelit, të çdo organizate publike ndërkombëtare ose mbikombëtare ose trupe ku Pala është anëtare, si edhe çdo person tjetër, që ushtron funksione që i korrespondojnë atyre të ushtruara nga zyrtarë apo agjentë të tillë.

Neni 10 Korrupsioni i anëtarëve të asambleve parlamentare ndërkombëtare

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, sjelljen e referuar në nenin 4 kur përfshihet cilido anëtar i asambleve parlamentare të organizatave ndërkombëtare apo mbikombëtare ku Pala është anëtare.

Korrupsioni i gjyqtarëve dhe zyrtarëve të gjykatave ndërkombëtare

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera që janë të nevojshme për përcaktimin si vepra penale sipas legislacionit të saj kombëtar, sjelljen e referuar në nenet 2 dhe 3, kur përfshihet cilido mbajtës i zyrave gjyqësore ose zyrtare të gjykatave ndërkombëtare, juridiksioni i të cilave është pranuar nga Pala.

Neni 12 **Ushtrimi i ndikimit**

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, kur kryhen me qëllim premtimin, dhënien ose ofrimin, direkt ose indirekt, të çfarëdolloj avantazhi që nuk i takon cilitdo që siguron ose konfirmon se është i aftë të ushtrojë ndikim në vendimmarrjen e cilitdo personi të referuar në nenet 2, 4, 5, 6, 9, 10, 11, në përputhje me këtë dispozitë, kur avantazhi që nuk i takon është për atë vetë apo për të tjerë, sikurse dhe kërkimi, marrja ose pranimi i ofertës ose premtimi i një avantazhi të tilë, në përputhje me këtë ndikim, pavarësisht nëse ndikimi është ushtruar ose jo ose pavarësisht nëse ndikimi i supozuar çon ose jo në rezultatin e synuar.

Neni 13 Pastrimi i parave të produkteve nga veprat e korrupsionit

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative, dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, sjelljen e referuar në Konventën e Këshillit të Europës për pastrimin, kërkimin, marrjen dhe konfiskimin e produkteve të krimit (Seria e trakteteve europiane nr.141) neni 6 paragrafet 1 dhe 2, sipas kushteve të referuara aty, kur vepra e treguar konsiston në një nga veprat penale të vendosura, në përputhje me nenet 2 deri 12 të kësaj konvente, në rastin kur Pala nuk ka bërë rezervime apo deklarime, lidhur me këto vepra ose nuk i konsideron këto vepra si serioze për qëllimin e legjislacionit të saj për pastrimin e parave.

Neni 14 **Veprat e llogarive**

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislastive dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra që dënohen me sanksione penale apo të tjera, sipas legjislaciont të saj kombëtar veprimet ose mungesat vijuese, të kryera me qëllim për të kryer, fshehur ose maskuar veprat e referuara në nenet 2 deri 12, në rastin kur Pala nuk ka bërë rezervime ose deklarime:

- a) duke krijuar ose shfrytëzuar një faturë ose dokument tjetër llogarie ose regjistrim që përmban informacion fals ose jo të plotë;
 - b) boshllëqe të paligjshme për bërjen e një regjistrimi të një pagese.

Neni 15 **Akte pjesëmarrëse**

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për përcaktimin si vepra penale sipas legjislacionit të saj kombëtar, dhënien e ndihmës ose përkrahjen e kryerjes së këtyre veprave penale, të vendosura në përputhje me këtë konventë.

Imuniteti

Parashikimet e kësaj konvente nuk paragjykojnë parashikimet e asnjëlloj traktati, protokolli ose statuti, sikurse dhe tekstet e tyre zbatuese, përsa i përket heqjes së imunitetit.

Neni 17 **Juridiksioni**

- 1. Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për vendosjen e juridiksionit mbi vepra penale, të vendosur në përputhje me nenet 2 deri 14 të kësaj konvente kur:
 - a) vepra është kryer tërësisht ose pjesërisht në territorin e saj;
- b) autori i veprës është shtetas i saj, zyrtar publik i saj ose anëtar i asambleve publike kombëtare të saj;
- c) vepra përfshin një nga zyrtarët e saj publikë, ose anëtarët e asambleve publike kombëtare të saj, ose çdo person, referuar neneve 9 deri 11, i cili është në të njëjtën kohë shtetas i saj.
- 2. Çdo shtet mundet që, në momentin e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, të deklarojë me anë të një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës se ai rezervon të drejtën për të mos zbatuar ose për të zbatuar vetëm, në raste ose kushte specifike, rregullat juridiksionale, të parashikuara në paragrafin 1 "b" dhe "c" të këtij neni ose një pjesë të tyre.
- 3. Nëse një Palë e ka përdorur rezervimin e parashikuar mundësisht në paragrafin 2 të këtij neni, ajo duhet të miratojë masa të tilla, që janë të nevojshme për vendosjen e juridiksionit mbi një vepër penale të vendosur në përputhje me këtë konventë, në rastet kur autori përkatës ndodhet në territorin e saj dhe nuk mund të ekstradohet te një Palë tjetër, vetëm në bazë të shtetëtisë së tij, pas kërkesës për ekstradim.
- 4. Kjo konventë nuk përjashton asnjë juridiksion penal të ushtruar nga ndonjë Palë, në përputhje me ligjin kombëtar.

Neni 18

Përgjegjësia e personave juridike

- 1. Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera që janë të nevojshme, për të siguruar që personat juridikë mund të përgjigjen për veprat penale të korrupsionit aktiv, ushtrimit të ndikimit dhe pastrimit të parave të vendosura në përputhje me këtë konventë, të kryera për përfitimin e tyre nga persona fizikë, që veprojnë ose individualisht, ose si pjesë e një organi të personit juridik, e që kanë pozicione drejtuese brenda personit juridik, bazuar në:
 - pushtet paraqitjeje të personit juridik; ose
 - një autoritet që merr vendime për personin juridik; ose
 - një autoritet që ushtron kontroll brenda personit juridik;
- sikurse dhe për përfshirjen e një personi fizik të tillë si aksesor ose shtesë në veprat e sipërpërmendura.
- 2. Përveç rasteve të parashikuara në paragrafin 1, secila Palë do të marrë masat e nevojshme për të siguruar që një person juridik mund të përgjigjet kur mungesa e supervizimit ose kontrollit nga një person fizik, referuar në paragrafin 1, ka bërë të mundur kryerjen e veprave penale të përmendura në paragrafin 1 për përfitimin e atij personi juridik nga një person fizik nën autoritetin e tij.
- 3. Përgjegjësia e një personi juridik sipas paragrafeve 1 dhe 2, nuk përjashton procedimet penale në ngarkim të personave fizikë që janë kryerës, shtytës ose aksesorë në veprat penale të përmendura në paragrafin 1.

Neni 19 **Sanksione dhe masa**

- 1. Duke pasur parasysh natyrën serioze të veprave penale të vendsura në përputhje me këtë konventë, secila Palë do të sigurojë, në kuptim të këtyre veprave penale, të vendosura në përputhje me nenet 2 deri 14, sanksione dhe masa efektive, proporcionale dhe shtrënguese, përfshirë kur janë kryer nga persona fizikë edhe dënime që përfshijnë heqjen e lirisë, e cila mund të japë shkas për ekstradim.
- 2. Secila Palë do të sigurojë që personat juridikë që kanë përgjegjësi, në përputhje me nenin 18 paragrafet 1 dhe 2, do të jenë subjekte të sanksioneve penale ose jopenale efektive, proporcionale dhe shtrënguese, përfshirë edhe sanksione monetare.
- 3. Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për ta bërë atë të aftë të konfiskojë apo marrë mjetet dhe produktet e veprave penale, të vendosura në përputhje me këtë konventë, ose prona, vlera e të cilave i korrespondon këtyre produkteve.

Neni 20 **Autoritete të specializuara**

Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera që janë të nevojshme, për të siguruar që personat ose entitetet janë të specializuar në luftën kundër korrupsionit. Ata do të kenë pavarësinë e nevojshme, në përputhje me parimet themelore të sistemit ligjor të Palës, me qëllim që ata të jenë të aftë të ushtrojnë funksionet e tyre me efektivitet dhe të lirë nga çdo presion i palejuar. Pala do të sigurojë që personeli i këtyre entiteteve ka trajnim dhe burime financiare të përshtatshme për detyrat e tyre.

Neni 21 Bashkëpunimi me dhe midis autoriteteve kombëtare

Secila Palë do të miratojë masa të tilla, që janë të nevojshme, për të siguruar që autoritetet publike, sikurse dhe çdo zyrtar publik bashkëpunon, në përputhje me ligjin kombëtar, me ata të autoriteteve përgjegjëse për hartimin dhe procedimin e veprave penale:

- a) nëpërmjet informimit të këtyre të fundit, me iniciativën e tyre kur ka dyshime të arsyeshme për të besuar se ndonjëra nga veprat penale, të vendosura në përputhje me nenet 2 deri 14 është kryer; ose
 - b) duke i siguruar, sipas kërkesës, autoriteteve të fundit gjithë informacionin e nevojshëm.

Neni 22 Mbrojtja e bashkëpunëtorëve të drejtësisë dhe dëshmitarëve

Secila Palë do të miratojë masa të tilla, që janë të nevojshme, për të siguruar mbrojtje efektive dhe të përshtatshme për:

- a) ata që raportojnë veprat penale të vendosura, në përputhje me nenet 2 deri 14 ose që bashkëpunojnë me autoritetet hetimore ose proceduese;
 - b) dëshmitarë që dëshmojnë lidhur me këto vepra.

Neni 23

Masa për lehtësimin e marrjes së evidencave dhe konfiskimin e produkteve

1. Secila Palë do të miratojë masa legjislative dhe të tjera, të tilla që janë të nevojshme, përfshirë dhe ato që mundësojnë përdorimin e teknikave speciale hetimore, në përputhje me ligjin

kombëtar, për mundësimin e lehtësimit të marrjes së evidencave, lidhur me veprat penale të vendosura, në përputhje me nenet 2 deri 14 të kësaj konvente dhe të identifikimit, gjurmimit, ndalimit dhe marrjes së mjeteve dhe produkteve të korrupsionit ose pasurive, vlera e të cilave i korrespondon këtyre produkteve, të lidhura këto me masat e vendosura, në përputhje me paragrafin 3 të nenit 19 të kësaj konvente.

- 2. Secila Palë do të miratojë masa të tilla legjislative dhe të tjera, që janë të nevojshme, për të autorizuar gjykatat e saj ose autoritete të tjera kompetente që të urdhërojnë vënien në dispozicion ose marrjen e regjistrimeve bankare, financiare ose tregtare, me qëllim përmbushjen e veprimeve të referuara në paragrafin 1 të këtij neni.
- 3. Sekreti bankar nuk mund të jetë pengesë për masat e parashikuara në paragrafet 1 dhe 2 të këtij neni.

KREU III MONITORIMI I ZBATIMIT

Neni 24 **Monitorimi**

Grupi i shteteve kundër korrupsiopnit (GRECO) monitoron zbatimin e kësaj konvente nga Palët.

KREU IV BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

Neni 25

Parime të përgjithshme dhe masa për bashkëpunimin ndërkombëtar

- 1. Palët bashkëpunojnë me njera-tjetrën, në përputhje me parashikimet e instrumenteve ndërkombëtare përkatës të bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën penale, ose marrëveshjeve të arritura mbi bazë legjislacioni uniform ose reciprok, dhe në përputhje me ligjin e tyre kombëtar, në kuptimin më të gjerë të mundshëm, për qëllimet e hetimit dhe procedimit që i përkasin veprave penale të vendosura në përputhje me këtë konventë.
- 2. Kur nuk ka instrumente ndërkombëtare ose marrëveshje në fuqi midis Palëve, të referuara në paragrafin 1, zbatohen nenet 26 deri 31 të këtij kreu.
- 3. Nenet 26 deri 31 të këtij kreu zbatohen edhe kur ato janë me favorizuese sesa dispozitat e instrumenteve ndërkombëtare ose marrëveshjeve të referuara në paragrafin 1.

Neni 26 **Asistenca e ndërsjellë**

- 1. Palët i ofrojnë njera-tjetrës masat më të gjera të asistencës së ndërsjellë, nëpërmjet procedimit të shpejtë të kërkesave nga autoritetet që, në përputhje me ligjet e tyre kombëtare, kanë të drejtën e hetimit ose procedimit të veprave penale të vendosura në përputhje me këtë konventë.
- 2. Asistenca e ndërsjellë ligjore, sipas paragrafit 1 të këtij neni, mund të refuzohet nëse Pala e kërkuar beson se kërkesa e bërë dëmton interesat e saj themelore, sovranitetin kombëtar, sigurinë kombëtare ose rendin publik.
- 3. Palët nuk do të përdorin sekretin bankar si arsye për refuzimin e çfarëdo bashkëpunimi, sipas këtij kreu. Në rast se ligji kombëtar e kërkon, Pala mund të kërkojë që kërkesa për bashkëpunim, e cila përfshin zbulimin e sekretit bankar, të autorizohet ose nga një gjyqtar, ose nga një autoritet tjetër gjyqësor, përfshirë prokurorët publikë, ndonjë nga këto autoritete që veprojnë lidhur me veprat penale.

Neni 27 **Ekstradimi**

- 1. Veprat penale të vendosura në përputhje me këtë konventë konsiderohen se përfshihen si vepra të ekstradueshme në çdo traktat ekstradimi, që ekziston midis ose ndërmjet Palëve. Palët marrin përsipër të përfshijnë këto vepra si vepra të ekstradueshme në çdo traktat ekstradimi që do të lidhet midis ose ndërmjet tyre.
- 2. Nëse një Palë, që kryen ekstradim të kushtëzuar mbi bazën e eksiztencës së një traktari, merr një kërkesë për ekstradim nga një Palë tjetër me të cilën nuk ka ndonjë traktat ekstradimi, mund ta konsiderojë këtë konventë si një bazë ligjore për ekstradim, në kuptim të çdo vepre penale, të vendosur në përputhje me këtë konventë.
- 3. Palët, që nuk kryejnë ekstradim të kushtëzuar nga ekzistenca e një traktati, njohin veprat penale të vendosura në përputhje me këtë konventë si vepra të ekstradueshme midis tyre.
- 4. Ekstradimi i nënshtrohet kushteve të parashikuara në ligjet e Palës së kërkuar ose në traktatet e zbatueshme të ekstradimit, përfshirë arsyet për të cilat Pala e kërkuar mund të refuzojë ekstradimin.
- 5. Nëse ekstradimi për një veprën penale të vendosur në përputhje me këtë konventë refuzohet vetëm mbi bazën e shtetësisë së personit të kërkuar, ose për shkak se pala e kërkuar konsideron se ka juridiksion mbi vepër, Pala e kërkuar ia paraqet çështjen autoriteteve të saj kompetente për qëllimet e procedimit, përderisa nuk është rënë dakord ndryshe me Palën kërkuese, dhe do t'i raportojë rezultatin përfundimtar Palës kërkuese në të njëjtën rrugë.

Neni 28 Informacioni i rastësishëm

Pa paragjykuar hetimet ose procedimet e veta, një Palë mundet t'i japë një Pale tjetër pa patur kërkesë nga kjo, informacion për fakte kur ajo konsideron se dhënia e këtij informacioni mund të asistojë Palën marrëse në fillimin ose ushtrimin e hetimeve ose procedimeve që i përkasin veprave penale të vendosura në përputhje me këtë konventë ose mund të çojnë në një kërkesë nga ajo Palë, sipas këtij kreu.

Neni 29 **Autoriteti qendror**

- 1. Palët caktojnë një autoritet qendror ose, nëse është e përshtatshme, autoritete qendrore të ndryshme, të cilat janë përgjegjëse për dërgimin dhe përgjigjen e kërkesave të bëra sipas këtij kreu, ekzekutimin e këtyre kërkesave ose transmetimin e tyre tek autoritetet kompetente për ekzekutimin e tyre.
- 2. Secila Palë i komunikon Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit , pranimit, miratimit ose aderimit, emrat dhe adresat e autoriteteve të treguara, në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni.

Neni 30 Komunikimi i drejtpërdrejtë

- 1. Autoritetet qendrore komunikojnë drejtpërdrejt midis tyre.
- 2. Në rast urgjence, kërkesat për asistencë të ndërsjellë ose komunikimet që lidhen me to mund të dërgohen direkt nga autoritetet gjyqësore, përfshirë prokurorët publikë të Palës kërkuese tek autoritete të tilla të Palës së kërkuar. Në raste të tilla, i dërgohet në të njëjtën kohë një kopje autoritetit qendror të Palës së kërkuar nëpërmjet autoritetit qendror të Palës kërkuese.

- 3. Çdo kërkesë ose komunikim, sipas paragrafeve 1 dhe 2 të këtij neni, mund të bëhet nëpërmjet Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (INTERPOL).
- 4. Kur, në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni është bërë një kërkesë dhe autoriteti nuk është kompetent të trajtojë kërkesën, ai i referon kërkesën autoritetit kompetent kombëtar dhe informon direkt Palën kërkuese përsa ka vepruar.
- 5. Kërkesat ose komunikimet, sipas paragrafit 2 të këtij neni që nuk përfshijnë veprime detyruese, mund t'u transmetohen direkt nga autoritetet kompetente të Palës kërkuese autoriteteve kompetente të Palës së kërkuar.
- 6. Secili shtet mund të informojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, se për arsye të efektivitetit, kërkesat e bëra sipas këtij kreu duhet t'i adresohen autoritetit të tij qendror.

Neni 31 **Informacioni**

Pala e kërkuar informon menjëherë Palën kërkuese për veprimin e ndërmarrë për një kërkesë sipas këtij kreu dhe rezultatin përfundimtar të këtij veprimi. Pala e kërkuar informon, gjithashtu, menjëherë Palën kërkuese për çdo rrethanë që e bën të pamundur përmbushjen e veprimit në fjalë ose që e vonojnë atë ndjeshëm.

KREU V PARASHIKIME PËRFUNDIMTARE

Neni 32 **Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi**

1. Kjo konventë do të jetë e hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe nga shtete joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e saj.

Këto shtete mund ta shprehin pëlqimin e tyre për t'u bërë Palë nëpërmjet:

- a) nënshkrimit pa rezerva dhe ratifikimit, pranimit ose miratimi; ose
- b) nënshkrimit me qëllim ratifikimi, pranimi ose miratimi të pasuar nga ratifikimi, pranimi ose miratimi.
- 2. Instrumentet e ratifikimit ose të pranimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 3. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason tre muaj pas datës, në të cilën katërmbëdhjetë shtete kanë shprehur pëlqimin e tyre për të qenë Palë në konventë në përputhje me parashikimet e paragrafit 1. Çdo shtet që nuk është anëtar i Grupit të shteteve kundër korrupsionit (GRECO) në momentin e ratifikimit, bëhet automatikisht anëtar në datën kur Konventa hyn në fuqi.
- 4. Për shtetet nënshkruese, që bëhen Palë në këtë konventë më vonë, ajo do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason tre muaj pas datës në të cilën ata kanë shprehur pëlqimin e tyre për të qenë Palë në konventë, në përputhje me parashikimet e paragrafit 1ssss. Çdo shtet nënshkrues, që nuk është anëtar i Grupit të shteteve kundër korrupsionit (GRECO) në momentin e ratifikimit, bëhet automatikisht anëtar në datën kur Konventa hyn në fuqi për të.

Neni 33 **Aderimi në konventë**

1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës, pas konsultimit të shteteve Palë të konventës mund të ftojë Komunitetin Europian, sikurse dhe çdo

shtet joanëtar të Këshillit dhe që nuk ka marrë pjesë në hartimin e saj, të aderojë në këtë konventë nëpërmjet një vendimi të marrë me shumicën e parashikuar në nenin 20 "d" të Statutit të Këshillit të Europës dhe duhet të marrë miratimin unanim të përfaqësuesve të shteteve Palë që kanë të drejtë pjesëmarrjeje në Komitetin e Ministrave.

2. Lidhur me Komunitetin Europian, sikurse dhe çdo shtet që aderon në të, sipas paragrafit 1 të mësipërm, Konventa hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason tre muaj pas datës në të cilën është depozituar instrumenti i aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Komuniteti Europian dhe çdo shtet që aderon në konventë bëhet automatikisht anëtar i GRECO-s, nëse nuk është trashmë anëtar në momentin e aderimit, në datën kur Konventa hyn në fuqi për të.

Neni 34 **Zbatimi territorial**

- 1. Çdo shtet kontraktues mundet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose aderimit, të specifikojë territorin ose territoret në të cilat do të zbatohet kjo konventë.
- 2. Çdo Palë mundet, në një datë të mëvonshme, nëpërmjet një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, të shtrijë zbatimin e kësaj konvente në cilindo territor ose territore të specifikuara në deklaratë. Lidhur me këtë territor, konventa hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason tre muaj pas datës në të cilën është marrë kjo deklaratë nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Çdo deklaratë, e bërë në përputhje me dy paragrafet e mësipërm, mundet, lidhur me ato territore të treguara në atë deklaratë, të tërhiqet nëpërmjet një njoftimi të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Tërheqja bëhet efektive ditën e parë të muajit që pason tre muaj pas datës në të cilën është marrë njoftimi nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 35 Raporti me konventat dhe marrëveshjet e tjera

- 1. Kjo Konventë nuk cenon të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga konventa ndërkombëtare shumëpalëshe, që përmbajnë fusha speciale.
- 2. Shtetet Palë në konventë mund të lidhin marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe mes tyre lidhur me çështjet e rregulluara nga kjo konventë për të plotësuar ose forcuar parashikimet e saj ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që përmbahen aty.
- 3. Nëse dy ose më shumë Palë kanë përfunduar tashmë një marrëveshje ose traktat, lidhur me një subjekt që trajtohet nga kjo konventë ose kanë vendosur në një mënyrë tjetër raportet e tyre lidhur me atë subjekt, ata do të kenë të drejtë të zbatojnë atë marrëveshje apo traktat, ose t'i rregullojnë ato marrëdhënie, në frymën e kësaj Konvente, nëse lehtësojnë bashkëpunimin ndërkombëtar.

Neni 36 **Deklarime**

Çdo shtet mundet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose aderimit, të deklarojë përdorimin prej tij si vepra penale korrupsionin aktiv dhe pasiv të zyrtarëve publikë të huaj sipas nenit 5, të zyrtarëve të organizatave ndërkombëtare sipas nenit 9 ose të gjyqtarëve dhe zyrtarëve të gjykatave ndërkombëtare sipas nenin 11, vetëm në rastin kur gjyqtari apo zyrtari publik vepron ose nuk vepron në kundërshtim me detyrat e tij.

Rezerva

- 1. Çdo shtet mundet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose aderimit, të rezervojë të drejtën e tij për të mos vendosur si vepra penale sipas ligjit të tij kombëtar, pjesërisht ose tërësisht, sjelljet e referuara në nenet 4, 6 deri 8, 10 deri 12 ose të veprave të korrupsionit pasiv të përcaktuara në nenin 5.
- 2. Çdo shtet mundet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose aderimit, të deklarojë përdorimin prej tij të rezervës së parashikuar në nenin 17 paragrafi 2.
- 3. Çdo shtet mundet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose aderimit, të deklarojë se mund të refuzojë asistencën e ndërsjellë ligjore sipas nenit 26 paragrafi 1, nëse kërkesa lidhet me një vepër që konsiderohet nga Pala e kërkuar si vepër politike .
- 4. Asnjë shtet nuk mund të bëjë, sipas zbatimit të paragrafeve 1, 2 dhe 3 të këtij neni, rezerva për më shumë se sa pesë nga parashikimet e përmendura këtu. Asnjë rezervë tjetër nuk mund të bëhet. Rezervat e të njëjtës natyrë sipas neneve 4, 6 dhe 10 do të konsiderohen si një rezervë.

Neni 38

Vlefshmëria dhe rishikimi i deklarimeve dhe rezervave

- 1. Deklarimet e referuara në nenin 36 dhe rezervat e referuara në nenin 37 janë të vlefshme për një periudhë prej tre vjetësh nga dita e hyrjes në fuqi të konventës për shtetin përkatës. Sidoqoftë, këto deklarime dhe rezerva mund të rinovohen për periudha së të njëjtës gjatësi.
- 2. Dy muaj para datës së skadimit të deklarimit ose rezervës, Sekretariati i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton për skadimin shtetin përkatës. Jo më vonë se tre muaj para skadimit, shteti njofton Sekretarin e Përgjithshëm se ai do ta mbajë, ndryshojë ose tërheqë deklarimin ose rezervën e tij. Në mungesë të njoftimit nga shteti përkatës, Sekretari i Përgjithshëm informon atë shtet se deklarimi ose rezerva e tij konsiderohet se është shtrirë automatikisht për një periudhë prej gjashtë muajsh. Nëse shteti përkatës nuk njofton qëllimin e tij, për të mbajtur ose ndryshuar deklarimin ose rezervën e tij para skadimit të kësaj periudhe, kjo sjell humbjen e deklarimit ose të rezervës.
- 3. Nëse një Palë bën një deklarim ose rezervë në përputhje me nenet 36 dhe 37, ajo duhet të bëjë para rinovimit të saj ose bërjes së kërkesës, një shpjegim ndaj GRECO-s për arsyet që justifikojnë vazhdimin e tij/saj.

Neni 39

Ndryshimet

- 1. Ndryshime të kësaj konvente mund të propozohen nga çdo Palë dhe do t'i komunikohen nëpërmjet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës shteteve anëtare të Këshillit të Europës dhe çdo shteti joanëtar që ka aderuar në konventë ose është ftuar të aderojë në përputhje me parashikimet e nenit 33.
- 2. Çdo ndryshim i propozuar nga një Palë do t'i komunikohet Komitetit Europian për Problemet Penale (CDPC) që do t'i paraqesë Komitetit të Ministrave mendimin e tij për ndryshimin e propozuar.
- 3. Komiteti i Ministrave e konsideron ndryshimin e propozuar dhe mendimin e dhënë nga CDPC-ja dhe pas konsultimit me shtetet joanëtare Palë në këtë konventë, mund të miratojë ndryshimin.
- 4. Teksti i çdo ndryshimi të miratuar nga Komiteti i Ministrave, në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni, u jepet Palëve për pranim.

5. Çdo ndryshim i miratuar në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni hyn në fuqi në ditën e tridhjetë pas njoftimit, nga të gjitha Palët, të Sekretarit të Përgjithshëm për pranimin nga ana e tyre të ndryshimit.

Neni 40 **Zgjidhja e mosmarrëveshjeve**

- 1. Komiteti Europian për Problemet Penale i Këshillit të Europës mbahet i informuar lidhur me intepretimin dhe zbatimin e kësaj konvente.
- 2. Në rast mosmarrëveshjeje ndërmjet Palëve për interpretimin ose zbatimin e kësaj konvente, ato duhet të gjejnë zgjidhje të mosmarrëveshjes nëpërmjet bisedimit ose mjeteve të tjera paqësore të zgjedhjes së tyre, përfshirë paraqitjen e mosmarrëveshjes para Komitetit Europian për problemet penale, një gjykate arbitrazhi, vendimi i së cilës do të jetë i detyrueshëm për Palët ose para Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë, sikurse pranohet nga Palët përkatëse.

Neni 41 **Denoncimi**

- 1. Çdo Palë mundet, në çdo kohë, të denoncojë këtë konventë nëpërmjet një njoftimi të dërguar të Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Denoncimi do të ketë efekt ditën e parë të muajit pasues të skadencës së periudhës prej tre muajsh nga data e marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 42 **Njoftimi**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe çdo shtet tjetër, i cili ka aderuar në këtë konventë për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) çdo depozitim të një instrumenti ratifikimi, pranimi, miratimi ose aderimi;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj konvente në përputhje me nenet 32 dhe 33 të saj;
- d) çdo deklaratë ose rezervë të bërë në përputhje me nenet 36 ose 37;
- e) çdo veprim tjetër, njoftim ose komunikim lidhur me këtë konventë.

Si dëshmi të kësaj, nënshkruesit të autorizuar si duhet për këtë gjë, kanë nënshkruar këtë konventë.

Bërë në Strasburg, më 27 janar 1999, në anglisht dhe frëngjisht të dyja tekstet njëlloj të vlefshëm, në një kopje të vetme, e cila do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'i transmetojë kopje të vërtetuara secilit shtet anëtar të Këshillit të Europës, shteteve joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e kësaj konvente dhe çdo shteti tjetër të ftuar për aderim në të.

LIGJ Nr.8920, datë 11.7.2002

PËR RATIFIKIMIN E "KONVENTËS SË KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KRIMIT TË ORGANIZUAR NDËRKOMBËTAR" DHE DY PROTOKOLLEVE SHTESË TË SAJ

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar" dhe dy protokolleve shtesë të saj, "Protokolli kundër trafikut të migrantëve me rrugë tokësore, ajrore dhe detare" dhe "Protokolli për parandalimin, pengimin dhe ndëshkimin e trafikut të personave, veçanërisht të grave dhe fëmijëve".

Neni 2

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr. 3411, datë 22.7.2002 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

KONVENTA E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KRIMIT TË ORGANIZUAR NDËRKOMBËTAR

Neni 1 **Deklarimi i qëllimit**

Qëllimi i kësaj Konvente është të nxisë bashkëpunimin për të parandaluar dhe luftuar efektivisht krimin e organizuar ndërkombëtar.

Neni 2 **Përdorimi i termave**

Për qëllimet e kësaj Konvente:

- (a) "Grup kriminal i organizuar" nënkupton një grup të strukturuar, i cili ka ekzistuar për një periudhë kohe të caktuar, i përbërë nga tre ose më shumë persona, të cilët veprojnë në harmoni me njëri-tjetrin, me qëllim që të kryejnë një ose më shumë krime ose vepra penale serioze, të përcaktuara si të tilla në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente, me qëllim që të sigurojnë, në mënyrë direkte ose indirekte, përfitime financiare ose materiale.
- (b) "Krim serioz" nënkupton atë akt që përbën një vepër penale të ndëshkueshme me një dënim maksimal të heqjes së lirisë prej të paktën katër vjetësh ose me një dënim më të rëndë.
- (c) "Grup i strukturuar" nënkupton një grup që nuk është formuar në mëyrë të rastësishme për kryerjen e menjëhershme të një vepre penale dhe që nuk nevojitet të ketë të përcaktuar rolet e anëtarëve të tij, vazhdimësinë e anëtarësimit në të ose të ketë një strukturë të zhvilluar.

- (d) "Pasuri" nënkupton pasuritë e çdo lloji, fizike ose jofizike, të luajtshme ose të paluajtshme, reale ose joreale, dhe dokumentet ose instrumentet ligjore, të cilat vërtetojnë një titull ose interes tek këto pasuri.
- (e) "Të ardhura nga krimi" nënkupton çdo pasuri që rrjedh ose që është fituar, direkt ose indirekt, nëpërmjet kyerjes së një vepre penale.
- (f) "Bllokim" ose "konfiskim" nënkupton ndalimin e përkohshëm të transferimit, shkëmbimit, rregullimit ose zhvendosjes së pasurisë, ose marrjen përkohësisht në ruajtje ose kontrollimin e pasurisë në bazë të një urdhri të lëshuar nga gjykata ose ndonjë autoritet tjetër kompetent.
- (g) "Konfiskim", i cili përfshin në raste të veçanta gjobën, nënkupton privimin e përhershëm nga pronësia me anë të një urdhri gjykate ose të ndonjë autoriteti tjetër kompetent.
- (h) "Vepër penale bazë" nënkupton çdo vepër penale, si rezultat i së cilës të ardhurat janë nxjerrë me qëllim që të bëhen subjekt i një vepre penale në mënyrën e përshkruar në nenin 6 të kësaj Konvente.
- (i) "Shpërndarje e kontrolluar" nënkupton teknikën që lejon kalimin e ngarkesave të paligjshme ose të dyshimta, përmes ose në territorin e një ose më shumë Shteteve, me dijeninë dhe nën mbikëqyrjen e autoriteteve të tyre kompetente, me qëllim që të hetohet një vepër penale dhe të identifikohen personat e përfshirë në kryerjen e veprës penale.
- (j) "Organizatë rajonale e integrimit ekonomik" nënkupton një organizatë të krijuar nga shtete sovrane të një rajoni të caktuar, tek e cila Shtetet Anëtare kanë transferuar kompetenca në lidhje me çështjet që rregullohen nga kjo Konventë dhe që është është e autorizuar në mënyrën e duhur në përputhje me procedurat e saj të brendshme që të nënshkruajë, ratifikojë, pranojë, miratojë, ose aderojë në të; referimet tek "Shtetet Palë", në bazë të kësaj Konvente, do të aplikohen ndaj këtyre organizatave brenda kufijve të kompetencës së tyre.

Neni 3 **Fusha e aplikimit**

- 1. Përveç rasteve që parashikohen ndryshe në tekst, kjo Konventë do të aplikohet në lidhje me parandalimin, hetimin dhe ndjekjen penale të:
 - (a) veprave penale të parashikuara në nenet 5, 6, 8 dhe 23 të kësaj Konvente; dhe
 - (b) krimet serioze të përcaktuara në nenin 2 të kësaj Konvente.
- 2. Për qëllimet e paragrafit 1 të këtij neni, një vepër penale ka një natyrë ndërkombëtare në qoftë se:
 - (a) kryhet në më shumë se një Shtet;
- (b) kryhet në një Shtet, por pjesa thelbësore e përgatitjes, planit, drejtimit ose kontrollit kryhet në një Shtet tjetër;
- (c) kryhet në një Shtet, por në të është përfshirë një grup kriminal i organizuar, i cili angazhohet në aktivitete kriminale në më shumë se një Shtet; ose
 - (d) kryhet në një Shtet, por efektet thelbësore i ka në një Shtet tjetër.

Neni 4 **Mbrojtja e sovranitetit**

- 1. Shtetet Palë do të zbatojnë detyrimet e tyre që rrjedhin nga kjo Konventë në pajtim me parimet e barazisë së sovranitetit dhe integritetit territorial të Shteteve dhe të mosndërhyrjes në punët e brendshme të Shteteve të tjera.
- 2. Asgjë në këtë Konventë nuk i jep të drejtën një Shteti Palë që të ushtrojë juridiksionin e tij në territorin e një Shteti tjetër dhe të kryejë funksione që janë e drejtë ekskluzive e autoriteteve të Shtetit tjetër sipas ligjit të tij të brendshëm.

Penalizimi i pjesëmarrjes në një grup kriminal të organizuar

- 1. Çdo Shtet Palë duhet të adaptojë masa të tilla ligjore dhe masa të tjera që mund të konsiderohen të nevojshme për të cilësuar si vepra penale, në rastet kur kryhen qëllimisht:
- a) secilin ose të dy prej rasteve të mëposhtme si vepra penale të dallueshme nga ato që përfshijnë tentativën ose kryerjen e aktivitetit kriminal:
- (i) marrëveshjen me një ose disa persona të tjerë për të kryer një krim serioz për një qëllim që lidhet direkt ose jodirekt me marrjen e përfitimeve financiare ose materiale dhe, nëse kërkohet nga legjislacioni i brendshëm, që përfshin një veprim të ndërmarrë nga një prej pjesëmarrësve në zbatim të marrëveshjes, ose që përfshin një grup të organizuar kriminal;
- (ii) veprimin e një personi, i cili, duke njohur qëllimin dhe aktivitetin e përgjithshëm kriminal të një grupi të organizuar kriminal ose synimin e tij për të kryer krimet në fjalë, merr pjesë aktivisht në:
 - (a) veprimtaritë kriminale të grupit të organizuar kriminal;
- (b) Veprimtaritë e tjera kriminale të grupit të organizuar kriminal, duke ditur se pjesëmarrja e tij/saj do të kontribuojë në arritjen e qëllimit kriminal të përshkruar më lart;
- b) organizimin, drejtimin, dhënien e ndihmës, përkrahjen, lehtësimin ose dhënien e këshillave për kryerjen e një krimi serioz që përfshin një grup kriminal të organizuar.
- 2. Dijenia, synimi, qëllimi, plani ose marrëveshja, të cilat përmenden në paragrafin 1 të këtij neni mund të nxirren nga rrethanat faktike objektive.
- 3. Shtetet Palë, ligji i brendshëm i të cilëve kërkon përfshirjen e një grupi kriminal të organizuar për qëllimet e veprave penale të cilësuara si të tilla, në përputhje me paragrafin 1 (a) (i) të këtj neni, do të sigurojë që legjislacioni i tyre i brendshëm të mbulojë të gjitha krimet serioze që përfshijnë grupet e organizuara kriminale. Këto Shtete Palë dhe Shtetet Palë, legjislacioni i brendshëm i të cilëve kërkon që një veprim në zbatim të një marrëveshjeje për qëllimet e veprës penale të përcaktuar në përputhje me paragrafin 1 (a) (i) të këtij neni, do të informojnë për këtë Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tyre të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit në këtë Konventë.

Neni 6

Penalizimi i pastrimit të të ardhurave nga krimi

- 1. Secili Shtet Palë, në përputhje me parimet bazë të legjislacionit të tij të brendshëm, duhet të adaptojë masa të tilla legjislative që mund të jenë të nevojshme për të cilësuar si vepra penale, kur kryhen në mënyrë të qëllimshme:
- (a) (i) shkëmbimin ose transferimin e pasurisë, duke ditur që një pasuri e tillë është e ardhur nga krimi, me qëllim që të fshihet ose mbulohet origjina e paligjshme e saj ose dhënien e ndihmës ndaj një personi, i cili është përfshirë në kryerjen e veprës penale bazë për t'iu shmangur pasojave ligjore të veprimit tij/saj;
- (ii) fshehjen ose mbulimin e natyrës së vërtetë, burimit, vendndodhjes, disponimit, zhvendosjes, pronësisë ose të drejtave në lidhje me pronësinë, duke ditur që një pasuri e tillë është e ardhur nga krimi;
 - (b) duke iu nënshtruar koncepteve bazë të sistemit të tij ligjor:
- (i) fitimin, posedimin ose përdorimin i pasurisë, duke ditur në kohën e marrjes në dorëzim që një pasuri e tillë është e ardhur nga krimi;
- (ii) pjesëmarrjen, shoqërimin ose komplotimin për të kryer, tentativat për të kryer dhe dhënien e ndihmës, përkrahjen, lehtësimin dhe dhënien e këshillave për kryerjen e çdonjërës prej veprave penale të cilësuara si të tilla në përputhje me këtë nen.
 - 2. Për qëllimet e zbatimit ose aplikimit të paragrafit 1 të këtij neni:
- (a) secili Shtet Palë duhet të përpiqet të aplikojë paragrafin 1 të këtij neni në shtrirjen më të gjerë të veprave penale bazë;

- (b) secili Shtet Palë duhet të përfshijë si vepra penale bazë të gjitha krimet serioze të cilësuara si të tilla në përputhje me nenet 5, 8 dhe 23 të kësaj Konvente; Në rastet kur Shtetet Palë, legjislacioni i të cilëve përcakton një listë të veprave penale specifike predicate, ato duhet të përfshijnë minimalisht në këtë listë një numër të plotë të veprave penale që lidhen me grupet e organizuara kriminale.
- (c) për qëllimet e nënparagrafit (b), veprat penale bazë përfshijnë veprat penale të kryera si brenda dhe jashtë juridiksionit të Shtetit Palë në fjalë; Megjithatë, veprat penale të kryera jashtë juridiksionit të një Shteti Palë do të përbëjnë vepra penale bazë vetëm në rastet kur veprimi përkatës është një vepër penale në bazë të ligjit të brendshëm të Shtetit ku është kryer dhe do të ishte një vepër penale në bazë të legjislacionit të brendshëm të Shtetit Palë që zbaton ose aplikon këtë nen, në qoftë se vepra penale do të ishte kryer në këtë Shtet.
- (d) secili Shtet Palë do t'i dorëzojë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara kopjet e ligjeve të tij të brendshme, që lidhen me zbatimin e këtij neni, ndryshimet vijuese të këtyre ligjeve ose një përmbledhje e tyre;
- (e) në qoftë se e kërkojnë parimet themelore të legjislacionit të brendshëm të Shtetit Palë, mund të parashikohet që veprat penale të përmendura në paragrafin 1 të këtij neni të mos aplikohen ndaj personave që kanë kryer veprën penale bazë;
- (f) dijenia, qëllimi ose synimi të kërkuara si elemente të një vepre penale, të parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni, mund të nxirren nga rrethanat objektive faktike.

Neni 7 **Masat për të luftuar pastrimin e parave**

1. Secili Shtet Palë:

- (a) duhet të krijojë një regjim të brendshëm të gjithanshëm, rregullator dhe mbikëqyrës për bankat dhe institucionet financiare jobankare, brenda kompetencës së tij, me qëllim që të pengojnë dhe zbulojë të gjitha format e pastrimit të parave, regjim i cili duhet t'i vërë theksin kërkesave për identifikimin e klientit, ruajtjen e dokumenteve dhe raportimin e transaksioneve të dyshimta;
- (b) pa cenuar dispozitat e neneve 18 dhe 27 të kësaj Konvente, duhet të sigurojë që autoritetet administrative, rregullatore, të zbatimit të ligjit dhe autoritetet e tjera që i janë kushtuar luftës kundër pastrimit të parave (përfshirë autoritetet gjyqësore, kur kjo parashikohet nga legjislacioni i brendshëm), të kenë aftësinë për të bashkëpunuar dhe shkëmbyer informacion në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar, brenda kushteve të parashikuara nga legjislacioni i tij i brendshëm. Për këtë qëllim, Shtetet Palë duhet të marrin parasysh krijimin e një njësie zbulimi në fushën e financave që do të shërbejë si një qendër kombëtare për mbledhjen, analizimin dhe shpërndarjen e informacionit që lidhet me pastrimin e mundshëm të parave.
- 2. Shtetet Palë duhet të marrin parasysh zbatimin e masave të përshtatshme për zbulimin dhe mbikëqyrjen e lëvizjes së parave dhe të instrumenteve të shkëmbyeshme përkatëse nëpër kufijtë e tyre, që janë subjekt i ruajtjes për të siguruar përdorimin e duhur të informacionit dhe pa penguar në asnjë mënyrë lëvizjen e kapitalit të ligjshëm. Këto masa mund të përfshijnë kërkesën që individët dhe aktivitetet e biznesit të raportojnë transferimet ndërkufitare të sasive të mëdha të parave dhe të instrumenteve të shkëmbyeshme përkatëse.
- 3. Shteteve Palë u bëhet thirrje, gjatë krijimit të një regjimi rregullator dhe mbikëqyrës në bazë të kushteve të këtij neni, dhe pa cenuar nenet e tjera të kësaj Konvente, që të orientohen tek iniciativat përkatëse rajonale, ndërrajonale dhe organizatat shumëpalëshe që luftojnë kundër pastrimit të parave.
- 4. Shtetet Palë duhet të përpiqen që të zhvillojnë e nxisin bashkëpunimin global, rajonal, nënrajonal dhe dypalësh ndërmjet autoriteteve rregullatore financiare, gjyqësore dhe të zbatimit të ligjeve, me qëllim që të luftohet pastrimi i parave.

Neni 8 **Penalizimi i korrupsionit**

- 1. Secili Shtet Palë duhet të adaptojë masa të tilla legjislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për të cilësuar si vepër penale, në rastet kur kryhet në mënyrë të qëllimshme:
- (a) premtimin, propozimin ose dhënien ndaj një zyrtari publik, direkt ose jodirekt, të një përfitimi të padrejtë, për vetë zyrtarin/zyrtaren, një person ose dikë tjetër, me qëllim që zyrtari të veprojë ose të mos veprojë gjatë ushtrimit të detyrave të tij/saj zyrtare.
- (b) kërkesën ose pranimin nga një zyrtar publik, direkt ose jodirekt, të një përfitimi të padrejtë, për atë vetë ose për një person apo dikë tjetër, me qëllim që zyrtari të veprojë ose të mos veprojë gjatë ushtrimit të detyrave të tij/saj zyrtare.
- 2. Secili Shtet Palë duhet të marrë parasysh adaptimin e masave të tilla legjislative dhe të masave të tjera që mund të jenë të nevojshme për të cilësuar si vepër penale veprimet e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni që përfshin një zyrtar të huaj ose nëpunës civil ndërkombëtar. Gjithashtu, secili Shtet Palë duhet të marrë parasysh cilësimin si vepër kriminale të formave të tjera të korrupsionit.
- 3. Gjithashtu, secili Shtet Palë duhet të adaptojë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme për të cilësuar si vepër penale, pjesëmarrjen si bashkëpunëtor në një vepër penale të cilësuar në përputhje me këtë nen.
- 4. Për qëllimet e paragrafit 1 të këtij neni dhe të nenit 9, "zyrtar publik" nënkupton një zyrtar publik ose një person i cili kryen një shërbim publik në mënyrën e parashikuar nga legjislacioni i brendshëm dhe në mënyrën që aplikohet nga legjislacioni penal i Shtetit Palë, në të cilin personi në fjalë kryen atë funksion.

Neni 9 **Masat kundër korrupsionit**

- 1. Përveç masave të parashikuara në nenin 8 të kësaj Konvente, secili Shtet Palë duhet të adaptojë, në masën e duhur dhe në pajtim me sistemin e tij ligjor, masa legjislative, administrative ose masa të tjera efektive për të forcuar integritetin dhe për të parandaluar, zbuluar dhe ndëshkuar korrupsionin e zyrtarëve publikë.
- 2. Secili Shtet Palë duhet të marrë masa për të siguruar veprimtarinë efektive të autoriteteve të tij në parandalimin, zbulimin dhe ndëshkimin e korrupsionit të zyrtarëve publikë, përfshirë dhënien e pavarësisë së duhur këtyre autoriteteve, me qëllim ndalimin e përpjekjeve për të influencuar në mënyrë të padrejtë në aktivitetin e tyre.

Neni 10 Përgjegjësia e personave juridikë

- 1. Secili Shtet Palë duhet të adaptojë masat e nevojshme, që janë në pajtim me parimet e tij ligjore, për të përcaktuar përgjegjësinë e personave juridikë që marrin pjesë në krime serioze që përfshijnë një grup të organizuar kriminal dhe për veprat penale të cilësuara si të tilla, në përputhje me nenet 5, 6, 8 dhe 23 të kësaj Konvente.
- 2. Duke iu nënshtruar parimeve ligjore të Shtetit Palë, përgjegjësia e personave juridikë mund të jetë penale, civile ose administrative.
- 3. Një përgjegjësi e tillë nuk duhet të cenojë përgjegjësinë penale të personave fizikë që kanë kryer veprat penale.
- 4. Secili Shtet Palë duhet të sigurojë, veçanërisht, që personat juridikë që konsiderohen përgjegjës në përputhje me këtë nen t'i nënshtrohen sanksioneve efektive, proporcionale, bindëse penale ose jopenale, përfshirë sanksionet financiare.

Neni 11 **Gjykimi dhe sanksionet**

- 1. Secili Shtet Palë duhet t'ia nënshtrojë sanksioneve veprën penale të cilësuar në përputhje me nenet 5, 6, 8 dhe 23 të kësaj Konvente, duke marrë parasysh shkallën e veprës penale.
- 2. Secili Shtet Palë duhet të përpiqet të sigurojë që çdo pushtet ligjor që ai ka në bazë të legjislacionit të brendshëm, që lidhet me ndjekjen penale të personave që kryejnë veprat penale që mbulohen nga kjo Konventë, të ushtrohet për të rritur në maksimum efektivitetin e masave për zbatimin e ligjit në lidhje me këto vepra penale dhe duke pasur parasysh nevojën për të penguar kryerjen e veprave të tilla penale.
- 3. Në rastin e veprave penale të cilësuara si të tilla në përputhje me nenet 5, 6, 8 dhe 23 të kësaj Konvente, secili Shtet Palë duhet të ndërmarrë masat e nevojshme, në përputhje me legjislacionin e tij të brendshëm dhe duke pasur parasysh të drejtën e mbrojtjes, për të siguruar që kushtet e vendosura në lidhje me vendimet mbi lirimin e personit në pritje të gjykimit ose apelit të marrin parasysh nevojën për të garantuar praninë e të pandehurit në procedurat penale vijuese.
- 4. Secili Shtet Palë duhet të sigurojë që gjykatat ose autoritetet e tjera kompetente të mbajnë parasysh seriozitetin e veprave penale, që mbulohen nga kjo Konventë, në rastin kur shqyrtojnë mundësinë e lirimit para kohe ose me kusht të personave të dënuar për këto vepra penale.
- 5. Nëse është e nevojshme, secili Shtet Palë duhet të përcaktojë, në bazë të legjislacionit të tij të brendshëm, një rregullore të gjatë mbi periudhën e kufizimeve në të cilën të fillojë ndjekjen për një vepër penale që mbulohet nga kjo Konventë dhe një periudhë më të gjatë nëse personi, që pretendohet se ka kryer veprën penale, i është shmangur organeve të drejtësisë.
- 6. Asgjë që përfshihet në këtë Konventë nuk do të prekë parimin se përshkrimi i veprave penale të cilësuara në këtë Konventë dhe i mbrojtjeve ligjore të aplikueshme ose parimeve të tjera ligjore që kontrollojnë ligjshmërinë e aktit, i takon se legjislacionit të brendshëm të një Shteti Palë dhe se këto vepra penale duhet të ndiqen penalisht dhe të ndëshkohen në përputhje me atë ligj.

Neni 12 Konfiskimi dhe marrja e sendeve

- 1. Shtetet Palë duhet të adaptojnë, në shkallën më të madhe të mundshme dhe brenda sistemeve të tyre ligjore, masa të tilla që mund të jenë të nevojshme për të mundësuar konfiskimin e:
- (a) të ardhurave nga krimi, që rrjedhin nga veprat penale që mbulohen nga kjo Konventë ose pasurisë, vlera e së cilës i korrespondon asaj të të ardhurave nga krimi;
- (b) pasurisë, pajisjeve ose mjeteve të përdorura ose të destinuara për t'u përdorur në veprat penale që mbulohen nga kjo Konventë.
- 2. Shtetet Palë duhet të adaptojnë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme për të mundësuar identifikimin, zbulimin, bllokimin ose marrjen e çdo sendi që përmendet në paragrafin 1, me qëllim konfiskimin e mundshëm.
- 3. Në qoftë se të ardhurat nga krimi janë transformuar ose konvertuar pjesërisht ose plotësisht në pasuri tjetër, kjo pasuri duhet t'i nënshtrohet masave të përmendura në këtë nen në vend të të ardhurave nga krimi.
- 4. Në qoftë se të ardhurat nga krimi janë përzier me pasuri të fituara nga burime të ligjshme, një pasuri e tillë duhet t'i nënshtrohet konfiskimit deri në masën e vlerës së të ardhurave nga krimi që janë përzier.
- 5. Mjetet monetare ose përfitimet e tjera, që rrjedhin nga të ardhurat nga krimi, nga pasuria në të cilën janë transformuar të ardhurat nga krimi ose konvertuar ose nga pasuria me të cilën janë bashkuar këto të ardhura, duhet t'i nënshtrohet, gjithashtu, masave të përmendura në këtë nen, në të njëjtën mënyrë dhe në të njëjtën masë si të ardhurat nga krimi.
- 6. Për qëllimet e këtij neni dhe të nenit 13, secili Shtet Palë duhet t'u japë pushtetin gjykatave të tij ose autoriteteve të tjera kompetente, që të urdhërojnë bankat që t'u vërë në dispozicion ose

t'u marrin dokumentet financiare ose tregtare. Shtetet Palë nuk duhet të refuzojnë për të vepruar, në bazë të dispozitave të këtij paragrafi me arsyetimin e ruajtjes së sekretit bankar.

- 7. Shtetet Palë duhet të vlerësojnë mundësinë që të kërkojnë që autori i veprës penale të demonstrojë origjinën e ligjshme të të ardhurave nga krimi në fjalë ose të pasurisë tjetër që i nënshtrohet konfiskimit, në atë shkallë që kërkesa është në përputhje me parimet e legjislacionit të tyre të brendshëm dhe me natyrën e procedurave gjyqësore dhe procedurave të tjera.
- 8. Dispozitat e këtij neni nuk do të interpretohen në mënyrë të tillë që të cenojnë të drejtat e palëve të treta në mirëbesim.
- 9. Asgjë që përfshihet në këtë nen nuk do të prekë parimin që masat, të cilave ai u referohet, do të përcaktohen dhe zbatohen në përputhje me dispozitat e legjislacionit të brendshëm të një Shteti Palë dhe t'i nënshtrohen këtyre dispozitave.

Neni 13

Bashkëpunimi ndërkombëtar në lidhje me konfiskimin

- 1. Një Shtet Palë që ka marrë një kërkesë nga një Shtet tjetër Palë, i cili ka juridiksion mbi një vepër penale të parashikuar nga kjo Konventë për konfiskimin e të ardhurave nga krimi, pasurisë, pajisjeve ose mjeteve të tjera të përcaktuara në paragrafin 1 të nenit 12 të kësaj Konvente, të kryera në territorin e tij, duhet që, në shkallën më të madhe të mundshme:
- (a) t'ua parashtrojë kërkesën autoriteteve kompetente, me qëllim marrjen e një urdhri për konfiskim dhe, në qoftë se jepet një urdhër i tillë, ta zbatojë atë; ose
- (b) t'u dorëzojë autoriteteve të tij kompetente një urdhër konfiskimi të lëshuar nga një gjykatë në territorin e Shtetit Palë kërkues, në përputhje me nenin 12 paragrafi 1 të kësaj Konvente, me qëllim që ta zbatojnë atë në masën e kërkuar, për aq sa ka të bëjë me të ardhurat nga krimi, pasuritë, pajisjet ose mjetet e tjera që përmenden në nenin 12 paragrafi 1, që ndodhen në territorin e Shtetit Palë të kërkuar.
- 2. Në zbatim të një kërkese të bërë nga një Shtet tjetër Palë, i cili ka juridiksion mbi një vepër penale që mbulohet nga kjo Konventë, Shteti Palë i kërkuar duhet të marrë masat për të identifikuar, zbuluar dhe bllokuar ose konfiskuar të ardhurat nga krimi, pasuritë, pajisjet ose mjetet e tjera të përmendura në nenin 12 paragrafi 1 të kësaj Konvente për qëllimet e një konfiskimi të mundshëm, që do të urdhërohet nga Shteti Palë kërkues ose, në zbatim të një kërkese në bazë të paragrafit 1 të këtij neni nga Shteti Palë i kërkuar.
- 3. Dispozitat e nenit 18 të kësaj Konvente janë të aplikueshme mutatis mutandis ndaj këtij neni. Përveç informacionit të specifikuar në nenin 18 paragrafi 15, kërkesat e bëra në zbatim të këtij neni duhet të përmbajnë:
- (a) në rastin e një kërkese që lidhet me paragrafin 1 (b) të këtij neni, një përshkrim të pasurisë që do të konfiskohet dhe një deklarim të fakteve në të cilat mbështetet Shteti Palë kërkues, që janë të mjaftueshme për t'i mundësuar Shtetit Palë të kërkuar që të zbatojë urdhrin në bazë të legjislacionit të tij të brendshëm;
- (b) në rastin e një kërkese që lidhet me paragrafin 1 (b) të këtij neni, një kopje ligjërisht të pranueshme të një urdhri konfiskimi, në bazë të të cilit është bazuar kërkesa e lëshuar nga Shteti Palë kërkues, një deklarim të fakteve dhe një informacion mbi masën në të cilën kërkohet ekzekutimi i urdhrit;
- (c) në rastin e një kërkese që lidhet me paragrafin 2 të këtij neni, një deklarim të fakteve në të cilat mbështetet Shteti Palë kërkues dhe një përshkrim të veprimeve të kërkuara.
- 4. Vendimet ose veprimet e parashikuara në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni duhet të merren nga Shteti Palë i kërkuar në përputhje me, dhe duke iu nënshtruar dispozitave të legjislacionit të tij të brendshëm, rregullave të tij procedurale ose ndonjë traktati, marrëveshjeje ose ujdie, dypalëshe ose shumëpalëshe, ndaj të cilave ai ka detyrime në lidhje me Shtetin Palë kërkues.
- 5. Secili Shtet Palë duhet t'i dorëzojë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara kopje të ligjeve dhe akteve nënligjore, që lidhen me zbatimin e këtij neni, si dhe të çdo ndryshimi të mëvonshëm të këtyre ligjeve e akteve nënligjore ose një përshkrim të tyre.

- 6. Në qoftë se një Shtet Palë vendos që të kushtëzojë marrjen e masave që përmenden në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni me ekzistencën e një traktati përkatës, ai Shtet Palë duhet ta konsiderojë këtë Konventë si traktatin bazë të nevojshëm dhe të mjaftueshëm.
- 7. Bashkëpunimi në bazë të këtij neni mund të refuzohet nga një Shtet Palë, në qoftë se vepra penale me të cilën lidhet kërkesa nuk është një vepër penale që mbulohet nga kjo Konventë.
- 8. Dispozitat e këtij neni nuk do të interpretohen për të cenuar të drejtat e palëve të treta në mirëbesim.
- 9. Shtetet Palë duhet të marrin në konsideratë përfundimin e traktateve, marrëveshjeve ose ujdive, dypalëshe ose shumëpalëshe, për të rritur efektivitetin e bashkëpunimit ndërkombëtar të ndërmarrë në zbatim të këtij neni.

Disponimi i të ardhurave nga krimi ose i pasurisë së konfiskuar

- 1. Të ardhurat e krimit ose pasuria e konfiskuar nga një Shtet Palë, në zbatim të nenit 12 ose të nenit 13, paragrafi 1 i kësaj Konvente, do të disponohen nga ai Shtet Palë, në përputhje me legjislacionin dhe procedurat e tij të brendshme administrative.
- 2. Shtetet Palë, kur veprojnë në bazë të kërkesës së bërë nga një Shtet tjetër Palë, në përputhje me nenin 13 të kësaj Konvente, duhet t'i japin prioritet në atë shkallë që lejohet nga legjislacioni i brendshëm dhe nëse kërkohet një gjë e tillë, mundësisë së kthimit tek Shteti Palë kërkues të të ardhurave nga krimi ose pasurisë së konfiskuar, në mënyrë që ai të kompensojë viktimat e krimit ose t'ua kthejë këto të ardhura nga krimi, ose pasuri, pronarëve të ligjshëm.
- 3. Një Shtet Palë, kur vepron në bazë të kërkesës së bërë nga një Shtetit tjetër Palë, në përputhje me nenet 12, 13 të kësaj Konvente, mund të marrë parasysh veçanërisht lidhjen e marrëveshjeve ose të ujdive në lidhje me:
- (a) dhënien e kontributit të vlerës së të ardhurave nga krimi, pasurive ose fondeve që rrjedhin nga shitja e këtyre të ardhurave nga krimi, pasurive ose një pjesë prej tyre në llogarinë që është caktuar në përputhje me nenin 30 paragrafi 2 (c) të kësaj Konvente dhe ndaj strukturave ndërqeveritare të specializuara në luftën kundër krimit të organizuar;
- (b) ndarjen me Shtetet e tjera Palë, mbi baza të rregullta ose rast pas rasti, të të ardhurave nga krimi, pasurive ose fondeve që rrjedhin nga shitja e këtyre të ardhurave nga krimi ose pasurive në përputhje me legjislacionin ose procedurat e tij administrative të brendshme.

Neni 15

Juridiksioni

- 1. Secili Shtet Palë duhet të adaptojë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme për të vendosur juridiksionin e tij mbi veprat penale, të përcaktuara në përputhje me nenet 5, 6, 8 dhe 23 të kësaj Konvente kur:
 - (a) vepra penale është kryer në territorin e atij Shteti Palë; ose
- (b) vepra penale është kryer në bordin e një anije që mban flamurin këtij Shteti Palë ose në një avion që është regjistruar në bazë të ligjeve të këtij Shteti Palë në kohën e kryerjes së veprës penale.
- 2. Duke qenë subjekt i nenit 4 të kësaj Konvente, një Shtet Palë mund të vendosë juridiksionin e tij mbi secilën prej veprave të mësipërme kur:
 - (a) vepra penale është kryer kundër një shtetasi të atij Shteti Palë;
- (b) vepra penale është kryer nga një shtetas i atij Shteti Palë ose një person pa shtetësi, i cili e ka rezidencën në territorin e tij; ose
 - (c) vepra penale është:
- (i) një nga veprat penale, të përcaktuara në përputhje me nenin 5 paragrafi 1 të kësaj Konvente dhe është kryer jashtë territorit të tij, me qëllim që të kryhet një krim serioz brenda territorit të tij;

- 3. (iii) Një prej veprave penale të cilësuara në përputhje me nenin 6 paragrafi 1 (b) (ii) të kësaj Konvente dhe është kryer jashtë territorit të tij, me qëllim që të kryhet një vepër penale brenda territorit të tij, e cilësuar në përputhje me nenin 6 paragrafi 1(a) (i) ose (ii) ose (b) (i) të kësaj Konvente.
- 4. Për qëllimet e nenit 16 paragrafi 10 të kësaj Konvente, secili Shtet Palë duhet të adaptojë masa të tilla që mund të jenë të nevojshme për të vendosur juridiksionin e tij mbi veprat penale që mbulohen nga kjo Konventë, kur autori i dyshuar i veprës penale ndodhet në territorin e tij dhe nuk e ekstradon atë vetëm për shkak se ai/ajo është shtetas i tij.
- 5. Secili Shtet Palë mund të adaptojë, gjithashtu, masat që mund të jenë të nevojshme për të vendosur juridiksionin e tij mbi veprat penale që mbulohen nga kjo Konventë kur autori i dyshuar i veprës penale ndodhet në territorin e tij dhe nuk e ekstradon atë.
- 6. Në qoftë se Shteti Palë, gjatë ushtrimit të juridiksionit të tij në bazë të paragrafit 1 ose 2 të këtij neni, është njoftuar ose ka marrë dijeni se një ose më shumë Shtete Palë janë duke kryer një hetim ndjekje penale ose procedura gjyqësore që lidhen me të njëjtën vepër, autoritetet kompetente të këtyre Shteteve Palë duhet të konsultohen me njëri-tjetrin, me qëllim që të koordinojnë veprimet e tyre.
- 7. Pa cenuar normat e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare, kjo Konventë nuk përjashton ushtrimin e çfarëdo juridiksioni penal të vendosur nga një Shtet Palë në pajtim me legjislacionin e tij të brendshëm.

Neni 16 **Ekstradimi**

- 1. Ky nen do të aplikohet ndaj veprave penale që mbulohen nga kjo Konventë ose në rastet kur një vepër penale që përmendet në nenin 3 paragrafi 1 (a) ose (b) përfshin një grup kriminal të organizuar dhe personi, i cili është subjekt i kërkesës për ekstradim, ndodhet në Shtetin Palë të kërkuar, me kusht që vepra penale për të cilën kërkohet ekstradimi të jetë e ndëshkueshme në bazë të legjislacionit të brendshëm të Shtetit Palë kërkues dhe të Shtetit Palë të kërkuar.
- 2. Në qoftë se kërkesa për ekstradim përfshin një numër kërkesash të veçanta për krime serioze, disa prej të cilave nuk mbulohen nga ky nen, Shteti Palë i kërkuar mund të aplikojë këtë nen në lidhje me këto të fundit.
- 3. Secila prej veprave penale ndaj të cilave aplikohet ky nen do të konsiderohet për t'u përfshirë në çdo traktat mbi ekstradimin që ekziston ndërmjet Shteteve Palë, si një vepër penale e ekstradueshme. Shtetet Palë marrin përsipër që të përfshijnë këto vepra penale si dhe vepra të ekstradueshme në çdo traktat mbi ekstradimin që lidhin ndërmjet tyre.
- 4. Në qoftë se një Shtet Palë që e kushtëzon ekstradimin me ekzistencën e një traktati, merr një kërkesë për ekstradim nga një Shtet tjetër Palë me të cilin nuk ka lidhur ndonjë traktat mbi ekstradimin, ai mund ta konsiderojë këtë Konventë si bazën ligjore për ekstradimin në lidhje me çdo vepër penale ndaj të cilës aplikohet ky nen.
 - 5. Shtetet Palë që e kushtëzojnë ekstradimin me ekzistencën e një traktati duhet që:
- (a) të informojnë Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara në kohën e depozitimit të instrumentit të tyre të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit në këtë Konventë, nëse ata do ta konsiderojnë këtë Konventë si bazën ligjore të bashkëpunimit në lidhje me ekstradimin me Shtetet e tjera Palë në të; dhe
- (b) në qoftë se nuk e konsiderojnë këtë Konventë si bazën ligjore për bashkëpunim në fushën e ekstradimit, duhet të përpiqen, aty ku është e mundur, që të lidhin traktate mbi ekstradimin me Shtetet e tjera Palë të kësaj Konvente, me qëllim që të zbatohet ky nen.
- 6. Shtetet Palë, që nuk e kushtëzojnë ekstradimin me ekzistencën e një traktati, duhet të njohin veprat penale ndaj të cilave aplikohet ky nen si vepra penale të ekstradueshme ndërmjet tyre.
- 7. Ekstradimi duhet t'i nënshtrohet kushteve të parashikuara nga legjislacioni i brendshëm i Shtetit Palë të kërkuar ose traktateve që aplikohen ndaj ekstradimit, përfshirë, ndër të tjera,

kushtet në lidhje me dënimin minimal të kërkuar për ekstradim dhe arsyet në bazë të të cilave Shteti Palë i kërkuar mund të refuzojë ekstradimin.

- 8. Shtetet Palë, mbështetur në legjislacionin e tyre të brendshëm, duhet të përpiqen që të lehtësojnë procedurat e ekstradimit dhe të thjeshtojnë kërkesat për marrjen e provave që lidhen me veprat penale ndaj të cilave aplikohet ky nen.
- 9. Shteti Palë i kërkuar, mbështetur në dispozitat e legjislacionit të tij të brendshëm dhe të traktateve që ka lidhur, nëse e gjykon se rrethanat e justifikojnë dhe janë urgjente dhe me kërkesën e Shtetit Palë të kërkuar, mund ta marrë në arrest një person që ndodhet në territorin e tij, për të cilin kërkohet ekstradimi, ose të marrë masa të tjera për të siguruar praninë e këtij personi në procedurat e ekstradimit.
- 10. Një Shtet Palë, në territorin e të cilit është gjetur personi i akuzuar, nëse nuk e ekstradon këtë person në lidhje me një vepër penale ndaj të cilës aplikohet ky nen, në një Shtet Palë që kërkon ekstradimin, vetëm sepse ai/ajo është shtetas i tij, është i detyruar t'ia paraqesë çështjen pa vonesë të arsyeshme autoriteteve të tij kompetente, me qëllim fillimin e ndjekjes penale. Këto autoritete do të marrin vendimet e tyre dhe do të kryejnë procedurat përkatëse në të njëjtën mënyrë si në rastin e çdo vepre tjetër penale të rëndë në bazë të legjislacionit të brendshëm të atij Shteti Palë. Shtetet Palë të interesuara duhet të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin, veçanërisht në aspektin procedural dhe të marrjes së provave, për të siguruar efektivitetin e kësaj ndjekjeje penale.
- 11. Në çdo rast që Shteti Palë lejohet, në bazë të legjislacionit të tij të brendshëm, që të ekstradojë ose dorëzojë në ndonjë mënyrë tjetër një shtetas të tij, duke e kushtëzuar këtë me kthimin e personit në atë Shtet Palë për të vuajtur dënimin që është vendosur ndaj tij, si rezultat i një gjyqi ose procedurave gjyqësore për të cilat është kërkuar ekstradimi ose dorëzimi i personit dhe që ky Shtet dhe Shteti Palë që kërkon ektradimin e personit bien dakord me këtë mundësi dhe kushtet e tjera që mund të konsiderohen të përshtatshme, ky ekstradim ose dorëzim i tillë i kushtëzuar duhet të jetë i mjaftueshëm për të shkarkuar detyrimin e parashikuar në paragrafin 10 të këtij neni.
- 12. Në qoftë se ekstradimi, i kërkuar për qëllimet e zbatimit të një vendimi gjyqësor, refuzohet për shkak se personi i kërkuar është shtetas i Shtetit Palë të kërkuar, Pala e kërkuar, në bazë të kërkesës së Palës kërkuese, duhet të marrë parasysh zbatimin e vendimit gjyqësor që është vendosur në bazë të legjislacionit të brendshëm të kësaj të fundit ose të pjesës së pazbatuar të tij, në qoftë se një gjë e tillë lejohet nga legjislacioni i saj i brendshëm dhe nëse veprohet në pajtim me kërkesat e këtij legjislacioni.
- 13. Çdo personi, ndaj të cilit kanë filluar procedurat gjyqësore në lidhje me një prej veprave penale për të cilat aplikohet ky nen, do t'i garantohet një trajtim i drejtë në të gjitha shkallët e procedurave gjyqësore, përfshirë gëzimin e të gjitha të drejtave dhe garancive të parashikuara nga legjislacioni i brendshëm i Shtetit Palë, në territorin e të cilit ndodhet ai person.
- 14. Asgjë në këtë Konventë nuk do të interpretohet se vendos një detyrim për të ekstraduar, në qoftë se Shteti Palë i kërkuar ka arsye thelbësore për të besuar se kërkesa është bërë me qëllim ndjekjen penale ose ndëshkimin e një personi për shkak të seksit, racës, besimit fetar, kombësisë, origjinës etnike ose opinioneve politike të tij ose prej këtyre shkaqeve.
- 15. Shtetet Palë nuk mund të refuzojnë, një kërkesë për ekstradim për shkakun e vetëm se vepra penale vlerësohet se do të përfshijë çështje të karakterit fiskal.
- 16. Përpara se të refuzojë ekstradimin, Shteti Palë i kërkuar do të konsultohet, nëse është e nevojshme, me Shtetin Palë kërkues për t'i siguruar atij mundësinë për të paraqitur opinionet e tij dhe t'i japë informacionin përkatës që lidhet me kërkesat e tij.
- 17. Shtetet Palë duhet të përpiqen që të lidhin marrëveshje ose ujdi, dypalëshe e shumëpalëshe, për të zbatuar ekstradimin ose për të rritur efektivitetin e tij.

Neni 17 **Transferimi i personave të dënuar**

Shtetet Palë mund të marrin parasysh hyrjen në marrëveshje ose ujdi, dypalëshe e shumëpalëshe, mbi transferimin për në territorin e tyre të personave të dënuar me burgim ose forma të tjera të heqjes së lirisë për veprat penale që mbulohen nga kjo Konventë, me qëllim që ata të përfundojnë dënimin e tyre në këtë Shtet.

Neni 18 **Ndihma ligjore reciproke**

- 1. Shtetet Palë duhet t'i japin njëri-tjetrit ndihmë maksimale ligjore në hetimet, ndjekjet penale dhe procedurat gjyqësore në lidhje me veprat penale që mbulohen nga kjo Konventë, ashtu siç është parashikuar në nenin 3. Ata do t'i ofrojnë në mënyrë reciproke njëri-tjetrit ndihmë të ngjashme kur Shteti Palë kërkues ka baza të arsyeshme për të dyshuar se vepra penale, të cilës i referohet neni 3 paragrafi 1(a) ose (b), ka një natyrë ndërkombëtare, përfshirë faktin që viktimat, dëshmitarët, të ardhurat nga krimi, mjetet ose provat e këtyre veprave penale ndodhen në Shtetin Palë kërkues dhe që në veprën në fjalë është përfshirë një grup kriminal i organizuar.
- 2. Ndihma ligjore reciproke duhet të ofrohet në shkallën më të gjerë të mundshme, mbështetur në ligjet, traktatet, marrëveshjet dhe ujditë përkatëse të Shtetit Palë të kërkuar, që kanë të bëjnë me hetimet, ndjekjen penale dhe procedurat gjyqësore për veprat penale për të cilat një person juridik mund të mbahet përgjegjës në Shtetin Palë kërkues, në përputhje me nenin 10 të kësaj Konvente.
- 3. Ndihma ligjore reciproke që do të jepet në përputhje me këtë nen mund të kërkohet për secilin nga qëllimet e mëposhtme:
 - (a) Marrjen e provave ose deklaratave nga personat;
 - (b) kryerjen e shërbimeve që lidhen me dokumentet gjyqësore;
 - (c) ushtrimin e kontrolleve, konfiskimeve dhe bllokimeve të sendeve;
 - (ç) ekzaminimin e objekteve dhe vendeve;
 - (d) dhënien e informacionit, sendeve të provës dhe vlerësmeve të ekspertëve;
- (e) dhënien e origjinaleve ose të kopjeve të vërtetuara të dokumenteve dhe të dhënave përkatëse, përfshirë dokumentet qeveritare bankare financiare të korporatave dhe të bisnesit;
- (f) identifikimin ose gjurmimin e të ardhurave nga krimi, pasurisë, mjeteve ose sendeve të tjera, me qëllim marrjen e provave;
 - (g) lehtësimin e paraqitjes vullnetare të personave në Shtetin Palë kërkues;
- (h) çdo lloj tjetër ndihme, që nuk është në kundërshtim me legjislacionin e brendshëm të Shtetit Palë të kërkuar.
- 4. Autoritetet kompetente të një Shteti Palë, pa cenuar legjislacionin e brendshëm, mund t'i japin informacion në lidhje me çështjet penale një autoriteti kompetent të një Shteti tjetër Palë, pa pasur një kërkesë paraprake, nëse ata besojnë se një informacion i tillë mund të ndihmojë këtë autoritet që të ndërmarrë ose përfundojë me sukses hetimet dhe procedurat penale ose që mund të rezultojë në një kërkesë të formuluar nga Shteti i fundit në zbatim të kësaj Konvente.
- 5. Dhënia e informacionit në zbatim të paragrafit 4 të këtij neni nuk duhet të cenojë hetimet dhe procedurat penale në Shtetin në të cilin janë autoritetet që japin informacionin. Autoritetet kompetente që marrin informacionin duhet të plotësojnë kërkesën që informacionin në fjalë ta mbajnë konfidencial, qoftë dhe përkohësisht, ose ta përdorin në mënyrë të kufizuar. Megjithatë, kjo nuk ndalon Shtetin Palë marrës që të zbulojë në procedurat e tij gjyqësore atë informacion që shfajëson një person të akuzuar. Në një rast të tillë, Shteti Palë marrës duhet të njoftojë Shtetin Palë dhënës përpara që të zbulojë informacionin dhe të konsultohet me Shtetin Palë dhënës, nëse kërkohet një gjë e tillë. Si një rast përjashtimor, nëse njoftimi paraprak nuk është i mundur të bëhet, Shteti Palë marrës duhet të njoftojë pa vonesë Shtetin Palë dhënës në lidhje me zbulimin e informacionit.

- 6. Dispozitat e këtij neni nuk duhet të prekin detyrimet në bazë të ndonjë traktati tjetër, dypalësh ose shumëpalësh, që rregullon ose do të rregullojë, plotësisht ose pjesërisht, ndihmën ligjore reciproke.
- 7. Paragrafët 9 deri 29 të këtij neni do të aplikohen ndaj kërkesave të bëra në zbatim të tij, në qoftë se Shtetet Palë në fjalë nuk kanë detyrime që rrjedhin nga ndonjë traktat mbi ndihmën ligjore reciproke. Në qoftë se këto Shtete Palë kanë detyrime nga një traktat i tillë, do të aplikohen dispozitat korresponduese të këtij traktati, me përjashtim të rasteve kur Shtetet Palë bien dakord të aplikojnë në vend të tyre paragrafët 9 deri 29 të këtij neni. Shtetet Palë inkurajohen fuqimisht që të aplikojnë këto paragrafë në qoftë se këto të fundit lehtësojnë bashkëpunimin.
- 8. Shtetet Palë nuk duhet të refuzojnë që të japin ndihmë ligjore reciproke në zbatim të këtij neni, duke e bazuar këtë refuzim në ruajtjen e sekretit bankar.
- 9. Shtetet Palë mund të refuzojnë të japin ndihmë ligjore reciproke në zbatim të këtij neni, duke e bazuar këtë në mungesën e kriminalitetit të dyfishtë. Megjithatë, Shteti Palë i kërkuar, nëse e gjykon të nevojshme, mund të ofrojë ndihmë në masën që ai dëshiron, pavarësisht nëse veprimi do të përbënte një vepër penale në bazë të legjislacionit të brendshëm të Shtetit Palë të kërkuar.
- 10. Një person, i cili është arrestuar ose është duke vuajtur një dënim në territorin e një Shteti Palë, prania e të cilit kërkohet në një Shtet tjetër Palë për qëllime identifikimi, të dhënies së dëshmive ose për dhënien e ndonjë ndihme tjetër në marrjen e provave për hetimet, ndjekjet penale ose procedurat gjyqësore lidhur me veprat penale që mbulohen nga kjo Konventë, mund të ekstradohen në qoftë se ekzistojnë kushtet\$e mëposhtme:
 - (a) Personi shpreh lirisht miratimin e tij/saj të njoftuar;
- (b) autoritetet kompetente të të dy Shteteve Palë bien dakord, sipas kushteve që këto Shtete Palë mund t'i gjykojnë të përshtatshme.
 - 11. Për qëllimet e paragrafit 10 të këtij neni:
- (a) Shteti Palë, në të cilin është ekstraduar personi, do të ketë autoritetin dhe detyrimin të mbajë personin e ekstraduar nën arrest, përjashtuar rastet kur një gjë e tillë nuk autorizohet nga Shteti Palë nga i cili është ekstraduar personi;
- (b) Shteti Palë, tek i cili është ekstraduar personi, duhet të përmbushë pa vonesë detyrimin që ka për ta kaluar personin nën mbikëqyrjen e Shtetit Palë nga i cili është ekstraduar personi, nëse bien dakord që më parë për këtë ose nëse kanë rënë dakord ndryshe autoritetet kompetente të të dy Shteteve Palë;
- (c) Shteti Palë, në të cilin është ekstraduar personi, nuk duhet t'i kërkojë Shtetit Palë nga i cili ai është ekstraduar që të nisë procedurat e ekstradimit për të kthyer personin;
- (d) Personit të ekstraduar do t'i merret parasysh koha e vuajtjes së dënimit në Shtetin nga i cili është ekstraduar për kohën që duhet të kalojë nën arrest në Shtetin Palë në të cilin është ekstraduar.
- 12. Përjashtuar rastin kur Shteti Palë, nga i cili një person duhet të ekstradohet në përputhje me paragrafët 10 dhe 11 të këtij neni, nuk bie dakord, personi i ekstraduar, çfarëdo qoftë kombësia e tij/saj, nuk duhet të ndiqet penalisht, mbahet nën arrest, të dënohet ose t'i nënshtrohet ndonjë kufizimi tjetër të lirisë personale në lidhje me veprimet, mosveprimet ose dënimet përpara nisjes së tij nga territori i Shtetit nga i cili ai/ajo është transferuar.
- 13. Secili Shtet Palë duhet të caktojë një autoritet qendror që do të ketë përgjegjësinë dhe pushtetin që të presë kërkesat për ndihmë ligjore reciproke dhe t'i zbatojë ato ose t'ia transmetojë autoriteteve kompetente për ekzekutim. Nëse një Shtet Palë ka një rajon ose territor të veçantë me një sistem tjetër të ndihmës ligjore reciproke, ai mund të caktojë një autoritet qendror të posaçëm, që do të ketë të njëjtin funksion për atë rajon ose territor. Autoritetet qendrore duhet të sigurojnë zbatimin ose transferimin e shpejtë dhe në mënyrën e duhur të kërkesës së marrë. Në momentin që autoriteti qendror i transmeton kërkesën një autoriteti kompetent për zbatim, ai duhet të inkurajojë zbatimin e shpejtë dhe në mënyrën e duhur të kërkesës nga autoriteti kompetent. Shtetet Palë duhet të njoftojnë Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara në lidhje me autoritetin kompetent të caktuar për këtë qëllim në momentin e depozitimit të

instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit në këtë Konventë. Kërkesat për ndihmë ligjore reciproke dhe çdo komunikim që lidhet me këtë qëllim duhet t'i transmetohet autoriteteve qendrore të caktuara nga Shtetet Palë. Kjo kërkesë nuk duhet të cenojë të drejtën e një Shteti Palë për të kërkuar që këto kërkesa dhe komunikime t'i adresohen atij përmes kanaleve diplomatike dhe, në rrethana urgjente, nëse bien dakord Shtetet Palë dhe nëse është e mundur, përmes Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale.

- 14. Kërkesat duhen bërë në formë shkresore ose, aty ku është e mundur, nëpërmjet çdo mënyre që mund të përpilohet një dokument shkresor, në një gjuhë të kuptueshme për Shtetin Palë të kërkuar, në bazë të kushteve që e lejojnë atë Shtet Palë të vendosë autencitetin. Sekretari i Përgithshëm i Kombeve të Bashkuara duhet të njoftohet në lidhje me gjuhën ose gjuhët e pranueshme për secilin Shtet Palë në kohën e depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit në këtë Konventë. Në rrethana urgjente dhe nëse është rënë dakord midis Shteteve Palë, kërkesat mund të bëhen gojarisht, por duhet të konfirmohen menjëherë me shkrim.
 - 15. Kërkesa për ndihmë ligjore reciproke duhet të përmbajë:
 - (a) identitetin e autoritetit që bën kërkesën;
- (b) përmbajtjen dhe natyrën e hetimit, të ndjekjes penale ose të procedurave gjyqësore me të cilat lidhet kërkesa dhe emrin e funksionet e autoritetit që kryen hetimin, ndjekjen penale ose procedurat gjyqësore;
- (c) një përmbledhje të fakteve përkatëse, me përjashtim të rasteve kur ato kanë të bëjnë me përdorimin e dokumenteve gjyqësore;
- (d) një përshkrim të ndihmës së kërkuar dhe detaje të çfarëdo procedure që Shteti Palë kërkues, dëshiron të ndiqet;
- (e) nëse është e mundur, identitetin, vendndodhjen dhe kombësinë e çdo personi të interesuar; dhe
 - (f) qëllimin për të cilin kërkohet prova, informacioni ose veprimi.
- 16. Shteti Palë i kërkuar mund të kërkojë informacione të tjera kur ato i nevojiten për përmbushjen e kërkesës ose për shpejtimin e saj, në përputhje me legjislacionin e tij të brendshëm.
- 17. Një kërkesë duhet të zbatohet në përputhje dhe jo në kundërshtim me legjislacionin e brendshëm të Shtetit Palë të kërkuar dhe, në rast se është e mundur, në përputhje dhe me procedurat e përcaktuara në kërkesë.
- 18. Në çdo rast të mundur dhe në përputhje me parimet themelore të legjislacionit të brendshëm, kur një person ndodhet në territorin e një Shteti Palë dhe duhet të dëgjohet si dëshmitar ose ekspert nga autoritetet gjyqësore të një Shteti tjetër Palë, Pala e parë, me kërkesë të Palës tjetër, mund të lejojë që seanca të zhvillohet me video-konferencë, nëse nuk është e mundur ose e dëshirueshme që personi në fjalë të jetë i pranishëm në territorin e Shtetit Palë kërkues. Shtetet Palë mund të bien dakord që seanca të drejtohet nga një autoritet gjyqësor i Shtetit Palë kërkuar.
- 19. Shteti Palë kërkues nuk duhet të transmetojë ose shfrytëzojë informacione ose prova të marra nga Shteti Palë i kërkuar, për hetime, ndjekje penale ose procedura gjyqësore të tjera, përveç atyre të deklaruara në kërkesë, pa marrë më parë pëlqimin e Shtetit Palë të kërkuar. Asgjë në këtë paragraf nuk duhet të ndalojë Shtetin Palë kërkues të paraqesë procedurat e tij gjyqësore informacionin ose provat që fajësojnë një person të akuzuar. Në rastin e fundit Shteti Palë kërkues duhet të njoftojë Shtetin Palë të kërkuar para paraqitjes së këtyre të dhënave dhe, nëse është e domosdoshme, të konsultohet me Shtetin Palë të kërkuar. Nëse, në një rast përjashtimor, njoftimi paraprak nuk është i mundur. Shteti Palë kërkues duhet të njoftojë Shtetin Palë të kërkuar për këtë paraqitje, sa më shpejt të jetë e mundur.
- 20. Shteti Palë kërkues mund të kërkojë që Shteti Palë i kërkuar të ruajë fshehtësinë e faktit dhe objektit të kërkesës, me përjashtim të rastit kur kjo është e domosdoshme për plotësimin e kërkesës. Nëse Shteti Palë i kërkuar nuk mund të përmbushë kërkesën e konfidencialitetit, ai duhet të njoftojë menjëherë Shtetin Palë kërkues.

- 21. Ndihma reciproke ligjore mund të refuzohet:
- (a) në rast se kërkesa nuk është bërë në përputhje me dispozitat e këtij neni;
- (b) në rast se Shteti Palë i kërkuar vlerëson se plotësimi i kërkesës ka të ngjarë të cenojë sovranitetin e tij, sigurinë, rendin publik dhe interesa të tjera themelore;
- (c) në rast se legjislacioni i brendshëm nuk i lejon autoritetet e Shtetit Palë të kërkuar të kryejnë veprimin e kërkuar lidhur me çdo vepër të ngjashme penale, e cila mund të ketë qenë subjekt hetimi, ndjekjeje penale ose procedimi gjyqësor të kryer nën juridiksionin e tyre;
- (d) në rast se plotësimi i kërkesës do të ishte në kundërshtim me kuadrin ligjor mbi asistencën reciporoke ligjore të Shtetit Palë të kërkuar.
- 22. Shtetet Palë nuk duhet të refuzojnë një kërkesë për ndihmë reciproke ligjore me arsyen e vetme se vepra penale përfshin, gjithashtu, dhe çështje fiskale.
 - 23. Duhet të jepen arsye për çdo refuzim të ndihmës reciproke ligjore.
- 24. Shteti Palë i kërkuar duhet të plotësojë kërkesën për ndihmë reciproke ligjore sa më shpejt të jetë e mundur dhe duhet të marrë në konsideratë të plotë çdo afat kohor të propozuar nga Shteti Palë kërkues, për të cilin preferohen të jepen arsyet në kërkesë. Shteti Palë i kërkuar duhet t'i përgjigjet kërkesave të arsyeshme të Shtetit Palë kërkues mbi mbarëvajtjen e plotësimit të kërkesës. Shteti Palë kërkues duhet të njoftojë menjëherë Shtetin Palë të kërkuar nëse ndihma e kërkuar nuk është më e nevojshme.
- 25. Ndihma reciproke ligjore mund të shtyhet nga Shteti Palë i kërkuar kur ajo ndërhyn në një hetim, ndjekje penale ose procedurë gjyqësore në vazhdim.
- 26. Para se të refuzojë një kërkesë në përputhje me paragrafin 21 të këtij neni ose të shtyjë afatin e zbatimit të saj në përputhje me paragrafin 25 të këtij neni, Shteti Palë i kërkuar duhet të këshillohet me Shtetin Palë kërkues për të marrë në konsideratë nëse asistenca mund të jepet në bazë të kushteve dhe nomenklaturave që do të gjykohen të domosdoshme. Në rast se Shteti Palë kërkues pranon ndihmën e shoqëruar me të tilla kushte, atëherë ai duhet t'i përmbahet këtyre kushteve.
- 27. Pa cenuar zbatimin e paragrafit 12 të këtij neni, një dëshmitar, ekspert ose person tjetër, i cili, me kërkesë të Shtetit Palë kërkues, pranon të paraqesë prova gjatë një procedure gjyqësore ose të ofrojë ndihmën e tij në një hetim, ndjekje penale ose procedim gjyqësor në territorin e Shtetit Palë kërkues, nuk duhet të paditet, arrestohet, ndëshkohet ose t'i nënshtrohet ndonjë kufizimi të lirisë së saj/tij personale në atë territor për veprime, fyerje ose shkelje të kryera para largimit të saj/tij nga territori i Shtetit Palë të kërkuar. Një veprim i tillë i sigurt duhet të pushojë në rast se dëshmitari, eksperti ose një person tjetër nuk largohet me dëshirën e tij nga territori i Shtetit Palë kërkues brenda një periudhe kohe prej pesëmbëdhjetë ditësh rresht ose brenda një periudhe për të cilën Shtetet Palë kanë rënë dakord që nga koha kur ai është njoftuar zyrtarisht se prania e tij nuk është më e nevojshme për autoritetet gjyqësore, ose në rast se ai kthehet me dëshirën e tij pasi është larguar më parë.
- 28. Shpenzimet e zakonshme të zbatimit të një kërkese duhet të mbulohen nga Shteti Palë i kërkuar, në rast se nuk është rënë dakord ndryshe nga Shtetet Palë të interesuar. Në rast se shpenzimet e një natyre thelbësore ose të jashtëzakonshme janë të domosdoshme për plotësimin e kërkesës, Shtetet Palë duhet të konsultohen për të vendosur kushtet, sipas të cilave kërkesa do të zbatohet, si edhe për mënyrën sipas së cilës shpenzimet do të ndahen.
 - 29. Shteti Palë i kërkuar:
- (a) duhet t'i sigurojë Shtetit Palë kërkues kopje të akteve, dokumenteve ose informacioneve qeveritare që ai zotëron, të cilat sipas legjislacionit të tij të brendshëm janë të hapura për publikun në përgjithësi;
- (b) sipas dëshirës së tij, mund t'i sigurojë Shtetit Palë kërkues, të plota, të pjesshme ose sipas kushteve të gjykuara të domosdoshme, kopje të akteve, dokumenteve ose informacioneve qeveritare që ai zotëron, të cilat sipas legjislacionit të tij të brendshëm janë të hapura për publikun në përgjithësi.

30. Shtetet Palë duhet të marrin parasysh, në rast se është e domosdoshme, mundësinë e nënshkrimit të marrëveshjeve, dypalëshe ose shumëpalëshe, të cilat do t'i shërbenin qëllimit, përmirësimit ose do t'i jepnin efekt praktik dispozitave të këtij neni.

Neni 19 **Hetimi i përbashkët**

Shtetet Palë duhet të marrin në konsideratë nënshkrimin e marrëveshjeve, dypalëshe ose shumëpalëshe, lidhur me çështjet që përbëjnë subjekt hetimesh, ndjekjesh penale ose procedurash gjyqësore në një ose me shumë shtete, sipas të cilave autoritetet përkatëse të interesuara mund të krijojnë organe hetimore të përbashkëta. Në mungesë të marrëveshjeve të tilla, mund të ndërmerren hetime të përbashkëta me marrëveshje, rast pas rasti, Shtetet Palë të interesuara duhet të sigurojnë respektimin e sovranitetit të Shtetit Palë, në territorin e të cilit do të zhvillohet një hetim i tillë.

Neni 20 **Teknika të veçanta hetimore**

- 1. Në rast se lejohet nga parimet themelore të sistemit ligjor të brendshëm, çdo Shtet Palë duhet të marrë masat përkatëse për të lejuar përdorimin e duhur të dërgesave të kontrolluara dhe në rast se është e domosdoshme të teknikave të tjera të veçanta hetimore, siç është mbikëqyrja elektronike ose forma të tjera të saj dhe operacionet e mbuluara, brenda mundësive të tij dhe sipas kushteve të përcaktuara nga legjislacioni i tij i brendshëm.
- 2. Për të hetuar veprat penale të përfshira në këtë Konventë, Shtetet Palë, nëse është e nevojshme, nxiten të nënshkruajnë marrëveshje të duhura, dypalëshe ose shumëpalëshe, për të përdorur këto teknika të veçanta hetimore në kuadrin e bashkëpunimit në nivel ndërkombëtar. Marrëveshje të tilla duhet të nënshkruhen dhe zbatohen në përputhje të plotë me parimet e barazisë së sovranitetit ndërmjet Shteteve dhe të kushteve që ato përmbajnë.
- 3. Në mungesë të një marrëveshjeje të ngjashme me atë që përmendet në paragrafin 2 të këtij neni, vendimet për përdorim të teknikave të tilla të veçanta hetimore në nivel ndërkombëtar duhet të merren rast pas rasti dhe, në raste të nevojshme, mund të merren parasysh marrëveshje dhe mirëkuptime financiare që kanë të bëjnë me ushtrimin e juridiksionit nga Shtetet Palë të interesuara.
- 4. Vendimet për ushtrimin e kontrollit të dërgesave të kontrolluara në nivel ndërkombëtar mund të përfshijnë metoda të tilla, si interceptimin ose lejimin e mallrave të kalojnë të paprekura ose të hiqen apo zëvendësohen tërësisht ose pjesërisht me pëlqimin e Shteteve Palë të interesuara.

Neni 21 **Transferimi i procedurave penale**

Shtetet Palë duhet të marrin parasysh mundësinë e transferimit tek njëri-tjetri të procedurave për ndjekjen e një vepre penale të përfshirë në këtë Konventë, në rastet kur një transferim i tillë është në interes të administrimit të duhur të drejtësisë, në veçanti në rastet kur përfshihen disa juridiksione, me qëllim që të përqendrohet ndjekja penale.

Neni 22 **Krijimi i dokumenteve regjistruese penale**

Çdo Shtet Palë duhet të adaptojë masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të marrë në konsideratë, në përputhje me kushte të tilla dhe për qëllimin e duhur, çdo dënim të mëparshëm në një Shtet tjetër të një autori të veprës penale, për ta shfrytëzuar një informacion të tillë në procedurat penale që kanë të bëjnë me një vepër penale të përfshirë në këtë Konventë.

Neni 23 Penalizimi i pengimit të drejtësisë

Çdo Shtet Palë duhet të adaptojë masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, për të konsideruar si vepra penale, kur ato kryhen qëllimisht:

- (a) përdorimin e forcës fizike, kërcënimeve dhe terrorizimeve ose premtimin, ofrimin ose dhënien e një avantazhi të pamerituar për të siguruar një dëshmi të rreme ose për të ndërhyrë në dhënien e dëshmisë ose në krijimin e provave në një procedurë që ka të bëjë me kryerjen e veprave penale të përfshira në këtë Konventë;
- (b) përdorimin e forcës fizike, kërcënimeve dhe terrorizimeve për të ndërhyrë në ushtrimin e detyrave zyrtare të një zyrtari të drejtësisë ose që merret me zbatimin e ligjit, që kanë të bëjnë me kryerjen e veprave penale të përfshira në këtë Konventë. Asgjë në këtë nënparagraf nuk duhet të cenojë të drejtën e Shteteve Palë të kenë një legjislacion që mbron kategori të tjera të zyrtarëve publikë.

Neni 24 **Mbrojtja e dëshmitarëve**

- 1. Çdo Shtet Palë duhet të marrë masat e duhura, brenda mundësive të tij, për të siguruar një mbrojtje efektive të dëshmitarëve, të cilët dëshmojnë në procedurat penale lidhur me veprat penale të përfshira në këtë Konventë dhe, sipas rastit, për familjarët e tyre ose te njerëz të tjerë të afërt, kundër raprezaljeve dhe kërcënimeve të mundshme.
- 2. Masat e përmendura në paragrafin 1 mund të përfshijnë, ndër të tjera, pa cenuar të drejtat e të pandehurit, duke përfshirë të drejtën për një proces të drejtë:
- (a) krijimin e procedurave për mbrojtjen fizike të personave të tillë, si për shembull, kur është e domosdoshme dhe e mundshme, zhvendosjen e tyre dhe lejimin, në rastet e duhura, mosdhënia ose dhënia e kufizuar e informacionit që ka të bëjë me identitetin dhe vendosjen e personave të tillë;
- (b) të sigurojë rregulla për marrjen e provave që lejojnë dhënien e dëshmisë nga dëshmitarët në një mënyrë që të sigurojë mbrojtjen e tyre, siç është lejimi i dhënies së dëshmisë përmes përdorimit të teknologjisë së komunikimit, siç janë lidhjet me anë të videove dhe të tjera mjete të sakta.
- 3. Shtetet Palë duhet të marrin në konsideratë hyrjen në marrëveshje me Shtetet e tjera për zhvendosjen e personave të përmendur në paragrafin 1 të këtij neni.
 - 4. Dispozitat e këtij neni duhet të zbatohen edhe për viktima në rast se ato janë dëshmitarë.

Neni 25 **N**dihma dhe mbrojtja e viktimave

- 1. Çdo Shtet Palë duhet të marrë masat e duhura, brenda mundësive të tij, për të siguruar ndihmën dhe mbrojtjen e viktimave të veprave penale të përfshira në këtë Konventë, veçanërisht në rastet e kërcënimit për raprezalje dhe terrorizmit.
- 2. Çdo Shtet Palë duhet të vendosë procedurat e duhura, të cilat do të sigurojnë mundësi kompensimi dhe zhdëmtimi për viktimat e veprave penale të përfshira në këtë Konventë.
- 3. Çdo Shtet Palë, në varësi të legjislacionit të tij të brendshëm, duhet të bëjë të mundur që pikëpamjet dhe shqetësimet e viktimave të paraqiten dhe merren në konsideratë në fazat e duhura të procedurave penale kundër të pandehurve, në mënyrë të tillë që të mos cenojë të drejtat e mbrojtjes.

Masat për rritjen e bashkëpunimit me autoritetet e zbatimit të ligjit

- 1. Çdo Shtet Palë duhet të marrë masat e duhura për të nxitur personat që marrin pjesë ose që kanë marrë pjesë në grupe të organizuara kriminale:
- (a) të ofrojnë për autoritetet kompetente informacion të dobishëm për qëllime hetimore ose dëshmuese mbi çështje të tilla si:
- (i) identitetin, natyrën, përbërjen, strukturën, vendosjen ose aktivitetet e grupeve të organizuara kriminale;
 - (ii) lidhjet, përfshirë lidhjet ndërkombëtare, me grupe të tjera të organizuara kriminale;
 - (iii) vepër penale që kanë kryer ose mund të kryejnë grupet e organizuara kriminale;
- (b) të ofrojnë për autoritetet kompetente ndihmë faktike konkrete, e cila mund të kontribuojë në privimin e grupeve të organizuara kriminale ndaj burimeve të tyre ose të të ardhurave të krimit.
- 2. Çdo Shtet Palë duhet të marrë në konsideratë krijimin, në rastet e duhura, të mundësisë për lehtësimin e ndëshkimit të një personi të akuzuar, i cili ofron një bashkëpunim të mirëfilltë në hetimin ose ndjekjen e një vepre penale të përfshirë në këtë Konventë.
- 3. Çdo Shtet Palë, në përputhje me parimet themelore të legjislacionit të tij të brendshëm, duhet të marrë në konsideratë krijimin e mundësisë së dhënies së imunitetit nga ndjekja penale, një personi që ofron bashkëpunim të mirëfilltë në hetimin ose ndjekjen e një vepre penale të përfshirë në këtë Konventë.
 - 4. Mbrojtja e personave të tillë duhet të sigurohet sipas nenit 24 të kësaj Konvente.
- 5. Kur një person i vendosur në një nga Shtetet Palë i ofron bashkëpunim të mirëfilltë autoriteteve kompetente të një Shteti tjetër Palë sipas paragrafit 1 të këtij neni, Shtetet Palë të interesuara mund të hyjnë në marrëveshje në përputhje me legjislacionet e tyre të brendshme, lidhur me dispozitën e mundshme të trajtimit nga Shteti tjetër Palë sipas paragrafëve 2 dhe 3 të këtij neni.

Neni 27 **Bashkëpunimi në zbatimin e ligjit**

- 1. Shtetet Palë duhet të bashkëpunojnë ngushtë me njëri-tjetrin, në përputhje me sistemet e tyre përkatëse ligjore dhe administrative, për të rritur efektivitetin e zbatimit të ligjit në luftë kundër veprave penale të përfshira në këtë Konventë. Çdo Shtet Palë, duhet të adaptojë në veçanti, masa efektive për:
- (a) zgjerimin dhe, kur është e nevojshme, krijimin e kanaleve komunikuese ndërmjet autoriteteve kompetente, agjencive dhe shërbimeve për të lehtësuar shkëmbimin e sigurt dhe të shpejtë të informacionit që ka të bëjë me të gjitha aspektet e veprave penale të përfshira në këtë Konventë, duke përfshirë lidhjet me aktivitete të tjera kriminale, në rast se Shtetet Palë e konsiderojnë të domosdoshme;
- (b) bashkëpunimin me Shtete të tjera Palë në kryerjen e hetimeve mbi veprat penale të përfshira në këtë Konventë që kanë të bëjnë me:
- (i) identitetin, vendnodhjen dhe veprimtaritë e personave të dyshuar për përfshirje në vepra të tilla penale ose vendndodhjen e personave të tjerë të implikuar;
- (ii) qarkullimin e të ardhurave të krimit ose të pasurisë së krijuar nga kryerja e veprave të tilla penale;
- (iii) qarkullimin e pasurisë, pajisjeve dhe mjeteve të tjera të përdorura ose që synohen të përdoren për kryerjen e veprave të tilla penale;
- (c) sigurimin, kur është e nevojshme, të artikujve ose sasive të sustancave të domosdoshme për qëllime analizuese dhe hetimore;
- (d) lehtësimin dhe koordinimin efektiv ndërmjet autoriteteve të tyre kompetente, agjencive dhe shërbimeve dhe nxitjen e shkëmbimit të personelit dhe të ekspertëve të tjerë, duke përfshirë

dhe emërimin e punonjësve ndërlidhës, në varësi të marrëveshjeve dypalëshe ndërmjet Shteteve Palë të interesuara;

- (e) shkëmbim informacionesh me Shtete të tjera Palë mbi mjetet dhe metodat specifike të përdorura nga grupet e organizuara kriminale, për identifikimin e menjëhershëm të veprave penale të përfshira në këtë Konventë.
- 2. Me qëllim vënien në zbatim të kësaj Konvente, Shtetet Palë duhet të marrin në konsideratë të hyjnë në marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe për bashkëpunim të drejtëpërdrejtë të agjencive të tyre të zbatimit të ligjit dhe t'i përmirësojnë këto marrëveshje, kur ato ekzistojnë. Në mungesë të marrëveshjeve të tilla ndërmjet Shteteve Palë të interesuara, Palët mund të konsiderojnë këtë Konventë si bazë për bashkëpunimin reciprok në zbatimin e ligjit kur kemi të bëjmë me vepra penale të përfshira në këtë Konventë. Sa herë që të jetë e domosdoshme, Shtetet Palë duhet të venë në përdorim të plotë marrëveshjet, duke përfshirë dhe organizatat ndërkombëtare ose rajonale, për të rritur bashkëpunimin ndërmjet agjencive të tyre të zbatimit të ligjit.
- 3. Shtetet Palë duhet të përpiqen që të bashkëpunojnë, brenda mundësive të tyre, për të kundërvepruar ndaj krimit të organizuar ndërkombëtar të kryer nëpërmjet shfrytëzimit të teknologjisë moderne.

Neni 28

Mbledhja, shkëmbimi dhe analiza e informacionit mbi natyrën e krimit të organizuar

- 1. Çdo Shtet Palë, duke u konsultuar me komunitetet shkencore dhe akademike, duhet të marrë në konsideratë analizimin e tendencave të krimit të organizuar në territorin e tij, rrethanat në të cilat krimi i organizuar vepron, si edhe grupet profesioniste dhe teknologjitë e përdorura.
- 2. Shtetet Palë duhet të marrin në konsideratë zhvillimin dhe shkëmbimin me njëri-tjetrin dhe përmes organizatave ndërkombëtare dhe rajonale të ekspertizës analitike lidhur me veprimtaritë e organizuara kriminale. Për këtë qëllim, duhet të zhvillohen përkufizime të përbashkëta, standarde dhe metodologji dhe të zbatohen në mënyrën e duhur.
- 3. Çdo Shtet Palë duhet të marrë në konsideratë monitorimin e politikave dhe të masave të tij aktuale në luftën kundër krimit të organizuar dhe të bëjë vlerësimet për efektshmërinë dhe rendimentin e tyre.

Neni 29 **Trajnimi dhe ndihma teknike**

- 1. Çdo Shtet Palë duhet, domosdoshmërisht, të fillojë, zhvillojë ose përmirësojë programe të veçanta trajnimi për personelin e tij të zbatimit të ligjit, duke përfshirë prokurorë, hetues dhe personel doganor, si edhe personel tjetër të ngarkuar me parandalimin, zbulimin dhe kontrollin e veprave penale të përfshira në këtë Konventë. Programe të tilla mund të përfshijnë dërgime misionesh dhe shkëmbime të stafit. Këto programe, në veçanti dhe në përputhje me legjislacionin e brendshëm, duhet të përfshijnë:
- (a) metodat e përdorura në parandalimin, zbulimin dhe kontrollin e veprave penale të përfshira në këtë Konventë;
- (b) rrugët dhe teknikat e përdorura nga personat e dyshuar për pjesëmarrje në veprat penale të përfshira në këtë Konventë, duke marrë në konsideratë Shtetet tranzite, si edhe masat e duhura kundërvepruese;
 - (c) monitorimin e lëvizjes së kontrabandës;
- (d) zbulimin dhe monitorimin e qarkullimit të të ardhurave të krimit, pasurisë, pajisjeve ose mjeteve të tjera, metoda të përdorura për transferimin, fshehjen ose maskimin e këtyre të ardhurave, pajisjeve ose mjeteve, si edhe metodat e përdorura në luftën kundër pastrimit të parave dhe krimeve të tjera financiare;

- (e) mbledhjen e provave;
- (f) kontrollin e teknikave në zona të lira tregtare dhe portet e lira;
- (g) pajisjet dhe teknikat moderne të zbatimit të ligjit, duke përfshirë dhe survejimin elektronik, dërgesat e kontrolluara dhe operacionet e mbuluara;
- (h) metodat e përdorura në luftën kundër krimit të organizuar ndërkombëtar, të kryer nëpërmjet përdorimit të kompjuterave, rrjeteve të telekomunikimit dhe formave të tjera të teknologjisë moderne; dhe
 - (i) metodat e përdorura në mbrojtjen e viktimave dhe dëshmitarëve.
- 2. Shtetet Palë duhet të ndihmojnë njëri-tjetrin në planifikimin dhe zbatimin e programeve kërkimore dhe trajnuese të hartuara për të krijuar një ekspertizë të përbashkët në zonat e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni dhe për këtë qëllim, në raste të duhura, ato duhet gjithashtu të shfrytëzojnë konferencat dhe seminaret rajonale dhe ndërkombëtare për të nxitur bashkëpunimin dhe stimuluar diskutimin për probleme të interesit të përbashkët, duke përfshirë dhe problemet dhe nevojat e veçanta të Shteteve tranzite.
- 3. Shtetet Palë duhet të nxisin trajnimin dhe ndihmën teknike, të cilat do të lehtësojnë ekstradimin dhe asistencën reciproke ligjore. Një trajnim dhe ndihmë e tillë teknike mund të përfshijë trajnimin gjuhësor, dërgim misionesh dhe shkëmbime të personelit ndërmjet autoriteteve ose agjencive qendrore me përgjegjësitë përkatëse.
- 4. Në rastet kur ekzistojnë marrëveshjet dypalëshe dhe shumëpalëshe, Shtetet Palë duhet të forcojnë përpjekjet për të rritur veprimtaritë vepruese dhe trajnuese brenda organizatave ndërkombëtare dhe rajonale dhe brenda marrëveshjeve të tjera përkatëse, dypalëshe dhe shumëpalëshe.

Masa të tjera: Zbatimi i Konventës nëpërmjet zhvillimit ekonomik dhe ndihmës teknike

- 1. Shetet Palë duhet të marrin masat e favorshme për zbatimin sa më optimal të mundshëm të kësaj Konvente, nëpërmjet bashkëpunimit ndërkombëtar, duke marrë në konsideratë efektet negative të krimit të organizuar tek shoqëria në përgjithësi dhe zhvillimin e qëndrueshëm në veçanti.
- 2. Shtetet Palë duhet të përpiqen dhe të koordinojnë me njëri-tjetrin dhe me organizata ndërkombëtare dhe rajonale për:
- (a) të rritur bashkëpunimin e tyre në nivele të ndryshme me vendet në zhvillim, me qëllim që të forcohet pozita e këtyre vendeve në parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar ndërkombëtar.
- (b) të rritur ndihmën financiare dhe materiale në mbështetje të përpjekjeve të vendeve në zhvillim për të luftuar me efikasitet krimin e organizuar ndërkombëtar dhe për të ndihmuar ato në zbatimin me sukses të kësaj Konvente;
- (c) t'i ofruar ndihmë teknike vendeve në zhvillim dhe vendeve me ekonomi në tranzicion për t'i ndihmuar ato për plotësimin e nevojave të tyre në zbatimin e kësaj Konvente; Për këtë qëllim, Shtetet Palë duhet të përpiqen të japin kontributin e duhur dhe të vazhdueshëm vullnetar në një llogari të përcaktuar për këtë qëllim në mekanizmin financiar të Kombeve të Bashkuara. Shtetet Palë, në përputhje me legjislacionin e tyre të brendshëm dhe dispozitat e kësaj Konvente, duhet, gjithashtu, të marrin në konsideratë të veçantë, që të kontribuojnë në llogarinë e lartpërmendur me një përqindje të parave ose të vlerës korresponduese të të ardhurave të krimit ose pasurisë së konfiskuar, në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente.
- (d) të nxitur dhe bindur, Shtetet e tjera dhe institucionet financiare të bashkohen me to në përpjekjet sipas këtij neni, në veçanti, duke i ofruar më shumë programe trajnimi dhe pajisje moderne vendeve në zhvillim për t'i ndihmuar ato në realizimin e objektivave të kësaj Konvente.

- 3. Këto masa nuk duhet të cenojnë angazhimet ekzistuese të ndihmës së huaj ose marrëveshjet e tjera të bashkëpunimit financiar në nivel dypalësh, shumëpalësh ose ndërkombëtar.
- 4. Shtetet Palë mund të nënshkruajnë marrëveshje, dypalëshe ose shumëpalëshe, për ndihmë materiale dhe logjistike, duke marrë në konsideratë masat financiare të domosdoshme që mënyrat e bashkëveprimit ndërkombëtar të përcaktuara në këtë Konventë të jenë sa më efektive dhe për të parandaluar, zbuluar dhe kontrolluar krimin e organizuar ndërkombëtar.

Neni 31 **Parandalimi**

- 1. Shtetet Palë duhet të përpiqen të zhvillojnë dhe vlerësojnë projekte kombëtare për krijimin dhe promovimin e praktikave dhe politikave më të mira në parandalimin e krimit të organizuar ndërkombëtar.
- 2. Shtetet Palë, në përputhje me parimet themelore të legjislacionit të tyre të brendshëm, duhet të përpiqen nëpërmjet masave të duhura legjislative, administrative dhe të tjera, të reduktojnë mundësitë ekzistuese ose të ardhshme që grupet e organizuara kriminale të marrin pjesë në tregje të ligjshme me të ardhurat e tyre nga krimi. Këto masa duhet të përqëndrohen në:
- (a) forcimin e bashkëveprimit ndërmjet agjencive të zbatimit të ligjit ose prokurorëve dhe enteve përkatëse private, duke përfshirë dhe industrinë;
- (b) nxitjen e zhvillimit të standardeve dhe procedurave të hartuara për ruajtjen e integritetit të institucioneve publike dhe enteve përkatëse private, si edhe kodet e sjelljes për profesionet përkatëse, në veçanti avokatët, noterët, këshilltarët e taksave dhe llogaritarët;
- (c) parandalimin e keqpërdorimit nga grupet e organizuara kriminale të procedurave të tenderit të drejtuara nga autoritetet publike dhe të subvencioneve dhe licencave të lëshuara nga autoritetet publike për veprimtari tregtare;
- (d) parandalimin e keqpërdorimit nga grupet e organizuara kriminale të personave ligjore këto masa duhet të përfshijnë:
- (i) krijimin e regjistrit publik të personave ligjorë dhe fizikë të përfshirë në krijimin, menaxhimin dhe financimin e personave juridikë;
- (ii) paraqitjen e mundësisë së përjashtimit, me urdhër gjyqi ose ndonjë mjet tjetër të përshtatshëm, nga e drejta për të vepruar si drejtues të personave juridikë që janë nën juridiksionin e tyre, për një periudhë të konsiderueshme kohe, të personave të dënuar për vepra penale të përfshira në këtë Konventë.
- (iii) krijimin e regjistrave kombëtarë të personave të përjashtuar nga e drejta për të vepruar si drejtues të personave ligjore; dhe
- (iv) shkëmbimin e informacionit të ruajtur në regjistrat e përmendur në nënparagrafët (d), (i) dhe (iii) të këtij paragrafi me autoritetet kompetente të Shteteve të tjera Palë.
- 3. Shtetet Palë duhet të përpiqen të nxisin riintegrimin në shoqëri të personave të dënuar për veprat penale të përfshira në këtë Konventë.
- 4. Shtetet Palë duhet të përpiqen të vlerësojnë periodikisht instrumentet ekzistuese përkatëse ligjore dhe praktikat administrative, me qëllim që të zbulojnë ndjeshmërinë e tyre për t'u keqpërdorur nga grupet e organizuara kriminale.
- 5. Shtetet Palë duhet të përpiqen të nxisin ndërgjegjen publike lidhur me ekzistencën, shkaqet, seriozitetin, si dhe kërcënimin që sjell krimi i organizuar ndërkombëtar. Informacioni mund të shpërndahet nëpërmjet mas-medias dhe duhet të përfshijë masa për nxitjen e pjesëmarrjes së publikut në parandalimin dhe luftën e këtyre krimeve.
- 6. Çdo Shtet Palë duhet të informojë Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara mbi emrin dhe adresën e autoritetit ose autoriteteve që mund të ndihmojnë Shtetet e tjera Palë për zhvillimin e masave për parandalimin e krimit të organizuar ndërkombëtar.
- 7. Shtetet Palë duhet të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin dhe organizatat përkatëse ndërkombëtare dhe rajonale në nxitjen dhe zhvillimin e masave të përmendura në këtë nen. Këtu

përfshihet dhe pjesëmarrja në projekte ndërkombëtare që synon në parandalimin e krimit të organizuar ndërkombëtar, për shembull duke lehtësuar rrethanat që bëjnë që grupet e skajshme shoqërore të preken nga veprimi i krimit të organizuar ndërkombëtar.

Neni 32 Konferenca e Palëve të Konventës

- 1. Nëpërmjet kësaj Konvente është vendosur të zhvillohet një Konferencë e Palëve të Konventës për të përmirësuar pozitën e Shteteve Palë në luftë kundër krimit të organizuar ndërkombëtar dhe për të nxitur dhe shyrtuar zbatimin e kësaj Konvente.
- 2. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara duhet të mbledhë Konferencën e Palëve, jo më vonë se një vit pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente. Konferenca e Palëve duhet të aprovojë rregullat e procedurës dhe rregullat që drejtojnë veprimtaritë e përshkruara në paragrafët 3 dhe 4 të këtij neni (duke përfshirë dhe rregullat që kanë të bëjnë me pagesën e shpenzimeve të bëra për kryerjen e këtyre veprimtarive).
- 3. Konferneca e Palëve duhet të bjerë dakord për mekanizmat e realizimit të objektivave të përmendura në paragrafin 1 të këtij neni, duke përfshirë:
- (a) lehtësimin e veprimtarive të Shteteve Palë, sipas neneve 29, 30 dhe 31 të kësaj Konvente, si edhe nxitjen e mobilizimit të kontributeve vullnetare;
- (b) lehtësimin e shkëmbimit të informacionit ndërmjet Shteteve Palë mbi llojet dhe rrymat e krimit të organizuar ndërkombëtar dhe mbi praktikat e suksesshme të luftimit të tij;
- (c) bashkëpunimin me organizatat përkatëse ndërkombëtare dhe rajonale dhe organizatat joqeveritare;
 - (d) vëzhgimin periodik të zbatimit të kësaj Konvente;
 - (e) rekomandimet për përmirësimin e kësaj Konvente dhe zbatimit të saj.
- 4. Për qëllim të paragrafit 3 (d) dhe (e) të këtij neni, Konferenca e Palëve duhet të ketë njohuritë e duhura për masat e marra nga Shtetet Palë për zbatimin e kësaj Konvente dhe vështirësitë e hasura nga ato gjatë këtij zbatimi nëpërmjet informacionit të ofruar nga ato dhe mekanizmave të tilla shtesë vëzhguese që mund të vendosen nga Konferenca e Palëve.
- 5. Çdo Shtet Palë duhet t'i paraqesë Konferencës së Palëve informacion mbi programet, planet dhe praktikat e tij, si edhe mbi masat legjislative dhe administrative për zbatimin e kësaj Konvente, sipas kërkesës së Konferencës së Palëve.

Neni 33

Sekretariati

- 1. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara duhet t'i sigurojë Konferencës së Palëve të Konventës shërbimet e duhura të Sekretariatit.
 - 2. Sekretariati duhet:
- (a) të ndihmojë Konferencën e Palëve në kryerjen e veprimtarive të përshkruara në nenin 32 të kësaj Konvente dhe të bëjë përgatitjet dhe të sigurojë shërbimet e duhura për sesionet e Konferencës së Palëve;
- (b) sipas kërkesës, të ndihmojë Shtetet Palë për paraqitjen e informacionit në Konferencën e Palëve, siç është parashikuar në nenin 32 paragrafi 5 i kësaj Konvente; dhe
- (c) të sigurojë koordinimin e nevojshëm me sekretariatet e organizatave përkatëse ndërkombëtare dhe rajonale.

Neni 34

Zbatimi i Konventës

1. Çdo Shtet Palë duhet të marrë masat e duhura, duke përfshirë dhe masa legjislative ose administrative, në përputhje me parimet themelore të legjislacionit të tij të brendshëm për të siguruar zbatimin e detyrimeve të tij në lidhje me këtë Konventë.

- 2. Veprat penale të përcaktuara në përputhje me nenet 5, 6, 8 dhe 23 të kësaj Konvente duhet të vendosen në legjislacionin e brendshëm të çdo Shteti Palë pavarësisht nga natyra ndërkombëtare ose përfshirja në një grup të organizuar kriminal, siç është përshkruar në nenin 3, paragrafi 1, të kësaj Konvente, me përjashtim të rasteve kur neni 5 i kësaj Konvente kërkon përfshirjen e një grupi të organizuar kriminal.
- 3. Çdo Shtet Palë mund të adaptojë masa më të rrepta se ato të përcaktuara në këtë Konventë për parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar ndërkombëtar.

Neni 35 **Zgjidhja e konflikteve**

- 1. Shtetet Palë duhet të përpiqen të zgjidhin konfliktet që kanë të bëjnë me interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente nëpërmjet negociatave.
- 2. Çdo konflikt ndërmjet dy ose më shumë Shteteve Palë, që ka të bëjë me interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente, i cili nuk mund të zgjidhet nëpërmjet negociatave brenda një kohe të konsiderueshme, me kërkesë të njërit nga Shtetet Palë, duhet të kalohet për gjykim. Në rast se, gjashtë muaj pas datës së kërkesës për gjykim, këto Shtete Palë nuk janë në gjendje të bien dakord mbi organizimin e gjykimit, secila nga Palët mund t'i drejtohet Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë me një kërkesë të hartuar në përputhje me Statutin e Gjykatës.
- 3. Çdo Shtet Palë, në momentin e nënshkrimit, ratifikimit, pranimit ose aprovimit të apo aderimit në këtë Konventë, mund të deklarojë se ai nuk mendon t'i përmbahet paragrafit 2 të këtij neni. Shtetet e tjera Palë nuk duhet t'i përmbahen paragrafit 2 të këtij neni lidhur me secilin Shtet Palë që ka shprehur një kusht të tillë.
- 4. Secili nga Shtetet Palë që ka bërë një rezervë në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni, në çdo kohë, mund të tërheqë atë kusht duke njoftuar Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 36 **Nënshkrimi, ratifikimi, pranimi dhe aderimi**

- 1. Kjo Konventë duhet, gjithashtu, të jetë e hapur për nënshkrim nga të gjitha Shtetet nga 12 deri më 15 dhjetor 2000 në Palermo, Itali, dhe më pas në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork deri më 12 dhjetor 2002.
- 2. Kjo Konventë, duhet gjithashtu, të jetë e hapur për t'u nënshkruar nga organizata të integrimit ekonomik rajonal, me kusht që të paktën një Shtet Anëtar i një organizate të tillë ta ketë nënshkruar këtë Konventë, në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni.
- 3. Kjo Konventë është subjekt ratifikimi, pranimi ose aprovimi. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit duhet të depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara. Një organizatë e integrimit ekonomik rajonal mund të depozitojë instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose aprovimit në rast se të paktën një nga Shtetet e saj Anëtare e ka bërë këtë. Në atë instrument ratifikimi, pranimi ose aprovimi, një organizatë e tillë duhet të deklarojë shtrirjen e kompetencës së tij, duke respektuar çështjet e trajtuara nga kjo Konventë. Një organizatë e tillë duhet, gjithashtu, të informojë depozituesit për çdo modifikim dhe shtrirje të kompetencave të saj.
- 4. Kjo Konventë është e hapur për aderim nga çdo Shtet apo organizatë rajonale integrimi ekonomik, në të cilën të paktën një nga Shtetet Anëtare të organizatës është Palë e kësaj Konvente. Instrumentet për aderim duhet të depozitohen me Sekretarin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara. Në momentin e aderimit, një organizatë rajonale integrimi ekonomik duhet të deklarojë shtrirjen e kompetencave të saj, duke respektuar çështjet e trajtuara nga kjo Konventë. Një organizatë e tillë duhet, gjithashtu, të informojë depozituesit për çdo modifikim dhe shtrirje të kompetencave të saj.

Neni 37 **Marrëdhëniet me protokollet**

- 1. Kjo Konventë mund të plotësohet nga një ose më shumë protokolle.
- 2. Me qëllim që të bëhesh Palë në një Protokoll, një Shtet ose një organizatë rajonale integrimi ekonomik duhet të jetë Palë e kësaj Konventë.
- 3. Një Shtet Palë i kësaj Konvente nuk është i detyruar nga një protokoll derisa nuk është bërë Palë e protokollit, në përputhje me parashikimet e çështjeve të protokollit.
- 4. Çdo protokoll i kësaj Konvente duhet intepretuar së bashku me këtë Konventë, duke pasur parasysh qëllimin e protokollit.

Neni 38 **Hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë duhet të hyjë në fuqi ditën e nëntëdhjetë pas datës së depozitimit të instrumentit të dyzetë të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit. Përsa i përket këtij paragrafi, çdo instrument i depozituar nga një organizatë rajonale integrimi ekonomik nuk do të llogaritet si shtesë e atyre të cilat janë depozituar nga Shtetet Anëtare të kësaj organizate.
- 2. Për çdo shtet ose organizatë rajonale, integrimi ekonomik për ratifikimin, pranimin ose hyrjen në Palë të kësaj Konvente pas depozitës së instrumentit të dyzetë të çdo veprimi, kjo Konventë do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit nga çdo Shtet ose organizatë për instrumentin e aplikueshëm.

Neni 39 Amendamentet

- 1. Pas përfundimit të pesë vjetëve nga hyrja në fuqi e kësaj Konvente, një Shtet Palë mund të propozojë një amendament dhe ta dorëzojë në Sekretariatin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara, i cili duhet që, menjëherë pas kësaj, të komunikojë amendamentin e propozuar Shteteve Palë dhe Konferencës së Palëve të Konventës për propozimin, marrjen në konsideratë dhe vendimin mbi këtë propozim. Konferenca e Palëve duhet të bëjë çdo përpjekje për të arritur konsensus për secilin nga amendamentet. Në qoftë se të gjitha përpjekjet për konsensus janë shfrytëzuar dhe nuk është arritur ndonjë marrëveshje, amendamenti duhet që si mundësi të fundit të kërkojë adaptimin e tij me maxhoritetin e dy të tretave të Shteteve Palë, të cilët janë të pranishëm dhe votojnë në Konferencën e Palëve.
- 2. Organizatat rajonale të integrimit ekonomik, në raport me kompetencat e tyre, do të ushtrojnë të drejtën e tyre të votës bazuar në këtë nen me një numër votash të barabartë me numrin e Shteteve të cilat janë Palë e kësaj Konvente. Kjo organizatë nuk mund ta ushtrojë të drejtën e saj për të votuar në qoftë se Shtetet votojnë në mënyrë të veçuar nga organizata ose anasjelltas.
- 3. Një Amendament i aprovuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni është subjekt ratifikimi, pranimi ose aprovimi nga Shtetet Palë.
- 4. Një amendament i apovuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni duhet të hyjë në fuqi duke respektuar nëntëdhjetëditëshin e Shtetit Palë pas datës së depozitimit në Sekretariatin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara të një instrumenti për ratifikim, pranim ose aprovim për çdo amendament.
- 5. Kur një amendament hyn në fuqi, ai duhet të bëhet obligim për ato Shtete Palë, të cilat kanë shprehur konsensusin e tyre për ta pranuar si të tillë. Shtetet e tjera Palë duhet të vazhdojnë të jenë të detyruara nga dispozitat që parashikon ky Protokoll dhe çdo amandament i mëparshëm që ata kanë ratifikuar, pranuar apo aprovuar.

Denoncimi

- 1. Një Shtet Palë mund të denoncojë këtë Konventë me një njoftim të shkruar, në Sekretariatin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara. Një denoncim i tillë duhet të bëhet efektiv një vit pas datës së marrjes nga Sekretariati i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara.
- 2. Një organizatë rajonale e integrimit ekonomik mund të pushojë së qeni Palë e kësaj Konvente vetëm atëherë kur të gjithë shtetet pjesëmarrëse në këtë organizatë të kenë denoncuar Konventën
- 3. Denoncimi i kësaj Konvente, në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, do të përfshijë dhe protokollet e lidhura me këtë Konventë.

Neni 41 **Depozitimi dhe gjuhët**

- 1. Sekretariati i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara është vendi i depozitimit të kësaj Konvente.
- 2. Origjinali i kësaj Konvente do të jetë në arabisht, kinezçe, anglisht, frëngjisht, rusisht dhe spanjisht me tekste autentikisht të njëjta, i depozituar në Sekretariatin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara.

Në dëshmi të kësaj, përfaqësuesit e plotfuqishëm të autorizuar nga qeveritë respektive nënshkruan këtë Konventë.

PROTOKOLL

KUNDËR TRAFIKUT TË MIGRANTËVE ME RRUGË TOKËSORE, AJRORE DHE DETARE, E CILA PLOTËSON KONVENTËN E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KRIMIT TË ORGANIZUAR NDËRKOMBËTAR

Parashtesë

Shtetet Palë të këtij Protokolli,

Duke deklaruar se masat efektive për parandalimin dhe luftimin e trafikut të migrantëve me rrugë tokësore, detare dhe ajrore kërkojnë një qëndrim të përgjithshëm ndërkombëtar, duke përfshirë bashkëpunimin, shkëmbimin e informacionit dhe masa të tjera të nevojshme, si dhe masa social-ekonomike në nivel kombëtar, rajonal dhe ndërkombëar,

Duke kujtuar rezolutën 54/212 të Asamblesë së Përgjithshme, të datës 12 dhjetor 1999, në të cilën Asambleja kërkoi që Shtetet Anëtare dhe Kombet e Bsashkuara të forcojnë bashkëpunimin ndërkombëtar në fushën e migrimit ndërkombëtar dhe zhvillimit, në mënyrë që të trajtojnë shkaqet kryesore të migrimit, veçanërisht ato që kanë të bëjnë me varfërinë, dhe të maksimizojnë përfitimet e të interesuarve nga migrimi ndërkombtëar, si dhe të nxisin, në vendet përkatëse, mekanizmat ndërrajonalë, rajonalë dhe nënrajonalë për të vazhduar trajtimin e çështjes së migrimit dhe zhvillimit,

Të bindur për nevojën e sigurimit të një trajtimi human të migrantëve dhe mbrojtje të plotë të të drejtave të tyre,

Duke marrë në konsideratë faktin që, pavarësisht nga puna e ndërmarrë në forume të tjera ndërkombëtare, nuk ka asnjë dokument universal që trajton të gjitha aspektet e trafikut të migrantëve dhe çështjeve të tjera që kanë të bëjnë me të,

Të shqetësuar për rritjen e konsiderueshme të veprimtarive të grupeve të organizuara kriminale në trafikun e migrantëve dhe veprimtarive të tjera të ngjashme kriminale të parashtruara në këtë Protokoll, e cila i shkakton dëme të mëdha Shteteve të interesuara,

Të shqetësuar gjithashtu, që kontrabanda e migrantëve mund të rrezikojë jetën ose sigurinë e migrantëve të përfshirë,

Duke krijuar rezolutën 53/111 të Asamblesë së Përgjithshme të datës 9 dhjetor 1998, sipas së cilës Asambleja vendosi të krijojë një komitet të posaçëm të hapur ndërqeveritar për përpunimin e një konvente të përgjithshme ndërkombëtare kundër krimit të organizuar ndërkombëtar dhe diskutimin, ndër të tjera, të përpunimit të një dokumenti ligjor ndërkombëtar që trajton trafikun ilegal dhe transportin e migrantëve, edhe me rrugë detare,

Të bindur që plotësimin e Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar me një dokument ligjor ndërkombëtar kundër trafikun e migrantëve me rrugë tokësore, detare dhe ajrore do të jetë i dobishëm për parandalimin dhe luftimin e krimit.

Ranë dakord si më poshtë:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Lidhja me Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar

- 1. Ky Protokoll plotëson Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar. Ai duhet të interpretohet së bashku me këtë Konventë.
- 2. Dispozitat e Konventës duhet të përdoren, me ndryshimet e nevojshme, në këtë Protokoll, në rast se nuk paraqiten të tjera në këtë dokument.
- 3. Veprat penale të përcaktuara si të tilla në përputhje me nenin 6 të këtij Protokolli duhet të konsiderohen si vepra penale në përputhje me Konventën.

Neni 2 **Deklarimi i qëllimit**

Qëllimi i këtij Protokolli është të parandalojë dhe luftojë trafikun e migrantëve, si edhe të nxisë bashkëpunimin ndërmjet Shteteve Palë për këtë qëllim, duke mbrojtur, në të njëjtën kohë të drejtat e migrantëve.

Neni 3 **Përdorimi i termave**

Për qëllime të këtij Protokolli:

- (a)"Trafik i migrantëve" do të thotë prokurimi për qëllim përfitimi financiar ose material, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, nga kalimi i paligjshëm në një Shtet Palë të një personi, në të cilin ai/ajo nuk është shtetas ose rezident i përhershëm.
- (b) "Kalim i paligjshëm" do të thotë kalim i kufirit pa iu përmbajtur kërkesave të domosdoshme për kalimin e ligjshëm në Shtetin pritës.
- (c)"Dokument i falsifikuar udhëtimi ose identifikimi" do të thotë çdo dokument udhëtimi ose identifikimi, i cili:
- (i) është bërë ose ndryshuar në mënyrë të falsfikuar në rrugë noteriale nga çdokush, me përjashtim të një personi ose agjencie të autorizuar me ligj për të bërë ose lëshuar dokumente udhëtimi ose identifikimi në emër të një Shteti; ose
- (ii) është lëshuar ose marrë në mënyrë të parregullt, nëpërmjet paraqitjes së të dhënave të falsifikuara, korrupsionit, kërcënimit ose të ndonjë mënyrë tjetër të paligjshme; ose
 - (iii) përdoret nga një person tjetër dhe jo nga mbajtësi i ligjshëm.
- (d) "Anije" do të thotë çdo lloj mjeti lundrues, duke përfshirë dhe mjetet jotransportuese dhe hidroplanet, që përdoren ose të afta për t'u përorur si mjet transporti ujor, me përjashtim të

anijeve luftarake, anije ndihmëse marine ose anije të tjera të zotëruara ose që veprojnë për qeverinë dhe të përdorura, tani për tani, vetëm për shërbime qeveritare jotregtare.

Neni 4 **Qëllimi i zbatimit**

Ky Protokoll, me përjashtim të rasteve kur e kundërta deklarohet në këtë dokument, duhet t'i referohet parandalimit, hetimit dhe ndjekjes të veprave penale, të përcaktuara sipas nenit 6 të këtij Protokolli, kur ato kanë natyrë ndërkombëtare dhe që përfshijnë grup të organizuar kriminal, si edhe mbrojtjes së të drejtave të personave që kanë qenë objekt i veprave të tilla penale.

Neni 5 **Përgjegjësia penale e migrantëve**

Migrantët nuk duhet të bëhen subjekt i ndjekjes penale në bazë të këtij Protokolli, për faktin se kanë qenë objekt i veprimit të përmendur në nenin 6 të këtij Protokolli.

Neni 6 **Penalizimi**

- 1. Secili Shtet duhet të adaptojë masa të tilla legjislative dhe masa të tjera që mund të jenë të nevojshme për të cilësuar si vepra penale, nëse kryhen qëllimisht dhe për të marrë, direkt ose indirekt, një përfitim financiar ose material:
 - (a) trafikun e migrantëve;
 - (b) në rast se kryhen me qëllim mundësimin e trafikut të migrantëve:
 - (i) paraqitja e dokumenteve të falsifikuara të udhëtimit dhe identifikimit;
 - (ii) gjetja, sigurimi ose posedimi i një dokumenti të tillë.
- (c) krijimin e mundësisë për një person, i cili nuk është shtetas ose nuk ka qëndrim të përhershëm në Shtetin e interesuar, pa plotësuar kërkesat e domosdoshme për të qëndruar ligjërisht në këtë Shtet nëpërmjet mënyrave të përmendura në nënparagrafin (b) të këtij paragrafi ose nëpërmjet mjeteve të tjera ligjore.
- 2. Secili Shtet Palë duhet të adaptojë, gjithashtu, masa të tilla legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të cilësuar si vepra penale:
- (a) duke iu nënshtruar koncepteve bazë të sistemit të tij ligjor, tentativën për të kryer një vepër penale, të cilësuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni;
- (b) pjesëmarrjen si bashkëpunëtor në një vepër penale, të cilësuar në përputhje me paragrafin 1(a), (b) (i) ose (c) të këtij neni dhe, duke iu nënshtruar koncepteve bazë të sistemit të tij ligjor, pjesëmarrjen si bashkëpunëtor në një vepër penale të cilësuar, në përputhje me paragrafin 1(b) (ii) të këtij neni;
- (c) organizimin ose drejtimin e personave të tjerë për të kryer një vepër penale të cilësuar, në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni.
- 3. Secili Shtet Palë duhet të adaptojë masa të tilla legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të cilësuar si rrethana rënduese për veprat e cilësuara, në përputhje me paragrafin 1 (a), (b) (i) dhe (c) të këtij neni dhe duke iu nënshtruar koncepteve bazë të sistemit të tij ligjor, për veprat penale të cilësuara, në përputhje me paragrafin 2 (b) dhe (c) të këtij neni, rrethanat:
- (a) që rrezikojnë ose kanë të ngjarë se do të rrezikojnë jetën ose sigurinë e migrantëve në fjalë; ose
- (b) që mundësojnë trajtimin jonjerëzor ose degradues, duke përfshirë dhe shfrytëzimin, e këtyre migrantëve.
- 4. Asgjë në këtë Protokoll nuk duhet të ndalojë një Shtet Palë që të marrë masa kundër një personi, sjelllja e të cilit përbën një vepër penale në bazë të ligjit të tij vendas.

II. TRAFIKU I MIGRANTËVE ME RRUGË DETARE

Neni 7 **Bashkëpunimi**

Shtetet Palë duhet të bashkëpunojnë sa më shumë të jetë e mundur për parandalimin dhe pengimin e trafikut të migrantëve me rrugë detare, në përputhje me ligjin ndërkombëtar të detit.

Neni 8 Masat kundër trafikut të migrantëve në rrugë detare

- 1. Një Shtet Palë që ka arsye të drejta për të dyshuar se një anije që valëvit flamurin e tij ose pretendon të jetë e regjistruar tek ai, e cila nuk ka shtetësi ose që, pavarësisht se valëvit një flamur të huaj ose refuzon të tregojë një flamur, ka në të vërtetë shtetësinë e Shtetit Palë të interesuar dhe është përfshirë në trafikun e migrantëve nëpërmjet detit, mund të kërkojë ndihmën e Shteteve të tjera Palë për të penguar përdorimin e anijes për këtë qëllim. Shtetet Palë që u kërkohet një gjë e tillë duhet të ofrojnë ndihmën e tyre në atë masë që e kanë të mundur.
- 2. Një Shtet Palë që ka arsye të drejta për të dyshuar se një anije që ushtron lirinë e lundrimit në përputhje me të drejtën ndërkombëtare dhe valëvit flamurin ose mban shenjat e regjistrimit të një Shteti tjetër Palë, merret me trafikun e migrantëve nëpërmjet detit, mund të njoftojë për këtë gjë Shtetin, flamurin e të cilit mban anija, të kërkojë konfirmimin e regjistrimit dhe, në qoftë se konfirmohet, të kërkojë autorizimin nga ky Shtet për të marrë masat e duhura në lidhje me atë anije. Shteti i fundit mund të autorizojë Shtetin kërkues, ndër të tjera:
 - (a) të hyjë në anije;
 - (b) të kontrollojë në anije; dhe
- (c) në rast se zbulohen prova se anija merret me trafikun e migrantëve nëpërmjet detit, të marrë masat e përshtatshme në lidhje me anijen, personat dhe ngarkesën që ndodhet në bord, në mënyrën e autorizuar nga Shteti, flamurin e të cilit mban anija.
- 3. Një Shtet Palë që kanë marrë masat, në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni, duhet të njoftojë menjëherë Shtetin, flamurin e të cilit mban anija, për rezultatet e këtyre masave.
- 4. Një Shtet Palë duhet t'i përgjigjet menjëherë kërkesës nga një Shtet tjetër Palë për të përcaktuar nëse një anije, që pretendon të jetë e regjistruar tek ai ose valëvit flamurin e tij, është e autorizuar të veprojë kështu dhe të parashtrojë një kërkesë në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni.
- 5. Në përputhje me nenin 7 të këtij Protokolli, një Shtet, flamurin e të cilit mban anija, mund t'ia nënshtrojë autorizimin e tij kushteve, të cilat do të pranohen prej tij dhe Shtetit kërkues, përfshirë kushtet që lidhen me përgjegjësinë dhe shtrirjen e masave efektive që do të merren. Një Shtet Palë nuk do të marrë masa plotësuese pa autorizimin e shprehur të Shtetit, flamurin e të cilit mban anija, përveç masave të nevojshme për të reduktuar rrezikun e lartë për jetën e personave ose të atyre masave që rrjedhin nga marrëveshjet përkatëse, dypalëshe ose shumëpalëshe.
- 6. Secili Shtet Palë duhet të caktojë një autoritet ose, në rastet e domosdoshme, autoritetet për të marrë dhe për t'iu përgjigjur kërkesave për ndihmë, për konfirmimin e regjistrimit ose të së drejtës së një anijeje për të valëvitur flamurin e tij dhe për autorizimin e marrjes së masave të duhura. Ky caktim duhet t'i njoftohet përmes Sekretarit të Përgjithshëm, të gjitha Shteteve të tjera Palë, benda një muaji nga data caktimit.
- 7. Një Shtet Palë që ka arsye të drejta për të dyshuar se një anije është përfshirë në trafikun e migrantëve nëpërmjet detit dhe është pa shtetësi ose mund të konsiderohet si e tillë, mund të hyjë dhe të kontrollojë në anije, në rast se zbulohen prova që vërtetojnë dyshimin, ai Shtet Palë duhet të marrë masat e duhura, në përputhje me legjislacionin përkatës vendas dhe ndërkombëtar.

Klauzolat mbrojtëse

- 1. Nëse një Shtet Palë merr masa kundër një anije, në përputhje me nenin 8 të këtij Protokolli, ai duhet:
 - (a) të garantojë sigurinë e trajtimit njerëzor të personave që ndodhen në bord;
 - (b) të marrë parasysh nevojën për të mos rrezikuar sigurinë e anijes ose të ngarkesës së saj;
- (c) të marrë parasysh nevojën për të mos cenuar interesat tregtare ose ligjore të Shtetit, flamurin e të cilit mban anija, ose të ndonjë Shteti tjetër të interesuar;
- (d) të garantojë, me mundësitë që ka, që çdo masë e marrë në lidhje me anijen nuk dëmton mjedisin.
- 2. Në rast se arsyet për marrjen e masave në zbatim të nenit 8 të këtij Protokolli janë të pabazuara, anija duhet të kompensohet për çdo humbje ose dëmtim që ka pësuar, me kusht që anija të mos ketë kryer ndonjë veprim që të justifikojë masat e marra.
- 3. Duhet të merret në konsideratë që çdo masë e marrë, e adaptuar ose e zbatuar në përputhje me këtë kapitull, të mos ndërhyjë ose ndikojë në:
- (a) të drejtat dhe detyrimet dhe në ushtrimin e juridiksionit të Shteteve bregdetare, në përputhje me të drejtën ndërkombëtare të detit; ose
- (b) autoritetin e Shtetit, flamurin e të cilit mban anija, për të ushtruar juridiksionin dhe kontrollin në çështjet administrative, teknike dhe sociale që kanë të bëjnë me anijen.
- 4. Çdo masë e marrë në det, në zbatim të këtij kapitulli, do të kryhet vetëm në luftanijet ose avionët luftarakë, ose nga anije apo avionë të tjerë që kanë shenja të qarta dhe janë të identifikueshëm se kryejnë shërbime qeveritare dhe të autorizuara për këtë qëllim.

III. PARANDALIMI, BASHKËPUNIMI DHE MASAT E TJERA

Neni 10

Informacioni

- 1. Pa cenuar nenet 27 dhe 28 të Konventës dhe në përputhje me sistemet e tyre të brendshme ligjore dhe administrative, Shtetet Palë, në veçanti ato që kanë kufij të përbashkët ose ndodhen në rrugët e trafikimit të migrantëve, për qëllimet e arritjes së objektivave të këtij Protokolli, duhet të shkëmbejnë ndërmjet tyre informacione përkatëse në lidhje me çështje të tilla si:
- (a) pikat e imbarkimit dhe destinacionit, si dhe rrugët, transportuesit dhe mjetet e transportit, që dihet ose dyshohet se janë përdorur nga një grup i organizuar kriminal që kryejnë aktet e parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli;
- (b) identiteti dhe metodat e organizatave ose të grupeve të organizuara kriminale, që njihen ose dyshohen që kryejnë aktet e parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli;
- (c) autenticiteti dhe forma e duhur e dokumenteve të udhëtimit, të lëshuara nga një Shtet Palë dhe vjedhja ose keqpërdorimi përkatës i dokumenteve të paplotësuara të udhëtimit ose identitetit;
- (d) mjetet dhe metodat e fshehjes dhe transportimit të personave, ndryshimi i paligjshëm, riprodhimi, marrja ose keqpërdorimi në një formë tjetër i dokumenteve të udhëtimit ose identitetit, të përdorura në aktet e parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli dhe mënyra të zbulimit të tyre;
- (e) eksperiencat dhe praktikat ligjore, si dhe masat për parandalimin dhe luftën kundër akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli; dhe
- (f) informacionin shkencor dhe teknologji, i dobishëm për zbatimin e ligjit, me qëllim që të rrisin aftësinë e njëri-tjetrit për të parandaluar, zbuluar dhe hetuar aktet e parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli dhe për të ndjekur penalisht personat e përfshirë në to.
- 2. Një Shtet Palë që merr informacionin duhet të përmbushë të gjitha kërkesat e Shtetit Palë që e ka transmetuar atë, i cili vendos kufizime për përdorimin e tij.

Neni 11 **Masat kufitare**

- 1. Pa cenuar angazhimet ndërkombëtare në lidhje me lëvizjen e lirë të njerëzve, Shtetet Palë duhet të forcojnë sa më shumë të jetë e mundur kontrollet kufitare, të cilat mund të jenë të nevojshme për parandalimin dhe zbulimin e trafikut të emigrantëve.
- 2. Secili Shtet Palë duhet të adaptojë masa legjislative ose masa të tjera të nevojshme për të parandaluar, sa më shumë që të jetë e mundur, përdorimin e mjeteve të transportit nga transportues tregtarë për kryerjen e veprave penale të parashikuara në nenin 6 paragrafi 1(a) të këtij Protokolli.
- 3. Në rastet e duhura dhe pa cenuar konventat ndërkombtëare të zbatueshme, masa të tilla duhet të përfshijnë vendosjen e detyrimit të transportuesve tregtarë, duke përfshirë çdo kompani transporti, pronarin ose drejtuesin e çdo mjeti transporti për t'u siguruar që të gjithë pasagjerët posedojnë dokumentet e udhëtimit të kërkuara për të hyrë në Shtetin pritës.
- 4. Çdo Shtet Palë duhet të marrë masat e duhura në përputhje me legjislacionin e tij të brendshëm për sigurimin e sanksioneve në rastet e dhunimit të detyrimit të parashikuar në paragrafin 3 të këtij neni.
- 5. Në përputhje me legjislacionin e tij të brendshëm çdo Shtet Palë duhet të marrë parasysh marrjen e masave që lejojnë mohimin e hyrjes në Shtetin tjetër ose revokimin e vizave të personave të implikuar në kryerjen e veprave penale të përcaktuara, në përputhje me këtë Protokoll.
- 6. Pa cenuar nenin 27 të Konventës, Shtetet Palë duhet të marrin në konsideratë forcimin e bashkëpunimit ndërmjet agjencive të kontrollit kufitar, duke krijuar dhe ruajtur, ndër të tjera kanale të drejtpërdrejta komunikimi.

Neni 12 Sigurimi dhe kontrolli i dokumenteve

Çdo Shtet Palë duhet të marrë masa të tilla të nevojshme brenda mundësive që ka:

- (a) për t'u siguruar që dokumentet e udhëtimit ose të udhëtimit të lëshuara nga ai janë të tilla që nuk mund të keqpërdoren me lehtësi dhe nuk mund të falsifikohen, të ndryshohen në mënyrë të paligjshme, të riprodhohen ose lëshohen; dhe
- (b) për të garantuar integritetin dhe sigurinë e dokumenteve të udhëtimit ose identifikimit të lëshuara nga Shteti Palë ose në emër të tij dhe për të parandaluar krijimin, lëshimin dhe përdorimin e tyre të paligjshëm.

Neni 13 **Legjitimiteti dhe vlefshmëria e dokumenteve**

Me kërkesë të një Shteti tjetër Palë, një Shtet Palë, në përputhje me legjislacionin e tij të brendshëm, duhet të verifikojë brenda një kohe të arsyeshme legjitimitetin dhe vlefshmërinë e dokumenteve të udhëtimit ose identifikimit të lëshuar në emër të tij dhe dyshohet që po përdoren për qëllimet e akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli.

Neni 14 **Trajnimi dhe bashkëpunimi teknik**

1. Shtetet Palë të sigurojnë ose forcojnë trajnimin e specializuar për zyrtarët e imigracionit dhe zyrtarët e tjerë për parandalimin e akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli dhe për trajtimin human të migrantëve që kanë qenë objekt i akteve të tilla, duke respektuar në të njëjtën kohë të drejtat e tyre të parashikuara në këtë Protokoll.

- 2. Shtetet Palë duhet të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin, me organizata ndërkombëtare kompetente, organizata joqeveritare, organizata të tjera përkatëse dhe elementë të tjerë të shoqërisë civile për të siguruar trajnimin e duhur të personelit në territoret e tyre për parandalimin, luftimin dhe eliminimin e akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli dhe mbrojtjen e të drejtave të migrantëve që janë objekt i akteve të tilla. Një trajnim i tillë duhet të përfshijë:
 - (a) përmirësimin e sigurisë dhe cilësisë së dokumenteve të udhëtimit;
 - (b) njohjen dhe zbulimin e dokumenteve të falsifikuara të udhëtimit ose identifikimit;
- (c) grumbullimin e të dhënave të krimit, që kanë të bëjnë, veçanërisht, me identifikimin e grupeve të organizaura kriminale që njihen ose dyshohen të jenë përfshirë në aktet e parashikuar në nenin 6 të këtij Protokolli, metodat e përdorura për transportin e migrantëve të trafikuar, keqpërdorimin e dokumenteve të udhëtimit ose identifikimit për qëllimet e akteve të parashikuar në nenin 6 dhe mjetet e fshehjes të përdorura në trafikun e migrantëve;
- (d) përmirësimin e procedurave të zbulimit të personave të trafikuar në pikat konvencionale dhe jokonvencionale të hyrjes dhe daljes; dhe
- (e) trajtimin human të migrantëve dhe mbrojtjen e të drejtave të tyre, siç parashikohet në këtë Protokoll.
- 3. Shtetet Palë, me ekspertizën përkatëse, duhet t'u sigurojnë ndihmë teknike Shteteve që janë shpesh vende të origjinës dhe tranzitit të personave që janë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli. Shtetet Palë duhet të bëjnë çdo përpjekje për të siguruar burimet e nevojshme siç janë mjetet, sistemet kompjuterike dhe lexuesit e dokumenteve për të luftuar aktet e parashikuara në nenin 6.

Neni 15 **Masa të tjera parandalimi**

- 1. Çdo Shtet Palë duhet të marrë masa për të siguruar dhe forcuar programet e informacionit për ndërgjegjësimin e publikut për faktin se aktet e parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli përbëjnë veprimtari kriminale të kryera nga grupe të organizuara krimiale për përfitime dhe që ato paraqesin rreziqe serioze për migrantët e implikuar.
- 2. Në përputhje me nenin 31 të Konventës, Shtetet Palë duhet të bashkëpunojnë në fushën e informimit publik për parandalimin e rënies së migrantëve potencialë viktimë e grupeve të organizuara kriminale.
- 3. Çdo Shtet duhet të nxisë dhe forcojë programe zhvillimi dhe bashkëpunimi në nivel kombëtar, rajonal dhe ndërkombëtar, duke marrë parasysh realitetet social-ekonomike të migrimit dhe duke i kushtuar vëmendje të veçantë zonave me probleme ekonomike dhe sociale, për të luftuar shkaqet kryesore social-ekonomike të trafikut të migrantëve, si varfërinë dhe mungesën e zhvillimit.

Neni 16 **Mbrojtja dhe masat ndihmëse**

- 1. Në zbatim të këtij Protokolli, çdo Shtet Palë, në përputhje me detyrimet e tij sipas të drejtës ndërkombëtare, duhet të marrë të gjitha masat e duhura, duke përfshirë, në rast se është e nevojshme, legjislacioni për të ruajtur dhe mbrojtur të drejtat e personave që janë bërë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli, siç është pranuar në bazë të së drejtës ndërkombëtare të aplikueshme, veçanërisht të drejtën për të jetuar dhe të drejtën për të mos iu nënshtruar torturës, trajtimeve e ndëshkimeve të tjera mizore, jonjerëzore dhe degraduese.
- 2. Çdo Shtet Palë duhet të marrë masat e duhura për t'i siguruar migrantëve mbrojtjen e duhur kundër dhunës që mund të ushtrohet ndaj tyre nga individë ose grupe, për arsye se ato janë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli.

- 3. Çdo Shtet Palë duhet t'i sigurojë ndihmën e duhur migrantëve, jeta ose siguria e të cilëve rrezikohet për arsye se janë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli.
- 4. Në zbatimin e dispozitave të këtij neni, Shtetet Palë duhet të marrin parasysh nevojat e veçanta të grave dhe fëmijëve.
- 5. Në rastin e zbulimit të një personi i cili është objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli, çdo Shtet Palë duhet të përmbushë detyrimet e tij sipas Konventës së Vjenës për Marrëdhëniet Konsullore, duke përfshirë dhe informimin pa vonesë të personit të interesuar për dispozitat që kanë të bëjnë me njoftimin dhe komunikimin me zyrtarët konsullorë.

Neni 17 **Marrëveshjet**

Shtetet Palë duhet të marrin parasysh lidhjen e marrëveshjeve ose mirëkuptimeve dypalëshe ose rajonale që synojnë:

- (a) vendosjen e masave të duhura dhe efektive për parandalimin dhe luftimin e akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli; ose
 - (b) forcimin e dispozitave të këtij Protokolli.

Neni 18 **Kthimi i migrantëve të trafikuar**

- 1. Çdo Shtet Palë pranon të lehtësojë dhe pranojë, pa vonesa të paarsyeshme, kthimin e një personi që është objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli dhe që është shtetas ose ka të drejtën e qëndrimit të përhershëm në territorin e tij në kohën e kthimit.
- 2. Çdo Shtet Palë duhet të marrë në konsideratë mundësinë e lehtësimit dhe pranimit të kthimit të një personi që është objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli dhe që ka të drejtën e qëndrimit të përhershëm në territorin e tij në kohën e hyrjes në Shtetin pritës, në përputhje me legjislacionin e tij të brendshëm.
- 3. Me kërkesë të Shtetit Palë pritës, një Shtet Palë i kërkuar duhet të verifikojë, pa vonesa të paarsyeshme, nëse një person që ka qenë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli është shtetas i tij ose ka të drejtën e qëndrimit të përhershëm në territorin e tij.
- 4. Me qëllim që të lehtësohet kthimi i një personi që ka qenë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli dhe që nuk ka dokumentet e duhura, Shteti Palë, shtetas i të cilit është personi ose në të cilin ky i fundit ka të drejtën e qëndrimit të përhershëm, duhet të pranojë të lëshojë, me kërkesën e Shtetit Palë pritës, dokumentet e udhëtimit ose ndonjë autorizim tjetër që mund të jetë i nevojshëm për të mundësuar personin të udhëtojë dhe të rihyjë në territorin e tij.
- 5. Çdo Shtet Palë, që përfshihet në kthimin e një personi, që ka qenë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli, duhet të marrë të gjitha masat përkatëse për të zbuluar kthimin në mënyrë të rregullt dhe duke pasur parasysh sigurinë dhe dinjitetin e personit.
- 6. Shtetet Palë mund të bashkëpunojnë me organizatat ndërkombëtare përkatëse për zbatimin e këtij neni.
- 7. Ky nen nuk duhet të cenojë të drejtat që i janë dhënë personave që kanë qenë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli nga ndonjë ligj i brendshëm i Shtetit Palë pritës.
- 8. Ky nen nuk duhet të cenojë detyrimet në bazë të ndonjë traktati tjetër të aplikueshëm, dypalësh ose shumëpalësh, ose të ndonjë marrëveshjeje tjetër vepruese që rregullon, plotësisht ose pjesërisht, kthimin e personave që kanë qenë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli.

III. DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Neni 19 **Klauzola mbrojtëse**

- 1. Asgjë në këtë Protokoll nuk duhet të cenojë të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e tjera të Shteteve dhe individëve në bazë të së drejtës ndërkombëtare, përfshirë të drejtën ndërkombëtare monetare, dhe së drejtës ndërkombëtare të të drejtave të njeriut dhe, në veçanti, Konventën e vitit 1951 dhe Protokollin e vitit 1967, që lidhet me statusin e refugjatëve dhe parimin e moskthimit të refugjatëve (non-refoulement) të përfshirë në këtë dokument.
- 2. Masat e parashikuara në këtë Protokoll duhet të interpretohen dhe zbatohen në mënyrë jodiskriminuese ndaj personave që kanë qenë objekt i akteve të parashikuara në nenin 6 të këtij Protokolli. Interpretimi dhe vënia në zbatim i këtyre masave duhet të bëhet në përputhje me parimet e njohura ndërkombëtare të mosdiskriminimit.

Neni 20 **Zgjidhja e konflikteve**

- 1. Shtetet Palë duhet të përpiqen të zgjidhin konfliktet lidhur me interpretimin dhe vënien në zbatim të këtij Protokolli nëpërmjet negociatave.
- 2. Çdo konflikt ndërmjet dy ose më shumë Shteteve Palë, që ka të bëjë me interpretimin ose zbatimin e këtij Protokolli, i cili nuk mund të zgjidhet nëpërmjet negociatave brenda një kohe të konsiderueshme, me kërkesë të njërit nga Shtetet Palë, duhet të kalohet për gjykim. Në rast se gjashtë muaj pas datës së kërkesës për gjykim, këto Shtete Palë nuk janë në gjendje të bien dakord mbi organizimin e gjykimit, secila nga Palët mund t'i drejtohet Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë, me një kërkesë të hartuar në përputhje me Statutin e Gjykatës.
- 3. Çdo Shtet Palë në momentin e nënshkrimit, ratifikimit, pranimit ose aprovimit apo të aderimit në këtë Protokoll, mund të deklarojë se ai nuk mendon t'i përmbahet paragrafit 2 të këtij neni. Shtetet e tjera Palë nuk duhet t'i përmbahen paragrafit 2 të këtij neni lidhur me secilin Shtet Palë që ka shprehur një kusht të tillë.
- 4. Secili nga Shtetet Palë, që ka shprehur një rezervim në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni, në çdo kohë, mund ta tërheqë atë, duke njoftuar Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 21 **Nënshkrimi, ratifikimi, pranimi dhe aderimi**

- 1. Ky Protokoll duhet të jetë i hapur për nënshkrim nga të gjitha Shtetet nga 12 deri më 15 dhjetor 2000 në Palermo, Itali, dhe më pas në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork deri më 12 dhjetor 2002.
- 2. Ky Protokoll duhet, gjithashtu, të jetë i hapur për t'u nënshkruar nga organizata të integrimit ekonomik rajonal, me kusht që të paktën një Shtet Anëtar i një organizate të tillë ta ketë nënshkruar këtë Protokoll, në përputhje me paragrafi 1 të këtij neni.
- 3. Ky Protokoll është subjekt ratifikimi, pranimi ose aprovimi. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit duhet të depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara. Një organizatë e integrimit ekonomik rajonal mund të depozitojë instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose aprovimit, në rast se të paktën një nga Shtetet e Anëtare e ka bërë këtë. Në atë instrument ratifikimi, pranimi ose aprovimi, një organizatë e tillë duhet të deklarojë shtrirjen e kompetencës së tij, duke respektuar çështjet e trajtuara nga ky Protokoll. Një organizatë e tillë duhet, gjithashtu, të informojë depozituesit për çdo modifikim përkatës dhe shtrirje të kompetencave të saj.

4. Ky Protokoll është i hapur për aderim nga çdo Shtet apo organizatë rajonale integrimi ekonomik, në të cilën të paktën një nga Shtetet Anëtare të organizatës është Palë e kësaj Konvente. Instrumentet për aderim duhet të depozitohen në Sekretariatin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara. Në momentin e aderimit, një organizatë rajonale integrimi ekonomik duhet të deklarojë shtrirjen e kompetencave të saj, duke respektuar çështjet e trajtuara nga ky Protokoll. Një organizatë e tillë duhet, gjithashtu, të informojë depozituesit për çdo modifikim dhe shtrirje të kompetencave të saj.

Neni 22 **Hyrja në fuqi**

- 1. Ky Protokoll duhet të hyjë në fuqi ditën e nëntëdhjetë pas datës së depozitimit të instrumentit të dyzetë të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit. Përsa i përket këtij paragrafi, çdo instrument i depozituar nga një organizatë rajonale integrimi ekonomik nuk do të llogaritet si shtesë e atyre të cilat janë depozituar nga Shtetet Anëtare të kësaj organizate.
- 2. Për çdo Shtet ose organizatë rajonale integrimi ekonomik për ratifikimin, pranimin oe hyrjen në Palë të këtij Protokolli, pas depozitës së instrumentit të dyzetë të çdo akti, ky Protokoll do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit nga çdo Shtet ose organizatë për instrumentin e aplikueshëm ose në datën kur ky Protokoll hyn në fuqi, në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, cilido qoftë ky i fundit.

Neni 23 **Amendamentet**

- 1. Pas përfundimit të pesë vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij Protokolli, një Shtet Palë mund të propozojë një amendament dhe ta dorëzojë në Sekretariatin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara, i cili duhet që menjëherë pas kësaj të komunikojë amendamentin e propozuar Shteteve Palë dhe Konferencës së Palëve të Konventës për propozimin, marrjen në konsideratë dhe vendimin mbi këtë propozim. Shtetet Palë të këtij Protokolli në takimin e Konferencës së Palëve duhet të bëjnë çdo përpjekje për të arritur konsensus për secilin amendament. Në rast se të gjitha përpjekjet për konsensus janë shfrytëzuar dhe nuk është arritur ndonjë agrement, amendamenti duhet që si mundësi të fundit të kërkojë adaptimin e tij me shumicën e dy të tretave të Shteteve Palë, të cilët janë të pranishëm dhe votojnë në Konferencën e Palëve.
- 2. Organizatat rajonale të integrimit ekonomik, në raport me kompetencat e tyre do të ushtrojnë të drejtën e tyre të votës bazuar në këtë nen me një numër votash të barabartë me numrin e Shteteve të cilat janë Palë e këtij Protokolli. Një organizatë e tillë nuk mund ta ushtrojë të drejtën e saj për të votuar, në qoftë se Shtetet votojnë në mënyrë të veçuar nga organizata ose anasjelltas.
- 3. Një amendament i aprovuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni është subjekt ratifikimi, pranimi ose aprovimi nga Shtetet Palë.
- 4. Një amendament i aprovuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni duhet të hyjë në fuqi duke respektuar nëntëdhjetëditëshin e Shtetit Palë pas datës së depozitimit në Sekretariatin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara të një instrumenti për ratifikim, pranim ose aprovim të çdo amendamenti.
- 5. Kur një amendament hyn në fuqi, ai duhet të bëhet obligim për ato Shtete Palë, të cilat kanë shprehur konsensusin e tyre për ta pranuar si të tillë. Shtetet e tjera Palë duhet të vazhdojnë t'i nënshtrohen dispozitave që parashikon ky Protokoll dhe çdo amendament i mëparshëm që ata kanë ratifikuar, pranuar apo aprovuar.

Neni 24 **Denoncimi**

- 1. Një Shtet Palë mund të denoncojë këtë Protokoll me një njoftim të shkruar në Sekretariatin e Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara. Një njoftim i tillë do të ketë efekt një vit pas marrjes së njoftimit nga Sekretariati.
- 2. Një organizatë rajonale e integrimit ekonomik do të përpiqet të jetë një Palë për këtë Protokoll atëherë kur të gjitha Shtetet e tij Anëtare ta kenë denoncuar atë.

Neni 25 **Depozitimi dhe gjuhët**

- 1. Sekretariati i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara është përcaktuar si depozituesi i këtij Protokolli.
- 2. Origjinali i këtij Protokolli, tekstet e tij arabe, kineze, anglisht, frëngjisht, rusisht dhe spanjisht janë autentikisht të barabarta, do të depozitohen në Sekretariatin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Në dëshmi të, personat e poshtëshënuar, të autorizuar nga Qeveritë e tyre respektive kanë firmosur këtë Protokoll.

PROTOKOLLI

MBI PARANDALIMIN, PENGIMIN DHE NDËSHKIMIN E TRAFIKUT TË PERSONAVE, VEÇANËRISHT TË GRAVE DHE FËMIJËVE, NË PLOTËSIM TË KONVENTËS SË KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KRIMIT TË ORGANIZUAR NDËRKOMBËTAR

Shtetet Palë në këtë Protokoll,

Duke deklaruar se aksionet efektive për të luftuar trafikun ndërkombëtar të personave, veçanërisht të grave dhe fëmijëve, kërkon një trajtim të gjithanshëm dhe ndërkombëtar në vendet e origjinës, tranzitit dhe destinacionit, që përfshin masat për të parandaluar këtë trafik, për të ndëshkuar trafikantët dhe për të mbrojtur viktimat e një trafiku të tillë, përfshirë mbrojtjen e të drejtave të tyre të njohura ndërkombëtarisht,

Duke marrë parasysh faktin që, pavarësisht ekzistencës së një shumëllojshmërie instrumentesh ndërkombëtare, që përfshijnë rregullat edhe masat praktike për të luftuar shfrytëzimin seksual të grave dhe fëmijëve, nuk ka një instrument universal që i adresohet të gjitha aspekteve të trafikimit të personave,

Të shqetësuar që, në mungesë të një instrumenti të tillë, personat të cilët janë të prekur nga trafikimi nuk do të kenë një mbrojtje të mjaftueshme,

Duke rikujtuar rezolutën e Asamblesë së Përgjithshme 53/111 të dhjetorit 1998, në të cilën Asambleja vendosi të krijojë një komitet ad-hoc ndërqeveritar afatgjatë (openended) hapur me qëllim përpunimin e një konvente të plotë ndërkombëtare në lidhje me luftën kundër krimit të organizuar ndërkombëtar dhe për të diskutuar përpunimin, ndër të tjera, të një instrumenti ndërkombëtar që do t'i adresohet trafikut të grave dhe fëmijëve,

Të bindur se plotësimi i Konventës me një instrument ndërkombëtar për parandalimin, pengimin dhe ndëshkimin e trafikut të personave, veçanërisht të grave dhe fëmijëve, do të jetë i dobishëm në luftën kundër këtij krimi,

Ranë dakord për sa më poshtë:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Marrëdhëniet me Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar

- 1. Ky Protokoll plotëson Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar. Ai do të interpretohet së bashku me Konventën.
- 2. Dispozitat e Konventës do të aplikohen, mutatid mutandis, ndaj këtij Protokolli me përjashtim të rasteve ku parashikohet ndryshe në tekst.
- 3. Veprat penale të cilësuara në përputhje me nenin 5 të këtij Protokolli do të konsiderohen si vepra penale të cilësuara në përputhje me Konventën.

Neni 2 **Deklarimi i qëllimit**

Qëllimet e këtij Protokolli janë:

- (a) të parandalojë dhe të luftojë trafikun ndërkombëtar të personave, duke i kushtuar vëmendje të veçantë grave dhe fëmijëve;
- (b) të mbrojë dhe të ndihmojë viktimat e këtij trafiku, duke respektuar të drejtat e tyre njerëzore; dhe
- (c) të nxisë dhe të lehtësojë bashkëpunimin ndërmjet Shteteve Palë, me qëllim që të realizohen këto objektiva.

Neni 3 **Përkufizime**

Për qëllimet e këtij Protokolli:

- (a) "Trafik personash" nënkupton rekrutimin, transportimin, transferimin, fshehjen ose pritjen e personave nëpërmjet kërcënimit, përdorimit të forcës e formave të tjera të shtrëngimit, mashtrimit, marrjes me forcë, dredhisë ose abuzimit të pushtetit ose të pozitës vulnerabël ose dhënien apo marrjen e pagesave ose përfitimeve për të arritur pëlqimin e një personi që kontrollon një person tjetër, për qëllime shfrytëzimi. Shfrytëzimi përfshin, së paku, shfrytëzimin e prostitucionit të të tjerëve ose format e tjera të shfrytëzimit seksual, punën ose shërbimet e detyruara, skllavërinë ose praktikat e ngjashme me skllavërinë, heqjen e organeve ose servitudet.
- (b) Pëlqimi i viktimës së trafikut për shfrytëzimin e qëllimshëm të përmendur në nënparagrafin (a) të këtij neni do të jetë i pavend nëse janë përdorur mjetet e parashikuara në nënparagrafin (a).
- (c) Rekrutimi, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e një fëmije për qëllime shfrytëzimi, do të konsiderohet "trafik personash" edhe nëse në të nuk do të përfshihen mjetet e parashikuara në nënparagrafin (a) të këtij neni.
 - (d) "Fëmijë" nënkupton çdo person nën 18 vjeç.

Neni 4 **Fusha e aplikimit**

Ky Protokoll, përveç rasteve të parashikuara ndryshe këtu, do të aplikohet për parandalimin, hetimin dhe ndjekjen penale të veprave të parashikuara në nenin 5 të këtij Protokolli, në rastet kur këto vepra penale kanë një natyrë ndërkombëtare dhe përfshijnë një grup të organizuar kriminal, si dhe për mbrojtjen e viktimave të këtyre krimeve.

Penalizimi

- 1. Shtetet Palë duhet të adaptojnë masa të tilla, që mund të jenë të nevojshme për të përcaktuar si vepra kriminale, në bazë të legjislacionit të brendshëm, veprimet e përcaktuara në nenin 3 të këtij Protokolli, nëse kryhen qëllimisht.
- 2. Shtetet Palë duhet të adaptojnë masa të tilla, që mund të jenë të nevojshme për të përcaktuar si vepra kriminale:
- (a) duke iu nënshtruar koncepteve bazë të sistemit të tij ligjor, tentativën për të kryer një vepër penale të parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni;
- (b) pjesëmarrjen si bashkëpunëtor në një vepër penale të parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni; dhe
- (c) organizimin ose drejtimin e personave të tjerë për të kryer një vepër penale të parashikuar nën paragrafin 1 të këtij neni.

II. MBROJTJA E PERSONAVE TË TRAFIKUAR

Neni 6

Asistenca për mbrojtjen e viktimave të trafikut të personave

- 1. Në rastet përkatëse dhe në masën që parashikohet nga legjislacioni i brendshëm, Shtetet Palë duhet të mbrojnë jetën private dhe identitetin e viktimave të trafikut të personave, përfshirë, ndër të tjera, bërjen konfidenciale të procedurave ligjore, që lidhen me trafikun e personave.
- 2. Shtetet Palë duhet të sigurojnë që sistemi i tyre legjislativ ose administrativ të përmbajë masa të tilla që u sigurojnë viktimave të trafikut në rastet e duhura:
 - (a) informacion në lidhje me procedurat gjyqësore dhe administrative;
- (b) asistencë, në mënyrë që të paraqesin shqetësimet dhe problemet që kanë dhe t'u merren parasysh në shkallët përkatëse të procedurave penale kundër autorëve të veprave penale, pa cënuar të drejtën e mbrojtjes.
- 3. Në raste të veçanta dhe masën e mundshme, Shtetet Palë duhet të marrin parasysh masat për të siguruar trajtimin fizik, psikologjik ose social të viktimave të trafikut, përfshirë bashkëpunimin me organizatat joqeveritare, organizatat e tjera dhe elementët e shoqërisë civile dhe, në veçanti sigurimin e:
 - (a) banimit të përshtatshëm;
- (b) këshillimin dhe informimin që ka të bëjë sidomos me të drejtat e tyre, në një gjuhë që personat e trafikuar mund ta kuptojnë;
 - (c) asistencën mjekësore, psikologjike dhe materiale; dhe
 - (d) mundësinë e punësimit, edukimit dhe trajnimit.
- 4. Shtetet Palë duhet të marrin parasysh, gjatë aplikimit të dispozitave të këtij neni, moshën, seksin dhe nevojat e veçanta të viktimave të trafikut dhe, në veçanti, nevojat e veçanta të fëmijëve, përfshirë banesën, arsimimin dhe kujdesin e përshtatshëm.
- 5. Shtetet Palë duhet të përpiqen që të garantojnë sigurinë fizike të viktimave të trafikut nëse ato janë brenda territoreve të tyre.
- 6. Shtetet Palë duhet të sigurojnë që sistemi i tyre ligjor të përfshijë masa që iu ofrojnë viktimave të trafikut të personave mundësinë e kompensimit për dëmin që u është shkaktuar.

Neni 7

Statusi i viktimave të trafikut në Shtetin Pritës

1. Përveç masave që parashikohen në nenin 6 të këtij Protokolli, Shtetet Palë duhet të marrin parasysh adaptimin e masave legjislative ose masave të tjera që u lejojnë viktimave të trafikut të

personave që të qëndrojnë në territoret e tyre, përkohësisht ose përgjithmonë, në rastet përkatëse.

2. Gjatë zbatimit të dispozitës që përfshihet në paragrafin 1 të këtij neni, Shtetet Palë duhet të mbajnë mirë parasysh faktorët humanitarë dhe mëshirues.

Neni 8 **Riatdhesimi i viktimave të trafikut të personave**

- 1. Shteti Palë, shtetas i të cilit është viktima e trafikut të personave ose në të cilin personi ka të drejtën e qëndrimit të përhershëm në kohën e hyrjes në Shtetin Palë pritës, duhet të lehtësojë dhe pranojë kthimin e atij personi pa vonesa të paarsyeshme, si dhe duke iu kushtuar kujdes sigurisë së tij.
- 2. Nëse një Shtet Palë kthen një viktimë të trafikut të personave në një Shtet Palë, shtetas i të cilit është personi ose në të cilin ai ka pasur të drejtën e qëndrimit të përhershëm në momentin e hyrjes në Shtetin Palë pritës, rikthimi duhet të bëhet duke i kushtuar kujdes sigurisë së personit, si dhe për statusin të procedurave ligjore që lidhen me faktin se personi është viktimë e trafikimit dhe, mundësisht, kthimi të jetë vullnetar.
- 3. Në kërkesën e një Shteti Palë pritës, një Shtet Palë duhet të verifikojë, pa vonesa të paarsyeshme, nëse një person i cili është viktimë e këtij trafiku është shtetas i tij ose ka të drejtën e qëndrimit të pëhershëm në kohën e hyrjes në Shtetin Palë pritës.
- 4. Me qëllim që të lehtësohet kthimi i viktimës së këtij trafiku, i cili është pa dokumente të përshtatshme, Shteti Palë, shtetas i të cilit është viktima ose në të cilin ai/ajo ka të drejtën e qëndrimit të përhershëm në momentin e hyrjes në Shtetin Palë pritës duhet të pranojë që të lëshojë, me kërkesën e Shtetit Palë pritës, dokumente udhëtimi ose ndonjë autorizim tjetër që mund të jetë i nevojshëm për të lejuar hyrjen e personit në territorin e tij.
- 5. Dispozitat e këtij neni nuk duhet të cenojë të drejtat që i njihen viktimës nga legjislacioni i brendshëm i Shtetit Palë pritës.
- 6. Ky nen nuk do të cenojë ndonjë Marrëveshje, dypalëshe ose shumëpalëshe, që rregullon, plotësisht ose pjesërisht, kthimin e personave të trafikuar.

III. PARANDALIMI, BASHKËPUNIMI DHE MASAT E TJERA

Neni 9 Parandalimi i trafikut të personave

- 1. Shtetet Palë duhet të vendosin politika, programe dhe masa të tjera:
- (a) për të parandaluar dhe luftuar trafikun e personave; dhe
- (b) për të mbrojtur personat e trafikuar, veçanërisht gratë dhe fëmijët, nga riviktimizimi.
- 2. Shtetet Palë duhet të përpiqen që të ndërmarrin masa të tilla si kërkimi, informimi dhe fushata në masmedia dhe iniciativa sociale dhe ekonomike, për të parandaluar dhe luftuar trafikun e personave.
- 3. Politikat, programet dhe masat e tjera të ndërmarra, në përputhje me këtë nen, duhet të përfshijnë bashkëpunimin me organizatat joqeveritare, organizatat të tjera përkatëse ose elementë të shoqërisë civile;
- 4. Shtetet Palë duhet të ndërmarrin ose të forcojnë masat, përfshirë ato nëpërmjet bashkëpunimit, dypalësh ose shumëpalësh, për të reduktuar faktorët që i bëjnë personat, veçanërisht gratë dhe fëmijët, të bëhen viktima të trafikut, siç janë varfëria, zhvillimi i pakët dhe mungesa e mundësive të barabarta.
- 5. Shtetet Palë duhet të adaptojnë ose forcojnë masat legjislative ose masat e tjera, siç janë edukimi, masat sociale e kulturore, përfshirë ato që rrjedhin nga bashkëpunimi, dypalësh e shumëpalësh, për të mos inkurajuar kërkesën që nxit të gjitha format e shfrytëzimit të personave, veçanërisht të grave dhe fëmijëve, që i çon ato drejt trafikut.

Neni 10 **Shkëmbimi i informacionit dhe trajnimi**

- 1. Autoritetet e zbatimit të ligjit, të emigracionit ose autoritetet e tjera përkatëse të Shteteve Palë duhet të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin për të shkëmbyer informacion, në përputhje me legjislacionin e tyre të brendshëm, për t'i mundësuar atyre të përcaktojnë:
- (a) nëse personat që kalojnë ose tentojnë të kalojnë një kufi ndërkombëtar me dokumente udhëtimi, që i përkasin personave të tjerë ose pa dokumente udhëtimi, kryejnë ose janë viktima të trafikut të personave;
- (b) tipet e dokumenteve që kanë përdorur personat ose që janë përpjekur të përdorin për të kaluar një kufi ndërkombëtar me qëllim që të trafikojnë persona; dhe
- (c) metodat dhe mjete e përdorura nga grupet e organizuara kriminale për trafikimin e personave, përfshirë rekrutimin dhe transportimin e viktimave, rrugët dhe lidhjet ndërmjet personave dhe grupeve që merren me këtë trafik dhe masat e mundshme për t'i zbuluar ato.
- 2. Shtetet Palë duhet të sigurojnë ose forcojnë trajnimin e zyrtarëve të zbatimit të ligjit, imigracionit dhe të zyrtarëve të tjerë përkatës, mbi parandalimin e trafikut të personave. Trajnimi duhet të përqëndrohet në metodat e përdorura për parandalimin e këtij trafiku, ndjekjen penale të trafikantëve dhe mbrojtjen e të drejtave të viktimave, përfshirë mbrojtjen e viktimave nga trafikantët. Trajnimi duhet të ketë parasysh gjithashtu nevojën për të marrë në konsideratë të drejtat e njeriut dhe çështjet e mprehta që lidhen me fëmijët dhe ato të karakterit gjinor, si dhe duhet të inkurajojnë bashkëpunimin me organizatat joqeveritare, organizatat e tjera përkatëse dhe elementët e shoqërisë civile.
- 3. Një Shtet Palë që merr informacion duhet të përmbushë një kërkesë të bërë nga një Shtet Palë, që ka transmetuar informacionin që vendos kufizime në përdorimin e tij.

Neni 11 **Masat e kufirit**

- 1. Pa cenuar angazhimet ndërkombëtare për lëvizjen e lirë të njerëzve, Shtetet Palë duhet të forcojnë, në masën më të madhe të mundshme, kontrollin kufitar për të zbuluar dhe parandaluar trafikun e personave.
- 2. Shtetet Palë duhet të marrin masa legjislative ose masa të tjera të përshtatshme për të parandaluar mjetet e transportit, që drejtohen nga transportues tregtarë për t'u përdorur në kryerjen e veprave penale që mbulohen nga neni 5 i këtij Protokolli.
- 3. Këto masa duhet të përfshijnë, aty ku është e mundur dhe pa cenuar konventat ndërkombëtare të aplikueshme, përfshirë çdo kompani transportuese, pronar ose drejtues të ndonjë anije apo mjeti transporti, të verifikojë që të gjithë pasagjerët kanë dokumentet e udhëtimit të kërkuara për hyrjen në mënyrë të ligjshme në Shtetin Pritës.
- 4. Shtetet Palë duhet të ndërmarrin masat e nevojshme, në përputhje me legjislacionin e tyre të brendshëm, për të siguruar vendosjen e sanksioneve në rastet e dhunimit të detyrimit të parashikuar në paragrafin 3 të këtij neni.
- 5. Shtetet Palë duhet të marrin në konsideratë adaptimin e masave që lejojnë mohimin, në përputhje me legjislacionin e tyre të brendshëm, të hyrjes ose revokimit të vizave të personave të implikuar në krimet që mbulohen nga ky Protokoll.
- 6. Pa cenuar nenin 27 të Konventës, Shtetet Palë duhet të marrin parasysh forcimin e bashkëpunimit të agjencive të kontrollit kufitar, ndër të tjera, nëpërmjet vendosjes dhe mbajtjes së kanaleve direkte të komunikimit.

Neni 12 Siguria dhe kontrolli i dokumenteve

- 1. Shtetet Palë duhet të adaptojnë masa të tilla, që mund të jenë të nevojshme, dhe në përputhje me mjetet në dispozicion:
- (a) për të garantuar që dokumentet e udhëtimit ose të identitetit të lëshuara prej tyre të jenë të një cilësie të tillë që të mos keqpërdoren lehtësisht dhe të mos falsifikohen, ndryshohen, kopjohen ose lëshohen në mënyrë të paligjshme;
- (b) për të siguruar integritetin dhe sigurinë e dokumenteve të udhëtimit dhe identifikimit të lëshuara nga Shtetet Palë ose në emër të tyre dhe për të parandaluar krijimin, lëshimin dhe përdorimin e paligjshëm të tyre.

Neni 13 Legjitimiteti dhe vlefshmëria e dokumenteve

Një Shtet Palë, mbështetur në kërkesën e një Shteti tjetër Palë dhe në përputhje me legjislacionin e tyre të brendshëm, duhet të verifikojë brenda një kohe të arsyeshme legjitimitetin dhe vlefshmërinë e dokumenteve të udhëtimit ose identitetit, të lëshuara ose që nënkuptohen se janë lëshuar në emër të tij dhe që dyshohen të përdoren për trafikimin e personave.

IV. DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 14 **Dispozita mbrojtëse**

- 1. Asgjë në këtë Protokoll nuk duhet të prekë të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e Shteteve dhe personave që rrjedhin nga e drejta ndërkombëtare, përfshirë të drejtën ndërkombëtare humanitare dhe legjislacionin ndërkombëtar të të drejtave të njeriut dhe, në veçanti, nëse është e mundur, Konventën e vitit 1951 dhe Protokollin e vitit 1967 që lidhen me Statusin e Refugjatëve dhe parimin e moskthimit të refugjatëve në det (non-refoulment) që përmendet këtu.
- 2. Masat e parashikuara në këtë Protokoll do të interpretohen dhe aplikohen në mënyrë josdiskriminuese ndaj personave për shkak se ata janë viktima të trafikut të personave. Aplikimi dhe interpretimi i këtyre masave duhet të jetë në pajtim me parimet e njohura ndërkombëtarisht të mosdiskriminimit.

Neni 15 **Zgjidhja e mosmarrëveshjeve**

- 1. Shtetet Palë duhet të përpiqen që të zgjidhin mosmarrëveshjet që lidhen me interpretimin ose aplikimin e këtij Protokolli përmes negociatave.
- 2. Çdo mosmarrëveshje ndërmjet dy ose më shumë Shteteve Palë, që lidhet me interpretimin ose aplikimin e këtij Protokolli, që nuk mund të zgjidhet përmes negociatave brenda një kohe të arsyshme, duhet t'i paraqitet arbitrazhit. Në qoftë se gjashtë muaj pas datës së kërkesës për arbitrazh këto Shtete Palë nuk kanë mundësi për të rënë dakord në lidhje me organizimin e arbitrazhit, secili prej këtyre Shteteve Palë mund t'ia paraqesë mosmarrëveshjen Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë nëpërmjet një kërkese në përputhje me Statutin e Gjykatës.
- 3. Secili Shtet Palë, në kohën e nënshkrimit, ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit në këtë Protokoll, mund të deklarojë se ai nuk e konsideron si të detyrueshëm për të paragrafin 2 të këtij neni. Shtetet e tjera Palë nuk do të kenë detyrime që rrjedhin nga paragrafi 2 i këtij neni në lidhje me çdo Shtet Palë që ka paraqitur një rezervë të tillë.

4. Shtetet Palë, që kanë paraqitur një rezervë në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni, mund ta tërheqin atë në çdo kohë me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 16 **Nënshkrimi, ratifikimi, pranimi, miratimi dhe adermi**

- 1. Ky Protokoll do të jetë i hapur për nënshkrim për të gjitha Shtetet nga data 12 deri 15 nëntor 2000 në Palermo, Itali dhe më pas në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork deri në datë 12 dhjetor 2002.
- 2. Ky Protokoll do të jetë i hapur, gjithashtu, për organizatat rajonale të integrimit ekonomik, me kusht që së paku një Shtet Anëtar i kësaj organizate të ketë nënshkruar këtë Protokoll, në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni.
- 3. Ky Protokoll do t'i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen tek Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara. Organizata rajonale e integrimit ekonomik mund ta depozitojë instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit në qoftë se të paktën njëri prej Shteteve të saj anëtare e ka bërë një gjë të tillë. Në instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit, kjo organizatë duhet të deklarojë shtrirjen e kompetencës së saj në lidhje me çështjet që rregullohen nga ky Protokoll. Kjo organizatë duhet të njoftojë, gjithashtu, depozituesin në lidhje me ndryshimet përkatëse të shtrirjes së kompetencës së saj.
- 4. Ky Protokoll është i hapur, për aderim për çdo Shtet ose organizatë rajonale të integrimit ekonomik, të paktën njëri Shtet Anëtar i të cilës është Palë në këtë Protokoll. Instrumentet e aderimit do të depozitohen tek Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara. Në kohën e aderimit të saj, organizata rajonale e integrimit ekonomik duhet të deklarojë shtrirjen e kompetencës së saj në lidhje me çështjet që rregullohen nga ky Protokoll. Kjo organizatë duhet të njoftojë depozituesin në lidhje me ndryshimet përkatëse në shtrirjen e kompetencës së saj.

Neni 17 **Hyrja në fuqi**

- 1. Ky Protokoll do të hyjë në fuqi ditën e nëntëdhjetë pas datës së depozitimit të instrumentit të dyzetë të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit. Për qëllimet e këtij paragrafi, çdo instrument i depozituar nga një organizatë rajonale e integrimit ekonomik nuk do të numërohet si plotësuese e atyre instrumenteve të depozituara nga Shtetet Anëtare të kësaj organizate.
- 2. Për çdo Shtet ose organizatë rajonale të integrimit ekonomik që ratifikon, pranon, miraton ose aderon në këtë Protokoll pas depozitimit të instrumentit të dyzetë të këtij akti, ky Protokoll do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit të instrumentit përkatës të këtij Shteti ose organizate ose në datën që Protokolli hyn në fuqi në zbatim të paragrafit 1 të këtij neni, cilindo që të jetë i fundit.

Neni 18 **Amendamentet**

1. Pas kalimit të pesë vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij Protokolli, një Shtet Palë mund të propozojë një amendament dhe ta regjistrojë atë tek Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara, i cili duhet t'ua komunikojë këtë amendament Shteteve Palë, si dhe Konferencës së Shteteve Palë të Konventës me qëllim shqyrtimin e tij dhe marrjen e vendimit në lidhje me të. Shtetet Palë të këtij Protokolli që mblidhen në Konferencën e Palëve duhet të bëjnë çdo përpjekje për të arritur konsensusin për çdo amendament. Në qoftë se të gjitha përpjekjet për të arritur konsensusin janë shfrytëzuar dhe nuk është arritur një marrëveshje si zgjidhje e fundit,

amendamenti duhet të adaptohet me një shumicë prej 2/3 e votave të Shteteve Palë që janë të pranishëm dhe votojnë në takimin e Konferencës së Palëve.

- 2. Organzatat rajonale të integrimit ekonomik, për çështjet që hyjnë brenda kompetencës së tyre, duhet të ushtrojnë të drejtën e votës në bazë të këtij neni me një numër votash të barabartë me numrin e Shteteve Anëtare që janë Palë në këtë Protokoll. Këto organizata nuk duhet të ushtrojnë të drejtën e votës nëse Shtetet e tyre Anëtare ushtrojnë të drejtën e tyre të votës dhe anasjelltas.
- 3. Çdo amendament i miratuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit prej Shteteve Palë.
- 4. Një amendament i adaptuar në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni do të hyjë në fuqi për një Shtet Palë nëntëdhjetë ditë pas datës së depozitimit tek Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara të instrumentit të ratifikimit, pranimit ose miratimit të këtij amendamenti.
- 5. Në momentin që amendamenti hyn në fuqi, ai do të ketë fuqi detyruese për ato Shtete, Palë që kanë shprehur pëlqimin që të marrin përsipër detyrimet që rrjedhin prej tij. Shtetet e tjera Palë do të kenë përsëri detyrimet e këtij Protokolli dhe të çdo amendamenti që ata kanë ratifikuar, pranuar ose miratuar.

Neni 19

Denoncimi

- 1. Një Shtet Palë mund të denoncojë këtë Protokoll me anë të një njoftimi të shkruar, drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara. Ky denoncim do të ketë efekt një vit pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 2. Një organizatë rajonale e integrimit ekonomik do të pushojë së qëni Palë në këtë Protokoll kur të gjithë Shtetet Anëtare të saj të kenë denoncuar atë.

Neni 20 **Depozituesit dhe gjuhët**

- Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara do të jetë depozituesi i këtij Protokolli.
- 2. Origjinali i këtij Protokolli, i përpiluar në kopje autentike në gjuhën arabe, kineze, angleze, ruse dhe spanjolle do të depozitohet tek Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara.

Në dëshmi të kësaj, të nënshkruarit e plotfuqishëm, të autorizuar në mënyrën e duhur nga qeveritë respektive, nënshkruan këtë Protokoll.

LIGJ Nr.9068, datë 15.5.2003

PËR RATIFIKIMIN E "KONVENTËS EUROPIANE PËR VLEFSHMËRINË NDËRKOMBËTARE TË GJYKIMEVE PENALE"

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 të Kushetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa europiane për vlefshmërinë ndërkombëtare të gjykimeve penale", me rezervat e parashikuara në këtë ligj.

Neni 2

Në përputhje me paragrafin e dytë të nenit 19 të Konventës, Republika e Shqipërisë rezervon të drejtën të kërkojë që kërkesat dhe dokumentet mbështetëse të tyre të shoqërohen me përkthimin e tyre në gjuhën shqipe.

Neni 3

Në përputhje me paragrafin e parë të nenit 61 të Konventës, Republika e Shqipërisë rezervon të drejtën për të refuzuar:

- a) ekzekutimin, nëse vlerëson se vendimi ka lidhje me një vepër penale, fiskale ose fetare (Lidhja I, shkronja "a");
- b) ekzekutimin e një dënimi për një akt që, sipas legjislacionit të Republikës së Shqipërisë, është vetëm përgjegjësi e një autoriteti administrativ (Lidhja I, shkronja "b");
- c) ekzekutimin e një gjykimi penal europian, të cilin autoritetet e shtetit kërkues e kanë dhënë në një datë kur, sipas legjislacionit të Republikës së Shqipërisë, procedimi penal i veprës penale të dënuar nga gjykimi duhet të ishte parashkruar (Lidhja I shkronja "c");
- ç) zbatimin e parashikimeve të nenit 8 të Konventës, kur shteti shqiptar ka përgjegjësi origjinale dhe të njohë, në raste të tilla, vetëm njëvlefshmërinë e akteve që ndërpresin ose pezullojnë parashkrimin, të cilat janë kryer në shtetin kërkues (Lidhja I, shkronja "e").

Neni 4

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekret nr.3840, datë 17.6.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA

EUROPIANE MBI VLEFSHMËRINË NDËRKOMBËTARE TË GJYKIMEVE PENALE HAGË, MË 28.5.1970

HYRJE

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, nënshkruese të kësaj Konvente:

duke marrë në konsideratë që lufta kundër kriminalitetit, e cila po kapërcen gjithmonë e më tepër kufijtë administrativë të një shteti të vetëm, kërkon në planin ndërkombëtar përdorimin e mënyrave moderne dhe efikase;

të bindur për nevojën e ndjekjes së një politike penale të përbashkët me qëllim mbrojtjen e shoqërisë;

të ndërgjegjshëm për nevojën e respektimit të dinjitetit njerëzor dhe nxitjen e rehabilitimit të autorëve të veprave panale;

duke pasur parasysh se qëllimi i Këshillit të Europës është realizimi i një bashkimi sa më të ngushtë mes anëtarëve të tij,

kanë rënë dakord si vijon:

KAPITULLI I PËRKUFIZIME

Neni 1

Në kuptim të kësaj Konvente:

- a) "Vendim penal europian" do të thotë çdo vendim përfundimtar i dhënë nga një gjykatë penale e një shteti palë si rezultat i procedimit penal.
- b) "Vepra penale" përshin, përveç veprave të dënueshme nga legjislacioni penal dhe ato të parashikuara në dispozitat ligjore të listuara në lidhjen II të kësaj Konvente, me kusht që në rastin kur këto dispozita i japin kompetencë një autoriteti administrativ, duhet të ekzistojë mundësia për personin e interesuar ta paraqesë çështjen para një gjykate.
 - c) "Dënim" do të thotë vendosje e një sanksioni.
- d) "Sanksion" do të thotë çdo lloj dënimi ose masë tjetër e vendosur shprehimisht ndaj një personi për shkak të kryerjes së një vepre penale dhënë nga një gjykim penal europian ose një ordonnance penale.
- e) "Humbje" do të thotë çdo humbje ose pezullim i një të drejte ose çdo ndalim ose humbje e zotësisë.
- f) "Gjykim i bërë në mungesë" do të thotë çdo vendim i konsideruar i tillë sipas nenit 21 paragrafi i dytë.
- g) "Ordonnance penale" do të thotë çdo vendim i dhënë në një shtet tjetër palë dhe i listuar në lidhjen II të kësaj Konvente.

KAPITULLI II EKZEKUTIMI I GJYKIMEVE PENALE EUROPIANE

SEKSIONI I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

A) Kushte të përgjithshme të ekzekutimit

Kjo pjesë zbatohet ndaj:

- a) sanksioneve që përfshijnë heqjen e lirisë;
- b) gjobave ose konfiskimeve;
- c) hegjes ose kufizimit të një ose disa të drejtave.

Neni 3

- 1. Një shtet palë do të jetë kompetent në rastet dhe sipas kushteve të parashikuara në këtë Konventë për ekzekutimin e sanksioneve të vendosura në një shtet tjetër palë, të cilat janë të ekzekutueshme në këtë të fundit.
- 2. Kjo kompetencë mund të ushtrohet vetëm pas paraqitjes së një kërkese nga një shtet tjetër palë.

Neni 4

- 1. Sanksioni nuk do të ekzekutohet nga një shtet tjetër palë, përveçse kur sipas legjislacionit të tij veprimi, për të cilin është vendosur sanksioni do të përbënte vepër penale, nëse do të ishte kryer në territorin e tij dhe personi ndaj të cilit është vendosur sanksioni do të ishte i dënueshëm atje.
- 2. Nëse vendimi trajton dy ose më shumë vepra penale dhe jo të gjitha përmbushin kërkesat e paragrafit të parë, shteti dënues do të specifikojë cilat pjesë të sanksionit zbatohen për veprat penale që përmbushin ato kërkesa.

Neni 5

Shteti dënues mund t'i kërkojë një shteti tjetër palë të ekzekutojë sanksionin vetëm nëse një ose më shumë nga kushtet vijuese janë përmbushur:

- a) nëse personi i dënuar ka vendqëndrimin e tij të zakonshëm në shtetin tjetër;
- b) nëse ekzekutimi i sanksionit në shtetin tjetër duket se do të sjellë shtimin e mundësive për rehabilitimin social të personit të dënuar;
- c) nëse, në rastin e një sanksioni me heqje të lirisë, sanksioni mund të ekzekutohet duke ndjekur ekzekutimin e një sanksioni tjetër me heqje të lirisë që i dënuari vuan ose duhet të vuajë në këtë shtet;
- d) nëse shteti tjetër është shteti i origjinës së personit të dënuar dhe është deklaruar i gatshëm të marrë përsipër ekzekutimin e këtij sanksioni;
- e) nëse konsideron se nuk është në gjendje ta ekzekutojë vetë sanksionin, edhe pse ka bërë kërkesë për ekstradim dhe shteti tjetër ka mundësi.

Neni 6

Ekzekutimi i kërkuar në përputhje me dispozitat e mësipërme nuk mund të refuzohet tërësisht ose pjesërisht, përveç rasteve kur:

- a) ekzekutimi do të ishte në kundërshtim me parimet themelore të rendit juridik të shtetit të kërkuar;
- b) shteti i kërkuar e konsideron veprën penale për të cilin është dhënë dënimi të karakterit politik ose tërësisht ushtarak;
- c) shteti i kërkuar konsideron se ka arsye serioze për të besuar se dënimi është provokuar ose rënduar për arsye race, besimi fetar, kombësie ose bindjeje politike;
 - d) ekzekutimi është në kundërshtim me angazhimet ndërkombëtare të shtetit të kërkuar;

- e) vepra është objekt procedimi në shtetin e kërkuar ose kur ky i fundit vendos të fillojë procedimin lidhur me këtë vepër;
- f) autoritetet kompetente të shtetit të kërkuar vendosin të mos procedojnë ose të mbyllin procedimin për këtë vepër;
 - g) vepra është kryer jashtë territorit të shtetit të kërkuar;
 - h) shteti i kërkuar nuk është në gjendje të ekzekutojë sanksionin;
- i) kërkesa bazohet në nenin 5 shkronja "a" dhe asnjë nga kushtet e tjera të parashikuara në atë dispozitë nuk është përmbushur;
 - j) shteti i kërkuar konsideron se shteti kërkues është vetë në gjendje ta ekzekutojë sanksionin;
- k) mosha e personit të dënuar në kohën e kryerjes së veprës penale ishte e tillë që ai nuk mund të procedohej në shtetin e kërkuar;
 - l) sanksioni është parashikuar tashmë sipas legjislacionit të shtetit të kërkuar;
 - m) vendimi përcakton heqjen ose kufizimin e një ose më shumë të drejtave.

Kërkesa për ekzekutim nuk do të zbatohet nëse ekzekutimi bie ndesh me parimet e njohura nga dispozitat e seksionit të parë të kapitullit III të kësaj Konvente.

B) Pasojat e transferimit të ekzekutimit

Neni 8

Në funksion të nenit 6 paragrafi i parë dhe rezervën e përmendur në shkronjën "c" të lidhjes I të kësaj Konvente, çdo vepër që ndërpret ose pezullon parashkrimin e përmbushur vlefshmërisht nga autoritetet e shtetit dënues, do të konsiderohet në shtetin e kërkuar sikur të ketë prodhuar të njëjtin efekt për zbatimin e parashkrimit sipas legjislacionit të këtij shteti.

Neni 9

- 1. Një person i dënuar, i burgosur në shtetin kërkues, që i është dorëzuar shtetit të kërkuar për qëllim të ekzekutimit, nuk do të procedohet, gjykohet, dënohet për shkak të ekzekutimit të një dënimi ose mase sigurimi dhe as do t'i nënshtrohet ndonjë kufizimi tjetër të lirisë vetjake për një veprim të ndryshëm nga ai për të cilin është dhënë vendimi për t'u ekzekutuar, përveçse në rastet kur:
- a) Shteti që e ka dorëzuar bie dakord. Për këtë gjë atij do t'i paraqitet një kërkesë, e shoqëruar me të gjitha dokumentet e nevojshme dhe një procesverbal gjyqësor që përmban të gjitha deklarimet e bëra nga i dënuari. Pëlqimi do të jepet kur vepra penale për të cilën ai është kërkuar është gjithashtu subjekt ekstradimi sipas legjislacionit të shtetit kërkues të ekzekutimit ose kur ekstradimi mund të përjashtohet vetëm për arsye të masës së dënimit.
- b) Personi i dënuar ka pasur mundësinë e largimit nga territori i shtetit ku është dorëzuar, por nuk e ka bërë këtë brenda 45 ditëve nga dorëzimi i tij përfundimtar ose nëse është kthyer në këtë territor, pasi është larguar prej tij.
- 2. Shteti i kërkuar për të ekzekutuar dënimin mundet sidoqoftë të marrë çdo masë të nevojshme për zhvendosjen e personit nga territori i tij ose çdo masë të nevojshme sipas legjislacionit të tij, përfshirë këtu procedimin në mungesë, me qëllim parandalimin e pasojave ligjore të parashkrimit.

Neni 10

1. Ekzekutimi do të rregullohet nga legjislacioni i shtetit të kërkuar dhe vetëm ky shtet do të jetë kompetent për marrjen e vendimeve të duhura që përfshijnë lirimin me kusht.

- 2. Vetëm shteti kërkues ka të drejtë të vendosë për çdo kërkesë për rishikim të dënimit.
- 3. Secili nga të dy shtetet mund të ushtrojë të drejtën e amnistisë ose të faljes.

- 1. Kur shteti dënues kërkon ekzekutimin, ai nuk mund të fillojë ekzekutimin e një sanksioni subjekt i kësaj kërkese. Shteti dënues mundet sidoqoftë të fillojë ekzekutimin e një sanksioni me heqje të lirisë, kur personi i dënuar është tashmë i burgosur në territorin e atij shteti në momentin e paraqitjes së kërkesës.
 - 2. Shteti kërkues rifiton të drejtën për ekzekutim kur:
- a) Tërheq kërkesën e tij, para se shteti i kërkuar ta ketë informuar atë për ndonjë qëllim të tijin për të ndërmarrë veprime për trajtimin e kërkesës.
- b) Shteti i kërkuar e informon për refuzimin e tij për të ndërmarrë veprime për trajtimin e kërkesës.
- c) Shteti i kërkuar heq dorë në mënyrë të shprehur nga e drejta e tij për ekzekutim. Heqja dorë mund të jetë e vlefshme vetëm nëse të dy shtetet përkatëse bien dakord për këtë ose nëse ekzekutimi nuk është më i mundur në shtetin e kërkuar. Në rastin e fundit heqja dorë është e detyrueshme, nëse shteti kërkues ka bërë kërkesë për këtë.

Neni 12

- 1. Autoritetet kompetente të shtetit të kërkuar duhet t'i japin fund ekzekutimit menjëherë sapo marrin dijeni për çfarëdo falje, amnisti ose rekurs për rishikim ose çdo vendim tjetër që ka për pasojë pushimin e karakterit ekzekutiv të sanksionit. E njëjta gjë do të zbatohet për ekzekutimet e gjobave sa kohë që personi i dënuar i ka paguar gjobën autoriteteve kompetente të shtetit kërkues.
- 2. Shteti kërkues do të informojë pa vonesë shtetin e kërkuar për çdo vendim ose veprim procedural të ndërmarrë në territorin e tij që ka për pasojë parashkrimin e të drejtës për ekzekutim në përputhje me paragrafin e mësipërm.
 - C) Dispozita të ndryshme

- 1.Transitimi nëpërmjet territorit të një shteti palë të një personi të burgosur, i cili duhet të transferohet tek një shtet i tretë palë në zbatim të kësaj Konvente, do të akordohet me kërkesën e shtetit në të cilin personi ndodhet i burgosur. Shteti i transitit mund të kërkojë të marrë çdo dokument të nevojshëm para se të marrë vendim lidhur me kërkesën. Personi që transferohet do të qëndrojë në burg në territorin e shtetit të transitit, përveçse kur shteti nga i cili ai transferohet kërkon lirimin e tij.
- 2. Përveç rasteve kur transferimi kërkohet në përputhje me nenin 34, çdo shtet palë mund të refuzojë transitin:
 - a) për një nga motivet e përmendura në nenin 6, shkronja "b" dhe "c";
 - b) nëse personi në fjalë është shtetas i tij.
 - 3. Nëse përdoret transporti ajror, zbatohen dispozitat vijuese:
- a) kur nuk parashikohet ulje e avionit, shteti nga i cili transferohet personi mund të njoftojë shtetin mbi territorin e të cilit do të fluturohet që personi në fjalë po transferohet në zbatim të kësaj Konvente. Në rastin e një uljeje të paparashikuar ky njoftim do të ketë vlerën e kërkesës për arrest të përkohshëm sikurse parashikohet në nenin 32 paragrafi i dytë dhe do të bëhet një kërkesë formale për transitim;
 - b) kur parashikohet ulje e avionit, do të bëhet një kërkesë formale për transitim.

Shtetet palë nuk kërkojnë nga njëri-tjetri shlyerjen e shpenzimeve që kryhen në zbatim të kësaj Konvente.

SEKSIONI 2 KËRKESA PËR EKZEKUTIM

Neni 15

- 1. Kërkesat e parashikuara në këtë Konventë do të bëhen me shkrim. Ato dhe të gjitha komunikimet e nevojshme për zbatimin e kësaj Konvente do t'i dërgohen Ministrisë së Drejtësisë së shtetit të kërkuar nga Ministria e Drejtësisë e shtetit kërkues ose, nëse shtetet palë bien dakord, direkt nga autoritetet e shtetit kërkues atyre të shtetit të kërkuar; përgjigjet ndjekin të njëjtën rrugë.
- 2. Në raste urgjente, kërkesat dhe komunikimet mund të dërgohen përmes Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (Interpol).
- 3. Çdo shtet palë, me anë të një deklarate të dërguar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të njoftojë qëllimin e tij për t'iu shmangur rregullave të komunikimit të përcaktuara në paragrafin e parë të këtij neni.

Neni 16

Kërkesa për ekzekutim do të shoqërohet nga origjinali ose një kopje e vërtetuar e vendimit, ekzekutimi i të cilit kërkohet dhe të gjitha dokumentet e tjera të nevojshme. Origjinali ose një kopje e vërtetuar e të gjithë ose e një pjese të dosjes penale i komunikohet shtetit të kërkuar me kërkesë të këtij të fundit. Autoriteti kompetent i shtetit kërkues vërteton ekzekutimin e sanksionit.

Neni 17

Nëse shteti i kërkuar konsideron që informacioni i dhënë nga shteti kërkues nuk është i mjaftueshëm për t'i dhënë mundësinë atij të zbatojë këtë Konventë, ai kërkon informacion shtesë, duke fiksuar një afat për marrjen e këtij informacioni.

Neni 18

- 1. Autoritetet e shtetit të kërkuar informojnë pa vonesë ato të shtetit kërkues për veprimet e ndërmarra për trajtimin e kërkesës për ekzekutim.
- 2. Autoritetet e shtetit të kërkuar i transmetojnë atyre të shtetit kërkues, kur është rasti, një dokument që vërteton ekzekutimin e sanksionit.

- 1. Nën rezervën e paragrafit të dytë të këtij neni, nuk do të kërkohet asnjë përkthim i kërkesave ose i dokumenteve shtesë.
- 2. Çdo shtet palë mundet të rezervojë, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose aderimit, me anë të një deklarate me shkrim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, të drejtën e tij për të kërkuar që kërkesat dhe dokumentet mbështetëse të shoqërohen me përkthimin e tyre në gjuhën e tij, në një nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës ose në një nga gjuhët që kërkon ai. Shtetet e tjera palë mund të kërkojnë reciprocitet.

3. Kjo dispozitë nuk cenon dispozitat që lidhen me përcaktimin e kërkesave dhe dokumenteve mbështetëse që mund të parashikohen në marrëveshje të tjera tashmë në fuqi ose që mund të lidhen në të ardhmen midis dy ose më shumë shteteve palë.

Neni 20

Materialet shkresore dhe dokumentet e transmetuara në zbatim të kësaj Konvente nuk është e nevojshme të legalizohen.

SEKSIONI 3 GJYKIMET NË MUNGESË DHE ORDONNANCE PENALE

Neni 21

- 1. Nën rezervën e parashikimeve të ndryshme të bëra në këtë Konventë, ekzekutimi i vendimeve të gjykimeve në mungesë dhe i ordonnance penale u nënshtrohen të njëjtave rregulla sikurse ekzekutimi i vendimeve të tjera gjyqësore.
- 2. Nën rezervën e parashikimeve të paragrafit të tretë, një vendim në mungesë sipas kësaj Konvente nënkupton çdo vendim të dhënë nga një gjykatë e një shteti palë pas procedimit penal, gjatë shqyrtimit të të cilit personi i dënuar nuk ka qenë personalisht i pranishëm.
- 3. Pa paragjykuar përmbajtjen e neneve 25 paragrafi i dytë, 26 paragrafi i dytë dhe 29, do të konsiderohet si vendim i marrë në prani të të akuzuarit:
- a) çdo vendim i dhënë në mungesë dhe çdo ordonnance penale, që është konfirmuar ose dhënë në shtetin dënues pas kundërshtimit nga personi i dënuar;
- b) çdo vendim i marrë në mungesë në apel, nëse apelimi për vendimin e gjykatës së shkallës së parë është kërkuar nga personi i dënuar.

Neni 22

Çdo vendim në mungesë dhe çdo ordonnance penale, që nuk është kundërshtuar ose apeluar mund t'i transmetohet menjëherë shtetit të kërkuar me qëllim njoftimin dhe ekzekutimin e mundshëm të tyre.

Neni 23

- 1. Nëse shteti i kërkuar e konsideron të përshtatshme të ndërmarrë veprime mbi kërkesën për ekzekutimin e një vendimi në mungesë ose të një ordonnance penale, ai do t'ia njoftojë të dënuarit personalisht vendimin e marrë në shtetin kërkues.
 - 2. Në aktin e njoftimit dërguar të dënuarit do të jepet edhe informacioni se:
 - a) në përputhje me këtë Konventë është paraqitur një kërkesë për ekzekutim;
 - b) e vetmja rrugë ankimimi e vlefshme është kundërshtimi i parashikuar në nenin 24;
- c) kundërshtimi bëhet pranë autoritetit të përcaktuar, pranimi i kundërshtimit është objekt i kushteve të parashikuara në nenin 24 të kësaj Konvente, dhe se personi i dënuar mund të kërkojë të dëgjohet nga autoritetet e shtetit dënues;
- d) nëse nuk bëhet asnjë kundërshtim brenda afatit të përshkruar, vendimi do të konsiderohet i marrë në prani të të akuzuarit në përputhje me këtë Konventë.
 - 3. Një kopje e njoftimit do t'i dërgohet menjëherë autoritetit që ka kërkuar ekzekutimin.

Neni 24

1. Pasi vendimi është njoftuar në përputhje me nenin 23, rruga e vetme e ankimit për të dënuarit është kundërshtimi. Ky kundërshtim do të shqyrtohet sipas zgjedhjes së të dënuarit ose

nga gjykata kompetente në shtetin kërkues, ose nga ajo e shtetit të kërkuar. Nëse personi i dënuar nuk shpreh asnjë zgjedhje, kundërshtimi do të shqyrtohet nga gjykata kompetente në shtetin e kërkuar.

2. Në rastet e parashikuara në paragrafin e mësipërm, kundërshtimi do të pranohet nëse ai i është drejtuar autoritetit kompetent të shtetit të kërkuar brenda afatit 30 ditor duke filluar nga data në të cilën është bërë njoftimi. Ky afat do të llogaritet në përputhje me rregullat përkatëse të legjislacionit të shtetit të kërkuar. Autoriteti kompetent i këtij shteti do të njoftojë menjëherë autoritetin që ka bërë kërkesën për ekzekutim.

Neni 25

- 1. Nëse kundërshtimi shqyrtohet në shtetin kërkues, personi i dënuar duhet të paraqitet në këtë shtet në seancën e fiksuar për shqyrtimin e ri të çështjes. Paraqitja do t'i njoftohet atij personalisht të paktën 21 ditë para seancës. Kjo periudhë mund të shkurtohet me pëlqimin e të dënuarit. Shqyrtimi i ri do të mbahet para gjykatës që është kompetente në shtetin kërkues dhe sipas procedurës së këtij shteti.
- 2. Nëse personi i dënuar nuk paraqitet personalisht ose nuk përfaqësohet në përputhje me legjislacionin e shtetit kërkues, gjykata e deklaron kundërshtimin të pakryer dhe vendimi i saj i komunikohet autoritetit kompetent të shtetit të kërkuar. E njëjta procedurë do të ndiqet dhe nëse gjykata e deklaron kundërshtimin të papranueshëm. Në të dyja rastet vendimi në mungesë ose masa penale do të konsiderohet, në përputhje me këtë Konventë, sikur të jetë marrë në praninë e të akuzuarit.
- 3. Nëse personi i dënuar paraqitet personalisht ose përfaqësohet në përputhje me legjislacionin e shtetit kërkues dhe nëse kundërshtimi deklarohet i pranueshëm, kërkesa për ekzekutim do të konsiderohet sikur të mos jetë bërë.

- 1. Nëse kundërshtimi shqyrtohet në shtetin e kërkuar, personi i dënuar duhet të paraqitet në atë shtet në seancën e fiksuar për shqyrtimin e ri të çështjes. Njoftimi për paraqitje do t'i bëhet atij personalisht jo më vonë se 21 ditë para seancës së re. Kjo periudhë mund të shkurtohet me pëlqimin e personit të dënuar. Shqyrtimi i ri do të mbahet para gjykatës që është kompetente në shtetin e kërkuar dhe sipas procedurës së këtij shteti.
- 2. Nëse personi i dënuar nuk paraqitet personalisht ose nuk përfaqësohet në përputhje me legjislacionin e shtetit të kërkuar, gjykata e deklaron kundërshtimin të pakryer dhe vendimi i saj i komunikohet autoritetit kompetent të shtetit të kërkuar. E njëjta procedurë do të ndiqet dhe nëse gjykata e deklaron kundërshtimin të papranueshëm. Në të dyja rastet vendimi në mungesë ose masa penale do të konsiderohet, në përputhje me këtë konventë, sikur të jetë marrë në praninë e të akuzuarit.
- 3. Nëse personi i dënuar paraqitet personalisht ose përfaqësohet në përputhje me legjislacionin e shtetit kërkues dhe nëse kundërshtimi deklarohet i pranueshëm, çështja do të gjykohet sikur të jetë kryer në këtë shtet. Sidoqoftë, çështja nuk mund të shqyrtohet nëse procedimi penal është parashkruar. Vendimi i marrë në shtetin kërkues do të konsiderohet sikur të mos jetë marrë.
- 4. Të gjitha veprimet lidhur me procedimet ose hetimet paraprake të ndërmarra në shtetin dënues, në përputhje me legjislacionin e tij që është në fuqi kanë të njëjtën vlerë në shtetin e kërkuar, sikur të jenë ndërmarrë nga autoritetet e atij shteti, por ky asimilim nuk i jep atyre fuqi provuese më të madhe, sesa ato kanë në shtetin kërkues.

Për ngritjen e kundërshtimit dhe procedurës që e shoqëron, i dënuari në mungesë ose për një masë penale ka të drejtë t'i vendoset kryesisht një mbrojtës në rastet dhe kushtet e parashikuara nga ligji i shtetit të kërkuar dhe, kur është e nevojshme, të shtetit kërkues.

Neni 28

Çdo vendim gjyqësor i dhënë në përputhje me nenin 26 paragrafi i tretë, si dhe ekzekutimi i tij rregullohet nga legjislacioni i shtetit të kërkuar.

Neni 29

Nëse një person i dënuar në mungesë ose për një masë penale nuk ngre kundërshtim, vendimi do të konsiderohet, në përputhje me këtë Konventë, sikur të jetë marrë në prani të të akuzuarit.

Neni 30

Legjislacionet kombëtare janë të zbatueshme në fushën e rikthimit tërësor, nëse personi i dënuar, për arsye të pavarura nga vullneti i tij, nuk respekton afatet e përcaktuara në nenet 24, 25 dhe 26 ose nuk paraqitet personalisht në seancën e fiksuar për shqyrtimin e ri të çështjes.

SEKSIONI 4 MASA TË PËRKOHSHME

Neni 31

Nëse personi i dënuar është i pranishëm në shtetin kërkues pas marrjes së njoftimit të pranimit të kërkesës së tij për ekzekutimin e një vendimi me heqje të lirisë, ky shtet mundet, nëse e sheh të nevojshme për të siguruar ekzekutimin, ta arrestojë atë me qëllim transferimin e tij sipas parashikimeve të nenit 43.

Neni 32

- 1. Kur shteti kërkues ka kërkuar ekzekutimin, shteti i kërkuar mund ta arrestojë personin e dënuar kur:
 - a) ligji i shtetit të kërkuar autorizon paraburgimin për këtë vepër penale;
- b) ekziston rreziku i largimit ose, në rastin e një dënimi në mungesë, rreziku i dëmtimit të provave.
- 2. Kur shteti kërkues njofton qëllimin e tij për të kërkuar ekzekutimin, shteti i kërkuar mundet, në zbatim të kërkesës së shtetit kërkues, ta arrestojë personin e dënuar, me kusht që të plotësohen kushtet e përcaktuara në paragrafin e mësipërm, shkronjat (a) dhe (b). Kërkesa duhet të përmendë veprën penale që solli dënimin, kohën dhe vendin e kryerjes së saj, si edhe përshkrimin sa më të saktë të personit të dënuar. Ajo duhet të përmbajë gjithashtu një përshkrim të shkurtër të akteve në të cilat bazohet dënimi.

- 1. Personi i dënuar do të mbahet në burg në përputhje me legjislacionin e shtetit të kërkuar; ky legjislacion përcakton gjithashtu kushtet në të cilat ai mund të lirohet.
 - 2. Personi i burgosur do të lirohet në të gjitha ato raste kur:

- a) kohëzgjatja e burgimit arrin atë të sanksionit të dhënë me heqje lirie;
- b) ai është arrestuar në zbatim të nenit 32 paragrafi i dytë dhe shteti i kërkuar nuk arriti të merrte brenda 18 ditëve nga data e arrestimit, kërkesën së bashku me dokumentet e specifikuara në nenin 16.

- 1. Një person i mbajtur në burg në shtetin e kërkuar, në përputhje me nenin 32, dhe që duhet të paraqitet para gjykatës kompetente të shtetit kërkues në përputhje me nenin 25, si pasojë e kundërshtimit që ai ka ngritur, do të transferohet për këtë qëllim në territorin e shtetit kërkues.
- 2. Pas transferimit, ky person nuk do të mbahet në burg nga shteti kërkues, nëse janë kushtet e përcaktuara në nenin 33 paragrafi i dytë ose nëse shteti kërkues nuk kërkon ekzekutimin e dënimit të ri. Personi do të kthehet menjëherë në shtetin e kërkuar, përsa kohë që ai nuk është liruar.

Neni 35

- 1. Një person i thirrur në një gjykatë kompetente të shtetit kërkues si rezultat i kundërshtimit që ai ka ngritur nuk do të procedohet, gjykohet dhe as do të dënohet, përsa i përket ekzekutimit të një dënimi ose mase sigurie dhe as do t'i nënshtrohet ndonjë kufizimi tjetër të lirisë vetjake për një arsye çfarëdo që ka lindur para largimit të tij nga territori i shtetit të kërkuar dhe nuk është specifikuar në ftesën për paraqitje, përveçse kur ky person jep pëlqimin shprehimisht me shkrim. Në rastin e parashikuar në paragrafin e parë të nenit 34, një kopje e deklaratës së pëlqimit do t'i transmetohet shtetit prej nga është transferuar personi.
- 2. Pasojat e parashikuara në paragrafin e mësipërm pushojnë kur personi i ftuar, pasi ka pasur mundësinë që të veprojë, nuk është larguar nga territori e shtetit kërkues brenda 15 ditëve pas datës së dhënies së vendimit që pason seancën në të cilën ai është paraqitur ose, nëse ai është kthyer në atë territor, pasi është larguar prej tij, pa qenë i detyruar për t'u paraqitur sërish.

Neni 36

- 1. Nëse shteti kërkues ka kërkuar ekzekutimin e një konfiskimi pasurie, shteti i kërkuar mund të procedojë me marrjen e përkohshme të pasurisë në fjalë, me kusht që legjislacioni i tij e parashikon marrjen për raste të ngjashme.
- 2. Marrja e pasurisë rregullohet nga legjislacioni i shtetit të kërkuar, i cili do të përcaktojë kushtet në të cilat mund të hiqet masa e marrjes së pasurisë.

SEKSIONI 5 EKZEKUTIMI I SANKSIONEVE

A) Përcaktime të përgjithshme

Neni 37

Një sanksion i vendosur në shtetin kërkues nuk do të ekzekutohet në shtetin e kërkuar, përveçse me anë të një vendimi të një gjykate në shtetin e kërkuar. Çdo shtet palë mundet sidoqoftë të ngarkojë autoritete të tjera të marrin vendime të tilla, nëse sanksioni që do të ekzekutohet është vetëm një gjobë ose konfiskim dhe nëse këto vendime janë të apelueshme në një gjykatë.

Çështja shqyrtohet nga gjykata ose nga autoriteti i ngarkuar sipas nenit 37, nëse shteti i kërkuar vëren se ka vend për të ndërmarrë veprime lidhur me kërkesën për ekzekutim.

Neni 39

- 1. Para se të marrë një vendim mbi kërkesën, gjykata i jep mundësinë personit të dënuar të shfaqë mendimin e tij, kur ky i fundit e kërkon këtë, përmes paraqitjes së tij personalisht përpara gjykatës ose përmes paraqitjes së një letre rogatore. Dëgjimi personalisht ndodh pas kërkesës së shprehur posaçërisht të vetë personit të dënuar.
- 2. Gjykata mundet sidoqoftë të vendosë për pranimin e kërkesës për ekzekutim në mungesë të personit që kërkon të paraqitet para gjykatës, nëse ai është i burgosur në shtetin kërkues. Në këto rrethana çdo vendim për zëvendësimin e sanksionit sipas nenit 44 do të shtyhet për sa kohë që personit të dënuar, pas transferimit të tij në shtetin e kërkuar, i është dhënë mundësia për t'u paraqitur para gjykatës.

Neni 40

- 1. Gjykata ose, në rastet e parashikuara në nenin 37, autoriteti i ngarkuar sipas të njëjtës dispozitë, sigurohet që:
 - a) sanksioni, ekzekutimi i të cilit kërkohet është vendosur në një gjykim penal europian;
 - b) kërkesat e nenit 4 janë përmbushur;
- c) kushti i parashikuar nga shkronja "a" e nenit 6 nuk është përmbushur ose nuk bie ndesh me ekzekutimin;
 - d) ekzekutimi nuk bie ndesh me nenin 7;
- e) në rastin e një dënimi në mungesë ose të një ordonnance penale, kërkesat e seksionit 3 të këtij kapitulli janë përmbushur.
- 2. Secili shtet palë mund ta ngarkojë gjykatën ose autoritetin e përcaktuar sipas nenit 37 me verifikimin e kushteve të tjera të ekzekutimit të parashikuara në këtë Konventë.

Neni 41

Vendimet gjyqësore të marra në përputhje me këtë seksion sipas kërkesave për ekzekutim dhe ato të marra mbi apelimet ndaj vendimeve të autoriteteve administrative sipas nenit 37, duhet të jenë të apelueshme.

Neni 42

Konstatimet e fakteve janë për shtetin e kërkuar të detyrueshme për sa kohë që ato janë paraqitur në vendim ose për sa kohë ky vendim bazohet heshtazi në to.

B) Dispozita të veçanta për ekzekutimin e sanksioneve me heqje lirie.

Neni 43

Kur personi i dënuar është burgosur në shtetin kërkues, me përjashtim të rastit kur legjislacioni i atij shteti parashikon ndryshe, ai duhet të transferohet në shtetin e kërkuar menjëherë pasi shteti kërkues të jetë njoftuar për pranimin e kërkesës për ekzekutim.

- 1. Nëse kërkesa për ekzekutim pranohet, gjykata duhet të zëvendësojë sanksionin me heqje lirie të vendosur në shtetin kërkues me një sanksion të parashikuar nga legjislacioni i tij për të njëjtën vepër penale. Ky sanksion mundet, në kufijtë e treguar në paragrafin e dytë, të jetë i një natyre ose kohëzgjatjeje tjetër nga ai i vendosur në shtetin kërkues. Nëse ky sanksion i fundit është më i vogël në minimum, sesa ai që mund të vendoset sipas legjislacionit të shtetit të kërkuar, gjykata nuk është e detyruar të respektojë këtë minimum dhe zbaton një sanksion që i korrespondon sanksionit të vendosur në shtetin kërkues.
- 2. Në vendosjen e sanksionit, gjykata nuk duhet të rëndojë pozitën penale të personit të dënuar që rezulton nga vendimi i dhënë në shtetin kërkues.
- 3. Çdo pjesë e sanksionit të vendosur në shtetin kërkues dhe e gjithë periudha e burgimit paraprak të vuajtur nga personi i dënuar pas dënimit do të llogaritet e plotë. E njëjta gjë do të zbatohet përsa i përket burgimit paraprak të vuajtur nga personi i dënuar në shtetin kërkues para dënimit të tij, për aq sa legjislacioni i atij shteti e rregullon këtë llogaritje.
- 4. Çdo shtet palë mundet në çdo kohë të depozitojë pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës një deklaratë, e cila i jep atij të drejtën, në përputhje me këtë Konventë, të ekzekutojë një sanksion me heqje lirie të të njëjtës natyrë me atë të vendosur në shtetin kërkues, edhe pse kohëzgjatja e këtij sanksioni kapërcen maksimumin e parashikuar nga legjislacioni i tij kombëtar për një sanksion të së njëjtës natyrë. Sidoqoftë, ky rregull do të zbatohet vetëm për rastet kur legjislacioni kombëtar i këtij shteti e lejon, për të njëjtën vepër penale, vendosjen e një sanksioni që ka të paktën të njëjtën kohëzgjatje sa ai i vendosur në shtetin kërkues, por që është i një natyre më të rëndë. Sanksioni i vendosur sipas këtij paragrafi mund të ekzekutohet, nëse kohëzgjatja dhe qëllimi i tij e kërkojnë kështu, në një institucion penal të caktuar për ekzekutimin e sanksioneve të një natyre tjetër.
 - C) Dispozita të veçanta për ekzekutimin e gjobave dhe konfiskimeve

Neni 45

- 1. Nëse kërkesa për ekzekutimin e një gjobe ose konfiskimi të një shume parash pranohet, gjykata ose, autoriteti i ngarkuar sipas nenit 37 konverton shumën në monedhën e shtetit të kërkuar sipas kursit të shkëmbimit në fuqi në momentin e marrjes së vendimit. Ajo përcakton edhe masën e gjobës ose shumën që duhet të konfiskohet, e cila nuk duhet të tejkalojë maksimumin e shumës së fiksuar në legjislacionin e saj për të njëjtën vepër penale ose, në mungesë të maksimumit ligjor, maksimumin e shumës së dhënë zakonisht në shtetin e kërkuar për një vepër të tillë penale.
- 2. Sidoqoftë, gjykata ose autoriteti i ngarkuar sipas nenit 37 mund t'i përmbahet për shumën e vendosur në shtetin kërkues, dënimit me gjobë ose konfiskimit, kur një sanksion i tillë nuk parashikohet nga legjislacioni i shtetit të kërkuar për të njëjtën vepër penale, por ky legjislacion lejon vendosjen e sanksioneve më të rënda. I njëjti rregullim zbatohet edhe nëse sanksioni i vendosur në shtetin kërkues tejkalon maksimumin e parashikuar në legjislacionin e shtetit të kërkuar për të njëjtën vepër penale, por ky legjislacion lejon vendosjen e sanksioneve më të rënda.
- 3. Të gjitha lehtësirat e pagimit të dhëna në shtetin kërkues, si përsa i përket afatit, edhe pagimit me këste, do të respektohen në shtetin e kërkuar.

Neni 46

1. Kur kërkesa për ekzekutim përmban konfiskimin e një objekti të veçantë, gjykata ose autoriteti i ngarkuar sipas nenit 37 mund të urdhërojë konfiskimin e atij objekti vetëm nëse ky konfiskim autorizohet nga legjislacioni i shtetit të kërkuar për të njëjtën vepër penale.

2. Sidoqoftë, gjykata ose autoriteti i ngarkuar sipas nenit 37 mund t'i përmbahen konfiskimit të urdhëruar në shtetin kërkues, kur ky sanksion nuk parashikohet në legjislacionin e shtetit të kërkuar për të njëjtën vepër penale, por ky legjislacion lejon vendosjen e sanksioneve më të rënda.

Neni 47

- 1. Gjobat e paguara dhe konfiskimet hyjnë në thesarin e shtetit të kërkuar, pa paragjykuar të drejtat e personave të tretë.
- 2. Objektet e konfiskuara që paraqesin një interes të veçantë, mund t'i kthehen shtetit kërkues me kërkesën e tij.

Neni 48

Nëse ekzekutimi i një gjobe bëhet i pamundur, mund të zbatohet nga një gjykatë e shtetit të kërkuar një sanksion zëvendësues me heqje lirie, nëse legjislacioni i të dy shteteve e parashikon një rast të tillë, përveçse kur shteti kërkues e kufizon kërkesën e tij shprehimisht në ekzekutimin vetëm të gjobës. Nëse gjykata vendos një sanksion zëvendësues me heqje lirie, zbatohen rregullat vijuese:

- a) Nëse konvertimi i një gjobe në një sanksion me heqje lirie është parashkruar tashmë në vendimin e dhënë në shtetin kërkues ose direkt në ligjin e atij shteti, gjykata e shtetit të kërkuar përcakton natyrën dhe kohëzgjatjen e këtij sanksioni në përputhje me rregullat e vendosura në legjislacionin e saj. Nëse sanksioni me heqje lirie të parashkruar tashmë në shtetin kërkues është më i vogël sesa minimumi, i cili mund të vendoset sipas legjislacionit të shtetit të kërkuar, gjykata nuk është e detyruar të respektojë këtë minimum dhe vendos një sanksion tjetër korrespondues të sanksionit të parashkruar në shtetin kërkues. Kur gjykata vendos një sanksion, ajo nuk mund të rëndojë pozitën penale të personit të dënuar që rezulton nga vendimi i marrë në shtetin kërkues.
- b) Në rastet e tjera, gjykata e shtetit të kërkuar procedon me konvertimin e gjobës sipas legjislacionit të saj, duke respektuar kufijtë e parashikuar nga legjislacioni i shtetit kërkues.
 - D) Dispozita të veçanta për ekzekutimin e heqjes ose kufizimit të një ose më shumë të drejtave

Neni 49

- 1. Kur paraqitet një kërkesë për ekzekutimin e heqjes ose kufizimit të një të drejte të vendosur në shtetin kërkues, ajo sjell pasoja vetëm nëse legjislacioni i shtetit të kërkuar lejon vendosjen e heqjes së saj për një vepër të tillë penale.
- 2. Gjykata që shqyrton çështjen vlerëson dobinë e ekzekutimit të heqjes të së drejtës në territorin e shtetit të saj.

Neni 50

- 1. Nëse gjykata urdhëron ekzekutimin e heqjes të së drejtës, ajo duhet të përcaktojë kohëzgjatjen brenda kufijve të parashikuar nga legjislacioni i saj, pa kapërcyer ato të vendosura nga vendimi dhënë në shtetin kërkues.
- 2. Gjykata mund të kufizojë heqjen e së drejtës vetëm për një pjesë të të drejtave për të cilat është vendosur heqja ose pezullimi.

Neni 51

Neni 11 nuk zbatohet për heqjen ose kufizimin e të drejtave.

204

Shteti i kërkuar ka të drejtë t'i rikthejë personit të dënuar të drejtat nga të cilat ai është privuar, në përputhje me vendimin e marrë në zbatim të këtij seksioni.

KAPITULLI III PASOJAT NDËRKOMBËTARE TË GJYKIMEVE PENALE EUROPIANE

SEKSIONI 1 NE BIS IN IDEM

Neni 53

- 1. Një person, ndaj të cilit është zhvilluar një gjykim penal europian, nuk mund të procedohet, gjykohet apo të bëhet objekt ekzekutimi i një sanksioni në një shtet tjetër palë për të njëjtin fakt kur:
 - a) ai është shpallur i pafajshëm;
 - b) sanksioni i vendosur:
 - i) është ekzekutuar plotësisht ose është duke u ekzekutuar;
 - ii) është objekt i një faljeje ose amnistie në tërësinë e tij ose për pjesën e paekzekutuar;
 - iii) nuk mund të ekzekutohet më, pasi është parashkruar;
 - c) gjykata konstaton fajësinë e autorit, por nuk vendos ndonjë sanksion.
- 2. Sidoqoftë, një shtet palë nuk është i detyruar, përveçse, kur ai vetë ka kërkuar procedimin, të njohë pasojat e "ne bis in idem", nëse veprimi që i dha shkas gjykimit është drejtuar kundër ndonjë personi, institucioni ose sendi që ka karakter publik në këtë shtet ose nëse personi objekt i gjykimit kishte një karakter publik në këtë shtet.
- 3. Gjithashtu, çdo shtet palë në të cilin është kryer veprimi ose është konsideruar i tillë në përputhje me legjislacionin e atij shteti, nuk është i detyruar të njohë pasojat e "ne bis in idem" përveçse, kur ky shtet ka kërkuar procedimin.

Neni 54

Nëse fillohen procedime të reja kundër një personi të gjykuar për të njëjtin fakt në një shtet tjetër palë, çdo periudhë heqje lirie e vuajtur për ekzekutimin e një vendimi do të llogaritet në sanksionin që mund të vendoset.

Neni 55

Ky seksion nuk pengon zbatimin e rregullave kombëtare më të gjera lidhur me pasojat e "ne bis in idem" për gjykimet penale të huaja.

SEKSIONI 2 MARRJA NË KONSIDERATË

Neni 56

Çdo shtet palë merr masat legjislative, që i vlerëson të përshtatshme për t'u dhënë mundësi gjykatave, kur ato japin vendime, për të marrë në konsideratë të gjitha vendimet e mëparshme penale europiane të dhëna për një vepër tjetër penale pas paraqitjes së të akuzuarit, me qëllim që t'i bashkëlidhë atij vendimi të gjitha pasojat ose një pjesë të tyre, të cilat legjislacioni i tij ia bashkëlidh vendimeve të dhëna në territorin e tij. Ai përcakton kushtet në të cilat është dhënë ky vendim.

Çdo shtet palë merr masat legjislative që i vlerëson të përshtatshme për të dhënë mundësinë e marrjes në konsideratë të të gjitha vendimeve penale europiane të dhëna pas paraqitjes së të akuzuarit, me qëllim bërjen të zbatueshme të të gjitha ose të një pjese të heqjeve të zotësive të bashkëlidhura sipas legjislacionit të tij vendimeve të dhëna në territorin e tij. Ai përcakton kushtet në të cilat është dhënë ky vendim.

KAPITULI IV DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 58

- 1. Kjo Konventë do të jetë e hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të përfaqësuara në Komitetin e Ministrave të Këshillit të Europës. Ajo mund të ratifikohet ose pranohet. Instrumentet e ratifikimit ose të pranimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të instrumentit të tretë të ratifikimit ose të pranimit.
- 3. Për shtetet nënshkruese që e ratifikojnë ose e pranojnë këtë Konventë më vonë, ajo do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të instrumentit të tyre të ratifikimit ose të pranimit.

Neni 59

- 1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave i Këshillit të Europës mund të ftojë çdo shtet joanëtar të aderojë në këtë Konventë. Rezoluta që përmban këtë ftesë duhet të marrë miratimin unanim të anëtarëve të Këshillit që kanë ratifikuar këtë Konventë.
- 2. Aderimi do të kryhet nëpërmjet depozitimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës të një instrumenti aderimi, i cili do të ketë efekt tre muaj pas datës së depozitimit.

Neni 60

- 1. Çdo shtet palë në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, të pranimit ose të aderimit, mund të specifikojë territoret në të cilat do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo shtet palë, gjatë depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, të pranimit ose të aderimit, ose në një datë të mëvonshme, nëpërmjet një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në cilindo territor ose territore të specifikuara në deklaratë, territore për të cilat ai është përgjegjës për marrëdhëniet ndërkombëtare ose për të cilat ai është i autorizuar të lidhë marrëveshje.
- 3. Çdo deklaratë e bërë në përputhje me paragrafin e mësipërm mund të tërhiqet përsa i përket territoreve të përmendura në atë deklaratë, në përputhje me procedurën e parashikuar në nenin 66 të kësaj Konvente.

- 1. Çdo shtet palë, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, të pranimit ose të aderimit, mund të deklarojë përdorimin prej tij të një ose më shumë rezervave të parashikuara në lidhjen I të kësaj Konvente.
- 2. Çdo shtet palë mund të tërheqë tërësisht ose pjesërisht një rezervë të formuluar nga ai në përputhje me paragrafin e mësipërm, me anë të një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, e cila sjell pasoja që nga data e marrjes së saj.

3. Shteti palë që ka bërë një rezervë për një parashikim të kësaj Konvente nuk mund të pretendojë zbatimin e atij parashikimi nga një shtet tjetër; sidoqoftë ai mund të pretendojë, nëse rezerva është e pjesshme ose e kushtëzuara, zbatimin e kësaj dispozite në masën që ai vetë e ka pranuar.

Neni 62

- 1. Çdo shtet palë mundet në çdo kohë të tregojë, me anë të një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, dispozitat ligjore për t'u përfshirë në lidhjen II dhe III të kësaj Konvente.
- 2. Çdo ndryshim i dispozitave kombëtare të përmendura në lidhjen II ose III duhet t'i njoftohet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, nëse ky ndryshim e bën të pasaktë informacionin e dhënë në ato lidhje.
- 3. Çdo ndryshim i bërë në lidhjen II ose III në zbatim të paragrafit të mësipërm sjell pasoja për çdo shtet palë një muaj pas datës së njoftimit të tyre nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 63

- 1. Çdo shtet palë duhet t'i japë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, në momentin e depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, të pranimit ose të aderimit, të gjitha informacionet e nevojshme lidhur me sanksionet e zbatueshme në atë shtet dhe ekzekutimin e tyre lidhur me zbatimin e kësaj Konvente.
- 2. Çdo ndryshim i mëvonshëm që e bën të pasaktë informacionin e dhënë sipas paragrafit të mësipërm duhet t'i njoftohet në të njëjtën mënyrë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 64

- 1. Kjo Konventë nuk cenon as të drejtat dhe as detyrimet që rrjedhin prej marrëveshjeve të ekstradimit dhe konventave ndërkombëtare shumëpalëshe që përmbajnë fusha specifike, as dispozitat që përmbajnë fushat që janë objekt i kësaj Konvente të përcaktuara në konventa të tjera ekzistuese ndërmjet shteteve palë.
- 2. Shtetet palë mund të lidhin marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe mes tyre, lidhur me çështjet e rregulluara nga kjo Konventë vetëm për të plotësuar dispozitat e saj ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që përmbahen aty.
- 3. Sidoqoftë, nëse dy ose më shumë shtete palë kanë vendosur ose janë duke vendosur marrëdhënie ndërmjet tyre mbi bazën e një legjislacioni uniform ose të një regjimi të veçantë, ata do të kenë të drejtë të rregullojnë marrëdhëniet e tyre të ndërsjella të kësaj fushe duke u bazuar ekskluzivisht në këto sisteme, pavarësisht nga dispozitat e kësaj Konvente.
- 4. Shtetet palë që pushojnë së zbatuari dispozitat e kësaj Konvente lidhur me marrëdhëniet e tyre të ndërsjella në këtë fushë, duhet të njoftojnë për këtë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 65

Komiteti Europian për çështjet penale i Këshillit të Europës do të ndjekë zbatimin e kësaj Konvente dhe do të bëjë gjithçka të nevojshme për arritjen e zgjidhjeve miqësore të vështirësive që mund të lindin gjatë zbatimit të saj.

- 1. Kjo Konventë do të mbetet në fuqi për një afat kohor të pacaktuar.
- 2. Çdo shtet palë, përsa i përket asaj, mund ta denoncojë këtë Konventë nëpërmjet një njoftimi të dërguar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 3. Denoncimi do të ketë efekt gjashtë muaj pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 67

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të njoftojë shtetet anëtare të përfaqësuara në Komitetin e Ministrave të Këshillit dhe çdo shtet tjetër, i cili ka aderuar në këtë Konventë për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) çdo depozitim të një instrumenti ratifikimi, pranimi ose aderimi;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente në përputhje me nenin 58 të saj;
- d) çdo deklaratë të marrë në përputhje me dispozitat e nenit 19 paragrafit të dytë;
- e) çdo deklaratë të marrë në përputhje me dispozitat e nenit 44 paragrafit të katërt;
- f) çdo deklaratë të marrë në përputhje me dispozitat e nenit 60;
- g) çdo rezervë të bërë në përputhje me dispozitat e nenit 61 paragrafi i parë dhe tërheqjen e një rezerve të tillë;
- h) çdo deklaratë të marrë në përputhje me dispozitat e nenit 62 paragrafit të parë dhe çdo njoftim të mëtejshëm të marrë në përputhje me atë dispozitë, paragrafi i dytë;
- i) çdo njoftim të marrë në përputhje me dispozitat e nenit 63 paragrafi i parë dhe çdo njoftim të mëtejshëm të marrë në përputhje me atë dispozitë, paragrafi i dytë;
- j) çdo njoftim përsa i përket marrëveshjeve të dyanshme ose të shumanshme të lidhura në përputhje me nenin 64 paragrafi i dytë ose përsa i përket legjislacionit uniform të futur sipas nenit 64 paragrafi i tretë;
- k) çdo njoftim të marrë në përputhje me nenin 66 dhe datën në të cilën bëhet i efektshëm denoncimi.

Neni 68

Kjo Konventë, deklaratat dhe njoftimet e autorizuara prej saj zbatohen vetëm për ekzekutimet e vendimeve të dhëna pas hyrjes në fuqi të Konventës ndërmjet shteteve palë të interesuara.

Në dëshmi të kësaj, nënshkruesit të autorizuar rregullisht, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Hagë, më 28 maj 1970, në frëngjisht dhe anglisht, të dyja tekstet njëlloj të vlefshme, në një kopje të vetme, e cila do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'u transmetojë kopje të vërtetuara secilit shtet nënshkrues dhe aderues.

Lidhja I

Çdo shtet palë mund të deklarojë se rezervon të drejtën:

- a) të refuzojë ekzekutimin, nëse konsideron se dënimi përbën një shkelje fiskale ose fetare;
- b) të refuzojë ekzekutimin e një sanksioni për një veprim, i cili sipas legjislacionit të shtetit të kërkuar i përkiste kompetencës ekskluzive të një autoriteti administrativ;
- c) të refuzojë ekzekutimin e një gjykimi penal europian, të cilin autoritetet e shtetit kërkues e kryen në një datë kur, sipas legjislacionit të tij, procedimi penal i veprës penale të dënuar nga gjykimi duhet të ishte parashkruar;
- d) të refuzojë ekzekutimin e sanksioneve të vendosura në mungesë dhe masave penale, ose vetëm të njërës nga kategoritë e vendimeve;

- e) të refuzojë zbatimin e parashikimeve të nenit 8, kur ky shtet ka një kompetencë origjinale dhe të njohë në raste të tilla vetëm ekuivalencën e akteve që ndërpresin ose pezullojnë parashkrimin, akte që janë kryer në shtetin kërkues;
 - f) të pranojë zbatimin e pjesës III përsa i përket njërit nga dy seksionet e saj.

Lidhja II

Lista e shkeljeve të tjera, përveç atyre të klasifikuara si vepra penale nga legjislacioni penal. Shkeljet (veprat) e mëposhtme konsiderohen si vepra penale:

- Në Francë: Çdo sjellje e paligjshme e sanksionuar si e tillë nga një "contravention de grande voirie".
- Në RFGJ: Çdo sjellje e paligjshme e sanksionuar si e tillë përmes procedurave të përcaktuara nga Akti mbi Thyerjen e Rregullave (gesetz uber ordnungswidrigkeiten) i 24 majit 1968 (BGBL 1968, I 481).
 - Në Itali: Çdo sjellje e paligjshme e sanksionuar si e tillë përmes Aktit nr.317 të 3 marsit 1967.

Lidhja III

Austri – Nenet 460-462 të Kodit të Procedurës Penale.

Danimarkë - Neni 931 i Aktit mbi Administrimin e Drejtësisë.

Francë - 1. Nenet 524-528 të Kodit të Procedurës Penale shtuar me nenet R42-R50; 2.Ordonnance Penale të zbatueshme vetëm në departamentet e Bas-Rhin, Haut-Rhim dhe Mossele.

Gjermani – 1. Nenet 407-412 dhe 413 të Kodit të Procedurës Penale; 2. Nenet 65-66 të Aktit të 24 majit 1968 (BGBL 1968 I, 481).

Itali – 1.Nenet 506-510 të Kodit të Procedurës Penale. 2. Akti i 7 janarit 1929, nr.4 për çështjet fiskale. 3. Nenet 1242-1243 të Kodit të Lundrimit. 4. Vendimi në zbatim të Aktit nr.317 të 3 marsit 1967.

Luksemburg – 1. Akti i 31 korrikut 1924 për organizimin e ordonnances penaleso. 2. Neni 16 i aktit të 14 shkurtit 1955 për trafikun në autostradat publike.

Norvegji – 1. Nenet 287-290 të Aktit për Procedurat gjyqësore në çështjet penale. 2. Neni 31B i Kodit Rrugor të 18 qershorit 1965.

Suedi – Kapitulli 48 i Kodit të Procedurave.

Turqi – Nenet 386 –391 të Kodit të Procedurës Penale dhe të gjitha vendimet sipas të cilave autoritetet administrative vendosin sanksione.

LIGJ Nr.9230, datë 13.5.2004

PËR RATIFIKIMIN E "PROTOKOLLIT NDRYSHUES TË KONVENTËS EUROPIANE PËR SHTYPJEN E TERRORIZMIT"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Protokolli ndryshues i Konventës Europiane për shtypjen e terrorizmit".

Neni 2

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4238, datë 8.6.2004 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

PROTOKOLL

PËR NDRYSHIMIN E KONVENTËS EUROPIANE PËR SHTYPJEN E TERRORIZMIT

(Miratuar nga Komiteti e Ministrave më 13 shkurt 2003 në takimin e 828 të Zëvendës ministrave)

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës, nënshkruese të këtij protokolli,

duke marrë parasysh Deklaratën e Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës të 12 shtatorit 2001 dhe vendimin e tij të 21 shtatorit 2001 mbi luftën kundër terrorizmit ndërkombëtar dhe Deklaratën e Vilniusit mbi bashkëpunimin zonal dhe konsolidimin e stabilitetit demokratik në Europën e zgjeruar nga Komiteti i Ministrave në sesionin e 110-të në Vilnius me 3 maj 2002;

duke marrë parasysh rekomandimin e Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Europës 1550 (2002) mbi luftën kundër terrorizmit dhe respektimin e të drejtave të njeriut;

duke marrë parasysh Asamblenë e Përgjithshme të Rezolutës së Kombeve të Bashkuara A/RES/51/210 mbi masat për eliminimin e terrorizmit ndërkombëtar dhe deklaratën bashkëngjitur si shtesë e deklaratës për masat për eliminimin e terrorizmit ndërkombëtar dhe Rezolutës së saj A/RES 49/60 mbi masat për eliminimin e terrorizmit ndërkombëtar dhe deklaratën mbi masat për eliminimin e terrorizmit ndërkombëtar bashkëngjitur asaj;

me dëshirën për forcimin e luftës kundër terrorizmit duke respektuar të drejtat e njeriut dhe duke kujtuar orientimet mbi të drejtat e njeriut dhe luftën kundër terrorizmit të aprovuar nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës më 11 korrik 2002;

duke ditur se për këtë qëllim do të ishte e përshtatshme të ndryshohej Konventa Europiane për shtypjen e terrorizmit (ETS Nr. 90) e hapur për nënshkrim në Strasburg më 27 janar 1977, që tani e tutje quhet "Konventa";

duke ditur se do të ishte e përshtatshme që të rishikohej lista e konventave ndërkombëtare në nenin 1 të Konventës dhe të parashikohej një procedurë e thjeshtëzuar për ta rishikuar atë si duhet;

duke ditur se do të ishte e përshtatshme që të forcohej ndjekja e zbatimit të Konventës; duke ditur se do të ishte e përshtatshme të rishikohej regjimi i rezervave;

duke ditur se do të ishte e përshtatshme të hapet Konventa për nënshkrim për të gjitha shtetet e interesuara,

kanë rënë dakord përsa vijon:

Neni 1

- 1. Paragrafi hyrës i nenit 1 të Konventës bëhet paragrafi 1 i këtij neni. Te nënparagrafi b i këtij paragrafi, termi "nënshkroi" zëvendësohet nga termi "përfundoi" dhe nënpragrafët c, d, e dhe f të këtij paragrafi zëvendësohen nga nënparagrafët e mëposhtëm:
- c) veprat penale brenda kuadrit të Konventës mbi parandalimin dhe dënimin e krimeve kundër personave të mbrojtur ndërkombëtarisht, duke përfshirë agjentët diplomatikë të aprovuara në Nju Jork më 14 dhjetor 1973;
- d) veprat penale brenda kuadrit të Konventës Ndërkombëtare kundër marrjes së pengjeve të aprovuara në Nju Jork më 17 dhjetor 1979;
- e) veprat penale brenda Konventës mbi mbrojtjen fizike të materialeve nukleare, të aprovuara në Vjenë më 3 mars 1980;
- f) veprat penale brenda kuadrit të protokollit të ndalimit të akteve të paligjshme të dhunës në aeroporte që i shërbejnë Aviacionit Ndërkombëtar Civil, bërë më Montreal më 24 shkurt 1988;
 - 2. Paragrafi 1 i nenit 1 të Konventës plotësohet nga katër nënparagrafët e mëposhtëm:
- g) veprat penale brenda kuadrit të Konventës për ndalimin e akteve të paligjshme kundër sigurisë së vozitjes në det, bërë në Romë më 10 mars 1988;
- h) veprat penale brenda kuadri të protokollit për ndalimin e akteve të paligjshme kundër sigurisë platformave të stacionuara në shtratin kontinetal, bërë në Romë më 10 mars 1988;
- i) veprat penale brenda kuadrit të Konventës Ndërkombëtare për ndalimin e bombardimeve terroriste, miratuar në Nju Jork më 15 dhjetor 1997;
- j) veprat penale brenda kuadrit të Konventës Ndërkombëtare për ndalimin e financimit të terrorizmit, miratuar në Nju Jork më 9 dhjetor 1999.
 - 3. Teksti i nenit 1 të Konventës plotësohet me paragrafin e mëposhtëm:
- 2. Nëse nuk mbulohen nga konventat e renditura në paragrafin 1 për qëllimet e ekstradimit ndërmjet Shteteve Kontraktuese e njëjta gjë zbatohet jo vetëm për kryerjen e këtyre veprave penale kryesore si autor, por gjithashtu:
 - a) përpjekja për kryerjen e një prej këtyre veprave penale kryesore;
- b) pjesëmarrja si bashkëpunëtor në kryerjen e një prej këtyre veprave penale kryesore ose përpjekja për kryerjen e çdonjërës prej tyre;
- c) organizimi i kryerjes ose drejtimi i të tjerëve në kryerjen ose përpjekjen për të kryer njërën nga këto vepra penale kryesore.

Neni 2

Paragrafi 3 i nenit 2 të Konventës ndryshohet me përpilimin e mëposhtëm:

- 3. E njëjta zbatohet për:
- a) tentativën për kryerjen e një prej veprave penale të lartpërmendura;
- b) pjesëmarrjen si bashkëpunëtor në një nga veprat penale të sipërpërmendura ose në një tentativë për kryerjen e një vepre të tillë;
- c) organizimin e kryerjes ose drejtimin e të tjerave në kryerjen ose përpjekjen për kryerjen e një prej veprave penale të sipërpërmendura.

- 1. Teksti i nenit 4 të Konventës bëhet paragrafi 1 i këtij neni dhe shtohet një fjali e re në fund të këtij paragrafi si më poshtë: "Shtetet Palë marrin përsipër t'i konsiderojnë këto vepra penale si vepra të ekstradueshme në çdo marrëveshje ekstradimi të lidhur më vonë ndërmjet tyre.".
 - 2. Teksti i nenit 4 të Konventës plotësohet me paragrafin e mëposhtëm:
- "2. Kur një Shtet Palë që kushtëzon ekstradimin me ekzistencën e një marrëveshjeje, merr një kërkesë për ekstradim nga një Shtet tjetër Palë me të cilin nuk ka një marrëveshje të tillë, Shteti Palë i kërkuar, në çmimin e tij, mund ta konsiderojë këtë Konventë si bazë ligjore për ekstradimin në lidhje me veprat penale të përmendura në nenet 1 ose 2."

Neni 4

- 1. Teksti i nenit 5 të Konventës bëhet paragrafi 1 i këtij neni.
- 2. Teksti i nenit 5 të Konventës plotësohet me paragrafët e mëposhtëm:
- "2. Asnjë dispozitë e kësaj Konvente nuk interpretohet sikur i cakton shtetit të kërkuar një detyrim për ekstradim, nëse personi i kërkuar për t'u ekstraduar rrezikon t'i nënshtrohet torturës.
- 3. Asnjë dispozitë e kësaj Konvente nuk interpretohet sikur i cakton shtetit të kërkuar një detyrim për ekstradim, nëse personi i kërkuar për t'u ekstraduar rrezikon t'i nënshtrohet dënimit me vdekje, ose kur ligji i shtetit të kërkuar nuk lejon dënimin me burgim të përjetshëm, burgimit të përjetshëm pa pasur të drejtën e lirimit me kusht, përveç kur në bazë të marrëveshjeve të zbatueshme për ekstradimin shteti i kërkuar është i detyruar të bëjë ekstradimin, nëse Shteti kërkues nuk jep garanci të tilla që konsiderohen nga shteti i kërkuar të mjaftueshme se dënimi me vdekje nuk do të jepet ose nëse jepet nuk do të zbatohet ose personi në fjalë nuk do t'i nënshtrohet dënimit me burgim të përjetshëm pa iu dhënë mundësia e lirimit me kusht."

Neni 5

Shtohet një nen i ri pas nenit 8 të Konventës, me përpilimin e mëposhtëm:

"Neni 9

Shtetet Palë mund të lidhin ndërmjet tyre marrëveshje dypalëshe dhe shumëpalëshe për të plotësuar dispozitat e kësaj Konvente ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që përmbahen në të."

- 1. Neni 9 i Konventës bëhet neni 10.
- 2. Paragrafi 1 i nenit 10 të ri ndryshohet me përpilimin e mëposhtëm:
- "Komiteti Europian për problemet e krimit (KEPK) është përgjegjës për ndjekjen e zbatimit të Konventës. KEPK:
 - a) mbahet i informuar në lidhje me zbatimin e Konventës;
 - b) bën propozime me qëllim që të lehtësojë ose të përmirësojë zbatimin e Konventës;
- c) i bën rekomandime Komitetit të Ministrave, në lidhje me propozimet për ndryshime të Konventës dhe jep mendimin e vet mbi çdo propozim për ndryshimet e Konventës së paraqitur nga një Shtet Palë në pajtim me nenet 12 dhe 13;
- d) me kërkesë të një Shteti Palë, shpreh mendimin e vet për çdo çështje në lidhje me zbatimin e Konventës;
- e) bën çdo gjë që është e nevojshme për të lehtësuar një zgjidhje me mirëkuptim për çdo vështirësi që mund të lindë nga zbatimi i Konventës;
- f) i bën rekomandime Komitetit të Ministrave, në lidhje me shtetet joanëtare të Këshillit të Europës për t'i ftuar të aderojnë në Konventë në pajtim me nenin 14 paragrafi 3;

- g) i paraqet çdo vit Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës një raport mbi ndjekjen e parashikuar në këtë nen mbi zbatimin e Konventës.
 - 3. Fshihet paragrafi 2 i nenit 10 të ri.

- 1. Neni 10 i Konventës bëhet neni 11.
- 2. Në fjalinë e parë të paragrafit 1 të nenit 11 të ri, fjalët "Neni 9 paragrafi 2" zëvendësohen me fjalët "Neni 10 e, ose bisedime". Në fjalinë e dytë të këtij paragrafi, fjala "dy" fshihet. Fjalitë e tjera të këtij paragrafi fshihen.
- 3. Paragrafi 2 i nenit 11 të ri bëhet paragrafi 6 i këtij neni. Fjalia "Kur nuk mund të krijohet një shumicë, arbitri ka të drejtën e votës vendimtare" shtohet pas fjalisë së dytë dhe në fjalinë e fundit fjalët "Vendimi i tij" zëvendësohet me fjalët "Vendimi i gjykatës".
 - 4. Teksti i nenit 11 të ri plotësohet me paragrafët e mëposhtëm:
- "2. Në rastin e mosmarrëveshjes ndërmjet Palëve, që janë shtete anëtare të Këshillit të Europës, kur një Palë nuk emëron një arbitër në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni brenda tre muajve nga kërkesa për arbitrazh, një arbitër emërohet nga Presidenti i Gjykatës Europiane të të Drejtave të Njeriut me kërkesë të Palës tjetër.
- 3. Në rastin e mosmarrëveshjes ku përfshihet një Palë që nuk është shtet anëtar i Këshillit të Europës, kur një Palë nuk emëron një arbitër në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni brenda tre muajve nga kërkesa për arbitrazh, një arbitër emërohet nga Presidenti i Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë me kërkesë të Palës tjetër.
- 4. Në rastet e rregulluara nga paragrafët 2 dhe 3 të këtij neni, kur presidenti i Gjykatës përkatëse është shtetas i një prej Palëve në mosmarrëveshje, kjo detyrë kryhet nga zëvendëspresidenti i Gjykatës, dhe kur zëvendëspresidenti është shtetas i një prej Palëve në mosmarrëveshje, nga gjyqtari më i vjetër i Gjykatës që nuk është shtetas i ndonjë prej palëve në mosmarrëveshje.
- 5. Procedurat e parashikuara në paragrafët 2 ose 3 dhe 4 të mësipërm, zbatohet *mutatis mutandis* kur arbitrat nuk arrijnë të bien dakord për emërimin e një arbitri në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni.

Neni 8

Shtohet një nen i ri pas nenit të ri 11 me përpilimin e mëposhtëm:

"Neni 12

- 1. Ndryshimet e kësaj Konvente mund të propozohen nga çdo Shtet Palë ose nga Komiteti i Ministrave. Propozimet për ndryshime u dërgohen Shteteve Palë nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 2. Pas konsultimit me Shtetet Palë joanëtare, kur është e nevojshme me KEPK-në, Komiteti i Ministrave mund të aprovojë një ndryshim në pajtim me shumicën e parashikuar në nenin 20d të Statutit të Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës u paraqet Shteteve Palë për pranim çdo ndryshim.
- 3. Çdo ndryshim i pranuar në pajtim me paragrafin e mësipërm hyn në fuqi në ditën e tridhjetë pas njoftimit të Sekretarit të Përgjithshëm nga Palët për pranimin e tij."

Neni 9

Shtohet një nen i ri pas nenit të ri 12 me përpilimin e mëposhtëm:

"Neni 13

1. Për të rishikuar listën e traktateve të nenit 1 paragrafi 1, ndryshimet mund të propozohen nga Shtetet Kontraktuese ose nga Komiteti i Ministrave. Këto propozime për ndryshime kanë të

bëjnë vetëm me traktate që janë miratuar brenda Organizatës së Kombeve të Bashkuara që rregullojnë në mënyrë specifike terrorizmin ndërkombëtar dhe që kanë hyrë në fuqi. Ato u njoftohen Shteteve Palë nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

- 2. Pas konsultimit me Shtetet Palë joanëtare, dhe kur është e nevojshme me KEPK-në, Komiteti i Ministrave mund të miratojë një ndryshim të propozuar nga shumica e parashikuar në nenin 20d të Statutit të Këshillit të Europës. Ndryshimi hyn në fuqi pas kalimit të një periudhe një vjeçare pas datës në të cilën ai u është paraqitur Shteteve Palë. Gjatë kësaj periudhe, çdo Shtet Palë mund të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm për çdo kundërshtim për hyrjen në fuqi të ndryshimit në këtë aspekt.
- 3. Kur një e treta e Shteteve Palë njoftojnë Sekretarin e Përgjithshëm për një kundërshtim për hyrjen në fuqi të një ndryshimi, ky ndryshim nuk hyn në fuqi.
- 4. Kur njoftimi për një kundërshtim bëhet nga më pak se një e treta e Shteteve Palë, ky ndryshim hyn në fuqi për ato Shtete Palë që nuk kanë njoftuar kundërshtimin.
- 5. Kur një ndryshim hyn në fuqi në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni dhe një Shtet Palë ka njoftuar një kundërshtim për të, ky ndryshim hyn në fuqi për këtë Shtet Palë në ditën e parë të muajit pas datës në të cilën ai ka njoftuar Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës për pranimin e tij."

Neni 10

- 1. Neni 11 i Konventës bëhet neni 14.
- 2. Në fjalinë e parë të paragrafit 1 të nenit 14 fjalët "Shtetet anëtare të Këshillit të Europës" zëvendësohen me fjalët "Shtetet anëtare dhe shtetet vëzhguese të Këshillit të Europës" zëvendësohet me fjalët dhe në fjalinë e dytë dhe të tretë, fjalët "ose miratimi" zëvendësohen me termat "miratimi ose aderimi".
 - 3. Teksti i nenit 14 të ri plotësohet me paragrafin e mëposhtëm:
- "3. Komiteti i Ministrave i Këshillit të Europës, pas konsultimit me KEPK-në mund të ftojë çdo shtet që nuk është anëtar i Këshillit të Europës, të ndryshëm nga ata që përmenden në paragrafin 1 të këtij neni, të aderojnë në Konventë. Vendimi merret me anë të shumicës së parashikuar në nenin 20d të Statutit të Këshillit të Europës dhe nga vota unanime e përfaqësuesve të Shteteve Palë që kanë të drejtë të jenë në Komitetin e Ministrave."
- 4. Paragrafi 3 i nenit të ri 14 bëhet paragrafi 4 i këtij neni dhe fjalët "ose miraton" dhe "ose miratimit" zëvendësohen përkatësisht me fjalët "miraton ose aderon" dhe "miratim ose aderim".

Neni 11

- 1. Neni 12 i Konventës bëhet neni 15.
- 2. Në fjalinë e parë të paragrafit 1 të nenit të ri 15, fjalët "ose miratimit" zëvendësohen me fjalët "miratimit ose aderimit".
- 3. Në fjalinë e parë të paragrafit 2 të nenit të ri 15, fjalët "ose miratimit" zëvendësohen me fjalët "miratimit ose aderimit".

- 1. Rezervat që i janë bërë Konventës para hapjes për nënshkrim të këtij protokolli nuk zbatohen për Konventën e ndryshuar nga ky protokoll.
 - 2. Neni 13 i Konventës bëhet neni 16.
- 3. Në fjalinë e parë të paragrafit 1 të nenit të ri 16 fjalët "Palë në Konventë me [data e hapjes për nënshkrimin e protokollit që ndryshon Konventën]" shtohen para fjalës "mund" dhe fjalët "e protokollit që ndryshon Konventën" shtohen pas fjalës "miratim". Shtohet një fjali e dytë pas fjalëve "motive politike" me këtë përpilim: "Shtetet Palë marrin përsipër t'a zbatojnë këtë rezervë

me bazë rast pas rasti, me një vendim të arsyetuar rregullisht dhe, gjatë vlerësimit të karakterit të veprës penale, duke marrë parasysh çdo aspekt veçanërisht serioz të saj, duke përfshirë:". Pjesa tjetër e fjalisë fshihet me përjashtim të nënparagrafëve a, b, dhe c.

- 4. Teksti i nenit të ri 16 plotësohet me paragrafin e mëposhtëm:
- "2. Kur zbaton paragrafin 1 të këtij neni, një Shtet Palë tregon veprat penale për të cilat zbatohet rezerva e tij."
- 5. Paragrafi 2 i nenit të ri 16 bëhet paragrafi 3 i këtij neni. Në fjalinë e parë të këtij paragrafi termi "Palë" shtohet para fjalës "Shtet" dhe fjalët "paragrafi i mësipërm" zëvendësohet me fjalët "paragrafi 1".
- 6. Paragrafi 3 i nenit të ri 16 bëhet paragrafi 4 i këtij neni. Në fjalinë e parë të këtij paragrafi termi "Palë" shtrohet para fjalës "Shtet".
 - 7. Teksti i nenit të ri 16 plotësohet me paragrafët e mëposhtëm:
- "5. Rezervat e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni qëndrojnë në fuqi për një periudhë trivjeçare nga dita e hyrjes në fuqi e kësaj Konvente në lidhje me shtetin përkatës. Megjithatë këto rezerva mund të rinovohen me afate kohore të njëjta.
- 6. Dymbëdhjetë muaj para datës së shfuqizimit të rezervës, Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton në lidhje me këtë Shtetin Palë përkatës. Jo më vonë se tre muaj para shfuqizimit, Shteti Palë njofton Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës se ai mban në fuqi ndryshon ose tërheq rezervën. Kur një Shtet Palë njofton Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës se ai e mban në fuqi rezervën, ai jep një shpjegim në lidhje me arsyet që justifikojnë vazhdimin. Në mungesë të njoftimit nga Shteti Palë, Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës e njofton atë Shtet Palë se rezerva e tij konsiderohet të jetë zgjatur automatikisht për një periudhë gjashtëmujore. Kur ky Shtet Palë nuk e bën të ditur synimin e tij për mbajtjen në fuqi ose ndryshimin e rezervës para kalimit të këtij afati, kjo bën që rezerva të humbë fuqinë.
- 7. Kur një Shtet Palë, pas marrjes së një kërkese për ekstradim nga një Shtet tjetër Palë, nuk ekstradon një person në zbatim të një rezerve bërë në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, ai ua paraqet çështjen pa përjashtim dhe pa asnjë vonesë të panevojshme organeve të tij kompetente për qëllimin e ndjekjes penale, përveç kur shteti kërkues dhe shteti i kërkuar bien dakord ndryshe. Organet kompetente, për qëllimin e ndjekjes penale në shtetin e kërkuar, e marrin vendimin e tyre në të njëjtën mënyrë si në rastin e një vepre penale e një natyre serioze sipas ligjit të atij shteti. Shteti i kërkuar ua njofton rezultatin përfundimtar të gjykimit pa ndonjë vonesë të panevojshme shtetit kërkues dhe Sekretari i Përgjithshëm të Këshillit të Europës, të cilët ia paraqesin konferencës së parashikuar në nenin 17.
- 8. Vendimi i refuzimit të kërkesës për ekstradim mbi bazën e një rezerve, bërë në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, i paraqitet menjëherë shtetit kërkues. Nëse brenda një kohe të arsyeshme në shtetin e kërkuar nuk është marrë asnjë vendim gjyqësor mbi thelbin e çështjes në pajtim me paragrafin 7, shteti kërkues mund t'ia njoftojë këtë fakt Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, i cili ia paraqet çështjen Konferencës së parashikuar në nenin 17. Kjo konferencë e merr çështjen në shqyrtim dhe lëshon një opinion në lidhje me përputhjen e refuzimit me Konventën dhe ia paraqet atë Komitetit të Ministrave për qëllimin e lëshimit të një deklarate mbi këtë çështje. Gjatë kryerjes së funksioneve sipas këtij paragrafi, Komiteti i Ministrave e zhvillon mbledhjen me përbërje të kufizuar të Shteteve Palë.".

Neni 13

Shtohet një nen i ri pas nenit 16 të ri të Konventës me përpilimin e mëposhtëm: "Neni 17

1. Pa ndikuar në zbatimin e nenit 10, një konferencë e Shteteve Palë kundër terrorizmit (tani e tutje quhet "COSTER") është e përgjegjshme për të siguruar:

- a) përdorimin dhe operimin e efektshëm të kësaj Konvente duke përfshirë indentifikimin e çdo problemi për këtë, në lidhje të ngushtë me KEPK-në;
- b) shqyrtimin e rezervave të bëra më pajtim me nenin 16 dhe veçanërisht procedurën e parashikuar në nenin 16 paragrafi 8;
- c) shkëmbimin i informacionit mbi zhvillimet e rëndësishme ligjore dhe politike në lidhje me luftën kundër terrorizmit;
- d) shqyrtimin, me kërkesë të Komitetit të Ministrave, të masave të miratuara brenda Këshillit të Europës në fushën e luftës kundër terrorizmit dhe, kur është e përshtatshme, përpilimin e propozimeve për masa shtesë që janë të nevojshme për përmirësimin e bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën e luftës kundër terrorizmit dhe kur bëhet fjalë për bashkëpunimin për çështje penale, në konsultim me KEPK-në;
- e) përgatitjen e mendimeve në fushën e luftës kundër terrorizmit dhe zbatimin e kushteve të referencës të dhëna nga Komiteti i Ministrave.
- 2. COSTER-i përbëhet nga një ekspert i emëruar nga secili Shtet Palë. Ai i zhvillon takimet një herë në vit rregullisht dhe përjashtimisht me kërkesë të Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës ose të paktën e një të tretës së Shteteve Palë.
- 3. COSTER-i miraton rregullat e veta procedurale. Shpenzimet për pjesëmarrjen e Shteteve Palë që janë shtete anëtare të Këshillit të Europës, mbulohen nga Këshilli i Europës. Sekretariati i Këshillit të Europës ndihmon COSTER-in për kryerjen e funksioneve të tij në pajtim me këtë nen.
 - 4. KEPK-ja informohet periodikisht në lidhje me punën e COSTER-it.

Neni 14 i Konventës bëhet neni 18.

Neni 15

Neni 15 i Konventës fshihet.

Neni 16

- 1. Neni 16 i Konventës bëhet neni 19.
- 2. Në fjalinë hyrëse të nenit të ri 19, fjalët "Shtetet anëtare të Këshillit" zëvendësohet me fjalët "Shtetet Palë".
- 3. Në paragrafin b të nenit të ri 19, fjalët "ose miratim" zëvendësohen me fjalët "miratim ose aderim".
 - 4. Në paragrafin c të nenit të ri 19, numri "11" bëhet "14".
 - 5. Në paragrafin d të nenit të ri 19, numri "12" bëhet "15".
 - 6. Paragrafët e dhe f të nenit të ri 19 fshihen.
 - 7. Paragrafi g i nenit të ri 19 bëhet paragrafi e i këtij neni dhe numri "14" bëhet "18".
 - 8. Paragrafi h i nenit të ri 19 fshihet.

- 1. Ky protokoll është i hapur për t'u nënshkruar nga shtetet anëtare të Këshillit të Europës nënshkruese të Konventës, të cilat mund të shprehin pëlqimin e tyre se marrin përsipër detyrimin nëpërmjet:
 - a) nënshkrimit pa rezervë për ratifikimin, pranimin ose miratimin;
- b) nënshkrimit që i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit që pasohet nga ratifikimi, pranimi ose miratimi.
- 2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Këshilli të Europës.

Neni 18

Ky protokoll hyn në fuqi ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe trimujore pas datës në të cilën të gjitha Palët e Konventës kanë shprehur pëlqimin e tyre se marrin përsipër detyrimet e këtij protokolli, në pajtim me dispozitat e nenit 17.

Neni 19

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës u njofton shteteve anëtare të Këshillit të Europës:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin i instrumenteve të ratifikimit, të pranimit ose të miratimit;
- c) datën e hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, në pajtim me nenin 18;
- d) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër në lidhje me këtë protokoll.

Si dëshmi i kësaj, nënshkruesit, duke qenë të autorizuar rregullisht, kanë nënshkruar këtë Protokoll.

Bërë në Strasburg më/..., në frëngjisht dhe anglisht, të dy tekstet janë njëlloj autentike, në një kopje të vetme të cilat depozitohen në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshilli të Europës u dërgon të gjitha shteteve nënshkruese kopje të vërtetuara.

LIGJ Nr.9245, datë 24.6.2004

PËR RATIFIKIMIN E "PROTOKOLLIT SHTESË TË KONVENTËS PENALE PËR KORRUPSIONIN"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Protokolli Shtesë i Konventës Penale për Korrupsionin".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4273, datë 14.7.2004 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

PROTOKOLL SHTESË

I KONVENTËS PENALE MBI KORRUPSIONIN

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe shtetet e tjera nënshkruese,

duke menduar se është e dëshirueshme të plotësohet Konventa Penale mbi Korrupsionin (ETS Nr.173, tani e tutje "Konventa") për të parandaluar dhe luftuar korrupsionin;

duke menduar gjithashtu se ky protokoll lejon një zbatim më të gjerë të programit të veprimit kundër korrupsionit,

kanë rënë dakord si më poshtë:

KAPITULLI I PËRDORIMI I TERMAVE

Neni 1 **Përdorimi i termave**

Për qëllimet e këtij protokolli:

- 1. Termi "arbitër" kuptohet duke iu referuar ligjit kombëtar të shteteve palë të këtij protokolli, por në çdo rast përfshin një person të cilit me anë të një marrëveshjeje arbitrazhi i kërkohet të japë një vendim ligjërisht të detyrueshëm në lidhje me një mosmarrëveshje që i paraqitet atij/asaj nga palët e marrëveshjes.
- 2. Termi "marrëveshje arbitrazhi" do të thotë një marrëveshje të njohur nga ligji kombëtar, nëpërmjet së cilës palët bien dakord të paraqesin një mosmarrëveshje për vendim nga një arbitër.
- 3. Termi "anëtar jurie" kuptohet duke iu referuar ligjit kombëtar të shteteve palë të këtij protokolli, por në çdo rast përfshin një person joprofesionist që vepron si anëtar i një organi kolegjial, i cili ka përgjegjësinë e marrjes së vendimit në lidhje me fajin e personit të akuzuar në kuadrin e një gjyqi.
- 4. Në rastin e një gjykimi ku është përfshirë një arbitër ose anëtar jurie i huaj, shteti që kryen ndjekjen penale mund të zbatojë përkufizimin e arbitrit ose anëtarit të jurisë vetëm deri në atë masë që ai përkufizim është në përputhje me ligjin kombëtar.

KAPITULLI II MASAT QË MERREN NË NIVEL KOMBËTAR

Neni 2 **Rryshfeti aktiv i arbitrave vendas**

Secila Palë merr ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të përcaktuar si vepra penale sipas ligjit kombëtar, kur kryhet me qëllim, premtimi, ofrimi ose dhënia nga çdo person, drejtpërdrejt ose jo, i çdo avantazhi të padrejtë një arbitri që ushtron funksionet e tij/saj sipas ligjit kombëtar mbi arbitrazhin e Palës, për veten e tij ose të saj apo për çdo njeri tjetër, që ai ose ajo të veprojë ose të mos veprojë në ushtrim të funksioneve të tij ose të saj.

Neni 3 **Rryshfeti pasiv i arbitrave vendas**

Secila Palë merr ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të përcaktuar si vepra penale sipas ligjit kombëtar, kur kryhet me qëllim, kërkesa ose marrja nga një arbitër që ushtron funksionet e tij/saj sipas ligjit kombëtar mbi arbitrazhin e Palës, drejtpërdrejt ose jo, i një avantazhi të padrejtë për veten e tij ose të saj apo për çdo njeri tjetër, ose pranimi i një oferte apo premtimi i një avantazhi të tillë, për të vepruar ose mos vepruar në ushtrim të funksioneve të tij ose të saj.

Neni 4 Rryshfeti i arbitrave të huaj

Secila Palë merr ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të përcaktuar si vepra penale sipas ligjit vendas sjelljen e përmendur në nenet 2 dhe 3, ku përfshihet një arbitër që ushtron profesionin e tij/saj sipas ligjit kombëtar mbi arbitrazhin e ndonjë shteti tjetër.

Neni 5 **Rryshfeti i anëtarëve vendas të jurisë**

Secila Palë merr ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të përcaktuar si vepra penale sipas ligjit vendas sjelljen e përmendur në nenet 2 dhe 3, ku përfshihet një person që vepron si anëtar jurie brenda sistemit të tij gjyqësor.

Neni 6 Rryshfeti i anëtarëve të huaj të jurisë

Secila Palë merr ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të përcaktuar si vepra penale sipas ligjit vendas sjelljen e përmendur në nenet 2 dhe 3, ku përfshihet një person që vepron si anëtar jurie brenda sistemit gjyqësor të çdo shteti tjetër.

KAPITULLI III VËZHGIMI I ZBATIMIT DHE DISPOZITAT E FUNDIT

Neni 7 **Vëzhgimi i zbatimit**

Grupi i shteteve kundër korrupsionit (GSC) vëzhgon zbatimin e këtij protokolli nga Palët.

Neni 8 **Raporti me Konventën**

- 1. Ndërmjet Shteteve Palë dispozitat e neneve 2 deri 6 të këtij protokolli konsiderohen si nene shtesë të Konventës.
- 2. Dispozitat e Konventës zbatohen deri në atë masë që të jenë në përputhje me këtë protokoll.

Neni 9 **Deklaratat dhe rezervat**

- 1. Kur një Palë bën një deklaratë në pajtim me nenin 36 të Konventës, ajo mund të bëjë një deklaratë të ngjashme në lidhje me nenet 4 dhe 6 të këtij protokolli në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit.
- 2. Kur një Palë bën në rezervë në pajtim me nenin 37, paragrafi 1 i Konventës që kufizon zbatimin e veprave penale të rryshfetit pasiv të përkufizuar në nenin 5 të Konventës, ajo mund të bëjë një rezervë të ngjashme në lidhje me nenet 4 dhe 6 të këtij protokolli në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit. Çdo rezervë tjetër e bërë nga një Palë, në pajtim me nenin 37 të Konventës zbatohet edhe për këtë protokoll, përveç kur Pala deklaron ndryshe në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit.

3. Nuk mund të bëhet asnjë rezervë tjetër.

Neni 10 Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi

- 1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga shtetet që kanë nënshkruar Konventën. Këta shtete mund të shprehin pëlqimin e tyre për detyrimin nëpërmjet:
 - a) nënshkrimit pa rezervë në lidhje me ratifikimin, pranimin ose aprovimin;
- b) nënshkrimit që i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit, e pasuar nga ratifikimi, pranimi ose aprovimi.
- 2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit depozitohen tek Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 3. Protokolli hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tre mujore pas datës në të cilën pesë shtete kanë shprehur pëlqimin e tyre që t'i nënshtrohen protokollit në pajtim me dispozitat e paragrafëve 1 dhe 2, dhe vetëm pasi të ketë hyrë në fuqi vetë Konventa.
- 4. Në lidhje me çdo shtet nënshkrues që e shpreh pëlqimin e tij më vonë për t'iu nënshtruar protokollit, ky hyn në fyqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tremujore pas datës së shprehjes së pëlqimit për t'iu nënshtruar protokollit në pajtim me dispozitat e paragrafëve 1 dhe 2.
- 5. Një shtet nënshkrues nuk mund të ratifikojë, pranojë ose aprovojë këtë protokoll pa shprehur, në të njëjtën kohë ose më parë, pëlqimin për t'iu nënshtruar Konventës.

Neni 11 **Aderimi në protokoll**

- 1. Çdo shtet ose Komuniteti Europian që ka aderuar në Konventë mund të aderojë në këtë protokoll, pasi ai të ketë hyrë në fuqi.
- 2. Në lidhje me çdo shtet ose Komunitetin Europian që aderon në protokoll, ky hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tremujore pas datës së depozitimit të një instrumenti aderimi tek Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 12 **Zbatimi territorial**

- 1. Çdo shtet ose Komuniteti Europian, në momentin e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit, mund të përcaktojë territorin ose pjesët e territorit ku zbatohet ky protokoll.
- 2. Çdo Palë, në çdo datë të mëvonshme, nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të zgjerojë zbatimin e këtij protokolli në një ose disa pjesë territori të përcaktuara në deklaratë dhe për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilave është përgjegjëse ose në emër të të cilave është autorizuar të marrë përsipër detyrime. Në lidhje me këtë territor protokolli hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tremujore, pas datës së marrjes së një deklarate të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Çdo deklaratë e bërë sipas dy paragrafëve të mësipërm, në lidhje me çdo territor të përmendur në këtë deklaratë, mund të tërhiqet nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Një tërheqje e tillë hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tremujore, pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 13 **Denoncimi**

- 1. Çdo Palë, në çdo kohë, mund ta denoncojë këtë protokoll nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Një denoncim i tillë hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tremujore, pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.
 - 3. Denoncimi i Konventës shkakton automatikisht denoncimin e protokollit.

Neni 14 **Njoftimi**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe çdo shtet ose Komunitetin Europian që ka aderuar në këtë protokoll për:

- a) çdo nënshkrim të këtij protokolli;
- b) depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi, aprovimi ose aderimi;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij protokolli në pajtim me nenet 10, 11 dhe 12;
- d) çdo deklaratë ose rezervë të bërë sipas neneve 9 dhe 12;
- e) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër që lidhet me protokollin.
- Si dëshmi e kësaj, të poshtëshënuarit, duke qenë të autorizuar rregullisht, nënshkruajnë këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 15 maj 2003, në anglisht dhe frëngjisht, të dy tekstet janë njëlloj autentike, në një kopje të vetme, që depozitohen në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës u transmeton kopje të vërtetuara të gjitha Palëve nënshkruese dhe aderuese.

LIGJ Nr. 9262, datë 29.7. 2004

PËR RATIFIKIMIN E "PROTOKOLLIT SHTESË TË KONVENTËS PËR KRIMIN KIBERNETIK, PËR PENALIZIMIN E AKTEVE ME NATYRË RACISTE DHE KSENOFOBE TË KRYERA NËPËRMJET SISTEMEVE KOMPJUTERIKE"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Protokolli shtesë i Konventës për krimin kibernetik, për penalizimin e akteve me natyrë raciste dhe ksenofobe të kryera nëpërmjet sistemeve kompjuterike".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4291, datë2.8.2004 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

PROTOKOLLI SHTESË

I KONVENTËS MBI KRIMIN KIBERNETIK MBI PENALIZIMIN E AKTEVE ME NATYRË RACISTE DHE KSENOFOBIKE TË KRYERA NËPËRMJET SISTEMEVE KOMPJUTERIKE

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe shtetet e tjera palë në Konventën mbi krimin kibernetik, të hapur për nënshkrim në Budapest më 23 nëntor 2001, nënshkruese të saj,

duke pasur parasysh se qëllimi i Këshillit të Europës është arritja e një uniteti më të madh ndërmjet anëtarëve të tij;

duke kujtuar se të gjitha qeniet njerëzore kanë lindur të lira dhe të barabarta në lidhje me dinjitetin dhe të drejtat;

duke theksuar nevojën për të siguruar një zbatim të plotë dhe të efektshëm të të gjitha të drejtave të njeriut pa diskriminim ose dallim, siç janë parashikuar në instrumentet europiane dhe instrumentet e tjera ndërkombëtare;

të bindur se aktet e natyrës raciste dhe ksenofobike përbëjnë shkelje të të drejtave të njeriut dhe një kërcënim për shtetin ligjor dhe stabilitetin demokratik;

duke pasur parasysh se të drejtat kombëtare dhe ndërkombëtare duhet të japin përgjigjet e duhura ligjore në lidhje me propagandën e natyrës raciste dhe ksenofobike me anë të sistemeve kompjuterike;

të *ndërgjegjshëm* për faktin se propaganda për akte të tilla është shpesh objekti i penalizimit në legjislacionin kombëtar;

duke iu referuar Konventës mbi krimin kibernetik, e cila parashikon mjete moderne dhe elastike për bashkëpunimin ndërkombëtar dhe të bindur për nevojën e harmonizimit të dispozitave të ligjit material në lidhje me luftën kundër propagandës raciste dhe ksenofobike;

të ndërgjegjshëm se sistemet kompjuterike ofrojnë një mjet të paparë për lehtësimin e lirisë së shprehjes dhe komunikimit në të tërë globin;

duke pranuar se liria e shprehjes përbën një nga themelet bazë të një shoqërie demokratike, një nga kushtet thelbësore për përparimin e saj dhe për zhvillimin e çdo qenieje njerëzore;

por të shqetësuar për rrezikun e keqpërdorimit dhe abuzimit të këtyre sistemeve kompjuterike për shpërndarjen e propagandës raciste dhe ksenofobike;

duke njohur nevojën për të siguruar një ekuilibër ndërmjet lirisë së fjalës dhe një lufte të efektshme kundër akteve të natyrës raciste dhe ksenofobike;

duke pranuar se ky protokoll nuk synon të ndikojë mbi parimet e pranuara në lidhje me lirinë e fjalës në sistemet ligjore kombëtare;

duke marrë parasysh instrumentet përkatëse ndërkombëtare në këtë fushë, sidomos Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut dhe protokollin 12 të saj mbi ndalimin e diskriminimit, konventat ekzistuese të Këshillit të Europës mbi bashkëpunimin në fushën penale, sidomos Konventën mbi krimin kibernetik, Konventën mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racial të 21 dhjetorit 1965, Veprimin e Përbashkët të 15 korrikut 1996 të Bashkimit Europian të adoptuar nga Këshilli mbi bazën e nenit k.3 të Traktatit të Bashkimit Europian, në lidhje me masat për të luftuar racizmin dhe ksenofobinë;

duke mirëpritur zhvillimet e fundit që çojnë më tej mirëkuptimin ndërkombëtar dhe bashkëpunimin në luftën kundër krimit kibernetik, si edhe racizmit dhe ksenofobisë;

duke pasur parasysh planin e veprimit të adoptuar nga kryetarët e shteteve dhe qeveritë e Këshillit të Europës në rastin e Samitit të tyre të dytë (Strasburg, 10-11 tetor 1997) për të kërkuar përgjigje të përbashkëta ndaj zhvillimeve të teknologjive të reja të bazuara mbi standardet dhe vlerat e Këshillit të Europës,

kanë rënë dakord si më poshtë:

KAPITULLI I DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1 **Qëllimi**

Qëllimi i këtij protokolli është të plotësojë, ndërmjet Palëve në protokoll, dispozitat e Konventës mbi krimin kibernetik, të hapur për nënshkrim në Budapest më 23 nëntor 2001 (tani do të quhet "Konventa"), në lidhje me penalizimin e akteve të natyrës raciste dhe ksenofobike të kryera nëpërmjet sistemeve kompjuterike.

Neni 2 **Përkufizimi**

- 1. Për qëllimet e këtij protokolli:
- "material racist dhe ksenofobik" është çdo material i shkruar, çdo imazh ose përfaqësim tjetër i mendimeve ose teorive, që favorizon, përhap ose nxit urrejtje, diskriminim ose dhunë kundër çdo individi ose grupi individësh, bazuar mbi racën, ngjyrën, prejardhjen, origjinën kombëtare ose etnike, si edhe fenë, nëse përdoret si pretekst për çdonjërin nga këta faktorë.
- 2. Termat dhe shprehjet e përdorura në këtë protokkoll interpretohen në të njëjtën mënyrë siç interpretohen edhe termat dhe shprehjet sipas Konventës.

KAPITULLI II MASAT QË DUHET TË MERREN NË NIVEL KOMBËTAR

Neni 3

Shpërndarja e materialeve raciste dhe ksenofobike në një sistem kompjuterik

- 1. Çdo shtet palë ndërmerr masa legjislative, si dhe masa të tjera, të nevojshme për të përcaktuar si vepër penale, sipas ligjit të brendshëm, sjelljen e mëposhtme, kur kryhet me qëllim dhe pa të drejtë:
- shpërndarjen ose ndryshe bërjen publike nëpërmjet një sistemi kompjuterik të materialeve raciste dhe ksenofobike.
- 2. Një palë mund të rezervojë të drejtën për të mos ngarkuar me përgjegjësi penale një sjellje sipas parashikimit të paragrafit 1 të këtij neni, kur materiali, sipas parashikimit të nenit 2 paragrafi 1, favorizon, përhap ose nxit diskriminimin që nuk lidhet me urrejtje ose dhunë, me kusht që të jenë të mundshme mjete të tjera të efektshme.
- 3. Në ndryshim nga paragrafi 2, një palë mund të rezervojë të drejtën për të mos zbatuar paragrafin 1 në ato raste diskriminimi për të cilat në sajë të principeve të përcaktuara në sistemin ligjor kombëtar, nuk mund të parashikojë mjete të efektshme sipas përcaktimit të paragrafit 2.

Neni 4 Kërcënimi me motive racizmi dhe ksenofobie

Çdo shtet palë ndërmerr masa legjislative, si dhe masa të tjera, të nevojshme për të përcaktuar si vepër penale, sipas ligjit të brendshëm, sjelljen e mëposhtme, kur kryhet me qëllim dhe pa të drejtë:

- kërcënimin, nëpërmjet një sistemi kompjuterik, me kryerjen e një vepre të rëndë penale sipas parashikimit në ligjin e brendshëm, (i) të personave për arsyen se i përkasin një grupi, të dalluar nga raca, ngjyra, prejardhja, origjina kombëtare ose etnike, si dhe feja, kur përdoret si pretekst për njërin nga këta faktorë, ose (ii) të një grupi personash që dallohet nga njëra prej këtyre karakteristikave.

Neni 5 Fyerja me motive racizmi dhe ksenofobie

- 1. Çdo shtet palë ndërmerr masa legjislative, si dhe masa të tjera, të nevojshme për të përcaktuar si vepër penale, sipas ligjit të brendshëm, sjelljen e mëposhtme, kur kryhet me qëllim dhe pa të drejtë:
- fyerjen, nëpërmjet një sistemi kompjuterik, publikisht, (i) të personave për arsyen se i përkasin një grupi, të dalluar nga raca, ngjyra, prejardhja, origjina kombëtare ose etnike, si dhe feja, kur përdoret si pretekst për njërin nga këta faktorë, ose (ii) të një grupi personash që dallohet nga njëra prej këtyre karakteristikave.
 - 2. Çdo shtet palë mund:
- i) të kërkojë që vepra penale e përmendur në paragrafin 1 të këtij neni të ketë efektin që personi ose grupi i personave të përmendur në paragrafin 1 t'i jenë ekspozuar urrejtjes, përçmimit ose vënies në lojë, ose
 - ii) të rezervojë të drejtën për të mos zbatuar, plotësisht ose pjesërisht, paragrafin 1.

Neni 6

Mohimi, minimizimi i konsiderueshëm, aprovimi ose justifikimi i genocidit ose krimeve kundër njerëzimit

- 1. Çdo shtet palë ndërmerr masa legjislative, si dhe masa të tjera, të nevojshme për të përcaktuar si vepër penale sipas ligjit të brendshëm sjelljen e mëposhtme, kur kryhet me qëllim dhe pa të drejtë:
- shpërndarjen ose ofrimin në publik nëpëmjet një sistemi kompjuterik të materialit që mohon, minimizon në mënyrë të konsiderueshme, aprovon ose justifikon akte që përbëjnë gjenocid ose krime kundër njerëzimit, sipas të drejtave ndërkombëtare dhe të njohura si të tilla me vendime të formës të prerë dhe të detyrueshme të Gjykatës Ndërkombëtare Ushtarake, të krijuara nga Marrëveshja e Londrës e 8 prillit 1945 ose të ndonjë gjykate tjetër ndërkombëtare, të krijuar me instrumentet përkatëse ndërkombëtare, juridiksioni i të cilave është njohur nga ky shtet palë.
 - 2. Çdo shtet palë mund:
- i) të kërkojë që mohimi ose minimizimi i konsiderueshëm i përmendur në paragrafin 1 të këtij neni të jetë kryer për të nxitur urrejtjen, diskriminimin ose dhunën kundër një individi ose grupi individësh, bazuar mbi racën, ngjyrën prejardhjen, origjinën kombëtare ose etnike si dhe fenë, nëse përdoret si pretekst për një nga këta faktorë ose
 - ii) të rezervojë të drejtën për të mos zbatuar, plotësisht ose pjesërisht, paragrafin 1.

Neni 7

Ndihma dhe shtytja

- 1. Çdo shtet palë ndërmerr masa legjislative, si dhe masa të tjera, të nevojshme për të përcaktuar si vepër penale sipas ligjit të brendshëm sjelljen e mëposhtme, kur kryehet me qëllim dhe pa të drejtë:
- dhënien e ndihmesës ose shtytjen në kryerjen e njërës prej veprave penale të parashikuara në këtë protokoll, me synimin që një vepër e tillë të kryhet.

KAPITULLI III RAPORTI NDËRMJET KONVENTËS DHE KËTIJ PROTOKOLLI

Neni 8 Raporti ndërmjet Konventës dhe këtij protokolli

- 1. Nenet 1, 12, 13, 22, 41, 44, 45 dhe 46 të Konventës zbatohet *mutatis mutandis* në këtë protokoll.
- 2. Palët e zgjerojnë sferën e zbatimit të masave të përcaktuara në nenet 14 deri në 21 dhe nenet 23 deri në 35 të Konventës te nenet 2 deri në 7 të këtij protokolli.

KAPITULLI IV DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 9

Shprehja e pëlqimit për marrjen përsipër të detyrimit

- 1. Ky protokoll është i hapur për t'u nënshkruar nga shtetet që kanë nënshkruar Konventën, të cilët mund t'a shprehin marrjen përsipër të detyrimit nëpërmjet:
 - a) nënshkrimit pa rezervë në lidhje me ratifikimin, pranimin ose aprovimin; ose
- b) nënshkrimit që i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit, që pasohet nga ratifikimi, pranimi ose aprovimi.
- 2. Një shtet mund të mos e nënshkruajë këtë protokoll pa rezerva në lidhje me ratifikimin, pranimin ose aprovimin apo të depozitojë një instrument ratifikimi, pranimi ose aprovimi, nëse nuk ka depozituar më parë ose depoziton njëkohësisht një instrument ratifikimi, pranimi ose aprovimi të Konventës.
- 3. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 10

Hyrja në fuqi

- 1. Ky protokoll hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës në të cilën pesë shtete kanë shprehur pëlqimin e tyre për t'iu nënshtruar protokollit, në përputhje me dispozitat e nenit 9.
- 2. Në lidhje me ato shtete që e shprehin pëlqimin e tyre më vonë për t'iu nënshtruar protokollit, ky hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së nënshkrimit të tij pa rezerva në lidhje me ratifikimin, pranimin, aprovimin ose depozitimin e instrumentit të tyre të ratifikimit, pranimit ose aprovimit.

Neni 11 **Aderimi**

1. Pas hyrjes në fuqi të këtij protokolli, çdo shtet që ka aderuar në Konventë mund të aderojë edhe në protokoll.

2. Aderimi kryhet nëpërmjet depozitimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës të një instrumenti aderimi i cili hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së depozitimit.

Neni 12 **Rezervat dhe deklarimet**

- 1. Rezervat dhe deklarimet që bëhen nga një shtet për një dispozitë të Konventës janë të zbatueshme edhe për këtë protokoll, përveç rasteve kur ai shtet deklaron ndryshe në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit apo aderimit.
- 2. Nëpërmjet një njoftimi me shkrim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit, mund të deklarojë se i njeh vetes rezervën (at) e parashikuar në nenet 3, 5 dhe 6 të këtij protokolli. Në të njëjtën kohë, një shtet palë mund t'i njohë vetes, në lidhje me dispozitat e këtij protokolli, rezervën(at) e parashikuara në nenin 22 paragrafi 2 dhe nenin 41 paragrafi 1 të Konventës, pavarësisht nga zbatimi që i bën Konventës ky shtet palë. Nuk mund të bëhen rezerva të tjera.
- 3. Nëpërmjet një njoftimi me shkrim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit, mund të deklarojë se i njeh vetes mundësinë e kërkimit të elementeve shtesë të parashikuara në nenin 5 paragrafi 2.a dhe nenin 6 paragrafi 2.a të këtij protokolli.

Neni 13 Statusi dhe tërheqja e rezervave

- 1. Çdo shtet palë që ka bërë një rezervë në lidhje me nenin 12 më sipër mund ta tërheqë këtë rezervë, plotësisht ose pjesërisht, menjëherë sapo rrethanat t'ia lejojnë këtë. Një tërheqje e tillë bëhet e efektshme në datën e marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës. Nëse njoftimi parashikon se tërheqja e një rezerve bëhet e efektshme në një datë të përcaktuar atje, dhe kjo datë është më e vonshme se data në të cilën njoftimi merret nga Sekretari i Përgjithshëm, tërheqja bëhet e efektshme në datën e përcaktuar aty.
- 2. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës mund të interesohet periodikisht te çdo shtet palë që ka bërë një ose më shumë rezerva mbështetur në nenin 12 në lidhje me mundësitë e tërheqjes së kësaj (këtyre) rezerve.

Neni 14 **Zbatimi territorial**

- 1. Çdo shtet palë në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit mund të përcaktojë territorin ose pjesët e territorit në të cilin zbatohet ky protokoll.
- 2. Çdo shtet, në një datë të mëvonshme, nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të zgjerojë zbatimin e këtij protokolli në çdo pjesë tjetër territori të përcaktuar në deklaratë. Në lidhje me këtë pjesë territori, protokolli hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së marrjes së kësaj deklarate nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Çdo deklaratë e bërë sipas dy paragrafëve të mësipërm, në lidhje me një pjesë territori të përcaktuar aty, mund të tërhiqet nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm. Tërheqja hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së marrjes së këtij njoftimi nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 15

Denoncimi

- 1. Çdo shtet palë, në çdo kohë, mund ta denoncojë këtë protokoll nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Një denoncim i tillë hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një afati tremujor pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 16 **Njoftimet**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Europës, shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në përpilimin e këtij protokolli, si dhe çdo shtet që ka aderuar ose është ftuar që të aderojë në këtë protokoll në lidhje me:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi, aprovimi ose aderimi;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij protokolli në pajtim me nenet 9, 10 dhe 11;
- d) çdo akt, njoftim ose komunikim tjetër që ka të bëjë me këtë protokoll.

Në dëshmi të kësaj, të poshtëshënuarit, të autorizuar rregullisht, kanë nënshkruar këtë protokoll.

Bërë në Strasburg, më 7 nëntor 2002, në anglisht dhe frëngjisht, në dy tekste njëlloj autentike, në një kopje të vetme, e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës u dërgon kopje të vërtetuara të gjitha shteteve anëtare të Këshillit të Europës, shteteve joanëtare që kanë marrë pjesë në përpilimin e këtij protokolli, si dhe çdo shteti të ftuar për të aderuar në të.

LIGJ Nr.9492, datë 13.3.2006

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KORRUPSIONIT

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Kombeve të Bashkuara Kundër Korrupsionit, miratuar në Nju-Jork më 31 tetor 2003.

Neni 2

Në zbatim të pikës 3 të nenit 6 të Konventës, autoriteti që mund të asistojë shtetet e tjera palë në zhvillimin dhe zbatimin e masave të veçanta për parandalimin e korrupsionit është Departamenti i Kontrollit të Brendshëm dhe Antikorrupsionit në Këshillin e Ministrave.

Neni 3

Në zbatim të shkronjës "a" të pikës 6 të nenit 44 të Konventës, Republika e Shqipërisë e pranon këtë Konventë si bazë ligjore në bashkëpunimin me shtetet e tjera palë të Konventës për ekstradimin.

Neni 4

- 1. Në zbatim të pikës 13 të nenit 46 të Konventës, autoriteti qendror përgjegjës dhe i autorizuar, për të marrë kërkesa për ndihmë të ndërsjellë ligjore, si dhe për t'i ekzekutuar ose transmetuar ato në organet përkatëse për ekzekutim është Prokuroria e Përgjithshme për kërkesat për hetimin dhe procedimin penal dhe Ministria e Drejtësisë për kërkesat gjatë gjykimit dhe ekzekutimit të dënimit, si dhe për kërkesat për ekstradimin dhe transferimin e personave të dënuar.
- 2. Në zbatim të pikës 14 të nenit 46 të Konventës, gjuha e pranueshme për Republikën e Shqipërisë është gjuha shqipe dhe, nëse nuk arrihet, përkthimi i certifikuar zyrtarisht në shqip.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4820, datë 28.3.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë Alfred Moisiu

KONVENTA E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KORRUPSIONIT

Preambulë

Shtetet palë në këtë Konventë,

të shqetësuar për seriozitetin e problemeve dhe rreziqeve që dalin nga korrupsioni për stabilitetin dhe sigurinë e shoqërive, duke dëmtuar institucionet dhe vlerën e demokracisë, vlerat etike dhe drejtësinë dhe duke rrezikuar zhvillimin thelbësor dhe shtetin ligjor;

të shqetësuar nga lidhjet ndërmjet korrupsionit dhe formave të tjera të krimit, sidomos krimit të organizuar dhe krimit ekonomik, duke përfshirë pastrimin e parave;

të shqetësuar edhe për rastet e korrupsionit që kanë të bëjnë me sasi të mëdha pasurish, që mund të përbëjnë një pjesë thelbësore të burimeve për shtetet, dhe që kërcënojnë stabilitetin politik dhe zhvillimin e shëndetshëm të këtyre shteteve;

të bindur se korrupsioni nuk vazhdon të jetë një çështje e një vendi, por një fenomen transkombëtar që prek të gjitha shoqëritë dhe ekonomitë, duke e bërë bashkëpunimin ndërkombëtar për parandalimin dhe kontrollin e tij thelbësor;

të bindur gjithashtu se kërkohet një trajtim i plotë dhe i shumëllojshëm për parandalimin dhe luftimin e korrupsionit me efektivitet;

të bindur edhe se marrja e asistencës teknike mund të luajë një rol të rëndësishëm në rritjen e aftësisë së shteteve, duke përfshirë forcimin e kapacitetit dhe ndërtimin e institucioneve, për të parandaluar dhe luftuar korrupsionin me efektivitet;

të bindur se përfitimi i paligjshëm i pasurisë personale mund të jetë veçanërisht i dëmshëm për institucionet demokratike, ekonomitë kombëtare dhe shtetin ligjor;

të vendosur për të parandaluar, zbuluar dhe mënjanuar në një mënyrë më të efektshme transfertat ndërkombëtare të pasurive të fituara në mënyrë të paligjshme dhe për të forcuar bashkëpunimin ndërkombëtar për rimarrjen e pasurive;

duke njohur principet themelore të zbatimit të drejtë të ligjit në gjykimet penale dhe në gjykimet civile dhe administrative për njohjen e të drejtave pronësore;

duke pasur në mendje se parandalimi dhe çrrënjosja e korrupsionit është një përgjegjësi e të gjitha shteteve dhe se ata duhet të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin, me mbështetjen dhe përfshirjen e individëve dhe grupeve jashtë sektorit publik, si shoqëria civile, organizatat joqeveritare dhe organizatat e bazuara në komunitet, nëse përpjekjet e tyre në këtë fushë janë me efektivitet;

duke pasur gjithashtu në mendje principet e administrimit të rregullt të çështjeve publike dhe pasurisë publike, drejtësisë, përgjegjësisë dhe barazisë para ligjit, dhe të nevojës për të garantuar integritetin dhe të nxitjes së kulturës për të hedhur poshtë korrupsionin;

duke vlerësuar punën e Komisionit për parandalimin e krimit dhe të drejtësisë penale dhe Zyrën e Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe krimin në parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit;

duke rikujtuar punën e bërë nga organizata të tjera ndërkombëtare dhe regjionale në këtë fushë, duke përfshirë aktivitetet e Bashkimit Afrikan, Këshillit të Europës, Këshillit të Bashkëpunimit të Doganave (e njohur gjithashtu edhe si Organizata Botërore e Doganave) Bashkimit Europian, Lidhjen e Shteteve Arabe, Organizatën për Bashkëpunimin Ekonomik dhe Zhvillim dhe Organizatën e Shteteve Amerikane;

duke vënë në dukje me vlerësim instrumentet shumëpalëshe për parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit, duke përfshirë, ndërmjet të tjerash, Konventën Ndëramerikane kundër Korrupsionit, të miratuar nga Organizata e Shteteve Amerikane më 29 mars 1966, Konventën për Luftën kundër Korrupsionit që ka të bëjë me zyrtarët e Komuniteteve Europiane ose zyrtarët e Shteteve Anëtare të Bashkimit Europian, të miratuar nga Këshilli i Bashkimit Europian më 26 maj 1997, Konventën për Luftën kundër Ryshfetit ndaj Nëpunësve Publikë të Huaj në Transaksione Ndërkombëtare Biznesi, të miratuar nga Organizata për Bashkëpunimin Ekonomik dhe Zhvillim më 21 dhjetor 1997, Konventën e së Drejtës Penale mbi Korrupsionin, të miratuar nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës më 27 janar 1999, Konventën e së Drejtës Civile mbi Korrupsionin, të miratuar nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës më 4 nëntor 1999, dhe Konventën e Bashkimit Afrikan për Parandalimin dhe Luftën kundër Korrupsionit, të miratuar nga kryetarët e shteteve dhe qeverive të Bashkimit Afrikan më 12 korrik 2003;

duke mirëpritur hyrjen në fuqi më 29 shtator 2003 të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Transkombëtar,

kanë rënë dakord si më poshtë.

KAPITULLI I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Deklarimi i qëllimit**

Qëllimet e kësaj Konvente janë:

- a) nxitja dhe forcimi i masave për parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit më me efiçencë dhe efektivitet;
- b) nxitja, lehtësimi dhe mbështetja e bashkëpunimit ndërkombëtar dhe asistencës teknike në parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit, duke përfshirë rimarrjen e pasurisë;
- c) nxitja e integritetit, përgjegjësisë dhe administrimi i rregullt i çështjeve publike dhe pasurisë publike.

Neni 2 **Përdorimi i termave**

Për qëllimet e kësaj Konvente:

- a) "Nëpunës publik" është: (i) çdo person që mban në post legjislativ, ekzekutiv, administrativ ose gjyqësor në një shtet palë, i emëruar ose i zgjedhur, i përhershëm ose i përkohshëm, i paguar ose i papaguar, pavarësisht nga kohëzgjatja e shërbimit të personit; (ii) çdo person tjetër që ushtron një funksion publik, duke përfshirë në agjenci publike ose ndërmarrje publike, ose që kryen një shërbim publik, sipas përcaktimit të ligjit të brendshëm të shtetit palë dhe sipas zbatimit në sferën përkatëse të ligjit në shtetin palë; (iii) çdo person tjetër të përcaktuar si "nëpunës publik" në ligjin e brendshëm të shtetit palë, megjithatë, për qëllimet e disa masave specifike që parashikohen në kapitullin II të kësaj Konvente, "nëpunës publik" është çdo person që ushtron një funksion publik ose jep një shërbim publik sipas parashikimit të ligjit të brendshëm të shtetit palë dhe sipas zbatimit në fushën përkatëse të ligjit të shtetit palë.
- b) "Nëpunës publik i huaj" është çdo person që ka një post legjislativ, ekzekutiv, administrativ ose gjyqësor të një shteti të huaj, i emëruar ose i zgjedhur, dhe çdo person që ushtron një funksion publik për një vend të huaj, duke përfshirë një agjenci publike ose një ndërmarrje publike.
- c) "Nëpunës i një organizate publike ndërkombëtare" është një punonjës i shërbimit civil ndërkombëtar ose çdo person që është i autorizuar nga një organizatë e tillë për të vepruar në emër të asaj organizate.
- d) "Pronë" është pasuri e çdo lloji, materiale ose jomateriale, e tundshme ose e patundshme dhe dokumentet ose instrumentet ligjore që vërtetojnë tituj ose interesa në pasuri të tilla.
- e) "Të ardhura nga krimi" janë të gjitha pasuritë që rrjedhin ose janë përftuar, direkt ose indirekt, nëpërmjet kryerjes së një vepre penale.
- f) "ngrirje" ose "kapje" është ndalim i përkohshëm i transferimit, konvertimit, disponimit, ose lëvizjes së pasurisë ose veçim i përkohshëm ose kontroll i pasurisë mbi bazën e një vendimi të dhënë nga një gjykatë ose organ tjetër kompetent;
- g) "Konfiskim", i cili përfshin edhe humbjen e së drejtës kur është e zbatueshme, është ndarja e përhershme nga pasuria me anë të një urdhri gjykate ose organi tjetër kompetent.
- h) "Vepër penale" është çdo vepër penale, si rezultat i së cilës janë marrë fitime, që mund të përfshihet në kualifikimin e veprës penale të përcaktuar në nenin 23 të kësaj Konvente.
- i) "Dhënie e kontrolluar" është teknika e lejimit të dërgimeve të paligjshme ose të dyshimta për të dalë, kaluar ose hyrë në territorin e një ose më shumë shteteve, me njohurinë dhe nën mbikëqyrjen e organeve të tyre kompetente, me qëllimin e hetimit të një vepre penale dhe identifikimin e personave të përfshirë në kryerjen e veprës penale.

Neni 3 **Objekti**

- 1. Kjo Konventë zbatohet, në pajtim me kushtet e saj, për parandalimin, hetimin dhe ndjekjen penale të korrupsionit dhe për ngrirjen, kapjen, konfiskimin dhe kthimin e fitimeve nga veprat penale të parashikuara sipas kësaj Konvente.
- 2. Për qëllimet e zbatimit të kësaj Konvente, nuk është e nevojshme, përveç kur është e parashikuar ndryshe, që veprat penale të parashikuara në të, të dëmtojnë ose cenojnë pasurinë e shtetit.

Neni 4 **Mbrojtja e sovranitetit**

1. Shtetet palë përmbushin detyrimet e tyre sipas kësaj Konvente në një mënyrë që të jetë në përputhje me principet e barazisë së sovranitetit dhe integritetit të territorit të shtetit dhe të mosndërhyrjes në punët e brendshme të shteteve të tjera.

2. Asgjë në këtë Konventë nuk i jep të drejtën një shteti palë të ndërmarrë në territorin e një shteti tjetër ushtrimin e juridiksionit dhe ushtrimin e funksioneve që i rezervohen ekskluzivisht organeve të atij shteti në bazë të ligjit të brendshëm.

KAPITULLI II MASAT PARANDALUESE

Neni 5

Politikat dhe praktikat parandaluese kundër korrupsionit

- 1. Secili shtet palë, në përputhje me principet themelore të sistemit ligjor të tij, zhvillon dhe zbaton ose ruan politika të efektshme dhe të koordinuara kundër korrupsionit që nxisin pjesëmarrjen e shoqërisë dhe reflektojnë principet e shtetit ligjor, administrimin e rregullt të punëve publike, pasurisë publike, integritetit, transparencës dhe përgjegjësisë.
- 2. Secili shtet palë përpiqet të vendosë dhe të nxitë praktika të efektshme që synojnë parandalimin e korrupsionit.
- 3. Secili shtet palë përpiqet të vlerësojë periodikisht instrumentet përkatëse ligjore dhe masat administrative me qëllim që të përcaktojë përshtatshmërinë e tyre për të parandaluar dhe luftuar kundër korrupsionit.
- 4. Shtetet palë, siç duhet dhe në përputhje me principet themelore të sistemit të tyre ligjor, bashkëpunojnë me njëri-tjetrin dhe me organizatat ndërkombëtare dhe regjionale në nxitjen dhe zhvillimin e masave të përmendura në këtë nen. Ky bashkëpunim mund të përfshijë pjesëmarrjen në programe dhe projekte ndërkombëtare që synojnë parandalimin e korrupsionit.

Neni 6

Organi ose organet parandaluese të korrupsionit

- 1. Secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të sistemit të tij ligjor, siguron ekzistencën e një ose disa organeve, si të jetë e përshtatshme, për të parandaluar korrupsionin me mjete të tilla si:
- a) zbatimi i politikave të përmendura në nenin 5 të kësaj Konvente dhe, kur është e përshtatshme, mbikëqyrja dhe koordinimi i zbatimit të këtyre politikave;
 - b) rritja dhe shpërndarja e njohurive rreth parandalimit të korrupsionit.
- 2. Secili shtet palë i jep organit ose organeve të përmendura në paragrafin 21 të këtij neni pavarësinë e nevojshme, në përputhje me principet themelore të sistemit të tij të drejtësisë, për t'i dhënë mundësi organit ose organeve për të kryer funksionet e tyre me efektivitet dhe të lirë nga çdo influencë e parregullt. Jepen burimet e nevojshme materiale dhe personeli i specializuar, si dhe kualifikimi që ky personel mund të kërkojë për të kryer funksionet e tij.
- 3. Secili shtet palë informon Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara në lidhje me emrin dhe adresën e organit ose organeve që mund të asistojnë shtetet e tjera palë në zhvillimin dhe zbatimin e masave specifike për parandalimin e korrupsionit.

Neni 7 **Sektori politik**

- 1. Secili shtet palë, kur është e përshtatshme dhe në përputhje me principet themelore të sistemit të tij ligjor, përpiqet të miratojë, ruajë dhe forcojë sistemet për marrjen në punë, kontraktimin, mbajtjen në detyrë, ngritjen në përgjegjësi dhe nxjerrjen në pension të punonjësve të shërbimit publik dhe, kur është e përshtatshme, të punonjësve publikë të pazgjedhur:
- a) që të bazohen mbi principet e efiçencës, transparencës dhe kritereve objektive, si meritat, barazia dhe aftësitë;

- b) që përfshin procedura të përshtatshme për zgjedhjen dhe kualifikimin e individëve për pozicionet publike, që konsiderohen veçanërisht delikate kundrejt korrupsionit, dhe kur është e përshtatshme, qarkullimin e këtyre individëve në pozicione të tjera;
- c) që nxit pagesa të përshtatshme dhe shkallë të drejta pagese, duke marrë parasysh nivelin e zhvillimit ekonomik të shtetit palë;
- d) që nxit arsimimin dhe programet kualifikuese për t'i ndihmuar ata të plotësojnë kërkesat për kryerjen e saktë, të ndershme dhe të përshtatshme të funksioneve publike dhe që u japin atyre kualifikimin e specializuar dhe të përshtatshëm për të rritur vëmendjen e tyre në lidhje me rreziqet e korrupsionit që mbart ushtrimi i këtyre funksioneve. Këto programe mund t'u referohen kodeve dhe standardeve të sjelljes në fushat e zbatueshme.
- 2. Secili shtet palë mendon të miratojë masa të përshtatshme legjislative dhe administrative, në përputhje me objektivat e kësaj Konvente dhe në pajtim me principet themelore të ligjit të tij të brendshëm, të paracaktojë kritere në lidhje me kandidaturën dhe zgjedhjen në një post publik.
- 3. Secili shtet palë mendon gjithashtu të marrë masa të përshtatshme, legjislative dhe administrative, në përputhje me objektivat e kësaj Konvente dhe në pajtim me principet themelore të ligjit të tij të brendshëm, të rrisë transparencën në financimin e kandidaturave për postin e zgjedhur publik dhe, kur është e zbatueshme, financimin e partive politike.
- 4. Secili shtet palë, në përputhje me principet themelore të ligjit të vet të brendshëm, përpiqet të miratojë, ruajë dhe forcojë sistemet që nxisin transparencën dhe të parandalojnë konfliktet e interesave.

Neni 8 Kodet e sjelljes për nëpunësit publikë

- 1. Me qëllim që të luftohet korrupsioni, secili shtet palë nxit, ndërmjet të tjerash, integritetin, ndershmërinë dhe përgjegjësinë e nëpunësve të tij publikë, në përputhje me principet themelore të sistemit të tij ligjor.
- 2. Secili shtet palë përpiqet, në veçanti, të zbatojë, brenda sistemeve të tij institucionale dhe ligjore, kodet ose standardet e sjelljes për ushtrimin korrekt, të ndershëm dhe të përshtatshëm të funksioneve publike.
- 3. Për qëllimet e zbatimit të dispozitave të këtij neni, secili shtet palë, kur është e përshtatshme dhe në përputhje me principet themelore të sistemit të tij ligjor, shënon iniciativat përkatëse të organizatave regjionale, ndërregjionale dhe multilaterale, si Kodi Ndërkombëtar i Sjelljes për Nëpunësit Publik, i cili gjendet në shtesën e Rezolutës së Asamblesë së Përgjithshme 51/59 të 12 dhjetorit 1996.
- 4. Secili shtet palë, në përputhje me principet themelore të së drejtës së tij të brendshme, shqyrton caktimin e masave dhe të sistemeve për të ndihmuar raportimin nga nëpunësit publikë të akteve të korrupsionit tek autoritetet e duhura, kur ata marrin dijeni për këto akte gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre.
- 5. Secili shtet palë, kur është e përshtatshme dhe në pajtim me principet themelore të ligjit të brendshëm, përpiqet të caktojë masa dhe sisteme që u kërkojnë nëpunësve publikë të bëjnë deklarata tek autoritetet e duhura, ndërmjet të tjerash, në lidhje me aktivitetet e jashtme, punësimin, investimet, pasuritë dhe dhuratat ose privilegjet e mëdha nga të cilat mund të lindë një konflikt interesash për shkak të funksioneve të tyre si nëpunës publikë.
- 6. Secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të ligjit të tij të brendshëm, shqyrton marrjen e masave disiplinore dhe të tjera kundër nëpunësve publikë që shkelin kodet ose standardet e caktuara në pajtim me këtë nen.

Neni 9

Prokurimi publik dhe administrimi i financave publike

- 1. Secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të sistemit të tij ligjor, merr hapat e nevojshëm për të vendosur sisteme të përshtatshme prokurimi, bazuar mbi transparencën, konkurrencën dhe kriteret objektive në vendimmarrje, që, ndërmjet të tjerash, janë të efektshme në parandalimin e korrupsionit. Këto sisteme, që mund të marrin parasysh vlerat përkatëse minimale në zbatimin e tyre, ndërmjet të tjerash shqyrtojnë:
- a) Shpërndarjen publike të informacionit në lidhje me procedurat e prokurimit dhe kontratat, duke përfshirë informacionin mbi ftesat për tender dhe informacionin përkatës ose të rëndësishëm mbi dhënien e kontratave, duke u dhënë kohë të mjaftueshme pjesëmarrësve në tendera të përgatisin dhe të dorëzojnë tenderat e tyre;
- b) Caktimin paraprak të kushteve për pjesëmarrje, duke përfshirë kriteret e zgjedhjes dhe të fitimit, rregullat e tenderimit dhe botimin e tyre;
- c) Përdorimin e kritereve objektive dhe të paracaktuara për vendimet e prokurimeve publike, me qëllim që të ndihmohet verifikimi i mëvonshëm i zbatimit të saktë të rregullave procedurale;
- d) Një sistem të efektshëm të rishikimit të brendshëm, duke përfshirë një sistem të efektshëm ankimi, për të siguruar ndërhyrjen ligjore dhe ankimimin në rast se rregullat procedurale të parashikuara në këtë paragraf nuk respektohen;
- e) Nëse është e përshtatshme, masat për rregullimin e çështjeve që kanë të bëjnë me personelin e përgjegjshëm për prokurimet, procedurat e kontrollit dhe kërkesat për kualifikim.
- 2. Secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të sistemit të tij ligjor, merr masat e përshtatshme për nxitjen e transparencës dhe përgjegjësisë në administrimin e financave publike. Këto masa, ndërmjet të tjerash, përfshijnë:
 - a) Procedurat për miratimin e buxhetit kombëtar;
 - b) Raportimin në kohë për të ardhurat dhe shpenzimet;
 - c) Një sistem standardesh kontabiliteti dhe kontrolli dhe mbikëqyrjen përkatëse;
- d) Sisteme efiçente dhe të efektshme të administrimit të rrezikut dhe kontrollit të brendshëm, dhe
- e) Kur është e përshtatshme, veprimin korrigjues në rast mospërmbushjeje të kërkesave të caktuara në këtë paragraf.
- 3. Secili shtet palë merr ato masa civile dhe administrative që janë të nevojshme, në pajtim me principet themelore të ligjit të brendshëm, për të ruajtur integritetin e regjistrave të kontabilitetit, regjistrimeve, deklaratave financiare ose dokumenteve të tjera që kanë të bëjnë me shpenzimet dhe të ardhurat publike dhe për të parandaluar falsifikimin e këtyre dokumenteve.

Neni 10

Raportimi publik

Duke pasur parasysh nevojën për të luftuar korrupsionin, secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të ligjit të brendshëm, merr ato masa që janë të nevojshme për të rritur transparencën në administratën publike, duke përfshirë, kur është e nevojshme, proceset e organizimit, funksionimit dhe vendimmarrjes. Këto masa, ndërmjet të tjerash, mund të përfshijnë:

- a) Miratimin e procedurave dhe rregullave që lejojnë anëtarët e publikut të gjerë, kur është e përshtatshme, të marrin informacion mbi proceset e organizimit, funksionimit dhe vendimmarrjes në administratën publike dhe, duke i kushtuar kujdes ruajtjes së jetës private dhe të dhënave personale, mbi vendimet dhe aktet ligjore që prekin anëtarët e publikut;
- b) Thjeshtëzimet e procedurave administrative, kur është e nevojshme, për të lehtësuar shkuarjen e publikut te organet e vendimmarrjes; dhe
- c) Botimin e informacionit që mund të përfshijë raporte periodike mbi rreziqet e korrupsionit në administratën publike.

Neni 11

Masat në lidhje me shërbimet gjyqësore dhe të prokurorisë

- 1. Duke pasur parasysh pavarësinë e gjyqësorit dhe rolin e tij themelor në luftën kundër korrupsionit, secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të sistemit të tij ligjor dhe pa cenuar pavarësinë e gjyqësorit, merr masa për të forcuar integritetin dhe parandaluar mundësitë për korrupsion tek anëtarët e gjyqësorit. Këto masa mund të përfshijnë rregulla në lidhje me sjelljen e anëtarëve të gjyqësorit.
- 2. Masa me të njëjtin efekt si ato të marra sipas paragrafit 1 të këtij neni mund të paraqiten dhe zbatohen në shërbimin e prokurorisë në ato shtete palë ku ai nuk është pjesë e gjyqësorit por ka pavarësi të ngjashme me pavarësinë e gjyqësorit.

Neni 12 **Sektori privat**

- 1. Secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të ligjit të tij të brendshëm, merr masa për të parandaluar korrupsionin në sektorin privat, forcuar standardet e kontabilitetit dhe kontrollit në sektorin privat dhe, nëse është e përshtatshme, cakton dënime të efektshme, proporcionale dhe parandaluese, civile administrative dhe penale, nëse këto masa nuk merren.
 - 2. Masat për arritjen e këtyre qëllimeve, ndërmjet të tjerash, mund të arrijnë:
- a) nxitjen e bashkëpunimit ndërmjet agjencive të përmbarimit dhe subjekteve përkatëse private;
- b) nxitjen e zhvillimit të standardeve dhe procedurave të caktuara për ruajtjen e integritetit të subjekteve përkatëse private, duke përfshirë kodet e sjelljes për kryerjen e saktë, të ndershme dhe të përshtatshme të aktiviteteve të biznesit dhe të gjitha profesionet përkatëse, dhe parandalimin e konflikteve të interesit, dhe për nxitjen e përdorimit të praktikave të mira tregtare ndërmjet bizneseve dhe në marrëdhëniet kontraktuale ndërmjet bizneseve dhe shtetit;
- c) nxitjen e transparencës te subjektet private, duke përfshirë, nëse është e përshtatshme, masat për identitetin e personave juridikë dhe fizikë të përfshirë në themelimin dhe menaxhimin e kompanive;
- d) parandalimin e keqpërdorimit të procedurave që rregullojnë subjektet private, duke përfshirë procedurat për subvencionet dhe licencimet e dhëna nga organet publike për aktivitetet tregtare;
- e) parandalimin e konflikteve të interesit duke vënë kufizime, nëse është e përshtatshme dhe për një periudhë të arsyeshme kohe, mbi aktivitetet profesionale të ish- nëpunësve publikë ose mbi punësimin e nëpunësve publikë nga sektori privat pas dorëheqjes ose me daljen në pension, nëse këto aktivitete ose ky punësim lidhet direkt me funksionet e ushtruara ose mbikëqyrur nga ata nëpunës publikë gjatë kohës së shërbimit;
- f) garantimin që ndërmarrjet private, duke marrë parasysh strukturën dhe madhësinë e tyre, të kenë kontrolle të mjaftueshme të brendshme për të ndihmuar në parandalimin dhe zbulimin e akteve të korrupsionit, dhe që llogaritë dhe deklarimet financiare të kërkuara të këtyre ndërmarrjeve private t'u nënshtrohen procedurave të përshtatshme të kontrollit të vërtetimit.
- 3. Me qëllim që të parandalohet korrupsioni, secili shtet palë merr ato masa që janë të nevojshme, në pajtim me ligjet dhe rregulloret e brendshme, për mbajtjen e librave dhe të regjistrave, dhënien e deklarimeve financiare dhe standardet e kontabilitetit dhe të kontrollit për të ndaluar kryerjen e akteve të mëposhtme me qëllim kryerjen e një prej veprave penale të mëposhtme të parashikuara sipas kësaj Konvente:
 - a) Mbajtja e llogarive jashtë regjistrave;
 - b) Kryerja e transaksioneve të paregjistruara ose të paidentifikuara në mënyrë të përshtatshme;
 - c) Regjistrimi i shpenzimeve të paqena;
 - d) Hyrja e detyrimeve me identifikim jo të saktë të objektit të tyre;

- e) Përdorimi i dokumenteve false;
- f) Prishja me qëllim e dokumenteve të kontabilitetit para afatit të parashikuar në ligj.
- 4. Secili shtet palë nuk lejon zbritjen e taksave për shpenzimet që përbëjnë ryshfet, duke qenë se kjo e fundit është një nga elementet përbërëse të veprave penale të parashikuara në pajtim me nenet 15 dhe 16 të kësaj Konvente dhe, nëse është e përshtatshme, edhe nga shpenzimet e tjera të shkaktuara si vijim i sjelljes korruptive.

Neni 13 **Pjesëmarrja e shoqërisë**

- 1. Secili shtet palë merr masa të përshtatshme, brenda mundësive të tij dhe në pajtim me principet themelore të ligjit të brendshëm, për të nxitur pjesëmarrjen aktive të individëve dhe grupeve jashtë sektorit publik, siç është shoqëria civile, organizatat joqeveritare dhe organizatat e bazuara mbi komunitet, në parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit, dhe për të rritur ndërgjegjësimin publik në lidhje me ekzistencën, shkaqet dhe rëndësinë dhe kërcënimin që përbën korrupsioni. Kjo pjesëmarrje duhet të forcohet me masa të tilla si:
 - a) Forcimi i transparencës dhe nxitja e kontributit të publikut në proceset e vendimmarrjes;
 - b) Garantimi që publiku ka të drejtën efektive për informacion;
- c) Ndërmarrja e aktiviteteve për informimin publik që kontribuojnë në mostolerimin e korrupsionit, si dhe programet e edukimit publik, duke përfshirë programet shkollore dhe universitare;
- d) Respektimi, nxitja dhe mbrojtja e lirisë për të kërkuar, marrë, botuar dhe shpërndarë informacion në lidhje me korrupsionin. Kjo liri mund t'u nënshtrohet kufizimeve të caktuara, por këto janë vetëm ato që janë parashikuar në ligj dhe ato që janë të nevojshme:
 - i) për respektimin e të drejtave dhe reputacionit të të tjerëve;
 - ii) për mbrojtjen e sigurisë kombëtare, rendit publik ose shëndetit ose moralit publik.
- 2. Secili shtet palë merr masa të përshtatshme për të siguruar që organet përkatëse kundër korrupsionit që përcaktohen në këtë Konventë të jenë të njohura për publikun dhe siguron të drejtën për t'iu drejtuar këtyre organeve, kur është e përshtatshme, për raportimin, edhe anonimisht, të çdo incidenti që mund të konsiderohet se përbën një vepër penale të parashikuar në pajtim me këtë Konventë.

Neni 14 **Masat për parandalimin e pastrimit të parave**

- 1. Secili shtet palë:
- a) vendos një regjim të plotë rregullator dhe mbikëqyrës të brendshëm për bankat dhe institucionet financiare jobankare, duke përfshirë personat fizikë dhe juridikë që bëjnë shërbime formale dhe joformale për dërgimin e parave dhe vlerave dhe, nëse është e përshtatshme, për organe të tjera që janë tepër të prekshme nga pastrimi i parave, brenda kompetencës së tij, me qëllim që të parandalojë dhe zbulojë të gjitha format e pastrimit të parave, dhe ky regjim thekson kërkesat për identifikimin e klientit dhe, nëse është e përshtatshme, për identifikimin e përfituesit, mbajtjen e regjistrit dhe raportimin e transaksioneve të dyshimta.
- b) pa cenuar nenin 46 të kësaj Konvente, garanton që organet administrative, rregullatore, të përmbarimit dhe të tjera që janë ngarkuar me luftën kundër pastrimit të parasë (duke përfshirë, nëse është e përshtatshme sipas ligjit të brendshëm, organet gjyqësore) të kenë aftësinë për të bashkëpunuar dhe shkëmbyer informacion në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar brenda kushteve të parashikuara nga ligji i brendshëm dhe, për këtë qëllim, konsideron formimin e një njësie të shërbimit të fshehtë financiar për të shërbyer si qendër për mbledhjen, analizimin dhe shpërndarjen e informacionit në lidhje me pastrimin e mundshëm të parave.

- 2. Shtetet palë konsiderojnë të zbatojnë masa të mundshme për të zbuluar dhe vëzhguar lëvizjen e parasë dhe letrave me vlerë të transferueshme jashtë kufijve të tyre, duke iu nënshtruar kushteve për të siguruar përdorim të përshtatshëm të informacionit dhe pa penguar në asnjë mënyrë lëvizjen e kapitalit të ligjshëm.
- 3. Shtetet palë konsiderojnë zbatimin e masave të përshtatshme dhe të mundshme për t'u kërkuar institucioneve financiare, duke përfshirë dërguesit e parave:
- a) të përfshijnë në formularët e transfertave elektronike të parave dhe mesazheve përkatëse informacion të saktë dhe të përshtatshëm mbi dërguesin;
 - b) të mbajnë informacion të tillë gjatë gjithë zinxhirit të pagesës, dhe
- c) të ushtrojnë vëzhgim intensiv mbi transfertat e fondeve që nuk kanë informacion të plotë për dërguesin.
- 4. Për vendosjen e një regjimi rregullator dhe mbikëqyrës të brendshëm sipas kushteve të këtij neni dhe pa cenuar ndonjë nen tjetër të kësaj Konvente, shteteve palë u kërkohet të përdorin iniciativat përkatëse të organizatave regjionale, ndërregjionale dhe shumëpalëshe kundër pastrimit të parave.
- 5. Shtetet palë përpiqen të zhvillojnë dhe nxisin bashkëpunimin global, regjional, nënregjional dhe dypalësh ndërmjet organeve gjyqësore, përmbaruese dhe rregullatore financiare, me qëllim që të luftohet pastrimi i parave.

KAPITULLI III PENALIZIMI DHE PËRMBARIMI

Neni 15 **Dhënia e ryshfetit nëpunësve publikë**

Secili shtet palë miraton ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për parashikimin si vepra penale, kur kryhet me qëllim:

- a) premtimi, ofrimi ose dhënia një nëpunësi publik, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, i një avantazhi të parregullt për vetë nëpunësin ose një person tjetër apo subjekt, me qëllim që nëpunësi të veprojë ose të mos veprojë në ushtrim të funksioneve të tij ose të saj zyrtare.
- b) kërkimi ose pranimi nga nëpunësi publik, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, i një avantazhi të parregullt për vetë nëpunësin ose një person tjetër, apo një subjekt, me qëllim që nëpunësi të veprojë ose të mos veprojë në ushtrim të funksioneve të tij zyrtare.

Neni 16

Dhënia e ryshfetit nëpunësve publikë të huaj dhe nëpunësve të organizatave publike ndërkombëtare

- 1. Secili shtet palë miraton ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepër penale, kur kryhet me qëllim premtimi, ofrimi ose dhënia e një nëpunësi të huaj publik ose një nëpunësi të një organizate publike ndërkombëtare, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, i një avantazhi të parregullt, me qëllim që nëpunësi vetë ose një person tjetër apo subjekt të veprojë ose jo në ushtrim të detyrave të tij zyrtare, me qëllim që të përfitohen ose mbahen avantazhe biznesi ose të tjera në lidhje me sjelljen e biznesit ndërkombëtar.
- 2. Secili shtet palë shqyrton miratimin e masave legjislative ose të tjera që mund të jenë të nevojshme për parashikimin si vepra penale, kur kryhen me qëllim kërkimi ose pranimi nga një nëpunës i huaj publik, ose nëpunës i një organizate publike ndërkombëtare, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, i një avantazhi të parregullt për nëpunësin vetë ose një person tjetër apo subjekt, me qëllim që nëpunësi të veprojë ose mos veprojë në ushtrim të funksioneve të tij ose të saj zyrtare.

Neni 17

Përfitimi, keqadministrimi i qëllimit ose abuzime të tjera me pasurinë nga një nëpunës publik

Secili shtet palë miraton ato masa legjislative ose të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepër penale, kur kryhet me qëllim përfitimi, keqadministrimi ose për abuzime të tjera nga një nëpunës publik për përfitimin e tij ose përfitimin e një personi tjetër ose subjekti, të çdo lloj pasurie, fondeve publike ose private, ose letrave me vlerë, apo çdo send tjetër me vlerë që i është besuar nëpunësit publik në sajë të pozicionit të tij ose të saj.

Neni 18 **Trafikimi i influencave**

Secili shtet palë shqyrton marrjen e masave legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepra penale, kur kryhen me qëllim:

- a) premtimi, ofrimi ose dhënia një nëpunësi publik ose çdo personi tjetër, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, e një avantazhi të parregullt, me qëllim që nëpunësi publik ose personi të keqpërdorë influencën e tij të vërtetë ose të prezumuar me qëllim që të merret nga një organ administrativ ose publik i shtetit palë i një avantazhi të parregullt për nxitësin e parë të këtij akti ose për çdo person tjetër.
- b) kërkimi ose pranimi nga një nëpunës publik ose një person tjetër, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, të një avantazhi të parregullt për vetë ose një person tjetër, me qëllim që nëpunësi publik ose personi të keqpërdorë influencën e tij ose të saj të vërtetë ose të prezumuar me qëllim që të përftohet nga një organ administrativ ose publik i shtetit palë i në avantazhi të parregullt.

Neni 19 **Abuzimi me funksionet**

Secili shtet palë shqyrton marrjen e masave legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për parashikimin si vepër penale, kur kryhet me qëllim abuzimi me funksionet ose pozicionin, që është kryerja ose moskryerja e një akti, duke thyer ligjin, nga një nëpunës publik në ushtrim të funksioneve të tij ose të saj, për qëllimin e marrjes së një avantazhi të parregullt për vetë ose një person tjetër apo subjekt.

Neni 20 **Pasurimi i paligjshëm**

Në përputhje me Kushtetutën dhe principet themelore të sistemit të tij ligjor, secili shtet palë shqyrton marrjen e masave legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepër penale, kur kryhet me qëllim pasurimin e paligjshëm, që është një rritje e madhe e pasurisë së një nëpunësi publik që ai ose ajo nuk mund ta justifikojë me të ardhurat e tij ose të saj të ligjshme.

Neni 21 **Dhënia e ryshfetit në sektorin privat**

Secili shtet palë shqyrton marrjen e masave legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepra penale, kur kryhen me qëllim, në ushtrim të aktiviteteve ekonomike, financiare ose tregtare:

a) premtimin, ofrimin ose dhënien, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, të një avantazhi të parregullt çdo personi që drejton ose punon, në çfarëdolloj cilësie, në një subjekt në sektorin

privat, për vetë personin ose për një person tjetër, me qëllim që ai ose ajo, duke shkelur detyrat e tij ose të saj, të veprojë ose mos veprojë;

b) kërkimin ose pranimin, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, të një avantazhi të parregullt nga një person që drejton ose punon, në çfarëdolloj aktiviteti, për një subjekt të sektorit privat, për vetë personin ose për një person tjetër, me qëllim që ai ose ajo, duke shkelur detyrat e tij ose të saj, të veprojë ose mos veprojë.

Neni 22 Përfitimi i paligjshëm i pasurisë në sektorin privat

Secili shtet palë shqyrton marrjet e masave legjislative ose të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepër penale, kur kryhet me qëllim, gjatë aktiviteteve ekonomike, financiare ose tregtare, përfitimin e paligjshëm nga një person që drejton ose punon, në çfarëdolloj cilësie, në një subjekt të sektorit privat, të çdo pasurie, fonde private ose letra me vlerë, apo çdo send tjetër me vlerë që i është besuar atij në sajë të pozicionit të tij ose të saj.

Neni 23 **Pastrimi i fitimeve nga krimi**

- 1. Secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të ligjit të tij të brendshëm, miraton ato masa legjislative që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepra penale, kur kryhen me qëllim:
- a) i) konvertimin ose transferimin e pasurisë, duke ditur se kjo pasuri rrjedh nga krimi, për qëllimin e fshehjes ose të tjetërsimit të origjinës së pasurisë ose për të ndihmuar çdo person që është i përfshirë në kryerjen e veprës penale prej nga rrjedh pasuria, për të mënjanuar pasojat ligjore për veprimin e tij ose të saj;
- ii) fshehjen ose tjetërsimin e natyrës së vërtetë, burimit, vendndodhjes, disponimit, lëvizjes ose pronësisë, ose të drejtave në lidhje me pasurinë, duke e ditur se kjo pasuri ka rrjedhur nga krimi;
 - b) brenda koncepteve bazë të sistemit të tij ligjor:
- i) përftimi, zotërimi ose përdorimi të pasurisë, duke e ditur në kohën e marrjes që kjo pasuri ka rrjedhur nga krimi;
- ii) pjesëmarrje, bashkimi ose planet e fshehta për kryerjen, përpjekjet për kryerjen dhe ndihmë, nxitjë, lehtësimi dhe këshillimi për kryerjen e një prej veprave të parashikuara sipas këtij neni.
 - 2. Për qëllimet e zbatimit të paragrafit 1 të këtij neni:
- a) secili shtet palë përpiqet të zbatojë paragrafin 1 të këtij neni në gamën më të gjerë të mundur për këto vepra penale;
- b) secili shtet palë përfshin në kategorinë e këtyre veprave penale të paktën një gamë të plotë të veprave penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë,
- c) për qëllimet e nënparagrafit (b) të mësipërm, kategoria e këtyre veprave penale përfshin veprat penale të kryera brenda dhe jashtë juridiksionit të shtetit palë në fjalë. Megjithatë, veprat penale të kryera jashtë juridiksionit të një shteti palë, përfshihen në kategorinë e këtyre veprave penale vetëm kur sjellja përkatëse është një vepër penale sipas ligjit të brendshëm të shtetit ku ajo është kryer dhe do të ishte një vepër penale sipas ligjit të brendshëm të shtetit palë që zbaton këtë nen nëse ajo do të ishte kryer atje;
- d) secili shtet palë i paraqet kopje të ligjeve që i japin fuqi këtij neni dhe të çdo ndryshimi të mëvonshëm të këtyre ligjeve, ose një përshkrim të tyre te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara;
- e) nëse kërkohet nga principet themelore të ligjit të brendshëm të një shteti palë, mund të parashikohet që veprat penale të parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni nuk zbatohen për personat që kanë kryer këtë vepër penale.

Neni 24 **Fshehja**

Pa cenuar dispozitat e nenit 23 të kësaj Konvente, secili shtet palë shqyrton marrjen e masave legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për parashikimin si vepër penale, kur kryhet me qëllim pas kryerjes së një prej veprave penale të parashikuara sipas kësaj Konvente pa marrë pjesë në vepra të tilla fshehjen ose zotërimin e vazhdueshëm të pasurisë kur personi përkatës është në dijeni që kjo pasuri është rezultat i ndonjë prej veprave penale të kryera në pajtim me këtë Konventë.

Neni 25 **Pengimi i drejtësisë**

Secili shtet palë merr ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepra penale, kur kryhen me qëllim:

- a) përdorimin e forcës fizike, kërcënimeve ose frikësimit, apo premtimin, ofrimin ose dhënien e një avantazhi të parregullt për të mundësuar një deklarim të rremë ose për të ndërhyrë në dhënien e një deklarimi apo paraqitjen e provave në një gjykim në lidhje me kryerjen e veprave penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë.
- b) përdorimin e forcës fizike, kërcënimeve ose fiksimeve për të ndërhyrë në ushtrimin e detyrave zyrtare nga nëpunës i drejtësisë ose i përmbarimit në lidhje me kryerjen e veprave penale të parashikuara sipas kësaj Konvente. Asgjë në këtë paragraf nuk cenon të drejtën e shteteve palë për të pasur legjislacionin në mbrojtje të kategorive të tjera të nëpunësve publikë.

Neni 26 **Përgjegjësia e personave juridikë**

- 1. Secili shtet palë aprovon masat e nevojshme, në pajtim me principet e tij ligjore, për të parashikuar përgjegjësinë e personave juridikë për pjesëmarrjen në veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë.
- 2. Në varësi të principeve ligjore të shtetit palë, përgjegjësia e personave juridikë mund të jetë penale, civile ose administrative.
- 3. Kjo përgjegjësi nuk cenon përgjegjësinë penale të personave fizike që kanë kryer këto vepra penale.
- 4. Secili shtet palë siguron veçanërisht që personat juridikë, të cilët janë të përgjegjshëm sipas këtij neni, t'u nënshtrohen sanksioneve të efektshme, proporcionale dhe penguese, penale ose jopenale, duke përfshirë sanksionet penale.

Neni 27 **Pjesëmarrja dhe tentativa**

- 1. Secili shtet palë miraton ato masa legjislative dhe të tjera që janë të nevojshme për të parashikuar si vepra penale, në pajtim me ligjin e brendshëm, pjesëmarrjen në çfarëdolloj cilësie si bashkëpunëtor, ndihmës ose nxitës në një vepër penale të parashikuar sipas kësaj Konvente.
- 2. Secili shtet palë mund të aprovojë ato masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepër penale, në pajtim me ligjin e vet të brendshëm, çdo përpjekje për të kryer një vepër penale të parashikuar në pajtim me këtë Konventë.
- 3. Secili shtet palë mund të miratojë ato masa legjislative ose të tjera që mund të jenë të nevojshme për të parashikuar si vepër penale, në pajtim me ligjin e brendshëm, përgatitjen për një vepër penale të parashikuar sipas kësaj Konvente.

Neni 28 Dijenia dhe qëllimi si elemente të një vepre penale

Dijenia dhe qëllimi i kërkuar si element i një vepre penale, i parashikuar në pajtim me këtë Konventë, mund të nxirren nga rrethanat faktike objektive.

Neni 29 **Dispozitat e parashkrimit**

Secili shtet palë, nëse është e përshtatshme, parashikon në ligjin e tij të brendshëm një periudhë të gjatë parashkrimi në të cilën duhet të fillojë gjykimi për çdo vepër penale të parashikuar në pajtim me këtë Konventë dhe parashikon një periudhë më të gjatë parashkrimi ose parashikon pezullimin e parashkrimit kur kryesuesi i prezumuar i veprës penale i është larguar dhënies së drejtësisë.

Neni 30 **N**djekja penale, gjykimi dhe sanksionet

- 1. Secili shtet palë mund t'ia nënshtrojë kryerjen e një vepre penale të parashikuar sipas kësaj Konvente sanksioneve që marrin parasysh seriozitetin e veprës penale.
- 2. Secili shtet palë merr ato masa që janë të nevojshme për vendosjen ose ruajtjen, në pajtim me sistemin e tij ligjor dhe principet kushtetuese, të një drejtpeshimi të përshtatshëm ndërmjet çdo imuniteti dhe privilegji juridiksional që u është dhënë nëpunësve të tij publikë për kryerjen e funksioneve të tyre dhe mundësisë, nëse është e nevojshme, për të hetuar, ndjekur penalisht dhe gjykuar veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë.
- 3. Secili shtet palë përpiqet të garantojë që të gjitha kompetencat ligjore diskrecionare sipas ligjit të brendshëm në lidhje me ndjekjen penale të personave për veprat penale të parashikuara sipas kësaj Konvente të ushtrohen për të maksimalizuar efektivitetin e masave të përmbarimit në lidhje me ato vepra penale dhe duke pasur parasysh nevojën për pengimin e kryerjes së veprave penale të tilla.
- 4. Në rastin e veprave penale të parashikuara sipas kësaj Konvente, secili shtet palë merr masat e duhura, në pajtim me ligjin e tij të brendshëm dhe duke marrë parasysh si duhet rregullat e mbrojtjes, për të garantuar që kushtet e vendosura në lidhje me vendimet për lirimin, gjykimi në vazhdim ose gjykimi në apel të marrë parasysh nevojën për garantimin e pranisë së të pandehurit në gjykimet penale të mëvonshme.
- 5. Secili shtet palë merr parasysh seriozitetin e veprave penale përkatëse kur shqyrtohet mundësia e lirimit të hershëm ose e lirimit me kusht të personave të fajësuar për këto vepra penale.
- 6. Secili shtet palë, në masën që është në pajtim me principet themelore të sistemit të tij ligjor, merr në shqyrtim procedurat nëpërmjet të cilave një nëpunës publik, i akuzuar për një vepër penale të parashikuar sipas kësaj Konvente, nëse është e përshtatshme, mund të largohet, pezullohet ose riemërohet nga organi përkatës, duke pasur parasysh respektimin e principit të prezumimit të pafajësisë.
- 7. Kur kërkohet nga serioziteti i veprës penale, secili shtet palë, në masën që është në përputhje me principet themelore të sistemit të tij ligjor, shqyrton caktimin e procedurave për largimin e personave të fajësuar, me anë të një vendimi gjykate ose ndonjë mënyre tjetër të përshtatshme, për një periudhë të përcaktuar nga ligji i brendshëm, në pajtim me këtë Konventë nga:
 - a) mbajtja e një posti publik;
 - b) mbajtja e një posti në një ndërmarrje në pronësi të shtetit, tërësisht ose pjesërisht.

- 8. Paragrafi 1 i këtij neni nuk cenon ushtrimin e kompetencave disiplinore të organeve kompetente kundër punonjësve të shërbimit publik.
- 9. Asgjë në këtë Konventë nuk cenon principin, sipas të cilit përshkrimi i veprave penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë dhe të mbrojtjes ligjore të zbatueshme ose principe të tjera ligjore që rregullojnë ligjshmërinë e sjelljes i rezervohet ligjit të brendshëm të shteteve palë dhe se këto vepra penale ndiqen penalisht dhe dënohen në pajtim me atë ligj.
- 10. Shtetet palë përpiqen të nxitin riintegrimin në shoqëri të personave të fajësuar për veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë.

Neni 31 **Ngrirja, kapja dhe konfiskimi**

- 1. Secili shtet palë, në masën më të madhe të mundur brenda sistemit të brendshëm ligjor, merr ato masa që mund të jenë të nevojshme për mundësinë e konfiskimit të:
- a) të ardhurave nga krimi që rrjedhin nga veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë ose pasurisë, vlera e së cilës përputhet me atë të të ardhurave të tilla;
- b) pasurisë, pajisje ose mjete të tjera që përdoren ose janë të destinuara të përdoren në veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë.
- 2. Secili shtet palë merr ato masa që mund të jenë të nevojshme për identifikimin, ndjekjen, ngrirjen ose kapjen e çdo sendi të referuar në paragrafin 1 të këtij neni për qëllimin e konfiskimit të mundshëm.
- 3. Secili shtet palë, në pajtim me ligjin e tij të brendshëm, miraton ato masa legjislative ose të tjera që mund të jenë të nevojshme për rregullimin e administrimit nga organet kompetente të pasurive të ngrira, kapura ose konfiskuara të përmendura në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni.
- 4. Nëse këto fitime nga krimi janë transformuar ose konvertuar, pjesërisht ose plotësisht, në pasuri tjetër, kjo pasuri u nënshtrohet masave të përmendura në këtë nen në vend të fitimeve.
- 5. Nëse fitimet nga krimi janë ngatërruar me pasuri të fituar nga burime të ligjshme, kjo pasuri, pa cenuar kompetencën për ngrirjen ose kapjen, mund të konfiskohet deri në vlerën e vlerësuar të fitimit që është përzier.
- 6. Të ardhurat ose privilegjet e tjera që kanë rrjedhur nga fitime nga krimi, nga pasuri ku fitimet nga krimi janë transformuar ose konvertuar ose nga pasuri me të cilat janë ngatërruar edhe fitimet nga krimi u nënshtrohen po ashtu masave të përmendura në këtë nen, në të njëjtën mënyrë dhe në të njëjtën masë si edhe fitimet nga krimi.
- 7. Për qëllimet e këtij neni dhe të nenit 55 të kësaj Konvente, secili shtet palë u jep kompetencë gjykatave të veta ose organeve të tjera kompetente për të urdhëruar që regjistrat bankarë, financiarë ose tregtarë të tregohen ose merren. Një shtet palë lë pa zbatuar këtë dispozitë të këtij paragrafi me arsyen e fshehtësisë së bankës.
- 8. Shtetet palë mund të shqyrtojnë mundësinë e kërkimit që një kryerës i një vepre penale të tregojë origjinën e këtyre fitimeve të prezumuara nga krimi ose të çdo pasurie tjetër që i nënshtrohet konfiskimit, në masën që një kërkesë e tillë të jetë në përputhje me principet themelore të ligjit të tyre të brendshëm dhe me natyrën e procedurave gjyqësore dhe të tjera.
- 9. Dispozitat e këtij neni nuk interpretohen në mënyrë të tillë që të dëmtojnë të drejtën e mirëbesimit të palëve të treta.
- 10. Asgjë në këtë nen nuk cenon principin se masat të cilat ai u referohet përcaktohen dhe zbatohen dhe rregullohen në pajtim me dispozitat e ligjit të shtetit palë.

Neni 32 **Mbrojtja e dëshmitarëve, ekspertëve dhe viktimave**

1. Secili shtet palë merr masat e duhura, në pajtim me sistemin e brendshëm, dhe burimet e tij për t'u siguruar një mbrojtje të efektshme nga hakmarrja ose frikësimi i mundshëm dëshmitarëve dhe ekspertëve që japin deklarata në lidhje me dispozitat e parashikuara në pajtim me këtë Konventë dhe, nëse është e përshtatshme, për të afërmit e tyre dhe persona të tjerë të afërt me ta.

- 2. Masat e parashikuara në nenin 1 të këtij neni mund të përfshijnë, ndërmjet të tjerash, pa cenuar të drejtat e të pandehurit, duke përfshirë të drejtën e një procesi të rregullt:
- a) caktimin e procedurave për mbrojtjen fizike të këtyre personave, siç është, në masën që është e nevojshme dhe e mundshme, ndërrimi i vendbanimit dhe lejimi, nëse është e përshtatshme, i mosnxjerrjes ose i kufizimeve në nxjerrjen e informacionit në lidhje me identitetin dhe vendndodhjen e këtyre personave;
- b) caktimin e rregullave në lidhje me provat për të lejuar dëshmitarët dhe ekspertët të bëjnë deklarime në një mënyrë që të garantojnë sigurinë e këtyre personave, siç është lejimi i marrjes së deklaratës nëpërmjet përdorimit të teknologjisë së komunikimit, si video ose mjetet të tjera të përshtatshme.
- 3. Shtetet palë shqyrtojnë lidhjen e marrëveshjeve ose marrjen e masave me shtete të tjera për ndërrimin e vendbanimit të personave të përmendur në paragrafin 1 të këtij neni.
 - 4. Dispozitat e këtij neni zbatohen gjithashtu edhe për viktimat për aq sa ato janë dëshmitarë.
- 5. Secili shtet palë, në pajtim me ligjin e tij të brendshëm, bën të mundur që mendimet dhe shqetësimet e viktimave të paraqiten dhe shqyrtohen në fazat e përshtatshme gjatë gjykimeve penale kundër kryerësve të veprave penale në një mënyrë që nuk cenon të drejtat e mbrojtjes.

Neni 33 **Mbrojtja e personave raportues**

Secili shtet palë shqyrton përfshirjen në sistemin e tij të brendshëm ligjor të masave të përshtatshme për të garantuar mbrojtjen kundër çdo trajtimi të pajustifikuar për çdo person që raporton në mirëbesim dhe për shkaqe të arsyeshme te organet kompetente çdo fakt në lidhje në veprat penale që parashikohen në pajtim me këtë Konventë.

Neni 34 **Pasojat e akteve të korrupsionit**

Duke pasur parasysh të drejtat e palëve të treta që janë përfituar në mirëbesim, secili shtet palë merr masa, në pajtim me principet themelore të ligjit të tij të brendshëm, për të trajtuar pasojat e korrupsionit. Në këtë kontekst, shtetet palë mund ta konsiderojnë korrupsionin një faktor të rëndësishëm në proceset gjyqësore për të anuluar një kontratë, tërhequr një koncesion ose një instrument tjetër të ngjashëm apo për të ndërmarrë një veprim tjetër ankimor.

Neni 35 **Kompensimi i dëmit**

Secili shtet palë merr ato masa që janë të nevojshme, në pajtim me principet e ligjit të tij të brendshëm, për të siguruar që subjektet ose personat që kanë pësuar një dëm si rezultat i një veprimi korrupsioni kanë të drejtën të nisin procese gjyqësore kundër personave përgjegjës për dëmin me qëllim që të marrin kompensim.

Neni 36 **Organet e specializuara**

Secili shtet palë, në pajtim me principet themelore të sistemit të tij ligjor, siguron ekzistencën e organit ose organeve apo personave të specializuar për luftën kundër korrupsionit me anë të organeve ekzekutive ligjore. Këtij organi ose këtyre organeve, apo personave u jepet pavarësia e nevojshme, në pajtim me principet themelore të sistemit ligjor të shtetit palë, për të qenë në

gjendje të ushtrojnë funksionet e tyre me efektivitet dhe pa u influencuar në mënyrë të parregullt. Këta persona ose ky personel i këtij ose këtyre organeve duhet të ketë kualifikimet dhe burimet e nevojshme për të kryer detyrat e tyre.

Neni 37 **Bashkëpunimi me organet e përmbarimit**

- 1. Secili shtet palë merr masat e nevojshme për të inkurajuar personat që marrin pjesë ose kanë marrë pjesë në kryerjen e një vepre penale, të parashikuar sipas kësaj Konvente, të japin informacionin e dobishëm tek organet kompetente për qëllimet hetimore ose të evidentimit dhe të japin ndihmesë faktike dhe specifike te organet kompetente që mund të kontribuojnë në marrjen e fitimeve nga krimi prej kryerësit të veprës penale dhe në rimarrjen e fitimeve nga krimi.
- 2. Secili shtet palë shqyrton parashikimin e mundësisë, në rastet e duhura, për uljen e dënimit të një personi të akuzuar, i cili siguron bashkëpunim thelbësor në hetimin ose ndjekjen penale të një vepre penale të parashikuar në pajtim me këtë Konventë.
- 3. Secili shtet palë shqyrton parashikimin e mundësisë, në pajtim me principet themelore të ligjit të tij të brendshëm, të dhënies së imunitetit nga ndjekja penale një personi, i cili siguron bashkëpunim thelbësor në hetimin dhe ndjekjen penale të një vepre penale të parashikuar sipas kësaj Konvente.
- 4. Mbrojtja e këtyre personave bëhet, *mutatis mutandis*, sipas parashikimit të nenit 32 të kësaj Konvente.
- 5. Nëse një person i përmendur në paragrafin 1 të këtij neni, që është në një shtet palë, mund të sigurojë bashkëpunim thelbësor me organet kompetente të një shteti palë tjetër, shtetet palë të interesuara mund të shqyrtojnë hyrjen në marrëveshje ose të marrin masa, në pajtim me ligjin e tyre të brendshëm, në lidhje me dhënien e mundshme nga shteti tjetër palë i trajtimit të parashikuar në paragrafët 2 dhe 3 të këtij neni.

Neni 38 **Bashkëpunimi ndërmjet organeve kombëtare**

Secili shtet palë merr ato masa që janë të nevojshme për inkurajimin, në pajtim me ligjin e tij të brendshëm, e bashkëpunimit ndërmjet organeve publike, si dhe nëpunësve të tij publikë, nga njëra anë, dhe organeve që janë përgjegjëse për hetimin dhe ndjekjen penale të veprave penale nga ana tjetër. Ky bashkëpunim mund të përfshijë:

- a) informimin e këtyre të fundit, me iniciativën e tyre, kur ka shkaqe të arsyeshme për të besuar se është kryer ndonjë nga veprat penale të parashikuara sipas neneve 15, 21 dhe 23 të kësaj Konvente, ose
 - b) dhënien, me kërkesë, këtyre organeve të gjithë informacionin e nevojshëm.

Neni 39

Bashkëpunimi ndërmjet organeve kombëtare dhe sektorit privat

- 1. Secili shtet palë merr ato masa që mund të jenë të nevojshme për të inkurajuar, në pajtim me ligjin e tij të brendshëm, bashkëpunimin ndërmjet organeve kombëtare hetimore dhe të ndjekjes penale dhe subjekteve në sektorin privat, sidomos institucionet financiare, në lidhje me çështjet që kanë të bëjnë me kryerjen e veprave penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë.
- 2. Secili Shtet Palë shqyrton inkurajimin e shtetasve të tij dhe personat me banim të zakonshëm në territorin e tij për të raportuar te organet kombëtare të hetimit dhe të ndjekjes penale për kryerjen e veprave penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë.

Neni 40 **Fshehtësia e bankës**

Secili Shtet Palë siguron që në rastin e hetimit të brendshëm të veprave penale të parashikuar në pajtim me këtë Konventë, të ketë mekanizma të përshtatshme brenda sistemit të tij të brendshëm ligjor për të kaluar pengesat që mund të lindin nga zbatimi i ligjeve për fshehtësinë e bankës.

Neni 41 **Regjistri penal**

Secili shtet palë mund të miratojë masa legjislative dhe të tjera që mund të jenë të nevojshme për marrjen parasysh, në bazë të kushteve dhe për qëllimet që ai i mendon të përshtatshme, çdo dënim të mëparshëm në një shtet tjetër të një kryerësi të prezumuar të një vepre penale për qëllimet e përdorimit të një informacioni të tillë në gjykimet penale që kanë të bëjnë me një vepër penale të parashikuar në pajtim me këtë Konventë.

Neni 42 **Juridiksioni**

- 1. Secili shtet palë merr ato masa që mund të jenë të nevojshme, për të vendosur juridiksionin e vet mbi veprat penale të parashikuara në këtë Konventë, nëse:
 - a) vepra penale është kryer në territorin e atij Shteti Palë; ose
- b) vepra penale është kryer në bordin e një anijeje që mban flamurin e atij shteti palë ose të një avioni që është i regjistruar sipas ligjit të atij shteti palë në kohën që është kryer vepra penale.
- 2. Në bazë të nenit 4 të kësaj Konvente, një shtet palë mund të vendosë juridiksionin e tij mbi çdo vepër të tillë penale kur:
 - a) vepra penale është kryer kundër një shtetasi të atij shteti palë; ose
- b) vepra penale është kryer nga një shtetas i atij shteti palë ose një person pa shtetësi i cili ka vendqëndrimin e zakonshëm në territorin e tij; ose
- c) vepra penale është një prej veprave të parashikuara në pajtim me nenin 23, paragrafi 1, b, ii, i kësaj Konvente dhe është kryer jashtë territorit të tij me qëllimin e kryerjes së një vepre penale të parashikuar sipas nenit 23, paragrafi 1, a, i, ii, ose b, i, i kësaj Konvente brenda territorit të tij; ose
 - d) vepra penale kryhet kundër shtetit palë.
- 3. Për qëllimet e nenit 44 të kësaj Konvente, secili shtet palë merr ato masa që mund të jenë të nevojshme për të vendosur juridiksionin mbi veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë, kur kryerësi i prezumuar i veprës penale është i pranishëm në territorin e tij dhe ai nuk e ekstradon atë person vetëm për shkak se ai ose ajo është një prej shtetasve të tij.
- 4. Secili shtet palë mund të marrë edhe ato masa që mund të jenë të nevojshme për të vendosur juridiksionin mbi veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë, kur kryerësi i prezumuar i veprës penale është i pranishëm në territorin e tij dhe ai nuk e ekstradon atë.
- 5. Nëse një shtet palë që e ushtron juridiksionin e tij sipas paragrafit 1 ose 2 të këtij neni është njoftuar ose ka marrë dijeni në ndonjë mënyrë tjetër që disa shtete të tjera palë po bëjnë një hetim, ndjekje penale ose gjykim në lidhje me të njëjtën sjellje, organet kompetente të atyre shteteve palë, si të jetë e përshtatshme, konsultojnë njëri-tjetrin me qëllim që të koordinojnë veprimet e tyre.
- 6. Pa cenuar normat e së drejtës së përgjithshme ndërkombëtare, kjo Konventë nuk përjashton ushtrimin e çdo juridiksioni penal të caktuar nga një shtet palë në pajtim me ligjin e tij të brendshëm.

KAPITULLI IV BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

Neni 43 **Bashkëpunimi ndërkombëtar**

- 1. Shtetet palë bashkëpunojnë në sferën penale në pajtim me nenet 44 deri 50 të kësaj Konvente. Nëse është e përshtatshme dhe në pajtim me sistemin ligjor të brendshëm, shtetet palë shqyrtojnë të ndihmojnë njëri-tjetrin në hetimin dhe gjykimet e çështjeve civile dhe administrative që kanë të bëjnë me korrupsionin.
- 2. Në çështjet e bashkëpunimit ndërkombëtar, kurdoherë që kriminaliteti i dyfishtë është një kërkesë, ai konsiderohet i përmbushur pavarësisht nëse ligjet e shtetit palë pritës e vendosin ose jo veprën penale në të njëjtën kategori të veprave panele apo e emërtojnë ose jo veprën penale me të njëjtën terminologji, si dhe shteti palë dërgues, kur sjellja që është në bazë të veprës penale, për të cilën kërkohet ndihma juridike, është një vepër penale sipas ligjit të të dyja shteteve palë.

Neni 44 **Ekstradimi**

- 1. Ky nen zbatohet edhe për veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë kur personi që përbën subjektin e kërkesës, për ekstradim është i pranishëm në territorin e shtetit palë pritës, me kusht që vepra penale për të cilën kërkohet ekstradimi është e dënueshme sipas ligjit të brendshëm si të shtetit palë kërkues, ashtu edhe të shtetit palë pritës.
- 2. Pa cenuar dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni, një shtet palë, nëse ligji i tij e lejon, mund të lejojë ekstradimin e një personi për një nga veprat penale të mbuluara nga kjo Konventë që nuk janë të dënueshme sipas ligjit të vet të brendshëm.
- 3. Nëse kërkesa për ekstradim përfshin disa vepra penale të veçanta, të paktën një prej të cilave është e ekstradueshme sipas këtij neni dhe disa prej të cilave nuk janë të ekstradueshme për shkak të periudhës së burgimit, por kanë të bëjnë me veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë, shteti palë pritës mund të zbatojë këtë nen edhe në lidhje me këto vepra penale.
- 4. Secila nga veprat penale për të cilat mund të zbatohet ky nen konsiderohen të përfshihen në veprat penale të ekstradueshme për çdo marrëveshje ekstradimi që ekziston ndërmjet shteteve palë. Shtetet palë marrin përsipër t'i përfshijnë këto vepra penale në veprat penale të ekstradueshme në çdo marrëveshje ekstradimi që do të lidhet ndërmjet tyre. Një shtet palë, nëse këtë e lejon ligji i tij, në rastet e përdorimit të kësaj Konvente si bazë për ekstradimin, nuk e konsideron asnjë nga veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë si vepër penale politike.
- 5. Nëse një shtet palë, që e kushtëzon ekstradimin me ekzistencën e një marrëveshjeje, merr një kërkesë për ekstradim nga një shtet tjetër palë me të cilin ai nuk ka marrëveshje ekstradimi, ai mund ta konsiderojë këtë Konventë si bazë ligjore për ekstradimin në lidhje me çdo vepër penale për të cilën zbatohet ky nen.
 - 6. Një shtet palë që e kushtëzon ekstradimin me ekzistencën e një marrëveshjeje:
- a) në momentin e depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit në këtë Konventë, informon Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara nëse ai e merr këtë Konventë si bazë ligjore për bashkëpunimin mbi ekstradimin me shtetet e tjera palë në këtë Konventë dhe
- b) nëse ai nuk e merr këtë Konventë si bazë ligjore për bashkëpunimin mbi ekstradimin, kërkon, kur është e përshtatshme, të lidhë marrëveshje ekstradimi me shtetet e tjera palë në këtë Konventë, me qëllim që të zbatojë këtë nen.
- 7. Shtetet palë që nuk e kushtëzojnë ekstradimin me ekzistencën e marrëveshjeve, i njeh veprat penale për të cilat zbatohet ky nen si vepra penale të ekstradueshme ndërmjet tyre.

- 8. Ekstradimi u nënshtrohet kushteve të parashikuara nga ligji i brendshëm i shtetit palë pritës ose nga marrëveshjet e zbatueshme për ekstradimin, duke përfshirë ndërmjet të tjerash, kushtet në lidhje me kërkesat minimale të dënimit për ekstradim dhe shkaqet për të cilat shteti palë pritës mund të refuzojë ekstradimin.
- 9. Shtetet palë, duke respektuar ligjin e tyre të brendshëm, përpiqen të shpejtojnë procedurat e ekstradimit dhe të thjeshtëzojnë kërkesat për prova në lidhje me to për çdo vepër penale ku zbatohet ky ligj.
- 10. Duke respektuar dispozitat e ligjit të brendshëm dhe marrëveshjet e ekstradimit, shteti palë pritës, duke qenë i bindur se kërkohet nga rrethanat urgjente dhe me kërkesën e shtetit palë dërgues, mund ta ndalojë personin për të cilin kërkohet ekstradimi dhe që është i pranishëm në territorin e tij ose të marrë masa të tjera të përshtatshme për të siguruar praninë e tij në procesin e ekstradimit.
- 11. Një shtet palë, në territorin e të cilit është gjetur një kryerës i prezumuar i një vepre penale dhe nëse ai nuk e ekstradon dot këtë person vetëm për shkakun se ai është një prej shtetasve të tij, me kërkesën e shtetit palë që kërkon ekstradimin, është i detyruar t'ua paraqesë çështjen pa vonesë organeve të veta kompetente për qëllimin e ndjekjes penale. Këto organe e marrin vendimin dhe e zhvillojnë gjykimin në të njëjtën mënyrë si për çdo vepër tjetër penale të një natyre të rëndë sipas ligjit të brendshëm të atij shteti palë. Shtetet palë të interesuara bashkëpunojnë me njëri-tjetrin, sidomos në aspektet procedurale dhe të provave, për të siguruar efiçencën e këtij procedimi,
- 12. Kurdo që një shtet palë, sipas ligjit të tij të brendshëm, i lejohet të ekstradojë ose dorëzojë një shtetas të tij me kushtin që ai person të kthehet në shtetin palë për të vuajtur dënimin e dhënë si rezultat i gjykimit për të cilin kërkohej ekstradimi ose dorëzimi i personit dhe ai shtet palë si dhe shteti palë që kërkon ekstradimin e personit bien dakord me këtë dhe kushtet e tjera që ata mund t'i shohin të përshtatshme, ky ekstradim ose dorëzim me kushte është i mjaftueshëm për të përmbushur detyrimin e parashikuar në paragrafin 11 të këtij neni.
- 13. Nëse ekstradimi i kërkuar për qëllimet e ekzekutimit të një vendimi refuzohet sepse personi i kërkuar është shtetas i shtetit palë pritës, ky i fundit, nëse një gjë të tillë e lejon ligji i brendshëm dhe është në përputhje me përmbushjen e detyrimeve të këtij ligji, me kërkesën e shtetit palë dërgues, shqyrtojnë ekzekutimin e vendimit të dhënë sipas ligjit të brendshëm të shtetit palë kërkues ose të pjesës së tij të mbetur.
- 14. Çdo personi, në lidhje me të cilin po zhvillohet gjykimi për një nga veprat penale për të cilat zbatohet ky nen, i garantohet trajtim i drejtë në të gjitha shkallët e gjykimit, duke përfshirë gëzimin e të drejtave dhe garancive të parashikuara nga ligji i brendshëm i shtetit palë në territorin e të cilit ai person është i pranishëm.
- 15. Asgjë në këtë Konventë nuk interpretohet si vënie e një detyrimi për ekstradim, nëse shteti palë pritës ka arsye thelbësore për të besuar se kërkesa është bërë për qëllimin e procedimit ose dënimit të një personi për shkak të seksit, racës, fesë, kombësisë, origjinës etnike ose bindjet politike të personit ose kur përmbushja e kësaj kërkese do të shkaktonte dëme në gjendjen e personit për ndonjë nga këto arsye.
- 16. Shtetet palë nuk refuzojnë asnjë kërkesë për ekstradim me shkakun se vepra penale është konsideruar se ka të bëjë me çështje financiare.
- 17. Para refuzimit të ekstradimit, shteti palë pritës, nëse është e përshtatshme, konsultohet me shtetin palë kërkues për t'i dhënë atij mundësi të mjaftueshme për të paraqitur mendimet e tij dhe për të dhënë informacionin përkatës në lidhje me dyshimet e tij.
- 18. Shtetet palë kërkojnë të lidhin marrëveshje dypalëshe dhe shumëpalëshe ose marrin masa për të kryer ose rritur efiçencën e ekstradimit.

Neni 45 **Transferimi i personave të dënuar**

Shtetet palë mund të shqyrtojnë lidhjen e marrëveshjeve dypalëshe ose shumëpalëshe ose marrjen e masave për transferimin në territorin e tyre të personave të dënuar me burgim ose forma të tjera të heqjes së lirisë për veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë me qëllim që ata të përfundojnë vuajtjen e dënimit atje.

Neni 46 **Asistencë ligjore e përbashkët**

- 1. Shtetet palë do të kryejnë masën më të gjerë të asistencës ligjore të përbashkët në investigime, hedhje në gjyq dhe procedime gjyqësore në lidhje me krimet e mbuluara nga kjo Konventë.
- 2. Asistencë ligjore e përbashkët do t'i jepet, në madhësinë më të plotë të mundshme, sipas ligjeve përkatëse, traktateve, marrëveshjeve dhe rregullimeve të shtetit palë të kërkuar përsa i përket investigimeve, hedhjeve në gjyq dhe procedimeve gjyqësore në lidhje me krimet për të cilat një person ligjor mund të jetë përgjegjës në pajtim me nenin 26 të kësaj Konvente në shtetin palë kërkues.
- 3. Asistencë ligjore e dyfishtë duhet dhënë në përputhje me këtë nen mund të kërkohet për secilin nga qëllimet e mëposhtme:
 - a) Të merren deklaratat nga personat ose evidenca;
 - b) Kryhet shërbimi i dokumenteve gjyqësore;
 - c) Kryhet kërkim dhe kapje, dhe ngrirje;
 - d) Ekzaminim i objekteve dhe vendeve;
 - e) Sigurim informacioni, pika faktuale dhe vlerësime eksperte;
- f) Sigurohen origjinalet e kopjeve të certifikuara të dokumenteve përkatëse dhe rekordet, duke përfshirë rekorde qeveritare, bankare, financiare, korporative ose biznesi;
- g) Identifikimi ose ndjekja e të ardhurave të krimit, pronës, instrumenteve ose gjërave të tjera për qëllime faktuale;
 - h) Lehtësimi i shfaqjes vullnetare të personave në shtetin palë kërkues;
- i) Çdo lloj tjetër asistence që nuk është kundër së drejtës së brendshme të shtetit palë të kërkuar;
- j) Identifikimi, ngrirja dhe ndjekja e të ardhurave të krimit në pajtim me dispozitat e kapitullit V të kësaj Konvente;
 - k) Rikuperimi i aseteve, në përputhje me dispozitat e kapitullit V të kësaj Konvente.
- 4. Pa paragjykim ndaj së drejtës së brendshme, organet kompetente të një shteti palë, pa kërkesë paraprake, mund të transmetojnë informacion në lidhje me çështje penale te një organ kompetent në një tjetër shtet palë ku ata besojnë që ky informacion mund të asistojë organin në sipërmarrjen ose përfundimin e suksesshëm të kërkimeve të formuluara nga shteti palë i fundit sipas kësaj Konvente.
- 5. Transmetimi i informacionit sipas paragrafit 4 të këtij neni do të jetë pa paragjykim ndaj kontrolleve dhe procedimeve penale në shtetin e organeve kompetente që sigurojnë informacionin. Organet kompetente, duke marrë informacion, do të pajtohen me një kërkesë që informacioni i thënë të mbetet konfidencial, edhe përkohësisht, ose me kufizime në përdorimin e tij. Megjithatë, kjo nuk do të ndalojë shtetin palë marrës nga hapja e informacionit procedues që është fajësues për një person të akuzuar. Në një rast të tillë, shteti palë marrës do të njoftojë shtetin palë transmetues përpara kësaj hapjeje dhe, nëse do të kërkohet, të konsultohet me shtetin palë transmetues. Nëse, në një rast të veçantë, njoftimi paraprak nuk është i mundur, shteti palë marrës do të informojë shtetin palë transmetues për hapjen pa vonesë.

- 6. Dispozitat e këtij neni nuk do të ndikojnë detyrimet nën çdo traktat tjetër, bilaterale ose multilaterale, që drejtojnë ose do të drejtojnë, plotësisht ose pjesërisht, asistencën ligjore të përbashkët.
- 7. Paragrafët 9 deri në 29 të këtij neni do të zbatohen për kërkesat e bëra sipas këtij neni nëse shtetet palë në fjalë nuk janë të detyruara nga një traktat i asistencës ligjore të përbashkët. Nëse ato shtete palë janë të lidhura me një traktat të tillë, dispozitat korresponduese e atij traktati do të zbatohen përveçse kur shtetet palë janë dakord të zbatojnë paragrafët 9 deri në 20 të këtij neni në lidhje me të. Shtetet palë janë të inkurajuara për të zbatuar ato paragrafë nëse ato lehtësojnë bashkëpunimin.
- 8. Shtetet palë nuk do të bien dakord për të bërë asistencë ligjore të përbashkët sipas këtij neni me arsye të sekretit bankar.
- 9. a) Një shtet palë i kërkuar, në përgjigje të një kërkese për asistencë sipas këtij neni, në mungesë të kriminalitetit të dyfishtë do të marrë në llogari qëllimet e kësaj Konvente, siç janë të vendosura në nenin 1;
- b) Shtetet palë mund të lënë të bëjnë asistencën sipas këtij neni mbi arsye të mungesës së penalitetit të dyfishtë. Megjithatë, një shtet palë i kërkuar, atje ku është e përshtatur me konceptet bazë të sistemit të vetë ligjor, do të japin asistencë që nuk përfshin veprim shtrëngues. Një asistencë e tillë mund të refuzohet kur kërkesat që nuk përfshijnë çështje të një natyre *de minimis* ose çështje për të cilat bashkëpunimi ose asistenca e kërkuar është e mundshme sipas dispozitave të tjera të kësaj Konvente;
- c) Secili shtet palë mund të marrë parasysh të adaptojë masa të tilla siç mund të jetë e nevojshme për të bërë të mundur të sigurojë një hapësirë më të gjerë të asistencës sipas këtij neni në mungesë të kriminalitetit të dyfishtë.
- 10. Një person, i cili është duke u mbajtur ose është duke vuajtur një dënim në territorin e një shteti palë, dhe që prezenca e të cilit kërkohet në një shtet tjetër palë, është kërkuar për qëllime identifikimi, dëshmie ose përndryshe që siguron asistencë në marrjen e evidencës për investigime, hedhje në gjyq ose procedime gjyqësore në lidhje me krimet e mbuluara nga kjo Konventë mund të transferohet nëse kushtet e mëposhtme përmbushen:
 - a) personi jep lejen e tij ose të saj me informacion;
- b) organet kompetente të të dyja shteteve palë kanë rënë dakord, subjekt i kushteve të tilla siç ato palë mund ta shikojnë të përshtatshme.
 - 11. Për qëllime të paragrafit 10 të këtij neni:
- a) shteti palë për të cilin personi transferohet do të ketë autoritetin dhe detyrimin për të mbajtur personin e transferuar nën vëzhgim, përveçse kur kërkohet ndryshe ose autorizohet nga shteti palë nga i cili personi u transferua;
- b) shteti palë për të cilin personi transferohet do të zbatojë pa vonesë detyrimin e tij për të kthyer personin nën mbajtje të detyruar të shtetit palë nga i cili personi ishte transferuar siç është rënë dakord më përpara ose dakorduar nga organet kompetente të të dyja shteteve palë;
- c) shteti palë për të cilin personi transferohet nuk do t'i kërkojë shtetit palë nga i cili personi u transferua të fillojë ekstradimin për kthimin e personit;
- d) personi i transferuar do të marrë kredi për shërbim të dënimit që kryhet në shtetin nga i cili ai ose ajo u transferua për kohën e shpenzuar në mbajtje të detyruar në shtetin palë në të cilin ai ose ajo u transferua.
- 12. Përveç se kur shteti palë nga i cili një person duhet transferuar në pajtim me paragrafët 10 dhe 11 të këtij neni, ka rënë dakord që ai person, çfarëdo që të jetë nacionaliteti i tij, nuk do të hidhet në gjyq, mbahet, dënohet ose vihet nën çdo kufizim tjetër në lirinë e tij personale në territorin e shtetit për të cilin ai person është transferuar përsa i përket akteve, shuajtjeve ose bindjeve përpara largimit të tij ose saj nga territori i shtetit nga i cili ai ose ajo u transferua.
- 13. Secili shtet palë do të caktojë një organ qendror që do të ketë përgjegjësinë dhe fuqinë për të marrë kërkesa për asistencë të dyfishtë ligjore dhe nëse për t'i ekzekutuar ato ose për të transmetuar ato në organet kompetente për ekzekutim. Atje ku shteti palë ka një regjion specifik

ose territor me një sistem të ndarë të asistencës së dyfishtë ligjore, ai mund të caktojë një organ të caktuar qendror që do të ketë të njëjtin funksion për atë regjion ose territor. Organet qendrore do të sigurojnë ekzekutimin e shpejtë dhe të duhur të transmetimit të kërkesave të marra. Atje ku organi qendror transmeton kërkesën për një organ kompetent për ekzekutim, do të inkurajojë ekzekutimin e shpejtë dhe të duhur të kërkesës nga organi kompetent. Sekretari i Përgjithshëm i OKB-së do të njoftohet për organin qendror të caktuar për këtë qëllim në kohën që çdo shtet palë depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimin ose aprovimin e hyrjes në këtë Konventë. Kërkesa për asistencë ligjore të dyfishtë dhe çdo komunikim i lidhur me të do të transmetohet në organet qendrore të caktuara nga shtetet palë. Kjo kërkesë do të jetë pa paragjykim për të drejtën e një shteti palë të kërkojë që kërkesa të tilla dhe komunikime t'i adresohen atij nëpërmjet kanaleve diplomatike dhe, në rrethana urgjente, ku shtetet palë bien dakord, nëpërmjet Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Penale nëse është e mundur.

- 14. Kërkesat do t'i bëhen me shkrim ose, atje ku është e mundur, me çdo mënyrë të aftë për të prodhuar një rekord me shkrim, në një gjuhë të pranueshme për shtetin palë të kërkuar, nën kushtet që lejojnë që shteti palë të vendosë autenticitetin e tij. Sekretari i Përgjithshëm i OKB-së do të njoftohet për gjuhën ose gjuhët e pranueshme për çdo shtet palë në kohën që ajo depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimit ose aprovimit për hyrjen në këtë Konventë. Në rrethana urgjente dhe ku është rënë dakord nga shtetet palë, kërkesat mund të bëhen me gojë por do të konfirmohen me shkrim më pas.
 - 15. Një kërkesë për asistencë të dyfishtë ligjore do të përmbajë:
 - a) Identitetin e organit që bën kërkesën;
- b) Çështjen dhe natyrën e investigimit, hedhjes në gjyq ose procedimit gjyqësor për të cilin kërkesa lidhet dhe emri dhe funksionet e autoritetit që merret me investigimin, hedhjen në gjyq ose procedimin gjyqësor;
- c) Një përmbledhje të fakteve përkatëse, përveç në lidhje me kërkesat për qëllim të shërbimit të dokumenteve gjyqësore;
- d) Një përshkrim të asistencës së marrë dhe detaje e çdo procedura të veçantë që shtetit Palë kërkues dëshiron të ndiqen:
 - e) Atje ku është e mundur, identitetin, vendndodhjen dhe nacionalitetin e çdo personi përkatës;
 - f) Qëllimin për të cilin evidenca, informacioni ose veprimi kërkohet.
- 16. Shteti palë i kërkuar mund të kërkojë informacion të mëtejshëm kur të duket e nevojshme për ekzekutimin e kërkesës në përputhje me të drejtën e brendshme ose kur mund të lehtësojë një ekzekutim të tillë.
- 17. Një kërkesë do të ekzekutohet në pajtim me të drejtën e brendshme të shtetit palë të kërkuar dhe, për madhësinë jo kundër së drejtës së brendshme të shtetit palë të kërkuar dhe ku është e mundur, në pajtim me procedurat e specifikuara në kërkesë.
- 18. Kurdo që është e mundur dhe në pajtim me parimet themelore të së drejtës së brendshme, kur një individ është në territorin e një shteti palë dhe duhet dëgjuar si një dëshmitar ose ekspert në organet gjyqësore të një tjetër shteti palë, shteti palë i parë mundet, me kërkesën e tjetrit, të lejojë një seancë të bëhet me anë të konferencës me video nëse nuk është e mundur ose e dëshirueshme për individin në fjalë të shfaqet në person në territorin e shtetit palë kërkues. Shtetet palë mund të bien dakord që seanca do të kryhet nga një organ gjyqësor i shtetit palë kërkuar.
- 19. Shteti palë kërkues nuk do të transmetojë ose përdorë informacion ose evidencë të siguruar nga shteti palë i kërkuar për investigime, hedhje në gjyq ose procedime gjyqësore përveç ato të thëna në kërkesën pa leje të mëparshme të shtetit palë të kërkuar. Asgjë në këtë paragraf nuk do ta ndalojë shtetin palë kërkues të hapë informacionin e procedimit ose evidencë që është fajësuese për një person të akuzuar. Në rastin e fundit, shteti palë kërkues do të njoftojë shtetin palë të kërkuar përpara hapjes dhe, nëse kërkohet, do të konsultohet me shtetin palë të kërkuar. Nëse, në një rast të jashtëzakonshëm, njoftimi paraprak nuk është i mundur, shteti palë kërkues do të informojë shtetin palë të kërkuar për hapjen pa vonesë.

- 20. Shteti palë kërkues mund të kërkojë që shteti palë i kërkuar të mbajë konfidenciale faktin dhe substancën e kërkesës, përveç për madhësinë e nevojshme për të ekzekutuar kërkesën. Nëse shteti palë i kërkuar nuk mund të bjerë dakord me kërkesën e konfidencialitetit, ai do të informojë menjëherë shtetin palë kërkues.
 - 21. Asistenca ligjore e dyfishtë mund të refuzohet:
 - a) nëse kërkesa nuk është bërë konform dispozitave të këtij neni;
- b) nëse shteti palë i kërkuar konsideron që ekzekutimi i kërkesës është paragjykues ndaj sovranitetit të tij, sigurisë, rendit publik ose interesave të tjera;
- c) nëse organet e shtetit palë të kërkuar do të ndaloheshin nga e drejta e brendshme për të kryer veprimin e kërkuar për sa i përket ndonjë krimi të njëjtë, do të ishte subjekt investigimi, hedhjeje në gjyq ose procedime gjyqësore nën juridiksionin e tyre;
- d) nëse do të ishte kundër sistemit ligjor të shtetit palë të kërkuar që ka të bëjë me asistencë ligjore të dyfishtë për kërkesën që duhet dhënë.
- 22. Shtetet Palë nuk mund të refuzojnë një kërkesë për asistencë të dyfishtë ligjore vetëm me arsyen se krimi është i konsideruar të përfshijë çështje fiskale.
 - 23. Arsyet do të jepen për çdo refuzim të asistencës ligjore të dyfishtë.
- 24. Shteti palë i kërkuar do të ekzekutojë kërkesën për asistencë ligjore të dyfishtë sa më shpejt të jetë e mundur dhe do të marrë konsideratë të plotë të çdo afati të sugjeruar nga shteti palë kërkues dhe për të cilin arsyet janë dhënë, preferohet në kërkesë. Shteti palë kërkues mund të bëjë kërkesa të arsyeshme për informacion mbi statusin dhe progresin e masave të marra nga shteti palë i kërkuar për të përmbushur kërkesën e tij. Shteti palë i kërkuar do t'i përgjigjet kërkesave të arsyeshme nga shteti palë i kërkues mbi statusin, dhe progresin në zgjidhjen e tij, të kërkesës. Shteti palë kërkues do të informojë menjëherë shtetin palë të kërkuar kur asistenca e kërkuar nuk kërkohet më.
- 25. Asistenca e dyfishtë ligjore mund të shtyhet nga shteti palë i kërkuar mbi arsye që ndërhyn me një investigim në vazhdim, hedhje në gjyq ose procedim gjyqësor.
- 26. Përpara se të refuzojë një kërkesë sipas paragrafit 21 të këtij neni ose duke shtyrë ekzekutimin e tij sipas paragrafit 25 të këtij neni, shteti palë i kërkuar do të konsultohet me shtetin palë kërkues për të konsideruar nëse asistenca mund të jepet sipas termave të tillë dhe kushteve siç e bën të nevojshme. Nëse shteti palë kërkues pranon asistencë sipas këtyre kushteve, do të pajtohet me kushtet.
- 27. Pa paragjykim për zbatimin e paragrafit 12 të këtij neni, një dëshmitar, ekspert ose person tjetër, i cili, me kërkesën e shtetit palë kërkues, lejon për të dhënë evidencë në një procedim ose të asistojë në një investigim, hedhjen në gjyq ose procedim gjyqësor në territorin e shtetit palë kërkues nuk do të dënohet, mbahet ose vihet nën ndonjë kufizim për lirinë e tij ose të saj në atë territor për sa i përket akteve, lejimeve ose dënimeve përpara largimit të tij ose saj nga territori i shtetit palë të kërkuar. Kjo sjellje e sigurt do të përfundojë kur dëshmitari, eksperti ose person tjetër që ka pasur, për një periudhë të 15 ditëve ose për çdo periudhë që është rënë dakord nga shtetet palë nga data në të cilën ai ose ajo ka qenë informuar zyrtarisht që prezenca e tij ose e saj nuk është më e kërkuar nga organet gjyqësore, një mundësi për të lënë, megjithatë ka mbetur vullnetarisht në territorin e shtetit palë kërkues ose që pasi është larguar, është kthyer me dëshirën e vetë të lirë.
- 28. Kostot e zakonshme të ekzekutimit të një kërkese do të lindin nga shteti palë i kërkuar përveçse kur është rënë dakord nga shtetet palë përkatëse. Nëse shpenzimet e një natyre substanciale ose të jashtëzakonshme janë ose do të kërkohen të përmbushin kërkesën, shtetet palë do të konsultohen për të vendosur termat dhe konditat nën të cilat kërkesa do të ekzekutohen sikurse dhe mënyra në të cilën kostot do të krijohen.
 - 29. Shteti palë i kërkuar:
- a) do të sigurojë për shtetin palë kërkues kopje të rekordeve qeveritare, dokumenteve ose informacionit në zotërim të tij që nën të drejtën e brendshme janë të ofruara për publikun e gjerë;

- b) në gjykimin e tij, mundet të sigurojë shtetin palë kërkues në përgjithësi, pjesërisht ose subjekt i kushteve të tilla siç duket e përshtatshme, kopje të çdo rekordi qeveritar, dokumente ose informacion në zotërim të tij që nën të drejtën e brendshme nuk janë të ofruara për publikun e përgjithshëm.
- 30. Shtetet palë do të konsiderojnë, siç mund të jetë e nevojshme, mundësinë e lidhjes së marrëveshjeve bilaterale ose multilaterale ose rregullimeve që do t'i shërbenin qëllimit të dhënit efekt praktik për të rritur dispozitat e këtij neni.

Neni 47 **Transferimi i procedimeve penale**

Shtetet palë do të konsiderojnë mundësinë e transferimit për njëri-tjetrin të procedimeve për hedhjen në gjyq të një krimi të vendosur në përputhje me këtë Konventë në rastet kur një transferim i tillë është konsideruar të jetë në interes të administrimit të duhur të drejtësisë, veçanërisht në raste ku shumë juridiksione janë përfshirë, me një pikëpamje për t'u përqendruar në hedhjen në gjyq.

Neni 48 **Bashkëpunimi në shtrëngimin e ligjit**

- 1. Shtetet palë do të bashkëpunojnë afër njëri-tjetrit, në pajtim me sistemet e tyre të brendshme administrative dhe ligjore, për të rritur efektivitetin e veprimit të zbatimit të ligjit për të luftuar krimet e mbuluara nga kjo Konventë. Shtetet palë do të marrin masa të efektshme:
- a) për të rritur dhe, atje ku është e nevojshme, të ngrihen kanale komunikimi midis organeve të tyre kompetente, agjencive dhe shërbimeve, në mënyrë që të sigurojë këmbimin e shpejtë dhe të sigurt të informacionit që ka të bëjë me të gjitha aspektet e krimeve të kryera nga kjo Konventë, duke përfshirë, nëse shtetet palë përkatëse e konsiderojnë të duhur, lidhje me aktivitete të tjera penale;
- b) të bashkëpunojë me shtete palë të tjera në kryerjen e kontrolleve për sa i përket krimeve të kryera nga kjo Konventë që kanë të bëjnë me:
- i) identitetin, vendndodhjen dhe aktivitetet e personave të dyshuar për përfshirje në krime të tilla ose vendndodhjen e personave të tjerë përkatës;
 - ii) lëvizjen e të ardhurave të krimit ose pronës së ardhur nga komisioni i krimeve të tilla;
- iii) lëvizjen e pronës, pajisjeve ose instrumenteve të tjera të përdorura ose të destinuara për përdorim në komisionin e krimeve të tilla;
- c) të sigurojë, atje ku është e nevojshme, objekte ose sasi substancash për qëllime analitike ose investiguese;
- d) të këmbejë, atje ku është e përshtatshme, informacion me shtete palë të tjera që kanë të bëjnë me mënyra dhe metoda specifike të përdorura për të kryer krime të mbuluara nga kjo Konventë, duke përfshirë përdorimin e identiteteve false, të falsifikuara dhe mënyra të tjera të fshehjes së aktiviteteve;
- e) të lehtësojë koordinimin efektiv midis organeve të tyre kompetente, agjencive dhe shërbimeve dhe të promovojë këmbimin e personelit dhe ekspertëve të tjerë, duke përfshirë, subjekt për marrëveshje bilaterale ose rregullime midis shteteve palë përkatëse, vendosjen e oficerëve përfaqësues;
- f) të këmbehet informacion dhe të koordinohen masa administrative dhe të tjera masa të marra për qëllime të identifikimit të hershëm të krimeve të mbuluara nga kjo Konventë.
- 2. Duke pasur parasysh që të vihet në fuqi kjo Konventë, shtetet palë do të konsiderojnë hyrjen në marrëveshje bilaterale dhe multilaterale ose rregullime mbi bashkëpunim direkt midis agjencive të tyre të shtrëngimit të ligjit, dhe atje ku marrëveshje të tilla ose rregullime ekzistojnë, duke i ndryshuar ato. Në mungesë të marrëveshjeve të tilla ose rregullime midis shteteve palë

përkatëse, shtetet palë mund të konsiderojnë këtë Konventë të jetë baza për bashkëpunim të përbashkët në zbatimin e ligjit për sa i përket krimeve të mbuluara nga kjo Konventë. Atje ku është e përshtatshme, shtetet palë do të bënin përdorim të plotë të marrëveshjeve ose rregullimeve, duke përfshirë organizata ndërkombëtare ose rajonale, për të rritur bashkëpunimin midis agjencive të zbatimit të ligjit.

3. Shtetet palë do të bashkëpunojnë në mënyrë që t'u përgjigjen krimeve të mbuluara nga kjo Konventë të kryera nëpërmjet përdorimit të teknologjisë moderne.

Neni 49 **Investigime të përbashkëta**

Shtetet palë do të konsiderojnë përfundimin e marrëveshjeve ose rregullimeve multilaterale, në lidhje me çështje që janë subjekt i investigimeve, hedhjes në gjyq në një ose më shumë shtete, organet kompetente përkatëse mund të ngrenë organe investigative të përbashkëta. Në mungesë të marrëveshjeve të tilla ose rregullimeve, investigime të përbashkëta mund të ndërmerren me anë të marrëveshjeve në bazë çështje të veçantë. Shtetet palë të përfshira do të sigurojnë që sovraniteti i shtetit palë në territorin e të cilit një investigim i tillë të ndodhë është i respektuar plotësisht.

Neni 50 **Teknika të veçanta investigative**

- 1. Në mënyrë që të luftohet korrupsioni në mënyrë efektive, çdo shtet palë, në hapësirën e lejuar nga parimet bazë të sistemit të tij ligjor dhe në përputhje me kushtet e përshkruara nga e drejta e brendshme, marrin masa të tilla siç mund të jetë e nevojshme, brenda së drejtës së brendshme, për të lejuar përdorimin e duhur nga organet kompetente të dorëzimit të kontrolluar dhe, ku është e duhur, teknika të tjera investigative speciale, si forma elektronike të ruajtjes dhe operacione të fshehta brenda territorit të saj, dhe për të lejuar pranueshmërinë në gjykatë të evidencës së ardhur nga ato.
- 2. Për qëllime të investigimit të krimeve të mbuluara nga kjo Konventë, shtetet palë janë të inkurajuara të përfundojnë, kur është e nevojshme, marrëveshje bilaterale ose multilaterale, ose rregullime për përdorimin e teknikave të tilla investigative në kontekstin e bashkëpunimit në nivel ndërkombëtar. Marrëveshje të tilla do të kryhen dhe zbatohen në pajtim të plotë me principin e barazisë së shteteve dhe të kryhen në përputhje me termat e atyre marrëveshjeve ose rregullimeve.
- 3. Në mungesë të një marrëveshjeje ose rregullimi, siç është paraqitur në paragrafin 2 të këtij neni, vendimet për të përdorur teknika kaq të veçanta investigative në nivel ndërkombëtar do të bëhet mbi një bazë çështje dhe mundet që, kur të jetë e nevojshme, të merren parasysh rregullimet financiare dhe mirëkuptimet për sa i përket ushtrimit të juridiksionit të shteteve palë përkatëse.
- 4. Vendimet për të përdorur dorëzim të kontrolluar në nivel ndërkombëtar, mund të përfshijnë metoda si ndërhyrja dhe lejimi i mallrave ose fondeve të vazhdojnë të paprekura ose të hiqen, ose zëvendësohen, plotësisht ose pjesërisht, me lejen e shteteve palë përkatëse.

KAPITULLI V RIKUPERIMI I ASETEVE

Neni 51 **Dispozitë e përgjithshme**

Kthimi i aseteve sipas këtij kapitulli është një princip themelor i kësaj Konvente dhe shtetet palë i lejojnë njëra-tjetrës masën më të gjerë të bashkëpunimit dhe asistencës në këtë fushë.

Neni 52

Ndalimi dhe dallimi i transferimeve të të ardhurave nga krimi

- 1. Pa paragjykim për nenin 14 të kësaj Konvente, secili shtet palë do të marrë masa, siç mund të jetë e nevojshme, në përputhje me të drejtën e brendshme, për t'i kërkuar institucioneve financiare brenda juridiksionit të tij të verifikojnë identitetin e klientëve, për të ndërmarrë hapa të arsyeshëm për të vendosur identitetin e pronarëve përfitues të fondeve të depozituara në llogari me vlerë të lartë dhe për të kryer kontrolle të larta të llogarive të hapura ose të mbajtura nga individë që janë ose kanë qenë të besuar me funksione të rëndësishme publike, si dhe familjet dhe bashkëpunëtorët e tyre. Një kontroll kaq i imtësishëm do të ishte i projektuar për të dalluar transaksione të dyshimta për qëllime raportimi ndaj organeve kompetente, por nuk duhen shtrënguar në mënyrë të tillë që të diskurajojnë ose ndalojnë institucionet financiare nga kryerja e biznesit me çdo klient legjitim.
- 2. Për të lehtësuar zbatimin e masave të siguruara në paragrafin 1 të këtij neni, çdo shtet palë, në pajtim me të drejtën e brendshme dhe e inspiruar nga iniciativa përkatëse të organizatave regjionale, ndërregjionale dhe multilaterale kundër pastrimit të parave:
- a) do të dorëzojnë këshilla për sa i përket llojeve të personave, fizikë ose juridikë, ndaj llogarive të të cilëve do të aplikojnë kontroll të lartë, llojeve të llogarive dhe transaksioneve për të cilat të paguajnë vëmendje të veçantë dhe hapje llogarie të duhur, mbajtje dhe masa regjistrimi ndaj llogarive të tilla; dhe
- b) atje ku është e duhur, do të njoftojnë institucionet financiare brenda juridiksionit të tyre, me kërkesën e një tjetër shteti palë ose edhe me iniciativë të vetën, rreth identitetit të personave të veçantë, fizikë ose juridik, për llogaritë e të cilëve këto institucione pritet që të kryejnë kontroll të lartë, edhe për ata që mund të identifikohen nga institucionet financiare.
- 3. Në kontekstin e paragrafit 2 (a) të këtij neni, çdo shtet palë do të zbatojë masa për të siguruar që institucionet e tij financiare të mbajnë regjistër të rregullt, për një periudhë të duhur kohore, për llogaritë dhe transaksionet që përfshijnë persona të përmendur në paragrafin 1 të këtij neni, që duhet, minimalisht, të përmbajnë informacion lidhur me identitetin e klientit, sikurse edhe, për sa është e mundur, të pronarit përfitues.
- 4. Me qëllim ndalimin dhe zbulimin e transferimeve të të ardhurave nga krimet sipas kësaj Konvente, secili shtet palë do të zbatojë masa të duhura dhe efektive për të ndaluar, me ndihmën e organeve të tij rregulluese dhe mbikëqyrëse, ngritjen e bankave që nuk kanë prezencë fizike dhe që nuk janë të lidhura me një grup financiar të rregulluar. Për më tepër, shtetet palë mund të konsiderojnë t'i kërkojnë institucioneve të tyre financiare të refuzojnë të hyjnë në ose të vazhdojnë një marrëdhënie korresponduese bankare me institucione të tilla dhe të ruajnë nga ngritja e marrëdhënieve me institucione të huaja financiare që lejojnë llogaritë e tyre të përdoren nga banka që nuk kanë prezencë fizike dhe që nuk janë të lidhura me një grup financiar të rregulluar.
- 5. Secili shtet palë do të marrë parasysh të ngrejë, në përputhje me të drejtën e brendshme, sisteme të efektshme të hapjes financiare për zyrtarë të përshtatshëm publikë dhe do të sigurojë sanksione për moskryerje. Secili shtet palë do të konsiderojë gjithashtu të marrë masa të tilla siç mund të jetë e nevojshme për të lejuar organet e saj kompetente në shtete të tjera palë kur është e nevojshme për të investiguar, marrë përsipër dhe rikuperojë të ardhura nga krimet e ngritura në përputhje me këtë Konventë.
- 6. Secili shtet palë do të marrë parasysh të ngrejë, në përputhje me të drejtën e brendshme, për të kërkuar zyrtarë publikë që kanë një interes ose t'i kërkojnë zyrtarëve publikë të interesuar, kanë nënshkruar ose fuqi tjetër mbi një llogari financiare të një vendi të huaj të raportojë atë marrëdhënie në organet kompetente dhe të mbajë regjistër të rregullt për këto llogari. Masa të tilla do të sigurojnë gjithashtu për sanksione të duhura për mospërputhje.

Neni 53 Masat për rikuperim direkt të pronës

Secili shtet palë do të kryejë në përputhje me të drejtën e brendshme:

- a) Merr masa siç mund të jetë e nevojshme për të lejuar një tjetër shtet palë të iniciojë veprim civil në gjykatat e tij për të fituar pronësi nëpërmjet komisionit për një krim të vendosur në përputhje me këtë Konventë;
- b) Merr masa siç mund të jetë e nevojshme për të lejuar gjykatat e tij të urdhërojnë ata që kanë kryer krime, e vendosur në përputhje me këtë Konventë, për të paguar kompensim ose dëme ndaj një tjetër shteti palë që është dëmtuar nga krime të tilla; dhe
- c) Merr masa siç mund të jetë e nevojshme për të lejuar gjykatat e tij ose organet kompetente kur duhet të vendosin mbi konfiskimin, për të njohur një deklaratë të një shteti palë tjetër si një pronar legjitim i pronës së fituar nëpërmjet komisionit të një krimi të ngritur në pajtim me Konventën.

Neni 54

Mekanizma për rikuperimin e pronës nëpërmjet bashkëpunimit ndërkombëtar në konfiskim

- 1. Secili shtet palë, në mënyrë që të sigurojë asistencë të dyfishtë ligjore sipas nenit 55 të kësaj Konvente për sa i përket pronës së fituar nëpërmjet ose të përfshirë në komision ndaj një krimi të vendosur në pajtim me këtë Konventë, në pajtim me të drejtën e brendshme:
- a) do të marrë masa, siç mund të jetë e nevojshme, për të lejuar organet e tij kompetente të vënë në përdorim një urdhër konfiskimi të lëshuar nga një gjykatë për një tjetër shtet palë;
- b) do të marrë masa, siç mund të jetë e nevojshme, për të lejuar organet e tij kompetente që, atje ku kanë juridiksionin e tyre, të urdhërojnë konfiskimin e një prone të tillë të një origjine të huaj me anë të një gjykimi të pastrimit të parave ose ndonjë krimi tjetër siç mund të jetë brenda juridiksionit të tij ose me anë të procedurave të autorizuara nën të drejtën e tij të brendshme; dhe
- c) do të konsiderojë të marrë masa të tilla për të lejuar konfiskimin e një prone të tillë pa një dënim penal, në rastet në të cilat kryesi i krimit nuk mund të dënohet me anë të vdekjes, braktisjes ose mungesës ose në rastet të tjera të përshtatshme.
- 2. Secili shtet palë, në mënyrë që të sigurojë asistencë të dyfishtë ligjore me kërkesën e bërë sipas paragrafit 2 të nenit 55 të kësaj Konvente, sipas së drejtës së brendshme:
- a) do të marrë masa, siç mund të jetë e nevojshme, për të lejuar organet e tij kompetente që të ngrijnë ose të kapin pronë me një urdhër kapjeje ose ngrirjeje të lëshuar nga një gjykatë ose organ kompetent i një shteti palë kërkues që siguron një bazë të arsyeshme për shtetin palë e kërkuar të besojë se ka arsye të mjaftueshme për të marrë një veprim të tillë dhe që prona do të ishte subjekt i një urdhri konfiskimi për qëllime të paragrafit 1 (a) të këtij neni;
- b) do të marrë masa, siç mund të jetë e nevojshme, për të lejuar organet e tij kompetente që të ngrijnë ose të kapin pronë me një kërkesë që siguron një bazë të arsyeshme për shtetin palë, e kërkuar të besojë se ka arsye të mjaftueshme për të marrë një veprim të tillë dhe që prona do të ishte subjekt i një urdhri konfiskimi për qëllime të paragrafit 1 (a) të këtij neni; dhe
- c) do të konsiderojë marrjen e masave të tjera për të lejuar organet e veta kompetente të ruajnë pronën për konfiskim, në mënyrë të tillë që në bazë të urdhrit të arrestit të lidhur me marrjen e një prone të tillë.

Neni 55

Bashkëpunimi ndërkombëtar për qëllime të konfiskimit

1. Një shtet palë që ka marrë një kërkesë nga një tjetër shtet palë që ka juridiksion mbi një krim, sipas kësaj Konvente, për konfiskimin e të ardhurave nga krimi, prona, pajisje ose

instrumente të tjera të referuara në nenin 31 paragrafi 1 të kësaj Konvente të vendosur në territorin e saj, në madhësinë më të madhe të mundur brenda sistemit të brendshëm ligjor:

- a) do të dorëzojë kërkesën për organet kompetente për qëllim të marrjes së një urdhri konfiskimi dhe, nëse një urdhër i tillë është dhënë, t'i japi fuqi atij; ose
- b) do të dorëzojë tek organet kompetente, me një qëllim për t'i dhënë fuqi në madhësinë e kërkuar, një urdhri konfiskimi të lëshuar nga një gjykatë në territorin e shtetit palë kërkues në përputhje me nenet 31 paragrafi 1, dhe 54 paragrafi 1(a) të kësaj Konvente përsa lidhet me të ardhurat nga krimi, prona ose pajisje, ose instrumentalitete të tjera të referuara në nenin 31 paragrafi 1 të vendosur në territorin e shtetit palë.
- 2. Sipas një kërkese të bërë nga një tjetër shtet palë që ka juridiksion mbi një krim sipas kësaj Konvente, shteti palë i kërkuar do të marrë masa për të identifikuar, ndjekur dhe kapur të ardhura nga krimi, prona ose pajisje ose instrumentalitete të tjera të referuara në nenin 31 paragrafi 1 të kësaj Konvente përsa lidhet me konfiskimin që duhet urdhëruar ose nga shteti palë kërkues ose sipas një kërkese sipas paragrafit 1 nga shteti palë i kërkuar.
- 3. Dispozitat e nenit 46 të kësaj Konvente janë të aplikueshme, *mutatis mutandis*, për këtë nen. Përveç informacionit të specifikuar në nenin 46 paragrafi 154, kërkesat e bëra sipas këtij neni përmbajnë:
- a) Në rast kur një kërkesë që ka të bëjë me paragrafin 1 (a) të këtij neni, një përshkrim i pronës që duhet konfiskuar, duke përfshirë, në madhësinë e mundur, vendin dhe, atje ku do ishte e përshtatshme, vlerën e çmuar të pronës dhe një deklaratë të fakteve të mbështetur mbi shtetin palë kërkues të mjaftueshëm për të bërë të mundur shtetin palë të kërkuar për të kërkuar urdhrin sipas së drejtës së vetë të brendshme.
- b) Në rast kur një kërkesë që ka të bëjë me paragrafin 1 (a) të këtij neni, një kopje të ligjshme të një urdhri konfiskimi mbi të cilin kërkesa është bazuar duke lëshuar nga shteti palë kërkues një deklaratë të fakteve dhe informacion për madhësinë në të cilën kërkohet ekzekutimi i urdhrit, një deklaratë që specifikon masat e marra nga shteti palë kërkues për të siguruar njoftim të përshtatshëm për palë të treta *bona fide* dhe për të siguruar proces ligjor dhe një deklaratë që urdhri i konfiskimit është final.
- c) Në rastin kur një kërkesë që ka të bëjë me paragrafin 2 të këtij neni, një deklaratë të fakteve të mbështetura mbi shtetin palë kërkues dhe një përshkrim të veprimeve të kërkuara dhe, ku është e mundur, një kopje ligjore të një urdhri mbi të cilin bazohet kjo kërkesë.
- 4. Vendimet ose veprimet e siguruara në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni do të merren nga shteti palë kërkues në përputhje me subjektin për dispozitat e së drejtës së brendshme dhe rregullave procedurale ose çdo marrëveshjeje bilaterale ose multilaterale për të cilën mund të lidhet me shtetin palë kërkues.
- 5. Secili shtet palë do të furnizojë me kopje të ligjeve të tij dhe rregulloreve që i japin fuqi këtij neni dhe çdo ndryshim i mëpasshëm për ligje të tilla dhe rregullore ose një përshkrim i tij ndaj Sekretarit të Përgjithshëm të 0KB-së.
- 6. Nëse një shtet palë zgjedh për të bërë marrjen e masave të referuara në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni kondicionale mbi ekzistencën e një traktati të përshtatshëm, ai shtet palë do të konsiderojë këtë Konventë të nevojshme dhe të mjaftueshme si bazë për këtë traktat.
- 7. Bashkëpunimi nën këtë nen mund të refuzohet ose masat e dispozitave të hiqen nëse shteti palë kërkues nuk merr evidencë të mjaftueshme ose në kohë, ose nëse prona është me një vlerë *de minimis*.
- 8. Përpara se të hiqet ndonjë masë e marrë sipas këtij neni, shteti palë i kërkuar, atje ku është e mundur, do t'i japë shtetit palë kërkues një mundësi për të prezantuar arsyet e tij në favor të vazhdimit të masës.
- 9. Dispozitat e këtij neni nuk do të konsiderohen si të tilla që paragjykojnë të drejtat e palëve të treta *bona fide*.

Neni 56 **Bashkëpunimi i veçantë**

Pa paragjykim mbi të drejtën e saj të brendshme, çdo shtet palë do të përpiqet të marrë masa për të lejuar atë të kalojë, pa paragjykim ndaj investigimeve të veta, hedhje në gjyq ose procedim gjyqësor, informacion mbi të ardhurat e krimeve të vendosura në përputhje me këtë Konvente ndaj një shteti palë tjetër pa kërkesë paraprake, kur ajo konsideron që hapja e informacionit të tillë mund të asistojë shtetin palë marrës në fillimin ose kryerjen e investigimeve, hedhjeve në gjyq ose mund të çojë në një kërkesë nga shteti palë sipas këtij kapitulli të Konventës.

KAPITULLI 57 KTHIMI DHE HEDHJA E ASETEVE

- 1. Prona e konfiskuar nga një shtet palë sipas nenit 1 ose 55 të kësaj Konvente do të hidhet, duke përfshirë me kthim të pronarëve të mëparshëm legjitimë, sipas paragrafit 3 të këtij neni, nga ai shtet palë në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente dhe së drejtës së brendshme.
- 2. Secili shtet palë do të adaptojë masa të tilla legjislative dhe të tjera në përputhje me parimet themelore të së drejtës së saj të brendshme, siç mund të jetë e nevojshme për të bërë të mundur organet e veta kompetente të kthejnë pronën e konfiskuar, kur veprojnë me kërkesën e bërë nga një tjetër shtet palë, në përputhje me këtë Konventë, duke marrë në konsideratë të drejtat e palëve të treta *bona fide*.
- 3. Në përputhje me nenet 46 dhe 55 të kësaj Konvente dhe paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, shteti palë kërkues do të:
- a) Në rastin kur ka një shpërdorim të fondeve publike ose të pastrimit të fondeve publike të shpërdoruara, si është referuar në nenet 17 dhe 2 të kësaj Konvente, kur konfiskimi është ekzekutuar në përputhje me nenin 55 dhe mbi bazën e një gjykimi final në shtetin palë kërkues, një kërkesë që mund të kalohet pa marrë u parasysh nga shteti palë i kërkuar, kthen pronën e konfiskuar për shtetin palë kërkues.
- b) Në rastin e të ardhurave të çdo krimi të mbuluar nga kjo Konventë, kur konfiskimi ishte ekzekutuar në përputhje me nenin 55 të kësaj Konvente dhe mbi bazën e një gjykimi final në shtetin palë kërkues, një kërkesë që mund të mos merret parasysh nga shteti palë i kërkuar, kthen pronën e konfiskuar te shteti palë kërkues, kur shteti palë kërkues arsyeton pronësinë e mëparshme të pronës së konfiskuar për shtetin palë të kërkuar ose kur shteti palë i kërkuar njeh dëmtime ndaj shtetit palë të kërkuar si një bazë për kthimin e pronës së konfiskuar.
- c) Në të gjitha rastet e tjera, t'i jepet konsideratë prioritare kthimit të pronës së konfiskuar ndaj shtetit palë kërkues, duke kthyer pronën e tillë për pronarët e saj të ligjshëm të mëparshëm ose duke kompensuar viktimat e krimeve.
- 4. Atje ku është e përshtatshme, përveç kur shtetet palë vendosin ndryshe, shteti palë i kërkuar mund të ulë shpenzime të arsyeshme të ndodhura gjatë hetimit, hedhjes në gjyq duke iu afruar kthimit të pronës së konfiskuar sipas këtij neni.
- 5. Atje ku është e përshtatshme, shtetet palë mund t'i japin gjithashtu konsideratë të veçantë përfundimit të marrëveshjeve ose rregullimeve të pranueshme nga të gjithë, mbi një bazë çështje pas çështje, për kalimin final të pronës së konfiskuar.

Neni 58 **N**jësia e inteligjencës financiare

Shtetet palë do të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin për qëllime të ndalimit dhe luftës kundër transferimit të të ardhurave nga krimet e vendosura në përputhje me këtë Konventë dhe duke promovuar mënyra të rikuperimit të të ardhurave të tilla dhe për këtë qëllim, do të konsiderojnë ngritjen e një njësie të inteligjencës financiare që është përgjegjëse për të marrë, analizuar dhe lëshuar ndaj organeve kompetente raporte të transaksioneve të dyshimta financiare.

Neni 59 **Marrëveshjet bilaterale dhe multilaterale**

Shtetet palë mund të shqyrtojnë, të lidhin marrëveshje bilaterale ose multilaterale ose rregullime për të rritur efektivitetin e bashkëpunimit ndërkombëtar sipas këtij kapitulli të konventës.

KAPITULLI VI ASISTENCA TEKNIKE DHE KËMBIMI I INFORMACIONIT

Neni 60

Trajnimi dhe asistenca teknike

- 1. Secili shtet palë, në masën e duhur, fillon, zhvillon ose përmirëson programe trajnimi të veçanta për personelin e tij të përgjegjshëm për parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit. Ky program trajnimi, ndërmjet të tjerash, mund të trajtojë sferat e mëposhtme:
- a) Masat e efektshme për parandalimin, zbulimin, hetimin, dënimin dhe kontrollin e korrupsionit duke përfshirë përdorimin e mbledhjes së provave dhe metodave hetimore;
- b) Krijimin e kapaciteteve në zhvillimin dhe planifikimin e politikave strategjike kundër korrupsionit;
- c) Trajnimin e organeve kompetente në përgatitjen e kërkesave për ndihmën e ndërsjellë ligjore që përmbush kërkesat e kësaj Konvente;
- d) Vlerësimin dhe forcimin e institucioneve, menaxhimin e shërbimit publik dhe menaxhimin e financave publike, duke përfshirë prokurimin publik dhe sektorin privat.
- e) Parandalimin dhe luftën kundër transferimit të fitimit nga veprat penale të parashikuara sipas kësaj Konvente dhe në rimarrjen e këtyre fitimeve;
- f) Gjetjen dhe ngritjen e transferimit të fitimeve nga veprat penale të parashikuara në pajtim me këtë Konventë;
- g) Mbikëqyrjen e lëvizjeve të fitimeve nga veprat penale të parashikuara sipas kësaj Konvente dhe metodat e përdorura për transferimin, fshehjen ose kamuflimin e këtyre fitimeve
- h) Mekanizmat e përshtatshëm dhe të efektshëm dhe administrativë, dhe metodat për lehtësimin e kthimit të fitimeve nga veprat penale të parashikuara sipas kësaj Konvente;
- i) Metodat e përdorura për mbrojtjen e viktimave dhe dëshmitarëve që bashkëpunojnë me organet gjyqësore;
 - j) Trajnimin për rregulloret kombëtare dhe ndërkombëtare dhe në gjuhë.
- 2. Shtetet palë, brenda kapaciteteve të tyre, shqyrtojnë dhënien e asistencës teknike njëri-tjetrit me masën më të gjerë, sidomos në interes të vendeve në zhvillim, në planet e tyre përkatëse për luftën kundër korrupsionit, duke përfshirë mbështetjen materiale dhe trajnimin në fushat e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni, trajnimin dhe asistencën, dhe shkëmbimin reciprok të experiencës përkatëse dhe njohurive të specializuara të cilat ndihmojnë bashkëpunimin ndërkombëtar ndërmjet shteteve palë në fushat e ekstradimit dhe të ndihmës së ndërsjellë juridike.
- 3. Shtetet palë forcojnë në masën e duhur përpjekjet e tyre për të shtuar aktivitetet operacionale dhe trajnuese në organizatat ndërkombëtare dhe regjionale dhënë në kuadër të marrëveshjeve dhe masave përkatëse dypalëshe dhe shumëpalëshe.
- 4. Shtetet palë shqyrtojnë të ndihmojnë njëri-tjetrin, me kërkesë, në bërjen e vlerësimeve, studimeve dhe kërkimeve në lidhje me tipat, shkaqet efektet dhe shpenzimet e korrupsionit në vendet e tyre përkatëse, me qëllim që të zhvillojnë, me pjesëmarrjen e organeve kompetente dhe shoqërisë, strategji dhe plane veprimi për të luftuar korrupsionin.
- 5. Për të lehtësuar rimarrjen e fitimeve nga veprat penale të parashikuara sipas kësaj Konvente, shtetet palë mund të bashkëpunojnë për t'u dhënë njëri-tjetrit emra ekspertësh, të cilët mund të ndihmonin në arritjen e këtyre objektivave.

- 6. Shtetet palë shqyrtojnë të përdorin konferencat dhe seminaret nënregjionale, regjionale dhe ndërkombëtare për të nxitur bashkëpunimin dhe ndihmën teknike dhe nxitur diskutimin e problemeve të interesit të përbashkët, duke përfshirë problemet e veçanta dhe nevojat e vendeve në zhvillim dhe të vendeve me ekonomitë e tyre në tranzicion.
- 7. Shtetet palë shqyrtojnë vendosjen e mekanizmave vullnetarë, me qëllim që të kontribuojnë financiarisht në përpjekjet e vendeve në zhvillim dhe vendeve me ekonomitë e tyre në tranzicion për të zbatuar këtë Konventë me anë të programeve dhe projekteve të asistencës teknike.
- 8. Secili shtet palë shqyrton t'i japë kontribute vullnetare Zyrës së Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe Krimin për qëllimin e ndihmesës, nëpërmjet Zyrës së programeve dhe projekteve në vendet në zhvillim dhe me qëllimin e zbatimit të kësaj Konvente.

Neni 61

Mbledhja, shkëmbimi dhe analizimi i informacionit mbi korrupsionin

- 1. Secili shtet palë shqyrton analizimin, në konsultim me ekspertët, korrentet e korrupsionit në territorin e tij, si dhe rrethanat në të cilat kryhen veprat penale në lidhje me korrupsionin.
- 2. Shtetet palë shqyrtojnë zhvillimin dhe dhënien njëri-tjetrit dhe nëpërmjet organizatave ndërkombëtare dhe regjionale të statistikave, ekspertizës analitike në lidhje me korrupsionin dhe me informacionin, me qëllim që të zhvillohen, me aq sa është e mundur, përkufizime, standarde dhe metodologji të përbashkëta, si dhe informacionin mbi praktikat më të mira për parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit.
- 3. Secili shtet palë shqyrton vëzhgimin e politikave të tij dhe masave faktike për luftën kundër korrupsionit dhe kryerjen e vlerësimeve për efektivitetin dhe efiçencën e tyre.

Neni 62

Masa të tjera: Zbatimi i Konventës nëpërmjet zhvillimit ekonomik dhe asistencës teknike

- 1. Shtetet palë marrin masat që bëjnë të mundur zbatimin optimal të kësaj Konvente, në masën e duhur, nëpërmjet bashkëpunimit ndërkombëtar, duke marrë parasysh efektet negative të korrupsionit në shoqëri në përgjithësi, sidomos në një zhvillim të shëndetshëm.
- 2. Shtetet palë bëjnë përpjekje konkrete në masën e mundur dhe në bashkëpunim me njëritjetrin, si dhe me organizatat ndërkombëtare dhe regjionale:
- a) për rritjen e bashkëpunimit të tyre në nivele të ndryshme me vendet në zhvillim, me qëllimin e forcimit të kapacitetit të këtyre të fundit për të parandaluar dhe luftuar korrupsionin;
- b) për rritjen e asistencës financiare dhe materiale për mbështetjen e përpjekjeve të vendeve në zhvillim për të parandaluar dhe luftuar korrupsionin me efektivitet dhe për t'i ndihmuar ata të zbatojnë këtë Konventë me sukses;
- c) për dhënien e asistencës teknike vendeve në zhvillim dhe vendeve me ekonomitë e tyre në tranzicion për t'i ndihmuar ata të përmbushin nevojat për zbatimin e kësaj Konvente. Për këtë qëllim, shtetet palë përpiqen të japin vullnetarisht kontribute të përshtatshme dhe të rregullta në një llogari që hapet për këtë qëllim në mekanizmat e financimit të Kombeve të Bashkuara. Shtetet palë, në pajtim me ligjin e tyre të brendshëm dhe dispozitat e kësaj Konvente, mund t'i kushtojnë rëndësi të madhe dhënies në këtë llogari të një përqindje të parasë ose të vlerës korresponduese të fitimeve nga krimi ose pasuria e konfiskuar në pajtim me dispozitat e kësaj Konvente;
- d) për inkurajimin dhe detyrimin e shteteve të tjera dhe institucionet financiare sipas rastit të bashkohen me ta në pajtim me këtë nen, sidomos duke dhënë më shumë programe trajnimi dhe pajisje moderne për vendet në zhvillim me qëllim që të ndihmohen ata në arritjen e objektivave të kësaj Konvente.
- 3. Në masën e mundur, të gjitha masat merren pa cenuar ndihmën e huaj ekzistuese ose masat e tjera të bashkëpunimit në nivelin dypalësh, regjional ose ndërkombëtar.

4. Shtetet palë mund të lidhin marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe apo masa të tjera për asistencën materiale dhe logjistike, duke marrë në konsideratë masat financiare të nevojshme për mjetet e bashkëpunimit ndërkombëtar të parashikuar në këtë Konventë për të qenë e efektshme në parandalimin, gjetjen dhe kontrollin e korrupsionit.

KAPITULLI VII MEKANIZMAT E ZBATIMIT

Neni 63

Konferenca e shteteve palë në Konventë

- 1. Një konferencë e shteteve palë në Konventë parashikohet këtu për të përmirësuar kapacitetin dhe bashkëpunimin ndërmjet shteteve palë për arritjen e objektivave të përcaktuara në këtë Konventë dhe për të nxitur dhe rishikuar zbatimin e saj.
- 2. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara thërret konferencën e shteteve palë jo më vonë se një vit nga hyrja në fuqi e kësaj Konvente. Pas kësaj, mbledhjet e rregullta të konferencës së shteteve palë mbahen në përputhje me rregullat e procedurës së miratuar nga Konferenca.
- 3. Konferenca e shteteve palë miraton rregulla procedurale dhe rregulla për rregullimin e funksionimit të aktiviteteve të parashikuara në këtë nen, duke përfshirë rregullat në lidhje me pranimin dhe pjesëmarrjen e vëzhguesve, dhe pagesën e shpenzimeve që rrjedhin nga zhvillimi i këtyre aktiviteteve.
- 4. Konferenca e shteteve palë bie dakord për aktivitetet, procedurat dhe metodat e punës për arritjen e objektivave të parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni duke përfshirë:
- a) mbështetjen e aktiviteteve nga shtetet palë sipas nenit 60 dhe 62 të kapitujve II deri V të kësaj Konvente, duke përfshirë inkurajimin dhe mobilizimin e kontributeve vullnetare;
- b) mbështetjen e shkëmbimit të informacionit ndërmjet shteteve palë mbi modelet dhe korrentet në korrupsion dhe mbi praktikat e suksesshme për parandalimin dhe luftimin e tij dhe për kthimin e fitimit nga krimi, ndërmjet të tjerash, me anë të botimit të informacionit përkatës sic përmendet në këtë nen;
- c) bashkëpunimin me organizatat dhe mekanizmat ndërkombëtarë dhe regjionalë, dhe me organizatat joqeveritare;
- d) përdorimin e rregullt të informacionit përkatës të dhënë nga mekanizmat e tjerë ndërkombëtarë dhe regjionalë për të luftuar dhe parandaluar korrupsionin me qëllim që të mënjanohet dublikimi i panevojshëm i punës;
 - e) rishikimin periodik të zbatimit të kësaj Konvente nga shtetet palë;
 - f) bërjen e rekomandimeve për përmirësimin e kësaj Konvente dhe zbatimin e saj;
- g) shënimin e kërkesave të asistencës teknike të shteteve palë në lidhje me zbatimin e kësaj Konvente dhe rekomandimin e çdo veprimi që mund të duket i dobishëm nga kjo pikëpamje.
- 5. Për qëllimin e paragrafit 4 të këtij neni, Konferenca e shteteve palë merr dijeninë e nevojshme në lidhje me masat e marra nga shtetet palë për zbatimin e kësaj Konvente dhe vështirësitë e hasura prej tyre për këtë nëpërmjet informacionit të dhënë atyre dhe nëpërmjet mekanizmave suplementarë të rishikimit, siç mund të caktohen nga konferenca e shteteve palë.
- 6. Secili shtet palë i paraqet Konferencës së shteteve palë informacion në lidhje me programet, planet dhe praktikat, si dhe masat legjislative dhe administrative për zbatimin e kësaj Konvente, siç kërkohet nga konferenca e shteteve palë. Konferenca e shteteve palë shikon rrugën më të efektshme për marrjen dhe reagimin mbi informacionin, duke përfshirë, ndërmjet të tjerash informacionin e marrë nga shtetet palë dhe nga organizatat kompetente ndërkombëtare. Mund të shqyrtohen gjithashtu edhe informacionet e marra nga organizatat përkatëse joqeveritare të akredituara sipas rregullit nga konferenca e shteteve palë.
- 7. Në pajtim me paragrafët 4 deri 6 të këtij neni, konferenca e shteteve palë parashikon, nëse e shikon të nevojshme, çdo mekanizëm të përshtatshëm ose organ për të ndihmuar në zbatimin e efektshëm të Konventës.

Neni 64

Sekretariati

- 1. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara parashikon shërbimet e nevojshme të sekretariatit për konferencën e shteteve palë në Konventë.
 - 2. Sekretariati:
- a) Ndihmon konferencën e shteteve palë në kryerjen e aktiviteteve të parashikuara në nenin 63 të kësaj Konvente, merr masat dhe jep shërbimet e nevojshme për sesionet e konferencës së shteteve palë;
- b) Me kërkesë, ndihmon shtetet palë në dhënien e informacionit, konferencës së shteteve palë sipas parashikimit të bërë në nenin 63 paragrafët 5 dhe 6 të kësaj Konvente; dhe
- c) Siguron bashkëpunimin e nevojshëm me sekretariatet e organizatave përkatëse ndërkombëtare dhe regjionale.

KAPITULLI VIII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 65

Zbatimi i Konventës

- 1. Secili shtet palë merr masat e nevojshme, duke përfshirë masat legjislative dhe administrative, në pajtim me principet themelore të ligjit të brendshëm, për të siguruar përmbushjen e detyrimeve të tij sipas kësaj Konvente.
- 2. Secili shtet palë mund të miratojë masa më të forta ose rigoroze se ato të parashikuara në këtë Konventë për parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit.

Neni 66

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

- 1. Shtetet palë përpiqen të zgjidhin mosmarrëveshjet në lidhje me interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente me anë të bisedimeve.
- 2. Çdo mosmarrëveshje ndërmjet dy ose më shumë shteteve palë në lidhje me interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente, që nuk mund të zgjidhet me anë të bisedimeve brenda një kohe të arsyeshme, me kërkesë të këtyre shteteve palë, i jepet arbitrazhit. Nëse gjashtë muaj pas depozitimit të kërkesës për arbitrazh këto shtete palë nuk janë në gjendje të bien dakord me organizimin e arbitrazhit, çdonjëra nga këto shtete palë mund ta çojë çështjen në Gjykatën Ndërkombëtare të Drejtësisë me kërkesë në pajtim me Statutin e Gjykatës.
- 3. Secili shtet palë, në momentin e nënshkrimit, ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit në këtë Konventë, mund të deklarojë se ai nuk konsiderohet i detyruar nga paragrafi 2 i këtij neni. Shtetet e tjera palë nuk detyrohen nga paragrafi 2 i këtij neni në lidhje me çdo shtet palë që ka bërë një rezervë të tillë.
- 4. Çdo shtet palë që ka bërë një rezervë në lidhje me paragrafin 3 të këtij neni, në çdo kohë mund ta tërheqë këtë rezervë me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 67

Nënshkrimi, ratifikimi, pranimi, aprovimi ose aderimi

1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim për të gjitha shtetet nga 9 deri më 11 dhjetor të vitit 2003 në Merida, Meksikë dhe pastaj në Qendrën e Kombeve të Bashkuara në Nju-Jork, deri më 9 dhjetor të vitit 2005.

- 2. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim nga organizatat regjionale të integrimit ekonomik, me kushte që të paktën një shtet anëtar i një organizate të tillë të ketë nënshkruar këtë Konventë në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni.
- 3. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara. Një organizatë regjionale e integrimit ekonomik mund ta depozitojë instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit ose aprovimit nëse të paktën një nga shtetet anëtare të saj e ka bërë këtë në atë instrument ratifikimi, pranimi ose aprovimi, kjo organizatë deklaron masën e kompetencës së saj në lidhje me çështjet që rregullohen nga kjo Konventë. Kjo organizatë informon gjithashtu depozituesin për çdo modifikim të mundshëm brenda sferës së kompetencës së saj.
- 4. Kjo Konventë është e hapur për aderim nga çdo shtet e organizatë regjionale e integrimit ekonomik, kur të paktën një shtet anëtar i saj është palë në këtë Konventë. Instrumentet e aderimit depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara. Në momentin e aderimit, një organizatë regjionale e integrimit ekonomik deklaron masën e kompetencës së saj në lidhje me çështjet e rregulluara nga kjo Konventë. Kjo organizatë informon depozituesin edhe për modifikimet e mundshme brenda masës së kompetencës së saj.

Neni 68 **Hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë hyn në fuqi në ditën e nëntëdhjetë pas datës së depozitimit të instrumentit të tridhjetë të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose aderimit. Për qëllimin e këtij paragrafi, çdo instrument i depozituar nga një organizatë regjionale e integrimit ekonomik nuk llogaritet si shtesë mbi ato të depozituara nga shtetet anëtare të kësaj Organizate.
- 2. Për çdo shtet palë ose organizatë regjionale të integrimit ekonomik, që e ratifikon, pranon, aprovon ose aderon në Konventë pas depozitimit të tridhjetë të instrumentit për një veprim të tillë, kjo Konventë hyn në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit nga ky shtet ose organizatë i instrumentit përkatës ose në datën që kjo Konventë hyn në fuqi sipas paragrafin 1 të këtij neni, në datën më të mëvonshme.

Neni 69 **Ndryshimet**

Pas kalimit të pesë viteve nga hyrja në fuqi e kësaj Konvente, një shtet palë mund të propozojë një ndryshim dhe t'ia transmetojë atë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara, i cili pastaj ua komunikon ndryshimin e propozuar shteteve palë dhe konferencës së shteteve palë në Konventë, me qëllim shqyrtimin dhe marrjen e vendimin mbi propozimin. Konferenca e shteteve palë bën të gjitha përpjekjet për të arritur konsensus për çdo ndryshim. Nëse janë bërë të gjitha përpjekjet për të arritur konsensus dhe nuk është arritur marrëveshje, ndryshimi, si përpjekje e fundit, kërkon shumicën prej dy të tretash të shteteve anëtare të pranishme dhe që votojnë në mbledhjen e konferencës së shteteve palë.

- 2. Organizatat regjionale të integrimit ekonomik, për çështjet brenda kompetencës së tyre, ushtrojnë të drejtën e tyre për të votuar sipas këtij neni me një numër të barabartë votash me atë të numrit të anëtarëve të shteteve anëtare që janë palë në këtë Konventë. Këto organizata nuk e ushtrojnë të drejtën për të votuar nëse shtetet anëtare të tyre e ushtrojnë të tyren dhe e kundërta.
- 3. Një ndryshim i miratuar sipas paragrafit 1 të këtij neni i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit nga shtetet palë.
- 4. Një ndryshim i miratuar sipas paragrafit 1 të këtij neni hyn në fuqi në lidhje me një shtet palë nëntëdhjetë ditë pas datës së depozitimit te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara i një instrumenti ratifikimi, pranimi ose aprovimi për këtë ndryshim.

5. Kur një ndryshim hyn në fuqi, ai është i detyrueshëm për ato shtete palë që kanë shprehur pëlqimin e tyre për të qenë të detyruar prej tij. Shtetet e tjera palë u nënshtrohen dispozitave të kësaj Konvente dhe çdo ndryshimi të mëparshëm që ato kanë ratifikuar, pranuar ose miratuar.

Neni 70 **Denoncimi**

- 1. Një shtet palë mund ta denoncojë këtë Konventë me njoftim me shkrim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara. Ky denoncim hyn në fuqi një vit pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 2. Një organizatë regjionale e integrimit ekonomik pushon se qeni palë në këtë Konventë kur të gjithë anëtarët e saj e kanë denoncuar atë.

Neni 71 **Depozituesi dhe gjuhët**

- 1. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara caktohet depozitues i kësaj Konvente.
- 2. Origjinali i kësaj Konvente, teksti i së cilës në gjuhën arabe, kineze, angleze, franceze, ruse dhe spanjolle janë njëlloj autentike, depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara.

Si dëshmi e kësaj, të plotfuqishmit e poshtëshënuar, duke qenë rregullisht të autorizuar nga qeveritë e tyre përkatëse, kanë nënshkruar këtë Konventë.

LIGJ Nr.9604, datë 11.9.2006

PËR RATIFIKIMIN E "KONVENTËS SË BASHKËPUNIMIT POLICOR PËR EUROPËN JUGLINDORE"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa e bashkëpunimit policor për Europën Juglindore".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5054, datë 4.10.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA E BASHKËPUNIMIT POLICOR PËR EUROPËN JUGLINDORE

Versioni përfundimtar 31.3.06

Hyrje

Republika e Shqipërisë, Bosnja dhe Hercegovina, Republika e Maqedonisë, Republika e Moldavisë, Rumania dhe Unioni Shtetëror i Serbisë dhe Malit të Zi,

në vijim të quajtura si "Palët Kontraktuese",

- me dëshirën për të bashkëpunuar për përmbushjen e interesave të përbashkëta të sigurisë;
- *të vendosura* për të luftuar me efikasitet kërcënimet ndërkufitare ndaj rendit dhe sigurisë publike si dhe krimin ndërkombëtar, duke hyrë në një partneritet për sigurinë;
 - duke synuar rritjen dhe intensifikimin e mëtejshëm të bashkëpunimit policor;
 - të vendosura për të fuqizuar mbështetjen reciproke në çështjet policore;
 - janë dakord për sa vijon:

Neni 1 Fusha e kësaj Konvente

Palët Kontraktuese do të forcojnë bashkëpunimin ndërmjet tyre në lidhje me luftën kundër kërcënimeve ndaj sigurisë publike dhe/ose rendit, si dhe parandalimin, zbulimin dhe hetimin policor të veprave penale. Kjo realizohet duke zbatuar ligjin kombëtar, nëse nuk parashikohet ndryshe në këtë Konventë.

Neni 2 **Përkufizime**

Për qëllim të kësaj Konvente:

- -"Autoritetet e zbatimit të ligjit" nënkuptojnë autoritetet, të cilat në përputhje me ligjin kombëtar të Palëve Kontraktuese, kanë kompetencën e nevojshme për zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente.
 - "Zyrtarët" nënkupton çdo individ të caktuar nga autoritetet e zbatimit të ligjit.
- "Kufijtë" nënkuptojnë kufijtë tokësorë, ujorë të Palëve Kontraktuese, aeroportet dhe portet e tyre detare, të përcaktuara sipas ligjit kombëtar dhe të pranuara në nivel ndërkombëtar.
 - "Shtet i tretë" nënkupton çdo shtet tjetër përveç Palëve Kontraktuese.
- "Leje qëndrimi" nënkupton një autorizim i çfarëdolloji i lëshuar nga një Palë Kontraktuese, i cili i jep të drejtën e qëndrimit brenda territorit të saj. Ky përkufizim nuk përfshin lejen e përkohshme për të qëndruar në territorin e një Pale Kontraktuese me qëllim përpunimin e një aplikimi për azil apo për një leje qëndrimi.
- "Të dhëna personale" nënkupton çdo të dhënë që ka lidhje me një person fizik të identifikuar apo të identifikueshëm: një person i identifikueshëm është një person që mund të identifikohet, në mënyrë direkte apo indirekte, sidomos duke iu referuar një numri identifikimi apo një ose më shumë faktorëve specifikë të identitetit të tij fizik, fiziologjik, mendor, ekonomik, kulturor apo social.
- "Përpunimi i të dhënave personale" (që në vijim do të referohet si "përpunimi") nënkupton çdo operacion apo kompleks operacionesh që kryhet mbi të dhënat personale, me ose pa mjete të automatizuara, si p.sh. mbledhja, regjistrimi, organizimi, ruajtja, adaptimi apo ndryshimi, korrigjimi, konsultimi, përdorimi, ekspozimi nëpërmjet transmetimit, shpërndarjes ose me fjalë të tjera vënia në dispozicion, lidhja apo kombinimi, bllokimi, fshirja apo asgjësimi.
 - "Informacioni" nënkupton të dhëna personale dhe jopersonale.

Neni 3 Masa të përgjithshme të bashkëpunimit

Autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese do të marrin të gjitha masat brenda juridiksionit të tyre me synim forcimin e bashkëpunimit ndërmjet tyre.

- Në veçanti, autoritetet angazhohen për:
- 1. Rritjen e shkëmbimit të informacionit dhe strukturave të komunikimit nëpërmjet:
- informimit të njëri-tjetrit mbi faktet e çështjeve, lidhjet ndërmjet të dyshuarve dhe sjelljes tipike të të dyshuarit, pa përmendur të dhëna në lidhje me personin;
- informimit të njëri-tjetrit në mënyrë të drejtpërdrejtë, sa më në kohë që të jetë e mundur, për ngjarje dhe incidente të pritshme me interes për policinë, pa përmendur të dhëna që kanë lidhje me personin, për të ndihmuar në luftën kundër kërcënimeve ndaj rendit dhe sigurisë publike, në mënyrë që të mund të merren në kohë masat e nevojshme;
- shkëmbimit të informacionit të rëndësishëm, përveç të dhënave në lidhje me personin, për të ndihmuar në planifikimin operacional, si për aktivitetet rutinë ashtu edhe për operacionet speciale, duke përfshirë si një masë paraprake informacione sekrete rreth ngjarjeve dhe incidenteve që mund të kenë ndikim në territorin e Palës tjetër Kontraktuese respektive;
- përgatitjes dhe azhurnimit në mënyrë të rregullt të listave të përbashkëta që përmbajnë të dhëna rreth juridiksionit dhe kompetencave, të dhënave të kontaktit;
- mbajtjes së komunikimit me radio duke shkëmbyer pajisjet deri në prezantimin e një pajisjeje uniforme radioje dhe frekuencash për të gjitha vendet e Europës, dhe përgatitjes së propozimeve të përbashkëta për përmirësimin e telekomunikacionit me kosto të ulët, sidomos komunikimit me radio përgjatë kufijve.
- 2. Forcimin e bashkëpunimit gjatë operacioneve dhe hetimeve me qëllim parandalimin, zbulimin dhe hetimin dhe për të luftuar kundër kërcënimeve:
 - duke vendosur forcat në zonat kufitare fqinje në përputhje me një planifikim të koordinuar;
 - duke planifikuar dhe realizuar programe të përbashkëta në fushën e parandalimit të krimit;
- duke zhvilluar takime dhe bisedime në intervale kohore të rregullta në mënyrë që të mbahet nën kontroll dhe të ruhet cilësia e bashkëpunimit, të diskutohen strategji të reja, të koordinohen planet e patrullimit, kërkimit dhe operacioneve, të shkëmbehen të dhëna statistikore dhe të koordinohen programet e punës;
- duke lehtësuar vizitat e ndërsjella studimore/trajnuese sipas marrëveshjeve të departamenteve të interesuara;
- duke ftuar përfaqësues të Palëve të tjera Kontraktuese për të marrë pjesë në operacionet speciale si vëzhgues.

KAPITULLI I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 4 **Bashkëpunimi sipas kërkesës**

1. Autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese, sipas kërkesës, duhet të japin asistencë reciproke brenda kuadrit të juridiksioneve të tyre respektive për të marrë masa kundër kërcënimeve ndaj rendit dhe/ose sigurisë publike⁴, dhe për të parandaluar, zbuluar dhe hetuar veprat penale, përveç rasteve kur një kërkesë e tillë apo ekzekutimi i saj, mund të trajtohet vetëm nga autoritetet e drejtësisë sipas ligjeve në fuqi të vendit në fjalë. Në qoftë se autoriteti, të cilit i drejtohet kërkesa, nuk është kompetent për të trajtuar këtë kërkesë, ai duhet t'ia kalojë kërkesën autoritetit kompetent dhe të informojë në të njëjtën kohë autoritetin që ka dërguar kërkesën.

⁴ Kërcënim për rendin publik dhe/ose sigurinë mund të konsiderohet gjithashtu në lidhje me kondëvajtjet dhe çështjet administrative në juridiksionet respektive të autoriteteve të zbatimit të ligjit.

- 2. Autoritetet e zbatimit të ligjit, me kuptimin që kanë në këtë Konventë, janë të përmendura në listat e bashkëngjitura. Në çdo rast, nuk mund të ndërhyhet te kompetencat e ministrive të tjera.
- 3. Palët Kontraktuese do të krijojnë ose emërojnë Njësitë Qendrore Kombëtare. Strukturat ekzistuese në vendet respektive do të përdoren deri në krijimin ose emërimin e Njësive Qendrore Kombëtare.
- 4. Kërkesat dhe përgjigjet ndaj këtyre kërkesave, në rast se bashkëpunimi direkt duket se është i përshtatshëm, mund të shkëmbehen ndërmjet autoriteteve të përcaktuara në listat e bashkëngjitura, duke informuar Njësinë Qendrore Kombëtare ose strukturat ekzistuese për një procedurë të tillë:
- a) në rast se aktivitetet ndërkufitare i referohen veprave penale, të cilat sipas të gjitha gjasave do të hetohen nga autoritetet e zbatimit të ligjit të rajonit kufitar, ose
- b) në rast se kërkesat për të ndihmuar në mënjanimin e kërcënimeve të pritshme ndaj rendit dhe/ose sigurisë publike nuk mund të transmetohen në rrugë të tjera në kohë nëpërmjet kanaleve të zakonshme të Njësive Qendrore Kombëtare.
 - 5. Kërkesat, në mënyrë specifike, mund të përmbajnë:
- a) identifikimin e pronarëve dhe përdoruesve të automjeteve, të gjitha llojeve të mjeteve lundruese dhe avionëve;
- Me kërkesën e njërës prej Palëve Kontraktuese, Pala Kontraktuese së cilës i drejtohet kërkesa duhet t'i transmetojë të dhënat e disponueshme në lidhje me automjetet, të gjitha llojet e mjeteve lundruese dhe avionëve, si dhe të dhënat për pronarët dhe përdoruesit, në rast se këto të dhëna janë të nevojshme për të identifikuar një person në cilësinë e tij/saj si pronar/përdorues i mjetit në fjalë, ose për të identifikuar automjetet e përdorura nga një person, ose të dhënat e automjetit që kërkohen, për të parandaluar dhe luftuar kundër veprave kriminale, si dhe për mbrojtjen e rendit dhe/ose sigurisë publike nga kërcënimet.
- Autoritetet e zbatimit të ligjit të Palës Kontraktuese që bën kërkesën mund t'ia adresojnë kërkesën autoritetit (autoriteteve) i cili (të cilat) mban/ruan (mbajnë/ruajnë) programin e të dhënave të regjistrimit të automjeteve, ose në raste urgjente, në të njëjtën mënyrë, nëse kërkohet informacion nga autoritetet respektive për numrat e regjistrimit të të gjitha llojeve të mjeteve lundruese, ia adresojnë kërkesën një autoriteti të zbatimit të ligjit të Palës Kontraktuese së cilës i drejtohet kërkesa.
- b) informacion mbi dokumentet e automjeteve dhe dëshmive të aftësisë për drejtim automjeti (patentat), si dhe dokumenteve dhe lejeve të qarkullimit të krahasueshme;
 - c) përcaktimin e vendbanimit, vendqëndrimit dhe lejeve të qëndrimit;
 - d) identifikimin e abonentëve telefonikë ose të pajisjeve të tjera të telekomunikacionit;
 - e) identifikimin e individëve, trupave pa jetë apo pjesëve të trupave pa jetë;
- f) informacion mbi origjinën e sendeve, si p.sh. armëve të zjarrit, municioneve dhe eksplozivëve, pajisjeve eksplozive, automjeteve, të gjitha llojeve të mjeteve lundruese dhe avionëve, si dhe pasurisë kulturore;
 - g) kërkimin e pasurive dhe personave në kërkim;
 - h) fillimin dhe koordinimin e masave kërkuese;
- i) intervistat dhe marrjet në pyetje nga ana e policisë, sidomos duke përcaktuar vullnetin e personit për të dhënë informacion;
- j) informacion mbi hetimin në vendngjarje, mbledhjen e provave, vlerësimin dhe analizën e tyre;
 - k) masat konkrete për të siguruar mbrojtjen e dëshmitarit;
 - l) shkëmbimin e informacionit në rastet e ndjekjes në gjendjen e flagrancës;
- m) bashkëpunimin dhe shkëmbimin e informacionit për kontrollin e turmës në të gjitha rastet e grumbullimeve publike.
- 6. Kërkesat dhe përgjigjet ndaj këtyre kërkesave do të bëhen me shkrim (ose me faks, apo e-mail). Në rast se transmetohen të dhëna për personin, duhet të zgjidhet patjetër një metodë e

sigurt transmetimi, gjithnjë duke mbajtur parasysh sensitivitetin e të dhënave. Në rastet urgjente, kërkesat mund të bëhen me gojë, megjithatë, menjëherë më pas duhet bërë një konfirmim me shkrim. Përgjigjja me shkrim do të jepet vetëm pasi të jetë marrë konfirmimi me shkrim. Palët Kontraktuese duhet të sigurojnë që vetëm personeli i autorizuar të ketë të drejtën të përdorë mjetet e komunikimit.

Neni 5 Sfera e informacioneve që shkëmbehen

- 1. Gjatë bashkëpunimit, duke synuar parandalimin, zbulimin dhe hetimin e veprave penale, në veçanti krimin e organizuar, autoritetet e Palëve Kontraktuese, mbi bazën e kërkesës, do të shkëmbejnë informacionin e mëposhtëm:
- a) Mbi të dhënat e individëve të përfshirë në krimin e organizuar, të dhënat për lidhjet ndërmjet të dyshuarve dhe personave për të cilët ka dyshime në lidhje me kryerjen e veprave penale, njohuritë e tyre për strukturën e grupeve dhe organizatave kriminale, mbi modelet e sjelljes tipike të të dyshuarve dhe personave për të cilët ka dyshime apo të grupeve të dyshuara dhe grupeve për të cilët ka dyshime, informacion mbi veprat penale të përgatitura, në tentativë apo të kryera, sidomos për kohën, vendngjarjen dhe llojin e krimit, detaje mbi viktimat apo pronën e dëmtuar, të dhëna mbi rrethanat e veçanta dhe mbi dispozitat ligjore përkatëse, në rast se kërkohet të parandalohen, zbulohen dhe hetohen veprat penale;
 - b) Mbi metodat dhe format e reja të krimit ndërkufitar;
- c) Mbi rezultatet kërkimore në lidhje me krimin dhe kriminologjinë, detaje mbi praktikën e zhvillimit të hetimeve, metodat dhe mjetet e punës, me synim zhvillimin e tyre të mëtejshëm;
- d) Mbi të dhënat e përpunuara dhe/ose kampionet (mostrat) e sendeve apo pronës që janë dëmtuar gjatë veprës penale, ose që janë përdorur apo tentuar të përdoren për kryerjen e një vepre penale, ose që kanë qenë rezultat i një vepre penale të kryer;
 - e) Mbi legjislacionin në fuqi që ka të bëjë me krimet që janë objekt i kësaj Konvente;
 - f) Mbi produktet kriminale dhe asetet të përfituara nëpërmjet kryerjes apo përfshirjes në krim.
- 2. Kur merret informacion nëpërmjet metodave speciale, autoritetet e Palëve Kontraktuese duhet të bashkëpunojnë në përputhje me legjislacionin e tyre kombëtar. Palët Kontraktuese angazhohen të sigurojnë të paktën të njëjtin standard të ruajtjes së të dhënave që transmetohen gjatë shkëmbimeve të tilla të informacionit siç përshkruhet nga dispozitat ligjore kombëtare respektive.

Neni 6 **Shkëmbimi i informacionit pa kërkesë**

Në raste të veçanta, autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese do të shkëmbejnë informacion me njëri-tjetrin edhe pa pasur një kërkesë, në qoftë se, bazuar në fakte të provuara, ka arsye të besohet se një informacion i tillë është i nevojshëm për të eliminuar kërcënime konkrete ndaj rendit dhe/ose sigurisë publike, ose për të parandaluar, zbuluar dhe hetuar vepra penale. Përsa i përket shkëmbimit të informacionit, neni 4 paragrafët 3 (Njësitë Qendrore Kombëtare), 4 (kërkesat dhe përgjigjet ndaj këtyre kërkesave), dhe 6 (kërkesat me shkrim nëpërmjet faksit ose e-mail-it) do të aplikohen respektivisht.

Neni 7 **Analiza e përbashkët e rrezikut**

Autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese duhet të aspirojnë të kenë një nivel uniform të informacionit mbi situatën e shkallës së kriminalitetit, për aq sa kjo të jetë e mundur. Për këtë qëllim, ato duhet të shkëmbejnë raportet mbi gjendjen e kriminalitetit në mënyrë

periodike, ose në rast se lind nevoja, do të organizojnë analiza të përbashkëta, të paktën një herë në vit.

Neni 8

Shkëmbimi i rregullt i informacionit për të luftuar migracionin ilegal

- 1. Palët Kontraktuese do të shkëmbejnë informacione në mënyrë të rregullt për të luftuar kalimet e paligjshme të kufirit dhe trafikimin e qenieve njerëzore.
- 2. Informacioni që duhet shkëmbyer, në radhë të parë duhet t'i referohet lëvizjeve të migracionit, shtrirjes, strukturës dhe destinacioneve të mundshme, si dhe rrugëve të mundshme të migracionit dhe mjeteve të transportit që përdoren për të kaluar në mënyrë të paligjshme kufirin, si dhe mënyrën e organizimit të trafikantëve. Për më tepër, do të komunikohen informacione dhe analiza që i referohen situatës aktuale, si dhe masat e planifikuara që mund të jenë të dobishme për Palën tjetër Kontraktuese.

Neni 9

Oficerët e kontaktit

- 1. Palët Kontraktuese mund të përfundojnë marrëveshje dypalëshe duke mundësuar atashimin e oficerëve të kontaktit, për një periudhë të caktuar ose të pacaktuar kohore, nga një Palë Kontraktuese tek autoritetet e zbatimit të ligjit të një Pale tjetër Kontraktuese.
- 2. Atashimi i oficerëve të kontaktit për një periudhë kohore të caktuar ose të pacaktuar bëhet me qëllim rritjen dhe përshpejtimin e bashkëpunimit ndërmjet Palëve Kontraktuese, sidomos duke dhënë asistencë:
 - a) në formë të shkëmbimit të informacionit për qëllime të kësaj Konvente;
 - b) në ekzekutimin e kërkesave për asistencë reciproke policore në çështje penale;
 - c) në lidhje me detyrat e kryera nga autoritetet përgjegjëse për survejimin e kufirit.
- 3. Oficerët e kontaktit do të kenë për detyrë të japin këshilla dhe asistencë. Ata nuk do të kenë kompetencë të ndërmarrin veprime policore të pavarura. Ata do të japin informacione dhe do të kryejnë detyrat e tyre në përputhje me udhëzimet që u janë dhënë nga Pala Kontraktuese që i ka emëruar dhe nga Pala Kontraktuese ku janë atashuar.
- 4. Palët Kontraktuese mund të bien dakord brenda një kuadri të marrëveshjes dypalëshe, ose një marrëveshjeje shumëpalëshe, që oficerët e kontaktit të një Pale Kontraktuese të atashuar në shtete të treta, do të përfaqësojnë gjithashtu interesat e një ose më shumë Palëve të tjera Kontraktuese. Në bazë të marrëveshjeve të tilla, oficerët e kontaktit të atashuar në shtete të treta do t'u japin informacion Palëve të tjera Kontraktuese kur një gjë e tillë u kërkohet, ose me iniciativën e tyre, dhe duhet të kryejnë detyrat për llogari të këtyre Palëve brenda kufijve të kompetencave të tyre. Palët Kontraktuese do të informojnë njëra-tjetrën për qëllimet e tyre në lidhje me atashimin e oficerëve të kontaktit në shtete të treta.

Neni 10

Mbrojtja e dëshmitarit

- 1. Autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese përgjegjëse për mbrojtjen e dëshmitarit duhet të bashkëpunojnë në mënyrë direkte në fushën e programeve të mbrojtjes së dëshmitarit.
- 2. Në mënyrë të veçantë, bashkëpunimi do të përfshijë shkëmbimin e informacionit, asistencën përsa i takon logjistikës, dhe marrjen në dorëzim të personave që duhen marrë nën mbrojtje.
- 3. Për secilin rast të marrjes në dorëzim të personave që duhet marrë nën mbrojtje do të nënshkruhet një marrëveshje, në mënyrë që të rregullohen të drejtat dhe detyrimet reciproke.
- 4. Personi që do të merret nën mbrojtje duhen patjetër të jetë përfshirë në programin e mbrojtjes së dëshmitarit të Palës Kontraktuese që ka bërë kërkesën. Personi që duhet marrë nën

mbrojtje nuk do të përfshihet në programin e mbrojtjes së dëshmitarit të Palës Kontraktuese, së cilës i drejtohet kërkesa. Kur merren masa mbështetëse në lidhje me mbrojtjen e këtyre personave, do të aplikohet legjislacioni përkatës i Palës Kontraktuese së cilës i drejtohet kërkesa.

- 5. Në parim, Pala Kontraktuese që bën kërkesën do të mbulojë shpenzimet e jetesës për personat që janë marrë nën mbrojtje. Pala Kontraktuese së cilës i është drejtuar kërkesa do të mbulojë shpenzimet për burimet materiale dhe të personelit që duhen për mbrojtjen e këtyre personave.
- 6. Pala Kontraktuese së cilës i drejtohet kërkesa mund t'u japë fund masave mbështetëse që ka ofruar në qoftë se ka arsye të forta dhe pasi ka njoftuar në mënyrën e duhur Palën Kontraktuese që ka bërë kërkesën. Në këtë rast, Pala Kontraktuese që ka bërë kërkesën, do ta rimarrë personin në fjalë.

Neni 11

Trajnimi bazë dhe i përparuar, si dhe shkëmbimi i eksperiencës

Autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese duhet të bashkëpunojnë në fushën e trajnimit bazë dhe të përparuar, në mënyrë të ndërsjellë nëpërmjet:

- a) shkëmbimit të programeve mësimore për trajnimin bazë dhe të përparuar;
- b) organizimit të seminareve të përbashkëta për trajnimin bazë dhe të përparuar, si dhe ushtrimeve stërvitore ndërkufitare si pjesë e bashkëpunimit të përcaktuar në këtë Konventë;
- c) ftesës për përfaqësuesit e autoriteteve të zbatimit të ligjit të Palës tjetër Kontraktuese për të marrë pjesë në ushtrimet stërvitore dhe operacionet speciale si vëzhgues, si dhe marrjen e masave për zhvillimin e vizitave trajnuese praktike reciproke;
- d) lejimit të përfaqësuesve të autoriteteve të zbatimit të ligjit të Palës tjetër Kontraktuese për të marrë pjesë në kurset e trajnimit të përparuar.

Neni 12 **Parandalimi**

Autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese duhet të shkëmbejnë eksperiencë në fushën e parandalimit të krimit, të fillojnë dhe të zbatojnë programe për këtë qëllim.

Neni 13 Ndjekja në gjendjen e flagrancës

1. Oficerët e njërës prej Palëve Kontraktuese, që janë në ndjekje brenda territorit të vendit të tyre të një individi të kapur në aktin e kryerjes apo pjesëmarrjes në një vepër penale, duhet të lejohen të vazhdojnë ndjekjen në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese pa pasur autorizimin paraprak të kësaj të fundit në bazë të marrëveshjeve bilaterale të zbatimit, të përfunduara në përputhje me nenin 34, paragrafi 1 i kësaj Konvente, kur për shkak të urgjencës së situatës nuk është e mundur të njoftohen autoritetet kompetente të Palës tjetër Kontraktuese nëpërmjet njërës prej rrugëve të shtjelluara në nenin 24 të Konventës përpara hyrjes në territorin e këtij vendi, ose kur këto autoritete nuk kanë mundësi të arrijnë në kohë në vendngjarje për të marrë përsipër përgjegjësinë e ndjekjes.

E njëjta gjë do të aplikohet në rast se personi në ndjekje është arratisur nga ambientet e paraburgimit ose ndërkohë që vuante dënimin me heqje të lirisë.

Oficerët që janë në ndjekje, duhet të kontaktojnë me autoritetet kompetente të Palës Kontraktuese në territorin e së cilës po kryhet ndjekja në gjendjen e flagrancës jo më vonë sesa kur kalojnë kufirin. Ndjekja në gjendjen e flagrancës duhet të përfundojë menjëherë sapo Pala Kontraktuese në territorin e së cilës po kryhet ndjekja do ta kërkojë një gjë të tillë. Me kërkesë të oficerëve që janë në ndjekje, autoritetet lokale kompetente do të marrin masat për identifikimin ose arrestimin e personit në ndjekje.

- 2. Marrëveshjet dypalëshe të zbatimit të referuara në paragrafin 1 të këtij neni duhet të përcaktojnë veprat penale për të cilat do të zbatohet ndjekja në gjendjen e flagrancës ose me anë të një liste të detajuar ose duke përfshirë të gjitha veprat penale, për të cilat autorët e tyre ekstradohen.
- 3. Ndjekja në gjendjen e flagrancës duhet të kryhet në përputhje me njërën nga procedurat e mëposhtme, të përcaktuara nga marrëveshjet dypalëshe të zbatimit të referuara në paragrafin 1 dhe 2 të këtij neni:
 - a) Oficerët që marrin pjesë në ndjekje nuk kanë të drejtën të arrestojnë personin në ndjekje;
- b) Në qoftë se nuk bëhet kërkesë për ta ndaluar ndjekjen në gjendjen e flagrancës, dhe në qoftë se autoritetet lokale kompetente nuk janë në gjendje të ndërhyjnë me shpejtësinë e duhur, oficerët që marrin pjesë në ndjekje mund ta ndalojnë personin që po ndiqet, derisa oficerët e Palës Kontraktuese, në territorin e së cilës po kryhet ndjekja, të cilët duhen medoemos të informohen menjëherë, të jenë në gjendje të përcaktojnë identitetin e personit ose të bëjnë arrestimin e tij.
- 4. Ndjekja në gjendjen e flagrancës do të kryhet në përputhje me paragrafët 1 dhe 3 dhe në një nga mënyrat e mëposhtme të përcaktuara në Marrëveshjet dypalëshe të zbatimit, të referuara në paragrafin 1 dhe 2 të këtij neni:
- a) Në një zonë ose gjatë një periudhe që nga kalimi i kufirit, që do të përcaktohet në Marrëveshjen dypalëshe të zbatimit;
 - b) Pa kufizime në hapësirë dhe kohë.
- 5. Ndjekja në gjendjen e flagrancës do të kryhet vetëm sipas kushteve të përgjithshme të mëposhtme:
- a) Oficerët që po kryejnë ndjekjen duhet patjetër të veprojnë në përputhje me dispozitat e këtij neni si dhe të ligjit të Palës Kontraktuese në territorin e së cilës po operojnë; ata duhet patjetër të zbatojnë udhëzimet e lëshuara nga autoritetet lokale kompetente.
 - b) Ndjekja do të bëhet vetëm në kufijtë tokësorë dhe në kufijtë blu.
 - c) Është e ndaluar hyrja në banesa private dhe vende ku publiku nuk ka të drejtë të hyjë.
- d) Oficerët që kryejnë ndjekjen duhet të jenë lehtësisht të dallueshëm, qoftë nëpërmjet uniformës së tyre, ose nëpërmjet shenjave dalluese në krah apo automjetet e tyre; përdorimi i veshjeve civile i kombinuar me automjete pa shenja identifikuese të përmendura më sipër nuk është i lejuar; oficerët që kryejnë ndjekjen duhet që gjatë gjithë kohës të jenë në gjendje të provojnë se ata janë duke vepruar në cilësinë e një përfaqësuesi zyrtar.
- e) Oficerët që kryejnë ndjekjen mund të mbajnë armët e tyre të shërbimit; përdorimi i tyre nuk lejohet, me përjashtim të rasteve të vetëmbrojtjes së ligjshme.
- f) Menjëherë pasi personi që ndiqet të jetë ndaluar siç parashikohet në paragrafin 3(b), me qëllim të dërgimit të tij përpara autoriteteve lokale kompetente, ky person mund t'i nënshtrohet vetëm një kontrolli sigurie; prangat mund të përdoren gjatë transferimit; gjithashtu mund të sekuestrohen edhe sendet që mban ky person.
- g) Pas çdo operacioni të referuar në paragrafët 1, 3 dhe 4, oficerët që marrin pjesë në ndjekje duhet të paraqiten përpara autoriteteve lokale kompetente të Palës Kontraktuese në territorin e së cilës ata kanë operuar dhe duhet të raportojnë mbi misionin e tyre; me kërkesë të këtyre autoriteteve, ata duhet të qëndrojnë në dispozicion të tyre deri në sqarimin në shkallë të mjaftueshme të rrethanave që kanë çuar në këtë veprim; ky kusht duhet të aplikohet edhe në rast se ndjekja në gjendjen e flagrancës nuk ka rezultuar në arrestimin e personit të ndjekur.
- h) Kur u kërkohet nga autoritetet e Palës Kontraktuese në territorin e së cilës është kryer ndjekja në gjendjen e flagrancës, autoritetet e Palës Kontraktuese nga kanë ardhur oficerët që kanë kryer ndjekjen, duhet të asistojnë në hetimet pas operacionit në të cilin ata kanë marrë pjesë, përfshirë këtu edhe procesin gjyqësor, me kusht që të mbrohet identiteti i oficerëve të përfshirë në ndjekje.
- 6. Një person i cili, në vijim të veprimit të parashikuar në paragrafin 3, është arrestuar nga autoritetet lokale kompetente mund, pavarësisht nga shtetësia e personit, të mbahet për t'u marrë në pyetje. Rregullat përkatëse të ligjit të vendit duhet të zbatohen rast pas rasti.

Në qoftë se personi nuk është shtetas i Palës Kontraktuese në territorin e të cilës ky person është arrestuar, atëherë ky person duhet të lihet i lirë jo më vonë se 6 orë nga momenti kur është bërë arrestimi, duke mos përfshirë këtu orët nga mesnata deri në orën 09:00 të mëngjesit, në qoftë se autoritetet lokale kompetente nuk kanë marrë paraprakisht një kërkesë për arrest të përkohshëm të këtij personi, me qëllim ekstradimin e tij në një prej formave të mundshme.

- 7. Oficerët e referuar në paragrafët e mësipërme duhet të përmenden në marrëveshjet dypalëshe të zbatimit.
- 8. Bazuar në marrëveshje dypalëshe, Palët Kontraktuese mund të zgjerojnë fushëveprimin e paragrafit 1 dhe mund të adoptojnë dispozita shtesë në zbatim të këtij neni.

Neni 14 **Survejimi ndërkufitar**

- 1. Oficerët e njërës prej Palëve Kontraktuese, të cilët, si pjesë e një hetimi penal, mbajnë nën survejim në vendin e tyre një person që prezumohet të ketë marrë pjesë në një vepër penale të ekstradueshme, duhet të autorizohen të vazhdojnë survejimin e tyre në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese në bazë të Marrëveshjeve dypalëshe të zbatimit të përfunduara në përputhje me nenin 34 paragrafi 1 të kësaj Konvente, në ato raste kur kjo e fundit ka autorizuar survejimin ndërkufitar në përgjigje të një kërkese të bërë që më parë. Këtij autorizimi mund t'i bashkëngjiten kushte. Sipas kërkesës, survejimi do t'u besohet oficerëve të Palës Kontraktuese në territorin e të cilës kryhet ky survejim. Kërkesa për asistencë, referuar në nënparagrafin e parë, duhet të dërgohet tek një autoritet që është caktuar nga secila Palë Kontraktuese dhe që ka kompetencën të lëshojë apo të kalojë autorizimin e kërkuar.
- 2. Aty ku, për arsye urgjente të veçanta, kërkesa paraprake për autorizim nuk mund të dërgohet nga Pala Kontraktuese kërkuese, oficerët që bëjnë survejimin duhet të lejohen të vazhdojnë survejimin përtej kufirit të një personi të prezumuar se ka kryer një vepër penale siç përmendet në paragrafin 3, në bazë të marrëveshjeve dypalëshe të zbatimit, të përmendura në paragrafin 1 të këtij neni. Në këto raste, duhet patjetër të njoftohet menjëherë për kalimin e kufirit autoriteti i Palës Kontraktuese në territorin e së cilës do të vazhdohet survejimi, dhe duhet të dërgohet pa vonesë një kërkesë për asistencë, duke theksuar arsyet për kalimin e kufirit pa pasur autorizimin paraprak.
- 3. Marrëveshjet dypalëshe të zbatimit, të referuara në paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, duhet të përcaktojnë veprat penale të përmendura në paragrafin 2 ose nëpërmjet një liste të detajuar ose duke përfshirë të gjitha veprat penale, për të cilat autorët e tyre ekstradohen.
- 4. Survejimi duhet të ndërpritet menjëherë, nëse Pala Kontraktuese, në territorin e së cilës po kryhet survejimi, në vijim të njoftimit ose kërkesës së referuar në paragrafin e mësipërm, nuk ka lëshuar autorizimin 5 orë pasi është kaluar kufiri.
- 5. Survejimi, referuar në paragrafët 1 dhe 2, do të kryhet vetëm sipas kushteve të përgjithshme që vijojnë:
- a) Oficerët që kryejnë survejimin duhet medoemos të veprojnë në përputhje me dispozitat e këtij neni dhe të ligjit të Palës Kontraktuese në territorin e së cilës ata operojnë; ata duhet të zbatojnë patjetër udhëzimet e autoriteteve lokale kompetente.
- b) Përveç situatave të shtjelluara në paragrafin 2, gjatë survejimit oficerët duhet të mbajnë me vete një dokument që vërteton se është marrë autorizimi.
- c) Oficerët që kryejnë survejimin duhet patjetër që në çdo kohë të jenë në gjendje të provojnë se janë duke vepruar në cilësinë e një përfaqësuesi zyrtar.
- d) Oficerët që kryejnë survejimin mund të mbajnë me vete armët e tyre të shërbimit gjatë survejimit, në qoftë se nuk është vendosur në mënyrë specifike për të kundërtën nga Pala së cilës i drejtohet kërkesa; përdorimi i tyre ndalohet, me përjashtim të rasteve të vetëmbrojtjes legjitime.
 - e) Është e ndaluar hyrja në banesa private dhe vende ku publiku nuk ka të drejtë të hyjë.

- f) Oficerët që kryejnë survejimin nuk mund as ta ndalojnë, dhe as ta arrestojnë personin nën survejim.
- g) Të gjitha operacionet duhet të jenë objekt i një raporti për autoritetet e Palës Kontraktuese në territorin e së cilës ato janë zhvilluar; oficerëve që kryejnë survejimin mund t'u kërkohet të paraqiten vetë.
- h) Kur kërkohet nga autoritetet e Palës Kontraktuese në territorin e së cilës është kryer survejimi, autoritetet e Palës Kontraktuese nga kanë ardhur oficerët që kryejnë survejimin duhet të ndihmojnë hetimin që zhvillohet në vijim të operacionit të tyre, përfshirë këtu procesin gjyqësor, me kusht që të ruhet identiteti i oficerëve të përfshirë në operacion.
- 6. Oficerët e referuar në paragrafët e mësipërm duhet të përmenden në marrëveshjet dypalëshe të zbatimit.
- 7. Palët Kontraktuese mund ta zgjerojnë fushëveprimin e këtij neni dhe të adoptojnë masa shtesë të aplikueshme në vazhdim me anë të marrëveshjeve dypalëshe të zbatimit.

Neni 15 **Dorëzimi i kontrolluar**

- 1. Me një kërkesë të paraqitur nga një Palë Kontraktuese, një Palë tjetër Kontraktuese mund të lejojë, nëse është e përshtatshme, dorëzimin e kontrolluar në territorin e saj në rast të zhvillimit të hetimeve për vepra penale për të cilat personat që i kryejnë ato ekstradohen, sidomos transportin e substancave narkotike, prekursorëve, armëve të zjarrit, eksplozivëve, kartëmonedhave të falsifikuara dhe sendeve që e kanë origjinën nga një krim ose synohet që të përdoren për kryerjen e një krimi, në qoftë se Pala Kontraktuese që paraqet kërkesën jep shpjegime se pa një masë të tillë identifikimi i kriminelëve ose i rrugëve të shpërndarjes do të ishte i pamundur ose do të pengohej në një shkallë të madhe. Nëse përmbajtja e një dorëzimi të kontrolluar paraqet një rrezik të veçantë për personat e përfshirë ose një rrezik për publikun, Pala Kontraktuese që drejton kërkesën ka të drejtë të kërkojë që të plotësohen kushte të caktuara përpara se të aprovojë ose ta refuzojë të gjithë kërkesën.
- 2. Pala Kontraktuese që merr kërkesën do të marrë nën kontroll ngarkesën pasi ajo kalon kufirin, ose në një vend të caktuar për dorëzimin, për të cilin është rënë dakord nga autoritetet e zbatimit të ligjit, me qëllim që të shmanget ndërprerja e kontrollit dhe të garantojë survejim të vazhdueshëm të transportit të ngarkesës në një mënyrë të tillë që mundëson ndërhyrjen e policisë në çdo kohë. Pas marrjes në dorëzim nga Pala Kontraktuese që ka marrë kërkesën, punonjës policie nga Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën mund të vazhdojnë të ndjekin dorëzimin e kontrolluar së bashku me punonjësin e policisë të Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën në bazë të marrëveshjes me këtë Palë Kontraktuese.
- 3. Punonjësit e policisë të Palës Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën janë të detyruar që të zbatojnë ligjet e Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën.
- 4. Në rast se autoritetet kompetente të zbatimit të ligjit të Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën nuk mund të ndërhyjnë në kohë dhe nëse vazhdimi i dorëzimit të kontrolluar mund të paraqesë një rrezik serioz për jetën ose shëndetin e personave, ose të shkaktojë dëmtime të rënda të pronës, ose në rast se dorëzimi nuk mund të mbahet më nën kontroll, punonjësit e policisë nga Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën mund të sekuestrojë ngarkesën e dorëzimit të kontrolluar. Nëse është e nevojshme, punonjësit e policisë nga Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën mund ta ndërpresin operacionin dhe të arrestojnë personat që shoqërojnë ngarkesën deri sa të ndërhyjnë autoritetet e zbatimit të ligjit nga Pala Kontraktuese që ka marrë kërkesën. Në çdo rast Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën duhet të informojë pa vonesë autoritetet e zbatimit të ligjit të Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën.
- 5. Në rastet kur ngarkesa e dorëzimit të kontrolluar është sekuestruar në territorin e Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën, ajo mund t'i dorëzohet Palës Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën mbi bazën e një kërkese.

- 6. Një person, cilado qoftë shtetësia e tij, i cili është arrestuar nga autoritetet lokale kompetente, në vijim të veprimit të parashikuar në paragrafin 3, mund të mbahet për t'u marrë në pyetje. Rregullat përkatëse të ligjit kombëtar do të zbatohen rast pas rasti.
- 7. Në qoftë se personi nuk është një shtetas i Palës Kontraktuese në territorin e së cilës është arrestuar, ai person duhet të lirohet jo më vonë se gjashtë orë pas arrestimit, duke mos përfshirë orët ndërmjet mesnatës dhe orës 9.00 të mëngjesit, në qoftë se autoritetet lokale kompetente nuk kanë marrë më përpara një kërkesë për arrestimin e përkohshëm të atij personi me qëllim të ekstradimit të tij në njërën nga mënyrat e mundshme.
- 8. Gjatë një dorëzimi të kontrolluar, duhet të zbatohen përkatësisht dispozitat e nenit 14, paragrafi 4, germa a) deri në c) dhe germa e) deri në h) për punonjësit e policisë të Palës Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën.
- 9. Një kërkesë zyrtare me shkrim që kërkon aplikimin e një dorëzimi të kontrolluar, për të cilin kontrolli fillon ose vazhdon në një shtet të tretë, duhet të aprovohet vetëm në rast se kërkesa e bën të qartë që kushtet e përcaktuara në paragrafin 2 janë plotësuar gjithashtu edhe nga shteti i tretë.

Neni 16 **Hetimet e fshehta për të hetuar krimet**

- 1. Gjatë hetimeve të veprave penale, një Palë Kontraktuese- mbi bazë të një kërkese të marrë paraprakisht mund të bjerë dakord për dislokimin e punonjësve të policisë nga Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën sipas kushteve të legjislacionit të saj, të cilët mund të luajnë rolin e një agjenti ose të një personi që kryhen një blerje të kontrolluar (pas kësaj do të referohet si "punonjës policie nën mbulim"). Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën duhet të paraqesë një kërkesë të tillë vetëm në rast se hetimi i një vepre penale mund të jetë i pamundur duke përdorur mënyra të tjera ose do të pengohet në një shkallë të madhe. Nuk është e nevojshme që të zbulohet identiteti i vërtetë i punonjësit të policisë në kërkesën që paraqitet.
- 2. Hetimet e fshehta që kryhen në territorin e Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën duhet të kufizohen në operacione të përkohshme, të veçuara. Përgatitjet për këto operacione kryhen në bashkëpunim të ngushtë me punonjësit e policisë të Palëve Kontraktuese të përfshirë në këto operacione. Dislokimi i një punonjësi policie nën mbulim dhe ekzekutimi i veprimeve nga ana e tij duhet të menaxhohen nga ana e Palës Kontraktuese që merr kërkesën. Pala Kontraktuese që merr kërkesën mban përgjegjësi për veprimet që kryhen nga ana e punonjësit të policisë nga Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën, i cili heton në fshehtësi, dhe mund të kërkojë në çdo kohë përfundimin e operacionit.
- 3. Dislokimi i punonjësve të policisë që hetojnë në fshehtësi sipas këtij neni, kushtet sipas të cilave kryhet operacioni dhe kushtet e përdorimit të rezultateve të hetimit janë në varësi të legjislacionit të asaj Pale Kontraktuese, në territorin e së cilës është dislokuar punonjësi i policisë nën mbulim.
- 4. Pala Kontraktuese që merr kërkesën i jep punonjësit të policisë nën mbulim të gjithë mbështetjen e nevojshme përsa i përket personelit, duke përfshirë praninë e instruktorit të tij, logjistikën dhe pajisjet teknike dhe merr të gjitha masat e nevojshme për të mbrojtur punonjësin e policisë nën mbulim gjatë operacionit që kryhet në territorin e saj.
- 5. Në rast se për shkak të emergjencës ekstreme, ekziston një rrezik i madh që mund të zbulohet identiteti i punonjësit të policisë nën mbulim, dislokimi i një punonjësi të policisë nën mbulim në territorin e palës tjetër Kontraktuese duhet të lejohet pa miratim paraprak ashtu siç përcaktohet në paragrafin 1. Në raste të tilla duhet të plotësohen kushtet paraprake për dislokimin e punonjësit të policisë nën mbulim në territorin e Palës tjetër Kontraktuese. Aktivitetet e një agjenti të fshehtë duhet medoemos të kufizohen deri në atë masë që është e nevojshme për sigurinë e tij/të saj ose për të mbështetur vijën e tij/të saj të sjelljes. Pala Kontraktuese që merr kërkesën duhet të njoftohet pa vonesë mbi dislokimin dhe mund të kërkojë në çdo kohë përfundimin e operacionit.

- 6. Paragrafët 1 deri 4 do të zbatohen përkatësisht në rastet kur një Palë Kontraktuese kërkon dislokimin në territorin e saj të një punonjësi policie nën mbulim nga Pala tjetër Kontraktuese. Në raste të tilla, nëse nuk është rënë dakord për të kundërtën, Pala Kontraktuese që paraqet kërkesën mbulon kostot e operacionit.
- 7. Palët Kontraktuese duhet të marrin të gjitha masat parandaluese të nevojshme për ta mbajtur të fshehtë identitetin e punonjësit të policisë nën mbulim dhe të garantojnë sigurinë e tij/të saj edhe pasi të ketë përfunduar periudha e dislokimit të tij/të saj.

Neni 17 **Hetimet e fshehta për parandalimin e veprave penale**

- 1. Për aq sa është e lejueshme sipas legjislacionit përkatës kombëtar, hetimet e fshehta për parandalimin e veprave të rënda penale, për të cilat autorët ekstradohen, mund të kryhen në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, nëse jepet miratimi për këtë hetim të fshehtë ndërkufitar mbi bazën e një kërkese që është marrë paraprakisht.
 - 2. Neni 14 do të zbatohet përkatësisht.

Neni 18

Kërkesa për mbledhjen e provave në rast të rrezikut imediat

- 1. Në rast të rrezikut imediat, kërkesat mund të paraqiten nga autoritetet përkatëse të zbatimit të ligjit për aq sa janë të autorizuar për të vepruar në këtë mënyrë sipas ligjit kombëtar, për të mbledhur prova duke përfshirë ekzaminime fizike, si dhe kontrolle dhe sekuestrime, për aq sa parashikohet nga legjislacioni kombëtar. Kërkesat duhet t'i drejtohen drejtpërdrejt autoritetit kompetent të zbatimit të ligjit.
- 2. Ekzekutimi i kërkesës duke përfshirë vendimin nëse ekziston në të vërtetë një rrezik imediat varet nga ligji i Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën, e cila duhet të informojë pa vonesë për këtë vendim Palën Kontraktuese që ka drejtuar kërkesën.
- 3. Nëse kërkesa që referohet në paragrafin 1 nuk është bërë nga autoriteti gjyqësor, autoriteti gjyqësor i ngarkuar duhet të njoftohet pa vonesë që kërkesa është bërë duke përfshirë edhe rrethanat e veçanta të çështjes, duke nënkuptuar rrezikun imediat.
- 4. Duke qenë se ligji i Palës Kontraktuese që merr kërkesën kërkon një urdhër gjykate për të dhënë ose lënë në fuqi masën në territorin e Palës Kontraktuese që merr kërkesën, një urdhër ose shpjegim nga gjykata kompetente e Palës Kontraktuese që paraqet kërkesën duhet të depozitohet pa vonesë. Palët Kontraktuese duhet të informojnë njëra-tjetrën rreth dispozitave përkatëse të ligjit të tyre kombëtar.
- 5. Transmetimi i rezultateve të masave të marra për Palën Kontraktuese që paraqet kërkesën e bën të domosdoshme përpilimin e një letër porosie zyrtare nga autoriteti kompetent gjyqësor. Nëse rezultatet e masave të marra duhet të transmetohen si një nevojë e ngutshme, autoriteti që merr kërkesën mund të transmetojë rezultatet drejtpërdrejt tek autoriteti që paraqet kërkesën. Në rast se autoriteti që merr kërkesën nuk është një autoritet gjyqësor, transmetimi i rezultateve do të kërkojë miratim paraprak nga autoriteti kompetent gjyqësor.

Neni 19

Kërkesa për ekzaminim fizik

- 1. Për aq sa lejohet nga ligji i Palës Kontraktuese që merr kërkesën, autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese duhet t'i japin njëri-tjetrit asistencë të ndërsjellë lidhur me ekzaminimin fizik të personit të dyshuar dhe individëve të tjerë.
 - 2. Kërkesat sipas paragrafit 1 do të aprovohen vetëm nëse:

- a) ekzaminimi kërkohet për të përcaktuar faktet që kanë lidhje me çështjen dhe është në përputhje me rrezikshmërinë e veprës penale;
- b) një urdhër për ekzaminim fizik dërgohet nga një shërbim i autorizuar për kryerjen e një ekzaminimi të tillë në bazë të ligjit kombëtar të Palës Kontraktuese që paraqet kërkesën, ose bëhet e qartë nga një mesazh i një shërbimi të tillë se janë plotësuar kushtet paraprake për një ekzaminim të tillë, në rast se personi i dyshuar ose persona të tjerë ndodhen në territorin e Palës Kontraktuese që paraqet kërkesën.

Neni 20

Transmetimi dhe krahasimi i profileve të ADN-së dhe materialeve të tjera identifikuese

- 1. Gjatë hetimeve ose proceseve të ndjekjeve penale të mbetura pezull dhe për të respektuar personat e humbur dhe trupat e paidentifikuar, shërbimet kompetente të Palëve Kontraktuese duhet të ofrojnë ndihmë reciproke duke shkëmbyer dhe kërkuar për profilet e ADN-së dhe materiale të tjera identifikuese në programet e tyre kompjuterike të të dhënave, ashtu si parashikohet në legjislacionet e tyre respektive kombëtare. Rezultatet e tyre duhet t'u bëhen të njohura sa më shpejt të jetë e mundur shërbimeve kompetente të Palës Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën. Për këtë qëllim duhet të përdoret formulari i INTERPOL-it për ADN-në në versionin që është i vlefshëm në kohën e përpilimit të kërkesës. Nëse del e nevojshme përcaktimi i kategorive të materialit biologjik për të rritur saktësinë e statistikave biologjike, Pala Kontraktuese që ka marrë kërkesën për aq sa është e mundshme dhe e përshtatshme, mund të marrë masa për përcaktimin e kategorive të tilla të materialit biologjik. Të gjitha shpenzimet që rrjedhin nga një veprim i tillë duhet t'i kompensohen Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën.
- 2. Nëse kërkimi në programin e të dhënave të ADN-së, siç është përshkruar në paragrafin 1, ka dalë negativ, Pala Kontraktuese që ka marrë kërkesën duhet ta ruajë profilin e siguruar të ADN-së ashtu siç përcaktohet në paragrafin 1, me qëllim që të zhvillojë kërkime në programin e saj të të dhënave të ADN-së ashtu siç parashikohet nga ligji i saj kombëtar, nëse një veprim i tillë do t'i kërkohet nga Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën.
- 3. Nëse nuk disponohet profili i ADN-së së një personi të caktuar që ndodhet në territorin e Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën, Pala Kontraktuese që ka marrë kërkesën duhet të ofrojë ndihmë juridike duke siguruar dhe analizuar materialin molekular-gjenetik të këtij personi dhe duke transmetuar profilet të ADN-së të përftuara nga analiza, në qoftë se:
 - a) Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën e këshillon për të njëjtin qëllim;
- b) Pala Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën i dërgon një kërkesë ose urdhër për analizë shërbimit kompetent ashtu si parashikohet në ligjin e saj, duke vënë në dukje se ka arsye të justifikuara për grumbullimin dhe analizën e materialit molekular-gjenetik nëse personi do të qëndrojë në territorin e Palës Kontraktuese që ka paraqitur kërkesën; dhe
- c) Janë plotësuar kushtet për sigurimin dhe analizën e materialit molekular-gjenetik sipas ligjit të Palës Kontraktuese që ka marrë kërkesën;
- d) Pala Kontraktuese që ka marrë kërkesën duhet të rimbursohet për të gjitha kostot që rrjedhin nga një veprim i tillë.
- 4. Kërkesat mund të transmetohen gjithashtu edhe nga autoritetet kompetente policore të të dyja Palëve Kontraktuese dhe të trajtohen përmes kanaleve të njëjta.

Neni 21

Autoritetet përgjegjëse për kërkesat ashtu siç përcaktohet në kapitullin I

1. Autoritetet përkatëse të zbatimit të ligjit që janë përfshirë nga Palët Kontraktuese në listat e bashkëngjitura të referuara në nenin 37 duhet të jenë përgjegjëse për kërkesat që referohen në nenet 15, 16, 17, 18, 19 dhe 20.

2. Kopje të kërkesave që referohen në paragrafin 1 duhet të transmetohen në njësinë qendrore kombëtare të përshkruar në nenin 4 paragrafi 3.

Neni 22 Rregullimi i pozicionit ligjor të punonjësve të policisë që operojnë

Për qëllime të kësaj Konvente, punonjësit e policisë që operojnë në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese duhet të konsiderohen si punonjës policie të asaj pale në lidhje me veprat e kryera kundër tyre ose nga ana e tyre.

Neni 23

Përgjegjësia e punonjësve të policisë që operojnë

- 1. Aty ku, për qëllime të kësaj Konvente, punonjësit e policisë të një Pale Kontraktuese janë të angazhuar në operacione në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese, Pala e parë Kontraktuese duhet të mbajë përgjegjësi për çdo dëm të shkaktuar nga punonjësit e policisë gjatë operacioneve të tyre, sipas ligjit të Palës Kontraktuese në territorin e së cilës ata po operojnë.
- 2. Pala Kontraktuese në territorin e së cilës është shkaktuar dëmi i referuar në paragrafin 1 duhet ta riparojë ose kompensojë atë sipas kushteve që zbatohen për dëmin e shkaktuar nga punonjësit e saj të policisë.
- 3. Pala Kontraktuese, punonjësit e policisë të së cilës kanë shkaktuar dëmin ndaj një personi në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese, duhet të rimbursojë këtë të fundit në mënyrë të plotë për të gjitha shumat që duhet t'i paguajë viktimave ose personave të autorizuar në emër të tyre.

Neni 24

Masat teknike për të lehtësuar bashkëpunimin ndërkufitar

- 1. Në përputhje me marrëveshjet përkatëse ndërkombëtare dhe duke marrë parasysh rrethanat lokale dhe mundësitë teknike, Palët Kontraktuese duhet të instalojnë linja telefoni, radioje dhe teleksi në zona të veçanta kufitare, si dhe lidhje të drejtpërdrejta për të lehtësuar bashkëpunimin policor, në mënyrë të veçantë për transmetimin në kohë të informacionit në interes të bashkëpunimit policor siç parashikohet në këtë Konventë.
- 2. Përveç këtyre masave afatshkurtra, ata do të marrin në konsideratë sidomos alternativat e mëposhtme:
- a) shkëmbimin e pajisjeve ose dislokimin e oficerëve të kontaktit të pajisur me pajisje radioje të përshtatshme;
 - b) zgjerimi i brezave të frekuencave që përdoren në zonat kufitare;
- c) vendosja e lidhjeve të përbashkëta për shërbimet e policisë që operojnë në këto zona të njëjta;
- d) koordinimi i programeve të tyre për prokurimin e pajisjeve të ndërlidhjes me synim instalimin e sistemeve standarde dhe të ngjashme të ndërlidhjes.
- 3. Në përputhje me marrëveshjet dypalëshe, Palët Kontraktuese mund të marrin masa për përdorimin e përbashkët të llojeve të tjera të pajisjeve teknike dhe mjeteve të tjera, që disponohen nga një ose më shumë Palë Kontraktuese.

Neni 25 Kompanitë që sigurojnë strehim

- 1. Palët angazhohen të aprovojnë masat e nevojshme me qëllim që të sigurojnë që:
- a) menaxherët e kompanive që sigurojnë strehim ose agjentët e tyre duhet të sigurohen që shtetasit e huaj të plotësojnë dhe të nënshkruajnë personalisht formularët e regjistrimit dhe të konfirmojnë identitetin e tyre, duke paraqitur një dokument të vlefshëm identifikimi;

- b) formularët e plotësuar të regjistrimit do të mbahen për autoritetet e zbatimit të ligjit ose do t'i dërgohen atyre atje ku këto autoritete e konsiderojnë të nevojshme për parandalimin e kërcënimeve, për hetimet penale ose për sqarimin e rrethanave të personave të humbur ose viktimave të aksidenteve, me përjashtim të rasteve kur ligji kombëtar parashikon të kundërtën.
- 2. Paragrafi 1 duhet të aplikohet rast pas rasti për personat që qëndrojnë në çdo ambient të marrë me qira sipas kushteve tregtare, në mënyrë të veçantë në çadra, karvanë dhe varka.

Të huaj janë ata persona që nuk janë shtetas të Palës Kontraktuese ku është ofruar strehimi dhe është bërë regjistrimi.

KAPITULLI II KUSHTET E BASHKËPUNIMIT

Neni 26

Operacionet e përbashkëta të kërkimit dhe bashkëpunimi në zonat ndërkufitare

- 1. Nëse lind nevoja, autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese duhet të formojnë grupe të përziera të analizës dhe grupe të tjera pune, si dhe skuadra për kontrollin dhe survejimin, në të cilat punonjësit e policisë të një Pale Kontraktuese marrin një rol mbështetës dhe këshillues, me qëllim që të intensifikojnë bashkëpunimin gjatë operacioneve në territorin e Palës tjetër Kontraktuese pa ushtruar kompetenca të plota në mënyrë të pavarur.
- 2. Autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese në rajonet kufitare, marrin pjesë në operacionet e kërkimit në zonat ndërkufitare për persona të dyshuar të larguar jashtë vendit. Njësitë Qendrore Kombëtare duhet të përfshihen në çështjet që kanë rëndësi që i kalon kufijtë e rajonit.
 - 3. Autoritetet duhet të bashkëpunojnë në kërkimin e personave të humbur.
- 4. Kur punonjësit e policisë të një Pale Kontraktuese operojnë në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese, ata do të autorizohen që të mbajnë uniformat dhe armët e tyre të shërbimit dhe mjete të tjera për ushtrimin e forcës, me përjashtim të rasteve kur Pala tjetër Kontraktore në territorin e së cilës po zhvillohet operacioni, deklaron se një veprim i tillë nuk lejohet ose lejohet në rrethana të caktuara.
 - 5. Përdorimi i armëve të shërbimit lejohet vetëm në rastin e vetëmbrojtjes.

Neni 27 **Skuadra të përbashkëta të hetimit**

- 1. Me anë të marrëveshjes bilaterale, autoritetet e zbatimit të ligjit të dy ose më shumë Palëve Kontraktuese mund të ngrenë një skuadër të përbashkët të hetimit për një qëllim të caktuar dhe për një periudhë kohe të caktuar, që mund të zgjatet nëpërmjet miratimit të të dyja palëve, për të zhvilluar hetime në territorin e një ose më shumë Palëve Kontraktuese ku është ngritur skuadra. Përbërja e skuadrës duhet të përcaktohet në marrëveshjen për ngritjen e skuadrës.
 - 2. Një skuadër e përbashkët e hetimit në mënyrë të veçantë mund të ngrihet në ato raste kur:
- a) Veprimet hetimore që kanë filluar nga një Palë Kontraktuese për vepra penale kërkojnë zhvillimin e hetimeve të vështira dhe komplekse që kanë lidhje me Palë të tjera Kontraktuese;
- b) Një numër Palësh Kontraktuese po zhvillojnë hetime për vepra penale në të cilat rrethanat e çështjes kërkojnë veprime të koordinuara dhe të bashkërenduara nga Palët Kontraktuese që janë përfshirë.
- 3. Një kërkesë për ngritjen e një skuadre të përbashkët të hetimit mund të drejtohet nga secila Palë Kontraktuese e interesuar. Skuadra duhet të ngrihet në territorin e njërës prej Palëve Kontraktuese ku shpresohet të zhvillohen hetimet.
- 4. Kërkesat për ngritjen e një skuadre të përbashkët të hetimit duhet të përfshijnë autoritetin që drejton kërkesën, qëllimin e skuadrës së përbashkët të hetimit, Palët Kontraktuese në territorin

e të cilave skuadra e përbashkët e hetimit do të operojë dhe propozimet për përbërjen e skuadrës së përbashkët të hetimit.

- 5. Një skuadër e përbashkët e hetimit do të operojë në territorin e Palëve Kontraktuese që kanë ngritur skuadrën sipas kushteve të përgjithshme të mëposhtme:
- a) drejtuesi i skuadrës që merr pjesë në hetimet penale duhet të jetë një përfaqësues i autoriteteve të zbatimit të ligjit nga Pala Kontraktuese në territorin e së cilës operon skuadra. Drejtuesi i skuadrës duhet të veprojë brenda kufijve të kompetencave të tij/të saj në përputhje me ligjin kombëtar;
- b) skuadra duhet t'i kryejë operacionet në përputhje me ligjin e Palës Kontraktuese në territorin e së cilës ajo operon. Pjesëtarët e skuadrës duhet t'i kryejnë detyrat e tyre nën drejtimin e personit të referuar në nënparagrafin (a) duke marrë parasysh kushtet e përcaktuara nga autoritetet e tyre në marrëveshjen për ngritjen e skuadrës.
- 6. Në këtë nen, anëtarë të skuadrës së përbashkët të hetimit nga Palët Kontraktuese të ndryshme nga Pala Kontraktuese në territorin e së cilës operon skuadra, referohen si "të komanduar" në skuadër.
- 7. Anëtarët e komanduar të skuadrës së përbashkët të hetimit duhet të jenë autorizuar që të jenë të pranishëm kur merren masat hetimore në territorin e Palës Kontraktuese ku zhvillohet operacioni. Sidoqoftë, drejtuesi i skuadrës, për arsye të veçanta, në përputhje me ligjin e Palës Kontraktuese ku operon skuadra, mund të vendosë për të kundërtën.
- 8. Në përputhje me ligjin e Palës Kontraktuese ku operon skuadra, anëtarët e komanduar të skuadrës së përbashkët të hetimit mund të ngarkohen nga drejtuesi i skuadrës me detyra për të ndërmarrë masa të caktuara hetimore në ato raste kur këto masa janë aprovuar nga autoritetet e zbatimit të ligjit të Palës Kontraktuese ku zhvillohet operacioni dhe të Palës Kontraktuese që ka dërguar punonjësit e policisë të komanduar.
- 9. Në ato raste kur skuadra e përbashkët e hetimit ka nevojë për marrjen e masave hetimore nga ana e njërës prej Palëve Kontraktuese që ka ngritur skuadrën, anëtarët e komanduar të skuadrës nga ajo Palë Kontraktuese mund t'i kërkojnë autoriteteve të tyre të zbatimit të ligjit që të marrin këto masa. Këto masa duhet të konsiderohen nga Pala Kontraktuese si të ngjashme me masat që merren gjatë një hetimi të zakonshëm që kryhet brenda territorit të saj.
- 10. Në ato raste kur skuadra e përbashkët e hetimit ka nevojë për asistencë nga një Palë Kontraktuese e ndryshme nga ato që kanë ngritur skuadrën, ose nga një shtet i tretë, kërkesa për asistencë mund të drejtohet nga autoritetet e zbatimit të ligjit të Palës Kontraktuese ku zhvillohet operacioni për autoritetet e zbatimit të ligjit të Palës tjetër Kontraktuese në përputhje me instrumentet ose marrëveshjet përkatëse.
- 11. Një anëtar i skuadrës së përbashkët të hetimit, në përputhje me ligjin e tij/të saj kombëtar dhe brenda kufijve të kompetencave të tij/të saj, mund t'i japë skuadrës informacion që disponohet nga Pala Kontraktuese që e ka komanduar atë me qëllim që të ndihmojë hetimet penale që zhvillohen nga skuadra.
- 12. Informacioni i siguruar në mënyrë të ligjshme nga një anëtar ose anëtar i komanduar ndërkohë që është pjesë e një skuadre të përbashkët të hetimit, që nuk disponohet në kushte të tjera nga autoritetet e zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese të interesuara, mund të përdoret për qëllimet e mëposhtme:
 - a) për qëllimet për të cilat është ngritur skuadra;
- b) për zbulimin, hetimin dhe ndjekjen penale të veprave të tjera penale në varësi të miratimit paraprak nga ana e Palës Kontraktuese ku është siguruar informacioni. Një miratim i tillë mund të refuzohet vetëm në rastet kur një përdorim i tillë mund të rrezikonte hetimet penale të Palës Kontraktuese të interesuar ose kur ajo Palë Kontraktuese mund të refuzonte asistencën bilaterale në lidhje me të;
- c) Për të parandaluar një kërcënim serioz dhe imediat për sigurinë publike dhe pa paragjykim për nënparagrafin (b) nëse si rrjedhim i informacionit ka filluar një hetim penal;

- d) Për qëllime të tjera deri në atë shkallë që bihet dakord ndërmjet Palëve Kontraktuese që kanë ngritur skuadrën.
- 13. Ky nen duhet të konsiderohet pa paragjykime për çdo dispozitë ose marrëveshje tjetër ekzistuese mbi ngritjen ose funksionimin e skuadrave të përbashkëta të hetimit.
- 14. Deri në atë shkallë që lejohet nga ligjet e Palëve Kontraktuese të interesuara ose dispozitat e çdo instrumenti ligjor të aplikueshëm ndërmjet tyre, mund të arrihen marrëveshje për persona të tjerë të ndryshëm nga përfaqësuesit e autoriteteve të zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese që kanë ngritur skuadrën e përbashkët të hetimit, për të marrë pjesë në aktivitetet e skuadrës. Persona të tillë mund të përfshijnë për shembull, zyrtarë nga organizatat ndërkombëtare të njohura nga Palët Kontraktuese. Të drejtat që kanë anëtarët ose anëtarët e komanduar të skuadrës në bazë të këtij neni nuk duhet t'i gëzojnë këta persona, në qoftë se në marrëveshje është deklaruar në mënyrë specifike për të kundërtën.

Neni 28 Patrulla të përziera përgjatë kufirit shtetëror

- 1. Autoritetet e zbatimit të ligjit e Palëve Kontraktuese mund të organizojnë patrulla të përziera përgjatë kufirit të përbashkët në përputhje me ligjin kombëtar me qëllim që të shmangin rreziqet për sigurinë publike dhe për të luftuar kundër aktiviteteve të paligjshme ndërkufitare.
- 2. Kur kryhen patrulla të përziera, punonjësit e policisë të Palës tjetër Kontraktuese duhet të autorizohen deri në atë masë që lejohet nga legjislacioni kombëtar i Palës Kontraktuese në territorin e së cilës ata po veprojnë, që të përcaktojnë identitetin e personave dhe t'i ndalojnë ata në rast se ata përpiqen t'i shmangen kontrollit. Masa të tjera duhet të merren nga punonjësit e policisë të Palës Kontraktuese, në territorin e së cilës po kryhet operacioni, në qoftë se masat nuk do të jenë të efektshme ose nuk do të jetë e mundur të realizohen pa ndërhyrjen e punonjësve të policisë të Palës tjetër Kontraktuese.
- 3. Gjatë kryerjes së patrullave të përziera të referuara në paragrafët 1 dhe 2 do të zbatohet legjislacioni i asaj Pale Kontraktuese në territorin e së cilës punonjësit e policisë janë aktivë.
- 4. Kur punonjësit e policisë së një Pale Kontraktuese po operojnë në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese ata duhet të autorizohen të mbajnë uniformat dhe armët e tyre të shërbimit, si dhe mjete të tjera të përdorimit të forcës, me përjashtim të rasteve kur Pala tjetër Kontraktuese në territorin e së cilës po zhvillohet operacioni, do të deklarojë që një veprim i tillë nuk lejohet ose lejohet në rrethana të caktuara.
 - 5. Përdorimi i armëve të shërbimit lejohet vetëm në rastet e vetëmbrojtjes.

Neni 29 **B**ashkëpunimi në qendra të përbashkëta

- 1. Qendra të përbashkëta mund të ngrihen për të lehtësuar shkëmbimin e informacionit dhe bashkëpunimin ndërmjet autoriteteve të zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese në kuadër të kësaj Konvente.
- 2. Në qendrat e përbashkëta punonjësit e policisë të Palëve Kontraktuese duhet të bashkëpunojnë përkrah njëri-tjetrit në kuadër të kompetencave të tyre respektive me qëllim që të shkëmbejnë, analizojnë dhe të transmetojnë informacion dhe të luajnë gjithashtu një rol mbështetës në koordinimin ose bashkëpunimin ndërkufitar, ashtu siç është përcaktuar në këtë Konventë pavarësisht nga kontaktet zyrtare, korrespondencës dhe shkëmbimit të informacionit nëpërmjet njësive qendrore kombëtare. Nenet 3 dhe 4 të Konventës duhet të zbatohen përkatësisht për transmetimin e të dhënave të personave ndërmjet punonjësve të policisë dhe dispozitat e nenit 30 të konventës do të zbatohen të plota.
- 3. Aktivitetet mbështetëse mund të përfshijnë gjithashtu përgatitjen dhe asistencën në dorëzimin e personave sipas marrëveshjeve të arritura ndërmjet Palëve Kontraktuese.

- 4. Punonjësit e policisë që bashkëpunojnë në qendrat e përbashkëta duhet t'i nënshtrohen vetëm udhëzimeve dhe kompetencave disiplinore të autoriteteve të tyre kombëtare. Punonjësit e policisë në qendrat e përbashkëta nuk duhet të kryejnë aktivitete operacionale në mënyrë të pavarur. Operacione të përbashkëta mund të kryhen vetëm në bazë të marrëveshjes ndërmjet autoriteteve kompetente të zbatimit të ligjit të Palëve Kontraktuese dhe sipas mënyrave të mundshme në bazë të kësaj Konvente.
- 5. Ngritja e qendrave të përbashkëta, përcaktimi i modaliteteve të bashkëpunimit dhe madje edhe shpërndarja e kostove duhet të rregullohet në marrëveshjet e zbatimit të specifikuara në nenin 34 paragrafi 1.

Neni 30 **Kufizimi i bashkëpunimit**

- 1. Në rast se një Palë Kontraktuese është e mendimit që aprovimi për ekzekutimin e një kërkese ose të ndonjë forme tjetër të bashkëpunimit mund të rrezikojë sigurinë e saj ose interesa të tjera të rëndësishme, ose legjislacionin kombëtar, ajo duhet të informojë Palën tjetër Kontraktuese që ajo e refuzon bashkëpunimin në mënyrë të plotë ose të pjesshme, ose është dakord të bashkëpunojë duke vendosur kushte të caktuara. Palët Kontraktuese duhet të informojnë me shkrim njëra-tjetrën pa vonesë duke përmendur arsyen për refuzimin e plotë ose të pjesshëm të bashkëpunimit.
- 2. Pajisjet teknike dhe dokumentacioni teknik përkatës që i jepet autoriteteve të zbatimit të ligjit sipas kësaj Konvente nuk duhet t'i jepet në asnjë mënyrë palëve të treta pa miratimin paraprak të autoriteteve që i ofrojnë ato.

Neni 31 **Mbrojtja e të dhënave**

- 1. Në lidhje me përpunimin në mënyrë automatike të të dhënave personale që komunikohen në përputhje me këtë Konventë, secila Palë Kontraktuese duhet të aprovojë, jo më vonë se sa data e hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, dispozitat e nevojshme kombëtare me qëllim që të arrijë një nivel të mbrojtjes së të dhënave që është në përputhje me parimet e Rekomandimit Nr. R (87) 15 të 17 shtatorit 1987 të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës që rregullon përdorimin e të dhënave personale në sektorin e policisë.
- 2. Për më tepër, duhet medoemos të arrihet një nivel i mbrojtjes së të dhënave personale, së paku i njëjtë me atë që rezulton nga Konventa e Këshillit të Europës për Mbrojtjen e Individëve e 28 janarit 1981, në lidhje me përpunimin në mënyrë automatike të të dhënave personale.
- 3. Komunikimi i të dhënave personale i parashikuar në këtë Konventë nuk mund të kryhet deri sa dispozitat për mbrojtjen e të dhënave personale, ashtu si është specifikuar në paragrafin 1, të hyjnë në fuqi në territoret e Palëve Kontraktuese të përfshira në këtë komunikim.
- 4. Dispozitat e mëposhtme duhet të zbatohen për transmetimin e të dhënave sipas kushteve të kapitullit I dhe II të kësaj Konvente si dhe për përdorimin dhe përpunimin e tyre të mëtejshëm:
- a) Të dhënat e komunikuara sipas kësaj Konvente duhet të përdoren nga Palët Kontraktuese vetëm për qëllime për të cilat ato janë transmetuar ose për të parandaluar një kërcënim serioz dhe imediat për sigurinë publike ose për të parandaluar një vepër të rëndë penale. Përpunimi për qëllime të tjera duhet të lejohet vetëm me autorizim paraprak të Palës Kontraktuese që bën komunikimin.
- b) Kur transmeton të dhëna, autoriteti transmetues duhet të vendosë afate për fshirjen dhe/ose shkatërrimin (që këtej e tutje referohet si "shkatërrimi") i të dhënave në përputhje me legjislacionin e tij kombëtar. Pavarësisht nga këto afate, të dhënat e transmetuara duhet të shkatërrohen në rast se nuk kërkohen më për realizimin e detyrave, që përbëjnë arsyen për transmetimin e tyre, ose për ndonjë qëllim tjetër në përputhje me nënparagrafin a). Afati i fundit

për shkatërrimin e të dhënave të transmetuara duhet të jetë dita e përfundimit të vlefshmërisë së kësaj Konvente, në qoftë se ajo nuk zëvendësohet me një Konventë të re.

- c) Në qoftë se rezulton se janë transmetuar të dhëna të pasakta, ose të siguruara në mënyrë të paligjshme, autoriteti transmetues duhet të jetë i detyruar të informojë në mënyrën e duhur dhe pa vonesë autoritetin marrës. Marrësi duhet të shkatërrojë pa vonesë të dhënat e paligjshme të siguruara ose të transmetuara ose të korrigjojë të dhënat e pasakta. Nëse marrësi informohet për përpunimin e paligjshëm të të dhënave të transmetuara, ai duhet të jetë i detyruar që të njoftojë autoritetin transmetues në mënyrën e duhur dhe pa vonesë. Nëse marrësi ka arsye të besojë se të dhënat e transmetuara janë të pasakta, ose që ato duhet të shkatërrohen, ai do të njoftojë në mënyrën e duhur dhe pa vonesë autoritetin transmetues. Autoriteti transmetues dhe marrësi duhet të informojnë njëri-tjetrin mbi të gjitha rrethanat që kanë rëndësi për mbajtjen me saktësi dhe azhurnimin e të dhënave të transmetuara.
- d) Marrësi është i detyruar që të mbrojë në mënyrë të efektshme të dhënat e transmetuara nga shkatërrimi i paautorizuar ose aksidental, humbja aksidentale ose ndryshimi aksidental ose i paautorizuar, shpërndarja aksidentale ose e paautorizuar, përdorimi aksidental ose i paautorizuar, ose botimi aksidental ose i paautorizuar.
- e) Autoriteti transmetues dhe marrësi duhet të jenë të detyruar të mbajnë regjistra-dosje të transmetimit, marrjes dhe shkatërrimit të të dhënave. Regjistrimi përfshin arsyen e dërgimit, përmbajtjen, autoritetin transmetues dhe marrësin, kohën e transmetimit dhe të shkatërrimit të të dhënave. Të dhënat që transmetohen me anë të kompjuterëve duhet të regjistrohen me anë të metodave kompjuterike. Të dhënat e regjistruara duhet të mbahen për një periudhë minimale prej tre vjetësh. Të dhënat e regjistruara mund të përdoren për të kontrolluar nëse janë respektuar dispozitat ligjore lidhur me mbrojtjen e të dhënave.
- f) Marrësi duhet të informojë autoritetin transmetues në bazë të kërkesës për çdo përpunim të të dhënave të transmetuara, si dhe për rezultatet e siguruara nga ky proces.
- g) Çdo person duhet të jetë i autorizuar në bazë të kërkesës që të marrë informacion nga autoriteti përgjegjës për përpunimin e të dhënave në lidhje me të, që janë transmetuar ose përpunuar në kuadër të kësaj Konvente dhe duhet të jetë i autorizuar që të korrigjojë të dhënat e pasakta ose të shkatërrojë të dhënat e përpunuara në mënyrë të paligjshme. Përjashtime nga ky rregull dhe procesi praktik varen nga ligji kombëtar i asaj Pale Kontraktuese, së cilës i është kërkuar informacion, korrigjim ose shkatërrimi i të dhënave. Përpara se të merret një vendim në lidhje me një kërkesë të tillë, marrësi duhet t'i japë autoritetit transmetues një mundësi për të paraqitur komente.
- h) Palët Kontraktuese duhet të sigurojnë që çdo person në rast të shkeljes së të drejtave për mbrojtjen e të dhënave të tij/saj, mund të ankohet tek një gjykatë e pavarur ose tek një autoritet i pavarur kompetent dhe ai/ajo mund të kërkojë dëmshpërblim.
- i) Informacioni i marrë nga Palët Kontraktuese duhet të transmetohet më tej për shtetet e treta vetëm me autorizim paraprak të Palës Kontraktuese që e ka siguruar informacionin.
- 5. Palët Kontraktuese duhet të mbajnë përgjegjësi në përputhje me legjislacionin e tyre përkatës për dëme të shkaktuara ndaj një personi si rrjedhim i përpunimit të të dhënave në lidhje me të që janë transmetuar në kuadër të kësaj Konvente në rastet kur të dhënat e transmetuara kanë qenë të pasakta ose janë transmetuar në mënyrë të paligjshme. Nëse janë përgjegjëse në bazë të legjislacionit të tyre, Palët Kontraktuese nuk mund të deklarojnë përballë personit të paragjykuar që të dhënat e transmetuara janë transmetuar në mënyrë të pasaktë ose të paligjshme nga një Palë tjetër Kontraktuese. Nëse Pala Kontraktuese marrëse dëmshpërblen një dëm të shkaktuar nga përdorimi i të dhënave të transmetuara në mënyrë të pasaktë ose të paligjshme, Pala Kontraktuese që transmeton të dhënat do të rimbursojë të gjithë shumën e rimbursimit të dhënë.
- 6. Kontrolli për zbatimin e dispozitave ligjore mbi mbrojtjen e të dhënave kur përpunohen të dhënat e siguruara nga punonjësit aktivë të policisë në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese në kuadër të zbatimit të Konventës, është i detyrueshëm për autoritetin kompetent të asaj Pale

Kontraktuese, në emër të së cilës janë siguruar të dhënat dhe që i nënshtrohen legjislacionit të saj.

7. Punonjësit e policisë që janë aktivë në territorin e një Pale tjetër Kontraktuese nuk duhet të kenë të drejtë për të hyrë dhe përdorur në mënyrë të drejtpërdrejtë të dhënat kompjuterike të kësaj Pale Kontraktuese.

Neni 32

Fshehtësia e informacionit dhe informacioni i klasifikuar

- 1. Palët Kontraktuese duhet të sigurojnë në parim një nivel mbrojtjeje bazë për të gjithë informacionin e marrë nga një Palë tjetër Kontraktuese, duke marrë të gjitha masat e nevojshme, përfshirë edhe detyrimin për të treguar maturi dhe ruajtur fshehtësinë, kufizimin e së drejtës për t'u njohur me informacionin vetëm për personelin e autorizuar, mbrojtjen e të dhënave personale dhe masave të përgjithshme teknike dhe procedurale për sigurisë e informacionit.
- 2. Informacioni i nënshtruar një niveli klasifikimi zyrtar të Palës Kontraktuese që transmeton, i cili është shënuar si i tillë me një shenjë të veçantë, duhet t'i nënshtrohet të njëjtit nivel mbrojtjeje nga Pala Kontraktuese marrëse e informacionit në përputhje me tabelën e ekuivalencës së niveleve të klasifikimit të Palëve Kontraktuese në listat e bashkëngjitura në këtë Konventë.
- 3. Në përzgjedhjen e nivelit të klasifikimit, secila Palë Kontraktuese duhet të veprojë në përputhje me klasifikimin e informacionit sipas ligjit kombëtar ose rregulloreve që zbatohen dhe të marrë në konsideratë nevojën për fleksibilitet dhe kërkesën që klasifikimi i informacionit për autoritetet e zbatimit të ligjit përbën përjashtim dhe nëse një informacion i tillë duhet të klasifikohet, duhet të caktohet niveli më i ulët i mundshëm.
- 4. Autoriteti transmetues duhet të informojë marrësin me shkrim pa vonesë mbi ndonjë ndryshim të nivelit të klasifikimit ose për heqjen e niveleve të klasifikimit. Marrësi duhet të marrë përsipër të përshtatë nivelin e klasifikimit në përputhje me këtë mesazh ose të heqë nivelet e klasifikimit.
- 5. Informacioni i klasifikuar i transmetuar mund të përdoret vetëm për qëllimin për të cilin është transmetuar dhe duhet të vihet në dispozicion vetëm të atyre personave që e kërkojnë këtë informacion për aktivitetin e tyre dhe që janë të autorizuar në përputhje me ligjin kombëtar që të vihen në dijeni të informacionit të tillë të klasifikuar.
- 6. Të gjitha shkeljet e dispozitave ligjore nga ana e Palës Kontraktuese marrëse në lidhje me mbrojtjen e informacionit të klasifikuar që transmetohet duhet t'i bëhen me dije pa vonesë autoritetit transmetues. Ky komunikim duhet të përmbajë gjithashtu rrethanat dhe pasojat e një shkeljeje të tillë, si dhe masat e marra për të kufizuar pasojat dhe për të parandaluar shkelje të kësaj natyre në të ardhmen.
- 7. Informacioni i klasifikuar duhet të transmetohet te një Palë tjetër Kontraktuese me korrier ose me ndonjë mënyrë tjetër të aprovuar, e cila është e lejueshme sipas legjislacionit kombëtar të Palëve Kontraktuese.

KAPITULLI III DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 33 **Komiteti i Ministrave**

- 1. Duhet të ngrihet një Komitet i përbërë nga ministrat kompetentë të Palëve Kontraktuese. Komiteti i Ministrave vendos në mënyrë unanime për interpretimin, aprovimin dhe zbatimin e kësaj Konvente.
- 2. Palët Kontraktuese duhet të ngrenë një grup pune ekspertësh, i cili do të mbikëqyrë aprovimin dhe zbatimin e Konventës, të japë rekomandime për Komitetin e Ministrave për interpretimin dhe përmirësimin e dispozitave të Konventës dhe të kryejë aktivitete të tjera për nevojat e Komitetit.

3. Komiteti i Ministrave duhet të mblidhet me kërkesën e një Pale Kontraktuese, por të paktën një herë në vit. Ai do të mblidhet sipas radhës në territorin e secilës Palë Kontraktuese.

Neni 34 Marrëveshjet e zbatimit dhe komunikimet

- 1. Autoritetet qendrore kompetente të Palëve Kontraktuese mund të arrijnë marrëveshje zbatimi sipas kushteve të kësaj Konvente.
- 2. Palët Kontraktuese duhet të informojnë institucionin depozitues mbi ndryshimet në legjislacionet dhe emërtimet e autoriteteve të përmendura në tekstin e kësaj Konvente dhe në listat e bashkëngjitura.

Neni 35 **Shpenzimet**

Secila Palë Kontraktuese duhet të mbulojë kostot që dalin për autoritetet e saj nga zbatimi i kësaj Konvente në përputhje me legjislacionin e saj kombëtar, në qoftë se nuk përmendet ndryshe në këtë Konventë ose në marrëveshjet e zbatimit, ose nëse autoritetet e zbatimit të ligjit kanë rënë dakord më përpara për të kundërtën.

Neni 36 Marrëdhëniet e Konventës me marrëveshjet e tjera ndërkombëtare

Kjo Konventë nuk do të ndikojë mbi të drejtat dhe detyrimet e Palëve Kontraktuese që rrjedhin nga marrëveshjet e tjera ndërkombëtare.

Neni 37 **Listat e bashkëngjitura**

Listat e bashkëngjitura janë pjesë përbërëse e kësaj Konvente.

Neni 38 Institucioni për depozitimin e Konventës

- 1. Institucioni për depozitimin e kësaj Konvente është Republika e Shqipërisë.
- 2. Institucioni ku depozitohet Konventa duhet të njoftojë Palët e tjera Kontraktuese mbi depozitimin e çdo instrumenti ratifikimi, pranimi, aprovimi ose hyrje, për çdo rezervë dhe deklaratë si dhe për të gjitha njoftimet e tjera të bëra në lidhje me këtë Konventë.
- 3. Institucioni ku depozitohet Konventa duhet të njoftojë të gjitha Palët Kontraktuese për të gjitha datat e hyrjes në fuqi të Konventës në përputhje me nenin 40.
- 4. Institucioni ku depozitohet Konventa duhet të marrë masat për regjistrimin e kësaj Konvente, me hyrjen e saj në fuqi, në Sekretariatin e Kombeve të Bashkuara në përputhje me nenin 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara.
- 5. Takimi i parë i Komitetit të Ministrave duhet të organizohet nga vendi ku depozitohet Konventa pas hyrjes në fuqi të Konventës.

Neni 39 **Ratifikimi, pranimi, aprovimi ose hyrja**

1. Kjo Konventë duhet t'i nënshtrohet procesit të ratifikimit, pranimit ose aprovimit nga palët nënshkruese. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose aprovimit duhet të depozitohen pranë institucionit ku depozitohet Konventa.

2. Kjo Konventë është e hapur për palët që dëshirojnë të bëhen pjesë e saj. Instrumenti i hyrjes duhet të depozitohet në institucionin ku depozitohet Konventa.

Neni 40 **Hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi 90 ditë mbas depozitimit të dokumentit të dytë të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose të hyrjes.
- 2. Për çdo shtet që e ratifikon, pranon, aprovon ose që futet në këtë Konventë pas depozitimit të instrumentit të dytë të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes, Konventa do të hyjë në fuqi në ditën e nëntëdhjetë pas depozitimit nga ky shtet të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes.
- 3. Të gjitha marrëveshjet e zbatimit të arritura sipas kushteve të nenit 34 të kësaj Konvente duhet të bëhen të detyrueshme pas hyrjes në fuqi së kësaj Konvente për çdo shtet që e ratifikon, pranon, aprovon, ose hyn në këtë Konventë në datën e hyrjes në fuqi të kësaj Konvente për këtë shtet.

Neni 41 **Rezervat**

- 1. Çdo shtet mund të formulojë rezerva në momentin e ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes.
- 2. Rezervat mund të tërhiqen në çdo kohë duke njoftuar institucionin ku depozitohet Konventa. Një njoftim i tillë do të ketë efekt nga data kur është marrë.

Neni 42 **Tërheqja dhe pezullimi**

- 1. Kjo Konventë duhet të përfundohet për një periudhë kohe të pacaktuar.
- 2. Secila Palë Kontraktuese mund të tërhiqet nga kjo Konventë në çdo kohë duke njoftuar me shkrim institucionin ku depozitohet Konventa. Tërheqja do të hyjë në fuqi gjashtë muaj pas datës së marrjes së njoftimit nga institucioni ku depozitohet Konventa.
- 3. Secila Palë Kontraktuese mund të pezullojë zbatimin e kësaj Konvente në mënyrë të plotë ose të pjesshme nëse është e nevojshme për të ruajtur sigurinë e shtetit, rendin ose sigurinë publike, ose jetën e personave. Palët Kontraktuese duhet të njoftojnë pa vonesë institucionin ku depozitohet Konventa mbi marrjen ose revokimin e një mase të tillë. Çdo masë e marrë sipas këtij paragrafi do të ketë efekt 15 ditë pas marrjes së një njoftimi të tillë nga institucioni ku depozitohet Konventa.

Personat nënshkrues, duke qenë të pranishëm dhe të autorizuar sipas rregullave nga qeveritë përkatëse, kanë firmosur këtë Konventë:

- Për Republikën e Shqipërisë:
- Për Bonjë dhe Hercegovinën:
- Për Republikën e Maqedonisë:
- Për Republikën e Moldavisë:
- Për Rumaninë:
- Për Republikën e Serbisë:
- Për Republikën e Malit të Zi:

E nënshkruar në, në datë....., në një variant origjinal në gjuhën angleze.

LISTAT E BASHKËNGJITURA

Neni 4 (2) (Autoritetet e zbatimit të ligjit)

Republika e Shqipërisë: Ministria e Brendshme

Bosnja dhe Hercegovina: Ministria e Sigurisë, ZQK e Interpolit në Sarajevë, Trg Bosnjë

Hercegovinë 1 Sarajevë, 71000.

Republika e Moldavisë: Ministria e Brendshme

Republika e Maqedonisë: Ministria e Punëve të Brendshme Rumania: Ministria e Brendshme dhe e Administratës

Republika e Serbisë: Ministria e Brendshme e Republikës së Serbisë

Republika e Malit të Zi: Drejtoria e Policisë

Neni 4 (3) (Njësitë qendrore kombëtare)

Kërkesat dhe përgjigjet ndaj kërkesave të rregulluara në nenin 4 të Konventës duhet të transmetohen te njësitë qendrore Kombëtare. "Njësitë Qendrore Kombëtare" janë:

Për Republikën e Shqipërisë: Ministria e Brendshme Për Bosnjën dhe Hercegovinën: Ministria e Sigurisë Për Republikën e Maqedonisë: Ministria e Brendshme

Për Republikën e Moldavisë: Ministria e Punëve të Brendshme Për Rumaninë: Ministria e Brendshme dhe e Administratës

Për Republikën e Serbisë: Ministria e Brendshme Për Republikën e Malit të Zi: Drejtoria e Policisë

Neni 4 (4) (strukturat ekzistuese)

Për Republikën e Shqipërisë: Ministria e Brendshme Për Bosnjën dhe Hercegovinën: Ministria e Sigurisë Për Republikën e Maqedonisë: Ministria e Brendshme

Për Republikën e Moldavisë: Ministria e Punëve të Brendshme Për Rumaninë: Ministria e Brendshme dhe e Administratës

Për Republikën e Serbisë: Drejtoria e Policisë Kufitare dhe Drejtoria e Zjarrfikëseve

Për Republikën e Malit të Zi: Drejtoria e Policisë

Neni 32 **Nivelet e klasifikimit**

Niveli	Shqipëria	Bosnja & Hercegovina	Maqedonia	Moldavia	Mali i Zi	Rumania	Serbia
I kufizuar		Interno	Internal	De serviciu/ service	Restricted	Secret de serviciu	Internal
Konfidencial	Konfidencial	Povjerljivo	Confidential	Confidential/ Confidential	Confidential	Secret	Service secret/ Confidental
Sekret	Sekret	Tajno	Top secret	Secret / Secret	Secret	Strict secret	Service secret / top secret
Tepër sekret	Tepër sekret	Vrlo tajno	State secret	Strict secret/ top secret	Top secret	Strict secret de importanta deosebita	State secret

LIGJ Nr.9641, datë 20.11.2006

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLIT TË EUROPËS "PËR PARANDALIMIN E TERRORIZMIT"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Këshillit të Europës "Për parandalimin e terrorizmit", bërë në Varshavë më 16 maj 2005.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5147, datë 12.12.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA

E KËSHILLIT TË EUROPËS PËR PARANDALIMIN E TERRORIZMIT

Varshavë, 16.5.2005 Seria e traktateve europiane ETS nr.196

HYRJE

Vendet anëtare të Këshillit të Europës dhe vendet e tjera nënshkruese të kësaj Konvente: duke pasur parasysh se qëllimi i Këshillit të Europës është arritja e një uniteti më të ngushtë midis shteteve anëtare të tij;

duke njohur vlerën e bashkëpunimit në rritje me Palët e tjera të kësaj Konvente;

me dëshirën për të marrë masa efektive për parandalimin e terrorizmit dhe në veçanti për përballimin e provokimit publik në lidhje me kryerjen e veprave penale me natyrë terroriste, si dhe rekrutimin dhe trajnimin për qëllime terrorizmin;

të ndërgjegjshme për shqetësimin e thellë të shkaktuar nga përhapja e mëtejshme e veprave penale me natyrë terroriste dhe nga kërcënimi terrorist në rritje;

të ndërgjegjshme për situatën e pasigurt ku ndodhen ata që vuajnë nga terrorizmi dhe, në këtë kontekst, duke rikonfirmuar solidaritetin e tyre të ngushtë me viktimat e terrorizmit dhe të familjeve të tyre;

duke pranuar që veprat penale me natyrë terroriste dhe veprat penale të tjera të parashtruara në këtë Konventë, nga kushdo që të jenë kryer, nuk mund të jenë, nën asnjë rrethanë, të justifikueshme nga asnjë arsye të natyrës politike, filozofike, ideologjike, racore, etnike, fetare apo të ndonjë natyre tjetër të ngjashme dhe duke sjellë në kujtesë detyrimet e të gjitha Palëve për të

parandaluar këto vepra penale dhe nëse nuk parandalohen, të ndiqen penalisht dhe të sigurohet që të jenë të ndëshkueshme me dënime, të cilat të marrin në konsideratë natyrën e tyre serioze;

duke sjellë në kujtesë nevojën e forcimit të luftës kundër terrorizmit dhe duke rikonfirmuar që të gjitha masat që merren për parandalimin apo luftimin e veprave penale me natyrës terroriste duhet të respektojnë shtetin ligjor dhe vlerat demokratike, të drejtat e njeriut dhe liritë themelore, si dhe dispozita të tjera të ligjit ndërkombëtar, duke përfshirë, aty ku është e zbatueshme, edhe ligjin humanitar ndërkombëtar;

duke pranuar që kjo Konventë nuk ka si qëllim cenimin e parimeve të pranuara, për sa i përket lirisë së shprehjes dhe lirisë së anëtarësimit në shoqata;

duke sjellë në kujtesë që aktet e terrorizmit synojnë, sipas natyrës ose kontekstit, të kërcënojnë seriozisht një popullatë apo të detyrojnë padrejtësisht një qeveri apo një organizatë ndërkombëtare për kryerjen apo moskryerjen e një veprimi të caktuar, apo destabilizimin ose shkatërrimin e konsiderueshëm të strukturave themelore politike, kushtetuese, ekonomike ose shoqërore të një vendi apo organizate ndërkombëtare,

janë marrë vesh për sa më poshtë vijon:

Neni 1 **Termat e përdorur**

- 1. Për qëllime të kësaj Konvente, termi "vepër penale me natyrë terroriste" nënkupton çdo vepër penale brenda fushës së veprimit dhe siç është përkufizuar në një nga traktatet e listuara në shtojcën bashkëlidhur kësaj Konvente.
- 2. Me depozitimin e instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, një shtet ose Komuniteti Europian, i cili nuk është Palë e një marrëveshjeje të listuar në shtojcën fundore të kësaj Konvente, mund të deklarojë që, në zbatimin e kësaj Konvente nga kjo Palë e interesuar, ajo marrëveshje do të çmohet të mos përfshihet në këtë shtojcë. Ky deklarim do të pushojë së pasuri efekt në kohën që marrëveshja hyn në fuqi për Palën që e bën këtë deklarim, e cila do të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës për këtë hyrje në fuqi.

Neni 2 **Qëllimi**

Qëllimi i kësaj Konvente është intensifikimi i përpjekjeve të Palëve në parandalimin e terrorizmit dhe pasojave të tij negative mbi gëzimin e plotë të të drejtave të njeriut, në mënyrë të veçantë të drejtën për jetën, nëpërmjet masave të marra si në nivel kombëtar, ashtu edhe në kuadër të bashkëpunimit ndërkombëtar, duke marrë në konsideratë marrëveshjet ekzistuese dypalëshe dhe shumëpalëshe në fuqi ose marrëveshjet midis Palëve.

Neni 3 Politikat kombëtare të parandalimit

- 1. Çdo Palë do të marrë masat e nevojshme, veçanërisht në fushën e trajnimit të autoriteteve të zbatimit të ligjit dhe organizmave të tjerë, si dhe në fushën e arsimit, kulturës, informacionit, rritjes së ndërgjegjësimit të mediave dhe publikut, me synim parandalimin e veprave penale me natyrë terroriste dhe pasojave të tyre negative, duke respektuar njëkohësisht detyrimet për të drejtat e njeriut siç janë parashtruar në Konventën për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, Paktin Ndërkombëtar mbi të Drejtat Civile dhe Politike, si dhe detyrime të tjera nga ligji ndërkombëtar, nëse këto konventa apo marrëveshje janë të zbatueshme për atë Palë.
- 2. Çdo Palë do të marrë masa të nevojshme për përmirësimin dhe zhvillimin e bashkëpunimit midis autoriteteve kombëtare, me synim parandalimin e veprave penale me natyrë terroriste dhe pasojave të tyre negative, ndër të tjera, nëpërmjet:

- a) shkëmbimit të informacionit;
- b) përmirësimit të mbrojtjes fizike të personave dhe objekteve;
- c) zhvillimit të trajnimit dhe planeve të koordinimit për emergjencat civile.
- 3. Çdo Palë do të nxisë tolerancë nëpërmjet zhvillimit të mëtejshëm të dialogut ndërfetar dhe mbarëkulturor, duke përfshirë, aty ku është e mundur, organizmat joqeveritarë dhe elemente të tjera të shoqërisë civile, me synim parandalimin e tensioneve që mund të ndikojnë në kryerjen e veprave penale me natyrë terroriste.
- 4. Çdo Palë do të bëjë përpjekje për nxitjen e ndërgjegjësimit publik për sa i përket ekzistencës, shkaqeve dhe rëndësisë së kërcënimit që vjen nga veprat penale me natyrë terroriste dhe ato të parashtruara në këtë Konventë, si dhe të mbajë në konsideratë nxitjen e publikut për të vënë në dispozicion fakte, ndihmë të veçantë ndaj autoriteteve kompetente që mund të kontribuojnë në parandalimin e veprave penale me natyrë terroriste, si dhe të atyre të parashtruara në këtë Konventë.

Neni 4 Bashkëpunimi ndërkombëtar në lidhje me parandalimin

Sipas rastit dhe në përputhje me kapacitetet e tyre, Palët do të ndihmojnë dhe mbështesin njëra-tjetrën, me synim zhvillimin e kapaciteteve të tyre për parandalimin e kryerjes së veprave penale me natyrë terroriste, me anë të shkëmbimit të informacionit dhe praktikave të tyre më të mira, si dhe me anë të trajnimit dhe përpjekjeve të tjera të përbashkëta të karakterit parandalues.

Neni 5 Provokimi publik për kryerjen e një vepre penale me natyrë terroriste

- 1. Për qëllime të kësaj Konvente, "provokimi publik për kryerjen e një vepre penale me natyrë terroriste" nënkupton shpërndarjen ose ndryshe vënien në dispozicion të një mesazhi për publikun, me qëllim nxitjes e kryerjes së një vepre penale me natyrë terroriste, ku një sjellje e tillë, megjithëse mund të mos nënkuptojë në mënyrë të drejtpërdrejtë mbështetjen e veprave penale me natyrë terroriste, rrezikon kryerjen e një apo më shumë veprave të tilla.
- 2. Çdo Palë do të miratojë masa, që çmohen të nevojshme, për ta klasifikuar provokimin publik për kryerjen e veprës penale me natyrë terroriste në ligjet e saj kombëtare si vepër penale të natyrës terroriste, sipas përkufizimit të paragrafit 1 të këtij neni, kur kryhet në mënyrë të paligjshme dhe me dashje.

Neni 6 **Rekrutimi për qëllime terrorizmi**

- 1. Për qëllime të kësaj Konvente, "rekrutim për qëllime terrorizmi" nënkupton kërkesën ndaj një personi tjetër për të kryer apo marrë pjesë në kryerjen e një vepre penale me natyrë terroriste ose anëtarësimin në një shoqatë apo grup, me qëllim ndihmën për kryerjen e një apo më shumë veprave penale terroriste nga ana e shoqatës apo e grupit.
- 2. Çdo Palë do të miratojë masa sipas kushteve të nevojshme, për ta klasifikuar rekrutimin për qëllime terrorizmi në ligjet e saj të brendshme si një vepër penale të natyrës terroriste, sipas përkufizimit të paragrafit 1 të këtij neni, kur kryhet në mënyrë të paligjshme dhe me dashje.

Neni 7 **Trajnimi për qëllime terrorizmi**

1. Për qëllime të kësaj Konvente, "trajnimi për qëllime terrorizmi" nënkupton dhënien e udhëzimeve për përdorimin e lëndëve eksplozive, armëve të zjarrit ose armëve të tjera apo

substancave të dëmshme dhe të rrezikshme, ose të teknikave dhe metodave të tjera të specifike, me synim kryerjen apo ndihmën për kryerjen e një vepre penale me natyrë terroriste, duke pasur dijeni që aftësitë e dhëna synojnë të përdoren për arritjen e këtij qëllimi.

2. Çdo Palë do tí miratojë masat e nevojshme, sipas nevojës, për ta klasifikuar trajnimin për qëllime terrorizmi në ligjet e saj të brendshme si një vepër penale të natyrës terroriste, siç përkufizohet në paragrafin 1 të këtij neni, kur kryhet në mënyrë të paligjshme dhe me dashje.

Neni 8 Papërputhshmëria e kryerjes së një vepre penale me natyrë terroriste

Në mënyrë që një veprim të përbëjë një vepër penale sipas klasifikimit të neneve 5 deri 7 të kësaj Konvente, nuk është e nevojshme që të kryhet një vepër penale me natyrë terroriste.

Neni 9 **Veprat penale të ndërvarura**

- 1. Çdo Palë do të miratojë masat e nevojshme për t'i klasifikuar në legjislacionin kombëtar si vepra penale të natyrës terroriste, edhe veprat e mëposhtme:
- a) Pjesëmarrjen si bashkëpunëtor në një vepër penale, siç përcaktohet në nenet 5 deri 7 të kësaj Konvente;
- b) Organizimin ose urdhërimin e të tjerëve për kryerjen e një vepre penale, siç përcaktohet në nenet nga 5 deri 7 të kësaj Konvente;
- c) Në ndihmën për kryerjen e një apo më shumë veprave penale, sipas përcaktimit të neneve 5 deri në 7 të kësaj Konvente, nga një grup personash që veprojnë nën një qëllim të përbashkët, kjo ndihmë do të jetë e qëllimshme, si dhe:
- i) do të bëhet me synim zhvillimin e mëtejshëm të veprimtarisë kriminale ose qëllimit kriminal të grupit, ku kjo veprimtari ose qëllim përfshin kryerjen e një vepre penale, siç përcaktohet në nenet 5 deri 7 të kësaj Konvente;
- ii) ose do të bëhet në kontekstin e njohjes së qëllimeve të grupit për kryerjen e veprave penale, siç përcaktohet në nenet 5 në 7 të kësaj Konvente.
- 2. Çdo Palë do të miratojë masat e nevojshme për të klasifikuar si vepër penale në legjislacionin kombëtar tentativën për të kryer një vepër penale, sipas përcaktimit të bërë në nenet 6 dhe 7 të kësaj Konvente.

Neni 10 **Përgjegjësitë e subjekteve juridike**

- 1. Çdo Palë do të miratojë masat e nevojshme në përputhje me parimet e saj ligjore, për të vendosur përgjegjësitë e subjekteve juridike për pjesëmarrjen në vepër penale, siç parashikohen në nenet 5 deri 7 dhe 9 të kësaj Konvente.
- 2. Bazuar në parimet ligjore të secilës Palë, përgjegjësia e subjekteve ligjore mund të jetë penale, civile ose administrative.
- 3. Kjo përgjegjësi nuk do të cenojë përgjegjësinë penale të personave fizikë që kanë kryer veprat penale.

Neni 11 Sanksionet dhe masat

1. Çdo Palë do të miratojë masat e nevojshme, në mënyrë që veprat penale të përcaktuara në nenet 5 deri në 7 dhe 9 të kësaj Konvente të dënohen nëpërmjet dënimeve efektive, proporcionale dhe bindëse.

- 2. Dënimet e mëparshme të formës së prerë të dhëna në shtetet e huaja për sa i përket veprave penale të parashikuara në këtë Konventë, mund të merren në konsideratë në masën që e lejon legjislacioni kombëtar, në lidhje me përcaktimin e masës së dënimit në përputhje me legjislacionin kombëtar.
- 3. Çdo Palë do të sigurojë që subjektet juridike që janë përgjegjëse sipas nenit 10, t'u nënshtrohen sanksioneve penale ose jopenale, efektive, proporcionale dhe bindëse, përfshirë edhe sanksionet financiare.

Neni 12 **Kushtet dhe garancitë**

- 1. Çdo Palë do të sigurojë që krijimi, ekzekutimi dhe zbatimi i kriminalizimit sipas neneve 5 deri 7 dhe 9 të kësaj Konvente, të kryhen duke respektuar detyrimet për të drejtat e njeriut, në veçanti të drejtat për lirinë e shprehjes, lirinë e anëtarësimit në shoqata dhe lirinë e fesë, si Konventa për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore, Pakti Ndërkombëtar mbi të Drejtat Civile dhe Politike, si dhe detyrime të tjera nga ligji ndërkombëtar, nëse këto Konventa apo Marrëveshje janë të zbatueshme nga kjo Palë.
- 2. Për më tepër, krijimi, ekzekutimi dhe zbatimi i kriminalizimit të veprës penale sipas nenit 5 deri në 7, si dhe 9 të kësaj Konvente, duhet t'i nënshtrohet parimeve të proporcionalitetit, për sa u përket qëllimeve legjitime të ndjekura dhe të domosdoshmërisë së tyre në një shoqëri demokratike dhe duhet të përjashtojnë çdo formë arbitrariteti apo trajtim diskriminues ose racist.

Neni 13 **Mbrojtja, kompensimi dhe mbështetja ndaj viktimave të terrorizmit**

Çdo Palë do të miratojë masat e nevojshme për mbrojtjen dhe mbështetjen e viktimave të veprave të terrorizmit të kryera brenda territorit të saj. Ndër të tjera, këto masa, bazuar në skema të përshtatshme kombëtare dhe në përputhje me legjislacionin kombëtar, mund të përfshijnë edhe ndihmë financiare dhe kompensim për viktimat e terrorizmit dhe pjesëtarët të afërm të familjeve të tyre.

Neni 14 **Juridiksioni**

- 1. Çdo Palë do të marrë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të vendosur juridiksionin mbi çdo vepër penale të përcaktuar sipas kësaj Konvente:
 - a) kur vepra është kryer në territorin e saj ose
- b) kur vepra është kryer në bordin e një anijeje që ngre flamurin e asaj Pale ose në bordin e një avioni të regjistruar sipas ligjeve të asaj Pale; ose
- c) kur vepra është kryer nga një prej shtetasve të saj ose nga një person pa shtetësi që ka banesën e tij ose të saj të përhershme në territorin e saj, nëse vepra është e dënueshme sipas së drejtës penale në vendin ku është kryer ose nëse vepra është kryer jashtë juridiksionit territorial të një shteti.
- 2. Çdo Palë mund të vendosë juridiksionin e vet mbi çdo vepër penale të përcaktuar sipas kësaj Konvente:
- a) kur vepra synohej ose rezultonte në kryerjen e një vepre penale të referuar në nenin 1 të kësaj Konvente në territorin ose kundër një shtetasi të asaj Pale;
- b) kur vepra synohej ose rezultonte në kryerjen e një vepre penale të referuar në nenin 1 të kësaj Konvente kundër një objekti shtetëror ose qeveritar të asaj Pale jashtë vendit, duke përfshirë edhe ambientet e godinave konsullore dhe diplomatike të asaj Pale; ose

- c) kur vepra synohej ose rezultonte në kryerjen e një vepre penale të referuar në nenin 1 të kësaj Konvente, e kryer me tentativën për të detyruar atë Palë në kryerjen ose frenimin e kryerjes së ndonjë veprimi; ose
- d) kur vepra është kryer nga një person pa shtetësi që ka banesën e tij ose të saj të përhershme në territorin e saj; ose
 - e) kur vepra është kryer në bordin e një avioni, i cili operohet nga qeveria e asaj Pale.
- 3. Çdo Palë do të miratojë masa sipas nevojës për të vendosur juridiksion mbi veprat penale të referuara në këtë Konventë, në rastet kur një shkelës i dyshuar është i pranishëm në territorin e saj dhe pas një kërkese për ekstradim, nuk e ekstradon atë te një Palë tjetër, juridiksioni i së cilës mbështetet në të njëjtin juridiksion ligjor si ai i Palës, së cilës i kërkohet ekstradimi.
- 4. Kjo Konventë nuk përjashton juridiksionin penal të ushtruar nga një Palë, në përputhje me legjislacionin e brendshëm.
- 5. Kur më shumë se një Palë kërkon juridiksion mbi një vepër penale të dyshuar të përcaktuar sipas kësaj Konvente, Palët e përfshira do të konsultohen, sipas nevojës, me qëllim vendosjen e juridiksionit më të përshtatshëm për ndjekjen penale.

Neni 15 **Detyra për të hetuar**

- 1. Me marrjen e njoftimit që një person, i cili ka kryer ose supozohet të ketë kryer një vepër penale të parashikuar nga kjo Konventë, mund të ndodhet në territorin e saj, Pala e interesuar do të marrë masat e nevojshme sipas legjislacionit të brendshëm për të hetuar faktet që përmban ky informacion.
- 2. Me bindjen se rrethanat e kërkojnë këtë, Pala në territorin e së cilës krimineli ose personi i dyshuar si kriminel është i pranishëm në territorin e saj, do të marrë masat e nevojshme në përputhje me legjislacionin e brendshëm, në mënyrë që të sigurojë praninë e atij personi për ndjekje penale apo ekstradim.
- 3. Çdo personi, ndaj të cilit janë marrë masat që parashikohen në paragrafin 2, do t'i jepet e drejta:
- a) për të komunikuar pa vonesë me përfaqësuesin më të afërt të shtetit, shtetas i të cilit ai është ose të atij shteti që i jepet e drejta për të mbrojtur të drejtat e tij ose nëse ai person është pa shtetësi, me shtetin në territorin e të cilit ky person ka banesën e përhershme;
 - b) për t'u vizituar nga një përfaqësues i atij shteti;
 - c) për t'u informuar për të drejtat e atij personi sipas nënparagrafit a dhe b.
- 4. Të drejtat që referohen mbi bazën e paragrafit 3 do të ushtrohen në përputhje me ligjet dhe rregulloret e Palës, në territorin e së cilës autori i veprës penale ose personi i dyshuar si i tillë është i pranishëm, duke iu nënshtruar dispozitës se ligjet dhe rregulloret e sipërpërmendura duhet të kenë efekt të plotë ndaj qëllimeve për të cilat synohen të drejtat e dhëna sipas paragrafit 3.
- 5. Dispozitat e paragrafëve 3 dhe 4 nuk do të cenojnë të drejtën e asnjë Pale që ka një kërkesë juridiksioni në përputhje me nenin 14, paragrafët 1.d dhe 2.d, për të ftuar Komitetin Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq për të komunikuar me personin e supozuar për kryerjen e veprës penale dhe për ta vizituar atë.

Neni 16 **Moszbatimi i Konventës**

Kjo Konventë nuk zbatohet kur një vepër penale e përcaktuar në përputhje me nenet 5 deri 7, si dhe 9 është kryer brenda një shteti të vetëm, kur personi i dyshuar për veprën penale është shtetas i atij vendi dhe është i pranishëm në territorin e atij shteti, dhe asnjë shtet tjetër nuk bazohet në nenin 14, paragrafi 1 ose 2, të kësaj Konvente, për të ushtruar juridiksion, duke nënkuptuar që dispozitat e nenit 17 dhe ato të neneve 20 deri 22 të kësaj Konvente do të zbatohen sipas nevojës në këto raste.

Neni 17

Bashkëpunimi ndërkombëtar për çështje penale

- 1. Palët do t'i japin njëra-tjetrës ndihmën maksimale në lidhje me hetimet ose procedurat penale dhe ato të ekstradimit, për sa i përket veprave penale të parashtruara në nenet 5 dhe 7 të kësaj Konvente, duke përfshirë edhe ndihmën në gjetjen e provave që mund të kenë në dispozicion, të nevojshme për procedimin e këtyre veprave penale.
- 2. Palët do të përmbushin detyrimet e tyre të paragrafit 1, në përputhje me çdo traktat ose marrëveshje tjetër mbi ndihmën e ndërsjellë juridike që mund të ekzistojë midis tyre. Në mungesë të këtyre traktateve apo marrëveshjeve, Palët do ta ndihmojnë njëra- tjetrën, në përputhje me legjislacionin kombëtar.
- 3. Palët do të bashkëpunojnë me njëra-tjetrën në nivelin maksimal të mundshëm mbi bazën e ligjit përkatës, traktateve, marrëveshjeve apo rregullimeve të tjera ligjore të Palës së kërkuar, për sa i përket hetimit penal apo procedimeve në lidhje me veprat penale për të cilat një person juridik mund të jetë përgjegjës në përputhje me nenin 10 të kësaj Konvente, në Palën kërkuese.
- 4. Çdo Palë mund të shqyrtojë krijimin e mekanizmave shtesë për të shkëmbyer me Palët e tjera informacion ose prova që, në zbatim të nenit 10, nevojiten për vendosjen e përgjegjësisë penale, civile apo administrative.

Neni 18 **Ekstradimi ose ndjekja penale**

- 1. Pala, në territorin e së cilës është i pranishëm personi që dyshohet të ketë kryer veprën penale, kur ka juridiksion në përputhje me nenin 14, nëse nuk e ekstradon atë person, pa asnjë lloj përjashtimi dhe nëse vepra penale është kryer ose jo në territorin e saj, do të jetë e detyruar t'ua paraqesë çështjen penale autoriteteve kompetente pa asnjë vonesë të pajustifikueshme, me qëllim ndjekjen penale nëpërmjet procedurave që janë në përputhje me legjislacionin e atij vendi. Ato autoritete kompetente duhet të marrin vendimet e tyre në të njëjtën mënyrë si në rastin e çdo vepre tjetër të rëndë penale, sipas legjislacionit të asaj Pale.
- 2. Sa herë që një Palë i lejohet nga legjislacioni i saj i brendshëm të ekstradojë apo edhe të dorëzojë një shtetas të saj me kusht që personi do t'i rikthehet asaj Pale për të vuajtur dënimin e dhënë si rezultat i procesit gjyqësor apo i procedimit penal për të cilin ekstradimi apo dorëzimi i personit është kërkuar, dhe kjo Palë si dhe Pala tjetër që ka kërkuar ekstradimin e personit bien dakord me këtë zgjedhje dhe me kushte të tjera që mund të çmohen të nevojshme, një ekstradim i tillë i kushtëzuar apo dorëzim i personit do të jenë të mjaftueshëm për çlirimin nga detyrimi që parashikohet në paragrafin 1.

Neni 19 **Ekstradimi**

- 1. Veprat penale të parashtruara në nenin 5 deri në 7 dhe 9 të kësaj Konvente do të çmohen si të përfshira në veprat penale të ekstradueshme në çdo marrëveshje ekstradimi që mund të ekzistojë midis secilës prej Palëve, para hyrjes në fuqi të kësaj Konvente. Palët do të marrin masat e nevojshme për përcaktimin e këtyre veprave penale si vepra penale të ekstradueshme në çdo marrëveshje ekstradimi që mund të bëhet më pas midis tyre.
- 2. Kur një Palë, e cila bën ekstradim të kushtëzuar në bazë të një marrëveshjeje, merr një kërkesë ekstradimi nga një Palë tjetër, me të cilën ajo nuk ka marrëveshje ekstradimi, atëherë Pala e kërkuar, mbi bazën e vendimit që merr, mund ta konsiderojë këtë Konventë si bazë ligjore për ekstradim në lidhje me veprat penale që parashikohen në nenet 5 deri në 7 dhe 9 të kësaj Konvente. Ekstradimi do t'u nënshtrohet kushteve të tjera, të cilat parashikohen nga ligji i Palës së kërkuar.

- 3. Palët që nuk bëjnë ekstradim të kushtëzuar mbi bazën e një marrëveshjeje, do t'i njohin veprat penale të parashikuara në nenet 5 deri 7 dhe 9 të kësaj Konvente si vepra penale të ekstradueshme midis tyre, duke iu nënshtruar kushteve të parashikuara nga ligji i Palës së kërkuar.
- 4. Kur është e nevojshme, për qëllime ekstradimi midis Palëve, veprat penale të parashikuara në nenet 5 deri në 7 dhe 9 të kësaj Konvente, do të trajtohen sikur të mos jenë kryer vetëm në vendin ku ato kanë ndodhur, por edhe në territoret e Palëve, të cilat e kanë miratuar juridiksionin në përputhje me nenin 14.
- 5. Dispozitat e të gjitha traktateve dhe marrëveshjeve të ekstradimit të hartuara midis Palëve në lidhje me veprat penale të parashikuara në nenet nga 5 deri në 7, si dhe 9 të kësaj Konvente, do të çmohen si të modifikuara midis Palëve në masën që ato janë të papajtueshme me këtë Konventë.

Neni 20 Përcaktimi i klauzolës së përjashtimit politik

- 1. Asnjë prej veprave penale që referohen në nenet 5 deri në 7, si dhe 9 të kësaj Konvente, për qëllime ekstradimi ose ndihme të ndërsjellë juridike, nuk do të çmohet si një vepër penale politike, si krim i lidhur me një vepër penale politike ose si vepër penale e shtyrë nga motive politike. Për rrjedhojë, një kërkesë për ekstradim ose për ndihmë të ndërsjellë juridike, e bazuar në një vepër të tillë penale, mund të mos refuzohet për arsyen e vetme se ka lidhje me një vepër penale politike ose me një krim të lidhur me një vepër penale politike apo me një vepër penale të shtyrë nga motive politike.
- 2. Pa cenuar zbatimin e neneve 19 deri 23 të Konventës së Vjenës mbi Ligjin e Marrëveshjeve, të 23 majit 1969 ndaj neneve të tjera të kësaj Konvente, çdo shtet ose Komuniteti Europian, në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit në Konventë, mund të deklarojë se rezervon të drejtën e moszbatimit të paragrafit 1 të këtij neni për sa i përket ekstradimit për një vepër penale të parashtruar në këtë Konventë. Pala ndërmerr të zbatojë këtë rezervë rast pas rasti, nëpërmjet një vendimi të mirarsyetuar.
- 3. Në përputhje me paragrafin 2, çdo Palë mund të bëjë një rezervë, pjesërisht apo tërësisht, nëpërmjet një deklarimi të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, i cili hyn në fuqi në datën e konfirmimit të marrjes së tij.
- 4. Një Palë e cila ka bërë rezervë në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni, mund të mos kërkojë zbatimin e paragrafit 1 të këtij neni nga çdo Palë tjetër; por bazuar në faktin nëse rezerva e saj është e pjesshme apo e plotë, mund të kërkojë zbatimin e këtij neni për atë pjesë të cilën e ka pranuar vetë.
- 5. Për sa i përket Palës së interesuar, rezerva do të jetë e vlefshme për një periudhë trevjeçare nga dita e hyrjes në fuqi të kësaj Konvente. Megjithatë, kjo rezervë mund të rinovohet për periudha me kohëzgjatje të njëjtë.
- 6. Dymbëdhjetë muaj para datës së përfundimit të rezervës, Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të njoftojë Palën e interesuar në lidhje me mbarimin e afatit. Jo më vonë se tre muaj para datës së mbarimit të afatit, Pala e interesuar do të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës nëse ajo do të mbështesë, amendojë apo tërheqë rezervën e saj. Kur një Palë njofton Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës që mbështet rezervën e saj, ajo duhet të japë një sqarim në lidhje me arsyet që argumentojnë vazhdimin e rezervës. Në mungesë të njoftimit nga Pala e interesuar, Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të informojë atë Palë që rezerva e saj konsiderohet automatikisht e shtyrë për një periudhë gjashtëmujore. Mungesa e mëtejshme e njoftimit nga ana e Palës së interesuar për qëllimet e saj për të mbështetur apo modifikuar rezervën e saj para mbarimit të kësaj periudhe, çon në mbarimin e afatit të rezervës.
- 7. Kur një Palë nuk ekstradon një person në zbatim të kësaj rezerve, pas marrjes së një kërkese ekstradimi nga një Palë tjetër, ajo duhet t'ua paraqesë këtë çështje penale autoriteteve

kompetente, pa asnjë lloj përjashtimi dhe pa asnjë vonesë të paargumentuar, me qëllim ndjekjen penale, përveçse në rastet kur Pala kërkuese dhe Pala e kërkuar bien dakord ndryshe. Për qëllime të ndjekjes penale në Palën e kërkuar, autoritetet kompetente do t'i marrin vendimet e tyre në të njëjtën mënyrë si në rastin e çdo vepre të rëndë penale, sipas legjislacionit të asaj Pale. Pala e kërkuar do ta komunikojë, pa vonesa të pajustifikueshme, rezultatin përfundimtar të procedimit penal Palës kërkuese dhe Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, i cili e paraqet atë më tej për t'iu nënshtruar konsultimit së Palëve, siç parashikohet në nenin 30.

8. Vendimi për të refuzuar një kërkesë ekstradimi, mbi bazën e kësaj rezerve, do t'i paraqitet menjëherë Palës kërkuese. Nëse brenda një kohe të arsyeshme, nuk është arritur asnjë vendim gjyqësor në themel në Palën e kërkuar për çështjen në fjalë, sipas paragrafit 7, Pala kërkuese mund t'ia komunikojë këtë fakt Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, i cili mund t'ia paraqesë këtë çështje më tej për t'iu nënshtruar konsultimit të Palëve, siç parashikohet në nenin 30. Ky konsultim do të marrë në konsideratë çështjen dhe do të japë një mendim në lidhje me pajtueshmërinë e refuzimit me Konventën dhe do t'ia paraqesë atë Komitetit të Ministrave, me qëllim lëshimin të një deklarate në përputhje me atë mendim. Gjatë kryerjes së funksioneve sipas këtij paragrafi, Komiteti i Ministrave do të mblidhet me përbërje të kufizuar vetëm nga Shtetet Palë.

Neni 21 Çështja e diskriminimit

- 1. Asgjë në këtë Konventë nuk do të interpretohet si vendosje e një detyrimi për ekstradim apo i ndihmës së ndërsjellë juridike, nëse Pala e kërkuar ka arsye të forta për të besuar se kërkesa për ekstradim për vepra penale të parashikuara në nenet 5 deri në 7 dhe 9 ose ndihma e ndërsjellë juridike në lidhje me vepra penale të kësaj natyre është bërë me qëllimin e ndjekjes penale dhe dënimit të një personi për arsye të lidhura me racën, fenë, kombësinë, origjinën etnike apo opinionet politike të tij, ose zbatimi i kërkesës mund të cenojë pozicionin e atij personi për ndonjë prej arsyeve të mësipërme.
- 2. Asgjë në këtë Konventë nuk do të interpretohet si vendosje e një detyrimi për ekstradim, nëse personi për të cilin është bërë kërkesa për ekstradim rrezikon t'i nënshtrohet torturës ose dënimit dhe trajtimit çnjerëzor degradues.
- 3. Asgjë në këtë Konventë nuk do të interpretohet si vendosje e një detyrimi për ekstradim, nëse personi për të cilin është bërë kërkesa për ekstradim, rrezikon t'i nënshtrohet dënimit me vdekje ose kur ligji i Palës së kërkuar nuk merr parasysh dënimin me burgim të përjetshëm, si dhe të burgimit të përjetshëm pa mundësinë e lirimit të përkohshëm me kusht, përveçse në rastet kur në kushtet e marrëveshjeve ekzistuese të ekstradimit, Pala e kërkuar ndodhet nën detyrimin e ekstradimit nëse Pala kërkuese jep garanci që çmohen të mjaftueshme nga Pala e kërkuar që dënimi me vdekje nuk do të zbatohet, ose nëse do të zbatohet, nuk do të kryhet, ose që personi në fjalë nuk do të dënohet me burgim të përjetshëm pa iu dhënë mundësia e lirimit të përkohshëm me kusht.

Neni 22 **Informacionet spontane**

1. Pa cenuar hetimet dhe procedimet penale të tyre, autoritetet kompetente të një Pale, pa ndonjë kërkesë paraprake, mund t'i dërgojnë informacion autoriteteve përkatëse të një Pale tjetër që mund të jetë mbledhur në kuadrin e hetimit të bërë nga kjo Palë dhe kur çmohet se vënia në dispozicion e këtij informacioni mund ta ndihmojë Palën që merr informacionin në lidhje me fillimin ose kryerjen e hetimit apo të procedimit penal, ose që mund të çojë në bërjen e një kërkese nga kjo Palë mbi bazën e dispozitave të kësaj Konvente.

- 2. Pala që vë në dispozicion informacionin, në zbatim të legjislacionit të saj të brendshëm, mund të vendosë kushte mbi përdorimin e një informacioni të tillë nga ana e Palës që merr informacionin.
- 3. Pala që merr informacionin do të respektojë kushtet e vëna nga Pala që vë në dispozicion këtë informacion.
- 4. Megjithatë, çdo Palë, në çdo kohë, nëpërmjet një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të deklarojë që rezervon të drejtën për të mos respektuar kushtet e vendosura nga Pala që ka vënë në dispozicion informacionin mbi bazën e paragrafit 2 më sipër, përveçse në rastet kur ajo merr njoftim paraprak mbi natyrën e informacionit që vihet në dispozicion dhe bie dakord me dërgimin e tij.

Neni 23 **Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim për Shtetet Anëtare të Këshillit të Europës dhe për shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e saj.
- 2. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 3. Kjo Konventë hyn në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës kur gjashtë shtete nënshkruese, nga të cilat të paktën katër janë shtete anëtare të Këshillit të Europës kanë shprehur pëlqimin e tyre për të respektuar këtë Konventë, në përputhje me dispozitat e paragrafit 2.
- 4. Për çdo shtet nënshkrues që do të shprehë më pas pëlqimin e vet për të respektuar këtë Konventë, kjo do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së shprehjes së pëlqimit për ta respektuar Konventën në përputhje me dispozitat e paragrafit 2.

Neni 24 **Aderimi në Konventë**

- 1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës, pas konsultimit me Shtetet Palë të Konventës dhe miratimit të tyre unanim, mund të ftojë çdo shtet joanëtar të Këshillit të Europës, i cili nuk ka marrë pjesë në hartimin e kësaj Konvente, për të aderuar në këtë Konventë me anë të një vendimi që merret me shumicën e parashikuar në nenin 20.d të Statutit të Këshillit të Europës dhe me unanimitetin e përfaqësuesve të Shteteve Palë që gëzojnë të drejtën e anëtarit të Komitetit të Ministrave.
- 2. Për çdo shtet aderues në Konventë, në përputhje me paragrafin 1 më sipër, Konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së depozitimit të instrumentit të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 25 **Zbatimi territorial**

- 1. Çdo shtet, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, mund të përcaktojë territorin ose territoret ku do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo shtet, në çdo datë tjetër të mëvonshme, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të përcaktuar në deklaratë. Konventa do të hyjë në fuqi për këtë territor ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

3. Çdo deklaratë, në lidhje me ndonjë territor të përcaktuar në deklaratë, e bërë në bazë të dy paragrafëve paraardhës, mund të tërhiqet me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Tërheqja do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore, pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 26 **Efektet e Konventës**

- 1. Kjo Konventë shërben si shtesë e traktateve dhe marrëveshjeve dypalëshe dhe shumëpalëshe në fuqi midis Palëve, duke përfshirë dhe dispozitat e traktateve të mëposhtme të Këshillit të Europës:
- Konventa europiane mbi ekstradimin, e hapur për nënshkrim në Paris, më 13 dhjetor 1957 (ETS nr.24).
- Konventa europiane mbi ndihmën e ndërsjellë në çështjet penale, e hapur për nënshkrim, në Strasburg, më 20 prill 1959 (ETS nr. 30).
- Konventa europiane mbi luftën kundër terrorizmit, e hapur për nënshkrim, në Strasburg, më 27 janar 1977 (ETS nr.90).
- Protokolli shtesë i konventës europiane mbi ndihmën e ndërsjellë në çështjet penale, i hapur për nënshkrim, në Strasburg, më 17 mars 1978 (ETS nr.99).
- Protokolli i dytë shtesë i konventës europiane mbi ndihmën e ndërsjellë në çështjet penale, i hapur për nënshkrim, në Strasburg, më 8 nëntor 2001 (ETS nr.182).
- Protokolli që amendon konventën europiane mbi luftën kundër terrorizmit, i hapur për nënshkrim në Strasburg, më 15 maj 2003 (ETS nr.190).
- 2. Nëse dy ose më shumë Palë kanë lidhur një marrëveshje apo traktat mbi çështjet e trajtuara në këtë Konventë, kanë krijuar marrëdhënie të tjera mbi këto çështje apo parashikojnë ta bëjnë një gjë të tillë në të ardhmen, do të jenë të autorizuara të zbatojnë atë marrëveshje ose traktat apo të rregullojnë marrëdhëniet e tyre në përputhje me atë qëllim. Megjithatë, kur Palët krijojnë marrëdhëniet e tyre në lidhje me çështjet e trajtuara në këtë Konventë, ndryshe nga ato që janë trajtuar në të, do t'i rregullojnë këto çështje në mënyrë të tillë që të mos bien ndesh me parimet dhe objektivat e kësaj Konvente.
- 3. Palët të cilat janë anëtare të Bashkimit Europian, në marrëdhëniet e tyre të ndërsjella, do të zbatojnë rregulloret e Komunitetit dhe Bashkimit Europian për sa kohë që ka në fuqi rregullore të Komunitetit dhe të Bashkimit Europian që rregullojnë çështje të interesit specifik dhe të zbatueshme për çdo rast të veçantë, pa cenuar objektin dhe qëllimin e kësaj Konvente dhe pa cenuar zbatimin e plotë të saj ndaj Palëve të tjera.
- 4. Asgjë në këtë Konventë nuk do të ketë efekte mbi të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e tjera të një Pale apo të individëve, të parashikuara në legjislacionin ndërkombëtar, përfshirë këtu edhe ligjin humanitar ndërkombëtar.
- 5. Veprimtaritë e Forcave të Armatosura gjatë një konflikti të armatosur, siç ato terma kuptohen sipas ligjit humanitar ndërkombëtar dhe që rregullohen nga ai ligj, nuk rregullohen nga kjo Konventë dhe veprimtaritë e ndërmarra nga forcat ushtarake të një Pale në ushtrimin e detyrave të tyre zyrtare, në shkallën që ato rregullohen nga rregullore të tjera të ligjit ndërkombëtar, nuk rregullohen nga kjo Konventë.

Neni 27 **Amendamentet ndaj Konventës**

1. Amendamentet ndaj kësaj Konvente mund të propozohen nga çdo Palë, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës ose Konsultimi ndërmjet Palëve.

- 2. Çdo propozim për amendament do t'u komunikohet Shteteve Palë të kësaj Konvente nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 3. Për më tepër, amendamenti i propozuar nga një Palë ose Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës i komunikohet Grupit Konsultues ndërmjet Palëve, i cili i paraqet Komitetit të Ministrave mendimin e vet për amendamentin e propozuar.
- 4. Komiteti i Ministrave do të shqyrtojë amendamentin e propozuar dhe mendimin e paraqitur nga Grupi Konsultues ndërmjet Palëve dhe mund të miratojë amendamentin në fjalë.
- 5. Teksti i çdo amendamenti të miratuar nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës në përputhje me paragrafin 4 të këtij neni do t'u transmetohet Palëve për pranim.
- 6. Çdo amendament i miratuar në përputhje me paragrafin 4 të këtij neni, do të hyjë në fuqi ditën e tridhjetë pasi të gjitha Palët të kenë informuar Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës se e kanë pranuar atë.

Neni 28 **Rishikimi i shtojcës**

- 1. Me qëllim përditësimin e listës së traktateve në shtojcën bashkëlidhur, mund të propozohen amendime nga secila Palë ose nga Komiteti i Ministrave. Këto propozime për amendime do të përfshijnë vetëm marrëveshjet universale të lidhura brenda sistemit të Kombeve të Bashkuara që merren kryesisht me terrorizmin ndërkombëtar dhe që kanë hyrë në fuqi. Ato do t'u komunikohen Palëve nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 2. Pas konsultimit me Palët joanëtare, Komiteti i Ministrave i Këshillit të Europës mund të miratojë një amendim të propozuar nga shumica, siç parashikohet në nenin 20 pika "d" të Statutit të Këshillit të Europës. Amendimi do të hyjë në fuqi në vijim të përfundimit të periudhës prej 1 viti nga data që ai u është dërguar Palëve. Gjatë kësaj periudhe, çdo Palë mund të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës për kundërshtime të mundshme për hyrjen në fuqi të atij amendimi në lidhje me atë Palë.
- 3. Nëse një e treta e Palëve e njofton Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës mbi një kundërshtim për hyrjen në fuqi të amendimit, ky i fundit nuk do të hyjë në fuqi.
- 4. Nëse më pak se një e treta e Palëve njoftojnë në lidhje me një kundërshtim, amendimi do të hyjë në fuqi për ato Palë, të cilat nuk kanë bërë njoftim për atë kundërshtim.
- 5. Kur amendimi ka hyrë në fuqi në përputhje me paragrafin 2 dhe një Palë ka shprehur kundërshtim për atë amendim, atëherë ky amendim do të hyjë në fuqi për sa i përket Palës në fjalë e cila nuk e ka pranuar atë, në ditën e parë të muajit, në vijim të datës në të cilën ajo Palë njofton Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës për pranimin e tij.

Neni 29 **Zgjidhja e mosmarrëveshjeve**

Në rastin e një mosmarrëveshjeje midis dy ose më shumë Palëve përsa i përket interpretimit ose zbatimit të kësaj Konvente, Palët në fjalë do të përpiqen të zgjidhin mosmarrëveshjet nëpërmjet bisedimit ose çdo zgjidhjeje tjetër paqësore sipas zgjedhjes së tyre, përfshirë këtu paraqitjen e mosmarrëveshjes para një gjykate arbitrazhi, vendimet e së cilës do të jenë të detyrueshme për Palët ose paraqitjen e mosmarrëveshjes para Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë siç mund të bihet dakord nga Palët në fjalë.

Neni 30 **Konsultimi ndërmjet Palëve**

- 1. Palët do të konsultohen në mënyrë periodike me synim:
- a) bërjen e propozimeve për të lehtësuar ose përmirësuar përdorimin efektiv dhe zbatimin e

kësaj Konvente, duke përfshirë identifikimin e çdo problemi dhe efektet e çdo deklarimi të bërë në kuadrin e kësaj Konvente;

- b) formulimin e opinionit mbi pajtueshmërinë e një refuzimi për të ekstraduar, i cili u referohet atyre në përputhje me nenin 20 paragrafi 8;
 - c) bërjen e propozimeve për amendimin e kësaj Konvente në përputhje me nenin 27;
- d) formulimin e opinionit mbi çdo propozim për amendimin e kësaj Konvente, i cili i referohet atyre në përputhje me nenin 27 paragrafi 3;
- e) shprehjen e një opinioni mbi çdo çështje që i përket zbatimit të kësaj Konvente dhe lehtësimin e shkëmbimit të informacionit mbi zhvillime të ndjeshme në fushën ligjore, politike apo teknologjike.
- 2. Konsultimet e Palëve do të bëhen nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës kurdoherë që ai e çmon të nevojshme dhe në çdo rast, kur një shumicë e Palëve ose e Komitetit të Ministrave kërkon mbledhjen e tij.
- 3. Palët do të asistohen nga Sekretariati i Këshillit të Europës gjatë kryerjes së funksioneve të tyre në zbatim të këtij neni.

Neni 31

Denoncimi

- 1. Çdo Palë mund ta denoncojë këtë Konventë në çdo kohë, duke i drejtuar një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Denoncimi do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 32 **Njoftimet**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të njoftojë Shtetet Anëtare të Këshillit të Europës, çdo shtet që ka nënshkruar këtë Konventë, çdo Shtet Palë, Komunitetin Europian, çdo shtet që është ftuar ta nënshkruajë këtë Konventë, si dhe çdo shtet që është ftuar të aderojë në këtë Konventë në lidhje me:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, në përputhje me dispozitat e nenit 23 të saj;
- d) çdo deklaratë të bërë në përputhje me dispozitat e nenit 1 paragrafi 2, nenit 22 paragrafi 4 dhe nenit 25;
 - e) çdo akt tjetër, njoftim ose komunikim që ka të bëjë me këtë Konventë.

Në dëshmi të sa më sipër, nënshkruesit, të autorizuar posaçërisht për këtë qëllim, kanë firmosur këtë Konventë.

Bërë në Varshavë, më 16 maj 2005, në një origjinal të vetëm në gjuhët frënge dhe angleze, të dyja tekstet njëlloj të besueshme, që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'u dërgojë një kopje të vërtetuar secilit prej Shteteve Anëtare të Këshillit të Europës, Komunitetit Europian, shteteve joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e Konventës, si dhe çdo shteti tjetër të ftuar për të aderuar në të.

SHTOJCA

- 1. Konventa për ndalimin e sekuestrimit të paligjshëm të avionëve, nënshkruar në Hagë, më 16 dhjetor 1970.
- 2. Konventa për ndalimin e akteve të paligjshme ndaj sigurisë së aviacionit civil, e lidhur në Montreal, më 23 shtator 1971.
- 3. Konventa për parandalimin dhe ndëshkimin e veprave penale ndaj personave të mbrojtur në nivel ndërkombëtar, përfshirë agjentët diplomatikë, e miratuar në Nju-Jork, më 14 dhjetor 1973.
- 4. Konventa ndërkombëtare kundër marrjes së pengjeve, e miratuar në Nju-Jork, më 17 dhjetor 1979.
- 5. Konventa për mbrojtjen fizike të materialeve bërthamore, e miratuar në Vjenë, më 3 mars 1980.
- 6. Protokolli për ndalimin e akteve të paligjshme të dhunës në aeroportet e shërbimit të aviacionit civil ndërkombëtar, i lidhur në Montreal, më 24 shkurt 1988.
- 7. Protokolli për ndalimin e akteve të paligjshme ndaj sigurisë së lundrimit detar, i lidhur në Romë, më 10 mars 1988.
- 8. Protokolli për ndalimin e akteve të paligjshme ndaj sigurisë së platformave të palëvizshme të bregut kontinental, i lidhur në Romë më 10 mars 1988.
- 9. Konventa ndërkombëtare për ndalimin e bombardimeve të terrorizmit, e miratuar në Nju-Jork, më 15 dhjetor 1997.
- 10. Konventa ndërkombëtare për ndalimin e financimit të terrorizmit, e miratuar në Nju-Jork, më 9 dhjetor 1999.

LIGJ Nr.9642, datë 20.11.2006

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLIT TË EUROPËS "PËR MASAT KUNDËR TRAFIKIMIT TË QENIEVE NJERËZORE"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Këshillit të Europës "Për masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore".

Neni 2

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5148, datë 12.12.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA

E KËSHILLIT TE EUROPËS PËR MASAT KUNDËR TRAFIKIMIT TË QENIEVE NJERËZORE

Varshavë, 16.5.2005 Seria e traktateve europiane ETS nr.197

HYRJE

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe shtetet e tjera nënshkruese të kësaj Konvente, duke konsideruar se qëllimi i Këshillit të Europës është realizimi i një bashkimi më të ngushtë midis anëtarëve të saj;

duke pasur në konsideratë që trafikimi i qenieve njerëzore përbën një shkelje të të drejtave të njeriut dhe të dinjitetit dhe të integritetit të qenieve njerëzore;

duke pasur në konsideratë që trafikimi i qenieve njerëzore mund të rezultojë në skllavërinë për viktimat;

duke pasur parasysh që respekti për të drejtat e viktimave, mbrojtja e viktimave dhe masat për të luftuar trafikimin e qenieve njerëzore duhet të jenë objektiva parësorë;

duke marrë në konsideratë që të gjitha masat ose iniciativat kundër trafikimit të qenieve njerëzore duhet të jenë jodiskriminuese, duhet të marrin parasysh barazinë gjinore, si dhe një përqasje të të drejtave të fëmijëve;

duke sjellë ndër mend deklaratat e Ministrave të Punëve të Jashtme të shteteve anëtare në sesionin e 112-të të Komitetit të Ministrave (14-15 maj 2003) dhe të 114-të (12-13 maj 2004), që kërkonin përforcimin e masave nga ana e Këshillit të Europës, në lidhje me trafikimin e qenieve njerëzore;

duke sjellë ndër mend Konventën për mbrojtjen e qenieve njerëzore e të lirive themelore (1950) dhe protokollet e saj;

duke pasur parasysh rekomandimet e mëposhtme të Komitetit të Ministrave ndaj shteteve anëtare të Këshillit të Europës: Rekomandimin nr.R (91) 11 mbi shfrytëzimin seksual, pornografinë dhe prostitucionin, trafikimin e fëmijëve dhe të rinjve; Rekomandimin nr.R (97) 13 në lidhje me kërcënimin e dëshmitarëve dhe të drejtat e mbrojtjes; Rekomandimin nr.R (2000) 11 mbi masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore për qëllime të shfrytëzimit seksual dhe Rekomandimin Rec (2001) 16 mbi mbrojtjen e fëmijëve nga shfrytëzimi seksual; Rekomandimin Rec (2002) 5 mbi mbrojtjen e grave nga dhuna;

duke sjellë ndër mend rekomandimet e mëposhtme të Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Europës: Rekomandimin 1325 (1997) mbi trafikimin e grave dhe prostitucionin e detyruar në shtetet anëtare të Këshillit të Europës; Rekomandimin 1450 (2000) mbi dhunën kundër grave në Europë; Rekomandimin 1545 (2002) mbi një fushatë kundër trafikimit të grave; Rekomandimin 1610 (2003) mbi migrimin në lidhje me trafikimin e grave dhe prostitucionin; Rekomandimin 1611 (2003) mbi trafikimin e organeve në Europë; Rekomandimin 1663 (2004) Skllavëria në familje: skllavëria, ndihmëset shtëpiake dhe bashkëshortet e porositura nëpërmjet postës;

duke sjellë ndër mend projektvendimin e Këshillit të Bashkimit Europian të datës 19 korrik 2002 mbi luftën ndaj trafikimit të qenieve njerëzore, projektvendimin e Këshillit të Bashkimit Europian të datës 15 mars 2001 mbi pozicionin e viktimave në procedimet penale dhe udhëzimin e Këshillit të Bashkimit Europian të datës 29 prill 2004 mbi lejen e qëndrimit të lëshuar shtetasve të vendeve të treta, të cilët janë viktima të trafikimit të qenieve njerëzore ose që kanë qenë objekt i një veprimi për lehtësimin e emigrimit ilegal, të cilët bashkëpunojnë me autoritetet kompetente;

duke marrë parasysh Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar transnacional dhe protokollin e saj mbi parandalimin, shtypjen dhe dënimin e trafikimit të personave, veçanërisht grave dhe fëmijëve, me qëllim përmirësimin e mbrojtjes që ata mund të ofrojnë dhe zhvillimin e standardeve të vendosura nga to;

duke marrë parasysh instrumentet e tjera ndërkombëtare ligjore, që kanë lidhje me fushën e veprimit kundër trafikimit të qenieve njerëzore;

duke marrë parasysh nevojën për përgatitjen e një instrumenti gjithëpërfshirës ndërkombëtar ligjor që fokusohet në të drejtat e viktimave të trafikimit dhe ndërtimin e një mekanizmi të veçantë monitorues;

janë marrë vesh për sa më poshtë vijon:

KREU I QËLLIMET, OBJEKTI, PARIMI I MOSDISKRIMINIMIT DHE PËRKUFIZIMET

Neni 1 **Qëllimet e Konventës**

- 1. Qëllimet e kësaj Konvente janë:
- a) parandalimi dhe lufta e trafikimit të qenieve njerëzore, duke garantuar barazinë gjinore;
- b) mbrojtja e të drejtave të viktimave të trafikimit, ndërtimi i një kuadri gjithëpërfshirës për mbrojtjen dhe ndihmën për viktimat dhe dëshmitarët, duke garantuar barazinë gjinore, si dhe duke siguruar hetimin dhe ndjekjen penale efektive;
- c) nxitja e bashkëpunimit ndërkombëtar në lidhje me masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore.
- 2. Me qëllim sigurimin e zbatimit efektiv të dispozitave të saj nga Palët, kjo Konventë krijon një mekanizëm të veçantë monitorues.

Neni 2 **Objekti**

Kjo Konventë do të zbatohet për të gjitha format e trafikimit të qenieve njerëzore, qoftë kombëtare ose transnacionale, të lidhura apo jo me krimin e organizuar.

Neni 3 Parimi i mosdiskriminimit

Zbatimi i dispozitave të kësaj Konvente nga Palët, veçanërisht pasjen e masave për të mbrojtur dhe nxitur të drejtat e viktimave, do të sigurohet pa diskriminuar për arsye të tilla si: seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, bindjet politike ose të tjera, origjina kombëtare apo sociale, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose një status tjetër.

Neni 4 **Përkufizimet**

Për qëllime të kësaj Konvente:

- a) "Trafikim i qenieve njerëzore" nënkupton rekrutimin, transportimin, transferimin, strehimin ose marrjen e personave me anë të kërcënimit, përdorimit të forcës apo formave të tjera të shtrëngimit, rrëmbimit, mashtrimit, kurthit, të shpërdorimit të detyrës, të atyre që kanë një pozicion të pambrojtur apo dhënien ose marrjen e pagesave ose përfitimeve për të arritur miratimin e një personi që ka kontroll mbi një person tjetër, për qëllim shfrytëzimi. Shfrytëzimi do të përfshijë minimalisht shfrytëzimin e prostitucionit të të tjerëve, forma të tjera të shfrytëzimit seksual, punën ose shërbimet e detyruara, skllavërinë apo praktikat e ngjashme me skllavërinë ose heqjen e organeve.
- b) Kompromisi i një viktime të "trafikimit të qenieve njerëzore" në lidhje me shfrytëzimin e synuar, të parashtruar në nënparagrafin (a) të këtij neni, nuk do të jetë i vlefshëm kur është përdorur ndonjë nga mjetet e parashtruara në nënparagrafin (a).

- c) Rekrutimi, transportimi, transferimi, strehimi ose marrja e një fëmije për qëllim shfrytëzimi do të konsiderohet "trafikim i qenieve njerëzore" edhe nëse kjo nuk përfshin një nga mjetet e parashtruara në nënparagrafin (a) të këtij neni.
- d) "Fëmijë" do të nënkuptojë çdo person fizik që është objekt trafikimi qeniesh njerëzore, siç përcaktohet në këtë nen.
- e) "Viktimë" do të nënkuptojë çdo person fizik që është objekt i trafikimit të qenieve njerëzore, siç përcaktohet në këtë nen.

KREU II PARANDALIMI, BASHKËPUNIMI DHE MASA TË TJERA

Neni 5 **Parandalimi i trafikimit të qenieve njerëzore**

- 1. Çdo Palë do të marrë masa për të përcaktuar ose forcuar koordinimin kombëtar midis organeve të ndryshme përgjegjëse për parandalimin dhe luftimin e trafikimit të qenieve njerëzore.
- 2. Çdo Palë do të vendosë dhe/ose forcojë politikat dhe programet efektive, për të parandaluar trafikimin e qenieve njerëzore me anë të mënyrave të tilla si: kërkimi, informacioni, ndërgjegjësimi dhe fushatat arsimore, nismat shoqërore e ekonomike, dhe programet e trajnimit, veçanërisht për personat e ndjeshëm ndaj trafikimit dhe për profesionistë të interesuar mbi çështjen e trafikimit të qenieve njerëzore.
- 3. Çdo Palë do të nxisë përqasjen e bazuar te të drejtat e njeriut dhe do të përdorë çdo përqasje tjetër gjinore dhe që lidhet ngushtë me fëmijët, në zhvillimin, zbatimin dhe vlerësimin e politikave dhe programeve të referuara në paragrafin 2.
- 4. Çdo Palë do të marrë masat e duhura, sipas nevojës, për të siguruar migrimin që të bëhet në mënyrë të ligjshme, veçanërisht nëpërmjet bërjes publike të informacionit të saktë nga zyrat përkatëse, mbi kushtet që mundësojnë hyrjen e ligjshme dhe qëndrimin në territorin e vet.
- 5. Çdo Palë do të marrë masa të posaçme për të ulur ndjeshmërinë e fëmijëve ndaj trafikimit, veçanërisht duke krijuar një mjedis mbrojtës për ta.
- 6. Masat e vendosura sipas këtij neni do të përfshijnë, sipas nevojës, organizatat joqeveritare, organizata e tjera të ngjashme dhe elemente të tjera të shoqërisë civile, të angazhuar në lidhje me parandalimin e trafikimit të qenieve njerëzore dhe mbrojtjen ose ndihmesën ndaj viktimave.

Neni 6 Masa për të shkruajtur kërkesën për këtë lloj veprimtarie

Për të shkruajtur kërkesën për aktivitetin që nxit të gjitha format e shfrytëzimit të personave, veçanërisht të grave dhe fëmijëve që çon në trafikim, çdo Palë do të miratojë ose forcojë masat legjislative, administrative, arsimore, shoqërore, kulturore dhe masa të tjera, që përfshijnë:

- a) kërkimin mbi praktikat, metodat dhe strategjitë më optimale;
- b) ndërgjegjësimin në lidhje me përgjegjësinë dhe rolin e rëndësishëm të medias dhe shoqërisë civile në identifikimin e aktivitetit, si një nga shkaqet e origjinës së trafikimit të qenieve njerëzore;
- c) fushatat e informacionit të synuar, që përfshijnë, sipas nevojës, midis të tjerash, autoritetet publike dhe politikëbërësit;
- d) masat parandaluese, që përfshijnë programe edukimi për djem dhe vajza gjatë shkollimit të tyre, të cilat theksojnë natyrën e papranueshme të diskriminimit gjinor dhe pasojat e tij shkatërrimtare, rëndësinë e barazisë gjinore dhe dinjitetin e personalitetin e çdo qenieje njerëzore.

Neni 7 **Masat në kufi**

- 1. Pa cenuar angazhimet ndërkombëtare në lidhje me lëvizjen e lirë të njerëzve, Palët do të forcojnë, sa më shumë të jetë e mundur, ato kontrolle kufitare që mund të jenë të nevojshme për parandalimin dhe zbulimin e trafikimit të qenieve njerëzore.
- 2. Çdo Palë do të miratojë masat legjislative ose masat të tjera të përshtatshme për të parandaluar sa më shumë të jetë e mundur përdorimin e mjeteve të transportit të përdorura nga agjenci tregtare transporti për kryerjen e veprave penale, të përcaktuara sipas kësaj Konvente.
- 3. Kur të jetë e mundur dhe pa cenuar konventat ndërkombëtare të zbatueshme, këto masa do të përfshijnë vendosjen e detyrimit të agjencive tregtare të transportit, duke përfshirë çdo kompani transporti ose pronarin apo operatorin e çdo mjeti transporti, për t'u siguruar që të gjithë pasagjerët të kenë dokumentet e kërkuara të udhëtimit për hyrjen në shtetin pritës.
- 4. Çdo Palë do të marrë masat e nevojshme në përputhje me ligjin e saj të brendshëm, për të parashikuar sanksione në rast të shkeljes së detyrimit të parashtruar në paragrafin 3 të këtij neni.
- 5. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative ose masa të tjera sipas nevojës për të lejuar, në përputhje me legjislacionin e saj të brendshëm, ndalimin e hyrjes ose anulimin e vizave të personave të përfshirë në kryerjen e veprave penale, të përcaktuara sipas kësaj Konvente.
- 6. Palët do të forcojnë bashkëpunimin mes agjencive të kontrollit kufitar, midis të tjerash, duke vendosur dhe mbajtur rrugë të drejtpërdrejta komunikimi.

Neni 8 Siguria dhe kontrolli i dokumenteve

Çdo Palë do të miratojë masa, sipas nevojës:

- a) për të siguruar që dokumentet e udhëtimit ose identitetit të lëshuara nga ajo, të jenë të një cilësie që të mos të shpërdorohen e falsifikohen lehtësisht ose të mos modifikohen, të mos kopjohen apo lëshohen në mënyrë të paligjshme, si dhe
- b) për të siguruar integritetin dhe sigurinë e dokumentit ose dokumenteve të identitetit të lëshuara nga Pala ose në emër të Palës dhe për të parandaluar krijimin dhe lëshimin e tyre në mënyrë të paligjshme.

Neni 9 **Legjitimiteti dhe vlefshmëria e dokumenteve**

Me kërkesë të një Pale tjetër, çdo Palë, në përputhje me legjislacionin e saj të brendshëm, do të verifikojë brenda një kohe të arsyeshme legjitimitetin dhe vlefshmërinë e dokumenteve të udhëtimit ose identitetit, të lëshuara ose të synuara të lëshohen në emër të saj dhe që dyshohen se do të përdoren për trafikimin e qenieve njerëzore.

KREU III MASAT PËR MBROJTJEN DHE NXITJEN E TË DREJTAVE TË VIKTIMAVE, DUKE GARANTUAR BARAZINË GJINORE

Neni 10 **Identifikimi i viktimave**

1. Çdo Palë do t'u sigurojë autoriteteve të veta kompetente persona të trajnuar dhe të kualifikuar në parandalimin dhe luftimin e trafikimit të qenieve njerëzore, në identifikimin dhe ndihmën ndaj viktimave, duke përfshirë fëmijët dhe do të sigurojë që autoritetet e ndryshme bashkëpunojnë me njëri-tjetrin, si dhe me organizata të ngjashme mbështetëse, në mënyrë që

viktimat të mund të identifikohen me një procedurë që merr parasysh situatën e veçantë të viktimave gra dhe fëmijë dhe në raste të përshtatshme, i pajis me lejet e qëndrimit, sipas kushteve të parashikuara në nenin 14 të kësaj Konvente.

- 2. Çdo Palë do të miratojë këto masa legjislative ose masa të tjera sipas nevojës, për të identifikuar viktimat, në bashkëpunim me palët e tjera dhe organizatat e ngjashme mbështetëse. Secila Palë do të sigurojë që, nëse autoritetet kompetente kanë shkaqe të arsyeshme të besojnë se një person ka qenë viktimë e trafikimit të qenieve njerëzore, ai person nuk do të largohet nga territori i saj derisa autoritetet kompetente të kenë kryer procesin e identifikimit si viktimë e një shkeljeje, të parashikuar në nenin 18 të kësaj Konvente dhe gjithashtu do të sigurojë që personi të marrë ndihmën e parashikuar në nenin 12, paragrafët 1 dhe 2.
- 3. Kur mosha e viktimës nuk dihet dhe ka arsye të besohet që viktima është fëmijë, ai ose ajo do të prezumohet të jetë një fëmijë dhe do t'i sigurohen masa të posaçme mbrojtëse, në pritje të verifikimit të moshës së tij/saj.
 - 4. Pas identifikimit të një fëmije të parashikuar si viktimë, çdo Palë:
- a) do të parashikojë përfaqësimin e fëmijës nga një kujdestar ligjor, organizatë ose autoritet ligjor që do të veprojë në emër të interesave më optimale të këtij fëmije;
 - b) do të marrë hapat e nevojshëm për të përcaktuar identitetin dhe kombësinë e tij/saj;
- c) do të bëjë çdo përpjekje për të lokalizuar familjen e tij/saj, kur kjo është në interesat më optimalë të fëmijës.

Neni 11 **Mbrojtja e jetës private**

- 1. Çdo Palë do të mbrojë jetën private dhe identitetin e viktimave. Të dhënat personale në lidhje me ta do të ruhen dhe përdoren në përputhje me kushtet e parashikuara nga Konventa për mbrojtjen e individëve nga përpunimi automatik i të dhënave personale (ETS No 108).
- 2. Çdo Palë do të miratojë masa për të siguruar në mënyrë të veçantë që identiteti ose detajet që lejojnë identifikimin e një fëmije, viktimë e trafikimit, të mos bëhen publike nëpërmjet medias ose çdo mjeti tjetër, përveçse në rrethana të jashtëzakonshme, me qëllim që të lehtësojë gjurmimin e anëtarëve të familjes ose të sigurojë mirëqenien dhe mbrojtjen e fëmijës.
- 3. Çdo Palë do të marrë në konsideratë miratimin e masave në zbatim të nenit 10 të Konventës për mbrojtjen e qenieve njerëzore dhe lirive themelore, siç interpretohet nga Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut që synon nxitjen e medias për të mbrojtur jetën private dhe identitetin e viktimave nëpërmjet vetërregullimit ose masave rregullatore apo bashkërregullatore.

Neni 12 **Ndihma për viktimat**

- 1. Çdo Palë do të miratojë ato masa legjislative ose masa të tjera sipas nevojës, për të ndihmuar viktimat në rikuperimin e tyre fizik, psikologjik dhe shoqëror. Kjo asistencë do të përfshijë minimalisht:
- a) standardet për të siguruar jetesën e tyre, nëpërmjet masave të tilla si: akomodimi i përshtatshëm dhe i sigurtë, ndihmë psikologjike dhe materiale;
 - b) akses në trajtimin e emergjencës mjekësore;
 - c) shërbime përkthimi dhe interpretimi sipas nevojës;
- d) konsulencë dhe informacion, veçanërisht për sa u përket të drejtave të tyre të ligjshme dhe shërbimeve në dispozicion të tyre, në një gjuhë që ata mund ta kuptojnë;
- e) asistencë për të mundësuar paraqitjen e të drejtave dhe interesave të tyre, si dhe shqyrtimin e tyre në fazat e përshtatshme të procedimit penal kundër shkelësve;
 - f) akses në arsimin e fëmijëve.
 - 2. Çdo Palë do të marrë në konsideratë sigurinë e viktimës dhe nevojat për mbrojtje.

- 3. Për më tepër, çdo Palë do të sigurojë asistencë të nevojshme mjekësore ose ndihmë tjetër për viktimat që banojnë në mënyrë të ligjshme brenda territorit të saj, të cilët nuk kanë burime të mjaftueshme dhe kanë nevojë për këtë ndihmë.
- 4. Çdo Palë do të miratojë rregullat, sipas të cilave viktimat që banojnë ligjërisht brenda territorit të saj, do të autorizohen të kenë akses në tregun e punës, në trajnimin profesional dhe arsimin.
- 5. Çdo Palë do të marrë masat e duhura sipas kushteve të parashikuara nga legjislacioni i saj i brendshëm, për të bashkëpunuar me organizata joqeveritare, me organizata të tjera të ngjashme ose elementë të tjerë të shoqërisë civile, të angazhuar në ndihmesën e viktimave.
- 6. Çdo Palë do të miratojë ato masa legjislative ose masa të tjera sipas nevojës, për të siguruar që ndihma ndaj viktimës nuk bëhet e kushtëzuar me gatishmërinë e tij ose të saj për t'u thirrur si dëshmitar.
- 7. Për zbatimin e dispozitave të parashtruara në këtë nen, çdo Palë do të sigurojë që shërbimet të ofrohen mbi bazën e konsensusit dhe informimit, duke marrë në konsideratë nevojat e veçanta të personave në një pozitë të pafuqishme dhe të drejtat e fëmijëve në lidhje me akomodimin, edukimin dhe kujdesin e përshtatshëm shëndetësor.

Neni 13 **Periudha e rikuperimit dhe reflektimit**

- 1. Çdo Palë do të sigurojë në legjislacionin e saj të brendshëm një periudhë rikuperimi dhe reflektimi prej të paktën 30 ditësh, kur ka shkaqe të arsyeshme të besojë se personi i interesuar është viktimë. Kjo periudhë do të jetë e mjaftueshme për personin e interesuar që të rikuperohet dhe largohet nga ndikimi i trafikantëve dhe/ose të marrë një vendim të mirinformuar për të bashkëpunuar me autoritetet kompetente. Gjatë kësaj periudhe, nuk do të ketë mundësinë të zbatojë asnjë urdhër dëbimi kundër tij ose saj. Kjo dispozitë nuk cenon aktivitetet e kryera nga autoritetet kompetente në të gjitha fazat e procedimit përkatëse të brendshëm dhe në veçanti kur kjo vepër penale po hetohet dhe ndiqet penalisht. Gjatë kësaj periudhe, Palët do të autorizojnë personat e interesuar të qëndrojnë në territorin e tyre.
- 2. Gjatë kësaj periudhe, personat e referuar në paragrafin 1 të këtij neni, do të kenë të drejtën e gëzimit të masave të përfshira në nenin 12, paragrafët 1 dhe 2.
- 3. Palët nuk janë të detyruara të respektojnë këtë periudhë nëse situata e rendit publik e parandalon atë ose nëse zbulohet se statusi i viktimës është pretenduar në mënyrë të padrejtë.

Neni 14 **Leja e qëndrimit**

- 1. Çdo Palë do të lëshojë një leje qëndrimi të rinovueshme për viktimat në njërën ose tjetrën prej dy situatave të mëposhtme ose në të dyja këto situata:
- a) autoriteti kompetent gjykon që qëndrimi i tyre është i nevojshëm për shkak të situatës së tyre personale;
- b) autoriteti kompetent gjykon se qëndrimi i tyre është i nevojshëm për qëllim të bashkëpunimit të tyre me autoritetet kompetente gjatë hetimit ose procedimit penal.
- 2. Leja e qëndrimit për viktimat fëmijë, kur është e nevojshme ligjërisht, do të lëshohet në përputhje me interesat më optimale të fëmijës dhe do të rinovohet në të njëjtat kushte, sipas nevojës.
- 3. Mosrinovimi ose tërheqja e një lejeje qëndrimi është objekt i kushteve të parashikuara nga legjislacioni i brendshëm i Palës.
- 4. Nëse një viktimë dorëzon një kërkesë për një lloj tjetër lejeje qëndrimi, Pala e interesuar do të marrë parasysh se ai ose ajo merr ose ka marrë një leje qëndrimi në përputhje me paragrafin 1.

5. Duke marrë në konsideratë detyrimet e Palëve që referohen në nenin 40 të kësaj Konvente, çdo Palë do të sigurojë që dhënia e një lejeje sipas kësaj dispozite, nuk do të cenojë të drejtën për të kërkuar dhe gëzuar strehim politik.

Neni 15 **Kompensimi dhe zhdëmtimi ligjor**

- 1. Çdo Palë do të sigurojë që viktimat, që prej kontaktit të tyre të parë me autoritetet kompetente, të kenë akses ndaj informacionit mbi procedimet e ngjashme gjyqësore dhe administrative, në një gjuhë të cilën ata mund ta kuptojnë.
- 2. Çdo Palë do të parashikojë në legjislacionin e saj të brendshëm të drejtën për ndihmë ligjore dhe konsulencë ligjore falas për viktimat në kushtet e parashikuara nga legjislacioni i saj i brendshëm.
- 3. Çdo Palë do të parashikojë në legjislacionin e saj të brendshëm të drejtën e viktimave për kompensim nga autorët e veprës penale.
- 4. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative ose masa të tjera sipas nevojës, për të garantuar kompensim për viktimat në përputhje me kushtet sipas legjislacionit të saj të brendshëm, për shembull nëpërmjet ngritjes së një fondi për kompensim ose masat apo programet e kompensimit, të synuara për asistencë sociale dhe integrimin social të viktimave që mund të financohen nga asetet që rezultojnë nga zbatimi i masave të parashikuara në nenin 23.

Neni 16 **Riatdhesimi dhe kthimi i viktimave**

- 1. Pala nga e cila një viktimë është shtetas ose në të cilën ai person kishte të drejtën e qëndrimit të përhershëm në kohën e hyrjes në territorin e Shtetit pritës, duke pasur parasysh të drejtat e tij ose të saj, sigurinë dhe dinjitetin, do të lehtësojë dhe pranojë kthimin e tij ose të saj pa vonesa të tepruara ose të paarsyeshme.
- 2. Kur një Palë kthen një viktimë në një shtet tjetër, ky kthim preferohet të jetë vullnetar dhe do të marrë në konsideratë të drejtat, sigurinë dhe dinjitetin e atij personi dhe statusin e çdo procedimi ligjor në lidhje me faktin që personi është viktimë.
- 3. Me kërkesë të Palës pritëse, Pala e kërkuar do të verifikojë nëse një person është shtetas i saj ose ka pasur të drejtën e qëndrimit të përhershëm në territorin e saj në kohën e hyrjes në territorin e Palës pritëse.
- 4. Me qëllim lehtësimin e kthimit të viktimës që është pa dokumente të rregullta, Pala nga e cila ai person është shtetas ose në të cilën ai ose ajo kishte të drejtën e qëndrimit të përhershëm në kohën e hyrjes në territorin e Palës pritëse, do të bjerë dakord të lëshojë, me kërkesë të Palës pritëse, dokumente udhëtimi ose autorizim tjetër sipas nevojës, për t'i mundësuar personit të udhëtojë dhe të rihyjë në territorin e saj.
- 5. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative ose masa të tjera sipas nevojës, për të krijuar programe riatdhesimi, duke përfshirë institucione të ngjashme kombëtare ose ndërkombëtare dhe organizata joqeveritare. Këto programe synojnë në shmangien e riviktimizimit. Çdo Palë duhet të bëjë të gjitha përpjekjet e mundshme për të favorizuar riintegrimin e viktimave në shoqërinë e shtetit ku kthehet, duke përfshirë riintegrimin në sistemin arsimor dhe tregun e punës, në veçanti përmes përvetësimit dhe përmirësimit të aftësive të tyre profesionale. Për sa u përket fëmijëve, këto programe duhet të përfshijnë gëzimin e së drejtës për arsim dhe masat për të siguruar kujdes të mjaftueshëm ose marrjen në dorëzim nga familja apo strukturat e përshtatshme të kujdesit.
- 6. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative ose masa të tjera të nevojshme, për t'i mundësuar viktimave, sipas nevojës, në bashkëpunim më çdo Palë tjetër të interesuar, informacion kontakti të strukturave që mund t'i asistojnë në vendin ku ata janë kthyer ose riatdhesuar, si zyrat e zbatimit të ligjit, organizatat joqeveritare, profesionet ligjore që janë në gjendje të sigurojnë konsulencë dhe agjenci të asistencës sociale.

7. Viktimat fëmijë nuk do të kthehen në një shtet, nëse ka shenja se pas një rreziku dhe vlerësimi sigurimi, ky kthim nuk do të ishte në interesat më optimale të fëmijës.

Neni 17 **Barazia gjinore**

Çdo Palë, në zbatimin e masave të referuara në këtë kapitull, do të synojë të nxisë barazinë gjinore dhe të përdorë përqasjen gjinore në zhvillimin, zbatimin dhe vlerësimin e masave.

KREU IV E DREJTA PENALE MATERIALE

Neni 18 **Kriminalizimi i trafikimit të qenieve njerëzore**

Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të përcaktuar si vepra penale sjelljen e përfshirë në nenin 4 të kësaj Konvente, kur kryhet qëllimisht.

Neni 19 Kriminalizimi i përdorimit të shërbimeve të një viktime

Çdo Palë do të marrë në konsideratë masa legjislative dhe masa të tjera, sipas nevojës për të përcaktuar si vepra penale, sipas legjislacionit të saj të brendshëm, përdorimin e shërbimeve që janë objekt i shfrytëzimit, siç referohen në nenin 4 paragrafi "a" i kësaj Konvente, me dijeninë që personi është viktimë e trafikimit të qenieve njerëzore.

Neni 20

Kriminalizimi i akteve në lidhje me dokumentet e udhëtimit ose identitetit

Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës për të përcaktuar si vepra penale sjelljet e mëposhtme, kur kryhen qëllimisht dhe me synim mundësimin e trafikimit të qenieve njerëzore:

- a) falsifikimi i dokumentit të udhëtimit ose identitetit;
- b) marrjen në zotërim ose sigurimin e këtij dokumenti; dhe
- c) mbajtjen, heqjen, fshehjen, dëmtimin ose shkatërrimin e dokumentit të udhëtimit apo identitetit të një personi tjetër.

Neni 21

Tentativa dhe ndihmesa ose mbështetja për kryerjen e një vepre penale

- 1. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të përcaktuar si vepra penale kur kryhen qëllimisht, ndihmesën ose mbështetjen për kryerjen e ndonjërës prej veprave të përcaktuara sipas neneve 18 dhe 20 të kësaj Konvente.
- 2. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të përcaktuar si vepra penale kur kryhen qëllimisht, tentativat për të kryer veprat e përcaktuara sipas neneve 18 dhe 20, paragrafi a i kësaj Konvente.

Neni 22

Përgjegjësia e personave juridikë

1. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të siguruar që një person juridik mund të konsiderohet përgjegjës për një vepër penale të përcaktuar sipas kësaj

Konvente, të kryer për qëllim përfitimi nga një person fizik, duke vepruar individualisht ose si pjesë e një organi të personit juridik që ka një pozicion drejtues brenda këtij personi juridik, bazuar në:

- a) një fuqi përfaqësimi nga personi juridik;
- b) një autoritet që merr vendime në emër të personit juridik; dhe
- c) një autoritet që ushtron kontroll brenda personit juridik.
- 2. Përveç rasteve që janë parashikuar në paragrafin 1, çdo Palë do të marrë masat e nevojshme për të siguruar që një person juridik të mund të konsiderohet përgjegjës, kur mungesa e mbikëqyrjes ose kontrollit nga një person fizik referuar në paragrafin 1, ka bërë të mundur kryerjen e veprës penale të përcaktuar sipas kësaj Konvente, për përfitim të atij personi juridik nga një person fizik që vepron nën autoritetin e tij.
- 3. Objekt i parimeve ligjore të Palës, përgjegjësia e personit juridik mund të jetë penale, civile ose administrative.
- 4. Kjo përgjegjësi nuk do të cenojë përgjegjësinë penale të personave fizikë që kanë kryer veprën penale.

Neni 23

Sanksionet dhe masat

- 1. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të siguruar që veprat penale të përcaktuara sipas neneve 18 dhe 21 të dënohen me sanksione efektive, në mënyrë proporcionale dhe bindëse. Këto sanksione do të vendosen për veprat penale të përcaktuara sipas nenit 18, kur kryhen nga persona fizikë, me dënime që përfshijnë heqjen e lirisë që mund të çojë në ekstradim.
- 2. Çdo Palë do të sigurojë që personat juridikë që janë përgjegjës sipas nenit 22, të jenë objekt i sanksioneve ose masave efektive, në mënyrë proporcionale dhe bindëse penale ose jo penale, duke përfshirë dhe sanksionet monetare.
- 3. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, që të mund të konfiskojë ose të privojë përfitimet dhe të ardhurat e siguruara nga veprat penale të përcaktuara sipas neneve 18 dhe 20, paragrafi a i kësaj Konvente ose pasurinë, vlera e së cilës i korrespondon këtyre të ardhurave.
- 4. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të mundësuar bllokimin e përkohshëm ose të përhershëm të çdo organizate që është përdorur për të kryer trafikimin e qenieve njerëzore, pa cenuar të drejtat në mirëbesim të palëve të treta ose për t'i mohuar shkelësit, përkohësisht ose përgjithmonë, ushtrimin e aktivitetit gjatë të cilit është kryer kjo vepër.

Neni 24

Rrethana rënduese

Çdo Palë do të sigurojë që rrethanat e mëposhtme të konsiderohen si rrethana rënduese në vendosjen e dënimit për veprat, sipas nenit 18 të kësaj Konvente:

- a) vepra me dashje ose nga pakujdesia flagrante ka rrezikuar jetën e viktimës;
- b) vepra është kryer kundër një fëmije;
- c) vepra është kryer nga një nëpunës shtetëror në kryerjen e detyrave të tij/saj;
- d) kur vepra është kryer brenda kuadrit të një organizate kriminale.

Neni 25

Dënime të mëparshme

Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera, që parashikojnë mundësinë për të marrë parasysh dënimet e formës së prerë të kaluara nga një Palë tjetër, në lidhje me veprat e përcaktuara sipas kësaj Konvente, kur përcaktohet dënimi.

Neni 26 **Dispozita e mosdënimit**

Çdo Palë, në përputhje me parimet bazë të sistemit të saj ligjor, do të parashikojë mundësinë e mosvendosjes së dënimit për përfshirjen e viktimave në aktivitete të paligjshme, në masën që ato kanë qenë të detyruara ta bëjnë këtë.

KREU V HETIMI, NDJEKJA PENALE DHE LIGJI PROCEDURAL

Neni 27

Aplikimet ex parte dhe avokati i caktuar kryesisht

- 1. Çdo Palë do të sigurojë që hetimet ose ndjekja penale për veprat e përcaktuara sipas kësaj Konvente nuk do të varen nga kallëzimi ose akuza e ngritur nga viktima, të paktën kur vepra është kryer tërësisht ose pjesërisht në territorin e saj.
- 2. Çdo Palë do të sigurojë që viktimat e një vepre penale në territorin e një Pale të ndryshme nga ajo ku banojnë, mund të bëjnë një ankesë drejtuar autoriteteve kompetente të shtetit të vendbanimit të tyre. Autoriteti kompetent tek i cili është bërë kjo ankesë, në atë masë që nuk ka kompetencë në këtë aspekt, do ta transmetojë atë pa vonesë tek autoriteti kompetent i Palës, në territorin e të cilit është kryer vepra. Ankesa do të trajtohet në përputhje me legjislacionin e brendshëm të Palës në të cilën është kryer vepra.
- 3. Çdo Palë, me anë të masave legjislative ose masave të tjera, në përputhje me kushtet e parashikuara nga legjislacioni i saj i brendshëm, do t'i sigurojë çdo grupi, fondacioni, shoqate ose organizate joqeveritare që synon luftimin e trafikimit të qenieve njerëzore ose mbrojtjen e të drejtave të njeriut, mundësinë për të asistuar/ose mbështetur viktimën, me miratimin e tij ose të saj gjatë procedimit penal, në lidhje me veprën e përcaktuar sipas nenit 18 të kësaj Konvente.

Neni 28

Mbrojtja e viktimave, dëshmitarëve dhe bashkëpunëtorëve të autoriteteve gjyqësore

- 1. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të siguruar mbrojtjen e duhur dhe efektive nga hakmarrja ose kërcënimi i mundshëm, veçanërisht gjatë dhe pas hetimit dhe ndjekjes penale të shkelësve për:
 - a) viktimat;
- b) nëse është e nevojshme, personat që kallëzojnë vepra penale të përcaktuara sipas nenit 18 të kësaj Konvente ose që bashkëpunojnë me autoritetet hetuese apo proceduese;
- c) dëshmitarët që japin dëshmi në lidhje me veprat penale të përcaktuara sipas nenit 18 të kësaj Konvente;
- d) nëse është e nevojshme, anëtarët e familjes së personave të referuar në nënparagrafët a dhe
- 2. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të siguruar dhe ofruar lloje të ndryshme mbrojtjeje. Kjo mund të përfshijë mbrojtje fizike, transferim, ndryshim identiteti dhe asistencë për gjetjen e një pune.
- 3. Një viktime fëmijë do t'i sigurohet masa për një mbrojtje të posaçme, duke marrë në konsideratë interesat më optimale të fëmijës.
- 4. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative ose masa të tjera sipas nevojës, për të siguruar kur është e nevojshme, mbrojtjen e duhur nga hakmarrja ose kërcënimi i mundshëm për anëtarët e grupeve, fondacioneve, shoqatave ose organizatave joqeveritare, të cilët kryejnë aktivitetet e parashtruara në nenin 27 paragrafi 3, veçanërisht gjatë dhe pas hetimit dhe ndjekjes penale të shkelësve.

5. Çdo Palë do të marrë në konsideratë hyrjen në marrëveshje me shtetet e tjera për zbatimin e këtij neni.

Neni 29

Autoritetet e specializuara dhe organet koordinuese

- 1. Çdo Palë do të miratojë masa të nevojshme për të siguruar që personat ose subjektet të jenë të specializuara në luftën kundër trafikimit dhe mbrojtjen e viktimave. Këta persona ose subjekte do të kenë pavarësinë e nevojshme në përputhje me parimet themelore të sistemit ligjor të Palës, me qëllim që ata të jenë në gjendje të kryejnë funksionet e tyre efektivisht dhe pa presion të tepruar. Këta persona ose stafi i këtyre subjekteve do të kenë trajnim të mjaftueshëm dhe burime financiare për të kryer detyrat e tyre.
- 2. Çdo Palë do të miratojë masat e nevojshme për të siguruar koordinimin e politikave dhe veprimeve të departamenteve të tyre qeveritare dhe agjencive të tjera publike kundër trafikimit të qenieve njerëzore, sipas nevojës, nëpërmjet krijimit të organeve koordinuese.
- 3. Çdo Palë do të sigurojë ose zhvillojë më tej trajnimin për nëpunësit përkatës në lidhje me parandalimin dhe luftën e trafikimit të qenieve njerëzore, duke përfshirë trajnim mbi të drejtat e njeriut. Trajnimi mund të jetë i bazuar mbi specifikat e agjencive dhe do të fokusohet sipas nevojës në metodat e përdorura për parandalimin e këtij trafikimi, ndjekjen penale të trafikantëve dhe mbrojtjen e të drejtave të viktimave, duke përfshirë mbrojtjen e viktimave nga trafikantët.
- 4. Çdo Palë do të marrë në konsideratë emërimin e raportuesve kombëtarë ose mekanizmave të tjerë për monitorimin e aktiviteteve antitrafikim të institucioneve shtetërore dhe zbatimin e kërkesave të legjislacionit të brendshëm.

Neni 30

Procedimet gjyqësore

Sipas Konventës për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, veçanërisht neni 6, çdo Palë do të miratojë masa legjislative ose masa të tjera sipas nevojës, për të siguruar gjatë procedimeve gjyqësore:

- a) mbrojtjen e jetës private të viktimave dhe sipas nevojës, identitetin e tyre;
- b) sigurinë e viktimës dhe mbrojtjen nga kërcënimi,
- në përputhje me kushtet sipas legjislacionit të saj të brendshëm dhe në rastin e viktimave fëmijë, duke pasur kujdes të posaçëm për nevojat e tyre dhe sigurimin e të drejtës së tyre për masa të mbrojtjes së posaçme.

Neni 31

Juridiksioni

- 1. Çdo Palë do të marrë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të vendosur juridiksionin mbi çdo vepër penale të përcaktuar sipas kësaj Konvente, kur vepra është kryer:
 - a) në territorin e saj; ose
 - b) në bordin e një anijeje që ngre flamurin e asaj Pale; ose
 - c) në bordin e një avioni të regjistruar sipas ligjeve të asaj Pale; ose
- d) nga një prej shtetasve të saj ose nga një person pa shtetësi që ka banesën e tij ose të saj të përhershme në territorin e saj, nëse vepra është e dënueshme sipas të drejtës penale në vendin ku është kryer ose nëse vepra është kryer jashtë juridiksionit territorial të një shteti;
 - e) kundër njërit prej shtetasve të saj.
- 2. Çdo Palë, në kohën e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentin e saj të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të deklarojë që rezervon të drejtën të mos zbatojë ose zbatojë vetëm

në raste ose kushte specifike, rregullat e juridiksionit të parashtruara në paragrafët 1 (d) dhe (e) të këtij neni ose ndonjë pjesë të tij.

- 3. Çdo Palë do të miratojë masa sipas nevojës për të vendosur juridiksion mbi veprat e referuara në këtë Konventë, në rastet kur një shkelës i dyshuar është i pranishëm në territorin e saj dhe, nuk e ekstradon atë te një Palë tjetër, vetëm në bazë të kombësisë së tij/saj, pas një kërkese për ekstradim.
- 4. Kur më shumë se një Palë pretendon juridiksion mbi një vepër të dyshuar të përcaktuar sipas kësaj Konvente, Palët e përfshira, sipas nevojës, do të konsultohen me qëllim vendosjen e juridiksionit të duhur për ndjekjen penale.
- 5. Pa cenuar normat e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare, kjo Konventë nuk përjashton juridiksionin penal të ushtruar nga një Palë në përputhje me legjislacionin e brendshëm.

KREU VI BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR DHE BASHKËPUNIMI ME SHOQËRINË CIVILE

Neni 32

Parimet e përgjithshme dhe masat për bashkëpunimin ndërkombëtar

Palët do të bashkëpunojnë me njëra-tjetrën, në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente dhe nëpërmjet zbatimit të instrumenteve të zbatueshme ndërkombëtare dhe rajonale, marrëveshjeve të arritura në bazë të legjislacionit uniform dhe të ndërsjellë dhe legjislacionit të brendshëm, sa më shumë të jetë e mundur, për qëllime të:

- parandalimit dhe luftimit të trafikimit të qenieve njerëzore;
- mbrojtjes dhe sigurimit të ndihmës për viktimat; ose
- hetimit ose procedimit në lidhje me veprat penale të përcaktuara sipas kësaj Konvente.

Neni 33

Masat në lidhje me personat e rrezikuar ose të humbur

- 1. Kur një Palë, në bazë të informacionit që ka në dispozicion, ka shkaqe të arsyeshme të besojë se jeta, liria ose integriteti fizik i një personi të referuar në nenin 28 paragrafi 1, është në rrezik të menjëhershëm në territorin e një Pale tjetër, Pala që ka informacionin, në rast emergjence, do ta transmetojë pa vonesë te ky i fundit, në mënyrë që të marrë masat mbrojtëse të përshtatshme.
- 2. Palët në këtë Konventë mund të marrin në konsideratë forcimin e bashkëpunimit të tyre në kërkim të njerëzve të humbur, në veçanti të fëmijëve të humbur, nëse informacioni që kanë i bën të besojnë se ai/ajo është viktimë e trafikimit të qenieve njerëzore. Për këtë qëllim, Palët mund të lidhin me njëra-tjetrën marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe.

Neni 34 **Informacioni**

- 1. Pala e kërkuar do të informojë menjëherë Palën kërkuese mbi rezultatin përfundimtar të veprimit të marrë sipas këtij kreu. Pala e kërkuar do të informojë menjëherë Palën kërkuese mbi çdo rrethanë që e ka bërë të pamundur kryerjen e veprimit të kërkuar ose që ka shkaktuar vonesë të konsiderueshme.
- 2. Një Palë, brenda kufijve të legjislacionit të saj të brendshëm, pa kërkesë paraprake, mund t'i parashtrojë një Pale tjetër informacion të përftuar brenda kuadrit të hetimeve të saj, kur gjykon që zbulimi i këtij informacioni mund të asistojë Palën pritëse për fillimin ose kryerjen e hetimeve apo procedimit në lidhje me veprat penale të përcaktuara sipas kësaj Konvente ose mund të çojë në një kërkesë për bashkëpunim nga ajo Palë sipas këtij kreu.

- 3. Para sigurimit të këtij informacioni, Pala ofruese mund të kërkojë që ky informacion të ruhet konfidencial ose të përdoret duke respektuar kushtet. Nëse Pala pritëse nuk mund të bjerë dakord me këtë kërkesë, do të lajmërojë palën ofruese, e cila më pas do të vendosë nëse informacioni duhet të sigurohet apo jo. Nëse Pala pritëse pranon informacionin, objekt të kushteve, kjo Palë do ketë detyrim ligjor për to.
- 4. I gjithë informacioni i kërkuar në lidhje me nenet 13, 14 dhe 16, i cili nevojitej për të siguruar të drejtat e akorduara nga këto nene, do të transmetohet pa vonesë me kërkesë të Palës së interesuar në lidhje me nenin 11 të kësaj Konvente.

Neni 35 **Bashkëpunimi me shoqërinë civile**

Çdo Palë do të nxisë autoritetet shtetërore dhe nëpunësit publikë të bashkëpunojnë me organizatat joqeveritare, organizata të tjera të ngjashme dhe anëtarë të shoqërisë civile, në vendosjen e partneriteteve strategjike, me synim arritjen e qëllimit të kësaj Konvente.

KREU VII MEKANIZMI MONITORUES

Neni 36

Grupi i ekspertëve mbi masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore

- 1. Grupi i ekspertëve mbi masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore (këtu më poshtë referuar si "GRETA") do të monitorojë zbatimin e kësaj Konvente nga Palët.
- 2. GRETA do të përbëhet minimalisht prej 10 anëtarësh dhe maksimalisht prej 15 anëtarësh, duke marrë parasysh një ekuilibër gjinor dhe gjeografik, si dhe ekspertizën shumëdisiplinëshe. Ata do të zgjidhen nga Komiteti i Palëve për një mandat prej 4 vjetësh, i rinovueshëm një herë, të zgjedhur nga shtetasit e Shteteve Palë të kësaj Konvente.
 - 3. Zgjedhja e anëtarëve të GRETA-s do të bazohet në parimet e mëposhtme:
- a) ata do të zgjidhen nga persona me integritet të lartë moral, të njohur për kompetencën e tyre të shquar në fushën e të drejtave të njeriut, ndihmën dhe mbrojtjen e viktimave dhe masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore, ose që kanë përvojë profesionale në fushat e mbuluara nga kjo Konventë;
- b) ata do të kenë kapacitetin e tyre individual dhe do të jenë të pavarur dhe të paanshëm në ushtrimin e funksioneve të tyre dhe do të jenë në dispozicion të kryejnë detyrat e tyre në mënyrë efektive;
 - c) nuk mund të jenë anëtarë të GRETA-s dy shtetas nga i njëjti shtet;
 - d) ata duhet të përfaqësojnë sistemet kryesore ligjore.
- 4. Procedura e zgjedhjes së anëtarëve të GRETA-s do të vendoset nga Komiteti i Ministrave, pas konsultimit dhe marrjes së miratimit unanim të Palëve të Konventës, brenda një periudhe prej një viti pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente. GRETA do të miratojë rregullat e saj procedurale.

Neni 37 **Komiteti i Palëve**

- 1. Komiteti i Palëve do të përbëhet nga përfaqësues të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës të Shteteve Anëtare, Palë të Konventës dhe përfaqësues të Palëve të Konventës, të cilët nuk janë anëtarë të Këshillit të Europës.
- 2. Komiteti i Palëve do të mblidhet nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës. Takimi i tij i parë do të mbahet brenda një periudhe prej një viti pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, me qëllim që të zgjedhë anëtarët e GRETA-s. Më pas, do të takohet sa herë që një e treta e Palëve, Presidenti i GRETA-s ose Sekretari i Përgjithshëm e kërkojnë këtë.
 - 3. Komiteti i Palëve do të miratojë rregullat e tij procedurale.

Neni 38

Procedura

- 1. Procedura e vlerësimit do të përfshijë Palët e Konventës dhe do të ndahet në raunde, gjatësia e të cilave vendoset nga GRETA. Në fillim të çdo raundi, GRETA do të zgjedhë dispozitat e posaçme mbi të cilat do të bazohet procedura e vlerësimit.
- 2. GRETA do të përcaktojë mjetet më të përshtatshme për të kryer këtë vlerësim. GRETA në veçanti mund të miratojë një formular për çdo raund vlerësimi që mund të shërbejë si bazë për vlerësimin e zbatimit nga Palët e kësaj Konvente. Ky formular do t'i adresohet të gjitha Palëve. Palët do t'i përgjigjen këtij formulari, si dhe çdo kërkese tjetër për informacion nga GRETA.
 - 3. GRETA mund të kërkojë informacion edhe nga shoqëria civile.
- 4. GRETA mund të organizojë në bashkëpunim me autoritetet e brendshme dhe "personin e kontaktit" të emëruar nga ky i fundit dhe nëse është e nevojshme, me ndihmën e ekspertëve kombëtarë të pavarur, vizita nëpër vendet përkatëse. Gjatë këtyre vizitave, GRETA mund të asistohet nga specialistë në fusha specifike.
- 5. GRETA do të përgatisë një draftraport, që përmban analizën e saj mbi zbatimin e dispozitave mbi të cilat bazohet vlerësimi, si dhe sugjerimet dhe propozimet e saj në lidhje me mënyrën në të cilën Pala e interesuar mund të trajtojë problemet e identifikuara. Draftraporti do t'i dërgohet për komente Palës që kaloi vlerësimin. Komentet e saj merren në konsideratë nga GRETA, kur përcakton raportin e saj.
- 6. Mbi bazën e kësaj, GRETA do të miratojë raportin dhe konkluzionet e saj në lidhje me masat e marra nga Pala e interesuar për zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente. Ky raport dhe konkluzionet përkatëse do t'i dërgohen Palës së interesuar dhe Komitetit të Palëve. Raporti dhe konkluzionet e GRETA-s do të bëhen publikë që nga miratimi i tyre, së bashku me komentet eventuale nga Pala e interesuar.
- 7. Pa cenuar procedurën e paragrafëve 1 deri 6 të këtij neni, Komiteti i Palëve mund të miratojë mbi bazën e raportit dhe konkluzioneve të GRETA-s, rekomandime të drejtuara kësaj Pale (a) në lidhje me masat që duhet të merren për të zbatuar konkluzionet e GRETA-s, nëse është e nevojshme, për të caktuar një datë për dorëzimin e informacionit mbi zbatimin e tyre dhe (b) duke synuar nxitjen e bashkëpunimit me atë Palë për zbatimin e duhur të kësaj Konvente.

KREU VIII MARRËDHËNIA ME INSTRUMENTET E TJERA NDËRKOMBËTARE

Neni 39

Marrëdhënia me protokollin për të parandaluar, shtypur dhe dënuar trafikimin e qenieve njerëzore, veçanërisht të grave dhe fëmijëve, në plotësim të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar transnacional

Kjo Konventë nuk do të cenojë të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga dispozitat e protokollit për të parandaluar, shtypur dhe dënuar trafikimin e qenieve njerëzore, veçanërisht të grave dhe fëmijëve, në plotësim të Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Transnacional dhe synon të rrisë mbrojtjen e ofruar nga ajo, si dhe të zhvillojë standardet e përfshira në të.

Neni 40

Marrëdhëniet me konventat dhe marrëveshjet e tjera

1. Kjo Konventë nuk prek të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga instrumente të tjera ndërkombëtare në të cilat Shtetet Palë në këtë Konventë janë Palë ose do të bëhen Palë dhe të cilat përmbajnë dispozita në çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, dispozita të cilat garantojnë një mbrojtje dhe asistencë më të madhe për viktimat e trafikimit.

- 2. Palët në Konventë mund të përfundojnë midis tyre marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe lidhur me çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, me qëllim të plotësimit ose përforcimit të dispozitave të kësaj ose për të lehtësuar të zbatimin e parimeve që ajo mishëron.
- 3. Shtetet Palë të cilat janë vende anëtare të Bashkimit Europian do të zbatojnë në marrëdhëniet ndërmjet tyre rregullat përkatëse të Bashkimit dhe Komunitetit Europian në atë shkallë që këto rregulla të Bashkimit dhe Komunitetit Europian rregullojnë dhe janë të zbatueshme për çështjen në fjalë pa paragjykuar objektin dhe qëllimin e kësaj Konvente, si dhe paparagjykuar zbatimin e plotë të saj në marrëdhënie me Palët e tjera.
- 4. Asgjë në këtë Konventë nuk do të prekë të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e shteteve dhe individëve sipas të drejtës ndërkombëtare, duke përfshirë të drejtën ndërkombëtare humanitare dhe të drejtën ndërkombëtare të të drejtave të njeriut dhe në veçanti, aty ku është e zbatueshme, Konventën e vitit 1951 dhe protokollin e vitit 1967 në lidhje me statusin e refugjatëve dhe parimin "non-refoulement" që përmbahet aty.

KREU IX AMENDAMENTET

Neni 41 **Amendamentet**

- 1. Çdo Palë mund të propozojë amendamente ndaj kësaj Konvente dhe çdo propozim do t'i komunikohet nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës shteteve anëtare të Këshillit të Europës, çdo shteti që ka nënshkruar këtë Konventë, çdo Shteti Palë, Komunitetit Europian, çdo shteti që është ftuar të nënshkruajë këtë Konventë në përputhje me dispozitat e nenit 42, si dhe çdo shteti që është ftuar të aderojë në këtë Konventë në përputhje me dispozitat e nenit 43.
- 2. Çdo amendament i propozuar nga një Palë do t'i komunikohet GRETA-s, i cili i paraqet Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës mendimin e vet për amendamentin e propozuar.
- 3. Komiteti i Ministrave shqyrton amendamentin e propozuar dhe mendimin e paraqitur nga GRETA dhe pas kosultimit të Palëve në këtë Konventë dhe marrjes së miratimit të tyre unanim, mund të miratojë amendamentin.
- 4. Teksti i çdo amendamenti të miratuar nga Komiteti i Ministrave në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni, do t'u transmetohet Palëve për pranim.
- 5. Çdo amendament i miratuar në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni do të hyjë në fuqi ditën e tridhjetë, pasi të gjitha Palët të kenë informuar Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës se e kanë pranuar atë.

KREU X DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 42 **Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim për shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe për shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e saj.
- 2. Kjo Konventë është subjekt i ratifikimit, pranimit ose miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 3. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës kur dhjetë shtete nënshkruese, nga të cilat të paktën tetë janë shtete anëtare të Këshillit të Europës, do të kenë shprehur pëlqimin e tyre për të respektuar këtë Konventë në përputhje me dispozitat e paragrafit 1.

4. Për çdo shtet të referuar në paragrafin 1 ose Komunitetin Europian, i cili do të shprehë më pas pëlqimin e vet për t'iu bindur kësaj Konvente, kjo do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së shprehjes të pëlqimit për t'iu bashkuar Konventës në përputhje me dispozitat e paragrafit 1.

Neni 43 **Aderimi në Konventë**

- 1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës, pas konsultimit me Shtetet Palë të Konventës dhe miratimit të tyre unanim mund të ftojë çdo shtet joanëtar të Këshillit të Europës, i cili nuk ka marrë pjesë në hartimin e kësaj Konvente, për të aderuar në këtë Konventë me anë të një vendimi që merret me shumicën e parashikuar në nenin 20.d të Statutit të Këshillit të Europës dhe me unanimitetin e përfaqësuesve të Shteteve Pale, që cilët gëzojnë të drejtën e anëtarit të Komitetit të Ministrave.
- 2. Për çdo shtet aderues, Konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së depozitimit të instrumentit të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 44 **Zbatimi territorial**

- 1. Çdo shtet, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, mund të caktojë territorin ose territoret ku do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo shtet, në çdo çast tjetër më pas, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të caktuar në deklaratë. Konventa do të hyjë në fuqi për këtë territor ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 3. Çdo deklaratë e bërë në bazë të dy paragrafëve të mëparshëm mund të tërhiqet, përsa i takon çdo territori të caktuar në deklaratë, me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Tërheqja do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 45 **Rezervat**

Me përjashtim të rezervës së parashikuar në nenin 31 paragrafi 2, kësaj Konvente nuk mund t'i bëhet asnjë rezervë tjetër.

Neni 46 **Denoncimi**

- 1. Çdo Palë mundet në çdo çast të denoncojë këtë Konventë, duke i drejtuar një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Denoncimi do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 47 **Njoftimet**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit të Europës, çdo shtet që ka nënshkruar këtë Konventë, çdo Shtet Palë, Komunitetin Europian, çdo shtet që është ftuar të nënshkruajë këtë Konventë në përputhje me dispozitat e nenit 42, si dhe çdo shtet që është ftuar të aderojë në këtë Konventë, në përputhje me dispozitat e nenit 43 për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, në përputhje me dispozitat e neneve 42 dhe 43 të sai:
- d) çdo amendament të miratuar në përputhje me dispozitat e nenit 41, si dhe datën e hyrjes në fuqi;
 - e) çdo denoncim të bërë në përputhje me dispozitat e nenit 46;
 - f) çdo akt tjetër, njoftim ose komunikim që ka të bëjë me këtë Konventë;
 - g) çdo rezervë të bërë në përputhje me dispozitat e nenit 45;

Në dëshmi të sa më sipër, nënshkruesit, të autorizuar posaçërisht për këtë qëllim, kanë firmosur këtë Konventë.

Bërë në Varshavë, më 16 maj 2005, në një origjinal të vetëm, në gjuhet frënge dhe angleze, të dyja tekstet njëlloj të besueshme, që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'u dërgojë nga një kopje të vërtetuar secilit prej Shteteve anëtare të Këshillit të Europës, Komunitetit Europian, shteteve joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e Konventës, si dhe çdo shteti tjetër të ftuar për të aderuar në të.

LIGJ Nr.9646, datë 27.11.2006

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLIT TË EUROPËS "PËR PASTRIMIN, KËRKIMIN, KAPJEN DHE KONFISKIMIN E PRODUKTEVE TË KRIMIT DHE PËR FINANCIMIN E TERRORIZMIT"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Këshillit të Europës "Për pastrimin, kërkimin, kapjen dhe konfiskimin e produkteve të krimit dhe për financimin e terrorizmit", bërë në Varshavë më 16 maj 2005.

Neni 2

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5150, datë 12.12.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA

E KËSHILLIT TË EUROPËS PËR PASTRIMIN, DEPISTIMIN, SEKUESTRIMIN DHE KONFISKIMIN E PRODUKTEVE TË KRIMIT DHE FINANCIMIN E TERRORIZMIT

Varshavë, 16.5.2005 Seria e traktateve europiane ETS nr.198

HYRJE

Shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe shtetet e tjera nënshkruese të kësaj Konvente,

duke pasur parasysh se qëllimi i Këshillit të Europës është arritja e një uniteti më të ngushtë midis anëtarëve të saj;

të bindur për nevojën për të ndjekur një politikë penale të përbashkët, me synim mbrojtjen e shoqërisë;

duke pasur parasysh se lufta kundër krimeve të rënda që është bërë gjithnjë e më shumë problem ndërkombëtar, kërkon përdorimin e metodave moderne dhe efektive në shkallë ndërkombëtare;

duke besuar se njëra prej këtyre metodave konsiston në privimin e kriminelëve nga produktet e krimit dhe instrumenteve për kryerjen e tyre;

duke pasur parasysh se me qëllim arritjen e këtij objektivi, duhet të ngrihet një sistem funksional bashkëpunimi ndërkombëtar;

duke pasur parasysh Konventën e Këshillit të Europës mbi pastrimin, sekuestrimin, depistimin dhe konfiskimin e produkteve të krimit (ETS nr.141 – që më poshtë do të quhet "Konventa e vitit 1990");

duke sjellë ndër mend edhe Rezolutën 1373 (2001) mbi kërcënimet ndaj paqes dhe sigurisë ndërkombëtare të shkaktuara nga aktet terroriste, të miratuar nga Këshilli i Sigurimit të Kombeve të Bashkuara më 28 shtator 2001, dhe veçanërisht paragrafin 3.d të saj;

duke sjellë ndër mend Konventën ndërkombëtare për ndalimin e financimit të terrorizmit, të miratuar nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara më 9 dhjetor 1999 dhe veçanërisht nenet 2 dhe 4 të saj, që i detyrojnë Shtetet Palë ta cilësojnë financimin e terrorizmit si vepër penale;

të bindur për domosdoshmërinë e ndërmarrjes së hapave të menjëhershëm për të ratifikuar dhe zbatuar plotësisht Konventën ndërkombëtare për ndalimin e financimit të terrorizmit, të cituar më lart,

janë marrë vesh për sa më poshtë vijon:

KREU I PËRDORIMI I TERMAVE

Neni 1 **Përdorimi i termave**

Për qëllime të kësaj Konvente:

- a) "produkt" nënkupton çdo avantazh ekonomik të nxjerrë nga veprat penale. Ky avantazh mund të konsistojë në çdo pasuri, siç përcaktohet në nënparagrafin b të këtij neni;
- b) "pasuri" nënkupton pasuri të çdo natyre, fizike ose jofizike, e luajtshme ose e paluajtshme, si dhe aktet juridike ose dokumentet që vërtetojnë një titull ose interes mbi këtë pasuri;
- c) "instrument" nënkupton të gjitha objektet e përdorura ose të destinuara për t'u përdorur në çfarëdolloj mënyre, plotësisht ose pjesërisht, për të kryer një ose disa vepra penale;

- d) "konfiskim" nënkupton një dënim ose masë të urdhëruar nga një gjykatë pas një procedimi, lidhur me një ose disa vepra penale, dënim ose masë që përfundon me privimin e përhershëm të pasurisë;
- e) "vepër penale kryesore" nënkupton çdo vepër penale në vijim të së cilës janë krijuar produkte dhe që mund të bëhen objekt i një vepre penale sipas nenit 9 të kësaj Konvente.
- f) "njësi e informacionit financiar" (që më poshtë do të quhet FIU) nënkupton një agjenci qendrore, kombëtare, pergjegjëse për marrjen (dhe sipas rastit, për kërkimin), analizimin dhe shpërndarjen tek autoritetet kompetente të raporteve të informacionit financiar:
 - i) në lidhje me fitimet e dyshimta dhe financimin e mundshëm të terrorizmit, ose
 - ii) që kërkohet nga legjislacioni apo rregulloret e brendshme,
 - me qëllim luftimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit;
- g) "ngrirje" ose "bllokim" nënkupton ndalimin e përkohshëm të transferimit, shkatërrimit, konvertimit, disponimit ose lëvizjes së pasurisë apo realizimin e përkohshëm të izolimit ose kontrollit të pasurisë, mbi bazën e një vendimi të lëshuar nga një gjykatë ose një organ tjetër kompetent;
- h) "financim i terrorizmit" nënkupton aktet e parashikuara në nenin 2 të Konventës ndërkombëtare për ndalimin e financimit të terrorizmit, të cituar më sipër.

KREU II FINANCIMI I TERRORIZMIT

Neni 2 **Zbatimi i Konventës për financimin e terrorizmit**

- 1. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, për t'i dhënë mundësi asaj të zbatojë dispozitat e krerëve III, IV dhe V të kësaj Konvente për financimin e terrorizmit.
- 2. Çdo Palë do të sigurojë, në veçanti, që ajo të jetë në gjendje të kërkojë, ndjekë, identifikojë, ngrijë, bllokojë dhe konfiskojë pasuri me origjinë të ligjshme dhe të paligjshme, të përdorur ose të destinuar për t'u përdorur me çdo mjet, pjesërisht ose tërësisht, për financimin e terrorizmit, ose fitimet e kësaj vepre penale dhe të sigurojë bashkëpunim për këtë qëllim në masën më të gjerë të mundshme.

KREU III MASAT QË DUHEN MARRË NË NIVEL KOMBËTAR

SEKSIONI 1 DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 3 **Masat e konfiskimit**

- 1. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për t'i lejuar asaj konfiskimin e instrumenteve dhe produkteve ose pasurive, vlera e të cilave u korrespondon këtyre produkteve.
- 2. Me kusht që paragrafi 1 i këtij neni të zbatohet në lidhje me pastrimin e parave dhe kategoritë e veprave penale të përfshira në shtojcën e kësaj Konvente, çdo Palë, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, mund të deklarojë me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës se zbatohet paragrafi 1 i këtij neni:

- a) në masën që vepra penale është e dënueshme me heqje lirie ose një urdhër ndalimi për një kohë maksimale mbi një vit. Megjithatë, çdo Palë mund të bëjë një deklaratë për këtë dispozitë në lidhje me konfiskimin e produkteve që rrjedhin nga veprat penale me karakter tatimor, me qëllimin e vetëm për të qenë në gjendje të konfiskojnë produkte të tilla, përmes bashkëpunimit brenda dhe jashtë vendit, në përputhje me legjislacionin e brendshëm dhe atë ndërkombëtar për rimarrjen e borxheve të shkaktuara nga mospagesa e taksave; dhe/ose
 - b) vetëm për një listë të specifikuar veprash penale.
- 3. Palët mund të parashikojnë konfiskimin e detyrueshëm në lidhje me veprat penale që i nënshtrohen regjimit të konfiskimit. Palët mund të përfshijnë në këtë dispozitë veçanërisht veprat penale të pastrimit të parave, trafikimit të drogës, trafikimit të qenieve njerëzore dhe vepra të tjera të rënda penale.
- 4. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, për të kërkuar që në lidhje me një vepër të rëndë penale ose vepra penale sipas parashikimit në legjislacionin e brendshëm, autori i veprës penale të demonstrojë origjinën e produkteve të prezumuara ose të pasurisë që i nënshtrohet konfiskimit në masën që një kërkesë e tillë është në përputhje me parimet e legjislacionit të brendshëm.

Neni 4 Masat hetuese dhe të përkohshme

Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për t'i mundësuar asaj identifikimin, ndjekjen, ngrirjen ose bllokimin e menjëhershëm të pasurisë që i nënshtrohet konfiskimit në përputhje me nenin 3, me qëllim që të lehtësojë ekzekutimin e një konfiskimi të mëvonshëm.

Neni 5 **Ngrirja, bllokimi dhe konfiskimi**

Çdo Palë merr ato masa legjislative dhe të tjera të nevojshme për të siguruar që masat për ngrirjen, bllokimin dhe konfiskimin të përfshijnë edhe:

- a) pasurinë në të cilën janë transformuar ose konvertuar produktet;
- b) pasurinë e përftuar nga burime të ligjshme, nëse fitimet janë përzier, pjesërisht ose tërësisht, me një pasuri të tillë, deri në vlerën që vlerësohen fitimet e përziera;
- c) të ardhurat ose privilegje të tjera që rrjedhin nga fitimet, nga pasuria në të cilën janë transformuar ose konvertuar produktet nga krimi ose nga pasuria me të cilën janë përzier produktet nga krimi, deri në vlerën e që vlerësohen fitimet e përziera, në të njëjtën mënyrë dhe në të njëjtën masë sa edhe fitimet.

Neni 6 Menaxhimi i pasurisë së ngrirë ose të bllokuar

Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të siguruar menaxhimin e duhur të pasurisë së ngrirë ose të bllokuar, në përputhje me nenet 4 dhe 5 të kësaj Konvente.

Neni 7 **Kompetencat dhe teknikat e hetimit**

1. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për t'u dhënë kompetencë gjykatave ose organeve të tjera kompetente për të urdhëruar që të jepen ose bllokohen regjistrat bankarë, financiarë ose tregtarë, me qëllim që të kryhen veprimet e

përmendura në nenet 3, 4 dhe 5. Një Palë nuk mund të zgjedhë të mos veprojë në përputhje me dispozitat e këtij neni, për shkak të sekretit bankar.

- 2. Pa cenuar paragrafin 1, çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për t'i mundësuar asaj:
- a) të përcaktojë nëse një person fizik ose juridik është mbajtës ose pronar përfitues i një ose më shumë llogarive të çdo natyre, në çdo bankë që ndodhet në territorin e saj dhe nëse është kështu, të marrë të gjitha të dhënat e llogarive të identifikuara;
- b) të marrë të dhënat e llogarive të caktuara bankare dhe të operacioneve bankare që janë kryer gjatë një afati të caktuar nëpërmjet një ose disa llogarive të caktuara, duke përfshirë të dhënat e çdo llogarie dërguese ose marrëse;
- c) të vëzhgojnë gjatë një periudhe të caktuar, operacionet bankare që kryhen nëpërmjet një ose disa llogarive të identifikuara; dhe
- d) të sigurojnë që bankat të mos i bëjnë të ditur klientit përkatës të bankës ose palëve të treta që është kërkuar ose marrë informacion në përputhje me nënparagrafët a, b ose c apo që është kryer një hetim.

Palët do të konsiderojnë shtrirjen e kësaj dispozite edhe për llogaritë e mbajtura në institucionet financiare jobankare.

3. Çdo Palë do të shqyrtojë miratimin e atyre masave legjislative dhe masave të tjera të nevojshme, për t'i dhënë mundësi asaj të përdorë teknika të veçanta të hetimit, duke lehtësuar identifikimin dhe gjurmimin e produkteve dhe mbledhjen e provave për këtë qëllim, si vëzhgimin, përgjimin e telekomunikimit, aksesin në sistemet kompjuterike dhe urdhërimin për të dhënë dokumente të caktuara.

Neni 8 **Zgjidhjet ligjore**

Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, me qëllim që personat e cenuar nga masat e parashikuara nga nenet 3, 4 dhe 5, si dhe dispozitat e tjera në këtë seksion, të kenë të drejtën për zgjidhje ligjore për të mbrojtuar të drejtat e tyre.

Neni 9 **Veprat penale të pastrimit të parave**

- 1. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, për t'i atribuar aktit karakterin e veprës penale, në përputhje me të drejtën e brendshme, kur akti është kryer me qëllimin për:
- a) kthimin ose transferimin e pasurive, me dijeninë që kjo pasuri përbëhet nga të ardhura, me qëllim fshehjen ose maskimin e origjinës së paligjshme të pasurive të tilla ose që ndihmon çdo person të përfshirë në kryerjen e veprës penale kryesore, për t'i shpëtuar pasojave ligjore të akteve të tij;
- b) fshehjen ose maskimin e natyrës, origjinës, vendndodhjes, disponimit, zhvendosjes ose pronësisë reale të pasurive ose të drejtave në lidhje me to, për të cilat autori është në dijeni që këto pasuri përbëjnë produkte;

dhe, objekt i parimeve kushtetuese dhe koncepteve themelore të sistemit juridik të vet;

- c) përvetësimin, mbajtjen ose përdorimin e pasurive, të cilat, ai që i fiton, i mban ose i përdor, është në dijeni, në kohën kur i merr, se ato përbëjnë të ardhura;
- d) pjesëmarrjen në mënyrë të organizuar ose në bashkëpunim për kryerjen, tentativën për të kryer dhe ndihmën ose këshillave për kryerjen e një prej veprave penale të treguara në përputhje me këtë nen.
 - 2. Për qëllime të realizimit ose zbatimit të paragrafit 1 të këtij neni:
- a) nuk do të merret parasysh fakti nëse vepra penale kryesore është ose jo kompetencë e juridiksionit penal të Palës;

- b) mund të parashikohet se veprat penale të parashtruara nga ky paragraf, nuk zbatohen ndaj autorëve të veprës penale;
- c) pasja dijeni, qëllim ose motivim, të nevojshëm si elemente të veprës penale të parashtruar nga ai paragraf, mund të nxirren nga rrethana faktike objektive.
- 3. Çdo Palë mund të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të klasifikuar si vepër penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm, të gjitha ose disa prej akteve të referuara në paragrafin 1 të këtij neni, në njërin ose në të dy rastet e mëposhtme, kur autori:
 - a) dyshonte se pasuria ishte produkt i krimit;
 - b) duhet të kishte supozuar se pasuria ishte produkt i krimit.
- 4. Me kusht që paragrafi 1 i këtij neni të zbatohet për kategoritë e veprave penale në shtojcën e kësaj Konvente, çdo Palë e Komunitetit Europian, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, të pranimit, të miratimit ose të aderimit, të deklarojë me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, se zbatohet paragrafi 1 i këtij neni:
- a) në masën që vepra penale kryesore është e dënueshme me heqje lirie ose një urdhër ndalimi për një periudhë maksimale mbi një vit ose për ato Palë që kanë një kufi minimal dënimi për veprat penale në sistemin e tyre ligjor në masën që vepra penale kryesore është e dënueshme me heqje lirie ose një urdhër ndalimi për një kohë minimale mbi gjashtë muaj; dhe/ose
 - b) vetëm për një listë të specifikuar veprash penale dhe/ose
 - c) për një kategori veprash penale të rënda, të specifikuara në legjislacionin e brendshëm.
- 5. Çdo Palë do të sigurojë që një dënim i mëparshëm ose i njëkohshëm për veprën penale kryesore nuk është parakusht për një dënim për pastrim parash.
- 6. Çdo Palë do të garantojë që një dënim për pastrim parash në bazë të këtij neni është i mundshëm, nëse vërtetohet që një pasuri, objekt i paragrafit 1.a ose b i këtij neni, e ka origjinën nga një vepër penale kryesore, pa qenë e nevojshme të caktohet saktësisht se cila vepër penale.
- 7. Çdo Palë do të garantojë që veprat penale kryesore të pastrimit të parave të shtrihen edhe në sjelljet që kryhen në një shtet tjetër, kur në atë shtet përbëjnë vepra penale dhe që do të përbënin vepra penale kryesore nëse do të ishin kryer brenda vendit. Çdo Palë mund të parashikojë që i vetmi parakusht të jetë që sjellja të përbënte vepër penale kryesore, nëse do të kishte ndodhur brenda vendit.

Neni 10 Përgjegjësia e personave juridikë

- 1. Çdo Palë do të miratojë masa legjislative dhe masa të tjera sipas nevojës, për të siguruar që një person juridik mund të konsiderohet përgjegjës për veprën penale të pastrimit të parave të përcaktuar sipas kësaj Konvente, të kryer për qëllim përfitimi nga një person fizik, duke vepruar individualisht ose si pjesë e një organi të personit juridik që ka një pozicion drejtues brenda këtij personi juridik, bazuar në:
 - a) një prokurë nga personi juridik;
 - b) një autoritet që merr vendime në emër të personit juridik; dhe
 - c) një autoritet që ushtron kontroll brenda personit juridik.
- 2. Përveç rasteve që janë parashikuar në paragrafin 1, çdo Palë do të marrë masat e nevojshme për të siguruar që një person juridik të mund të konsiderohet përgjegjës, kur mungesa e mbikëqyrjes ose kontrollit nga një person fizik referuar në paragrafin 1, ka bërë të mundur kryerjen e veprës penale të përcaktuar sipas paragrafit 1, për përfitim të atij personi juridik nga një person fizik që vepron nën autoritetin e tij.
- 3. Kjo përgjegjësi e përcaktuar në këtë nen nuk do të përjashtojë procedimet penale kundër personave fizikë që kanë kryer, nxitur apo ndihmuar në kryerjen e veprave penale referuar në paragrafin 1.

4. Çdo Palë do të sigurojë që personat juridikë që përgjigjen në përputhje me këtë do të jenë objekt i sanksioneve ligjore efektive, proporcionale, penale ose jopenale, duke përfshirë dhe sanksionet financiare, me qëllim dhënien fund të veprimtarisë antiligjore.

Neni 11 **Vendimet e mëparshme**

Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të parashikuar mundësinë e marrjes parasysh, në kohën e caktimit të masës së dënimit, të vendimeve të formës së prerë kundër një personi fizik ose juridik, të marra në një Palë tjetër në lidhje me veprat penale të parashikuara në këtë Konventë.

SEKSIONI 2 NJËSIA E INFORMACIONIT FINANCIAR (FIU) DHE PARANDALIMI

Neni 12 **Njësia e informacionit financiar (FIU)**

- 1. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, për krijimin e një FIU sipas parashikimit në këtë Konventë.
- 2. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, për të siguruar që FIU i saj të ketë të drejtë, drejtpërdrejt ose jo mbi bazë kohore, të marrë informacione financiare, administrative dhe për ekzekutimin ligjor që i nevojitet atij për të kryer si duhet funksionet e tij, duke përfshirë analizën e raporteve të transaksioneve të dyshimta.

Neni 13 **Masat për parandalimin e pastrimit të parave**

- 1. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të vendosur një regjim të plotë të brendshëm rregullues dhe mbikëqyrës për të parandaluar pastrimin e parave dhe merr parasysh si duhet standardet e zbatueshme ndërkombëtare, duke përfshirë veçanërisht rekomandimet e miratuara nga Task Force për Veprimin Financiar mbi Pastrimin e Parave (FATF).
- 2. Në lidhje me këtë, çdo Palë do të marrë veçanërisht ato masa legjislative dhe masa të tjera që mund të rezultojnë të nevojshme:
- a) për t'u kërkuar personave juridikë dhe fizikë që përfshihen në aktivitete, të cilat janë veçanërisht të mundshme për t'u përdorur për qëllime të pastrimit të parave dhe për aq sa kanë të bëjnë me këto aktivitete:
- i) të identifikojnë dhe verifikojnë identitetin e klientëve të tyre dhe sipas rastit, pronarët përfundimtarë përfitues dhe të tregojnë vazhdimisht kujdesin e duhur për marrëdhëniet e biznesit, duke marrë parasysh një qëndrim të bazuar mbi rrezikun;
 - ii) të raportojnë dyshimet për pastrimin e parave që i nënshtrohet garancisë;
- iii) të marrin masa mbështetëse, si regjistrimi i identifikimit të klientëve dhe transaksioneve, trajnimi i personelit dhe caktimi i politikave dhe procedurave të brendshme dhe sipas rastit, të përshtatura me madhësinë dhe natyrën e biznesit;
- b) për të ndaluar, sipas rastit, që personat e përmendur në nënparagrafin "a" të tregojnë faktin se është transmetuar një raport për një transaksion të dyshimtë ose një informacion përkatës apo që është kryer ose po kryhet një hetim në lidhje me pastrimin e parave;
- c) për të siguruar që personat e përmendur në nënparagrafin "a", u nënshtrohen sistemeve efektive për monitorimin, dhe sipas rastit edhe vëzhgimin, me qëllim që të sigurohet respektimi prej tyre i kërkesave për të luftuar pastrimin e parave, sipas rastit të bazuar mbi rrezikun.

3. Në lidhje me këtë, çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të zbuluar transportin e konsiderueshëm fizik të parasë përtej kufirit dhe instrumente të përshtatshme të negociueshme për prurësin.

Neni 14 Shtyrja e transaksioneve të brendshme të dyshimta

Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme për të lejuar veprimin e menjëhershëm të ndërmarrë nga FIU ose sipas rastit, nga çdo organ apo autoritet tjetër kompetent, nëse ka dyshim që një transaksion lidhet me pastrim parash, për të pezulluar ose mos dhënë pëlqimin për transaksionin që po kryhet, me qëllim që të analizojë transaksionin dhe konfirmojë dyshimin. Çdo Palë mund t'a kufizojë një masë të tillë për çështjet për të cilat është dhënë një raport për transaksione të dyshimta. Kohëzgjatja maksimale e çdo pezullimi ose mosdhënies së pëlqimit për një transaksion i nënshtrohet dispozitave në ligjin e brendshëm.

KREU IV BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

SEKSIONI 1 PARIMET E BASHKËPUNIMIT NDËRKOMBËTAR

Neni 15

Parimet e përgjithshme dhe masat për bashkëpunimin ndërkombëtar

- 1. Palët do të bashkëpunojnë me njëra-tjetrën sa më shumë që të jetë e mundur për qëllime të hetimeve dhe procedimeve që synojnë konfiskimin e instrumenteve dhe produkteve të krimit.
- 2. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, për t'i lejuar asaj, me kushtet e parashikuara në këtë kapitull, t'u përgjigjet kërkesave:
- a) për konfiskimin e pasurive të caktuara që përbëjnë produkte ose instrumente, si dhe për konfiskimin e produkteve që përbëjnë detyrimin për të paguar një shumë parash, e cila i korrespondon vlerës së produktit;
- b) për ndihmën e ndërsjellë për qëllime të hetimit dhe masave të përkohshme, të cilat synojnë njërën nga format e konfiskimit të përmendura në pikën a më sipër.
- 3. Asistenca në hetim dhe masat e përkohshme të parashikuara në paragrafin 2.b zbatohen sipas parashikimit dhe në përputhje me legjislacionin e brendshëm të Palës pritëse. Nëse kërkesa në lidhje me një nga këto masa ka të bëjë me formalitete ose procedura që mund të jenë të mundshme vetëm në bazë të legjislacionit të Palës kërkuese, edhe nëse janë të panjohura për Palën e kërkuar, kjo e fundit i plotëson këto kërkesa deri në atë masë që veprimi i kërkuar të mos jetë në kundërshtim me parimet themelore të së drejtës.
- 4. Çdo Palë do të marrë ato masa legjislative dhe masa të tjera të nevojshme, për të garantuar që kërkesat të cilat vijnë nga Palë të tjera për identifikimin, ndjekjen, ngrirjen ose bllokimin e produkteve dhe mjeteve, të kenë të njëjtin prioritet si ato të bëra në kuadrin e procedurave të brendshme.

SEKSIONI 2 ASISTENCA NË HETIM

Neni 16 **Detyrimi për të asistuar**

Sipas kërkesës, Palët do t'i japin njëra-tjetrës në shkallën më të lartë të mundshme, asistencë për identifikimin dhe ndjekjen e mjeteve, produkteve dhe pasurive të tjera që i nënshtrohen konfiskimit. Kjo asistencë do të përfshijë çdo masë që jep dhe garanton prova në lidhje me ekzistencën, vendndodhjen ose lëvizjen, natyrën, statusin ligjor apo vlerën e pasurisë së sipërpërmendur.

Neni 17 Kërkesat për informacion mbi llogaritë bankare

- 1. Çdo Palë, në kushtet e parashikuara në këtë nen, do të marrë ato masa që mund të rezultojnë të nevojshme për të përcaktuar, në përgjigje të një kërkese dërguar nga një Palë tjetër, nëse një person fizik ose juridik që i nënshtrohet procedimit penal, mban ose kontrollon një ose më shumë llogari të çfarëdolloj natyre, në çdo bankë që ndodhet në territorin e saj dhe në një rast të tillë, do të japë hollësitë e llogarive të identifikuara.
- 2. Detyrimi i parashikuar në këtë nen zbatohet vetëm në masën që informacioni është në zotërimin e bankës që ka llogarinë.
 - 3. Përveç kërkesave të nenit 37, Pala kërkuese, në kërkesë:
- a) shpjegon se pse ajo mendon që informacioni i kërkuar mund të jetë me vlerë thelbësore për qëllimet e procedimit penal të veprës;
- b) shpjegon se ku e mbështet prezumimin që bankat në Palën e kërkuar kanë llogari dhe përcakton në masën më të gjerë të mundshme, cilat banka dhe /ose llogari mund të përfshihen; dhe
- c) përfshin çdo informacion shtesë të mundshëm që mund të lehtësojë ekzekutimin e kërkesës.
- 4. Pala e kërkuar mund ta kushtëzojë ekzekutimin e kësaj kërkese me të njëjtat kushte që ajo cakton në lidhje me kërkesat për kërkimin dhe bllokimin.
- 5. Çdo shtet ose Komuniteti Europian, në momentin e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të deklarojë që ky nen zbatohet vetëm për kategoritë e veprave penale të përcaktuara në listën që gjendet në shtojcën e kësaj Konvente.
- 6. Palët mund ta shtrijnë këtë dispozitë në llogaritë që mbahen tek institucionet financiare jobankare. Kjo shtrirje mund t'i nënshtrohet parimit të reciprocitetit.

Neni 18

Kërkesat për informacion mbi transaksionet bankare

- 1. Me kërkesë nga një Palë tjetër, Pala e kërkuar jep hollësitë e llogarive bankare të caktuara dhe të operacioneve bankare që janë kryer gjatë një afati të caktuar nëpërmjet një ose disa llogarive të caktuara në kërkesë, duke përfshirë hollësitë e çdo llogarie dërguese ose marrëse.
- 2. Detyrimi i parashikuar në këtë nen zbatohet vetëm në masën që informacioni është në zotërimin e bankës që mban llogarinë.
- 3. Përveç kërkesave të nenit 37, Pala kërkuese në kërkesën e saj tregon pse ajo e konsideron informacionin e kërkuar, të përshtatshëm për qëllimin e procedimit penal të veprës penale.
- 4. Pala e kërkuar mund ta kushtëzojë ekzekutimin e një kërkese të tillë me të njëjtat kushte që ajo zbaton në lidhje me kërkesat për kërkimin dhe bllokimin.

5. Palët mund ta shtrijnë këtë dispozitë në llogaritë që mbahen në institucionet jobankare. Kjo shtrirje mund t'i nënshtrohet parimit të reciprocitetit.

Neni 19 Kërkesat për monitorimin e transaksioneve bankare

- 1. Çdo Palë do të garantojë që me kërkesën e një Pale tjetër, të jetë në gjendje të monitorojë gjatë një periudhe të caktuar operacionet bankare që kryhen nëpërmjet një ose disa llogarive të caktuara në kërkesë dhe t'ia komunikojë rezultatet e saj Palës kërkuese.
- 2. Përveç kërkesave të nenit 37, Pala kërkuese tregon në kërkesën e saj se e konsideron informacionin e kërkuar të përshtatshëm për qëllimin e procedimit penal të veprës penale.
- 3. Vendimi për monitorim merret për çdo rast të veçantë nga organet kompetente të Palës pritëse, duke respektuar përkatësisht legjislacionin e brendshëm të kësaj Pale.
- 4. Detajet praktike në lidhje me monitorimin do të caktohen me marrëveshje ndërmjet organeve kompetente të Palës kërkuese dhe asaj të kërkuar.
- 5. Palët mund ta shtrijnë këtë dispozitë në llogaritë që mbahen nga institucionet financiare jobankare.

Neni 20 **Informacionet spontane**

Pa cenuar hetimet dhe procedimet penale të tyre, autoritetet kompetente të një Pale munden që, pa ndonjë kërkesë paraprake, t'i transmetojnë informacion për instrumentet dhe produktet e krimit një Pale tjetër, i cili mund të jetë përftuar në kuadrin e hetimit të bërë nga kjo Palë, dhe kur çmohet se vënia në dispozicion e këtij informacioni mund të ndihmojë Palën që merr informacionin për fillimin ose mbarëvajtjen e nje hetimi ose të nje procedimi penal ose kur këto informacione mund të çojnë në bërjen e një kërkese nga kjo Palë mbi bazën e dispozitave të këtij kreu.

SEKSIONI 3 MASA TË PËRKOHSHME

Neni 21 Detyrimi për urdhërimin e marrjes së masave të përkohshme

- 1. Me kërkesë të një Pale tjetër që ka filluar një procedim ose një veprim për konfiskim, Pala në fjalë merr masat e përkohshme të nevojshme, të tilla si ngrirja ose sekuestrimi, për të parandaluar çdo veprim, çdo transfertë ose çdo tjetërsim lidhur me çdo pasuri që më pas mund të bëhet objekt i një kërkese konfiskimi ose që mund t'i japë rrugë plotësimit të kërkesës.
- 2. Pala që ka marrë një kërkesë konfiskimi në përputhje me nenin 23, merr masat e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni, kur për këtë është bërë kërkesa lidhur me çdo pasuri që është objekt i kërkesës ose që mund t'i japë rrugë plotësimit të kërkesës.

Neni 22 **Ekzekutimi i masave të përkohshme**

1. Pas ekzekutimit të masave të përkohshme të parashikuara në paragrafin 1 të nenit 21, Pala kërkuese do t'i sigurojë Palës së kërkuar, në mënyrë spontane dhe sa më shpejt që të jetë e mundur, të gjithë informacionin që mund të analizojë apo modifikojë nivelin e këtyre masave. Pala kërkuese gjithashtu do të sigurojë pa vonesë të gjithë informacionin plotësues të kërkuar nga Pala e kërkuar dhe që është i nevojshëm për zbatimin dhe ndjekjen e masave të përkohshme.

2. Para heqies së çdo mase të përkohshme që është marrë në përputhje me këtë nen, Pala e kërkuar, brenda mundësive, i jep Palës kërkuese mundësinë të paraqesë arsyet në favor të mbajtjes së metejshme të masës.

SEKSIONI 4 KONFISKIMI

Neni 23 **Detyrimi për konfiskim**

- 1. Pala që ka marrë nga një Palë tjetër një kërkesë konfiskimi lidhur me instrumentet ose produktet që ndodhen në territorin e saj:
- a) duhet të ekzekutojë vendimin e konfiskimit që del nga një gjykatë e Palës kërkuese lidhur me këto instrumente ose produkte; ose
- b) duhet t'ia paraqesë këtë kërkesë autoriteteve të veta kompetente për të marrë një vendim konfiskimi dhe kur ky është dhënë, atëherë të ekzekutohet.
- 2. Për qëllime të zbatimit të paragrafit 1.b të këtij neni, çdo Palë ka kompetencë, sa herë që lind nevoja, të fillojë një procedim konfiskimi në bazë të së drejtës së vet të brendshme.
- 3. Dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni zbatohen gjithashtu për konfiskimin lidhur me detyrimin për të paguar një shumë parash që i korrespondon vlerës së produktit, nëse pasuritë mbi të cilat mund të bëhet konfiskimi ndodhen në territorin e Palës së kërkuar. Në raste të tilla, duke proceduar me konfiskimin në përputhje me paragrafin 1, Pala e kërkuar, kur nuk është bërë pagesa, do të ngrejë pretendimin mbi çdo pasuri, që është vënë në dispozicion për këtë qëllim.
- 4. Kur kërkesa për konfiskim synon një objekt të përcaktuar pasurie, Palët mund të merren vesh që Pala e kërkuar të mund të procedojë me konfiskimin në formën e një detyrimi, për të paguar një shumë parash që i korrespondon vlerës së pasurisë.
- 5. Palët bashkëpunojnë në masën më të gjerë të mundshme, në bazë të legjislacionit të tyre të brendshëm, me ato Palë që kërkojnë ekzekutimin e masave ekuivalente me konfiskimin, që çojnë në shpronësim, që nuk janë sanksione penale, nëse këto masa janë vendosur nga një organ gjyqësor i Palës kërkuese në lidhje me një vepër penale, me kusht që të jetë vërtetuar se pasuria përbëhet nga fitime ose pasuri tjetër sipas kuptimit të nenit 5 të kësaj Konvente.

Neni 24 **Ekzekutimi i konfiskimit**

- 1. Procedurat për marrjen dhe ekzekutimin e konfiskimit në bazë të nenit 23, rregullohen sipas ligjit të Palës së kërkuar.
- 2. Pala e kërkuar do të bjerë dakord me konstatimin e fakteve në masën që këto janë paraqitur në një dënim ose vendim gjyqësor të Palës kërkuese ose në masën që mbështeten në mënyrë të tërthortë në to.
- 3. Çdo Shtet Palë ose Komuniteti Europian, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të saj të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, mund të deklarojë me anë të një deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, se paragrafi 2 i këtij neni zbatohet vetëm me rezervën e parimeve kushtetuese dhe koncepteve themelore të sitemit të vet juridik.
- 4. Kur konfiskimi konsiston në detyrimin për të paguar një shumë parash, autoriteti kompetent i Palës së kërkuar e konverton shumën në monedhën e atij vendi sipas kursit të këmbimit në fuqi, në kohën kur merret vendimi i ekzekutimit të konfiskimit.
- 5. Në rastet e parashikuara në nenin 23 paragrafi 1.a, vetëm Pala kërkuese ka të drejtë të vendosë lidhur me çdo kërkesë rishikimi të vendimit të konfiskimit.

Neni 25

Pasuritë e konfiskuara

- 1. Pasuritë e konfiskuara prej një Pale në përputhje me nenet 23 dhe 24 të kësaj Konvente, do të dispononte prej asaj Pale, në përputhje me të drejtën e saj të brendshme, si dhe procedurat përkatëse administrative.
- 2. Nëse veprohet me kërkesë të një Pale tjetër në përputhje me nenet 23 dhe 24 të kësaj Konvente, në masën e lejuar nga ligji i brendshëm dhe nëse kjo kërkohet, Palët i japin prioritet kthimit të pasurisë së konfiskuar Palës kërkuese, në mënyrë që kjo të kompensojë viktimat e krimit ose t'ua kthejë këtë pasuri pronarëve të ligjshëm.
- 3. Nëse veprohet me kërkesë të një Pale tjetër në përputhje me nenet 23 dhe 24 të kësaj Konvente, një Palë mund të konsiderojë në veçanti lidhjen e marrëveshjeve ose krijimin e faciliteteve për ndarjen me Palët e tjera të kësaj pasurie, në mënyrë periodike ose rast pas rasti, në përputhje me të drejtën e saj të brendshme, si dhe procedurat përkatëse administrative.

Neni 26

E drejta e ekzekutimit dhe shuma maksimale e konfiskimit

- 1. Kërkesa për konfiskim bërë në përputhje me nenet 23 dhe 24 të kësaj Konvente, nuk cenon të drejtën e Palës kërkuese të ekzekutojë vetë kërkesën për konfiskim.
- 2. Asgjë nuk do të interpretohet në këtë Konventë sikur kjo të lejojë që vlera totale e pasurive të konfiskuara të jetë më e madhe se shuma e specifikuar me vendimin e konfiskimit. Kur një Palë konstaton se kjo mund të ndodhë, Palët përkatëse bëjnë konsultime për të shmangur një rrjedhojë të tillë.

Neni 27 Burgimi si masë shtrënguese

Pala e kërkuar nuk mund të vendosë burgimin si masë shtrënguese dhe as të marrë ndonjë masë tjetër kufizuese të lirisë, në zbatim të një kërkese të paraqitur në bazë të nenit 23, kur Pala kërkuese nuk e ka specifikuar këtë gjë në kërkesën përkatëse.

SEKSIONI 5 REFUZIMI DHE SHTYRJA E BASHKËPUNIMIT

Neni 28 **Motivet e refuzimit**

- 1. Bashkëpunimi në bazë të këtij kreu mund të refuzohet në rast se:
- a) masa e kërkuar është në kundërshtim me parimet themelore të rendit juridik të Palës së kërkuar; ose
- b) ekzekutimi i kërkesës rrezikon të cenojë sovranitetin, sigurinë, rendin publik ose interesa të tjera thelbësore të Palës së kërkuar; ose
- c) pala e kërkuar çmon se rëndësia e çështjes me të cilën ka të bëjë kërkesa nuk justifikon marrjen e masës së kërkuar; ose
- d) vepra penale me të cilën lidhet kërkesa, është vepër penale fiskale, me përjashtim të financimit të terrorizmit; ose
- e) vepra penale me të cilën lidhet kërkesa, është vepër penale politike, me përjashtim të financimit të terrorizmit; ose
- f) pala e kërkuar konsideron se masa e kërkuar do të binte në kundërshtim me parimin "ne bis in idem"; ose

- g) vepra penale me të cilën lidhet kërkesa nuk është vepër penale në vështrim të së drejtës së brendshme të Palës së kërkuar, nëse do të ishte kryer në territorin nën juridiksionin e saj. Megjithatë, ky motiv refuzimi zbatohet për bashkëpunimin e parashikuar nga seksioni 2 vetëm në masën që ndihma e ndërsjellë e kërkuar sjell marrjen e masave shtrënguese.
- 2. Bashkëpunimi i parashikuar në seksionin 2, në masën që ndihma e ndërsjellë e kërkuar sjell marrjen e masa shtrënguese dhe ai i parashikuar në seksionin 3 të këtij kreu, mund të refuzohen gjithashtu në rastet kur masat e kërkuara nuk mund të merren në bazë të së drejtës së brendshme të Palës së kërkuar, për qëllime hetimesh ose procedimesh, nëse kjo Palë do të kishte një çështje të brendshme të ngjashme. Aty ku për bashkëpunimin sipas ketij kreu kërkohet kriminalizimi i dyfishtë, kërkesa do të konsiderohet e kënaqshme pavarësisht nëse të dyja Palët e kategorizojnë në të njëjtën kategori ose e cilësojnë njëlloj këtë vepër, me kusht që të dyja Palët të kriminalizojnë sjelljen që është në thelb të veprës penale.
- 3. Kur e kërkon legjislacioni i Palës së kërkuar, bashkëpunimi i parashikuar në seksionin 2, në masën që ndihma e kërkuar përfshin marrjen e masave shtrënguese dhe ai i parashikuar në seksionin 3 të këtij kreu, mund të refuzohen gjithashtu në rastet kur masat e kërkuara ose të gjitha masat e tjera që kanë efekte analoge nuk lejohen nga legjislacioni i Palës kërkuese ose për sa i përket autoriteteve kompetente të Palës kërkuese, kur kërkesa nuk është autorizuar as nga gjyqtari, as nga një autoritet tjetër gjyqësor, duke përfshirë këtu edhe prokurorin publik, autoritete që veprojnë në fushën e veprave penale.
 - 4. Bashkëpunimi i parashikuar në seksionin 4 të këtij kreu mud të refuzohet gjithashtu kur:
- a) legjislacioni i Palës së kërkuar nuk parashikon konfiskimin për tipin e veprës penale, me të cilën ka të bëjë kërkesa; ose
- b) pa cenuar detyrimin sipas nenit 23, paragrafi 3, ai do të binte ndesh me parimet e së drejtës së brendshme të Palës së kërkuar, përsa i përket mundësive të konfiskimit në lidhje me marrëdhënien e një vepre penale dhe:
 - i) avantazhit ekonomik që mund të konsiderohet si produkt i tij; ose
 - ii) pasurive që mund të konsiderohen si instrumente të tij; ose
- c) në bazë të legjislacionit të palës së kërkuar, vendimi për konfiskim nuk mund të jepet ose ekzekutohet për shkak të mungesës së kohës; ose
- d) pa cenuar detyrimin sipas nenit 23, paragrafi 5, kërkesa nuk ka të bëjë me një dënim të mëparshëm, as me një vendim me karakter gjyqësor, as me një deklaratë që figuron në një vendim të tillë, deklaratë sipas së cilës janë kryer një ose disa vepra penale dhe që ka qenë në themel të vendimit ose të kërkesës për konfiskim; ose
- e) konfiskimi nuk është i ekzekutueshëm në Palën kërkuese ose është objekt ankimi sipas rrugëve të zakonshme të apelimit; ose
- f) kërkesa lidhet me një urdhër konfiskimi të dhënë në mungesë të personit ndaj të cilit është dhënë vendimi dhe kur sipas Palës së kërkuar, procedimi i filluar nga Pala kërkuese dhe që ka çuar në këtë vendim, nuk ka përmbushur të drejtat minimale të mbrojtjes që i njihen çdo personi të akuzuar për një vepër penale.
- 5. Në vështrim të paragrafit 4.f të këtij neni, vendimi nuk çmohet të jetë dhënë në mungesë të të pandehurit:
 - a) kur ai është konfirmuar ose dhënë pas kundërshtimit nga personi i interesuar; ose
 - b) kur ai është dhënë në apel, me kusht që apeli të jetë kërkuar nga personi i interesuar.
- 6. Në shqyrtimet që bëhen për qëllime të paragrafit 4.f të këtij neni, nëse janë respektuar të drejtat minimale të mbrojtjes, Pala e kërkuar do të ketë parasysh faktin që personi i interesuar ka kërkuar qëllimisht t'i fshihet drejtësisë ose që ky person, pasi ka pasur mundësinë të paraqesë një ankim kundër vendimit të dhënë në mungesë, ka preferuar të mos paraqesë një ankim të tillë. E njëjta gjë do të zbatohet kur personi i interesuar, pasi është thirrur rregullisht për t'u paraqitur në gjyq, ka preferuar të mos paraqitet ose të mos kërkojë shtyrjen e shqyrtimit të çështjes.
- 7. Pala nuk mund të pretendojë të ngrejë çështjen e sekretit bankar për të justifikuar refuzimin e saj për çfarëdo bashkëpunimi të parashikuar në këtë kapitull. Kur e drejta e vet e brendshme e

kërkon, Pala mund të kërkojë që kërkesa për bashkëpunim, e cila do të sjellë heqjen e sekretit bankar, të lëshohet nga gjyqtari ose nga një autoritet tjetër gjyqësor, duke përfshirë edhe prokurorin publik apo autoritete të tjera që veprojnë në fushën e veprave penale.

- 8. Pa cenuar motivin e refuzimit të parashikuar në paragrafin 1.a të këtij neni:
- a) fakti që personi që është bërë objekt i një hetimi të ndërmarrë ose i një urdhri për konfiskim, të marrë nga autoritetet e Palës kërkuese, është një person juridik, nuk mund të ngrihet nga Pala e kërkuar si pengesë për ofrimin e çfarëdolloj bashkëpunimi në bazë të këtij kreu;
- b) fakti që personi fizik ndaj të cilit është dhënë një urdhër për konfiskimin e produkteve, më pas ka vdekur, si dhe fakti që personi juridik ndaj të cilit është dhënë një urdhër për konfiskimin e produkteve, më pas është shuar, nuk mund të paraqiten si pengesë për ofrimin e ndihmës së ndërsjellë të parashikuar nga neni 23, paragrafi 1.a
- c) fakti që personi që është bërë objekt i një hetimi të ndërmarrë ose i një urdhri për konfiskim të marrë nga autoritetet e Palës kërkuese, është përmendur në kërkesë njëkohësisht si autor i një vepre të caktuar penale dhe si autor i veprës penale të pastrimit të parave, nuk mund të ngrihet nga Pala e kërkuar si pengesë për ofrimin e çfarëdo bashkëpunimi në bazë të këtij kreu.

Neni 29 **Shtyrja**

Pala e kërkuar mund të shtyjë ekzekutimin e masave të parashikuara në një kërkesë, kur ato rrezikojnë të cenojnë hetimet ose procedimet e ndërmarra nga autoritetet e veta.

Neni 30 **Pranimi i pjesshëm ose me kusht i kërkesës**

Para se të refuzojë ose shtyjë për më vonë bashkëpunimin në bazë të këtij kreu, Pala e kërkuar, kur e kërkon rasti, shqyrton pas konsultimeve me Palën kërkuese, nëse mund t'i japë të drejtë asaj pjesërisht ose me kushtet që Pala e kërkuar çmon të nevojshme.

SEKSIONI 6 NJOFTIMI DHE MBROJTJA E TË DREJTAVE TË TË TRETËVE

Neni 31 **Njoftimi i dokumenteve**

- 1. Palët do t'i japin njëra-tjetrës, sa më shumë të jetë e mundur, ndihmën e ndërsjellë për njoftimin e akteve gjyqësore personave përkatës, lidhur me masat e përkohshme dhe konfiskimin.
 - 2. Asgjë në këtë nen nuk mund të bëhet pengesë:
- a) për mundësinë e dërgimit të akteve gjyqësore në rrugë postare drejtpërsëdrejti personave që ndodhen jashtë shtetit;
- b) për mundësinë e nëpunësve të ministrive, funksionarëve ose personave kompetentë të Palës kërkuese për të bërë veprime lidhur me njoftimin ose dorëzimin e akteve gjyqësore drejtpërsëdrejti, me anë të autoriteteve konsullore të kësaj Pale ose me anë të nëpunësve të ministrive, funksionarëve ose personave të tjerë kompetentë të Palës së kërkuar,

përveçse kur Pala e kërkuar i ka bërë një deklaratë për të kundërtën Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit.

3. Gjatë njoftimit të akteve gjyqësore jashtë shtetit personave përkatës që kanë të bëjnë me masa të përkohshme ose vendime konfiskimi të urdhëruara në Palën kërkuese, kjo Palë i informon këta persona për të drejtën e garantuar nga legjislacioni për t'iu vënë në dispozicion zgjidhje ligjore.

Neni 32 **Njohja e vendimeve të huaja**

- 1. Kur trajtohet një kërkesë për bashkëpunim sipas seksioneve 3 dhe 4, Pala e kërkuar njeh çdo vendim gjyqësor të dhënë në Palën kërkuese përsa i përket të drejtave që kërkohen nga të tretët.
 - 2. Njohja mund të refuzohet:
 - a) kur të tretët nuk kanë pasur mundësi të mjaftueshme për të kërkuar të drejtat e tyre; ose
- b) kur vendimi është i papajtueshëm me një vendim të mëparshëm të dhënë në Palën kërkuese për të njëjtën çështje; ose
 - c) kur ai është i papajtueshëm me rendin publik të Palës së kërkuar; ose
- d) kur vendimi është dhënë në kundërshtim me dispozitat në fushën e kompetencës ekskluzive të parashikuar nga e drejta e Palës së kërkuar.

SEKSIONI 7 PROCEDURA DHE RREGULLA TË TJERA TË PËRGJITHSHME

Neni 33 **Autoriteti qendror**

- 1. Palët do të caktojnë një autoritet qendror ose sipas nevojës, disa autoritete të ngarkuara me dërgimin e kërkesave të formuluara në bazë të këtij kreu, për t'iu përgjigjur, për t'i ekzekutuar ose për t'ua transmetuar autoriteteve që kanë kompetencë për ekzekutim.
- 2. Çdo Palë i komunikon Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, emërtimin dhe adresën e autoriteteve kompetente të caktuara për zbatimin e paragrafit 1 të këtij neni.

Neni 34 **Komunikimi i drejtpërdrejtë**

- 1. Autoritetet qendrore komunikojnë drejtpërsedrejti midis tyre.
- 2. Në raste urgjente, autoritetet gjyqësore, duke përfshirë prokurorin publik të Palës kërkuese, mund t'u dërgojnë drejtpërsedrejti kërkesat dhe komunikimet e parashikuara nga ky kapitull autoriteteve homologe të Palës së kërkuar. Në raste të tilla, një kopje duhet t'i dërgohet njëkohësisht autoritetit qendror të Palës së kërkuar, me ndërmjetësinë e autoritetit qëndror të Palës kërkuese.
- 3. Çdo kërkesë ose komunikim i formuluar në zbatim të paragrafëve 1 e 2 të këtij neni, mund të paraqitet me ndërmjetësinë e Organizatës së Policisë Kriminale Ndërkombëtare (INTERPOL).
- 4. Kur një kërkesë paraqitet në bazë të paragrafit 2 të këtij neni dhe kur autoriteti nuk është kompetent për t'i dhënë rrugë, ai ia transmeton atë autoritetit kompetent të vendit të vet dhe informon për këtë drejtpërsedrejti Palën kërkuese.
- 5. Kërkesat ose komunikimet e paraqitura në bazë të seksionit 2 të këtij kreu, të cilat nuk sjellin marrjen e masave shtrënguese, mund t'i transmetohen drejtpërsedrejti autoritetit kompetent të Palës së kërkuar nga autoriteti kompetent i Palës kërkuese.
- 6. Autoritetet gjyqësore të Palës kërkuese mund t'ia dërgojnë drejtpërsedrejti draftkërkesat dhe draftkomunikimet e parashikuara nga ky kapitull, autoriteteve gjyqësore të Palës së kërkuar përpara dërgimit zyrtar të një kërkese apo komunikimi të tillë, me qëllim që të sigurohet efektivitet maksimal, me kusht që kërkesa të përmbajë informacionin e nevojshëm dhe dokumente shoqëruese që plotësojnë kërkesat e legjislacionit të Palës së kërkuar.

Neni 35

Forma e kërkesave dhe gjuhët

- 1. Të gjitha kërkesat e parashikuara nga ky kapitull bëhen me shkrim. Ato mund të transmetohen edhe me anë të mjeteve moderne të telekomunikimit, si komunikimi elektronik, me kusht që Pala kërkuese të jetë e përgatitur që nëse merr një kërkesë të tillë, të paraqesë në çdo kohë një dokumentacion me shkrim i këtij komunikimi si dhe origjinali. Megjithatë, çdo Palë, në çdo kohë, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të deklarojë kushtet në të cilat është e gatshme të pranojë dhe ekzekutojë kërkesat e marra me anë të mjeteve të tjera të telekomunikimit, përfshirë komunikimin elektronik.
- 2. Objekt i dispozitave të paragrafit 3 të këtij neni, nuk do të kërkohet përkthimi i kërkesave ose shkresave që u bashkëlidhen atyre.
- 3. Çdo Palë, në kohën e depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të rezervojë të drejtën të kërkojë që kërkesat dhe shkresat që u bashkëlidhen atyre, të shoqërohen me një përkthim në gjuhën e vet, në njërën nga gjuhët zyrtare të Këshillit të Europës ose në atë gjuhë që ajo do të caktojë. Çdo Palë mundet me këtë rast, të deklarojë se është e gatshme të pranojë përkthime në çdo gjuhë tjetër që mund të caktojë. Palët e tjera mund të zbatojnë parimin e reciprocitetit.

Neni 36 **Legalizimi**

Dokumentet e transmetuara në zbatim të këtij kreu nuk i nënshtrohen asnjë formaliteti të legalizimit.

Neni 37 **Përmbajtja e kërkesës**

- 1. Çdo kërkesë bashkëpunimi e parashikuar nga ky kapitull do të specifikojë:
- a) autoritetin që e ka bërë dhe autoritetin e ngarkuar për kryerjen e hetimeve ose procedimeve;
- b) objektin dhe motivin e kërkesës;
- c) çështjen, duke përfshirë aty faktet që lidhen më të (si data, vendi dhe rrethanat e veprës penale), me të cilat lidhen hetimet ose procedimet, përveçse në rastin kur kërkesa përmban një njoftim;
 - d) në masën që bashkëpunimi sjell marrjen e masave shtrënguese:
- i) tekstin e dispozitave ligjore ose kur kjo nuk është e mundur, një deklaratë të ligjit përkatës të zbatueshëm; dhe
- ii) një tregues sipas të cilit masa e kërkuar ose çdo masë tjetër që ka efekte të ngjashme, mund të merret në territorin e Palës kërkuese në bazë të legjislacionit të vet;
 - e) kur është e nevojshme dhe për aq sa është e mundur:
- i) detaje lidhur me personin/personat përkatës, duke përfshirë emrin, datën dhe vendlindjen, shtetësinë dhe vendndodhjen e tij/tyre dhe në rast se është person juridik, selinë e tij; dhe
- ii) pasuritë lidhur me të cilat kërkohet bashkëpunimi, vendndodhjen e tyre, lidhjet e tyre me personin/personat në fjalë, çdo lidhje me veprën penale, si dhe çdo informacion që disponohet lidhur me personat e tjerë, interesat për këto pasuri; dhe
 - f) çdo procedurë e veçantë që dëshirohet nga Pala kërkuese.
- 2. Kur kërkesa për masë të përkohshme e paraqitur në bazë të seksionit 3, synon sekuestrimin e një pasurie që mund të jetë objekt i një vendimi për konfiskim që ka të bëjë me detyrimin për pagimin e një shume parash, kjo kërkesë do të tregojë shumën maksimale që kërkohet për t'u marrë për këtë pasuri.

- 3. Përveç treguesve të përmendur në paragrafin 1, çdo kërkesë e formuluar në zbatim të seksionit 4, do të përmbajë:
 - a) në rastin e nenit 23, paragrafi 1a:
- i) kopje të vërtetuar në përputhje me vendimin e konfiskimit, dhënë nga gjykata e Palës kërkuese, dhe paraqitjen e motiveve që janë vënë në themel të vendimit, kur ato nuk përmenden në vetë vendimin;
- ii) vërtetimin e autoritetit kompetent të Palës kërkuese, sipas të cilit vendimi për konfiskim është i ekzekutueshëm dhe nuk është objekt ankimi sipas rrugëve të zakonshme;
 - iii) informacione lidhur me masën deri ku do të shkojë ekzekutimi; dhe
 - iv) informacione lidhur me domosdoshmërinë e marrjes së masave të përkohshme;
- b) në rastin e nenit 23 paragrafi 1.b, një paraqitje të fakteve të referuara nga Pala kërkuese, që të jetë e mjaftueshme për t'i dhënë mundësi Palës së kërkuar të marrë vendim në bazë të së drejtës së brendshme të saj;
- c) kur të tretët kanë pasur mundësi të kërkojnë të drejta, dokumentet që tregojnë se ata e kanë pasur këtë mundësi.

Neni 38

Kërkesat me të meta

- 1. Kur kërkesa nuk është në përputhje me dispozitat e këtij kreu ose kur informacionet e dhëna nuk janë të mjaftueshme për t'i dhënë mundësi Palës së kërkuar të marrë një vendim për kërkesën, kjo Palë mund t'i kërkojë Palës kërkuese të modifikojë kërkesën ose ta plotësojë atë me informacione të mëtejshme.
- 2. Pala e kërkuar mund të caktojë një afat për marrjen e këtyre modifikimeve ose informacioneve.
- 3. Në pritje të marrjes së modifikimeve ose informacioneve të kërkuara lidhur me një kërkesë të paraqitur në zbatim të seksionit 4 të këtij kreu, Pala e kërkuar mund të urdhërojë të gjitha masat e parashikuara në seksionet 2 dhe 3 të këtij kreu.

Neni 39 **Konkurrimi i kërkesave**

- 1. Kur Pala e kërkuar merr më shumë se një kërkesë të paraqitur në bazë të seksioneve 3 dhe 4 të këtij kreu lidhur me të njëjtin person ose të njëjtat pasuri, këto kërkesa nuk e pengojnë Palën e kërkuar t'i trajtojë kërkesat që sjellin marrjen e masave të përkohshme.
- 2. Në rast konkurrimi kërkesash të paraqitura në bazë të seksionit 4 të këtij kreu, Pala e kërkuar do të ketë parasysh konsultimet me Palët kërkuese.

Neni 40 **Detyrimi për paraqitjen e arsyeve**

Pala e kërkuar do të motivojë çdo vendim që refuzon, që shtyn ose që i vë kushte çdo bashkëpunimi të kërkuar në bazë të këtij kreu.

Neni 41 **Informimi**

- 1. Pala e kërkuar do të informojë pa vonesë Palën kërkuese:
- a) për dhënien rrugë menjëherë kërkesës së formuluar në bazë të këtij kreu;
- b) për rezultatin përfundimtar të dhënies rrugë të kërkesës;

- c) për vendimin që refuzon, që shtyn ose i vë kushte, tërësisht ose pjesërisht, çdo bashkëpunimi të parashikuar nga ky kapitull;
- d) për të gjitha rrethanat që bëjnë të pamundur ekzekutimin e masave të kërkuara ose që rrezikojnë ta vonojnë atë në mënyrë të konsiderueshme; dhe
- e) në rast të masave të përkohshme të marra për një kërkesë të formuluar në zbatim të seksionit 2 ose 3 të këtij kreu, për dispozitat e së drejtës së vet të brendshme që do të shkaktonin automatikisht heqjen e masës.
 - 2. Pala kërkuese do të informojë pa vonesë Palën e kërkuar:
- a) për çdo rishikim, vendim ose fakt tjetër që i heq tërësisht ose pjesërisht vendimit të konfiskimit karakterin e ekzekutueshëm të tij;
- b) për çdo ndryshim, faktik dhe ligjor, që e bën të pajustifikuar këtej e tutje çdo veprim të ndërmarrë në bazë të këtij kreu.
- 3. Kur njëra Palë kërkon konfiskimin e pasurive në disa Palë mbi bazën e të njëjtit vendim konfiskimi, ajo informon për këtë të gjitha Palët përkatëse për ekzekutimin e vendimit.

Neni 42 **Kufizimi i përdorimit**

- 1. Pala e kërkuar mund t'ia nënshtrojë ekzekutimin e një kërkese kushtit që informacionet ose elementet e provave të marra, pa miratimin e saj paraprak, të mos përdoren ose transmetohen nga autoritetet e Palës kërkuese për qëllim hetimesh ose procedimesh, të ndryshme nga ato të specifikura në kërkesë.
- 2. Çdo Palë ose Komuniteti Europian, në kohën nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit të saj, mund të deklarojë me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, se informacionet ose elementet e provave të dhëna prej saj në bazë të këtij kreu, pa miratimin e saj paraprak, nuk mund të përdoren nga autoritetet e Palës kërkuese për qëllime hetimesh ose procedimesh, të ndryshme nga ato të specifikuara në kërkesë.

Neni 43 **Konfidencialiteti**

- 1. Pala kërkuese mund të kërkojë nga Pala e kërkuar që ajo të ruajë të fshehtë kërkesën dhe brendinë e saj, përveçse kur është e nevojshme për ekzekutimin e kërkesës. Kur Pala e kërkuar nuk mund t'i përmbahet këtij kushti të konfidencialitetit, ajo do të informojë pa vonesë për këtë Palën kërkuese.
- 2. Pala kërkuese, kur për këtë i është bërë kërkesë dhe me kusht që kjo të mos bjerë ndesh me parimet themelore të së drejtës së vet të brendshme, do të ruajë konfidencialitetin e të gjitha provave dhe informacioneve te komunikuara nga Pala e kërkuar, përveç rasteve kur është e nevojshme për qëllime të hetimeve ose të procedimit të përshkruar në kërkesë.
- 3. Objekt i dispozitave të së drejtës së vet të brendshme, Pala që ka marrë një transmetim spontan informacionesh në bazë të nenit 20, do t'i përmbahet kushtit të konfidencialitetit të kërkuar nga Pala që transmeton informacionin. Nëse Pala tjetër nuk mund t'i përmbahet një kushti të tillë, ajo do të informojë pa vonesë për këtë Palën që transmeton informacionin.

Neni 44 **Shpenzimet**

Shpenzimet e zakonshme të bëra për ekzekutimin e një kërkese janë në ngarkim të Palës së kërkuar. Kur del e nevojshme, kryerja e shpenzimeve të mëdha ose të jashtëzakonshme për t'i dhënë rrugë kërkesës, Palët merren vesh për kushtet në të cilat do të ekzekutohet si dhe për mënyrën e mbulimit të shpenzimeve që lidhen me këtë kërkesë.

Neni 45

Dëmet

- 1. Kur një person ka ngritur padi mbi përgjegjësinë për dëmet që rezultojnë nga kryerja ose moskryerja e një akti në kuadër të bashkëpunimit të parashikuar nga ky kapitull, Palët përkatëse do të konsultohen midis tyre dhe kur është rasti, do të përcaktojnë mënyrën e dëmshpërblimit dhe shlyerjes së duhur.
- 2. Pala që është objekt i një kërkese për dëmshpërblim, do të përpiqet të informojë pa vonesë për këtë Palën tjetër, kur kjo mund të ketë interes në atë çështje.

KREU V BASHKËPUNIMI NDËRMJET FIU-VE

Neni 46 **Bashkëpunimi ndërmjet FIU-ve**

- 1. Palët do të garantojnë që FIU-të, sipas përcaktimit në këtë Konventë, të bashkëpunojnë për qëllimin e luftës kundër pastrimit të parave, të mbledhin dhe analizojnë ose, sipas rastit, të hetojnë brenda informacionit përkatës të FIU-t, në lidhje me çdo fakt që mund të jetë tregues për pastrimin e parave, në përputhje me kompetencat e tyre të brendshme.
- 2. Për qëllime të paragrafit 1, çdo Palë do të garantojë që FIU-të të shkëmbejnë, spontanisht ose sipas kërkesës, në përputhje me këtë Konventë ose në përputhje me memorandumet e mirëkuptimit ekzistues ose të ardhshëm, në përputhje me këtë Konventë, çdo informacion të mundshëm që mund të jetë i rëndësishëm për përpunimin ose analizimin e informacionit ose sipas rastit, për hetimin nga FIU në lidhje me transaksionet financiare që kanë të bëjnë me pastrimin e parave dhe personat fizikë dhe juridikë të përfshirë.
- 3. Çdo Palë do të garantojë që ushtrimi i funksioneve të FIU-t në bazë të këtij neni, të mos ndikohet nga statusi i tyre i brendshëm, pavarësisht nëse janë autoritete administrative, përmbaruese apo gjyqësore.
- 4. Çdo kërkesë e bërë në bazë të këtij neni do të shoqërohet me një përshkrim të shkurtër të fakteve të njohura për FIU-n kërkues. FIU do të specifikojë në kërkesë se si do të përdoret informacioni i kërkuar.
- 5. Nëse një kërkesë është bërë në përputhje me këtë nen, FIU i kërkuar do të japë të gjithë informacionin përkatës, duke përfshirë informacionin financiar të mundshëm dhe të dhënat e kërkuara për ekzekutimin ligjor, që janë kërkuar në kërkesë, pa qenë nevoja për një letërporosi formale, në bazë të konventave ose marrëveshjeve të zbatueshme ndërmjet Palëve.
- 6. Një FIU mund të refuzojë nxjerrjen e informacionit që mund të çonte në cenimin e një procedimi penal të nisur në Palën e kërkuar ose në rrethana të jashtëzakonshme, nëse do të nxirrej informacioni kjo nuk do të ishte në raport me interesat e ligjshme të një personi fizik ose juridik ose të Palës përkatëse, apo nuk do të ishte në përputhje me parimet themelore të ligjit vendas të Palës së kërkuar. Çdo refuzim i tillë shpjegohet përkatësisht për FIU-n që kërkon informacionin.
- 7. Informacioni ose dokumentet e marra në bazë të këtij neni, do të përdoren vetëm për qëllimet e parashikuara në paragrafin 1. Informacioni i dhënë nga një FIU homolog nuk i jepet një pale të tretë dhe as nuk përdoret nga FIU marrës për qëllime të ndryshme nga analiza, pa pëlqimin paraprak të FIU-t dhënës.
- 8. Gjatë transmetimit të informacionit ose dokumenteve në përputhje me këtë nen, FIU transmetues mund të caktojë kufizime dhe kushte për përdorimin e informacionit për qëllime të ndryshme nga ato të caktuara në paragrafin 7. FIU marrës përmbush çdo kufizim dhe kusht të tillë.

- 9. Nëse një Palë dëshiron të përdorë informacionin ose dokumentet e transmetuara për hetime ose procedime penale për qëllimet e parashikuara në paragrafin 7, FIU transmetues nuk mund të refuzojë pëlqimin e tij për një përdorim të tillë, përveçse kur e bën këtë në bazë të kufizimeve sipas ligjit të tij të brendshëm ose të kushteve të parashikuara në paragrafin 6. Çdo refuzim për dhënien e një pëlqimi të tillë do të shpjegohet në mënyrën e duhur.
- 10. FIU-të do të marrin të gjitha masat e nevojshme, duke përfshirë masat e sigurisë, për të garantuar që informacioni i dhënë në bazë të këtij neni, të mos i jepet asnjë autoriteti, agjencie apo departamenti tjetër.
- 11. Informacioni i dhënë do të mbrohet në përputhje me Konventën e Këshillit të Europës të 28 janarit 1981 për mbrojtjen e individëve nga përpunimi automatik i të dhënave personale (ETS nr.108) dhe duke marrë parasysh Rekomandimin NrR(87)15 të 15 shtatorit 1987 të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës në lidhje me përdorimin e të dhënave personale në sektorin policor, nga të paktën të njëjtat rregulla të konfidencialitetit dhe mbrojtjes së të dhënave personale, si ato që zbatohen në bazë të legjislacionit të brendshëm dhe që janë të zbatueshme për FIU-n kërkues.
- 12. FIU transmetues mund të bëjë kërkesa të arsyeshme në lidhje me përdorimin ndaj informacionit të dhënë dhe FIU marrës, sipas rastit, jep të dhënat përkatëse.
 - 13. Palët do të tregojnë njësinë që është një FIU në kuptim të këtij neni.

Neni 47

Bashkëpunimi ndërkombëtar për shtyrjen e transaksioneve të dyshimta

- 1. Çdo Palë do të miratojë ato masa legjislative dhe të tjera që mund të rezultojnë të nevojshme, për të lejuar veprime të menjëhershme për t'u filluar nga FIU, me kërkesën e një FIU të huaj, për të pezulluar ose mos dhënë pëlqimin për një transaksion që po kryhet për këto fitime dhe në varësi të të njëjta kushteve që zbatohen në ligjin e tij të brendshëm, në lidhje me shtyrjen e transaksioneve.
- 2. Veprimi i përmendur në paragrafin 1 do të ndërmerret nëse FIU i kërkuar është i bindur, me arsyetimin e FIU-t kërkues, që:
 - a) transaksioni ka të bëjë me pastrim parash; dhe
- b) transaksioni do të ishte pezulluar ose pëlqimi për transaksionin që po kryhet nuk do të ishte dhënë, nëse transaksioni do të ishte objekt i një raporti të brendshëm si transaksion i dyshimtë.

KREU VI MEKANIZMI MONITORUES DHE ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE

Neni 48

Mekanizmi monitorues dhe zgjidhja e mosmarrëveshjeve

- 1. Konferenca e Palëve (COP) është përgjegjëse për ndjekjen e zbatimit të Konventës. COP:
- a) monitoron zbatimin si duhet të Konventës nga Palët;
- b) me kërkesën e një Pale, shpreh një mendim për çdo çështje në lidhje me interpretimin dhe zbatimin e Konventës.
- 2. COP kryen funksionet në bazë të paragrafit 1.a të mësipërm, duke përdorur çdo përmbledhje publike të bërë nga Komisioni i Zgjedhur i Ekspertëve për Vlerësimin e Masave kundër Pastrimit të Parave (Moneyval) (për vendet e Moneyval-it) dhe çdo përmbledhje publike të dhënë nga FATF (për vendet e FATF-it), duke shtuar sipas rastit edhe pyetësorët periodikë vetëvlerësues. Procedura monitoruese trajton fushat që mbulohen nga kjo Konventë vetëm në lidhje me ato fusha që nuk mbulohen nga standardet e tjera përkatëse ndërkombëtare për të cilat vlerësimet reciproke kryhen nga FATF dhe Moneyval.

- 3. Nëse COP është i mendimit se atij i duhen të dhëna të tjera për të kryer funksionet e tij, ai hyn në kontakt me Palët përkatëse, duke përdorur, nëse kjo kërkohet nga COP-i, procedurën dhe mekanizmin e Moneyval-it. Pala përkatëse i raporton COP-it. Mbi këtë bazë, COP-i vendos të kryejë apo jo një vlerësim më të avancuar të pozicionit të Palës përkatëse. Kjo mund të përfshijë, por jo domosdoshmërisht, një vizitë në vend nga një ekip vlerësimi.
- 4. Në rast mosmarrëveshjeje ndërmjet Palëve në lidhje me interpretimin ose zbatimin e Konventës, ato përpiqen ta zgjidhin mosmarrëveshjen me anë të bisedimeve ose në ndonjë mënyrë tjetër paqësore sipas zgjedhjes së tyre, duke përfshirë referimin e mosmarrëveshjes COP-it, një gjykatë arbitrazhi, vendimet e së cilës janë detyruese për Palët, ose Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë, sipas rënies dakord nga Palët përkatëse.
 - 5. COP-i miraton rregullat e veta procedurale.
- 6. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës mbledh COP-in jo më vonë se një vit pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente. Pas kësaj, mbledhjet e rregullta të COP-it mbahen në përputhje me rregullat procedurale të miratuara nga COP-i.

KREU VII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 49 **Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim për shtetet anëtare të Këshillit të Europës dhe për Shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e saj. Këto shtete mund të shprehin pëlqimin e tyre për të respektuar:
 - a) nënshkrimin pa rezervë për sa i përket ratifikimit, pranimit ose miratimit; ose
- b) nëshkrimin, objekt i ratifikimit, pranimit ose miratimit, që pasohet me ratifikimin, pranimin ose miratimin.
- 2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 3. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës kur gjashtë shtete nënshkruese, nga të cilat të paktën katër janë shtete anëtare të Këshillit të Europës, do të kenë shprehur pëlqimin e tyre për të respektuar këtë Konventë, në përputhje me dispozitat e paragrafit 1.
- 4. Për çdo shtet nënshkrues që do të shprehë më pas pëlqimin e vet për të respektuar këtë Konventë, kjo do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore, pas datës së shprehjes të pëlqimit për të respektuar Konventën në përputhje me dispozitat e paragrafit 1.
- 5. Asnjë Shtet Palë në Konventën e vitit 1990 nuk mund ta ratifikojë, pranojë apo miratojë këtë Konventë, pa respektuar të paktën dispozitat korresponduese të Konventës së vitit 1990, zbatimin e së cilës e ka detyrim ligjor.
- 6. Që prej momentit të hyrjes së saj në fuqi, Shtetet Palë në këtë Konventë, që janë njëkohësisht edhe Shtete Palë në Konventën e vitit 1990:
 - a) do të zbatojnë dispozitat e kësaj Konvente në marrëdhëniet mes tyre;
- b) do të vazhdojnë të zbatojnë dispozitat e Konventës së vitit 1990 në marrëdhëniet me Shtetet Palë në Konventën e vitit 1990, por jo në këtë Konventë.

Neni 50 **Aderimi në Konventë**

1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Europës, pas konsultimit me Shtetet Palë të Konventës, mund të ftojë çdo shtet joanëtar të Këshillit të

Europës për të aderuar në këtë Konventë me anë të një vendimi që merret me shumicën e parashikuar në nenin 20.d të Statutit të Këshillit të Europës dhe me unanimitetin e përfaqësuesve të Shteteve Palë që gëzojnë të drejtën e anëtarit të Komitetit.

2. Për çdo shtet aderues, Konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore, pas datës së depozitimit të instrumentit të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.

Neni 51 **Zbatimi territorial**

- 1. Çdo shtet, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, mund të caktojë territorin ose territoret ku do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo shtet, në çdo datë tjetër të mëvonshme, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mund të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të caktuar në deklaratë. Konventa do të hyjë në fuqi për këtë territor ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 3. Çdo deklaratë e bërë në bazë të dy paragrafëve të mëparshëm mund të tërhiqet, përsa i takon çdo territori të caktuar në deklaratë, me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Tërheqja do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.

Neni 52 **Marrëdhënia me konventat dhe marrëveshjet e tjera**

- 1. Kjo Konventë nuk cenon të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga konventa ndërkombëtare shumëpalëshe lidhur me çështje të veçanta.
- 2. Palët në Konventë mund të lidhin midis tyre marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe lidhur me çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, me qëllim plotësimin ose përforcimin e dispozitave të saj ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që ajo mishëron.
- 3. Kur dy ose disa Shtete Palë kanë lidhur tashmë një marrëveshje ose një traktat për një objekt që mbulohet nga kjo Konventë ose kur kanë vendosur sipas një mënyre tjetër marrëdhëniet e tyre lidhur me këtë subjekt, ato do të kenë të drejtë të zbatojnë atë marrëveshje, traktat, në vend të kësaj Konvente, nëse lehtëson bashkëpunimin ndërkombëtar.
- 4. Shtetet Palë të cilat janë vende anëtare të Bashkimit Europian, do të zbatojnë në marrëdhënie ndërmjet tyre rregullat përkatëse të Bashkimit dhe Komunitetit Europian në atë shkallë që këto rregulla rregullojnë dhe janë të zbatueshme për çështjen në fjalë, pa cenuar objektin dhe qëllimin e kesaj Konvente, si dhe pa cenuar zbatimin e plotë të saj në marrëdhënie me Palët e tjera.

Neni 53 **Deklaratat dhe rezervat**

- 1. Çdo shtet ose Komuniteti Europian, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, mund të bëjë një ose më shumë deklarata që figurojnë në nenin 3 paragrafi 2, nenin 9 paragrafi 4, nenin 17 paragrafi 5, nenin 24 paragrafi 3, nenin 31 paragrafi 2, nenin 35 paragrafët 1 dhe 3, dhe nenin 42 paragrafi 2. Asnjë rezervë tjetër nuk pranohet.
- 2. Çdo shtet ose Komuniteti Europian, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, nëpërmjet një njoftimi me shkrim

drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës, mundet gjithashtu të deklarojë se i lejon vetes plotësisht ose pjesërisht, rezervën/at e parashikuara në nenin 7 paragrafi 2 nënparagrafi c, nenin 9 paragrafi 6, nenin 46 paragrafi 5 dhe nenin 47.

- 3. Çdo shtet ose Komuniteti Europian, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, mund të deklarojë mënyrën me anë të së cilës synon zbatimin e nenit 17 dhe 19 të kësaj Konvente, veçanërisht duke marrë në konsideratë marrëveshjet ndërkombëtare të zbatueshme në fushën e bashkëpunimit ndërkombëtar në çështjet penale. Për çdo ndryshim në këtë informacion, do të njoftojë me shkrim Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 4. Çdo shtet ose Komuniteti Europian, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit miratimit ose aderimit, mund të deklarojë:
 - a) se nuk do të zbatojë nenin 3 paragrafi 4 të Konventës; ose
 - b) se nuk do të zbatojë nenin 3 paragrafi 4 të Konventës vetëm pjesërisht; ose
 - c) mënyrën që mendon zbatimin e nenit 3 paragrafi 4 të Konventës.
 - 5. Nuk mund të bëhet asnjë rezervë tjetër.
- 6. Çdo shtet që ka formuluar një rezervë në bazë të këtij neni, mund ta tërheqë atë tërësisht ose pjesërisht, duke i drejtuar një njoftim me shkrim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës. Tërheqja do të hyjë në fuqi në datën e marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 7. Pala që ka formuluar një rezervë lidhur me një dispozitë të kësaj Konvente, nuk mund të pretendojë për zbatimin e kësaj dispozite nga një Palë tjetër; ajo mundet, nëse rezerva është e pjesshme ose me kusht, të pretendojë zbatimin e kësaj dispozite në atë masë që ajo e vetë e ka pranuar atë.

Neni 54 **Amendamentet**

- 1. Çdo Palë mund të propozojë amendamente ndaj kësaj Konvente dhe çdo propozim do t'i komunikohet shteteve anëtare të Këshillit dhe çdo shteti joanëtar që ka aderuar ose është ftuar të aderojë në këtë Konventë nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës, në përputhje me dispozitat e nenit 50.
- 2. Çdo amendament i propozuar nga një Palë, i komunikohet Komitetit Europian për Problemet Penale (CDPC), i cili i paraqet Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës mendimin e vet për amendamentin e propozuar.
- 3. Komiteti i Ministrave shqyrton amendamentin e propozuar dhe mendimin e paraqitur nga Komiteti Europian për Problemet Penale (CDPC), dhe mund të miratojë amendamentin me shumicen e përcaktuar në nenin 20.d të Statutit të Këshillit të Europës.
- 4. Teksti i çdo amendamenti të miratuar nga Komiteti i Ministrave në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni, do t'i transmetohet Palëve për pranim.
- 5. Çdo amendament i miratuar në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni do të hyjë në fuqi ditën e tridhjetë, pasi të gjitha Palët të kenë informuar Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës se e kanë pranuar atë.
- 6. Me qëllim të përditësimit të listës së veprave penale në shtojcën bashkëlidhur, mund të propozohen amendamente nga secila Palë ose nga Komiteti i Ministrave. Këto propozime për amendime do t'i komunikohen Palëve nga Sekretari i Pergjithshëm i Këshillit të Europës.
- 7. Pas konsultimit me Palët joanëtare, Komiteti i Ministrave mund të miratojë një amendim të propozuar në përputhje me paragrafin 6 nga shumica që parashikohet në nenin 20 pika "d" të Statutit të Këshillit të Europës. Amendamenti do të hyjë në fuqi në vijim të përfundimit të periudhës prej 1 viti, nga data që i është dërguar Palëve. Gjatë kësaj periudhe, çdo Palë mund të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës për kundërshtime të mundshme për hyrjen në fuqi të atij amendamenti, për sa i përket asaj Pale.

- 8. Nëse një e treta e Palëve njofton Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës për një kundërshtim për hyrjen në fuqi të amendamentit, amendamenti nuk do të hyjë në fuqi.
- 9. Nëse më pak se një e treta e Palëve njoftojnë në lidhje me një kundërshtim, amendamenti do të hyjë në fuqi për ato Palë, të cilat nuk kanë bërë njoftim për kundërshtimin.
- 10. Kur amendamenti ka hyrë në fuqi në përputhje me paragrafët 6 deri 9 dhe një Palë ka shprehur kundërshtim për atë amendament, atëherë ky amendament do të hyjë në fuqi për sa i përket Palës në fjalë, e cila nuk e ka pranuar atë, në ditën e parë të muajit në vijim të datës në të cilën ajo Palë njofton Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës për pranimin e tij. Një Palë që ka bërë një kundërshtim, mund ta tërheqë atë në çdo kohë, duke njoftuar me shkrim Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 11. Nëse Komiteti i Ministrave ka miratuar një amendim të propozuar, një Shtet Palë apo Komuniteti Europian nuk mund ta respektojnë këtë Konventë, pa pranuar në të njëjtën kohë amendamentet e bëra.

Neni 55

Denoncimi

- 1. Çdo Palë mund ta denoncojë këtë Konventë në çdo kohë, duke i drejtuar një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Europës.
- 2. Denoncimi do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që pason mbarimin e një periudhe tremujore, pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës.
- 3. Megjithatë kjo Konventë vazhdon të zbatohet për ekzekutimin e konfiskimit të kërkuar në bazë të nenit 23, në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente në një datë përpara hyrjes në fuqi të denoncimit.

Neni 56 **Njoftimet**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit dhe çdo shtet që ka aderuar në këtë Konventë për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente në përputhje me dispozitat e neneve 49 dhe 50 të saj;
 - d) çdo deklaratë ose rezervë në bazë të nenit 53;
 - e) çdo akt tjetër, njoftim ose komunikim që ka të bëjë me këtë Konventë.

Në dëshmi të sa më sipër, nënshkruesit, të autorizuar posaçërisht për këtë qëllim, kanë firmosur këtë Konventë.

Bërë në Varshavë, më 16 maj 2005, në një origjinal të vetëm në gjuhët frënge dhe angleze, të dyja tekstet njëlloj të besueshme, që do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Europës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Europës do t'u dërgojë nga një kopje të vërtetuar secilit prej shteteve anëtare të Këshillit të Europës, Komunitetit Europian, shteteve joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e Konventës, si dhe çdo shteti tjetër të ftuar për të aderuar në të.

SHTOJCË

- a) Pjesëmarrja në një grup të organizuar kriminal dhe shantazhi
- b) Terrorizmi, duke përfshirë financimin e terrorizmit
- c) Trafikimi i qenieve njerëzore dhe kontrabanda e emigrimit
- d) Shfrytëzimi seksual, duke përfshirë shfrytëzimin seksual të fëmijëve
- e) Trafikimi i paligjshëm i lëndëve narkotike dhe substancave psikotrope

- f) Trafikimi i paligjshëm i armëve
- g) Trafikimi i paligjshëm i mallrave të vjedhura dhe mallrave të tjera
- h) Korrupsioni dhe mitmarrja
- i) Mashtrimi
- j) Falsifikimi i monedhës
- k) Falsifikimi dhe pirateria e produkteve
- l) Krimi mjedisor
- m) Vrasja, plagosja e rëndë trupore
- n) Rrëmbimi, kufizimi dhe pengmarrja e paligjshme
- o) Vjedhja ose plaçkitja
- p) Kontrabanda
- q) Zhvatja
- r) Falsifikimi
- s) Pirateria dhe
- t) Manipulimi i shitblerjes së letrave me vlerë dhe i tregut.

LIGJ Nr.9838, datë 10.12.2007

PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË PROTOKOLLIN KUNDËR PRODHIMIT TË PALIGJSHËM DHE TRAFIKIMIT TË ARMËVE TË ZJARRIT, PJESËVE TË TYRE, KOMPONENTËVE DHE MUNICIONEVE, QË PLOTËSON KONVENTËN E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KRIMIT TË ORGANIZUAR NDËRKOMBËTAR

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në Protokollin kundër prodhimit të paligjshëm dhe trafikimit të armëve të zjarrit, pjesëve të tyre, komponentëve dhe municioneve, që plotëson Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5560, datë 27.12.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

Kombet e Bashkuara Stema Asambleja e Përgjithshme Sesioni i pesëdhjetë e pestë Pika 105 e rendit të ditës

A/RES/55/255 8 qershor 2001

REZOLUTË E MIRATUAR NGA ASAMBLEJA E PËRGJITHSHME [PA REFERENCËN E NJË KOMITETI KRYESOR (A/55/383/SHTESA 2)] 55/255. PROTOKOLL KUNDËR PRODHIMIT TË PALIGJSHËM DHE TRAFIKIMIT TË ARMËVE TË ZJARRIT, PJESËVE TË TYRE, KOMPONENTËVE DHE MUNICIONEVE, QË PLOTËSON KONVENTËN E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KRIMIT TË ORGANIZUAR NDËRKOMBËTAR

Asambleja e Përgjithshme,

duke sjellë në kujtesë rezolutën e saj 53/111 të 9 dhjetorit 1998, në të cilën ajo vendosi të krijonte një komitet të posaçëm të hapur ndërqeveritar për këtë rast, me qëllim hartimin e një konvente ndërkombëtare gjithëpërfshirëse kundër krimit të organizuar ndërkombëtar dhe diskutimin e zhvillimit, në mënyrën e duhur, të instrumenteve ndërkombëtare për trajtimin e trafikimit të grave/femrave dhe fëmijëve, luftimin e prodhimit të paligjshëm dhe trafikimin e armëve të zjarrit, pjesëve të tyre, komponentëve dhe municioneve dhe trafikimit dhe transportimit ilegal të emigrantëve, përfshirë edhe nga deti;

duke sjellë në kujtesë, gjithashtu, rezolutën e saj 54/126 të 17 dhjetorit 1999, në të cilën ajo i kërkoi Komisionit të Posaçëm, për atë rast, mbi hartimin e një konvente kundër krimit të organizuar ndërkombëtar, që të vazhdonte punën e nisur në përputhje me rezolutat 53/111 dhe 53/114 të 9 dhjetorit 1998 dhe të intensifikonte punën e nisur, në mënyrë që ta plotësonte atë në vitin 2000;

duke sjellë në kujtesë më tej rezolutën e saj 55/25 të 15 nëntorit 2000, me anë të së cilës ajo miratonte Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar, protokollin për ta parandaluar, shtypur dhe ndëshkuar trafikimin e personave, veçanërisht të grave dhe fëmijëve, që plotëson Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar dhe protokollin kundër kontrabandimit të emigrantëve nga toka, deti dhe ajri, që plotëson Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar;

duke ripohuar të drejtën e brendshme të vetëmbrojtjes individuale ose kolektive të njohur nga neni 51 i Kartës së Kombeve të Bashkuara, i cili lë të kuptohet se shtetet gëzojnë, gjithashtu të drejtën të përfitojnë armë me të cilat të vetëmbrohen, si dhe të drejtën e vetëvendosjes të të gjithë popujve, në veçanti popujt nën sundimin kolonial ose forma të tjera dominimi të papajtueshme ose nën okupacionin e huaj dhe rëndësinë e kuptimit real të kësaj të drejte:

- 1. *analizon* raportin e Komisionit të Posaçëm, për këtë rast, mbi hartimin e një konvente kundër krimit të organizuar ndërkombëtar në sesionin e tij të dymbëdhjetë⁵ dhe lavdëron Komisionin në fjalë për punën e kryer;
- 2. miraton protokollin kundër prodhimit të paligjshëm dhe trafikimit të armëve të zjarrit, pjesëve të tyre, komponentëve dhe municioneve, që plotëson Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar të aneksuar rezolutës aktuale dhe e hap atë për nënshkrim në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju York;
- 3. *nxit* të gjitha shtetet dhe organizatat rajonale ekonomike të nënshkruajnë dhe ratifikojnë Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar dhe protokollet përkatëse, sa më shpejt që të jetë e mundur, me qëllim sigurimin e një hyrjeje në fuqi të shpejtë të Konventës dhe protokolleve përkatëse.

Mbledhja plenare e 101-të 31 maj 2001

.

⁵ A/55/383/Add. 2.

SHTOJCË

PROTOKOLLI KUNDËR PRODHIMIT TË PALIGJSHËM DHE TRAFIKIMIT TË ARMËVE TË ZJARRIT, PJESËVE TË TYRE, KOMPONENTËVE DHE MUNICIONEVE, QË PLOTËSON KONVENTËN E KOMBEVE TË BASHKUARA KUNDËR KRIMIT TË ORGANIZUAR NDËRKOMBËTAR

HYRJE

Shtetet palë të këtij protokolli,

të vetëdijshme mbi nevojën urgjente për të parandaluar, luftuar dhe çrrënjosur prodhimin e paligjshëm dhe trafikimin e armëve të zjarrit, pjesëve të tyre, komponentëve dhe municioneve, për shkak të efekteve të dëmshme të aktiviteteve në fjalë ndaj sigurisë së çdo shteti, rajoni dhe shoqërisë në tërësi, duke rrezikuar mirëqenien e njerëzve, zhvillimin e tyre social dhe ekonomik dhe të drejtën e tyre për të jetuar në paqe;

të bindura, për pasojë, mbi domosdoshmërinë e të gjitha shteteve për të ndërmarrë të gjitha masat e duhura për arritjen e këtij qëllimi, përfshirë bashkëpunimin ndërkombëtar dhe masa të tjera në nivele rajonale dhe globale;

duke sjellë në kujtesë rezolutën e Asamblesë së Përgjithshme 53/111 të 9 dhjetorit 1998, në të cilën Asambleja vendosi të krijonte një Komision të Posaçëm të hapur ndërqeveritar, për këtë rast, me qëllim hartimin e një konvente gjithëpërfshirëse ndërkombëtare kundër krimit të organizuar ndërkombëtar dhe diskutimin e zhvillimit, ndër të tjera, të një instrumenti ndërkombëtar për të luftuar prodhimin e paligjshëm dhe trafikimin e armëve të zjarrit, pjesëve të tyre, komponentëve dhe municioneve;

duke pasur parasysh parimin e të drejtave të barabarta dhe të vetëvendosjes, siç theksohet në Kartën e Kombeve të Bashkuara dhe Deklaratën mbi Parimet e Ligjit Ndërkombëtar në lidhje me marrëdhëniet miqësore dhe bashkëpunimin ndërmjet shteteve në përputhje me Kartën e Kombeve të Bashkuara⁶;

të bindura mbi plotësimin e Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar me një instrument ndërkombëtar kundër prodhimit të paligjshëm dhe trafikimit të armëve të zjarrit, pjesëve të tyre, komponentëve dhe municioneve,

kanë rënë dakord si më poshtë:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Raporti me Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar

- 1. Ky protokoll plotëson Konventën e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar. Ai interpretohet së bashku me Konventën.
- 2. Dispozitat e Konventës zbatohen *mutandis mutandis* në këtë protokoll, me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe në këtë dokument.
 - 3. Shkeljet e shkaktuara, sipas nenit 5 të këtij protokolli, konsiderohen shkelje të Konventës.

Neni 2 **Oëllimi**

Qëllimi i këtij protokolli është të nxisë, lehtësojë dhe forcojë bashkëpunimin ndërmjet shteteve anëtare, me qëllim parandalimin, luftimin dhe çrrënjosjen e prodhimit të paligjshëm dhe trafikimit të armëve të zjarrit, pjesëve të tyre, komponentëve dhe municioneve.

-

⁶ Rezoluta 2625 (XXV), shtojca.

Neni 3 **Përdorimi i termave**

Për qëllim të këtij protokolli:

- a) "Armë zjarri" nënkupton çdo armë të transportueshme me tytë që realizon, është e projektuar për të realizuar ose mund të modifikohet lehtësisht për të realizuar të shtëna, plumba ose predha me anë të një lënde plasëse, përjashtuar armët e zjarrit antike ose riprodhimet e tyre. Armët antike dhe replikat e tyre përcaktohen sipas ligjit të vendit. Megjithatë, në asnjë rast, armët e zjarrit nuk përfshijnë armë të prodhuara pas vitit 1899.
- b) "Pjesë dhe komponentë" nënkupton çdo element ose element zëvendësues të projektuar specifikisht për një armë zjarri dhe vital për operimin e saj, përfshirë tytën, kuadër apo marrës, apo shënues, rrëshqitës apo cilindër, shul apo siguresë dhe çdo pajisje të projektuar ose modifikuar për të zvogëluar zhurmën e shkaktuar nga zbrazja e armës së zjarrit.
- c) "Municione" nënkupton ciklin e plotë ose komponentët e tij përfshirë gëzhoja, kapsolla, barut shtytës, plumba ose predha që përdoren në një armë zjarri, me kusht që komponentët në fjalë t'i nënshtrohen autorizimit në shtetin përkatës palë.
- d) "Prodhim i paligjshëm" nënkupton prodhimin ose montimin e armëve të zjarrit, pjesëve të tyre dhe komponentëve ose municioneve:
 - i) të pjesëve dhe komponentëve të trafikuara në mënyrë të paligjshme;
- ii) pa licencë ose autorizim nga një autoritet kompetent i shtetit palë, ku realizohet prodhimi ose montimi; ose
- iii) pa etiketuar armët e zjarrit në momentin e prodhimit, sipas nenit 8 të këtij protokolli; Licencimi ose autorizimi i prodhimit të pjesëve dhe komponentëve realizohet sipas ligjit kombëtar.
- e) "Trafikim i paligjshëm" nënkupton importin, eksportin, përvetësimin, shitjen, shpërndarjen, lëvizjen ose zhvendosjen e armëve të zjarrit, pjesëve të tyre dhe komponentëve dhe municioneve nga ose përmes territorit të një shteti palë drejt një shteti tjetër anëtar, nëse një nga shtetet anëtare në fjalë nuk e autorizon një veprim të tillë sipas kushteve të këtij protokolli ose, nëse armët e zjarrit nuk etiketohen sipas nenit 8 të këtij protokolli.
- f) "Ndjekje" nënkupton gjurmimin sistematik të armëve të zjarrit dhe, kur është e mundur, të pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre nga prodhuesi, blerësit, me qëllim asistimin e autoriteteve kompetente të shteteve palë/anëtare në zbulimin, investigimin dhe analizimin e prodhimit dhe trafikimit të paligjshëm.

Neni 4 **Objekti i zbatimit**

- 1. Ky protokoll zbatohet, me përjashtim të rasteve kur theksohet ndryshe në këtë dokument, për parandalimin e prodhimit dhe trafikimit të paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, për investigimin dhe ndjekjen penale të shkeljeve të shkaktuara sipas nenit 5 të këtij protokolli, kur shkeljet në fjalë kanë natyrë ndërkombëtare dhe përfshijnë një grup kriminal të organizuar.
- 2. Ky protokoll nuk zbatohet për operacione shtet me shtet ose për transfertat shtetërore, në rastet kur zbatimi i protokollit do të cenonte të drejtën e shtetit palë/anëtar për të ndërmarrë veprime në interes të sigurisë kombëtare, në përputhje me Kartën e Kombeve të Bashkuara.

Neni 5 **Ndjekja penale**

- 1. Çdo shtet anëtar/palë, miraton ligje dhe masa të tjera sipas nevojës për të trajtuar si vepër penale veprimet e mëposhtme, kur realizohen me dashje:
 - a) prodhim i paligjshëm i armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre;

- b) trafikim i paligjshëm i armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre;
- c) falsifikim ose fshirje, zhvendosje ose ndryshim i paligjshëm i shenjave mbi armët e zjarrit, kërkesë kjo e nenit 8 të këtij protokolli.
- 2. Çdo shtet anëtar/palë, miraton gjithashtu ligje dhe masa të tjera sipas nevojës për të trajtuar si vepër penale veprimet e mëposhtme:
- a) në varësi të koncepteve bazë të sistemit ligjor të tij, tentativa për të kryer ose marrë si bashkëpunëtor në një shkelje të shkaktuar sipas paragrafit 1 të këtij neni; dhe
- b) organizimi, drejtimi, asistenca, mbështetja, lehtësimi ose këshillimi i realizimit të një shkeljeje sipas paragrafit 1 të këtij neni.

Neni 6 Konfiskimi, sekuestrimi dhe shkatërrimi

- 1. Pa cenuar nenin 12 të Konventës, shtetet anëtare/palë miratojnë, në shkallën më të lartë të mundshme, brenda sistemeve të brendshme ligjore, masa të tilla sipas nevojave për të bërë të mundur konfiskimin e armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, të cilat janë prodhuar dhe trafikuar në mënyrë të paligjshme.
- 2. Shtetet anëtare/palë miratojnë, brenda sistemeve të brendshme ligjore, masa të tilla sipas nevojave për të parandaluar armët e zjarrit, pjesët, komponentët dhe municionet e tyre, të prodhuara dhe trafikuara në mënyrë të paligjshme nga rënia në duart e personave të paautorizuar, duke i kapur dhe shkatërruar armë të tilla zjarri, pjesët, komponentët dhe municionet e tyre, me përjashtim të rasteve kur një zgjidhje tjetër është autorizuar zyrtarisht, me kusht që armët e zjarrit të etiketohen dhe metodat e shkatërrimit të armëve të zjarrit dhe municioneve të regjistrohen.

II. PARANDALIMI

Neni 7 **Regjistrimi**

Çdo Shtet anëtar/palë siguron mirëmbajtjen, për jo më pak se dhjetë vjet, të informacionit që ka të bëjë me armët e zjarrit dhe, kur të jetë e mundur, të informacionit mbi pjesët, komponentët dhe municionet e tyre, i cili është i nevojshëm për të zbuluar dhe identifikuar armët e zjarrit dhe, kur të jetë mundur, për të zbuluar pjesët, komponentët dhe municionet e tyre të cilat janë prodhuar dhe trafikuar në mënyrë të paligjshme dhe të parandalojë e zbulojë aktivitete të tilla. Një informacion i tillë përfshin:

- a) shenjat e duhura, kërkesë e nenit 8 të këtij protokolli;
- b) në rastet kur përfshihen operacione/transaksione ndërkombëtare të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, datat e lëshimit dhe skadencës, vendi nga janë importuar, vendet transite dhe, kur të jetë e mundur, marrësi përfundimtar dhe përshkrimi e sasia e artikujve.

Neni 8 Etiketimi i armëve të zjarrit

- 1. Me qëllim identifikimin dhe zbulimin e çdo arme zjarri, shtetet anëtare/palë:
- a) në periudhën e prodhimit të çdo armë zjarri ose kërkojnë etiketim unikal duke siguruar emrin e prodhuesit, shtetin dhe vendin e prodhimit dhe numrin e serisë, ose i përmbahen ndonjë etiketimi alternativ unikal, të lehtë në përdorim, me simbole të thjeshta gjeometrike kombinuar me një kod numerik dhe/ose alfanumerik, duke lejuar identifikim të lehtë nga ana e të gjitha shteteve të vendit të prodhimit;
- b) kërkon etiketim të thjeshtë e të përshtatshëm për çdo armë zjarri të importuar, duke lejuar identifikimin e vendit të importit dhe, ku të jetë e mundur, vitin e importit duke i dhënë mundësi

autoriteteve kompetente të vendit në fjalë të zbulojnë armën e zjarrit dhe një etiketim unikal në rast se arma e zjarrit nuk mbart një etiketim të tillë. Kërkesat e këtij nënparagrafi nuk nevojiten të zbatohen për importe të përkohshme të armëve të zjarrit për qëllime të ligjshme të verifikueshme;

- c) të sigurojë, në momentin e transferimit të një arme zjarri nga rezervat qeveritare drejt përdorimit të përhershëm civil, etiketimin e duhur unikal për të lejuar identifikimin nga të gjitha shtetet e vendit transferues.
- 2. Shtetet anëtare/palë inkurajojnë industrinë e prodhimit të armëve të zjarrit të ndërmarrin masa kundër heqjes ose ndryshimit të etiketimit.

Neni 9 Çaktivizimi i armëve të zjarrit

Një shtet anëtar/palë që nuk njeh një armë të çaktivizuar si armë zjarri, sipas ligjit të brendshëm, merr masat e nevojshme, përfshirë përcaktimin e shkeljeve specifike, nëse është e përshtatshme, për të parandaluar riaktivizimin e paligjshëm të armëve të zjarrit të çaktivizuara në pajtim me parimet e përgjithshme të çaktivizimit:

- a) të gjitha pjesët e një arme zjarri të çaktivizuar shndërrohen në mënyrë të përhershme të paoperueshme dhe të paafta për t'u zhvendosur, lëvizur apo modifikuar, në mënyrë që të lejojë riaktivizimin e armës së zjarrit në çdo mënyrë të mundshme;
- b) duhet të bëhen përgatitje që masat çaktivizuese të verifikohen, kur është e përshtatshme, nga një autoritet kompetent për të siguruar që modifikimet e realizuara kundrejt një arme zjarri e kanë shndërruar atë në mënyrë të përhershme të paoperueshme;
- c) verifikimi nga një autoritet kompetent duhet të përfshijë një vërtetim ose regjistrim, ku provohet çaktivizimi i një arme zjarri ose të përfshijë një shenjë krejtësisht të dukshme, me qëllim të njëjtë, stampuar mbi armën.

Neni 10

Kërkesa të përgjithshme për eksportin, importin dhe licencimin transit ose sistemet e autorizimit

- 1. Secili Shtet Anëtar/Palë përcakton ose ruan një sistem efikas të licencimit ose autorizimit të eksportit dhe importit, si dhe ndërmerr masa për transitin ndërkombëtar për kalimin transit të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre.
- 2. Para lëshimit të licencave ose autorizimeve të eksportit për transportimin e armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, secili shtet/palë/anëtar verifikon:
 - a) që shtetet importuese kanë lëshuar licenca ose autorizime importi; dhe
- b) që, pa cenuar marrëveshjet bilaterale ose multilaterale, ose marrëveshjet në favor të shteteve të mbyllura pa dalje në det, shtetet transit, minimalisht të kenë njoftuar me shkrim para dërgimit se nuk kanë kundërshtime ndaj transitit.
- 3. Licencimi ose autorizimi për eksport dhe import së bashku me dokumentacionin shoqërues përmban informacion, i cili të paktën përfshin vendin dhe datën e lëshimit, datën e skadencës, shtetin nga eksportohet, shtetin ku importohet, marrësin përfundimtar, një përshkrim dhe sasinë e armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre dhe, kur bëhet fjalë për transit, vendet e transitit. Informacioni që përmban licenca e importit i transmetohet që më parë shteteve transite.
- 4. Shteti anëtar/palë, mbi bazën e kërkesës, informon shtetin marrës mbi ngarkesën e nisur të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre.
- 5. Secili shtet anëtar/palë, brenda mjeteve në dispozicion, ndërmerr masa të tilla sipas nevojës për të siguruar që procedurat e licencimit apo autorizimit janë të sigurta dhe që vlefshmëria e dokumentacionit të licencimit apo autorizimit mund të verifikohet ose provohet.

6. Shtetet anëtarë/palë miratojnë procedura të thjeshtuara për importin dhe eksportin transit dhe kalimin transit të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, për qëllime të ligjshme të verifikueshme siç është gjuetia, sporti i qitjes, vlerësimi, ekspozimi ose riparimet.

Neni 11 **Siguria dhe masat parandaluese**

Në përpjekje për të zbuluar, parandaluar dhe eliminuar vjedhjen, humbjen ose modifikimin, si dhe prodhimin dhe trafikimin e armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, secili shtet anëtarë/palë ndërmerr masat e duhura:

- a) për të kërkuar sigurinë e armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre gjatë periudhës së prodhimit, importimit, eksportimit dhe kalimit transit përgjatë territorit të tij; dhe
- b) për të rritur efikasitetin e kontrolleve të importit, eksportit dhe kalimit transit përfshirë, ku të jetë e përshtatshme, kontrollet e kufijve dhe efikasitetin e policisë dhe bashkëpunimit të doganave ndërkufitare.

Neni 12 **Informimi**

- 1. Pa cenuar nenet 27 dhe 28 të Konventës, shtetet anëtare/palë shkëmbejnë ndërmjet tyre, në pajtim me sistemet e tyre respektive ligjore dhe administrative të brendshme, informacion përkatës specifik mbi çështje të tilla si prodhuesit e autorizuar, tregtarët, importuesit, eksportuesit dhe, ku të jetë e mundur, transportuesit e armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre.
- 2. Pa cenuar nenet 27 dhe 28 të Konventës, shtetet anëtare/palë shkëmbejnë ndërmjet tyre, konform sistemeve të tyre respektive ligjore dhe administrative të brendshme, informacionin përkatës për çështje, si:
- a) grupet kriminale të organizuara që njihen si pjesëmarrëse ose dyshohen në prodhimin dhe trafikimin e paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre;
- b) metodat e fshehjes që përdoren në prodhimin ose trafikimin e paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre dhe mënyrat e zbulimit të tyre;
- c) metodat dhe mjetet, pikat e nisjes dhe destinacionin dhe rrugët që përdoren zakonisht nga grupet e organizuara kriminale, të përfshira në trafikimin e paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre; dhe
- d) përvojat legjislative, praktikat dhe masat për të parandaluar, luftuar dhe çrrënjosur prodhimin ose trafikimin e paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre.
- 3. Shtetet anëtare/palë sigurojnë, për/ose ndajnë me njëra-tjetrën, si të jetë e arsyeshme, informacionin përkatës shkencor dhe teknologjik të nevojshëm për autoritetet e vendosjes së ligjit, me qëllim rritjen e aftësive të njëra-tjetrës për të parandaluar, zbuluar dhe investiguar prodhimin dhe trafikimin e paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre dhe ndjekjen penale të personave të përfshirë në aktivitetet e paligjshme.
- 4. Shtetet anëtare/palë bashkëpunojnë në zbulimin e armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, të cilat mund të jenë trafikuar ose prodhuar në mënyrë të paligjshme. Një bashkëpunim i tillë përfshin sigurimin e përgjigjeve të shpejta kundrejt kërkesave për ndihmë në zbulimin e armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre.
- 5. Në varësi të koncepteve bazë të sistemit të tij ligjor ose të ndonjë marrëveshjeje ndërkombëtare, secili shtet anëtar/palë garanton konfidencialitetin dhe pajtohet me çdo kufizim mbi përdorimin e informacionit që ai merr nga një shtet anëtar/palë, sipas këtij neni, përfshirë

informacionin mbi pronësinë e transaksioneve tregtare, në rast se i kërkohet ta bëjë një gjë të tillë, nga shteti anëtar/palë, i cili siguron informacionin. Në rast se një konfidencialitet i tillë nuk mund të ruhet, shteti anëtar/palë, i cili siguroi informacionin, njoftohet para nxjerrjes së informacionit.

Neni 13 **Bashkëpunimi**

- 1. Shtetet Anëtare/Palë bashkëpunojnë në nivele bilaterale, rajonale dhe ndërkombëtare për të parandaluar, luftuar dhe çrrënjosur prodhimin dhe trafikimin e paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre.
- 2. Pa cenuar nenin 18, paragrafin 13 të Konventës, secili shteti anëtar/palë identifikon një organizëm kombëtar ose një person të vetëm kontakti për të vepruar si koordinues ndërmjet atij/shteti dhe shteteve anëtare/palë për çështje që kanë të bëjnë me këtë protokoll.
- 3. Shtetet anëtare/palë kërkojnë mbështetjen dhe bashkëpunimin e prodhuesve, tregtarëve, importuesve, eksportuesve, agjentëve dhe transportuesve tregtarë të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, për të parandaluar dhe zbuluar aktivitetet e paligjshme, të përmendura në paragrafin 1 të këtij neni.

Neni 14 **Asistenca teknike dhe kualifikimet**

Shtetet Anëtare/Palë bashkëpunojnë me njëra-tjetrën dhe me organizatat përkatëse ndërkombëtare, sipas kushteve, në mënyrë që të marrin, në bazë të kërkesës, asistencën e nevojshme teknike dhe kualifikuese për të rritur aftësitë e tyre për të parandaluar, luftuar dhe çrrënjosur prodhimin dhe trafikimin e paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, përfshirë asistencën teknike, financiare dhe materiale për çështjet e identifikuara në nenet 29 dhe 30 të Konventës.

Neni 15 **Komisionerët dhe ndërmjetësia**

- 1. Me qëllim parandalimin dhe luftimin e prodhimit dhe trafikimit të paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve, komponentëve dhe municioneve të tyre, shtetet anëtare/palë të cilat nuk kanë vepruar ende, marrin në konsideratë krijimin e një sistemi për harmonizimin e aktiviteteve të personave që janë të përfshirë në ndërmjetësi. Një sistem i tillë mund të përfshijë një ose më shumë masa si:
 - a) kërkesa për regjistrimin e komisionerëve/agjentëve që operojnë brenda territorit të tyre;
 - b) kërkesa për licencim dhe autorizim të ndërmjetësisë; ose
- c) kërkesa për nxjerrje nga ana e licencave dhe autorizimeve të importit dhe eksportit ose nga dokumentacioni i bashkëngjitur i emrave dhe vendndodhjeve të komisionerëve/agjentëve të përfshirë në transaksion.
- 2. Shtetet anëtare/palë të cilat kanë vendosur një sistem autorizimi lidhur me ndërmjetësinë, siç është parashikuar në paragrafin 1 të këtij neni, nxiten të përfshijnë informacion mbi komisionerët/agjentët dhe ndërmjetësinë në shkëmbimet e tyre të informacionit sipas nenit 12 të këtij protokolli dhe të ruajnë regjistrimet lidhur me komisionerët/agjentët dhe ndërmjetësinë sipas nenit 7 të këtij protokolli.

III. DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 16 **Zgjidhja e mosmarrëveshjeve**

- 1. Shtetet anëtare/palë mundohen t'i zgjidhin mosmarrëveshjet lidhur me interpretimin ose zbatimin e këtij protokolli me bisedim/negociata.
- 2. Çdo mosmarrëveshje ndërmjet dy ose më shumë shteteve anëtare/palë lidhur me interpretimin ose zbatimin e këtij protokolli, e cila nuk mund të zgjidhet me negociata brenda një periudhe kohe të arsyeshme, me kërkesë të njërit prej shteteve anëtare/palë në fjalë, depozitohet në arbitrazh. Në rast se gjashtë muaj nga data e kërkesës për arbitrazh, shtetet anëtare/palë në fjalë nuk janë në gjendje të bien dakord mbi organizimin e arbitrazhit, atëherë secili nga shtetet anëtare/palë mund t'ia dërgojë mosmarrëveshjen Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë me anë të një kërkese sipas statutit të Gjykatës.
- 3. Secili shtet anëtar/palë, në momentin e nënshkrimit, ratifikimit, pranimit ose miratimit apo hyrjes në këtë protokoll, mund të deklarojë se ai/shteti nuk e konsideron veten të lidhur/detyruar nga paragrafi 2 i këtij neni. Shtetet anëtare/palë të tjera nuk janë të lidhura/detyruara nga paragrafi 2 i këtij neni për sa i përket çdo shteti anëtar/palë që ka shprehur një rezervë të tillë.
- 4. Secili shtet anëtar/palë që ka shprehur një rezervë, sipas paragrafit 3 të këtij neni, në çdo kohë mund ta tërheqë rezervën në fjalë me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 17 **Nënshkrimi, ratifikimi, pranimi, miratimi dhe hyrja**

- 1. Ky protokoll është i hapur për nënshkrim nga të gjitha shtetet në Selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju York pas ditës së tridhjetë, pasi të jetë miratuar nga Asambleja e Përgjithshme deri më 12 dhjetor 2002.
- 2. Ky protokoll është, gjithashtu i hapur për nënshkrim nga organizatat rajonale të integrimit ekonomik, me kusht që të paktën një shtet anëtar i organizatës në fjalë të ketë nënshkruar këtë protokoll sipas paragrafit 1 të këtij neni.
- 3. Ky protokoll i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara. Një organizatë rajonale e integrimit ekonomik, mund të depozitojë instrumentin e ratifikimit, pranimit ose miratimit, në rast se të paktën një nga shtetet anëtare të saj ka vepruar në mënyrë të tillë. Në instrumentin e ratifikimit, pranimit ose miratimit, organizata në fjalë deklaron shtrirjen e kompetencave të saj, përsa i përket çështjeve të rregulluara nga ky protokoll. Një organizatë e tillë, gjithashtu informon zyrën depozituese mbi çdo modifikim përkatës të shtrirjes së kompetencave të saj.
- 4. Ky protokoll, është gjithashtu i hapur për hyrje nga çdo shtet ose nga çdo organizatë rajonale e integrimit ekonomik nga e cila të paktën një shtet anëtar është palë e këtij protokolli. Instrumentet e hyrjes depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara. Në momentin e hyrjes, organizata në fjalë deklaron shtrirjen e kompetencave të saj, për sa i përket çështjeve të rregulluara nga ky protokoll. Një organizatë e tillë, gjithashtu informon zyrën depozituese mbi çdo modifikim përkatës të shtrirjes së kompetencave të saj.

Neni 18 **Hyrja në fuqi**

1. Ky protokoll hyn në fuqi ditën e nëntëdhjetë pas datës së depozitimit të instrumentit të dyzetë të ratifikimit, pranimit, miratimit ose hyrjes, nëse protokolli nuk hyn në fuqi para hyrjes në

fuqi të Konventës. Për qëllim të këtij paragrafi, çdo instrument i depozituar nga një organizatë rajonale e integrimit ekonomik nuk llogaritet si plotësuese e instrumenteve të depozituara nga shtetet anëtare të organizatës në fjalë.

2. Për çdo shtet ose organizatë rajonale të integrimit ekonomik që ratifikon, pranon, aprovon ose miraton këtë protokoll pas depozitimit të instrumentit të dyzetë, ky protokoll hyn në fuqi ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit nga ana e shtetit apo organizatës në fjalë të instrumentit përkatës ose datën kur ky protokoll hyn në fuqi sipas paragrafit 1 të këtij neni, data që i takon të jetë më e vonshmja.

Neni 19 **Amendimi**

- 1. Pas përfundimit të afatit prej pesë vjetësh nga hyrja në fuqi e këtij protokolli, një shtet anëtar/palë në këtë protokoll mund të propozojë një amendim dhe t'ia depozitojë atë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara, i cili pas kësaj ia komunikon amendimin e propozuar shteteve anëtare dhe Konferencës së Palëve në Konventë, me qëllim marrjen në konsideratë të propozimit dhe marrjen e një vendimi. Shtetet anëtare në këtë protokoll të mbledhura në Konferencën e Palëve duhet të bëjnë çdo përpjekje për të arritur një konsensus në çdo ndryshim. Në rast se të gjitha përpjekjet për konsensus janë bërë dhe nuk është arritur një marrëveshje, atëherë ndryshimi, si zgjidhje e fundit, kërkon për t'u miratuar një shumicë votash prej 2/3 të shteteve anëtare në këtë protokoll që janë të pranishme, të mbledhura në Konferencën e Palëve.
- 2. Organizatat rajonale të integrimit ekonomik, për çështje brenda kompetencave të tyre, ushtrojnë të drejtën për të votuar sipas këtij neni me një numër votash të barabartë me numrin e shteteve anëtare të tyre që janë palë e këtij protokolli. Organizata të tilla nuk ushtrojnë të drejtën e tyre për votim, në rast se shtetet anëtare ushtrojnë të drejtën e tyre për votim dhe anasjellas.
- 3. Një amendim i miratuar sipas paragrafit 1 të këtij neni i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit nga Shtetet Anëtare.
- 4. Një amendim i miratuar sipas paragrafit 1 të këtij neni hyn në fuqi, për sa i përket një shteti anëtar/palë, nëntëdhjetë ditë pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit ose miratimit të amendimit në fjalë, pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.
- 5. Kur një amendim hyn në fuqi, ai ka efekt detyrues mbi ato shtete anëtare/palë të cilat kanë shprehur dëshirën të jenë të varura prej tij. Shtetet e tjera anëtare/palë janë ende të varura nga dispozitat e këtij protokolli dhe çdo amendimi të mëparshëm të cilin e kanë ratifikuar, pranuar ose miratuar.

Neni 20 **Prishja e marrëveshjes**

- 1. Një shtet anëtar/palë mund ta shpallë të pavlefshëm këtë protokoll me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara. Prishje të tilla hyjnë në fuqi një vit nga data e depozitimit të njoftimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm.
- 2. Një organizatë rajonale e integrimit ekonomik pushon së qenuri palë e këtij protokolli, kur shtetet anëtare të saj e kanë prishur marrëveshjen.

Neni 21 Kancelari/depozitari dhe gjuhët

- 1. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara është zgjedhur kancelari/depozitari i këtij protokolli.
- 2. Origjinali i këtij protokolli, versionet në gjuhët arabisht, kinezisht, anglisht, frëngjisht, rusisht dhe spanjisht, të cilat janë njëlloj autentike, depozitohet pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Në dëshmi sa më sipër, të nënshkruarit e plotfuqishëm, duke qenë të autorizuar sipas rregullave nga qeveritë respektive, kanë nënshkruar këtë protokoll.

LIGJ Nr.9871, datë 11.2.2008

PËR RATIFIKIMIN E "MARRËVESHJES NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE REPUBLIKËS SË ITALISË, SI SHTESË E KONVENTËS EUROPIANE PËR EKSTRADIMIN, TË 13 DHJETORIT 1957 DHE E KONVENTËS EUROPIANE PËR NDIHMË JURIDIKE PËR ÇËSHTJET PENALE, TË 20 PRILLIT 1959, QË KA SI QËLLIM TË LEHTËSOJË ZBATIMIN E TYRE"

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Marrëveshja ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Italisë, si shtesë e Konventës Europiane për Ekstradimin, të 13 dhjetorit 1957 dhe e Konventës Europiane për Ndihmë Juridike për Çështjet Penale, të 20 prillit 1959, që ka si qëllim të lehtësojë zbatimin e tyre".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5628, datë 22.2.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

MARRËVESHJE

NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE REPUBLIKËS SË ITALISË, SI SHTESË E KONVENTËS EUROPIANE MBI EKSTRADIMIN E 13 DHJETORIT 1957 DHE E KONVENTËS EUROPIANE PËR NDIHMËN JURIDIKE PËR ÇËSHTJET PENALE TË 20 PRILLIT 1959, QË KA SI QËLLIM TË LEHTËSOJË ZBATIMIN E TYRE

Republika e Shqipërisë dhe Republika e Italisë, më poshtë do të quhen Palët Kontraktuese, dëshirojnë të plotësojnë Konventën Europiane të Ndihmës Juridike për Çështjet Penale të datës 20 prill 1959 në marrëdhëniet ndërmjet Palëve Kontraktuese, dhe të lehtësojnë zbatimin e parimeve që përmbahen në të, pa paragjykuar nenet që mbrojnë lirinë individuale;

duke nënvizuar që është interes i përbashkët i Palëve Kontraktuese që ndihma juridike ndërmjet tyre të kryhet në mënyrë të shpejtë dhe efikase, në përputhje me parimet themelore të së drejtës së tyre të brendshme, si dhe duke respektuar të drejtat individuale dhe parimet e Konventës Europiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe të Lirive Themelore, e firmosur në Romë, më 4 nëntor 1950;

duke dëshiruar, gjithashtu të plotësojnë Konventën Europiane të Ekstradimit të 13 dhjetorit 1957 në marrëdhëniet ndërmjet Palëve Kontraktuese, duke iu referuar në mënyrë të veçantë ekstradimit të shtetasve respektivë;

duke pasur parasysh që, përsa i përket ekstradimit të shtetasve, Republika e Shqipërisë, në depozitimin e instrumentit të ratifikimit të Konventës Europiane për Ekstradimin deklaronte, duke iu referuar parashikimit të bërë në nenin 6 paragrafi 1 të së njëjtës Konventë, që: "Shqipëria refuzon ekstradimin e shtetasve të vet, me përjashtim të rasteve kur është parashikuar ndryshe në marrëveshjet ndërkombëtare në të cilat Shqipëria është Palë Kontraktuese";

duke njohur që me këtë Marrëveshje, në përputhje me letrën dhe në kuadër të deklarimit të Republikës së Shqipërisë, Palët Kontraktuese kanë si qëllim që të heqin dorë nga e drejta për të refuzuar dorëzimin e shtetasve respektivë, siç parashikohet nga neni 6 paragrafi 1 i Konventës Europiane për Ekstradimin, dhe për këtë qëllim parashikimet e mundshme në kundërshtim me këtë qëllim të parashikuara nga rregullimet respektive juridike nuk mund të përbëjnë një motiv të vlefshëm për të refuzuar dorëzimin e shtetasve përkatës;

dëshirojnë të plotësojnë dhe të përfshijnë marrëdhëniet përkatëse në fushën e asistencës juridike për ekstradimin nën dritën dhe në përputhje me *acquis*-in e Bashkimit Europian në këtë çështje, duke iu referuar në mënyrë të veçantë parashikimeve që përmbahen në Konventën e Ndihmës Juridike në Fushën Penale ndërmjet shteteve anëtare të Bashkimit Europian, miratuar nga Këshilli i Bashkimit Europian në 29 maj 2000, si dhe protokollin e saj shtesë, të miratuar nga Këshilli i Bashkimit Europian, më 16 tetor 2001;

duke shprehur besimin e tyre në strukturën dhe në funksionimin e rregullimeve respektive juridike dhe në aftësinë e Palëve Kontraktuese për të garantuar procese të njëjta;

duke njohur se parashikimet e parashikuara nga Konventa Europiane e Ndihmës Juridike në Fushën Penale e 20 prillit 1959 dhe nga Konventa Europiane e Ekstradimit e 13 dhjetorit 1957 qëndrojnë në fuqi për të gjitha çështjet që nuk rregullohen nga kjo Marrëveshje,

kanë rënë dakord për parashikimet e mëposhtme:

TITULLI I RAPORTET ME KONVENTAT E TJERA TË NDIHMËS JURIDIKE DHE EKSTRADIMIT

Neni 1

Raportet me konventat e tjera në fushën e ndihmës juridike dhe ekstradimit

Kjo Marrëveshje ka si qëllim që t'i plotësojë parashikimet dhe të lehtësojë zbatimin ndërmjet Palëve Kontraktuese:

- a) të Konventës Europiane të Ndihmës Juridike në Fushën Penale të 20 prillit 1959, më poshtë e quajtur Konventa Europiane e Ndihmës Juridike;
 - b) të protokollit shtesë të Konventës Europiane të Ndihmës Juridike të 17 marsit 1978;
- c) të Konventës Europiane për Ekstradimin e 13 dhjetorit 1957, më poshtë e quajtur Konventa Europiane e Ekstradimit.

TTTULLI II PARASHIKIME NË LIDHJE ME KONVENTËN EUROPIANE TË NDIHMËS JURIDIKE

KREU I PARASHIKIME TË PËRGJITHSHME

Neni 2

Formalitetet dhe procedurat që kanë të bëjnë me kërkesat për ndihmë juridike

- 1. Në rastet në të cilat lejohet ndihma, pala së cilës i kërkohet ndihma shikon formalitetet dhe procedurat e treguara në mënyrë të shprehur nga pala kërkuese, me përjashtim të rasteve kur kjo Marrëveshje parashikon ndryshe dhe gjithmonë nëse formalitetet dhe procedurat e treguara nuk janë në konflikt me parimet themelore të së drejtës së palës që i kërkohet ndihma.
- 2. Pala që i kërkohet ndihma i jep zbatim sa më shpejt të jetë e mundur kërkesës së ndihmës juridike, duke pasur plotësisht parasysh, brenda kufijve të mundshëm, afatet procedurale, si dhe afatet e tjera të treguara nga pala kërkuese. Pala kërkuese shpjegon arsyet se përse ka kërkuar një afat të caktuar.
- 3. Në rast se kërkesës nuk mund t'i jepet zbatim, tërësisht ose pjesërisht, sipas kërkesave të përcaktuara nga pala kërkuese, autoritetet e palës që i kërkohet ndihma informojnë menjëherë autoritetet e palës kërkuese, duke treguar kushtet sipas të cilave mund t'i jepet zbatim kërkesës. Autoritetet e palës kërkuese dhe të palës që i kërkohet ndihma mund të bien dakord më pas mbi të ardhmen që i rezervohet kërkesës, mbi domosdoshmërinë duke e kushtëzuar këtë me plotësimin e këtyre kushteve.
- 4. Nëse parashikohet se afatet e përcaktuara nga pala kërkuese për t'i dhënë zbatim kërkesës nuk mund të respektohen dhe, nëse arsyet sipas paragrafit 2, fraza e dytë, tregojnë konkretisht që një vonesë e mundshme do të përbëjë një pengesë themelore për procedimin në vazhdim të palës kërkuese, autoritetet e palës që i kërkohet ndihma tregojnë menjëherë një përllogaritje të afateve të nevojshme për t'i dhënë zbatim kërkesës. Autoritetet e palës kërkuese komunikojnë menjëherë, nëse kërkesa gjithsesi duhet të merret parasysh. Autoritetet e palës kërkuese dhe të palës që i kërkohet ndihma mund të bien dakord më pas mbi të ardhmen që duhet t'i rezervohet kërkesës.

Neni 3

Dërgimi nëpërmjet postës dhe dorëzimi i akteve të procedimit

- 1. Secila Palë Kontraktuese i dërgon personave që ndodhen në territorin e tjetrës aktet e procedimit të destinuara për to drejtpërdrejt nëpërmjet postës.
- 2. Dërgimi i akteve të procedimit mund të bëhet nëpërmjet autoriteteve kompetente qendrore të palës që i kërkohet ndihma vetëm në rast se:
 - a) adresa e marrësit të aktit është e panjohur ose e paqartë; ose
- b) normat përkatëse të procedurës së palës kërkuese kërkojnë një provë të dorëzimit të kryer të aktit te marrësi, e ndryshme nga ajo që mund të sigurohet nëpërmjet postës; ose
 - c) nuk ka qenë e mundur që të dërgohet akti nëpërmjet postës; ose
- d) pala kërkuese ka motive të bazuara për të pretenduar se dërgimi nëpërmjet postës është joefikas dhe i papërshtatshëm.
- 3. Nëse ka motiv për të pretenduar që marrësi nuk kupton gjuhën në të cilën është hartuar akti i procedimit, ky i fundit, ose të paktën pjesët e rëndësishme të tij, duhet të përkthehen në gjuhën ose në një nga gjuhët e palës në territorin e të cilës gjendet marrësi. Nëse autoriteti që nxjerr aktin është në dijeni të faktit që marrësi njeh vetëm një gjuhë tjetër, akti ose të paktën pjesët e rëndësishme të tij duhet të përkthehen në këtë gjuhë tjetër.

- 4. Të gjitha aktet e procedimit janë të pajisura me një njoftim në të cilën është përcaktuar që marrësi mund të marrë informacione nga autoriteti që ka nxjerrë aktin ose nga autoritete të tjera të palës së interesuar në lidhje me të drejtat e tij dhe detyrimet e tij në lidhje me aktin. Paragrafi 3 zbatohet në mënyrë të njëjtë me këtë njoftim.
- 5. Ky nen nuk ndikon në zbatimin e neneve 8, 9 dhe 12 të Konventës Europiane të Ndihmës Juridike.

Neni 4 Transmetimi i kërkesave të ndihmës juridike

- 1. Kërkesat për ndihmë juridike bëhen në mënyrë të shkruar ose nëpërmjet çdo mjeti tjetër të aftë për të prodhuar një regjistrim të shkruar të kushteve që i bëjnë të mundur palës që i kërkohet ndihma të verifikojë vërtetësinë. Këto kërkesa kryhen drejtpërdrejt nëpërmjet autoriteteve gjyqësore që kanë kompetencë territoriale me qëllim të prezantimit të tyre dhe sipas përmbajtjes, përpara zbatimit të tyre, i transmetohen:
- përsa i përket Republikës Italiane, Ministrisë së Drejtësisë, Drejtorisë së Përgjithshme të Drejtësisë Penale, zyra II;
- përsa i përket Republikës së Shqipërisë, Ministrisë së Drejtësisë, Drejtorisë së Përgjithshme për Çështjet e Drejtësisë.

Kërkesat për ndihmë juridike rikthehen nëpërmjet kanaleve të njëjta, nëse nuk parashikohet ndryshe në këtë nen. Çdo denoncim i një Pale të drejtpërdrejtë për të siguruar që të nxiten procedimet përpara gjyqtarëve të tjetrës në kuadër të nenit 21 të Konventës Europiane të Ndihmës Juridike mund të jetë objekt i komunikimeve të drejtpërdrejta ndërmjet autoriteteve juridike kompetente.

- 2. Paragrafi 1 nuk paragjykon mundësinë që të dërgohen ose të dorëzohen kërkesat në çështje specifike:
 - a) nëpërmjet një autoriteti qendror të njërës palë dhe të një autoriteti qendror të tjetrës; ose
 - b) midis një autoriteti gjyqësor të njërës palë dhe një autoriteti qendror të tjetrës.
- 3. Aty ku, përsa i përket kërkesave sipas neneve 9, 10 ose 11, autoriteti kompetent është një autoritet gjyqësor ose një autoritet qendror për njërën palë dhe një autoritet doganor ose policor për palën tjetër, kërkesat dhe përgjigjet mund të shkëmbehen drejtpërdrejt midis këtyre autoriteteve. Paragrafi 1 zbatohet për këto kontakte.
 - 4. Kërkesat ose komunikimet më poshtë dërgohen nëpërmjet autoriteteve qendrore të palëve:
- a) kërkesat për transferim të përkohshëm ose tranziti të personave të burgosur sipas nenit 11 të Konventes Europiane të Ndihmës Juridike;
- b) njoftime të informacioneve në lidhje me dënimet sipas nenit 22 të Konventës Europiane të Asistences Juridike. Gjithsesi, kërkesat për kopje të vendimeve dhe të masave sipas nenit 4 të protokollit shtesë të Konventës Europiane të Ndihmës Juridike mund t'u dërgohen drejtpërdrejt autoriteteve kompetente.

Neni 5 **Shkëmbimi spontan i informacioneve**

- 1. Brenda kufijve që vendos e drejta e brendshme, autoritetet gjyqësore kompetente të Palëve Kontraktuese mund të procedojnë për një shkëmbim informacioni, pa qenë paraqitur një kërkesë për këtë qëllim, në lidhje me vepra penale që ndiqen nga ana e autoritetit marrës në momentin e transmetimit të informacioneve.
- 2. Informacionet shkëmbehen në mënyrë të shkruar, ose nëpërmjet çdo mjeti të aftë për të prodhuar një regjistrim të shkruar, me kushtet që i lejojnë Palëve Kontraktuese që të verifikojnë vërtetësinë.

- 3. Autoriteti që siguron informacionet mund, sipas së drejtës së brendshme, t'i imponojë autoritetit gjyqësor marrës kushte për përdorimin e këtij informacioni. Autoriteti gjyqësor marrës i respekton këto kushte.
- 4. Midis autoriteteve gjyqësore kompetente të parashikuara nga paragrafi 1, për palën italiane, Drejtoria Kombëtare Antimafia procedon me shkëmbimin e informacioneve dhe të aktiviteteve të tjera të dhëna asaj nga e drejta e brendshme e vendit.

KREU II KËRKESA E FORMAVE TË VEÇANTA TË NDIHMËS JURIDIKE

Neni 6 **Kthimi**

- 1. Palës që i kërkohet ndihmë, sipas kërkesës së palës kërkuese dhe pas mbrojtjes së të drejtave të të tretëve në mirëbesim, mund të vërë në dispozicion të palës kërkuese, me qëllim të rikthimit te pronari i ligjshëm, të mirat e siguruara nëpërmjet veprave penale.
- 2. Në zbatim të neneve 3 dhe 6 të Konventës Europiane të Ndihmës Juridike, pala që i kërkohet ndihmë mund të heqë dorë nga rikthimi i të mirave para ose pas dorëzimit të tyre te pala kërkuese, në rast se kjo mund të favorizojë rikthimin e këtyre të mirave te pronari i ligjshëm. Mbeten të paparagjykuara të drejtat e të tretëve në mirëbesim.
- 3. Në rast të heqjes dorë nga rikthimi i të mirave para dorëzimit të tyre te pala kërkuese, pala që i kërkohet ndihmë nuk kërkon asnjë të drejtë garancie ose asnjë të drejtë tjetër kundërshtimi në lidhje me parashikimet e ligjit për çështjet e taksave dhe të doganës në lidhje me këto të mira. Një heqje dorë që sipas paragrafit 2 nuk paragjykon të drejtën e palës që i kërkohet ndihmë të përfitojë detyrime ose të drejta nga pronari i ligjshëm.

Neni 7 **Pyetja nëpërmjet lidhjes audiovizive**

- 1. Nëse një person ndodhet në territorin e njërës prej Palëve Kontraktuese, dhe duhet të pyetet në cilësinë e dëshmitarit apo të ekspertit nga organet gjyqësore të palës tjetër, kjo e fundit mund të kërkojë që nëse për personin në fjalë nuk është e përshtatshme apo e mundur të shfaqet vetë në territorin e saj, që pyetja të zhvillohet nëpërmjet lidhjes audiovizive, sipas dispozitave të paragrafëve 2 dhe 8.
- 2. Pala të cilës i kërkohet ndihmë jep pëlqimin për një pyetje të tillë nëse metoda e lidhjes audiovizive nuk përbën shkelje të parimeve themelore të së drejtës së brendshme dhe me kusht që të disponojë instrumente teknike për kryerjen e një dëgjimi të tillë në distancë. Nëse pala të cilës i kërkohet ndihmë nuk disponon instrumentet teknike për kryerjen e lidhjes audiovizive, ato mund t'i vihen në dispozicion nga pala kërkuese në vijim të një marrëveshjeje të ndërsjellë.
- 3. Kërkesat e pyetjes me anë të lidhjes audiovizive, përveç informacioneve për të cilat flet neni 14 i Konventës Europiane të Ndihmës në Fushën Juridike përmbajnë tregues të arsyeve për të cilat nuk është e përshtatshme apo e mundur prania e dëshmitarit apo e ekspertit, emrin e organit gjyqësor dhe të personave që do të kryejnë pyetjen.
- 4. Organi gjyqësor i palës së pyetur urdhëron paraqitjen e personit në fjalë sipas formave të parashikuara nga legjislacioni i tij.
 - 5. Në pyetjen e kryer nëpërmjet lidhjes audiovizive zbatohen dispozitat në vijim:
- a) gjatë pyetjes është i pranishëm autoriteti gjyqësor i palës së pyetur, i asistuar dhe nga një përkthyes nëse është e nevojshme, që kujdeset dhe garanton identifikimin e personit që do të pyetet, si dhe respektimin e parimeve themelore të së drejtës së palës së pyetur. Nëse autoriteti gjyqësor i palës së cilës i kërkohet ndihmë konsideron se gjatë pyetjes dhunohen parimet themelore të së drejtës së kësaj pale, ajo ndërmerr pa vonesë masat e nevojshme për të siguruar që pyetja të vazhdojë të kryhet sipas këtyre parimeve;

- b) organet kompetente të palës së pyetur bien dakord, nëse është rasti, për ndërmarrjen e masave mbrojtëse për personin që do të pyetet;
- c) pyetja drejtohet drejtpërdrejt nga organi gjyqësor i palës kërkuese ose nën drejtimin e tij, në përputhje me parimet e tij të së drejtës;
- d) pas kërkesës së palës kërkuese, ose të personit që do të pyetet, pala së cilës i kërkohet ndihmë sigurohet që personi që do të pyetet të asistohet, nëse është rasti, nga një përkthyes;
- e) personi që do të pyetet mund të përdorë të drejtën e tij për të mos u përgjigjur, të parashikuar nga legjislacioni i brendshëm i palës së cilës i kërkohet ndihmë, apo i palës kërkuese.
- 6. Përveç masave të vendosura për mbrojtjen e personave, në përfundim të pyetjes autoriteti gjyqësor i palës së cilës i kërkohet ndihmë përgatit një procesverbal duke shënuar datën dhe vendin e pyetjes, identitetin e personit të pyetur, identitetet dhe cilësitë e të gjithë personave të tjerë që kanë marrë pjesë në marrjen në pyetje, paraqitjet e mundshme të betimeve të bëra dhe kushtet teknike në të cilat është zhvilluar pyetja.

Ky dokument u dërgohet nga autoritetet kompetente të palës së cilës i kërkohet ndihmë, autoriteteve kompetente të palës kërkuese.

- 7. Kostot për vendosjen e lidhjes me video, organizimin e lidhjes me video te pala së cilës i kërkohet ndihmë, pagesa e përkthyesve të ofruar prej kësaj pale, përputhjen e pagesave të dëshmitarëve dhe të ekspertëve, si dhe mbulimin e shpenzimeve të tyre të udhëtimit për të arritur në palën së cilës i kërkohet ndihmë, rimbursohen nga pala kërkuese drejt palës së cilës i kërkohet ndihmë, përveç rastit kur kjo e fundit heq dorë plotësisht apo pjesërisht nga rimbursimi.
- 8. Palët Kontraktuese adoptojnë masat e nevojshme për të siguruar që në pyetjen e dëshmitarëve ose të ekspertëve të kryera në territorin e tyre, në bazë të këtij neni, në rastin kur ata refuzojnë të dëshmojnë megjithëse e kanë detyrim apo japin dëshmi të rreme, të aplikohet e drejta e brendshme me të njëjtën vlerë si në marrjet në pyetje të kryera në një procedim brenda vendit.
- 9. Dispozitat e këtij neni zbatohen edhe në marrjen në pyetje të të pandehurve, si dhe të subjekteve të tjera dhe palëve të procedimit. Në këtë rast, vendimi për të kryer lidhjen audiovizive, si dhe kushtet në të cilat ajo kryhet, përcaktohen nga Palët Kontraktuese, në përputhje me të drejtën e tyre kombëtare dhe instrumentet përkatëse ndërkombëtare ekzistuese, përfshirë Konventën Europiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe të Lirive Themelore të 1950. Për sa janë të pajtueshme, zbatohen dispozitat e parashikuara nga paragrafët 2 dhe 8.

Neni 8

Pyetja e dëshmitarëve dhe e ekspertëve me anë të lidhjes tetefonike

- 1. Kur nuk është e mundur të procedohet me një lidhje audiovizive, nëse një person ndodhet në territorin e njërës prej Palëve Kontraktuese dhe duhet të pyetet nga organet gjyqësore të palës tjetër në cilësinë e dëshmtarit ose të ekspertit, pala e dytë mund të kërkojë ndihmën e palës së parë në mënyrë që pyetja të kryhet nëpërmjet telefonit, në zbatim të paragrafëve nga 2 deri në 6.
- 2. Kusht paraprak për kryerjen e pyetjes nëpërmjet telefonit është që dëshmitari ose eksperti të jenë dakord.
- 3. Pala së cilës i kërkohet ndihmë bie dakord me pyetjen nëpërmjet telefonit, nëse përdorimi i kësaj teknike nuk bie në kundërshtim me parimet themelore të së drejtës së brendshme.
- 4. Kërkesa për pyetjen nëpërmjet telefonit përmban përveç informacioneve që përmban neni 14 i Konventës Europiane të Ndihmës Juridike emrin e autoritetit gjyqësor dhe të personave që do të kryejnë pyetjen, si dhe të dhëna nga të cilat të rezultojë që dëshmitari ose eksperti janë dakord të marrin pjesë në një marrje në pyetje nëpërmjet telefonit.
- 5. Aspektet praktike të pyetjes përcaktohen nga Palët Kontraktuese. Gjatë rënies dakord mbi aspektet e lartpërmendura, pala së cilës i kërkohet ndihmë impenjohet që të:
 - a) njoftojë dëshmitarin ose ekspertin në fjalë për orën dhe vendin e pyetjes;
 - b) të kryejë identifikimin e dëshmitarit ose ekspertit;

- c) të verifikojë që dëshmitari ose eksperti janë dakord për kryerjen e pyetjes nëpërmjet telefonit.
- 6. Zbatohen dispozitat e përshtatshme, siç janë neni 7, paragrafi 5 dhe paragrafi 8. Përveçse kur është vendosur ndryshe, zbatohen *mutatis mutandis* dispozitat e nenit 7, paragrafi 7.

Neni 9 **Dorëzimet e kontrolluara**

- 1. Palët Kontraktuese zotohen që të garantojnë se me marrjen e kërkesës nga pala tjetër mund të zhvillojnë dorëzime të kontrolluara në territorin ku zhvillohen hetimet lidhur me vepra penale objekt ekstradimi.
- 2. Vendimi për të kryer dorëzime të kontrolluara merret në secilin rast specifik, nga autoritetet kompetente të palës së cilës i kërkohet ndihmë, duke respektuar të drejtën e brendshme të kësaj pale.
- 3. Dorëzimet e kontrolluara kryhen në përputhje me procedurat në fuqi të palës së cilës i kërkohet ndihmë. Autoritetet kompetente të kësaj pale mbajnë të drejtën e iniciativës, drejtimin dhe kontrollin e operacionit.

Neni 10 **Skuadrat e përbashkëta hetimore**

1. Autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese mund të krijojnë me marrëveshje të përbashkët, një skuadër të përbashkët hetimore, për një qëllim të caktuar dhe një afat të kufizuar, i cili mund të zgjatet me aprovimin e Palëve Kontaktuese, për të kryer hetime të një natyre penale, në territorin e palëve. Përbërja e skuadrës tregohet në marrëveshje.

Një skuadër e përbashkët hetimore mund të ngrihet në veçanti kur:

- a) hetimet e kryera nga një prej Palëve Kontraktuese mbi vepra penale, janë të një natyre komplekse dhe të vështira që kanë lidhje me Palën tjetër Kontraktuese;
- b) kur Palët Kontraktuese kryejnë hetime mbi vepra penale që për shkak të rrethanave të rastit kërkojnë ndërmarrjen e një veprimi të koordinuar dhe për të cilin është rënë dakord. Një kërkesë për ngritjen e një skuadre të përbashkët hetimore mund të paraqitet nga të dyja Palët Kontraktuese të interesuara. Skuadra ngrihet në Palën Kontraktuese ku do të presupozohet se do të zhvillohen hetimet.
- 2. Përveç informacioneve të parashikuara nga neni 14 i Konventës Europiane të Ndihmës Juridike, kërkesat për ngritjen e një skuadre të përbashkët hetimore përmbajnë propozime lidhur me përbërjen e skuadrës.
- 3. Skuadra e përbashkët hetimore vepron në territorin e Palëve Kontraktuese sipas kushteve të përgjithshme në vijim:
- a) skuadra drejtohet nga një përfaqësues i organeve kompetente dhe merr pjesë në hetimet e natyrës penale të Palës Kontraktuese në territorin e së cilës vepron skuadra. Drejtuesi i skuadrës vepron brenda kufijve të kompetencave të tij në përputhje me të drejtën e brendshme të palës;
- b) skuadra vepron në përputhje me të drejtën e Palës Kontraktuese në të cilën vepron. Gjatë kryerjes së funksioneve të tyre anëtarët e skuadrës i raportojnë personit të parashikuar në germën "a", duke pasur parasysh kushtet e vendosura nga autoritetet përkatëse në marrëveshjen e krijimit të skuadrës;
- c) Pala Kontraktuese në territorin e të cilës vepron skuadra, cakton kushtet e nevojshme organizative për t'i mundësuar funksionimin.
- 4. Në kuptim të këtij neni me shprehjen "të caktuar" pranë skuadrës hetimore nënkuptohen anëtarët e skuadrës së përbashkët hetimore, të ndryshëm nga ata të Palës Kontraktuese në territorin e të cilës ajo vepron.

- 5. Anëtarët e caktuar të skuadrës së përbashkët hetimore janë të autorizuar të jenë të pranishëm në territorin e Palës Kontraktuese ku do të veprohet nëse janë ndërmarrë masa hetimore. Gjithsesi, për arsye të veçanta, drejtuesi i skuadrës mund të urdhërojë ndryshe, në përputhje me të drejtën e Palës Kontraktuese në të cilën vepron skuadra.
- 6. Anëtarëve të caktuar të skuadrës së përbashkët hetimore, në përputhje me të drejtën e Palës Kontraktuese të veprimit, mund t'u ngarkohet ekzekutimi i këtyre masave hetimore nga ana e drejtuesit të skuadrës, atëherë kur kjo është aprovuar nga autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese të ndërhyrjes, dhe nga Pala Kontraktuese që i ka caktuar.
- 7. Nëse skuadra e përbashkët hetimore sheh nevojën që në njërën nga Palët Kontraktuese të merren masa hetimore, personat e caktuar nga kjo Palë Kontraktuese mund të bëjnë direkt një kërkesë drejtuar organeve kompetente të tyre. Masat në fjalë ekzaminohen nga kjo Palë Kontraktuese lidhur me kushtet në të cilat do të zbatoheshin, nëse do të ishin kërkuar në kuadër të një hetimi të kryer në nivel kombëtar.
- 8. Nëse skuadra e përbashkët hetimore ka nevojë për ndihmën e një shteti që nuk ka marrë pjesë në ngritjen e skuadrës, organet kompetente të Palës Kontraktuese të ndërhyrjes mund të drejtojnë një kërkesë tek organet kompetente të shtetit tjetër të interesuar në përputhje me instrumentet dhe dispozitat ekzistuese.
- 9. Për qëllimet e një hetimi penal të kryer nga skuadra e përbashkët hetimore, anëtarët e kësaj të fundit mund t'i ofrojnë kësaj skuadre informacionet që disponojnë të ardhura nga Pala Kontraktuese që i ka shkëputur, por duke respektuar të drejtën e tyre të brendshme dhe brenda kufijve të kompetencave përkatëse.
- 10. Informacionet e marra në mënyrë të ligjshme nga një anëtar apo nga një pjesëtar i shkëputur gjatë pjesëmarrjes në një skuadër të përbashkët hetimore, dhe të cilat ndryshe nuk janë në dispozicion të organeve kompetente të Palës Kontraktuese të interesuar, mund të përdoren:
 - a) për arritjen e qëllimeve të parashikuara në dokumentin e krijimit të skuadrës;
- b) për të pasur konsensusin e Palës Kontraktuese ku vihen në dispozicion informacionet për identifikimin, hetimin dhe ndjekjen e veprave të tjera penale. Ky konsensus mund të mohohet vetëm atëherë kur çështja në fjalë mund të verë në rrezik hetimet penale të Palës Kontraktuese të interesuar ose atëherë kur kjo e fundit mund të refuzojë asistencën juridike të përdorur për këtë qëllim;
- c) për të eliminuar një kërcënim të menjëhershëm dhe të rëndë ndaj sigurisë publike, duke mos e dëmtuar germën "b" në rastin kur do të niset një hetim penal i mëtejshëm;
- d) për qëllime të tjera brenda kufijve për të cilat është rënë dakord nga Palët Kontraktuese që janë pjesë përbërëse e skuadrës.
- 11. Neni në fjalë nuk prek asnjë nga dispozitat e tjera në fuqi apo marrëveshje lidhur me krijimin, apo veprimtarinë e skudrave të përbashkëta hetimore.

Neni 11 **Infiltrimet**

- 1. Palët Kontraktuese mund të bien dakord të bashkëpunojnë ndërmjet tyre për zhvillimin e hetimeve në fushën e kriminalitetit, me anë të personave të infiltruar ose nën identitete të rreme (infiltrimet).
- 2. Vendimi mbi kërkesën merret në secilin rast specifik nga autoritet kompetente të palës së pyetur në përputhje me të drejtën dhe procedurat në nivel kombëtar. Kohëzgjatja e operacionit të infiltrimit, kushtet e posaçme dhe statusi ligjor i agjentëve të përfshirë gjatë operacionit të infiltrimit caktohen nga palët në respektim të të drejtës së tyre dhe të procedurave të tyre të brendshme.
- 3. Operacionet e infiltrimit kryhen në përputhje me të drejtën dhe procedurat e brendshme të Palëve Kontraktuese në territorin e të cilës zhvillohet operacioni. Palët Kontraktuese bashkëpunojnë për të kryer përgatitjen dhe kontrollin e operacionit të infitrimit dhe për të

ndërmarrë vendime me qëllim garantimin e sigurisë së agjentëve të infiltruar apo nën identitet falco.

Neni 12 Përgjegjësia penale në lidhje me funksionarët

Gjatë zhvillimit të operacioneve për të cilat flasin nenet 9, 10 e 11, funksionarët e palës së kundërt nga pala në të cilën zhvillohet operacioni njësohen me funksionarët e kësaj të fundit, përsa i përket veprave penale kundër tyre, apo të kryera nga ata.

Neni 13 Përgjegjësia civile në lidhje me funksionarët

- 1. Kur në përputhje me nenet 9, 10 e 11, funksionarët e njërës Palë Kontraktuese veprojnë te tjetra, e para është përgjegjëse për dëmet e shkaktuara nga ajo në përmbushjen e misionit, konform të drejtës së Palës Kontraktuese në territorin në të cilën ata veprojnë.
- 2. Pala në territorin e së cilës janë shkaktuar dëme të parashikuara nga paragrafi 1, kryen riparimin e dëmeve sipas kushteve që ekzistojnë për dëmet e shkaktuara nga funksionarët e saj.
- 3. Pala Kontraktuese, funksionarët e së cilës i kanë shkaktuar dëme të tretëve në terrritorin e palës tjetër, i kthen në mënyrë të plotë shumat e derdhura kësaj pale, viktimave apo familjarëve të tyre.
- 4. Përveç ushtrimit të të drejtave të tyre kundrejt të tretëve dhe përveç pararagrafit 3, secila Palë Kontraktuese, në rastin e paragrafit 1 heq dorë nga kërkesa drejtuar tjetrës palë mbi dëmshpërblimin e dëmit të pësuar nga ajo.

Neni 14 Kërkesa e informacioneve mbi llogaritë bankare dhe mbi operacionet bankare

1. Sipas kërkesave të këtij neni, secila Palë Kontraktuese adopton dispozitat e nevojshme për të përcaktuar në përgjigje të një kërkese të transmetuar nga pala tjetër, nëse një person fizik apo juridik, objekt i një hetimi penal, ka ose kontrollon një apo më shumë llogari bankare, të çfarëdolloj natyre, pranë një institucioni bankar që ndodhet në territorin e saj, dhe në rast se është kështu, të japë çdo lloj informacioni specifik mbi llogaritë e gjetura.

Informacionet përfshijnë edhe faktin nëse ka ardhur ndonjë kërkesë dhe nëse jepen brenda një periudhe të arsyeshme, edhe llogaritë e hapura nga personi, objekt i procedimit.

- 2. Detyrimi i parashikuar nga ky nen zbatohet vetëm në masën brenda së cilës detajet në fjalë njihen nga organizmi financiar pranë të cilit është depozituar llogaria.
- 3. Detyrimi i parashikuar nga ky nen zbatohet vetëm nëse hetimi ka të bëjë me një vepër penale që ndëshkohet me kufizim lirie, me një maksimum prej të paktën katër vjetësh në palën kërkuese, dhe me të paktën dy vjet në palën e pyetur.
 - 4. Në kërkesë, autoriteti kërkues:
- a) tregon arsyet përse konsideron se informacionet e kërkuara janë të një rëndësie themelore për arritjen e qëllimeve të hetimit të veprës penale;
- b) tregon mbi ç'arsye prezumon se llogaritë bankare mbahen pranë bankave të ndodhura në palën e pyetur, dhe prej sa kohësh është në dijeni të këtij fakti, cilat banka mund të jenë të përfshira;
 - c) jep çfarëdolloj informacioni që disponon dhe që mund të lehtësojë zbatimin e kërkesës.
- 5. Pas marrjes së kërkesës nga pala kërkuese, pala e pyetur ofron detajet e llogarive bankare mbi të cilat kërkohet informacion, dhe mbi veprimet bankare që janë kryer brenda një periudhe të caktuar, mbi një apo më shumë llogari të përcaktuara në kërkesë, përfshirë këtu edhe detajet e lidhura me llogari të mundshme emetuese (dhënëse) apo përfituese.

- 6. Detyrimi i parashikuar në paragrafin e mëparshëm zbatohet vetëm në masën brenda së cilës detajet në fjalë janë të njohura nga organizmi financiar pranë të cilit është depozituar llogaria.
- 7. Pala kërkuese shpjegon në kërkesën e saj arsyet pse konsideron se informacionet e kërkuara janë të dobishme për qëllimet e hetimeve mbi veprën penale.
- 8. Për ekzekutimin e një kërkese të parashikuar nga ky nen, Palët Kontraktuese mund të zbatojnë të njëjtat kushte që zbatojnë edhe për kërkesat e kontrolleve dhe sekuestrimeve.

Neni 15 Kërkesat për verifikimin e veprimeve bankare

- 1. Secila Palë Kontraktuese merr përsipër që, pas marrjes së një kërkese, të jetë në gjendje të ushtrojë kontroll, gjatë një periudhe të caktuar mbi veprimet bankare që janë kryer në një apo më shumë llogari bankare të përcaktuara në kërkesë, dhe t'i japë rezultatet përkatëse palës kërkuese.
- 2. Pala kërkuese tregon në kërkesën e saj arsyet përse i konsideron se informacionet e kërkuara janë të domosdoshme për hetimin e veprës penale në fjalë.
- 3. Vendimi për të ushtruar kontroll merret në secilin rast specifik nga organet kompetente të palës së pyetur, duke mbajtur në konsideratë dispozitat e së drejtës së saj të brendshme.
 - 4. Mënyrat praktike të kontrollit koordinohen me organet kompetente të Palëve Kontraktuese.

Neni 16 **Konfidencialiteti**

Palët Kontraktuese adoptojnë masat e nevojshme për të siguruar që bankat nuk do t'u zbulojnë klientëve të interesuar apo palëve të treta faktin që është kryer një transmetim informacionesh në përputhje me dispozitat e neneve 14 dhe 15, apo që është duke u zhvilluar një hetim.

Neni 17 **Sekreti bankar**

Palët Kontraktuese nuk e përdorin sekretin bankar si arsye për të refuzuar bashkëpunimin pas marrjes së një kërkese për ndihmë juridike në kuptimin e kësaj Marrëveshjeje.

TITULLI III DISPOZITA LIDHUR ME EKSTRADIMIN E SHTETASVE

Neni 18 **Ekstradimet e shtetasve**

- 1. Palët Kontraktuese marrin përsipër, në mënyrë të ndërsjellë, të dorëzojnë shtetasit e tyre që ndodhen në ndjekje penale nga njëra prej tyre për kryerjen e veprave penale, ose që janë shpallur në kërkim për vuajtjen e dënimit apo të një mase shtrënguese, në përputhje me normat dhe kërkesat e Konventës Europiane mbi Ekstradimin.
 - 2. Palët Kontraktuese nuk mund të ngrenë shtetësinë si arsye për refuzimin e dorëzimit.
- 3. Kërkesat për ekstradimin bëhen drejtpërdrejt midis autoriteteve qendrore: për Republikën e Italisë nga Drejtoria e Përgjithshme e Drejtësisë Penale, zyra II, pranë Ministrisë së Drejtësisë; për Republikën e Shqipërisë nga Ministria e Drejtësisë Drejtoria e Përgjithshme e Çështjeve të Drejtësisë.

TITULLI IV DISPOZITA LIDHUR ME TRANSFERIMET E PROCEDIMEVE PENALE

Neni 19 **Transferimet e procedimeve penale**

Palët Kontraktuese marrin përsipër të rregullojnë transferimin e procedimeve penale mbi bazën e Konventës mbi Transferimet e Procedimeve Penale, hapur për firmë në Strasburg, më 15 maj 1972.

TITULLI V MBROJTJA E TË DHËNAVE PERSONALE

Neni 20 **Parime të përgjithshme**

- 1. Përsa i përket trajtimit të të dhënave personale që do të transmetohen nga Palët Kontraktuese në bazë të kësaj Marrëveshjeje, palët kontraktuese garantojnë se dispozitat përkatëse të së drejtës së brendshme ofrojnë një nivel mbrojtjeje të dhënash i cili është i barabartë të paktën me nivelin e kërkuar nga Konventa e Këshillit të Europës, e 28 janarit 1981, mbi mbrojtjen e personave në lidhje me përpunimin automatik të të dhënave me karakter personal.
- 2. Në çdo rast kjo Marrëveshje nuk paragjykon detyrimet e caktuara në ngarkim të shteteve Palë Kontraktuese lidhur me marrëveshje të tjera shumëpalëshe ekzistuese apo të ardhshme, në fushën e mbrojtjes së të dhënave personale, përfshirë këtu edhe instrumentet e adoptuar nga Bashkimi Europian në fuqi, në nenin 34 paragrafi 2 i Traktatit Themelues të BE-së.

Neni 21 **Trajtimi i të dhënave personale**

- 1. Përveç sa është parashikuar nga neni 22, të dhënat personale të transmetuara mbi bazën e kësaj Marrëveshjeje mund të përdoren nga Pala Kontraktuese tek e cila janë transferuar:
 - a) për llogari të procedimeve mbi të cilat zbatohen dispozitat e kësaj Marrëveshjeje;
- b) për procedime të tjera gjyqësore dhe administrative të lidhura në mënyrë të drejtpërdrejtë me procedimet e germës "a";
 - c) për parandalimin e një rreziku imediat dhe të rëndë për sigurinë publike;
- ç) për çfarëdolloj qëllimi tjetër, vetëm pas marrjes së autorizimit nga Pala Kontraktuese që transmeton të dhënat, përveç rastit kur pala e interesuar ka marrë aprovimin e personit të interesuar.
- 2. Ky nen gjen zbatim edhe për të dhënat personale që nuk janë transmetuar, por që janë mbajtur me mënyra të ndryshme në zbatim nga kjo Marrëveshje.
- 3. Në varësi të rrethanave të rastit specifik, Pala Kontraktuese që transmeton të dhënat mund t'i kërkojë Palës Kontraktuese tek e cila të dhënat kanë qenë transferuar, të japë informacione mbi përdorimin e të dhënave.
- 4. Ky nen nuk gjen zbatim për të dhëna personale të përfituara nga njëra prej Palëve Kontraktuese në kuptim të kësaj Marrëveshjeje, dhe të ardhura nga kjo palë.

Neni 22 **Mbrojtja e të dhënave në fushën e shkëmbimit të informacioneve**

1. Në aktin e shkëmbimit të informacioneve, në çdo rast, organet kompetente gjyqësore marrin në konsideratë kërkesat për mbrojtjën e të dhënave me karakter personal. Këto

respektojnë dispozitat në fuqi të Konventës së Këshillit të Europës, të datës 28 janar 1981, mbi mbrojtjen e personave lidhur me përpunimin automatik të të dhënave me karakter personal. Me qëllimin e mbrojtjes së të dhënave, organet gjyqësore kompetente, në zbatim të dispozitës së paragrafit 2, mund të vendosin kushte për trajtimin e të dhënave me karakter personal nga ana e Palës Kontraktuese tek e cila këto të dhëna janë transmetuar.

- 2. Kur në zbatim të kësaj Marrëveshjeje transmetohen të dhëna me karakter personal, aplikohen dispozitat në vijim:
- a) Trajtimi i të dhënave personale nga ana e organit marrës, pranohet vetëm kur është për arsyet e paraqitura në nenin 5. Ky organ mund t'i transmetojë pa aprovimin paraprak të Palës Kontraktuese që ka furnizuar informacionet, tek organet përgjegjëse për veprimtarinë hetimore dhe tek organet gjyqësore me qëllim ndjekjen dhe shtypjen e veprave penale. Në të gjitha rastet e tjera të transmetimit është i nevojshëm aprovimi i Palës Kontraktuese që ka furnizuar informacionet.
- b) Gjatë transmetimit të të dhënave, organi gjyqësor i Palës Kontraktuese kujdeset për korrektësinë dhe nivelin e përditësimit. Kurdoherë që mund të besohet se janë transmetuar të dhëna të pasakta, ose të dhëna të cilat nuk duhet të ishin komunikuar, apo të dhëna të transmetuara në mënyrë legjitime duhet që në një moment të caktuar të fshihen në përputhje me dispozitat e ligjit të Palës Kontraktuese që i ka komunikuar (dhënë), atëherë organi marrës informohet pa vonesë. Ky organ ka detyrimin të procedojë me korrigjimet e të dhënave në fjalë ose t'i fshijë ato. Nëse organi marrës ka arsye të besojë se të dhënat e komunikuara janë të pasakta ose duhen fshirë, bën me dije Palën Kontraktuese që i ka komunikuar.
- c) Nëse të dhënat e komunikuara duhet të fshihen apo korrigjohen në përputhje me dispozitat e legjislacionit të Palës Kontraktuese që i ka komunikuar, personi i intersuar duhet të disponojë të drejtën efektive të korrigjimit.
- d) Organet gjyqësore të interesuara procedojnë me regjistrimin e transmetimit, dhe me marrjen e të dhënave të shkëmbyera.
- e) Nëse kërkohet, organet gjyqësore që transmetojnë dhe marrin të dhënat, duhet të vënë në dispozicion të të interesuarit informacione lidhur me të dhënat e tij personale të transmetuara, si dhe mbi përdorimin që parashikohet të bëhet. Detyrimi për të ofruar informacione nuk ekziston më kur konsiderohet se interesi publik për mosdhënien e informacioneve është mbi intereresin e personit të interesuar për t'i marrë. Për më tej, e drejta e të interesuarit për të marrë informacione lidhur me të dhënat personale të transmetuara rregullohet nga ligjet, nga rregulloret, dhe nga procedurat e brendshme të vendeve kontraktuese palë, në territorin e të cilave drejtohet kërkesa për informacion. Para se të merret vendimi lidhur me komunikimin e informacioneve, organi që transmeton të dhënat, duhet të ketë mundësinë të shprehë mendimin e tij.
- f) Sipas dispozitave të ligjit, të rregulloreve dhe procedurave të brendshme, Palët Kontraktuese janë përgjegjëse për dëmet e shkaktuara kundrejt personave, për rrjedhojë të përpunimit të të dhënave në Palën Kontraktuese të interesuar. Ato konsiderohen përgjegjëse atëherë kur dëmi është shkaktuar nga transmetimi i të dhënave të pasakta, ose nga një transmetim nga ana e organeve gjyqësore që është kryer në dhunim të dispozitave të konventës.
- g) Të dhënat e transmetuara ruhen vetëm për një periudhë të nevojshme për qëllim të komunikimit të tyre. Pala Kontraktuese e interesuar, vlerëson në kohën e duhur nevojën për ruajtjen e të dhënave.
- h) Në çdo rast, mbi të dhënat ushtrohet mbrojtje të paktën në nive1in e mbrojtjes që pala marrëse i jep të dhënave analoge.
- i) Palët Kontraktuese kërkojnë marrjen e masave të duhura për të garantuar dhe respektuar këtë dispozitë me anë të kontrolleve të efektshme. Palët Kontraktuese mund të transferojnë të tilla detyra kontrolli edhe tek organet e brendshme mbikëqyrëse.

TITULLI VI DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 23 **Hyrja në fuqi**

- l. Kjo Marrëveshje hyn në fuqi ditën e parë të muajit vijues pas marrjes së njoftimit të dytë nga të dy njoftimet me të cilat palët njoftojnë përfundimin e procedurave të brendshme përkatëse.
- 2. Kjo Marrëveshje mund të kundërshtohet me shkrim në çdo moment. Kundërshtimi merr efekt nga dita e parë e muajit të gjashtë pas ditës në të cilën Pala tjetër Kontraktuese do të marrë njoftimin përkatës.
- 3. Kjo Marrëveshje pushon së qëni në fuqi edhe pa kundërshtimin e përmendur në paragrafin e mësipërm, nga data në të cilën Konventa për Ndihmë Juridike në Fushën Penale dhe Konventa Europiane mbi Ekstradimet, nuk do të kenë më efekte ndërmjet Palëve Kontraktuese. Në prani të njëri-tjetrit, të nënshkruarit, duke qenë plotësisht të autorizuar për këtë nga qeveritë përkatëse të tyre, firmosën këtë Marrëveshje.

LIGJ Nr. 18/2016

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLIT TË EVROPËS "PËR FALSIFIKIMIN E PRODUKTEVE MJEKËSORE DHE KRIME TË NGJASHME, QË PËRBËJNË KËRCËNIM PËR SHËNDETIN PUBLIK"

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet konventa e Këshillit e Evropës "Për falsifikimin e produkteve mjekësore dhe krime të ngjashme, që përbëjnë kërcënim për shëndetin publik", bërë në Moskë më 28 tetor 2011, sipas tekstit bashkëlidhur këtij ligji.

Neni 2

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 10.3.2016

Shpallur me dekretin nr. 9474, datë 24.3.2016, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani

KONVENTA E KËSHILLIT TË EVROPËS

MBI FALSIFIKIMIN E PRODUKTEVE MJEKËSORE DHE KRIME TË NGJASHME TË CILAT PËRBËJNË KËRCËNIM PËR SHËNDETIN PUBLIK MOSKË, 28.X.2011

Teksti është korrigjuar në përputhje me vendimin e Këshillit të Ministrave (takimi i 1151-të i zëvendësministrave, 18–19 shtator 2012).

Parathënie

Shtetet anëtare të KE-së dhe nënshkrues të tjerë të kësaj Konvente, duke marrë parasysh se qëllimi i KE-së është të ketë një harmoni sa më të mirë ndërmjet anëtarëve të tij,

duke marrë parasysh se falsifikimi i produkteve mjekësore dhe krimeve të ngjashme nga natyra e tyre rrezikojnë seriozisht shëndetin publik,

duke rikujtuar Planin e Veprimit të Samitit të Tretë të Krerëve të Shteteve dhe Qeverive të KEsë (Varshavë, 16–17 maj 2005), i cili rekomandon zhvillimin e masave për të forcuar sigurinë e shtetasve evropianë,

duke pasur parasysh Deklaratën Universale mbi të Drejtat e Njeriut, të shpallur nga Asambleja e Përgjithshme e Shteteve të Bashkuara, më 10 dhjetor 1948, Konventën për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Liritë Themelore (1950, ETS nr. 5), Kartën Sociale Evropiane (1961, ETS nr. 35), Konventën mbi Hartimin e një Farmakopea Evropiane (1964, ETS nr. 50) dhe protokollin e saj (1989, ETS nr. 134), Konventën për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Dinjitetin e Qenieve Njerëzore në lidhje me Aplikimin e Biologjisë dhe Mjekësisë: Konventën për të Drejtat e Njeriut dhe Biomjekësinë (1977, ETS nr. 164), Protokolli Shtesë i saj (1998, ETS nr. 168, 2002, ETS nr. 186, 2005, CETS nr. 195, 2008, CETS nr. 203), Konventën për Krimet Kompjuterike (2001, ETS nr. 185),

gjithashtu, duke pasur parasysh punën tjetër shumë të rëndësishme të Këshillit të Evropës, veçanërisht vendimet e Komitetit të Ministrave dhe punimet e Asamblesë Parlamentare, në mënyrë të veçantë Rezolutën në lidhje më rolin e farmacistit në kuadër të sigurimit shëndetësor, përgjigjet e miratuara nga Komiteti i Ministrave, më 6 prill 2005 dhe më 26 shtator 2007, përkatësisht në lidhje me Rekomandimet e Asamblesë Parlamentare 1673 (2004), "Mbi falsifikimin, problemet dhe zgjidhjet" dhe 1794(2007), "Mbi cilësinë e barnave në Evropë", si edhe programe të rëndësishme të ndërmarra nga KE-ja,

duke pasur parasysh mjete dhe programe të tjera përkatëse ndërkombëtare ligjore, të realizuara nga Organizata Botërore e Shëndetësisë, në veçanti punën e grupit IMPACT dhe të Bashkimit Evropian, si dhe në forumin G8,

të vendosur për të kontribuar në mënyrë efektive për qëllimin e përbashkët të luftës së krimit që përfshijnë produkte mjekësore dhe krime të ngjashme, të cilat përbëjnë rrezik për shëndetin publik, duke paraqitur sanksione penale të reja në lidhje me këto vepra penale,

duke marrë parasysh se qëllimi kryesor i kësaj Konvente është parandalimi dhe luftimi i rreziqeve të shëndetit publik, duke i dhënë efekt dispozitave të Konventës në lidhje me të drejtën penale materiale, duhet kryer duke pasur parasysh qëllimin e saj dhe parimin e proporcionalitetit,

duke marrë parasysh se kjo Konventë nuk kërkon të trajtojë çështjet në lidhje me të drejtat e pronësisë intelektuale,

duke marrë në konsideratë nevojën për të përgatitur një instrument ndërkombëtar i cili përqendrohet në aspektet e parandalimit, mbrojtjes së viktimave dhe tek e drejta penale në luftimin me të gjitha mënyrat të falsifikimit të produkteve mjekësore dhe krime të ngjashme që paraqesin rrezik për shëndetin publik, dhe i cili krijon një mekanizëm specifik ndjekjeje,

duke pranuar se që të luftohet në mënyrë efikase kërcënimi global i cili rrjedh nga falsifikimi i produkteve mjekësore dhe krimeve të ngjashme, duhet të inkurajohet një bashkëpunim i ngushtë ndërkombëtar ndërmjet shteteve anëtare të Këshillit të Evropës dhe shteteve joanëtare,

kanë rënë dakord si më poshtë:

KAPITULLI I OBJEKTIVAT DHE QËLLIMI, PARIMI I MOSDISKRIMINIMIT, OBJEKTI, PËRKUFIZIMET

Neni 1 **Objektivi dhe qëllimi**

- 1. Qëllimi i kësaj Konvente është parandalimi dhe lufta kundër kërcënimeve të shëndetit publik duke:
 - a) parashikuar akte të tilla si vepra penale;
 - b) mbrojtur të drejtat e viktimave të veprave penale të përcaktuara sipas kësaj Konvente;
 - c) nxitur bashkëpunimin kombëtar dhe ndërkombëtar.
- 2. Në mënyrë që të garantohet zbatimi efektiv i këtyre dispozitave nga Palët, kjo Konventë vendos një mekanizëm specifik ndjekës.

Neni 2 Parimi i mosdiskriminimit

Zbatimi i këtyre dispozitave të kësaj Konvente nga Palët, në veçanti gëzimi i masave për të mbrojtur të drejtat e viktimave, duhet të sigurohet pa asnjë diskriminim, për shkaqe të tilla si: gjinia, raca, ngjyra, gjuha, mosha, feja, politika ose çdo opinion tjetër, origjina kombëtare dhe sociale, përkatësia në një pakicë kombëtare, prona, lindja, orientimi seksual, gjendja shëndetësore, aftësia e kufizuar ose ndonjë status tjetër.

Neni 3 **Objekti**

Kjo Konventë trajton nëse produktet mjekësore janë të mbrojtura sipas së drejtës së pronës intelektuale ose jo, ose nëse ato janë të përgjithshme ose jo, duke përfshirë elementet ndihmëse që caktohen të përdoren së bashku me pajisjet mjekësore, si dhe substancat aktive, inaktive, pjesët dhe materialet e caktuara për t'u përdorur gjatë prodhimit të produkteve mjekësore.

Neni 4 **Përkufizimet**

Për qëllimet e kësaj Konvente:

- a) termi "produkt mjekësor" ka kuptimin e produkteve mjekësore dhe pajisjeve mjekësore;
- b) termi "produkt" ka kuptimin e ilaçeve për njerëzit dhe përdorim veterinar, të cilat mund të ienë:
- i) çdo substancë apo kombinim përmes substancave të cilat paraqesin veti të tilla që mund të trajtojnë apo parandalojnë sëmundjet te njerëzit apo kafshët;
- ii) çdo substancë apo kombinim substancash të cilat ndoshta mund të përdoren apo administrohen te qenie njerëzore apo kafshë ose me synim rikthimin, korrigjimin ose modifikimin e funksioneve psikologjike nëpërmjet eksperi-mentimit farmakologjik, veprimeve metabolike ose imunologjike, ose kryerjes së një diagno-stikimi mjekësor;
 - iii) hetimi i një produkti mjekësor;
- c) termi "substanca aktive" ka kuptimin se çdo substancë apo përzierje substancash të cilat caktohen për t'u përdorur gjatë përpunimit të një produkti mjekësor, dhe që kur përdoren në prodhimin e një produkti mjekësor, bëhen një përbërës aktiv i produktit mjekësor;
- d) termi "substancë inaktive" ka kuptimin e çdo substance e cila nuk është substancë aktive ose një produkt mjekësor i përfunduar, por është pjesë e përbërjes së një produkti mjekësor për njerëzit ose veterinarinë dhe i rëndësishëm për integritetin e produktit të përfunduar;

- e) termi "pajisje mjekësore" ka kuptimin e çdo mjeti, aparature, aplikimi, softueri, materiali apo çdo artikull tjetër, qoftë i përdorur vetëm apo në kombinim, duke përfshirë dhe softuerin, të caktuara nga prodhuesi për t'u përdorur veçanërisht për diagnostikime dhe/ose qëllime terapeutike dhe të nevojshme për aplikimin përkatës, të caktuara nga prodhuesi për t'u përdorur për qeniet njerëzore për qëllimet e:
 - i) diagnozës, parandalimit, monitorimit, trajtimit apo lehtësimit të sëmundjes;
- ii) i diagnozës, parandalimit, monitorimit, trajtimit, lehtësimit apo kompensimit për një dëmtim apo handikap;
 - iii) hetimit, zëvendësimit ose modifikimit të anatomisë ose një procesi fiziologjik;
 - iv) kontrollit të konceptimit,
- dhe që nuk arrin qëllimet e tij kryesore në ose mbi trupin e njeriut me anë të farmakologjisë, masave imunologjike ose metabolike, por mund të ndihmohet në funksionin e tij nga masa të tilla;
- f) termi "pajisje" ka kuptimin e një artikulli, i cili edhe pse nuk është një pajisje mjekësore, është caktuar nga prodhuesi për t'u përdorur së bashku me një pajisje mjekësore në mënyrë që ta mundësojë atë për t'u përdorur në përputhje me përdorimin e pajisjeve mjekësore, të vendosur nga prodhuesi i pajisjes;
- g) termat "pjesë" dhe "materiale" kanë kuptimin e të gjitha pjesëve dhe materialeve të konstruktuara dhe të planifikuara për t'u përdorur për pajisje mjekësore dhe që janë të nevojshme për integritetin e tyre;
- h) termi "dokument" ka kuptimin e çdo dokumenti të lidhur me një produkt mjekësor, një substancë aktive, inaktive, pjesë apo një pajisje, duke përfshirë paketimin, etiketimin, udhëzimet e përdorimit, certifikatën e origjinës apo çdo certifikatë tjetër shoqëruese ose drejtpërdrejt të lidhur me prodhimin dhe/ose shpërndarjen.
 - i) termi "prodhim" ka kuptimin:
- i) në lidhje me një produkt mjekësor, çdo pjesë të procesit të prodhimit të një produkti mjekësor, ose një substancë aktive ose inaktive të një produkti të tillë, ose mbartja e produktit mjekësor me substanca aktive ose inaktive në gjendjen përfundimtare;
- ii) në lidhje me një pajisje mjekësore, çdo pjesë e procesit të prodhimit të pajisjeve mjekësore, si dhe pjesët apo materialet e një pajisjeje të tillë, duke përfshirë edhe projektimin e pajisjes, pjesët e materialit, ose mbartja e produktit mjekësor, pjesët ose materialet në gjendjen e tyre përfundimtare;
- iii) në lidhje me një pajisje, çdo pjesë e procesit të prodhimit të pajisjes, duke përfshirë projektimin e pajisjes ose mbartjen e pajisjes në gjendjen e tij përfundimtare;
- j) termi "falsifikim" ka kuptimin e një përfaqësimi të rremë në lidhje me një identitet apo burim;
- k) termi "viktimë" ka kuptimin e çdo personi fizik që pëson efektet negative fizike apo psikologjike si pasojë e përdorimit të një produkti mjekësor të falsifikuar ose një produkti mjekësor të prodhuar, të vendosur në treg pa autorizim ose pa qenë në përputhje me kërkesat e parashtruara në nenin 8.

KAPITULLI II E DREJTA PENALE MATERIALE

Neni 5 **Prodhimi i falsifikuar**

1. Çdo Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të konsideruar si vepra penale sipas ligjit të saj të brendshëm, prodhimin e qëllimshëm të produkteve mjekësore të falsifikuara, substancat aktive, substancat inaktive, pjesët, materialet dhe elementet ndihmëse.

- 2. Në lidhje me produktet mjekësore dhe sipas rastit, pajisjet mjekësore, substancat aktive dhe inaktive, paragrafi 1 do të zbatohet, gjithashtu, për çdo falsifikim të tyre.
- 3. Çdo shtet apo Bashkimi Evropian, në kohën e nënshkrimit apo kur depozitojnë instrumentin e tyre të ratifikimit, pranimit apo miratimit, nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se ka të drejtën për të mos aplikuar apo aplikuar vetëm në raste apo kushte specifike të paragrafit 1, në lidhje me substancat inaktive, pjesët dhe materialet, dhe paragrafit 2 në lidhje me substancat inaktive.

Neni 6 Furnizimi, ofrimi për furnizim dhe trafikimi i objekteve të falsifikuara

- 1. Çdo Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të konsideruar si vepër penale në përputhje me ligjin e tyre të brendshëm, kur kryhet qëllimisht, furnizimin apo ofrimin e furnizimit, duke përfshirë ndërmjetësimin, trafikimin, duke përfshirë dhe ruajtjen, importin dhe eksportin e produkteve mjekësore, të substancave aktive, substancave inaktive, pjesëve, materialeve dhe elementeve ndihmëse.
- 2. Çdo shtet apo Bashkimi Evropian, në kohën e nënshkrimit apo kur depozitojnë instrumentin e tyre të ratifikimit, pranimit apo miratimit, nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se ka të drejtën për të mos aplikuar apo aplikuar vetëm në rastet apo kushtet specifike, të paragrafit 1, në lidhje me substancat inaktive, pjesët dhe materialet.

Neni 7 Falsifikimi i dokumenteve

- 1. Çdo Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative apo masa të tjera për të konsideruar si vepër penale në përputhje me ligjin e saj të brendshëm, falsifikimin e dokumenteve apo modifikimin e dokumenteve, kur kryhet qëllimisht.
- 2. Çdo shtet apo Bashkimi Evropian, në kohën e nënshkrimit apo kur depozitojnë instrumentin e tyre të ratifikimit, pranimit apo miratimit, nëpërmjet një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se ka të drejtën për të mos aplikuar apo aplikuar vetëm në rastet apo kushtet specifike, të paragrafit 1, në lidhje me substancat inaktive, pjesët dhe materialet.

${ m Neni~8}$ Krime të ngjashme që paraqesin kërcënim për shëndetin publik

Çdo Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të përcaktuar si vepra penale, në përputhje me ligjin e saj të brendshëm të saj, nëse një aktivitet i tillë nuk parashikohet nga nenet 5, 6 dhe 7:

- a) prodhimin, magazinimin për furnizim, importimin apo eksportimin, furnizimin, ofrimin e furnizimit apo vendosjen në tregun e:
- i) produkteve mjekësore pa autorizim kur një autorizim i tillë është i nevojshëm në përputhje me ligjin e brendshëm të Palës; apo
- ii) pajisjeve mjekësore pa qenë në përputhje me kërkesat në pajtim, kur një pajtim i tillë kërkohet në përputhje me ligjin e brendshëm të Palës;
- b) përdorimi për tregtim i dokumenteve origjinale jashtë qëllimit të tyre në kuadër të zinxhirit të furnizimit të produkteve ligjore mjekësore, siç përcaktohet në ligjin e brendshëm të Palës.

Ndihma apo nxitja dhe tentativa

- 1. Çdo Palë do të marrë masat legjislative dhe masa të tjera për të përcaktuar si vepra penale, kur është e kryer qëllimisht, ndihmën apo nxitjen për kryerjen e një prej veprave të përcaktuara në përputhje me këtë Konventë.
- 2. Çdo Palë do të marrë masat legjislative dhe masa të tjera për ta përcaktuar si vepër penale tentativën e qëllimshme për të kryer një nga veprat penale të përcaktuara në përputhje me këtë Konventë.
- 3. Çdo shtet apo Bashkimi Evropian, në kohën e nënshkrimit apo kur depozitojnë instrumentin e tyre të ratifikimit, pranimit apo miratimit, me anë të një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se ka të drejtën për të mos u aplikuar apo aplikuar vetëm në raste apo kushte specifike, paragrafi 2, për veprat penale të përcaktuara në përputhje me nenet 7 dhe 8.

Neni 10

Juridiksioni

- 1. Çdo Palë do të marrë masat legjislative dhe masa të tjera për të përcaktuar juridiksionin mbi çdo vepër penale të përcaktuar në përputhje me këtë Konventë, kur vepra penale është kryer:
 - a) në territorin e saj; apo
 - b) në bordin një anije që mban flamurin e asaj Pale; apo
 - c) në bordin e një mjeti fluturues të regjistruar në përputhje me ligjin e asaj Pale; apo
 - d) nga një nga shtetasit apo nga një person me qëndrim të përhershëm në territorin e saj.
- 2. Çdo Palë do të marrë masat legjislative dhe masa të tjera për të përcaktuar juridiksionin mbi çdo vepër penale të përcaktuar në përputhje me këtë Konventë, kur viktima e veprës penale është shtetas me qëndrim të përhershëm në territorin e saj.
- 3. Çdo Palë do të marrë masat legjislative dhe masa të tjera për të përcaktuar juridiksionin mbi çdo vepër penale në përputhje me këtë Konventë, kur personi i dyshuar është i pranishëm në territorin e saj dhe nuk mund të ekstradohet te ndonjë Palë tjetër për shkak të kombësisë së tij apo të saj.
- 4. Çdo shtet apo Bashkimi Evropian, në kohën e nënshkrimit apo kur depozitojnë instrumentin e tyre të ratifikimit, pranimit apo miratimit, me anë të një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se ka të drejtën për të mos aplikuar apo aplikuar vetëm në rastet apo kushtet specifike, rregullat e legjislacionit të përcaktuara në paragrafin 1, nënparagrafi "d", dhe paragrafi 2 i këtij neni.
- 5. Kur më shumë se një Palë pretendon juridiksion mbi një vepër penale të përcaktuar në përputhje me këtë Konventë, Palët e interesuara do të konsultohen, kur është e përshtatshme, me qëllim që të përcaktohet juridiksioni më i përshtatshëm për ndjekje penale.
- 6. Pa cenuar rregullat e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare, kjo Konventë nuk do të përjashtojë asnjë juridiksion penal të ushtruar nga një Palë në përputhje me ligjin e saj të brendshëm.

Neni 11

Përgjegjësia e personave juridikë

- 1. Çdo Palë do të marrë masa legjislative dhe masa të tjera për të garantuar që personat juridikë mund të jenë përgjegjës për veprat penale të përcaktuara në përputhje me këtë Konventë, kur kryhen për përfitimin e tyre nga çdo person fizik që vepron individualisht apo si pjesë e një organi të një personi juridik, i cili ka një pozicion drejtues brenda tij, i bazuar në:
 - a) fuqinë e përfaqësimit të një personi juridik;
 - b) autoritetin për të marrë vendime në emër të personit juridik;
 - c) një autoritet për të ushtruar kontroll në kuadër të personit juridik;

- 2. Përveç rasteve të parashikuara në paragrafin 1, çdo Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të siguruar që personi juridik të mbajë përgjegjësi mbi mungesën e drejtimit apo kontrollit nga një person fizik i përmendur në paragrafin 1, e cila ka bërë të mundur kryerjen e një vepre penale të përcaktuar në përputhje me këtë Konventë në përfitim të personit juridik nga personi fizik që vepron sipas autoritetit të tij.
- 3. Në pajtim me parimet ligjore të Palës, përgjegjësia e personit juridik mund të jetë penale, civile ose administrative;
- 4. Kjo përgjegjësi nuk do të cenojë përgjegjësinë penale të personave fizikë që kanë kryer veprën penale.

Neni 12 Sanksionet dhe masat

- 1. Çdo Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të siguruar që veprat penale të përcaktuara në përputhje me këtë Konventë të jenë të dënueshme nga sanksione proporcionale të efektshme, proporcionale dhe bindëse, duke përfshirë sanksionet monetare penale dhe jopenale, duke pasur parasysh rëndësinë e tyre. Këto sanksione do të përfshijnë, për veprat penale të përcaktuara në përputhje me nenet 5 dhe 6, kur kryhen nga një person fizik, dënime si privimin nga liria që mund të shkaktojnë ekstradim.
- 2. Çdo Palë do të marrë masat legjislative dhe masa të tjera për të siguruar që personi juridik të mbajë përgjegjësi në përputhje me nenin 11, të jetë subjekt i sanksioneve bindëse dhe proporcionale, duke përfshirë sanksionet monetare penale dhe jopenale, dhe mund të përfshijë masat e tjera, të tilla si:
 - a) përjashtimi i përkohshëm apo i përhershëm nga ushtrimi i veprimtarisë tregtare;
 - b) vendosja nën mbikëqyrjen gjyqësore;
 - c) urdhër gjyqësor likuidimi.
 - 3. Çdo Palë do të marrë masat legjislative dhe masa të tjera për të:
 - a) lejuar sekuestrimin dhe konfiskimin e:
- i) produkteve mjekësore, substancave aktive dhe inaktive, pjesëve, materialeve dhe elementeve ndihmëse, si dhe dokumenteve apo instru-menteve të tjera të përdorura për të kryer veprat penale në përputhje me këtë Konventë apo për të lehtësuar kryerjen e tyre;
- ii) produktet e këtyre veprave penale apo pronave, vlera e të cilave u korrespondon këtyre produkteve;
- b) të lejojë shkatërrimin e produkteve mjekë-sore të konfiskuara, substancave aktive, substancave inaktive, pjesëve, materialeve dhe elementeve ndihmëse, të cilat janë subjekt i një vepre penale të përcaktuar në përputhje me këtë Konventë;
- c) të marrë masa të tjera të përshtatshme në përgjigje të një vepre penale, në mënyrë që të parandalojë veprat e ardhshme penale.

Neni 13 **Rrethanat rënduese**

Çdo Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të siguruar se rrethanat e mëposhtme, nëse nuk përbëjnë pjesë të elementeve përbërës të veprave, në përputhje me dispozitat përkatëse të ligjit të brendshëm, mund të merren në konsideratë si rrethana rënduese për përcaktimin e sanksioneve në lidhje me veprat penale të përcaktuara në përputhje me këtë Konventë:

- a) vepra penale që shkakton vdekjen apo dëmtimin e shëndetit fizik apo mendor të viktimës;
- b) vepra penale është kryer nga personat që shkelin konfidencialitetin e dhënë atyre si profesionistë;
- c) vepra penale është kryer nga personat që shkelin konfidencialitetin e dhënë atyre si prodhues dhe, gjithashtu, si furnizues;

- d) veprat penale të furnizimit dhe ofrimit të furnizimit janë kryer në një shkallë të lartë furnizimi, të tilla si sistemet e informacionit, duke përfshirë internetin;
 - e) vepra penale është kryer në kuadër të një organizate kriminale;
 - f) autorët janë dënuar më parë për një vepër penale të së njëjtës natyrë.

Neni 14 **Dënimet e mëparshme**

Secila Palë do të ndërmarrë të gjitha masat e nevojshme legjislative ose masa të tjera për të marrë parasysh dënimet e formës së prerë të miratuara nga Pala tjetër në lidhje me veprat e së njëjtës natyrë kur përcaktohen sanksionet.

KAPITULLI III HETIMI, NDJEKJA PENALE DHE E DREJTA PROCEDURALE

Neni 15 Fillimi dhe vazhdimi i procedimit

Secila Palë do të ndërmarrë masat e nevojshme legjislative ose masa të tjera për t'u siguruar që hetimet ose ndjekja e veprave penale, të përcaktuara në përputhje me këtë Konventë, nuk do t'u nënshtrohen ankesave dhe procedimi mund të vazhdojë edhe nëse ankesa të jetë tërhequr.

Neni 16 **Hetimi penal**

- 1. Secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative ose masa të tjera që të sigurohet që personat, njësitë ose shërbimet që merren me hetimet penale, të jenë të specializuar në fushën e luftës kundër produkteve mjekësore të falsifikuara dhe krime të ngjashme që përfshijnë kërcënimet ndaj shëndetit publik ose që personat të jenë të trajnuar për këtë qëllim, përfshirë hetimet financiare. Njësi të tilla ose shërbime do të kenë burime të mjaftueshme.
- 2. Secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative ose masa të tjera, në përputhje me parimet e ligjit të brendshëm, për të siguruar hetim efikas kriminal dhe ndjekje të shkeljeve të caktuara në përputhje me këtë Konventë, duke lejuar, kur është e nevojshme, ndërmarrjen e hetimeve financiare, të operacioneve të fshehta, dorëzimit të kontrolluar dhe teknikave të tjera speciale të hetimit.

KAPITULLI IV BASHKËPUNIMI I AUTORITETEVE DHE SHKËMBIMI I INFORMACIONIT

Neni 17 Masat kombëtare të bashkëpunimit dhe shkëmbimit të informacionit

- 1. Secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative ose masa të tjera, në mënyrë që përfaqësuesit e autoriteteve të shëndetit, doganave, policisë dhe autoriteteve të tjera kompetente të shkëmbejnë informacion dhe të bashkëpunojnë në përputhje me ligjin e brendshëm për të parandaluar dhe luftuar në mënyrë efikase prodhimin e produkteve mjekësore të falsifikuara dhe krime të ngjashme që përbëjnë kërcënim për shëndetin publik.
- 2. Secila Palë do të përpiqet të sigurojë bashkëpunim ndërmjet autoriteteve të veta kompetente dhe sektorëve tregtarë dhe industrialë, që lidhen me menaxhimin e riskut të produkteve mjekësore të falsifikuara dhe krimeve të ngjashme që përbëjnë kërcënim për shëndetin publik.
- 3. Në lidhje me kërkesat për mbrojtjen e të dhënave personale, secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative ose masa të tjera për ngritjen ose forcimin e mekanizmave, për:

- a) marrjen dhe mbledhjen e informacionit dhe të dhënave, nëpërmjet pikave të kontaktit, në nivel kombëtar ose vendor dhe në bashkëpunim me sektorin privat dhe shoqërinë civile, me qëllim parandalimin dhe luftën kundër produkteve mjekësore të falsifikuara dhe produkteve të ngjashme që përbëjnë kërcënim për shëndetin publik;
- b) disponueshmërinë e informacionit dhe të dhënave të përfituara nga autoritetet e shëndetit, doganat, policia dhe autoritetet e tjera kompetente për bashkëpunimin ndërmjet tyre.
- 4. Secila Palë do të marrë masat e nevojshme për të siguruar që personat, njësitë ose shërbimet përgjegjëse për bashkëpunimin dhe shkëmbimin e informacionit të jenë të trajnuara për këtë qëllim. Këto njësi apo shërbime duhet të kenë burime të mjaftueshme.

KAPITULLI V MASAT PARANDALUESE

Neni 18 **Masat parandaluese**

- 1. Secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të vendosur kërkesat për cilësinë dhe sigurinë e produkteve mjekësore.
- 2. Secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për t'u siguruar për shpërndarjen e sigurt të produkteve mjekësore.
- 3. Me qëllim parandalimin e produkteve mjekësore të falsifikuara, substancave aktive, substancave inaktive, pjesëve, materialeve dhe elementeve ndihmëse, secila Palë do të marrë masat e nevojshme për të mundësuar, ndër të tjera:
- a) trajnimin e profesionistëve të kujdesit shëndetësor, ofruesve, policisë dhe autoriteteve doganore, si edhe autoriteteve përkatëse rregullatore;
- b) promovimin e fushatave të ndërgjegjësimit që i drejtohen publikut të gjerë, duke mundësuar informacion në lidhje me produktet mjekësore të falsifikuara;
- c) parandalimin e furnizimit të paligjshëm të produkteve mjekësore, substancave aktive, substancave inaktive, pjesëve, materialeve dhe elementeve ndihmëse.

KAPITULLI VI MASAT MBROJTËSE

Neni 19 **Mbrojtja e viktimave**

Secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e viktimave, në veçanti nëpërmjet:

- a) sigurimit që viktimat të kenë akses në informacionin përkatës në lidhje me çështjen e tyre dhe që është i nevojshëm për mbrojtjen e shëndetit të tyre;
 - b) ndihmës së viktimave për rikuperimin e tyre fizik, psikologjik dhe social;
 - c) mundësimit, në ligjin e tij të brendshëm, për të drejtën e viktimave për kompensim nga autorët.

Neni 20

Hetimi dhe procedimi penal i viktimave

- 1. Secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masa të tjera për të mbrojtur të drejtat dhe interesat e viktimave në të gjitha fazat e hetimeve dhe procedimeve penale, në veçanti nëpërmjet:
- a) informimit të tyre mbi të drejtat dhe shërbimet në dispozicionin e tyre dhe, nëse nuk duan të marrin informacion, ndjekja e ankesave të tyre, dënimet e mundshme, progresi i përgjithshëm i hetimeve ose i procedimeve, dhe roli i tyre si edhe rezultati i çështjeve të tyre;

- b) mundësimit atyre, në mënyrë të përputhshme me rregullat procedurale të ligjit të brendshëm, të dëgjohen, që të sigurojnë prova dhe të zgjedhin mënyrat e pikëpamjeve të tyre, nevojat dhe shqetësimet e paraqitura, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose nëpërmjet një ndërmjetësi; dhe
- c) mundësimit ndaj tyre të shërbimeve të përshtatshme të mbështetjes, në mënyrë që të drejtat dhe interesat e tyre të përfaqësohen siç duhet dhe të merren në konsideratë;
- d) mundësimit të masave efikase për sigurinë e tyre, si edhe të familjeve të tyre dhe dëshmitarëve për llogari të tyre, kundër kërcënimit dhe hakmarrjes.
- 2. Secila Palë do të sigurohet që viktimat të kenë akses që prej kontaktit të parë me autoritetet kompetente, në informacionin mbi procedimet përkatëse gjyqësore dhe administrative.
- 3. Secila Palë do të sigurohet që viktimat të kenë akses, pa pagesë, për ndihmë ligjore kur është e mundur që të kenë statusin e palëve në procedime penale.
- 4. Secila Palë do të marrë masat e nevojshme legjislative dhe masat e tjera për t'u siguruar që viktimat e një vepre penale në përputhje me këtë Konventë, të kryer në territorin e Palës të ndryshme nga ku ata janë rezidentë, mund të paraqesin një ankesë para autoriteteve kompetente të shtetit të tyre të vendbanimit.
- 5. Secila Palë do të mundësojë, nëpërmjet masave legjislative ose masave të tjera, në përputhje me kushtet e ligjit të brendshëm, që grupet, fondacionet, shoqatat ose organizatat qeveritare ose joqeveritare, të asistojnë dhe/ose mbështetin viktimat me miratimin e tyre gjatë procedimeve penale në lidhje me shkeljet në përputhje me këtë Konventë.

KAPITULLI VII BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

Neni 21 Bashkëpunimi ndërkombëtar në çështjet penale

- 1. Palët do të bashkëpunojnë me njëra tjetrën, në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente dhe gjatë kryerjes së instrumenteve përkatëse të zbatueshme ndërkombëtare dhe rajonalë dhe masat e rëna dakord në bazë të legjislacionit reciprok dhe ligjit të tyre të brendshëm, në masën më të gjerë të mundshme, me qëllim hetimin ose procedimin në lidhje me shkeljet në përputhje me këtë Konventë, duke përfshirë sekuestrimin dhe konfiskimin.
- 2. Palët do të bashkëpunojnë në masën më të gjerë të mundshme në përputhje me traktatet ndërkombëtare, rajonale dhe dypalëshe të zbatueshme mbi ekstradimin dhe ndihmën e ndërsjellë juridike në çështjet penale në lidhje me shkeljet në përputhje me këtë Konventë.
- 3. Nëse një Palë, e cila kryen ekstradimin ose që jep ndihmë të ndërsjellë juridike në çështjet penale që kushtëzohet nga ekzistenca e një traktati me një Palë me të cilën nuk ka një traktat të tillë, mund të veprojë në përputhje të plotë me detyrimet e saj sipas së drejtës ndërkombëtare dhe kushteve të ligjit të brendshëm të Palës së kërkuar, duke marrë në konsideratë këtë Konventë si bazë ligjore për ekstradime ose ndihmë të ndërsjellë juridike në çështjet penale në lidhje me shkeljet sipas kësaj Konvente.

Neni 22

Bashkëpunimi ndërkombëtar mbi parandalimin dhe masat e tjera administrative

- 1. Palët do të bashkëpunojnë për mbrojtjen dhe asistencën e viktimave.
- 2. Palët, pa cenuar sistemet e tyre të brendshme raportuese, do të përcaktojnë një pikë kombëtare kontakti, e cila do të jetë përgjegjëse për transmetimin dhe marrjen e kërkesave për informacion dhe/ose bashkëpunimin në lidhje me luftën kundër produkteve mjekësore të falsifikuara dhe krimeve të ngjashme, duke përfshirë kërcënimet ndaj shëndetit publik.
- 3. Secila Palë do të përpiqet të integrojë, ku çmohet e nevojshme, parandalimin dhe luftën kundër produkteve mjekësore të falsifikuara dhe krimeve të ngjashme, duke përfshirë kërcënimin ndaj shëndetit publik nëpërmjet asistencës dhe programeve të zhvillimit në përfitim të Vendeve të treta.

KAPITULLI VIII MEKANIZMAT E NDJEKJES

Neni 23 **Komiteti i Palëve**

- 1. Komiteti i Palëve do të përbëhet nga përfaqësuesit e Palëve të Konventës.
- 2. Komiteti i Palëve do të thirret nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës. Takimi i parë do të zhvillohet brenda një periudhe një vjeçare nga hyrja në fuqi e kësaj Konvente për nënshkruesin e dhjetë që e ka ratifikuar atë. Do të mblidhet, gjithashtu, kur kjo kërkohet nga të paktën një e treta e Palëve ose nga Sekretari i Përgjithshëm.
 - 3. Komiteti i Palëve do të miratojë rregullat e veta të procedurës.
- 4. Komiteti i Palëve do të asistohet nga Sekretariati i Këshillit të Evropës për kryerjen e funksioneve të tij.
- 5. Pala Kontraktuese, e cila nuk është anëtare e Këshillit të Evropës, do të kontribuojë në financimin e Komitetit të Palëve në një mënyrë të vendosur nga Komiteti i Ministrave të konsultuar me atë Palë.

Neni 24 **Përfaqësuesit e tjerë**

- 1. Asambleja Parlamentare e Këshillit të Evropës, Komiteti Evropian mbi Çështjet Penale (CDPC), si edhe komitete të tjera përkatëse ndërqeveritare ose shkencore të Këshillit të Evropës, do të caktojnë secila një përfaqësues te Komiteti i Palëve, në mënyrë që të kontribuojnë në qasjen multisektorale dhe multidisiplinore.
- 2. Komiteti i Ministrave mund të ftojë edhe organe të tjera të Këshillit të Evropës për të caktuar një përfaqësues në Komitetin e Palëve pas konsultimit me ta.
- 3. Përfaqësuesit e organeve përkatëse ndërkombëtare mund të pranohen si vëzhgues në Komitetin e Palëve në vijim të procedurës së përcaktuar nga rregullat përkatëse të Këshillit të Evropës.
- 4. Përfaqësuesit e organeve përkatëse zyrtare të Palëve mund të pranohen si vëzhgues në Komitetin e Palëve, duke ndjekur procedurën e përcaktuar nga rregullat përkatëse të Këshillit të Evropës.
- 5. Përfaqësuesit e shoqërisë civile dhe në veçanti organizatat joqeveritare, mund të pranohen si vëzhgues në Komitetin e Palëve duke ndjekur procedurën e përcaktuar nga rregullat përkatëse të Këshillit të Evropës.
- 6. Në emërimin e përfaqësuesve sipas paragrafëve 2 deri në 5, duhet të sigurohet një përfaqësim i balancuar i sektorëve dhe disiplinave të ndryshme.
- 7. Përfaqësuesit e emëruar sipas paragrafëve 1 deri 5 të sipërpërmendur, do të marrin pjesë në mbledhjet e Komitetit të Palëve pa të drejtë vote.

Neni 25 **Funksionet e Komitetit të Palëve**

- 1. Komiteti i Palëve do të monitorojë zbatimin e kësaj Konvente. Rregullat e procedurës së Komitetit të Palëve do të përcaktojnë procedurën për vlerësimin e zbatimit të kësaj Konvente, duke përdorur një qasje multisektoriale dhe multidisiplinore.
- 2. Komiteti i Palëve do të lehtësojë, gjithashtu, mbledhjen, analizën dhe shkëmbimin e informacionit, përvojës dhe praktikave të mira ndërmjet shteteve për të përmirësuar kapacitetin e tyre për të parandaluar dhe luftuar falsifikimin e produkteve mjekësore dhe krimeve të ngjashme që përfshijnë kërcënimet ndaj shëndetit publik. Komiteti mund të përfitojë nga ekspertiza e organeve të tjera përkatëse të Këshillit të Komiteteve të Evropës.

- 3. Po ashtu, Komiteti i Palëve, duhet sipas rastit:
- a) të lehtësojë përdorimin dhe zbatimin efektiv të kësaj Konvente, duke përfshirë identifikimin e çdo problemi dhe efektet e çdo deklarate ose rezerve të bërë sipas kësaj Konvente;
- b) do të japë mendim për çdo çështje në lidhje me zbatimin e kësaj Konvente dhe do të lehtësojë shkëmbimin e informacionit mbi zhvillime të rëndësishme ligjore, politike apo teknologjike;
 - c) do të bëjë rekomandime specifike për Palët në lidhje me zbatimin e kësaj Konvente.
- 4. Komiteti Evropian për Problemet e Krimit (CDPC) do të mbahet i informuar në mënyrë periodike në lidhje me aktivitetet e përmendura në paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni.

KAPITULLI IX LIDHJA ME INSTRUMENTET E TJERA NDËRKOMBËTARE

Neni 26

Marrëdhëniet me instrumentet e tjera ndërkombëtare

- 1. Kjo Konventë nuk do të cenojë të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga dispozitat e instrumenteve të tjera ndërkombëtare në të cilat Palët e kësaj Konvente janë palë ose do të bëhen Palë, të cilat përmbajnë dispozita për çështje që rregullohen nga kjo Konventë.
- 2. Palët në Konventë mund të lidhin marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe me njëri-tjetrin mbi çështjet e trajtuara në këtë Konventë, me qëllim të plotësimit ose forcimit të dispozitave të saj ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që mishëron.

KAPITULLI X AMENDAMENTET E KONVENTËS

Neni 27 **Amendamentet**

- 1. Çdo propozim për ndryshimin e kësaj Konvente të paraqitur nga një palë i komunikohet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës dhe do të përcillet nga ai apo ajo për Palët, shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e Konventës ose gëzojnë statusin e vëzhguesit me Këshillin e Evropës, Bashkimin Evropian, dhe çdo shtet që është ftuar për të nënshkruar këtë Konventë.
- 2. Çdo amendament i propozuar nga një Palë, i komunikohet Komitetit Evropian për Problemet e Krimit (KEPK) dhe Këshillave të tjerë përkatës të komiteteve ndërqeveritare ose shkencore të Evropës, të cilat duhet t'i paraqesin Komitetit të Palëve mendimet e tyre për amendamentin e propozuar.
- 3. Komiteti i Ministrave, duke marrë parasysh amendamentin e propozuar dhe mendimin e paraqitur nga Komiteti i Palëve, mund të miratojë amendamentin.
- 4. Teksti i çdo amendamenti të miratuar nga Komiteti i Ministrave në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni, do t'u dërgohet Palëve për pranim.
- 5. Çdo amendament i miratuar në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe prej një muaji nga data në të cilën të gjitha palët kanë informuar Sekretarin e Përgjithshëm se e kanë pranuar atë.

KAPITULLI XI DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 28 **Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, Bashkimit Evropian dhe shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e saj, ose që gëzojnë statusin e vëzhguesit në Këshillin e Evropës. Ajo, gjithashtu, do të jetë e hapur për nënshkrim për çdo shtet tjetër joanëtar të Këshillit të Evropës me ftesë nga Komiteti i Ministrave. Vendimi për të ftuar një shtet joanëtar për të nënshkruar Konventën, do të merret me shumicën e parashikuar në nenin 20 të Statutit të Këshillit të Evropës dhe me unanimitetin e përfaqësuesve të shteteve Kontraktuese me të drejtë për të marrë pjesë në Komitetin e Ministrave. Ky vendim do të merret pasi të jetë siguruar marrëveshje unanime e shteteve të tjera/Bashkimit Evropian që kanë shprehur pëlqimin e tyre për t'u lidhur në këtë Konventë.
- 2. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.
- 3. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe prej tre muajsh, pas datës në të cilën pesë nënshkruesit, duke përfshirë të paktën tri shtete anëtare të Këshillit të Evropës, kanë shprehur pëlqimin e tyre për t'u lidhur në Konventë në përputhje me dispozitat e paragrafit të mësipërm.
- 4. Në lidhje me çdo shtet ose të Bashkimit Evropian, e cila shpreh më vonë pëlqimin e tij për të respektuar këtë Konventë, ai do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe prej tre muajsh pas datës së depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 29 **Zbatimi territorial**

- 1. Çdo shtet apo Bashkimi Evropian, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose miratimit, mund të caktojë territorin ose territoret ku do të zbatohet kjo Konventë.
- 2. Çdo shtet, në çdo datë të mëvonshme, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të përcaktuar në deklaratë dhe për marrëdhëniet ndërkombëtare të të cilit është përgjegjës ose për të cilat është e autorizuar të lidhë marrëveshje. Në lidhje me këtë territor, Konventa do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe tremujore nga data e marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Çdo deklaratë e bërë sipas dy paragrafëve të mësipërm, në lidhje me çdo territor të caktuar në deklaratë, mund të tërhiqet nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Tërheqja do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit pas kalimit të një periudhe prej tre muajsh nga data e marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 30 **Rezervat**

- 1. Nuk mund të bëhet asnjë rezervë në lidhje me ndonjë dispozitë të kësaj Konvente, me përjashtim të rezervave të përcaktuara shprehimisht.
- 2. Çdo Palë e cila ka bërë rezervën, në çdo kohë mund ta tërheqë plotësisht apo pjesërisht me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Tërheqja do të hyjë në fuqi nga data e marrjes së një njoftimi të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 31 **Zgjidhja miqësore**

Komiteti i Palëve do të ndjekë, në bashkëpunim të ngushtë me Komitetin Evropian për Problemet e Krimit (CDPC) dhe komisionet e tjera përkatëse ndërqeveritare apo shkencore të Këshillit të Evropës, zbatimin e kësaj Konvente dhe do të lehtësojë, kur është e nevojshme, zgjidhjen miqësore të të gjithave vështirësive të lidhura me zbatimin e saj.

Neni 32 **Denoncimi**

- 1. Çdo Palë mund të denoncojë në çdo kohë këtë Konventë me anë të një njoftimi të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.
- 2. Një denoncim i tillë do të hyjë në fuqi në ditën e parë të muajit pas një kalimi të periudhe prej tre muajsh pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 33 **Njoftimi**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të njoftojë Palët, vendet anëtare të Këshillit të Evropës, vendet joanëtare që kanë marrë pjesë në trajtimin e kësaj Konvente apo që gëzon statusin e vëzhguesit të Këshillit e Evropës, Bashkimin Evropian, dhe ndonjë shteti që është ftuar për të nënshkruar këtë Konventë në përputhje me dispozita e nenit 28, të:

- a) çdo nënshkrimi;
- b) depozitimit të çdo instrumenti ratifikimi, pranimi apo miratimi;
- c) çdo date të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente në përputhje me nenin 28;
- d) çdo ndryshimi të miratuar në përputhje me nenin 27 dhe datën në të cilën një ndryshim i tillë ka hyrë në fuqi;
- e) çdo kufizimi të bërë në përputhje me nenet 5, 6, 7, 9 dhe 10 të çdo tërheqjeje të një rezerve të bërë në përputhje me nenin 30;
 - f) çdo denoncimi të bërë në përputhje me dispozitat e nenit 32;
 - g) çdo akti tjetër, njoftimi apo komunikimi të lidhur me këtë Konventë.

Përfaqësuesit e palës kontraktuese, plotësisht të autorizuar për këtë qëllim, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Moskë, më 28 tetor 2011, në gjuhën angleze dhe frënge, ku të dyja tekstet janë njëlloj autentike, në një kopje e cila do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm, i Këshillit të Evropës do të njoftojë Palët, vendet anëtare të Këshillit të Evropës, vendeve joanëtare që kanë marrë pjesë në përgatitjen e kësaj Konvente apo që gëzojnë statusin e vëzhguesit të Këshillit e Evropës, Bashkimin Evropian, dhe ndonjë shteti që është ftuar për të nënshkruar këtë Konventë.

KONVENTA EVROPIANE

PËR PARANDALIMIN E TORTURËS E TË DËNIMEVE OSE TË TRAJTIMEVE ÇNJERËZORE DHE DEGRADUESE

Strasburg, 26 nëntor 1987

Hyrë në fuqi: 1 shkurt 1989, sipas dispozitave të nenit 18.

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të kësaj Konvente,

Duke pasur parasysh dispozitat e Konventës për Ruajtjen e të Drejtave të Njeriut dhe të Lirive Themelore;

Duke kujtuar se sipas nenit 3 të së njëjtës Konventë "Askush nuk mund t'i nënshtrohet torturës, as dënimeve ose trajtimeve çnjerëzore dhe degraduese";

Duke vërejtur se personat që pretendojnë se janë viktima të shkeljeve të nenit 3 mund t'i drejtohen mekanizmit të parashikuar nga kjo Konventë;

Të bindur se personat e privuar nga liria mund të mbrohen më mirë kundër torturës dhe dënimeve ose trajtimeve çnjerëzore ose poshtëruese me anë të një mekanizmi jogjyqësor, me karakter parandalues, të bazuar në vizitat që mund t'u bëhen këtyre personave,

janë marrë vesh për sa vijon:

KAPITULLI I

Neni 1

Të formohet një komitet evropian për parandalimin e torturës dhe dënimeve ose trajtimeve çnjerëzore ose degraduese (i quajtur më tej "Komiteti"). Me anë të vizitave që u bën, Komiteti shqyrton trajtimin e personave të privuar nga liria, me qëllim që të përforcojë në rast se është e nevojshme, mbrojtjen e tyre kundër torturës dhe dënimeve ose trajtimeve çnjerëzore ose degraduese.

Neni 2

Në përputhje me këtë Konventë, çdo Palë duhet të lejojë vizita në çdo vend, nën juridiksionin e saj, ku gjenden persona të privuar nga liria me vendim të një autoriteti publik.

Neni 3

Komiteti dhe autoritetet kombëtare kompetente të Palës përkatëse do të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin për zbatimin e kësaj Konvente.

KAPITULLI II

Neni 4

- 1. Komiteti përbëhet nga një numër anëtarësh i barabartë me atë të Palëve.
- 2. Anëtarët e Komitetit zgjidhen ndërmjet personaliteteve me moral të lartë, të njohur për kompetencën e tyre në fushën e të drejtave të njeriut ose që kanë një eksperiencë profesionale në fushat për të cilat bën fjalë kjo Konventë.
 - 3. Komiteti nuk mund të ketë më shumë se një shtetas të të njëjtit shtet.
- 4. Anëtarët marrin pjesë individualisht, janë të pavarur dhe të paanshëm në ushtrimin e mandateve të tyre dhe janë të gatshëm për të përmbushur funksionet e tyre në mënyrë efektive.

Neni 5

- 1. Anëtarët e Komitetit zgjidhen nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Evropës me shumicë absolute votash, nga një listë emrash që hartohet nga Byroja e Asamblesë Konsultative e Këshillit të Evropës; delegacioni kombëtar i çdo Pale në Asamblenë Konsultative paraqet tre kandidatë, nga të cilët dy janë të shtetësisë së tij.
 - 2. E njëjta procedurë ndiqet për të plotësuar vendet vakante.
- 3. Anëtarët e Komitetit zgjidhen për një periudhë kohe prej 4 vjetësh. Ata mund të zgjidhen vetëm një herë. Megjithatë, për sa u përket anëtarëve të zgjedhur në zgjedhjen e parë, funksionet e tre anëtarëve do të marrin fund pas një periudhe dyvjeçare. Anëtarët, funksionet e të cilëve mbarojnë në fund të periudhës fillestare dyvjeçare, caktohen me hedhje shorti, që kryhet nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës, menjëherë pasi ka përfunduar zgjedhja e parë.

- 1. Komiteti mblidhet me dyer të mbyllura. Komiteti përbëhet nga shumica e anëtarëve të tij. Vendimet e Komitetit merren me shumicën e anëtarëve të pranishëm, me përjashtim të rastit të parashikuar nga neni 10, paragrafi 2.
 - 2. Komiteti harton rregulloren e tij të brendshme.
 - 3. Sekretariati i Komitetit kryhet nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.

KAPITULLI III

Neni 7

- 1. Komiteti organizon vizita në vendet e parashikuara në nenin 2. Përveç vizitave periodike, Komiteti mund të organizojë çfarëdo vizite tjetër që atij do t'i duket e arsyeshme.
- 2. Në përgjithësi, vizitat do të kryhen nga të paktën dy anëtarë të Komitetit. Ky i fundit, kur e quan të nevojshme, mund të kërkojë ndihmën e ekspertëve dhe të interpretëve.

Neni 8

- 1. Komiteti njofton qeverinë e Palës mbi qëllimin e tij për të kryer vizitën. Pas një njoftimi të tillë, Komiteti mundet, në çdo kohë, të vizitojë vendet e parashikuara në nenin 2.
 - 2. Palët duhet t'i sigurojnë Komitetit lehtësirat e mëposhtme për kryerjen e detyrës së tij:
 - a) mundësinë për të hyrë në territorin e tij dhe për të lëvizur lirisht;
 - b) të gjitha të dhënat mbi vendet ku ndodhen personat e privuar nga liria;
- c) mundësi të pakufizuar për të hyrë në çdo vend ku ndodhen persona të privuar nga liria, përfshirë këtu të drejtën për të lëvizur lirisht në brendësi të këtyre vendeve;
- d) çdo informacion tjetër që disponon Pala dhe që i nevojitet Komitetit për kryerjen e detyrës së tij. Duke kërkuar këtë informacion, Komiteti mban parasysh kërkesat e ligjit dhe të deontologjisë të zbatueshme në planin kombëtar;
 - 3. Komiteti mund të bisedojë pa dëshmitarë me persona të privuar nga liria.
- 4. Komiteti mund të komunikojë lirisht me çdo person që ai e mendon se mund t'i japë informata të dobishme.
- 5. Kur është rasti, Komiteti ua komunikon menjëherë vërejtjet autoriteteve kompetente të Palës së interesuar.

Neni 9

- 1. Në rrethana të jashtëzakonshme, autoritetet kompetente të Palës përkatëse mund t'i bëjnë të njohur Komitetit objeksionet e tyre për vizitën lidhur me kohën ose vendin që Komiteti ka ndërmend të vizitojë. Objeksione të tilla mund të bëhen vetëm për arsye të mbrojtjes kombëtare, të sigurimit publik ose të trazirave të rënda në vendet ku personat janë privuar nga liria, për shkak të gjendjes shëndetësore të një personi ose të zhvillimit të një seance hetimi urgjente në lidhje me një shkelje të rëndë penale.
- 2. Në vijim të objeksioneve të tilla, Komiteti dhe Pala konsultohen menjëherë, me qëllim që të sqarojnë gjendjen dhe për të arritur në një marrëveshje për masat që do t'i lejojnë Komitetit të ushtrojë funksionet e tij sa më shpejt që të jetë e mundur. Këto masa mund të përfshijnë transferimin në një vend tjetër të të gjithë personave që Komiteti ka ndërmend të vizitojë. Në pritje të vizitës, Pala i jep Komitetit informacionin e nevojshëm mbi të gjithë personat në fjalë.

- 1. Pas çdo vizite, Komiteti harton një raport mbi faktet e konstatuara gjatë saj, duke mbajtur parasysh të gjitha vërejtjet që mund të paraqesë Pala e interesuar. Ai i transmeton kësaj të fundit raportin e tij me rekomandimet që ai i quan të nevojshme. Komiteti mund të konsultohet me Palën për të sugjeruar, sipas rastit, përmirësime në mbrojtjen e personave të privuar nga liria.
- 2. Në qoftë se Pala nuk bashkëpunon ose refuzon të përmirësojë gjendjen në dritën e rekomandimeve të Komitetit, ky i fundit mund të vendosë, me shumicën e dy të tretave të anëtarëve të tij, pasi Pala të ketë pasur mundësi të japë shpjegimet e saj, të lëshojë një deklaratë publike në lidhje me këtë çështje.

Neni 11

- 1. Informacionet e mbledhura nga komiteti gjatë vizitës, raporti dhe konsultimet e tij me Palën e interesuar janë konfidenciale.
- 2. Komiteti e boton raportin e tij, si dhe çdo shpjegim të Palës së interesuar kur ajo kërkohet nga kjo e fundit.
- 3. Megjithatë, asnjë e dhënë me karakter personal, nuk duhet të bëhet publike pa pëlqimin e qartë të personit në fjalë.

Neni 12

Çdo vit Komiteti i parashtron Komitetit të Ministrave, duke mbajtur parasysh rregullat e fshehtësisë të përmendura në nenin 11, një raport të përgjithshëm mbi aktivitetet e tij, i cili i përcillet Asamblesë Konsultative dhe bëhet publik.

Neni 13

Anëtarët e Komitetit, ekspertët dhe personat e tjerë që e ndihmojnë gjatë mandatit të tyre dhe pas tij i nënshtrohen detyrimit për të mbajtur të fshehta faktet ose informatat për të cilat ata kanë marrë dijeni gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre.

Neni 14

- 1. Emrat e personave që ndihmojnë Komitetin përmenden në njoftimin që bëhet në bazë të nenit 8, paragrafi 1.
- 2. Ekspertët veprojnë mbi bazën e udhëzimeve dhe nën autoritetin e Komitetit. Ata duhet të kenë njohuri e eksperiencë të veçantë në fushat e mbuluara nga kjo Konventë dhe duhet të respektojnë të njëjtat detyrime për të qenë të pavarur, të paanshëm dhe të gatshëm, si dhe anëtarët e Komitetit.
- 3. Në raste të veçanta, shteti Palë mund të deklarojë se një ekspert ose ndonjë tjetër person që ndihmon Komitetin nuk mund të pranohet të bëjë vizita në vendet nën juridiksionin e tij.

KAPITULLI IV

Neni 15

Çdo Palë i komunikon Komitetit emrin dhe adresën e autoritetit që është kompetent për të marrë njoftimet që i drejtohen qeverisë së tij, si dhe emrin dhe adresën e çdo përfaqësuesi ndërlidhës që ajo mund të ketë caktuar.

Komiteti, anëtarët dhe ekspertët e tij, të përmendur në nenin 7, paragrafi 2, gëzojnë privilegjet dhe imunitetet e parashikuara nga shtojca e kësaj Konvente.

Neni 17

- 1. Kjo Konventë nuk cenon ligjet e brendshme ose marrëveshjet ndërkombëtare që u sigurojnë një mbrojtje më të madhe personave të privuar nga liria.
- 2. Asnjë dispozitë e kësaj Konvente nuk mund të interpretohet si një kufizim ose shmangie nga kompetencat e organeve të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut ose nga detyrimet që kanë Palët në bazë të kësaj Konvente.
- 3. Komiteti nuk do të vizitojë vendet që përfaqësuesit ose të dërguarit e fuqive protektore ose të Komitetit Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq vizitojnë efektivisht dhe në mënyrë të rregullt në bazë të Konventave të Gjenevës të 12 gushtit 1949 dhe të protokolleve të tyre shtojcë të 8 qershorit 1977.

KAPITULLI V

Neni 18

Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim nga ana e shteteve anëtare të Këshillit të Evropës. Ajo do të parashtrohet për ratifikim, pranim ose miratim. Instrumentet e ratifikimit, pranimit ose miratimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 19

- 1. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që vjen pas përfundimit të një periudhe tremujore, pas datës kur shtatë shtete anëtare të Këshillit të Evropës do të shprehin pëlqimin e tyre për t'u lidhur me Konventën në përputhje me dispozitat e nenit 18.
- 2. Për çdo shtet anëtar, që do ta shprehë më vonë pëlqimin e tij për t'u lidhur me të, Konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që vjen pas përfundimit të një periudhe tremujore pas datës së depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 20

- 1. Çdo shtet mundet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose miratimit, të caktojë territorin ose territoret në të cilat do të gjejë zbatim kjo Konventë.
- 2. Çdo shtet mundet, në çdo moment, më pas, me anën e një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, ta shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të përcaktuar në deklaratë. Për këtë territor, Konventa do të hyjë në fuqi ditën e parë të muajit që vjen pas përfundimit të një periudhe tremujore pas datës së marrjes së deklaratës nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3. Çdo deklaratë e bërë sipas dy paragrafëve paraardhës, mund të tërhiqet për sa i përket çdo territori të përcaktuar në këtë deklaratë me anën e një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm. Tërheqja do të ketë efekt ditën e parë të muajit që vjen pas përfundimit të një periudhe tremujore, pas datës së marrjes së njoftimit nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm.

Asnjë rezervë nuk pranohet në lidhje me dispozitat e kësaj Konvente.

Neni 22

- 1. Çdo Palë mund ta denoncojë në çdo moment këtë Konventë, duke i dërguar një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.
- 2. Denoncimi do të ketë efekt ditën e parë të muajit që vijon pas përfundimit të një periudhe 12-mujore pas datës së marrjes së njoftimit nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm.

Neni 23

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës iu njofton shteteve anëtare të Këshillit të Evropës:

- a) çdo nënshkrim;
- b) depozitimin e çdo instrumenti të ratifikimit, pranimit ose miratimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente sipas neneve të saj 19 dhe 20;
- d) çdo akt tjetër, njoftim ose komunikim që ka të bëjë me këtë Konventë, me përjashtim të masave të parashikuara në nenet 8 dhe 10;

Duke u bazuar në sa më lart nënshkruesit, rregullisht të autorizuar për këtë, nënshkruan këtë Konventë.

Bërë në Strasburg, më 26 nëntor 1987, në frëngjisht dhe në anglisht, duke qenë të dyja tekstet njëlloj të besueshme, në një kopje të vetme, e cila do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'iu dërgojë nga një kopje të vërtetuar të njëjtë me origjinalin çdo shteti anëtar të Këshillit të Evropës.

SHTOJCË Privilegjet dhe imunitetet (neni 16)

- 1. Kjo shtojcë përcakton se referencat për anëtarët e Komitetit përfshijnë edhe ekspertët e përmendur në nenin 7, paragrafi 2.
- 2. Anëtarët e Komitetit, gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre, si dhe gjatë udhëtimeve të bëra në kuadrin e ushtrimit të funksioneve të tyre, do të gëzojnë privilegjet dhe imunitetet që vijojnë:
- a) imunitet ndaj arrestimit ose burgimit, si dhe kapjes së bagazheve të tyre personale dhe, kur është fjala për veprime të kryera prej tyre në cilësinë zyrtare, përfshirë këtu fjalët e thëna e të shkruara, imunitet ndaj çdo procesi gjygësor;
- b) përjashtim nga të gjitha masat shtrënguese në lidhje me lirinë e tyre të lëvizjes: dalje dhe hyrje në vendin e tyre të banimit dhe hyrje dhe dalje nga vendi në të cilin ata ushtrojnë funksionet e tyre, si edhe nga të gjitha formalitetet e regjistrimit të të huajve në vendet e vizituara ose të përshkruara gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre.
- 3. Gjatë udhëtimeve të kryera në kohën e ushtrimit të funksioneve të tyre, anëtarëve të Komitetit, në lidhje me doganën dhe kontrollin e valutës, do t'iu njihen:
- a) nga qeveritë e tyre, të njëjtat lehtësi që këto u njohin funksionarëve të lartë që shkojnë jashtë shtetit me mision të përkohshëm zyrtar;
- b) nga qeveritë e Palëve të tjera, të njëjtat lehtësi që këto u njohin përfaqësuesve të qeverive të huaja me mision të përkohshëm zyrtar.
- 4. Dokumentet dhe letrat e Komitetit janë të paprekshme, për aq sa i përkasin veprimtarisë së Komitetit. Korrespondenca zyrtare dhe komunikimet e tjera zyrtare të Komitetit nuk mund të kapen ose të censurohen.

- 5. Me qëllim që anëtarëve të Komitetit, t'u sigurohet liria e plotë e fjalës dhe një pavarësi e plotë në përmbushjen e funksioneve të tyre, imuniteti gjyqësor në lidhje me fjalët e thëna ose me shkrimet ose me veprimet e kryera prej tyre gjatë përmbushjes së funksioneve të tyre, do të vazhdojë t'u njihet edhe pasi mandati i këtyre personave të ketë marrë fund.
- 6. Privilegjet dhe imunitetet u jepen anëtarëve të Komitetit jo për përfitimin e tyre personal, por me qëllim që të sigurojnë pavarësi të plotë gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre. Vetëm Komiteti ka të drejtë të heqë imunitetet e anëtarëve të tij; ai jo vetëm ka të drejtën, por edhe detyrën që t'ia heqë imunitetin ndonjërit prej anëtarëve të tij, në të gjitha rastet kur, sipas mendimit të tij, imuniteti do të pengonte që të dalë e drejta ose kur imuniteti mund të hiqet pa dëmtuar qëllimin për të cilin është akorduar.

XIX. KONVENTA EVROPIANE E EKSTRADIMIT Paris, 13 dhjetor 1957

Hyrë në fuqi më 18 prill 1960, në përputhje me nenin 29; Teksti: Këshilli i Evropës, Seria e Traktateve Evropiane nr. 24.

Qeveritë nënshkruese, anëtare të Këshillit të Evropës,

Duke marrë parasysh se qëllimi i Këshillit të Evropës është të realizojë një bashkim më të ngushtë midis anëtarëve të vet;

Duke marrë parasysh se ky objektiv mund të arrihet me marrëveshje ose me një veprim të përbashkët në lëmin juridik;

Të bindura se pranimi i rregullave uniforme lidhur me ekstradimin ndihmon për ta çuar përpara bashkimin në fjalë;

janë marrë vesh për sa vijon:

Neni 1 **Detyrimet e ekstraduesit**

Palët kontraktuese zotohen t'i dorëzojnë njëra-tjetrës, sipas rregullave dhe kushteve të përcaktuara nga nenet që vijojnë, ata individë që ndiqen për shkelje të ligjit ose kërkohen nga organet gjyqësore të Palës kërkuese për të vuajtur një dënim ose një masë sigurimi.

Neni 2

- 1. I japin shkas ekstradimit veprat që ndëshkohen nga ligjet e Palës kërkuese dhe të Palës së kërkuar me privimin e lirisë ose me një masë sigurimi privuese të lirisë, e shumta deri në një vit ose edhe më rëndë. Kur zbatohet një dënim ose një masë ndëshkimore sigurimi në territorin e Palës kërkuese, dënimi i dhënë duhet të jetë të paktën katër muaj.
- 2. Në rast se kërkesa për ekstradim ka parasysh shumë vepra të ndryshme të dënueshme, secila nga ligjet e Palës kërkuese dhe të Palës së kërkuar me një dënim privues të lirisë ose me një masë sigurimi privuese të lirisë, por kur disa syresh, nuk e plotësojnë kushtin lidhur me masën e dënimit, Pala së cilës i kërkohet, ka prapëseprapë të drejtën të akordojë ekstradimin për këta të fundit.
- 3. Çdo Palë kontraktuese, legjislacioni i së cilës nuk e lejon ekstradimin për disa shkelje që përmenden në paragrafin 1 të këtij neni, ka mundësi për sa i përket asaj, t'i heqë këto shkelje nga fusha e zbatimit të Konventës.
- 4. Çdo Palë kontraktuese, që do të dëshironte të mbështetej në mundësinë e parashikuar në paragrafin 3 të këtij neni, do të njoftojë Sekretarin e Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, në çastin e depozitimit të instrumentit të vet të ratifikimit ose të aderimit, ose një listë të shkeljeve për të cilat ekstradimi lejohet, ose një listë me shkeljet për të cilat ekstradimi përjashtohet, duke

treguar dispozitat ligjore që lejojnë ose përjashtojnë ekstradimin. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do t'ua dërgojë këto lista nënshkruesve të tjerë.

- 5. Në qoftë se më tej do të ketë shkelje të tjera të përjashtuara nga ekstradimi prej legjislacionit të një Pale kontraktuese, kjo do t'ia njoftojë këtë përjashtim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit, i cili informon nënshkruesit e tjerë. Ky njoftim merr efekt në fund të një afati tremujor, duke filluar nga data e marrjes së tij nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 6. Çdo Palë që do të ketë shfrytëzuar mundësinë e parashikuar në paragrafët 4 dhe 5 të këtij neni, ka të drejtë që në çdo kohë t'ia nënshtrojë zbatimit të kësaj Konvente shkeljet që kanë qenë përjashtuar. Ajo do t'ia njoftojë këto ndryshime Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit, i cili do t'ua dërgojë nënshkruesve të tjerë.
- 7. Çdo Palë mund të zbatojë rregulloren e reciprocitetit për sa u përket shkeljeve të përjashtuara nga fusha e zbatimit të Konventës që mbështetet në këtë nen.

Neni 3 **Shkelje politike**

- 1. Ekstradimi nuk akordohet në rast se shkelja për të cilën është kërkuar konsiderohet nga Pala e kërkuar si një shkelje politike ose si një fakt që lidhet me këtë shkelje.
- 2. I njëjti rregull do të zbatohet në rast se Pala e kërkuar ka arsye serioze të besojë se kërkesa për ekstradim është motivuar me një shkelje që përbën faj ordiner, por është paraqitur me qëllim që të ndiqet ose të dënohet një individ për arsye race, feje, kombësie dhe opinioni politik, ose kur pozita e këtij individi rrezikon të rëndohet për njërën apo tjetrën nga këto arsye.
- 3. Lidhur me zbatimin e kësaj Konvente, atentati kundër jetës së një kryetari shteti ose një anëtari të familjes së tij nuk do të konsiderohet shkelje politike.
- 4. Zbatimi i këtij neni nuk do të cenojë detyrimet që Palët do të kenë marrë përsipër ose do të marrin mbi bazën e çdo Konvente tjetër ndërkombëtare të karakterit shumëpalësh.

Neni 4 **Shkelje ushtarake**

Ekstradimi për arsye të shkeljeve ushtarake që nuk janë shkelje ordinere përjashtohet nga fusha e zbatimit të kësaj Konvente.

Neni 5 **Shkelje financiare**

Në fushën e taksave dhe të tatimeve, doganës, këmbimit të monedhave, ekstradimi do të akordohet në kushtet e parashikuara nga kjo Konventë, vetëm nëse është vendosur kështu midis Palëve kontraktuese për çdo shkelje ose kategori shkeljesh.

Neni 6 **Ekstradimi i shtetasve**

- 1. a) Çdo Palë kontraktuese do të ketë të drejtë të refuzojë ekstradimin e shtetasve të vet.
- b) Çdo Palë kontraktuese do të ketë mundësi, në një deklaratë të bërë në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të vet të ratifikimit ose të aderimit, të përkufizojë, për sa i përket asaj, fjalën "shtetas" në kuptimin që i jep kjo Konventë.
- c) Cilësimi "shtetas" do të vlerësohet në kohën e vendimit për ekstradim. Mirëpo, në rast se ky cilësim njihet vetëm ndërmjet kohës së vendimit dhe datës së parashikuar për dorëzim, Pala e kërkuar mundet, gjithashtu, të mbështetet në dispozitën e kryerreshtit a të këtij paragrafi.
 - 2. Në qoftë se Pala e kërkuar nuk e ekstradon shtetasin e vet, ajo duhet me kërkesën e Palës

tjetër, t'ua parashtrojë problemin autoriteteve kompetente, në mënyrë që ndjekjet gjyqësore të mund të ushtrohen, po të jetë rasti. Për këtë qëllim, dosjet, informatat dhe objektet, që kanë të bëjnë me shkeljen, do të dërgohen falas përmes rrugës së parashikuar në paragrafin 1 të nenit 12. Pala kërkuese do të informohet lidhur me rrugën që do t'i jepet kërkesës së saj.

Neni 7 **Vendi i kryerjes së shkeljes**

- 1. Pala e kërkuar mund ta refuzojë ekstradimin e një personi që është kërkuar për shkak të një shkeljeje, e cila sipas legjislacionit të saj, është bërë tërësisht ose pjesërisht në territorin e saj ose në një vend të përafërt me territorin e saj.
- 2. Kur shkelja, që përligj kërkesën e ekstradimit, kryhet jashtë territorit të Palës kërkuese, ekstradimi mund të refuzohet vetëm kur legjislacioni i Palës së kërkuar nuk autorizon ndjekjen për një shkelje të njëjtë, të bërë jashtë territorit të saj, ose nuk e autorizon ekstradimin për shkeljen që është objekt i kërkesës.

Neni 8 Ndjekje në vazhdim për të njëjtat vepra

Një Palë e kërkuar mund ta refuzojë ekstradimin që kërkohet për një person, kur ky bëhet objekt ndjekjeje prej saj për një ose më shumë vepra për të cilat kërkohet ekstradimi.

Neni 9 "Non bis in idem"

Ekstradimi nuk akordohet kur individi i kërkuar është gjykuar përfundimisht nga autoritetet kompetente të Palës së kërkuar për një ose më shumë vepra që janë bërë shkas për kërkesën e ekstradimit. Ekstradimi mund të refuzohet nëse autoritetet kompetente të Palës së kërkuar vendosin të mos ndërmarrin ndjekje ose t'u japin fund ndjekjeve që kanë bërë për të njëjtën ose të njëjtat vepra.

Neni 10 **Parashkrimi**

Ekstradimi nuk akordohet nëse parashkrimi i aktit ose i dënimit hyn në fuqi qoftë falë legjislacionit të Palës që kërkon, qoftë nga ai i Palës së kërkuar.

Neni 11 **Dënimi me vdekje**

Në rast se vepra, mbi bazën e së cilës kërkohet ekstradimi, ndëshkohet me dënimin me vdekje nga ligji i Palës kërkuese dhe, në këtë rast, ky dënim nuk parashikohet në legjislacionin e Palës së kërkuar ose kur në përgjithësi nuk zbatohet në atë vend, ekstradimi mund të mos akordohet, përveçse me kusht që Pala kërkuese të japë sigurime të vlerësuara të mjaftueshme nga Pala e kërkuar, se dënimi me vdekje nuk do të zbatohet.

Neni 12 Kërkesa dhe dokumente në mbështetje të saj

1. Kërkesa formulohet me shkrim dhe paraqitet në rrugë diplomatike. Një rrugë tjetër mund të caktohet me marrëveshje të drejtpërdrejtë midis dy ose më shumë Palëve.

- 2. Do të paraqiten në mbështetje të kërkesës:
- a) origjinali ose kopja e vërtetuar autentike, qoftë ajo e vendimit për një dënim për t'u zbatuar, qoftë ajo e një urdhri arresti ose çdo akti tjetër që ka të njëjtën fuqi vepruese, lëshuar sipas rregullave që përmban ligji i Palës kërkuese;
- b) një pasqyrë të fakteve në bazë të të cilave është kërkuar ekstradimi. Koha dhe vendi i kryerjes, koha dhe vendi i kryerjes së shkeljeve në fjalë, cilësimi i tyre ligjor dhe referimet ndaj dispozitave ligjore që janë të zbatueshme në këto raste, të cilat duhet të përcaktohen sa më saktë të jetë e mundur;
- c) një kopje të dispozitave ligjore të zbatueshme ose në rast se kjo nuk është e mundur, një deklaratë mbi të drejtën e zbatueshme, si dhe një përshkrim sa më të saktë të tipareve të individit të kërkuar, si dhe çdo informacion që mund të shërbejë për të përcaktuar identitetin dhe shtetësinë e tij.

Neni 13 **Informata plotësuese**

Në rast se të dhënat e njoftuara nga Pala kërkuese konsiderohen të pamjaftueshme për t'i dhënë mundësi Palës së kërkuar të marrë një vendim mbi bazën e kësaj Konvente, ajo do të kërkojë plotësimin e informatave të nevojshme dhe mund të caktojë një afat për sigurimin e këtyre informatave.

Neni 14 **Rregulla e specialitetit**

- 1. Individi që dorëzohet nuk duhet të ndiqet, as të gjykohet dhe as të burgoset për vuajtjen e një dënimi ose të një mase sigurimi; as duhet t'i nënshtrohet ndonjë kufizimi tjetër të lirisë personale për çfarëdo veprim që është kryer para dorëzimit, dhe që nuk hyn në motivet e ekstradimit, me përjashtim të këtyre rasteve:
- a) kur Pala që e ka dorëzuar jep pëlqimin e vet. Për këtë qëllim bëhet një kërkesë, e shoqëruar kjo me dokumentet që parashikohen në nenin 12 dhe në një proces verbal gjyqësor me deklarimet e të ekstraduarit. Ky pëlqim do të njoftohet kur shkelja, për të cilën ai është kërkuar, përmban në vetvete detyrimin e ekstradimit të bazuar në këtë Konventë;
- b) edhe pasi ka pasur mundësinë të largohet, individi i ekstraduar nuk është larguar gjatë 45 ditëve që pasojnë lirimin e tij përfundimtar nga territori i Palës së cilës i është dorëzuar ose kur është rikthyer aty pasi është larguar.
- 2. Megjithatë, Pala kërkuese mund të marrë masat e nevojshme në rast se nga njëra anë, ndodhet para një lirimi eventual të individit në fjalë nga territori dhe, nga ana tjetër, në rast të ndërprerjes së parashkrimit në përputhje me legjislacionin e saj, duke përfshirë përdorimin e një procedure me mungesa.
- 3. Kur cilësimi i veprës së inkriminuar ndryshohet gjatë procedurës, individi i ekstraduar nuk do të ndiqet e as do të gjykohet, veçse kur elementet përbërëse të shkeljes, që është cilësuar sërish, lejojnë ekstradimin.

Neni 15 **Riekstradimi në një shtet të tretë**

Me përjashtim të rastit të parashikuar në paragrafin 1, kryerreshti "b" i nenit 14, pëlqimi i Palës së kërkuar do të jetë i nevojshëm për t'i dhënë mundësi Palës kërkuese t'i dorëzojë një Pale tjetër apo një shteti të tretë individin që i është kthyer dhe është kërkuar nga Pala tjetër ose nga shteti i tretë për shkelje të kryera para dorëzimit. Pala e kërkuar mund të vërë si kusht paraqitjen e dokumenteve të parashikuara në paragrafin 2 të nenit 12.

Neni 16 **Arrestimi i përkohshëm**

- 1. Në raste urgjente, autoritet kompetente të Palës kërkuese mund të kërkojnë arrestimin e përkohshëm të individit që kërkohet; autoritetet kompetente të Palës së kërkuar vendosin për këtë kërkesë në përputhje me ligjin e kësaj Pale.
- 2. Në kërkesën për arrestim të përkohshëm do të shënohet ekzistenca e njërit prej dokumenteve të parashikuara në paragrafin 2, kryerreshti "a" i nenit 12 dhe do të theksohet se për këtë do të dërgohet një kërkesë për ekstradim; aty do të përmendet shkelja për të cilën do të kërkohet ekstradimi, koha dhe vendi ku është kryer ajo, si dhe brenda mundësive të dhënat rreth individit që kërkohet.
- 3. Kërkesa për arrestim të përkohshëm do t'u transmetohet autoriteteve kompetente të Palës së kërkuar ose me rrugë diplomatike, ose drejtpërsëdrejti me postë ose me telegram, ose përmes Organizatës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale (Interpol), ose me çdo mjet tjetër që lëshon një vërtetim të shkruar, ose që pranohet nga Pala e kërkuar. Autoriteti kërkues do të njoftohet pa vonesë lidhur me rrugën që i është dhënë kërkesës së tij.
- 4. Arrestimi i përkohshëm mund të marrë fund në rast se brenda një afati prej 18 ditësh pas arrestimit, Pala e kërkuar nuk ka marrë njoftim për kërkesën e ekstradimit dhe për dokumentet shoqëruese që përmenden në nenin 12; në asnjë rast ajo nuk duhet të kalojë përtej 40 ditëve pas arrestimit. Sidoqoftë, lirimi i përkohshëm është i mundshëm në çdo kohë, por Pala e kërkuar duhet të marrë çdo masë që e quan të nevojshme për të shmangur arratisjen e individit të kërkuar.
- 5. Lirimi nuk përjashton një arrestim të dytë dhe ekstradimin në rast se kërkesa për ekstradim mbërrin më vonë.

Neni 17 **Konkurrim kërkesash**

Në rast se ekstradimi kërkohet në të njëjtën kohë nga shumë shtete, ose për të njëjtën vepër, ose për vepra të ndryshme, Pala e kërkuar vendos, duke mbajtur parasysh të gjitha rrethanat, sidomos sa e rëndë është shkelja, vendin e kryerjes së shkeljes, datat e kërkesave, shtetësinë e individit që kërkohet, si dhe mundësinë e një ekstradimi të mëtejshëm në një shtet tjetër.

Neni 18 **Dorëzimi i të ekstraduarit**

- 1. Pala e kërkuar informon Palën kërkuese përmes rrugës së parashikuar në paragrafin 1 të nenit 12 lidhur me vendimin e saj për ekstradimin.
 - 2. Çdo refuzim i plotë ose i pjesshëm duhet të jetë i arsyeshëm.
- 3. Në rast pranimi, Pala kërkuese informohet për vendin dhe datën e dorëzimit, si dhe për kohëzgjatjen e burgimit që ka vuajtur individi i kërkuar lidhur me ekstradimin.
- 4. Lidhur me rezervën që parashikon paragrafi 5 i këtij neni, kur individi i kërkuar nuk është pritur në datën e caktuar, ai mund të lihet i lirë pas skadimit të një fati 15-ditësh, duke filluar nga data në fjalë, në çdo rast, ai do të lirohet pas skadimit të një afati 30-ditësh; Pala e kërkuar mund të refuzojë të ekstradojë për të njëjtën vepër.
- 5. Në rast force madhore, që pengon dorëzimin ose pritjen e individit që ekstradohet, Pala e interesuar informon për këtë Palën tjetër; të dyja Palët bien dakord për një datë tjetër të dorëzimit, dhe dispozitat e paragrafit 4 të këtij neni janë përsëri të zbatueshme.

Neni 19 **Dorëzimi i shtyrë ose i kushtëzuar**

- 1. Pala e kërkuar mundet, pasi të ketë vendosur për kërkesën e ekstradimit, ta shtyjë dorëzimin e individit të kërkuar, në mënyrë që ky të mund të ndiqet prej saj ose, në rast se është dënuar më përpara, të mund të vuajë dënimin në territorin e saj, kur ky dënim është dhënë për shkak të një vepre që nuk ka të bëjë me ekstradimin e kërkuar.
- 2. Në vend që të shtyjë dorëzimin, Pala e kërkuar mund t'ia dorëzojë përkohësisht Palës kërkuese individin e kërkuar, në kushte që përcaktohen me një marrëveshje të përbashkët të Palëve.

Neni 20 **Dorëzimi i objekteve**

- 1. Me kërkesën e Palës kërkuese, Pala e kërkuar mbledh dhe dorëzon, në shkallën e lejuar nga ligjet e saj këto objekte:
 - a) ato që mund të shërbejnë si dokumente të akuzës; ose
- b) ato që lidhen me shkeljen dhe që i janë gjetur individit të kërkuar në çastin e arrestimit ose janë zbuluar më pas.
- 2. Dorëzimi i objekteve, që përmendëm në paragrafin 1 të këtij neni, do të kryhet edhe në rastin kur ekstradimi, tashmë i akorduar, nuk mund të zbatohet për shkak të vdekjes ose të arratisjes së individit të kërkuar.
- 3. Kur këto objekte i nënshtrohen ndalimit ose sekuestrimit në territorin e Palës së kërkuar, kjo e fundit mundet, në kuadrin e një procedure penale që është në vazhdim, t'i mbajë ato përkohësisht ose t'i dorëzojë me kusht rikthimi.
- 4. Megjithatë, janë të rezervuara të drejtat që Pala e kërkuar apo të tjerë mund të kenë siguruar mbi këto objekte. Në rast se ekzistojnë të drejta të tilla, kur të mbarojë procesi, objektet në fjalë do t'i rikthehen sa më parë që të jetë e mundur dhe pa shpërblim Palës së kërkuar.

Neni 21 **Kalimi nëpër një territor**

- 1. Kalimi transit nëpër territorin e njërës prej Palëve kontraktuese do të lejohet me një kërkesë që dërgohet me rrugën e parashikuar në paragrafin 1 të nenit 12, me kusht që të mos ketë shkelje, të cilën Pala së cilës i kërkohet kalimi transit, e konsideron të karakterit politik ose thjesht ushtarak sipas neneve 3 dhe 4 të kësaj Konvente.
- 2. Kalimi i një shtetasi të vendit, të cilit i është kërkuar transiti sipas kuptimit të nenit 6, mund të refuzohet.
- 3. Me rezervën e dispozitave të paragrafit 4 të këtij neni, paraqitja e dokumenteve të parashikuara në paragrafin 2 të nenit 12, është kusht i domosdoshëm.
 - 4. Në rastin kur përdoret rruga ajrore, zbatohen këto dispozita:
- a) kur nuk është parashikuar asnjë ulje avioni, Pala kërkuese do të njoftojë, mbi territorin e së cilës do të fluturojë avioni, dhe njëkohësisht do të tregojë një prej dokumenteve të parashikuara në paragrafin 2, kryerreshti "a" të nenit 12. Në rast uljeje të parashikuar të avionit, ky njoftim do të ketë efektin e një kërkese për arrestimin e përkohshëm sipas nenit 16 dhe Pala kërkuese në këtë rast do të dërgojë një kërkesë të rregullt për kalimin transit;
- b) kur ulja e avionit është e parashikuar, Pala kërkuese dërgon një kërkesë të rregullt për kalim transit.
- 5. Megjithatë, një Palë mund të deklarojë, në kohën e nënshkrimit të kësaj Konvente ose depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit ose të aderimit, ose nuk do ta lejojë kalimin transit të një individi veçse në të njëjtat kushte si ato të ekstradimit ose të disa prej këtyre kushteve. Në këto raste rregulli i reciprocitetit mund të zbatohet.

6. Kalimi transit i individit të ekstraduar nuk mund të bëhet nëpër një territor, ku mund të besohet se jeta ose liria e tij mund të rrezikohen për shkak të racës, fesë, kombësisë ose opinioneve të tij politike.

Neni 22 **Procedura**

Përveç rasteve kur kjo Konventë vendos ndryshe, ligji i Palës së kërkuar është i zbatueshëm për procedurën e ekstradimit, si dhe për atë të arrestimit të përkohshëm.

Neni 23 **Gjuhët që përdoren**

Dokumentet që duhen paraqitur hartohen ose në gjuhën e Palës kërkuese, ose në atë të Palës së kërkuar. Kjo e fundit mund të kërkojë një përkthim në gjuhën zyrtare të Këshillit të Evropës që ajo e zgjedh.

Neni 24 **Shpenzimet**

- 1. Shpenzimet që bëhen lidhur me ekstradimin në territorin e Palës së kërkuar janë në ngarkim të kësaj Pale.
- 2. Shpenzimet që bëhen lidhur me kalimin nëpër territorin e Palës së cilës i është kërkuar kalimi janë në ngarkim të Palës kërkuese.
- 3. Në raste ekstradimi nga një territor jometropolitan i Palës së kërkuar, shpenzimet lidhur me transportin midis këtij territori dhe territorit metropolitan të Palës kërkuese janë në ngarkim të kësaj të fundit. E njëjta gjë vlen edhe për shpenzimet e bëra lidhur me transportin ndërmjet territorit jometropolitan të Palës së kërkuar dhe territorit metropolitan të huaj.

Neni 25 **Përkufizimi i "masave të sigurimit"**

Në kuptimin e kësaj Konvente, shprehja "masa sigurimi" tregon çdolloj masash që merren për të kufizuar lirinë, masa që vendosen për të plotësuar ose zëvendësuar një dënim të dhënë nga një juridiksion penal.

Neni 26 **Rezervat**

- 1. Në kohën e nënshkrimit të kësaj Konvente ose të depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit ose të aderimit, çdo Palë kontraktuese do të ketë mundësi të formulojë rezerva për një ose më shumë dispozita të përcaktuara nga Konventa.
- 2. Çdo Palë kontraktuese që do të ketë formuluar një rezervë do ta tërheqë atë sapo rrethanat do ta lejojnë. Tërheqja e rezervave do të bëhet me një njoftim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.
- 3. Një Palë kontraktuese, që formulon një rezervë ndaj një dispozite të Konventës, nuk mund të pretendojë që kjo dispozitë të zbatohet nga një Palë tjetër, përveçse kur kjo vetë do ta ketë pranuar.

Neni 27 **Fusha e zbatimit territorial**

- 1. Kjo Konventë do të zbatohet në territoret metropolitane të Palëve kontraktuese.
- 2. Ajo do të zbatohet, gjithashtu, në rastin e Francës, për Algjerinë dhe departamentet e përtej detit dhe në rastin e Mbretërisë së Bashkuar, Britanisë së Madhe dhe të Irlandës së Veriut, për ishujt Anglo-Normandë dhe ishullin e Manit.
- 3. Republika Federale e Gjermanisë mund ta shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në Landin e Berlinit me një deklaratë drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Ky i fundit do t'ua njoftojë këtë deklaratë Palëve të tjera.
- 4. Me një marrëveshje të drejtpërdrejtë midis dy ose më shumë Palëve kontraktuese, fusha e zbatimit të kësaj Konvente mund të shtrihet me kushtet që përmban kjo marrëveshje për çdo territor të njërës prej këtyre Palëve, përveç atyre që përmenden në paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni, ndaj të cilit një nga Palët siguron marrëdhëniet ndërkombëtare.

Neni 28 Raporti midis kësaj Konvente dhe marrëveshjeve dypalëshe

- 1. Kjo Konventë shfuqizon, lidhur me territoret ndaj të cilëve zbatohet, ato dispozita të traktateve, konventave ose marrëveshjeve dypalëshe, të cilat, midis dy Palëve kontraktuese, merren me çështje të ekstradimit.
- 2. Palët kontraktuese nuk mund të përfundojnë midis tyre marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe, veçse për të përmbushur dispozitat e kësaj Konvente ose për të lehtësuar zbatimin e parimeve që përmban kjo Konventë.
- 3. Kur midis dy ose më shumë Palëve kontraktuese, ekstradimi bëhet mbi bazën e një legjislacioni uniform, Palët do të kenë mundësi të rregullojnë marrëdhëniet e tyre të ndërsjella lidhur me ekstradimin, duke u mbështetur vetëm në këtë sistem, pavarësisht nga dispozitat e kësaj Konvente. I njëjti parim ka për të qenë i zbatueshëm midis dy ose më shumë Palëve kontraktuese, kur secila ka në fuqi një ligj që parashikon zbatimin në territorin e vet të fletëarresteve që janë lëshuar në territorin e tjetrës Palë ose të Palëve të tjera. Palët kontraktuese që përjashtojnë ose mund të vendosin të përjashtonin nga marrëdhëniet e tyre reciproke zbatimin e kësaj Konvente, në përputhje me dispozitat e këtij paragrafi, duhet t'i dërgojë për këtë një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Ky do t'iu dërgojë Palëve të tjera kontraktuese çdo njoftim që do të ketë marrë mbi bazën e këtij paragrafi.

Neni 29 **Nënshkrimi, ratifikimi, hyrja në fuqi**

- 1. Kjo Konventë do të qëndrojë e hapur për nënshkrim nga anëtarët e Këshillit të Evropës. Ajo do të ratifikohet dhe instrumentet e ratifikimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit.
- 2. Konventa do të hyjë në fuqi 90 ditë pas datës së depozitimit të instrumentit të tretë të ratifikimit.
- 3. Ajo do të hyjë në fuqi në raport me çdo Palë nënshkruese, e cila do ta ratifikojë më pas, 90 ditë pas depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit.

Neni 30 **Aderimi**

- 1. Komiteti i Ministrave të Këshillit të Evropës mund të ftojë çdo shtet joanëtar të aderojë në këtë Konventë. Rezoluta lidhur me këtë ftesë duhet të ketë miratimin e njëzëshëm të anëtarëve të Këshillit që e kanë ratifikuar Konventën.
- 2. Aderimi bëhet duke depozituar pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit një instrument aderimi që merr efekt 90 ditë pas depozitimit të tij.

Denoncimi

Çdo Palë kontraktuese ka të drejtë, aq sa i takon asaj, ta denoncojë këtë Konventë duke i dërguar një njoftim Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Ky dokument merr efekt 6 muaj pas ditës së marrjes së njoftimit përkatës nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit.

Neni 32 **Njoftimet**

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton anëtarët e Këshillit dhe qeverinë e çdo shteti që ka aderuar në këtë Konventë:

- a) për depozitimin e çdo instrumenti të ratifikimit ose të aderimit;
- b) për datën e hyrjes në fuqi;
- c) për çdo deklaratë që është bërë në zbatim të dispozitave të paragrafit 1 të nenit 6 dhe të paragrafit 5 të nenit 21;
 - d) për çdo rezervë që do të jetë formuluar në zbatim të dispozitave të paragrafit 1 të nenit 26;
 - e) për tërheqjen e çdo rezerve të paraqitur në zbatim të dispozitave të paragrafit 2 të nenit 26;
- f) për çdo njoftim lidhur me denoncimin që është marrë në zbatim të dispozitave të nenit 31 të kësaj Konvente dhe datën kur ky denoncim merr efekt.

Duke u mbështetur në sa më sipër, të nënshkruarit, rregullisht të autorizuar, e kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Paris, më 13 dhjetor 1957 në frëngjisht dhe anglisht, të dyja tekstet të barasvlershme, në një kopje të vetme, që do të depozitohet në arkivin e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit do t'u dërgojë një kopje të vërtetuar, të njëjtë me origjinalin, qeverive nënshkruese.

PROTOKOLLI SHTESË I KONVENTËS EVROPIANE PËR EKSTRADIMIN

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të këtij Protokolli,

Duke pasur parasysh dispozitat e Konventës Evropiane për Ekstradimin që është hapur për nënshkrim në Paris, më 13 dhjetor 1957 (që tani e tutje do të quhet "Konventa") dhe, në veçanti, nenet 3 dhe 9 të saj;

Duke konsideruar të nevojshme të plotësohen këto nene, me qëllim që të forcohet mbrojtja e principeve njerëzore dhe e individëve,

kanë rënë dakort si më poshtë:

KAPITULLI I

Neni 1

Për zbatimin e nenit 3 të Konventës, kundërvajtjet me karakter politik nuk mendohet se përfshijnë të poshtëshënuarit:

- a) krimet kundër njerëzimit të përcaktuara në Konventën për Parandalimin dhe Dënimin e Krimit të Genocidit të adaptuar më 9 dhjetor 1948 nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara;
- b) shkeljet e përcaktuara në nenin 50 të Konventës së Gjenevës të vitit 1949, për Përmirësimin e Kushteve të të Plagosurve dhe të Sëmurëve në Forcat e Armatosura në Terren, nenin 51 të Konventës së Gjenevës së vitit 1949, për Përmirësimin e Kushteve të të Plagosurve, të Sëmurëve dhe Anëtarëve të Mbetur në Det të Hapur të Forcave të Armatosura, nenin 147 të Konventës së Gjenevës të vitit 1949, në lidhje me Trajtimin e të Burgosurve të Luftës dhe nenin 147 të

Konventës së Gjenevës të vitit 1949, në lidhje me Mbrojtjen e Personave Civilë në Kohë Lufte;

c) çdo shkelje të kësaj natyre të ligjeve të luftës, që kanë efekt në kohën kur hyn në fuqi ky Protokoll dhe të zakoneve të luftës që ekzistojnë në atë kohë, të cilat nuk janë përcaktuar në dispozitat e sipërpërmendura të Konventës së Gjenevës.

KAPITULLI II

Neni 2

- 1. Neni 9 i Konventës plotësohet me tekstin e mëposhtëm, në mënyrë të tillë që ish-neni 9 i Konventës të bëhet paragraf i parë dhe dispozitat e poshtëshënuara të bëhen paragrafi 2, 3 dhe 4.
- "2. Ekstradimi i personit kundër të cilit është dhënë një vendim i formës së prerë në një shtet të tretë, Pala kontraktuese në Konventë, nuk i jepet për shkeljen ose shkeljet e kryera për të cilat është ngritur pretendimi:
 - a) nëse vendimi i sipërpërmendur është pafajësia;
 - b) nëse afati i burgimit ose masa tjetër me të cilën ai është dënuar:
 - i) është ekzekutuar plotësisht;
- ii) ka qenë objekt i një faljeje ose amnistie plotësisht, ose vetëm për pjesën që nuk është ekzekutuar;
 - c) nëse gjykata i ka dhënë fajësinë kundërvajtësit pa i vendosur atij sanksion.
 - 3. Megjithatë, në rastet e përmendura në paragrafin 2, mund të bëhet ekstradimi:
- a) nëse kundërvajtja për të cilën është dhënë vendimi është bërë kundër një personi, një institucioni ose kujtdo që ka status publik në shtetin kërkues;
- b) nëse personi kundër të cilit është dhënë vendimi ka pasur një status publik në shtetin kërkues;
- c) nëse kundërvajtja në lidhje me të cilin është dhënë vendimi është kryer plotësisht ose pjesërisht në territorin e shtetit kërkues ose në një vend që trajtohet në territorin e saj.
- 4. Dispozitat e paragrafëve 2 dhe 3 nuk pengojnë zbatimin e dispozitave më të gjera vendase në lidhje me efektin e ne bis in idem që u bashkëngjitet vendimeve penale."

KAPITULLI III

Neni 3

- 1. Protokolli do të jetë i hapur për t'u nënshkruar nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës që kanë nënshkruar Konventën. Ai është objekt i ratifikimit, pranimit dhe aprovimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit dhe aprovimit depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.
- 2. Protokolli hyn në fuqi 90 ditë pas datës së depozitimit të instrumentit të tretë të ratifikimit, pranimit ose aprovimit.
- 3. Në lidhje me një shtet nënshkrues që e ratifikon, pranon dhe e aprovon më vonë, Protokolli hyn në fuqi 90 ditë pas datës së depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit, pranimit ose aprovimit.
- 4. Një shtet anëtar i Këshillit të Evropës mund të mos e ratifikojë, pranojë ose aprovojë këtë Protokoll pa e pasur ratifikuar më parë ose në të njëjtën kohë Konventën.

Neni 4

- 1. Secili shtet që ka hyrë në Konventë mund të hyjë në këtë Protokoll pasi Protokolli të ketë hyrë në fuqi.
- 2. Një anëtarësim i tillë bëhet i efektshëm duke depozituar te Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës një instrument të anëtarësimit që bëhet i efektshëm 90 ditë pas datës së depozitimit.

- 1. Secili shtet, në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose anëtarësimit, mund të përcaktojë territorin ose territoret në të cilat zbatohet ky Protokoll.
- 2. Secili shtet, në momentin e depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose të anëtarësimit, ose në një datë të mëvonshme, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund ta shtrijë këtë Protokoll në çdo territor tjetër ose territore të përcaktuara në deklaratë dhe për cilat marrëdhënie ndërkombëtare është përgjegjshëm dhe në emër të kujt është i autorizuar për të bërë ndërmarrje të tilla.
- 3. Çdo deklaratë e bërë në pajtim me paragrafin e mësipërm mund të tërhiqet për çdo territor të përmendur në një deklaratë të tillë në pajtim me procedurën e përcaktuar në nenin 8 të këtij Protokolli.

Neni 6

- 1. Secili shtet mund të deklarojë në momentin e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose anëtarësimit që ai nuk pranon njërin nga kapitujt I ose II.
- 2. Çdo Palë kontraktuese mund të tërheqë një deklaratë të tillë që ajo ka bërë në pajtim me paragrafin e mësipërm me anë të një deklarate të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës dhe bëhet e efektshme që në datën e marrjes.
 - 3. Nuk mund të bëhet asnjë rezervë në lidhje me dispozitat e këtij Protokolli.

Neni 7

Komiteti Evropian për Problemet e Krimit të Këshillit të Evropës mbahet i informuar në lidhje me zbatimin e këtij Protokolli dhe bën çfarëdo që të jetë e nevojshme për të mundësuar një zgjidhje miqësore të çfarëdo vështirësie që rrjedh nga zbatimi i saj.

Neni 8

- 1. Secila Palë kontraktuese mund të tërhiqet nga ky Protokoll, për aq sa ai është i interesuar, me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.
- 2. Një tërheqje e tillë hyn në fuqi 6 muaj pas datës së marrjes së një njoftimi të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.
 - 3. Tërheqja nga Konventa shkakton automatikisht tërheqjen edhe nga Protokolli.

Neni 9

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Evropës që kanë hyrë në Konventë, për:

- a) çdo nënshkrim;
- b) çdo depozitim të një instrumenti të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose anëtarësimit;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij Protokolli në pajtim me nenit 3 të tij;
- d) çdo deklaratë të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 5 dhe çdo tërheqje të një deklarate të tillë;
 - e) çdo deklaratë të bërë në pajtim me dispozitat e nenit 6, paragrafi 1;
 - f) tërheqjen e çdo deklarate të bërë në pajtim me dispozitat e nenit 6, paragrafi 2;
- g) çdo njoftim të marrë në pajtim me dispozitat e nenit 8 dhe datën kur një tërheqje e tillë bëhet e efektshme.
- Si dëshmitarë të kësaj, nënshkruesit, duke qenë plotësisht të autorizuar, kanë nënshkruar Protokollin.

Kryer në Strasburg, 15 tetor 1975, në anglisht dhe frëngjisht, të dyja tekstet janë njëlloj të vlefshme, në një kopje të vetme, e cila do të depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës u transmeton kopje të vërtetuar të gjithë nënshkruesve dhe shteteve që anëtarësohen.

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, nënshkruese të këtij Protokolli, duke dëshiruar të lehtësojnë zbatimin e Konventës për Ekstradimin e hapur për nënshkrim në Paris, më 13 dhjetor 1997 (që më pas do të quhet "Konventë"), në fushën e krimeve fiskale;

Duke e konsideruar të nevojshme mbështetjen e Konventës në aspekte të tjera, ranë dakord si më poshtë:

KAPITULLI I

Neni 1

Paragrafi 2 i nenit 2 të Konventës do të shtohet si më poshtë:

"kjo e drejtë do të zbatohet edhe për krimet që janë subjekt vetëm i dënimeve pecuniare (në para)."

KAPITULLI II

Neni 2

Neni 5 i Konventës do të zëvendësohet si më poshtë:

"Krimet fiskale

- 1. Për krimet në lidhje me taksat, detyrimet, taksat doganore dhe Exchange (këmbim valute), ekstradimi do të bëhet midis vendeve kontraktuese në përputhje me parashikimet e Konventës, nëse vepra penale, sipas ligjit të vendeve kontraktuese, i korrespondon një vepre penale të së njëjtës natyrë.
- 2. Ekstradimi, nuk mund të refuzohet mbi bazën se ligji i Palës kërkuese nuk vendos të njëjtën lloj takse ose detyrim, ose nuk përmban një taksë, detyrim, detyrim doganor ose exchange regulation të të njëjtit lloj si ligji i Palës kërkuese."

KAPITULLI III

Neni 3

Konventa do të shtohet si më poshtë:

"Gjykimet në mungesë

- 1. Kur një Palë kontraktuese kërkon nga një Palë tjetër ekstradimin e një personi me qëllim ekzekutimin e një vendimi me burgim të dhënë në mungesë, Pala e kërkuar mund të refuzojë ekstradimin për këtë qëllim, nëse sipas mendimit të tij, procedurat e gjykimit nuk përmbushin të drejtat minimale të mbrojtjes, të njohura për një person të akuzuar për një vepër penale. Megjithatë, ekstradimi do të jepet nëse Pala kërkuese jep garanci të mjaftueshme që personi do të rigjykohet me të drejtën e mbrojtjes. Ky vendim do të autorizojë Palën kërkuese të ekzekutojë vendimin, nëse personi i dënuar nuk kundërshton një gjë të tillë, ose të nisë procedurat e rigjykimit për personin e ekstraduar.
- 2. Kur Pala e kërkuar njofton personin për të cilin është kërkuar ekstradimi për gjykimin e zhvilluar në mungesë të tij, Pala kërkuese nuk do ta konsiderojë këtë komunikim si një njoftim zyrtar për qëllimet e procedurës penale në këtë shtet."

KAPITULLI IV

Neni 4

Konventa do të shtohet si më poshtë:

"Amnistia

Ekstradimi nuk do të jepet për një vepër penale në lidhje me të cilën është dhënë një amnisti në shtetin e kërkuar dhe të cilin shteti kishte kompetencë ta gjykonte sipas së drejtës së tij penale."

KAPITULLI V

Neni 5

Paragrafi 1 i nenit 12 të Konventës do të zëvendësohet me parashikimet e mëposhtme:

"kërkesa do të jetë me shkrim dhe duhet të adresohet nga Ministria e Drejtësisë së Palës kërkuese te Ministria e Drejtësisë së Palës së kërkuar; megjithatë, përdorimi i kanaleve diplomatike nuk përjashtohet. Mjetet e tjera të komunikimit mund të merren vesh me marrëveshje të drejtpërdrejtë të dy palëve ose të më shumë palëve."

KAPITULLI VI

Neni 6

- 1. Ky Protokoll do të jetë i hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, të cilët kanë nënshkruar Konventën. Do të jetë subjekt i ratifikimit, pranimit ose aprovimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit, aprovimit do të depozitohen në Sekretariatin Gjeneral të Këshillit të Evropës.
- 2. Protokolli do të hyjë në fuqi 90 ditë pas depozitimit të instrumentit të tretë të ratifikimit, miratimit, aprovimit.
- 3. Në lidhje me një shtet nënshkrues që ratifikon, pranon ose aprovon më vonë, Protokolli do të hyjë në fuqi 90 ditë pas datës së depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, aprovimit.
- 4. Një shtet anëtar i Këshillit të Evropës mund të mos ratifikojë, pranojë ose aprovojë këtë Protokoll, pa ratifikuar më parë Konventën.

Neni 7

- 1. Çdo shtet që ka pranuar Konventën, mund të pranojë këtë Protokoll pa hyrë ky Protokoll në fuqi.
- 2. Një pranim i tillë do të ketë efekt me depozitimin në Sekretariatin Gjeneral të Këshillit të Evropës të instrumentit të pranimit, i cili do të hyjë në fuqi 90 ditë pas depozitimit.

Neni 8

- 1. Çdo shtet mund, në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes, të specifikojë territorin ose territoret ku do të zbatohet ky Protokoll.
- 2. Çdo shtet mund, kur depoziton instrumentet e ratifikimit, pranimit, aprovimit hyrjes ose në një datë të mëvonshme, me deklaratën e drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, do të zgjerojë këtë Protokoll në territore të tjera të specifikuara në deklaratë dhe për të cilat marrëdhëniet ndërkombëtare janë përgjegjëse ose në emër të të cilëve është autorizuar të ndërmarrë detyrime.
- 3. Çdo deklaratë e bërë sipas paragrafit të sipërcituar në lidhje me territorin e përmendur në këtë deklaratë, mund të tërhiqet me anë të njoftimit të Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të

Evropës. Një tërheqje e tillë do të ketë efekt 6 muaj pas marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës.

Neni 9

- 1. Rezervimet e bëra nga një shtet për parashikimet e Konventës duhet të jenë të zbatueshme për këtë Protokoll, me përjashtim të rastit kur shteti ka deklaruar ndryshe në kohën e nënshkrimit ose të depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, aprovimit, hyrjes.
- 2. Çdo shtet mund, në kohën e nënshkrimit ose depozitimit të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, aprovimit, deklaron se rezervon të drejtën:
 - a) të mos pranojë kapitullin I;
- b) të mos pranojë kapitullin II, ose ta pranojë atë vetëm për vepra penale të caktuara ose kategori të caktuara veprash penale që referohen në nenin 2;
 - c) të mos pranojë kapitullin III ose të pranojë vetëm paragrafin e parë të nenit 3;
 - d) të mos pranojë kapitullin IV;
 - e) të mos pranojë kapitullin V.
- 3. Çdo Palë kontraktuese mund të tërheqë rezervimet e bëra për paragrafët e mësipërm me anë të deklarimeve të adresuara Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, të cilat do të hyjnë në fuqi në datën e marrjes së tyre.
- 4. Një Palë kontraktuese që ka bërë një rezervim për këtë Protokoll, në lidhje me një parashikim të Konventës ose një rezervim për një parashikim të Protokollit, nuk mund të kërkojë zbatimin e këtyre parashikimeve nga një Palë tjetër kontraktuese; megjithatë, nëse rezervimet e tij janë të pjesshme ose kushtëzuese, aplikimi i këtyre dispozitave mund të kërkohet për aq sa janë pranuar nga vetë ata.
 - 5. Nuk mund të bëhen rezervime të tjera për parashikimet e këtij Protokolli.

Neni 10

Komiteti Evropian për Problemet Penale i Këshillit të Evropës do të informohet në lidhje me zbatimin e këtij Protokolli, dhe do të bëjë çdo gjë të nevojshme të lehtësojë për një zgjidhje miqësore të çdo problemi që mund të dalë gjatë ekzekutimit.

Neni 11

- 1. Çdo Palë kontraktuese mundet për aq sa i intereson, të denoncojë këtë Protokoll me anë të njoftimit të drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.
 - 2. Një denoncim i tillë hyn në fuqi 6 muaj pas marrjes së njoftimit.
 - 3. Denoncimi i Konventës do të thotë denoncim automatik i Protokollit.

Neni 12

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës do të njoftojë shtetet anëtare të Këshillit dhe çdo shtet Palë, për:

- a) çdo nënshkrim të këtij Protokolli;
- b) çdo depozitim të instrumenteve të ratifikimit, pranimit, aprovimit ose hyrjes;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të këtij Protokolli sipas nenit 6 dhe 7;
- d) çdo deklarim i bërë në zbatim të parashikimeve të paragrafit 2 dhe 3 të nenit 8;
- e) çdo deklarim i marrë në zbatim të parashikimeve të paragrafit 1 të nenit 9;
- f) çdo rezervim i bërë sipas parashikimeve të paragrafit 2 të nenit 9;
- g) tërheqja e çdo rezervimi të bërë sipas parashikimeve të paragrafit 3 të nenit 9;
- h) çdo njoftim i marrë sipas parashikimeve të nenit 11 dhe datën në të cilën ka hyrë në fuqi denoncimi.

PJESA E DYTË Ligje në fushën e drejtësisë penale

LIGJ Nr.8328, datë 16.4.1998

PËR TË DREJTAT DHE TRAJTIMIN E TË DËNUARVE ME BURGIM DHE TË PARABURGOSURVE⁷

(ndryshuar me ligjet: nr.8758, datë 26.3.2001, nr.9071, datë 22.5.2003, nr.9888, datë 10.3.2008, nr.10 087, datë 26.2.2009, nr.40/2014, datë 17.4.2014)

I përditësuar

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozimin e Këshillit të Ministrave

KUVENDI POPULLOR I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

PJESA E PARË DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

> KREU I OBJEKTI

> > Neni 1

Ky ligj përcakton të drejtat dhe trajtimin e të paraburgosurit dhe të dënuarve me burgim, kompetencat dhe detyrat e organeve shtetërore kompetente.

Neni 2 (ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe nr.40/2014, datë 17.4.2014)

I nënshtrohen rregullave të këtij ligji të paraburgosurit dhe të dënuarit me burgim me vendim të formës së prerë të gjykatave shqiptare dhe në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare edhe të gjykatave të huaja, duke respektuar kërkesat përkatëse procedurale.

I nënshtrohen rregullave të këtij ligji të gjithë të paraburgosurit dhe të dënuarit me vendim të formës së prerë, shtetas shqiptarë, të huaj dhe personat pa shtetësi.

Neni 3 (shfuqizuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008, neni 3)

⁷ Ligji nr.8758, datë 26.3.2001 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.15, datë 16 prill 2001. Ligji nr.9071, datë 22.5.2003 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.53, datë 3 korrik 2003. Ligji nr.9888, datë 10.3.2008 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.44, datë 1 prill 2008. Ligji nr.10 087, datë 26.2.2009 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.32, datë 25 mars 2009. Ligji nr.40/2014, datë 17.4.2014 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 67, datë 14 maj 2014.

Vuajtja e dënimeve me burgim bëhet vetëm në vendet e caktuara posaçërisht sipas këtij ligji. Ministri i Drejtësisë në raste të gjendjes së jashtëzakonshme, të rrezikimit nga forca madhore, të kryerjes së punimeve të rëndësishme, si dhe kur rrezikohet jeta dhe shëndeti i të paraburgosurit dhe të dënuarve, mund të urdhërojë që vuajtja e dënimit të bëhet përkohësisht në vende të tjera të përshtatshme.

KREU II PARIMET THEMELORE

Neni 5 **Respektimi i të drejtave të njeriut**

(ndryshuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Të paraburgosurit dhe të dënuarit trajtohen me dinjitet dhe duke respektuar të drejtat njerëzore të tyre.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit trajtohen pa njëanshmëri dhe pa diskriminim mbi bazë gjinie, race, ngjyre, përkatësie etnike, gjuhe, feje, bindjeje politike, fetare ose filozofike, orientimi seksual, identiteti gjinor gjendjeje ekonomike, arsimore ose shoqërore, përkatësie prindërore, moshe, gjendjeje familjare ose martesore, gjendjeje shëndetësore, aftësie të kufizuar, shtetësie ose përkatësie në një grup të caktuar ose për çdo shkak tjetër që përbën diskriminim.

Të miturit e paraburgosur dhe të dënuar trajtohen duke respektuar liritë dhe të drejtat themelore të tyre. Trajtimi mbështetet në interesin më të lartë të fëmijës, të integrimit shoqëror, edukimit dhe parandalimit të rifutjes në krim.

Gratë e paraburgosura dhe të dënuara trajtohen duke respektuar liritë dhe të drejtat themelore dhe pa diskriminim, duke parandaluar çdo akt dhune me bazë gjinore që sjell dëmtim fizik, seksual ose psikologjik, vuajtje ose çdo formë tjetër abuzimi e keqtrajtimi që dënohen sipas ligjeve në fuqi.

Të paraburgosurve dhe të dënuarve me çrregullime të shëndetit mendor u garantohet trajtim i barabartë, jodiskriminues, duke respektuar integritetin fizik dhe dinjitetin njerëzor. Trajtimi i tyre bëhet sipas standardeve shëndetësore, që zbatohen edhe për kategoritë e tjera të personave me çrregullime të shëndetit mendor.

Të paraburgosurve dhe të dënuarve me aftësi të kufizuar u garantohen liritë dhe të drejtat themelore të njeriut, trajtimi josdiskriminues i ndonjë lloji, për shkak të aftësisë së kufizuar, duke plotësuar nevojat specifike për aftësimin dhe riaftësimin e tyre.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit e huaj ose pa shtetësi trajtohen duke mbajtur parasysh situatën e tyre të veçantë dhe nevojat individuale. Autoritetet e institucionit ndërmarrin veprime pozitive për të shmangur diskriminimin dhe për të zgjidhur probleme specifike, me të cilat këta persona përballen në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, gjatë transferimit dhe pas lirimit

Masat e veçanta, që janë të nevojshme të zbatohen për respektimin e lirive dhe të drejtave të grupeve të veçanta të të paraburgosurve dhe të dënuarve nuk konsiderohen diskriminim, sipas këtij ligji.

Neni 5/1 **Parandalimi i dhunës dhe trajtimi i viktimave**(shtuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Të paraburgosurve dhe të dënuarve që kanë pasur përvoja të dhunës fizike, psikologjike ose seksuale, para ose gjatë qëndrimit në institucion, i ofrohen menjëherë masa mbrojtjeje, mbështetjeje dhe këshillime ligjore me qëllim rehabilitimin e tyre.

Në rastet e dhunës ndaj grave dhe të miturave, mbahen parasysh nevojat specifike gjinore të tyre.

Në raste të përdorimit të dhunës në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, autoritetet e institucionit, në çdo rast, mundësojnë fillimin e menjëhershëm të një hetimi të pavarur, nga strukturat dhe organet kompetente të ngarkuara me ligj, duke respektuar parimin e privatësisë, mbrojtjes dhe sigurisë personale.

Neni 6 Kufizimi individual i të drejtave

Të drejtat e të paraburgosurit dhe të dënuarve, sipas këtij ligji, mund të kufizohen ose të hiqen përkohësisht për shkelje të ligjit ose rregullave të brendshme, vetëm në rastet dhe sipas kritereve të parashikuara në këtë ligji.

Neni 7 **Kufizimi në grup i të drejtave**

Të drejtat e të paraburgosurit dhe të dënuarve mund të kufizohen ose të hiqen përkohësisht në grup, me urdhër të ministrit të Drejtësisë vetëm në kushtet e gjendjes së jashtëzakonshme, për shkak të forcës madhore, të kryerjes së punimeve të rëndësishme në institucion ose kur ka rrezik për jetën dhe shëndetin e të paraburgosurit dhe të dënuarve në atë masë dhe për aq kohë sa përcaktohet në urdhër.

Drejtuesi i institucionit dhe në mungesë të tij zëvendësi, për rastet urgjente mund të vendosin kufizime sipas paragrafit të parë të këtij neni dhe jo më vonë se 24 orë të marrë për këtë miratimin e Ministrit të Drejtësisë.

Neni 8 **E drejta e kërkesës dhe ankimit**

(shfuqizuar paragrafi i fundit me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Të paraburgosurit dhe të dënuarit kanë të drejtë të paraqesin kërkesa dhe të bëjnë ankime lidhur me zbatimin e ligjit dhe rregullave të brendshme në formën që përcaktohet në këtë ligj dhe në mënyrë individuale.

Kërkesat dhe ankesat duhet t'i drejtohen, si rregull, organit kompetent sipas këtij ligji, por të paraburgosurit dhe të dënuarit kur e çmojnë me vend mund t'i drejtohen cilitdo organ shtetëror ose organizatë joqeveritare brenda dhe jashtë vendit.

KREU III TRAJTIMI

Neni 9

Rehabilitimi social dhe riintegrimi

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Trajnimi i të paraburgosurve dhe të dënuarve synon rehabilitimin për riintegrimin e tyre në jetën familjare, shoqërore dhe ekonomike.

Përgatitja për riintegrim fillon në paraburgim, vazhdon gjatë kryerjes së dënimit dhe pas lirimit nga burgu.

Institucionet e ekzekutimeve të vendimeve penale, në bashkëpunim me shërbimin e provës, shërbimet e mirëqenies sociale, organet vendore dhe organizatat jofitimprurëse hartojnë programe riintegrimi praglirimi për adresimin e çështjeve gjinore.

Për të paraburgosurit dhe të dënuarit e mitur përgatitja për riintegrim realizohet në bashkëpunim me të miturin, punonjësin social, familjen ose kujdestarin e tij.

Për të paraburgosurit dhe të dënuarit që i përkasin minoriteteve etnike dhe gjuhësore, të huajt dhe personat pa shtetësi, për aq sa është e mundur, mundësohen programe që respektojnë kulturën e tyre.

Neni 10 Individualizimi i trajtimit

(ndryshuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Trajtimi i të paraburgosurit dhe të dënuarve duhet të bëhet sipas kriterit të individualizimit në përputhje me gjendjen dhe karakteristikat individuale të secilit të dënuar.

Individualizimi i trajtimit bëhet duke vlerësuar nevojat individuale psikologjike, shoqërore, të moshës, gjinore, gjendjen shëndetësore, orientimin seksual ose identitetin gjinor, situatën kulturore dhe ekonomike, mjedisin ku ka jetuar i paraburgosuri ose i dënuari, faktorët e riskut dhe motivimin për t'u përfshirë në veprimtaritë që organizohen në institucion.

Vëzhgimi bëhet në fillim të trajtimit dhe rezultatet e tij verifikohen vazhdimisht gjatë ekzekutimit, duke bërë përshtatjet e duhura në bashkëpunim me të dënuarin.

Neni 11 (ndryshuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Pas procesit të vlerësimit bëhet programimi i trajtimit, në bashkëpunim me të paraburgosurin ose të dënuarin. Për çdo të paraburgosur dhe të dënuar hartohet plani i riintegrimit, ndërsa për kategoritë e veçanta të të paraburgosurve dhe të dënuarve hartohet programi individual i trajtimit duke mbajtur parasysh edhe nevojat specifike të tyre.

Rëndësi e veçantë i kushtohet trajtimit psiko-social të të paraburgosurve dhe të dënuarve të mitur, të rinjve 18 deri 21 vjeç, grave, personave me çrregullime të shëndetit mendor, të pasura ose të fituara gjatë burgimit, personave me aftësi të kufizuar, personave me orientim seksual të ndryshëm, personave me sëmundje kronike ose në varësi të drogës, të moshuarve, personave të dënuar me dënime afatgjatë, personave që i përkasin minoriteteve etnike ose gjuhësore, shtetasve të huaj dhe personave pa shtetësi.

Për çdo të mitur të paraburgosur ose të dënuar përgatitet një plan individual rehabilitimi dhe riintegrimi, i cili merr në konsideratë arsimin e tij, vlerësimin psikologjik, situatën emocionale, dëshirat dhe mundësitë e tij/saj për të ndjekur kurse profesionale ose për të avancuar në arsim.

Vëzhgimi, programimi dhe realizimi i trajtimit bëhen nga administrata e institucionit me anë të personelit të vet, në bashkëpunim me organet dhe institucionet shtetërore përkatëse.

Bashkëpunimi i Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve me Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimit të Provës për hartimin, zhvillimin, realizimin e programeve të mbikëqyrjes së të paraburgosurve dhe të të dënuarve bëhet me urdhër të nxjerrë nga Ministri i Drejtësisë.

Kontributi i organizatave jositimprurëse dhe individëve të veçantë inkurajohet dhe mbështetet nga administrata e burgjeve në realizimin e programit të trajtimit.

PJESA E DYTË INSTITUCIONET

KREU I LLOJET E INSTITUCIONEVE

Neni 12

Institucionet e ekzekutimit të dënimeve penale

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Institucionet e ekzekutimit të vendimeve me burgim janë:

- Burgu i sigurisë së lartë,
- Burgu i zakonshëm,
- Burgu i sigurisë së ulët,
- Institute të veçanta,
- Institucion paraburgimi.

Krijimi, klasifikimi dhe mbyllja e institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale me burgim apo seksioneve të veçanta në këto institucione bëhen me urdhër të ministrit të Drejtësisë.

Neni 12/1 (shtuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

- 1. Institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale janë publike dhe private.
- 2. Funksionimi, administrimi, kontraktimi, si dhe rregullat që përcaktojnë elementet e sigurisë në institucionet private të ekzekutimit të vendimeve penale përcaktohen sipas legjislacionit në fuqi dhe me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 12/2 (shtuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

- 1. Në institucionet private të ekzekutimit të vendimeve penale vendosen të dënuar, për të cilët është caktuar si masë dënimi në maksimum deri në 5 vjet burgim.
- 2. Në institucionet private të ekzekutimit të vendimeve penale nuk vendosen të dënuar që, me vendim gjykate, janë caktuar në burg të sigurisë së lartë.

Neni 13

Burgu i sigurisë së lartë

(shfuqizuar paragrafi i dytë me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe ndryshuar fjalia e dytë e paragrafit të dytë me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Burgu i sigurisë së lartë është institucioni ku ekzekutohen vendimet me burgim për subjekte të krimit të organizuar dhe të dënuar të tjerë të cilët në kryerjen e veprës penale ose gjatë vuajtjes së dënimit janë karakterizuar nga qëndrime e sjellje që bëjnë të pamundur qëndrimin në burgjet e kategorive të tjera.

Vendosja e të dënuarit në burgun e sigurisë së lartë kur nuk është shprehur gjykata me vendim, bëhet me kërkesë të prokurorit tek ajo gjykatë. Ndryshimi i klasifikimit të sigurisë nga institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale të sigurisë së lartë në institucione të tjera të ekzekutimit të dënimit bëhet me kërkesë të prokurorit, të dënuarit ose përfaqësuesit të tij ligjor, pranë gjykatës së rrethit gjyqësor ku ndodhet institucioni. Transferimi nga burgu i sigurisë së lartë në institucionet e tjera të vuajtjes së dënimit bëhet me kërkesë të vetë të dënuarit, pranë gjykatës ku ndodhet institucioni.

Në burgjet e sigurisë së lartë, vihen kufizime në të drejtat e të dënuarit, në rastet dhe sipas kritereve të përcaktuara shprehimisht në këtë ligj.

Në burgjet e kategorive të tjera me urdhër të ministrit të Drejtësisë mund të krijohen seksione të burgut të sigurisë së lartë, në të cilat zbatohen rregullat e mësipërme.

Neni 14 **Burgu i sigurisë së zakonshme**

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Burgjet e sigurisë së zakonshme janë institucionet, ku vuhet dënimi nga të gjithë të dënuarit, me përjashtim të atyre, që vendosen në burgjet e sigurisë së lartë, në burgjet e sigurisë së ulët dhe në institucione të veçanta.

Kur gjykata, në vendimin me burgim, nuk është shprehur për llojin e institucionit, ku do të vuhet dënimi, të dënuarit vendosen në një burg të sigurisë së zakonshme. Shpërndarja dhe transferimi i të dënuarve në burgjet e sigurisë së zakonshme bëhen nga Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve.

Me urdhër të Ministrit të Drejtësisë, në burgjet e sigurisë së zakonshme mund të krijohen seksione të sigurisë së ulët.

Neni 15 **Burgu i sigurisë së ulët**

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Burgjet e sigurisë së ulët janë institucionet, ku vuhet dënimi për të dënuarit për kundërvajtje penale, për vepra penale nga pakujdesia dhe për vepra të tjera penale, dënimi i të cilave nuk i kalon 5 vjet burgim.

Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve, me kërkesë të drejtorit të institucionit ku i dënuari po vuan dënimin, apo me nismën e vet, për të dënuarit që u ka mbetur për të vuajtur më pak se 2 vjet burgim dhe kanë respektuar rregulloren e brendshme të institucionit, mund të vendosë transferimin e tyre në një burg të sigurisë së ulët.

Neni 15/1

Institucionet e paraburgimit

(shtuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Institucionet e paraburgimit janë institucionet, ku mbahen individët, ndaj të cilëve është dhënë nga gjykata masa e sigurimit "arrest në burg".

Neni 16

Institucionet mjekësore të posaçme dhe seksionet mjekësore të posaçme

(ndryshuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Institucionet mjekësore të posaçme jashtë sistemit të institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale dhe seksionet mjekësore të posaçme brenda institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale shërbejnë për mjekimin e të paraburgosurve dhe të dënuarve me çrregullime të shëndetit mendor.

Vendosja e personave në institucionet mjekësore të veçanta, jashtë sistemit të institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale, kryhet në zbatim të vendimit të gjykatës.

Vendosja e personave në seksione mjekësore të posaçme kryhet në zbatim të vendimit të gjykatës ose të urdhrit të ekzekutimit të prokurorit. Në rastet që nuk presin, vendosja e personit të paraburgosur ose të dënuar urdhërohet nga drejtori i institucionit ku ndodhet i paraburgosuri ose i dënuari, duke vënë në dijeni menjëherë prokurorin.

Dalja nga institucionet mjekësore të posaçme bëhet me vendim të gjykatës në vijim të propozimit të drejtuesit të institucionit, kërkesës së të paraburgosurit dhe të dënuarit ose kujdestarit ligjor të tij, si dhe me iniciativën e gjykatës, duke respektuar afatin maksimal të një viti për rivlerësimin e gjendjes së personit.

Për vendosjen, refuzimin e vendosjes, daljen ose refuzimin e daljes nga institucionet mjekësore të posaçme, i paraburgosuri dhe i dënuari, mbrojtësi ose kujdestari i tij kanë të drejtën e ankimit në gjykatë brenda 5 ditëve nga marrja dijeni.

Trajtimi në seksionet mjekësore të posaçme brenda institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale bëhet për aq kohë sa gjykata nuk shprehet për trajtimin e tyre në një institucion mjekësor të posaçëm, sipas përcaktimeve të bëra në ligjin për shëndetit mendor.

Në institucionet mjekësore të posaçme dhe seksionet mjekësore të posaçme respektohen të gjitha të drejtat e të paraburgosurve dhe të dënuarve, sipas këtij ligji, si dhe të drejtat e pacientit.

Ministri i Drejtësisë dhe Ministri i Shëndetësisë me udhëzim të përbashkët përcaktojnë mënyrën e zbatimit të procedurave që lidhen me trajtimin e kësaj kategorie personash.

Neni 16/1 Vendosja e personave bashkëpunëtorë të drejtësisë (shtuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Brenda institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale krijohen seksione të veçanta për vendosjen e personave, të paraburgosur ose të dënuar, që gëzojnë statusin e bashkëpunëtorëve të drejtësisë.

Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve në bashkëpunim me Drejtorinë e Policisë së Shtetit marrin masa për sigurimin e jetës së personit dhe realizimin e programit të trajtimit individual të tij.

Neni 17 **Vendet e dënimit për gratë dhe të miturit**

Gratë dhe të miturit rregullisht e vuajnë dënimin në institucione të posaçme vetëm për to dhe në pamundësi, në seksione të veçanta të institucioneve të tjera sipas kritereve të këtij ligji.

Nënave u lejohet që të mbajnë me vete fëmijët deri në moshën 3 vjeç. Për kujdesin dhe asistencën ndaj këtyre fëmijëve funksionojnë çerdhe të posaçme.

Neni 18 **Rregullorja e brendshme e institucioneve**

Çdo institucion ka rregulloren e brendshme, të dalë mbi bazë të rregullores së burgjeve, që përcakton organizimin, disiplinën e brendshme dhe kërkesat e trajtimit në kushtet e institucionit.

Rregullorja e brendshme përgatitet nga një komision i caktuar dhe i kryesuar nga drejtori i institucionit dhe miratohet nga Ministri i Drejtësisë.

KREU II ORGANET DREJTUESE TË BURGJEVE

(ndryshuar titulli me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Neni 19

Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe shtuar dy paragrafë në fund të nenit me ligjin nr.10 087, datë 26.2.2009, ndryshuar pragrafët e pare, të tretë dhe i katërt me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve është institucion në varësi të Ministrisë së Drejtësisë, që ndjek e realizon organizimin dhe funksionimin e sistemit të paraburgimit, të ekzekutimit të vendimeve penale, të kryerjes së dënimit dhe të trajtimit të të ndaluarve, të arrestuarve e të dënuarve me burgim.

Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve emërohet dhe shkarkohet nga Kryeministri, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë.

Marrëdhëniet e punës së nëpunësve të administratës civile në Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve, të cilët nuk bëjnë pjesë në strukturat e Policisë së Burgjeve, si dhe të punonjësve të administratës civile, në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, rregullohen sipas legjislacionit të shërbimit civil.

Marrëdhëniet juridike të punës për punonjësit mbështetës në Drejtorinë e Përgjithshme të Burgjeve dhe në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale rregullohen sipas dispozitave të Kodit të Punës.

Neni 20

Institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale

(Ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale janë institucione në varësi të Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve dhe kanë për detyrë pritjen, sistemimin, trajtimin dhe rehabilitimin social të të burgosurve.

Institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale drejtohen, kontrollohen dhe përfaqësohen nga drejtori, i cili emërohet dhe shkarkohet nga Ministri i Drejtësisë, me propozimin e Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve.

Neni 21 **Personeli i institucionit**

(ndryshuar me ligjin nr.40/2014, datë 17.4.2014)

Personeli i institucionit realizon zbatimin e programit të trajtimit të paraburgosurve dhe të dënuarve, sipas detyrave të caktuara.

Në përmbushjen e detyrave të tij, personeli i institucionit vepron sipas standardeve më të larta personale dhe profesionale, duke përmbushur detyrat në një mënyrë të tillë që të ndikojë pozitivisht tek i paraburgosuri ose i dënuari, si dhe të gëzojë respektin e tyre.

Gjatë zbatimit të detyrave të tij, personeli i institucionit kujdeset dhe mban parasysh nevojat e çdo të paraburgosuri dhe të dënuari për riintegrimin në shoqëri.

Personeli që punon në institucione ose seksione ku janë vendosur të paraburgosur dhe të dënuar, të përmendur në paragrafin e dytë të nenit 11 të këtij ligji, duhet të jetë i specializuar në fushën përkatëse.

Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve kujdeset për të mundësuar trajnime dhe kualifikime të veçanta në fushat përkatëse.

Personeli në institucion duhet të ketë një balancim të drejtë mes burrave dhe grave dhe të mbajë parasysh nevojat specifike që ka institucioni.

Neni 22

Policia e Burgjeve

(ndryshuar me ligjin nr.8758, datë 26.3.2001, nr.10 087, datë 26.2.2009 dhe nr.40/2014, datë 17.4.2014)

- 1. Policia e Burgjeve ka për mision ruajtjen e rendit dhe të sigurisë në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, si dhe gjatë transferimeve e shoqërimeve të të paraburgosurve dhe të dënuarve në gjykata e institucione të tjera, në përputhje me ligjin, duke respektuar të drejtat dhe liritë e njeriut.
- 2. Mënyra e organizimit dhe e funksionimit të Policisë së Burgjeve rregullohet me ligj të veçantë.

KREU III KUSHTET E JETESËS NË INSTITUCION

Neni 23 **Ndërtesat**

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Ndërtesat e institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale me burgim duhet të projektohen, të ndërtohen apo të rikonstruktohen, në mënyrë që të plotësojnë kërkesat për një jetë normale. Ato duhet të kenë hapësira të mjaftueshme për zhvillimin e veprimtarive të përbashkëta, si dhe të plotësojnë kërkesat individuale të të dënuarve apo të paraburgosurve.

Rregullat dhe kriteret e hollësishme për kushtet teknike, që duhet të plotësojnë ndërtesat e reja të institucioneve të ekzekutimit të vendimeve penale, përcaktohen me udhëzim të përbashkët të Ministrit të Drejtësisë, Ministrit të Shëndetësisë dhe të ministrit që mbulon fushën e ndërtimit.

Neni 24 **Mjediset e qëndrimit dhe të fjetjes**

Mjediset, në të cilat jetojnë të paraburgosurit dhe të dënuarit, duhet të kenë hapësira të mjaftueshme, me ndriçim të nevojshëm natyror dhe artificial, për të bërë të mundur qëndrimin, punën dhe çlodhjen aktive, të ajrosura dhe të pajisura me shërbimet higjienike. Atje ku e kërkojnë kushtet klimaterike duhet të sigurohet edhe ngrohja e mjediseve.

Kur nuk është e mundur të sigurohet fjetja në dhoma individuale, caktimi i të paraburgosurit dhe të dënuarve në të njëjtën dhomë duhet të bëhet në mënyrë të tillë, që të shmangen konfliktet dhe ndikimet negative të ndërsjella. Për këtë qëllim përdoren kriteret e grupmoshave, të llojit të veprave penale të kryera dhe të veçorive instelektuale e psikike të të dënuarve.

Për çdo të paraburgosurit dhe të dënuar sigurohet shtrat i veçantë dhe një komplet i përshtatshëm fjetjeje.

Kuotat minimale për sipërfaqet, vëllimet, ndriçimin dhe ajrimin e mjediseve për të paraburgosurit dhe të dënuarit, caktohen në rregulloren e burgjeve, sipas rekomandimeve të Ministrisë së Shëndetësisë.

Neni 25 **Veshja dhe pajisjet**

Çdo të paraburgosurit dhe të dënuari i sigurohet veshmbathje dhe pajisje të tjera individuale në sasi të mjaftueshme, në gjendje të mirë dhe të pastra, të tilla që të sigurojnë plotësimin e kërkesave normale të jetesës.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit mund të mbajnë me leje të administratës, veshmbathje dhe sende të përdorimit vetjak, të cilat duhet të jenë të pastra dhe të përshtatshme, si dhe të objekteve që kanë një vlerë të veçantë morale ose personale.

Neni 26 **Higjiena vetjake dhe e mjedisit**

Të paraburgosurit dhe të dënuarit i sigurohen mjediset, pajisjet dhe mjetet e nevojshme për pastërtinë vetjake, në përpjesëtim me numrin e përdoruesve, që të garantojë në mënyrë sa më optimale higjienën vetjake.

Çdo institucion siguron shërbime periodike të pastrimit të mjediseve, veshmbathjes dhe pajisjeve vetjake, si dhe të qethjes dhe të rruajtjes.

Higjiena vetjake, qethja dhe rruajtja mund të bëhen me detyrim vetëm për arsye të veçanta higjieno-sanitare, sipas kërkesës së shërbimit mjekësor dhe me urdhër të drejtorit të institucionit.

Neni 27 **Ushqimi**

Të paraburgosurit dhe të dënuarve u sigurohet ushqim i shëndetshëm dhe i mjaftueshëm, i përshtatshëm për moshën, gjendjen shëndetësore, punën, klimën dhe stinën.

Ushqimi përgatitet dhe jepet si rregull në mjedise të caktuara për këtë qëllim. Me leje të drejtorit të institucionit, në raste të veçanta, të paraburgosurit dhe të dënuarit mund të përgatisin dhe të konsumojnë ushqimin individualisht.

Norma e ushqimit ditor përcaktohet nga tabelat përkatëse të miratuara nga Ministria e Drejtësisë dhe Ministria e Shëndetësisë.

Administrata e institucionit pranon ushqime tërësisht ose pjesërisht për të paraburgosurit dhe të dënuarit ose i siguron ato me shpenzimet e tij duke respektuar kufijtë e rregullores së brendshme.

Të paraburgosurit dhe të dënuarve duhet t'u sigurohet në vazhdimësi ujë i pijshëm.

Neni 28 **Koha e ajrimit**

(ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe shtuar tre paragrafët e fundit me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Të paraburgosurit dhe të dënuarit që nuk punojnë jashtë dhe të gjithë të dënuarit e tjerë, në ditët që nuk punohet, kanë të drejtë të qëndrojnë në ajrim në mjedise të hapura jo më pak se 2 orë në ditë.

Kjo periudhë kohe mund të reduktohet, por jo më pak se 1 orë në ditë për shkaqe të jashtëzakonshme dhe vetëm me urdhër të drejtorit të institucionit.

Ajrimi në mjedise të hapura bëhet në grupe, përveç rasteve të parashikuara në nenin 53 shkronjat "c", "ç" dhe "d".

Të dënuarit e mitur kanë të drejtë të qëndrojnë në ajrim, jo më pak se 3 orë në ditë, përveç kohës për veprimtari social-edukative. Ajrimi për këtë kategori kryhet veçmas nga të rriturit.

Kjo periudhë kohe mund të reduktohet, por jo më pak se 2 orë në ditë, për shkaqe të jashtëzakonshme dhe vetëm me urdhër të drejtorit të institucionit.

Institucioni i ekzekutimit të vendimeve penale mundëson infrastrukturën e përshtatshme në rastet kur kushtet atmosferike janë jo të favorshme për kryerjen e ajrimit nga të dënuarit.

Neni 29 **Shërbimi shëndetësor**

(shfuqizuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

PJESA E TRETË PRANIMI DHE TRAJTIMI I TË DËNUARVE NË INSTITUCION

KREU I Pranimi

Neni 30 **Pranimi në institucion**

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Në çdo institucion krijohet komisioni i pritjes për të pranuar të sapoardhurit. Komisioni informon të paraburgosurin dhe të dënuarin në një gjuhë të kuptueshme për rregulloren e institucionit, të drejtat dhe detyrimet e tij, të drejtat e tij për këshillim e ndihmë ligjore, rregullat e procedurat për paraqitjen e kërkesave e të ankesave.

Autoritetet e institucionit i pajisin menjëherë të paraburgosurit dhe të dënuarit me informacion të shkruar për rregullat në institucion, të drejtat dhe detyrimet e tyre. Të paraburgosurit dhe të dënuarit që i përkasin minoriteteve etnike ose gjuhësore, të huaj ose persona pa shtetësi, pajisen me informacion me gojë dhe me shkrim, në gjuhën që e kuptojnë, për të drejtat dhe detyrimet e tyre në institucion. I dënuari ka të drejtë të mbajë informacionin me shkrim për vete.

Menjëherë pas pranimit, drejtuesit e institucionit i mundësojnë të paraburgosurit dhe të dënuarit të huaj njoftimin e familjes, këshilltarit ligjor, përfaqësuesit konsullor ose organizatës kompetente që vepron në fushën e mbrojtjes së të drejtave të njeriut.

Shtetasve të huaj, që nuk kanë përfaqësi diplomatike ose konsullore në vend, refugjatëve ose personave pa shtetësi u mundësohet komunikimi me përfaqësitë diplomatike të shtetit që mbron interesat e tyre ose me autoritetin kombëtar ose ndërkombëtar, detyra e të cilit është mbrojtja e interesave të këtyre personave.

Pas momentit të pranimit në institucion, të sapoardhurit menjëherë duhet t'i nënshtrohen një vizite ekzaminuese dhe interviste mjekësore nga ana e mjekut të institucionit për njohjen dhe parandalimin e përhapjes së sëmundjeve ngjitëse në institucion, vetëvrasjeve, regjistrimin e plagëve dhe dëmtimeve në kohën e duhur.

Shenjat e dëmtimeve fizike, të identifikuara në vizitën e pranimit, duhet të regjistrohen në një regjistër të veçantë së bashku me shpjegimet e të sapoardhurit rreth rrethanave të shkaktuara.

Mjeku, në rast se i kërkohet, duhet të pajisë të sapoardhurin me një certifikatë mjekësore, e cila shpjegon gjendjen e lëndimeve dhe rrethanat e tjera.

Mbi bazën e dokumentacionit shoqërues, të shpjegimeve verbale e të formularit të vlerësimit të riskut, vlerësohen të dhënat individuale të të paraburgosurit dhe të dënuarit lidhur me personalitetin e tij.

Mbi bazën e këtyre të dhënave përpilohet regjistri i komisionit të pritjes, dokumentacioni përkatës, sipas shërbimeve dhe programohet në vazhdim trajtimi individual për të paraburgosurin dhe të dënuarin.

Neni 31

Diferencimi i institucioneve për qëllime trajtimi caktimi dhe grupimi i të dënuarve

Institucionet dhe seksionet e veçanta janë të organizuara sipas nevojave të trajtimit individual ose në grup të të dënuarve.

Numri i të dënuarve në institucione dhe në seksione përgjithësisht, sistemimi dhe aktivizimi i tyre posaçërisht janë të kufizuara në atë masë që të favorizojnë trajtimin e individualizuar.

Lejohet pranimi i të dënuarve në veprimtari të veçanta, të organizuara në institucione ose seksione të një kategorie të ndryshme nga ato ku janë caktuar, me përjashtim të atyre të sigurisë së lartë.

Grupimi i të dënuarve brenda institucioneve të veçanta bëhet duke pasur parasysh mundësinë që ata të përfitojnë nga një trajtim i diferencuar në grup, në përputhje me kërkesat dhe angazhimin e tyre.

Duhet të favorizohet kriteri i caktimit të të dënuarve në institucione pranë vendbanimit të familjeve të tyre.

KREU II DREJTIMET DHE FORMAT E TRAJTIMIT

Neni 32 **Trajtimi**

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Trajtimi i të paraburgosurve dhe i të dënuarve bëhet duke siguruar mjediset dhe mjetet e përshtatshme, si dhe në përputhje me të dhënat e personalitetit të tyre.

Objektivat e trajtimit psiko-social synojnë zhvillimin e aftësive e të shprehive individuale për t'u riintegruar në shoqëri, nëpërmjet përfshirjes së të paraburgosurve dhe të dënuarve në programet e arsimimit, formimit profesional, punësimit, veprimtarive kulturore, sportive, këshillimin psikologjik e social.

Trajtimi social-edukativ i të paraburgosurve dhe të dënuarve zhvillohet me anë të veprimeve individuale dhe të veprimtarive formuese. Ai realizohet nga personeli i institucionit, që ka formimin e duhur në fushën përkatëse dhe aftësi profesionale, në bashkëpunim edhe me punonjësit e tjerë të institucionit.

Trajtimi i grupeve të veçanta të të paraburgosurve dhe të dënuarve bëhet nga personel i trajnuar për këto kategori.

Komunikimi me botën e jashtme dhe familjen inkurajohen dhe sigurohen sipas programeve individuale dhe grupore.

Neni 33 **Shërbimi mjekësor**

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Shërbimi mjekësor sigurohet gjatë të gjithë kohës së qëndrimit në institucion, nga Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve dhe mbulohet nga sigurimi i detyrueshëm i kujdesit shëndetësor, sipas skemës në fuqi pavarësisht nga kërkesat e të paraburgosurve dhe të dënuarve.

Personat e paraburgosur dhe të dënuarit me burgim përfshihen në kategorinë e personave ekonomikisht joaktivë, në kuptim të ligjit në fuqi, dhe përfitojnë, pa pagesë, të gjitha shërbimet që ofron skema e sigurimit shëndetësor, sipas këtij ligji.

Administrata e institucionit siguron kushtet, mjetet dhe personelin për mbrojtjen e shëndetit të të dënuarve.

Organizimi dhe realizimi i shërbimit shëndetësor bëhen nga administrata e institucionit, në bashkëpunim me spitalin e burgjeve dhe me organet shtetërore përkatëse të shëndetësisë.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit mund të kërkojnë që të vizitohen, me shpenzimet e tyre, nga një mjek që duan ata.

Shërbimi shëndetësor duhet të sigurojë:

1. Parandalimin, diagnostikimin dhe mjekimin e sëmundjeve;

- 2. Furnizimin me ilaçe dhe pajisje mjekësore në rastet e emergjencës shëndetësore kur ato nuk mbulohen nga skema e sigurimit të detyrueshëm të kujdesit shëndetësor.
- 3. Profilaksinë për sëmundjet, duke bërë kujdes të veçantë për sëmundjet infektive dhe ato ngjitëse.
 - 4. Sigurimin e higjienës së mjedisit dhe edukimin sanitar të paraburgosurve dhe të dënuarve.

Çdo institucion ka shërbim shëndetësor e farmaceutik, që i përgjigjet nevojave për parandalimin dhe ruajtjen e shëndetit të të paraburgosurve dhe të dënuarve.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit, që dyshohen ose kanë sëmundje ngjitëse, izolohen menjëherë në mjedise të posaçme.

Në institucionet ku vuajnë dënimin gratë, funksionojnë shërbimet speciale në shërbim të grave shtatzëna dhe të atyre me fëmijë në gji. Personeli mjekësor viziton çdo ditë të paraburgosurit dhe të dënuarit e sëmurë e ato që bëjnë kërkesë me shkrim ose me gojë drejtuar stafit shëndetësor ose personelit të sigurisë në regjim dhe kontrollon, periodikisht, të gjithë të paraburgosurit dhe të dënuarit e tjerë, sipas një grafiku të hartuar nga drejtoria e institucionit. Personeli mjekësor evidenton dhe njofton menjëherë për sëmundjet që kërkojnë trajtim të specializuar.

Për rastet e sëmundjeve ngjitëse ose të sëmundjeve të tjera, diagnostikimi dhe mjekimi i të cilave nuk mund të sigurohen në kushtet e institucionit, të paraburgosurit dhe të dënuarit transferohen në spitalin e burgjeve dhe, kur është e nevojshme, ata transferohen në Qendrën Spitalore Universitare, Tiranë e në institucionet spitalore, në rang qarku apo rrethi, në varësi të saj.

Diagnostikimi dhe mjekimi në këto qendra bëhen sipas një udhëzimi të përbashkët të Ministrit të Drejtësisë dhe të Ministrit të Shëndetësisë.

Në raste urgjence, kur rrezikohet jeta e të paraburgosurit dhe të dënuarit, ai transferohet për mjekim në spitalin e burgjeve ose në spitalet rajonale.

Institutet rajonale higjieno-sanitare vizitojnë, të paktën dy herë në vit, institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, për kontrollin e gjendjes higjieno-sanitare të mjediseve dhe masat e marra nga shërbimi shëndetësor i institucionit, për parandalimin e sëmundjeve infektive.

Rregullat e hollësishme për mënyrën e ofrimit të kujdesit shëndetësor dhe funksionimin e skemës së sigurimeve shëndetësore, për personat paraburgosur dhe të dënuar, përcaktohen me udhëzim të përbashkët të Ministrit të Shëndetësisë dhe Ministrit të Drejtësisë.

Neni 33/1 **Kujdesi shëndetësor për kategori të veçanta** (shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Shërbimi shëndetësor në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale organizohet pa diskriminim, për shkak të statusit ligjor të personit në institucion ose për ndonjë arsye tjetër që mund të shërbejë për diskriminim.

Trajtimi i personave me çrregullime të shëndetit mendor mbështetet në ligjin për shëndetin mendor. Të dënuarit dhe të paraburgosurit që gjenden në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale dhe që vuajnë nga çrregullime të shëndetit mendor gëzojnë të drejtën për trajtim të veçantë shëndetësor pranë seksioneve mjekësore të posaçme të institucioneve ose në qendrën spitalore të burgjeve.

Trajtimi shëndetësor i grave të dënuara dhe të paraburgosura përfshin kontroll të plotë për të përcaktuar nevojat e kujdesit shëndetësor parësor si: praninë e sëmundjeve seksualisht të transmetueshme ose sëmundjeve të lindura të gjakut; nevojat për kujdesin shëndetësor mendor, përfshirë trajtimet e çrregullimeve posttraumatike, të rrezikut të vetëvrasjes ose vetëdëmtimit; historinë e shëndetit riprodhues; praninë e varësisë të drogës; abuzimin seksual dhe forma të tjera të dhunës që mund të ketë pësuar përpara pranimit në institucion.

Të dënuarve dhe të paraburgosurave të mitura u garantohen programe dhe shërbime specifike me qasje me moshën dhe gjininë. Ato informohen me një gjuhë të kuptueshme për kujdesin shëndetësor,

për parandalimin e sëmundjeve të ndryshme, higjienën vetjake, për format e dhunës dhe çdo lloj abuzimi. Gratë dhe të miturat, që kanë pasur përvoja të dhunës fizike, psikologjike, seksuale u në nënshtrohen programeve të kujdesit shëndetësor për trajtimin dhe rehabilitimin e tyre.

Të dënuarit dhe të paraburgosurit, që shfaqin shenja të përdorimit të drogës, substancave psikotrope ose alkoolit, apo shfaqin shenja të stresit, trajtohen sipas programeve shëndetësore dhe sociale që zbatohen në shoqërinë jashtë institucionit.

Personat që mbartin sëmundje infektive, virusin e HIV trajtohen në mënyrë jodiskriminuese dhe sipas standardeve që zbatohen për këto kategori në institucionet spitalore.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit me sëmundje kronike ose të moshuar përfitojnë shërbim shëndetësor, sipas standardeve që zbatohen për këto kategori personash pranë institucioneve të specializuara jashtë sistemit të burgjeve.

Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve merr masa për të mundësuar ofrimin e shërbimeve shëndetësore të nevojshme në institucione dhe, në pamundësi të tyre, në institucione të specializuara jashtë sistemit të burgjeve.

Neni 34 **Punësimi**

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe shtuar paragrafi i tretë me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Të gjithë të paraburgosuve dhe të dënuarve u njihet e drejta për të punuar. Puna organizohet nga drejtoria brenda dhe jashtë institucionit duke shfrytëzuar edhe ndihmën e subjekteve të tjera.

Gjatë vuajtjes së dënimit me burgim nuk mund të detyrohen të punojnë të paraburgosurit dhe të dënuarit që kanë plotësuar kushtet për pension pleqërie, që janë invalidë të grupit të parë dhe të dytë, gratë shtatëzana, për aq kohë sa parashikon ligji në fuqi, si dhe personat që nuk janë në gjendje fizike dhe shëndetësore të kryejnë punën që u ofrohet. Të paraburgosurit dhe të dënuarit që kanë probleme psikike mund të vihen në punë kur kjo i shërben qëllimeve terapeutike.

Punësimi i të miturve mbështetet në parimet dhe kriteret e parashikuara në ligjin nr. 7961, datë 12.7.1995, "Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar.

Puna nuk ka karakter dënimi dhe shpërblehet sipas kritereve të përcaktuara me vendim të veçantë të Këshillit të Ministrave.

Neni 35 **Kushtet e punës**

Kushtet e punës duhet të jenë si në shoqërinë e lirë, me qëllim që të dënuarit të përfitojnë aftësi profesionale për të lehtësuar riintegrimin e tyre në shoqëri.

Të paraburgosurit dhe te dënuarit që tregojnë aftësi për veprimtari shkencore, kulturore, artistike ose të artizanatit, mund të lejohen që të ushtrojnë me shpenzimet dhe për llogari të tyre këto veprimtari.

Kohëzgjatja e punës nuk mund të kalojë kufijtë e përcaktuar nga Kodi i Punës.

Puna është me shpërblim dhe përfshihet në vjetërsinë në punë për efekt pensioni.

Neni 36 **Caktimi i punës**

Objekti i punës duhet t'u përshtatet kërkesave të veçanta të personalitetit të secilit nga të paraburgosurit dhe të dënuarit në perspektivën e riintegrimit në shoqëri.

Kur në institucion nuk është e mundur të sigurohet puna për të paraburgosurit dhe të dënuarit, tërësisht ose pjesërisht, mund të sigurohen fronte pune jashtë institucionit, duke aktivizuar të paraburgosurit dhe të dënuarit me kriterin e aftësisë për punë, formimin profesional

dhe duke preferuar të paraburgosurit dhe të dënuarit që kanë pasur më pak aktivizim pune.

Në çdo rast, dalja jashtë institucionit dhe kryerja e punës bëhen gjithmonë të shoqëruar nga personeli i institucionit dhe të ruajtur nga policia e burgjeve.

Neni 37 **Arsimimi**

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Arsimimi dhe formimi kulturor e profesional bëhet me anë të organizimit të shkollës, e detyrueshme për të miturit, si dhe të kurseve profesionale, sipas sitemeve në fuqi.

Nxitet kryerja dhe favorizohet ndjekja e studimeve profesionale, duke përdorur kurset me korrespondencë.

Administrata e institucionit inkurajon dhe krijon kushtet për formimin profesional brenda dhe jashtë institucionit.

Kujdes i veçantë i kushtohet formimit kulturor e profesional të të paraburgosurit dhe të dënuarve me moshë nën 25 vjeç.

Të dënuarve dhe të paraburgosurve që i përkasin minoriteteve etnike ose gjuhësore që nuk kuptojnë ose zotërojnë gjuhën shqipe, të dënuarve të huaj u mundësohen materiale të shkruara në gjuhën e tyre ose në një gjuhë që e kuptojnë më mirë.

Neni 38

Veprimtaritë kulturore, çlodhëse e sportive

(Shtuar dy paragrafët e fundit me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Organizimi i veprimtarive kulturore, çlodhëse e sportive duhet të synojë ruajtjen dhe zhvillimin e aftësive fizike, shpirtërore dhe psikike të të paraburgosurit dhe të dënuarve.

Për të dënuarit e mitur hartohet një program i veçantë përfshirjeje në veprimtari kulturore, krijuese e sportive, në bashkëpunim me të miturin.

Administrata e institucionit bashkëpunon me institucionet e tjera, organizatat jofitimprurëse e ato fetare për organizimin e veprimtarive kulturore, krijuese dhe sportive, brenda dhe jashtë institucionit.

Neni 39

Mjediset dhe kushtet materiale të trajtimit

Në institucionet e vuajtjes së dënimit dhe riedukimit, sipas kërkesave të trajtimit, duhet të sigurohen mjediset dhe mjetet e përshtatshme dhe të nevojshme për zhvillimin e punës, arsimimin shkollor dhe profesional, veprimtaritë çlodhëse, kulturore dhe çdo veprimtari tjetër të përbashkët ose individuale.

Institucionet duhet të jenë të pajisura me një bibliotekë librash dhe botime periodike.

Neni 40

Lidhjet me familjen

(Shfuqizuar fjalia e fundit e paragrafit të katërt me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Kujdes i veçantë i kushtohet ruajtjes, përmirësimit ose rivendosjes së lidhjeve të të paraburgosurit dhe të të dënuarve me familjen.

I paraburgosuri dhe i dënuari mund të informojë menjëherë familjarët për futjen e tyre në një institucion ose kur transferohet prej tij.

Në rast vdekjeje ose sëmundjeje të rëndë fizike ose psikike të një të paraburgosurit dhe të dënuari, duhet të njoftohen menjëherë familjarët.

Institucioni njofton menjëherë të paraburgosurit dhe të dënuarin kur vihet në dijeni për vdekjen e të afërmëve të tij.

Për të paraburgosurit dhe të dënuarit e mitur dhe për gratë që kanë fëmijë të mitur, bëhet një program i posaçëm dhe favorizues për lidhjet me familjen.

Neni 41

Takimet, vizitat, korrespondencat dhe informacioni

(shtuar tre paragrafë me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Të paraburgosurit dhe të dënuarit lejohen që të kenë takime dhe korrespondenca me familjarët dhe persona të tjerë.

Takimet zhvillohen në vende të veçanta nën kontroll shikimi dhe jo dëgjimi nga personeli mbikëqyrës.

Favorizohen veçanërisht takimet me familjarët.

Kur organizimi i institucionit e lejon, të dënuarit mund të autorizohen të rrinë me familjarët përtej kufirit kohor të parashikuar. Sipas kritereve të rregullores së burgjeve vizitat mund të bëhen në vende të rezervuara.

Institucioni i ekzekutimit të vendimeve penale mundëson takime konfidenciale të të paraburgosurve dhe të dënuarve me anëtarët e komisionit mbikëqyrës, mbrojtësin e zgjedhur ose të caktuar kryesisht, përfaqësues të organizatave ndërkombëtare, përfaqësues të OJF-ve, vendase ose të huaja, që veprojnë në fushën e të drejtave të njeriut, të fëmijëve, grave, të rinjve, me të cilat Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi.

Për të paraburgosurit dhe të dënuarit e mitur zbatohet një trajtim favorizues për korrespondencën telefonike dhe takimet me familjarët.

Programet, lloji dhe mënyra e zbatimit të trajtimit për të miturit përcaktohen në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve.

Administrata e institucionit vë në dispozicion të të dënuarve, që nuk i kanë mundësitë, mjetet e nevojshme për korrespondencën.

Korrespondenca telefonike mund të autorizohet në marrëdhëniet me familjarët, në raste të veçanta me të tretët.

Të dënuarit lejohen të mbajnë gazeta, revista e libra që janë në shitje të lirë jashtë dhe të shfrytëzojnë mjete të tjera informacioni të lejuara.

Me kërkesë të prokurorit në rastet e parashikuara në ligj, gjykata lejon kontrollin e korrespondencës së të dënuarit. Kontrolli mund të bëhet nga drejtori i institucionit ose nga persona të autorizuar prej tij në prani të prokurorit. Kërkesa e prokurorit pezullon dorëzimin e korrespondencës.

Neni 42

E drejta e besimit dhe ushtrimi i riteve fetare

Të paraburgosurit dhe të dënuarit kanë të drejtën e besimit dhe të ushtrimit të riteve. Për ushtrimin e riteve, institucioni siguron mjedise të veçanta.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit kanë të drejtë të marrin kontakt me përfaqësues të komuniteteve fetare, të caktuar në marrëveshje mes Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve dhe komuniteteve fetare të njohura ligjërisht.

Neni 43

Hyrja në institucion

(ndryshuar me ligjin nr. 9071, datë 22.5.2003 dhe nr.9888, datë 10.3.2008)

Institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale mund të vizitohen pa autorizim nga:

Presidenti i Republikës, Kryetari i Kuvendit, Kryeministri, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese, Zëvendëskryetari i Kuvendit, Zëvendëskryeministri, Ministri i Drejtësisë, Kryetari i Gjykatës së Lartë, Prokurori i Përgjithshëm, deputetët, Zëvendësministri i Drejtësisë, Avokati i Popullit, komisionerët dhe ndihmëskomisionerët e tij, Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve dhe zëvendësit e tij, Drejtori i Policisë së Burgjeve, drejtori dhe inspektorët e kontrollit të brendshëm të burgjeve, anëtarët e komisionit mbikëqyrës të ekzekutimit të vendimeve penale, gjyqtarët dhe prokurorët gjatë ushtrimit të detyrës së tyre, si dhe avokatët e të burgosurve dhe të paraburgosurve.

Nuk është i nevojshëm autorizimi për ata që shoqërojnë personat e përmendur në paragrafin e mësipërm, por gjithmonë jo më shumë se dy.

Personat e tjerë, që nuk parashikohen në paragrafin e parë, mund të hyjnë në institucion vetëm me autorizim të drejtorit të institucionit.

Këta persona, në rast refuzimi pa shkaqe të arsyeshme të dhënies së autorizimit nga drejtori i institucionit, kanë të drejtë të ankohen te Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve.

Për përfaqësuesit e komuniteteve fetare zbatohen rregullat e parashikuara në nenin 42 të këtij ligji.

PJESA E KATËRT REGJIMI NË INSTITUCION

KREU I NORMAT E SJELLJES, ZHDËMTIMI DHE PËRGJEGJËSIA DISIPLINORE

Neni 44 Normat e sjelljes së të paraburgosurve dhe të dënuarve

Rregullorja e burgjeve dhe ajo e brendshme e institucionit përcaktojnë rregulla lidhur me trajtimin, regjimin dhe sjelljen e të paraburgosurit të dënuarve, duke vendosur kufizime të nevojshme për aq sa nuk cenohen kërkesat e këtij ligji dhe synimi për riedukimin e tyre.

Me rastin e pranimit në institucion dhe gjatë vuajtjes së dënimit, të paraburgosurit dhe të dënuarit janë të detyruar të njohin dhe respektojnë rregullat e brendshme, dispozitat që lidhen me të drejtat dhe detyrat e tyre, të trajtimit dhe të disiplinës.

Asnjë të paraburgosuri dhe të dënuari nuk mund t'i caktohen detyra në shërbimet në institucion, që i japin atij një pozicion sundues ose favorizues ndaj të dënuarve të tjerë.

Neni 45 **Përgjegjësia për dëmet**

Të paraburgosurit dhe të dënuarit detyrohen të kujdesen për sendet e vëna në dispozicion të tyre, si dhe të shmangin çdo lloj dëmtimi të sendeve të të tjerëve.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit që shkaktojnë dëm material ndaj administratës së institucionit ose personave të tjerë, duhet ta dëmshpërblejnë atë.

Neni 46 **Izolimi**

(shfuqizuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Neni 47 **Kontrolli vetjak**

(shtuar paragrafi i katërt me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Të paraburgosurit dhe i dënuari i nënshtrohet kontrollit vetjak në çdo rast të hyrjes apo daljes nga institucioni dhe, në raste të tjera, kur ka shkaqe të arsyeshme.

Kontrolli vetjak duhet të bëhet, duke respektuar dinjitetin e të paraburgosurit dhe të dënuarit.

Kontrolli mund të bëhet vetëm nga persona me të njëjtin seks me të paraburgosurit të dënuarin.

Kontrolli i grave dhe të miturave të paraburgosura ose të dënuara kryhet vetëm nga stafi me të njëjtën gjini, i trajnuar në metoda të përshtatshme kontrolli, në përputhje me procedurat e përcaktuara.

Me autorizim të drejtorit të institucionit, në rastet dhe mënyrën që parashikohet në rregulloren e burgjeve, mund të bëhen edhe kontrolle të anësive.

Neni 48 Shoqërimi i të paraburgosurve dhe të dënuarve

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Lëvizjet e të dënuarve jashtë institucionit bëhen në një kohë mundësisht sa më të shkurtër, nën shoqërimin Policisë së Burgjeve, sipas rregullave të përcaktuara Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve.

Shoqërimi i grave të dënuara ose të paraburgosura kryhet nga personeli i së njëjtës gjini, ndërsa shoqërimi i të sëmurëve kryhet me praninë e stafit mjekësor.

Gjatë lëvizjes tregohet kujdesi i duhur, për të ekspozuar sa më pak të dënuarin ose të paraburgosurin në sytë e njerëzve dhe duke marrë masa mbrojtëse për të siguruar anonimitetin.

Në lëvizjet kolektive është gjithmonë i detyrueshëm përdorimi i prangave ose i mjeteve të tjera shtrënguese.

Neni 49 **Kërkesat dhe ankesat**

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Pas pranimit në institucion, i paraburgosuri dhe i dënuari informohen nga komisioni i pritjes lidhur me të drejtën për të paraqitur kërkesa ose ankesa, me shkrim ose përjashtimisht me gojë, drejtuar personelit të institucionit, Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve, Ministrit të Drejtësisë, Avokatit të Popullit, organizatave ndërkombëtare, OJF-ve vendase dhe të huaja, gjykatës së vendit të ekzekutimit të vendimit penal, prokurorit pranë gjykatës së rrethit gjyqësor, si dhe personave të tjerë që vizitojnë institucionin, sipas nenit 43 të këtij ligji.

I paraburgosuri dhe i dënuari informohen për mundësinë e takimeve me drejtorin e institucionit, ose personelin përgjegjës për çështje në interes të tyre ose që përbëjnë shqetësim.

Personeli i autorizuar organizon takime periodike me të paraburgosurin dhe të dënuarin, me qëllim krijimin e mundësive të paraqitjes së kërkesave ose ankesave. Rregullat dhe procedurat lidhur me shpeshtësinë, kohën e takimeve dhe mënyrën e zhvillimit të tyre rregullohen me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve.

Kërkesat ose ankesat, pasi regjistrohen në një regjistër të veçantë, i dorëzohen drejtorit të institucionit, i cili ngarkon punonjësin përkatës për zgjidhjen dhe kthimin e përgjigjes të paraburgosurve dhe të dënuarve.

Çdo institucion mban dhe përditëson regjistrin e kërkesave ose ankesave të të dënuarve dhe të paraburgosurve, në formë shkresore dhe elektronike. Formati dhe përmbajtja e regjistrit, si dhe procedura për kthimin e përgjigjes përcaktohen në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve.

Neni 50

Afatet e shqyrtimit të ankesave dhe të kërkesave

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Organet kompetente sipas këtij ligji shqyrtojnë ankesat dhe kërkesat sa më parë, por jo më vonë se 1 muaj nga paraqitja e tyre, përveç kur ka afate të posaçme me dispozita të veçanta.

I burgosuri ka të drejtë të ankohet në instancat më të larta të sistemit të burgjeve dhe, kur kjo ankesë nuk zgjidhet në rrugë administrative, apo ndaj vendimit të dhënë, i burgosuri mund t'i drejtohet gjykatës së vendit ku ndodhet institucioni.

Neni 51 **Rregullat e disiplinës**

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Rregullat e disiplinës zbatohen në mënyrë që të stimulojnë ndjenjën e përgjegjësisë dhe aftësinë e vetëkontrollit të të paraburgosurit dhe të dënuarit. Ato hartohen në përshtatje me gjininë, moshën, gjendjen fizike, psikike, psikologjike të tij.

Për të miturit dhe personat e diagnostikuar me çrregullime të shëndetit mendor, personat që kanë pasur përvoja të dhunës fizike, psikologjike ose të abuzimit seksual zbatohet një regjim disiplinor lehtësues në përputhje me nevojat e tyre.

Rregullat që përbëjnë regjimin disiplinor lehtësues dhe procedurat për zbatimin e tij përcaktohen në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve.

Neni 52 **Shkeljet disiplinore**

(shtuar paragrafi i parë me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Masat disiplinore duhet të jenë forma e fundit e disiplinimit të sjelljes. Në rastet kur është e mundur, autoritetet e institucionit përdorin ndërmjetësimin për zgjidhjen e konflikteve mes të dënuarve dhe të paraburgosurve ose mes tyre dhe personelit të institucionit.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit nuk mund të ndëshkohen për një fakt që nuk është parashikuar shprehimisht si shkelje në këtë ligj, në rregulloren e burgjeve dhe rregulloren e institucionit.

Ndëshkimi mund të jepet vetëm pas dëgjimit dhe verifikimit të pretendimit të të paraburgosurit dhe të dënuarit.

Ndëshkimet caktohen në përputhje me llojin dhe rëndësinë e shkeljes, qëndrimin e të paraburgosurit dhe të dënuarit ndaj saj, si dhe të dhënat individuale të tij.

Ndëshkimet zbatohen duke respektuar personalitetin e të paraburgosurit dhe të dënuarit.

Neni 53 **Masat disiplinore**

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

- 1. Për shkeljet disiplinore zbatohen këto masa:
- a) këshillim individual;
- b) Vërejtje në prani të të paraburgosurve dhe të dënuarve;
- c) Përjashtim nga veprimtari të veçanta, të përbashkëta deri në 10 ditë;
- c) Përjashtim nga ajrosja në grup për jo më shumë se 20 ditë;
- d) Përjashtimi nga të gjitha veprimtaritë e përbashkëta deri në 20 ditë;
- dh) Mosdhënia e lejes.

Ndaj të miturve dhe grave masat e parashikaura në shkronjat "c", "ç" dhe "d" mund të jepen deri në gjysmën e kohës së parashikuar. Për gratë shtatzëna ose që u është lënë fëmija, mund të zbatohen vetëm masat disiplinore të parashikuara në shkronjat "a" dhe "b" të këtij neni.

Në rregulloren e burgjeve masat e mësipërme mund të diferencohen në varësi të llojit të institucionit, pa kaluar kufijtë maksimalë.

2. Masa disiplinore e përjashtimit nga veprimtaritë e përbashkëta dhe ajrosja në grup nuk mund të bëhet pa një dokument me shkrim, të lëshuar nga mjeku, që dëshmon se i paraburgosuri dhe i dënuari mund ta përballojë atë. I dënuari, ndaj të cilit merret kjo masë, i nënshtrohet kontrollit të vazhdueshëm mjekësor.

3. Masat disiplinore të parashikuara nga shkronjat "c", "ç" dhe "d", të pikës 1, të këtij neni, merren ndaj të miturit të dënuar ose të paraburgosur, vetëm pasi më parë janë zbatuar këshillimi individual ose vërejtja në prani të të dënuarve.

Masat disiplinore për të miturin zbatohen sipas parimit se masa disiplinore është formë e fundit e disiplinimit të sjelljes.

Neni 54

Organi kompetent për dhënien e masave disiplinore

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Masat disiplinore të këshillimit dhe vërejtjes para të paraburgosurve dhe të dënuarve të tjerë jepen nga drejtori i institucionit.

Masat e tjera vendosen nga komisioni disiplinor, i përbërë nga drejtori i institucionit, në cilësinë e kryetarit, dhe përgjegjësi i sektorit ligjor, përgjegjësi i sektorit të sigurisë, përgjegjësi i sektorit të kujdesit social dhe specialisti i sektorit të kujdesit social që trajton të dënuarin në cilësinë e anëtarëve.

Mjeku merr pjesë në mbledhjet e komisionit disiplinor, sipas pikës 2, të nenit 53, të këtij ligji, pa të drejtë vendimmarrjeje. Ai harton në çdo rast një raport mjekësor ku shprehet mbi gjendjen shëndetësore të të paraburgosurit dhe të dënuarit. Ky raport mjekësor i shërben komisionit disiplinor për përcaktimin e masës disiplinore.

Komisioni disiplinor ngrihet dhe funksionon me urdhër të drejtorit të institucionit, i cili mbledh komisionin disiplinor jo më vonë se 48 orë nga momenti i konstatimit të shkeljes.

Neni 54/1

Procedura e dhënies së masave disiplinore

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Komisioni disiplinor merr vendim për dhënien e masës disiplinore, pasi ka dëgjuar më parë personin ndaj të cilit ka një propozim për masë disiplinore, nëse ai dëshiron të shprehet.

Njoftimi i personit të interesuar ose refuzimi i tij për t'u shprehur përpara komisionit vërtetohet kundrejt nënshkrimit të të interesuarit dhe, në rastet e hezitimit të tij për të firmosur, me nënshkrimin e dy personave të tjerë nga stafi, që nuk janë të përfshirë në ngjarjen që ka shkaktuar propozimin për masë disiplinore.

I dënuari dhe i paraburgosuri mund të mbrohet vetë ose nga mbrojtësi i tij, kur e çmon të nevojshme, u garantohet e drejta për të thirrur dëshmitarë në emër të tyre ose për të kundërshtuar provat ndaj tyre u garantohet kohë e mjaftueshme dhe lehtësi për të përgatitur mbrojtjen e tyre.

I dënuari dhe i paraburgosuri kanë të drejtë të kenë përkthyes, nëse nuk mund të kuptojnë ose flasin gjuhën shqipe.

Organet kompetente i dorëzojnë të dënuarit ose të paraburgosurit një kopje të vendimit për marrjen e masave disiplinore.

Neni 54/2

Ankimi i masave disiplinore

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

I paraburgosuri dhe i dënuari kanë të drejtë të apelojnë masën disiplinore pranë komisionit të apelimit të masave disiplinore, në Drejtorinë e Përgjithshme të Burgjeve, brenda 15 ditëve, nga njoftimi i tij me shkrim për masën disiplinore të dhënë nga komisioni disiplinor.

Komisioni i apelimit të masave disiplinore njofton me shkrim të dënuarin ose të paraburgosurin lidhur me vendimin e tij.

Masa disiplinore fillon efektin e saj nga momenti i marrjes së një vendimi nga komisioni disiplinor.

Masat disiplinore evidentohen në regjistrin e masave disiplinore, në dosjen psiko-sociale dhe në dosjen personale të të dënuarit. Ato konsiderohen të padhëna, në rast mospërsëritjeje për një periudhë 6-mujore për shkronjat "a" dhe "b", të nenit 53, dhe për një periudhë 1-vjeçare për shkronjat "c', "ç", dhe "d" të nenit 53.

Neni 55 **Regjimi i mbikëqyrjes së veçantë**(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

I paraburgosuri dhe i dënuari mund të vendoset nën regjimin e mbikëqyrjes së veçantë për një periudhë jo më të gjatë se 3 muaj, kur:

- a) rrezikojnë sigurinë ose prishin rregullin në institucion;
- b) pengojnë veprimtaritë e të paraburgosurve dhe të dënuarve të tjerë nëpërmjet dhunës dhe kërcënimeve;
- c) përpiqen të detyrojnë të paraburgosurit dhe të dënuarit e tjerë që t'ju nënshtrohen ose të përfitojnë prej tyre;
 - ç) nxisin të tjerët të mos zbatojnë ose të shkelin rregullat individualisht ose në grup.

Të paraburgosurit dhe të dënuarit nën regjimin e mbikëqyrjes së veçantë, me urdhër të drejtorit të institucionit, i kufizohet vetëm pjesëmarrja në veprimtaritë e përbashkëta ose ajrosja në grup.

Në rast nevoje urgjente, drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve urdhëron drejtpërdrejt për kalimin e përkohshëm të të paraburgosurit dhe të dënuarit në regjimin e mbikëqyrjes së veçantë, duke vënë menjëherë në dijeni për këtë prokurorin, i cili brenda 24 orëve, i paraqet kërkesën gjykatës, e cila me vendim konfirmon ose anulon masën e përkohshme.

Ndaj të paraburgosurit dhe të dënuarit, i cili gjatë regjimit të mbikëqyrjes së veçantë kryen shkelje të parashikuara në këtë nen, mund të shtyhet koha e regjimit deri në 3 muaj për çdo rast, duke u respektuar rregullat e marrjes së kësaj mase.

Neni 56 **Përmbajtja e regjimit të mbikëqyrjes së veçantë**

Regjimi i mbikëqyrjes së veçantë përmban kufizimet më të nevojshme për mbajtjen e rregullit dhe të sigurisë, për ushtrimin e të drejtave të të paraburgosurve dhe të dënuarve dhe për rregullat e trajtimit të parashikuara në rregulloren e burgjeve.

Për çdo rast, shtrëngesat nuk kanë të bëjnë me kërkesat e higjienës, të shëndetit, të veshjes, të ushqimit, të pajisjeve, me mbajtjen, blerjen dhe marrjen e ushqimeve ose objekteve të tjera të parashikuara nga rregullorja e institucionit, me leximin e librave, me praktikat fetare, me përdorimin e aparateve radio të tipit të lejuar, me ajrosjen, me bisedimet me avokatin mbrojtës, si dhe me bashkëshortët, fëmijët dhe për të miturit me prindërit.

Neni 57 **Përdorimi i forcës fizike dhe i mjeteve shtrënguese**

Nuk lejohet përdorimi i forcës fizike ndaj të paraburgosurit dhe të dënuarve, nëse nuk është e domosdoshme për të ndaluar aktet e dhunshme, tentativat e largimit nga institucioni, si dhe për mposhtjen e kundërshtimit edhe kur ai është pasiv, në zbatimin e urdhrave të dhëna.

Personeli, i cili për çdo lloj arsye ka përdorur forcën fizike ndaj të paraburgosurit dhe të dënuarve, duhet menjëherë të verë në dijeni me shkrim drejtorin e institucionit, i cili nga ana e tij

bën kontrollin dhe siguron ndihmën shëndetësore të të paraburgosurit dhe të dënuarve dhe vetëm pas kësaj verifikon çështjen.

Mjetet e shtrëngimit fizik nuk mund të përdoren si ndëshkim, por vetëm në rastet që parashikohen shprehimisht në rregullore dhe për të shmangur përpjekjet për largimin nga institucioni, dhunën ndaj personave, dëmtimin e sendeve, si dhe për të garantuar shëndetin e vetë të paraburgosurit dhe të dënuarit.

Përdorimi i mjeteve të shtrëngimit fizik duhet të jetë i kufizuar në kohë dhe për kalimin për një periudhë mbi 72 orë duhet të merret miratimi i prokurorit.

Gjatë shtrëngimit fizik, i paraburgosuri dhe i dënuari duhet të jetë nën kontrollin e vazhdueshëm të shërbimit shëndetësor.

Neni 58 Llojet dhe natyra e forcës dhe mjeteve të shtrëngimit

Në rregulloren e burgjeve përcaktohen llojet, natyra e forcës dhe e mjeteve të shtrëngimit dhe rregullat e përdorimit të tyre me funksion parandalues dhe në përputhje me individualitetin e të të paraburgosurit dhe të dënuarit. Ndalohet përdorimi i mjeteve të forcës dhe atyre shtrënguese, që formojnë armë ose i lëndëve narkotike në kuptim të Kodit Penal, si dhe ato që kanë natyrë torturuese dhe hipnoze.

Policët e shërbimit brenda institutit nuk duhet të mbajnë armë, me përjashtim të rasteve të parashikuar në ligjin "Për Policinë e Burgjeve".

KREU II LEJET, SHPËRBLIMET DHE NDRYSHIMI I GJENDJES CIVILE

Neni 59 **Lejet shpërblyese**

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Të dënuarit, të cilët respektojnë rregullat e disiplinës dhe rregulloren e brendshme të institucionit, që janë të motivuar për të marrë pjesë në programet rehabilituese e të riintegrimit dhe nuk paraqesin rrezikshmëri shoqërore, kanë të drejtë të marrin leje shpërblyese, por jo më shumë se 20 ditë në vit.

Për të dënuarit e mitur, kohëzgjatja e lejeve shpërblyese nuk mund të jetë më shumë se 20 ditë për çdo rast të dhënies së saj dhe, në total, nuk mund të jetë më shumë se 45 ditë në vit.

Leja shpërblyese i jepet:

- a) personave të dënuar deri në 3 vjet burgim, pasi të kenë vuajtur jo më pak se 1/4 e dënimit;
- b) personave të dënuar nga 3 deri në 10 vjet burgim, pasi të kenë vuajtur jo më pak se 1/2 e dënimit;
- c) Personave të dënuar mbi 10 vjet burgim, pasi t'u ketë mbetur për të vuajtur më pak se 5 vjet heqje lirie.

Leja shpërblyese në burgjet apo seksionet e sigurisë së lartë jepet vetëm me urdhër të Ministrit të Drejtësisë ose me autorizimin e tij nga Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve.

Brenda 7 ditëve nga marrja e kërkesës për leje, institucioni ku kryhet dënimi miraton lejen shpërblyese. Koha e dhënies së lejes përcaktohet sipas një grafiku të miratuar nga drejtori i institucionit që në fillim të vitit.

Në rast refuzimi të dhënies së lejes, i dënuari ose përfaqësuesi i tij ligjor ka të drejtë të bëjë ankim pranë Ministrit të Drejtësisë, sipas rregullave të parashikuara në Kodin e Procedurave Administrative brenda 5 ditëve dhe më pas ka të drejtë të ankohet në gjykatë, e cila vendos për kërkesën për leje.

Procedurat e dhënies së lejeve përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 60

Leje të veçanta

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Drejtori i institucionit mund t'u japë të paraburgosurve dhe të dënuarve leje të veçantë, në rast të sëmundjeve të rënda, të cilat rrezikojnë jetën e anëtarëve të familjes, të vërtetuar me raport mjekësor, apo të ngjarjeve të rëndësishme familjare, si vdekje, lindje apo martesa si dhe në rastet e dhënies së provimeve të vetë të dënuarit. Kjo periudhë përfshihet në kohën e vuajtjes së dënimit.

Leja e veçantë jepet deri në 48 orë dhe, me kërkesë të të dënuarit, mund të zgjatet edhe 24 orë të tjera, kundrejt dokumentacionit ligjor të paraqitur në institucion dhe për sa e justifikojnë rrethanat.

Në rast se dhënia e lejes refuzohet nga drejtori i institucionit, i burgosuri mund të ankohet në gjykatë, e cila vendos për kërkesën për dhënien e lejes.

Dhënia e lejes së veçantë i komunikohet menjëherë strukturave të Policisë së Shtetit, ku do të qëndrojë i dënuari.

Neni 61 Detyrimet gjatë lejes dhe përgjegjësia për shkeljet

I paraburgosuri dhe i dënuari është i detyruar të respektojë kohën e lejes, ta kryejë atë në vendin për të cilën i është dhënë, të respektojë të gjitha detyrat dhe kushtëzimet që i janë dhënë dhe të njoftojë institucionin për çdo shmangie të imponuar.

Për mos respektimin e rregullave të mësipërme drejtori i institucionit ndërpret lejen, ndërsa për rastet e tejkalimeve në kundërshtim me kriteret e neveve 59 dhe 60 të këtij ligji, kërkohet nisja e procedimit penal sipas nenit 323 të Kodit Penal.

Neni 62 **Shpërblimet**

(shfuqizuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Neni 63

Ulja e dënimit

(ndryshuar paragrafi i fundit me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Të dënuarit që zbatojnë rregullat dhe kanë një pjesëmarrje shembullore në veprimtaritë trajtuese, duke dhënë prova për riintegrim në shoqëri, mund të përfitojnë një ose disa ulje, deri 90 ditë në çdo vit të vuajtjes së dënimit. Në burgjet e sigurisë së lartë ulja e dënimit bëhet deri 45 ditë në vit.

Për dhënien e këtij shpërblimi të veçantë, vlerësohet qëndrimi i të dënuarit nga ulja e mëparshme ose gjatë 12 muajve të fundit.

Ulja e dënimit bëhet me vendim të gjykatës, në bazë të kërkesës së të dënuarit apo përfaqësuesit të tij, ose të drejtorit të institucionit.

Neni 64 **Ndryshimet në gjendjen civile**

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Drejtoria e institucionit i evidenton, në një regjistër të veçantë, faktet e lindjeve, martesave apo vdekjeve të ndodhura në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale me burgim, si dhe informon autoritetet përgjegjëse, për të bërë shënimet përkatëse në regjistrin e posaçëm të gjendjes civile, në të cilin nuk pasqyrohet statusi i personit si i burgosur.

Drejtoria e institucionit duhet të njoftojë menjëherë autoritetet gjyqësore, zyrën përkatëse të gjendjes civile, familjarët dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Burgjeve për vdekjen e të paraburgosurit dhe të dënuarit.

Në këto raste kufoma vihet menjëherë në dispozicion të familjarëve dhe, kur nuk ka të tillë ose kur refuzohet marrja, vendoset në varreza publike. Për vdekjen e të paraburgosurit dhe të dënuarit me shtetësi të huaj dhe për vendosjen e tij në varrezat publike njoftohet Ministria e Punëve të Jashtme.

Neni 65 **Depozitat**

Shumat në para të të dënuarve depozitohen pranë zyrës së llogarisë në institucion dhe, kur janë mbi limitet e parashikuara në ligj, jashtë tij, duke i dhënë dokumentin përkatës sipas ligjit.

I dënuari mund të disponojë depozitën sipas ligjit dhe kritereve të parashikaura në rregulloren e burgut.

KREU III TRANSFERIMET DHE LIRIMI

Neni 66 **Rregullat e transferimit**

(ndryshuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Transferimet bëhen për arsye të rënda sigurie, kur rrezikohet jeta ose shëndeti i të dënuarit nga të tjerët, kur ka mbipopullim në institucion, për nevoja të hetimit dhe gjykimit, për shkaqe shëndetësore dhe familjare, si dhe kur për shkak të formimit profesional është i nevojshëm në një institucion tjetër si dhe në zbatim të urdhrit të ekzekutimit të prokurorisë për vendimet e formës së prerë të gjykatës.

Transferimet duhet të favorizojnë mundësi që të dënuarit ta kryejnë dënimin pranë vendbanimeve të familjeve të tyre.

Për personat e mitur që arrijnë moshën madhore dy muaj para lirimit të tyre, autoritetet kompetente duhet të shqyrtojnë, rast pas rasti, për mostransferimin e tyre në institucionet e vuajtjes së dënimit për të rritur.

Për t'u siguruar që transferimi i të dënuarve të huaj lehtëson riintegrimin e tyre dhe nuk shkel të drejtat e tyre themelore, duhen marrë parasysh mendimi i të dënuarve, lidhjet familjare, gjuhësore, kulturore, sociale e ekonomike dhe kushtet e burgjeve në shtetin ku ai do të vuajë dënimin, para marrjes së vendimit të formës së prerë.

Transferimi i të dënuarve dhe të paraburgosurve bëhet me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve.

Të dënuarit duhet të transferohen së bashku me sendet vetjake.

Neni 67 **Lirimi**

(hequr fjalia e fundit e paragrafit të parë me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Lirimi i të dënuarve bëhet kur përfundon ekzekutimi i vendimit të dënimit ose në bazë të ligjit, me vendim të organit kompetent. Administrata kryen veprimet me urdhër me shkrim të drejtorit të institucionit.

Për të dënuar që nuk kanë mjete financiare dhe veshmbathje, me urdhër të drejtorit të institucionit i jepet një ndihmë në sasinë dhe sipas kritereve të rregullores së burgjeve.

Në të gjitha rastet kur rezulton që i liruari do të hasë në vështirësi për kthimin në jetën e lirë, drejtori i institucionit njofton për këtë organet e pushtetit lokal, ku banon i dënuari për asistencë të mëtejshme.

Për të dënuarit e mitur është i detyrueshëm njoftimi paraprak i prindërve ose kujdestarit të tij.

Gjykata që ka dhënë vendimin, organet e policisë lokale dhe Ministria e Brendshme njoftohen menjëherë për lirimin e të dënuarit dhe në raste të veçanta edhe paraprakisht. Për shtetasit e huaj njoftohet Ministria e Punëve të Jashtme nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë.

Të liruarit i jepet një vërtetim lirimi në të cilin saktësohet kohëzgjatja e vuajtjes së dënimit, uljet dhe përfitimet që ka pasur për shkak të ligjit, si dhe kohëzgjatja e lloji i punës së kryer në institucion.

Me kërkesën e tij mund të jepet edhe vërtetim me të dhëna për aftësimin profesional të fituar, si dhe njoftime për sjelljen në burg.

PJESA E PESTË SHQYRTIMI GJYQËSOR I ANKIMEVE DHE ROLI I AVOKATIT TË POPULLIT (ndryshuar titulli me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Neni 68 **Ushtrimi i mbikëqyrjes**

(shfuqizuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Neni 69

Detyrat e prokurorit

(shfuqizuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Neni 70

Format e mbikëqyrjes së prokurorit

(shfuqizuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Neni 71

Kompetencat e gjykatës

(hequr fjalët me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Gjykata, në territorin e së cilës ndodhet institucioni, shqyrton me një gjyqtar të gjitha rastet që përcaktohen shprehimisht në këtë ligj, si dhe çështje të tjera që kanë të bëjnë me të drejtat e të dënuarit, të cilat nuk janë zgjidhur nga institucioni mbi ankimin e të dënuarit me përjashtim të çështjeve për të cilat në Kodin e Procedurës Penale është përcaktuar kompetenca.

Neni 72 Shqyrtimi i çështjes nga gjyqtari

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Gjyqtari shqyrton çështjen dhe merr vendime vetëm përsa është ankuar ose kërkuar në seancë gjyqësore me pjesëmarrje të detyrueshme të drejtorit të institucionit ose përfaqësuesit të tij. Kur çështja nuk mund të shqyrtohet pa praninë e të dënuarit, seanca zhvillohet në mjedise të përshtatshme të institucionit ku ndodhet.

Në shqyrtimin e çështjes merr pjesë edhe avokati i kërkuar nga i dënuari ose i caktuar kryesisht për të dënuarit e mitur, ata që kanë shqetësime psikike, gratë me barrë ose fëmijë në gji, si dhe të dënuarit me shtetësi të huaj.

Neni 73 **Shqyrtimi i ankimeve**

(shfuqizuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Neni 74 **Ekzekutimi i vendimeve**

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Vendimet e formës së prerë, që jepen nga gjykata, kur nuk parashikohet ndryshe, ekzekutohen nga drejtori i institucionit të ekzekutimit të vendimeve penale.

Neni 74/1

Mekanizmi Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues dhe kompetencat e tij

(shtuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Avokati i Popullit, nëpërmjet Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar, që vepron si strukturë e veçantë nën autoritetin e tij, mbikëqyr zbatimin dhe realizimin e këtij ligji për mbrojtjen e të drejtave të të dënuarve.

Mekanizmi Kombëtar ka këto kompetenca:

- a) vëzhgon rregullisht trajtimin e individëve, që u është hequr liria në vendet e ndalimit, arrestimit ose burgosjes, me qëllim që të forcohet, kur është e nevojshme, mbrojtja e individëve nga tortura, trajtimi ose dënimi i egër, çnjerëzor ose poshtërues;
- b) paraqet rekomandime për organet përkatëse, me qëllim që të përmirësohen trajtimi dhe kushtet e individëve që u është hequr liria dhe të parandalohet tortura dhe trajtimi ose dënimi i egër, çnjerëzor ose poshtërues.

Neni 74/2

Garancitë në veprimtaritë e Mekanizmit Kombëtar

(shtuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Mekanizmit Kombëtar, gjatë ushtrimit të detyrës së tij, i garantohet:

- a) marrja e çdo informacioni në lidhje me numrin e individëve që u është hequr liria, në vendet e privimit të lirisë, si dhe numrin e vendeve dhe vendndodhjen e tyre;
- b) marrja e të gjithë informacionit për trajtimin e këtyre individëve, si dhe për kushtet e tyre të ndalimit;
 - c) hyrja lirisht në të gjitha vendet dhe mjediset ku është kufizuar liria e individit;
- ç) kryerja e intervistave private, pa dëshmitarë, me individët që u është hequr liria, personalisht ose me një përkthyes kur është e nevojshme, si edhe me çdo individ tjetër që mund të japë informacionin e nevojshëm;
 - d) zgjedhja lirisht e vendeve që kërkon të vizitojë dhe e individëve që kërkon të intervistojë.

Neni 74/3

Format e mbikëqyrjes

(shtuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008)

Mbikëqyrja e Mekanizmit Kombëtar realizohet nëpërmjet:

- a) pranimit të kërkesave ose ankesave nga të dënuarit ose të paraburgosurit me shkrim ose drejtpërdrejt;
- b) marrjes së informacionit, ankesave ose kërkesave të të dënuarit, ose nga individë që kanë statusin e vizitorit apo të organeve shtetërore ose organizatave joqeveritare, të cilat kanë kontrolluar apo vizituar institucionin, sipas kompetencës që u njeh ligji, si dhe nga avokati i të dënuarit ose të paraburgosurit;
 - c) kërkimit të informacioneve nga administrata e institucionit;

ç) verifikimit të dokumenteve, objekteve, pajisjeve ose mjediseve, që kanë lidhje me të dënuarin ose me të paraburgosurin, brenda dhe jashtë institucionit.

Për realizimin e procesit të mbikëqyrjes, Mekanizmi Kombëtar mund të marrë edhe specialistë të fushave përkatëse. Në çdo rast dhe pavarësisht nëse konstatohen shkelje e parregullsi gjatë verifikimit, specialistët e këtij mekanizmi mbajnë procesverbal, i cili nënshkruhet nga drejtori i institucionit ose i ngarkuari prej tij, me të drejtën e pasqyrimit të vërejtjeve.

Neni 74/4 **Mbrojtja e të dhënave personale**

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve dhe institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale marrin masa për zbatimin e legjislacionit në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale, duke garantuar një nivel sigurie të plotë gjatë përpunimit dhe ruajtjes së tyre.

PJESA E GJASHTË TRAJTIMI I TË PARABURGOSURVE

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Neni 75

Mbrojtja shtesë e personave të paraburgosur

(ndryshuar me ligjin nr.9888, datë 10.3.2008 dhe nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Rregullat në këtë pjesë të ligjit parashikojnë mbrojtje shtesë të personave të vendosur në institucione të paraburgimit ose seksione të paraburgimit.

Neni 75/1

Trajtimi i të paraburgosurve

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Në asnjë rast të paraburgosurit nuk trajtohen si të dënuar, ose si persona që mund të dënohen në të ardhmen.

Personat e paraburgosur gëzojnë të gjitha të drejtat që gëzojnë edhe të dënuarit me burgim.

Brenda regjimit, të paraburgosurit u nënshtrohen të gjitha rregullave të brendshme të institucionit të ekzekutimit të vendimeve penale.

Ndalohet mbajtja e të miturve në një dhomë me të rriturit, ose vendosja e të miturave vajza me të mitur djem në një dhomë. Të miturat vajza vendosen të ndara nga të mitur djem dhe mbahen vetëm nën mbikëqyrjen dhe kujdesin të personelit të së njëjtës gjini.

Gratë e paraburgosura vendosen në dhoma ose seksione të veçanta nga burrat dhe mbahen vetëm nën mbikëqyrjen e kujdesin të personelit të së njëjtës gjini.

Neni 75/2

Pranimi i të paraburgosurve në institucion

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Në çdo rast të paraburgosurit mbahen në seksione të veçuara nga seksioni i të dënuarve me burgim.

Pranimi i të paraburgosurve bëhet në bazë të dokumentacionit, i cili përmban vendimin e gjykatës për caktimin e masës së sigurimit "arrest në burg", procesverbalin e ndalimit ose të arrestimit në flagrancë, procesverbalin e kontrollit personal, formularin e identifikimit, me dy fotot dhe gjurmët e gishtërinjve, dokumentin e kontrollit mjekësor e certifikatën personale dhe dokumentin e identifikimit, pasaportë apo dokument identifikimi të përgatitur nga policia.

Lirimi i personave të paraburgosur bëhet vetëm me vendim të gjykatës ose të prokurorisë. Në rastet kur i paraburgosuri i liruar nuk ka mundësi strehimi ose transporti pranë familjes së tij, drejtori i institucionit, në bashkëpunim me institucionet vendore, si dhe organizatat e tjera, mundësojnë sistemimin dhe transportin e tij.

Në rast pamundësie objektive për t'u larguar nga institucioni pas lirimit, me kërkesën e tij, personi i paraburgosur mundëson strehimin në institucion, deri në përfundimin e pengesës për largim.

Neni 75/3

Të drejtat e të paraburgosurve

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Personat e paraburgosur që ndodhen në institucionet e paraburgimit ose seksionet e paraburgimit gëzojnë të drejtat të përcaktuara në nenet 5, 11, 23-28, 30, 32-42, të këtij ligji, si dhe të gjitha të drejtat e parashikuara në këtë seksion të ligjit.

Të paraburgosurit lejohen të informojnë menjëherë familjen për vendndodhjen e tyre. Atyre u krijohen të gjitha kushtet e nevojshme të takohen me familjarët, me përjashtim të rasteve kur kjo pengon ose nuk është në interes të zhvillimit të hetimit dhe gjykimit.

Drejtori i institucionit të paraburgimit kufizon të drejtën e të paraburgosurve për të pritur vizita, për korrespondencë apo për biseda telefonike, kur është e nevojshme, për kryerjen e veprimeve procedurale penale të urdhëruara nga organi procedues përkatës.

Në asnjë rast të paraburgosurit nuk detyrohen të punojnë. Nëse të paraburgosurit zgjedhin të punojnë, ata u nënshtrohen të njëjtave kushteve të punës si të dënuarit me burgim.

Neni 75/4 **Këshillimi ligjor**

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Të paraburgosurit informohen në çdo rast për të drejtën për të përfituar këshillim ligjor.

Mjediset ku mbahen të paraburgosurit duhet të ofrojnë mundësinë që ata të takohen me mbrojtësit ligjorë dhe të përgatitin mbrojtjen për gjatë gjithë gjykimit.

Neni 75/5 **Lejet e veçanta**

(shtuar me ligjin nr. 40/2014, datë 17.4.2014)

Të paraburgosurit nuk përfitojnë leje shpërblyese. Me miratimin paraprak të prokurorit dhe të drejtorit të institucionit, të paraburgosurit mund t'i jepet leje e veçantë për:

- a) lindje të fëmijës së të paraburgosurit;
- b) martesë e fëmijës, vëllait, motrës apo prindit të të paraburgosurit;
- c) vdekje e fëmijës, bashkëshortit/bashkëshortes, vëllait, motrës apo prindit të të paraburgosurit ose të bashkëshortit të tij.

Vërtetimi i fakteve juridike dhe identifikimi i personave të mësipërm bëhen në bazë të dokumenteve të lëshuara për këto raste nga institucionet përkatëse.

Neni 76 **Aktet nënligjore zbatuese**

Këshilli i Ministrave miraton rregulloren e burgjeve dhe aktet e tjera nënligjore në zbatim të këtij ligji brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e tij.

Rregulloret e brendshme të çdo institucioni miratohen nga Ministri i Drejtësisë, brenda 1 muaji nga hyrja në fuqi e rregullores së burgjeve.

Ministri i Drejtësisë në zbatim të ligjit dhe rregullores së burgjeve nxjerr urdhrat dhe udhëzimet e nevojshme.

Deri në daljen e akteve nënligjore në zbatim të këtij ligji, mbeten në fuqi ato ekzistuese.

Neni 77 **Hyrja në fuqi**

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Ligji nr.8328, datë 16.4.1998 shpallur me dekretin nr.2076, datë 30.4.1998 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani.

LIGJ Nr.8331, datë 21.4.1998

PËR EKZEKUTIMIN E VENDIMEVE PENALE⁸

(Ndryshuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

I përditësuar

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese" dhe në vijim të nenit 462 të Kodit të Procedurës Penale të Republikës së Shqipërisë, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

PJESA E PARË DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

KREU I PARIME TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti i ligjit**

(Shfuqizuar paragrafi i dytë me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Ky ligj ka për objekt vënien në ekzekutim të vendimeve penale dhe urdhërimeve të tjera ligjore, si dhe mënyrën e vuajtjes së dënimeve me përjashtim të dënimit me burgim që rregullohet me ligj të posaçëm.

Sipas këtij ligji ekzekutohen edhe vendimet e gjykatës lidhur me masat e sigurimit për aq sa nuk përcaktohet ndryshe nga Kodi i Procedurës Penale.

422

⁸ Ligj nr. 8331, datë 21.4.1998 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.12, datë 18 nëntor 1998. Ligji nr.10 024, datë 27.11.2008 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.190, datë 31 dhjetor 2008.

Neni 2 **Përmbajtja e ekzekutimit**

Me ekzekutim të vendimit penal kuptohet zbatimi i urdhërimeve që përmban vendimi penal i formës së prerë dhe i vendimeve që, sipas Kodit të Procedurës Penale, kanë ekzekutim të menjëhershëm, me synimin e riedukimit të të dënuarve, të rivendosjes së të drejtave të personave të proceduar padrejtësisht dhe të drejtave të subjekteve juridike të cenuara nga vepra penale, duke ndikuar në parandalimin e tyre.

Neni 3 **Të drejtat e të dënuarit**

Ekzekutimi i vendimeve që përmbajnë dënim, kufizon vetëm ato të drejta, në atë masë dhe kohë, sa përcakton vendimi penal, duke respektuar të gjitha të drejtat e tjera të njohura ligjërisht, përveç rasteve të përcaktuara shprehimisht në këtë ligj.

Personi i dënuar në të gjitha fazat e ekzekutimit të vendimit, gëzon të drejtat që i takojnë sipas këtij ligji dhe, kur nuk i njihen ose i cenohen ato, kërkon mbrojtjen dhe realizimin e tyre në mënyrën që përcaktohet në këtë ligj.

Neni 4 **Parimi i barazisë**

Ky ligj zbatohet në mënyrë të njëjtë për të gjithë personat e gjykuar pa diskriminim për shkak të seksit, racës, shtetësisë, kombësisë, origjinës, pikëpamjeve dhe gjendjes ekonomike, shoqërore e kulturore.

Neni 5 **Trajtimi i të miturve dhe grave**

Ekzekutimi i vendimeve për të miturit dhe gratë bëhet në vende dhe mënyra të veçanta e favorizues, të përcaktuara në këtë ligi ose me dispozita të tjera.

Neni 6 **Parimi i zbatimit vullnetar**

Vendimet penale vihen në ekzekutim vullnetarisht nga i dënuari në mënyrën, kohën dhe vendin e caktuar nga organi kompetent sipas këtij ligji. Vetëm në rast refuzimi të zbatimit vullnetar të tyre, bëhet ekzekutimi i detyrueshëm.

Neni 7 **Mbrojtja e të drejtave**

Për mbrojtjen dhe realizimin e të drejtave të tij, të dënuarit i garantohet komunikimi me organet kompetente, ankimi në gjykatë dhe mbrojtja me avokat.

Mbrojtësi, mbi kërkesën e të dënuarit ose kur e çmon, ka të drejtë të marrë takim me të dënuarin, duke respektuar rregullat përkatëse, të kërkojë sqarime, të marrë informacionet e nevojshme, t'u kërkojë organeve të ngarkuara me ekzekutimin e vendimit, marrjen e masave në kompetencë të tyre, të kërkojë ndërhyrjen e prokurorit, kur ka pengesa dhe t'i paraqesë kërkesa gjykatës për çështje në kompetencë të saj.

Neni 8

Përgjegjësia e organeve të ekzekutimit

Organet dhe punonjësit që ekzekutojnë vendimet sipas këtij ligji, janë të detyruar të ushtrojnë me korrektësi kompetencat, duke respektuar të drejtat, nderin dhe dinjitetin e personit.

Personat e ngarkuar për ekzekutimin e vendimit penal mbajnë përgjegjësi disiplinore dhe, kur është rasti, edhe penale, për mosvënien, zvarritjen ose ekzekutimin e vendimit në kundërshtim me ligjin apo të drejtat e personit.

Neni 9

Prokurori

Prokurori është i detyruar të marrë të gjitha masat për ekzekutimin e vendimit në përputhje me urdhërimet e gjykatës dhe kërkesat e këtij ligji, të kontrollojë rregullsinë e ekzekutimit, të ndërhyjë në organet kompetente ose të paraqesë kërkesë në gjykatë për rivendosjen e ligjit e të së drejtës së shkelur dhe vënien e shkaktarëve para përgjegjësisë sipas ligjit.

Neni 10

Detyrimi për njoftimin e fakteve dhe rrethanave

Mosnjoftimi i prokurorit për fakte dhe rrethana që ndikojnë në mënyrën dhe kohën e ekzekutimit të një vendimi penal, kur nuk ka vend për përgjegjësi penale, përbën kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë deri në 100 mijë lekë.

Me kërkesën e prokurorit çështja shqyrtohet nga gjykata duke respektuar kriteret e ligjit "Për kundërvajtjet administrative".

Me marrjen në dijeni të fakteve e rrethanave të reja, prokurori pasi bën verifikimin, sipas rastit, ndërhyn sipas këtij ligji ose paraqet kërkesë në gjykatën kompetente.

Kur fakti ose rrethana ndikon në bazueshmërinë ose ligjshmërinë e vendimit, zbatohen dispozitat përkatëse të Kodit të Procedurës Penale.

PJESA II VËNIA NË EKZEKUTIM E VENDIMEVE PENALE

KREU I KOMPETENCAT PËR VËNIEN NË EKZEKUTIM

Neni 11

Gjykata

Për vendimet penale me ekzekutim të menjëhershëm urdhërimet i jep gjykata që ka dhënë vendimin menjëherë pas shpalljes së tij.

Neni 12

Prokurori

Prokurori është organi që vë në lëvizje procedurën e ekzekutimit të të gjithë vendimeve të tjera penale dhe në mbështetje të neneve 463 dhe 468 të Kodit të Procedurës Penale, procedon vetë ose urdhëron organet e tjera për vënien në ekzekutim të vendimit sipas Kodit të Procedurës Penale, sipas këtij ligji dhe dispozitave të tjera ligjore.

Prokurori mban evidencë të veçantë për vendimet në ekzekutim dhe për të gjitha faktet e ndodhura gjatë ekzekutimit.

Neni 13 **Urdhri i ekzekutimit**

Urdhri i ekzekutimit është akti proceduror mbi bazën e të cilit prokurori nis procedurën e ekzekutimit të vendimit penal.

Urdhri i ekzekutimit përmban vendimin penal që vihet në ekzekutim, identitetin e të dënuarit, vendndodhjen e tij, llojin dhe masën e dënimit kryesor që do të vuhet efektivisht, llojin e dënimit plotësues dhe kriteret e zbatimit të tij, detyrimin civil në procesin penal, si dhe organet që do të ekzekutojnë ose mbikëqyrin ekzekutimin e vendimit.

Neni 14 **Njoftimi i mbrojtësit**

Për urdhrin njoftohet brenda 30 ditëve mbrojtësi i të dënuarit dhe, kur nuk ka, mbrojtësi i caktuar nga prokurori.

Për të dënuarit e mitur organet e ekzekutimit njoftojnë paraprakisht edhe prindin ose kujdestarin, ndërsa për të dënuarit me fëmijë të mitur, bashkëshortin dhe, kur nuk ka ose nuk dihet ku ndodhet, këshillin e kujdestarisë së vendbanimit të të dënuarit.

Neni 15 **I dëmtuari civil**

Personi, që i janë njohur të drejta pasurore, kërkon vetë vënie në ekzekutim të vendimit që përmban urdhërime në favor të tij sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Civile.

Kur pala e dëmtuar është shteti dhe nuk vepron organi kompetent, prokurori ka të drejtë të urdhërojë ekzekutimin e vendimit nga organi i përmbarimit.

KREU II ORGANET QË EKZEKUTOJNË VENDIMIN PENAL TË FORMËS SË PRERË

Neni 16 **Detyrat e Policisë së Shtetit**

(Ndryshuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Policia e Shtetit, mbi bazën e urdhrit të prokurorit, në bashkëpunim me Policinë Gjyqësore dhe Policinë Ushtarake, kryen veprimet për ekzekutimin vullnetar të dënimit me burgim, në të kundërtën, vepron forcërisht duke vënë të dënuarin në dispozicion të Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve.

Dënimet plotësuese parashikuar nga pikat 3, 7 dhe 8 të nenit 30 të Kodit Penal ekzekutohen nga vetë Policia e Shtetit.

Policia e Shtetit, në bazë të një kërkese ose me nismën e vet, mbështet veprimet e policisë gjyqësore, të policisë ushtarake, policisë së burgjeve dhe të organeve të tjera përkatëse, të ngarkuara, sipas këtij ligji, për ekzekutimin e vendimeve penale, që kanë marrë formë të prerë apo që kanë ekzekutim të menjëhershëm.

Neni 17 **Ekzekutimi nga shërbimi i përmbarimit gjyqësor**

(Ndryshuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Shërbimi i përmbarimit gjyqësor ekzekuton dënimin me gjobë, dënimet plotësuese, të parashikuara në pikën 2 të nenit 30 të Kodit Penal, shpenzimet gjyqësore dhe detyrimin civil, të caktuar në vendimin penal.

Neni 18 Organet shtetërore dhe subjektet juridike

Vendimet që përmbajnë dënime plotësuese të parashikuara nga pikat 1, 4 dhe 6 të nenit 30 të Kodit Penal ekzekutohen nga organet përkatëse shtetërore ose personat e tjerë juridikë shtetërorë ose privatë mbi bazën e urdhrit të ekzekutimit.

Neni 19 **Ekzekutimi nga i dënuari**

Dënimi plotësues parashikuar nga pika 9 e nenit 30 të Kodit Penal ekzekutohet nga vetë i dënuari sipas urdhërimit të gjykatës.

Në rast mosveprimi prej tij, vendimi ekzekutohet nga prokurori me shpenzimet e të dënuarit.

Neni 20 **Njoftimet gjatë ekzekutimit**

Organet kompetente për ekzekutimin e vendimeve penale njoftojnë prokurorin për fillimin dhe përfundimin e ekzekutimit të vendimeve.

I dënuari i paraqet prokurorit vërtetimin e organit që ka bërë publikimin e vendimit.

Kur kërkohet, në bazë të këtij ligji ose me dispozita të veçanta, bëhen njoftime periodike edhe gjatë ekzekutimit.

Prokurori për fillimin e ekzekutimit dhe përfundimin e tij njofton gjykatën.

PJESA III MËNYRAT E EKZEKUTIMIT TË VENDIMEVE PENALE

KREU I EKZEKUTIMI I VENDIMEVE QË NUK KANË MARRË FORMË TË PRERË

Neni 21 **Ekzekutimi i menjëhershëm**

Ekzekutohen me urdhër të gjykatës menjëherë pas shpalljes së vendimit:

- 1. Vendimet penale që përmbajnë pafajësi, përjashtimin e të gjykuarit nga dënimi ose pushimin e gjykimit të çështjes sipas pikës 2 të nenit 462 të Kodit të Procedurës Penale, si dhe kur gjendet i paligjshëm arresti në flagrancë ose ndalimi, duke urdhëruar lirimin e menjëhershëm, përveç kur ka një masë sigurim me arrest për shkak tjetër.
- 2. Vendimet penale ndaj një personi me masë sigurimi me arrest ndaj të cilit jepet një dënim i barabartë ose më i vogël se koha e paraburgimit ose një lloj dënimi tjetër më të butë, duke u urdhëruar lirimi i menjëhershëm, përveç kur ka një masë sigurimi me arrest për shkak tjetër.
- 3. Vendimi penal që përmban burgim dhe miratim të kërkesës së prokurorit për masën e sigurimit me arrest.
- 4. Vendimet penale që përmbajnë sekuestrim si masë provizore kur jepet një dënim me konfiskim.

Për ekzekutimin e menjëhershëm, gjykata i jep paraprakisht organit përkatës urdhrin me shkrim dhe brenda 3 ditëve nga shpallja i dërgon vendimin penal.

KREU II EKZEKUTIMI I VENDIMEVE TË FORMËS SË PRERË DHE I DËNIMEVE ALTERNATIVE

(Ndryshuar titulli me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Neni 22

Veprimet paraprake të prokurorit

Vendimet me burgim, me marrjen formë të prerë, i dërgohen prokurorit nga gjykata menjëherë ose tërhiqen prej tij për vënien në ekzekutim.

Kur vendimi i gjykatës nuk e përcakton dhe prokurori konstaton se është vendi për vuajtjen e dënimit në burgun e sigurisë së lartë, i paraqet kërkesë gjykatës që ka dhënë vendimin.

Kur i dënuari ka qenë i paraburgosur, në urdhrin e ekzekutimit saktësohen koha e vuajtur dhe pjesa që mbetet për të vuajtur sipas kritereve të nenit 57 të Kodit Penal.

Kur i dënuari ka për të vuajtur më shumë se një dënim, prokurori i paraqet kërkesë gjykatës për bashkimin e dënimeve.

Mbi bazën e vendimit të gjykatës dhe kritereve të ligjit "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim", prokurori përcakton llojin e institucionit ku i dënuari do të vuajë dënimin dhe nëpërmjet Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve saktëson institucionin konkret.

Kur gjykata nuk e ka konstatuar dhe prokurori ka të dhëna se është vendi për vendosjen në institucione të veçanta, ai urdhëron kontrollin mjekësor të të dënuarve dhe vepron sipas rezultateve.

Neni 23 **N**xjerrja dhe dërgimi i urdhrit të ekzekutimit

Mbi bazën e vendimit të gjykatës dhe të veprimeve sipas nenit 22 të këtij ligji, prokurori nxjerr urdhrin e ekzekutimit dhe ia dërgon Policisë së Shtetit të vendit ku ka vendbanimin, qëndrimin e përhershëm ose vendqëndrimin e të dënuarit.

Për të dënuarit ushtarakë urdhri i dërgohet policisë ushtarake pranë repartit ku ka qenë efektiv i dënuari ose të vendit ku ai ndodhet.

Kur i dënuari është i paraburgosur urdhri i dërgohet organit ku ai mbahet.

Kur vendbanimi i përhershëm nuk dihet, urdhri i dërgohet Drejtorisë së Përgjithshme të Policisë së Shtetit të Ministrisë përgjegjëse për rendin publik.

Neni 24 **Njoftimi për ekzekutim vullnetar**

Organi i ngarkuar me marrjen e urdhrit të ekzekutimit, njofton me shkresë të dënuarin duke i caktuar kohën dhe vendin e paraqitjes vullnetare me paralajmërimin se në rast të kundërt vendimi do të ekzekutohet në mënyrë të detyruar.

Neni 25 **Ekzekutimi i detyrueshëm**

Kur i dënuari nuk paraqitet në ditën dhe vendin e caktuar, bëhet ekzekutimi i detyruar.

Me miratim të prokurorit ekzekutimi i detyrueshëm zbatohet drejtpërdrejt, kur ka arsye të mendohet se i dënuari mund t'i shmanget ekzekutimit ose në interes të sigurimit të rendit e të qetësisë publike.

Ekzekutimi i detyruar realizohet duke dërguar forcërisht të dënuarin në vendin e caktuar për vuajtjen e dënimit. Përpara përdorimit të forcës ose mjeteve shtrënguese ftohet gojarisht për ekzekutim vullnetar.

Forca fizike dhe mjetet shtrënguese përdoren në masën që u përgjigjen kundërveprimeve të të dënuarit dhe synojnë paralizimin e veprimeve dhe jo ndëshkimin e tij.

Lloji i mjeteve shtrënguese përcaktohet sipas dispozitave që të rregullojnë veprimtarinë e organit që ekzekuton vendimin.

Për përdorimin e forcës fizike dhe mjeteve të shtrëngimit gjatë ekzekutimit të detyruar njoftohet prokurori menjëherë pas kryerjes së veprimit.

Ekzekutimi i detyruar forcërisht zbatohet vetëm për dënimet me burgim dhe për dënimet plotësuese të parashikuara nga pikat 2 dhe 8 të nenit 30 të Kodit Penal.

Për të gjitha llojet e dënimeve të tjera, në rast mosparaqitjeje ose shmangie nga ekzekutimi, prokurori paraqet kërkesë për ndryshimin e llojit të dënimit sipas rregullave të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale.

Neni 26 **Dërgimi në vendin e vuajtjes së dënimit**

Me paraqitjen vullnetare të të dënuarit ose me marrjen e tij forcërisht, organi i ngarkuar e shoqëron atë në institucionin e caktuar të vuajtjes së dënimit.

Mënyra e vuajtjes së dënimit me burgim dhe të drejtat e të dënuarit rregullohen sipas ligjit "Për trajtimin e të dënuarve me burgim".

Neni 27 **Kërkimi**

Kur i dënuari nuk gjendet ose është larguar në drejtim të paditur, prokurori kryen veprimet e parashikuara në nenin 247 të Kodit të Procedurës Penale dhe, kur është rasti, edhe ato të nenit 504 të atij Kodi.

Neni 28 **Lirimi i të burgosurit**

(Ndryshuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Dënimi me burgim vlerësohet i plotësuar dhe i dënuari lirohet kur:

- a) përfundon vuajtjen e dënimit;
- b) i falet dënimi i mbetur;
- c) amnistohet vepra penale apo dënimi i mbetur;
- ç) përfitohet plotësisht nga shfuqizimi apo ndryshimi i një dispozite penale, për të cilën është dënuar;
 - d) lirohet me vendim gjykate.

I dënuari nuk lirohet kur ndaj tij ka filluar një procedim penal dhe është vendosur një masë sigurimi me arrest për një vepër tjetër penale, nga ajo për të cilën po vuan dënimin.

Kur personi i dënuar lirohet, sipas parashikimeve të shkronjave "a", "b" dhe "c" të këtij neni, procedura e lirimit kryhet nga institucioni i ekzekutimit të vendimit penal, ndërsa në rastet e tjera lirimi bëhet me urdhër ekzekutimi të prokurorit.

Neni 29 **Ekzekutimi i vendimit në gjysmëliri**Ndryshyan na liqiin na 10 024 datë 27 11 2008

(Ndryshuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Kur gjykata vendos ekzekutimin e vendimit me burgim në gjysmëliri, parashikuar në nenin 58 të Kodit Penal, ia dërgon menjëherë vendimin prokurorit për ekzekutim.

Administrata e burgjeve dhe shërbimi i provës, në bazë të vendit të kryerjes së detyrimeve nga personi i dënuar, përcakton institucionin e ekzekutimit të vendimeve penale, ku do të vendoset i dënuari në gjysmëliri, bazuar në detyrimet që ai duhet të përmbushë.

Shërbimi i provës harton programin ditor, që duhet të zbatojë personi i dënuar për periudhën kohore, që ai ndodhet jashtë institucionit.

Neni 30 (Ndryshuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Shërbimi i provës mbikëqyr personin e dënuar me gjysmëliri, kur ndodhet jashtë institucionit të ekzekutimit të vendimeve penale.

Shërbimi i provës i raporton menjëherë prokurorit dhe, kur është e nevojshme, edhe drejtorit të institucionit të ekzekutimit të vendimeve penale, kur personi i dënuar me gjysmëliri nuk përmbush kushtet ose detyrimet e tij për qëllimin e këtij dënimi.

Kur personi i dënuar me gjysmëliri nuk kthehet në institucionin e ekzekutimit të vendimeve penale, drejtori i institucionit, në bashkëpunim me shërbimin e provës, pasi të kenë verifikuar faktet dhe rrethanat për moskthimin e tij, informojnë menjëherë prokurorin.

Neni 31 Ekzekutimi i vendimit me punë me interes publik

(Ndryshuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Kur gjykata vendos pezullimin e ekzekutimit të vendimit me burgim dhe, me pëlqimin e të dënuarit, zëvendësimin e tij me detyrimin për kryerjen e një pune të papaguar me interes publik, parashikuar në nenin 63 të Kodit Penal, ia dërgon menjëherë vendimin përkatës prokurorit për ekzekutimin e dënimit alternativ.

Shërbimi i provës, duke pasur parasysh aftësitë dhe formimin profesional të personit të dënuar, harton dhe zhvillon një program për kryerjen e punës me interes publik.

Para fillimit të kryerjes së punës me interes publik, shërbimi i provës, në bashkëpunim me subjektin, pranë të cilit do të kryhet puna, i bëjnë të ditur personit të dënuar rregullat e sigurimit teknik në punë. Shërbimi i provës informon personin e dënuar për detyrimin e tij, për të mbajtur kontakte dhe për të përmbushur udhëzimet e dhëna nga ky shërbim.

Shërbimi i provës përcakton listën e institucioneve/shoqërive, publike apo private, ku mund të kryhet puna me interes publik.

Neni 31/1

Kontaktet me shërbimin e provës gjatë kryerjes së punës me interes publik

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Gjykata, me marrjen e vendimit për pezullimin e ekzekutimit të vendimit të dënimit dhe zëvendësimin e tij me detyrimin për kryerjen e një pune me interes publik, urdhëron personin e dënuar të mbajë kontakte me shërbimin e provës.

Shërbimi i provës mbikëqyr të dënuarin, që kryen punë me interes publik.

Shërbimi i provës i raporton menjëherë prokurorit, kur personi i dënuar nuk mban kontakte me këtë shërbim apo nuk përmbush detyrimin e vendosur.

Neni 31/2

Moskryerja e punës

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Kur i dënuari nuk e kryen punën në mënyrë të rregullt, subjekti, pranë të cilit kryhet puna me interes publik, njofton menjëherë shërbimin e provës.

Me moskryerje të punës në mënyrë të rregullt nënkuptohet paraqitja me vonesë e mungesat pa arsye në punë apo mosrespektimi i rregullave për kryerjen, sjelljen dhe rendimentin në punë.

Neni 31/3

Pezullimi i vendimit për punë me interes publik

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Ekzekutimi i vendimit për punë me interes publik mund të pezullohet për shkak:

- a) të sëmundjes së papritur të personit të dënuar, për të cilën është i nevojshëm trajtimi mjekësor dhe e pengon atë të kryejë punën;
- b) të vdekjes së një anëtari të familjes, si pasojë e së cilës personi i dënuar duhet të veprojë si kujdestar për anëtarët e tjerë të familjes dhe e pengon atë për kryerjen e punës;
- c) të rrethanave të tjera të jashtëzakonshme, të cilat kërkojnë praninë e vazhdueshme të të dënuarit dhe e pengojnë atë të kryejë punën.

Personi i dënuar paraqet te prokurori kërkesën për pezullimin e ekzekutimit të urdhrit për punën me interes publik. Shërbimi i provës verifikon ndryshimin e situatës, për të cilën i raporton prokurorit.

Detyrimi për të kryer punë me interes publik pezullohet deri kur gjykata të japë vendimin për kërkesën e paraqitur.

Gjykata, brenda 5 ditëve nga marrja e kërkesës, merr vendimin për pezullimin e ekzekutimit të urdhrit për punë me interes publik, të cilin ia dërgon menjëherë prokurorit. Në vendim gjykata përcakton periudhën kohore të pezullimit.

Neni 31/4

Ekzekutimi i vendimit me qëndrim në shtëpi

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Kur gjykata vendos vuajtjen e dënimit të dhënë, me qëndrim në shtëpi, parashikuar në shkronjën "a" të nenit 59 të Kodit Penal, ia dërgon menjëherë për ekzekutim vendimin prokurorit dhe, në rast se ai mbahet në një institucion të ekzekutimit të vendimeve penale, edhe drejtorisë së këtij institucioni.

Shërbimi i provës mbikëqyr ekzekutimin e vendimit me qëndrim në shtëpi dhe bashkëpunon, sipas rastit, me autoritetet e pushtetit vendor, shërbimet sociale, organet vendore të policisë, si dhe subjekte të tjera, private dhe shtetërore.

Shërbimi i provës siguron informacionin dhe asistencën e nevojshme për personin e dënuar nga institucionet shëndetësore, institucionet e ndihmës sociale, si dhe organizatat joqeveritare që bashkëpunojnë me të për zbatimin e vendimit me qëndrim në shtëpi.

Shërbimi i provës harton programe për personin, që vuan dënimin me qëndrim në shtëpi.

Kur personi i dënuar nuk është në gjendje të përmbushë detyrimet e vendosura nga gjykata, për shkak të ndryshimit të rrethanave, shërbimi i provës i rishikon këto detyrime, për të cilat i raporton menjëherë prokurorit.

Nëse personi, që vuan dënimin me qëndrim në shtëpi, nuk respekton detyrimet e vendosura nga gjykata, shërbimi i provës, pasi të ketë verifikuar faktet dhe rrethanat, i raporton prokurorit dhe, sipas rastit, i propozon atij kërkesën për ndryshimin e detyrimit.

Neni 31/5

Pezullimi i ekzekutimit të dënimit me burgim dhe vënia në provë

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Kur gjykata vendos pezullimin e ekzekutimit të vendimit me burgim dhe zëvendësimin e tij me vënien në provë, parashikuar në nenin 59 të Kodit Penal, ia dërgon vendimin prokurorit dhe institucioneve të ekzekutimit të vendimit penal.

I dënuari i vënë në provë, gjatë kohës së provës, duhet të raportojë rregullisht te shërbimi i provës, i cili duhet të informojë rregullisht organet vendore të Policisë së Shtetit.

Shërbimi i provës mbikëqyr ekzekutimin e vendimit të gjykatës dhe i raporton menjëherë prokurorit, kur personi i dënuar nuk mban kontakte me këtë shërbim apo nuk përmbush detyrimin e vendosur.

Neni 31/6

Ekzekutimi i vendimit të lirimit me kusht

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

I dënuari me burgim, në përputhje me nenin 64 të Kodit Penal, ka të drejtë të paraqesë kërkesë për lirim me kusht në gjykatën e vendit të ekzekutimit të dënimit. Kërkesa shqyrtohet nga një gjyqtar, i ndryshëm nga ai që ka dhënë vendimin e dënimit me burgim.

Pas paraqitjes së kërkesës për lirimin me kusht, drejtori i institucionit të ekzekutimit të vendimeve penale paraqet në gjykatë një kopje të dosjes personale të personit të dënuar dhe një raport për të. Në raport përcaktohen natyra e veprës penale të kryer, qëndrimi i personit të dënuar ndaj veprës penale dhe ndaj viktimës apo familjes së viktimës, ndonjë vepër e mëparshme penale, e kryer prej tij, gjendja fizike dhe psikologjike e personit të dënuar, si dhe dinamika e sjelljes së tij në institucionin e ekzekutimit të vendimeve penale.

Gjykata i kërkon shërbimit të provës të paraqesë një raport për kushtet familjare dhe prejardhjen shoqërore të të dënuarit, si dhe për planet konkrete, për të mundësuar riintegrimin e plotë të tij pas lirimit.

Kur gjykata vendos lirimin me kusht të personit të dënuar, ia dërgon vendimin prokurorit të gjykatës së rrethit gjyqësor, ku do të jetojë i dënuari pas lirimit dhe institucionit të ekzekutimit të vendimit penal.

Personi i liruar me kusht duhet t'i raportojë rregullisht shërbimit të provës gjatë kohës së lirimit me kusht.

Kur personi i liruar me kusht synon të ndryshojë vendbanimin, ai duhet të njoftojë paraprakisht shërbimin e provës dhe organet vendore të Policisë së Shtetit, duke dhënë motivet përkatëse.

Shërbimi i provës mbikëqyr ekzekutimin e vendimit të lirimit me kusht dhe, kur është e nevojshme, bashkëpunon me organet e pushtetit vendor dhe ato të Policisë së Shtetit. Shërbimi i provës mund t'i kërkojë prokurorit ndryshimin e një ose të disa detyrimeve të personit të liruar me kusht, kur ai nuk është në gjendje t'i përmbushë ato.

KREU II/1 SHËRBIMI I PROVËS

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Neni 31/7 **Shërbimi i provës**

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Shërbimi i provës është organi shtetëror, që mbikëqyr zbatimin e dënimeve alternative, paraqet informacion dhe raporte para prokurorit ose gjykatës, sipas këtij ligji dhe ndihmon në ekzekutimin e dënimit alternativ, si dhe ndihmon personin e dënuar në kapërcimin e vështirësive për riintegrimin social.

Organet shtetërore qendrore dhe organet e njësive të qeverisjes vendore i japin shërbimit të provës ndihmën e nevojshme për përmbushjen e detyrave ligjore. Shërbimi i provës bashkëpunon me OJF-të dhe shërbimin e ndërmjetësimit, në bazë të rregullave të hollësishme, të përcaktuara nga Ministri i Drejtësisë.

Shërbimi i provës ndihmon personin e dënuar në kapërcimin e vështirësive për riintegrimin social, duke vendosur kontakte me familjen dhe mjedisin shoqëror të të dënuarit, me organizatat jofitimprurëse dhe individët.

Neni 31/8

Raporti i shërbimit të provës para vendimit

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Shërbimi i provës, me kërkesë të prokurorit, paraqet një raport për vlerësimin e rrethanave shoqërore, për të ndihmuar marrjen e vendimeve gjatë fazës së hetimeve paraprake.

Raporti duhet të përmbajë informacion dhe të dhëna për personalitetin e shkelësit të ligjit, punësimin e mëparshëm, sjelljen e nivelin arsimor dhe faktorët që ndikojnë apo mund të ndikojnë në sjelljen e tij, me qëllim që të ndihmojë gjykatën në vlerësimin e duhur të dënimit alternativ.

Raporti mbështetet në fakte, duhet të jetë i paanshëm dhe objektiv, si dhe dërgohet brenda kohës së caktuar nga gjykata.

Raporti duhet të përmbajë edhe rekomandimin e shërbimit të provës për dënimin e përshtatshëm alternativ për personin, për integrimin e tij në shoqëri dhe parandalimin e kryerjes së veprave të tjera penale.

Neni 31/9 **Ekzekutimi i dënimit alternativ**

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Kur gjykata vendos pezullimin e vendimit me burgim dhe zëvendësimin e tij me një dënim alternativ, ia dërgon menjëherë vendimin prokurorit, për ekzekutimin e dënimit alternativ.

Në qoftë se personi i dënuar është i burgosur, gjykata ia dërgon një kopje të vendimit edhe institucionit të ekzekutimeve të vendimeve penale, ku mbahet i dënuari, për lirimin e tij.

Shërbimi i provës mund t'i propozojë prokurorit për të ndryshuar, sipas ligjit, kushtet dhe detyrimet për të dënuarin, pasi verifikon faktet dhe rrethanat e mospërmbushjes së tyre nga i dënuari.

Në ekzekutimin e dënimit alternativ, shërbimi i provës mbikëqyr përmbushjen e detyrimeve dhe të kushteve të përcaktuara në vendimin e gjykatës, asiston dhe këshillon të dënuarin në përmbushjen e këtyre detyrimeve dhe jep ndihmë në integrimin social të tij.

Me kërkesë të gjykatës ose të prokurorit, shërbimi i provës përgatit një raport për zbatimin e vendimit të gjykatës dhe të programit të mbikëqyrjes.

Kur i dënuari nuk përmbush kushtet dhe detyrimet e përcaktuara nga gjykata, shërbimi i provës paraqet raport para prokurorit, i cili përmban informacion për rrethanat e shkeljes, shpjegimet e dhëna nga i dënuari, vlerësimin e punonjësit të shërbimit të provës dhe propozimin, së bashku me arsyet përkatëse, për të caktuar detyrime shtesë, për të zgjatur afatin e mbikëqyrjes apo për të ndryshuar kushtet e detyrimet për ekzekutimin e dënimit.

Neni 31/10

Shqyrtimi i kërkesës për ndryshimin ose revokimin e dënimit alternativ

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Gjykata, me kërkesë të prokurorit, shqyrton shkeljen e kushteve të dënimit alternativ apo mospërmbushjen e detyrimit të dhënë dhe mund të vendosë ndryshimin ose revokimin e pjesshëm a të plotë të dënimit alternativ.

Gjatë periudhës që shqyrton masën e revokimit të dënimit alternativ, gjykata mund të pezullojë ekzekutimin e tij dhe të urdhërojë që personi i dënuar të vendoset në një institucion të ekzekutimit të vendimeve penale.

Kur gjykata vendos ndryshimin ose revokimin e dënimit alternativ, dënimi me burgim jepet në mungesë të dënimeve të tjera alternative të përshtatshme. Në çdo rast, gjykata merr parasysh mënyrën dhe shkallën e mospërmbushjes së detyrimeve nga i dënuari.

Gjykata, pasi dëgjon prokurorin, të dënuarin, mbrojtësin e tij dhe provat e kërkuara prej tyre, merr vendim brenda 7 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës së prokurorit. Vendimi i njoftohet personit të dënuar, mbrojtësit të tij, shërbimit të provës dhe prokurorit.

Ndaj vendimit të gjykatës mund të bëhet ankim, sipas rregullave të përcaktuara në Kodin e Procedurës Penale.

Neni 31/11 Përfundimi i periudhës së provës

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Kur i dënuari kryen dënimin alternativ apo përmbush detyrimin e dhënë, shërbimi i provës paraqet përpara prokurorit raportin për përfundimin e plotë të periudhës së mbikëqyrjes. Prokurori nxjerr vendim të veçantë për kryerjen e dënimit alternativ.

Gjykata mund të vendosë përfundimin para afatit të dënimit alternativ, me propozimin e prokurorit, në të cilin vërtetohet se i dënuari ka kryer detyrimet dhe vlerësohet se nuk është më e nevojshme për t'i zbatuar më tej ato, për të arritur qëllimin e dënimit alternativ. Kërkesa e prokurorit për përfundimin para afatit përmban të dhëna për precedentët penalë të të dënuarit, përshkrim të dinamikës së sjelljes së të dënuarit e progresin e arritur gjatë ekzekutimit të dënimit dhe arsyet e paraqitjes së kërkesës.

Kërkesa për përfundimin para afatit të dënimit alternativ paraqitet pasi i dënuari ka ekzekutuar më shumë se gjysmën e periudhës kohore dhe nuk paraqet rrezikshmëri për kryerjen e ndonjë vepre tjetër penale, rendin publik apo palët e treta.

Neni 31/12 Struktura dhe organizimi i shërbimit të provës

(Shtuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Shërbimi i provës organizohet në nivel qendror dhe vendor. Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit të Provës në Ministrinë e Drejtësisë përbën nivelin qendror, ndërsa zyrat vendore të shërbimit të provës veprojnë pranë gjykatave të rretheve gjyqësore.

Rregullat e hollësishme për organizimin, të drejtat e detyrimet dhe standardet e mbikëqyrjes përcaktohen në rregulloren e brendshme, të miratuar nga Këshilli i Ministrave.

KREU III EKZEKUTIMI I DËNIMEVE ME GJOBË

Neni 32 **Vënia në ekzekutim**

Ekzekutimi i një vendimi dënimi me gjobë bëhet me urdhrin e ekzekutimit të prokurorit në masën, afatet dhe mënyrën e pagimit sipas vendimit të gjykatës.

Ekzekutimi bëhet nga organi përmbarimor në territorin e të cilit ka vendbanimin i dënuari, sipas rregullave të Kodit të Procedurës Civile për titujt ekzekutivë.

Kur i dënuari ndryshon vendbanimin, mbi njoftimin e tij, ekzekutimi i vendimit transferohet në organin përmbarimor të vendbanimit të ri.

Neni 33 Pamundësia ose shmangia nga ekzekutimi

Kur ekzekutimi i gjobës është i pamundur tërësisht ose pjesërisht, me njoftim të organit përmbarimor, prokurori i paraqet kërkesë gjykatës së vendit të ekzekutimit për konvertimin e gjobës, duke zbatuar rregullat e nenit 467 të Kodit të Procedurës Penale.

Kur nuk respektohen afatet e pagimit ose nuk njoftohet ndryshimi i vendbanimit, me kërkesë të prokurorit, gjykata e vendit të ekzekutimit vendos zëvendësimin e gjobës së mbetur me burgim sipas Kodit Penal.

KREU IV EKZEKUTIMI I DËNIMEVE PLOTËSUESE

Neni 34 **Vënia në ekzekutim**

Kur është dhënë dënimi kryesor me burgim, bashkë me të ekzekutohen edhe dënimet plotësuese të parashikuara nga pikat 2, 4 dhe 9 të nenit 30 të Kodit Penal.

Dënimet e tjera plotësues ekzekutohen pas vuajtjes së dënimit kryesor.

Urdhrin e ekzekutimit, prokurori ia dërgon organit kompetent për kryerjen e veprimit që përmban dënimi plotësues.

Neni 35 **Përgjegjësia për veprime në kundërshtim me vendimin**

I dënuari ose organi i ngarkuar me ekzekutimin e dënimit plotësues kur kryejnë veprime në kundërshtim me vendimin e gjykatës, kanë përgjegjësi sipas nenit 321 të Kodit Penal.

Organet shtetërore, të cilat konstatojnë veprime në kundërshtim me vendimin e gjykatës, detyrohen të njoftojnë prokurorin, i cili edhe kryesisht procedon sipas ligjit.

Neni 36 **Heqia e dekoratave ose titullit**

Për vendimet që përmbajnë dënimin plotësues parashikuar nga pika 4 e nenit 30 të Kodit Penal, prokurori i dërgon urdhrin e ekzekutimit organit që ka akorduar dekoratën apo titullin dhe kopje të vendimit të dënimit, duke i kërkuar të bëhen shënimet përkatëse tërheqja e shenjës dalluese dhe e dëshmisë origjinale nga i dënuari.

Kur për shkak të dekoratës apo të titullit ka privilegje apo përfitime, organi i mësipërm njofton organet përkatëse për ndërprerjen e tyre.

Neni 37 **Ndalimi për të drejtuar automjetet**

Organet e Policisë së Shtetit, në bazë të urdhrit të prokurorit bëjnë shënimet në regjistrat përkatës dhe i tërheqin të dënuarit dëshminë për aq kohë sa ka vendosur gjykata.

Policia e Shtetit e kthen dëshminë e aftësisë edhe para afatit të caktuar me urdhër të prokurorit ose të organeve të tjera kompetente, kur parashikohet me ligj të veçantë.

Neni 38 **Ndalimi i qëndrimit**

Mbi urdhrin e ekzekutimit, Policia e Shtetit merr masa për të mos lejuar hyrjen e të dënuarit në njësitë administrative të caktuara dhe largimin e tij kur gjendet në to.

Në zbatimin e kësaj mase organet e Policisë së Shtetit në territoret përkatëse kryejnë veprime sikurse për kërkimin e personit, për aq sa nuk vijnë në kundërshtim me këtë ligj.

Kur personi i dënuar në kohën e ekzekutimit të vendimit është prind i vetëm me fëmijë të mitur dhe kur i dënuari nuk ka mundësi ta mbajë, nëpërmjet këshillit të kujdestarisë bëhet sistemimi i fëmijës.

Neni 39 **N**xjerrja jashtë territorit

Dënimi i nxjerrjes jashtë territorit ekzekutohet nga vetë i dënuari brenda afatit të caktuar nga prokurori në urdhrin e ekzekutimit, në të kundërt zbatohen rregullat e ekzekutimit të detyruar.

Kur i dënuari ka pasur dënim kryesor burgimin, nxjerrja jashtë territorit ekzekutohet nga policia e burgjeve menjëherë me përfundimin e vuajtjes së dënimit kryesor.

Kur i dënuari nuk mund të kthehet në vendin, shtetas i të cilit është ose në një shtet tjetër, prokurori është i detyruar të sigurojë hyrjen në vendin e tij ose vizë, në të kundërtën paraqet kërkesë për ndryshimin e dënimit plotësues.

Në çdo rast për të dënuarit- shtetas të huaj prokurori nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë njofton Ministrinë e Punëve të Jashtme për urdhrin e ekzekutimit të këtij dënimi.

Neni 40 **Ekzekutimi i dënimit me konfiskim**

Vendimet penale që parashikojnë konfiskimin e mjeteve dhe përfitimeve të rrjedhura nga vepra penale, zbatohen nga organi përmbarimor kompetent, sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Civile për ekzekutimin e detyrueshëm.

Organi përmbarimor në ekzekutim të vendimit nuk kufizohet vetëm në objektet e sekuestruara, por në të gjithë objektet dhe përfitimet që përcaktohen shprehimisht në vendimin e gjykatës.

Neni 41 **N**dalimi i ushtrimit të detyrave shtetërore

Dënimi plotësues i ndalimit për të ushtruar detyra shtetërore ose në shërbim publik, zbatohet nga organi që e ka emëruar ose që ka lidhur marrëdhëniet e punës i dënuari, me largimin nga detyra përkatëse, duke respektuar rregullat ligjore përkatëse.

Kur marrëdhënia e punës është krijuar me anë zgjedhjeje, vendimi ekzekutohet nga organi kompetent.

Kur detyra në shërbim publik kushtëzohet me licencim, vendimi ekzekutohet nga organi që jep licencën.

Neni 42 Ndalimi i ushtrimit të një veprimtarie apo mjeshtërie

Organi që është kompetent për dhënien e lejes apo të autorizimit për ushtrimin e një veprimtarie apo mjeshtërie të caktuar, është i detyruar mbi bazën e urdhrit të prokurorit t'i heqë personit të dënuar dokumentin për kohën e caktuar në vendimin e gjykatës dhe njofton organin kompetent financiar.

Neni 43 Heqja e të drejtës për ushtrimin e detyrave drejtuese

Heqja e të drejtës për të ushtruar detyra drejtuese pranë personave juridikë, bëhet nga organi që e ka një të drejtë të tillë sipas statutit ose rregullave përkatëse dhe njofton organin kompetent financiar.

Neni 44 **Detyrimi për publikimin e vendimit**

Në ekzekutim të këtij vendimi, prokurori i vë në dispozicion të dënuarit tekstin e plotë ose ekstratin e tij sipas përcaktimit të gjykatës.

I dënuari detyrohet të bëjë publikimin, me shpenzimet e tij, në një ose disa organe të medias, në kohën dhe mënyrën e caktuar në vendim dhe, kur ka pengesa, kërkon ndërhyrjen e prokurorit.

Kur organi i përcaktuar shprehimisht nga gjykata, kundërshton për shkaqe të arsyeshme ose publikimi në atë organ është i pamundur, prokurori i kërkon gjykatës ndryshimin e vendimit. Në të kundërtën prokurori përcakton vetë mënyrën e publikimit.

KREU V EKZEKUTIMI I URDHËRIMEVE TË TJERA

Neni 45

Ekzekutimi i masës mjekësore

Masa mjekësore me mjekim të detyruar ekzekutohet në institucionin mjekësor të specializuar sipas përcaktimit që bën Ministria e Shëndetësisë mbi kërkesën e prokurorit. Me urdhrin e ekzekutimit, dërgimi në institucion i të dënuarit të arrestuar bëhet nga organi ku është mbajtur i dënuari, dhe kur është i lirë, nga Policia e Shtetit.

Masa mjekësore me mjekim të detyruar ambulator ekzekutohet në institucionet mjekësore të vendbanimit të të detyruarit. Kur në to nuk ka specialistë përkatës, shoqërohet në çdo rast nga këto institucione në rrethin më të afërt ku ka të tillë.

Kur në ekzekutim të kësaj mase sillen pengesa nga i detyruari, prokurori urdhëron ekzekutimin e detyruar nga Policia e Shtetit dhe, kur është vendi, i paraqet kërkesë gjykatës për ndryshimin e masës në mjekim të detyruar në një institucion mjekësor.

Neni 46 **Ekzekutimi i masës edukuese**

Masa edukuese ekzekutohet në institucionet e posaçme të edukimit të të miturve dërguar në mënyrë vullnetare nga prindi ose kujdestari mbi urdhrin e ekzekutimit të prokurorit.

Kur nuk bëhet ekzekutim vullnetar në datën e caktuar ose kur nuk ka prindër apo kujdestar, ekzekutimi bëhet nga Policia e Shtetit.

Neni 47 **Masat penale ndaj personave juridikë**

Kur gjykata ka vendosur masë penale për personat juridikë, prokurori i dërgon urdhrin e ekzekutimit organit përmbarimor të vendit ku ka qendrën personi juridik, i cili vepron sipas rregullave të Kodit të Procedurës Civile për ekzekutimin e detyrueshëm.

Për vënien në ekzekutim të vendimit organi përmbarimor njofton organin financiar, ku është regjistruar personi juridik.

KREU VI AFATET E EKZEKUTIMIT TË VENDIMEVE

Neni 48 **Afatet e veprimeve të gjykatës**

Veprimet për vënien në ekzekutim të vendimit penal duhet të kryhen menjëherë, sapo të jenë plotësuar kushtet ligjore, por jo më vonë se brenda këtyre afateve:

- 1. Për vendimet që përmbajnë dënim me burgim dhe që nuk janë ankuar ose nuk është ushtruar rekurs, gjykata i dërgon prokurorit kopjen e vendimit brenda 24 orëve nga e nesërmja e ditës që vendimi merr formë të prerë.
- 2. Për vendimet që përmbajnë dënime me burgim, për të cilin është ushtruar ankim ose rekurs, vendimi i dërgohet prokurorit për çështjet, me të arrestuar, brenda 24 orëve nga data e ardhjes nga gjykata përkatëse dhe brenda 48 orëve për të tjerat.
- 3. Vendimet që përmbajnë dënime penale ose urdhërime të tjera, i dërgohen prokurorit nga gjykata jo më vonë se 3 ditë nga marrja formë të prerë.
- 4. Kur është vendosur pezullimi ose shtyrja e ekzekutimit të vendimit, afatet e mësipërme fillojnë nga data që gjykata anulon pezullimin ose plotësohet afati i shtyrjes.

Neni 49 **Afatet e veprimeve të prokurorit**

Prokurori kryen veprimet paraprake dhe lëshon urdhrin e ekzekutimit:

- 1. për dënimet me burgim ose mjekim të detyrueshëm në institucionet mjekësore, me të paraburgosur, menjëherë dhe në çdo rast, jo më vonë se 48 orë nga ardhja e vendimit penal;
- 2. për dënimet me burgim për të gjykuarit në gjendje të lirë, jo më vonë se 72 orë nga ardhja e vendimit;
- 3. për dënimet me gjobë, kur është dhënë vetëm dënim plotësues dhe për urdhërimet e tjera të gjykatës, brenda 5 ditëve nga ardhja e vendimit;
- 4. për dënimet plotësuese që ekzekutohen njëkohësisht me dënimin kryesor, urdhri i ekzekutimit është i njëkohshëm;
- 5. për dënimet plotësuese të tjera urdhri i ekzekutimit nxirret pas përfundimit të dënimit kryesor.

Neni 50 **Afatet e fillimit të ekzekutimit**

Urdhrat e ekzekutimit për vendime penale me burgim dhe masë mjekësore me mjekim të detyrueshëm për personat e paraburgosur ekzekutohen brenda 48 orëve nga marrja e tij.

Për urdhrat e ekzekutimit me dënime ose urdhërime të tjera ekzekutimi duhet të fillojë menjëherë, por jo më vonë se 15 ditë nga marrja e tij.

Neni 51 **Shtyrja e afateve**

Kur pas lëshimit të urdhrit të ekzekutimit gjykata vendos pezullimin ose shtyrjen e ekzekutimit, afatet e mësipërme fillojnë nga data e anulimit të pezullimit, plotësimit të periudhës së shtyrjes ose ndërpreries së tyre me vendim të gjykatës.

PJESA IV KONTROLLI NË EKZEKUTIMIN E VENDIMEVE

KREU I KONTROLLI I GJYKATËS DHE I PROKURORIT

Neni 52 **Kompetenca**

Kontrolli procedural për ekzekutimin e vendimeve bëhet nga prokurori pranë gjykatës që ka dhënë vendimin. Kur ekzekutimi i vendimit bëhet në një rreth tjetër, autorizohet prej tij prokurori përkatës.

Gjykata që ka dhënë vendimin ose gjykata e vendit ku ekzekutohet dënimi, për çështjet në kompetencë të saj që dalin gjatë ekzekutimit, ka të drejtë të kërkojë njoftime nga prokurori dhe organi ku ekzekutohet vendimi dhe, kur e sheh me vend, kontrollon drejtpërdrejt rregullsinë e ekzekutimit.

Neni 53 Format e kontrollit të prokurorit

Prokurori realizon kontrollin nëpërmjet:

- 1. marrjes së njoftimit për fillimin dhe përfundimin e ekzekutimit nga organi përkatës;
- 2. shqyrtimit të kërkesave dhe ankesave të të dënuarve dhe mbrojtësit të tij;
- 3. kërkimit të informacioneve dhe verifikimeve të drejtpërdrejta mbi dokumente ose në vendin e vuajtjes së dënimit në prani të personit zyrtar përkatës;
- 4. marrjes dhe verifikimit të njoftimeve për fakte dhe rrethana që ndikojnë në ekzekutimin e vendimeve;
 - 5. marrjes së mendimit të specialistëve të fushave të ndryshme;
- 6. bashkëpunimit me kontrollin e brendshëm të organit ku ekzekutohet vendimi ose të institucioneve shtetërore të kontrollit administrativ.

Neni 54 **Dokumentimi i verifikimeve**

Për verifikimet që bëhen në vende ku ekzekutohet vendimi ose në vende të tjera, prokurori mban procesverbal, i cili nënshkruhet nga personi zyrtar i pranishëm, i cili ka të drejtë të pasqyrojë pretendimet e tij.

Për verifikimet mbi ankesën e të dënuarit apo mbrojtësit të tij, ky i fundit duhet të jetë i pranishëm kur e kërkon.

Kur prokurori e sheh të nevojshme, tërheq dokumente, sende ose objekte që konfirmojnë rezultatin e verifikimit, duke i pasqyruar në procesverbal, kopje e të cilit u lihet të interesuarve.

Neni 55 **Veprimet e prokurorit për konstatimet**

Prokurori i paraqet kërkesë gjykatës për rivendosjen e rregullit të shkelur ose njohjen e së drejtës të të dënuarit për rastet në kompetencë të saj.

Në rastet e tjera prokurori ndërhyn në organet e ngarkuara me ekzekutimin e vendimit ose në organe të tjera kompetente, për rivendosjen e ligjit ose të drejtës së cenuar, duke caktuar dhe afatet përkatëse.

Kur nuk ka pengesë ligjore, prokurori urdhëron rivendosjen e menjëhershme të ligjit dhe të së drejtës së shkelur.

Neni 56 **Përgjegjësia për shkeljet e konstatuara**

Kur është rasti, prokurori paraqet kërkesë në organin kompetent për vënien para përgjegjësisë disiplinore e administrative ose të zhdëmtimit ndaj personave që kanë lejuar ose kanë kryer shkelje.

Kërkesa shqyrtohet detyrimisht nga organi kompetent dhe përfundimi i njoftohet prokurorit.

KREU II KONTROLLE TË TJERA

Neni 57 **Kontrolli i brendshëm**

Organet dhe institucionet ku ekzekutohet vendimi ose që janë të ngarkuara me mbikëqyrjen e ekzekutimit, si dhe organet eprore të tyre në kuadrin e kontrollit të brendshëm, të bëjnë verifikimet përkatëse.

Për konstatimet, kur janë kompetente, marrin masa përkatëse, në të kundërtën kërkojnë ndërhyrjen e prokurorit dhe, kur është rasti, nëpërmjet tij kërkojnë shqyrtimin e çështjes nga gjykata.

Neni 58 **Të drejta të organeve të tjera**

Në vendet e vuajtjes së dënimeve, mund të kërkojnë informacione dhe sqarime edhe organe të tjera shtetërore dhe organizatat joqeveritare lidhur me rregullsinë e ekzekutimit të vendimit dhe respektimin e të drejtave të të dënuarit, duke rekomanduar marrjen e masave përkatëse dhe kur e shohin me vend, të kërkojnë ndërhyrjen e prokurorit.

Nga rregulli i mësipërm bëjnë përjashtim institucionet e vuajtjes së dënimit me burgim, për të cilat zbatohen kriteret e përcaktuara me ligj të veçantë.

KREU III KOMISIONI MBIKËQYRËS I EKZEKUTIMIT TË DËNIMEVE ME BURGIM

Neni 59 **Funksionet**

Komisioni mbikëqyrës i ekzekutimit të vendimeve penale që përmbajnë dënime me burgim është organ këshillimor për zbatimin e ligjit në ekzekutimin e dënimeve me burgim dhe mbrojtjen e të drejtave të të burgosurve.

Komisioni mbikëqyrës ngrihet pranë Ministrit të Drejtësisë dhe e shtrin veprimtarinë në të gjithë vendin dhe e ka qendrën në Tiranë.

Neni 60 **Përbërja**

Komisioni përbëhet nga 9 anëtarë me votë të barabartë, që caktohen një herë në katër vjet pa të drejtë ricaktimi.

Mbledhja e komisionit është e vlefshme kur janë të pranishëm më shumë se gjysma e anëtarëve.

Kryetari i komisionit dhe zëvendësi zgjidhen nga mbledhja e anëtarëve.

Neni 61 **Caktimi i anëtarëve**

(Ndryshuar me ligjin nr.10 024, datë 27.11.2008)

Presidenti i Republikës, Kryetari i Kuvendit dhe Kryeministri caktojnë si anëtarë nga një person që nuk ka funksione publike.

Ministrat që mbulojnë shëndetësinë, ushqimin, ndërtimin dhe kulturën, caktojnë nga një anëtar prej punonjësve të tyre, me kusht që të jenë specialistë në profilet përkatëse.

Ministri i Drejtësisë cakton një anëtar që nuk ka funksione publike, por që ka kushte për të qenë gjyqtar.

Një anëtar caktohet nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë.

Neni 62 **Statusi i anëtarëve**

Anëtarët e komisionit gjatë ushtrimit të detyrave kanë atributet dhe përgjegjësitë ligjore të nëpunësit publik. Publikimi i të dhënave nga anëtarët bëhet me leje të Ministrit të Drejtësisë. Në çdo rast zbatohen rregullat për ruajtjen e sekretit shtetëror.

Anëtarët e komisionit rezervojnë të drejtën të japin informacione për veprimtarinë dhe konstatimet në organin që i ka caktuar.

Neni 63 **Veprimet e komisionit**

Komisioni mblidhet rregullisht një herë në tre muaj dhe në raste të veçanta me kërkesë të kryetarit edhe më parë.

Mbi bazën e ankesave ose njoftimeve të paraqitura, komisioni ose anëtari i autorizuar prej tij ka të drejtë të kryejë verifikime edhe pa paralajmërim në institucionet e dënimit, të marrë takim në çdo kohë me të burgosur të veçantë, të kërkojë sqarime dhe të këqyrë dokumentet dhe mjediset, si dhe të bëjë verifikimet e tjera të nevojshme.

Veprimet kryhen në prani të drejtorit të institucionit ose të ngarkuarit prej tij, me përjashtim të takimit me të burgosurin, që mund të bëhet edhe pa praninë e tyre.

Komisioni rekomandon marrjen e masave të menjëhershme për rivendosjen e ligjit apo të së drejtës së shkelur dhe i parashtron Ministrit të Drejtësisë konstatimet, duke i kërkuar marrjen e masave përkatëse. Ministri i Drejtësisë duhet të kthejë përgjigje për masat e marra brenda 30 ditëve.

Kur marrja e masave është në kompetencë të prokurorit dhe gjykatës, Ministri i Drejtësisë i paraqet materialet prokurorit kompetent.

Kur nga konstatimet çmohet se ka vend për ndryshime, shtesa ose për akte të reja ligjore e nënligjore, komisioni bën propozime në organet kompetente.

Neni 64 **Shpërblimi dhe shpenzimet**

Anëtarët e komisionit shpërblehen sipas kritereve të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.

Ministri i Drejtësisë nëpërmjet Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve krijon kushtet e nevojshme për veprimtarinë e komisionit.

DISPOZITA TRANSITORE DHE TË FUNDIT

Neni 65

Për zbatimin e këtij ligji ngarkohen Prokurori i Përgjithshëm, e Drejtësisë dhe Ministria përgjegjëse për rendin publik.

Mbi propozimin e tyre dhe në zbatim të këtij ligji Këshilli i Ministrave nxjerr aktet nënligjore përkatëse.

Ministri i Drejtësisë, Prokurori i Përgjithshëm dhe Ministri i Brendshëm marrin masat dhe nxjerrin aktet e nevojshme nënligjore për të siguruar zbatimin e këtij ligji.

Deri në nxjerrjen e akteve të reja nënligjore, aktet ekzistuese mbeten në fuqi për aq sa nuk vijnë në kundërshtim me këtë ligj.

Neni 66

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

LIGJ Nr. 8677, datë 2.11.2000

PËR ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E POLICISË GJYQËSORE⁹

(Ndryshuar me ligjin nr.9241, datë 10.6.2004 dhe nr.10 301, datë 15.7.2010)

(I përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti i ligjit**

Ky ligi përcakton rregullat e atribuimit të funksioneve të policisë gjyqësore, të funksionimit të shërbimeve dhe seksioneve të policisë gjyqësore.

 $^{^9}$ Ligj nr. 8677, datë 2.11.2000 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.37, datë 24 nëntor 2000.

Ligj nr. 9241, datë 10.6.2004 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.48, datë 15 korrik 2004.

Ligj nr.10 301, datë 15.7.2010 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.115, datë 24 gusht 2010.

Neni 2 Parimet e funksionimit të Policisë Gjyqësore

(Ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Respektimi i ligjit, ruajtja dhe mbrojtja e lirive dhe të drejtave themelore të njeriut, profesionalizmi dhe ndershmëria janë bazat e organizimit dhe funksionimit të Policisë Gjyqësore, në funksion të përmbushjes së misionit për luftën kundër kriminalitetit dhe parandalimit të tij.
- 2. Policia Gjyqësore kryen veprimtari procedurale përgjatë të gjitha fazave të procedimit penal, të urdhëruar apo deleguar nga organi procedues ose me nismën e vet, sipas rregullave të legjislacionit procedural në fuqi.
- 3. Marrëdhëniet e bashkëpunimit midis Policisë Gjyqësore dhe prokurorisë bazohen në zbatimin e detyrave funksionale, sipas rolit dhe përgjegjësive të ndara dhe të përcaktuara nga legjislacioni në fuqi.".

Neni 3 Funksionet e Policisë Gjyqësore

(Ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Policia Gjyqësore, me cilësinë e subjektit të procedimit penal, kryen këto funksione:
- a) merr dijeni për veprat penale;
- b) parandalon ose pengon pasojat e mëtejshme që rrjedhin nga veprat penale;
- c) kërkon autorët e veprave penale;
- ç) kryen veprimet e nevojshme për të siguruar burimet e provës dhe për të grumbulluar gjithçka që i shërben zbatimit të ligjit penal;
 - d) kryen çdo hetim dhe veprim të urdhëruar ose të deleguar nga organi procedues;
 - dh) kryen veprime procedurale për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore penale;
- e) kryen veprime në kuadër të marrëdhënieve juridiksionale penale me autoritetet e huaja brenda apo jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë;
- ë) kryen veprimet në zbatim të ligjit nr. 10 192, datë 3.12.2009 "Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë";
 - f) kryen çdo detyrë të tjetër të parashikuar në legjislacionin në fuqi.
- 2. Funksionet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni ushtrohen nga oficerët dhe agjentët e Policisë Gjyqësore.
- 3. Policia Gjyqësore dokumenton kryerjen e funksioneve të saj në përputhje me rregullat e Kodit të Procedurës Penale.

Neni 4 Varësia e Policisë Gjyqësore

- 1. Policia Gjyqësore i ushtron funksionet e saj nën varësinë e prokurorit dhe drejtohet e kontrollohet prej tij.
- 2. Policia Gjyqësore zbaton urdhrat dhe udhëzimet e prokurorit për përcaktimin e çështjeve që duhen hetuar me përparësi, veprimeve konkrete që duhen kryer, si dhe kohëzgjatjen e nevojshme të hetimeve.
- 3. Prokuroritë dhe gjykatat disponojnë drejtpërsëdrejti personelin e seksioneve dhe mund të shfrytëzojnë çdo shërbim të Policisë Gjyqësore.

Ushtrimi i funksioneve të Policisë Gjyqësore

(Ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Funksionet e Policisë Gjyqësore kryhen nga oficerët dhe agjentët e Policisë Gjyqësore.
- 2. Pavarësisht parashikimeve të tjera me ligj të veçantë, janë oficerë të Policisë Gjyqësore punonjësit e Policisë së Shtetit të nivelit drejtues të parë, të nivelit të mesëm, si dhe të nivelit zbatues me gradën kryeinspektor.
- 3. Pavarësisht parashikimeve të tjera me ligj të veçantë, janë agjentë të Policisë Gjyqësore punonjësit e Policisë së Shtetit të nivelit zbatues me gradë më të ulët se kryeinspektor.
- 4. Oficerë dhe agjentë të Policisë Gjyqësore janë edhe punonjësit e shërbimeve të tjera policore, të cilëve me ligj u njihet kjo cilësi, si dhe personat që, me ligj, u njihen funksionet e Policisë Gjyqësore. Këta të fundit ushtrojnë funksionin e Policisë Gjyqësore në caqet e shërbimit që u është besuar dhe sipas atributeve të dhëna me ligj.

Neni 5/a

Përmbushja e funksioneve të Policisë Gjyqësore

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

Oficeri dhe agjenti i Policisë Gjyqësore janë të detyruar të përmbushin funksionet e tyre, që rrjedhin nga legjislacioni në fuqi, pavarësisht:

- a) nëse nuk shërbejnë në një shërbim të caktuar të Policisë Gjyqësore;
- b) nga territori dhe rrethanat ku ndodhen;
- c) nëse gjenden jashtë kohës së kryerjes së shërbimit.

Neni 5/b

Ndalimi i publikimit të aktit

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

Policia Gjyqësore zbaton rregullat e legjislacionit në fuqi për ndalimin e publikimit të akteve që dokumentojnë veprimet procedurale, si dhe çdo informacioni tjetër që rrjedh prej tyre.

KREU II SHËRBIMET E POLICISË GJYQËSORE

Neni 6

Shërbimet e Policisë Gjyqësore

- 1. Në kuptim të nenit 31 të Kodit të Procedurës Penale, janë shërbime të policisë gjyqësore të gjitha njësitë e Policisë së Shtetit, të policive dhe institucioneve të tjera publike, të cilave, sipas ligjit, organi kompetent u ngarkon detyrën parësore dhe të vazhdueshme të kryerjes së funksioneve të parashikuara në nenin 30 të këtij Kodi.
- 2. Oficeri i Policisë Gjyqësore, me detyrën e nivelit drejtues më të lartë që drejton shërbimet e policisë gjyqësore përgjigjet përpara prokurorit që drejton hetimin për zbatimin e detyrave të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale dhe në dispozita të tjera ligjore nga oficerët dhe agjentët e policisë gjyqësore që varen prej tij.
- 3. Në rastet kur shërbimi i policisë gjyqësore është organizuar dhe ushtron funksionet e tij në shtrirje territoriale kombëtare ose në kompetencën territoriale të më shumë se një gjykate, oficeri i Policisë Gjyqësore i nivelit drejtues më të lartë për shërbimin përgjigjet për çështjet e hetimit përpara prokurorit të prokurorisë, që drejton hetimin sipas kompetencës tokësore a lëndore të përcaktuar për këtë të fundit në bazë të Kodit të Procedurës Penale.

- 4. Në të gjitha rastet e tjera, oficeri i Policisë Gjyqësore i nivelit drejtues më të lartë për shërbimin përgjigjet përpara drejtuesit të prokurorisë, në kompetencën territoriale të të cilit ndodhet qendra e shërbimit të Policisë Gjyqësore.
- 5. Oficeri i Policisë Gjyqësore i nivelit drejtues më të lartë për shërbimin, i paraqet drejtuesit të prokurorisë kompetente listën e emrave, nivelin dhe gradën përkatëse të punonjësve që bëjnë pjesë në shërbimet e Policisë Gjyqësore. Kjo listë përditësohet në raste të transferimeve, ngritjeve në detyrë a largimeve nga detyra të punonjësve brenda 10 ditëve. Lista i dërgohet drejtuesit të prokurorisë kompetente brenda 5 ditëve nga përditësimi i saj.
- 6. Transferimi në një detyrë tjetër ose ngritja në detyrë e drejtuesve të shërbimeve të policisë gjyqësore bëhet nga titullari përkatës i policisë, pasi të ketë marrë pëlqimin paraprak të Prokurorit të Përgjithshëm a të prokurorit që i është deleguar kjo e drejtë prej tij. Kundërshtimi i Prokurorit të Përgjithshëm duhet të jetë i motivuar dhe nuk mund të bëhet në rastet e gradimit të drejtuesve të shërbimeve të policisë gjyqësore.
- 7. Kërkimi i pëlqimit praprak të Prokurorit të Përgjithshëm lidhur me ngritjen në detyrë, rol ose gradë, duhet të kërkohet deri në dy vjet nga data kur drejtuesi i shërbimit të policisë gjyqësore është transferuar ose nuk ushtron më funksione të tilla.

Neni 7 **Organizimi i shërbimeve të Policisë Gjyqësore**

(Ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Shërbimet e Policisë Gjyqësore ruajnë organizimin dhe hierarkinë, sipas strukturës së institucionit publik ku bëjnë pjesë.
- 2. Drejtuesi i institucionit, punonjësve të të cilit ligji u njeh cilësinë e oficerit ose të agjentit të Policisë Gjyqësore, është përgjegjës dhe kujdeset për ngritjen e shërbimit të Policisë Gjyqësore pranë çdo vendndodhjeje, ku kanë qendrën zyrat përkatëse të prokurorisë, si dhe për plotësimin me përbërjen dhe numrin organik të nevojshëm për përmbushjen e funksioneve të tyre.
- 3. Drejtuesi i institucionit, në rastet dhe mënyrat e parashikuara me ligj, si dhe në varësi të organizimit të pushtetit gjyqësor dhe të prokurorisë për ndjekjen e formave të veçanta të kriminalitetit, përgjigjet dhe kujdeset për ngritjen dhe funksionimin e shërbimeve të posaçme të Policisë Gjyqësore.

KREU III SEKSIONET E POLICISË GJYQËSORE

Neni 8 Seksionet e policisë gjyqësore

- 1. Seksionet e policisë gjyqësore krijohen në prokuroritë pranë gjykatës së shkallës së parë. Në përputhje me ligjin, krijohen seksione të posaçme të policisë gjyqësore edhe në prokuroritë pranë gjykatave të tjera të sistemit gjyqësor.
- 2. Seksionet e policisë gjyqësore pranë prokurorive përbëhen nga oficerë dhe agjentë të policisë gjyqësore të caktuar nga titullarët kompetentë të policive dhe institucioneve të tjera publike, nga juristë dhe specialistë të fushave të ndryshme të ekspertizës.
 - 3. Shfuqizuar.
- 4. Sipas kërkesës së Prokurorit të Përgjithshëm, për kryerjen e hetimeve në çështje të posaçme që kërkojnë specializim të veçantë, titullarët e policisë a të institucionit publik përkatës vënë në dispozicion të prokurorit kompetent për hetimin, për gjithë periudhën e nevojshme të hetimit të posaçëm, oficerë ose agjentë të policisë gjyqësore që janë specialistë të fushave përkatëse. Personat e caktuar sipas kësaj pike nuk përfshihen në organikën e seksionit të policisë gjyqësore.

- 5. Organika e seksioneve të policisë gjyqësore përcaktohet në përputhje me nevojat dhe kërkesat për luftën kundër kriminalitetit, duke mbajtur parasysh numrin e prokurorëve, si dhe të personelit të policëve në shërbim pranë çdo njësie territoriale, ku ushtron kompetencën prokuroria përkatëse.
- 6. Prokurori i Përgjithshëm, në bashkërendim me Ministrin e Brendshëm, Ministrin e Drejtësisë dhe ministrat që kanë në kompetencë forca policore, që ushtrojnë funksione të Policisë Gjyqësore, çdo dy vjet, bazuar në kriteret e pikës 5 të këtij neni, me urdhër të përbashkët përcaktojnë:
 - a) organikën për çdo seksion të Policisë Gjyqësore;
- b) raportin e punonjësve të caktuar nga Prokurori i Përgjithshëm me punonjësit e forcave policore;
 - c) përbërjen policore;
 - ç) numrin përkatës të personelit që duhet të caktohet nga secila forcë policore.
- 7. Ministrat kompetentë, brenda gjashtëdhjetë ditëve nga përcaktimi i organikës së seksioneve të policisë gjyqësore, janë të detyruar të bëjnë plotësimin e numrit organik përkatës të oficerëve dhe agjentëve, të parashikuar për seksionet e policisë gjyqësore.
- 8. Pjesëtarët e seksioneve të Policisë Gjyqësore nuk mund të hiqen nga veprimtaria e Policisë Gjyqësore veçse me pëlqimin e Prokurorit të Përgjithshëm. Ata nuk mund të zëvendësohen apo hiqen nga hetimet konkrete që u janë ngarkuar, pavarësisht çastit procedural, në të cilin ky hetim ndodhet, përveçse me vendim të drejtuesit të prokurorisë.

Neni 8/a **Kryerja e veprimeve procedurale**(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Shërbimi i Policisë Gjyqësore përfundon veprimet procedurale në rastet e procedimeve penale të filluara në bazë të referimit nga vetë shërbimi i Policisë Gjyqësore. Prokurori mund të urdhërojë shërbimin e Policisë Gjyqësore për kryerjen e veprimeve të mëtejshme procedurale edhe në rastet kur njoftimi/referimi i veprës penale kryhet nga burime të tjera të ndryshme nga shërbimet e Policisë Gjyqësore.
- 2. Nëse prokurori çmon se veprimet procedurale duhet të vazhdohen dhe përfundohen nga ai vetë ose nga seksioni i Policisë Gjyqësore, atëherë ai njofton drejtuesin e shërbimit të Policisë Gjyqësore që ka referuar veprën penale dhe kërkon t'i dërgohen menjëherë aktet, nëse ato janë te shërbimi i Policisë Gjyqësore. Prokurori informon me shkrim shërbimin e Policisë Gjyqësore për mënyrën e përfundimit të procedimit penal të referuar.
- 3. Seksioni i Policisë Gjyqësore përfundon veprimet procedurale në rastet e procedimeve penale të filluara nga prokurori kryesisht apo me kallëzim të paraqitur në prokurori. Prokurori, në varësi të natyrës dhe kompleksitetit të çështjes, mund të urdhërojë kryerjen e veprimeve të mëtejshme procedurale nga shërbimet e Policisë Gjyqësore ose nga grupet hetimore të përbashkëta të shërbimeve të Policisë Gjyqësore dhe seksioneve të Policisë Gjyqësore. Rregulla më të detajuara përcaktohen me udhëzim të përbashkët të Prokurorit të Përgjithshëm dhe Ministrit të Brendshëm, pasi është marrë mendimi i ministrave, që kanë në varësi shërbim të Policisë Gjyqësore.
- 4. Drejtuesi i shërbimeve të Policisë Gjyqësore informon prokurorin për problematikën e konstatuar gjatë kryerjes së veprimtarisë procedurale.

Neni 9 **Drejtimi i seksioneve të policisë gjyqësore** (Ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

1. Në ushtrimin e funksioneve të policisë gjyqësore, seksionet e policisë gjyqësore janë në varësi të drejtuesit të prokurorisë pranë së cilës janë ngritur. Ky i fundit, në përputhje me

kërkesat dhe nevojat e prokurorëve dhe gjykatës, drejton dhe bashkërendon veprimtarinë e seksionit të policisë gjyqësore.

- 2. Prokurori më i lartë ka në dispozicion të gjitha seksionet e policisë gjyqësore, që veprojnë në territorin përkatës në kompetencë të tyre.
- 3. Në seksionet e policisë gjyqësore, oficeri me gradë më të lartë, si rregull, është përgjegjës për oficerët dhe agjentët e policisë gjyqësore, që i përkasin policisë a institucionit ku ata bëjnë pjesë.

Neni 10 **Kushte për caktimin**

(Ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Oficer në seksionet e Policisë Gjyqësore mund të caktohet shtetasi që plotëson kushtet e mëposhtme:
- a) të ketë përfunduar program studimi të ciklit të dytë, në rast se është i emëruar nga Prokurori i Përgjithshëm, ose të plotësojë kriterin e arsimit, sipas ligjit të institucionit ku bën pjesë;
 - b) të ketë, të paktën, 4 vjet përvojë në profesion;
 - c) të mos ketë masë disiplinore apo të mos ketë filluar ndaj tij ecuria disiplinore;
- ç) të mos jetë i dënuar me një vendim penal të formës së prerë apo të mos ketë filluar ndaj tij një procedim penal;
 - d) të ketë cilësi të larta etiko-morale.
- 2. Agjent në seksionet e Policisë Gjyqësore mund të caktohet shtetasi që plotëson kushtet e mëposhtme:
 - a) të plotësojë kriterin e arsimit, sipas ligjit për forcën policore ku bën pjesë;
 - b) të ketë, të paktën, 2 vjet përvojë në profesion;
 - c) të mos ketë masë disiplinore apo të mos ketë filluar ndaj tij ecuria disiplinore;
- ç) të mos jetë i dënuar me një vendim të formës së prerë, apo të mos ketë filluar ndaj tij një procedim penal;
 - d) të ketë cilësi të larta etiko-morale.

Neni 10/a

Caktimi në seksion

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Caktimi në seksionet e Policisë Gjyqësore bëhet bazuar në një procedurë konkurrimi, nga ministri, që ka në kompetencë forcën policore, ku bën pjesë kandidati, ose nga Prokurori i Përgjithshëm, në rastin e juristëve dhe specialistëve të fushave të ndryshme të ekspertizës.
- 2. Rregulla më të hollësishme përcaktohen me udhëzim të përbashkët të Prokurorit të Përgjithshëm, Ministrit të Brendshëm dhe ministrave përgjegjës, që kanë në kompetencë forca policore.

Neni 11

Transferimi dhe ngritja në detyrë e oficerëve dhe agjentëve të Policisë Gjyqësore të seksioneve

- 1. Organi kompetent i forcës policore njofton dhjetë ditë përpara drejtuesin e prokurorisë pranë gjykatës së rrethit gjyqësor në rastet kur do të ngrihen në përgjegjësi ose do të transferohen oficerët e Policisë Gjyqësore në varësi të tyre.
- 2. Nëse transferimi i oficerit të Policisë Gjyqësore mund të ndikojë në ecurinë e hetimeve paraprake të një çështjeje komplekse, transferimi shtyhet/pezullohet deri në përfundimin e hetimeve, me kërkesë të Prokurorit të Përgjithshëm, bazuar në njoftimin e drejtuesit të prokurorisë përkatëse.

3. Transferimi, qoftë edhe i përkohshëm, i oficerëve dhe agjentëve të seksioneve të Policisë Gjyqësore bëhet sipas kërkesës së motivuar të organit kompetent të forcës policore, pasi të ketë marrë mendimin paraprak dhe pëlqimin e Prokurorit të Përgjithshëm. Kundërshtimi i Prokurorit të Përgjithshëm duhet të jetë i motivuar dhe nuk mund të bëhet në rastet e ngritjes në detyrë, në nivel ose gradë të oficerëve dhe agjentëve të Policisë Gjyqësore.

Neni 11/a **Zëvendësimi**

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Oficeri i Policisë Gjyqësore ka për detyrë të heqë dorë kur ekzistojnë arsye njëanësie në ushtrimin e funksionit në një procedim të caktuar, sipas Kodit të Procedurës Penale. Mbi deklarimin e heqjes dorë vendos drejtuesi i prokurorisë, i cili, në vendimin e pranimit, e zëvendëson atë me një oficer tjetër.
- 2. Prokurori i çështjes kërkon zëvendësimin e oficerit të Policisë Gjyqësore, kur ekzistojnë arsye serioze që lidhen me detyrën, si dhe në rastet e parashikuara në nenet 16 dhe 17 paragrafi i parë, shkronjat "a", "b", "ç", "d" dhe "dh" të Kodit të Procedurës Penale.
- 3. Drejtuesi i prokurorisë urdhëron zëvendësimin e oficerit të Policisë Gjyqësore, kryesisht ose me kërkesë të palëve, në rastet e parashikuara në pikat 1 dhe 2 të këtij neni dhe në rastet kur konstaton zvarritje të pajustifikueshme të hetimeve, si dhe kur miraton kërkesën e justifikuar të oficerit të Policisë Gjyqësore për zëvendësimin.".

Neni 11/b **Shkarkimi dhe lirimi**

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Oficeri/agjenti i Policisë Gjyqësore lirohet nga detyra kur:
- a) jep dorëheqjen;
- b) mbush moshën e pensionit;
- c) bëhet i paaftë përgjithmonë për të kryer detyrat zyrtare, për shkak të kushteve shëndetësore;
- ç) dënohet me vendim gjyqësor të formës të prerë për kryerjen e një vepre penale.
- 2. Oficeri/agjenti i Policisë Gjyqësore shkarkohet nga detyra kur:
- a) dënohet me vendim gjyqësor të formës të prerë për kryerjen e një vepre penale;
- b) merret ndaj tij masa disiplinore e largimit nga detyra.".

Neni 12

Pozita juridike dhe karriera e oficerëve dhe agjentëve të seksioneve të policisë gjyqësore

- 1. Pozita juridiko-administrative dhe karriera e oficerëve dhe agjentëve të seksioneve të policisë gjyqësore, përveç kur është parashikuar ndryshe në këtë ligj, rregullohen nga legjislacioni përkatës për policinë ku ata bëjnë pjesë.
- 2. Oficerët dhe agjentët e seksioneve të policisë gjyqësore, me kërkesë a miratim të drejtuesit të seksionit, mund të përjashtohen nga përdorimi i uniformës dhe, në çdo rast, duhet të jenë të pajisur me një distinktiv të numërtuar, që mbahet me vete dhe vendoset përmbi uniformë.
- 3. Oficerët dhe agjentët e seksioneve të policisë gjyqësore nuk mund të ngarkohen me detyra që nuk kanë lidhje me veprimtari të policisë gjyqësore, që i janë caktuar ose deleguar nga prokurori kompetent, përveç rasteve të urgjencës ose për nevoja të stërvitjes, për të cilat është njoftuar dhe marrë pëlqimi i drejtuesit të prokurorisë pranë së cilës funksionon seksioni i policisë gjyqësore.

Neni 12/a¹⁰

Paga dhe përfitimet e oficerëve të Policisë Gjyqësore të emëruar nga Prokurori i Përgjithshëm

(Shtuar me ligjin nr.9241, datë10.6.2004 dhe ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Paga e oficerit të Policisë Gjyqësore, të seksioneve të prokurorive të rretheve gjyqësore dhe të prokurorive të apelit është e barabartë me 70 për qind të pagës së prokurorit të prokurorisë së rrethit gjyqësor. Pas 5 vjetësh në shërbim në seksionin e Policisë Gjyqësore, për çdo vit vjetërsi, kjo pagë, deri në 25 vjet shërbim, shtohet me 2 për qind në vit.
- 2. Mbi këtë pagë, për kushte të veçanta pune, paga e oficerit të Policisë Gjyqësore, të seksionit të Prokurorisë për Krime të Rënda dhe të Prokurorisë së Apelit për Krime të Rënda, si dhe të Zyrës së Prokurorit të Përgjithshëm shtohet 20 për qind.
- 3. Oficerët e Policisë Gjyqësore, të emëruar nga Prokurori i Përgjithshëm, mund të përfitojnë shpërblime, për merita profesionale, në masën e caktuar, me propozimin e drejtuesit dhe me miratimin e Prokurorit të Përgjithshëm. Kriteret për shpërblim për merita të veçanta për oficerët e Policisë Gjyqësore, të emëruar nga Prokurori i Përgjithshëm, përcaktohen me udhëzim të Prokurorit të Përgjithshëm, pasi të ketë marrë mendimin e Këshillit të Prokurorisë.
- 4. Oficerët e Policisë Gjyqësore, të emëruar nga Prokurori i Përgjithshëm, përfitojnë leje të pagueshme vjetore prej 30 ditësh kalendarike. Leja vjetore, si rregull, kryhet në muajin gusht. Oficeri/agjenti i Policisë Gjyqësore, i ngarkuar me kryerjen e detyrave të ngutshme në muajin gusht, lejen vjetore e kryen në një periudhë tjetër, duke përfituar pesë ditë shtesë. Për nevoja të kualifikimeve dhe specializimeve profesionale, oficeri/agjenti i Policisë Gjyqësore ka të drejtë të kërkojë leje të papagueshme dhe ruajtjen e vendit të punës deri në një vit.
- 5. Oficerët e Policisë Gjyqësore, të emëruar nga Prokurori i Përgjithshëm, përfitojnë për vështirësi pune një shtesë deri në 20 për qind. Kriteret për përcaktimin e vështirësive, gjatë kryerjes së punës së oficerit të Policisë Gjyqësore, miratohen me urdhër të Prokurorit të Përgjithshëm, me propozim të Këshillit të Prokurorisë.

KREU III/1 TRAJNIMI DHE VLERËSIMI I REZULTATEVE NË PUNË

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

Neni 12/b

Trajnimi vazhdues i oficerëve dhe agjentëve të Policisë Gjyqësore

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Oficerët dhe agjentët e Policisë Gjyqësore i nënshtrohen trajnimit vazhdues nga institucionet publike arsimore, të ngarkuara me ligj për trajnim.
- 2. Periudha e formimit vazhdues duhet të jetë në përputhje me programet e institucioneve publike, arsimore, të ngarkuara për trajnimet.
 - 3. Pjesëmarrja në këto trajnime është e detyrueshme.
- 4. Rregulla më të hollësishme për organizimin e trajnimit, hartimin e programeve të trajnimit, pjesëmarrjen në to, si dhe për shpenzimet e trajnimeve përcaktohen me marrëveshje midis Prokurorit të Përgjithshëm, ministrit, që ka në kompetencë forcën policore dhe titullarit të institucionit publik arsimor.

448

¹⁰ Dispozitë e parashikuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010: "Efektet financiare, që rrjedhin nga zbatimi i nenit 12/a të këtij ligji, fillojnë nga data 1 janar 2011.".

Neni 12/c

Vlerësimi i rezultateve individuale

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Oficerët dhe agjentët e Policisë Gjyqësore i nënshtrohen një vlerësimi individual periodik dhe një vlerësimi në rastet e ngritjes në detyrë.
- 2. Çdo vit drejtuesi i prokurorisë së rrethit paraqet një vlerësim të rezultateve të punës së oficerëve dhe agjentëve të Policisë Gjyqësore. Vlerësimet janë: "I paaftë", "Mjaftueshëm", "Mirë", "Shumë mirë" dhe "Shkëlqyer".
- 3. Vlerësimi "I paaftë" përbën shkak për fillimin e procedurës disiplinore për shkarkimin nga detyra të oficerit apo agjentit të Policisë Gjyqësore.
- 4. Drejtuesi i prokurorisë jep mendim për rezultatet e ushtrimit të funksioneve edhe në rast të ngritjes në detyrë, në nivel ose gradë të oficerëve dhe agjentëve të Policisë Gjyqësore të seksioneve ose shërbimeve.
- 5. Aktet e vlerësimit të plotësuara në zbatim të këtij neni, bëhen pjesë e dosjes personale të oficerit ose të agjentit të Policisë Gjyqësore.
- 6. Rregulla të hollësishme për mënyrën e vlerësimit të rezultateve individuale në punë të oficerëve dhe agjentëve të Policisë Gjyqësore, përcaktohen nga Prokurori i Përgjithshëm, pasi është marrë mendimi i ministrave, që kanë në varësi shërbim të Policisë Gjyqësore.

KREU IV PËRGJEGJËSIA E OFICERËVE DHE AGJENTËVE TË POLICISË GJYQËSORE

Neni 13 **Drejtimi dhe kontrolli**

- 1. Ushtrimi i veprimtarisë së policisë gjyqësore nga oficerët dhe agjentët e policisë gjyqësore drejtohet dhe kontrollohet nga prokurori, sipas rregullave të caktuara në Kodin e Procedurës Penale.
- 2. Drejtuesit dhe strukturat përgjegjëse të policive, të ngarkuara me ushtrimin e funksioneve të policisë gjyqësore, kanë për detyrë të përmbushin dhe mbështetin realizimin e këtyre funksioneve dhe mbajnë përgjegjësi, sipas ligjit për çdo pengim të saj.
- 3. Oficerët dhe agjentët e policisë gjyqësore, lidhur me të dhënat dhe ecurinë e hetimit, duhet të përgjigjen dhe të raportojnë vetëm te prokurori kompetent.

Neni 13/a

Fusha e zbatimit të rregullave të procedimit disiplinor

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

Rregullat e këtij kreu kanë përparësi dhe zbatohen ndaj punonjësve të Policisë Gjyqësore, pavarësisht rregullimeve normative të tjera në fuqi, nëse punonjësi kryen shkelje disiplinore, sipas këtij ligji, gjatë ushtrimit të funksionit të Policisë Gjyqësore.

Neni 14

Përgjegjësia disiplinore e oficerëve dhe agjentëve të Policisë Gjyqësore

(Ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

Punonjësi i Policisë Gjyqësore, gjatë ushtrimit të funksioneve të Policisë Gjyqësore, i nënshtrohet përgjegjësisë disiplinore në rastet dhe me garancitë e parashikuara në këtë ligj.

Neni 14/a **Shkeljet disiplinore**

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Shkeljet e disiplinës së punonjësit të Policisë Gjyqësore ndahen në:
- a) të lehta;
- b) të rënda;
- c) shumë të rënda.
- 2. Janë shkelje të lehta këto akte dhe sjellje:
- a) veprimet dhe mosveprimet e punonjësve të Policisë Gjyqësore, të cilat passjellin zvarritje të proceseve hetimore;
 - b) mungesa e pajustifikuar në punë deri në 3 ditë;
- c) akte dhe sjellje të tjera, që diskreditojnë pozitën dhe figurën e punonjësit të Policisë Gjyqësore.
 - 3. Janë shkelje të rënda këto akte dhe sjellje:
- a) zvarritja e pajustifikuar dhe e përsëritur e veprimeve të punonjësve të Policisë Gjyqësore gjatë ushtrimit të funksioneve të parashikuara me ligj;
 - b) braktisja e punës ose mungesa e pajustifikuar dhe e vijueshme për më shumë se 3 ditë;
- c) thyerja e disiplinës në punë, në mënyrë të përsëritur dhe pas paralajmërimit të dhënë me shkrim nga eprori;
- ç) mosinformimi i prokurorit për ecurinë e hetimeve nga oficeri drejtues, që ka për detyrë të informojë kryesisht.
 - 4. Janë shkelje shumë të rënda aktet e poshtëshënuara:
 - a) raportimi i të dhënave për hetimin jashtë zyrës së prokurorit;
- b) paraqitja e të dhënave dhe akteve që lidhen me kryerjen e një vepre penale, në tejkalim të afateve dhe procedurave të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale;
- c) moskryerja, kryerja me vonesë ose ekzekutimi i pjesshëm i një urdhri të ligjshëm të gjykatës a prokurorit, që lidhet me ushtrimin e funksioneve të Policisë Gjyqësore;
- ç) kryerja e veprimeve dhe mosveprimeve të tjera në kundërshtim me dispozitat urdhëruese apo ndaluese të Kodit të Procedurës Penale, me pasoja për hetimin e çështjes.

Neni 15 **Procedimi disiplinor**

- 1. Procedimi disiplinor fillon brenda 6 muajve nga zbulimi i shkeljes, por jo më vonë se tre vjet nga kryerja e shkeljes.
- 2. Procedimi disiplinor ndaj punonjësit të Policisë Gjyqësore fillon nga drejtuesi i prokurorisë ose prokurori kompetent për çështjen ku është kryer shkelja disiplinore, ose me kërkesë me shkrim drejtuar atij nga çdo organ ose person i interesuar. Kur procedimi fillon me kërkesë të organit apo personit të interesuar, kërkesa i njoftohet Prokurorit të Përgjithshëm dhe ministrit, që ka në kompetencë forcën policore.
- 3. Punonjësi i Policisë Gjyqësore, ndaj të cilit ka filluar procedimi disiplinor, njoftohet me shkrim për shkaqet, faktet dhe dispozitat e shkelura, për të cilat procedohet me masë disiplinore, si dhe për datën e zhvillimit të procedimit disiplinor.
 - 4. Punonjësi i Policisë Gjyqësore, ndaj të cilit ka filluar procedimi disiplinor, ka të drejtë:
- a) të informohet në mënyrë të qartë dhe të detajuar për faktet, shkeljet dhe sanksionet që mund të vendosen;
 - b) të formulojë pretendime dhe kërkesa;
 - c) të njihet me dokumentet e procedimit disiplinor dhe të depozitojë prova të mjaftueshme;
 - c) të ketë asistencën e një avokati ose kolegu gjatë procedimit dhe të dëgjohet në prani të tij;

- d) të kërkojë thirrjen dhe dëgjimin e dëshmitarëve, si dhe të paraqesë dokumente të tjera në mbrojtje të tij.
- 5. Për shqyrtimin e procedimit disiplinor ndaj punonjësit të Policisë Gjyqësore ngrihet një komision disiplinor. Komisioni kryesohet nga një prokuror i prokurorisë kompetente për çështjen ku është kryer shkelja disiplinore dhe ka në përbërje një punonjës të shërbimit të Policisë Gjyqësore dhe një punonjës të seksionit të Policisë Gjyqësore. Anëtarët e komisionit caktohen për një afat njëvjeçar, përkatësisht nga drejtuesi i prokurorisë, nga drejtuesi i seksionit dhe drejtuesi i shërbimit. Drejtuesit përkatës caktojnë edhe anëtarin zëvendësues, në rast të pamundësisë së pjesëmarrjes në komision të anëtarit të caktuar.
- 6. Pas shqyrtimit të fakteve dhe provave, komisioni, me shumicë votash, vendos t'i propozojë titullarit të emërtesës, i cili pranon ose refuzon kërkesën për dhënien e masës disiplinore në mënyrë të arsyetuar. Vendimi i titullarit është përfundimtar.
- 7. Titullari, gjatë shqyrtimit administrativ të vendimit të komisionit, mund të vendosë pezullimin nga ushtrimi i funksioneve të Policisë Gjyqësore të punonjësit të proceduar.
- 8. Vendimi i pezullimit në ushtrimin e funksioneve dhe vendimi përfundimtar i marrjes së masës disiplinore ekzekutohen menjëherë nga drejtuesi përkatës, në varësinë strukturore të të cilit është punonjësi i proceduar.
- 9. Rregulla më të detajuara për veprimtarinë e komisionit disiplinor caktohen me udhëzim të përbashkët të Prokurorit të Përgjithshëm, të Ministrit të Brendshëm pasi është marrë mendimi i ministrave, që kanë në varësi shërbim të Policisë Gjyqësore.

Neni 15/a **Masat disiplinore**

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Masat disiplinore kundër punonjësit të Policisë Gjyqësore, që jepen sipas rëndësisë dhe në raport me shkeljen disiplinore të kryer, janë si më poshtë:
 - a) vërejtje me shkrim;
 - b) vërejtje me paralajmërim;
 - c) ulje në detyrë me afat nga tre muaj gjer në një vit;
 - ç) pezullim nga detyra deri në 6 muaj;
 - d) largim nga detyra.
- 2. Për shkeljet e lehta, të parashikuara nga neni 14/a i këtij ligji, jepet masa disiplinore e parashikuar në shkronjat "a" dhe "b" të pikës 1 të këtij neni.
- 3. Për shkeljet e rënda, të parashikuara nga neni 14/a i këtij ligji, jepet masa disiplinore e parashikuar në shkronjën "c" të pikës 1 të këtij neni.
- 4. Për shkeljet shumë të rënda, të parashikuara nga neni 14/a i këtij ligji, jepet masa disiplinore e parashikuar nga shkronjat "ç" e "d" të pikës 1 të këtij neni.
- 5. Kur punonjësi i Policisë Gjyqësore merr cilësinë e të pandehurit, ai pezullohet nga ushtrimi i detyrës deri kur gjykata të japë vendim të formës së prerë.
 - 6. Masat disiplinore të parashikuara në këtë nen shlyhen kur kanë kaluar:
 - a) 1 vit nga data që është dhënë masa, sipas shkronjave "a" dhe "b" të pikës 1 të këtij neni;
- b) 3 vjet nga data që ka përfunduar masa e dhënë sipas shkronjave "c" dhe "ç" të pikës 1 të këtij neni.
 - 7. Masat disiplinore të shlyera hiqen nga dosja vetjake.

Neni 15/b

Ankimi

(Shtuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

Vendimi përfundimtar për masën disiplinore mund të ankimohet në gjykatë nga punonjësi, ndaj të cilit është marrë masa ose nga prokurori që ka kërkuar fillimin e procedimit disiplinor.

KREU V DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 16 **Riorganizimi i policisë gjyqësore**

(Ndryshuar me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

- 1. Brenda muajit dhjetor të vitit 2000 të përfundojë riorganizimi dhe funksionimi i shërbimeve dhe seksioneve të policisë gjyqësore pranë prokurorive, në përputhje me rregullat e caktuara në këtë ligj.
- 2. Titullarët e forcave policore dhe të institucioneve të tjera publike, që ushtrojnë atribute të policisë gjyqësore, brenda 30 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, duhet t'i paraqesin Prokurorit të Përgjithshëm listën e emrave, nivelin dhe gradën përkatëse të oficerëve që drejtojnë shërbimet e policisë gjyqësore.

Neni 17 **Dispozita zbatuese**

(Shtuar paragrafi i fundit me ligjin nr.10 301, datë 15.7.2010)

Prokurori i Përgjithshëm, Ministri i Drejtësisë, Ministri i Rendit Publik, si dhe ministrat që kanë në kompetencë forca policore që ushtrojnë funksione të policisë gjyqësore, bashkërisht ose veçmas, nxjerrin urdhëra dhe udhëzime në zbatim të neneve 5, 6, 7, 10, 11, 14 dhe 15 të këtij ligji, si dhe lidhur me çështjet si vijon:

- a) Shkëmbimi i informacioneve ndërmjet seksioneve dhe shërbimeve të policisë gjyqësore për çështje që lidhen me bashkërendimin e luftës dhe gjendjen e kriminalitetit.
- b) Planifikimi, bashkëredimi dhe organizimi e veprimtarive stërvitore, edukuese dhe trajnuese për oficerët dhe agjentët e policisë gjyqësore.
- c) Bashkërendimi dhe organizimi i veprimtarisë së shërbimeve dhe të seksioneve të policisë gjyqësore për zbatimin e detyrave procedurale nga ana e oficerëve dhe agjentëve të tyre.

Ngarkohen Prokurori i Përgjithshëm dhe Ministri i Brendshëm që, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrin aktet nënligjore përkatëse.

Neni 18 **Shfuqizimi i akteve**

Dekreti nr.1188, datë 10.8.1995 "Për policinë gjyqësore" shfuqizohet.

Neni 19 **Hyrja në fuqi**

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

LIGJ Nr. 8891, datë 2.5.2002

PËR ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E KOMISIONEVE HETIMORE TË KUVENDIT¹¹

Në mbështetje të neneve 77 pika 3, 78, 81 pika 1 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti i ligjit**

Ky ligi rregullon mënyrën e organizimit dhe të funksionimit të komisioneve hetimore të Kuvendit, sipas parimeve të parashikuara në nenin 77 të Kushtetutës.

Neni 2 **Përkufizime**

Në kuptim të këtij ligji, me termat e mëposhtëm do të kuptohet:

- 1. "Komision" do të thotë komision hetimor i Kuvendit, i ngritur sipas rregullave të këtij ligji.
- 2. "Dëshmitar" është personi i thirrur nga komisioni për të dëshmuar mbi ngjarjet dhe faktet që ai/ajo di, në lidhje me çështjen objekt hetimi.
- 3. "Hetime" janë veprimet procedurale që ndërmerren nga komisioni për të sqaruar një çështje të veçantë, por pa marrë të pandehur dhe pa ngritur akuzë penale.
- 4. "Provë" është çdo e dhënë, dëshmi, dokument apo fakt që shërben në nxjerrjen e konkluzioneve të hetimit dhe që merret sipas rregullave të këtij ligji.
- 5. "Ekspertët" janë persona që për shkak të njohurive profesionale thirren nga komisionet për të bërë akte ekspertimi mbi ngjarje apo dokumente që lidhen me hetimin. Statusi i tyre është i njëjtë me atë të parashikuar në Kodin e Procedurës Penale.
- 6. "Ekspert ligjor" është personi me njohuri në fushën e hetimit, i cili emërohet pranë Kuvendit dhe vihet në dispozicion të komisionit.
- 7."Vendim i ndërmjetëm" është vendimi i komisionit i marrë, sipas këtij ligji, në çdo fazë të hetimit për ndërmarrjen e procedurave të mëtejshme të hetimit, të pyetjes së dëshmitarëve, thirrjes së ekspertëve, kërkimit të informacionit dhe të dokumenteve zyrtare dhe që nuk përmban asnjë konkluzion përfundimtar.
- 8. "Vendim përfundimtar" është vendimi që merret nga komisioni, i cili përmban pjesën konstatuese dhe konluzionet e hetimit.
 - 9. "Zyrtarë me imunitet" konsiderohen zyrtarët që gëzojnë imunitet nga ndjekja penale.
- 10. "Mendim i pakicës" është mendimi ndryshe në lidhje me rekomandimet përfundimtare të komisionit, i anëtarëve që mbeten në pakicë në komision, i cili shoqëron vendimin përfundimtar dhe që i paraqitet Kuvendit për shqyrtim e miratim.

 $^{^{11}}$ Ligji nr. 8891, datë 2.5.2002 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 19, datë 28 maj 2002.

Fusha e veprimtarisë së komisioneve hetimore të Kuvendit

- 1. Komisionet hetimore të Kuvendit krijohen për të hetuar çështje të veçanta, sipas nenit 77 pika 2 të Kushtetutës.
- 2. Komisioni hetimor i Kuvendit krijohet edhe për të hetuar mbi zyrtarë me imunitet që kanë lidhje me çështjen që është objekt i hetimit.
- 3. Kuvendi ka të drejtë të caktojë komision hetimor sa herë që fillon procedurën e shkarkimit të zyrtarëve të lartë, të parashikuar në nenet 62, 73 pika 3, 90 pika 2, 128, 140, 149 pika 2 dhe 162 të Kushtetutës, si dhe në rastet kur ligji i jep të drejtë Kuvendit të shkarkojë zyrtarë të tjerë.
 - 4. Komisioni nuk mund të ngrejë akuza penale dhe as të ushtrojë atributet e gjykatave.

Neni 4 **Parime të përgjithshme**

- 1. Komisionet hetimore të Kuvendit ngrihen dhe funksionojnë mbi bazën e parimeve kushtetuese dhe rregullave të përcaktuara në këtë ligj.
- 2. Rregullat e parashikuara në Kodin e Procedurës Penale për hetimin zbatohen drejtpërdrejt nga komisionet hetimore të Kuvendit, për aq sa ky ligj nuk parashikon ndryshe.
- 3. Vendimi përfundimtar i komisionit hetimor të Kuvendit shoqërohet gjithmonë me mendimin e pakicës dhe shpallet publikisht.
 - 4. Komisionet organizohen dhe funksionojnë, sipas rregullave të parashikuara në këtë ligj.
- 5. Komisionet hetimore të Kuvendit paraqesin rekomandime në seancë plenare dhe, kur këto miratohen, i dërgohen Prokurorit të Përgjithshëm për marrjen e masave të mëtejshme.
- 6. Komisionet hetimore nuk mund të ngrihen gjatë 4 muajve para mbarimit të mandatit të Kuvendit.
- 7. Prokurori i Përgjithshëm informon Kuvendin për ecurinë e hetimit mbi çështjet e rekomanduara për hetim.

KREU II PROCEDURAT E KRIJIMIT TË KOMISIONEVE HETIMORE TË KUVENDIT

Neni 5 **Nisma për krijimin e komisionit**

- 1. Komisioni krijohet me kërkesë të 35 deputetëve. Grupi nismëtar paraqet qëllimin e krijimit të komisionit, çështjen që do të hetohet, propozimin për përbërjen e komisionit dhe afatin e përafërt të përfundimit të hetimeve. Kuvendi është i detyruar ta miratojë ngritjen e komisionit.
- 2. Kuvendi ka të drejtë të krijojë komision hetimi, sipas rregullave të këtij ligji, kur kërkohet nga jo më pak se 5 deputetë, ose nga një komision i përhershëm, për hetimin e një çështjeje të veçantë, ose kur fillon procedura e shkarkimit të zyrtarëve me imunitet.

Neni 6 Forma për ushtrimin e nismës

Nismëtarët e ngritjes së komisionit duhet t'i paraqesin kërkesë me shkrim Kryetarit të Kuvendit, e cila përmban të gjitha elementet e përcaktuara në nenin 5, si dhe nëshkrimet e grupit nismëtar.

Detyrimet e Kryetarit të Kuvendit

- 1. Kryetari i Kuvendit, jo më vonë se 5 ditë nga data e marrjes së kërkesës, mbledh Byronë e Kuvendit për të diskutuar mbi kërkesën e nismëtarëve, përbërjen e komisionit dhe caktimin e datës së miratimit në Kuvend.
- 2. Kur Byroja e Kuvendit nuk arrin të përcaktojë elementet e mësipërme me konsensus, atëherë këto çështje i adresohen seancës plenare, e cila vendos me shumicën e anëtarëve të pranishëm.
- 3. Kërkesa paraqitet për miratim në seancën plenare më të afërt, por jo më vonë se 15 ditë nga data e mbledhjes së Byrosë të Kuvendit.
 - 4. Brenda 7 ditëve nga miratimi i vendimit, komisioni fillon punën.
- 5. Kryetari i Kuvendit, menjëherë pas marrjes së vendimit për ngritjen e komisionit, cakton mjediset dhe mjetet e punës së komisionit, si dhe personelin e nevojshëm. Në çdo rast komisionit i vihet në dispozicion eksperti jurist.
- 6. Sekretari i Përgjithshëm i Kuvendit merr masa për zbatimin e vendimit të Kuvendit dhe të urdhrave të Kryetarit të Kuvendit, për mbarëvajtjen e punës së komisionit.

Neni 8 **Detyrimet e Kuvendit**

- 1. Kuvendi miraton ngritjen dhe përbërjen e komisionit të kërkuar, sipas nenit 5 të këtij ligji, me shumicën e thjeshtë të deputetëve të pranishëm.
- 2. Vendimi i Kuvendit duhet të përmbajë qëllimin e krijimit të komisionit, objektin e hetimit, numrin dhe anëtarët e tij, sipas përkatësisë politike, si dhe kryetarin e zëvendëskryetarin.
- 3. Kuvendi nuk mund të vendosë kufizime në objektin e punës, përbërjen dhe kohëzgjatjen e komisionit të kërkuar nga grupi i deputetëve nismëtarë, përveç rasteve kur nga rrethanat gjykohet se kërkesa përmban elemente të shkeljes së Kushtetutës.

KREU III ORGANIZIMI DHE FUNKSIONIMI I KOMISIONEVE HETIMORE TË KUVENDIT

Neni 9 **Përbërja e komisionit**

- 1. Komisioni përbëhet nga jo më pak se 9 dhe jo më shumë se 15 deputetë, por gjithmonë me numër tek.
- 2. Komisioni përbëhet nga deputetë të partive të pozitës dhe të opozitës, në raporte sa më të afërta përfaqësimi, por diferenca të jetë jo më shumë se një anëtar.
- 3. Kryetari i komisionit i takon atij grupimi politik, deputetët e të cilit janë nismëtarë të krijimit të komisionit. Në këtë rast zëvendëskryetari i takon grupimit tjetër.
- 4. Emrat e deputetëve anëtarë të komisionit, raportet e përfaqësimit në komision, si dhe përkatësia politike e vendit të kryetarit dhe zëvendëskryetarit diskutohen në Byronë e Kuvendit, të cilat i propozohen Kuvendit për miratim.
- 5. Anëtarët e komisionit kanë të drejtë të tërhiqen nga komisioni në çdo kohë që ata e çmojnë të arsyeshme, me përjashtim të momentit kur komisioni do të marrë vendimin përfundimtar.
- 6. Anëtarët e larguar zëvendësohen nga grupimi politik që ato përfaqësojnë, jo më vonë se 3 ditë nga data e deklarimit të tërheqjes së tyre. Anëtari i ri miratohet në seancën plenare më të parë të Kuvendit, me propozim të grupimit politik përkatës.

- 7. Në rastet e mungesave të anëtarit të komisionit të hetimit, pa shkaqe të përligjura në më shumë se 3 mbledhje radhazi, komisioni vendos që të kërkojë zëvendësimin e tij në seancën plenare më të afërt të Kuvendit. Anëtari i ri ka të drejtë të njihet me përmbajtjen e të gjithë veprimtarisë së zhvilluar nga ana e komisionit.
- 8. Kur një grupim politik tërheq anëtarët e tij nga komisioni, atëherë Kuvendi i zëvendëson ata me deputetë të tjerë. Në rast se anëtarët e tërhequr të komisionit i takojnë grupimit politik ku bëjnë pjesë nismëtarët e komisonit, Kuvendi vendos pushimin e veprimtarisë së mëtejshme të komisionit.

Kur largohet kryetari ose zëvendëskryetari, atëherë komisioni zgjedh një të ri pasi vendi i mbetur bosh plotësohet sipas procedurës së mësipërme.

Neni 10 **Drejtimi i komisionit**

- 1. Kryetari dhe zëvendëskryetari i komisionit drejtojnë të gjithë veprimtarinë e tij në përputhje me këtë ligj, si dhe me Rregulloren e Kuvendit. Në mungesë të kryetarit, detyrat e tij kryhen nga zëvendëskryetari.
- 2. Komisioni, në mbledhjen e tij të parë, zgjedh nga radhët e tij, me shumicën e votave të të gjithë anëtarëve, një sekretar, i cili drejton çështjet administrative dhe teknike.

Neni 11 **Thirrja e komisionit**

- 1. Mbledhja e parë e komisionit thirret nga kryetari dhe zëvendëskryetari i tij jo më vonë se tri ditë nga data e marrjes së vendimit për krijimin e komisionit.
 - 2. Kryetari njofton të gjithë anëtarët e komisionit për datën, orën dhe vendin e mbledhjes.
- 3. Në mbledhjen e parë marrin pjesë anëtarët e komisionit dhe personeli i caktuar në shërbim të komisionit.
- 4. Kryetari deklaron qëllimin e ngritjes së komisionit, përcakton detyrat e komisionit, si dhe planin paraprak të hetimit.

Neni 12 **Zhvillimi i mbledhjeve**

- 1. Mbledhjet thirren dhe drejtohen nga kryetari dhe/ose me aurorizimin e tij nga zëvendëskryetari i komisionit. Prania e personave të tjerë në mbledhjet e komisionit vendoset nga komisioni me shumicën e të gjithë anëtarëve të tij.
- 2. Anëtarët e komisionit shprehin lirisht mendimin e tyre dhe votojnë sipas bindjes së tyre. Në asnjë rast nuk lejohet që të fyejnë ose të prekin dinjitetin personal të personave të thirrur në komision.
- 3. Mbledhjet e komisionit janë si rregull të hapura, me përjashtim të rasteve kur komisioni vendos ndryshe.
- 4. Çdo mbledhje e komisionit si rregull incizohet dhe në çdo rast mbahet procesverbal i mbledhjes, në të cilin regjistrohet gjithçka thuhet në të.
 - 5. Kryetari dhe/ose sekretari në fund të çdo mbledhjeje firmosin procesverbalin.

Neni 13 **Marrja e vendimeve**

1. Mbledhjet e komisionit janë të vlefshme kur në to merr pjesë më shumë se gjysma e anëtarëve të tij.

- 2. Komisioni merr vendime të ndërmjetme me shumicën e anëtarëve të pranishëm, ndërsa vendimet përfundimtare merren me shumicën e të gjithë anëtarëve të tij.
- 3. Komisioni voton zakonisht me ngritjen e dorës, përveç rastit kur me kërkesën e të paktën tre anëtarëve kërkohet që votimi të bëhet nominal ose i fshehtë.
- 4. Kërkesa për hetime ose marrje provash nga çdo anëtar i komisionit pranohet nga komisioni pa votim.

Neni 14 **Kompetencat e komisionit**

Në ushtrimin e funksioneve të tij, përveç detyrave të parashikuara në këtë ligj, komisioni ka këto drejta dhe kryen këto detyra:

- a) kryen hetime, sipas përcaktimeve të bëra në këtë ligj;
- b) thërret titullarë institucionesh për pyetje, si dhe kërkon nga ata informacione ose dokumente zyrtare;
 - c) merr në pyetje dëshmitarë dhe persona të tjerë;
 - ç) merr vendime, sipas rregullave të parashikuara në këtë ligj;
 - d) përgatit dhe miraton vendimin përfundimtar të hetimit, së bashku me mendimin e pakicës;
 - dh) paraqet për miratim në Kuvend raportin përfundimtar.

KREU IV KRYERJA E HETIMEVE

Neni 15 **Fillimi i hetimit**

- 1. Pas njohjes me objektin e çështjes që do të hetohet, komisioni mbledh të dhëna për çështjen. Të dhënat mund të jenë informacione zyrtare dhe jozyrtare, por që njihen publikisht.
 - 2. Komisioni merr të dhëna nga burime të drejtpërdrejta.
- 3. Pasi sigurohen të dhënat paraprake për çështjen, komisioni me vendim të ndërmjetëm miraton planin e hetimeve deri në përfundimin e tyre. Plani i hetimeve mund të ndryshojë gjatë zhvillimit të hetimeve, kur dalin prova ose ngjarje të reja që lidhen me çështjen.
- 4. Plani i hetimeve përmban gjithë hapat proceduralë, veprimet hetimore që do të ndiqen nga komisioni për hetimin e çështjes, si dhe rrethin e personave që do të merren si dëshmitarë ose ekspertë, sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale.
 - 5. Pas miratimit të planit të hetimit, komisioni deklaron fillimin e hetimeve.

Neni 16 **Thirrja për të dëshmuar**

- 1. Komisioni thërret dëshmitarë për të sqaruar rrethana të ndryshme që lidhen me çështjen, sipas rregullave të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale.
 - 2. Thirria e dëshmitarëve bëhet me vendim të ndërmjetëm.
 - 3. Të gjitha dëshmitë e marra regjistrohen në procesverbalin e mbledhjes të komisionit.
- 4. Kur dëshmitari nuk paraqitet pa arsye të përligjura, i kërkohet organeve të policisë të bëjnë thirrjen me forcë të tij.

Administrimi i dokumenteve dhe të dhënave të tjera që ndihmojnë hetimet

- 1. Në shërbim të hetimeve mbi çështjen, komisioni administron dokumente zyrtare, si dhe të dhëna të tjera që ndihmojnë në zhvillimin e hetimeve.
- 2. Organet kompetente që i disponojnë këto të dhëna dhe dokumente janë të detyruara t'ia përcjellin zyrtarisht komisionit, sipas kërkesës së tij.
- 3. Anëtarët dhe personeli ndihmës i komisionit janë përgjegjës për ruajtjen e sekretit shtetëror gjatë hetimeve, sipas rregullave të parashikuara në nenet 159,160 dhe 161 të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 18

Ekspertët

- 1. Ekspertët thirren dhe kanë detyrime, sipas rregullave të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale.
- 2. Për të sqaruar rrethana të ndryshme që lidhen me çështjen, komisioni thërret ekspertë të njohur nga gjykata për fusha të ndryshme.
 - 3. Ekspertët janë të detyruar të raportojnë me shkrim për pyetjet që ngre komisioni për ta.
- 4. Ekspertët duhet të jenë të paanshëm në konkluzionet e tyre dhe duhet të raportojnë mendimin e tyre për çështjen mbi parimet e profesionalizmit.

Neni 19 **Përfundimi i hetimit**

- 1. Hetimet quhen të përfunduara kur përmbushen të gjitha pikat e planit të hetimeve dhe kur komisioni krijon mendim të qartë për çështjen objekt hetimi.
 - 2. Përfundimi i hetimeve deklarohet me vendim të ndërmjetëm.

Neni 20

Përgatitja e raportit përfundimtar

- 1. Pas përfundimit të hetimeve, kryetari i komisionit paraqet raportin përfundimtar të hetimeve, i cili përmban konkluzionet e hetimit, provat që kanë çuar komisionin në këto konkluzione, si dhe propozime për zgjidhjen e çështjes ose masa ndëshkimore për persona përgjegjës, kur ka të tillë.
- 2. Raporti përfundimtar shoqërohet edhe me planin e hetimeve, si dhe me aktet e ekspertimit, që mund të jenë bërë gjatë hetimit.
- 3. Kur komisioni, pas përfundimit të hetimeve, çmon se zyrtarë me imunitet plotësojnë kushtet për shkarkimin e tyre, propozon fillimin e procedurave të shkarkimit. Kur këto procedura kanë filluar, i mbështet ato me konkluzionet e hetimit.
 - 4. Raporti përfundimtar miratohet nga komisioni me vendim përfundimtar.

Neni 21

Mendimi i pakicës

Anëtarët e komisionit që kanë mendim ndryshe, pjesërisht ose të plotë, me konkluzionet e raportit përfundimtar, duhet të përgatisin me shkrim mendimet e tyre, që i bashkëngjiten vendimit përfundimtar.

Neni 22 Paraqitja e raportit në Kuvend

- 1. Raporti përfundimtar i paraqitet seancës plenare të Kuvendit brenda 7 ditëve nga data e marrjes së vendimit përfundimtar të komisionit.
- 2. Kuvendi i miraton konkluzionet e komisionit në përputhje me përcaktimet e bëra në nenin 78 të Kushtetutës.
- 3. Kur raporti i miratuar në Kuvend përmban të dhëna për ekzistencën e veprave penale, atëherë ai i dërgohet Prokurorit të Përgjithshëm për fillimin e çështjes penale.
- 4. Prokurori i Përgjithshëm, kur konstaton se janë kryer vepra penale, fillon çështjen penale dhe më pas njofton Kuvendin për fillimin e hetimeve.
- 5. Kur raporti i Kuvendit përmban të dhëna për vepra penale të kryera nga një zyrtar me imunitet dhe Kuvendi nuk e ka shkarkuar atë, atëherë Prokurori i Përgjithshëm i kërkon Kuvendit heqjen e imunitetit të zyrtarit përkatës.
 - 6. Me paraqitjen e raportit përfundimtar në Kuvend, komisioni pushon së ekzistuari.

Neni 23 **Buxheti i komisionit**

- 1. Për veprimtarinë e tij, komisioni ka fondin financiar të caktuar nga Kuvendi me propozim të komisionit.
- 2. Shpenzimet e komisionit miratohen dhe ndiqen nga kryesia e komisionit. Anëtarët e komisionit shpërblehen në bazë të rregullave të caktuara në Rregulloren e Kuvendit.

Neni 24 **Dispozitë e fundit**

- 1. Komisioni hetimor i Kuvendit për organizimin e mbledhjeve mbështetet në Rregulloren e Kuvendit.
- 2. Për organizimin dhe funksionimin e veprimtarisë së tij, komisioni hetimor i Kuvendit harton dhe miraton rregulloren e brendshme.

Neni 25 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr. 3342, datë 23.5.2002 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani

LIGI Nr.9049, datë 10.4.2003

PËR DEKLARIMIN DHE KONTROLLIN E PASURIVE, TË DETYRIMEVE FINANCIARE TË TË ZGJEDHURVE DHE TË DISA NËPUNËSVE PUBLIKË¹²

(ndryshuar me ligjet nr. 9367, datë 7.4.2005, nr.9475, datë 9.2.2006, nr. 9530, datë 11.5.2006, nr.9584, datë 17.7.2006, nr. 85/2012, datë 18.9.2012, nr. 45/2014, datë 24.4.2014, nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 Qëllimi

Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i rregullave për deklarimin dhe kontrollin e pasurisë, të legjitimitetit të burimeve të krijimit të saj, detyrimeve financiare për të zgjedhurit, nëpunësit publikë, për familjarët e tyre dhe për personat e lidhur me ta.

Neni 2 Përkufizime

(shfuqizuar pika 4 me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005, shtuar pikat 6, 7 dhe 8 me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012, shtuar pika 10 me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

Përveçse kur përcaktohet ndryshe, në ligi termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- 1. "Aksion" është titull pronësie, që përfaqëson njërën nga pjesët në të cilat është ndarë kapitali i një shoqërie dhe që i jep të drejtën zotëruesit të saj të marrë pjesë në fitime.
- 2. "Likuiditete" janë mjetet monetare, të vendosura në cash, llogari rrjedhëse, depozita, me dhe pa afat, bono thesari, obligacione dhe huadhënie.
- 3. "Pasuri e luajtshme e regjistruar" është çdo pasuri që nuk përfshihet në pasuritë e paluajtshme, e detyrueshme për t'u regjistruar në regjistrat publikë.
 - 4. Shfuqizuar.
 - 5. "Pjesë e kapitalit" është pjesa që zotëron një ortak në kapitalin e shoqërisë.
- 6. "Transanksion" është veprimi me anë të të cilit sigurohet kalimi i të drejtave dhe detyrimeve pronësore nga njëri pronar tek tjetri.

¹² Ligji nr.9049, datë 10.4.2003 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 31, datë 15 maj 2003.

Ligji nr. 9367, datë 7.4.2005 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 31, datë 11 maj 2005.

Ligji nr.9475, datë 9.2.2006 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 19, datë 26 mars 2006.

Ligji nr. 9530, datë 11.5.2006 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 56, datë 8 qershor 2006.

Ligji nr.9584, datë 17.7.2006 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 84, datë 9 gusht 2006.

Ligji nr. 85/2012, datë 18.9.2012 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 132, datë 11 tetor 2012.

Ligji nr. 45/2014, datë 24.4.2014 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 74, datë 27 maj 2014.

Ligji nr. 42/2017, datë 6.4.2017 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 85, datë 21 prill 2017.

- 7. "Shpenzim i deklarueshëm" është tërësia monetare, e paguar për arsim, mjekim shëndetësor, pushime, aredim, si dhe të tjera shpenzime të këtij lloji, të kryera nga subjekti deklarues.
- 8. Termat "konflikt i interesit", "zyrtar", "person i lidhur", "interesa privatë", të përdorur në këtë ligj, kanë të njëjtin kuptim me atë të përcaktuar në nenin 3 pikat 1, 4, 7 dhe 11, si dhe në nenin 5 të ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005 "Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike", të ndryshuar.
- 9. Përkufizimet "të dhënat personale" dhe "përpunimi i të dhënave" kanë të njëjtin kuptim me atë të përcaktuar në nenin 3 të ligjit nr. 9887, datë 10.3.2008 "Për mbrojtjen e të dhënave personale", të ndryshuar.
- 10. Trajtime preferenciale" përfshin, por nuk kufizohet vetëm në asetet, shërbimet, mallrat ose përfitime të tjera të ngjashme që i jepen ose janë në përdorim nga personi, pa shpërblim, si pasojë e detyrës, marrëveshjeve ose kontratave.

Subjektet që mbartin detyrimin për deklarim

(shfuqizuar paragrafi i dytë dhe i tretë me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005, shfuqizuar fjalë në shkronën "ë" të pikës 1 me ligjin nr.9475, datë 9.2.2006, ndryshuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012, ndryshuar shkronja "c" dhe "f" me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014, ndryshuar shkronjat "b", "c", "ç", "dh", "ë", "f", dhe "j", shtuar pika 2/1me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Mbartin detyrimin për deklarim periodik në Inspektoratin e Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave:
- a) Presidenti i Republikës, deputetët e Kuvendit, Kryeministri, Zëvendëskryeministri, ministrat e zëvendësministrat;
- b) gjyqtari i Gjykatës Kushtetuese, Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, Prokurori i Përgjithshëm, Avokati i Popullit, anëtari i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, anëtari i Këshillit të Lartë Gjyqësor, anëtari i Këshillit të Lartë të Prokurorisë, Inspektori i Lartë i Drejtësisë dhe inspektorët e Inspektoratit të Lartë të Drejtësisë, Inspektori i Përgjithshëm i Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesit;
- c) zyrtarët e nivelit të lartë dhe të mesëm drejtues, sipas legjislacionit në fuqi për nëpunësin civil, me përjashtim të organeve të vetëqeverisjes vendore;
 - ç) prefektët, kryetarët e këshillave të qarqeve dhe kryetarët e bashkive;
- d) drejtorët e drejtorive dhe komandantët e Forcave të Armatosura, në Ministrinë e Mbrojtjes dhe në Shërbimin Informativ Shtetëror;
- dh) prokurorët, gjyqtarët, Drejtori i Përgjithshëm i Shërbimit të Përmbarimit Gjyqësor Shtetëror dhe drejtuesit e zyrave përmbarimore brenda juridiksionit të çdo rrethi gjyqësor të shkallës së parë;
 - e) drejtuesit e institucioneve të pavarura publike dhe anëtarët e enteve rregullatore;
- ë) Drejtori dhe Zëvendësdrejtori i Policisë së Shtetit, drejtorët e përgjithshëm të Policisë së Shtetit, drejtorët e drejtorive në Drejtorinë e Përgjithshme të Policisë së Shtetit, drejtorët e drejtorive vendore të Policisë së Shtetit, drejtuesi dhe oficerët e policisë gjyqësore të Byrosë Kombëtare të Hetimit, nëpunësit civilë gjyqësorë në gjykatat e posaçme kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar dhe personeli administrativ i Prokurorisë së Posaçme;
- f) Drejtori i Përgjithshëm, zëvendësdrejtorët e përgjithshëm, drejtorët e drejtorive në qendër dhe qarqe në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe në Drejtorinë e Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave;
- g) drejtuesit e të gjitha niveleve të strukturave të kthimit e kompensimit të pronave, të privatizimit dhe regjistrimit të pasurisë;
- gj) zyrtarët, që zgjidhen dhe emërohen nga Kuvendi, Presidenti i Republikës, Kryeministri, ministrat ose personat e barazuar me ta;

- h) Guvernatori i Bankës së Shqipërisë, zëvendësguvernatori dhe anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës të saj;
 - i) drejtuesit e institucioneve publike në varësi të institucioneve qendrore, në nivel qarku;
- j) administratorët e shoqërive anonime me pjesëmarrje të kapitalit shtetëror mbi 50 për qind dhe me më shumë se 50 punëtorë.
- 2. Mbartin detyrimin për deklarim edhe personat që, sipas nenit 9 të këtij ligji, mbartin detyrimin e deklarimit me kërkesë.
- 2/1. Mbartin detyrimin për deklarim edhe subjektet e parashikuara në nenet 26 dhe 27, të ligjit nr. 84/2016, "Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë.
- 3. Kuvendi, me vendim të tij dhe me propozim të Inspektorit të Përgjithshëm, vendos detyrimin për deklarim të pasurisë për funksione të tjera, të paparashikuara në këtë ligj.

Neni 3/1

Deklarimi i pasurisë për kandidatët për pozicione të ndryshme në institucionet e sistemit të drejtësisë

- 1. Mbartin detyrimin për deklarimin e pasurisë dhe të interesave privatë:
- a) kandidatët që shprehin interesin për vendet vakante në Gjykatën Kushtetuese, sipas parashikimeve të legjislacionit që rregullon qeverisjen e sistemit të drejtësisë;
- b) kandidatët që shprehin interesin për Inspektor të Lartë të Drejtësisë, si dhe kandidatët jomagjistatë për pozicionin e inspektorit në Zyrën e Inspektorit të Lartë të Drejtësisë, sipas parashikimeve të legjislacionit që rregullon qeverisjen e sistemit të drejtësisë;
- c) kandidatët për pranim në formimin fillestar të Shkollës së Magjistraturës, si dhe i diplomuari që kandidon për t'u emëruar magjistrat, sipas parashikimeve të legjislacionit që rregullon statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve;
- ç) kandidatët për gjyqtarë dhe nëpunës civilë gjyqësorë në gjykatat e posaçme kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, si dhe familjarët e afërm të tyre, sipas parashikimeve të legjislacionit që rregullon organizimin dhe funksionimin e institucioneve për të luftuar korrupsionin dhe krimin e organizuar;
- d) kandidatët për prokuror, oficer hetimi, personel administrativ i Prokurorisë së Posaçme, Byrosë Kombëtare të Hetimit, si dhe familjarët e afërm të tyre, sipas parashikimeve të legjislacionit që rregullon organizimin dhe funksionimin e institucioneve për të luftuar korrupsionin dhe krimin e organizuar;
- dh) kandidatët, të cilët, sipas parashikimeve të legjislacionit që rregullon statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve, kërkojnë ngritje në detyrë në shkallë më të larta ose të specializuara;
- e) kandidatët për anëtar të Gjykatës së Lartë nga radhët e juristëve të spikatur, sipas parashikimeve të legjislacionit që rregullon statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve;
- ë) kandidatët për kryetarë të gjykatës ose prokurorive të tjera, sipas parashikimeve të legjislacionit që rregullon statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve;
 - f) çdo person tjetër që ka detyrimin të deklarojë para kandidimit, sipas legjislacionit në fuqi.
- 2. Kandidatët për pozicionet e përmendura në pikën 1, të këtij neni, që janë subjekte që mbartin detyrimin për deklarimin e interesave privatë, sipas parashikimeve të nenit 3, të këtij ligji, i nënshtrohen kontrollit të plotë të pasurisë. Nëse gjatë 180 ditëve para paraqitjes së kërkesës, kandidati është kontrolluar nga Inspektorati i Lartë i Kontrollit dhe Deklarimit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave dhe kontrolli nuk ka rezultuar në disfavor të tij, atëherë kontrolli konsiderohet i kryer.
- 3. Inspektorati i Lartë kryen kontrollin e plotë për verifikimin e vërtetësisë dhe të saktësisë së të dhënave që përmbahen në deklaratën e personave të përmendur në pikën 1, të këtij neni, brenda 2 muajve nga paraqitja e deklaratës, me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe në ligj. Në përfundim të verifikimit, Inspektori i Përgjithshëm u dërgon menjëherë institucioneve përkatëse raportin e verifikimit.

Afati dhe objekti i deklarimit

(ndryshuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012, ndryshuar shkronjat "c", "d" dhe "h" me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014, ndryshuar me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Subjektet e përcaktuara në nenin 3 të këtij ligji detyrohen të deklarojnë në Inspektoratin e Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, brenda datës 31 mars të çdo viti, gjendjen deri më 31 dhjetor të vitit paraardhës të interesave privatë brenda dhe jashtë territorit të Shqipërisë, burimet e krijimit të tyre, si dhe të detyrimeve financiare si më poshtë:
 - a) pasuritë e paluajtshme dhe të drejtat reale mbi to sipas Kodit Civil;
 - b) pasuritë e luajtshme, të regjistrueshme në regjistrat publikë;
 - c) sende me vlerë të veçantë mbi 300 000 (treqind mijë) lekë;
 - ç) vlerën e aksioneve, të letrave me vlerë dhe pjesët e kapitalit në zotërim;
- d) vlerën e likuiditeteve, gjendje në cash jashtë sistemit bankar, në llogari rrjedhëse në depozitë, në bono thesari dhe në huadhënie, në lek ose në valutë të huaj;
- dh) detyrimet financiare ndaj personave juridikë dhe fizikë, të shprehura në lekë ose në valutë të huaj;
- e) të ardhurat personale për vitin, nga paga ose pjesëmarrja në borde, komisione ose çdo veprimtari tjetër që sjell të ardhura personale;
 - ë) licencat dhe patentat që sjellin të ardhura.
- f) dhuratat dhe trajtimet preferenciale, përfshirë identitetin e personit fizik ose juridik, prej nga vijnë apo krijohen dhuratat a trajtimet preferenciale. Nuk deklarohen dhurata ose trajtim preferencial kur vlera e tyre është më e vogël se 10 000 (dhjetë mijë) lekë, si dhe kur dy e më shumë dhurata ose trajtime preferenciale, të dhëna nga i njëjti person, së bashku, nuk e kalojnë këtë vlerë, gjatë së njëjtës periudhë deklarimi;
- g) angazhime në veprimtari private me qëllim fitimi ose çdo lloj veprimtarie që krijon të ardhura, përfshirë çdo lloj të ardhure, të krijuar nga kjo veprimtari ose ky angazhim;
- gj) interesa privatë të subjektit, që përputhen, përmbajnë, bazohen ose burojnë nga marrëdhëniet familjare apo të bashkëjetesës;
- h) çdo shpenzim i deklarueshëm, me vlerë mbi 300 000 (treqind mijë) lekë, i kryer gjatë vitit të deklarimit.
- 2. Subjektet e përcaktuara në nenin 3/1, të këtij ligji, detyrohen të deklarojnë në Inspektoratin e Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave interesat privatë, burimet e krijimit të tyre, si dhe detyrimet financiare, brenda dhe jashtë vendit, në përputhje me nenin 5/1, të këtij ligji, dhe sipas afateve të parashikuara në legjislacionin në fuqi.

Interesat privatë të llojeve të tjera nga ato të përcaktuara në nenin 4 të këtij ligji mund të kërkohen të deklarohen periodikisht, nëse kjo është e mundur dhe e përshtatshme për nënlloje interesash brenda këtyre llojeve, të përcaktuara me urdhër të Inspektorit të Përgjithshëm.

Neni 4/1

(shtuar me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014, ndryshuar me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

Subjektet e këtij ligji, që plotësojnë deklarimin për herë të parë, sipas nenit 5/1, të tij, nuk mund të mbajnë dhe të deklarojnë gjendje në *cash*, jashtë sistemit bankar, mbi shumën 1,5 (një presje pesë) milionë lekë.

Për subjektet që deklarojnë, sipas nenit 5/1, të këtij ligji, depozitimi në institucionet bankare i gjendjeve *cash* mbi vlerën e parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni, është i detyrueshëm përpara dorëzimit të deklaratës së interesave privatë në ILDKPKI.

Neni 4/2

Dorëzimi i deklaratave të interesave privatë

(shtuar me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Të gjitha subjektet e ligjit dhe personat e tjerë të lidhur, që mbartin detyrim për deklarim, detyrohen të paraqesin deklaratën e tyre, personalisht, në formë fizike, të mbyllur në zarf në strukturat përkatëse të institucioneve, brenda afateve të përcaktuara në këtë ligj për të gjitha llojet e deklarimit, ose me mjete të komunikimit elektronik, të vëna në dispozicion nga Inspektorati i Lartë.
- 2. Nëse dorëzimi bëhet personalisht në strukturat përkatëse të institucioneve, pasqyrohet në një procesverbal, që përfshin të dhënat për identifikimin e deklaratës së dorëzuar, datën e dorëzimit dhe nënshkruhet nga nëpunësi dhe marrësi.
- 3. Deklarata e dërguar me mjete të komunikimit elektronik vlerësohet e marrë në përputhje me parashikimet e legjislacionit për nënshkrimin dhe dokumentin elektronik.
- 4. Subjektet, të cilët nuk janë zyrtarë në momentin e dorëzimit të deklaratës, e dorëzojnë atë pranë Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, sipas përcaktimeve të këtij neni, përveç kur parashikohet ndryshe në ligj.

Neni 5 **Refuzimi për deklarim**

1. Refuzimi për deklarim sjell humbjen e funksionit dhe ndëshkimin në përputhje me Kodin Penal. Inspektori i Përgjithshëm, brenda 30 ditëve, i dërgon organit përgjegjës njoftimin e motivuar për largimin nga puna të personit që refuzon të deklarojë.

Organi përgjegjës, brenda 30 ditëve nga marrja e njoftimit, është i detyruar të marrë masa për largimin nga puna të punonjësit që ka refuzuar deklarimin.

2. Kur deklarimi refuzohet nga personat e zgjedhur ose nga ata me imunitet, Inspektori i Përgjithshëm vë në dijeni Kuvendin dhe, kur është rasti, edhe organin epror të personit.

Në të gjitha rastet e refuzimit të deklarimit, me kalimin e 30 ditëve nga njoftimi i organit përgjegjës, Inspektori i Përgjithshëm detyrohet t'i bëjë publike rastet e refuzimit të deklarimit.

Neni 5/1 **Deklarimi para fillimit të punës**

(shtuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

- 1. Të gjitha subjektet, që mbartin detyrimin për deklarim, sipas këtij ligji, duhet të deklarojnë para fillimit të punës:
- a) të gjitha pasuritë e grumbulluara, detyrimet financiare dhe interesat e tjerë të përcaktuar në nenin 4 të këtij ligji, përfshirë burimet e krijimit të tyre;
- b) angazhimet në veprimtari private me qëllim fitimi ose çdo lloj veprimtarie që krijon të ardhura, që ekzistojnë në datën e fillimit të punës, përfshirë çdo lloj të ardhure të krijuar nga këto angazhime ose veprimtari, nga data 1 janar deri në datën e fillimit të punës të vitit të deklarimit.
- 2. Deklarimi para fillimit të punës dorëzohet jo më vonë se 30 ditë nga data e fillimit të detyrës.

Neni 6 **Deklarimi i parë**

(shfuqizuar me ligjin nr.9475, datë 9.2.2006)

Deklarimi periodik vjetor

(ndryshuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012, ndryshuar pikat 2, 3 dhe 5 me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Në deklarimin periodik jepen vetëm ndryshimet e ndodhura në pasuritë, detyrimet financiare dhe interesat privatë, të deklaruar më parë, sipas nenit 6 të këtij ligji, ata të lindur gjatë vitit që deklarohet dhe çdo e ardhur e fituar dhe shpenzim i deklarueshëm, i kryer gjatë gjithë vitit për të cilin bëhet deklarimi.
- 2. Deklarimi para fillimit të punës, sipas nenit 5/1, të këtij ligji, dhe ai pas largimit nga funksioni, sipas nenit 7/1, të këtij ligji, janë raste të veçanta të deklarimit periodik.
- 3. Të gjithë zyrtarët dhe personat e tjerë të lidhur, që mbartin detyrim për deklarim, detyrohen të paraqesin deklaratën e tyre deri më 31 mars të çdo viti, pranë autoritetit ose strukturës përgjegjëse të institucionit publik, të parashikuar në shkronjën "b", të pikës 2, të nenit 41, të ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005, "Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike", të ndryshuar.
- 4. Kur zyrtari transferon të drejtat e zotërimit aktiv të aksioneve ose të pjesëve në kapital, sipas pikës 3 të nenit 38 të ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005 "Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike", të ndryshuar, në deklarimin periodik, për sa kohë vazhdon kjo gjendje, ai deklaron vetëm gjendjen e këtyre të drejtave para transferimit dhe frytet e pasurisë, të cilat ai ka marrë efektivisht gjatë vitit për të cilin bëhet deklarimi.
- 5. Për qëllim të deklarimit para fillimit të detyrës, periodik vjetor apo pas largimit nga funksioni, sipas pikave të mësipërme të këtij neni, ndër personat e lidhur me zyrtarin, mbartin detyrim për deklarim vetëm bashkëshorti/ja, bashkëjetuesi/esja dhe fëmijët madhorë.

Neni 7/1 **Deklarimi pas largimit nga funksioni**

(shtuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

- 1. Deklarimi pas largimit nga funksioni kryhet vetëm një herë për periudhën nga deklarimi i fundit deri në datën e largimit, me përjashtim të rastit kur zyrtari fillon punë në një detyrë tjetër, që, sipas këtij ligji, vazhdon të mbartë detyrimin për deklarim.
- 2. Në deklarimin pas largimit nga funksioni jepen vetëm ndryshimet e ndodhura në pasuritë, detyrimet financiare dhe interesat privatë, për periudhën nga deklarimi i fundit deri në datën e largimit nga funksioni.
 - 3. Deklarimi kryhet jo më vonë se 15 ditë nga data e largimit nga funksioni.

Neni 8

Deklarimi pas largimit nga funksioni

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

Neni 9

Deklarimi me kërkesë

(ndryshuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005 dhe shfuqizuar me ligjin nr.9475, datë 9.2.2006, ndryshuar me ligjin nr. 9530, datë 11.5.2006 dhe nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

1. Inspektori i Përgjithshëm ka detyrimin të kërkojë deklarimin e pasurive e të interesave privatë dhe burimet e krijimit të tyre, sipas kërkesave të këtij ligji, si dhe të urdhërojë kontrollin për saktësinë e këtyre deklarimeve edhe për individët ose personat fizikë e juridikë, kur, nga verifikimet e kryera, rezulton se këta të fundit janë persona të lidhur me subjektet që mbartin detyrimin për deklarim periodik.

- 2. Vlerësohet person i lidhur, në zbatim të pikës 1 të këtij neni, edhe i besuari, sipas kuptimit të neneve 3 pika 6 dhe 38 pika 3 të ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005 "Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike", të ndryshuar, si dhe bashkëjetuesi, sipas kuptimit të neneve 163 e 164 të ligjit nr. 9062, datë 8.5.2003 "Kodi i Familjes".
- 3. Inspektori i Përgjithshëm, për efekt të verifikimit të deklarimit të të ardhurave, në përputhje me ligjin nr. 8438, datë 28.12.1998 "Për tatimin mbi të ardhurat", të ndryshuar, i dërgon Ministrit të Financave dhe Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve informacion për listën e individëve, të cilët kanë rezultuar persona të lidhur me subjektet deklaruese që mbartin detyrim për deklarim, sipas pikës 1 të këtij neni.

Neni 9/1 **Autorizimi i kontrollit**

(shtuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

Deklarimi i pasurisë dhe i interesave privatë shoqërohet me një autorizim të veçantë, ku deklaruesi autorizon organet e përcaktuara në këtë ligj të verifikojnë të gjitha subjektet, private e publike, brenda dhe jashtë vendit, për të dhënat e deklaratës.

Mosdhënia e autorizimit brenda 15 ditëve nga mbarimi i afatit për deklarim përbën shkak ligjor për ndërprerjen e marrëdhënieve të punës, sipas legjislacionit përkatës.

Neni 10 **Autorizimi i kontrollit**

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

KREU II ORGANET, KOMPETENCAT DHE STRUKTURA

Neni 11

(shfuqizuar pika 3 me ligjin nr.9584, datë 17.7.2006, ndryshuar pika 2 dhe shtuar pika 5 dhe ndryshuar me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014, ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Organi përgjegjës për kontrollin e deklarimit të pasurive është Inspektori i Përgjithshëm.
- 2. Inspektori i Përgjithshëm zgjidhet me 3/5 e gjithë anëtarëve të Kuvendit për një mandat 7-vjeçar, pa të drejtë rizgjedhjeje.
- 3. Kuvendi i Shqipërisë, jo më vonë se tre muaj përpara përfundimit të mandatit të përcaktuar në pikën 2, të këtij neni, publikon shpalljen për vendin vakant të Inspektorit të Përgjithshëm.
- 4. Në rastet e mbarimit të mandatit, sipas nenit 14 të këtij ligji, shpallja për vendin vakant të Inspektorit të Përgjithshëm bëhet kryesisht nga Kuvendi, brenda 10 ditëve nga krijimi i vakancës.
- 5. Çdo shtetas, i cili plotëson kushtet e nenit 12 të këtij ligji, mund të paraqesë në Kuvend kandidaturën për Inspektor të Përgjithshëm. Kërkesa shoqërohet me dokumentacionin përkatës, që provon përmbushjen e kushteve ligjore dhe kritereve objektive.
- 6. Lista e kandidatëve i kalon komisionit të Kuvendit që mbulon çështjet ligjore për të verifikuar përmbushjen e kritereve dhe kushteve përkatëse.

Komisioni i shqyrton kandidaturat në përputhje me Rregulloren e Kuvendit. Pas verifikimit të kushteve dhe kritereve zbatohet procedura si më poshtë:

- a) komisioni përzgjedh, për t'iu paraqitur për votim Kuvendit, tre kandidatët që gëzojnë mbështetjen më të madhe të anëtarëve të komisionit, por jo më pak se dy të tretat e të gjithë anëtarëve të tij. Çdo anëtar i komisionit mund të mbështesë deri në katër kandidatë;
- b) nëse shumicën e cilësuar, sipas shkronjës "a", nuk e gëzojnë së paku tre kandidatë, komisioni identifikon tre kandidatët që kanë marrë mbështetjen më të madhe midis anëtarëve të komisionit, pas zbatimit të shkronjës "a";

c) kur gjatë zbatimit të shkronjave "a" dhe "b" dy apo më shumë kandidatë gëzojnë të njëjtën mbështetje, përzgjedhja e tyre bëhet me short.

Kandidatët e përzgjedhur, sipas procedurës së mësipërme, i kalojnë Kuvendit për votim.

- 7. Inspektori i Përgjithshëm bën deklarimin e parë të pasurisë brenda 30 ditëve nga zgjedhja e tij dhe çdo vit, sipas nenit 4 të këtij ligji, pranë Kuvendit të Republikës së Shqipërisë.
- 8. Pas përfundimit të mandatit, me pëlqimin e tij, ai ka të drejtë të emërohet në funksionin ose detyrën publike që kishte para zgjedhjes së tij ose në një vend të barasvlershëm me vendin e mëparshëm. Ai nuk përfiton nga kjo e drejtë, në rastet kur shkarkohet për shkelje të rëndë të ligjit ose për akte dhe sjellje që diskreditojnë rëndë pozitën dhe figurën e Inspektorit të Përgjithshëm.

Neni 12 **Kushtet dhe kriteret për t' u zgjedhur**

(ndryshuar me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014)

- 1. Inspektor i Përgjithshëm mund të zgjidhet shtetasi shqiptar që në momentin e kandidimit përmbush këto kushte ligjore:
- a) të ketë mbaruar arsimin e lartë juridik ose ekonomik në profilin financë, Diplomë e Nivelit të Dytë;
 - b) të ketë vjetërsi në profesion, si jurist ose ekonomist financier, jo më pak se 15 vjet;
 - c) të mos jetë i dënuar penalisht me vendim të formës së prerë;
- ç) të mos jetë anëtar i partive politike, deputet, ministër, zëvendësministër, pjesëtar në strukturat e Policisë së Shtetit, Forcat e Armatosura dhe Shërbimin Informativ Shtetëror.
- 2. Kandidati që përmbush kushtet ligjore, të parashikuara në pikën 1, të këtij neni, zgjidhet Inspektor i Përgjithshëm në bazë të këtyre kritereve objektive:
 - a) vjetërsisë në profesion;
- b) përvojës së veçantë profesionale në fushën e së drejtës penale/administrative ose veprimtarinë audituese;
 - c) ecurisë gjatë kryerjes së arsimit të lartë;
- ç) të gëzojë integritet të lartë moral, ku përfshihen, ndër të tjera, transparenca e plotë dhe e dokumentuar e të gjitha të ardhurave dhe aseteve, pagimi i të gjitha detyrimeve tatimore, si dhe informacionet zyrtare, të marra nga institucione të tjera publike, përfshirë dhe informacionet konfidenciale.

Neni 13 **Papajtueshmëritë**

Funksioni i Inspektorit të Përgjithshëm është i papajtueshëm me:

- a) çdo funksion tjetër publik;
- b) çdo veprimtari tjetër fitimprurëse, me përjashtim të mësimdhënies;
- c) anëtarësimin në partitë politike dhe pjesëmarrjen në veprimtaritë e tyre.

Neni 14

Mbarimi i mandatit

(ndryshuar pika 2 dhe 3 me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014, ndryshuar pika 3 me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Mandati i Inspektorit të Përgjithshëm mbaron kur:
- a) dënohet me vendim gjyqësor të formës së prerë për kryerjen e një krimi;
- b) nuk paraqitet në detyrë për më shumë se 3 muaj;
- c) jep dorëheqjen;
- ç) me vendim gjyqësor të formës së prerë deklarohet i paaftë për të vepruar.

- 2. Inspektori i Përgjithshëm mund të shkarkohet nga Kuvendi vetëm me kërkesë të motivuar të jo më pak se një së tretës së deputetëve:
 - a) për shkelje të dispozitave të këtij ligji;
 - b) kur kryen veprimtari që krijon konflikt interesash;
 - c) kur zbulohen raste të papajtueshmërisë së funksionit të tij.
 - 3. Në këtë rast Kuvendi vendos me tre të pestat e gjithë anëtarëve të tij.

Kompetencat e Inspektorit të Përgjithshëm

(ndryshuar shkronja "a" dhe "b", shtuar shkronja "a/1" dhe pika 2, me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Inspektori i Përgjithshëm ka këto kompetenca:
- a) drejton Inspektoratin e Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, për të kontrolluar deklarimin dhe legjitimitetin e burimeve të pasurive të deklaruara dhe konfliktit të interesave nga subjektet e parashikuara nga ky ligj në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë;
- a/1) drejton Inspektoratin e Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave në zbatim të ligjit nr. 60/2016, "Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve".
- b) njofton, rast pas rasti, Presidentin, Kuvendin, Këshillin e Ministrave, Kryeministrin, ministrat, Këshillin e Lartë Gjyqësor, Këshillin e Lartë të Prokurorisë, Inspektorin e Lartë të Drejtësisë, Prokurorin e Përgjithshëm, Drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme, Drejtuesin e Byrosë Kombëtare të Hetimit dhe drejtuesit e institucioneve qendrore për parregullsitë e vërtetuara në deklarimin e pasurisë nga punonjësit në juridiksionin e tyre.
- 2. Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave u përcjell organeve kompetente për hetimin e shkeljeve disiplinore, një raport të arsyetuar, të shoqëruar me dokumentacionin që lidhet me parregullsitë e vërtetuara për pasurinë e deklaruar.

Neni 16

Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, struktura dhe buxheti

(shfuqizuar pika 2 me ligjin nr.9584, datë 17.7.2006, shtuar fjalë në pikën 4 me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, që më poshtë do të quhet "Inspektorati i Lartë", është person juridik publik, i cili, nën përgjegjësinë e Inspektorit të Përgjithshëm, administron deklarimin e pasurisë, të detyrimeve financiare dhe kontrollin e këtij deklarimi, sipas përcaktimeve të bëra në këtë ligj.
 - Shfuqizuar.
 - 3. Inspektorët e Inspektoratit të Lartë gëzojnë statusin e nëpunësit civil.
- 4. Inspektorati i Lartë ka buxhetin e vet të pavarur, të caktuar nga Kuvendi, i cili vendos numrin dhe pagat e punonjësve të këtij Inspektorati me propozim të Inspektorit të Përgjithshëm.

Neni 17

Kompetencat e Inspektoratit të Lartë

(shfuqizuar shkronjast "c" dhe "d" me ligjin nr.9475, datë 9.2.2006, shtuar fjali në shkronjën "b" me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012, shtuar shkronjat "b" dhe "c me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

Inspektorati i Lartë ka këto kompetenca:

a) ushtron kontrollin e drejtpërdrejtë të deklarimeve në emërtesë të tij;

- b) mbledh të dhëna, kryen hetime dhe kërkime administrative rreth deklarimeve të personave që kanë detyrimin për deklarim, sipas këtij ligji, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative. Mbledhja e të dhënave bëhet në përputhje me ligjin nr. 9887, datë 10.3.2008 "Për mbrojtjen e të dhënave personale", të ndryshuar dhe me legjislacionin në fuqi për informacionin e klasifikuar;
- c) bashkëpunon me autoritetet përgjegjëse të institucioneve shtetërore për zbatimin e këtij ligji, legjislacionit për parandalimin e konflikti të interesave në ushtrimin e funksioneve publike, si dhe ligjit për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve;
- ç) bashkëpunon me organet e auditimit dhe me strukturat e tjera përgjegjëse për luftën kundër korrupsionit dhe krimit ekonomik;
 - d) bashkëpunon me institucionet e tjera, sipas parashikimeve në legjislacionin në fuqi.

Neni 18 **Inspektoratet e ulëta**

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

Neni 19

Kompentencat e inspektoratit të ulët

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

Neni 20

Përbërja e inspektoratit të ulët

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

KREU III ORGANIZIMI I DEKLARIMIT DHE KONTROLLI

Neni 21 (ndryshuar me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014)

Deklarimi i pasurive, i burimeve të tyre, i detyrimeve financiare bëhet sipas kërkesave të përcaktuara në këtë ligj dhe në formën e përcaktuar nga Inspektori i Përgjithshëm. Deklarimi përfshin pasurinë e subjektit dhe të familjes së tij (bashkëshortit/es, bashkëjetuesit/es dhe fëmijëve në moshë madhore), burimet e krijimit dhe detyrimet financiare të subjektit. Deklarimi duhet të përmbajë edhe faktin nëse deklaruesi/ja ka ose jo persona të tjerë të lidhur.

Neni 22 **Deklarimi i pjesëtarëve të familjes**

(shtuar fjali me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

Kur pasuria e pjesëtarëve të familjes është e ndarë dhe e regjistruar si e tillë në organet e administratës shtetërore ose gjyqësore, deklarimi paraqitet veçmas nga çdo anëtar i familjes, me pasuri të regjistruar në emër të vet dhe i bashkëlidhet deklaratës së personit që ka detyrimin për deklarim. Anëtari i familjes dhe personi i lidhur me subjektin deklarues mban përgjegjësi ligjore për vërtetësinë dhe saktësinë e të dhënave të deklaruara.

Neni 23 **Paraqitja e deklarimit dhe afatet**(chfusiowan ma liojin nn 0367 dati 7.4.200

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

(ndryshuar me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014, shtuar fjalë në paragrafin e dytë me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

Inspektorati i Lartë bën përpunimin paraprak të deklarimeve, i cili përfshin juridiksionin, rregullsinë e plotësimit të deklaratës dhe të anekseve të saj.

Kur nga përpunimi paraprak vërtetohen gabime materiale, mospërputhje midis deklaratës së dorëzuar personalisht në formë fizike dhe deklaratës së dorëzuar me mjete të komunikimit elektronik ose plotësime të gabuara, inspektorati njofton subjektin që ka paraqitur këto deklarime, i cili, brenda 15 ditëve nga marrja e njoftimit, është i detyruar t'i ndreqë ato.

Deklaratat e interesave privatë, pas dorëzimit dhe regjistrimit, kalojnë menjëherë në skanimin fizik dhe ruhen në sistemin e programuar elektronik të ILDKPKI-së.

Vetëm pas përfundimit të procedurave të skanimit, deklaratat e interesave privatë kalojnë në përpunimin paraprak, kontrollin aritmetik e logjik dhe me pas në kontroll të plotë.

Procedurat e pranimit, skanimit dhe përpunimit paraprak miratohen nga Inspektori i Përgjithshëm.

Neni 25 **Llojet e kontrollit**

(shfuqizuar pika 1 me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

1. Kontrollet, aritmetik dhe logjik, kryhen për çdo deklarim për të vërtetuar saktësinë e vlerësimit të pasurisë së deklaruar, saktësinë e burimeve financiare të deklaruara dhe mjaftueshmërinë e mbulimit të pasurisë nga burimet e deklaruara.

Ky proces kontrolli kryhet brenda vitit kalendarik të dorëzimit të deklaratave të interesave privatë të zyrtarëve dhe personave të lidhur me ta në ILDKPKI.

Shfuqizuar.

Shfuqizuar.

Shfuqizuar.

- 2. Shfuqizuar.
- 3. Metodikat dhe manualet e ushtrimit të kontrollit miratohen nga Inspektori i Përgjithshëm.

Neni 25/1

Kontrolli i plotë i deklaratës së pasurive dhe interesave privatë

(shtuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012, shtuar shkronjat "c" dhe "ç", si dhe shfuqizuar pika 2 dhe 3 me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014, ndryshuar shkronjat "a", "b", "d", pika 4 dhe shtuar pika 5 me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Kontrolli i plotë për verifikimin e vërtetësisë dhe të saktësisë së të dhënave që përmbahen në deklaratën e pasurisë dhe të interesave privatë kryhet:
- a) çdo 2 vjet për Presidentin e Republikës, deputetët, Kryeministrin, Zëvendëskryeministrin, ministrin, zëvendësministrin, gjyqtarin e Gjykatës Kushtetuese, gjyqtarin e Gjykatës së Lartë, anëtarin e Këshillit të Lartë Gjyqësor, anëtarët e Këshillit të Lartë të Prokurorisë, Prokurorin e Përgjithshëm, Drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme, Drejtuesin e Byrosë Kombëtare të Hetimit, Inspektorin e Lartë të Drejtësisë dhe inspektorët e Inspektoratit të Lartë të Drejtësisë, Kryetarin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, Avokatin e Popullit, anëtarin e Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, anëtarin e organeve rregullatore ose të mbrojtjes së konkurrencës, Guvernatorin e Bankës së Shqipërisë, zëvendësguvernatorin dhe anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës të saj;
- b) çdo 3 vjet për prefektët, kryetarët e bashkive dhe këshillit të qarkut, nëpunësin civil të nivelit të lartë drejtues të administratës publike, zyrtarët e nivelit të lartë drejtues të administratës doganore dhe tatimore, gjyqtarët e apelit, prokurorët e Prokurorisë së Posaçme, prokurorët e apelit dhe të Prokurorisë së Përgjithshme, si dhe oficerët e policisë gjyqësore të Byrosë Kombëtare të Hetimit;

- c) çdo 4 vjet për titullarët e institucioneve shtetërore, qendrore ose vendore, dhe anëtarët e organeve kolegjiale të këtyre institucioneve, të papërfshira në shkronjat e mësipërme të kësaj pike.
- ç) çdo 4 vjet për të gjithë gjyqtarët e gjykatës së shkallës së parë dhe prokurorët e rrethit gjyqësor të shkallës së parë;
 - d) çdo 5 vjet për zyrtarët e tjerë të papërfshirë në shkronjat e mësipërme;
 - 2. Shfuqizuar.
 - 3. Shfuqizuar.
- 4. Kontrolli ose rikontrolli i plotë i deklarimit kryhet çdo herë nga Inspektori i Përgjithshëm, kur ai ka të dhëna, nga burime të ligjshme, që vënë në dyshim vërtetësinë dhe saktësinë e të dhënave që përmbahen në deklarimin e një zyrtari, si dhe kur ka mospërputhje, që rezultojnë nga kontrolli aritmetik e logjik, të cilat tregojnë se burimet nuk mbulojnë ose nuk justifikojnë të drejtat pasurore të deklaruesit.
- 5. Kontrolli i plotë dhe hetimi administrativ i kryer nga Inspektorati i Lartë përfundon brenda 6 muajve pas fillimit të tij.

Neni 25/2 **Hetimi administrativ**

(shtuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

- 1. Kur nga rezultatet e verifikimit të deklarimit rezulton se burimet nuk mbulojnë apo justifikojnë pasuritë ose kur për një deklaratë, pavarësisht nëse ka kaluar apo jo në kontroll të plotë, ka të dhëna, nga burime të ligjshme, për fshehje të interesave dhe të çdo të dhëne tjetër private, që është e detyrueshme të deklarohet, ose deklarime të rreme, Inspektori i Përgjithshëm nis hetimin administrativ.
- 2. Mbledhja e të dhënave, kryerja e kontrollit të plotë dhe hetimi administrativ bëhen në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative.

Neni 26 **Detyrimi për të dhënat**

(shtuar pas paragrafit të parë me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

Për kryerjen e kontrollit dhe verifikimin e të dhënave të deklaratës, Inspektorati i Lartë ka të drejtë të shfrytëzojnë të dhënat e nevojshme në të gjithë aparatin shtetëror e publik dhe në personat juridikë publikë e privatë.

Nëse të dhënat e përcaktuara në këtë nen ruhen dhe administrohen në formë elektronike ose nëse përpunimi dhe përditësimi i tyre kryhet në format elektronik ose ndërfaqje elektronike, institucioni publik ose personi juridik publik apo privat ka detyrimin të japë informacionin e kërkuar nëpërmjet sistemit elektronik të Inspektoratit të Lartë, i cili do të mundësojë ndërlidhjen dhe shkëmbimin e të dhënave të regjistruara në regjistrat apo bazën e të dhënave elektronike të këtyre autoriteteve.

Niveli i aksesimit për secilin rast bëhet nëpërmjet niveleve të sigurisë, me qëllim kryerjen e kontrollit dhe verifikimin e të dhënave të deklaratës.

Me kërkesë të Inspektorit të Përgjithshëm bankat e nivelit të dytë dhe subjektet e tjera, që ushtrojnë veprimtari bankare dhe financiare në Republikën e Shqipërisë, detyrohen të japin të dhëna për depozitat, llogaritë dhe transanksionet e kryera nga personat që, sipas këtij ligji, kanë detyrimin për deklarim.

Subjektet e mësipërme janë të detyruara të vënë në dispozicion të gjitha të dhënat e kërkuara brenda 15 ditëve nga paraqitja e kërkesës me shkrim nga Inspektori i Përgjithshëm.

Thirrja e subjektit për të dhënë shpjegime

(ndryshuar titulli dhe shtuar fjalë në fund me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

Kur gjatë kontrollit zbulohet se deklarimet nuk janë të sakta ose burimet e deklaruara nuk identifikohen dhe nuk mbulojnë pasuritë e deklaruara, Inspektorati i Lartë thërret subjektin për të dhënë shpjegime të hollësishme dhe argumentet përkatëse, të cilat paraqiten kurdoherë me shkrim brenda 15 ditëve nga data e njoftimit.

Neni 28

Pasuritë e fituara në mënyrë të paligjshme

(shfuqizuar me ligjin nr. 9475, datë 9.2.2006)

Neni 29

Thirrja e ekspertëve

(ndryshuar paragrafi i dytë me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

Inspektori i Përgjithshëm ka të drejtë të thërrasin ekspertë të pavarur, të licencuar, të fushave të ndryshme, për të bërë rivlerësimin e pasurive ose për çështje që këta çmojnë të arsyeshme.

Ekspertët janë të detyruar të ruajnë konfidencialitetin e të dhënave që sigurojnë gjatë ekspertimit, në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale. Shpenzimet e ekspertëve përballohen nga buxheti i Inspektoratit të Lartë.

Neni 30 **Dokumentimi i kontrollit**

Për çdo deklaratë që i nënshtrohet kontrollit të Inspektoratit të Lartë plotësohet fleta e kontrollit, sipas mënyrës së përcaktuar nga Inspektori i Përgjithshëm, e cila nënshkruhet nga inspektori që ka ushtruar kontrollin.

Neni 31

Përmbajtja e të dhënave

(ndryshuar paragrafi parë dhe shtuar paragrafi i dytë dhe i tretë me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

Në bazë të fletë-kontrolleve hartohen raporte me të dhënat, që i paraqiten për miratim Inspektorit të Përgjithshëm. Të dhënat duhet të përmbajnë, në mënyrë të përmbledhur, identifikimin e deklaratave, që i janë nënshtruar kontrollit, faktet dhe parregullsitë e gjetura, si dhe propozimet për masa disiplinore e gjoba për kundërvajtjet dhe, kur është rasti, propozimet për kallëzime për ndjekje penale.

Kontrolluesi i ILDKP-së merr masa organizative dhe teknike të përshtatshme për të mbrojtur të dhënat personale nga shkatërrime të paligjshme, aksidentale, humbje aksidentale, për të mbrojtur aksesin ose përhapjen nga persona të paautorizuar, veçanërisht kur përpunimi i të dhënave bëhet në rrjet, si dhe nga çdo formë tjetër e paligjshme përpunimi, në përputhje me legjislacionin e mbrojtjes së të dhënave personale.

Punonjësit e ILDKP-së, që vihen në dijeni për të dhënat e deklarimit të pasurisë, për shkak të ushtrimit të funksioneve të tyre, detyrohen të ruajnë konfidencialitetin dhe besueshmërinë edhe pas përfundimit të funksionit. Këto të dhëna nuk përhapen, përveç rasteve të parashikuara me ligj.

Pasuritë e fituara nga fshehja e detyrimeve fiskale

(shtuar fjalë me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

Kur pasuritë e fituara gjykohen se janë rrjedhojë e fshehjes së detyrimeve fiskale, Inspektori i Përgjithshëm njofton organet tatimore të cilët detyrohen të njoftojnë, rast pas rasti, Inspektoratin e Lartë për masat e marra.

Neni 33

Ruajtja e dokumenteve

I gjithë dokumentacioni, që ka të bëjë me deklarimin dhe kontrollin e pasurive, arkivohet sipas rregullave dhe ruhet për një periudhë 10-vjeçare. Ky detyrim përfshin edhe dokumentacionin e deklarimit të pasurive, i cili u përket periudhave të mëparshme e që është gjendje në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 34 **Publikimi**

(ndryshuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012, ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014, ndryshuar pikat 1 dhe 2, dhe shtuar pika 3, me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Të dhënat, që grumbullohen nga deklarimi, sipas këtij ligji, janë të lejueshme për publikun vetëm në përputhje me legjislacionin në fuqi për të drejtën e informimit dhe për mbrojtjen e të dhënave personale.
- 2. Deklaratat e interesave privatë janë dokumente zyrtare dhe publikohen në faqen zyrtare të internetit të Inspektoratit të Lartë, me të dhënat konfidenciale, personale, të redaktuara, në përputhje me legjislacionin në fuqi për të drejtën e informimit dhe për mbrojtjen e të dhënave personale.
- 3. Të dhënat e marra nga institucionet publike dhe/ose private gjatë ushtrimit të kontrollit, rikontrollit të deklaratave të interesave privatë apo hetimit administrativ, përdoren vetëm për qëllime të këtij ligji dhe nuk mund të bëhet publikimi ose shpërndarja e paautorizuar e tyre, në kundërshtim me këtë ligj dhe me legjislacionin në fuqi për publikimin dhe përpunimin e të dhënave personale.

Neni 35

Mbikëqyrja e inspektoratit të ulët

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

Neni 36

Ndregja e parregullsive

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

Neni 37

Masat disiplinore

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005)

Neni 38

Deklarimi i rremë

Deklaratat dhe të gjitha dokumentet që i shoqërojnë ato janë dokumente zyrtare. Paraqitja në to e të dhënave të rreme përbën vepër penale dhe dënohet sipas legjislacionit në fuqi.

Raportimi

1. Inspektori i Përgjithshëm i raporton Kuvendit, jo më vonë se më 31 maj të çdo viti, për veprimtarinë e kryer në vitin pararendës, si dhe sa herë që thirret nga Kuvendi.

Inspektori i Përgjithshëm mund t'i kërkojë Kuvendit ta dëgjojë për çështje që ai i çmon të rëndësishme.

KREU IV KUNDËRVAJTJET ADMINISTRATIVE

Neni 40

Kundërvajtjet administrative

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005 dhe shtuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012, ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Çdo shkelje e detyrimeve të përcaktuara në këtë ligj, kur nuk përbën vepër penale, përbën kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë, sipas kufijve të përcaktuar më poshtë:
- a) Për mosdeklarim para fillimit të detyrës, periodik vjetor, pas largimit nga funksioni apo me kërkesë, në afat dhe pa shkaqe të arsyeshme, zyrtari ose personi i lidhur me të, që mbart detyrimin për deklarim, dënohet me gjobë nga 200 000 (dyqind mijë) lekë deri në 500 000 (pesëqind mijë) lekë.
- b) Për moslëshim autorizimi, sipas nenit 9/1, të këtij ligji, zyrtari dënohet me gjobë nga 100 000 (njëqind mijë) lekë deri në 200 000 (dyqind mijë) lekë.
- c) Kur nuk jepen të dhënat e kërkuara nga Inspektorati i Lartë, sipas nenit 26, të këtij ligji, personat përgjegjës të institucioneve publike dhe private dënohen me gjobë nga 200 000 (dyqind mijë) lekë deri në 500 000 (pesëqind mijë) lekë.
- ç) Kur ekspertët refuzojnë kryerjen e ekspertimit ose kur ata nuk paraqiten, pa shkaqe të arsyeshme, për kryerjen e ekspertimit, sipas nenit 29, të këtij ligji, dënohen me gjobë nga 200 000 (dyqind mijë) lekë deri në 500 000 (pesëqind mijë) lekë.
- d) Për shkelje të detyrimit të parashikuar në nenin 34, pika 3, të këtij ligji, personi përgjegjës dënohet me gjobë nga 200 000 (dyqind mijë) lekë deri në 500 000 (pesëqind mijë) lekë.
- dh) Për shkelje të tjera të këtij ligji, të përcaktuara me urdhër të Inspektorit të Përgjithshëm e të konstatuara gjatë veprimtarisë kontrolluese të Inspektoratit të Lartë, Inspektori i Përgjithshëm dënon personat përgjegjës me gjobë në masën nga 200 000 (dyqind mijë) lekë deri në 500 000 (pesëqind mijë) lekë.
- 2. Të drejtën për vendosjen e masave administrative për rastet e shkeljeve të mësipërme e ka Inspektori i Përgjithshëm.
- 3. Procedurat për zbatimin e masave administrative dhe ankimin ndaj tyre rregullohen sipas Kodit të Procedurave Administrative dhe dispozitave të ligjit nr. 10 279, datë 20.5.2010 "Për kundërvajtjet administrative".
- 4. Shqyrtimi i kundërvajtjeve administrative të konstatuara gjatë kryerjes së inspektimeve të Inspektoratit të Lartë bëhet jo më vonë se 6 muaj pas konstatimit të shkeljes.

Neni 41 **Ekzekutimi i gjobave**

(shfuqizuar me ligjin nr. 9367, datë 7.4.2005 dhe shtuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

Të ardhurat nga gjobat dhe të ardhurat e tjera të mbledhura në zbatim të dispozitave të këtij ligji kalojnë të gjitha në Buxhetin e Shtetit, jo më vonë së 30 ditë nga komunikimi i gjobës.

Me kalimin e këtij afati, vendimi i dhënë shndërrohet në titull ekzekutiv dhe ekzekutohet në mënyrë të detyrueshme nga punëdhënësi kur kundërvajtësi është në marrëdhënie pune ose nga zyra e përmbarimit, me kërkesën e Inspektorit të Përgjithshëm.

KREU V DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 42

Ligji nr.7903, datë 8.3.1995 "Për deklarimin e pasurive të të zgjedhurve dhe të disa drejtuesve e punonjësve të shërbimit publik" dhe çdo dispozitë tjetër, që vjen në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 42/1 **Dispozitë kalimtare**

(shtuar me ligjin nr. 45/2014, datë 24.4.2014 dhe ndryshuar me ligjin nr. 42/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Subjektet që mbartin detyrimin për deklarim për shkak të funksionit të anëtarit të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, Kryeinspektorit dhe inspektorëve të Inspektoratit pranë Këshillit të Lartë të Drejtësisë dorëzojnë deklaratat e interesave privatë deri në momentin e krijimit të Këshillit të Lartë Gjyqësor, sipas parashikimeve të legjislacionit në fuqi.
- 2. Subjektet që mbartin detyrimin për deklarim për shkak të funksionit të anëtarit të Këshillit të Lartë Gjyqësor, Këshillit të Lartë të Prokurorisë, Inspektorit të Lartë të Drejtësisë dhe inspektorët pranë Inspektoratit të Lartë të Drejtësisë, drejtuesi dhe oficerët e policisë gjyqësore të Byrosë Kombëtare të Hetimit, nëpunësit civilë gjyqësorë në gjykatat e posaçme kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar dhe personeli administrativ i Prokurorisë së Posaçme kanë detyrimin për deklarim, sipas këtij ligji, në momentin e krijimin të këtyre institucioneve, sipas legjislacionit në fuqi.
- 3. Për efekt të deklarimit të dërguar me mjete të komunikimit elektronik, sipas nenit 4/2 të ligjit, zbatimi i tij kryhet me përgatitjen e infrastrukturës së nevojshme dhe jo më parë se 3 vjet pas hyrjes në fuqi të këtij ligji. Deri në momentin e funksionimit të sistemit elektronik, subjektet e këtij ligji dhe personat e lidhur mbartin detyrimin për të paraqitur deklaratën e interesave privatë, në formë fizike dhe të mbyllur në zarf, në strukturat përkatëse të institucioneve.
- 4. Për efekt të sigurimit të të dhënave dhe informacionit, sipas nenit 26, të ligjit, zbatimi i tij kryhet me përgatitjen e infrastrukturës së nevojshme dhe jo më parë se 5 vjet pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.
- 5. Për efekt të publikimit të deklaratave të interesave privatë, sipas nenit 34, të ligjit, zbatimi i tij kryhet me përgatitjen e infrastrukturës së nevojshme dhe jo më parë se 3 vjet pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.
- 6. Inspektori i Përgjithshëm, brenda 30 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, miraton formatin e deklarimit për kandidatët për pozicione të ndryshme në sistemin e drejtësisë.
- 7. Inspektori i Përgjithshëm vazhdon të qëndrojë në detyrë edhe pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, deri në plotësimin e mandatit 7-vjeçar, të parashikuar në nenin 11, pika 2, të ligjit, pa të drejtë rizgjedhjeje.

Dispozitë kalimtare

(e shtuar me ligjin nr. 85/2012, datë 18.9.2012)

Për efekt të deklarimit të shpenzimeve të deklarueshme, sipas nenit 1 pika 7 të këtij ligji, shpenzime të deklarueshme janë ato që kryhen me hyrjen në fuqi të këtij ligji.

Neni 43 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekret nr.3805, datë 5.5.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

LIGJ Nr.9157, datë 4.12.2003

PËR PËRGJIMIN E KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE¹³

(ndryshuar me ligjet: nr.9885, datë 3.3.2008, nr.10 172, datë 22.10.2009, nr. 116/2012, datë 13.12.2012, nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

(I përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti**

(shtuar fjalë në nenin 1 me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Ky ligj përcakton procedurat që duhet të ndiqen për përgjimin parandalues të komunikimit elektronik nga institucione shtetërore informative të krijuara me ligj për realizimin e detyrave të tyre, si dhe procedurat që duhet të ndiqen nga personat e ngarkuar për përgjim.

Neni 2 **Qëllimi**

Ky ligj synon të rrisë efektivitetin e punës së institucioneve shtetërore informative për zbulimin e veprimtarisë antikushtetuese, kriminale dhe keqbërëse, si dhe të parandalojë pasojat që mund të vijnë nga kjo veprimtari.

Neni 3 **Përkufizime**

(ndryshuar pika 3 dhe 9 me ligjin nr. 116/2012, datë 13.12.2012; ndryshuar fjalë në pikë 1 dhe 2, dhe shtuar pika 10 me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Në zbatim të këtij ligji, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. "Bërthama komanduese elektronike" është pajisja teknike në administrim të Prokurorisë së Përgjithshme dhe Prokurorisë së Posaçme, e cila lejon ose ndalon përgjimin e një pajisjeje komunikimi elektronik.

¹³ Ligji nr.9157, datë 4.12.2003 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 107, datë 7 janar 2004. Ligji nr.9885, datë 3.3.2008 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 44, datë 1 prill 2008.

Ligji nr.10 172, datë 22.10.2009 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 154, datë 16 nëntor 2009.

Ligji nr. 116/2012, datë 13.12.2012 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 172, datë 3 janar 2013.

Ligji nr. 69/2017, datën 27.4.2017 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 113, datë 22 maj 2017.

- 2. "Objekt përgjimi" janë sinjalet, ose lloj tjetër informacioni, për të marrë ose transmetuar nëpërmjet pajisjeve të komunikimit elektronik.
- 3. "Sipërmarrës i komunikimeve elektronike" është çdo person fizik ose juridik, i cili ofron rrjete të komunikimeve elektronike dhe/ose shërbime të komunikimeve elektronike, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë.
- 4. "Pajisje fundore" është çdo pajisje në përdorim nga subjekti i përgjimit që lidhet drejtpërdrejt ose tërthorazi me një pikë fundore të rrjetit të komunikimit elektronik për të realizuar komunikimin elektronik.
- 5. "Pajisje komunikimi elektronik" është çdo mjet teknik (linjë transmetimi, pajisje komutimi dhe çdo pajisje tjetër e nevojshme për të siguruar funksionimin e rrjetit të komunikimit elektronik) që shërben për realizimin e komunikimit elektronik.
- 6. "Përgjim" është ndërhyrja e fshehtë për të kapur, dëgjuar e regjistruar përmbajtjen e komunikimit dhe të dhëna që lidhen me të ndërmjet pikës së nisjes e pikës së mbërritjes.
- 7. "Situatë emergjente" është situata kur, nga respektimi i kërkesave të këtij ligji për paraqitjen e miratimin e kërkesës me shkrim, dëmtohet rezultati i përgjimit, duke sjellë pasoja të rënda për sigurinë kombëtare.
 - 8. "Subjekt përgjimi" janë personat e dyshuar si autorë krimesh të rënda.
 - 9. "Komunikim" ka të njëjtin kuptim me atë të përcaktuar në pikën 13 të nenit 3 të ligjit nr. 9918, datë 19.5.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.
- 10. "Prokuroria kompetente" është Prokuroria e Përgjithshme ose Prokuroria e Posaçme, sipas kompetencave të përcaktuara në legjislacionin në fuqi.

Neni 4 **Parimet e përgjimit**

Parimet bazë për përgjimin e komunikimeve elektronike janë respektimi i lirive dhe të drejtave themelore të njeriut, nevojshmëria dhe proporcionaliteti, sekreti dhe objektiviteti në kryerjen e tij.

Neni 5 **Përdorshmëria e rezultateve të përgjimit**

Rezultatet e përgjimit, të marra në bazë të këtij ligji, nuk kanë vlerën e provës në një proces penal, me përjashtim të atyre të marra sipas Kodit të Procedurës Penale.

KREU II PROCEDURAT PËR KRYERJEN E PËRGJIMIT

Neni 6

Organet që mund të kërkojnë kryerjen e përgjimit

(ndryshuar fjalë në pikën 1 me ligjin nr.10 172, datë 22.10.2009; ndryshuar dhe shtuar fjalë në pikën 1 me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Shërbimi Informativ Shtetëror, shërbimet informative/policore të ministrisë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike dhe të Ministrisë së Mbrojtjes, të Ministrisë së Financave dhe të Ministrisë së Drejtësisë, Byroja Kombëtare e Hetimit, si dhe çdo shërbim tjetër informativ/policor, i krijuar me ligj, kanë të drejtë të kërkojnë përgjimin, për të siguruar të dhënat e domosdoshme për realizimin e detyrave të tyre ligjore.
- 2. Asnjë prej institucioneve publike të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni nuk ka të drejtë të parashtrojë një kërkesë për përgjim për çështje ose veprimtari që nuk janë parashikuar me ligj në objektin e punës e të veprimtarisë së tyre informativo-gjurmuese.

Kërkesa për përgjim

(shtuar dhe ndryshuar fjalë në pikën 1 dhe 2 me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Kërkesa për përgjim, e paraqitur nga subjektet e parashikuara në nenin 6 të këtij ligji, hartohet në dy kopje, një kopje e së cilës depozitohet pranë Kryetarit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetarit dhe një e mban vetë institucioni.
 - 2. Kërkesa përmban:
- a) institucionin kërkues, emrat dhe funksionet e punonjësve që ndjekin procesin informativogjurmues;
- b) gjeneralitetet dhe adresën e subjektit në proces informativo-gjurmues ose në ndjekje, si dhe adresën e mjedisit/mjediseve me të cilat lidhet kërkesa për përgjim të komunikimeve elektronike;
- c) përshkrimin e komunikimeve elektronike që do të përgjohen dhe kur është e përshtatshme, të dhënat për sipërmarrësin e komunikimeve elektronike që i ofron shërbim subjektit që do të përgjohet;
- ç) arsyet e përgjimit, si dhe bazën dokumentare ose materialin informativ ku mbështetet kërkesa për përgjim;
- d) argumentet që vërtetojnë se përgjimi është i domosdoshëm në situatën e krijuar dhe se të dhënat që kërkohen nuk mund të sigurohen me mjete të tjera;
 - dh) afatin kohor brenda të cilit kërkohet të bëhet përgjimi.

Neni 8

Dhënia e së drejtës për përgjim

(ndryshuar fjalë në pikën 1 me ligjin nr.10 172, datë 22.10.2009;ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Kryetari i Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetari, pas shqyrtimit të kërkesës me shkrim të ministrit përgjegjës për rendin dhe sigurinë publike, Ministrit të Mbrojtjes, Ministrit të Drejtësisë, Ministrit të Financave, Drejtorit të SHISH-it, Drejtorit të Byrosë Kombëtare të Hetimit, si dhe çdo ministrie që ka në varësi shërbime informative/policore të krijuara me ligj, miraton ose refuzon kërkesën për përgjimin e komunikimeve elektronike.

Kërkesa për përgjim shqyrtohet nga gjykata brenda 48 orëve nga momenti i paraqitjes së saj.

Neni 9

Vendimi për përgjim

(ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Kryetari i Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetari merr vendim me shkrim për kërkesën për përgjim, i cili hartohet në tri kopje. Një kopje e vendimit që miraton ose refuzon kërkesën, mbahet në Gjykatën e Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, një kopje e mban institucioni që ka bërë kërkesën dhe kopja e tretë mbahet në bërthamën komanduese elektronike të prokurorisë kompetente.
- 2. Kërkesa për përgjim, si dhe gjitha të dhënat e mbledhura nga përgjimi janë konfidenciale. Institucionet e përfshira në procesin e vendimmarrjes ruajnë konfidencialitetin për çdo kërkesë dhe të dhënat e mbledhura nga përgjimi, për të cilin kanë dijeni, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe nga ky ligj.
- 3. Vendimet e përgjimit janë të vlefshme për komunikime elektronike nëpërmjet pajisjeve të komunikimit elektronik brenda territorit të Republikës së Shqipërisë ose jashtë saj, kur ka marrëveshje ndërkombëtare ku Republika e Shqipërisë është palë.

Përmbajtja e vendimit për përgjim

(ndryshuar me ligjin nr. 116/2012, datë 13.12.2012; ndryshuar fjalë në shkronjën "b", dhe ndryshuar shkronja "c" me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Vendimi për përgjim përmban këto elemente:

- a) institucionin kërkues;
- b) strukturën përgjegjëse në SHISH, në seksionin e përgjimeve të Policisë së Shtetit apo në Shërbimin e Kontrollit të Brendshëm në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike, në Byronë Kombëtare të Hetimit ose, sipas rastit, punonjësit e autorizuar nga titullarët e institucioneve kërkuese për të kryer procesin teknik të përgjimit;
- c) gjenealitetet dhe adresën e subjektit që do të vendoset nën përgjim, mjedisin/mjediset e identifikuara, për të cilat do të kryhet përgjimi i komunikimeve elektronike, pajisjet fundore të përdorura nga subjekti i përgjimit të komunikimit elektronik, si dhe sipërmarrësin e komunikimeve elektronike që ofron shërbimin;
 - c) afatin ose afatet e përgjimit, ku përcaktohet data dhe ora e fillimit dhe e mbarimit.

Vendimi ngarkon me zbatimin e tij strukturën përgjegjëse të përgjimeve në SHISH dhe institucionin kërkues.

Neni 11 **N**dryshimi i pajisjes fundore

(ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Pas marrjes së vendimit për përgjim, kur vihet re se pajisjet fundore të subjektit që përgjohet janë shtuar ose ndryshuar, nuk përsëritet kërkesa për përgjim. Në këtë rast institucioni që ka kërkuar përgjimin është i detyruar të njoftojë me shkrim për pajisjen e re fundore Kryetarin e Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetarin, i cili urdhëron bërthamën komanduese përkatëse për ndryshimin ose shtimin e pajisjes apo pajisjeve fundore që përgjohen. Afatet e përgjimit në këtë rast mbeten të pandryshuara.

Neni 12 **Sektori i Përgjimeve**

(shtuar fjalë në pikat 1, 2 dhe 3 me ligjin nr.9885, datë 3.3.2008, shtuar një fjali në pikën 1 me ligjin nr. 116/2012, datë 13.12.2012; ndryshuar fjalë në pikën 1 dhe 3, dhe shfuqizuar pika 2 me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Struktura Përgjegjëse e Përgjimeve në SHISH realizon vetëm proceset teknike të përgjimit, të komunikimeve elektronike përmes pajisjeve të komunikimit elektronik për llogari të institucioneve shtetërore informative, pasi është marrë vendimi për përgjim sipas këtij ligji. Proceset teknike të përgjimit, për llogari të Policisë së Shtetit dhe të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike, realizohen nëpërmjet seksionit të tyre të përgjimeve, të atashuar në Strukturën Përgjegjëse të Përgjimeve në SHISH. Për llogari të institucioneve të tjera, procesi teknik i përgjimit kryhet nga punonjësit e autorizuar prej tyre.
 - 2. Shfuqizuar.
- 3. Realizimi i përgjimit nga struktura përgjegjëse e përgjimeve në SHISH dhe seksioni i përgjimeve të Policisë së Shtetit dhe të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike, si dhe nga Byroja Kombëtare e Hetimit, bëhet nëpërmjet sistemeve të instaluara për këtë qëllim. Sistemi i përgjimit kurdoherë duhet të jetë i përbërë nga dy pjesë, të cilat nuk mund të funksionojnë në mënyrë të pavarur nga njëra-tjetra.

Bërthama komanduese elektronike

(shtuar fjalë 1 me ligjin nr.9885, datë 3.3.2008 dhe nr. 116/2012, datë 13.12.2012; ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Bërthama komanduese elektronike është pajisje teknike në administrim dhe e instaluar pranë Prokurorisë së Përgjithshme dhe Prokurorisë së Posaçme, e cila lejon ose ndalon përgjimin e një pajisjeje fundore. Punonjësi i bërthamës komanduese elektronike, pas vendimit me shkrim për miratimin e kërkesës për përgjim të Kryetarit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, të zëvendëskryetarit, mundëson teknikisht procesin e përgjimit nga sektori i përgjimit në SHISH, seksioni i përgjimeve të Policisë së Shtetit, Shërbimi i Kontrollit të Brendshëm në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike dhe nga Byroja Kombëtare e Hetimit, me përjashtim të rasteve kur në këtë ligj parashikohet ndryshe.

Punonjësi i bërthamës komanduese elektronike, me përfundimin e afatit, sipas vendimit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, ndërpret automatikisht përgjimin, me përjashtim të rastit kur ka kërkesë për zgjatje afati.

Neni 14

Kohëzgjatja e vendimit të përgjimit

(ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Të gjitha vendimet për përgjimin e komunikimeve elektronike janë të vlefshme për një periudhë deri në tre muaj.
- 2. Për çdo zgjatje të këtij afati, institucioni shtetëror përkatës i paraqet Kryetarit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetarit, një kërkesë me shkrim dhe të arsyetuar së bashku me materialin e deriatëhershëm të zbardhur. Kryetari ose zëvendëskryetari, sipas këtij neni, mund të kërkojë shpjegime ose arsye shtesë për zgjatjen e afatit.
 - 3. Çdo zgjatje afati nuk mund të jetë më tepër se tre muaj.

Neni 15

Njohja me rezultatet e përgjimit

(ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Drejtuesi i institucionit shtetëror që ka kërkuar përgjimin, njihet me rezultatet e përgjimit, si gjatë afatit të përgjimit, ashtu edhe pas përfundimit të tij.
- 2. Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme, Prokurori i Përgjithshëm ose drejtuesi i prokurorisë pranë gjykatës së shkallës së parë, sipas kompetencave të tyre, kanë të drejtë të njihen, nga drejtuesi i institucionit shtetëror që ka kërkuar përgjimin, me rezultatet e përgjimit, pas përfundimit të tij, me përjashtim të rasteve kur drejtuesi i institucionit shtetëror përkatës çmon se duhet të njihen me rezultatet e përgjimit edhe para përfundimit të tij.

Neni 16

Kufizimet në përgjim

(ndryshuar fjalë me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Personave të ngarkuar me funksionin apo detyra të caktuara në ose për procesin e përgjimit në tërësi apo në veçanti u ndalohet:
- a) të përhapin ose të përdorin jashtë kërkesave të këtij ligji apo të ligjeve në fuqi të dhënat e grumbulluara;
 - b) të përgjojnë pa autorizim ose jashtë procedurave të parashikuara nga ky ligj.

2. Procesi i përgjimit, në tërësi ose në veçanti, përbën sekret shtetëror, shkelja e të cilit dënohet sipas legjislacionit penal në fuqi.

Neni 17 **Situatat emergjente**

(shtuar fjalë në pikën 1 me ligjin nr.9885, datë 3.3.2008; ndryshuar pika 1 dhe 2 me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Për situata emergjente, me kërkesë verbale të drejtuesit të institucionit shtetëror përkatës, sipas nenit 6, të ligjit, Kryetari i Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetari urdhëron me shkrim realizimin teknik të procesit të përgjimit. Urdhri i gjykatës regjistrohet menjëherë në evidencat e bërthamës komanduese elektronike të prokurorisë kompetente dhe te specialistët e strukturës përgjegjëse të përgjimeve në SHISH ose seksionit të përgjimeve të Policisë së Shtetit, Byrosë Kombëtare të Hetimit dhe të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike. Me regjistrimin e urdhrit, specialistët e sektorit të përgjimeve ose të seksionit të përgjimeve të Policisë së Shtetit, Byrosë Kombëtare të Hetimit dhe të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike realizojnë procesin e përgjimit.
- 2. Brenda 8 orëve nga fillimi i përgjimit, institucioni shtetëror që ka bërë kërkesën, i paraqet Kryetarit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetarit kërkesën e rregullt me shkrim, e cila përmban arsyet e veprimeve emergjente së bashku me komunikimin e përgjuar të zbardhur. Mbi këtë bazë, brenda 24 orëve nga fillimi i përgjimit, merret vendimi për vazhdimin ose ndërprerjen e përgjimit.
- 3. Mosparaqitja e kërkesës me shkrim brenda afatit të përcaktuar në pikën 2 të këtij neni, sjell ndërprerjen e menjëhershme të përgjimit.

Neni 18 **Revokimi i vendimit të përgjimit**

(ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Nëse ndodh një ndryshim që çon në përfundimin se përgjimi nuk është më i nevojshëm ose praktik për t'u zbatuar, atëherë, me kërkesë me shkrim të institucionit shtetëror përkatës, drejtuar Kryetarit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetarit, vendimi revokohet.

Vendimi i revokimit u njoftohet bërthamave komanduese elektronike përkatëse, kërkuesit dhe zbatuesit teknik të përgjimit.

KREU III KËRKESA TË VEÇANTA PËR PËRGJIM

Neni 19

Përgjimi me kërkesë të shërbimeve të huaja informative/policore

(ndryshuar me ligjin nr.9885, datë 3.3.2008; ndryshuar fjalë me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Me kërkesë të shërbimeve të huaja informative/policore dhe me miratimin e Kryetarit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, të zëvendëskryetarit, Strukturës Përgjegjëse të Përgjimeve në SHISH ose seksioni i përgjimeve të Policisë së Shtetit dhe të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike, apo Byroja Kombëtare e Hetimit mund të realizojë, sipas rastit, përgjimin, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, për llogari të shërbimit informativ/policor të huaj.

Asgjësimi dhe ruajtja e materialit të përgjimit

(ndryshuar pika 3 me ligjin nr.9885, datë 3.3.2008, shtuar fjalë në pikën 3 me ligjin nr. 116/2012, datë 13.12.2012; ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Materiali i përfituar nga procesi i përgjimit parandalues të komunikimit elektronik asgjësohet brenda 10 ditëve nga përfundimi i afatit të përgjimit. Materiali i përgjimit ruhet vetëm në rast se ka premisa të bëhet i rëndësishëm për ruajtjen e jetës, sigurinë kombëtare, rendin publik ose parandalimin e krimeve të rënda.
- 2. Drejtuesi i institucionit shtetëror përkatës, brenda 3 ditëve nga përfundimi i afatit të përgjimit, i drejton kërkesë me shkrim Kryetarit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetarit, për ruajtjen e materialit të përgjimit. Kryetari i Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, zëvendëskryetari vendos për pranimin ose refuzimin e kërkesës brenda 72 orëve nga paraqitja e saj.
- 3. Në rast se kërkesa refuzohet, materiali i përgjimit asgjësohet brenda afatit të përmendur në pikën 1, të këtij neni, sipas procedurave të përcaktuara në udhëzimin e përbashkët të Prokurorit të Përgjithshëm, Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme, ministrit përgjegjës për rendin dhe sigurinë publike, Ministrit të Mbrojtjes, Ministrit të Drejtësisë, Ministrit të Financave dhe Drejtorit të SHISH-it.
- 4. Në rast se kërkesa për ruajtjen e materialit pranohet, në vendim përcaktohet dhe koha e nevojshme për ruajtjen e tij. Me përfundimin e afatit të caktuar në vendim, materiali i ruajtur asgjësohet sipas afatit dhe procedurave të parashikuara në këtë nen.

Neni 20/1 **E drejta për informim**

(shtuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Institucioni shtetëror kompetent, brenda 15 ditëve nga marrja e kërkesës me shkrim të një qytetari, duhet ta informojë nëse ndaj tij është kryer përgjimi i komunikimeve elektronike. Ky informacion jepet vetëm pas përfundimit të përgjimit.
- 2. Qytetari ka të drejtë të kërkojë dokumente mbi të dhënat e mbledhura, të cilat mund t'i vihen në dispozicion, pa emrin e punonjësit, i cili i ka mbledhur, si dhe pa të dhënat mbi burimet e informacionit të agjencive të sigurisë dhe inteligjencës dhe palëve të treta.
- 3. Institucioni shtetëror kompetent nuk është i detyruar të veprojë sipas parashikimit të pikës 1, të këtij neni, nëse:
 - a) njoftimi mund të rrezikojë zbatimin e detyrave të institucionit;
 - b) informacioni mund të çojë në cenimin e sigurisë së një personi tjetër;
- c) përmbajtja e komunikimit të përgjuar përbën sekret shtetëror dhe mund të çojë në pasoja të dëmshme për sigurinë ose interesat kombëtarë.

KREU IV SIPËRMARRËS/IT E KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE

Neni 21

Aftësitë përgjuese të rrjeteve të komunikimit elektronik

(ndryshuar pika 1 dhe 4, shtuar pikat 5 dhe 6 me ligjin nr. 116/2012, datë 13.12.2012; ndryshuar fjalë në fund të pikës 2 me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

1. Sipërmarrësit e komunikimeve elektronike realizojnë, me shpenzimet e tyre, infrastrukturën e nevojshme në rrjetin e tyre të komunikimeve elektronike, deri në pikën e lidhjes me bërthamën elektronike të komandimit, për të siguruar, brenda 180 ditëve nga marrja e kërkesës nga

institucionet që administrojnë sisteme përgjimi, sipas këtij ligji, aftësinë përgjuese ndaj përdoruesve që shfrytëzojnë shërbimet e komunikimeve elektronike të ofruara prej tyre.

- 2. Infrastruktura që realizohet nga sipërmarrës/it e komunikimeve elektronike për të siguruar aftësinë përgjuese duhet të jetë në përputhje teknologjike me pajisjet e bërthamave komanduese elektronike të sistemeve të përgjimit.
- 3. Sipërmarrës/it e komunikimeve elektronike janë të detyruar të ofrojnë pa pagesë çdo shërbim në funksion të procesit të përgjimit.
- 4. Kur sipërmarrësit e komunikimeve elektronike bëjnë çdo lloj ndryshimi teknologjik ose zgjerim kapaciteti, detyrohen të mbulojnë me shpenzimet e veta vazhdueshmërinë e funksionimit të procesit të përgjimit.
- 5. Në rast ndryshimesh në bërthamën elektronike të komandimit, që imponojnë ndryshime në infrastrukturën e komunikimeve elektronike të sipërmarrësve, struktura përgjegjëse për bërthamën elektronike të komandimit njofton sipërmarrësit e komunikimeve elektronike për ndryshimin, të paktën, 180 ditë para këtij ndryshimi.
- 6. Në rast të mospërmbushjes së detyrimit, sipas pikës 1 të këtij neni, Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare vepron në përputhje me kompetencat e parashikuara në nenet 18, 131 dhe 137 të ligjit nr. 9918, datë 19.5.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar".

Neni 22

Asistenca e ofruar nga sipërmarrësit e komunikimeve elektronike

(shtuar fjalë në pikën 1 me ligjin nr.9885, datë 3.3.2008; ndryshuar titulli, ndryshuar fjalë në pikën 1 dhe 2 me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Kur përgjimi nuk mund të realizohet nëpërmjet sistemit të përgjimit, Drejtori i SHISH-it ose ministri përgjegjës për rendin dhe sigurinë publike, sipas rastit kërkon ndihmën e çdo sipërmarrës/it e komunikimeve elektronike në Republikën e Shqipërisë dhe sipërmarrësit janë të detyruar të ndërmarrin hapat e nevojshëm.
- 2. Në këto raste sipërmarrësit i jepet kopje e vendimit të Kryetarit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar ose, në mungesë të tij, të zëvendëskryetarit, me përmbajtje të shkurtuar dhe pa të dhëna që mund të dëmtojnë procesin informativo-gjurmues. Kjo kopje duhet të përmbajë afatin kohor për gjetjen nga sipërmarrësi të numrave, adresave ose faktorëve të tjerë që duhen identifikuar për përgjimin. Kur është e nevojshme, kopja e vendimit shoqërohet edhe me një dokument shtesë, ku përcaktohen hollësitë e tjera teknike për pajisjet e komunikimit elektronik.

KREU V DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 23

Përgjimet me vendim gjykate

(ndryshuar me ligjin nr.9885, datë 3.3.2008; ndryshuar me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Proceset teknike të përgjimit të komunikimeve elektronike, nëpërmjet pajisjeve të komunikimit elektronik, për nevoja të hetimeve paraprake, kryhen sipas parashikimeve të neneve 221 226 të Kodit të Procedurës Penale.
- 2. Prokurori i prokurorisë kompetente, me akt zyrtar, bashkëshoqëron dhe komunikon vendimin e gjykatës në strukturën e përgjimeve elektronike pranë Prokurorisë së Përgjithshme dhe Prokurorisë së Posaçme, sipas kompetencës së tyre.
- 3. Procesi teknik i dëgjimit dhe transkriptimit mund të kryhet edhe në prokuroritë e juridiksionit të përgjithshëm dhe në Prokurorinë e Posaçme, sipas kompetencave të tyre.

Nxjerrja e akteve nënligjore

(shtuar fjalë në pikën 1 me ligjin nr.9885, datë 3.3.2008, ndryshuar fjalë me ligjin nr. 116/2012, datë 13.12.2012; me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

Prokurori i Përgjithshëm, Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme, ministri përgjegjës për rendin dhe sigurinë publike, Ministri i Mbrojtjes, Ministri i Drejtësisë, Ministri i Financave, Drejtori i SHISH-it dhe Drejtori i Byrosë Kombëtare të Hetimit, brenda 3 muajve nga krijimi i Prokurorisë së Posaçme, nxjerrin një udhëzim të përbashkët për:

- a) mënyrën e detajuar të realizimit të proceseve të përgjimit, sipas kërkesave të neneve 6, 10, 13, 14 dhe 15 të këtij ligji;
- b) rregullat për ruajtjen e sekretit dhe të dokumentacionit të dalë nga procesi i përgjimit, sipas neneve 16 dhe 20 të këtij ligji;
 - c) mënyrën e ruajtjes dhe asgjësimit të materialit të përgjimit, sipas nenit 20 të këtij ligji.

Dispozitë kalimtare

(e vendosur me ligjin nr. 69/2017, datën 27.4.2017)

- 1. Brenda gjashtë muajve nga krijimi i Prokurorisë së Posaçme, në mjediset e kësaj prokurorie instalohen pajisjet që bëjnë të mundur proceset teknike të përgjimit, sipas këtij ligji.
- 2. Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme njofton për datën e fillimit të funksionimit të bërthamës komanduese elektronike Këshillin e Lartë Gjyqësor, Këshillin e Lartë të Prokurorisë, Prokurorinë e Përgjithshme, si dhe të gjitha organet që kryejnë përgjimin e komunikimeve elektronike, sipas këtij ligji.
- 3. Brenda 10 ditëve nga fillimi i funksionimit të bërthamës komanduese elektronike, çdo përgjim i autorizuar dhe që është duke u kryer në Prokurorinë e Përgjithshme, për veprat penale nën juridiksionin e Prokurorisë së Posaçme, transferohet në këtë prokurori. Çdo material tjetër përgjimi, për çështjet që janë në kompetencë të Prokurorisë së Posaçme, transferohet, me kërkesë, pranë kësaj prokurorie, përveç rasteve kur materiali është asgjësuar në përputhje me dispozitat e këtij ligji.
- 4. Deri në fillimin e funksionimit të bërthamës komanduese elektronike pranë Prokurorisë së Posaçme, kompetencat e saj për përgjimin parandalues të komunikimeve elektronike ushtrohen nga Prokuroria e Përgjithshme.
- 5. Deri në fillimin e funksionimit të Gjykatës së Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, miratimi ose refuzimi i kërkesës për përgjimin e komunikimeve elektronike do të vazhdojë të kryhet nga Prokurori i Përgjithshëm ose, në mungesë të tij, nga prokurori i autorizuar prej tij.

Neni 25 **Shfuqizime**

Çdo dispozitë që bie në kundërshtim me këtë ligj shfuqizohet.

Neni 26 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4053, datë 28.12.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

LIGJ Nr. 9381, datë 28.4.2005

PËR KOMPENSIMIN E BURGIMIT TË PADREJTË¹⁴

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1 **Objekti i ligjit**

Ky ligj ka për objekt të rregullojë rastet e përfitimit dhe të kompensimit për burgim të padrejtë, përfshirë arrestin në shtëpi dhe masën e mënyrën e llogaritjes së tij, si dhe procedurat për kërkimin, pagesën dhe kompensimin për burgim të padrejtë.

Neni 2 **E drejta e kompensimit**

Personi, që është deklaruar i pafajshëm ose për të cilin është pushuar çështja me vendim gjykate të formës së prerë apo të prokurorit, ose është mbajtur në burg tej kohës së caktuar në vendimin e dënimit, gëzon të drejtën e kompensimit për burgimin e vuajtur.

Neni 3 Rastet e burgimit të padrejtë

Për efekt të këtij ligji, me burgim të padrejtë kuptohet:

- a) periudha e paraburgimit për një çështje ose akuzë, për të cilën prokuroria ka pushuar hetimet ose gjykata ka dhënë pafajësi ose ka pushuar çështjen;
- b) periudha e burgimit në zbatim të një vendimi, i cili, pas vënies në ekzekutim, është prishur dhe është dhënë pafajësi ose është pushuar çështja me vendim të formës së prerë;
- c) periudha e paraburgimit ose e burgimit më tepër nga sa është dënuar me vendim të formës së prerë;
- ç) periudha e paraburgimit kur, me vendim gjykate të formës së prerë, është vërtetuar se akti ishte nxjerrë pa respektuar kushtet e parashikuara në nenet 228 e 229 të Kodit të Procedurës Penale:
 - d) periudha e paraburgimit tej kufijve ligjorë të afateve të lejuara për kohën e paraburgimit;
- dh) periudha e burgimit të padrejtë e shkaktuar nga gabimi në urdhrin e ekzekutimit të vendimit;
- e) periudha e vuajtjes së arrestit në shtëpi në rastet e përcaktuara në shkronjat "a", "c", "ç" dhe "d" të këtij neni.

Neni 4 Përjashtimi nga e drejta e kompensimit

1. Personi, që është deklaruar i pafajshëm me vendim të formës së prerë, ka të drejtën e kompensimit për paraburgimin e vuajtur, me përjashtim të rasteve kur është provuar se vendimi i

_

¹⁴ Ligji nr. 9381, datë 28.4.2005 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 37, datë 30 maj 2005.

gabuar ose moszbulimi në kohën e duhur i faktit të panjohur është shkaktuar tërësisht ose pjesërisht prej tij.

- 2. Kur me vendim gjykate është vërtetuar se fakti nuk parashikohet nga ligji si vepër penale, për shkak të shfuqizimit të dispozitës përkatëse, e drejta e kompensimit nuk njihet për atë pjesë të paraburgimit të vuajtur para shfuqizimit.
- 3. E drejta e kompensimit nuk njihet për pjesën e periudhës së paraburgimit të vuajtur, që është llogaritur për efekt të caktimit të kohës së dënimit me burgim, në rastet e parashikuara në nenin 465 të Kodit të Procedurës Penale.
- 4. Personi i burgosur për një vepër, që ndiqet me ankim, përjashtohet nga përfitimi, kur çështja pushohet për shkak pajtimi.

Neni 5 Masa e kompensimit për burgim të padrejtë

- 1. Kompensimi për burgim të padrejtë caktohet nga gjykata, duke mbajtur parasysh:
- a) të ardhurat nga paga për të punësuarit në sektorin publik ose në sektorin privat, deri një muaj para burgimit;
- b) fitimin e realizuar nga veprimtaritë tregtare dhe fitimprurëse gjatë tri viteve të fundit para burgimit;
 - c) pensionet e përfituara para ose gjatë paraburgimit;
- ç) pagën minimale në shkallë vendi për ata që kanë qenë pa punë, të paktën një muaj para datës së burgimit;
 - d) rrethana të tjera, të lidhura me gjendjen ekonomike e familjare të të burgosurit;
 - dh) të ardhurat nga puna në burg.
- 2. Kompensimi caktohet deri në 2 000 (dy mijë) lekë për një ditë burgim dhe 3 000 (tre mijë) lekë për një ditë paraburgim.

Neni 6 Kompensimi për arrestin në shtëpi

Periudha e arrestit në shtëpi kompensohet nisur nga të njëjtat kritere sikurse burgimi, por masa e kompensimit të caktuar nuk duhet të jetë më e madhe se një e dyta e shumës së caktuar për burgimin.

Neni 7 **Rikthimi në punë ose në detyrë**

Personi, që ka vuajtur paraburgimin ose arrestin në shtëpi dhe për këtë shkak është larguar nga puna ose nga detyra që kishte përpara vendosjes së këtyre masave, ka të drejtën e rikthimit në punë apo në detyrë, kur është vendosur pushimi i çështjes ose është dhënë pafajësi në favor të tij, sepse nuk ka kryer veprën që akuzohet, fakti nuk ekziston, fakti nuk përbën vepër penale ose fakti nuk parashikohet nga ligji si vepër penale.

Neni 8 **Kërkesa për kompensim**

- l. Kërkesa për kompensim bëhet nga personi, që e përfiton atë sipas këtij ligji ose, pas vdekjes së tij, nga trashëgimtarët, përveç kur e drejta ka qenë parashkruar në kohën kur i burgosuri ishte gjallë.
 - 2. Për personin e mitur ose të paaftë mendërisht këtë të drejtë e ushtron kujdestari ligjor.

- 3. Kërkesa për kompensim paraqitet brenda tri vjetëve nga data e lindjes së të drejtës në gjykatën e rrethit gjyqësor, që ka dhënë vendimin e dënimit, ose në territorin e së cilës ndodhet organi, që është ngarkuar, sipas këtij ligji, për pagesën e kompensimit për burgim të padrejtë.
 - 4. Shqyrtimi gjyqësor bëhet sipas rregullave të gjykimit të padisë civile në procesin penal.
- 5. Ekzekutimi i vendimit gjyqësor për dhënien e kompensimit pezullohet kur rifillojnë hetimet e pushuara ose prishet vendimi i pafajësisë apo pushimit të çështjes dhe përfituesi rimerret në përgjegjësi penale në të njëjtën çështje, edhe për të njëjtën vepër.
- 6. Kompensimet e përfituara kthehen, tërësisht ose pjesërisht, kur urdhërohet me vendim gjyqësor të formës së prerë.

Neni 9 Pagesa e kompensimit për burgim të padrejtë

- 1. Kompensimi për paraburgim dhe burgim të padrejtë përballohet nga Buxheti i Shtetit.
- 2. Ministri i Financave dhe Ministri i Drejtësisë, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, nxjerrin udhëzime të përbashkëta për strukturat përgjegjëse, për formën dhe përmbajtjen e dokumentacionit, që paraqitet për ekzekutimin e pagesave të kompensimit për burgim të padrejtë.

Neni 10

Për të gjitha çështjet që janë në gjykim deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të zbatohen kriteret e deritanishme të rregulluara me praktikën gjyqësore të Gjykatës së Lartë.

Neni 11

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4572, datë 12.5.2005 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë Alfred Moisiu

LIGJ Nr.9754, datë 14.6.2007

PËR PËRGJEGJËSINË PENALE TË PERSONAVE JURIDIKË¹⁵

Në mbështetje të neneve 78 e 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti i ligjit**

Ky ligj përcakton rregullat për përgjegjësinë, procedimin penal dhe llojet e masave ndëshkuese, që merren ndaj personave juridikë, për kryerjen e veprës penale.

Neni 2 **Zbatimi i ligjit penal**

- 1. Dispozitat e këtij ligji zbatohen ndaj personave juridikë për aq sa nuk është parashikuar ndryshe në Kodin Penal, në Kodin e Procedurës Penale dhe në dispozita të tjera penale. Në rast se nuk është parashikuar ndryshe në këtë ligj, ndaj personave juridikë zbatohen, gjithashtu, dispozitat e legjislacionit civilo-tregtar.
- 2. Dispozitat e këtij ligji zbatohen edhe ndaj personave juridikë të huaj, që kanë fituar personalitet juridik, sipas legjislacionit shqiptar.
- 3. Ky ligj nuk pengon vendosjen dhe ekzekutimin e masave të ndëshkimeve administrative nga organet tatimore dhe organet e tjera të administratës publike, sipas legjislacionit në fuqi.

KREU II BAZAT E PËRGJEGJËSISË SË PERSONAVE JURIDIKË QË KRYEJNË VEPRA PENALE

Neni 3 Përgjegjësia e personit juridik për kryerjen e veprës penale

Personi juridik ka përgjegjësi për vepra penale të kryera:

- a) në emër ose në dobi të tij, nga organet dhe përfaqësuesit e tij;
- b) në emër ose në dobi të tij, nga një person, që është nën autoritetin e personit që përfaqëson, drejton dhe administron personin juridik;
- c) në emër ose në dobi të tij, për shkak të mungesës së kontrollit apo të mbikëqyrjes nga personi që drejton, përfaqëson dhe administron personin juridik.

_

 $^{^{15}}$ Ligji nr.9754, datë 14.6.2007 është botuar në Fletoren Zyrtare nr.77, datë 28 qershor 2007.

Organe dhe përfaqësues që veprojnë në emër ose në dobi të personit juridik

Në kuptim të nenit 3 shkronja "a" të këtij ligji, organ dhe përfaqësues i personit juridik, që vepron në emër ose në dobi të personit juridik, është çdo person fizik, i cili, sipas ligjit ose akteve të personit juridik, është ngarkuar për përfaqësimin, drejtimin, administrimin ose kontrollin e fushës së veprimtarisë së personit juridik dhe të strukturave të tij.

Neni 5 **Shndërrimi i personit juridik**

Në rastin e ndryshimit të statusit ligjor, formës ose shndërrimit të personit juridik, në çdo fazë të procedimit penal, hetimet zhvillohen dhe dënimet jepen ndaj personit të ri juridik edhe për veprat penale të kryera përpara datës së shndërrimit.

Neni 6 **Bashkimi i personave juridikë**

Në rastin e bashkimit të personave juridikë edhe nëpërmjet përthithjes, përpara dhënies së vendimit përfundimtar të dënimit nga gjykata, hetimet zhvillohen dhe dënimet jepen ndaj personit të ri juridik edhe për vepra penale të kryera përpara datës së bashkimit të tyre.

Neni 7 **Ndarja e personit juridik**

Në rastin e ndarjes së personit juridik përpara dhënies së vendimit përfundimtar të dënimit nga gjykata, hetimet zhvillohen dhe dënimet jepen ndaj personave juridikë, që krijohen nga ndarja, edhe për vepra penale të kryera përpara datës së ndarjes së tij.

KREU III MASAT NDËSHKUESE NDAJ PERSONAVE JURIDIKË

Neni 8 Llojet e masave ndëshkuese ndaj personave juridikë

Ndaj personave juridikë, që kanë përgjegjësi për kryerjen e veprës penale, jepen këto masa ndëshkuese:

- a) dënime kryesore;
- b) dënime plotësuese.

Neni 9

Dënimet kryesore

- 1. Ndaj personave juridikë, që kanë përgjegjësi për kryerjen e veprës penale, jepen këto dënime kryesore:
 - a) gjobë;
 - b) mbarim i personit juridik.
- 2. Dënimi kryesor, i përcaktuar në pikën 1 të këtij neni, nuk zbatohet për njësitë e qeverisjes vendore, për personat juridikë publikë dhe për partitë politike e sindikatat.

Dënimet plotësuese

- 1. Ndaj personave juridikë, që kanë përgjegjësi për kryerjen e veprës penale, bashkë me dënimin kryesor mund të jepen edhe një ose disa nga këto dënime plotësuese:
 - a) mbyllja e një ose më shumë veprimtarive apo strukturave të personit juridik;
 - b) vendosja e personit juridik në administrim të kontrolluar;
 - c) ndalimi për të marrë pjesë në procedurat e prokurimit të fondeve publike;
- ç) heqja e së drejtës së marrjes ose përdorimit të licencave, autorizimeve, koncesioneve ose subvencioneve;
 - d) ndalimi për të kërkuar publikisht fonde dhe burime financiare;
 - dh) heqja e së drejtës së ushtrimit të një apo më shumë veprimtarive ose operacioneve;
 - e) detyrimi për publikimin e vendimit gjyqësor.
- 2. Dënimet plotësuese, të parashikuara në shkronjat "a", "b", "d" dhe "dh" të pikës 1 të këtij neni, nuk zbatohen për njësitë e qeverisjes vendore, personat juridikë publikë, partitë politike dhe sindikatat.
 - 3. Dënimet plotësuese ekzekutohen së bashku me dënimin kryesor.
- 4. Gjykata, sipas kushteve të përcaktuara në nenin 36 të Kodit Penal, vendos, në çdo rast, konfiskimin e mjeteve të kryerjes së veprës penale dhe të produkteve të veprës penale.

Neni 11

Dënimi me gjobë

- 1. Dënimi me gjobë, në kuptim të nenit 9 të këtij ligji, konsiston në pagimin, në favor të shtetit, të një shume të hollash, brenda kufijve të parashikuar në këtë ligj.
- 2. Shlyerja e dënimit me gjobë bëhet nga pasuritë e personit juridik të dënuar, sipas mënyrës dhe afateve që caktohen nga gjykata.
- 3. Në rast pamundësie apo pengese në shlyerjen e dënimit me gjobë, gjykata, me kërkesë të prokurorit, vendos ekzekutimin e detyrueshëm të vendimit të dënimit. Nëse personi juridik nuk disponon fonde dhe pasuri për shlyerjen e dënimit me gjobë, gjykata mund ta zëvendësojë atë me dënimin kryesor, mbarimin e personit juridik.
 - 4. Në varësi të llojit të veprës penale zbatohen dënimet me gjobë, si më poshtë:
- a) për krimet që, sipas Kodit Penal, parashikohet një dënim, minimumi, jo më pak se pesëmbëdhjetë vjet burgim ose burgim i përjetshëm, personi juridik dënohet me gjobë nga 25 milionë lekë deri në 50 milionë lekë;
- b) për krime që, sipas Kodit Penal, parashikohet një dënim, minimumi, jo më pak se shtatë vjet deri në pesëmbëdhjetë vjet burgim, personi juridik dënohet me gjobë nga 5 milionë lekë deri në 25 milionë lekë;
- c) për krime që, sipas Kodit Penal, parashikohet një dënim, maksimumi, më pak se shtatë vjet, personi juridik dënohet me gjobë nga 500 mijë lekë deri në 5 milionë lekë.
- 5. Në rastin e përgjegjësisë së personit juridik për kryerjen e një kundërvajtjeje penale, personi juridik dënohet me gjobë nga 300 mijë lekë deri në 1 milion lekë.

Neni 12

Mbarimi i personit juridik

- 1. Mbarimi i personit juridik, për shkak të përgjegjësisë për kryerjen e veprës penale, jepet kur ekziston njëra nga shkaqet e mëposhtme:
 - a) është themeluar me qëllim kryerjen e veprës penale;
- b) ka përdorur në një masë të rëndësishme fushën e veprimtarisë së tij për t'i shërbyer kryerjes së veprës penale;

- c) kanë ardhur pasoja të rënda nga kryerja e veprës penale.
- 2. Mbarimi i personit juridik, për shkak të përgjegjësisë për kryerjen e veprës penale, mund të jepet edhe në rastet e kryerjes së veprës penale më shumë se një herë dhe për rrethana të tjera rënduese, sipas Kodit Penal dhe dispozitave të tjera penale.
- 3. Vendimi për mbarimin e personit juridik realizohet nëpërmjet procedurave për likuidimin e detyruar të tij nga organet kompetente, sipas ligjit. Pjesa e të ardhurave dhe e pasurive që, në përfundim të procedurës së likuidimit të detyruar të personit juridik, rezultojnë të jenë mjete apo produkte të veprës penale konfiskohen.

Mbyllja e një ose më shumë veprimtarive apo strukturave të personit juridik

- 1. Mbyllja përgjithmonë e një ose më shumë veprimtarive apo strukturave të personit juridik jepet, kur ato janë përdorur në kryerjen e një krimi, që ka sjellë pasoja të rënda dhe çmohet se mbajtja e tyre nuk pajtohet me natyrën e veprës penale të kryer.
- 2. Mbyllja e një ose më shumë veprimtarive apo strukturave të personit juridik mund të jepet për një kohë nga një deri në pesë vjet.

Neni 14

Vendosja e personit juridik në administrim të kontrolluar

- 1. Vendosja e personit juridik në administrim të kontrolluar jepet për një kohë nga një deri në pesë vjet, kur çmohet se një masë e tillë ka efekt parandalues ose pajtohet me natyrën e veprës së kryer.
- 2. Përveç sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, vendosja e personit juridik në administrim të kontrolluar mund të jepet nëse:
 - a) personi juridik ofron shërbime dhe kryen veprimtari në interes publik;
- b) për shkak të rrethanave ekonomike dhe shoqërore, që lidhen me llojin, përmasat dhe vendin ku zhvillohet veprimtaria e personit juridik, çmohet se zbatimi i dënimeve të parashikuara në nenet 12 e 13 të këtij ligji sjell pasoja të rënda në punësim, në zhvillimin ekonomik e shoqëror dhe në mbrojtjen e mjedisit.
- 3. Me vendosjen e personit juridik në administrim të kontrolluar, gjykata përcakton administratorin apo administratorët, detyrat dhe kompetencat e të cilëve lidhen vetëm me ato fusha të veprimtarisë, që janë themeluar ose përdorur për kryerjen e veprave penale.
- 4. Brenda kompetencave të përcaktuara nga gjykata, administratori kujdeset edhe për zbatimin dhe përmbushjen me sukses të modeleve të organizimit dhe kontrollit efektiv për parandalimin e veprës penale.
- 5. Administratorët, të paktën një herë në katër muaj, i paraqesin gjykatës një informacion të hollësishëm, me shkrim, për mënyrën e përmbushjes së detyrave dhe të kompetencave të tyre. Një kopje e informacionit i dërgohet edhe prokurorit.
- 6. Gjykata, me kërkesën e personave të interesuar apo të prokurorit, pas shqyrtimit të informacionit dhe shpjegimeve të administratorit, mund të vendosë heqjen e masës së administrimit të kontrolluar ose zëvendësimin e tij me një dënim të ri, kryesor ose plotësues.

Neni 15

Ndalimi për të marrë pjesë në procedurat e prokurimit të fondeve publike

1. Ndalimi për të përfituar ose për të marrë pjesë drejtpërdrejt ose jo në transaksione dhe shpërndarje të fondeve publike, në marrëdhënie kontraktore dhe procedura të prokurimit të fondeve publike me institucione shtetërore, qendrore apo vendore, persona të tjerë juridikë publikë ose të kontrolluar nga ata, jepet për një kohë nga një deri në pesë vjet, kur çmohet se ka efekt parandalues ose pajtohet me natyrën e veprës së kryer.

2. Në rastin e përgjegjësisë për kryerjen e një krimi të parashikuar në shkronjat "a" dhe "b" të pikës 4 të nenit 11 të këtij ligji, dënimi jepet për një afat jo më pak se katër vjet dhe, kur kanë ardhur pasoja të rënda, gjykata mund të vendosë ndalimin e përhershëm.

Neni 16

Heqja e së drejtës së marrjes ose e përdorimit të licencave, autorizimeve, koncesioneve ose subvencioneve

- 1. Heqja e së drejtës së marrjes ose e përdorimit të licencave, autorizimeve, koncesioneve dhe subvencioneve nga institucione shtetërore, qendrore apo vendore, persona të tjerë juridikë publikë ose të kontrolluar nga ata, jepet për një kohë nga një deri në pesë vjet, kur çmohet se ka efekt parandalues ose pajtohet me natyrën e veprës së kryer.
- 2. Në rastin e përgjegjësisë për kryerjen e një krimi të parashikuar në shkronjat "a" dhe "b" të pikës 4 të nenit 11 të këtij ligji, dënimi jepet për një afat jo më pak se tre vjet dhe, kur kanë ardhur pasoja të rënda, gjykata mund të vendosë që kjo e drejtë të mos ushtrohet përgjithmonë.

Neni 17

Ndalimi për të kërkuar publikisht fonde dhe për të reklamuar veprimtarinë

- 1. Ndalimi i personit juridik për të kërkuar publikisht fonde, burime financiare dhe garanci, për t'iu drejtuar për këtë qëllim bankave, institucioneve financiare dhe tregut të kapitaleve, ose për të reklamuar veprimtaritë e tij, jepet nga gjykata për një kohë nga një deri në tre vjet, kur çmohet se ka efekt parandalues ose pajtohet me natyrën e veprës së kryer.
- 2. Në rastin e përgjegjësisë për kryerjen e një krimi të parashikuar në shkronjat "a" dhe "b" të pikës 4 të nenit 11 të këtij ligji, dënimi jepet për një afat jo më pak se dy vjet.

Neni 18

Ndalimi i ushtrimit të një apo më shumë veprimtarive

- 1. Ndalimi i ushtrimit drejtpërdrejt ose jo të një ose më shumë veprimtarive jepet nga gjykata për një kohë nga një deri në katër vjet, kur gjatë ushtrimit apo për shkak të këtyre veprimtarive është kryer vepra penale, ose kur çmohet se personi juridik i ka shpërdoruar ato.
- 2. Në rastin e përgjegjësisë për kryerjen e një krimi të parashikuar në shkronjat "a" dhe "b" të pikës 4 të nenit 11 të këtij ligji, dënimi jepet për një afat jo më pak se tre vjet.

Neni 19

Detyrimi për publikimin e vendimit gjyqësor

- 1. Publikimi i vendimit gjyqësor ose i njoftimit rreth përmbajtjes së tij, nëpërmjet shtypit të shkruar, llojeve të tjera të organeve të informimit publik, shpalljeve në vende të caktuara dhe mënyrave të tjera të informimit urdhërohet nga gjykata, kur çmohet se njohja e tij publikisht ka interes për personat fizikë dhe juridikë.
- 2. Publikimi i pjesshëm ose tërësor i vendimit gjyqësor, mënyrat, organet e shtypit, ditët dhe kohëzgjatja e publikimit caktohen nga gjykata. Shpenzimet e publikimit të vendimit gjyqësor janë në ngarkim të personit juridik të dënuar.
- 3. Organet e shtypit dhe të radiotelevizionit janë të detyruara të bëjnë publikimin e vendimit gjyqësor të dërguar nga gjykata.
- 4. Publikimi i vendimit gjyqësor nuk bëhet kur cenohet jeta private e viktimave të veprës penale dhe e personave të tjerë, përveç rasteve kur ata japin pëlqimin, kur preket morali shoqëror ose kur rrezikohet përhapja e sekretit shtetëror.

KREU IV RREGULLA PËR CAKTIMIN E DËNIMIT DHE REHABILITIMI

Neni 20 Rrethana lehtësuese për personat juridikë

Përveç sa parashikohet në kreun VI pjesa e përgjithshme e Kodit Penal, dënimi i personave juridikë lehtësohet kur:

- a) personi juridik ka shlyer plotësisht dëmin dhe ka eliminuar pasojat e dëmshme ose të rrezikshme të veprës penale;
- b) personi juridik ka eliminuar mangësitë organizative, që kanë sjellë si pasojë veprën penale, nëpërmjet zbatimit të modeleve organizative, të përshtatshme për parandalimin e veprës penale;
 - c) personi juridik ka vënë në dispozicion të ardhurat për qëllime konfiskimi.

Neni 21 Kryerja më shumë se një herë e veprës penale

Në rastin kur gjykata vendos për përgjegjësinë e personit juridik për kryerjen e një vepre të re penale brenda pesë vjetëve nga data e kryerjes së veprës së mëparshme penale, masa e gjobës dhe koha e vuajtjes së dënimeve plotësuese, që caktohen për veprën e re penale, shtohen dy deri në tre herë, në varësi të faktit nëse veprat penale të kryera janë kundërvajtje penale ose krime.

Neni 22 Shlyerja e dënimit në rastin e ndarjes së personit juridik

- 1. Në rastin e ndarjes, personat juridikë që krijohen detyrohen solidarisht për shlyerjen e dënimit me gjobë, të dhënë ndaj personit juridik të ndarë, për vepra penale të kryera përpara datës së ndarjes. Detyrimi i personave juridikë caktohet në varësi të raportit të vlerës efektive të pasurisë neto, që u është transferuar nga personi juridik i ndarë, të kalimit të veprimtarive apo strukturave, që janë përdorur e që për shkak të të cilave është kryer vepra penale.
- 2. Dënimi për mbarimin e personit juridik dhe dënimet plotësuese zbatohen ndaj personit ose personave juridikë, që kanë trashëguar veprimtarinë ose strukturën e personit juridik të ndarë, që është përdorur apo për shkak të të cilave është kryer vepra penale.

Neni 23 Caktimi i dënimit me gjobë në rastin e bashkimit ose të ndarjes

Nëse bashkimi ose ndarja ndodhin përpara përfundimit të gjykimit, gjykata, në caktimin e dënimit me gjobë, mban parasysh kushtet ekonomike e pasurore të personit juridik, i cili është fillimisht përgjegjës.

Neni 24 **Rehabilitimi**

Personi juridik quhet i padënuar nëse nuk ka kryer një vepër tjetër penale brenda afateve të mëposhtme:

- a) gjatë pesë vjetëve nga data e shlyerjes së plotë të gjobës, në rastin e dënimit me gjobë;
- b) gjatë tre vjetëve nga data e ekzekutimit të tyre, në rastin e dënimeve të tjera.

KREU V DISPOZITA PROCEDURALE

Neni 25 **Personi juridik në procedimin penal**

Ndaj personit juridik, që ka përgjegjësi për kryerjen e veprës penale, për aq sa është e mundur, zbatohen dispozitat procedurale penale për personin në hetim dhe të pandehurin.

Neni 26 Përfaqësimi i personit juridik

- 1. Personi juridik, që procedohet penalisht, përfaqësohet nga organi i personit juridik ose avokati i emëruar prej tij.
- 2. Përfaqësuesi në procedimin penal caktohet brenda 10 ditëve nga njoftimi i prokurorit, nga organet e personit juridik që, sipas ligjit dhe akteve të shoqërisë, kanë të drejtën e vendimmarrjes dhe të përfaqësimit të tij tek të tretët.
- 3. Përfaqësues i personit juridik nuk mund të jetë personi, që thirret në cilësinë e dëshmitarit ose procedohet penalisht për të njëjtën vepër penale.
- 4. Nëse personi juridik nuk cakton përfaqësuesin e vet brenda afatit të caktuar në pikën 2 të këtij neni, ai caktohet nga organi procedues ose gjykata.

Neni 27 **Bashkimi i procedimeve**

Për veprën penale të kryer nga personi juridik dhe organet apo përfaqësuesit e tij zbatohen rregullat procedurale të bashkimit të procedimeve të lidhura.

Neni 28 Veprime procedurale në fazën e gjykimit të çështjes

- 1. Në rastin e bashkimit të procedimeve, në fazën e gjykimit të çështjes, i pari që ka të drejtën e paraqitjes së kërkimeve është organi ose përfaqësuesi i personit juridik që ndiqet penalisht.
- 2. Paraqitja e provave në procedimin penal caktohet duke u mbështetur në kërkimet e organit të personit juridik ose përfaqësuesit të tij që ndiqet penalisht, pavarësisht nga ato të përfaqësuesit të personit juridik. Personi i parë që pyetet nga gjykata është organi i personit juridik ose përfaqësuesi i tij që ndiqet penalisht për të njëjtën vepër penale.
- 3. Në diskutimin përfundimtar, të drejtën e fjalës së fundit e ka organi i personit juridik ose përfaqësuesi i tij që ndiqet penalisht për të njëjtën vepër penale.

Neni 29 **Elementet e vendimit**

Në vendimin e dënimit të personit juridik, përveç elementeve të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale, duhet të përcaktohen edhe:

- a) selia gendrore;
- b) forma e shoqërisë dhe emërtimi;
- c) numri i vendimit të regjistrimit si person juridik;
- ç) gjenealitetet e përfaqësuesit të tij.

Gjendja gjyqësore e personave juridikë

- 1. Dispozitat e titullit IX kreu III të Kodit të Procedurës Penale zbatohen edhe për personat juridikë të dënuar penalisht, sipas dispozitave të këtij ligji.
- 2. Kopjet e vendimeve të dhëna ndaj personave juridikë për kryerjen e veprave penale dërgohen pranë regjistrit përkatës të personave juridikë, ku ata janë të regjistruar, duke bërë edhe shënimet përkatëse, sipas ligjit.

Neni 31 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi më 1 tetor 2007.

Shpallur me dekretin nr.5372, datë 25.6.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

LIGJ Nr.10 032, datë 11.12.2008

PËR POLICINË E BURGJEVE¹⁶

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

(I përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi dhe objekti

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i normave dhe procedurave për organizimin dhe funksionimin e Policisë së Burgjeve, për pranimin, ecurinë e karrierës dhe mbarimin e marrëdhënieve të punës, për garantimin e të drejtave, detyrave dhe përgjegjësive të punonjësve të këtij shërbimi.
- 2. Policia e Burgjeve ushtron juridiksionin e vet në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale dhe gjatë transferimeve e shoqërimeve.

_

Ligji nr.10 032, datë 11.12.2008 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 190, datë 31 dhjetor 2008. Ligji nr. 36/2014, datë 10.4.2014 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 63, datë 7 maj 2014.

Neni 2 **Përkufizime**

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. "Punonjës i Policisë së Burgjeve", në kuptim të këtij ligji, janë ata punonjës të Policisë së Burgjeve në nivel qendror dhe IEVP-je, të cilët ushtrojnë detyra të natyrës drejtuese, organizuese, mbikëqyrëse apo ekzekutuese për garantimin e rendit e të sigurisë në IEVP.
- 2."IEVP" janë institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale për të dënuarit dhe të paraburgosurit, përfshirë edhe ato ku trajtohen kategori të veçanta të tyre, për shkak të moshës, gjendjes shëndetësore dhe përcaktimeve të tjera të bëra në aktet ligjore e nënligjore.
- 3. "Regjim i brendshëm" janë mjediset e fjetjes së të dënuarve dhe të të paraburgosurve, mjediset e punës, mjediset e veprimtarive profesionale e kulturore dhe ato të përbashkëta.
- 4. "Lirim nga Policia e Burgjeve" është ndërprerja e marrëdhënies juridike dhe administrative të punonjësit të Policisë së Burgjeve me institucionin e Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve, për arsye të cilat nuk ia heqin të drejtën për t'u rikthyer në Policinë e Burgjeve.
- 5. "Largim nga Policia e Burgjeve" është ndërprerja e marrëdhënies juridike dhe administrative të punonjësit të policisë me institucionin e Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve pa të drejtë rikthimi në Policinë e Burgjeve.
- 6. "Masat për ruajtjen e rendit dhe sigurisë në IEVP" është tërësia e veprimeve të ligjshme, të cilat duhet të kryhen nga punonjësi i Policisë së Burgjeve, në përputhje me aktet ligjore e nënligjore, si dhe me zbatimin e skemave të sigurisë

Neni 3

Misioni dhe statusi i Policisë së Burgjeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Misioni i Policisë së Burgjeve është garantimi i rendit dhe sigurisë në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, në përputhje me ligjin, duke respektuar të drejtat dhe liritë e të paraburgosurve dhe të dënuarve.
 - 2. Policia e Burgjeve është pjesë përbërëse e Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve.
- 3. Punonjësit e Policisë së Burgjeve gëzojnë të drejtat që burojnë nga ky ligj dhe statusi i tyre nuk ndryshon edhe në gjendje lufte, gjendje të jashtëzakonshme apo fatkeqësie natyrore.
- 4. Policia e Burgjeve është strukturë e depolitizuar, punonjësit e saj janë pjesë e administratës publike dhe gëzojnë të gjitha të drejtat për trajtim ekonomik-financiar, si Policia e Shtetit.

Neni 4

Simbolet e Policisë së Burgjeve

(Shtohet pika 3 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Policia e Burgjeve ka flamurin dhe stemën e vet, të miratuara nga Këshilli i Ministrave.
- 2. Ngjyra, uniforma dhe shenjat në mjetet e Policisë së Burgjeve përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.
- 3. Punonjësi i Policisë së Burgjeve përdor uniformën, shenjat dhe simbolet e Policisë së Burgjeve, vetëm gjatë kryerjes së detyrës.

Neni 5

Armët

(Ndryshuar pika 1 dhe 2 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014 dhe shtuar pika 4 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

1. Punonjësit e Policisë së Burgjeve, përveç rasteve të përcaktuara shprehimisht në ligj dhe ngjarjeve të jashtëzakonshme, nuk mbajnë armë vdekjeprurëse brenda regjimit të brendshëm të burgut.

- 2. Mbajtja e mjeteve të tjera në regjimin e brendshëm të burgut, si shkopinj gome, pranga, zinxhirë, lejohet vetëm kur nevojiten për garantimin e elementeve të sigurisë.
- 3. Llojet e armëve dhe mënyra e përdorimit të tyre përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.
- 4. Punonjësi i Policisë së Burgjeve përdor armët e zjarrit që ka në përdorim, vetëm në rastet dhe sipas kritereve të përcaktuara në legjislacionin përkatës.

Neni 6 **Pjesëmarrja në sindikata**

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Sindikata e Policisë së Burgjeve ka për qëllim përfaqësimin e punonjësve anëtarë të Policisë së Burgjeve, në të gjitha çështjet që ndikojnë në mbarëvajtjen e punës së tyre dhe efikasitetin në punë.
- 2. Sindikata e Policisë së Burgjeve përfaqëson punonjësit anëtarë të sindikatës, në të gjitha rastet e apelimit për çdo çështje të ngritur, në mbështetje të akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të këtij ligji.
- 3. Të gjithë punonjësit e Policisë së Burgjeve, me përjashtim të Drejtorit të Policisë së Burgjeve, mund të jenë anëtarë të sindikatës

Neni 7 **Ndalimi i së drejtës së grevës**

Punonjësve të Policisë së Burgjeve u ndalohet e drejta e grevës.

KREU II ORGANIZIMI DHE FUNKSIONIMI

Neni 8 Organizimi i Policisë së Burgjeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Policia e Burgjeve organizohet në nivel qendror dhe në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale (IEVP).
- 2. Policia e Burgjeve drejtohet nga Drejtori i Policisë së Burgjeve dhe organizohet sipas shërbimeve përkatëse, të miratuara me akte nënligjore.
- 3. Në nivel qendror, Drejtoria e Policisë së Burgjeve është pjesë e strukturës dhe e organikës së Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve. Struktura dhe organika e Drejtorisë së Policisë së Burgjeve miratohet me urdhër të Kryeministrit, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë.
- 4. Struktura e Drejtorisë së Policisë së Burgjeve, në nivel IEVP-je, është pjesë e strukturës dhe organikës së çdo IEVP-je.

Neni 9

Raportet hierarkike dhe funksionale

- 1. Punonjësit e Policisë së Burgjeve janë të detyruar të zbatojnë urdhrat e dhëna nga eprorët, sipas shkallës funksionale dhe, në raporte të barabarta, sipas hierarkisë së gradës. Urdhrat duhet të jepen në përputhje me detyrën funksionale, si dhe të mos jenë në kundërshtim me ligjin dhe me dinjitetin e personit, të cilit i drejtohen.
- 2. Në mungesë të eprorit të drejtpërdrejtë, në raste urgjente dhe kur nuk ka mundësi të komunikohet me eprorë më të lartë, funksionari me gradë më të lartë ka të drejtën e urdhrit ndaj funksionarëve të barabartë ose më të ulët.

Neni 10 **Mënyra e zbatimit të urdhrit**

- 1. Punonjësi i Policisë së Burgjeve duhet të zbatojë të gjithë urdhrat, që i jepen nga eprorët, me përjashtim të rastit kur urdhri është në kundërshtim me ligjin, në çdo rast, të mbështetur në ligji dhe në prova.
- 2. Në rast se punonjësi i Policisë së Burgjeve e vlerëson urdhrin verbal të paligjshëm ai vë në dijeni menjëherë eprorin dhe kërkon që urdhri të jepet edhe me shkrim.
- 3. Kur nga komunikimi i urdhrit, deri në dhënien me shkrim të tij, sipas pikës 2 të këtij neni, rrezikohet jeta e një personi tjetër, punonjësi i Policisë së Burgjeve duhet ta zbatojë atë.
- 4. Në rast se punonjësi i Policisë së Burgjeve, edhe pas zbatimit të procedurave sipas pikave 2 e 3 të këtij neni vazhdon të ketë arsye për të dyshuar se urdhri është i paligjshëm, ai e kundërshton atë dhe vë menjëherë në dijeni eprorin e punonjësit që ka dhënë urdhrin, si dhe për masat e marra prej tij.
- 5. Për urdhrin e dhënë mban përgjegjësi, në çdo rast, punonjësi që ka dhënë urdhrin dhe punonjësi që zbaton urdhrin, kur ky i fundit nuk ka vepruar në përputhje me parashikimet e këtij neni. Këto raste përbëjnë shkak për fillimin e procedimit disiplinor ndaj tyre.

Neni 11 **Përgjegjësitë e Policisë së Burgjeve**(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

(1Naryshuar me ugjin nr. 96/2014, date 10.4.2014)

Policia e Burgjeve, në ushtrimin e veprimtarisë së saj, ka këto përgjegjësi:

- 1. Garanton sigurinë ne institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale.
- 2. Merr masa për zhvillimin e veprimtarive të të paraburgosurve dhe të dënuarve në institucion.
- 3. Merr masa për shoqërimin, sigurinë fizike të të paraburgosurve dhe të dënuarve, gjatë kryerjes së veprimeve procedurale penale.
- 4. Zbaton rregullat e sigurisë gjatë shoqërimit apo transferimit të të paraburgosurve dhe të dënuarve nga një institucion në një tjetër.
 - 5. Zbaton rregullat e sigurisë gjatë shoqërimit për zhvillimin e seancave gjyqësore.
 - 6. Siguron ruajtjen e personave të paraburgosur dhe të dënuar në spitale publike dhe private.
- 7. Merr masa për sigurimin e jetës dhe të shëndetit të personave të paraburgosur dhe të dënuar, si dhe të institucionit, në raste të jashtëzakonshme dhe të fatkeqësive natyrore.
- 8. Kontrollon për sende të ndaluara të paraburgosurit dhe të dënuarit, regjimin e brendshëm dhe të jashtëm, si dhe personat që hyjnë dhe dalin në regjimin e brendshëm.
- 9. Policia e Burgjeve, në përputhje me urdhrat dhe udhëzimet e nxjerra nga Ministri i Drejtësisë, kryen edhe detyra të tjera që lidhen me ruajtjen fizike të objekteve dhe institucioneve, në varësi të Ministrisë së Drejtësisë.

Neni 12 Drejtori i Policisë së Burgjeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Drejtori i Policisë së Burgjeve është autoriteti më i lartë administrativ tekniko-profesional i Policisë së Burgjeve.
 - 2. Drejtori i Policisë së Burgjeve:
 - a) drejton dhe kontrollon policinë;
- b) i rekomandon Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve marrjen e masave për garantimin e rendit e të sigurisë në institucione;
 - c) përgjigjet për gjendjen e sigurisë në institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale.

KREU III MARRËDHËNIET E PUNËS, PRANIMI NË POLICINË E BURGJEVE DHE TRAJTIMI I PERSONELIT

Neni 13 **Marrëdhëniet e punës**

(Ndryshuar pika 4 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Marrëdhëniet e punës në Policinë e Burgjeve për çështje, të cilat nuk parashikohen në këtë ligj, rregullohen në përputhje me dispozitat e ligjit nr.7961, datë 12.7.1995 "Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar.
- 2. Pas daljes së aktit të emërimit në detyrë të punonjësit të Policisë së Burgjeve, lidhet, me shkrim, kontrata individuale e punës.
- 3. Punonjësi i Policisë së Burgjeve i nënshtrohet një sistemi vlerësimi vjetor, për mbarëvajtjen e tij në punë.
- 4. Rregullat dhe procedurat për marrëdhëniet e punës, trajnimit, ecurisë në karrierë dhe ndërprerjes së marrëdhënies së punës përcaktohen në rregulloren e personelit, të miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë.

Neni 14

Koha e punës dhe e pushimit

(Ndryshuar pika 4 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014 dhe shtuar pika 5 me ligjin 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Koha e punës dhe e pushimit për punonjësit e Policisë së Burgjeve njësohet me atë të punonjësve të tjerë të administratës publike, përveçse kur parashikohet ndryshe në këtë ligj.
- 2. Pushimi vjetor i pagueshëm për punonjësit e Policisë së Burgjeve është 30 deri në 45 ditë kalendarike dhe jepet i shkallëzuar, sipas roleve dhe gradave.
- 3. Kur, për arsye pune e shërbimi, pushimi vjetor nuk mund të jepet brenda vitit, ai duhet të jepet jo më vonë se muaji mars i vitit pasardhës, në të kundërt bëhet kompensimi në vlerë, sipas akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi. Ky trajtim bëhet edhe për orët shtesë të punës dhe të shërbimit.
- 4. Në rast fatkeqësie familjare, martese apo në raste të tjera të veçanta, punonjësit të Policisë së Burgjeve i jepet deri në 7 ditë leje e pagueshme ose deri në 1 muaj leje pa të drejtë page. Periudha e lejes pa të drejtë page nuk llogaritet në vjetërsi pune e shërbimi dhe as për efekte të ecurisë në karrierë.
- 5. Në rastet e gjendjes së jashtëzakonshme apo të fatkeqësive natyrore, koha e punës deri në 24 orë mbi kohën normale të shërbimit, brenda 3 muajve, nuk trajtohet si orë shtesë pune.

Neni 15

Rregullimi i pagave

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Paga e punonjësit të Policisë së Burgjeve caktohet sipas gradës dhe funksionit.
- 2. Paga mujore e punonjësit të Policisë së Burgjeve përbëhet nga paga bazë, që është paga për gradë, dhe nga shtesa të tjera, referuar kushteve të punës dhe funksionit përkatës.
- 3. Punonjësit e Policisë së Burgjeve përfitojnë çdo vit, në fund të vitit financiar, sipas vlerësimit të punës, një shpërblim, sipas përcaktimit të bërë në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi. Ky shpërblim, sipas ratit, mund të jetë i njëjtë ose të jepet në bazë të një shkalle përpjesëtueshmërie, që pasqyron kohën e punës së kryer nga punonjësi gjatë vitit financiar.

- 4. Skema e pagave të punonjësve të Policisë së Burgjeve miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.
- 5. Punonjësve të Policisë së Burgjeve, të cilët janë të punësuar në IEVP-të që ndodhen larg qendrave të banimit, u garantohet transporti falas vajtje ardhje nga vendi i punës (IEVP) vetëm për efekt shërbimi. Rregullat e hollësishme për mënyrën e organizimit e të funksionimit të transportit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë.

Përparësia për rikthim dhe pranim në strukturat e Policisë së Burgjeve

(Ndryshuar titulli me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014; ndryshuar paragrafi ekzistues me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014; shtuar pika 2 dhe 3 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1.Punonjësi i Policisë së Burgjeve, që gjendet në pagesë kalimtare dhe që plotëson kushtet e kriteret për të vazhduar karrierën policore, nëse ajo është ndërprerë, në çdo rast ka përparësi për t'u rikthyer në shërbim, brenda një viti nga çasti, që ka fituar pagesën kalimtare, në raport me kandidaturat e tjera, që mund të paraqiten për një funksion të caktuar sipas gradës që mban apo që i takon.
- 2. Kanë përparësi për pranim në Policinë e Burgjeve shtetasit që kanë përvojë pune në Policinë e Shtetit, Gardën e Republikës, Forcat e Armatosura dhe Shërbimin e Kontrollit të Brendshëm në Ministrinë e Drejtësisë.
- 3. Mënyra e vlerësimit dhe ekuivalentimit të gradave të këtyre punonjësve përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 17

Kriteret e përgjithshme për t'u pranuar në Policinë e Burgjeve

(Ndryshuar pika 1, germa "ç" me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Ka të drejtë të konkurrojë për t'u pranuar në Policinë e Burgjeve çdo person, që plotëson kriteret e mëposhtme:
 - a) është shtetas shqiptar;
 - b) ka zotësi të plotë për të vepruar;
 - c) është në gjendje të mirë shëndetësore dhe i aftë fizikisht, për të kryer detyrën;
 - c) ka mbaruar arsimin e mesëm;
 - d) nuk është dënuar penalish t me vendim gjykate të formës së prerë.
- 2. Përcaktimi i detajuar i arsimit përkatës, sipas roleve, bëhet me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 17/1 **Trajnimi**

(Shtuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

Kandidati, i cili përzgjidhet për t'u pranuar si punonjës i Policisë së Burgjeve, duhet të kryejë trajnimin bazë të Policisë së Burgjeve në përputhje me rregulloren e personelit. Pas përfundimit të trajnimit i nënshtrohet një periudhe prove njëvjeçare. Në përfundim të periudhës së provës konfirmohet ose jo si punonjës i Policisë së Burgjeve.

Emërimi dhe lirimi i Drejtorit të Policisë së Burgjeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

Drejtori i Policisë së Burgjeve emërohet dhe lirohet nga Ministri i Drejtësisë, në bazë të propozimit të paraqitur nga Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve.

Neni 19

Kriteret për emërimin e Drejtorit të Policisë së Burgjeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

Drejtor i Policisë së Burgjeve mund të emërohet personi që plotëson kriteret e mëposhtme:

- a) është shtetas shqiptar;
- b) ka zotësi të plotë për të vepruar;
- c) është në gjendje të mirë shëndetësore dhe i aftë fizikisht, për të kryer detyrën;
- ç) ka arsimin e lartë;
- d) nuk është dënuar penalisht me vendim gjykate të formës së prerë;
- dh) ka shërbyer në Policinë e Burgjeve ose në Policinë e Shtetit për një periudhë, të paktën, 10-vjeçare, ku në tri nga këto vite të ketë mbajtur gradë të rolit të lartë.

Neni 19/1

Largimi i Drejtorit të Policisë së Burgjeve

(Shtuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

Drejtori i Policisë së Burgjeve mund të largohet nga detyra për këto arsye:

- a) është dënuar për një vepër penale, me vendim gjyqësor të formës së prerë;
- b) ka kryer shkelje, duke cenuar rendin dhe sigurinë në burg;
- c) është i paaftë nga ana shëndetësore, për një periudhë deri në 6 muaj;
- ç) plotëson moshën e pensionit;
- d) jep dorëheqjen nga detyra.

Neni 20

Emërimi, lirimi ose largimi i punonjësve të Drejtorisë së Policisë së Burgjeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Punonjësit e rolit bazë dhe të mesëm emërohen, lirohen ose largohen nga Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve mbi bazën e propozimit me shkrim të Drejtorit të Policisë së Burgjeve.
- 2. Punonjësit e rolit të lartë drejtues emërohen, lirohen ose largohen nga Ministri i Drejtësisë, bazuar në propozimin e Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve.

Neni 21

Transferimi

(Ndryshuar pika 1 dhe 3 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Transferimi i punonjësit të Policisë së Burgjeve mund të bëhet nga Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve, me propozimin me shkrim të Drejtorit të Policisë së Burgjeve, vetëm për nevoja dhe në interes të punës.
 - 2. Transferimi, si rregull, bëhet me pëlqimin e punonjësit.
- 3. Punonjësit e Policisë së Burgjeve, të rolit bazë dhe të mesëm, që nuk japin pëlqimin për transferim, paraqiten në detyrë, por mund të ankohen respektivisht te Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve dhe Ministri i Drejtësisë, të cilët shqyrtojnë ankesën dhe shprehen përfundimisht brenda 30 ditëve.

Komandimi

(Ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Punonjësi i Policisë së Burgjeve mund të komandohet me propozimin me shkrim të Drejtorit të Policisë së Burgjeve dhe me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve, për mbarëvajtjen ose për përballimin e mbingarkesës së punës në sistemin e burgjeve. Periudha e komandimit nuk mund të zgjasë më shumë se tre muaj.
 - 2. Gjatë kohës së komandimit, punonjësit i ruhet vendi i punës, ku merr edhe pagën.
- 3. Në rastet kur fjetja, transporti dhe ushqimi nuk i sigurohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve, punonjësi i komanduar përfiton dieta, sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 23

Lirimi dhe largimi nga Policia e Burgjeve

(Ndryshuar me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Punonjësi i Policisë së Burgjeve lirohet nga detyra kur:
- a) deklarohet i paaftë nga ana shëndetësore me vendim të komisionit mjeko-ligjor;
- b) i shkurtohet funksioni organik dhe nuk kërkon uljen në gradë;
- c) punësohet në struktura të tjera të administratës publike;
- ç) mbush moshën për pension të plotë pleqërie;
- d) nuk kalon kursin në Qendrën e Trajnimit;
- dh) kërkon vetë të lirohet.
- 2. Punonjësi i Policisë së Burgjeve largohet nga detyra nëse dënohet me burgim, me vendim gjyqësor të formës së prerë, si dhe kur ndaj tij merret masa disiplinore e largimit nga Policia e Burgjeve.
- 3. Lirimi ose largimi i punonjësit të Policisë së Burgjeve bëhen me urdhër të titullarit kompetent për emërimin e tij.
- 4. Një person i liruar, sipas pikës 1 të këtij neni, shkronjave "a", "b", "c", "d" e "dh", mund të ripranohet në Policinë e Burgjeve, kur ka vende vakante në pozicionin për të cilin ai ka kualifikimin e duhur. Nëse ripranimi bëhet brenda 12 muajve të pandërprerë, atëherë ai rifiton gradën e tij të mëparshme.

Nëse ripranimi bëhet pasi kanë kaluar 12 muaj të pandërprerë, punonjësi i Policisë së Burgjeve vazhdon karrierën një gradë më poshtë nga ajo që mbante ose ricertifikohet për gradën që mbante më parë.

KREU IV GRADAT NË POLICINË E BURGJEVE

Neni 24 **Sistemi i gradave**

Sistemi i gradave përcakton hierarkinë, rolet e administrimit, si dhe pasqyron marrëdhëniet ndërmjet funksioneve në Policinë e Burgjeve.

Neni 25

Rolet

(Ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Rolet pasqyrojnë nivelin e organizimit, të drejtimit, kontrollit dhe kryerjes së detyrave, si dhe tregojnë pozitën e punonjësve të Policisë së Burgjeve.
 - 2. Emërtimet e roleve në Policinë e Burgjeve, sipas hierarkisë, janë:

- a) punonjës i rolit bazë, që përfaqëson rolin bazë të veprimit policor;
- b) punonjës i rolit të mesëm, që përfaqëson drejtimin në institucione;
- c) punonjës i rolit të lartë drejtues, që përfaqëson drejtimin qendror;
- ç) Drejtor i Policisë së Burgjeve.

Gradat

(Ndryshuar pika 2 dhe 3 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Gradat shprehin pozitën, që ka punonjësi në strukturën hierarkike të Policisë së Burgjeve.
- 2. Emërtimet e gradave, sipas roleve dhe ecurisë në karrierë, janë:
- a) për punonjësit e rolit bazë:
- i) nëninspektor;
- ii) inspektor;
- iii) kryeinspektor;
- b) për punonjësit e rolit të mesëm:
- i) nënkomisar;
- ii) komisar;
- iii) kryekomisar;
- c) për punonjësit e rolit të lartë:
- i) drejtues;
- ii) drejtues i parë;
- ç) Drejtor i Policisë së Burgjeve.
- 3. Grada e Drejtorit të Policisë së Burgjeve merret me emërimin në detyrë si Drejtor i Policisë së Burgjeve dhe lihet me lirimin ose largimin nga detyra.

Neni 27

Hierarkia e roleve dhe e gradave

(Ndryshuar pika 1 dhe shfuqizuar pika 2 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Hierarkia ndërmjet punonjësve të policisë në role përcaktohet brenda rolit nga grada më e lartë në gradën më të ulët dhe ndërmjet roleve nga roli më i lartë te roli më i ulët.
 - 2. Shfuqizohet.
- 3. Hierarkia e punonjësve të policisë me të njëjtën gradë përcaktohet nga funksioni, ndërsa për funksione të njëjta përcaktohet nga vjetërsia në gradë.

Neni 28

Paraqitja e gradave

Paraqitja, forma dhe ndërtimi i gradave miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, pas zhvillimit të një procesi konkurrim i për dizenjimin e tyre.

Neni 29

Ngritja në gradë

(Ndryshuar pika 2, 3, 4, 5, 6 dhe 8 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014; shtuar pika 10 dhe 11 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Ngritjet në gradë nga "Inspektor" deri në "Drejtues i parë" bëhen nëpërmjet pjesëmarrjes në një proces vlerësimi konkurrues, ku përfshihen raportet e vlerësimit të punës dhe një provim, nëpërmjet të cilit testohen aftësitë e aplikantëve, për të marrë gradën pasardhëse.
- 2. Grada "Nëninspektor" i jepet punonjësit të rolit bazë që në çastin e fillimit të punës, pas përfundimit me sukses të periudhës së kursit bazë të trajnimit.

- 3. Punonjësit e policisë, të cilët konkurrojnë dhe hyjnë në trajnim, mbajnë gradën dhe pagën e tyre ekzistuese si gjatë kursit, ashtu edhe pas përfundimit të tij.
- 4. Ngritja në gradën "Inspektor" bëhet pas përfundimit me sukses të periudhës dyvjeçare të provës, pas së cilës ndiqet një kurs formimi.
- 5. Ngritja në gradën "Kryeinspektor" bëhet pas përfundimit me sukses të periudhës dyvjeçare të provës, pas së cilës ndiqet një kurs.
- 6. Punonjësit të policisë i lind e drejta të aplikojë për të konkurruar në procesin e përzgjedhjes, në rast se ka vende të lira, pas plotësimit të kohës së qëndrimit në gradë, sipas afateve të mëposhtme:
 - a) nga "Inspektor" në "Kryeinspektor", 3 vjet;
 - b) nga "Kryeinspektor" në "Nënkomisar", 3 vjet;
 - c) nga "Nënkomisar" në "Komisar", 4 vjet;
 - ç) nga "Komisar" në "Kryekomisar", 4 vjet;
 - d) nga "Kryekomisar" në "Drejtues", 4 vjet;
 - dh) nga "Drejtues" në "Drejtues I", 5 vjet;
 - e) nga "Drejtues I" në "Drejtor i Policisë së Burgjeve", pa afat kohor.
- 7. Punonjësit e policisë, që kanë përfunduar një shkollë të lartë, të njohur nga shteti dhe që kanë plotësuar, së paku, dy të tretat e minimumit të kohës që kërkohet për qëndrimin në gradë, mund të konkurrojnë në procesin e përzgjedhjes për ngritjen në gradë nga "Kryeinspektor" në "Nënkomisar".
- 8. Në vjetërsinë, për efekt grade, llogaritet koha, gjatë të cilës ai ka kryer shërbim aktiv në strukturat e Policisë së Burgjeve ose në shërbimet e tjera policore.
 - 9. Në vjetërsinë, për efekt grade, nuk llogaritet koha e ndërprerjes së karrierës për shkak të:
 - a) lejes së përfituar pa të drejtë page;
 - b) pezullimeve për shkaqe disiplinore.
- 10. Punonjësi i Policisë së Burgjeve ka të drejtë të ankohet te Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative, në rastet kur konstaton shkelje të rregullave të ngritjes në gradë, të përcaktuara në këtë nen dhe në rregulloren e personelit.
- 11. Procedurat për kryerjen e provimit të ngritjes në gradë përcaktohen në rregulloren e personelit të Policisë së Burgjeve, ku përfshihen:
 - a) përbërja e komisionit të testimit;
 - b) procedurat e aplikimit;
 - c) kriteret për të aplikuar.

Fitimi i gradës

(Ndryshuar pika 5 dhe 6 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Ngritja në gradë e punonjësit të policisë nënkupton ngritjen e tij në detyrë, sipas tabelës së funksioneve korresponduese për çdo gradë. Ngritjet në gradë bëhen vetëm për të plotësuar vendet e lira për çdo gradë. Në urdhrin për ngritje në gradë, komisioni i dhënies së gradave përcakton, gjithashtu, funksionin përkatës të punonjësit të policisë.
- 2. Punonjësit e policisë mund të ngrihen në gradë, vetëm pasi të kenë përfunduar me sukses kursin e trajnimit përkatës për atë gradë.
- 3. Punonjësit e policisë zgjidhen për të ndjekur kursin e trajnimit, duke u bazuar në listën emërore të së drejtës për gradë, të hartuar pas procesit konkurrues.
- 4. Pas përfundimit me sukses të trajnimit, përzgjedhja për ngritje në gradë bëhet sipas listës emërore të së drejtës për gradë.
- 5. Ngritja në gradë për nivelin bazë dhe të mesëm bëhet nga Drejtori i Policisë së Burgjeve, me propozim të komisionit përkatës.
- 6. Ngritja deri në gradën "Kryekomisar" bëhet me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve, me propozimin e komisionit përkatës për dhënien e gradave.

- 7. Ngritja në gradën e rolit të lartë bëhet nga Ministri i Drejtësisë, me propozimin e komisionit përkatës për dhënien e gradave.
 - 8. Numri i përllogaritur për vendet e lira njoftohet brenda datës 31 mars të çdo viti.

Komisionet për dhënien e gradave

(Ndryshuar pika 1 dhe 2 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Komisionet për dhënien e gradave për rolin bazë, rolin e mesëm dhe rolin e lartë propozojnë dhënien e gradave përkatëse, në bazë të vlerësimit të kritereve të parashikuara në këtë ligj për fitimin e gradës.
- 2. Përbërja dhe funksionimi i komisionit për dhënien e gradave për rolin bazë dhe rolin e mesëm përcaktohen me urdhër të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve.
- 3. Përbërja dhe funksionimi i komisionit për dhënien e gradave për rolin e lartë përcaktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 32 Heqja dorë nga grada

- 1. Punonjësi i policisë ka të drejtë të kërkojë heqjen dorë nga grada që mban, për të kaluar në një gradë më të ulët.
- 2. Heqja dorë nga grada, sipas pikës 1 të këtij neni, mund të kërkohet vetëm për një gradë paraardhëse.
- 3. Vendimi për kërkesën e punonjësit të policisë për heqje dorë nga grada merret nga autoriteti përkatës.
- 4. Punonjësi i policisë, i cili më parë ka hequr dorë, me kërkesën e vet, nga një gradë, ka të drejtë të kërkojë ngritje në gradë, vetëm pas certifikimit nga komisioni i dhënies së gradave.

Neni 33

Ulja në grade

(Ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Me përjashtim të rolit bazë, kur, për shkak të ndryshimeve në strukturën organizative të policisë, shkurtohet numri i funksioneve organike për gradë, punonjësi i policisë, që mban gradën, për të cilën do të kërkohet ulja, mund të kërkojë, në mënyrë vullnetare, uljen një gradë më poshtë, kur ka vende të lira.
- 2. Me krijimin e vendeve të lira për gradë, punonjësi i policisë, që ka kërkuar uljen në gradë, mund të rimarrë gradën e mëparshme, sipas përcaktimeve të bëra në nenin 26.

Neni 34

Përcaktimi i gradave për funksion

- 1. Emërtimet e gradave, sipas roleve dhe ecurisë në karrierë, janë:
- a) nëninspektor, për policët e rolit bazë, në detyra të thjeshta shërbimi;
- b) inspektor, për përgjegjësit e shërbimit;
- c) kryeinspektor, për ndihmësit e specialistëve dhe përgjegjësit e grupeve të shoqërimit.
- 2. Punonjësi i rolit të mesëm mban gradën:
- a) nënkomisar, kur është specialist i trupës;
- b) nënkomisar, kur kryen funksionin e shefit të regjimeve dhe kur është specialist i informacionit;

- c) komisar, kryekomisar, kur është specialist në Drejtorinë e Policisë së Burgjeve dhe kur kryen detyrën përgjegjësit të sigurisë.
 - 3. Punonjësi i rolit të lartë mban gradën:
- a) kryekomisar, drejtues, kur kryen detyrën e përgjegjësit të sektorit në Drejtorinë e Policisë së Burgjeve;
 - b) drejtues, drejtues i parë, kur kryen funksionin e Drejtorit të Policisë së Burgjeve.

E drejta e ankimit

- 1. Në rastet kur punonjësi i rolit bazë dhe të mesëm vërejnë shkelje të rregullave për ngritjen dhe uljen në gradë, ai ka të drejtë të ankohet te Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative.
- 2. Në rastet kur punonjësi i rolit të lartë vëren shkelje të rregullave për ngritjen dhe uljen në gradë, ai ka të drejtë të ankohet te Ministri i Drejtësisë, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative.

KREU V PROCEDURAT DISIPLINORE

Neni 36 **Masat disiplinore**

(Ndryshuar pika 1, germat "ç" dhe "d" dhe pika 3, me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014; shtuar pika 4 dhe 5 me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

- 1. Kur punonjësi i Policisë së Burgjeve nuk zbaton detyrat e shërbimit ose shkel rregullat e parashikuara në këtë ligj dhe në aktet e tjera, ligjore dhe nënligjore, që lidhen me detyrën dhe këto veprime nuk përbëjnë vepra penale, ndaj tij mund të jepet njëra nga këto masa disiplinore:
 - a) vërejtje me shkrim;
 - b) vërejtje me paralajmërim;
 - c) pezullim pa të drejtë page nga një deri në tre muaj;
 - ç) ulje në gradë, jo më shumë se një gradë ose funksion deri në 12 muaj;
 - d) largim nga Policia e Burgjeve
- 2. Masa disiplinore duhet të jetë në përputhje me shkeljen e kryer dhe pasojat e ardhura prej sai.
- 3. Efektet e masës disiplinore fillojnë pasi të jetë dhënë masa disiplinore nga organi kompetent.
- 4. Vendimi për masën disiplinore duhet t'i komunikohet me shkrim punonjësit të Policisë së Burgjeve brenda 5 ditëve pune nga marrja e tij, duke e vënë në dijeni njëkohësisht edhe për të drejtën e tij të ankimit për vendimin.
- 5. Kategoritë dhe llojet e shkeljeve disiplinore, kriteret, rregullat, procedurat dhe dokumentacioni për dhënien e masave disiplinore, si dhe përbërja, mënyra e organizimit dhe e funksionimit të komisionit të apelimit të punonjësve të Policisë së Burgjeve përcaktohen në rregulloren e disiplinës.

Neni 37 **Procesi disiplinor**

- 1. Dhënia e masave disiplinore dhe shqyrtimi i tyre bëhen sipas një procedure, e cila garanton të drejtën për t'u vënë në dijeni, për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur.
- 2. Për çdo shkelje jepet vetëm një masë disiplinore. Për vendimin për marrjen e masës disiplinore njoftohet me shkrim i interesuari, për të cilin bëhet shënimi përkatës në dosjen vetjake.

Autoritetet për dhënien e masave disiplinore

(Ndryshuar germat "c", "ç" dhe "d" me ligjin nr. 36/2014, datë 10.4.2014)

Autoritetet për dhënien e masave disiplinore janë:

- a) në Drejtorinë e Policisë së Burgjeve, Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve kryesisht ose me propozimin e Drejtorit të Policisë së Burgjeve, ndërsa në IEVP drejtori i IEVP-së kryesisht ose me propozimin e përgjegjësit të shërbimit të ruajtjes dhe të sigurisë, për masat disiplinore "Vërejtje me shkrim" dhe "Vërejtje me paralajmërim";
- b) në Drejtorinë e Policisë së Burgjeve, Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve kryesisht ose me propozimin e Drejtorit të Policisë së Burgjeve, ndërsa në IEVP Drejtori i Policisë së Burgjeve kryesisht ose me propozimin e Drejtorit të IEVP-së, për masën disiplinore "Pezullim pa të drejtë page nga një deri në tre muaj".
- c) Ministri, me propozimin e Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve, për punonjësit e rolit të lartë, Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve, me propozimin me shkrim të Drejtorit të Policisë së Burgjeve, për punonjësit e rolit të mesëm, Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve, me propozimin me shkrim të Drejtorit të Policisë së Burgjeve, për punonjësit e rolit bazë, për masën disiplinore "Ulje në gradë";
- ç) Ministri i Drejtësisë, me propozimin me shkrim të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve, për drejtorin dhe përgjegjësit e sektorëve në Drejtorinë e Përgjithshme të Burgjeve, për masën disiplinore "Largim nga Policia e Burgjeve";
- d) Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve, në bazë të propozimit me shkrim të Drejtorit të Policisë së Burgjeve, për punonjësit e rolit bazë, për masën disiplinore "Largim nga Policia e Burgjeve".

Neni 39

Ankimi

- 1. Punonjësi i Policisë së Burgjeve, ndaj të cilit merret një masë disiplinore, sipas shkronjave "a" e "b" të pikës 1 të nenit 36 të këtij ligji, ka të drejtë të ankohet tek eprori i punonjësit të policisë, që ka dhënë masën ndaj tij, brenda 5 ditëve nga data e marrjes dijeni për dhënien e masës disiplinore.
- 2. Punonjësi i Policisë së Burgjeve, ndaj të cilit merret një masë disiplinore, sipas shkronjave "c", "ç" e "d" të pikës 1 të nenit 36 të këtij ligji, ka të dre jtë të ankohet me shkrim në komisionin e apelimit të masave disiplinore në Ministrinë e Drejtësisë, brenda 10 ditëve nga çasti i marrjes dijeni me shkrim, për dhënien e asaj mase.

Neni 40

Komisioni i apelimit të masave disiplinore

- 1. Komisioni i apelimit të masave disiplinore krijohet dhe funksionon pranë Ministrisë së Drejtësisë.
- 2. Komisioni i apelimit të masave disiplinore ka kompetencë për të lënë në fuqi masën disiplinore, kur e gjen të bazuar, ose propozon rishikimin e saj nga autoriteti që ka dhënë masën.
 - 3. Përbërja dhe funksionimi i komisionit caktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 41

Afatet e shuarjes së masës disiplinore

1. Masat disiplinore "Vërejtje me shkrim" dhe "Vërejtje me paralajmërim" qëndrojnë në dosjen personale të punonjësit të Policisë së Burgjeve për një periudhë prej 6 muajsh, periudhë pas së cilës shuhen.

- 2. Masat disiplinore "Pezullim pa të drejtë page nga një deri në tre muaj" dhe "Ulje në gradë ose funksion" qëndrojnë në dosjen personale të punonjësit të Policisë së Burgjeve për një periudhë prej një viti, nga data e përfundimit të ekzekutimit të masës, periudhë pas së cilës shuhen.
- 3. Pas kalimit të periudhave të përcaktuara në pikat 1 e 2 të këtij neni, i gjithë dokumentacioni, që lidhet me masat disiplinore, të përcaktuara në shkronjat "c" e "ç" të pikës 1 të nenit 36 të këtij ligji, ruhet në dosjen personale të punonjësit gjatë të gjithë kohës së punës. Këto të dhëna nuk mund t'i bëhen të ditura asnjë institucioni apo strukture pa lejen me shkrim të Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve.
- 4. Masa disiplinore "Largim nga detyra" qëndron përgjithmonë në dosjen personale të ishpunonjësit të Policisë së Burgjeve.

Neni 42 **Procedimi penal**

Në rastet kur punonjësi i Policisë së Burgjeve merret në përgjegjësi penale për një krim, pezullohet nga funksioni deri në përfundim të procesit.

KREU VI MASAT PËR RUAJTJEN E RENDIT DHE TË SIGURISË NË IEVP

Neni 43 **Kontrolli**

- 1. Punonjësit e Policisë së Burgjeve ushtrojnë kontroll në mjedise dhe ndaj çdo personi, që hyn në regjim, i burgosur ose vizitor.
- 2. Kontrollet kryhen nga punonjës policie të së njëjtës gjini me personin e kontrolluar. Për kontrollin e të miturve kërkohet edhe prania e prindit ose e kujdestarit.
- 3. Në të gjitha rastet e hyrjeve dhe të kontrolleve në mjedise, punonjësi i policisë harton një raport, ku jepen arsyet e hyrjes, të kryerjes së kontrollit dhe rezultatet e tij.

Neni 44 **Përdorimi i forces**

- 1. Personeli i burgut nuk përdor forcë kundër të burgosurve, me përjashtim të rasteve kur ky veprim është i nevojshëm për vetëmbrojtje ose në rast të tentativave për arratisje, rezistencë aktive ose pasive ndaj një urdhri të ligjshëm. Edhe në këto raste, forca përdoret si mjet i fundit.
- 2. Masa e forcës së përdorur është minimumi i mundshëm dhe përdoret në kohën më të shkurtër të mundshme.
- 3. Personeli, që merret drejtpërdrejt me të burgosurit, trajnohet për teknikat, që e bëjnë të mundur përdorimin minimal të forcës, për të kthyer vetëkontrollin tek të burgosurit agresivë.
- 4. Në raste të veçanta, kur cenohet siguria dhe veprimtaria në sistemin e burgjeve, Policia e Burgjeve bashkëpunon me strukturat e tjera, që veprojnë në fushën e rendit dhe të sigurisë.
- 5. Mënyrat, teknikat dhe masa e përdorimit të forcës përcaktohen në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve.
- 6. Për rastet kur punonjësit e strukturave, që veprojnë në fushën e rendit dhe të sigurisë hyjnë në burg për të trajtuar konflikte, lidhet marrëveshje ndërmjet Ministrit të Drejtësisë dhe Ministrit të Brendshëm. Në marrëveshje parashikohen kushtet dhe masa e të drejtave, që kanë punonjësit e këtyre strukturave, llojet e ndryshme të forcës, rrethanat kur përdoret çdo lloj force, niveli i nevojshëm i kompetencave përpara se të përdoret forca dhe raportet, që duhet të përgatiten pas përdorimit të forcës.

Neni 45 **Mjetet kufizuese**

- 1. Ndalohet përdorimi i zinxhirëve dhe i hekurave.
- 2. Prangat e duarve, xhaketat e forcës dhe mjete të tilla të rënda trupore kufizuese nuk përdoren, me përjashtim të rasteve kur dhe për aq sa:
- a) ato janë të nevojshme për të parandaluar arratisjen gjatë një transferimi, me kusht që ato të hiqen kur i burgosuri del përpara një organi gjyqësor ose administrativ, me përjashtim të rasteve kur organet vendosin ndryshe;
- b) jep urdhër drejtori, nëse mënyra të tjera kontrolli dështojnë, në mënyrë që të mbrohet i burgosuri nga vetëdëmtimi, dëmtime të të tjerëve ose për të parandaluar dëmtime serioze ndaj pronës. Në këto raste, drejtori informon mjekun e burgut menjëherë dhe i raporton Drejtorit të Përgjithshëm të Burgjeve.
- 3. Mënyra e përdorimit të instrumenteve kufizuese përcaktohet në rregulloren e përgjithshme të burgjeve.

KREU VIII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 46 **Aktet nënligjore**

- 1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 4, 5, 15, 28 dhe 29 të këtij ligji.
- 2. Ngarkohet Ministri i Drejtësisë të nxjerrë aktet nënligjore në zba tim të neneve 3, 13, 31 e 40 të këtij ligji.
- 3. Ngarkohet Drejtori i Përgjithshëm i Burgjeve të nxjerrë aktet e nevojshme në zbatim të nenit 31 të këtij ligji.

Neni 47 Shfuqizime

Ligji nr.8321, datë 2.4.1998 "Për Policinë e Burgjeve", të ndryshuar, shfuqizohet.

Neni 48 **Hyrja në fuqi**

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr. 5983, datë 29.12.2008 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

LIGJ Nr.10 173, datë 22.10.2009

PËR MBROJTJEN E DËSHMITARËVE DHE TË BASHKËPUNËTORËVE TË DREJTËSISË¹⁷

(Ndryshuar me ligjet nr.10 461, datë 13.9.2011, nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

(i përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti**

Ky ligi rregullon masat e posaçme, të përkohshme dhe të jashtëzakonshme, mënyrën dhe procedurat e mbrojtjes së dëshmitarëve dhe të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, si dhe organizimin, funksionimin, kompetencat dhe marrëdhëniet ndërmjet organeve të ngarkuara për propozimin, vlerësimin, miratimin dhe zbatimin e programit të mbrojtjes.

Neni 2 **Fusha e veprimit**

Dispozitat e këtij ligji janë të zbatueshme në kuadër të procedimeve penale për krime të kryera me dashje, për të cilat ligji parashikon dënim me burgim jo më pak se 4 vjet, në minimum. Rrezikshmëria e këtyre krimeve dhe e autorëve të tyre duhet të jetë e tillë, që të justifikojë kryerjen e shpenzimeve të nevojshme për mbrojtjen e një ose të disa personave.

Neni 3 **Përkufizime**

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- 1. "Programi i mbrojtjes" janë masat e posaçme, ndihmëse dhe të jashtëzakonshme, që zbaton Drejtoria e Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë, për mbrojtjen e jetës dhe të shëndetit të personave të mbrojtur, në kushtet e parashikuara nga ky ligj.
- 2. "Dëshmitar i drejtësisë" është personi, i cili, në cilësinë e dëshmitarit ose të personit të dëmtuar, bën deklarime a dëshmon për fakte e rrethana, që përbëjnë objekt prove në një procedim penal dhe që, për shkak të këtyre deklarimeve a dëshmive, ndodhet në gjendje rreziku.
- 3. "Bashkëpunëtor i drejtësisë" është personi, i cili vuan dënimin penal ose është i pandehur në një procedim penal për krime të kryera në bashkëpunim, që ndodhet në gjendje rreziku, për

¹⁷ Ligji nr.10 173, datë 22.10.2009 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 154, datë 16 nëntor 2009. Ligji nr.10 461, datë 13.9.2011 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 135, datë 3 tetor 2011. Ligji nr. 32/2017, datë 30.3.2017 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 92, datë 2 maj 2017.

shkak të bashkëpunimit me drejtësinë, të deklarimeve apo dëshmive për fakte e rrethana, që përbëjnë objekt prove në të njëjtin procedim penal ose në një procedim të lidhur.

- 4. "Persona të lidhur" janë personat, të cilët ndodhen në gjendje rreziku, për shkak të lidhjeve të gjakut, të martesës, të bashkëjetesës së faktit ose marrëdhënieve të ngushta personale, që kanë me dëshmitarin ose me bashkëpunëtorin e drejtësisë.
- 5. "Persona të mbrojtur", bashkërisht ose veçmas, janë dëshmitarët, bashkëpunëtorët e drejtësisë dhe personat e lidhur me ta, sipas përcaktimeve të bëra në pikat 2, 3 e 4 të këtij neni.
- 6. "Gjendje rreziku" është gjendja aktuale, konkrete dhe serioze, për shkak të së cilës jeta e shëndeti janë në rrezik, si pasojë e dëshmimit të dëshmitarit apo të bashkëpunëtorit të drejtësisë në procesin penal, për veprat penale të parashikuara në këtë ligj.

KREU II ORGANET PËRGJEGJËSE PËR MBROJTJEN E DËSHMITARËVE DHE TË BASHKËPUNËTORËVE TË DREJTËSISË

Neni 4 **Organet përgjegjëse**

Organe përgjegjëse për përgatitjen, vlerësimin, miratimin dhe zbatimin e programit të mbrojtjes së dëshmitarëve dhe të bashkëpunëtorëve të drejtësisë janë:

- a) Komisioni për Vlerësimin e Programit të Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë, më poshtë komisioni;
- b) Drejtoria e Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë, më poshtë drejtoria.

Neni 5

Drejtoria e Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë (ndryshuar pika 1 dhe ndryshuar fjalë në pikën 2 dhe 3 me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

- 1. Drejtoria e Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë, si strukturë e posaçme qendrore në Policinë e Shtetit, është organi përgjegjës për përgatitjen, ndjekjen dhe zbatimin e programit të mbrojtjes. Drejtoria e shtrin veprimtarinë në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.
- 2. Struktura dhe organika e drejtorisë miratohen nga Ministri përgjegjës për rendin dhe sigurinë publike.
- 3. Drejtoria ka buxhetin e vet, si njësi shpenzimi në buxhetin e Drejtorisë së Policisë së Shtetit. Administrimi i pasurive dhe fondeve të nevojshme për ushtrimin e veprimtarisë së drejtorisë, dokumentimi i shpenzimeve dhe kontrolli i veprimtarisë financiare të drejtorisë bëhen në mënyrë të tillë, që të mos lejojnë identifikimin e të dhënave me natyrë sekrete e operative.
- 4. Trajtimi dhe përfitimet e punonjësve të drejtorisë rregullohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 6 **Detyrat e drejtorisë**

(shtuar fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

Drejtoria ka këto detyra:

- a) përgatit dhe dërgon për shqyrtim në komision propozimet e dërguara nga Prokurori i Përgjithshëm ose Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme, për pranimin në programin e mbrojtjes;
- b) kryen një vlerësim të kushteve fizike dhe psikologjike të personit të propozuar për t'u pranuar në programin e mbrojtjes dhe një vlerësim të gjithanshëm të gjendjes së rrezikut, me

qëllim që komisioni të jetë sa më i informuar për përshtatshmërinë e personit me programin e mbrojtjes;

- c) vendos zbatimin e masave të përkohshme të mbrojtjes, deri në marrjen e vendimit përfundimtar nga komisioni, në rastet dhe mënyrën e parashikuar në nenin 18 të këtij ligji;
- ç) zbaton masat e posaçme dhe ndihmëse të mbrojtjes, që do të zbatohen për personin ose personat e pranuar në program, pas marrjes së vendimit të komisionit për pranimin në programin e mbrojtjes;
- d) përgatit dhe nënshkruan marrëveshjen e mbrojtjes me personat e mbrojtur, sipas nenit 19 të këtij ligji;
 - dh) ndjek zbatimin e programit të mbrojtjes;
- e) administron bazën e të dhënave, që lidhet me veprimtarinë e drejtorisë dhe ecurinë e programit të mbrojtjes dhe merr masa për t'i siguruar e administruar ato, në përputhje me shkallën e nevojshme të klasifikimit të informacionit, sipas dispozitave ligjore në fuqi;
- ë) administron pasuritë dhe fondet në dispozicion të drejtorisë për ushtrimin e veprimtarisë dhe zbatimin e programit të mbrojtjes, përfshirë marrjen me qira të mjediseve të nevojshme për punë teknike e operative;
- f) propozon dhe merr masa për bashkërendimin e punëve me institucione të tjera për zbatimin e programit të mbrojtjes ndaj personave të mbrojtur;
- g) ndjek çështjet e bashkëpunimit me strukturat ndërkombëtare ose të shteteve të tjera në fushën e mbrojtjes;
- gj) përgatit raporte periodike për veprimtarinë e zhvilluar dhe bën propozime për përmirësimin e legjislacionit, për zbatimin e programit të mbrojtjes ndaj personave të mbrojtur. Raportet e drejtorisë përmbajnë vetëm statistika. Asnjë dispozitë ligjore për të drejtën e informimit nuk e vë drejtorinë para detyrimit për t'u dhënë informacion, qoftë edhe në mënyrë të përmbledhur e të reduktuar, institucioneve shtetërore, shtypit apo publikut. Raportet periodike përgatiten çdo gjashtë muaj dhe i vihen në dispozicion komisionit.

Neni 7 Kompetenca të veçanta të drejtorisë

- 1. Drejtoria, kur e sheh të nevojshme, në funksion të zbatimit të masave të mbrojtjes, u drejtohet, me një kërkesë të arsyetuar, me shkrim, institucioneve të tjera shtetërore:
 - a) për informacionin e nevojshëm;
- b) për të mos u dhënë informacion enteve ose personave që, në kushte normale, kanë të drejtë ta marrin këtë informacion;
- c) për t'i informuar, në çdo rast, kur persona ose ente të tjera bëjnë përpjekje të marrin informacion për personat e mbrojtur.
- 2. Drejtoria, në zbatim të programit të mbrojtjes, ka të drejtë të përdorë identitete të rreme dhe t'u kërkojë institucioneve të tjera shtetërore të ndihmojnë në krijimin e tyre:
 - a) për personat e mbrojtur;
- b) për punonjësit e drejtorisë, që kryejnë detyra konkrete, në përmbushje të detyrimeve që burojnë nga ky ligj.
- 3. Për efekt të përjashtimit nga përgjegjësia penale, personat që përdorin identitete të rreme, në zbatim të pikës 2 të këtij neni dhe funksionarët publikë, që ndihmojnë në krijimin e këtyre identiteteve, vlerësohen se kanë vepruar në ushtrim të një të drejte ose në zbatim të detyrës së ngarkuar nga ligji, sipas nenit 21 të Kodit Penal.

Emërimi, lirimi dhe përjashtimi nga policia i punonjësve të drejtorisë

(shtuar dhe ndryshuar fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

- 1. Oficerët e policisë në drejtori përzgjidhen nga radhët e punonjësve të policisë, që plotësojnë kriteret për t'u emëruar në Drejtorinë e Policisë së Shtetit, në përputhje me ligjet e aktet nënligjore në fuqi.
- 2. Kandidatët për punonjës të drejtorisë i nënshtrohen verifikimit të personalitetit të tyre nga struktura përgjegjëse për kontrollin e brendshëm në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike.
- 3. Transferimi i oficerëve të policisë të drejtorisë në një detyrë tjetër në Policinë e Shtetit bëhet në përputhje me procedurën e parashikuar në ligjin që rregullon veprimtarinë e Policisë së Shtetit, vetëm me pëlqimin paraprak, me shkrim, të oficerit.
- 4. Marrja e masave disiplinore për punonjësit e drejtorisë dhe ankimi ndaj tyre bëhet në bazë të ligjit që rregullon veprimtarinë e Policisë së Shtetit.

Neni 9

Komisioni për Vlerësimin e Programit të Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë

(shtuar pika 7 me ligjin me ligjin nr.10 461, datë 13.9.2011, ndryshuar fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

- 1. Komisioni për Vlerësimin e Programit të Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë është organi përgjegjës që vlerëson dhe miraton propozimet e drejtorisë për:
 - a) pranimin në programin e mbrojtjes;
 - b) masat konkrete të mbrojtjes;
 - c) ndërprerjen e programit;
 - ç) përfundimin e këtij programi.

Komisioni ka kompetencë edhe shqyrtimin e ankesave të bëra në përputhje me nenin 26 të këtij ligji.

- 2. Komisioni kryesohet nga zëvendësministri në ministrinë përgjegjëse për rendin dhe sigurinë publike dhe në përbërje të tij ka:
 - a) një gjyqtar të propozuar nga Këshilli i Lartë Gjyqësor në detyrën e zëvendëskryetarit;
 - b) një prokuror të propozuar nga Këshilli i Lartë i Prokurorisë në detyrën e anëtarit;
- c) një oficer të policisë gjyqësore të propozuar nga Drejtori i Policisë së Shtetit në detyrën e anëtarit;
 - c) drejtori i drejtorisë në detyrën e anëtarit.
- 3. Këshilli i Lartë Gjyqësor, Këshilli i Lartë i Prokurorisë dhe Drejtori i Policisë së Shtetit caktojnë edhe nga një anëtar zëvendësues, të cilët do të marrin pjesë në mbledhjet e komisionit, kur ekziston një arsye, që i ndalon anëtarët respektivë të marrin pjesë në mbledhjet e komisionit.
- 4. Anëtarët e komisionit caktohen në detyrë për një afat trevjeçar, me të drejtë riemërimi. Anëtarësia në komision përfundon përpara afatit:
- a) kur anëtari nuk ushtron më funksion në institucionin që e ka propozuar, ose për shkak të të cilit është emëruar;
 - b) me kërkesën e vet, të shoqëruar me arsye të bazuara;
 - c) për shkak të mungesës së pajustifikuar në dy mbledhje radhazi të komisionit;
 - ç) për shkelje të dispozitave të këtij ligji dhe të rregullave të funksionimit të komisionit.
- 5. Vendimi për përfundimin e qëndrimit në detyrë të anëtarit të komisionit merret nga organi përgjegjës për emërimin e tyre. Në rastin e shkronjës "b" të pikës 4 të këtij neni, vendimi merret me kërkesë të vetë anëtarit, ndërsa në rastin e shkronjave "c" e "ç", me kërkesë të komisionit.

- 6. Gjyqtari, prokurori dhe oficeri i policisë gjyqësore, anëtarë të komisionit, nuk mund të marrin pjesë në diskutim dhe në vendimmarrje, kur vihen në dijeni se propozimi për pranim në program ka lidhje me procedime penale apo veprimtari, që hetohen ose gjykohen prej tyre. Ky ndalim vlen edhe kur ka konflikt interesash ose dyshime për njëanshmëri, të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale dhe në dispozitat e tjera ligjore në fuqi. Në raste të tilla, ata zëvendësohen nga anëtarët zëvendësues.
- 7. Kryetari dhe anëtarët e komisionit marrin shpërblim financiar në masën dhe mënyrën e përcaktuar me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU III PROGRAMI PËR MBROJTJEN E DËSHMITARËVE DHE TË BASHKËPUNËTORËVE TË DREJTËSISË

Neni 10 Kushtet e përgjithshme për zbatimin e programit të mbrojtjes

- 1. Kur zbatimi i masave të zakonshme të mbrojtjes për dëshmitarin ose bashkëpunëtorin e drejtësisë nuk është i mjaftueshëm dhe i përshtatshëm, zbatohet programi i mbrojtjes, sipas këtij ligji, nëse ai pranon të bashkëpunojë me vullnet të lirë me prokurorinë dhe gjykatën dhe, nëpërmjet deklarimeve dhe/ose dëshmisë së vet të plotë, të bërë pa kushte dhe rezerva, të japë të dhëna të bazuara, që përbëjnë prova vendimtare për zbulimin, hetimin dhe gjykimin e krimeve dhe të autorëve të tyre.
- 2. Zbatimi i programit të mbrojtjes për dëshmitarin ose bashkëpunëtorin e drejtësisë vendoset vetëm nëse ai ndodhet në gjendje rreziku, është i përshtatshëm për t'u përfshirë në program dhe, me vullnetin e vet të lirë, pranon e merr pjesë aktivisht në zbatimin e tij.
- 3. Përshtatshmëria ka të bëjë me kushtet psikologjike, sociale dhe fizike të dëshmitarit ose të bashkëpunëtorit, të cilat duhet të jenë të tilla, që të krijojnë besim se ai do të zbatojë rregullat e programit të mbrojtjes dhe nuk do të vërë në rrezik jetën e shëndetin e vet, jetën e shëndetin e personave të tjerë. Nëse ka mundësi, ndaj tij merret masa e ndryshimit të vendbanimit, si dhe e programit në tërësi.
- 4. Në rastin e dëshmitarit ose të bashkëpunëtorit të mitur, përveç rrethanave të mësipërme, duhet të vlerësohen edhe pasojat e pranimit në program për zhvillimin e tij psiko-social.
- 5. Në varësi të rrethanave konkrete, bashkë me dëshmitarin ose bashkëpunëtorin e drejtësisë mund të përfshihen në programin e mbrojtjes edhe personat e lidhur me të. Edhe në këtë rast zbatohen rregullat që parashikohen në pikat 1 e 2 të këtij neni.
- 6. Programi i mbrojtjes nuk ka për qëllim të sjellë përmirësimin e gjendjes ekonomike të personit të mbrojtur. Drejtoria, komisioni dhe asnjë institucion tjetër shtetëror nuk përgjigjen për detyrimet financiare, që personat e mbrojtur kanë në çastin e pranimit në programin e mbrojtjes.

Neni 11 **Kohëzgjatja e programit të mbrojtjes**

- 1. Programi i mbrojtjes, si rregull, zbatohet për një afat të pacaktuar dhe mund të shtrihet në të gjitha fazat e procedimit penal, si dhe pas përfundimit të tyre.
- 2. Kohëzgjatja e zbatimit të programit të mbrojtjes varet nga ekzistenca e gjendjes së rrezikut, përshtatshmëria e personit të mbrojtur, në raport me masën e posaçme të mbrojtjes që zbatohet, si dhe nga zbatimi, prej personit të mbrojtur, i detyrimeve të parashikuara në marrëveshjen e mbrojtjes.

Masat e mbrojtjes

(ndryshuar shkronja "d" me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

Në kuadër të programeve të mbrojtjes, një ose disa nga masat e mbrojtjes që zbatohen për personat e mbrojtur janë:

- a) ndryshimi i identitetit;
- b) ndryshimi i vendbanimit;
- c) dhënia e dokumenteve të rreme;
- ç) mbrojtja e përkohshme e identitetit, e të dhënave dhe e dokumenteve;
- d) dhënia e dëshmisë me një identitet tjetër dhe administrimi me mjete të veçanta për deformimin e zërit a të pamjes së tij dhe forma të tjera të caktuara sipas ligjit, në përputhje me nenin 361/b të Kodit të Procedurës Penale;
 - dh) mbrojtja fizike dhe teknike në vendin ku qëndron personi, si dhe gjatë lëvizjeve të tij;
 - e) rehabilitimi social;
 - ë) dhënia e ndihmës financiare;
 - f) rikualifikimi profesional;
 - g) dhënia e këshillave dhe e ndihmës së specializuar ligjore;
 - gj) çdo masë tjetër, e cila vlerësohet dhe miratohet si e nevojshme në përputhje me këtë ligj.

Neni 13

Përgjegjësia për zbatimin e programit të mbrojtjes

- 1. Drejtoria përgjigjet për përgatitjen, bashkërendimin e punëve dhe ndjekjen e zbatimit të programit të mbrojtjes.
- 2. Drejtoria bashkëpunon me ministritë dhe institucionet e tjera qendrore për çështje që kanë të bëjnë me ndjekjen dhe zbatimin e programit të mbrojtjes.
- 3. Organet e përmendura në pikën 2 të këtij neni bashkërendojnë punën e tyre me drejtorinë, u përgjigjen kërkesave të kësaj drejtorie dhe të prokurorit, si dhe njoftojnë për çështje e rrethana, që kanë të bëjnë me zbatimin e programit të mbrojtjes.

Neni 14

Administrimi i akteve, i dokumentacionit dhe i informacionit

- 1. Aktet, dokumentacioni dhe çdo informacion, që lidhet me propozimin, miratimin dhe zbatimin e programit të mbrojtjes, vlerësohen "Informacion i klasifikuar" dhe mbahen e administrohen nga Drejtoria e Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë.
- 2. Aktet, dokumentacioni, të dhënat, si dhe çdo informacion, që zotërojnë dhe administrojnë ministritë e institucionet e tjera qendrore, për programin e mbrojtjes, vlerësohen "Informacion i klasifikuar".

KREU IV PROCEDURAT PËR MIRATIMIN DHE ZBATIMIN E PROGRAMIT TË MBROJTJES

Neni 15

Propozimi për pranim në programin e mbrojtjes

(shtuar dhe hequr fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

1. Të drejtën për të propozuar pranimin e një ose të disa personave në programin e mbrojtjes e ka Prokurori i Përgjithshëm ose Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme.

- 2. Propozimi për pranimin e një ose të disa personave në programin e mbrojtjes përmban, domosdoshmërisht, të dhënat e mëposhtme:
 - a) të dhëna personale të personit, që propozohet të mbrohet;
- b) shpjegime për rëndësinë e deklarimeve të bëra apo që mund të sigurohen nga dëshmitari ose bashkëpunëtori i drejtësisë, si dhe arsyet përse dhënia e lirë e dëshmive nuk mund të sigurohet në mënyrë tjetër;
- c) rrethanat në të cilat ose për shkak të të cilave dëshmitari a bashkëpunëtori i drejtësisë ka marrë dijeni për të dhënat dhe deklarimet, që ka bërë ose që mund të sigurohen prej tij;
- ç) të dhëna dhe shpjegime të tjera, që shërbejnë për të motivuar e mbështetur vlerësimin për gjendjen e rrezikut, ku ndodhet apo parashikohet të ndodhet personi, që propozohet të mbrohet;
 - d) informacione për gjendjen financiare të dëshmitarit;
 - dh) informacione të tjera, sipas vlerësimit të prokurorit.
- 3. Në rastin e bashkëpunëtorit të drejtësisë, propozimi shoqërohet me përshkrimin e kushteve të bashkëpunimit me drejtësinë, të cilat do të bëhen pjesë e marrëveshjes së mbrojtjes, sipas nenit 37/a dhe 37/b të Kodit të Procedurës Penale.

Shqyrtimi i propozimit për pranimin në programin e mbrojtjes

(shtuar fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

- 1. Propozimi i Prokurorit të Përgjithshëm ose i Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme për pranimin e një ose të disa personave në programin e mbrojtjes, së bashku me informacionin bazë, sipas nenit 13 të këtij ligji, depozitohen pranë Drejtorisë së Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe të Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë, e cila kryen edhe funksionet e sekretarisë teknike. Kjo drejtori ia përcjell praktikën për shqyrtim kryetarit të komisionit jo më vonë se 24 orë nga data e depozitimit të saj.
- 2. Prokurori i Përgjithshëm ose Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme, kur është rasti, së bashku me propozimin, i paraqet drejtorisë një kërkesë, ku parashtrohen edhe arsyet, sipas së cilës kjo drejtori, në përputhje me rrethanat konkrete, të zbatojë masa të përkohshme mbrojtjeje, derisa të përfundojë shqyrtimi i propozimit të tij nga komisioni.
- 3. Me marrjen e propozimit, kryetari i komisionit ngarkon drejtorinë të kryejë vlerësimin e kushteve fizike dhe psikologjike të personit të propozuar për t'u pranuar në programin e mbrojtjes, vlerësimin e gjithanshëm të gjendjes së rrezikut, si dhe përshtatshmërinë e personit me programin. Për vlerësimin e gjendjes së rrezikut, drejtoria mund t'i kërkojë dëshmitarit, bashkëpunëtorit të drejtësisë ose personave të lidhur me ta informacion për çdo shkelje të mëparshme të ligjit të kryera prej tij, pavarësisht nëse është dënuar për ato ose jo. Në rastet kur bëhen deklarime për vepra penale të kryera nga dëshmitari, bashkëpunëtori i drejtësisë ose personat e lidhur me ta, drejtoria njofton menjëherë Prokurorin e Përgjithshëm ose Drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme për të riparë kërkesën vetëm për qëllimin e parashikuar në këtë pikë.

Neni 17

Vendimmarrja e komisionit

(shtuar fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

- 1. Mbledhjet e komisionit thirren nga kryetari brenda 5 ditëve nga dorëzimi në drejtori i propozimit të Prokurorit të Përgjithshëm ose Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme. Në raste të veçanta dhe urgjente ky komision mblidhet menjëherë.
- 2. Mbledhjet e komisionit janë të vlefshme, kur janë të pranishëm shumica e anëtarëve të tij. Vendimet e tij janë të vlefshme, kur miratohen nga tre anëtarë të pranishëm në mbledhje.
- 3. Komisioni merr vendim jo më vonë se 10 ditë nga mbledhja e parë dhe, në çdo rast, jo më vonë se 15 ditë nga data e depozitimit në drejtori të propozimit të Prokurorit të Përgjithshëm ose Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme dhe të dokumentacionit përkatës.

4. Rregullat dhe procedurat e parashikuara në këtë nen zbatohen edhe në rastet e ndërprerjes dhe të përfundimit të programit të mbrojtjes.

Neni 18 **Masa të përkohshme të mbrojtjes**

(shtuar fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

- 1. Në raste të veçanta dhe urgjente, drejtoria, me kërkesën e prokurorit që procedon, vendos zbatimin e menjëhershëm të masave të përkohshme të mbrojtjes. Për këtë qëllim, drejtoria dhe personi i mbrojtur nënshkruajnë një marrëveshje të përkohshme mbrojtjeje. Prokurori i Përgjithshëm ose Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme duhet të paraqesë propozimin për pranimin e personit në programin e mbrojtjes brenda 30 ditëve nga data e fillimit të zbatimit të masave të përkohshme.
- 2. Masat e përkohshme të mbrojtjes vendosen në përputhje me gjendjen e rrezikut, në forma të tilla, që garantojnë, përkohësisht dhe paraprakisht, nivelin e domosdoshëm të mbrojtjes.

Neni 19 **Marrëveshja me personin e mbrojtur**

(shtuar fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

- 1. Në një kohë sa më të shkurtër dhe në çdo rast, jo më vonë se 10 ditë nga data e miratimit të pranimit në programin e mbrojtjes, drejtoria përgatit marrëveshjen për zbatimin e programit (marrëveshjen e mbrojtjes) dhe merr masa për bisedimin dhe nënshkrimin e saj me dëshmitarin, bashkëpunëtorin e drejtësisë dhe personat e tjerë të mbrojtur.
- 2. Përpara se të nënshkruhet marrëveshja, bashkëpunëtori i drejtësisë detyrohet të informojë drejtorinë me hollësi për llojet dhe masën e pasurive të zotëruara prej tij. Nëse ndonjë nga pasuritë, që zotërohen nga bashkëpunëtori i drejtësisë, është produkt i veprave penale, e ardhur ose përfitim nga produktet e veprës penale, apo pasuritë, me të cilat janë përzier këto produkte, atëherë personi duhet ta deklarojë këtë fakt. Në rastet kur bëhet një deklarim i tillë, drejtoria njofton menjëherë Prokurorin e Përgjithshëm ose Drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme.
- 3. Drejtoria vë në dijeni Prokurorin e Përgjithshëm ose Drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme për nënshkrimin e marrëveshjes së mbrojtjes. Përmbajtja e marrëveshjes, hollësitë për vendndodhjen e personit apo të identitetit të tij të ri nuk i bëhen të ditura Prokurorit të Përgjithshëm ose Drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme ose prokurorit që procedon, kurse vendndodhja dhe identiteti i tij i ri nuk duhet t'i bëhen të ditur as komisionit.
- 4. Përgjegjësitë dhe efektet e programit të mbrojtjes për drejtorinë dhe personin e mbrojtur fillojnë në kohën dhe mënyrën e parashikuar në marrëveshje.
- 5. Në rastin kur personi i mbrojtur është i mitur ose është madhor, por i është hequr a kufizuar zotësia për të vepruar, në përputhje me parimet e interesit më të lartë të tij dhe ato të zotësisë për të vepruar, atij i merret mendimi për pranimin në program dhe për përmbajtjen e marrëveshjes. Në këto raste, dhënia përfundimtare e pëlqimit dhe nënshkrimi i marrëveshjes së mbrojtjes bëhen nga prindi ose kujdestari i tij.
- 6. Marrëveshja e mbrojtjes nuk është marrëdhënie detyrimi, në kuptim të Kodit Civil. Personi i mbrojtur ose trashëgimtarët e tij nuk mund të kërkojnë në gjykatë ekzekutimin e kësaj marrëveshjeje dhe as dëmshpërblim, në rastet kur marrëveshja nuk është ekzekutuar apo kur ai pretendon se i ka ardhur ndonjë dëm.

Neni 20 **Përmbajtja e marrëveshjes**

1. Në marrëveshjen e mbrojtjes parashikohen, detyrimisht, këto çështje:

- a) detyrimet e personave të mbrojtur;
- b) masat e posaçme dhe ndihmëse, që do të merren nga drejtoria për të ofruar mbrojtjen e duhur, sipas nivelit dhe rrethanave të rrezikut;
 - c) rastet dhe rrethanat e ndryshimit dhe të ndërprerjes së programit të mbrojtjes;
 - ç) rastet e pranimit vullnetar të programit të mbrojtjes nga personi i mbrojtur;
 - d) kushtet e bashkëpunimit me drejtësinë, në rastin e bashkëpunëtorëve të drejtësisë.
- 2. Marrëveshja e mbrojtjes parashikon, gjithashtu, rregullimin më të hollësishëm të përmbushjes, nga personat e mbrojtur, të kushteve dhe detyrimeve, si më poshtë:
- a) të pranojë kushtet dhe udhëzimet e përcaktuara për programin e mbrojtjes dhe të bashkëpunojë në mënyrë aktive për zbatimin e tyre;
- b) të mbajë parasysh natyrën e informacionit të klasifikuar dhe, në çfarëdo rrethane, të mos bëjë të ditur asnjë të dhënë për programin e mbrojtjes dhe të dhëna të tjera të lidhura me të, duke u paralajmëruar për përgjegjësi penale, sipas nenit 295/a të Kodit Penal, në rast të shkeljes së detyrimit për të ruajtur sekretin, që lidhet me programin e mbrojtjes, edhe pas përfundimit të tij;
- c) të mënjanojë çdo veprim ose mosveprim, që mund të rrezikojë zbatimin e programit të mbrojtjes apo që mund të sjellë, si pasojë, një gjendje tjetër rreziku për personin e mbrojtur;
- ç) të informojë menjëherë drejtorinë për çështje që kërkohen prej saj, ose për ngjarje apo ndryshime të rrethanave të jetës a veprimtarive të tij personale, si dhe për kontaktet e marrëdhëniet me të tretë, që mund të rrezikojnë zbatimin dhe garancitë e ofruara nga programi i mbrojtjes;
- d) të pranojë, pa nevojën e një vendimi gjyqësor të posaçëm, nëse është e domosdoshme për qëllimet e mbrojtjes apo të procedimit penal, përdorimin në mjediset e veta të mjeteve teknike të ruajtjes, vëzhgimit dhe regjistrimit pamor dhe/ose zanor;
- dh) detyrime të tjera që drejtoria i çmon të domosdoshme, në varësi të natyrës dhe rrethanave të rastit konkret;
- e) detyrimet për prindin apo kujdestarin, në rastin kur personi i mbrojtur është i mitur, ose kur atij i është hequr a kufizuar zotësia për të vepruar.

Neni 21 Përjashtimi i punonjësve të drejtorisë nga përgjegjësia civile

Ndaj punonjësit të drejtorisë nuk mund të ngrihet padi civile nga personat e pranuar në programin e mbrojtjes për veprimet dhe/ose mosveprimet e kryera në mirëbesim gjatë ushtrimit të një detyre të ngarkuar nga ky ligj.

Neni 22 Masa të jashtëzakonshme mbrojtjeje

- 1. Policia e Shtetit, institucionet e paraburgimit ose institucionet e ekzekutimit të vendimeve penale, sipas nivelit të gjendjes së rrezikut për dëshmitarët, bashkëpunëtorët e drejtësisë dhe personat e lidhur me ta, mund të urdhërojnë dhe zbatojnë masa mbrojtjeje të jashtëzakonshme, sipas përcaktimeve të parashikuara në këtë ligj apo në ligje ose akte të tjera, që rregullojnë veprimtarinë e tyre. Këto masa, jo më vonë se 24 orë nga marrja e tyre, i njoftohen prokurorit që procedon.
- 2. Masat e jashtëzakonshme, me pëlqimin e prokurorit që procedon, mund të zgjaten derisa të mënjanohet rreziku, që ka motivuar marrjen e tyre ose deri në marrjen e vendimit përkatës nga komisioni.

Ndërprerja e programit të mbrojtjes

- 1. Programi i mbrojtjes mund të ndërpritet nga komisioni në këto raste:
- a) nëse gjatë hetimit dhe gjykimit të çështjes penale vërtetohet se dëshmitari ose bashkëpunëtori i drejtësisë bën deklarime a dëshmi të rreme apo, për çfarëdo arsye, nuk i jep deklarimet ose dëshmitë, për të cilat u lejua pranimi në programin e mbrojtjes;
 - b) nëse personi i mbrojtur kryen një vepër penale me dashje;
- c) nëse pas fillimit të zbatimit të programit të mbrojtjes sigurohen të dhëna të arsyeshme dhe të bazuara për përfshirjen e personit të mbrojtur në veprimtari kriminale, të padeklaruara prej tij;
- ç) nëse dëshmitari, bashkëpunëtori i drejtësisë ose persona të tjerë të mbrojtur nuk respektojnë detyrimet e përmendura në marrëveshjen e mbrojtjes dhe/ose kushtet e bashkëpunimit me drejtësinë;
- d) nëse një autoritet i një shteti tjetër kërkon mbarimin e programit të mbrojtjes, të zbatuar në territorin e atij shteti.
- 2. Gjatë shqyrtimit të rrethanave të ndërprerjes së programit të mbrojtjes, komisioni vihet në dijeni vetëm për arsyet e ndërprerjes së programit.

Neni 24

Përfundimi i programit të mbrojtjes

- 1. Programi i mbrojtjes përfundon në rastet e mëposhtme:
- a) nëse vlerësohet se nuk ekziston më gjendja e rrezikut, që motivon zbatimin e programit të mbrojtjes;
 - b) nëse personi i mbrojtur ka vdekur;
 - c) me kërkesë, me shkrim, të personit të mbrojtur ose të kujdestarit të tij.
- 2. Pas përfundimit të programit të mbrojtjes, personi i mbrojtur mund të zgjedhë mbajtjen e identitetit të ri, nëse i është dhënë një i tillë, ose marrjen përsëri të identitetit të tij të vërtetë.
- 3. Nëse personi, ndaj të cilit zbatohet programi i mbrojtjes, vritet ose dëmtohet fizikisht, në masën që bëhet i paaftë për punë, për shkak të dështimit të masave të zbatuara të mbrojtjes, me propozimin e drejtorisë, komisioni mund t'i caktojë personit ose anëtarëve të familjes, që kanë qenë në ngarkim të tij, ndihmë financiare të posaçme.

Neni 25

Njoftime për ndërprerjen ose përfundimin e programit të mbrojtjes

(shtuar fjalë me ligjin nr. 32/2017, datë 30.3.2017)

- 1. Drejtoria njofton menjëherë, me shkrim, Prokurorin e Përgjithshëm ose Drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme për rrethanat e përmendura në nenet 23 e 24 të këtij ligji.
- 2. Në rastin e kërkesës për përfundimin e programit të mbrojtjes ose kur ka vdekur personi i mbrojtur, programi i mbrojtjes përfundon menjëherë për kërkuesin a personin e vdekur, por ai mund të vazhdojë, në varësi të rrethanave, për personat e tjerë të mbrojtur, të përfshirë në të.

Neni 26

Procedura e ankimit

1. Personi i mbrojtur ka të drejtë të ankohet para komisionit dhe të kërkojë ndryshimin ose plotësimin e masave të zgjedhura, që duhet të zbatohen ndaj tij nga drejtoria, duke parashtruar shkaqet. Afati për të paraqitur ankimin është 5 ditë, duke filluar nga dita e nesërme e komunikimit të vendimit të drejtorisë. Ankimi nuk pezullon zbatimin e masës së zgjedhur. Vendimi i komisionit është përfundimtar.

2. Gjatë shqyrtimit të ankimit, sipas pikës 1 të këtij neni, komisioni nuk vihet në dijeni të hollësive që zbulojnë identitetin dhe vendndodhjen e deriatëhershme të personit që është në programin e mbrojtjes.

KREU V DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 27 **Bashkëpunimi ndërkombëtar**

- 1. Bashkëpunimi ndërkombëtar realizohet në bazë të të drejtave dhe detyrimeve, që rrjedhin nga marrëveshjet ndërkombëtare, në të cilat Republika e Shqipërisë është palë, ose nëpërmjet marrëveshjeve, për raste konkrete, të lidhura nga drejtori i drejtorisë me njësi të ngjashme në vende të tjera.
- 2. Marrëveshjet për programe mbrojtjeje konkrete mund të parashikojnë zbatimin e ndërsjellë të programit të mbrojtjes, përfshirë ndryshimin e vendbanimit dhe qëndrimin e personave të mbrojtur në territoret përkatëse të palëve.
- 3. Marrëveshjet për rastet konkrete përbëjnë "Informacion të klasifikuar" dhe për nënshkrimin e tyre nuk zbatohen rregullat e përgjithshme si në rastin e marrëveshjeve ndërkombëtare, të parashikuara nga legjislacioni në fuqi.

Neni 28 **Aktet nënligjore**

(shtuar pika 1/1 dhe ndryshuar pika 2 me ligjin me ligjin nr.10 461, datë 13.9.2011)

Brenda 6 muajve nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji, miratohen aktet nënligjore në zbatim të tij, si më poshtë:

- 1. Vendim i Këshillit të Ministrave për trajtimin dhe përfitimet e punonjësve të Drejtorisë së Mbrojtjes së Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë, në zbatim të pikës 4 të nenit 5 të këtij ligji.
- 1/1. Vendim i Këshillit të Ministrave për shpërblimin financiar të kryetarit dhe anëtarëve të komisionit, në zbatim të pikës 7 të nenit 9 të këtij ligji.
- 2. Udhëzim i përbashkët i Ministrit të Brendshëm, Ministrit të Drejtësisë dhe Prokurorit të Përgjithshëm për:
- a) rregullat dhe kriteret e hollësishme për çështjet e parashikuara në pikat 1, 2 e 3 të nenit 10 të këtij ligji;
- b) rregullat e hollësishme për detyrat, përgjegjësitë, format dhe procedurat e bashkërendimit e të informimit, ndërmjet institucioneve, në zbatim të nenit 13 të këtij ligji;
- c) kriteret dhe procedurat për ruajtjen, administrimin dhe klasifikimin e informacionit për programin e mbrojtjes së dëshmitarëve dhe të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, në zbatim të pikës 1 të nenit 14 të këtij ligji;
- ç) rregullat e hollësishme për rastet, procedurat dhe mënyrat e zbatimit të masave të mbrojtjes, në zbatim të neneve 15, 16 e 18 të këtij ligji.
 - 3. Udhëzim i përbashkët i Ministrit të Brendshëm dhe i Ministrit të Financave për:
- a) administrimin e pasurive dhe të fondeve të nevojshme për ushtrimin e veprimtarisë së drejtorisë, dokumentimin e shpenzimeve dhe kontrollin e veprimtarisë financiare të drejtorisë, në zbatim të pikës 3 të nenit 5 të këtij ligji;
 - b) mënyrën e caktimit të ndihmës financiare dhe masën e saj, në zbatim të nenit 12 të këtij ligji.
 - 4. Rregullore e brendshme e drejtorisë për:
- a) rregullat me karakter teknik dhe operativ për kushtet, metodikat dhe procedurat e verifikimit, të përgatitjes dhe zbatimit të programit të mbrojtjes, për mënyrat, format e mjetet e

komunikimit, si dhe për administrimin e akteve e të informacionit, që lidhet me veprimtarinë e vet, në zbatim të nenit 6 të këtij ligji;

- b) rregullat dhe kriteret e hollësishme për përmbajtjen, kuptimin, përshtatshmërinë, mënyrën dhe procedurat e caktimit dhe të shkallëzimit të masave, që përbëjnë programin e mbrojtjes;
- c) rregullat e hollësishme për procedurat e shprehjes së vullnetit, bisedimit dhe nënshkrimit, për formën dhe përmbajtjen, si dhe për ndjekjen e zbatimit të kushteve të marrëveshjes së mbrojtjes, në zbatim të neneve 19 e 20 të këtij ligji.
- 5. Rregullore e brendshme e komisionit për rregullat e hollësishme për kriteret dhe procedurat e punës, për thirrjen dhe pjesëmarrjen në mbledhjet e tij, mungesën dhe pamundësinë e caktimit dhe të kryerjes së kësaj detyre.
- 6. Udhëzimet e titullarëve të institucioneve për depozitimin, mbajtjen dhe administrimin e informacionit për programin e mbrojtjes së dëshmitarëve dhe të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, në zbatim të pikës 2 të nenit 14 të këtij ligji.

Neni 29 **Shfuqizime**

Ligji nr.9205, datë 15.3.2004 "Për mbrojtjen e dëshmitarëve dhe bashkëpunëtorëve të drejtësisë", shfuqizohet.

Neni 30 **Dispozita kalimtare**

- 1. Mandati i anëtarëve të komisionit, i filluar në përputhje me ligjin nr.9205, datë 15.3.2004 "Për mbrojtjen e dëshmitarëve dhe bashkëpunëtorëve të drejtësisë", do të vazhdojë deri në përfundim të mandatit të tyre.
- 2. Deri në miratimin e akteve nënligjore, sipas nenit 28 të këtij ligji, zbatohen aktet nënligjore, të miratuara në zbatim të ligjit nr.9205, datë 15.3.2004 "Për mbrojtjen e dëshmitarëve dhe bashkëpunëtorëve të drejtësisë", për aq sa nuk bien në kundërshtim me këtë ligj.

Neni 31 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.6324, datë 5.11.2009 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

LIGJ Nr. 10 192, datë 3.12.2009

PËR PARANDALIMIN DHE GODITJEN E KRIMIT TË ORGANIZUAR, TRAFIKIMIT, KORRUPSIONIT DHE KRIMEVE TË TJERA NËPËRMJET MASAVE PARANDALUESE KUNDËR PASURISË ¹⁸

(ndryshuar me ligjet: nr. 24/2014, datë 20.3.2014, nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA DHE PARIME TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti**

(shtuar fjalë me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

Ky ligj përcakton procedurat, kompetencat dhe kriteret për zbatimin e masave parandaluese kundër pasurisë së personave, që janë subjekt i këtij ligji, si të dyshuar për pjesëmarrje në krimin e organizuar, trafikimin dhe korrupsionin, si dhe në kryerjen e krimeve të tjera, sipas parashikimeve të këtij ligji.

Neni 2 **Qëllimi**

(shtuar fjalë me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

Qëllimi i këtij ligji është parandalimi dhe goditja ndaj krimit të organizuar, trafikimit dhe korrupsionit dhe krimeve të tjera, sipas parashikimeve të këtij ligji përmes konfiskimit të pasurisë së personave, të cilët kanë një nivel të pajustifikuar ekonomik, si rezultat i veprimtarisë së dyshuar kriminale.

Neni 3

Fusha e zbatimit

(shtuar shkronja "d" në paragrafin e parë me ligjin nr. 24/2014, datë 20.3.2014 dhe ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Dispozitat e këtij ligji zbatohen për pasuritë e personave, që zotërohen plotësisht ose pjesërisht, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, siç përcaktohet në pikën 2, të këtij neni, mbi të cilët ekziston një dyshim i arsyeshëm, i bazuar në indicie, për:
- a) pjesëmarrje dhe kryerje të krimeve nga banda e armatosur, organizata kriminale dhe grupi i strukturuar kriminal, të parashikuara nga kreu XI i Kodit Penal;

¹⁸ Ligji nr. 10 192, datë 3.12.2009 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 181, datë 24 dhjetor 2009. Ligji nr. 24/2014, datë 20.3.2014 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 47, datë 9 prill 2014. Ligji nr. 70/2017, datë 27.4.2017 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 113, datë 22 maj 2017.

- b) pjesëmarrje dhe kryerje e krimeve nga organizata terroriste dhe krimeve për qëllime terroriste, parashikuar nga kreu VII i Kodit Penal;
- c) kryerjen e krimeve të parashikuara në nenet 109, 109/b, 110/a, 128/b, 278/a, 282/a, 283, 283/a dhe 284/a të Kodit Penal;
- ç) pastrim i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale, parashikuar nga neni 287 i Kodit Penal;
- d) kryerjen e krimeve të parashikuara në nenet 164/a, 164/b, 183, 244, 244/a, 245, 245/1, 256, 257, 257/a, 258, 259, 259/a, 260, 312, 319, 319/a, 319/b, 319/c, 319/c, 319/d, 319/dh dhe 319/e të Kodit Penal, në rastet kur ekzistojnë indicie për përfitim pasuror të paligjshëm.
- 2. Dispozitat e këtij ligji zbatohen edhe ndaj pasurive të personave të përmendur në pikën 1, të këtij neni, në pronësi ose të zotëruara në mënyrë të tërthortë nga:
- a) personat e afërm (bashkëshorti, fëmijët, të paralindurit, të paslindurit, vëllezërit, motrat, bashkëjetuesi), për të cilët prezumohet regjistrimi i rremë, përveçse kur provohet e kundërta;
- b) personat fizikë ose juridikë, për të cilët ka të dhëna të mjaftueshme se pasuritë ose veprimtaritë e tyre zotërohen, pjesërisht ose plotësisht, në mënyrë të tërthortë nga personat e përmendur në pikën 1, të këtij neni, ose janë përdorur, kanë lehtësuar apo kanë ndikuar në një formë të caktuar në kryerjen e veprimtarive të jashtëligjshme prej tyre.
- 3. Prezumimi i regjistrimit të rremë të pasurive dhe veprimtarive ekonomike të personave të përmendur në pikën 1, të këtij neni, në emër të personave të afërm, të përmendur në shkronjën "a", të pikës 2, të këtij neni, zbatohet kur ka të dhëna të dobishme, të siguruara në rrugë të ligjshme, të cilat krijojnë dyshimin e arsyeshëm për paligjshmërinë e origjinës së pasurisë.
- 4. Të dhënat e mjaftueshme që pasuritë ose veprimtaritë e personit fizik ose juridik të përmendur në shkronjën "b", të pikës 2, të këtij neni, zotërohen, pjesërisht ose plotësisht, në mënyrë të tërthortë, nga personat e përmendur në pikën 1, të këtij neni, nxirren nga marrëdhënia ndërmjet personit fizik dhe juridik me personat e parashikuar në pikën 1, të këtij neni, dhe nga të dhëna të dobishme, të siguruara në rrugë të ligjshme, të cilat krijojnë dyshimin e arsyeshëm për paligjshmërinë e origjinës së pasurisë.
- 5. Masat parandaluese mund të kërkohen dhe ndaj trashëgimtarëve të personit, subjekt i zbatimit të këtij ligji, por, në çdo rast, jo më vonë se 5 vjet nga data e vdekjes.
- 6. Ky ligi zbatohet edhe për pasuritë e personave, të vëna përpara hyrjes në fuqi të tij, me kusht që të ekzistojnë indicie të rëndësishme për përfshirjen e tyre në veprimtari kriminale, në kohën e vënies së pasurisë.

Neni 4 **Masa parandaluese**

(ndryshuar fjalë me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

Në kuptim të këtij ligji, "Masë parandaluese" është çdo masë me karakter pasuror, që gjykata vendos në një procedim gjyqësor, nëpërmjet sekuestrimit të pasurive, veprimtarive ekonomike, tregtare dhe profesionale të personave, si dhe nëpërmjet konfiskimit të tyre.

Neni 5 **Marrëdhënia me procedimin penal**

(ndryshuar pika 2 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Procedura e caktimit dhe e zbatimit të masave parandaluese, sipas këtij ligji, është autonome nga gjendja, shkalla apo përfundimi i procedimit penal që zhvillohet në ngarkim të personave, subjekte të këtij ligji.
- 2. Verifikimi, hetimi dhe gjykimi, sipas këtij ligji, mbështeten në rregullat procedurale të këtij ligji dhe plotësohen nga rregulla të përcaktuara në Kodin e Procedurës Penale, sipas rastit. Të dhënat e marra nga procesi penal përdoren në procedurën e parashikuar nga ky ligj.

3. Në rastet kur pasuritë e sekuestruara apo të konfiskuara, sipas këtij ligji, i nënshtrohen, gjithashtu, sekuestrimit apo konfiskimit, sipas Kodit Penal dhe Kodit të Procedurës Penale, gjykata urdhëron pezullimin e pasojave të zbatimit të masave të sekuestrimit dhe konfiskimit, sipas këtij ligji. Pezullimi përfundon me dhënien e një vendimi gjyqësor penal për revokimin apo shuarjen e këtyre masave.

Neni 6 **Objekti i hetimeve**

(ndryshuar titulli, pika 1 dhe shtuar pika me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Prokurori ndërmerr, edhe nëpërmjet policisë gjyqësore, hetimet e nevojshme ndaj personave të përmendur në nenin 3, pikat 1 dhe 2, të këtij ligji, për mjetet financiare, pasuritë, veprimtaritë ekonomike, tregtare dhe profesionale, nivelin ekonomik dhe burimet e të ardhurave të tyre, si dhe pyetjen e personave që kanë dijeni mbi faktet objekt i këtij ligji dhe kryerjen e ekspertimeve të nevojshme. Kur lind nevoja për ndihmë juridike ndërkombëtare, zbatohen marrëveshjet ndërkombëtare, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe dispozitat përkatëse procedurale.
- 2. Verifikimet bëhen, në veçanti, nëse këta persona janë zotërues të lejeve, licencave, autorizimeve, koncesioneve dhe të drejtave të tjera për të ushtruar veprimtari ekonomike, tregtare dhe profesionale, si dhe për të verifikuar nëse ata përfitojnë kontribute, financime ose kreditime të çdo lloji, të dhëna apo të përfituara nga shteti, ente a persona juridikë publikë, organizma ose institucione ndërkombëtare, si dhe për të verifikuar nëse pasuritë, veprimtaritë apo të drejtat pasurore janë të përligjura.
- 3. Hetimet e përmendura në pikat 1 dhe 2, të këtij neni, mund të urdhërohen nga prokurori deri në përfundim të seancës për konfiskim.

Neni 7 **Kompetenca dhe përbërja e gjykatës**(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Kërkesa për marrjen e masave parandaluese, sipas këtij ligji, shqyrtohet në shkallë të parë, nga gjykatat e rretheve gjyqësore ose gjykata e shkallës së parë kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, në bazë të kompetencës përkatëse lëndore për veprën penale të kryer, sipas nenit 75/a të Kodit të Procedurës Penale.
- 2. Kërkesa për marrjen e masave parandaluese shqyrtohet në shkallë të dytë, nga gjykatat e apelit ose Gjykata e Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, sipas rregullit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni.
- 3. Zbatohen, për aq sa janë të pajtueshme, dispozitat e paragrafit 1, të nenit 80, të Kodit të Procedurës Penale.
- 4. Kërkesa për marrjen e masave parandaluese, sipas këtij ligji, shqyrtohet në shkallë të parë me një gjyqtar. Ankimi kundër vendimit për marrjen e masës parandaluese shqyrtohet nga gjykatat e apelit ose Gjykata e Apelit kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, me trup gjykues të përbërë nga tre gjyqtarë.

Neni 8

Verifikimet paraprake

(ndryshuar fjalë në pikën 2 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

1. Prokuroria dhe policia gjyqësore marrin dijeni për pasuritë që duhen verifikuar, sipas këtij ligji, me iniciativën e vet ose me njoftim të bërë nga të tretët.

- 2. Me marrjen dijeni për pasuritë, që duhen verifikuar, sipas këtij ligji, policia gjyqësore, pa vonesë, i referon prokurorit, me shkrim, elementet thelbësore të faktit dhe të dhënat e siguruara prej saj.
- 3. Prokurori kryen veprime vetë dhe nëpërmjet Policisë Gjyqësore për hetimin e mjeteve financiare, të pasurive, veprimtarive ekonomike, tregtare dhe profesionale, mënyrës së jetesës, si dhe të burimeve të të ardhurave të personave, subjekte të zbatimit të këtij ligji.

Detyrimi i dorëzimit të informacionit dhe të dokumenteve

- 1. Prokurori, drejtpërdrejt ose nëpërmjet Policisë Gjyqësore, mund të kërkojë pranë çdo zyre të administratës shtetërore, enti a personi juridik publik, personave të tjerë fizikë dhe juridikë, të dhëna dhe kopje të dokumenteve, që vlerësohen si të domosdoshme për qëllime verifikimi ndaj pasurive të personave të parashikuar në nenin 3 të këtij ligji.
- 2. Me autorizim të lëshuar nga prokurori ose gjykata, oficerët e Policisë Gjyqësore mund të vendosin sekuestrimin e dokumenteve të shqyrtuara, sipas rregullave të parashikuara në nenet 208, 209, 210 dhe 211 të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 10

Kompetencat e gjykatës

(ndryshuar titulli dhe pika 1 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Gjykata, me kërkesë të prokurorit, të palëve ose kryesisht urdhëron hetimet e nevojshme për të zgjidhur çështjen dhe mund të miratojë masat e përcaktuara me ligje të veçanta.
- 2. Nëse gjatë gjykimit lind nevoja për ndihmë juridike ndërkombëtare, zbatohen marrëveshjet ndërkombëtare, të pranuara nga shteti shqiptar, si dhe dispozitat respektive procedurale.

KREU II SEKUESTRIMI I PASURISË

Neni 11

Kriteret për sekuestrim të pasurisë

(ndryshuar pjesa hyrëse e pikës 1 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Me kërkesë të arsyetuar të prokurorit, gjykata vendos sekuestrimin e pasurive, të zotëruara në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, në pronësi të plotë ose të pjesshme të personave, sipas nenit 3, pika 1, të këtij ligji, kur ekziston një dyshim i arsyeshëm, i bazuar në indicie, që tregon se personi është përfshirë në veprimtari kriminale dhe zotëron pasuri apo të ardhura shpërpjesëtimore në raport me nivelin e të ardhurave apo fitimeve nga veprimtari të ligjshme të deklaruara dhe që nuk përligjen prej tyre, si dhe kur:
- a) ekziston një rrezik real për humbje, marrje apo tjetërsim të fondeve, pasurive apo të drejtave të tjera, mbi të cilat parashikohet vënia në zbatim e masës së konfiskimit, sipas dispozitave të këtij ligji; ose
- b) ka dyshime të arsyeshme që tregojnë se zotërimi i pasurive dhe ushtrimi i veprimtarive të caktuara ekonomike, tregtare dhe profesionale janë në gjendje rreziku apo ndikimi nga ana e një organizate kriminale ose që mund të lehtësojnë veprimtaritë kriminale.
- 2. Kërkesa e prokurorit për sekuestrimin e pasurisë përmban indiciet, në të cilat bazohet dyshimi i arsyeshëm, si dhe arsyetimin për të paktën një prej kushteve të pikës 1 të këtij neni.

Neni 12 **Procedura e sekuestrimit**

(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Kërkesa për sekuestrimin e pasurisë shqyrtohet nga gjykata në dhomën e këshillimit, brenda 5 ditëve nga data e paraqitjes, në bazë të dokumenteve dhe akteve të paraqitura nga prokurori.
- 2. Vendimi për masën e sekuestrimit është i ekzekutueshëm me shpalljen e tij. Masa e sekuestrimit është e vlefshme për një periudhë gjashtëmujore, duke filluar nga momenti i zbatimit të saj.
- 3. Në rastin e verifikimeve komplekse, me kërkesë të prokurorit ose kryesisht, gjykata mund të vendosë zgjatjen e afatit të zbatimit të masës së sekuestrimit për periudha gjashtëmujore, por jo më shumë se dy vjet nga data e fillimit të afatit të caktuar sipas pikës 2 të këtij neni. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim në gjykatën e apelit, e cila vendos brenda 15 ditëve nga marrja e akteve.
- 4. Jo më vonë se 5 ditë përpara mbarimit të afatit kohor të masës së sekuestrimit, të parashikuar në pikën 2 ose 3, të këtij neni, gjykata cakton një seancë të posaçme, duke njoftuar prokurorin, personat e përmendur në nenin 3, pikat 1 dhe 2, të këtij ligji, si dhe mbrojtësin e zgjedhur. Kërkesa e prokurorit për revokimin e sekuestrimit nuk e pengon gjykatën të vendosë konfiskimin e pasurisë kur ajo çmon se plotësohen kriteret e parashikuara në këtë ligj.
- 5. Kur seanca e posaçme, sipas pikës 4, të këtij neni, nuk caktohet, gjykata, me kërkesë të palëve ose kryesisht, konstaton shuarjen e masës së sekuestrimit. Shuarja e masës së sekuestrimit nuk pengon paraqitjen dhe pranimin e një kërkese të re për konfiskimin e pasurisë.

Neni 12/a Sekuestrimi ose konfiskimi i pasurisë së barasvlershme

(shtuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Sekuestrimi ose konfiskimi vendoset mbi mjete monetare ose mbi çdo pasuri tjetër në zotërim të personave të përmendur në nenin 3, të këtij ligji, kur, pas marrjes në dijeni për hetimet në ngarkim të tij, personi, kundër të cilit kërkohet të vendoset masa tjetërson, shpërndan, transferon, shpërdoron, fsheh ose zhvlerëson pasurinë, me qëllimin për të shmangur ekzekutimin e masës së sekuestrimit ose konfiskimit të saj.
- 2. Në rastet e parashikuara në pikën 1, të këtij neni, kur personi i tretë është në keqbesim, pasuria sekuestrohet ose konfiskohet.
- 3. Rregullat e parashikuara në pikat 1 dhe 2, të këtij neni, zbatohen, deri në masën e vlerës së pasurisë, për të cilën është vendosur sekuestrimi ose konfiskimi, edhe kur del që ajo është bashkuar me pasuri të tjera.
- 4. Rregullat e pikave të mësipërme të këtij neni zbatohen edhe kur pasuria e paligjshme është trupëzuar me pasuri të ligjshme dhe nuk mund të ndahet prej saj pa i shkaktuar një dëm thelbësor.

Neni 12/b **Revokimi i sekuestrimit**

(shtuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Gjykata, me kërkesë të palëve, vendos revokimin e sekuestrimit të pasurisë edhe përpara afatit të parashikuar nga pikat 2 dhe 3, të nenit 12, të këtij ligji.
- 2. Gjykata vendos revokimin e sekuestrimit të pasurisë, duke e zëvendësuar atë me pasuri të barasvlershme, kur palët japin pëlqimin dhe gjykata e çmon të përshtatshme.

Vendimi i gjykatës kur revokohet masa e sekuestrimit

(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Vendimi i gjykatës që vendos revokimin e sekuestrimit, sipas nenit 12/b, të këtij ligji, i përcillet Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, e cila njofton pronarin e pasurive të sekuestruara.
- 2. Dorëzimi i pasurive te pronari bëhet në përputhje me dispozitat e Kodit të Procedurës Civile dhe shoqërohet me dokumentacionin përkatës, që administratori i pasurive ia dorëzon pronarit.
- 3. Kur brenda 30 ditëve nga data e njoftimit të vendimit për revokimin e sekuestrimit, pronari i pasurisë nuk paraqitet, pa shkaqe te arsyeshme, për t'i marrë në dorëzim ato, Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara dhe administratori i pasurisë çlirohen nga çdo përgjegjësi.
- 4. Revokimi i masës së sekuestrimit nuk pengon përdorimin për qëllime tatimore të të dhënave dhe provave të siguruara gjatë hetimit.
- 5. Me vendimin e revokimit të sekuestrimit, gjykata mund të vendosë detyrimin ndaj pronarit të pasurisë apo personit që ka në përdorim ose administrim pasurinë, apo pjesë të saj, për të njoftuar administratën tatimore, për një periudhë jo më pak se 5 vjet nga data e njoftimit të vendimit, për akte të zotërimit, blerjes ose pagesave të kryera, të pagesave të marra, detyrave profesionale të administrimit ose kujdestarisë, si dhe për akte apo kontrata të tjera, sipas llojit dhe vlerës së përcaktuar nga gjykata, në varësi të pasurisë dhe të të ardhurave të personit, në çdo rast, për një vlerë jo më të vogël se 2 milionë lekë.
- 6. Njoftimet e parashikuara në pikën 5, të këtij neni, kryhen brenda 10 ditëve nga kryerja e aktit, kurse për aktet e kryera në vitin pararendës, brenda datës 31 janar të çdo viti.
- 7. Personit që nuk respekton detyrimet e njoftimit, brenda afateve të përcaktuara në pikën 6, të këtij neni, pa paraqitur shkaqe të arsyeshme, i konfiskohen, tërësisht ose pjesërisht, sendet e fituara dhe pagesat e marra, për të cilat nuk është respektuar detyrimi i njoftimit.

Neni 14

Ekzekutimi i masës së sekuestrimit

(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Vendimi i sekuestrimit zbatohet menjëherë. Sekretaria e gjykatës i dërgon, pa vonesë, dy kopje të vendimit prokurorit që ka paraqitur kërkesën. Prokurori merr masa për vënien në ekzekutim të vendimit nëpërmjet oficerit të policisë gjyqësore dhe administratorit të pasurive.
 - 2. Sekuestrimi ekzekutohet:
- a) për pasuritë e luajtshme dhe shumat monetare, sipas rregullave të përcaktuara nga Kodi i Procedurës Civile, në rastet e rizotërimit të aseteve nga debitori ose nga pala e tretë;
 - b) për pasuritë e luajtshme ose të paluajtshme në zyrat kompetente për regjistrimin e tyre;
- c) për pasuritë e shoqërive tregtare, përveç mënyrës të parashikuar nga ky ligi për çdo pasuri tjetër të sekuestruar, edhe me anën e regjistrimit të vendimit në regjistrin e shoqërive tregtare;
- ç) për kuotat dhe aksionet, me anën e publikimit në regjistrin e shoqërive tregtare dhe shënimin në regjistrat kontabël të shoqërisë.
- 3. Policia gjyqësore, pas urdhrit të ekzekutimit të lëshuar nga prokurori, procedon me marrjen e pasurisë dhe dorëzimin tek administratori i saj edhe kur personat që preken nga masa kanë të drejta reale ose personale për t'i gëzuar ato.
- 4. Policia gjyqësore u njofton masën e sekuestrimit të pasurive personave të përmendur në nenin 3, pikat 1 dhe 2, të këtij ligji. Policia gjyqësore u njofton, gjithashtu, personave të mësipërm, edhe vendimin e gjykatës për shtyrjen e afatit të sekuestrimit.
- 5. Kur masa e sekuestrimit caktohet ndaj pasurisë së paluajtshme ose pasurisë së regjistruar në regjistra publikë, administratori i emëruar njofton menjëherë këtë masë në zyrat pranë të cilave mbahen këta regjistra.

- 6. Kur sendi mbahet pa titull pronësie ose në bazë të një titulli që daton përpara datës së vendimit të sekuestrimit dhe poseduesi i sendit nuk pranon ta dorëzojë atë vullnetarisht, gjykata urdhëron lirimin e sendit. Urdhri i gjykatës ekzekutohet nga policia gjyqësore.
- 7. Inventari dhe përshkrimi i pasurisë së sekuestruar bëhen nga policia gjyqësore dhe dokumentohen në një raport, i cili nënshkruhet nga të pranishmit. Ky raport përmban elementet e parashikuara nga neni 524 i Kodit të Procedurës Civile.
- 8. Gjatë marrjes në dorëzim të pasurisë së sekuestruar nga administratori, policia gjyqësore u dorëzon një kopje të raportit të përmendur në pikën 7, të këtij neni, personave të pranishëm në kohën e inventarit.
- 9. Policia gjyqësore dorëzon pasurinë e sekuestruar tek administratori, të shoqëruar me dokumentacionin përkatës ligjor dhe, nëse ka, edhe me regjistrat e llogarive të shoqërisë tregtare.
- 10. Administratori i pasurisë, për qëllime të administrimit dhe në mungesë të dokumentacionit të parashikuar në pikën 9, të këtij neni, vë në dispozicion të audituesit ligjor, të caktuar nga agjencia për administrimin e pasurive të sekuestruara dhe të konfiskuara, të dhënat e nevojshme për administrimin e pasurisë, duke i kërkuar hartimin e një raporti raporti vihet në dispozicion të agjencisë.

KREU III ADMINISTRIMI I PASURISË SË SEKUESTRUAR

Neni 15

Administratori i pasurisë së sekuestruar

(hequr fjalë në pikën 2 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Gjykata, në vendimin e sekuestrimit të pasurisë, cakton, gjithashtu, nga lista e ekspertëve të Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara një a më shumë administratorë. Agjencia vë në dispozicion të gjykatës lisën e administratorëve, me persona të punësuar ose të autorizuar prej saj, të paktën një herë në vit dhe tregon kriteret e caktimit të tyre.
- 2. Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, me kërkesë të administratorit, mund ta autorizojë atë të kërkojë ndihmën e specialistëve ose të personave të tjerë, të cilët shpërblehen për punën e bërë.

Neni 16

Detyrat e administratorit

(shfuqizuar fjalë në pikën 2 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Administratori ka për detyrë të ruajë dhe të administrojë pasurinë e sekuestruar. Gjithashtu, ai ka për detyrë të rrisë, nëse është e mundur, vlerën e këtyre pasurive.
- 2. Administratori, i caktuar me vendim gjykate për ekzekutimin e masës së sekuestrimit dhe për administrimin e sendit, paraqet çdo kërkesë të nevojshme pranë prokurorisë, apo çdo institucioni tjetër shtetëror.
- 3. Gjykata, edhe kryesisht, mund ta shkarkojë administratorin nga detyra, në çdo kohë, për paaftësi ose për mospërmbushje të detyrës. Kërkesa në gjykatë paraqitet nga prokurori kryesisht ose me propozim të motivuar të Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara.

Neni 17

Ndalime për administratorin

(ndryshuar fjalë në paragrafin e parë dhe shtuar dy paragrafë me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

Përveç rasteve kur autorizohet paraprakisht nga gjykata, administratori nuk lejohet të marrë pjesë në gjykim, të marrë kredi, të nënshkruajë marrëveshje pajtimi, arbitrazhi, premtimi,

dorëzanie, hipotekimi ose tjetërsimi të pasurisë së sekuestruar, apo të kryejë veprime të tjera juridike përtej veprimeve të administrimit të zakonshëm.

Administratori, nëpërmjet Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, i paraqet prokurorit kërkesë të argumentuar kur çmon se duhet të kryhen veprimet juridike të parashikuara në paragrafin e parë të këtij neni.

Gjykata, me kërkesë të prokurorit, autorizon veprimet e kërkuara kur e çmon të domosdoshme për ruajtjen e vlerës së pasurisë.

Neni 18 Raportimet e administratorit

(shtuar pika 4 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Brenda 15 ditëve nga emërimi i tij, administratori detyrohet t'i paraqesë gjykatës një raport të hollësishëm për elementet thelbësore të ekzistencës dhe gjendjes, në të cilën ndodhet pasuria e sekuestruar. Në vijim, sipas afateve të caktuara nga gjykata, administratori i paraqet asaj raporte periodike për administrimin e pasurisë së sekuestruar, të shoqëruara, nëse kërkohet, me dokumentacionin përkatës.
- 2. Administratori është i detyruar të njoftojë gjykatën edhe për pasuri të tjera, që mund të jenë objekt i masës së sekuestrimit, për ekzistencën e të cilave është vënë në dijeni gjatë administrimit.
- 3. Administratori detyrohet që raportet e përcaktuara në pikat 1 e 2 të këtij neni t'ia dërgojë njëkohësisht prokurorit dhe Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara.
- 4. Gjykata thërret kryesisht Kryeadministratorin e Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara për të marrë informacion për administrimin e pasurive të sekuestruara dhe për çdo të dhënë tjetër që e konsideron të dobishme për vendimin e konfiskimit. Kryeadministratori i Agjencisë mund të delegojë një nëpunës në varësi të tij për t'u paraqitur përpara gjykatës.

Neni 19

Kalimi i të drejtave reale për pasuritë e sekuestruara

(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Për pasuritë të cilat dëmtohen, u bie vlera në mënyrë të ndjeshme ose dalin jashtë përdorimit, kryesisht ose me kërkesë të palëve, gjykata, vendos kalimin e të drejtave reale tek të tretët, nisur nga parimet e miradministrimit të pasurisë. Të drejtat reale nuk kalohen te personat e parashikuar në nenin 3, pikat 1 dhe 2, të këtij ligji. Gjykata vendos pasi dëgjon palët dhe ekspertin vlerësues.
- 2. Gjykata kur vendos revokimin e sekuestrimit, urdhëron kthimin e pasurisë së sekuestruar, ose kundërvlerën e saj pronarit, sipas parashikimeve të këtij ligji.

Neni 20

Përballimi i shpenzimeve të administrimit

(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Shpenzimet e nevojshme ose të dobishme për ruajtjen dhe administrimin e pasurisë së sekuestruar përballohen nga fondet e siguruara nga administratori, nga çdo burim i ligjshëm.
- 2. Nëse nëpërmjet administrimit të pasurisë së sekuestruar nuk përfitohen fonde të mjaftueshme për përballimin e shpenzimeve, sipas pikës 1, të këtij neni, ato parapaguhen nga shteti nëpërmjet Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, me të drejtën e kthimit të tyre nga personi, të cilit i sekuestrohet pasuria, edhe në rastin e revokimit të sekuestrimit ose të konfiskimit.

- 3. Në rastet e vendosjes së masës së konfiskimit të pasurisë, shpenzimet e përballuara për administrimin e kësaj pasurie nga administratori ose Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara përfshihen në llogaritë e administrimit të tyre. Nëse fondet e llogarive të administrimit nuk janë të mjaftueshme për të përballuar pagesën e këtyre shpenzimeve, ato paguhen pjesërisht ose plotësisht nga shteti, pa të drejtë kompensimi.
- 3/1. Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara nuk është përgjegjëse për pagimin e detyrimeve të subjekteve të përmendura në nenin 3, pikat 1 dhe 2, të këtij ligji, të maturuara përpara vendimit të sekuestrimit, lidhur me:
 - a) shpenzimet e mirëmbajtjes dhe administrimit të zakonshëm të pasurisë;
 - b) pagesat e prapambetura të energjisë elektrike, ujit, telefonisë etj.; si dhe
 - c) taksat ose detyrimet tatimore të prapambetura.
- 4. Kur gjykata vendos revokimin e masës së sekuestrimit, zotëruesi i pasurisë ka të drejtë të kërkojë frytet e pasurisë, të realizuara gjatë administrimit. Ai ka të drejtë të kërkojë kompensimin në masën e pakësimit të vlerës së pasurisë ose të dëmit që i është shkaktuar asaj.

KREU IV KONFISKIMI I PASURISË SË SEKUESTRUAR

Neni 21

Kërkesa për konfiskimin e pasurisë dhe barra e provës

(ndryshuar pika 1, 3 dhe shtuar pikat 4 dhe 5 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

1. Konfiskimi i pasurisë vendoset me kërkesë të prokurorit, i cili i paraqet gjykatës arsyet ku bazohet kërkesa. Gjykata vendos pas kryerjes së hetimit gjyqësor dhe pasi dëgjon diskutimin përfundimtar të palëve.

Gjykata mund të vendosë konfiskimin edhe në përfundim të seancës së posaçme, të parashikuar në nenin 12, pika 4, të këtij ligji.

- 2. Konfiskimi i pasurisë kërkohet dhe vendoset edhe në raste kur ndaj pasurive nuk është kërkuar dhe vendosur masa e sekuestrimit.
- 3. Personat e përmendur në nenin 3, pika 1, të këtij ligji, kanë barrën për të provuar se veprimtaritë dhe pasuritë e sekuestruara, të zotëruara pjesërisht ose plotësisht prej tyre janë fituar nga burime të ligjshme.
- 4. Personat e përmendur në nenin 3, pika 2, shkronja "a", të këtij ligji, kanë barrën për të provuar që pasuritë, për të cilat kërkohet konfiskimi, zotërohen me titull pronësie vetëm prej tyre, janë përfituar nga burime të ligjshme dhe nuk janë në pronësi të tërthortë të personave të përmendur në nenin 3, pika 1, të këtij ligji.
- 5. Personat e përmendur në nenin 3, pika 2, shkronja "b", të këtij ligji, kanë barrën për të treguar që të dhënat e siguruara gjatë procedimit pasuror janë të pamjaftueshme për të vërtetuar se veprimtaritë ose pasuritë e tyre:
- a) zotërohen tërësisht ose pjesërisht, në mënyrë të tërthortë, nga ana e personave të përmendur në nenin 3, pika 1, të këtij ligji; ose
- b) janë përdorur, kanë lehtësuar ose kanë ndikuar, në një formë të caktuar, në kryerjen e veprimtarive të jashtëligishme nga ana e personave të përmendur në nenin 3, pika 1, të këtij ligji.

Neni 22 **Procedura gjyqësore e konfiskimit**

(ndryshuar fjalë me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

1. Gjatë gjykimit të kërkesës për konfiskim zbatohen, për aq sa është e mundur, dispozitat e Kodit të Procedurës Penale.

- 2. Me kërkesë të prokurorit gjykata mund të vazhdojë gjykimin edhe në raste kur personi nuk ka banim të njohur brenda vendit, është larguar jashtë shtetit ose, me gjithë kërkimet e bëra, nuk gjendet. Në këtë rast gjykata vendos mosgjetjen e personit, duke i caktuar atij një mbrojtësi. Mbrojtësi mund të caktohet kryesisht nga gjykata ose të zgjidhet nga të afërmit e personit.
- 3. Kur gjatë shqyrtimit gjyqësor del se pasuritë e sekuestruara u përkasin personave të tretë, gjykata, edhe kryesisht, me vendim të arsyetuar, i thërret ata për të ndërhyrë në proces.
- 4. Personi i tretë, brenda afatit që i caktohet nga gjykata, ka të drejtë të paraqesë në seancë pretendimet e veta, si dhe të kërkojë marrjen e të dhënave të tjera të nevojshme. Prokurori kryen çdo hetim të nevojshëm për verifikimin e këtyre pretendimeve
- 5. Kur vërtetohet se pasuria është transferuar ose regjistruar apo janë regjistruar në emër të të tretëve, me veprime juridike fiktive ose të simuluara, gjykata konstaton pavlefshmërinë e tyre. Për këtë qëllim, përderisa nuk provohet e kundërta, prezumohen fiktive ose të simuluara edhe:
- a) transferimet dhe regjistrimet në emër të të tretëve dhe me titull barrësor, të kryera brenda dy viteve përpara paraqitjes së kërkesës për marrjen e masës parandaluese kundër personave të afërm;
- b) transferimet dhe regjistrimet në emër të të tretëve dhe me titull falas apo dukshëm nën vlerën e tregut, të kryera brenda dy viteve përpara paraqitjes së kërkesës për marrjen e masës parandaluese.

Neni 23 Kohëzgjatja e gjykimit të kërkesës për konfiskim

(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Brenda 3 muajve nga data e paraqitjes së kërkesës për konfiskim nga prokurori ose nga fillimi i seancës së posaçme, sipas nenit 12, pika 4, të këtij ligji, gjykata vendos për konfiskimin.
- 2. Në raste komplekse, gjykata, edhe kryesisht, mund të vendosë në një afat të mëvonshëm, por në çdo rast brenda një viti nga afati i parashikuar në pikën 1 të këtij neni.

Neni 24 **Pranimi i kërkesës për konfiskim**

(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Gjykata vendos konfiskimin e pasurisë kur plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:
- a) ka dyshime të arsyeshme, të bazuara në indicie, për pjesëmarrje të personit në veprimtari kriminale, të parashikuara në nenin 3, pika 1, të këtij ligji;
- b) rezulton se pasuria është, drejtpërdrejt ose tërthorazi, në zotërim të plotë ose të pjesshëm të personave të përmendur në nenin 3, pika 1, të këtij ligji;
- c) nuk provohet se pasuria ka prejardhje të ligjshme apo personat e përmendur në nenin 3, të këtij ligji, nuk arrijnë të përligjin zotërimin e pasurive ose të ardhurave, të cilat janë shpërpjesëtimore me nivelin e të ardhurave apo fitimeve të realizuara nga burime të ligjshme të deklaruara prej tyre.
- 2. Në çdo rast, personi nuk mund të përligjë pasurinë, duke deklaruar si burim të saj të ardhura ose riinvestime, që rrjedhin nga mospagimi i taksave dhe tatimeve.
- 3. Në rastet e parashikuara në pikën 1, të këtij neni, gjykata vendos pranimin e kërkesës për konfiskimin e pasurisë edhe kur akuza ose procedimi penal në ngarkim të personit të përmendur në pikën 1, të nenit 3, të këtij ligji, pushohet ose ai deklarohet i pafajshëm, me përjashtim të rasteve kur në vendimin e pushimit ose të pafajësisë deklarohet se:
 - a) fakti nuk ekziston;
 - b) fakti nuk parashikohet nga ligji si vepër penale;
 - c) del se i pandehuri nuk e ka kryer veprën penale.

Neni 24/a **Refuzimi i konfiskimit**

(shtuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

Kur gjykata nuk vendos konfiskimin e pasurive të sekuestruara, zbatohen dispozitat e nenit 13 të këtij ligji.

Neni 25

Shpenzimet procedurale

(ndryshuar fjalë në pikën 1 dhe shfuqizuar pika 4 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Në shpenzimet procedurale përfshihen shpenzimet e sekuestrimit, të administrimit, të konfiskimit, të mbrojtësit, si dhe çdo shpenzim tjetër i dokumentuar sipas ligjit.
- 2. Shpenzimet për sekuestrimin, sipas këtij ligji, parapaguhen nga shteti dhe paguhen nga personi, ndaj pasurive të të cilit vendoset sekuestrimi i pasurisë.
- 3. Gjykata, në vendimin përfundimtar të kërkesës për konfiskim, cakton detyrimin për pagimin e shpenzimeve të parapaguara nga shteti.
 - 4. Shfuqizuar.
 - 5. Për ankesat për shpenzimet procedurale vendos gjykata që ka dhënë vendimin.

KREU V VENDIMI, ANKIMI DHE EKZEKUTIMI I MASAVE PARANDALUESE

Neni 26

Elementet e vendimit të gjykatës

(ndryshuar me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

Vendimi i gjykatës për marrjen e masës parandaluese përmban:

- a) gjykatën që ka dhënë vendimin;
- b) kohën dhe vendin e shpalljes së vendimit;
- c) emrin e prokurorit;
- c) pretendimet përfundimtare dhe kërkesat e palëve;
- d) llojin e masës parandaluese dhe kohëzgjatjen e saj, nëse masa është caktuar me afat;
- dh) llojin e pasurisë me të gjitha të dhënat, që shërbejnë për identifikimin e saj, përfshirë edhe vendndodhjen, ose çdo gjë tjetër që vlen për ta identifikuar atë;
 - e) parashtrimin e përmbledhur të faktit dhe shkakun ligjor të masës parandaluese;
- ë) masën e shpenzimeve procedurale, llojin e tyre, si dhe të dhëna për personin, të cilit i ngarkohen ato.

Neni 27

Ankimi

(ndryshuar fjalë dhe shtuar pika 4 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Kundër vendimit të gjykatës për sekuestrimin e pasurisë, zgjatjen e afatit të masës së sekuestrimit, revokimit apo të shuarjes së masës së sekuestrimit, mund të bëhet ankim në gjykatën e një niveli më të lartë, sipas afateve dhe kushteve të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale.
- 2. Kundër vendimit të gjykatës për konfiskimin e pasurisë mund të bëhet ankim në gjykatën e një niveli më të lartë, sipas afateve dhe kushteve, të parashikuara në Kodin e Procedurës Penale.
- 3. Ankimi, sipas pikës 1 ose 2 të këtij neni, nuk pezullon zbatimin e vendimit, përveçse kur ligji parashikon ndryshe.

4. Kur prokurori paraqet ankim kundër revokimit të sekuestrimit ose refuzimit të kërkesës për konfiskim, ekzekutimi i masës së ankimuar pezullohet deri në marrjen e vendimit nga gjykata e apelit.

Neni 28

Ekzekutimi i vendimit të konfiskimit dhe revokimit të sekuestrimit

(ndryshuar pika 4 dhe 6, shfuqizuar pika 5 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Vendimi i konfiskimit të pasurive vihet në ekzekutim menjëherë pas shpalljes së tij.
- 2. Vendimi i revokimit të masës së sekuestrimit të pasurisë vihet në ekzekutim 15 ditë pas njoftimit të palëve të interesuara.
- 3. Gjatë ekzekutimit të vendimit të konfiskimit, gjykata, që ka dhënë vendimin, mund të nxjerrë, në dhomë këshillimi, urdhra për kryerjen e veprimeve të posaçme dhe marrjen e masave të tjera të nevojshme, ku përcakton edhe afatet e mënyrat e kryerjes së veprimeve dhe masat e nevojshme që duhen marrë.
- 4. Vendimi dhe urdhrat për kryerjen e veprimeve të posaçme i përcillen pa vonesë prokurorit që procedon, i cili mbikëqyr veprimet e ekzekutimit.
 - 5. Shfuqizuar.
- 6. Policia gjyqësore mban procesverbal për veprimet e ekzekutimit, i cili i dërgohet gjykatës nëpërmjet prokurorit.

KREU VI PËRDORIMI I PASURIVE TË KONFISKUARA

Neni 29

Kalimi i pasurive të konfiskuara në pronësi të shtetit

(shfuqizuar fjalia e dytë e pikës 3 dhe shtuar pika 4 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Pasuritë e konfiskuara me vendim gjykate, sipas këtij ligji, kalojnë në pronësi të shtetit.
- 2. Vendimi i formës së prerë për konfiskimin e pasurive i dërgohet menjëherë Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara.
- 3. Kur vendimi i konfiskimit merr formë të prerë, pasuria kalon në pronësi të shtetit në mënyrë të pakthyeshme.
- 4. Kur vendimi i formës së prerë që ka vendosur konfiskimin prishet nga gjykata më e lartë dhe pasuria i rikthehet zotëruesit të mëparshëm, me vendim të formës së prerë, ai ka të drejtë të kërkojë dëmshpërblim sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 30

Kompetenca për mënyrën e përdorimit të pasurive të konfiskuara

- 1. Ministri i Financave, bazuar në rekomandimet e Komitetit Këshillimor Ndëristitucional të Ekspertëve për Masat Kundër Krimit të Organizuar dhe në raportin e vlerësimit tekniko-financiar të Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, vendos mënyrën e përdorimit të pasurive të konfiskuara, sipas këtij ligji, në përputhje me kriteret e neneve 32 dhe 33 të këtij ligji.
- 2. Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, brenda 90 ditëve nga njoftimi i vendimit gjyqësor të parashikuar në pikën 2 të nenit 29 të këtij ligji, i paraqet Ministrit të Financave raportin e vlerësimit tekniko-financiar për çdo pasuri të konfiskuar.
- 3. Ministri i Financave, me urdhër, përcakton mënyrën dhe kushtet e përdorimit të pasurive të paluajtshme të konfiskuara dhe nxjerr udhëzimet shoqëruese të përdorimit brenda 30 ditëve nga paraqitja e raportit të vlerësimit tekniko-financiar, por jo më vonë se 120 ditë nga data e njoftimit të vendimit gjyqësor të parashikuar në pikën 2 të nenit 29 të këtij ligji.

Neni 31 Detyrat e administratorit të pasurive të konfiskuara

Administratori i caktuar nga gjykata, gjatë fazës së sekuestrimit të pasurive, vazhdon ushtrimin e detyrave, në emër dhe për llogari të Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, për aq kohë sa nuk është zëvendësuar prej saj me një person tjetër.

Neni 32

Përdorimi i mjeteve monetare të sendeve të konfiskuara

(ndryshuar titulli, shkruar fjalë në shkronjën "a" dhe ndryshuar shkronja "c" me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

Administratori kryen veprimet e nevojshme për të dorëzuar në llogaritë e Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara fondet në mjete monetare:

- a) të konfiskuara, që nuk do të përdoren për administrimin e pasurive të tjera të konfiskuara, ose që nuk do të përdoren për dëmshpërblimin e viktimave të veprave penale të krimit të organizuar dhe trafikimit;
- b) të përfituara nga shitja e pasurive të luajtshme, që nuk përdoren në veprimtarinë e personit juridik tregtar dhe të titujve, në vlerën neto, të përfituara nga shitja e pasurive për dëmshpërblimin e viktimave të krimit të organizuar dhe trafikimit. Nëse procedurat e shitjes nuk janë ekonomike, Ministri i Financave vendos transferimin e pronësisë pa pagesë ose shkatërrimin e pasurisë së konfiskuar nga administratori;
- c) që përfitohen nga rimarrja e kredive personale. Nëse procedura e rimarrjes së tyre nuk është ekonomike ose kur pas verifikimeve të bëra nga Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara për aftësinë paguese të debitorit, rezulton se ai nuk ka aftësi paguese, kreditë personale anulohen sipas procedurës së parashikuara në nenin 30 të këtij ligji.

Neni 33

Përdorimi i pasurive të paluajtshme dhe i atyre që shërbejnë për veprimtaritë ekonomike, tregtare dhe profesionale

- 1. Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Financave, përcakton kriteret, masën dhe mënyrën e përdorimit të pasurive të paluajtshme dhe të atyre që shërbejnë për veprimtaritë ekonomike, tregtare dhe profesionale, pjesë e fondit të posaçëm, brenda kufijve të destinimit, të vendosura nga ky ligi.
- 2. Këshilli i Ministrave, në nxjerrjen e këtij vendimi, bazohet në parimet e miradministrimit të pronës, të rritjes së efektivitetit të drejtësisë penale, si dhe të rehabilitimit dhe zhdëmtimit të drejtë.

Neni 34

Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara

- 1. Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara është institucioni përgjegjës për administrimin e pasurive të sekuestruara dhe të konfiskuara.
- 2. Rregullat e hollësishme për organizimin, kompetencat dhe funksionimin e Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara caktohen nga Këshilli i Ministrave.
- 3. Rregullat e hollësishme për kriteret e vlerësimit, mënyrat dhe procedurat e dhënies në përdorim dhe të tjetërsimit të pasurive të konfiskuara caktohen nga Këshilli i Ministrave.

Komiteti Këshillimor Ndërinstitucional i Ekspertëve për Masat Kundër Krimit të Organizuar

(ndryshuar fjalë në pikën 1 dhe 2 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Për mbikëqyrjen e administrimit të pasurive të konfiskuara nga Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, si dhe për dhënien e rekomandimeve për destinacionin e pasurive të konfiskuara ngrihet dhe funksionon Komiteti Këshillimor Ndërinstitucional i Ekspertëve për Masat Kundër Krimit të Organizuar. Ky komitet mblidhet pranë Ministrisë së Financave.
- 2. Komiteti përbëhet nga tetë anëtarë, të propozuar respektivisht nga Ministri i Financave, Ministri i Drejtësisë, Prokurori i Përgjithshëm, ministri që mbulon çështjet e rendit publik, ministri që mbulon çështjet sociale, Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, Njësia e Administrimit të Buxhetit Gjyqësor dhe Kryeregjistruesi i Pasurive të Paluajtshme të Republikës së Shqipërisë. Anëtari i propozuar nga Ministri i Financave është kryetar i komitetit.
- 3. Në veprimtaritë e komitetit mund të ftohen të marrin pjesë edhe përfaqësues të institucioneve publike ose organizatave të tjera, vendase a të huaja, veprimtarë në fusha me interes për zbatimin e këtij ligji.
- 4. Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara i raporton, të paktën një herë në tre muaj, komitetit për veprimtarinë e saj.
- 5. Komiteti, bazuar në prioritetet e përcaktuara në nenin 37 të këtij ligji, jep rekomandime që i drejtohen Ministrisë së Financave për disponimin efektiv të të ardhurave brenda Buxhetit të Shtetit, përfshirë edhe rekomandimin për pagimin e shpenzimeve operative të agjencisë.
- 6. Komiteti, të paktën një herë në gjashtë muaj, u kërkon informacion me shkrim institucioneve qendrore, që i kanë në administrim, si dhe të dhëna të hollësishme për gjendjen dhe mënyrën e përdorimit të pasurisë së paluajtshme njësive vendore, që i kanë në pronësi pasuritë e paluajtshme të konfiskuara.
- 7. Komiteti mblidhet, së paku, një herë në 3 muaj. Komiteti miraton rregulloren e brendshme të funksionimit të tij.

Neni 36 Raportimi periodik në Këshillin e Ministrave

Ministri i Financave, në përfundim të çdo viti financiar, i paraqet Këshillit të Ministrave raportin për administrimin e pasurive të sekuestruara dhe të konfiskuara, sipas këtij ligji.

Neni 37

Fondi i posaçëm për parandalimin e kriminalitetit

(ndryshuar pika 1 dhe 2 me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Të ardhurat e përfituara nga zbatimi i këtij ligji shërbejnë për ngritjen e fondit të posaçëm për parandalimin e kriminalitetit dhe edukimin ligjor. Fondi i posaçëm dhe masa e tij përcaktohen në ligjin vjetor të buxhetit.
 - 2. Ky fond shërben për:
- a) përmirësimin e funksionimit të drejtësisë penale, duke destinuar pasuritë në administrim të Prokurorisë së Përgjithshme, Prokurorisë së Posaçme dhe të Ministrisë së Drejtësisë;
- b) përmirësimin e hetimeve paraprake penale të krimit të organizuar dhe zhvillimin e programeve të mbrojtjes së dëshmitarëve e të bashkëpunëtorëve të drejtësisë, duke destinuar pasuritë në administrim të ministrisë që mbulon çështjet e rendit publik;

- c) dhënien e ndihmës viktimave të krimit të organizuar dhe të trafikimit, si dhe nxitjen e programeve sociale për këto kategori, duke destinuar pasuritë në administrim të ministrisë që mbulon çështjet sociale.
- ç) dëmshpërblimin e viktimave të krimit të organizuar dhe të trafikimit në masën e përcaktuar me vendim gjyqësor.
- 3. Përveç institucioneve qendrore, përfitues të financimit të projekteve për parandalimin e kriminalitetit mund të jenë:
 - a) njësitë e qeverisjes vendore, ku ndodhen pasuritë e paluajtshme të konfiskuara;
- b) organizatat jositimprurëse, që kanë për objekt të veprimtarisë së tyre rehabilitimin social, kulturor e shëndetësor të shtresave në nevojë, veçanërisht atyre të prekura apo të rrezikuara nga krimi, përfshirë organizatat dhe qendrat terapeutike, qendrat e riastësimit dhe të kurimit të përdoruesve të substancave narkotike, si dhe qendrat e asistencës e të rehabilitimit të viktimave të trasikut të qenieve njerëzore, që, në tri vitet e fundit nga paraqitja e kërkesës, zhvillojnë veprimtari të tilla.
- 4. Kërkesat për financimin e projekteve, sipas këtij neni, verifikimi dhe përgatitja e dokumentacionit për mendim në Komitetin Ndërinstitucional të Ekspertëve për Masat Kundër Krimit të Organizuar, si dhe ndjekja e zbatimit të tyre bëhen nga strukturat e Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara.
- 5. Ministri i Financave, mbështetur ne rekomandimin e Komitetit Ndërinstitucional të Ekspertëve për Masat Kundër Krimit te Organizuar, me urdhër, përcakton financimin e projektit dhe mënyrat e përdorimit të fondit të vënë në dispozicion të kërkuesit.
- 6. Pjesa e fondit, e destinuar sipas pikës 2 të këtij neni, nuk mund të përdoret për shpërblime të funksionarëve të institucioneve përfituese.

KREU VII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 38 **Dispozitë kalimtare**

Kërkesat për marrjen e masave parandaluese, të paraqitura nga prokurori në gjykatë përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë të gjykohen, sipas rregullave të këtij ligji.

Dispozitë kalimtare

(vendosur me ligjin nr. 70/2017, datë 27.4.2017)

- 1. Ky ligj zbatohet për kërkesat e marrjes së masave parandaluese të paraqitura nga prokurori në gjykatën kompetente pas hyrjes në fuqi të tij.
 - 2. Për procedimet pasurore në fazën e hetimit, ky ligj fillon të zbatohet me hyrjen e tij në fuqi.
- 3. Për pasuritë e vëna para hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që kanë lidhje me veprat penale të reja që shtohen në nenin 3, pika 1, të tij, zbatohen parashikimet e pikës 6, të nenit 3, të këtij ligji.
- 4. Deri në krijimin e gjykatës së kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, çështjet për marrjen e masave parandaluese kundër pasurisë do të gjykohen nga Gjykata për Krimet e Rënda.
- 5. Me krijimin e gjykatës kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar çështjet në gjykim për marrjen e masave parandaluese kundër pasurisë transferohen në këtë gjykatë dhe në gjykatat e juridiksionit të përgjithshëm, sipas kompetencës lëndore për veprën penale të kryer, në bazë të nenit 75/a të Kodit të Procedurës Penale.
- 6. Me krijimin e Prokurorisë së Posaçme kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar çështjet në hetim për marrjen e masave parandaluese kundër pasurisë transferohen në këtë prokurori dhe në prokuroritë e juridiksionit të përgjithshëm, sipas kompetencës lëndore për veprën penale të kryer, në bazë të nenit 75/a të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 39 **Aktet nënligjore**

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda tre muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 14, 15 pika 2, 28 pika 4, 33 dhe 34 të këtij ligji.

Neni 40 **Shfuqizime**

Ligji nr. 9284, datë 30.9.2004 "Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar", si dhe çdo dispozitë tjetër, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohet.

Neni 41 **Hyrja në fuqi**

Ky ligi hyn në fuqi 30 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.6362, datë 22.12.2009 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

LIGJ Nr.10 193, datë 3.12.2009

PËR MARRËDHËNIET JURIDIKSIONALE ME AUTORITETET E HUAJA NË ÇËSHTJET PENALE¹⁹

(ndryshuar me ligjin nr. 100/2013, datë 18.3.2013)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti**

1. Ky ligj ka për objekt përcaktimin e rregullave plotësuese procedurale në fushën e marrëdhënieve juridiksionale me autoritetet e huaja në çështjet penale.

2. Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen kur parashikohet ndryshe në marrëveshjet ndërkombëtare, në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.

537

_

¹⁹ Ligji nr. 10 193, datë 3.12.2009 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 181, datë 24 dhjetor 2009. Ligji nr. 100/2013, datë 18.3.2013 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 45, datë 3 prill 2013.

Neni 2 **Përkufizime**

Për efekte të zbatimit të këtij ligji, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- 1. "Autoritete gjyqësore të huaja" janë autoritetet e huaja, që, sipas ligjit të huaj përkatës, u është dhënë cilësia për të kërkuar, dhënë ose përcjellë kërkesa që krijojnë marrëdhënie juridiksionale ndërkombëtare.
- 2. "Autoritete gjyqësore vendase" janë autoritetet e përcaktuara nga ligji nr. 8498, datë 10.6.1999 "Për ratifikimin e konventës europiane "Për ndihmën e ndërsjellë juridike në fushën penale".
- 3. "Letërkërkesë" është forma me të cilën paraqiten kërkesat që krijojnë marrëdhënie juridiksionale ndërkombëtare.
 - 4. "Ministria e Drejtësisë" është Ministria e Drejtësisë e Republikës së Shqipërisë.
- 5. "Shtetas i huaj" është çdo person, me ose pa shtetësi, i cili, sipas legjislacionit shqiptar, nuk është shtetas shqiptar.
 - 6. "Shtet dënues" është shteti, në të cilin është dënuar një person.
 - 7. "Shtet i kërkuar" është shteti, të cilit i drejtohet një letërkërkesë.
- 8. "Shtet kërkues" është shteti, autoriteti kompetent gjyqësor i të cilit paraqet kërkesa që krijojnë marrëdhënie juridiksionale ndërkombëtare.

Neni 3 **Fusha e zbatimit**

Dispozitat e këtij ligji zbatohen:

- a) në procedimet që lidhen me veprat penale, të cilat, në çastin e paraqitjes së kërkesës, janë në juridiksionin e autoriteteve gjyqësore të shtetit kërkues ose në Republikën e Shqipërisë;
- b) në procedimet që janë në juridiksionin e Gjykatës Europiane të të Drejtave të Njeriut ose gjykatave të tjera ndërkombëtare, juridiksioni i të cilave është pranuar nga Republika e Shqipërisë.

Neni 4 **Llojet e letërkërkesave**

Kërkesat që krijojnë marrëdhënie juridiksionale ndërkombëtare në përputhje me këtë ligj janë:

- a) "Letërporositë", ku përfshihen njoftimet e akteve, si dhe marrja e akteve të tjera dhe provave të procedimit penal.
- b) Kërkesat e tjera, ku përfshihen ekstradimi i personave të proceduar penalisht, njohja dhe ekzekutimi i vendimeve gjyqësore të huaja, transferimi i procedimeve penale dhe transferimi i personave të dënuar.

Neni 5

Rregullat e përgjithshme mbi letërkërkesën

(ndryshuar fjalia e tretë e pikës 3 me ligjin nr. 100/2013, datë 18.3.2013)

- 1. Letërkërkesa e autoriteteve gjyqësore vendase paraqitet me shkrim dhe, përveçse kur ky ligj parashikon ndryshe, duhet të përmbajë:
- a) autoritetin që ka kërkuar letërkërkesën, emrin e shtetit të kërkuar dhe, kur është e mundur, emrin e autoritetit, të cilit i drejtohet letërkërkesa;
- b) një përcaktim të saktë të llojit të kërkesës që krijon marrëdhënie juridiksionale ndërkombëtare, arsyet e dërgimit të letërkërkesës dhe bazën ligjore;
 - c) një përshkrim të procedimit penal që është duke u zhvilluar;

- ç) një përshkrim të faktit penal, duke treguar kohën dhe vendin e tij, emërtimin ligjor të veprës penale, si dhe kopje të tekstit të dispozitave ligjore të brendshme të zbatuara;
- d) gjenealitetet, duke përmendur shtetësinë e personit që ka lidhje me objektin e letërkërkesës, si edhe pozitën e tij në procedimin penal;
 - dh) aktet që i bashkëngjiten letërkërkesës, nëse ka, të evidentuara edhe në një listë;
- e) deklarimin, nëse çështja është urgjente dhe afatin brenda të cilit nevojitet ekzekutimi, së bashku me arsyet e urgjencës apo afatit;
- ë) çdo informacion tjetër, që mund të jetë me rëndësi për procedurën e ekzekutimit të letërkërkesës.
- 2. Letërkërkesa e autoriteteve gjyqësore të huaja dhe dokumentet bashkëlidhur, në rast se nuk shoqërohen me një kopje në gjuhën shqipe, përkthehen nga Ministria e Drejtësisë.
- 3. Letërkërkesa paraqitet nga autoritetet gjyqësore vendase e nënshkruar dhe e vulosur, si dhe e shoqëruar me përkthim në gjuhën e vendit të cilit i drejtohet letërkërkesa. Kur shteti i huaj ka përcaktuar se pranon letërkërkesat në një gjuhë tjetër, autoriteti gjyqësor vendas mund ta paraqesë kërkesën në gjuhën e pranuar. Përkthimi kryhet nga Ministria e Drejtësisë. Shpenzimet e përkthimit evidentohen dhe i përcillen autoritetit gjyqësor vendas për t'u përfshirë në shpenzimet procedurale të parapaguara, sipas nenit 485 të Kodit të Procedurës Penale. Rregulla më të detajuara për formën e letërkërkesës, procedurën dhe përkthimin e akteve rregullohen me udhëzim të përbashkët të Ministrit të Drejtësisë dhe të Prokurorit të Përgjithshëm.
- 4. Autoriteti gjyqësor vendas, nëse e çmon të nevojshme, mund të bëjë shtesa të letërkërkesës, në përputhje me kushtet e këtij neni.
- 5. Letërkërkesa dorëzohet nëpërmjet shërbimit postar, korrierit diplomatik. Ajo mund të dorëzohet edhe nëpërmjet mjeteve të tjera teknike të përshtatshme, por me kusht që të konfirmohet marrja në dorëzim.
 - 6. Autoritetet gjyqësore vendase i ekzekutojnë letërkërkesat pa vonesë.

Neni 6 **Autoriteti qendror**

- 1. Letërkërkesa e autoriteteve gjyqësore vendase i përcillet autoriteteve gjyqësore të huaja nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë, përveç rastit kur ky ligj parashikon ndryshe. Në rast se Ministria e Drejtësisë konstaton se letërkërkesa nuk plotëson kushtet e nenit 5 të këtij ligji, ia kthen autoritetit gjyqësor vendas për plotësimin e të metave.
- 2. Në rast urgjence, autoritetet gjyqësore vendase mund t'i përcjellin letërkërkesat drejtpërdrejt, me përjashtim të rasteve kur legjislacioni i brendshëm parashikon ndryshe. Në rast të përcjelljes së drejtpërdrejtë të letërkërkesave, autoriteti gjyqësor vendas njofton njëkohësisht Ministrinë e Drejtësisë.
- 3. Letërkërkesat e autoriteteve gjyqësore të huaja i përcillen autoriteteve gjyqësore vendase nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë, me përjashtim të rasteve kur legjislacioni i brendshëm parashikon ndryshe.

Neni 7 Përcjellja e letërkërkesës tek autoriteti kompetent

- 1. Ministria e Drejtësisë i jep rrugë letërkërkesës së huaj pasi vlerëson kushtet e përcaktuara në legjislacionin e brendshëm. Në vijim, letërkërkesa i përcillet prokurorit të rrethit ku duhet ekzekutuar letërkërkesa, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm.
- 2. Nëse autoriteti gjyqësor vendas ka kompetencë për ekzekutimin e një prej disa veprimeve të kërkuara, atëherë ai mund të procedojë me ekzekutimin e të gjitha veprimeve, nëse një gjë e tillë është e përshtatshme.

3. Kur autoriteti gjyqësor vendas, që merr një letërkërkesë, nuk ka kompetencë për ekzekutimin e saj, ai ia përcjell kërkesën pa vonesë autoritetit gjyqësor vendas kompetent dhe njofton njëkohësisht Ministrinë e Drejtësisë.

Neni 8 **Refuzimi i letërkërkesës**

- 1. Ministria e Drejtësisë dhe autoriteti gjyqësor vendas i japin rrugë letërkërkesës kur plotësohen kushtet e përcaktuara në legjislacionin e brendshëm.
- 2. Këto autoritete mund të refuzojnë letërkërkesat e parashikuara në nenin 4 pika 2 të këtij ligji, edhe për shkaqe të tjera të parashikuara në ligj.
- 3. Në rast të veprave penale kundër njerëzimit apo vlerave të tjera të mbrojtura nga e drejta ndërkombëtare, tentativave për t'i kryer ato, si dhe bashkëpunimit në kryerjen e tyre, Ministria e Drejtësisë dhe autoriteti gjyqësor vendas nuk mund të refuzojnë letërkërkesën me shkakun se përbëjnë vepra penale politike.
 - 4. Vendimi i refuzimit të një letërkërkese përmban arsyet e refuzimit dhe bazën ligjore.

Neni 9 **Reciprociteti**

- 1. Letërkërkesa e autoritetit gjyqësor të huaj pranohet nëse përmban garancitë për reciprocitet, të dhëna nga shteti kërkues, që përfshijnë pritshmërinë që ky shtet të ekzekutojë një kërkesë të ngjashme të drejtuar nga autoritetet gjyqësore vendase.
- 2. Ministria e Drejtësisë, pavarësisht pikës 1 të këtij neni, mund t'i japë rrugë letërporosive edhe në mungesë të garancive të shprehura për reciprocitet.

Neni 10 **Njoftimet**

- 1. Me kërkesë të autoritetit gjyqësor të huaj, autoriteti gjyqësor vendas që procedon, njofton fillimin e ekzekutimit të letërkërkesës, me përjashtim të rastit kur ekzekutimi është i menjëhershëm.
- 2. Nëse letërkërkesa nuk plotësohet brenda afatit të kërkuar në letërkërkesë dhe kjo ka pasoja në procedimin që zhvillon autoriteti gjyqësor i huaj, autoriteti gjyqësor vendas që procedon, njofton menjëherë autoritetin gjyqësor të huaj se kur është e mundur të ekzekutohet letërkërkesa.
- 3. Njoftimet, sipas këtij neni, i përcillen autoritetit gjyqësor të huaj nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë.

Neni 11 Plotësimi i letërkërkesave dhe pengesat për ekzekutimin e tyre

- 1. Nëse letërkërkesa e huaj nuk përmban informacionin e nevojshëm për ekzekutimin e saj, Ministria e Drejtësisë njofton autoritetin gjyqësor të huaj ta plotësojë, pa ia përcjellë atë organit të prokurorisë. Përcjellja e letërkërkesës bëhet nga Ministria e Drejtësisë pas plotësimit të saj nga autoriteti gjyqësor i huaj.
- 2. Nëse letërkërkesa mund të ekzekutohet pjesërisht ose e kushtëzuar, Ministria e Drejtësisë, edhe kryesisht, e njofton shtetin kërkues dhe i jep mundësinë për të dhënë mendimin e tij ose për të plotësuar kërkesën.
- 3. Kërkesat e pikave 1 dhe 2 të këtij neni mund të paraqiten edhe nga autoriteti gjyqësor vendas që procedon, nëse me marrjen e akteve e çmon një gjë të tillë. Këto kërkesa i paraqiten drejtpërdrejt autoritetit të shtetit kërkues, duke njoftuar në të njëjtën kohë Ministrinë e Drejtësisë.

Neni 12

Konfidencialiteti

- 1. Ministria e Drejtësisë dhe autoriteti kompetent gjyqësor vendas, me kërkesën e autoritetit gjyqësor të huaj, zbatojnë rregullat për ruajtjen e sekretit shtetëror dhe për mbrojtjen e të dhënave personale në lidhje me informacionin e treguar në letërkërkesë.
- 2. Nëse kërkesa e referuar në pikën 1 të këtij neni nuk mund të plotësohet, Ministria e Drejtësisë ose autoriteti gjyqësor vendas njoftojnë brenda 5 ditëve autoritetin gjyqësor të huaj.

KREU II LETËRPOROSITË

Neni 13

Llojet e letërporosive dhe fusha e zbatimit

- 1. Llojet e letërporosive janë:
- a) njoftimi i aktit të thirrjes ndaj personit nën hetim, të pandehurit, dëshmitarit, ekspertit, të dënuarit apo palëve të tjera në procedimin penal;
- b) njoftimi i urdhrave, i vendimeve të autoriteteve gjyqësore dhe i dokumenteve të tjera të nevojshme që lidhen me procedimin penal në shtetin kërkues;
 - c) masat e sigurimit pasuror për efekte të një procedimi penal;
- ç) pyetja e personit nën hetim, të pandehurit, të dënuarit, dëshmitarit dhe ekspertit, qoftë edhe nëpërmjet zhvillimit të seancave dëgjimore me anë të lidhjeve telefonike dhe audiovizive;
 - d) transferimi i përkohshëm i personave të ndaluar, me qëllim pyetjen e tyre;
 - dh) veprime të tjera hetimore, të cilat nuk janë të ndaluara nga ligji.
- 2. Krahas rasteve të procedimeve penale të parashikuara nga neni 3 i këtij ligji, ekzekutohen letërporositë e autoriteteve gjyqësore të huaja në procedimet administrative, nëse vendimi i dhënë në përfundim të tyre mund të ankimohet në një gjykatë me juridiksion penal. Ky rregull zbatohet deri në masën që parashikohet në marrëveshjet ndërkombëtare të detyrueshme për Republikën e Shqipërisë.

Neni 14

Veprimet për ekzekutimin e letërporosive

- 1. Ministria e Drejtësisë, pas dhënies rrugë, ia përcjell aktet prokurorit të rrethit ku duhet të ekzekutohet letërporosia, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm, brenda 10 ditëve nga marrja e akteve. Në raste urgjente, Ministria e Drejtësisë mund t'ia përcjellë aktet prokurorit të rrethit, duke njoftuar njëkohësisht Prokurorin e Përgjithshëm.
- 2. Prokurori i rrethit paraqet kërkesën në gjykatë për të disponuar ekzekutimin e letërporosisë me vendim, sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale. Ky rregull nuk zbatohet kur parashikohet ndryshe në marrëveshjet ndërkombëtare, në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.

Neni 15

Përcjellja e drejtpërdrejtë e letërporosive

- 1. Krahas mënyrave të përcjelljes së letërkërkesave të parashikuara në nenet 6 dhe 7 të këtij ligji dhe vetëm për qëllime të këtij kreu, letërporositë mund të përcillen edhe drejtpërdrejt nëpërmjet autoriteteve gjyqësore vendase dhe të huaja, në raste urgjente.
- 2. Në këtë rast, autoriteti gjyqësor vendas i dërgon njëkohësisht Ministrisë së Drejtësisë kopje të këtyre letërporosive.

3. Ky nen nuk zbatohet në rastin e letërporosive të parashikuara nga neni 13 pika 1 shkronja "d" të këtij ligji.

Neni 16 Prania e autoriteteve gjyqësore të huaja në marrjen e provave

- 1. Autoriteti gjyqësor vendas, me kërkesë të shprehur të autoritetit gjyqësor të huaj, jep informacion për kohën dhe vendin e ekzekutimit të letërporosisë.
- 2. Gjykata mund të lejojë përfaqësues të autoriteteve gjyqësore të huaja të marrin pjesë në marrjen e provës dhe që t'i drejtojnë pyetje personit që pyetet, sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 17 **Procedura e posaçme**

Nëse autoriteti gjyqësor i huaj kërkon në letërporosi plotësimin e kushteve të veçanta, lidhur me formën dhe procedurën, autoriteti gjyqësor vendas vepron për ekzekutimin e saj në përputhje me këto kërkesa, me kusht që kërkesat të mos jenë në kundërshtim me parimet themelore të rendit juridik të Republikës së Shqipërisë.

Neni 18 **Dokumentimi i njoftimit**

Autoritetet gjyqësore vendase dokumentojnë kryerjen e njoftimit të kërkuar nga autoritetet e huaja në përputhje me rregullat e njoftimit të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 19 **P**aprekshmëria e personit të thirrur

- 1. Kur personi, për të cilin kërkohet njoftimi për t'u thirrur në procedim në Shqipëri, nuk arrin të veprojë në përputhje me aktin e thirrjes, të lëshuar nga shteti kërkues, ndaj tij nuk ndërmerret asnjë masë detyruese, shtrënguese apo sanksion penal.
- 2. Nëse autoritetet gjyqësore vendase thërrasin një dëshmitar ose ekspert me vendbanim ose vendqëndrim jashtë shtetit, ai, gjatë kohës së qëndrimit në Shqipëri, nuk do t'i nënshtrohet procedimit penal për një vepër të kryer përpara paraqitjes në territorin shqiptar dhe as do të dërgohet të vuajë një dënim penal të dhënë me një vendim gjyqësor vendas, të dhënë përpara paraqitjes së tij.
- 3. Pika 2 e këtij neni nuk zbatohet nëse dëshmitari apo eksperti, edhe pse i është dhënë mundësia, nuk është larguar nga territori shqiptar brenda 15 ditëve pasi ai është njoftuar se prania e tij nuk është më e nevojshme. Ky afat nuk përfshin periudhën gjatë së cilës dëshmitari apo eksperti nuk mund të largohej nga territori shqiptar për shkaqe të ligjshme të dokumentuara.

Neni 20 Seancat dëgjimore nëpërmjet lidhjes telefonike ose audiovizive

- 1. Autoritetet gjyqësore vendase mund t'i drejtojnë kërkesë autoriteteve gjyqësore të huaja për pyetjen në distancë të dëshmitarit ose ekspertit të ndodhur jashtë shtetit, nëpërmjet lidhjeve telefonike ose audiovizive.
- 2. Kërkesa drejtuar autoritetit gjyqësor të huaj për zhvillimin e seancës nëpërmjet lidhjeve telefonike ose audiovizive, krahas informacionit të parashikuar nga pika 1 i nenit 5 të këtij ligji, duhet të përmbajë:

- a) emrin e autoritetit gjyqësor vendas dhe të personave që do të drejtojnë seancën dëgjimore;
- b) arsyen pse nuk është e mundur pjesëmarrja personalisht e dëshmitarit apo ekspertit.
- 3. Autoritetet gjyqësore vendase ekzekutojnë letërporositë e huaja me objekt zhvillimin e seancave dëgjimore nëpërmjet lidhjeve telefonike ose audiovizive kur:
- a) dëshmitari ose eksperti nuk dëshiron apo nuk ka mundësi të paraqitet tek autoritetet gjyqësore të huaja, si dhe ka dhënë pëlqimin për zhvillimin e seancës në këtë formë;
- b) gjykata kompetente ka miratuar kërkesën e shtetit kërkues për zhvillimin e seancës në këtë formë.
- 4. Pyetja e dëshmitarëve ose e ekspertëve në distancë kryhet nga autoritetet gjyqësore vendase duke respektuar rregullat e marrëveshjeve ndërkombëtare dhe dispozitat e Kodit të Procedurës Penale.

Neni 21

Transferimi i përkohshëm i personave të ndaluar

- 1. Kur autoriteti gjyqësor i huaj thërret për të pyetur një person të ndaluar në Shqipëri, ai mund të transferohet përkohësisht në shtetin kërkues.
- 2. Transferimi i përkohshëm i personit vendoset nga Ministri i Drejtësisë, nëse shteti kërkues jep garanci për mbrojtjen dhe kthimin e personit brenda periudhës së përcaktuar.
 - 3. Transferimi refuzohet kur:
- a) personi i ndaluar nuk jep pëlqimin e tij. Në rast se personi i ndaluar e ka dhënë pëlqimin, ai nuk mund ta revokojë atë;
 - b) transferimi mund të zgjasë ndalimin e tij;
 - c) ka arsye të tjera thelbësore për të mos e transferuar atë.
- 4. Kur prania e personit të ndaluar është e nevojshme në procedimet penale që zhvillohen nga autoritetet gjyqësore vendase, transferimi mund të shtyhet.
- 5. Kur një shteti të tretë i kërkohet të transferojë një person të ndaluar përmes territorit shqiptar, kalimi transit i tij lejohet nëse nuk është shtetas shqiptar.
- 6. Zyra e Interpolit, në bashkëpunim me autoritetin homolog të shtetit kërkues, merr masat teknike për të realizuar dorëzimin e personit të ndaluar dhe njofton menjëherë Ministrinë e Drejtësisë për vendin dhe datën e dorëzimit të të transferuarit të përkohshëm. Dorëzimi i personit të transferuar kryhet nga Zyra e Interpolit, e cila menjëherë njofton Ministrinë e Drejtësisë dhe Prokurorin e Përgjithshëm.
 - 7. Koha e ndalimit në shtetin kërkues llogaritet në masën e dënimit që vuhet në Shqipëri.
- 8. Rregullat e parashikuara nga ky nen zbatohen edhe ndaj personit të ndaluar në territorin shqiptar apo që është transferuar për të vuajtur dënimin e dhënë nga shteti kërkues, kur paraqitja e tij personale është kërkuar për efekt të rishikimit të vendimit nga shteti kërkues.

Neni 22

Kontrolli dhe sekuestrimi i sendeve

- 1. Me kërkesë të autoriteteve gjyqësore të huaja, autoriteti gjyqësor vendas mund të vendosë lejimin e kontrollit të vendeve ose sekuestrimin e sendeve të konfiskueshme që ndodhen në territorin e Republikës së Shqipërisë në lidhje me faktet e përcaktuara në letërporosi. Vendimi mund të ankimohet brenda 10 ditëve nga dita e nesërme e marrjes dijeni, sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale.
- 2. Autoriteti gjyqësor vendas kompetent kryen kontrollin dhe sekuestrimin në përputhje me rregullat e Kodit të Procedurës Penale.
- 3. Kur një palë e tretë, që ka fituar të drejta në mirëbesim, një autoritet shtetëror apo një palë e dëmtuar, që ka vendbanimin ose vendqëndrim në Shqipëri, pretendon pronësinë mbi sendet, dokumentet apo fitimet, sendet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni dërgohen vetëm nëse autoriteti gjyqësor i huaj garanton kthimin e tyre në fund të procedimeve në lidhje me provat.

4. Dërgimi mund të shtyhet për aq kohë sa sendet, dokumentet apo fitimet janë të nevojshme për procedimet penale të filluara në Shqipëri.

Neni 23 **Dorëzimi i sendeve të sekuestruara**

- 1. Sendet e sekuestruara i dërgohen autoritetit të huaj gjyqësor me kërkesën e tij, në ekzekutim të letërporosisë, për t'u konfiskuar ose për t'iu kthyer pronarit të ligjshëm.
 - 2. Këto sende përfshijnë:
 - a) sendet e përdorura për kryerjen e një vepre penale;
 - b) sendet që rrjedhin nga kryerja e një vepre penale apo vlera e barabartë me to;
 - c) fitimet nga një vepër penale apo vlera e barabartë me to;
- ç) sende të tjera të dhëna me qëllim nxitjen për kryerjen e një vepre penale, si edhe shpërblimet për një vepër penale.
 - 3. Sendet apo fitimet mund të mbahen në mënyrë të përhershme në Shqipëri nëse:
 - a) pronari i tyre ka vendbanimin ose vendqëndrimin në Republikën e Shqipërisë;
 - b) ka pretendime serioze të autoriteteve shtetërore shqiptare në lidhje me sendet apo fitimet;
- c) personi, i cili nuk ka marrë pjesë në kryerjen e një vepre penale dhe pretendimet e të cilit nuk garantohen nga shteti kërkues, provon se ka fituar të drejta mbi këto sende dhe fitime, në mirëbesim, si edhe që personi ka vendbanimin në Shqipëri.

Neni 24 **Shtyrja e ekzekutimit të kërkesave**

- 1. Autoriteti gjyqësor vendas mund të shtyjë ose të kushtëzojë ekzekutimin e kërkesave nëse ai mund të ndikojë në mbarëvajtjen e procedimeve penale të filluara nga autoritetet gjyqësore vendase.
- 2. Autoriteti gjyqësor vendas njofton autoritetin gjyqësor të huaj, duke deklaruar arsyet e shtyrjes ose kushtëzimit. Në rast se njoftimi kryhet drejtpërdrejt tek autoriteti gjyqësor i huaj, autoriteti gjyqësor vendas njofton njëkohësisht edhe Ministrinë e Drejtësisë.

Neni 25 **Shpenzimet**

- 1. Shteti shqiptar, nëpërmjet Ministrit të Drejtësisë, mund të heqë dorë nga rimbursimi i shpenzimeve të ekzekutimit të letërporosive nga shteti kërkues.
- 2. Shpenzimet e ekzekutimit të letërporosive vendase paguhen nga autoriteti gjyqësor vendas që ka kërkuar letërporosinë.
- 3. Një dëshmitar ose ekspert që paraqitet në ekzekutim të një letërporosie të autoriteteve gjyqësore vendase ka të drejtën e rimbursimit të shpenzimeve të udhëtimit dhe ushqimit, të cilat dokumentohen si pjesë e shpenzimeve procedurale në përputhje me Kodin e Procedurës Penale.
- 4. Në rast se letërporosia e autoritetit gjyqësor vendas ka objekt dhënien e dëshmisë së ekspertit, atëherë autoriteti gjyqësor vendas mund të depozitojë paraprakisht një shumë për mbulimin e shpenzimeve të dëshmisë së ekspertit nëse autoriteti gjyqësor i huaj e kërkon shprehimisht një gjë të tillë.
- 5. Letërporositë e autoriteteve gjyqësore vendase, në rastet e pikave 2 dhe 3 të këtij neni, tregojnë shpenzimet e pagueshme dhe ato të rimbursueshme. Me kërkesë me shkrim të personave të thirrur, atyre u jepet paraprakisht një shumë për të mbuluar shpenzimet.
- 6. Autoritetet gjyqësore vendase nuk paguajnë shpenzimet e ekzekutimit të letërporosive të huaja për:

- a) udhëtimin dhe qëndrimin e personave të thirrur për t'u pyetur apo për të kryer një veprim procedural;
 - b) transferimin e përkohshëm të personave të ndaluar;
 - c) zhvillimin e seancave dëgjimore nëpërmjet lidhjeve telefonike ose audiovizive;
 - ç) ruajtjen apo administrimin e provave apo sendeve;
 - d) kryerjen e veprimeve procedurale me shpenzime të larta apo të jashtëzakonshme.

Neni 26 **Masat paraprake**

Me kërkesë të autoriteteve gjyqësore të huaja dhe në përputhje me legjislacionin e brendshëm, autoriteti gjyqësor vendas merr masa paraprake për ruajtjen e provave, të sendeve të konfiskueshme, të situatës ekzistuese ose mbrojtjes së interesave ligjorë të rrezikuar.

Neni 27 **Përcjellja e të dhënave pa kërkesë**

- 1. Autoritetet gjyqësore vendase edhe kryesisht i përcjellin autoriteteve gjyqësore të huaja informacion që lidhet me veprat penale, të mbledhur gjatë procedimit penal, nëse ato vlerësojnë se përcjellja e një informacioni të tillë mund të ndihmojë në fillimin e një procedimi penal apo në paraqitjen e një kërkese për ndihmë juridike nga shteti i huaj. Përcjellja e këtij informacioni bëhet nëse nuk pengohet ecuria e procedimit penal në Shqipëri dhe duke respektuar kushtet e reciprocitetit.
- 2. Autoriteti gjyqësor kompetent vendas mund të kërkojë nga autoritetet gjyqësore të huaja, që kanë marrë informacionin e përmendur në pikën 1 të këtij neni, të dhëna për masat e marra në lidhje me informacionin e përcjellë. Gjithashtu, autoriteti gjyqësor kompetent vendas mund të vendosë kushte të tjera në lidhje me përdorimin e këtij informacioni në shtetin, të cilit i është përcjellë informacioni.

Neni 28

Përcjellja e informacionit për shtetasit e huaj të proceduar ose të dënuar

- 1. Ministria e Drejtësisë çdo tre muaj i dërgon informacion autoritetit gjyqësor të huaj për vendimet penale të formës së prerë, të dhëna ndaj shtetasve të atij shteti. Ky informacion nxirret nga regjistri i gjendjes gjyqësore.
- 2. Me kërkesën e autoriteteve kompetente gjyqësore të huaja, Ministria e Drejtësisë përcjell shkurtimin e vendimit penal të formës së prerë ose vërtetimin e gjendjes gjyqësore.
- 3. Me kërkesën e një shteti të huaj, Ministria e Drejtësisë mund të përcjellë të dhëna për personat që janë shtetas të shtetit kërkues dhe që janë subjekte të një procedimi penal të filluar në Republikën e Shqipërisë. Për plotësimin e kësaj kërkese, Ministria e Drejtësisë bashkëpunon me Prokurorin e Përgjithshëm.

Neni 29

Regjistri gjyqësor penal i shtetasve shqiptarë të dënuar jashtë shtetit

- 1. Zyra e Regjistrit Gjyqësor regjistron në një regjistër të posaçëm shkurtimet e vendimeve për shtetasit shqiptarë të dënuar penalisht jashtë shtetit, duke përfshirë edhe shtetasit shqiptarë të lindur jashtë shtetit. Për këtë qëllim krijohet një regjistër i posaçëm pranë kësaj zyre.
- 2. Nëse autoritetet gjyqësore të huaja përcjellin informacionin për dënimin e shtetasve shqiptarë në gjuhë të huaj, përkthimi i tyre realizohet nga Ministria e Drejtësisë nëpërmjet shërbimit të përkthimit zyrtar.

3. Për përdorimin, administrimin dhe mbrojtjen e informacionit, si dhe për heqjen e shënimeve në këtë regjistër zbatohen rregullat e legjislacionit të brendshëm.

Neni 30 **Njoftimet për legjislacionin**

- 1. Me kërkesën e autoriteteve gjyqësore vendase, Ministria e Drejtësisë merr tekstin e legjislacionit në fuqi në shtete të tjera, si edhe çdo informacion për çështje të posaçme juridike, nëse kjo është e nevojshme.
- 2. Ministria e Drejtësisë i përcjell tekstin e legjislacionit të brendshëm ose informacion për çështje të posaçme juridike autoriteteve të huaja gjyqësore kur kërkohet prej tyre.

KREU III EKSTRADIMI

SEKSIONI I EKSTRADIMI NGA REPUBLIKA E SHQIPËRISË

Neni 31 **Ligji i zbatueshëm**

Dorëzimi i një personi nën hetim, të pandehur apo të dënuar, në drejtim të një shteti të huaj kryhet sipas këtij ligji, rregullave të legjislacionit shqiptar dhe të marrëveshjeve ndërkombëtare, në të cilat Republika e Shqipërisë është palë.

Neni 32 **Kushtet për ekstradimin**

Përveç kushteve të parashikuara në Kodin Penal dhe në Kodin e Procedurës Penale, ekstradimi i një personi në drejtim të një shteti të huaj lejohet kur plotësohen edhe kushtet e mëposhtme:

- a) legjislacioni shqiptar parashikon për veprën penale, për të cilën shteti i huaj ka caktuar masën shtrënguese të sigurimit, një dënim me burgim jo më të ulët se një vit;
- b) masa ose pjesa e mbetur e dënimit të dhënë me vendim gjyqësor të formës së prerë është të paktën 4 muaj në kohën e paraqitjes së kërkesës për ekstradim;
- c) ndjekja penale ose ekzekutimi i dënimit penal nuk janë parashkruar sipas legjislacionit të shtetit kërkues;
- ç) janë kushtet për rifillimin e procedimit penal në shtetin kërkues, megjithëse procedimi penal në Shqipëri, për të njëjtën vepër penale, ka pushuar;
- d) shteti kërkues jep garanci që nuk do të japë një dënim me vdekje ose nëse e ka dhënë një dënim të tillë, nuk do ta ekzekutojë atë.
- dh) personi, për të cilin kërkohet ekstradimi, në kohën e paraqitjes së kërkesës për ekstradim, nuk ka aplikuar apo nuk i është dhënë azil në Shqipëri ndaj shtetit kërkues.

Neni 33

Veprimet e Ministrisë së Drejtësisë

(ndryshuar fjalia e dytë e pikës 2 me ligjin nr. 100/2013, datë 18.3.2013)

1. Ministria e Drejtësisë, kur nuk e refuzon kërkesën për ekstradim, ia përcjell aktet brenda 10 ditëve prokurorit pranë gjykatës kompetente, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm. Në raste të ndërlikuara, për shkak të vëllimit të akteve apo të nevojës për përkthim, ky afat mund të zgjatet deri në 15 ditë.

- 2. Ministria e Drejtësisë, nëse konstaton se kërkesës për ekstradim nuk i janë bashkëngjitur të gjitha aktet e nevojshme, por gjithsesi arrin në përfundimin që nuk është rasti për refuzimin e kërkesës, vepron sipas nenit 11 të këtij ligji. Aktet plotësuese të paraqitura nga shteti kërkues i përcillen organit të prokurorisë, të përkthyera, brenda 7 ditëve nga marrja e tyre.
- 3. Ministria e Drejtësisë vepron në të njëjtën mënyrë edhe në rast se i paraqitet kërkesë për plotësim aktesh nga autoritetet gjyqësore vendase.

Neni 34 **Veprimet e prokurorisë**

- 1. Prokurori, pas marrjes së kërkesës për ekstradim, brenda 10 ditëve urdhëron thirrjen e të interesuarit, me qëllim identifikimin e tij dhe për të marrë pëlqimin eventual për ekstradimin.
 - 2. Urdhri i thirrjes së prokurorit përmban:
 - a) të dhëna për kohën dhe vendin e paraqitjes;
 - b) të drejtën për të zgjedhur një mbrojtës;
 - c) arsyen e thirrjes me një përmbledhje të shkurtër të fakteve; si dhe
- ç) paralajmërimin për shoqërimin e detyrueshëm të personit, në rast mosparaqitjeje të personit pa shkaqe të ligjshme.
- 3. Prokurori dokumenton veprimet me personin e interesuar me procesverbal, sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale.
- 4. Në vijim, prokurori respekton rregullat e Kodit të Procedurës Penale për paraqitjen e kërkesës në gjykatë.

Neni 35

Masat shtrënguese dhe sekuestrimet

- 1. Ministria e Drejtësisë, me marrjen e një urdhri ndërkombëtar arresti nga Zyra e Interpolit, në të cilin deklarohet qëllimi i shtetit kërkues për ekstradimin e shtetasit të huaj, brenda 5 ditëve ia përcjell Prokurorit të Përgjithshëm për të vepruar sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale.
- 2. Ministria e Drejtësisë vepron në të njëjtën mënyrë edhe me marrjen e një kërkese nga shteti kërkues për vendosjen e masave të tjera shtrënguese apo për sekuestrimin e provave materiale dhe të sendeve që janë përfitim i veprës penale, për të cilën është kërkuar apo do të kërkohet ekstradimi.
- 3. Prokurori i Përgjithshëm ia dërgon aktet prokurorit pranë gjykatës kompentente, që ky i fundit të depozitojë kërkesën në gjykatë jo më vonë se 15 ditë nga koha e paraqitjes së kërkesës së shtetit kërkues.
- 4. Gjykata, për caktimin e masave shtrënguese dhe të sekuestrimit, respekton rregullat e Kodit të Procedurës Penale.
- 5. Masat shtrënguese dhe sekuestrimi caktohen nëse urdhri ndërkombëtar i arrestit ose kërkesa e shtetit të huaj përmban:
 - a) gjenealitetet e shtetasit të huaj;
- b) të dhënat mbi autoritetin gjyqësor të huaj që ka lëshuar urdhrin ndërkombëtar të arrestit ose një kopje të aktit, me të cilin është urdhëruar masa shtrënguese apo sekuestrimi;
 - c) të dhënat mbi veprën penale, për të cilën kërkohet masa shtrënguese ose sekuestrimi; dhe
 - ç) deklarimin e shtetit kërkues se do të paraqitet një kërkesë për ekstradim.
- 6. Prokurori i Përgjithshëm njofton Ministrinë e Drejtësisë për caktimin e masave shtrënguese dhe sekuestrimet, sipas këtij neni, brenda 5 ditëve nga data e shpalljes së vendimit gjyqësor.
- 7. Ministria e Drejtësisë njofton shtetin kërkues brenda 10 ditëve nga data e shpalljes së vendimit gjyqësor.
- 8. Masat shtrënguese revokohen sipas afateve të përcaktuara në nenet 493 pika 4 dhe 494 pika 6 të Kodit të Procedurës Penale. Këto afate fillojnë të ecin nga koha e përcaktuar në këto nene,

edhe në rast se personi, për të cilin kërkohet ekstradimi, është i ndaluar në bazë të një vendimi tjetër gjyqësor.

9. Kur masat shtrënguese, të caktuara përpara paraqitjes së kërkesës për ekstradim, revokohen për shkak të mbarimit të afateve, ndaj personit nuk mund të caktohet përsëri masë shtrënguese, përveçse kur shteti kërkues paraqet kërkesën për ekstradim.

Neni 36 **Arrestimi nga policia gjyqësore**

- 1. Në rastet e ngutshme të arrestimit të personit, kundër të cilit është paraqitur kërkesa për arrestimin e përkohshëm, zbatohen rregullat e nenit 495 të Kodit të Procedurës Penale.
- 2. Me kërkesë të Prokurorit të Përgjithshëm, Ministria e Drejtësisë realizon përkthimin e akteve të kërkuara brenda 24 orëve.

Neni 37 **Shqyrtimi i kërkesës për ekstradim**

- 1. Brenda 5 ditëve nga depozitimi i kërkesës së prokurorit, gjyqtari i caktuar për gjykimin e çështjes cakton datën e seancës gjyqësore për shqyrtimin e kërkesës për ekstradim.
- 2. Seanca zhvillohet me pjesëmarrjen e detyrueshme të prokurorit dhe të mbrojtësit. Kur mbrojtësi i zgjedhur nuk paraqitet, gjykata cakton një mbrojtës kryesisht.
- 3. Gjatë shqyrtimit të kërkesës për ekstradim, gjykata respekton rregullat e Kodit të Procedurës Penale.

Neni 38

Urdhri ndërkombëtar i arrestit të shtetasve shqiptarë

- 1. Zyra e Interpolit, me marrjen e një urdhri ndërkombëtar arresti nga një shtet i huaj kundër një shtetasi shqiptar, në të cilin deklarohet qëllimi i shtetit kërkues për ekstradimin e personit, menjëherë dhe gjithsesi, brenda 5 ditëve, ia përcjell Ministrisë së Drejtësisë.
- 2. Ministria e Drejtësisë, brenda 5 ditëve nga marrja e urdhrit ndërkombëtar, ia përcjell atë Prokurorit të Përgjithshëm.
- 3. Prokurori i Përgjithshëm, nëpërmjet prokurorit pranë gjykatës kompetente për procedimin penal të shtetasit shqiptar, mund të procedojë për arrestimin e përkohshëm të shtetasit shqiptar, duke respektuar rregullat e neneve 493-495 të Kodit të Procedurës Penale dhe të neneve 35 e 36 të këtij ligji.
- 4. Prokurori i Përgjithshëm, brenda 10 ditëve nga marrja e urdhrit ndërkombëtar prej Ministrisë së Drejtësisë, nëpërmjet shërbimeve të Policisë Gjyqësore:
- a) verifikon gjenealitetet e sakta të shtetasit shqiptar të kërkuar, duke përfshirë edhe shtetësinë e tij;
 - b) merr të dhëna për vendndodhjen e saktë të shtetasit shqiptar të kërkuar;
- c) verifikon nëse shtetasi shqiptar është i dënuar me vendim penal me burgim të formës së prerë nga autoritetet gjyqësore vendase;
- ç) verifikon nëse ndaj shtetasit shqiptar është caktuar një masë sigurimi shtrënguese për efekte të një procedimi penal nga autoritetet gjyqësore vendase.
- 5. Prokurori i Përgjithshëm, brenda 5 ditëve nga përfundimi i veprimeve të përcaktuara në pikën 4 të këtij neni, njofton Ministrinë e Drejtësisë për pamundësinë e ekstradimit të shtetasit shqiptar për shkak të shtetësisë së tij. Ky njoftim përmban edhe informacionin për mënyrat e procedimit penal, të pranuara nga legjislacioni shqiptar, sipas rastit nëpërmjet:
 - a) transferimit të procedimeve penale;
 - b) njohjes së vendimit penal të huaj; ose
 - c) dërgimit të akteve dhe provave nëpërmjet letërporosive.

- 6. Ministria e Drejtësisë, brenda 5 ditëve nga marrja e njoftimit të Prokurorit të Përgjithshëm, sipas pikës 4 të këtij neni, ia përcjell atë shtetit të huaj që ka lëshuar urdhrin ndërkombëtar të arrestit.
- 7. Prokurori pranë gjykatës kompetente për procedimin penal të shtetasit shqiptar, nëse nuk procedon sipas pikës 3 të këtij neni, shënon në regjistrin e njoftimeve të veprave penale të dhënat e urdhrit ndërkombëtar të arrestit, me qëllim kryerjen e veprimeve procedurale verifikuese për fillimin e procedimit penal. Në rast se prokurori vendos mosfillimin e procedimit penal, ia njofton këtë vendim Ministrisë së Drejtësisë, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm, brenda 5 ditëve nga marrja e tij.
- 8. Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe nëse shtetësia shqiptare e personit vërtetohet gjatë caktimit dhe zbatimit të masave shtrënguese.
- 9. Rregullat e këtij neni nuk zbatohen në rast të marrëveshjeve ndërkombëtare që lejojnë ekstradimin e shtetasit shqiptar.

Neni 39 **Vendimi i gjykatës për ekstradimin**

- 1. Përveç kushteve të vendosura në nenin 498 pika 1 të Kodit të Procedurës Penale dhe të nenit 11 të Kodit Penal, gjykata jep vendim në favor të ekstradimit, kur konstaton se janë plotësuar edhe kushtet e nenit 32 të këtij ligji.
 - 2. Në rastet e tjera, gjykata vendos kundër ekstradimit.
- 3. Vendimi gjyqësor i dhënë sipas këtij neni depozitohet në sekretarinë gjyqësore brenda 3 ditëve nga shpallja e tij.

Neni 40 **Disponimi i Ministrit të Drejtësisë për ekstradimin**

- 1. Prokurori i Përgjithshëm, brenda 7 ditëve nga data e marrjes formë të prerë të vendimit gjyqësor për ekstradimin, ia përcjell të gjitha aktet Ministrit të Drejtësisë.
- 2. Në rast të një vendimi gjyqësor në favor të kërkesës për ekstradim, Ministri i Drejtësisë, pas verifikimit dhe vlerësimit të të gjithë dokumentacionit, mund të disponojë me urdhër ekstradimin duke respektuar afatin dhe procedurat e nenit 499 të Kodit të Procedurës Penale.
- 3. Nëse Ministri i Drejtësisë, gjatë verifikimit të dokumentacionit, konstaton mangësi të akteve, brenda 7 ditëve i kërkon Prokurorit të Përgjithshëm plotësimin e tyre. Prokurori i Përgjithshëm plotëson dokumentacionin brenda 20 ditëve nga data e marrjes formë të prerë të vendimit gjyqësor.
- 4. Në rast se Ministri i Drejtësisë nuk disponon brenda afatit për ekstradimin ose në rast të një vendimi gjyqësor kundër ekstradimit apo në rast të mosveprimit në kohë të shtetit kërkues zbatohen rregullat e nenit 499 të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 41 **Ekstradimi i shtyrë ose i kushtëzuar**

- 1. Ministri i Drejtësisë, në rastin kur ekstradimi pezullohet sipas nenit 500 të Kodit të Procedurës Penale, mund të disponojë me urdhër dorëzimin e shtyrë në kohë të të ekstraduarit pas përfundimit të procedimit penal apo të ekzekutimit të dënimit penal të dhënë në Shqipëri.
- 2. Prokurori i Përgjithshëm, të paktën 30 ditë përpara përfundimit të shkakut të pezullimit, njofton Ministrin e Drejtësisë. Pas këtij njoftimi, Ministri i Drejtësisë njofton shtetin kërkues nëse ky i fundit ka ende interes për realizimin e ekstradimit.

- 3. Nëse shteti kërkues njofton se ka interes për realizimin ekstradimit, Ministri i Drejtësisë vepron sipas nenit 40 të këtij ligji.
- 4. Ministri i Drejtësisë mund të disponojë me urdhër ekstradimin e përkohshëm të personit me kushte të përcaktuara në marrëveshje të shprehur me shtetin kërkues. Ekstradimi i përkohshëm disponohet për kryerjen e veprimeve urgjente procedurale, nëse një gjë e tillë nuk pengon procedimin penal apo ekzekutimin e vendimit penal në Shqipëri dhe nëse shteti kërkues jep garanci se personi i ekstraduar do të ruhet dhe do të kthehet në Shqipëri brenda afatit të përcaktuar paraprakisht.

Neni 42 **Parimi i specialitetit**

- 1. Ministri i Drejtësisë përcakton në urdhrin që disponon ekstradimin e një shtetasi të huaj kërkesën për respektimin e parimit të specialitetit. Për këtë qëllim, në fillim të procedurës së ekstradimit dhe kur garancitë nuk janë dhënë, Ministri i Drejtësisë kërkon nga shteti kërkues që:
- a) i ekstraduari nuk duhet të ndiqet penalisht për një vepër tjetër penale të kryer përpara ekstradimit;
- b) i ekstraduari nuk duhet t'i nënshtrohet ekzekutimit të një vendimi për një vepër tjetër penale të kryer përpara ekstradimit;
- c) ndaj të ekstraduarit nuk duhet të zbatohet një dënim më i rëndë sesa dënimi me të cilin ai është dënuar dhe as dënimi me vdekje;
- ç) i ekstraduari, nëse është gjykuar në mungesë, të ketë të drejtën e rishikimit të vendimit gjyqësor të dhënë ndaj tij; dhe
- d) i ekstraduari nuk duhet të ekstradohet drejt një shteti të tretë, pa pëlqimin e Republikës së Shqipërisë, për ekzekutimin e një vendimi gjyqësor të formës së prerë për dënimin me burgim ose për ekzekutimin e një mase sigurimi shtrënguese të karakterit personal për kufizimin e lirisë, të dhënë përpara se ekstradimi të lejohej.
- 2. Ky parim nuk respektohet në rastet e parashikuara nga neni 490 pikat 2 dhe 3 të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 43 Njoftimi i urdhrit të Ministrit të Drejtësisë që disponon ekstradimin

- 1. Ministri i Drejtësisë ia komunikon menjëherë shtetit kërkues dhe Ministrisë së Brendshme urdhrin që disponon ekstradimin e një shtetasi të huaj.
- 2. Zyra e Interpolit, në bashkëpunim me autoritetin homolog të shtetit kërkues, merr masat teknike për të realizuar dorëzimin dhe njofton menjëherë Ministrinë e Drejtësisë për vendin dhe datën e dorëzimit të të ekstraduarit. Dorëzimi i të ekstraduarit kryhet nga Zyra e Interpolit, e cila menjëherë njofton Ministrinë e Drejtësisë dhe Prokurorin e Përgjithshëm.

Neni 44 **Ekstradimi i thjeshtuar**

- 1. Personi, për të cilin kërkohet ekstradimi, mund të japë pëlqimin që të dorëzohet vetë te shteti kërkues dhe për heqjen dorë nga e drejta për të përfituar nga parimi i specialitetit përmes një procedure të thjeshtuar. Pëlqimi dhe heqja dorë janë të parevokueshme.
- 2. Ky pëlqim jepet nga personi në seancë gjyqësore, e cila zhvillohet me pjesëmarrjen e domosdoshme të prokurorit dhe të mbrojtësit. Gjykata informon personin për avantazhet, pasojat e ekstradimit të thjeshtuar dhe për pamundësinë e revokimit të pëlqimit dhe heqjes dorë. Në këtë rast nuk zhvillohet gjykim për shqyrtimin e kërkesës për ekstradim.

- 3. Prokurori i Përgjithshëm, brenda 5 ditëve nga zhvillimi i kësaj seance, njofton Ministrinë e Drejtësisë mbi pëlqimin për ekstradimin e thjeshtuar, duke i dërguar kopje të procesverbalit gjyqësor që dokumenton këtë seancë. Ministri i Drejtësisë njofton shtetin kërkues brenda 10 ditëve nga zhvillimi i seancës.
 - 4. Në vijim zbatohen rregullat për ekstradimin e zakonshëm.

Neni 45 **Riekstradimi**

- 1. Kur shteti kërkues riparaqet kërkesë për riekstradimin e personit, i cili pas ekstradimit të parë i është shmangur procedimit penal ose ekzekutimit të dënimit penal në shtetin kërkues dhe ka hyrë në territorin shqiptar, personi mund të riekstradohet mbi bazën e një kërkese të përsëritur, duke zbatuar rregullat e këtij seksioni.
- 2. Në këtë rast, Ministri i Drejtësisë, pasi merr edhe mendimin e Prokurorit të Përgjithshëm, mund të njoftojë shtetin kërkues se nuk është e nevojshme riparaqitja e dokumenteve që shoqërojnë kërkesën për ekstradim, me përjashtim të dokumentit që provon shmangien e të ekstraduarit nga procedimi penal ose ekzekutimi i dënimit penal.

Neni 46 **Përsëritja e procedurave gjyqësore**

Nëse pas marrjes formë të prerë të vendimit gjyqësor mbi kërkesën për ekstradim, por përpara nxjerrjes së urdhrit të ministrit për disponimin mbi ekstradimin, ndryshojnë kushtet e ekstradimit të parashikuara në nenin 32 të këtij ligji, Ministri i Drejtësisë i përcjell Prokurorit të Përgjithshëm fashikullin e plotë, duke i kërkuar të iniciojë rishikimin e vendimit gjyqësor. Në këtë rast zbatohen rregullat e Kodit të Procedurës Penale.

Neni 47 **Dorëzimi i sendeve të sekuestruara**

- 1. Sendet e sekuestruara, sipas këtij seksioni, i dorëzohen shtetit kërkues me kërkesë të tij pas disponimit të ekstradimit.
- 2. Dorëzimi i sendeve mund të bëhet edhe nëse i ekstraduari nuk dorëzohet për shkak të vdekjes ose sëmundjes së rëndë, por me kusht që ekstradimi i tij të jetë disponuar.
- 3. Nëse këto sende i janë nënshtruar sekuestrimit ose konfiskimit, për qëllime të një procedimi gjyqësor në Shqipëri, ato mund të mbahen përkohësisht deri në përfundimin e procedimit gjyqësor, ose mund t'i dorëzohen shtetit kërkues, me kusht që ato të kthehen.
- 4. Dispozitat e këtij neni nuk zbatohen në rastet e parashikuara nga shkronjat "b" dhe "c" të pikës 3 të nenit 23 të këtij ligji.

SEKSIONI II EKSTRADIMI NGA JASHTË SHTETIT

Neni 48 **Shpallja në kërkim ndërkombëtar**

- 1. Prokurori i ekzekutimit, nëse ka të dhëna se i dënuari nuk gjendet brenda territorit shqiptar, mund të nxjerrë urdhrin për kërkimin ndërkombëtar të tij për qëllime të ekzekutimit të vendimit penal me burgim të formës së prerë.
- 2. Prokurori i çështjes, nëse ka të dhëna se personi i kërkuar nuk gjendet brenda territorit shqiptar, mund të nxjerrë urdhrin për kërkimin ndërkombëtar të tij për qëllim të ekzekutimit të masës së sigurimit për kufizimin e lirisë personale.

- 3. Urdhri i kërkimit ndërkombëtar përmban:
- a) prokurorin që ka lëshuar urdhrin e kërkimit;
- b) gjenealitetet e personit që kërkohet dhe çdo e dhënë tjetër, e vlefshme për identifikimin e tij;
- c) gjykatën dhe të dhëna për vendimin gjyqësor që ka caktuar masën e sigurimit ose ka dhënë vendimin penal të dënimit;
- ç) kohëzgjatjen e masës së sigurimit, kur ajo është caktuar me afat ose kohën e mbetur të masës së dënimit;
 - d) emërtimin e veprës penale dhe një përshkrim të përmbledhur të faktit penal;
 - dh) deklarimin se ky person kërkohet për qëllime të ekstradimit.
- 4. Prokurori ia dërgon menjëherë urdhrin e kërkimit ndërkombëtar Prokurorit të Përgjithshëm, i cili ia përcjell Zyrës së Interpolit për komunikimin ndërkombëtar të urdhrit.
- 5. Prokurori i Përgjithshëm dhe Ministri i Brendshëm, me udhëzim të përbashkët, përcaktojnë procedurat e nxjerrjes së urdhrit të kërkimit ndërkombëtar, si dhe rregulla të detajuara për afatet dhe mënyrat e shkëmbimit të informacionit për nxjerrjen dhe komunikimin e tij.

Neni 49 **Kërkesa për ekstradim**

- 1. Kur ndaj një personi që gjendet jashtë shtetit është caktuar një masë sigurimi për kufizimin e lirisë në një procedim penal, ose nëse ndaj tij është dhënë një vendim dënimi me burgim i formës së prerë, Ministri i Drejtësisë mund të paraqesë kërkesë për ekstradimin e tij, bazuar mbi informacionin dhe dokumentet e përcjella nga Prokurori i Përgjithshëm.
- 2. Kërkesa duhet të plotësojë kushtet e nenit 5 të këtij ligji dhe i paraqitet shtetit të kërkuar nëpërmjet kanaleve diplomatike.

Neni 50 **Kërkesa për ndalim të përkohshëm**

- 1. Në raste urgjente, nëse ka rrezik që personi, për të cilin kërkohet ekstradimi, të largohet ose të fshihet, Ministri i Drejtësisë, edhe para paraqitjes së kërkesës për ekstradim, mund të kërkojë që shteti i kërkuar të ndalojë përkohësisht personin.
- 2. Kërkesa për ndalim të përkohshëm përmban elementet e parashikuara në nenin 35 të këtij ligji.

Neni 51 Garancitë në lidhje me personin e ekstraduar

- 1. Kur personi i kërkuar ekstradohet, ai gëzon të gjitha të drejtat e parashikuara në nenin 42 të këtij ligji, me përjashtim të rastit kur i ekstraduari ka hequr dorë nga këto të drejta dhe kur shteti i kërkuar e ka përcaktuar një gjë të tillë shprehimisht në kërkesë.
- 2. Kur ekstradimi në Republikën e Shqipërisë i një personi të kërkuar është dhënë sipas kushteve të caktuara, në lidhje me llojin ose afatin e dënimit që mund të jepet ose ekzekutohet dhe është pranuar me këto kushte, autoritetet gjyqësore vendase janë të detyruara t'i respektojnë këto kushte gjatë procedimit penal apo gjatë ekzekutimit të dënimit.
- 3. Kur i ekstraduari është ndaluar në shtetin e kërkuar për veprën penale për të cilën ai është ekstraduar, koha që ai ka kaluar në ndalim llogaritet në masën e dënimit.
- 4. Vendimi penal i formës së prerë, i dhënë ndaj personit të ekstraduar nga autoritetet gjyqësore vendase, në mungesë të tij, mund të rishikohet me kërkesë të të ekstraduarit, nëse Ministri i Drejtësisë i ka dhënë një garanci të tillë shtetit të kërkuar. Kërkesa për rishikim paraqitet brenda 30 ditëve nga mbërritja e të ekstraduarit në territorin shqiptar dhe shqyrtimi i saj ndjek rregullat e Kodit të Procedurës Penale.

Neni 52

Kërkesa për transit nëpër territorin e Republikës së Shqipërisë dhe shpenzimet

Në rastin e kalimit transit përmes territorit shqiptar të një personi të ekstraduar nga një shtet në tjetrin zbatohen rregullat e nenit 502 të Kodit të Procedurës Penale.

KREU IV NJOHJA DHE EKZEKUTIMI I VENDIMEVE PENALE

SEKSIONI I EKZEKUTIMI I VENDIMEVE PENALE TË HUAJA

Neni 53 **Dispozita të përgjithshme**

- 1. Ministria e Drejtësisë dhe autoritetet gjyqësore vendase, për njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve penale të huaja, zbatojnë rregullat e Kodit të Procedurës Penale dhe të këtij ligji.
 - 2. Vendimi i një gjykate të huaj për dënimin me burgim mund të njihet:
- a) me kërkesë të shtetit dënues, kur personi i dënuar është shtetas shqiptar dhe ka vendbanim ose vendqëndrim në Shqipëri; dhe
- b) me kërkesën e një shtetasi shqiptar që vuan dënimin në shtetin dënues, për transferim dhe vazhdim të vuajtjes së dënimit në Shqipëri.
- 3. Ministria e Drejtësisë, kur i vjen një kërkesë për njohje të një vendimi penal të huaj nga shteti dënues në gjuhë të huaj, mund t'i kërkojë shtetit dënues përkthimin e saj në gjuhën shqipe. Në rast se përkthimi kryhet nga Ministria e Drejtësisë, shpenzimet e përkthimit evidentohen për t'u përfshirë si pjesë e shpenzimeve procedurale.
- 4. Ministria e Drejtësisë ia dërgon aktet brenda 30 ditëve nga marrja e tyre prokurorit të rrethit gjyqësor të vendbanimit ose vendqëndrimit të personit, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm.
- 5. Prokurori paraqet kërkesën në gjykatë brenda 10 ditëve nga marrja e akteve. Nëse gjykata që ka marrë aktet konstaton që nuk ka kompetencë për të marrë vendim, ajo shpall moskompetencën e saj dhe ia dërgon aktet gjykatës kompetente, duke njoftuar njëkohësisht Ministrinë e Drejtësisë.

Neni 54

Kërkesat për njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve penale të huaja

Përveç kushteve të parashikuara në nenin 514 të Kodit të Procedurës Penale, vendimi penal i huaj njihet dhe ekzekutohet edhe kur plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) në kohën e paraqitjes së kërkesës për njohje në Ministrinë e Drejtësisë, personit të dënuar i kanë mbetur për të vuajtur të paktën edhe gjashtë muaj burgim;
- b) ekzekutimi i vendimit të dënimit, në bazë të legjislacionit të brendshëm, nuk është parashkruar.

Neni 55

Dokumentet që duhet t'i bashkëngjiten kërkesës së shtetit dënues

- 1. Ministria e Drejtësisë i paraqet shtetit dënues kërkesën për plotësim dokumentacioni, pa ia përcjellë aktet autoriteteve gjyqësore vendase, nëse kërkesa e shtetit kërkues nuk shoqërohet nga dokumentet e mëposhtme:
 - a) origjinalin ose kopje të njësuar të vendimit penal me përcaktimin që është i formës së prerë;
 - b) gjenealitetet e personit të dënuar, duke përfshirë edhe të dhënat për shtetësinë,

vendbanimin dhe vendqëndrimin, vendlindjen, si dhe të dhëna të tjera që mund të jenë të rëndësishme për përcaktimin e gjykatës kompetente që do të vendosë mbi kërkesën;

- c) të dhëna për ekzekutimin e vendimit të dhënë, duke përfshirë informacionin për kohën e kaluar në ndalim dhe/ose duke vuajtur dënimin me burgim;
 - ç) një kopje të dispozitave ligjore, ku bazohet vendimi që kërkohet të njihet;
 - d) një paraqitje e përmbledhur e ecurisë së procedimit penal.
- 2. Kur Ministria e Drejtësisë konstaton që dokumentacioni është i plotë, brenda 20 ditëve ia dërgon prokurorit kompetent, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm.
- 3. Nëse shteti dënues nuk paraqet dokumentet e kërkuara brenda tre muajve, kërkesa dhe aktet i kthehen shtetit dënues. Megjithatë procedura rifillon në rast të riparaqitjes së kërkesës dhe akteve të plotësuara nga shteti dënues.
- 4. Kërkesa për plotësim dokumentacioni mund të paraqitet edhe nga autoritetet gjyqësore vendase, nëse ato konstatojnë gjatë shqyrtimit të kërkesës një gjë tillë. Kjo kërkesë përcillet nëpërmjet Ministrisë së Drejtësisë. Ky rregull nuk zbatohet nëse në një marrëveshje ndërkombëtare të detyrueshme parashikohet ndryshe.

Neni 56 **E drejta e mbrojtjes me avokat**

Gjatë gjykimit, personi ndaj të cilit kërkohet njohja dhe ekzekutimi i një vendimi penal të huaj, ka të drejtën e mbrojtësit të zgjedhur ose të caktuar, sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 57 **Mënyra e procedimit nga gjykata**

- 1. Brenda dhjetë ditëve nga depozitimi i kërkesës së prokurorit, gjyqtari i çështjes cakton datën e seancës gjyqësore dhe urdhëron njoftimin e palëve.
 - 2. Seanca zhvillohet me pjesëmarrjen e detyrueshme të prokurorit dhe të mbrojtësit.
- 3. Në marrjen e vendimit për kërkesën, gjykata merr parasysh faktet e konstatuara në vendimin e huaj.
- 4. Në caktimin e dënimit, gjykata respekton kushtet e nenit 516 të Kodit të Procedurës Penale, si dhe mbështetet në legjislacionin penal shqiptar, duke arsyetuar edhe rrethanat e vlerësuara.
- 5. Për depozitimin e vendimit në sekretari dhe njoftimin e tij zbatohen rregullat e Kodit të Procedurës Penale.
- 6. Vendimi mund të ankimohet në një gjykatë të një niveli më të lartë nga prokurori, i dënuari ose mbrojtësi i tij brenda 10 ditëve nga shpallja ose njoftimi i tij.

Neni 58 **Përcjellja e vendimit**

- 1. Prokurori i Përgjithshëm i përcjell Ministrisë së Drejtësisë, brenda 15 ditëve nga marrja formë të prerë, kopjen e vendimit gjyqësor për njohjen e vendimit penal të huaj.
- 2. Ministria e Drejtësisë, brenda 10 ditëve nga marrja e vendimit të njohjes nga Prokurori i Përgjithshëm, njofton shtetin dënues.

Neni 59 **Ekzekutimi i vendimit penal të huaj**

Vendimi penal i huaj, pas njohjes, ekzekutohet në përputhje me nenin 518 të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 60

Ekzekutimi i vendimeve të huaja në rastin e transferimit për vazhdimin e vuajtjes së dënimit

- 1. Shtetasi shqiptar që vuan një dënim me burgim në një shtet të huaj, me kërkesë të tij, mund të transferohet në Shqipëri për të vazhduar vuajtjen e dënimit me burgim pasi vendimi të jetë njohur nga autoritetet gjyqësore vendase.
- 2. Nëse shteti dënues paraqet aktin, me të cilin i dënuari ka marrë njoftim për vendimin e njohjes, Ministria e Drejtësisë ia përcjell këtë akt njoftimi Prokurorit të Përgjithshëm dhe gjykatës që ka dhënë vendimin e njohjes.
- 3. Pasi vendimi penal i huaj të jetë njohur dhe autoritetet kompetente të shtetit dënues të kenë pranuar transferimin e të dënuarit, fillon marrja e masave për transferimin e personit të dënuar nga shteti dënues në Shqipëri, duke u zbatuar, për aq sa është e mundur, rregullat për dorëzimin e personit të ekstraduar.
- 4. Mënyra e pagimit dhe ndarja e shpenzimeve të transferimit përcaktohen me udhëzim të përbashkët të Ministrit të Financave, Ministrit të Brendshëm dhe Prokurorit të Përgjithshëm.

Neni 61

Veprime gjatë ekzekutimit të vendimit

- 1. Vendimi gjyqësor i huaj, i njohur sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale dhe të këtij ligji, nuk mund të rishikohet nga gjykatat shqiptare.
- 2. Gjatë ekzekutimit, dënimi i dhënë me vendimin gjyqësor të huaj mund të ulet, falet ose amnistohet, sipas rregullave të legjislacionit shqiptar.
- 3. Në rast se dënimi ulet, falet apo amnistohet nga shteti dënues, Ministri i Drejtësisë, bazuar në parimin e reciprocitetit me shtetin dënues, i përcjell aktet e dërguara nga shteti dënues prokurorit të ekzekutimit, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm. Prokurori i ekzekutimit paraqet kërkesë në gjykatën që ka dhënë vendimin e njohjes, e cila deklaron me vendim, sipas rastit, uljen ose shuarjen e dënimit.
 - 4. Ministria e Drejtësisë njofton shtetin dënues për rrethanat e parashikuara në këtë nen.

SEKSIONI II EKZEKUTIMI I VENDIMEVE PENALE SHQIPTARE JASHTË SHTETIT

Neni 62

Kushtet e ekzekutimit

- 1. Ministria e Drejtësisë, përveç kushteve të parashikuara në nenin 519 të Kodit të Procedurës Penale, kërkon njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve penale nga një shtet i huaj edhe kur:
- a) vendimi penal i dhënë nga një autoritet gjyqësor vendas nuk mund të ekzekutohet brenda territorit shqiptar; ose
- b) ekzekutimi i dënimit penal jashtë shtetit mund t'i shërbejë një rehabilitimi më të mirë social të personit të dënuar.
- 2. Në paraqitjen e kësaj kërkese, Ministria e Drejtësisë bazohet në informacionin dhe dokumentet e përcjella nga Prokurori i Përgjithshëm.

Neni 63

Procedura e paraqitjes së kërkesës

1. Kërkesa e paraqitur përpara një shteti të huaj, për ekzekutimin e vendimit penal të një gjykate vendase, shoqërohet me dokumentet e parashikuara nga neni 55 i këtij ligji.

2. Kërkesa paraqitet në gjuhën e shtetit, tek i cili kërkohet njohja dhe ekzekutimi i vendimit ose në një gjuhë tjetër të pranuar prej tij.

Neni 64

Transferimi i shtetasve të huaj për vazhdimin e vuajtjes së dënimit të dhënë në Shqipëri

- 1. Për transferimin e shtetasit të huaj të dënuar me një vendim penal të dhënë në Shqipëri zbatohen rregullat e nenit 520 të Kodit të Procedurës Penale.
- 2. Seanca gjyqësore zhvillohet me pjesëmarrjen e detyrueshme të prokurorit dhe të mbrojtësit. Prokurori ia dërgon aktet Ministrisë së Drejtësisë brenda 10 ditëve nga zhvillimi i seancës.
- 3. Për dorëzimin e të dënuarit te shteti dënues, fillon marrja e masave duke u zbatuar, për aq sa është e mundur, rregullat për dorëzimin e personit të ekstraduar.

Neni 65

Pasojat e pranimit të ekzekutimit në rastin e rishikimit ose ndërprerjes së ekzekutimit të vendimit penal

- 1. Nëse pas njohjes dhe fillimit të ekzekutimit të vendimit gjyqësor shqiptar jashtë shtetit, në Shqipëri është vendosur rishikimi i vendimit gjyqësor, ulja ose shuarja e dënimit, Prokurori i Përgjithshëm njofton menjëherë Ministrinë e Drejtësisë. Ministria e Drejtësisë, brenda 10 ditëve nga marrja e informacionit dhe dokumenteve nga Prokurori i Përgjithshëm, njofton shtetin e kërkuar.
- 2. Nëse shteti i kërkuar njofton se ekzekutimi i vendimit të njohur prej tij është i pamundur të kryhet, Ministria e Drejtësisë njofton menjëherë Prokurorin e Përgjithshëm për këtë fakt dhe ekzekutimi vazhdon në Republikën e Shqipërisë.

KREU V TRANSFERIMI I PROCEDIMEVE PENALE

SEKSIONI I TRANSFERIMI I PROCEDIMEVE PENALE TE SHTETET E HUAJA

Neni 66

Transferimi i procedimit penal në një shtet të huaj

Kur personi dyshohet për kryerjen e një vepre penale të dënueshme, sipas ligjit penal shqiptar, Ministri i Drejtësisë, kur plotësohen kushtet e nenit 67 të këtij ligji, i kërkon shtetit të huaj të fillojë procedimin penal.

Neni 67

Kushtet e transferimit të procedimit penal

Transferimi i procedimit penal kërkohet kur:

- a) personi i dyshuar ka vendbanimin ose vendqëndrimin në shtetin e kërkuar; dhe
- b) nuk është i mundur ose i përshtatshëm procedimi i personit në Shqipëri për një ose më shumë nga shkaqet e mëposhtme:
- i) personi i dyshuar është shtetas i shtetit të kërkuar ose shteti i kërkuar është shteti i tij i origjinës;
- ii) personi i dyshuar është duke vuajtur ose duhet të vuajë një dënim me burgim në shtetin e kërkuar;

- iii) shteti i kërkuar ka filluar procedimin penal për të njëjtën vepër penale ose për vepra të tjera penale kundër personit të dyshuar;
- iv) çmohet se transferimi i procedimit penal i shërben zgjidhjes së drejtë e të përshtatshme të çështjes dhe procesit të rregullt ligjor;
- v) ekzekutimi i dënimit penal të dhënë në shtetin e kërkuar mund t'i shërbejë një rehabilitimi më të mirë social të personit të dënuar;
- vi) nuk mund të sigurohet thirrja dhe pjesëmarrja e personit të dyshuar në procedimin penal në Shqipëri;
- vii) ekzekutimi i një dënimi të mundshëm me burgim mund të jetë i vështirë dhe nuk mund të realizohet nëpërmjet procedurës së ekstradimit apo është refuzuar kërkesa për ekstradim.

Neni 68 **Vendimi për të kërkuar transferimin**

- 1. Vendimi për të kërkuar transferimin e procedimit penal merret nga organi i prokurorisë ose gjykata që procedon. Vendimi mund të ankimohet nga i pandehuri, mbrojtësi ose i dëmtuari në gjykatë brenda 10 ditëve nga marrja dijeni. Në këtë rast, gjykata vendos për ankimin brenda 5 ditëve nga paraqitja e tij, mbi bazë dokumentesh.
- 2. Vendimi për të kërkuar transferimin në fazën e hetimeve paraprake nuk e pengon prokurorin që të marrë prova. Prokurori vendos zgjatjen e afatit të hetimeve, sipas nenit 324 të Kodit të Procedurës Penale, në pritje të vendimit të shtetit të kërkuar. Ai ia njofton vendimin për zgjatjen e afatit hetimor Ministrisë së Drejtësisë, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm.
- 3. Nëse vendimi për të kërkuar transferimin merret gjatë shqyrtimit gjyqësor, gjykata pezullon shqyrtimin gjyqësor dhe zbaton, për aq sa është e mundur, rregullat e nenit 343 të Kodit të Procedurës Penale. Pezullimi nuk pengon autoritetin gjyqësor vendas që të marrë prova që mund të çojnë në pafajësinë e të pandehurit dhe, kur vonesa paraqet rrezik, çdo provë tjetër të kërkuar nga palët.

Neni 69 **Përcjellja e kërkesës**

- 1. Prokurori i çështjes, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm, brenda 15 ditëve nga data që vendimi i transferimit ka marrë formë të prerë, i përcjell Ministrisë së Drejtësisë vendimin gjyqësor të transferimit dhe fashikullin gjyqësor.
- 2. Ministria e Drejtësisë, brenda 30 ditëve nga marrja e akteve prej Prokurorit të Përgjithshëm, ia përcjell ato shtetit të kërkuar dhe i kërkon të njoftohet për pranimin ose jo të transferimit të procedimit penal.
- 3. Aktet përkthehen nga Ministria e Drejtësisë në gjuhën e shtetit të kërkuar ose në një gjuhë të pranuar prej tij. Shpenzimet e përkthimit evidentohen dhe i përcillen organit të prokurorisë për t'u përfshirë në shpenzimet procedurale të parapaguara, sipas nenit 485 të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 70

Pasojat e pranimit ose të refuzimit nga shteti i kërkuar

- 1. Ministria e Drejtësisë i përcjell prokurorit të çështjes, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm, njoftimin e shtetit të huaj për pranimin ose refuzimin e transferimit të procedimit penal.
- 2. Nëse shteti i kërkuar pranon transferimin e procedimit penal, autoriteti gjyqësor vendas që procedon vendos pushimin e procedimit penal për këtë shkak.
- 3. Nëse shteti i kërkuar refuzon transferimin e procedimit penal, ose nuk dërgon njoftim brenda gjashtë muajve nga marrja e kërkesës, autoriteti gjyqësor vendas vazhdon procedimin penal.

SEKSIONI II TRANSFERIMI I PROCEDIMEVE PENALE NGA SHTETET E HUAJA

Neni 71

Kushtet për pranimin e procedimit penal nga një shtet i huaj

- 1. Ministri i Drejtësisë mund të pranojë transferimin e procedimit penal në Shqipëri kur:
- a) personi i dyshuar ka vendbanimin ose vendgëndrimin në Shqipëri; dhe
- b) nuk është i mundur ose i përshtatshëm procedimi i personit në shtetin kërkues për një ose më shumë nga shkaqet e mëposhtme:
 - i) personi i dyshuar është shtetas shqiptar ose shteti shqiptar është shteti i tij i origjinës;
 - ii) personi i dyshuar është duke vuajtur ose duhet të vuajë një dënim me burgim në Shqipëri;
- iii) autoritetet gjyqësore vendase kanë filluar procedimin penal për të njëjtën vepër penale ose për vepra të tjera penale kundër personit të dyshuar;
- iv) çmohet se transferimi i procedimit penal i shërben zgjidhjes së drejtë e të përshtatshme të çështjes dhe procesit të rregullt ligjor;
- v) ekzekutimi i dënimit penal të dhënë në Shqipëri mund t'i shërbejë një rehabilitimi më të mirë social të personit të dënuar;
- vi) nuk mund të sigurohet thirrja dhe pjesëmarrja e personit të dyshuar në procedimin penal në shtetin kërkues;
- vii) ekzekutimi i një dënimi të mundshëm me burgim në shtetin kërkues mund të jetë i vështirë dhe nuk mund të realizohet nëpërmjet procedurës së ekstradimit apo është refuzuar kërkesa për ekstradim.
- 2. Transferimi i procedimit penal nuk pranohet nëse ekziston ndonjë prej rrethanave që nuk lejon fillimin e procedimit penal të parashikuar nga legjislacioni i brendshëm.

Neni 72

Veprimet e Ministrisë së Drejtësisë

(ndryshuar fjalia e tretë e pikës 3 me ligjin nr. 100/2013, datë 18.3.2013)

- 1. Ministri i Drejtësisë, nëse pranon kërkesën për transferim të procedimit penal, ia përcjell aktet brenda 30 ditëve prokurorit të rrethit të vendbanimit të personit të dyshuar, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm, duke njoftuar njëkohësisht edhe shtetin kërkues.
- 2. Aktet përkthehen nga Ministria e Drejtësisë. Shpenzimet e përkthimit evidentohen dhe i përcillen organit të prokurorisë për t'u përfshirë në shpenzimet procedurale të parapaguara, sipas nenit 485 të Kodit të Procedurës Penale. Në raste të ndërlikuara, për shkak të vëllimit të akteve për përkthim, afati i përcaktuar në pikën 1 të këtij neni mund të zgjatet edhe 15 ditë.
- 3. Ministri i Drejtësisë, nëse ka konstatuar se kërkesës për transferim nuk i janë bashkëngjitur të gjitha aktet e nevojshme, por gjithsesi arrin në përfundimin që nuk është rasti për refuzimin e kërkesës për transferim, pranon transferimin e procedimit dhe ia përcjell aktet Prokurorit të Përgjithshëm. Në këtë rast, Ministria e Drejtësisë vepron, për aq sa është e mundur, sipas nenit 11 të këtij ligji. Aktet plotësuese të paraqitura nga shteti kërkues i përcillen organit të prokurorisë, të përkthyera, brenda 7 ditëve nga marrja e tyre.
- 4. Ministria e Drejtësisë vepron në të njëjtën mënyrë edhe në rast se i paraqitet kërkesë për plotësim aktesh nga autoritetet gjyqësore vendase.

Neni 73

Veprimet e prokurorit

1. Prokurori i rrethit gjyqësor ose ai i krimeve të rënda, me marrjen e kërkesës dhe akteve për transferim, regjistron procedimin penal dhe ndjek rregullat e Kodit të Procedurës Penale.

- 2. Nëse prokurori vendos mosfillimin e procedimit penal, për shkak të rrethanave që nuk e lejojnë fillimin e procedimit penal, ai njofton brenda 5 ditëve Ministrinë e Drejtësisë, nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm, duke i dërguar të gjitha aktet së bashku me vendimin e mosfillimit. Në këtë rast, Ministri i Drejtësisë ia kthen aktet shtetit kërkues, së bashku me vendimin e mosfillimit të procedimit penal, brenda 20 ditëve nga marrja e akteve prej prokurorisë.
- 3. Prokurori që procedon, njofton Ministrinë e Drejtësisë nëpërmjet Prokurorit të Përgjithshëm për çdo vendim që pezullon ose përfundon procedimin penal. Ministri i Drejtësisë ia përcjell menjëherë këto akte shtetit kërkues.
- 4. Me kërkesë të autoritetit gjyqësor të huaj, Ministria e Drejtësisë i kërkon Prokurorit të Përgjithshëm çdo informacion të nevojshëm për ecurinë e procedimit penal në Shqipëri, si dhe vendimin gjyqësor përfundimtar.

Neni 74 Padia civile në procedimin penal të transferuar

Nëse aktet e përcjella nga shteti kërkues, sipas këtij seksioni, përmbajnë edhe padinë civile, ajo shqyrtohet sipas rregullave të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 75 **Vlefshmëria e veprimeve të marrjes së provave**

Mjetet e kërkimit të provave dhe provat e marra nga autoritetet gjyqësore të huaja janë të vlefshme në procedimin penal të pranuar në Shqipëri, përveçse kur ato bien ndesh me parimet themelore të rendit juridik shqiptar dhe parimet e akteve ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut.

KREU VI DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 76 **Aktet nënligjore**

- 1. Mënyra dhe procedura e regjistrimit të dënimeve të dhëna ndaj shtetasve shqiptarë nga autoritetet gjyqësore të huaja përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Drejtësisë brenda tre muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji. Në nxjerrjen e këtij udhëzimi, Ministri i Drejtësisë bazohet në parimin e mbrojtjes së të dhënave personale dhe të barazisë para ligjit.
- 2. Aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të nenit 5 pika 3, nenit 48 pika 5, nenit 60 pika 4 bazohen në parimin e miradministrimit të fondeve dhe të procesit të rregullt ligjor.

Neni 77 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi 45 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.6363, datë 22.12.2009 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

LIGJ Nr.10 494, datë 22.12.2011

PËR MBIKËQYRJEN ELEKTRONIKE TË PERSONAVE, TË CILËVE U KUFIZOHET LËVIZJA ME VENDIM GJYQËSOR

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave.

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti**

Objekt i këtij ligji është përcaktimi i rregullave për realizimin e mbikëqyrjes elektronike, në funksion të kontrollit të zbatimit të urdhërimeve që përmban një vendim gjyqësor, që cakton një nga alternativat e dënimit me burgim, dënim plotësues, një nga llojet e masave shtrënguese, apo një urdhër mbrojtjeje ose urdhër të menjëhershëm mbrojtjeje.

Neni 2 **Qëllimi**

Qëllimi i këtij ligji është rritja e sigurisë publike dhe garantimi i ekzekutimit efektiv të vendimeve gjyqësore.

Neni 3 **Përkufizime**

Në këtë ligj, përveçse kur parashikohet shprehimisht ndryshe në dispozita të veçanta të tij, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- a) "Mbikëqyrje elektronike ose ME" është mekanizmi që garanton zbatimin efektiv të vendimit gjyqësor, nëpërmjet përcaktimit në kohë reale të vendndodhjes së një personi, me anë të përdorimit të mjeteve elektronike të vendosura në trupin e tij.
- b) "Organi që realizon ME-në" është personi juridik, publik ose privat, që realizon ME-në, sipas përcaktimeve të këtij ligji.
- c) "Pajisje" është mjeti elektronik i vendosur në trupin e subjektit dhe që mundëson përcaktimin në kohë reale të vendndodhjes së tij.
- ç) "Person i afërt" është personi që ka lidhje të afërta familjare deri në shkallë të tretë me subjektin dhe/ose jeton në të njëjtën banesë me të.
- d) "Sallë operative" është zyra e krijuar nga organi që realizon ME-në për mbledhjen, përpunimin dhe raportimin e të dhënave që vijnë nga pajisja dhe që mundëson kontrollin e zbatimit efektiv të vendimit gjyqësor nga subjekti.
 - dh) "Subjekt" është personi i vendosur nën ME, sipas përcaktimeve të këtij ligji.
- e) "Viktimë" është personi, ndaj të cilit është ushtruar dhunë, sipas përcaktimeve të ligjit nr.9669, datë 18.12.2006 "Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare", të ndryshuar.

Neni 4 **Fusha e zbatimit**

Ky ligj zbatohet për mbikëqyrjen elektronike të personave, ndaj të cilëve, me vendim gjyqësor, është:

- a) vendosur një nga masat shtrënguese, të parashikuara nga shkronjat "a", "c" dhe "d" të nenit 232 të Kodit të Procedurës Penale;
- b) vendosur një nga alternativat e dënimit me burgim, të parashikuara nga nenet 58, 59, 59/a dhe 64 të Kodit Penal;
 - c) vendosur dënimi plotësues i përcaktuar në paragrafin e shtatë të nenit 30 të Kodit Penal;
- ç) lëshuar, me vendim gjyqësor, një urdhër mbrojtjeje ose një urdhër i menjëhershëm mbrojtjeje, sipas neneve 17 dhe 19 të ligjit nr.9669, datë 18.12.2006 "Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare", të ndryshuar.

Neni 5 **Parimet e ME-së**

Veprimtaria e organeve të ME-së bazohet në parimin e:

- a) ligjshmërisë;
- b) mbrojtjes së rendit dhe sigurisë publike;
- c) garantimit të lirisë personale të të dëmtuarit nga vepra penale apo të viktimës;
- ç) respektimit të të drejtave dhe lirive themelore, dinjitetit njerëzor dhe sigurisë personale të subjektit të ligjit;
 - d) mosdiskriminimit;
 - dh) proporcionalitetit të ME-së me rrethanat e rastit dhe personalitetin e subjektit;
 - e) objektivitetit dhe efektivitetit.

KREU II PËRDORIMI I ME-SË

Neni 6 **Nisma për përdorimin e ME-së**

Gjykata vendos përdorimin e ME-së, kryesisht ose me kërkesën e prokurorit, subjektit, mbrojtësit të tij, të dëmtuarit nga vepra penale, viktimës apo prindërve ose kujdestarit të të miturit.

Neni 7 **Pëlqimi i subjektit**

- 1. Gjykata, përpara caktimit të masave shtrënguese, shpalljes së vendimit përfundimtar të gjykatës, apo lëshimit të urdhrit të mbrojtjes ose urdhrit të menjëhershëm të mbrojtjes, pyet subjektin nëse jep pëlqimin për përdorimin e ME-së dhe i shpjegon atij të drejtat dhe detyrimet që burojnë nga përdorimi i saj.
- 2. Përdorimi i ME-së vendoset vetëm me pëlqimin e subjektit dhe pasi gjykata sigurohet se ai i kupton të drejtat dhe detyrimet që burojnë nga përdorimi i ME-së, me përjashtim të rastit të parashikuar në pikën 5 të këtij neni.
- 3. Pëlqimi i subjektit për përdorimin e ME-së jepet me shkrim ose nëpërmjet deklarimit në seancë gjyqësore. Në rastin e subjekteve të mitura, pëlqimi duhet të jepet në të njëjtën formë edhe nga prindërit ose kujdestari i tij ligjor.

- 4. Nëse subjekti nuk jep pëlqimin, sipas pikës 3 të këtij neni, gjykata nuk mund të urdhërojë përdorimin e ME-së, por ky fakt mbahet në konsideratë prej saj, së bashku me rrethanat e tjera të çështjes, në përcaktimin e masës shtrënguese apo dënimit.
- 5. Përjashtimisht, gjykata mund të vendosë përdorimin e ME-së, edhe pa pëlqimin e subjektit, në rastin e parashikuar në shkronjën "ç" të nenit 4 të këtij ligji, nëse vlerëson se është e domosdoshme për të garantuar të drejtat kushtetuese të të tretëve dhe ekziston dyshimi i arsyeshëm, i bazuar në prova, se subjekti paraqet rrezikshmëri për cenimin e këtyre të drejtave. Kundër këtij vendimi mund të bëhet ankim, vetëm nëpërmjet ankimit të vendimit gjyqësor që lëshon urdhrin e mbrojtjes ose urdhrin e menjëhershëm të mbrojtjes, sipas parashikimeve të nenit 21 të ligjit nr. 9669, datë 18.12.2006 "Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare", të ndryshuar.

Neni 8 Caktimi i personit të afërt

Kur është e mundur, subjekti përcakton edhe një person të tij të afërt, i cili ndihmon në zbatimin e vendimit për përdorimin e ME-së. Nëse jep pëlqimin të caktohet si i tillë, personi i afërt ka detyrimin të vendosë në dispozicion të gjykatës, prokurorit dhe organit që realizon ME-në adresën e tij të saktë dhe numra telefoni kontakti, të cilët duhet të jenë të disponueshëm në çdo kohë.

Neni 9 **Vendimi për përdorimin e ME-së**

- 1. Përdorimi i ME-së urdhërohet nga gjykata në vendimin gjyqësor të dhënë ndaj subjekteve, në rastet e parashikuara në nenin 4 të këtij ligji.
- 2. Gjykata, gjatë gjykimit përpara dhënies së vendimit, në rastet e parashikuara në shkronjat "b" dhe "c" të nenit 4 të këtij ligji, i kërkon Shërbimit të Provës një raport vlerësimi për të pandehurin dhe nevojën e përdorimit të ME-së.
- 3. Përdorimi i ME-së mund të jetë me ose pa afat. Nëse gjykata nuk ka përcaktuar afat, kohëzgjatja e përdorimit të ME-së është e barabartë me kohëzgjatjen e masës shtrënguese, alternativës së dënimit me burgim, urdhrit të mbrojtjes ose urdhrit të menjëhershëm të mbrojtjes.

Neni 10 **Përmbajtja e vendimit**

Vendimi gjyqësor që urdhëron përdorimin e ME-së, përveç sa parashikohet në Kodin e Procedurës Penale dhe në ligjin nr.9669, datë 18.12.2006 "Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare", të ndryshuar, duhet të përmbajë, sipas rastit, edhe:

- a) dhënien e pëlqimit nga subjekti, kur këtë e kërkon ligji, dhe/ose prindërit apo kujdestari i të miturit, për përdorimin e ME-së;
 - b) zonat e lejuara dhe zonat e ndaluara të lëvizjes së subjektit;
- c) detyrimin e subjektit për të qëndruar brenda zonës së lejuar ose për të mos hyrë në zona të ndaluara;
- ç) kohën e përdorimit të ME-së, nëse gjykata urdhëron përdorimin e saj, sipas një afati të caktuar.

KREU III REALIZIMI I ME-SË

Neni 11 **Organi që realizon ME-në**

- 1. Organi që realizon ME-në është përgjegjës për vendosjen, heqjen dhe funksionimin e rregullt të pajisjes. Vendi, koha dhe rregullat për vendosjen dhe heqjen e pajisjes përcaktohen në urdhrin e ekzekutimit të vendimit gjyqësor, të nxjerrë nga prokurori ose gjykata, të cilët ia njoftojnë menjëherë subjektit dhe organit që realizon ME-në.
- 2. Organi që realizon ME-në, nëpërmjet sallës operative të ngritur prej tij, mbledh, përpunon dhe raporton të dhënat që vijnë nga pajisja.
- 3. Kriteret që duhet të plotësojë organi që realizon ME-në, rregullat për përzgjedhjen e tij, si dhe të drejtat e detyrimet e tij caktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 12 **Shërbimi i Provës**

- 1. Shërbimi i Provës është organ përgjegjës për të kontrolluar mënyrën e realizimit të ME-së.
- 2. Shërbimi i Provës, në mënyrë periodike, informon Ministrinë e Drejtësisë për kontrollet e ushtruara për mënyrën e realizimit të ME-së.
- 3. Shërbimi i Provës vendos, çdo javë, në dispozicion të gjykatave të rretheve gjyqësore dhe gjykatave të apelit, të dhëna të përditësuara për numrin e pajisjeve në dispozicion për përdorim dhe mundësinë teknike të realizimit të ME-së.
- 4. Metodologjia dhe rregullat e ushtrimit të kontrolleve të Shërbimit të Provës për mënyrën e realizimit të ME-së, periodicitetit dhe përmbajtja e informacionit të përcjellë Ministrisë së Drejtësisë, si dhe rregullat për paraqitjen e të dhënave të përditësuara pranë gjykatave të rretheve gjyqësore dhe gjykatave të apelit përcaktohen me urdhër të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 13 **Pajisja për realizimin e ME-së**

- 1. ME-ja realizohet nëpërmjet vendosjes së një pajisjeje të posaçme në trupin e subjektit, e cila duhet:
- a) të ketë përmasa të vogla, në mënyrë që të mbulohet lehtësisht nga veshjet dhe të mos shikohet nga të tretët;
 - b) të mos lëshojë tinguj ose dritë;
- c) të përbëhet nga materiale të parrezikshme për jetën dhe shëndetin e subjektit dhe të të tretëve;
 - c) të vendoset në një pjesë të trupit që e bën të pamundur shikimin e saj nga të tretët;
 - d) të lejojë subjektin të kryejë pa vështirësi të gjitha veprimtaritë e tij të zakonshme.
 - 2. Pajisja duhet të plotësojë karakteristikat teknike të mëposhtme:
 - a) të jetë në gjendje të transmetojë sinjal nga çdo pjesë e territorit të Republikës së Shqipërisë;
- b) të ketë rezistencë të lartë ndaj elementeve natyrore, e cila mundëson funksionimin normal edhe gjatë ekspozimit ndaj tyre;
 - c) të jetë e vështirë për t'u hequr;
 - ç) të transmetojë sinjal të posaçëm nëse dëmtohet ose hiqet.

Neni 14 **Salla operative**

- 1. Informacioni i siguruar nga pajisja i transmetohet drejtpërdrejt sallës operative, e cila funksionon pa ndërprerje.
- 2. Salla operative duhet të ketë aftësinë teknike të marrë në kohë reale informacionin për vendndodhjen e subjekteve që ndodhen brenda territorit ku ushtron kompetencën organi që realizon ME-në.
- 3. Organi që realizon ME-në siguron funksionimin pa ndërprerje të sallës operative dhe lidhjen e saj në kohë reale me pajisjen që përcakton vendndodhjen e subjektit.

Neni 15

Informacioni i transmetuar sallës operative

- 1. Informacioni i siguruar nga pajisja shfaqet në harta, të cilat mundësojnë perceptimin e vendndodhjes së subjektit në mënyrë të vazhdueshme dhe në përputhje me sistemin rrugor dhe administrativ të Republikës së Shqipërisë.
- 2. Shfaqja e informacionit në harta dhe perceptimi pamor i tij është i ndaluar nëse subjekti qëndron brenda zonës së lejuar ose jashtë zonës së ndaluar të lëvizjes.
 - 3. Informacioni për vendndodhjen e subjektit shfaqet në hartë vetëm në rast se:
- a) subjekti del nga zona e lejuar ose hyn në zonën e ndaluar të lëvizjes, sipas përcaktimit të vendimit gjyqësor që urdhëron përdorimin e ME-së;
- b) salla operative, nëpërmjet organit që realizon ME-në, merr një kërkesë nga Shërbimi i Provës ose Policia e Shtetit, të cilët kërkojnë të përcaktojnë vendndodhjen e subjektit për shkak se:
 - i) subjekti dyshohet se ka shkelur kushtet e vendosura në vendimin gjyqësor;
 - ii) duhet të evitohet një rrezik i mundshëm që i kanoset subjektit ose të tretëve;
- iii) subjekti duhet të kontaktohet menjëherë për t'u pyetur apo për ndonjë qëllim tjetër të ligjshëm;
 - c) organi që realizon ME-në, nëpërmjet sallës operative, ka arsye të motivuar të besojë se:
 - i) subjekti mund të ketë dëmtuar ose hequr pajisjen;
 - ii) pajisja ka pësuar një dëmtim aksidental dhe nuk transmeton informacion si duhet.
- 4. Informacioni që shfaqet në hartë u vihet në dispozicion, në kohë reale, me terminal të dedikuar, Policisë së Shtetit dhe Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm të Burgjeve.

Neni 16

Konfidencialiteti i informacionit

- 1. Organi që realizon ME-në, gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tij, respekton rregullat e përcaktuara nga legjislacioni në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale.
- 2. Informacioni i siguruar për vendndodhjen e subjektit është i ndaluar t'u jepet personave të tretë apo agjencive ose organeve të paautorizuara nga ky ligj.

KREU IV ZBATIMI I VENDIMIT PËR PËRDORIMIN E ME-SË

Neni 17

Detyrimet e subjektit

Subjekti detyrohet:

a) të zbatojë kushtet e përcaktuara në vendimin gjyqësor;

- b) të vendosë në dispozicion të gjykatës, prokurorit dhe organit që realizon ME-në adresën e saktë të banimit dhe të punës, si dhe numra telefonikë kontakti, të cilët duhet të jenë të disponueshëm në çdo kohë;
- c) të kthehet brenda zonës së lejuar të lëvizjes ose të largohet nga zona e ndaluar, brenda 30 minutave nga çasti kur është kontaktuar nga salla operative;
 - ç) të mos dëmtojë ose heqë në asnjë rast pajisjen;
- d) të njoftojë menjëherë organin që realizon ME-në për çdo dëmtim aksidental të pajisjes ose funksionimin në kushte jonormale të saj.

Neni 18 Veprime në rast të shkeljes së vendimit gjyqësor

1. Kur informacioni në hartë evidenton daljen nga zona e lejuar ose hyrjen në zonën e ndaluar të lëvizjes, si edhe dëmtimin ose heqjen e pajisjes, salla operative kontakton menjëherë subjektin. Nëse ky i fundit nuk mund të kontaktohet, atëherë salla operative kontakton personin e afërt të përcaktuar në vendimin e gjykatës për përdorimin e ME-së.

- 2. Nëse subjekti kthehet në zonën e lejuar ose largohet nga zona e ndaluar brenda 30 minutave nga çasti që ai ose personi i afërt i tij kontaktohen nga salla operative, atëherë nuk ndërmerret asnjë veprim i mëtejshëm. Në këtë rast salla operative e evidenton këtë fakt në një regjistër të posaçëm.
- 3. Nëse subjekti dhe personi i afërt nuk mund të kontaktohen, salla operative njofton menjëherë Policinë e Shtetit, së cilës i përcjell informacionin për vendndodhjen e subjektit. Salla operative, brenda 24 orëve, njofton Shërbimin e Provës për shkeljen dhe veprimet e kryera prej saj në zbatim të këtij ligji.
- 4. Informacionet e marra në rastet e parashikuara nga ky nen ruhen për një periudhë gjashtëmujore, duke filluar nga çasti i evidentimit të shkeljes. Prokurori ose gjykata mund të urdhërojë që informacionet të ruhen për një kohë më të gjatë se gjashtë muaj.
- 5. Nuk evidentohet si shkelje e kushteve të përdorimit të ME-së rasti kur Shërbimi i Provës i ka komunikuar me shkrim sallës operative autorizimin e lëshuar ndaj subjektit për të dalë nga zona e lejuar ose për të hyrë në zonën e ndaluar. Autorizimi duhet të përmbajë përcaktimin e saktë të zonës ku lejohet të lëvizë subjekti dhe afatin e lejimit të lëvizjes.
- 6. Rregulla të hollësishme për kriteret e dhënies së autorizimeve përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Drejtësisë.

Neni 19 **Shkelja e kushteve të ME-së**

- 1. Policia e Shtetit dhe Shërbimi i Provës vënë në dijeni prokurorin menjëherë sapo marrin njoftimin për shkeljen e kushteve të ME-së.
- 2. Prokurori, kur vlerëson se janë shkelur qëllimisht, ose në mënyrë të përsëritur, kushtet për përdorimin e ME-së, harton një raport, të cilin ia paraqet gjykatës brenda 48 orëve nga marrja dijeni për shkeljen e kryer.
- 3. Raporti i hartuar në rastet e parashikuara nga pika 2 e këtij neni i paraqitet së njëjtës gjykatë që ka vendosur përdorimin e ME-së dhe përmban rekomandimin e Shërbimit të Provës për vazhdimin ose jo të ME-së ndaj subjektit që ka kryer shkeljen.
- 4. Gjykata dëgjon në seancë prokurorin, përfaqësuesin e Shërbimit të Provës e subjektin dhe, pasi vlerëson të gjitha rrethanat, vendos:
 - a) vazhdimin e ME-së me të njëjtat kushte;
- b) sipas procedurës së parashikuar nga neni 260 i Kodit të Procedurës Penale ose nenit 31 pika 10 të ligjit nr. 8331, datë 21.4.1998 "Për ekzekutimin e vendimeve penale", të ndryshuar;
- c) sipas procedurës së parashikuar nga neni 22 pika 2 të ligjit nr.9669, datë 18.12.2006 "Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare", të ndryshuar.

KREU V DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 20 Fillimi i zbatimit të ligjit

- 1. Ligji, menjëherë pas hyrjes në fuqi, fillon të zbatohet ndaj subjekteve të parashikuara nga neni 4 i këtij ligji, gjykimi i të cilave është në kompetencë të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Tiranë dhe Gjykatës së Apelit, Tiranë, të cilat urdhërojnë përdorimin e ME-së, pas informimit nga Shërbimi i Provës për mundësinë teknike të realizimit të saj.
- 2. Zbatimi i ligjit ndaj personave të parashikuar nga neni 4 i këtij ligji, që nuk janë në kompetencë të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Tiranë dhe Gjykatës së Apelit, Tiranë, fillon sipas afateve të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave, në varësi të fondeve financiare të vëna në dispozicion për realizimin e mbikëqyrjes elektronike.

Neni 21 **Aktet nënligjore**

- 1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë dhe në përputhje me parimet e përcaktuara në nenin 5 të këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të nenit 11 pika 3 dhe të nenit 20 pika 2 të këtij ligji.
- 2. Ngarkohet Ministri i Drejtësisë që, në përputhje me parimet e përcaktuara në nenin 5 të këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të nenit 12 pika 4 dhe të nenit 18 pika 6 të këtij ligji.

Neni 22 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi më 1.4.2012.

Shpallur me dekretin nr.7219, datë 10.1.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

LIGJ Nr. 157/2013

PËR MASAT KUNDËR FINANCIMIT TË TERRORIZMIT²⁰

(ndryshuar me ligjin nr. 43/2017, datë 6.4.2017)

(i përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78, pika 1 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti**

Ky ligi përcakton masat kundër financimit të terrorizmit, kompetencat dhe marrëdhëniet ndërmjet organeve të ngarkuara për propozimin, miratimin, kontrollin dhe zbatimin e tyre.

Neni 2 **Qëllimi**

Qëllimi i këtij ligji është parandalimi dhe goditja e veprimtarive të terroristëve dhe e atyre që mbështesin dhe financojnë terrorizmin, apo të atyre, për të cilët ka dyshime të bazuara që kanë kryer, po kryejnë ose kanë qëllim të kryejnë veprimtari të tilla, nëpërmjet bllokimit, sekuestrimit të fondeve e pasurive të tyre, në zbatim të rezolutave përkatëse të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, akteve të organizatave të tjera ndërkombëtare apo marrëveshjeve ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është palë.

Neni 3 **Përkufizime**

Në këtë ligj, përveçse kur përcaktohet shprehimisht ndryshe në dispozita të veçanta të tij, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- 1. "Bllokim i përkohshëm" është ndalimi i çdo transanksioni ose pjesëmarrjeje në transferimin, shndërrimin, tjetërsimin ose lëvizjen e fondeve dhe të pasurive të tjera, sipas kushteve dhe kohëzgjatjes së vlefshmërisë të veprimeve të ndërmarra nga organet përkatëse, në përputhje me këtë ligj. Fondet dhe pasuritë e tjera, të bllokuara përkohësisht mbeten në pronësi të personave që kanë të drejtë pronësie mbi to në çastin e vendosjes së masës të bllokimit të përkohshëm.
- 2. "Sekuestrim" është ndalimi i çdo transanksioni ose pjesëmarrjeje në transferimin, shndërrimin, tjetërsimin ose lëvizjen e fondeve dhe të pasurive të tjera, sipas kushteve dhe kohëzgjatjes së vlefshmërisë të veprimeve të ndërmarra nga organet përkatëse, në përputhje me këtë ligj. Fondet ose pasuritë e sekuestruara mbeten në pronësi të personave që kanë të drejtë pronësie mbi to në çastin e vendosjes së masës së sekuestrimit.

567

Ligji nr. 157/2013, datë 10.10.2013 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 72, datë 29 tetor 2013. Ligji nr. 43/2017, datë 6.4.2017 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 85, datë 21 prill 2017.

- 3. "Fonde dhe pasuri të tjera" janë pasuritë financiare, depozitat monetare dhe pronat e çdo lloji, të luajtshme ose të paluajtshme, pavarësisht nga mënyra e fitimit, si dhe dokumentet ligjore apo instrumentet e çdo lloji, përfshirë ato elektronike ose digjitale, që provojnë pronësinë ose interesat në këto fonde dhe pasuri të tjera. Këtu përfshihen, por pa u kufizuar vetëm në to, kreditë bankare, çeqet bankare ose të udhëtarëve, urdhërpagesat, aksionet, letrat me vlerë, bonot, pagesat, letërkreditet dhe çfarëdo interesi, dividendi ose të ardhurat e tjera, si dhe vlerat që grumbullohen a gjenerohen nga fonde ose pasuri të tjera.
- 4. "Terrorist" është çdo person, shtetas shqiptar, i huaj ose pa shtetësi, person fizik apo juridik, që dyshohet se ka kryer ose ka tentuar të kryejë një apo disa nga veprat e parashikuara në nenin 230 të Kodit Penal.
- 5. "Person që financon terrorizmin" është çdo person, shtetas shqiptar, i huaj ose pa shtetësi, person fizik apo juridik, i çdo lloj forme apo emërtimi të regjistruar ose jo, që dyshohet se ka kryer ose ka tentuar të kryejë një apo disa nga veprat e parashikuara në nenet 230/a dhe 230/b të Kodit Penal.
- 6. "Person i shpallur" është çdo person, shtetas shqiptar, i huaj ose pa shtetësi, person fizik apo juridik, i çdo lloj forme apo emërtimi të regjistruar ose jo:
- a) që është cilësuar dhe është përfshirë në listë si terrorist a person që financon terrorizmin, me vendim të Këshillit të Ministrave, në mbështetje të rezolutave të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, të akteve përkatëse të organizatave ndërkombëtare ose të marrëveshjeve ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është palë;
- b) i cili shpallet i tillë me vendim të Këshillit të Ministrave, në bazë të Rezolutës 1373 (2001) të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, rezolutave të tjera të nxjerra në zbatim të saj ose rezolutave të tjera të ngjashme, që lidhen me luftën kundër financimit të terrorizmit, në përputhje me procedurat e brendshme të parashikuara në këtë ligj.
- 7. "Person i interesuar" është çdo person që, në mirëbesim, ka ose pretendon se ka një të drejtë të ligjshme pronësie a pasurore në fonde dhe pasuri të tjera të personit të shpallur.

Neni 4 **Fusha e zbatimit**

Ky ligj zbatohet ndaj personave të shpallur dhe personave, për të cilët ka filluar procedura e shpalljes, për të cilët ekzistojnë dyshime të bazuara për përfshirje në çdo formë të terrorizmit dhe të financimit të tij, të kryera brenda ose jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë.

Neni 5 **Përfshirja në listën e personave të shpallur**

- 1. Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrit të Punëve të Jashtme, në zbatim të rezolutave përkatëse të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, miraton listën e personave të shpallur dhe marrjen e masave për zbatimin e detyrimeve që rrjedhin nga këto rezoluta.
- 2. Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrit të Financave, në zbatim të Rezolutës 1373 (2001) të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, të çdo marrëveshjeje ndërkombëtare, ku Shqipëria është palë, të vendimeve të Bashkimit Europian apo vendimit të një shteti tjetër, që lidhen me luftën kundër terrorizmit dhe financimit të tij, mund të vendosë përfshirjen e tyre në listën e personave të shpallur. Këshilli i Ministrave mund të refuzojë përfshirjen në listë të personave, kur ky veprim:
 - a) është në kundërshtim me parimet themelore të rendit juridik;
- b) rrezikon të cenojë sovranitetin, sigurinë kombëtare, rendin publik ose interesa të tjerë thelbësorë të shtetit.

Neni 6 Masa për fondet dhe pasuritë e tjera

- 1. Ministri i Financave, deri në miratimin me vendim të Këshillit të Ministrave për përfshirjen në listën e personave të shpallur, mund të urdhërojë bllokimin e përkohshëm për fondet ose pasuritë e tjera të personave, për të cilët ka filluar procedura e shpalljes dhe për të cilët ka dyshime të bazuara për përfshirje, në çdo formë, në vepra të terrorizmit dhe të financimit të tij, të kryera apo që tentohet të kryhen, brenda ose jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë.
- 2. Këshilli Ministrave vendos për ndalimin për të kryer shërbime financiare, transaksione me fonde dhe pasuri të tjera personave të shpallur.
- 3. Ministri i Financave urdhëron sekuestrimin e fondeve dhe pasurive të tjera të personave të shpallur nga Këshilli i Ministrave, të evidentuara e të verifikuara nga organet përgjegjëse.
- 4. Masat e parashikuara vendosen për të gjitha fondet dhe pasuritë e tjera, ku personi i shpallur ushtron të drejta pronësie, kontrolli ose të drejta apo interesa të tjerë, pavarësisht nga fakti se kush i ka në zotërim apo në përdorim fondet apo pasuritë e tjera, sikurse edhe për çdo fond e pasuri tjetër, që është gjetur në posedim ose mbahet nga persona të shpallur.
- 5. Zbatimi i masës së bllokimit të përkohshëm ose të sekuestrimit nuk pengon mbledhjen e interesave dhe marrjen e përfitimeve nga fondet dhe pasuritë e tjera. Këto masa shtrihen automatikisht edhe mbi fonde dhe pasuri të tjera që fitohen pas zbatimit të tyre.
- 6. Nuk lejohen veprime ose transaksione për fondet dhe pasuritë e tjera të bllokuara përkohësisht apo të sekuestruara, përveç rasteve të parashikuara shprehimisht në ligj dhe përcaktimeve të bëra në bazë të tij në aktin përkatës të bllokimit të përkohshëm ose të sekuestrimit.

KREU II ORGANET PËRGJEGJËSE DHE DETYRIMET E SUBJEKTEVE PËR TË BASHKËPUNUAR

Neni 7

Organet përgjegjëse për zbatimin e masave kundër financimit të terrorizmit

- 1. Organet përgjegjëse për zbatimin dhe mbikëqyrjen e masave të marra, të parashikuara në këtë ligj, janë:
- a) Banka e Shqipërisë dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, për subjektet që licencojnë dhe/ose mbikëqyrin;
- b) Ministria e Drejtësisë, për Zyrën Qendrore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme dhe noterët;
- c) ministritë apo autoritetet përkatëse, për institucionet në vartësi dhe për subjektet që licencojnë dhe/ose mbikëqyrin, që mbajnë ose administrojnë regjistra të fondeve dhe pasurive të tjera.
- 2. Organet përgjegjëse, nëpërmjet inspektimeve, kontrollojnë përputhshmërinë e veprimtarisë së subjekteve që licencojnë dhe/ose mbikëqyrin. Për qëllimin e këtij ligji, pavarësisht nga parashikimet e ligjeve të tjera, organet përgjegjëse mund të kërkojnë nga subjektet akses dhe vënien në dispozicion të çdo lloj informacioni e dokumenti që lidhet me përputhshmërinë e detyrimeve të subjekteve, në zbatim të këtij ligji.
 - 3. Organet përgjegjëse kryejnë edhe këto detyra:
- a) kontrollojnë zbatimin e masave kundër financimit të terrorizmit nga subjektet dhe sigurohen se këto masa janë të përshtatshme;
- b) informojnë në kohë dhe bashkëpunojnë me Drejtorinë e Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave për çështjet e mospërputhshmërisë, rezultatet e inspektimeve të tyre, masat përmirësuese që do të merren dhe masat administrative, nëse ka pasur;

- c) bashkëpunojnë me Drejtorinë e Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave dhe ofrojnë asistencë të specializuar, sipas veprimtarisë së tyre, në fushën e zbatimit të masave kundër financimit të terrorizmit;
 - ç) përgatitin dhe shpërndajnë programe trajnimi për zbatimin e këtij ligji.

Neni 8 **Mbledhja dhe administrimi i të dhënave**

- 1. Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave merr masa për mbledhjen dhe administrimin e të dhënave për:
- a) personat e shpallur apo personat, për të cilët është filluar procedura e brendshme e shpalljes;
- b) fondet dhe pasuritë e tjera që disponojnë ose lidhen me të drejta ose interesa të tjerë të personave të shpallur apo në procedurë të brendshme për shpallje.
- 2. Mbledhja, përpunimi, analiza, ruajtja dhe përdorimi i të dhënave për zbatimin e masave kundër financimit të terrorizmit, sipas këtij ligji, bëhen nga Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave.

Neni 9 **Shkëmbimi i të dhënave**

(shtuar fjalë me ligjin nr. 43/2017, datë 6.4.2017)

Ministri i Financave, Ministri i Brendshëm, Ministri i Punëve të Jashtme, Ministri i Drejtësisë, Ministri i Mbrojtjes, Prokurori i Përgjithshëm, Drejtuesi i Prokurorisë së Posaçme, Drejtori i Shërbimit Informativ të Shtetit dhe Guvernatori i Bankës së Shqipërisë, sipas fushës dhe përgjegjësive, shkëmbejnë informacione dhe të dhëna në nivel kombëtar e ndërkombëtar për personat e shpallur, për të cilët ka dyshime të bazuara për përfshirje, në çdo formë, në vepra të terrorizmit dhe të financimit të tij, ose për të cilët ka filluar procedura e brendshme e shpalljes.

Neni 10 **Detyrimi për raportim**

- 1. Subjektet apo institucionet raportuese, të parashikuara në ligjin nr. 9917, datë 19.5.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit", të ndryshuar, janë të detyruara të raportojnë menjëherë në Drejtorinë e Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave kur kanë të dhëna ose dyshime për veprime financiare, transanksione, fonde ose veprime të tjera, të kryera apo që tentohet të kryhen, që kanë për qëllim kryerjen apo financimin e veprave terroriste, pavarësisht nga vlera e tyre.
- 2. Çdo person që ka dijeni për veprime financiare, transanksione, fonde ose veprime të tjera, të kryera apo që tentohet të kryhen, që kanë për qëllim kryerjen apo finacimin e veprave terroriste, është i detyruar të njoftojë menjëherë organet e zbatimit të ligjit ose Drejtorinë e Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave.
- 3. Njoftimi dhe raportimi duhet të përmbajnë të dhëna për identifikimin e fondeve dhe të pasurive të tjera, të dhëna për pronësinë dhe interesa të tjerë rreth tyre, si dhe shpjegime për motivet ku mbështeten të dhënat e arsyeshme për financim të terrorizmit.
- 4. Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave, kur ka arsye të bazuara në fakte apo rrethana konkrete për financim terrorizmi, i propozon menjëherë Ministrit të Financave bllokimin e përkohshëm për fondet dhe pasuritë e tjera.

Neni 11 **Mbrojtja e identitetit**

Organet që marrin raportime, sipas nenit 10 të këtij ligji, janë të detyruara të ruajnë identitetin e personave, subjekteve raportuese dhe të punonjësve të tyre që kanë raportuar.

Neni 12 **N**dalimi i publikimit të të dhënave

- 1. Të dhënat e siguruara në zbatim të këtij ligji mund të përdoren vetëm për qëllimet e zbatimit të ligjit, për qëllime të ndjekjes penale ose për qëllime të tjera, të caktuara me ligj.
- 2. Organet përgjegjëse, subjektet raportuese dhe personat e punësuar pranë tyre, që marrin të dhëna, njoftime dhe raportime në zbatim të këtij ligji, nuk mund të bëjnë publike fakte, për të cilat janë vënë në dijeni gjatë ose për shkak të detyrës.
- 3. Organet përgjegjëse, subjektet raportuese dhe personat e punësuar pranë tyre detyrohen t'i vënë në dispozicion gjykatës dokumentet e kërkuara, si dhe të dëshmojnë vetëm në rastet e lejuara, sipas nenit 160 të Kodit të Procedurës Penale.

Neni 13

Mbrojtja e personave, subjekteve apo organeve përgjegjëse në mirëbesim

Personat, subjektet, drejtuesit, zyrtarët dhe punonjësit e subjekteve, të përkohshëm apo të përhershëm, që përmbushin ose kërkojnë të përmbushin në mirëbesim detyrimet, sipas dispozitave të këtij ligji, janë të përjashtuar nga përgjegjësia penale, civile ose administrative, që vjen si shkak i njoftimit apo i raportimit.

KREU III VE TË SHPALLUR DHE MA

HARTIMI I LISTËS SË PERSONAVE TË SHPALLUR DHE MARRJA E MASAVE KUNDËR FONDEVE DHE PASURIVE TË TJERA

Neni 14

Procedura e shpalljes, mbështetur në rezolutat e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara

- 1. Ministri i Punëve të Jashtme, brenda 5 ditëve nga marrja e vendimit nga Këshilli i Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, i propozon Këshillit të Ministrave përfshirjen në listën e personave të shpallur, duke njoftuar njëkohësisht organet përgjegjëse, organet e zbatimit të ligjit, shërbimet informative dhe Ministrin e Financave, i cili mund të vendosë bllokimin e përkohshëm për fondet dhe pasuritë e tjera të këtyre personave.
- 2. Përcaktimet e rezolutave të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara përbëjnë të dhëna të bazuara se personi është terrorist ose person që financon terrorizmin.
- 3. Këshilli i Ministrave, brenda 15 ditëve nga marrja e propozimit nga Ministri i Punëve të Jashtme, vendos për përfshirjen e tyre në listën e personave të shpallur.

Neni 15

Procedura e brendshme e shpalljes

(shtuar fjalë në pikën 2 me ligjin nr. 43/2017, datë 6.4.2017)

1. Organet përgjegjëse, organet e zbatimit të ligjit, shërbimet informative, Ministria e Punëve të Jashtme dhe Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave që, gjatë ushtrimit të detyrave dhe funksioneve të tyre, kanë marrë dijeni ose kanë dyshime të bazuara në indicie për

përfshirje personash, në çdo formë, në vepra të terrorizmit dhe të financimit të tij, të kryera apo që tentohet të kryhen, brenda ose jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, janë të detyruara t'i propozojnë menjëherë Ministrit të Financave përfshirjen e tyre në listën e personave të shpallur, si dhe marrjen e masave të parashikuara në këtë ligj.

- 2. Për shqyrtimin e rasteve të propozuara, sipas pikës 1 të këtij neni, dhe ato të parashikuara në pikën 2 të nenit 5 të këtij ligji, Ministri i Financave mund të thërrasë një komitet të posaçëm këshillimor, me përfaqësues në nivel të lartë drejtues nga Ministria e Brendshme, Ministria e Punëve të Jashtme, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Mbrojtjes, Prokuroria e Përgjithshme, Prokuroria e Posaçme, Shërbimi Informativ i Shtetit, Banka e Shqipërisë dhe Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave, Byroja Kombëtare e Hetimit.
- 3. Ministri i Financave mund t'i propozojë Këshillit të Ministrave përfshirjen e personave të propozuar sipas pikës 1 të këtij neni, në listën e personave të shpallur.
- 4. Këshilli i Ministrave, brenda 15 ditëve nga marrja e propozimit nga Ministri i Financave, mund të vendosë për përfshirjen e personave apo subjekteve të propozuara nga Ministri i Financave, sipas pikës 3 të këtij neni, në listën e personave të shpallur.

Neni 16 **Bllokimi i përkohshëm**

(ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 43/2017, datë 6.4.2017)

- 1. Ministri i Financave mund të urdhërojë, pa njoftim paraprak, bllokimin e përkohshëm të fondeve dhe të pasurive të tjera, përpara nxjerrjes së vendimit përkatës të Këshillit të Ministrave, kur kjo është e vetmja mënyrë për të parandaluar shmangien nga zbatimi i masave të parashikuara në këtë ligj dhe duhet të njoftojë Prokurorin e Përgjithshëm dhe Drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme për efekt të procedimit të mundshëm penal.
- 2. Urdhri i Ministrit të Financave për bllokimin e përkohshëm të fondeve dhe të pasurive të tjera hyn në fuqi menjëherë dhe është i vlefshëm për një periudhë jo më shumë se 30 ditë pune, duke filluar nga dita e parë pas nxjerrjes së urdhrit. Ky urdhër u komunikohet për zbatim organeve përgjegjëse, të përcaktuara në nenin 7 të këtij ligji.

Neni 17 **Ankimi kundër bllokimit të përkohshëm**

- 1. Kundër urdhrit të Ministrit të Financave për bllokimin e përkohshëm të fondeve dhe të pasurive të tjera, personit të interesuar i lind e drejta të bëjë ankim në gjykatën kompetente brenda 5 ditëve nga marrja dijeni.
- 2. Gjykata e shqyrton çështjen brenda 10 ditëve, duke zbatuar dispozitat për gjykimet administrative. Në çdo rast, ankimi nuk pezullon ekzekutimin e menjëhershëm të urdhrit të Ministrit të Financave.
 - 3. Personi i interesuar ka detyrimin të provojë para gjykatës se:
- a) ka një të drejtë të ligjshme në fondet dhe pasuritë e tjera të personit, të përcaktuara në urdhrin e Ministrit të Financave;
- b) ka burime të justifikuara ligjërisht për të drejtat dhe interesat e tij në fondet dhe pasuritë e tjera;
- c) fondet dhe pasuritë e tjera, objekt gjykimi, nuk kanë lidhje me terroristë, persona që financojnë terrorizmin ose persona të tjerë të lidhur me ta.
- 4. Personi i interesuar quhet i njoftuar për urdhrin e Ministrit të Financave duke filluar nga data kur ka marrë dijeni. Në çdo rast, çështja shqyrtohet brenda afatit të përcaktuar në pikën 2 të këtij neni.

Neni 18 Vendimi i Këshillit të Ministrave

- 1. Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit të Punëve të Jashtme apo Ministrit të Financave, vendos miratimin, ndryshimin ose revokimin e listës së personave të shpallur, për të cilët zbatohen masat kundër financimit të terrorizmit.
- 2. Vendimi i Këshillit të Ministrave hyn në fuqi menjëherë, u komunikohet organeve përgjegjëse, të përcaktuara në nenin 7 të këtij ligji, dhe botohet në Fletoren Zyrtare.
- 3. Ministri i Financave, brenda 5 ditëve nga botimi në Fletoren Zyrtare të vendimit të Këshillit të Ministrave, njofton Ministrin e Punëve të Jashtme për personat e shpallur me indicie brenda vendit.
- 4. Ministria e Punëve të Jashtme, pas marrjes së njoftimit, sipas pikës 3 të këtij neni, brenda 15 ditëve informon strukturat përkatëse pranë Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, si dhe propozon përfshirjen e personave në listat përkatëse.

Neni 19 **Ankimi kundër vendimit të Këshillit të Ministrave**

- 1. Personi i shpallur, në bazë të listave të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, mund të bëjë ankim kundër vendimit të Këshillit të Ministrave në gjykatën kompetente brenda 15 ditëve nga marrja dijeni. E drejta e ankimit mund të ushtrohet vetëm në rastin kur personi pretendon se është identifikuar gabimisht me personin e shpallur.
- 2. Për dëmet e shkaktuara, në zbatim të rezolutave të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, nuk mund të kërkohet dëmshpërblim nga shteti shqiptar, përveç rasteve kur dëmi është shkaktuar me qëllim apo me faj.
- 3. Personi i shpallur, sipas pikës 2 të nenit 5 të këtij ligji, mund të bëjë ankim kundër vendimit të Këshillit të Ministrave në gjykatën kompetente brenda 15 ditëve nga marrja dijeni.
- 4. Gjykata e shqyrton çështjen duke zbatuar dispozitat për gjykimet administrative. Në çdo rast, ankimi nuk pezullon ekzekutimin e menjëhershëm të vendimit dhe të masave të tjera, që merren në zbatim të tij.

Neni 20 Pavlefshmëria e veprimeve mbi fondet dhe pasuritë e tjera

Veprimet apo transaksionet e kryera mbi fondet dhe pasuritë e tjera, pas hyrjes në fuqi të urdhrit të bllokimit të përkohshëm apo vendimit të Këshillit të Ministrave, janë absolutisht të pavlefshme.

Neni 21 **Verifikimi i identitetit, i fondeve dhe i pasurive të tjera**

- 1. Ministria e Brendshme bën verifikimin e identitetit të personave që u nënshtrohen procedurave si person i shpallur, apo për të cilët është filluar procedura e shpalljes dhe janë evidentuar fonde e pasuri të tjera.
- 2. Organet përgjegjëse, të përcaktuara në nenin 7 të këtij ligji, brenda 3 ditëve nga njohja me vendimin e Këshillit të Ministrave, ua përcjellin për zbatim institucioneve të varësisë, subjekteve që licencojnë dhe/ose mbikëqyrin.
- 3. Institucionet e varësisë apo subjektet, brenda 10 ditëve nga njoftimi, verifikojnë dhe raportojnë tek organi përgjegjës përkatës për fondet dhe pasuritë e tjera, të zotëruara në mënyrë të drejtpërdrejtë apo të tërthortë ose ku ata kanë ndonjë të drejtë apo interes tjetër.

- 4. Fondet dhe pasuritë e tjera, për të cilat nuk ka qenë e mundur të evidentohen brenda afateve të mësipërme, raportohen menjëherë pas evidentimit tek organi përgjegjës përkatës.
- 5. Organet përgjegjëse, menjëherë, por jo më vonë se 3 ditë nga marrja e njoftimit nga institucionet e varësisë, subjektet që licencojnë dhe/ose mbikëqyrin, i paraqesin Drejtorisë së Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave një raport me shkrim, ku jepen të dhënat që personi i shpallur ka të drejta dhe interesa në fondet dhe pasuritë e tjera.
- 6. Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave, brenda 3 ditëve nga marrja e njoftimit nga organet përgjegjëse për fonde dhe pasuri të tjera të evidentuara, i propozon Ministrit të Financave nxjerrjen e urdhrit të sekuestrimit.

Neni 22 Sekuestrimi i fondeve dhe pasurive të tjera

- 1. Në zbatim të vendimit të Këshillit të Ministrave, Ministri i Financave, brenda 5 ditëve nga marrja e propozimit nga Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave, nxjerr urdhër për sekuestrimin e fondeve dhe pasurive të tjera dhe kalimin në administrim të Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara. Urdhri hyn në fuqi menjëherë dhe i komunikohet personit të shpallur, sipas parashikimeve të Kodit të Procedurave Administrative.
- 2. Urdhri i Ministrit të Financave i dërgohet Agjencisë së Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara, si dhe institucioneve, subjekteve e organeve përgjegjëse, në të cilat janë evidentuar fonde dhe pasuri të tjera, të cilat marrin masa për ekzekutimin e menjëhershëm të këtij urdhri.
- 3. Pas vendosjes së masës të sekuestrimit, Agjencia e Administrimit të Pasurive të Sekuestruara dhe të Konfiskuara ushtron të gjitha të drejtat e kontrollit mbi fondet dhe pasuritë e tjera të sekuestruara, përfshirë posedimin, administrimin dhe veprime të tjera, që i çmon të nevojshme.
- 4. Procedurat dhe rregullat e marrjes në administrim, shpenzimet për administrim dhe kthim të fondeve e pasurive të tjera të sekuestruara, sipas këtij ligji, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 23 Shpenzime të lejuara nga fondet dhe pasuritë e tjera

- 1. Ministri i Financave, brenda 5 ditëve nga paraqitja e kërkesës, autorizon pagesa nga fondet dhe pasuritë e tjera të sekuestruara për t'i përdorur për nevoja jetese, mjekësore, familjare dhe vetjake të personit të shpallur, për pagimin e detyrimeve ndaj shtetit ose të atyre që rrjedhin nga puna e kryer dhe sigurimet e detyrueshme.
- 2. Kundër urdhrit të Ministrit të Financave për refuzimin e autorizimit të kërkuar mund të bëhet ankim në gjykatën kompetente, brenda 5 ditëve nga marrja dijeni.
- 3. Ministri i Financave, me udhëzim të veçantë, vendos rregulla dhe procedura të hollësishme për shpenzimet e lejueshme, duke pasur parasysh kriteret e parashikuara në rezolutat e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara.

Neni 24 **Ankimi ndaj urdhrit të sekuestrimit**

1. Personat e shpallur dhe personat e interesuar, që pretendojnë se janë në mirëbesim, mund të bëjnë ankim ndaj urdhrit të Ministrit të Financave për sekuestrimin e fondeve dhe pasurive të tjera në gjykatën kompetente jo më vonë se 30 ditë nga marrja dijeni për këtë urdhër sekuestrimi. Në çdo rast, ankimi nuk pezullon ekzekutimin e menjëhershëm të urdhrit të sekuestrimit dhe të masave të tjera, që merren në zbatim të tij.

2. Personat e interesuar, që pretendojnë se janë në mirëbesim, zbatojnë detyrimet e parashikuara në pikën 3 të nenit 17 të këtij ligji.

Neni 25 Ndryshimi dhe revokimi i vendimit për personat e shpallur

- 1. Këshilli i Ministrave mund të vendosë ndryshimin ose revokimin e vendimit për listën e personave të shpallur brenda 15 ditëve nga paraqitja e propozimit të Ministrit të Financave, Ministrit të Punëve të Jashtme ose mbështetur në kërkesën e personit të shpallur, të shoqëruar me shpjegimet për ndryshimin e rrethanave përkatëse, që kanë motivuar nxjerrjen e tij.
- 2. Ministri i Punëve të Jashtme, mbështetur në ndryshimet dhe revokimet në rezolutat e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, brenda 5 ditëve nga publikimi i tyre, i propozon Këshillit të Ministrave ndryshimin ose revokimin e personave nga lista e personave të shpallur, duke njoftuar njëkohësisht Ministrin e Financave.
- 3. Ministri i Financave, mbështetur në propozimet e organeve dhe institucioneve të parashikuara në pikën 1 të nenit 15 të këtij ligji, ose në vlerësimet e komitetit të posaçëm këshillimor, i propozon Këshillit të Ministrave ndryshimin ose revokimin e personave nga lista e personave të shpallur.
- 4. Ndryshimi ose revokimi i vendimit të Këshillit të Ministrave për listën e personave të shpallur bëhet kur vërtetohen rrethana dhe fakte, që e bëjnë të panevojshëm zbatimin e mëtejshëm të tij:
- a) për shkak të një vendimi të mëvonshëm të strukturave të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, për rastet e parashikuara në pikën 1 të nenit 5 të këtij ligji;
- b) për shkak të një detyrimi që i kërkohet ose i lind Republikës së Shqipërisë, sipas nenit 25 të Kartës së Kombeve të Bashkuara;
- c) për shkak të një vendimi përkatës të organizatave të tjera ndërkombëtare, të Bashkimit Europian ose sipas një marrëveshjeje ndërkombëtare, ku Republika e Shqipërisë është palë;
 - ç) për shkak të vendimit të heqjes nga lista të personit nga vendi që ka kërkuar shpalljen;
- d) për shkak të vendimit të formës së prerë të gjykatës kompetente, të marrë pas ankimit të personit të shpallur, sipas pikave 1 dhe 3 të nenit 19 të këtij ligji;
- dh) kur kanë ndryshuar rrethanat, faktet dhe arsyet, për të cilat është bërë shpallja, sipas nenin 15 të këtij ligji.
- 5. Heqja e masës së sekuestros ndaj fondeve dhe pasurive të tjera të personave të shpallur, si rezultat i ndryshimit ose i revokimit të listës për personat e shpallur, kryhet brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e vendimit të Këshillit të Ministrave.
- 6. Kur hiqet masa e sekuestros ndaj fondeve dhe pasurive të tjera, zotëruesi i pasurisë ka të drejtë të kërkojë frutat e pasurisë, të realizuara gjatë administrimit. Ai ka të drejtë të kërkojë kompensimin në masën e pakësimit të vlerës së pasurisë ose të dëmit që, me faj, i është shkaktuar pasurisë.

Neni 26 **Procedimi penal dhe pasuror**

Pavarësisht nga zbatimi i dispozitave të këtij ligji, prokuroria dhe gjykata, në zbatim të dispozitave procedurale penale apo atyre të ligjit nr. 10 192, datë 3.12.2009, "Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë", mund të procedojnë me sekuestrimin dhe konfiskimin e fondeve dhe të pasurive të tjera të bllokuara përkohësisht ose të sekuestruara, në zbatim të këtij ligji.

KREU IV SANKSIONET

Neni 27 **Kundërvajtjet administrative**

- 1. Nëse nuk përbën vepër penale, mospërmbushja nga organet përgjegjëse dhe subjektet e detyrimeve të parashikuara në këtë ligj përbën kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë nga 50 000 (pesëdhjetë mijë) lekë deri në 10 000 000 (dhjetë milionë) 1ekë.
- 2. Autoritet përgjegjës për kontrollin dhe mbikëqyrjen e përputhshmërisë së veprimtarisë së subjekteve të ligjit me kërkesat e akteve ligjore dhe nënligjore për masat kundër financimit të terrorizmit është Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave.
- 3. Dënimet administrative, sipas pikës 1 të këtij neni, vendosen nga Ministri i Financave, me propozim të Drejtorisë së Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave.
- 4. Procedurat e shqyrtimit, ankimit dhe të ekzekutimit të vendimeve për kundërvajtjet administrative bëhen në përputhje me ligjin nr. 10 279, datë 20.5.2010, "Për kundërvajtjet administrative".

KREU V DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 28 **Dispozita kalimtare**

- 1. Aktet nënligjore, të dala në bazë dhe për zbatim të ligjit nr. 9258, datë 15.7.2004, "Për masat kundër financimit të terrorizmit", do të mbeten në fuqi, për aq sa nuk bien në kundërshtim me këtë ligj.
- 2. Ky ligj zbatohet edhe për vepra penale të terrorizmit, si dhe për fondet e pasuritë e tjera që kanë shërbyer për financimin e terrorizmit, të kryera përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 29 **Miratimi i akteve nënligjore**

Ngarkohet Këshilli i Ministrave dhe Ministri i Financave që, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrin aktet nënligjore në zbatim të pikës 4 të nenit 22 dhe të pikës 3 të nenit 23 të këtij ligji.

Neni 30 **Dispozitë shfuqizuese**

Ligji nr. 9258, datë 15.7.2004, "Për masat kundër financimit të terrorizmit", shfuqizohet.

Neni 31 **Hyrja në fuqi**

Ky ligi hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 10.10.2013

Shpallur me dekretin nr. 8367, datë 28.10.2013 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani

CIP Katalogimi për botim BK Tiranë

Qendra e Botimeve Zyrtare

Përmbledhje legjislacioni në fushën e drejtësisë penale / Qendra e Botimeve Zyrtare. – Tiranë : Qendra e Botimeve Zyrtare, 2018 ... f. ; ...cm.

ISBN 978-9928-08-373-9